

ბიბლიის ლექსიკონი

(მასალები)

II ტომი

«მთანმინდა»
თბილისი 2009

წინამდებარე გამოცემა წარმოადგენს 2000 წელს ამსტერდამში (ჰოლანდია) დასტამბული „ბიბლიის ლექსიკონის“ რეპრინტს. ამსტერდამის გამოცემა საჩუქრად გადაეცა ქართულ დაწესებულებებს, მაგრამ ამით სათანადოდ ვერ დაკმაყოფილდა მკითხველის მოთხოვნილება. იმედია, წინამდებარე რეპრინტი გარკვეულად შეაესებს ამ ხარვეზს.

შემდგენლები: ელგუჯა გიუნაშვილი,

ზურაბ კალანდიაძე

რედაქტორი:

ზურაბ სარჯველაძე

უქმდგენლობისაგან

დღევანდელი ცივილიზებული სამყაროსათვის ბიბლიის ცოდნის აუცილებლობა ანბანურ ჭეშმარიტებას წარმოადგენს. საღმრთო წერილის ქართული ტექსტის შესწავლას დიდი მნიშვნელობა აქვს ეროვნული კულტურისა და აზროვნების განვითარებისათვის. მიუხედავად იმისა, რომ ქართველებს მესუთე საუკუნიდან უკვე ჰქონდათ თარგმნილი საღმრთო წერილი და მეთორმეტე საუკუნეში მისი კომენტარებიც შეადგინეს, უკანასკნელ საუკუნეებში, როცა ევროპის ქრისტიანულ სამყაროში ბიბლიის ტექსტის მეცნიერული და თეოლოგიური შესწავლა განსაკუთრებული მასშტაბურობით დაიწყო, ქართველები ამ პროცესს საკმაოდ ჩამოვრჩით. ეს გამოწვეული იყო ერთი მხრივ მეფის რუსეთის მიერ საქართველოს გლეხიის დამოუკიდებლობის გაუქმებით, ხოლო მეორე მხრივ, რევოლუციის შემდეგ ქვეყნის ათეისტურ სახელმწიფოდ გამოცხადებითა და ეკლესიის დევნით.

აუცილებელია, და დღეს ყოველგვარი საშუალებაც არის, მიუებრუნდეთ, როგორც ქართული ქრისტიანობის ისტორიის, ისე ქართული ბიბლიის ტექსტის საგულდაგულოდ შესწავლას. ჩვენი ღრმა რწმენით, წინამდებარე გამოცემა გარკვეულ წვლილს შეიტანს ძველი და ახალი აღთქმის ტექსტების შესწავლისა და გაგების საქმეში. აქვე დაეძინო, რომ იგი არ არის უხარვეზო და გამოდგება როგორც მასალა, მომავალში სრულყოფილი ბიბლიური ლექსიკონის ქართულ ენაზე შექმნისა.

წინამდებარე შრომა წარმოადგენს ბიბლიის საკითხთა საგნობრივ განხილვას, რაც დაინტერესებულ პირს საშუალებას აძლევს მოიძიოს მისთვის საინტერესო საკითხი. ლექსიკონი არ არის გათვალისწინებული საღმრთო წერილის მხოლოდ ცალკე სიტყვებისა და გამოთქმების განმარტებისათვის. მასში მოთავსებული, ანბანის რიგზე გაწყობილი, სტატები ქვეთავებადაა დაყოფილი. თითოეულ სიტყვასა და გამოთქმაზე მოცემულია ძველი და ახალი აღთქმის წიგნებიდან მოყვანილი მოძღვრებანი, რაც მკითხველს თითქმის ამომწურავ ცოდნას აძლევს ამა თუ იმ სიტყვასა და ტერმინზე მთელ საღმრთო წერილში არსებული მოძღვრების შესახებ.

საღექსიკონო ერთეულები ძირითადად მიუთითებენ საგნის ან მოვლენის ზუსტად იმ ვითარებას, რაც ბიბლიის ტექსტშია წარმოდგენილი. ლექსიკონში ნაკლებად ვხვდებით მოვლენისა და ფაქტის თეორიულ განსაზღვრას, კომენტირებას, რაც ბიბლიის შემსწავლელს საშუალებას აძლევს თავად განსაჯოს ესა თუ ის საკითხი.

შრომას საფუძვლად დაედო ცნობილი სწავლულის ბერნარდ გეცეს (1888-1962) მიერ შედგენილი თემატური ბიბლიური ლექსიკონის მეორე გამოცემა, რომელიც 1978 წელს გამოქვეყნდა რუსულ ენაზე; აგრეთვე ქართველი მღვდლის, ჩინებული მთარგმნელისა და რიგ ორიგინალურ თხზულებათა ავტორის, იოვანე ლუკაშვილის (1877-1959) მიერ რუსულიდან გადმოკეთებული ბიბლიურ-საღვთისმეტყველო მასალა, რომელზე მუშაობის დროსაც მას უსარგებლია 1928 წლის რუსული გამოცემით. ამ მასალასთან ერთად, ლექსიკონის შედგენისას ვისარგებლეთ ამავე ხასიათის ზოგიერთი სხვა ლექსიკონებით. მთლიანად ეს მასალა კი შევაჯერეთ ბიბლიის ძველ ქართულ თარგმანთან.

ლექსიკონის შემდგენლები მადლობას სწირავენ უწმინდესსა და უნეტარესს, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს – პატრიარქს ილია II-ს, რომლის სულიერი შთაგონებითა და მატერიალური თანადგომით შეიქმნა ეს შრომა.

ვფიქრობთ, წინამდებარე გამოცემას ინტერესით შეხვდება მკითხველი.

შემოკლებათა განმარტება

აბღ.	წინასწარმეტყველება აბღიასი.
ამბაკ.	წინასწარმეტყველება ამბაკუმისი.
ამოს.	წინასწარმეტყველება ამოსისი.
ანგ.	წინასწარმეტყველება ანგიასი.
ბარ.	წინასწარმეტყველება ბარუქისი.
გაღ.	გაღატელთა მიმართ.
გამ.	გამოსელთა, წიგნი II მოსესი.
გამოცხ.	გამოცხადება იოანესი.
გოდ.	გოდებანი იერემია წინასწარმეტყველისნი.
ღაბ.	ღაბადება, წიგნი I მოსესი.
ღან.	წინასწარმეტყველება ღანგიელისა.
ებრ.	ებრაელთა მიმართ.
ეზრა	წიგნი ეზრასი (1, 2, 3).
ეზუკ.	წინასწარმეტყველება ეზუკიელისა.
ექლ.	ექლესიასტე.
ეს.	წინასწარმეტყველება ესაიასი.
ესთ.	წიგნი ესთერისა.
ეფეს.	ეფესელთა მიმართ.
ზაქ.	წინასწარმეტყველება ზაქარიასი.
ზირ.	წიგნი სიბრანისა ისო ძისა ზირაქისა.
თეს.	თესლონიკელთა მიმართ (1, 2).
იაკ.	იაკობისი, კათოლიკე ეპისტოლე.
იგავ.	იგავნი სოლომონისნი.
იერ.	წინასწარმეტყველება იერემიასი.
ივღ.	წიგნი ივღითისა.
იოან.	სახარება იოანესი.
იოზ.	წიგნი იოზისა.
იოჟელ.	წინასწარმეტყველება იოჟელისა.
იონ.	წინასწარმეტყველება იონასი.
იუღ.	წმ. მოციქულისა იუდასი, კათოლიკე ეპისტოლე.
ისუ ნაუ.	წიგნი ისუსი, ძისა ნაუსი.
კოლას.	კოლასელთა მიმართ.
კორ.	კორინთელთა მიმართ (1, 2).
ლეიტ.	ლეიტელთა, წიგნი III მოსესი.
ლუკ.	სახარება ლუკასი.
მაკაბ.	მაკაბელთა წიგნი (1, 2, 3).

მაღ.	წინასწარმეტყველება მაღაქიასი.
მათ.	სახარება მათესი.
მარკ.	სახარება მარკოზისი.
მეფ.	მეფეთა წიგნი (1, 2, 3, 4).
მიქ.	წინასწარმეტყველება მიქიასი.
მსაჯ.	მსაჯულთა.
ნაუმ.	წინასწარმეტყველება ნაუმისი.
ნემ.	წიგნი ნემიასი.
ნემტ.	ნემტთა წიგნი (1, 2).
ოხ.	წინასწარმეტყველება ოხესი.
პეტ.	წმიდისა მოციქულისა პეტრესი, კათოლიკე ეპისტოლენი (1, 2).
რიცხვ.	რიცხვთა, წიგნი IV მოსესი.
რომ.	რომაელთა მიმართ.
რუთ.	წიგნი რუთისა.
საქმე.	საქმე წმიდათა მოციქულთა.
სოლ.	წიგნი სიბრძნისა სოლომონისა.
სოფ.	წინასწარმეტყველება სოფონიასი.
2 სჯ.	მეორე სჯულისა, წიგნი V მოსესი.
ტიმ.	ტიმოთეს მიმართ (1, 2).
ტიტ.	ტიტეს მიმართ.
ტობ.	წიგნი ტობისი.
ფილიმ.	ფილიმონის მიმართ.
ფილიპ.	ფილიპელთა მიმართ.
ფს.	ფსალმუნნი (დავითნი).
ქება.	ქება ქებათა სოლომონისი.

ო

ობოლი

ღმერთი

არის მამაობოლთა. ფს. 67, 5; ეს. 49, 15.

იჩენსობოლთა სიბრალულს. ოს. 14, 3.

ზრდისობლებს. იერ. 49, 11.

არის შემწეობოლთა. ფს. 9, 35; 145, 9.

ისმენს ო. ზმას. გამ. 22, 23.

სამართალს აჩენსობოლთათვის. 2 სჯ. 10, 18; ფს. 17, 10.

იფარავსობლებს. იგავ. 23, 11.

სჯის იმათ, რომელნიც ავიწროებენობლებს. გამ. 22, 22-24; იერ. 5, 28; ეზეკ. 22, 7; მალ. 3, 5.

მორწმუნენი

უნდა აძლევენთი თავიანთი ქონებიდან შემწეობასობლებს. 2 სჯ. 14, 29; 16, 11-14; 24, 19-21; 26, 12.

უნდა ნახულობდნენ ო. იაკ. 1, 27.

უნდა აჩენდნენ სამართალსობოლთათვის. ფს. 81, 3; ეს. 1, 17; იერ. 22, 3.

უნდა ღოცებდნენ იმათ, ვინც ზრუნავენობლებზე. 2 სჯ. 14, 29; იერ. 7, 6.

არ უნდა შეურაცხყოფდნენობლებს. იგავ. 23, 10; იერ. 7, 6; ზაქ. 7, 11.

ნუ უზამენ უსამართლობასობლებს. 2 სჯ. 24, 17.

უსამართლოდ არ ექცვიან ო. გამ. 22, 22.

ნუ შეავიწროებენ ო. იერ. 22, 3.

ბოროტი აღძვიანები

ძარცვავენობოლთ. ეს. 10, 2.

იტაცებენობოლთა ქონებას. იობ. 24, 3.

ავიწროებენობოლთ. იობ. 6, 27; ეზეკ. 22, 7.

არ აჩენენ სამართალსობოლთათვის. ეს. 1, 23; იერ. 5, 28.

კლავენობოლთ. ფს. 93, 6.

*

წყეულია, ვინც უსამართლოდ ეპყრობა ო. 2 სჯ. 27, 18.

უბედურება იმათ, ვინც იტაცებსობოლთა ქონებას. გამ. 22, 22-24; ეს. 10, 1-2.

მაგალითებიობოლთა

სალკაადის ქალიშვილები. რიცხ. 27, 1-7. მემფოსთე. 2 მეფ. 9, 6. იოასი. 4 მეფ. 11, 2-12. ესთერი. ესთ. 2, 7.

მაგალითები მორწმუნეთა, რომელნიც ზრუნავენობლებზე

იოსაბე. 4 მეფ. 11, 2. მარდოქეოსი. ესთ. 2, 5-7. იობი. იობ. 29, 12; 31, 17. დავითი. 2 მეფ. 9, 2-7.

ომი

უძველესი ომი. დაბ. 14, 2.

ომის მიზეზია ადამიანების განზრახვები. იაკ. 4, 1.

ღმერთი

ზოგჯერ მოუწოდებს ომისკენ. გამ. 17, 16; რიცხ. 31, 1-2; 2 სჯ. 7, 1-2; 1 მეფ. 15, 1-3.

თავის ხალხს ასწავლის ომის წარმართვას. 2 მეფ. 22, 35.

თავის ხალხს აძლიერებს ომში. ლევიტ. 26, 7-8.

თავის ხალხს ამარჯვებინებს ომში. რიცხ. 21, 3; 2 სჯ. 2, 33; 3, 3; 2 მეფ. 23, 10; იგავ. 21, 31.

წყევტს ომს. ფს. 45, 10.

*

ომში ზოგჯერ მონაწილეობენ მრავალრიცხოვანი ჯარები. 2 ნეშტ. 13, 3; 14, 9.

ო. იყენებენ საბრძოლო საჭურველს. მსაჯ. 18, 11.

ომს წინ უსწრებს

თათბირები. ლუკ. 14, 31.

დიდი მზადება. იოველ. 3, 9.

ბრძოლის ხმა და მითქმა-მოთქმა. იერ. 4, 19; მათ. 24, 6.

*

ომი ხშირად დიდხნს გრძელდება. 2 მეფ. 3, 1.

ო. ხშირად დიდი სისხლისმღვრელია. 1 მეფ. 14, 20; 1 ნეშტ. 5, 22; 2 ნეშტ. 14, 13; 28, 6.

ომს ხშირად ახლავს შიმშილობა. იერ. 14, 15.

ო. ხშირად ახლავს ავადმყოფობები. იერ. 28, 8.

ო. მოსდევს მოოხრება-გაპარტახება. ეს. 1, 7.

ომებისთვის დამახასიათებელია სისასტიკე. იერ. 18, 21.

არსებობს ომების აღწერა. რიცხ. 21, 14.

ომი ხშირად მოვლენილია, როგორც სასჯელი ცოდვათა გამო. მსაჯ. 5, 8.

ისრაელნი ბრძოლებში გამოცდილნი იყვნენ. 1 ნეშტ. 12, 33-36; ქება. 3, 8.

ისრაელნი ხშირად მონაწილეობდნენ ბრძოლებში. ისუ ნავ. თავები 6-11; 3 მეფ. 14, 30; 15, 6, 16.

გადატანითი მნიშვნელობით

წმინდანთა ბრძოლა ხსნის მტერთა წინააღმდეგ. რომ. 7, 23; 2 კორ. 10, 3-6; ეფეს. 6, 12; 1 ტიმ. 1, 18.

ეკლესიის ბრძოლა ანტიქრისტეს წინააღმდეგ. გამოცხ. 13, 4, 7.

ორბი

მტაცებელი ფრინველია. იობ. 9, 26; მათ. 24, 28.

უწმინდურია. ლევიტ. 11, 15; 2 სჯ. 14, 13.

სხვადასხვა სახისაა. ლევიტ. 11, 13-18; ეზეკ. 17, 3.

ცის ფრინველია. გოდ. 4, 19. შორისხედველია. იობ. 39, 27-29.

მაღლა ფრინავს. იგავ. 23, 5. დიდი ფრთები აქვს. ეზეკ. 17, 3-7.

შეუმჩნეველია მისი კვალი ცაში (იკერ გულისხმა-ყავა კვალი ორბისა მფრინვალისა). იგავ. 30, 19.

ფრენა უყვარს მაღალი ნაძვების თაყზე. ეზეკ. 17, 3-4.

ბინადრობს მაღალ კლდეებში. იობ. 39, 27-28.

მართვეებს მოხორით კვებავს. იობ. 39, 29-30.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმრთისმსახურთა სიბრძნე და ერთგულება. ეზეკ. 1, 10. გამოცხ. 4, 7. დიდი და ძლიერი მეფეები. ეზეკ. 17, 3; ოს. 8, 1.

წმინდანთა ცხოვრების განახლება. (იგნახლდეს, ვითარცა ორბისა, სიჭაბუკე შენი“). ფს. 102, 5.

ღმრთის მიერ თავისი ეკლესიისთვის ზრუნვა. გამ. 19, 4; 2 სჯ. 32, 11-12.

ეკლესიის დაცვა. გამოცხ. 12, 14. სიმდიდრის სწრაფწარმაველობა. იგავ. 23, 4-5.

ადამიანის სიცოცხლის სწრაფწარმაველობა. იობ. 9, 25-26.

ბოროტთა დაიმედება უსაფრთხოებაზე. იერ. 49, 16; აბდ. 1, 4.

წმინდანთა ცად ამაღლება. ეს. 40, 31.

ორბული

ადამიანი, რომელიც ღმეროს მხოლოდ სიტყვით მიაგებს პატივს. ფს. 77, 36-37; ეს. 29, 13-14; იერ. 12, 2; მათ. 15, 8; მარკ. 7, 6; ტიტ. 1, 16.

ორგულნი არ ასრულებენ იმას, რასაც ქადაგებენ. ეზეკ. 33, 31-32; მათ. 23, 3; რომ. 2, 17-23; ტიტ. 1, 16.

აქეთ მხოლოდ გარეგნული სახე ღმრთისმოშიშისა. 2 ტიმ. 3, 5; ტიტ. 1, 16; გამოცხ. 3, 1.

ზრუნავენ მხოლოდ მოჩვენებითი,

გარეგნული სიწმინდისათვის. მათ. 15, 2; 23, 25-26; მარკ. 7, 1-5; ლუკ. 11, 39.

გარეგნულად მართალთა სახე აქეთ, მაგრამ სინამდვილეში აღვსებული არიან უწმინდურებით. მათ. 23, 25-28; ლუკ. 11, 39-44.

მსგავსნი არიან გარედან გაღამაზებული აკლდამისა, რომელიც შიგნით საკვება ძვლებითა და უწმინდურებით. მათ. 23, 27-28; ლუკ. 11, 44.

ღმრთისმსახურებისას ერთგულად მოაჩვენებენ თავს. ეს. 58, 2; ეზეკ. 33, 31-32.

სწორნი არიან მხოლოდ წვრილმანებში. მათ. 23, 23-24; ლუკ. 11, 42.

პატივს არ სცემენ მშობლებს. მათ. 15, 4-6; მარკ. 7, 10-12.

დაუღვევარნი არიან სამართლის, სარწმუნოების, ერთგულების მიმართ. მათ. 23, 23; ლუკ. 11, 42.

ადამიანურ მოძღვრებას ღმრთის სიტყვაზე მაღლა აყენებენ. ეს. 29, 13; მათ. 15, 1-3; მარკ. 7, 7-9, 13.

ადამიანთა მცნებებს ასწავლიან. მათ. 15, 19; მარკ. 7, 7.

ტრუმასწავლებლნი არიან. საქმე. 20, 30; 1 ტიმ. 4, 2; ეფეს. 4, 14; 2 პეტ. 2, 1-3.

დარწმუნებული არიან საკუთარ სიწმინდეში. ეს. 65, 5; ლუკ. 18, 11-12.

თავისი სარწმუნოების უპირატესობას იჩემებენ. იერ. 7, 4; მათ. 3, 9; ლუკ. 3, 8; იოან. 8, 33.

კეთილ საქმეს აკეთებენ სხვის დასანახად, ამპარტავნების მიზნით. მათ. 6, 2; 23, 5.

მარხულობენ და ლოცულობენ სხვათა საჩვენებლად. მათ. 6, 5, 16.

ამბობენ: უფალო! ხოლო მის ნებას არ ასრულებენ. მათ. 7, 21.

უყვართ თავის გამოჩენა და გამორჩეულებად. მათ. 23, 6-7; მარკ. 12, 38-39; ლუკ. 11, 43; 20, 46.

მგომბელნი არიან. მათ. 12, 2; მარკ. 2, 24; 3, 2; ლუკ. 6, 2-7; იოან. 5, 10-16; 9, 16.

თავიანთ ნაკლოვანებათა მიმართ ბრმანი არიან და სხვათა — განმსჯელნი. მათ. 7, 3-5; ლუკ. 6, 41-42; რომ. 2, 1-3.

იმ ცოდვათა მქნელნი, რომელთათვისაც სხვებს თვითონვე გმობენ. მათ. 23, 29-35; ლუკ. 11, 47-51; რომ. 2, 1-3, 21-23.

არიან ქერივთა სახლების შემკმელნი, და აძვე დროს გრძლად ლოცულობენ. მათ. 23, 14; მარკ. 12, 40; ლუკ. 20, 47.

არიან გონებით ბრმანი. მათ. 16, 3; 23, 16-19; ლუკ. 12, 56-57.

მგლები არიან ცხერის ტყავში. მათ. 7, 15.

რელიგიით სარგებლობენ ანგარებისა და დანაშაულებრივი მიზნით. მათ. 23, 14; მარკ. 12, 40; ლუკ. 20, 47; 2 ტიმ. 3, 5-6; ტიტ. 1, 11; 2 პეტ. 2, 18; იუდ. 1, 16.

ძუნწები არიან. მათ. 23, 14; ლუკ. 16, 14; 2 პეტ. 2, 3.

კაცთათვის არიან ცათა სასუფეველის დამხმელები. მათ. 23, 13; ლუკ. 11, 52.

არიან მკაცრნი. მათ. 23, 16; 27, 6-8.

გულმოდგინედ ცდილობენ მოაქციონ სხვები თავის გზაზე და ამით ორმაგად აუბედურებენ მათ. მათ. 23, 15.

ღმერთი

ცნობს და ამხილებს მათ. ეს. 29, 15-16; ლუკ. 16, 15.

მათ მსახურებას სიბილწედ თვლის. ეს. 1, 11-14.

არ უსმენს მათ. იობ. 27, 9; ეს. 1, 15. არ შეიწყალებს მათ. ეს. 9, 16.

პირს იბრუნებს მათგან. ეს. 59, 2, 13.

ქრისტე ცნობდა და ამხილებდა მათ. მათ. 22, 18-22; 23, 27-28; ლუკ. 11, 44; 20, 23.

ორგულნი იცნობიან მათ ნაყოფთაგან. მათ. 7, 15-20.

ორგულთა სიხარული დროებითია. იობ. 20, 5.

ო. იმედი ილუპება. იობ. 8, 13; 27, 8.

ორგულნი ღმრთის რისხვას იმკიან. იობ. 36, 13.

ო. უდროო სიკვდილით ისჯებიან. იობ. 36, 14.

ორგულთ მწუხარება მოეღიბთ. ეს. 29, 15; მათ. 23, 13-32; ლუკ. 11, 42-48.

ო. დიდი სასჯელი მოეღიბთ. იობ. 15, 34; 17, 5; ეს. 10, 6; 33, 14; 59, 11-20; იერ. 42, 20-22; მათ. 7, 21-23, 24-51; 23, 14; მარკ. 12, 40; ლუკ. 20, 47.

ორგულთა დასჯა უკანასკნელ დღეს წინასწარ არის გადაწყვეტილი. 1 ტიმ. 4, 1-3; 2 ტიმ. 3, 1.

ეკრძალებს (მოერიდეთ) ორგულ მმართველებს. მათ. 16, 6; მარკ. 8, 15; ლუკ. 12, 1.

მოერიდეთ ცრუწინასწარმეტყველებს. მათ. 7, 15; 2 ტიმ. 3, 5.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: აბესალომი. 2 მეფ. 15, 2-8; ჰეროდე. მათ. 2, 3; ფარისეველნი და ჰეროდიანელები. მათ.

22, 16-18; მარკ. 12, 13-15; იუდა. მათ. 26, 47; იოან. 12, 4-6; სინაგოგის მთავარი. ლუკ. 13, 14-15; ანანია და საპფირა. საქმე. 5, 1-10; სიმონ გრმნეული. საქმე. 8, 13-21.

ოსანა

დიდება! მარკ. 11, 9; იოან. 12, 13.

ოფლი

გეთსემანიაში იესო ქრისტეს ლოცვის დროს, „იქმნა ოფლი მისი ვითარცა ცუარი სისხლისა, გარდამომავალი ქუეყანასა ზედა“. ლუკ. 22, 44.

ოპრო

ოქრო მოიპოვება მიწაში. იობ. 28, 1, 6.

უხვად იყო

ეკლატში. დაბ. 2, 11.
სოფერში. 3 მეფ. 9, 28.
არაბეთში. ფს. 71, 15.
ფარუემში. 2 ნეშტ. 3, 6.

მისი თვისებები

ჭედვადობა. გამ. 39, 3; 3 მეფ. 10, 16-17.
ღნობადობა. გამ. 32, 3-4; იგავ. 17, 3.

*

ოქრო ძვირფასი ლითონია. 1 ეზრა. 8, 27; იობ. 28, 16-17; ეს. 13, 12; ფს. 18, 11; იგავ. 3, 14.
განსაკუთრებით ფახეულია წმინდა ოქრო, მინარევთა გარეშე. იობ. 28, 19.

ო. იწმინდება ცეცხლით. ზაქ. 13, 9; 1 პეტ. 1, 7.

ოქროს ამუშავებს ხელოსანი. ეს. 40, 19.

სოლომონის მეფობაში ო. უხვად იყო. 2 ნეშტ. 1, 15.

ო. სწირავდნენ შესაკრებელი („საწამებელი“) კარვის ასაშენებლად. გამ. 35, 23.

ო. სწირავდნენ ტაძრის ასაშენებლად. 1 ნეშტ. 22, 14; 29, 4-7.

ო. ხმარობდნენ ფულად. მათ. 10, 9; საქმე. 3, 6.

ოქროთი ვაჭრობდნენ. ეზკ. 27, 22.
პატრიარქები მდიდარი იყვნენ ო. დაბ. 13, 2.

ოქროთი ამკობდნენ მეფეთა და მღვდელთა სამოსელს. გამ. 28, 4-6; ფს. 44, 10-14.

სოლომონმა შემოიტანა ბევრი ოქრო. 3 მეფ. 9, 11-28; 10, 11.

გამოიყენებოდა

შესაკრებელი კარვის მოსაკაზმავად. გამ. 36, 34-38.

ტაძართა მოსაკაზმავად. 3 მეფ. 6, 21-22.

ქერუბიმების გამოსაქანდაკებლად. 2 ნეშტ. 3, 10; 3 მეფ. 6, 28.

კიღობნის მოსაპირკეთებლად. გამ. 25, 11-13; 17, 18.

ტაძრის იატაკის მოსაპირკეთებლად. 3 მეფ. 6, 30.

სოლომონის ტაძრის მოსაკაზმავად. 3 მეფ. 10, 18.

სასანთლეებისთვის. გამ. 25, 31; 2 ნეშტ. 4, 7, 20.

წმინდა ნივთებისთვის. გამ. 25, 29, 39; 2 ნეშტ. 4, 19-22.

გვირგვინებისთვის. 2 მეფ. 12, 30.
 კვერთხებისთვის. ესთ. 4, 11.
 მანიაკებისთვის. დაბ. 41, 42; დან. 5, 29.
 ბეჭდებისთვის. ქებ. 5, 14; იაკ. 2, 2.
 საყურეებისთვის. მსაჯ. 8, 24-26.
 სამკაულებისთვის. იერ. 4, 30.
 საჭურვლისთვის. 2 მეფ. 8, 7; 3 მეფ. 10, 16-17.
 ჭურჭლისთვის. 3 მეფ. 10, 21; ესთ. 1, 7.
 კერძთა გამოსახულებებისთვის. გამ. 20, 23; დან. 5, 4.
 ტახტისთვის. ესთ. 1, 6.
 ხარკის გადასახდელად. 4 მეფ. 23, 33-35.

*

ომში მოპოვებულ ოქროს სწირავდნენ ღმერთს. ისუ ნავ. 6, 19; 2 მეფ. 8, 11; 3 მეფ. 15, 15.
 ისრაელის მეფეებს არ უნდა დაეგროვებინათ ოქრო. 2 სჯ. 17, 17.
 ისრაელნი, რომლებიც აგროვებდნენ ოქროს, ისჯებოდნენ. ეს. 2, 7, 10.
 ო. დაგროვება ამაოებაა. ეკლ. 2, 8-11.

ოქროს ახსიათებს

გამქრქალეობა. გოდ. 4, 1.
 ჟანგვა („დაგესლება“). იაკ. 5, 3.

გადატანითი მნიშვნელობით

წმინდანები უბედურების შემდეგ. იობ. 23, 10.

რწმენის გამოცდა. 1 პეტ. 1, 7.
 მოძღვრება მადლზე. გამოცხ. 3, 18.
 ჭეშმარიტად მოქცეულნი. 1 კორ. 3, 12.

ბაბილონის სამეფო. დან. 2, 38.

ოჯახი (ბპარი)

წმიდათა ოჯახი კურთხეულია. ფს. 126, 3-5.

ო. ვალდებულია იცოდეს წმინდა წიგნები. 2 სჯ. 4, 9-10.

ო. უნდა ღოცულობდეს ერთად. 1 კორ. 16, 19.

ო. უნდა ცხოვრობდეს მშვიდობიანად. დაბ. 45, 24; ფს. 132, 1.

ოჯახის წევრები უნდა ცხოვრობდნენ ურთიერთ მოთმინებით. დაბ. 50, 17-21.

ო. წევრები ერთად უნდა შეჰხაროდნენ ღმერთს. 2 სჯ. 14, 26.

ერუნი და მატყუარანი არ უნდა ცხოვრობდნენ ოჯახში. ფს. 100, 7.

ოჯახის გაფრთხილება ღმრთისგან განდგომის შესახებ. 2 სჯ. 29, 18.

ურწმუნოთა ოჯახის დასჯა. იერ. 10, 25.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: აბრაამი. დაბ. 18, 19; იაკობი. დაბ. 35, 2; ისუ, ძე ნავესი. ისუ ნავ. 24, 15; დავითი. 2 მეფ. 6, 20; იობი. იობ. 1, 5; ლაზარე. იოან. 11, 1, 5; კორნილიოსი. საქმე. 10, 1, 2; ლიდია. საქმე. 16, 14; საპყრობილის მცველი. საქმე. 16, 27-34; ქრისტოსი. საქმე. 18, 8.

3

პარასკევი

არის მაცხოვრის ჯვარზე სიკვდილის დღე. ლუკ. 23, 54; მარკ. 15, 42; მათ. 27, 62; იოან. 19, 42.

პასექი, ზატიკი

ეგვიპტიდან გამოსვლის აღსანიშნავად დაწესებული ებრაელთა დღესასწაული.

მაცხოვარმა იესო ქრისტემ თავისი ენების წინ მოწაფეებთან ერთად აღასრულა პასექი. მათ. 26, 17-20; მარკ. 14, 12-17; ლუკ. 22, 7-16; იოან. 13, 1-30.

მაცხოვარი იესო ქრისტე თავისი მსახურების მეორე წელს მივიდა იერუსალიმში პასექის დღესასწაულზე. იოან. 2, 13.

იესოს დროს იუდეურ პასექზე შეიკრიბნენ მოსვე მიმდევრები პასექის კრავის მსხვერპლშეწირვისათვის. პასექი ნახსენებია წიგნში ისრაელთა გამოსვლის შესახებ ეგვიპტიდან, როდესაც ისინი განთავისუფლდნენ ეგვიპტელთა მონობისაგან. ამჟამად ქრისტიანული პასექი აერთიანებს ქრისტეს მიმდევრებს და აზიარებს მათ ქრისტესთან, ღმრთის ჭეშმარიტ ტარიგთან, რომელმაც თავისი სიკვდილითა და აღდგომით იხსნა ისინი სიკვდილისგან. კაეშირი ამ ორ დღესასწაულს შორის თვალსაჩინოა, მაგრამ მოხდა ერთგვარი ცვლილება.

ძველი აღთქმიდან ახალ აღთქმაზე გადასვლისას.

1. ისრაელის პასექი

1. პასექი — საგაზაფხულო დღესასწაული მომთაბარე და საოჯახო ყოფისა. თავდაპირველად პასექი იყო საოჯახო დღესასწაული. მას დღესასწაულობდნენ ღამით. გაზაფხულის ბუნიობისას, საესე მთვარის დროს, ნისანის თვის მეთოთხმეტე დღეს. იადვეს მსხვერპლად სწირავდნენ უკანასკნელ წელს დაბადებულ მოზარდ საქონელს, რათა მათ ჯოგს ღმერთის კურთხევა მიეღო. სამსხვერპლოდ არჩევდნენ მამალ ბატყანს ან თიყანს. (გამ. 12, 3-6); არ შეიძლეოდა მისი ძველების გატეხა. (გამ. 12, 46; რიცხ. 9, 12); მის სისხლს დაცვის ნიშნად აცხებდნენ ყოველი სახლის წირთხლსა და ზღურბლს (გამ. 12, 7, 22). მისი ხორცი უნდა შეეჭამათ სწრაფად, მონაწილეებს უნდა სცმოდათ სამგზავრო ტანსაცმელი. (გამ. 12, 8-11); შესაძლოა, პასექი იყო ის მსხვერპლშეწირვა, რომლის შესასრულებლადაც უდაბნოში გასვლის ნებართვა მიიღეს ისრაელთ ფარაონისგან. (გამ. 5, 3). იგი წარმოშობილი უნდა იყოს მოსვეზე ადრე, ეგვიპტიდან გამოსვლამდე, ხოლო საბოლოო სახით იგი ჩამოყალიბდა გამოსვლის დროს.

2. პ ა ს ე ქ ი დ ა გ ა მ ო ს ვ ლ ა . ისრაელთა დიდი გაზაფხული დადგა მაშინ, როცა ღმერთმა გაათავისუფლა ისინი ეგვიპტის უღლისგან მთელი რიგი საკვირველი საქმეების საშუალებით, რომელთაგან ყველაზე შემადრწუნებელი იყო მათე სასჯელი, ე.ი. ეგვიპტელ პირშმოთა განადგურება. (გამ. 11, 5; 12, 12-30). ამ მოვლენებს გადმოცემა უკავშირებს ჯოგის პირველშობილთა შეწირვას და ებრაელ პირშმოთა ხსნას. (გამ. 13, 1-15. რიცხ. 3, 13; 8, 17). მაგრამ ეს კავშირი მეორეხარისხოვანია. მნიშვნელოვანია ის, რომ პასექი ემთხვევა ებრაელთა თავდახსნას. იგი რჩება მოსაგონებლად გამოსვლისა, უმნიშვნელოვანესი მოვლენისა მათ ისტორიაში; იმის მოსაგონებლად, რომ ღმერთმა დასაჯა ეგვიპტე და დაინდო თავისი ერთგულნი (გამ. 12, 26-27; 13, 8...). ასეთია ამიერიდან პასექის აზრი და მნიშვნელობა.

სიტყვა „პასექი“ შესაბამება ბერძნულ „პასქას“, რომელიც წარმოდგარია არაბული პასქიდან და ებრაული „პესაქ“-იდან. ამ სახელის წარმოშობა სადაოა. ზოგიერთები მას უცხოურ ეტიმოლოგიას მიაწერენ. — ასირიულს („პასაქუ“ — დაწყნარება). ეგვიპტურს („პა-შ“ — მოგონება. „პესაქ“-დარტყმა), მაგრამ არც ერთი ეს ჰიპოთეზა არ არის გადაწყვეტიტ გაზიარებული. ბიბლიაში სიტყვა „პესაქ“ დაკავშირებულია ზმნასთან „პასაქ“, რომელიც ნიშნავს ან კოჭლობას, ან რიტუალური ცეკვის შესრულებას, მსხვერპლის ირგვლივ. (3 მეფ. 18, 21-26), ან გადატანით

აზრით, „გადახტომას“, „გაველას“, „შეწყალებას“. პასექი — ეს გავლად იალექსი, რომელმაც გაიარა ებრაელთა სახლები, როცა მან დასაჯა ეგვიპტელები (გამ. 12, 13. 23. 27. შდრ. ეს. 31, 5).

3. პ ა ს ე ქ ი დ ა უ ც ო მ ო ბ ე ბ ი ს დ ღ ე ს ა ს წ ა უ ლ ი . დროთა განმავლობაში პასექს შეერწყა მეორე დღესასწაული, თავდაპირველად მისგან განსხვავებული, მაგრამ ახლო მდგომი მის საგაზაფხულო დროსთან — უცომოების დღესასწაული. (გამ. 12, 15-20). პასექი იდღესასწაულება თვის მე-14 დღეს, უცომოების დღესასწაული კი — 15-იდან 21-მდე. უფუარი პური შედის პირველი მოსაველის შესაწირავში (ლევიტ. 23, 5-15). განწმენდას ძველი წეს-ჩვეულებიდან წარმოადგენს წეს-ჩვეულება სისუფთავისა და ყოველწლიური განახლებისა. ებრაელთა გადმოცემანი ამ წეს-ჩვეულებას ეგვიპტიდან გამოსვლას უკავშირებს (გამ. 23, 15; 34, 18). ისრაელნი ისე ჩქარობდნენ, რომ მათ მოუხდათ უფუარი ცომის წამოღება (გამ. 12, 34, 39). სალეთისმსახურო კალენდრებით პასექი და უცომოება ზოგჯერ განსხვავდება. (ლევიტ. 23, 5-8). შდრ. ეზრა. 6, 18-21; 2 ნემტ. 35. 17), ხან ერთმანეთს ემთხვევა (2 სჯ. 16, 1-8; 2 ნემტ. 30, 1-13).

4. პ ა ს ე ქ ი დ ა ა ხ ა ლ ი „გ ა მ ო ს ვ ლ ე ბ ი“. ეგვიპტელთა უღლისაგან განთავისუფლებას ყოველთვის იხსენებდნენ, როგორც კი ისრაელი სხვათა მონობაში იყო. ასურელთა უღლის ქვეშ ყოფნისას ესაია ესალმება განთავისუფლებას, როგორც პასექის ღამეს (ეს. 30, 29),

რომლის დროსაც ღმერთმა დაინდო იერუსალიმი. (ეს, 31, 5). ასი წლის შემდეგ იერემია აღიღებს ტყვეთა გათავისუფლებას, როგორც ახალ გამოხლას (იერ. 31, 2-21) და როგორც პირველი გამოსვლის წლისთავს. „აჰ, მე მოვიყვანებ მათ ქუეყანისაგან ჩრდილოისა და შევკრიბებ ივინი დასასრულით ქვეყნისა დღესასწაულსა პასექისასა“. (იერ. 31, 8). შეკრება გაფანტულთა (ეს. 49, 6) იქნება საქმე ტარიგისა, ძისა, (ეს. 53, 7), რომელიც გახდება ნათელი წარმართთა და პასექის კრავთან ერთად იქნება სახე მომავალი მსხნელისა.

5. პ ა ს ე კ ი დ ღ ე ს ა ს წ ა უ ლ ი ტ ა ძ რ ი ს ა. საუკუნეთა განმავლობაში პასექის რიტუალი განვითარდა, მონდა ცვლილებანი. ყველაზე მნიშვნელოვანი მათ შორის იყო ახლად შემოღება მორე სჯულისა, რომელმაც გარდაქმნა ძველი საოჯახო დღესასწაული სატაძრო დღესასწაულად (2 სჯ. 16, 1-8). შესაძლოა, ამ გარდაქმნის ზოგიერთი საწყისი ჩაისახა ეზეკიას დროს (2 ნეშტ. 30; შდრ. ეს. 30, 29). ყოველ შემთხვევაში, ესაიას დროს ის სინამდვილედ იქცა. (4 მეფ. 23, 21... 2 ნეშტ. 35).

ტყვეობის შემდეგ პასექი ხდება დღესასწაულთა დღესასწაული, რომლის დაუცველობას ისრაელთათვის შეიძლება მოჰყვეს განკვეთა. (რიცხ. 9, 13). მასში უნდა მონაწილეობდნენ მხოლოდ და მხოლოდ წინადაცეთილნი (გამ. 12, 43-49).

6. პ ა ს ე კ ი - უ ა მ ი ღ მ ე რ თ ი ს ს ა კ ვ ი რ ვ ე ლ ს ა ქ მ ე თ ა. იუდეველთათვის პასექმა შეიძინა ძალიან

ღრმა აზრი (გამ. 12, 42). ისრაელის განთავისუფლება მონობისაგან ემსგავსება ქაოსიდან სამყაროს აღმოცენას, ისაკს - ხსნილს მსხვერპლად შეწირვისაგან, კაცობრიობას - თავისი გაჭირვებული მდგომარეობიდან მესიის დახმარებით, რომლის მოსვლასაც ის ელოდება.

II. იესოს პასექი

მესია მართლაც მოვიდა. იესომ მონაწილეობა მიიღო ოუდურ პასექში, რომლის დროსაც წარმოთქვა და შეასრულა მოქმედება, თანდათანობით შემცვლელი პასექის აზრისა. ასე წარმოდგება ჩვენ წინ ძე მხოლოდშობილი. რჩება რა ახლოს წმიდათა წმიდასთან, რადგან მისთვის ცნობილია, რომ იქ იმყოფება მისი მამა (ლუკ. 2, 41-51).

პასექი ახალი ტაძრისა, რომელშიაც ქრისტემ აღმართა საბოლოო საკურთხეველი - თავისი აღმდგარი სხეული (იოან. 2, 13-23; შდრ. იოან. 1, 14, 51; 4, 21-24); პასექი განმრავლებული პურისა, რომელიც ხდება მისი ხორცი, მიტანილი მსხვერპლად (იოან. 6, 51), დაბოლოს, განსაკუთრებით, პასექი ახალი ბატონისა, როცა იესო იკავებს პასქალური მსხვერპლის ადგილს, ადგენს ახალ პასქალურ ტრაპეზს და ახდენს თავის საკუთარ „გამოსვლას“, და „გარდასვლას“ ამ ცოდვილ ქვეყნიდან მამის სასუფეველში (იოან. 13, 1). - ამ აზრით გაიგეს მახარებლებმა იესოს განზრახვანი. უკანასკნელი ტრაპეზი იესოსი (ის შედგა პასექის მოახლოებისას) აღწერილია, როგორც პასქალური ტრაპე-

ზი: საიდუმლო სერობა მიმდინარეობს იერუსალიმის კედლებს შიგნით, ლიტურგიული წეს-ჩვეულების ფარგლებში, რომელშიც შედის, სხვათაშორის, აღილუიას წარმოთქმა. მაგრამ ეს უკვე ახალი პასექის ტრაქეზია. აძლევს რა საჭმელად თავის ხორცს და სასმელად თავის სისხლს, იგი ასახიერებს თავის სიკვდილს, როგორც პასქალურ მსხვერპლშეწირვას. (მარკ. 14, 22-25). იოანეც ხაზს უსვამს ამ ფაქტს, შეაქვს რა სახარებაში რამდენიმე მითითება იესოზე, როგორც კრავზე (იოან. 1, 29-36; 18, 28; 19, 14).

III. ქრისტიანული პასექი

1. სააღდგომო პასექი. ჯვარს აცვეს რა შაბათის მოახლოებისას (მარკ. 15, 42. 43, იოან. 19, 31). იესო აღდგა მეორე დღეს იმავე შაბათისა, პირველ დღეს კვირისა. (მარკ. 16, 2...). ასევე პირველი დღეა, როდესაც მოციქულები ისევ იხილავენ თავიანთ უფალს უკვე აღმდგარს, ტრაქეზის დროს, რომელიც წარმოადგენს საიდუმლო სერობის თავისებურ განმეორებას (ლუკ. 24, 30, 42-43; მარკ. 16, 14; იოან. 20, 19-26; 21, 1-14); ამიტომ ქრისტიანული თემებიც იკრიბებიან კვირის პირველ დღეს პურის გასატეხად. (საქმე. 20, 7; 1 კორ. 16, 2). მალე ეს დღე იღებს ახალ დასახელებას: უფლის დღე ანუ აღდგომის დღე (გამოცხ. 1, 10). ეს დღე ახსენებს ქრისტიანებს ქრისტეს აღდგომას და ისინი ელოდებიან მის დიდებით მოსვლას მეორედ. (1 კორ. 11, 26).

2. ყოველწლიური პასექი. გარდა სააღდგომო პასექისა ქრისტიანებს აქვთ აგრეთვე ყოველწლიური დღესასწაული, რომელიც ებრაულ პასექში ახალ შინაარსს ღებს. იუდეველები ზეიმობენ თავიანთ თავდასწას უცხოელთა ბატონობისაგან და ელოდებიან მესიას – ერის განმათავისუფლებელს. ქრისტიანები დღესასწაულობენ თავიანთ განთავისუფლებას ცოდვებისა და სიკვდილისაგან, უერთდებიან ქრისტეს, ჯვარცმულს და აღმდგარს, რათა ეზიარონ მასთან მარადიულ ცხოვრებას და ელოდონ მის მეორედ მოსვლას დიდებით. ამ ღამეს, რომელიც მათ თვალეში ბრწყინავს ვითარცა დღე, ისინი ემზადებიან წმინდა ტრაქეზზე ღმრთის ტარიგთან შეხვედრისათვის, რომელიც იღებს და გამოისყიდის ქვეყნის ცოდვებს; ღამისთევისას კითხულობენ წმინდა წიგნს გამოსვლის შესახებ, რომელიც იძენს ახალ სიღრმეს (1 პეტ. 1, 13-21). ვინაიდან ისეო, მათი პასქალური მსხვერპლი, შეწირულ იქნა, მათი ვალია იდღესასწაულონ არა ძველი ცომით ბიწიერი ცხოვრებისა, არამედ უცომობით სიწმიდისა და ჭეშმარიტებისა (1 კორ. 5, 6-8). ქრისტესთან ერთად მათ გადაიტანეს პასექის საიდუმლო. მოკვდნენ ცოდვაში და აღდგნენ ახალ ცხოვრებაში (რომ. 6, 3-11; კოლას. 2, 12). ამიტომაც დღესასწაული ქრისტეს აღდგომისა ადრევე იქცა საუკეთესო დროდ ნათლობისა, ე.ი. ქრისტიანის აღდგომისა, რომელშიც ახლად აღორძინდება და ცოცხლობს პასქალური საიდუმლო.

3. ე ს ქ ა ტ ო ლ ო გ ი უ რ ი პ ა -
ს ე ქ ი. პასქალური საიდუმლო უნდა
დამთავრდეს ქრისტიანთათვის სიკე-
დილით, აღდგომით და უფალთან
შესვედრით. მიწიერი პასექი ამზადებს
მათთვის ამ უკანასკნელ „გადასასვ-
ლელს“, იმქვეყნიურ პასექს. სიტყვა
პასექი აღნიშნავს არა მხოლოდ
ქრისტეს სიკვდილისა და აღდგომის
საიდუმლოს, არა მხოლოდ ყოველკვი-
რულ ან ყოველწლიურ ეკპარისტულ
წეს-ჩვეულებას, არამედ აგრეთვე
ზეციურ ღზინსაც, რომლისკენაც ჩვენ
მივმართებით. იოანეს გამოცხადება
აღმართავს ჩვენს მზერას ბატონისკენ,
რომელიც დიდებით მოსილი იზიდავს
თავისკენ თავის მორწმუნეთ (გამოცხ.
5, 6-12; 12, 11). მისივე სიტყვის თა-
ნახმად, იესომ ჭეშმარიტად შეასრულა
პასექის ეკპარისტული მსხვერპლ-
შეწირვა თავისი სიკვდილითა და
აღდგომით, დაბოლოს თავისი მომავა-
ლი მოსვლით (ლუკ. 22, 16), რომელმაც
უნდა გაგვეერთიანოს ჩვენ სიზარული-
სათვის საბოლოო ღზინზე მისი მამის
სასუფეველში (მათ. 26, 29).

პატიება შეურაცხყოფისა

პ. შ. ნამცნებია. მათ. 5, 22-24; მარკ.
11, 25; ლუკ. 6, 37; 17, 3, 4; ეფეს. 4, 32;
კოლას. 3, 13.

ქრისტე მაცხოვარმა მოგვცა შეუ-
რაცხყოფის პატიების მაგალითი. ლუკ.
23, 34.

პატიება შეურაცხყოფისა განუსაზ-
ღვრელი უნდა იყოს. მათ. 18, 21-22;
ლუკ. 17, 3-4.

პ. შ. უნდა მოხდეს მთელი ჩვენი
გულით. მათ. 18, 35.

2. ბიბლიის ლექსიკონი.

აღმპერელი მიზეზები შეურაცხყოფის პატიებისათვის არის

ის, რომ ჩვენ თვითონ ვსაჭიროებთ
შეურაცხყოფის პატიებას. მათ. 6, 12-
14; ლუკ. 11, 4; მარკ. 11, 25.

ის, რომ ღმერთი გვაძლევს ჩვენ
პატიებას. მათ. 6, 14; ეფეს. 4, 32;
კოლას. 3, 13.

ღმრთის სიკეთე. ლუკ. 6, 34.

პატიება, რომელსაც გვაძლევს ჩვენ
ქრისტე. კოლას. 3, 13.

შეურაცხყოფის პატიებას თან უნდა ახლდეს

შებრალება და მოწყალება. ეფეს.
4, 32; კოლას. 3, 13.

კურთხევა და ლოცვა. მათ. 5, 44;
ლუკ. 6, 28; 1 პეტ. 3, 9.

კეთილისმყოფლობა. იგაე. 25, 21;
მათ. 5, 44; ლუკ. 6, 27; რომ. 12, 20.

*

თუ ჩვენ არ ვაპატიებთ შეუ-
რაცხყოფას სხვებს, ვერ მივიღებთ
ჩვენც პატიებას ღმრთისაგან. მათ. 6,
14; 18, 32-35; მარკ. 11, 26; იაკ. 2, 13.

თუ ჩვენ ვაპატიებთ სხვებს შეუ-
რაცხყოფას, ჩვენც მივიღებთ პატიებას
ღმრთისაგან. მათ. 6, 14; მარკ. 11, 25;
ლუკ. 6, 37.

პატიება შეურაცხყოფისა წარ-
მოდგენილი იგაეში: შეუბრალებელი
მეგახზე. მათ. 18, 24-35.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: იოსები. დაბ.
45, 4, 5; 50, 17-21. დავითი. 1 მეფ. 24,
5-7; 2 მეფ. 18, 7; 19, 19-23; სოლომონი.
3 მეფ. 1, 53; სტეფანე. საქმე 7, 59-60;
პავლე. 2 კორ. 2, 10; 2 ტიმ. 4, 16.

პატიება ცოდვათა

3. ც. ნაწინასწარმეტყველება და დაპირებულება. 2 ნეშტ. 7, 14; ეს. 1, 18; 6, 7; 27, 9; 33, 24; 40, 2; 43, 25; იერ. 31, 3; ებრ. 8, 12; იერ. 33, 8; 50, 20; დან. 9, 27; ზაქ. 3, 9; მალ. 3, 17; რომ. 11, 27.

3. ც. არის ცოდვათა მიტევა. საქმე. 10, 43; 13, 38; რომ. 3, 24; ეფეს. 1, 7.

3. ც. არის გამოხსნა. ეფეს. 1, 7; კოლას. 1, 14; ტიტ. 2, 14; ებრ. 9, 15.

ღმერთმა აღგვიდგინა იესო ქრისტე, რომ მოგვეცეს ცოდვათა მიტევა. ლუკ. 1, 69-77; საქმე. 5, 31; რომ. 3, 24; 1 იოან. 3, 5; 4, 10.

სისხლის გარეშე არ არის მიტევა. ებრ. 9, 22; ლევიტ. 17, 11.

მსხვერპლთა სისხლს არ შეუძლია ცოდვათა აღზოცვა. ებრ. 10, 4-11; 9, 9.

ადამიანის არავითარ ძალას არ შეუძლია ცოდვათა პატიება. იობ. 9, 30-31; იერ. 2, 22.

მხოლოდ იესო ქრისტეს სისხლს შეუძლია ცოდვათა მიტევა. მათ. 26, 28; ეფეს. 1, 7; კოლას. 1, 14; ტიტ. 2, 14; ებრ. 9, 14; 1 იოან. 1, 7; გამოცხ. 1, 5.

მხოლოდ ღმერთს შეუძლია ცოდვათა პატიება. დან. 9, 9; მიქ. 7, 18; მათ. 9, 2-3; მარკ. 2, 7; ლუკ. 5, 21.

ქრისტეს აქვს ცოდვათა მიტევების ხელმწიფება. მათ. 9, 6; მარკ. 2, 10-11; ლუკ. 5, 24.

ღმერთი გულუხვად მიუტევებს ცოდვებს. გამ. 34, 7; რიცხ. 14, 18; ნემ. 9, 17; ფს. 77, 38; 85, 5; ეს. 55, 7; მიქ. 7, 18.

პატიება ცოდვათა ცხადყოფს

ღმერთის სიყვარულს. ფს. 24, 11; ოს. 14, 2-4.

ღმერთის მოწყალებას. გამ. 34, 7; ნემ. 13, 22; ფს. 50, 1; 102, 8-12; იგავ. 16, 9; ეს. 55, 7; მიქ. 7, 18; ლუკ. 1, 77-78; ეფეს. 1, 7.

ღმერთის სახიერებას. 2 ნეშტ. 30, 18. სიბრალულს. ფს. 50, 14; 77, 38; 78, 8; 102, 8-12; ეს. 55, 7; მიქ. 7, 19.

ღმერთის მადლს. რომ. 3, 23-24; ეფეს. 1, 7.

ღმერთის მოთმინებას. რომ. 3, 24.

ღმერთის სიზარტულეს. რომ. 3, 24; 1 იოან. 1, 9.

ღმერთის ერთგულებას. 1 იოან. 1, 9.

პატიება ცოდვათა გვეძლევა

ღმერთისგან. ნემ. 9, 18; ფს. 31, 5; 84, 2; 98, 8; 102, 3; 129, 4; ეს. 43, 25; 55, 7; დან. 9, 9; მიქ. 7, 18-19; 2 კორ. 5, 19; ეფეს. 4, 32; კოლას. 2, 13; 1 იოან. 1, 9.

ქრისტესგან. მათ. 9, 2; მარკ. 2, 5; ლუკ. 7, 48; კოლას. 3, 13.

ქრისტეს გულისთვის და ქრისტეს მიერ. ლუკ. 1, 69-77; საქმე. 5, 31; 13, 38; 2 კორ. 5, 19; ეფეს. 1, 7; 4, 32.

ქრისტეს სისხლის მიერ. მათ. 26, 28; რომ. 3, 24; ეფეს. 1, 7; კოლას. 1, 14.

ქრისტეს სახელით. ლუკ. 24, 47; საქმე. 2, 38; 10, 43; 22, 16; 1 იოან. 2, 12.

ყოვლისა ცოდვისა. ფს. 24, 11; ეს. 1, 18; იერ. 33, 8; ეზეკ. 18, 22; 33, 16; მათ. 12, 31; მარკ. 3, 28; ლუკ. 7, 47; კოლას. 2, 13.

უსასყიდლოდ. ეს. 43, 25; კოლას. 2, 13.

გარდამეტებულად. ეს. 55, 7; რომ. 5, 20.

ღმრთის მადლის სიუხვით. ეფეს. 1, 7.

იმას, ვინც მოიქცევა და შეინანებს. 2 ნემტ. 7, 14; ეს. 1, 16-18; ეზეკ. 18, 21-22; 33, 15-16; მარკ. 1, 4; საქმე. 2, 38; 3, 19; 8, 22; 26, 18.

პ. ც. ეძლევა იმას, ვინც განმორღება ბოროტებას და მოიქცევა. 2 ნემტ. 7, 14; ეს. 55, 7; იერ. 36, 3.

იმას, ვინც აღიარებს თავის ცოდვებს. 2 მეფ. 12, 13; ფს. 31, 5; იგავ. 28, 13; 1 იოან. 1, 9.

იმას, ვისაც სწამს იესო ქრისტე. საქმე. 10, 43; 26, 18; რომ. 3, 24.

*

მორწმუნეებმა მიიღეს პ. ც. ეფეს. 4, 32; კოლას. 2, 13; 3, 13; 1 იოან. 2, 14.

ნეტარია ის, ვინც მიიღო პ. ც. ფს. 31, 1; რომ. 4, 7.

ცოდვათა მოტეუების მიღებისათვის საჭიროა მოყვანისათვის ცოდვების პატიება. მათ. 5, 23-24; 6, 14; მარკ. 11, 25; ლუკ. 6, 37; 11, 4; ეფეს. 4, 32; კოლას. 3, 13.

ცოდვათა პატიება აღმსერელი მიზეზია

ღმრთის სიყვარულისა. ლუკ. 7, 47. ღმრთის დიდებისა. ფს. 102, 1-3; ეს. 12, 1; ოს. 14, 2; ეფეს. 1, 3-7.

ღმრთის შიშისა. 3 მეფ. 8, 39-40; ფს. 129, 4.

*

დაპირება ცოდვათა მოტეუებისა არის იმის მიზეზი, რომ კაცმა

მიმართოს ღმერთს. ეს. 44, 22; 55, 7; ოს. 14, 1, 2.

ლოცვები ცოდვათა პატიების სათხოვნელად. გამ. 34, 9; 2 მეფ. 24, 10; ნემ. 13, 22; იობ. 7, 21; ფს. 24, 7-18; 50, 1-9; 78, 9; ეს. 64, 9; ოს. 14, 2; მათ. 6, 12; ლუკ. 11, 4.

ლოცვები სხვისი ცოდვების პატიების სათხოვნელად. რიცხ. 14, 19; 3 მეფ. 8, 35-36; დან. 9, 19; იოველ. 2, 17; ლუკ. 23, 34.

სხვისი ცოდვების პატიებისათვის ლოცვა არის ჩვენი მოვალეობა. იაკ. 5, 15; 1 იოან. 5, 16.

ცოდვათა პატიების ლოცვისთვის გამხნეება. 2 ნემტ. 7, 14; იაკ. 5, 15.

მოციქულებისა და მღვდელმსახურთა მოვალეობა არის აუწონ ცოდვათა პატიება. ეს. 40, 1-2; მათ. 16, 19; 18, 18; ლუკ. 24, 47; იოან. 20, 23; საქმე. 10, 42-43; 13, 38; 2 კორ. 5, 19.

პ. ც. უნდა იქადაგებოდეს ქრისტეს სახელით. ლუკ. 24, 47; საქმე. 10, 43; 13, 38; 22, 16.

ცოდვათა პატიებაზე უარი ეთქვათ

იმათ, ვინც არ მიუტყუებენ თავიანთ ძმებს. მათ. 6, 15; 18, 34-35; მარკ. 11, 26.

ურწმუნოს. იოან. 8, 21-24.

ურჩ ცოდვილს. იერ. 5, 6-7.

გაბოროტებულ ცოდვილს. 2 ხვ. 29, 19-20; ეს. 22, 14.

სულიწმიდის მგმობელს. მათ. 12, 31-32; მარკ. 3, 29; ლუკ. 12, 10.

სჯულიდან განდგომილს. ებრ. 10, 28.

გამოთქმანი, რომელნიც აღნიშნავენ ცოდვათა პატივას

ცოდვის არ შერაცხვა. ფს. 31, 2; ეზეკ. 18, 22; 33, 16; რომ. 4, 8; 2 კორ. 5, 19.

უსჯულოების განწმენდა. ეს. 40, 2. ცოდვის დაეწყება. იობ. 7, 21; მიქ. 7, 18; ზაქ. 3, 4.

ცოდვათა არგახსენება. ფს. 24, 7; 78, 8; ეს. 43, 25; 64, 9; იერ. 31, 34; ებრ. 8, 12; 10, 17.

ცოდვების დაფარვა. ფს. 31, 1; 84, 2; ნემ. 4, 5; რომ. 4, 7.

ცოდვათა განბანა. ფს. 50, 2-7; საქმე. 22, 16; 1 კორ. 6, 11; გამოცხ. 1, 3.

ცოდვათა განსპეტაკება. ეს. 1, 18. ცოდვათა აღზოცვა. ნემ. 4, 5; ფს. 50, 9; ეს. 43, 25; 44, 22.

ცოდვების მოსპობა. გამ. 34, 7; რიცხ. 14, 18; იობ. 7, 21; ეს. 6, 7; იერ. 50, 20; ოს. 14, 2; მიქ. 7, 18; ზაქ. 3, 9; რომ. 11, 28.

ცოდვების ზღვაში შთანთქმა. მიქ. 7, 19.

*

ნათლისღება არის საიდუმლო ცოდვათა მისატყვებლად. მარკ. 1, 4; ლუკ. 3, 3; საქმე. 2, 38; 22, 16.

პატიება ცოდვათა წარმოდგენილი იგაგებში

1. მოწყალე მეფე, რომელმაც მიუტევა თავის მოვალეს დიდძალი ვალი. მათ. 18, 23-30.

2. მასესხებელი და მისი ორი მოვალე, რომელთაგან ერთს ემართა ხუთასი დრაკანნი, ხოლო მეორეს ორმოცდათი. ეს ვალი ორივეს აპატია. ლუკ. 7, 41-43.

3. უძლები შვილი, რომელმაც მამისაგან მიცემული წილი გაფლანგა გარყვნილებაში, მაგრამ როცა შეინანა, მამამ აპატია. ლუკ. 15, 11-32.

მაგალითები: ისრაელი. რიცხ. 14, 19-20; ნემ. 9, 17; ფს. 77, 38. დაეითი. 2 მეფ. 12, 13; ფს. 31, 5; ეზეკია. ეს. 38, 13; ნემია. ნემ. 13, 22. განრღვეული. მათ. 9, 2; მარკ. 2, 5; ლუკ. 5, 20; მონანული დედაკაცი. ლუკ. 7, 48; მეძავე დედაკაცი. იოან. 8, 11.

პატივი, პატივისცემა

პატივის მიება ღმერთისადმი

ღმერთი არის უზენაესი და ეს ცხადდება მისი ქმედებებით. 1 ტიმ. 6, 15; ფს. 18, 2; 103, 31; 112, 4.

მას ეკუთვნის პატივი და ღიდება ყოველთა უმეტესად. გალ. 1, 5; რომ. 11, 36; 1 პეტ. 4, 11; გამოცხ. 1, 6; 1 ტიმ. 1, 17; ფს. 65, 3; 96, 6; 144, 10.

ის თვით იღვწის, რათა პატივი მიეგოს. ანგ. 1, 8; ეზეკ. 28, 22; ფს. 2, 1-6.

ღმერთს პატივი მიეგება ცაში და უმთავრესად იესო ქრისტეს მიერ. ეს. 6, 3; ამბაკ. 3, 3; გამოცხ. 4, 8; ლუკ. 2, 14; იოან. 17, 4.

ღმერთს პატივი უნდა მიეგოს

ხალხისაგან. 2 სჯ. 32, 3; ფს. 95, 8. მადლობით. ფს. 49, 23; 68, 31; ლუკ. 17, 18.

რწმენითა და იმედით. ებრ. 11, 6; 1 პეტ. 4, 16.

ნაყოფის მიძღვნით. იოან. 15, 8; ფილიპ. 1, 11.

ვაი მას, ვინც უარს ამბობს ღმრთის ქება-ღიღებაზე. საქმე. 12, 23; დან. 4, 28-29; იაკ. 4, 6.

პატივის მიცემა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესათვის

პატივი ეკუთვნის მას, როგორც ღმრთის მიერ განდიდებულ ძეს. მათ. 11, 27; 28, 18; ფილიპ. 2, 9; ებრ. 2, 7.

ღმერთი პატივს მიაგებს მის საყვარელ ძეს. ებრ. 5, 4; იოან. 5, 20-23; 8, 49-54.

პატივის მიცემა ადამიანისათვის

ღმერთი თავად მიაგებს პატივს მას, ვინც მისი ერთგულია. 1 მეფ. 2, 8; ფს. 3, 4; 61, 8; 83, 12 და სხვა; იოან. 12, 26; დან. 5, 20; ეზეკ. 28, 6, 7.

ადამიანებმა ერომანეთს უნდა მიაგონ კუთვნილი პატივი. უპირველესად პატივი უნდა მიეგოს მათ, ვინც ღმერთმა სხვებზე აამაღლა. გამ. 20, 12; ლევიტ. 19, 32; 1 ტიმ. 5, 3; 5, 17; 6, 1; რომ. 13, 1.

პატივი უნდა მიეგოს მას, ვინც ამას იმსახურებს. რომ. 13, 7; 1 პეტ. 2, 17.

ყველა უნდა გაფრთხილდეს, რათა მისი პატიოსნება არ შეიგინოს. იგავ. 22, 1. ამიტომ განეშორე ყოველგვარ პატივმოყვარულ მისწრაფებებს. გალ. 5, 26; ფილიპ. 2, 3; იოან. 5, 44; 12, 43; ლუკ. 14, 11.

პატივმოყვარეობა (ღიღებისმოყვარეობა)

პ. განსჯილია. იგავ. 25, 29; რომ. 12, 16.

ქრისტე მაცხოვარმა განსაჯა პ. მათ. 20, 26-27; მარკ. 9, 33-35; ლუკ. 9, 46-48; 14, 8-11; 18, 14; 22, 24-27.

პ. ქმნის განხეთქილებასა და მტრობას. იაკ. 4, 1-2.

პ. ხდის ადამიანს ამპარტყენად, ხარბად და სასტიკად. ამბაკ. 2, 4-5, 8-9, 12.

ამაოება პატივმოყვარეობისა. იობ. 20, 5-7; 24, 24; ფს. 48, 10, 12, 16, 18; ეკლ. 2, 9-11; 4, 8.

მორწმუნეები თავისუფალი არიან, არა აქვთ პატივმოყვარეობა. ფს. 130, 1. უბედურება პატივმოყვარეობისათვის. ეს. 5, 8.

სასჯელი პ. იგავ. 17, 19; ეს. 5, 8; 14, 12-15; ეზეკ. 31, 10-11.

პ ა ტ ი ვ მ ი ყ ვ ა რ ე ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ადამი და ევა. დაბ. 3, 5-6. ბაბილონის გოდოლის მშენებელნი. დაბ. 11, 4. მარამ და აარონი. რიცხ. 12, 2. კორე, დათანი და აბირონი. რიცხ. 16, 1-3. აბიმელექი. მსაჯ. 9, 1-2. აბესალომი. 2 მეფ. 15, 4-10; 18, 18. აღონია. 3 მეფ. 1, 5. ზამბრე. 3 მეფ. 16, 9-10. სენაქერიმი. 4 მეფ. 19, 20-23; ეს. 37, 17, 21. სომანისი. ეს. 22, 15. ზებედეს შვილები. მათ. 20, 20-21; მარკ. 10, 35-37. მწიგნობარნი და ფარისეველნი. მათ. 23, 5-7; მარკ. 12, 38-39; ლუკ. 20, 46. ანტიქრისტე. 2 თეს. 2, 4. დიოტრეფე. 3 იოან. 1, 9.

პატრიარქები

სახლის მეთაურები იყვნენ. დაბ. 18, 19.

სახლეულთ ომისათვის ამზადებდნენ. დაბ. 14, 14.

სამაგიეროს უზღვედნენ მიყენებუ-
ლი ბოროტებისთვის. დაბ. 14, 12;
15, 16.

ღებდნენ ხელშეკრულებებს. დაბ.
14, 13; 21, 22-23; 26, 28-33.

ასრულებდნენ მღვდელთა მოვა-
ლუობებს. დაბ. 8, 20; 12, 7-8; 35, 1-7;
იობ. 1, 5.

ასრულებდნენ მოსამართლეთა მო-
ვალუობებს. დაბ. 38, 24.

შეძლოთ მემკვიდრეობის ჩამორთ-
მევა შეილებისა და მსახურებისთვის.
1 ნეშტ. 5, 1.

ლოცავდნენ ან წყველიდნენ თა-
ვიანთ შეილებს. დაბ. 9, 25-26; 27, 28-
29; თავი 49.

მათი ავტორიტეტი ოჯახში. დაბ.
23, 6.

პილატა

ჰურიასტანის რომაელი მმართვე-
ლი. სინედრიონი შეპყრობილ იესოს
აგზავნის პილატესთან. მათ. 27, 1-2;
მარკ. 15, 1; ლუკ. 23, 1; იოან. 18, 28.

პილატეს მსჯავრი იესო ქრისტეს
შესახებ. მათ. 27, 1-2; მარკ. 15, 1-15;
ლუკ. 23, 1-7; იოან. 18, 28-40; 19,
1-16.

პილატეს აფრთხილებს ცოლი, არ
შეამთხვიოს იესოს რაიმე ბოროტი.
მათ. 27, 19.

შეპყრობილ ქრისტეს პილატე
აგზავნის ჰეროდესთან. ლუკ. 23, 6-7.

პ. ურიგდება ჰეროდეს. ლუკ.
23, 12.

პილატეს სურდა ქრისტეს გათავი-
სუფლება. მათ. 27, 15-23; მარკ. 15, 6-
14; ლუკ. 23, 13-23; იოან. 18, 38-39;
19, 4-15.

პილატე ხალხს აძლევს იესოს
ჯვარზე საცმელად. მათ. 27, 24-26;
მარკ. 15, 15; ლუკ. 23, 23-25; იოან.
19, 15-16.

პირველი

პირველი იქნებოდა უკანასკნელი
ზეცის სასუფეველში. მათ. 19, 30; 20,
16; მარკ. 10, 31; ლუკ. 13, 30.

რომელსა უნდეს თქუენ შორის
პირველ ყოფაი, იყოს ყოველთა მონა.
მარკ. 10, 44; მათ. 20, 27.

პირი

„არა პირით შემაველი შეაგინებს
კაცსა, არამედ პირით გამომაველი
შეაგინებს კაცსა“. მათ. 15, 11-20; მარკ.
7, 14-23.

„ნამეტნავისაგან გულისა პირი
იტყვის“. მათ. 12, 34; ლუკ. 6, 4-5.

პირაშო (პირველშობილი)

ადამიანის და პირუტყვის პირაშო
ემღვებოდა ღმერთს. გამ. 13, 2, 12;
22, 29.

პირაშოს მიძღვნა ეგვიპტეში ისრა-
ელთა პირაშოების გადარჩენის მოსა-
გონებლად. გამ. 13, 15; რიცხ. 8, 17.

წმინდა პირუტყვის პირაშო არ
უნდა გამოყენებინათ გამწვევ ძალად.
2 სჯ. 15, 19.

არ უნა გაჰპარათ. 2 სჯ. 15, 19.

პირაშო პირუტყვს მსხვერპლად
სწირავდნენ. რიცხ. 18, 17.

პირაშო უნდა დაეტოვებინათ დე-
დასთან შეიდი დღე. გამ. 22, 30; ლევიტ.
22, 27.

მსხვერპლად შეწირული პირაშოს
ხორცი მღვდელს ეკუთვნოდა. რიცხ.
18, 18.

არ შეიძლებაოდა სამსხვერპლო პ. შეცვლა. ლევ. 27, 26.

პირმშო არაწმინდა პირუტყვისა საჭიროა გამოისყიდოს. რიცხ. 18, 15. სახედრის პ. უნდა შეიცვალოს კრავით. გამ. 13, 13.

პირმშოს გამოსასყიდი ფასი. რიცხ. 18, 16.

ლევიტელთა ტომი მიძღვნილია უფლისაღმი ისრაელთა პირმშობის ნაცვლად. რიცხ. 3, 12, 40-43; 8, 18.

ისრაელთა პირმშონი უნდა გამოისყიდონ. გამ. 34, 20; რიცხ. 18, 15.

მათი გამოსყიდვის ფასი. რიცხ. 3, 46-47.

მათი გამოსყიდვის ფასი გადაეცემა მღვდლებს. რიცხ. 3, 48-51.

კანონი პირმშოთა შესხებ განახლდა ტყვეობის შემდეგ. ნემ. 10, 36.

კანონი პ. შესახებ დაცული იყო ქრისტეს დაბადების დროისთვის. ლუკ. 2, 22-23.

პირმშო — „ძალი და დასაბამი“. დაბ. 49, 3; 2 სჯ. 21, 17.

პ. ძვრიფასი და მინიშნელოვანია. მიქ. 6, 7; ზაქ. 12, 10.

პ. განსაკუთრებული სიყვარულის საგანია. დაბ. 25, 28; იერ. 31, 9, 20.

პირმშოს უპირატესობანი

პირმშოს ოჯახში უპირატესობა ეკუთვნის. დაბ. 48, 13-14.

პ. მამა განსაკუთრებულად ლოცავს. დაბ. 24, 4, 35.

პ. ეკუთვნის მამის ხარისხი და უფლებები. 2 ნეშტ. 21, 3.

პ. ეკუთვნის მემკვიდრეობის ორმაგი წილი. 2 სჯ. 21, 17.

პირმშო ავტორიტეტია თავისი დამძებისთვის. დაბ. 27, 29; 1 მეფ. 20, 29.

ძმის სიკვდილის შემთხვევაში მისი უშვილო ცოლი უნდა შეერთო მეორე ძმას და მისი პირველი ვაჟისათვის დაერქმია გარდაცვლილის სახელი. 2 სჯ. 25, 5-6; მათ. 22, 24-28.

თუ კაცს ორი ცოლი ყავდა, ქონების გაყოფისას პირველობა ეკუთვნოდა არას ყვარელი ცოლის პირმშოს, თუ იგი დაბადებული იყო საყვარელი ცოლის შეიღზე ადრე. 2 სჯ. 21, 15;

შეიძლებაოდა პ. პირველობა ჩამორთმეოდა ცოლის მიზეზით. 1 ნეშტ. 5, 1.

პ. პირველობა შეიძლებაოდა გაყიდულიყო. დაბ. 25, 31-33; ებრ. 12, 16-17.

პირველობის ჩამორთმევის მაგალითები: კაენი. დაბ. 4, 4-5; იაფეთი. დაბ. 10, 21; ისმაელი. დაბ. 17, 19-21; ესაუი. დაბ. 25, 23-34; რომ. 9, 12-13; მანასე. დაბ. 48, 15-20; რუბენი. 1 ნეშტ. 5, 1-2; აარონი. გამ. 7, 1-2; რიცხ. 12, 2-8; დავითის ძმები. 1 მეფ. 16, 6-12; აღონია. 3 მეფ. 2, 15-22.

პური

გვეძლევა ღმრთის მიერ. რუთ. 1, 6; მათ. 6, 11.

გვაძლევს მიწა. იობ. 8, 5; ეს. 55, 10.

მზადდება ხორბლის ფქვილისგან. გამ. 29, 2; ფს. 80, 17.

მზადდება ქერისაგან. მსაჯ. 7, 13; იოან. 6, 9.

მზადდება მანანისგან. რიცხ. 11, 8. ფქვილისაგან ცომს ზელებს. დაბ. 18, 6; იერ. 7, 18; ოს. 7, 4.

იხმარება საფუარი. ლევიტ. 23, 17; მათ. 13, 33.

პური ზოგჯერ უფუარია. გამ. 12, 8; 1 კორ. 5, 8.

პურს აცხობდნენ ნაკვერცხლებზე. ეს. 44, 19; იოან. 21, 9.

პ. აცხობდნენ თორნეში. ლევიტ. 26, 26; ოს. 7, 4-7.

პურით ვაჭრობდნენ. იერ. 37, 20. უბრალო („შერეული“) პური. 1 მეფ. 21, 4.

შესაწირავი პ. 1 მეფ. 21, 4-6.

პ. არის ადამიანის განმამტკიცებელი. ფს. 103, 15.

პ. ხშირად ადამიანის ერთადერთი საკვებია. დაბ. 3, 19; 39, 6; მათ. 6, 11.

პ. უძველესი დროიდანვე მთავარი საკვებია. დაბ. 18, 5; 21, 14; 27, 17; მსაჯ. 19, 5.

პურს ინახავდნენ კალათებში. დაბ. 40, 16.

პ. ყიდდნენ. მათ. 14, 15.

სიღარიბის დროს პ. ყიდდნენ წონით. ლევიტ. 26, 26; ეზეკ. 4, 17.

პურით სიღარიბე სასჯელია. ფს. 104, 16; ეს. 3, 1; ეზეკ. 5, 16.

მორჩილებს აღუთქვამთ პურის სიუხვე. ლევიტ. 26, 5.

პურს ხშირად იყენებდნენ მისამღენელად. 1 მეფ. 25, 18; 2 მეფ. 16, 2; 1 ნეშტ. 12, 40.

პატიმრებს აძლევდნენ პურსა. 3 მეფ. 22, 27.

ღმერთს სწირავდნენ ცომის პირველ ნაწილს. რიცხ. 15, 19-20.

პური მიჰქონდათ შესაწირავად. გამ. 29, 2, 23.

შესაწირავ პურს აწყობდნენ ტაბლაზე. გამ. 25, 30.

ქრისტემ პურით სასწაულებრივად გამოკვება ხალხი. მათ. 14, 19-21; 15, 34-37.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტე. იოან. 6, 33-35.

ქრისტეს ხორცი. მათ. 26, 26; 1 კორ. 11, 23-24.

წმინდანთა კავშირი. საქმე. 2, 46; 1 კორ. 10, 17.

სიუხვე. ეზეკ. 16, 49; 2 სჯ. 8, 9.

უსამართლობა. იგავ. 4, 17; 20, 17. ამაოება. იგავ. 31, 27.

პური დასაბუბელი (დაბუბის პური)

შესაწირავი პური. 1 მეფ. 21, 4.

შესაწირავი პურის რაოდენობა. ლევიტ. 24, 5.

მისთვის მარაგი მოჰქონდა ხალხს.

ლევიტ. 24, 8; ნემ. 10, 32-33.

ამზადდნენ ლევიტელები. 1 ნეშტ. 9, 32; 23, 29.

აწყობდნენ ორ რიგად. ლევიტ. 24, 6.

მათი ჭამა შეეძლოთ მხოლოდ მღვდლებს. 1 მეფ. 21, 4-6; მათ. 12, 4.

ტაბლა დასაბუბელი პურისათვის

ზომები. გამ. 25, 23.

დაფარულია ოქროთი. გამ. 25, 29. შემორტყმული აქვს ოქროს გვირგვინი. გამ. 25, 25.

დამზადებულია „ულპოლველი ძეღისგან“. 25, 23, 28.

ფეხები შემკობილი აქვს ოქროს საღებებით. გამ. 25, 26-27.

მოთავსებულია შესაკრებელი კარვის სამხრეთით. გამ. 40, 22; ებრ. 9, 2.

მასზე ათავსებდნენ წმინდა გუნ-
დრუკს. ლევიტ. 24, 7.

ყოველ შაბათს აახლებდნენ. ლევიტ.
24, 8.

ტაბლიდან აღებულ პურს ინაწი-
ლებდნენ მღვდლები. ლევიტ. 24, 9.

გადატანილი მნიშვნელობით

ქრისტე – პური არსობისა. იოან.
6, 48.

მკლესია. 1 კორ. 5, 7; 10, 17.

რ

რაბი

ებრაული სიტყვაა. ნიშნავს „მასწავლებელს“, „მოდღარს“. იოან. 1, 38, 49; 3, 2, 26; 4, 31; 6, 25; 9, 2.

„პრქუა მას ებრაელებრ: რაბი, რომელსა ჰრქვიან მოძღვარ“. იოან. 20, 16.

რეჰაბელინი (ტომი)

მოვიდნენ ემათიდან. 1 ნეშტ. 2, 55. მათ იონადაბმა აუკრძალა ღვინის სმა. იერ. 35, 6-8.

მათი მორჩილება ისრაელისთვის მაგალითია. იერ. 35, 12-17.

მათ აღეთქვათ სამუდამო მფარველობა. იერ. 35, 18-19.

რისხვა ღმრთისა

ღმრთის რისხვის მიზეზია დაუჯერებლობა და ადამიანის ბოროტი საქმეები. ფს. 77, 58; რომ. 1, 18.

ღმრთის რისხვა კლინდება

ღმრთისგან მიტოვებაში. 2 სჯ. 31, 17.

შურისძიების ზეგარდმოველნაში. ლევ. 26, 16; ეზეკ. 14, 21.

ცოდვილების ნებაზე მიშვებაში. ფს. 77, 29; რომ. 1, 24.

ახალი აღთქმის მიხედვით ხსნისა და სიცოცხლის აღკვეთაში, მარადი-

ულ წარწყმედასა და სიკვდილში. მათ. 3, 7; იოან. 3, 36; რომ. 2, 5; გამოცხ. 6, 17.

ხსნა ღმრთის რისხვისაგან

ღმრთის რისხვაში იმეა. იობ. 9, 13; გამ. 15, 4; 30, 27.

იგი შეიძლება შეიცვალოს: ფს. 77, 38; 2 სჯ. 13, 18; მიქ. 7, 18.

იგი შეიძლება შეიცვალოს არა გარეგანი მსხვერპლით, ჯადოქრობით და ღმრთისმსახურების დამახინჯებით. ეზეკ. 7, 19; მიქ. 6, 6-8.

ბრალეულის დასჯით. რიცხვ. 25, 18; ისუ ნავ. 7, 25-26.

მოქცევით. 2 ნეშტ. 30, 9.

შუამდგომლობით. გამ. 32, 30.

ღმრთის რისხვა მისსავე გულმონწყალებას ემსახურება. იგი ცოდვილს ამზადებს ქრისტესგან სრული შენდობისათვის. ფს. 29, 5; იერ. 31, 20; 1 თეს. 5, 9; რომ. 5, 9.

ღმერთი აყოვნებს რისხვას. გამ. 34, 6; რიცხ. 14, 18; ნემ. 9, 16; ფს. 85, 15; 102, 8; 144, 8; ეს. 48, 9; იოველ. 2, 13; იონ. 4, 2; ნაუმ. 1, 3; რომ. 9, 22.

რისხვა ღმრთისა სამართლიანია. ფს. 57, 10-11; რომ. 2, 6-8; 3, 5-6; გამოცხ. 16, 6-7.

რ. ღ. საშინელია. ფს. 2, 12; 76, 7; 77, 49; 87, 16; 89, 7-11; ეს. 9, 18; 13, 3-9; 30, 27-30; იერ. 21, 5; 23, 19; ეზეკ. 5, 13; ნაუმ. 1, 6; მათ. 10, 28.

რ. ღ. არის ცეცხლი მომსპობი. 2 სჯ. 32, 22; ფს. 20, 9; ებ. 9, 18; 66, 15; იერ. 4, 4; 17, 4; ეზეკ. 22, 20-31; ნაუმ. 1, 6; ებრ. 10, 27.

არავის შეუძლია წინააღმდეგობა ღმრთის რისხვისა. იობ. 9, 13; 36, 18; ფს. 75, 7; იერ. 10, 10; ნაუმ. 1, 6; გამოცხ. 6, 17.

რისხვა ღმრთისა არის

ბოროტთა და ცოდვილთა წინააღმდეგ. იობ. 21, 17; ფს. 7, 11-12; 20, 9; ებ. 3, 8; 9, 16; 13, 9; 59, 18; იერ. 23, 19; 30, 23; ოს. 5, 10; ნაუმ. 1, 2; რომ. 1, 18; 2, 8.

ღმრთის მტერთა წინააღმდეგ. 2 სჯ. 9, 7; ებ. 5, 24-25; იერ. 44, 4-6; მიქ. 5, 14; ზაქ. 7, 12-13; რომ. 2, 8; ეფეს. 5, 6; კოლას. 3, 6.

ურწმუნოთა წინააღმდეგ. 2 სჯ. 9, 22-23; ფს. 77, 21-22; 78, 6; იერ. 10, 25; იოან. 3, 36; ებრ. 3, 16-18.

მოუნანიებელთა წინააღმდეგ. 2 ნეშტ. 36, 16; იგავ. 1, 24-27; იერ. 4, 4; რომ. 2, 5.

კერპთაყვანისმცემელთა წინააღმდეგ. 2 სჯ. 6, 14-15; 7, 4; 29, 26-28; 32, 16-19; ისუ ნავ. 23, 16; მსაჯ. 2, 12; 4 მეფ. 17, 17; 22, 17; 2 ნეშტ. 34, 25; ფს. 77, 58; ებ. 65, 3; იერ. 7, 18; 8, 19; 11, 17; 25, 6; ეზეკ. 20, 8.

ღმრთის სჯულის მიმტოვებელთა წინააღმდეგ. 2 სჯ. 29, 24-25; ისუ ნავ. 22, 16-18; მსაჯ. 2, 12; 4 მეფ. 22, 13; 2 ნეშტ. 29, 8; 34, 25; ებ. 1, 4; ებრ. 10, 26-27.

უსამართლოთა და შემავეწროებელთა წინააღმდეგ. გამ. 22, 22-24; ებ. 10, 1-4; იერ. 5, 28-29; 21, 12; ოს. 5, 10; ამოს. 8, 4-8.

პირმოთნეთა წინააღმდეგ. იობ. 15, 34; 36, 13; ებ. 9, 16; 10, 6.

ცოდვილებს ეწოდებათ შეილნი რისხვისანი. ეფეს. 2, 3; ებ. 10, 6; იერ. 7, 29.

რისხვა ღმრთისა არის უკიდურესი სასჯელი მისი მტრების მიმართ. გამ. 15, 7; ფს. 2, 2-5; 20, 8-10; 78, 6; ებ. 10, 6; იერ. 10, 25; ნაუმ. 1, 2; 1 თეს. 2, 16.

*

რ. ღ. ძლიერდება მუღმივი წინააღმდეგობის გამო. რიცხვ. 32, 14; 2 სჯ. 29, 19-20; 2 ნეშტ. 36, 16; ნემ. 13, 17-18; ფს. 77, 17; რომ. 2, 5; 1 თეს. 2, 16; ებრ. 3, 15-16.

რ. ღ. გამოჩნდება სასჯელით და მსჯავრით. გამ. 15, 7; 2 სჯ. 29, 27; ეზრა 5, 12; იობ. 21, 17; ფს. 77, 49-51; 89, 7; ებ. 9, 11-18; 13, 9; 42, 25; 63, 6; იერ. 4, 26; 7, 20; 12, 13; 15, 14; 25, 38; 33, 5; 42, 18; 44, 6; 49, 37; გოდ. 1, 12; 2, 1, 6, 22; ეზეკ. 5, 13-15; 6, 12; 7, 3-8; 13, 12; 25, 14; სოფ. 3, 8; ებრ. 3, 16-17; გამოცხ. 15, 1; 16, 1-3.

რ. ღ. გამოჩნდება რისხვისა და მსჯავრის დღეს. ებ. 13, 13; 66, 15-16; სოფ. 1, 14-18; მალ. 4, 1; მათ. 3, 7; 25, 41; რომ. 2, 5-8; 2 თეს. 1, 8; ებრ. 10, 27; გამოცხ. 6, 17; 11, 18; 14, 10; 19, 15.

სიმდიდრე ვერ გვიხსნის რისხვის დღეს. იგავ. 11, 4; ეზეკ. 7, 19; სოფ. 1, 18.

ბოროტნი

მოელით რისხვის დღე. იობ. 21, 30; იგავ. 11, 23; ებ. 13, 9; მალ. 4, 1; რომ. 2, 5-8.

შესვამენ რისხვის სასმელს. ებ. 51,

17; იერ. 25, 15; ეზეკ. 23, 33; ამბაკ. 2, 16; გამოცხ. 14, 10; 16, 19.

თავიანთი სასჯელით გააცხადებენ ღმრთის რისხვას. 2 სჯ. 29, 23, 24; 3 მეფ. 9, 8-9; იერ. 22, 8-9; რიცხვ. 26, 10; რომ. 9, 22; 2 პეტ. 2, 6; იუდ. 1, 7.

*

უგუნურებაა ღმრთის რისხვის გამოწვევა. იერ. 7, 19; 1 კორ. 10, 22.

ქრისტე მაცხოვარი იხსნის და ათავისუფლებს ღმრთის რისხვისაგან მომავალ საუკუნეში. ლუკ. 2, 11-14; რომ. 5, 9; 2 კორ. 5, 18-19; კოლას. 1, 20; 1 თეს. 1, 10.

ღმერთმა მოგვაშადა არა რისხვის-თვის, არამედ ქრისტეს მიერ ხსნისა-თვის. 1 თეს. 5, 9.

ღმრთის რისხვა დამშვიდდება მორწმუნეთა მიმართ. იოან. 3, 14-18, 36; რომ. 5, 1.

ღ. რ. შემსუბუქდება მორწმუნეთა მიმართ მისი სიკეთით. ფს. 29, 5; 77, 38; 84, 1-3; 105, 43-45; ეს. 12, 1; 26, 20; 48, 9; 57, 16; 60, 10; იერ. 30, 11; ოს. 11, 9; 14, 4; მიქ. 7, 18.

ღ. რ. არ გრძელდება სამუდამოდ. ფს. 29, 5; 102, 9; იერ. 3, 12; ეზეკ. 16, 42; მიქ. 7, 18.

ღმრთის რისხვა დაიდლება

ცოდვის აღიარებითა და სინა-ნულით. 2 ნემტ. 30, 8; იობ. 33, 26-28; იერ. 3, 12-13; 18, 8; 31, 18-20; 36, 7; იონ. 3, 7-10; იოველ. 2, 11-14.

ლოცვით. გამ. 32, 11-12; 2 სჯ. 9, 19; იობ. 33, 26; იერ. 36, 7; სოფ. 2, 3. თავმდაბლობით. 4 მეფ. 22, 17-20; 2 ნემტ. 12, 7; 32, 26; 34, 27-28.

ღმრთის რისხვის დაცხრომა ზოგ-

ჯერ არ შეიძლება. 4 მეფ. 22, 17; 23, 26; 2 ნემტ. 34, 25; ეს. 5, 25; 9, 11, 17, 21; 10, 4; იერ. 4, 8; 17, 4; 23, 20; 30, 24; გოდ. 3, 42-44; ეზეკ. 5, 13; 8, 18; მალ. 1, 4; ზაქ. 8, 14.

ღმრთის რისხვა იმას, ვინც არ ემორჩილება ძესა ღმრთისასა. იოან. 3, 36.

ლოცვები, რომ უკუიგდოს ღ. რ. იობ. 14, 13; ფს. 26, 9; 38, 10; 59, 1; 73, 1; 76, 9; 78, 5; 79, 4; 84, 4-6; 88, 46; 89, 13; ეს. 64, 9; დან. 9; 16; ამბაკ. 3, 2.

„უფალო! ნუ გულისწყრომითა მამხილებ შე, და ნუ რისხვითა შენითა მსწაველი მე“. ფს. 6, 1; 37, 1; იერ. 10, 24. „შეინანეთ, რათა განერნეთ რისხვასა ღმრთისასა“. იერ. 4, 8; 21, 12; სოფ. 2, 1-3; მათ. 3, 7-8.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ძველი ქვეყნის წინააღმდეგ. დაბ. 6, 5-7.

სოლომისა და გომორის წინა-აღმდეგ. დაბ. 19, 24-25; 2 სჯ. 29, 22. მოსეს მიმართ. გამ. 4, 14; 2 სჯ. 1, 37; 3, 26; 4, 21.

ეგვიპტელთა მიმართ. გამ. თავები: 7, 8, 9, 10, 12, 14.

კერპთაყვანისმცემელ ისრაელთა მიმართ. გამ. 32, 8-10; რიცხვ. 25, 1-3; მსაჯ. 2, 11-15; 3, 7; 10, 6-7; 4 მეფ. 13, 3; 17, 16-18; 22, 13-17; ფს. 105, 28-29.

მაყვედრებელ ისრაელთა მიმართ. რიცხვ. 11, 1; 16, 41-46; 21, 4-6.

ურწმუნო ისრაელთა მიმართ. რიცხვ. 14, 11-23; 32, 10, 13; 2 სჯ. 1, 32-34; ფს. 77, 21, 22.

აჯანყებულ ისრაელთა მიმართ. 2 სჯ. 9, 7-9; 4 მეფ. 21, 15; ფს. 77, 56; 94, 10-11; ეს. 5, 24-26; იერ. 32, 30-32.

ნადაბისა და აბიუდის მიმართ. ლევიტ. 10, 1-2.

მზევერეკების მიმართ ქანანში. რიცხვ. 14, 37; 32, 8-11.

აარონის და მარიამის მიმართ. რიცხვ. 12, 8-10; 2 სჯ. 9, 20.

კორეს, დათანისა და აბირონის მიმართ. რიცხვ. 16, 30-35; 26, 9-10.

ბალაამის მიმართ. რიცხვ. 22, 22.

აქაის. ისუ ნავ. 7, 1; 22, 20.

ხუთი მეფის. ისუ ნავ. 10, 22-25.

აბიშელექის. მსაჯ. 9, 56.

ისრაელის მტრების. 1 მეფ. 5, 6; 7, 10; ფს. 77, 49-55.

ბესამის ხალხის. 1 მეფ. 6, 19.

საულის. 1 მეფ. 28, 16-19.

ოზიას. 2 მეფ. 6, 7.

საულის სახლობის. 2 მეფ. 21, 1.

დავითის და იუდეველების. 2 მეფ. 24, 1-15; 1 ნეშტ. 21, 7.

სოლომონის. 3 მეფ. 11, 9.

იერობოამის. 3 მეფ. 14, 9-10; 15, 30.

ბაასისა და ელას. 3 მეფ. 16, 7-13.

აქაბის. 3 მეფ. 16, 33; 21, 21-23.

ოქოზიას. 3 მეფ. 22, 48-49.

სენაქერიმის. 4 მეფ. 19, 28, 35-37; ეს. 37, 36-38.

მანასეს. 4 მეფ. 21, 6; 2 ნეშტ. 33, 6.

იუდას ტომის მიმართ. 4 მეფ. 23, 26.

იოსაფატის. 2 ნეშტ. 19, 2.

იუდასა და იერუსალიმის. 2 ნეშტ. 24, 18; იერ. 32, 32.

ამასიას. 2 ნეშტ. 25, 15.

აქაზის. 2 ნეშტ. 28, 25.

ეზეკიას. 2 ნეშტ. 32, 25.

ეფრემის. ოს. 12, 14.

რისხვა, წყრომა

სამართლიანი, როგორც გულის-

წყრომა უსამართლობაზე. მათ. 18, 34. ფს. 138, 21. შდრ. იესოს გულისწყრომა ტაძრის შებილწვის გამო (იოან. 2, 14-17) და მისი მღვლეარება ლაზარეს კუბოსთან (იოან. 11, 38).

სადრახისი, როგორც გამოვლენა ხორციელი ბუნებისა, როდესაც ამპარტკენების შედეგად აღივზნება თვითნებური შურისძიება, ფიცხი სიჯიუტე. გალ. 5, 20. იაკ. 1, 20. ლუკ. 4, 28.

თავშეაკება რისხვისგან. ეფ. 4, 26. რომ. 12, 19; 1 ტიმ. 2, 8.

სიფრთხილე, რათა სხვებში არ აღიდრას რისხვა. იგავ. 15, 1. ეფ. 6, 4.

რ. აკრძალულია. ფს. 36, 8; ეკლ. 7, 10; მათ. 5, 22; რომ. 12, 19; ეფეს. 4, 31; კოლას. 3, 8.

რ. არის საქმე ხორცთა. გალ. 5, 19-20.

რ. არის უგუნურთა ნაკლი. იგავ. 12, 16; 14, 16-23; 27, 3; 29, 20; ეკლ. 7, 10.

რისხვა ხშირად დაკეპიებულია

ამპარტკენებასთან. იგავ. 21, 24. ბოროტებასა და ბოროტმეტყველებასთან. ეფეს. 4, 31; კოლას. 3, 8.

ჩხუბთან. იგავ. 21, 19; 29, 22; 30, 33.

სისასტიკესთან. დაბ. 49, 6; იგავ. 27, 4.

რისხვას მიჰყავს ბოროტებისკენ. იგავ. 14, 17; 29, 22.

რისხვა თავს დაატყვის კაცს სასჯელს. იობ. 5, 2; იგავ. 19, 2.

*

რისხვამ არ უნდა მიგვიყვანოს ცოდვამდე. ფს. 36, 8; ეფეს. 4, 26.

„იყავით მძიმენი გულისწერომად“. იგავ. 14, 29; 15, 18; ტიტ. 1, 7; იაკ. 1, 19.

„მზე ნუ დაჰკვლნ განრისხებასა თქუენსა“. ეფეს. 4, 26.

„ნუ განარისხებთ შვილთა თქუენთა“. ეფეს. 6, 4; კოლას. 3, 21.

როდესაც ლოცულობთ, ნუ გქენებთ თქვენს გულში ნურავითარი გრძნობა რისხვა-წერომისა. 1 ტიმ. 2, 8; მათ. 5, 23-24.

კაცი კეთილგონიერი იკავებს თავს რისხვა-წერომისგან. იგავ. 19, 11.

ვინც თავს იკავებს რისხვა-წერომისაგან, უფრო მაღლა დგას, ვიდრე მამაცი ვაჟკაცი. იგავ. 16, 32.

გონიერება ანელებს რისხვას. იგავ. 16, 14; 29, 8.

სიწყნარე ამშვიდებს რ. იგავ. 15, 1. მოერიდეთ მრისხანე ადამიანებს. დაბ. 49, 6; იგავ. 22, 24.

სასჯელი რისხვა-წერომისთვის. მათ. 5, 22.

ს ა მ ა რ თ ლ ი ა ნ ი რ ი ს ხ ვ ა - წ ე რ ო მ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: უფალი ჩვენი იესო ქრისტე. მარკ. 3, 5. იაკობი. დაბ. 31, 36; მოსე. გამ. 11, 8; 32, 19; ლევიტ. 10, 16; ნემია. ნემ. 5, 6.

და ნ ა შ ა უ ლ ო ბ ი თ ი რ ი ს ხ - ვ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: კაენი. დაბ. 4, 5. ესავი. დაბ. 27, 44. სიმეონი და ლევი. დაბ. 49, 5-7. ბალაამი. რიცხ. 22, 27. საული. 1 მეფ. 20, 30. აქაბი. 3 მეფ. 21, 4. ნემია. 4 მეფ. 5, 11. ასა. 2 ნემტ. 16, 10. ოსია. 2 ნემტ. 26, 19. ამანი. ესთ. 3, 5. მოხუცებულნი

ბენიაშენისა. იერ. 37, 14. ნაბუქოდონოსორი. დან. 3, 13; იონა. იონ. 4, 1. ჰეროდე. მათ. 2, 16. იუდეველნი. ლუკ. 4, 28; 6, 11. მღვდელმთავარნი. საქმე. 7, 54.

რკინა

მოიპოვება მიწაში. იობ. 28, 2.

მაგარი და გამძლეა. იობ. 40, 13; დან. 2, 40.

დნობადია. ეზეკ. 22, 20.

ჭედვადია. ეს. 2, 4.

წყალში იძირება. 4 მეფ. 6, 5.

შედარებით დაბალფასოვანია. ეს. 60, 17.

უხვადაა ქანანის მიწაში. 2 სჯ. 8, 9; 33, 25.

მისი გამოყენება ცნობილია უძველესი დროიდან. დაბ. 4, 22.

რკინის დამუშავება არის ხელობა. 1 მეფ. 13, 19; 2 ნემტ. 2, 7, 14.

„რკინა რკინასა ლესავს“. იგავ. 27, 17.

რკინით ვაჭრობდნენ. ეზეკ. 27, 12, 19; გამოცხ. 18, 12.

ბევრი რკინა დასჭირდა სოლომონის ტაძრის აგებას. 1 ნემტ. 22, 3, 14, 16; 29, 2.

ომში მოპოვებულ რკინის ნადავლს სწირავდნენ ღმერთს. ისუ ნავ. 6, 18-23.

სასწაულებრივად ამოცურდა წყლის ზედაპირზე. 4 მეფ. 6, 6.

რკინისაგან მზადდება

იარაღი. 2 მეფ. 23, 7. გამოცხ. 9, 9. ხმლები და შუბები. 1 მეფ. 13, 19; 17, 7.

ეტლები. მსაჯ. 4, 3.

სამიწათმოქმედო იარაღები. 1 მეფ. 13, 20-21; 2 მეფ. 12, 31.

სამშენებლო იარაღები. 3 მეფ. 6, 7. საჭრისები. იობ. 19, 24; იერ. 17, 1. ჭიშკრები. საქმე. 12, 10.

ლურსმინები და კაეები. 1 ნეშტ. 22, 3.

საკეცები და მოქლონები. ფს. 106, 16; ეს. 45, 2.

ბორკილები. ფს. 104, 18; 149, 8.

ულლები. 2 სჯ. 28, 48; იერ. 28, 13-14.

კერპები. დან. 5, 4, 23.

საწოლები. 2 სჯ. 3, 11.

ბოძები. იერ. 1, 18.

კერთხები. ფს. 2, 9; გამოცხ. 2, 27.

გადატანითი აზრით

ძლიერება. დან. 2, 33, 40.

სიკერპე. ეს. 48, 4.

დიდი გასაჭირი. 2 სჯ. 4, 20; ფს. 106, 10.

მიწის გადაქცევა რკინად. 2 სჯ. 28, 24.

უძლეველობის სასტიკი გამოვლინება. ფს. 2, 9; გამოცხ. 2, 27.

რომის იმპერია

წარმოდგენა მის შესახებ მთელ იმდროინდელ მსოფლიოს მოიცავდა („ბრძანება... აღწერად ყოვლისა სოფლისა“). ლუკ. 2, 1.

ნაბუქოდონოსორის ხილვაში მას რკინის ფეხები აქვს. დან. 2, 33, 41.

დანიელის ხილვაში იგი საშინელი მხეცია. დან. 7, 7, 19.

მისი დედაქალაქია რომი. საქმე 18, 2; 19, 21.

იუდეა წარმოადგენდა მის ერთ

ოლქს. ლუკ. 3, 2; საქმე 23, 24-26; 25, 1.

მონაცემები რომის იმპერიის ჯარების შესახებ

მკაცრი დისციპლინა. მათ. 8, 9.

მეომრებს ეკრძალებოდათ საერო საქმეებში ჩაბმა. 2 ტიმ. 2, 4.

მეომრის სამსახური მძიმე იყო. 2 ტიმ. 2, 3.

მეომარი იზიარებდა ამხანაგის ჭირსა და ლხინს. ფილიპ. 2, 25.

დარაჯებს არ უნდა დასძინებოდათ. მათ. 28, 4, 13-14.

დანაშაულის ჩამდენი მეომრები ირიცხებოდნენ სიიდან. გამოცხ. 3, 5.

გამარჯვების შემდეგ ზეიმობდნენ. 2 კორ. 2, 14-16.

უფროსებს ჰქონდათ სხვადასხვა სამხედრო წოდება. საქმე. 21, 31; 23, 23, 24.

მონაცემები რომის იმპერიის სასამართლოს შესახებ

დამნაშავეს აწამებდნენ. საქმე. 2, 24-29.

ბრალდებული ჯარისკაცებს გადაეცემოდა საწამებლად. მათ. 27, 26-27.

ბრალდებულის დანაშაულს წერდნენ ფიცარზე და ათავსებდნენ მის თავს ზემოთ. იოან. 19, 19.

დამნაშავეს სამოსელი გადაეცემოდა ჯარისკაცებს. მათ. 27, 35; იოან. 19, 23.

ბრალდებულნი და ბრალმდებელნი გამოდიოდნენ სასამართლოს წინაშე. საქმე. 23, 35; 25, 16-19.

ბრალდებულებს იცავდნენ გაშმაკე-

ბული ბრბოსაგან. საქმე. 23, 20, 24-27.

უმაღლეს ხელისუფალთ ჰქონდათ უფლება, დამნაშავე სიკვდილით დაესაჯათ ან სიცოცხლე შეენარჩუნებინათ მისთვის. იოან. 18, 31, 39-40; 19, 10.

საჩივარი სასამართლოზე იმპერატორთან მიჰქონდათ. საქმე. 25, 11-12.

მომჩივანი პირადად მიჰყავდათ იმპერატორთან. საქმე. 26, 32.

რომის იმპერიის მოქალაქეობა ენიჭებოდათ

ფულის გადახდით. საქმე. 22, 28.
იქ დაბადებულებს. საქმე. 22, 28.

*

რომის მოქალაქეს წამებისაგან ათავისუფლებდნენ. საქმე. 16, 37-38; 22, 25.

გლადიატორების ბრძოლა. 1 კორ. 15, 32.

შეჯიბრება სირბილში. 1 კორ. 9, 24; ფილიპ. 2, 16; 3, 11-14; ებრ. 12, 12. მებრძოლთა ვარჯიში. 1 კორ. 9, 27.

გამარჯვებულთა შემოქობა გვირგვინით. 1 კორ. 9, 25; ფილიპ. 3, 14; 2 ტიმ. 4, 8.

შეჯიბრების წესები. 2 ტიმ. 2, 5.

იმპერატორთა ხახელები

ტიბერიუსი. ლუკ. 3, 1.

კლავდიუსი. საქმე. 11, 28.

ავგუსტუსი. ლუკ. 2, 1.

რუბენი (ტომი)

რუბენის ტომი მომდინარეობდა

იაკობის უფროსი შვილისგან. დაბ. 29, 32.

წინასწარმეტყველებანი მასზე. დაბ. 49, 4; 2 სჯ. 33, 6.

რუბენის ტომისგან გამოყვეს აღმრიცხველები ხალხის აღწერისთვის. რიცხვ. 1, 5.

რ. ტომისგან გამოყვეს მსტოვრები. რიცხვ. 13, 4-5.

რ. ტომის რიცხვი ეგვიპტიდან გამოსვლის დროს. რიცხვ. 1, 20-21.

ისინი მოდიოდნენ მეორე რიგის სათავეში უდაბნოში მგზავრობის დროს. რიცხვ. 10, 6-18.

დაბანაკებულნი იყვნენ კარვის სამხრეთით. რიცხვ. 2, 10.

შესწირეს მსხვერპლი. რიცხვ. 7, 30-35.

მათი ოჯახი. რიცხვ. 26, 5-9.

მიიღეს მიწა იორდანის აღმოსავლეთით ქანაანის დაპყრობაში მონაწილეობის პირობით. რიცხვ. 32, 1-33; 2 სჯ. 3, 16-20.

მათი მემკვიდრეობის საზღვრები. 2 სჯ. 3, 16-17; ისუ ნავ. 13, 15-23.

მათი რიცხვი მემკვიდრეობის მიღების დროს. რიცხვ. 26, 7.

მათი აშენებული ქალაქები. რიცხვ. 32, 37-38.

წყველის წარმოთქმა გებალის მთაზე. 2 სჯ. 27, 12.

ქანაანის დაპყრობის შემდეგ გაუშვა ისუ ნაკემ. ისუ ნავ. 22, 1-9.

მონაწილეობდა სამსხვერპლოს შენებაში, რითაც შეურაცხყო სხვა ტომები. ისუ ნავ. 22, 10-29.

არ გამოვიდა სისარას წინააღმდეგ. მსაჯ. 5, 15-16.

მისი წარმომადგენლები დავითის

მეფედ კუროსხევის დროს. 1 ნეშტ. 12, 37-38.

მათი მმართველები დანიშნა დავითმა. 1 ნეშტ. 26, 32; 27, 16.

ფლობდნენ აგარიანთა მიწას. 1 ნეშტ. 5, 18-22.

დაამარცხა ასურეთის მეფემ აზაელმა. 4 მეფ. 10, 32, 33.

ტყვედ წაიყვანა თეგლათფალასარმა. 4 მეფ. 15, 29; 1 ნეშტ. 5, 5, 25.

მათი გამოჩენილი აღაძმინებო: დათან და აბირონ. რიცხვ. 16, 1; 26, 9-10. აღინა. 1 ნეშტ. 11, 42.

რჩეპანი უფლისა

მათი არსი

მაღალია. იობ. 23, 13; ფს. 134, 6; იგავ. 21, 30; დან. 4, 35.

უცვალეებელია. იობ. 23, 13; ფს. 32, 11; იგავ. 19, 21; ეს. 14, 24; 46, 10; იერ. 4, 28; რომ. 9, 11; ებრ. 6, 17.

მარადიულია. ფს. 32, 11; ეფ. 3, 11; 2 ტიმ. 1, 9.

ჭეშმარიტი და სწორია. ეს. 25, 1. დიღია. იერ. 32, 19.

სრულდება უცვალეებლად. იობ. 23, 14; ეს. 14, 24; 46, 10-11; იერ. 23, 20; 51, 29; საქმე. 4, 28; ეფ. 1, 11.

არავის არ შეუძლია უარყოს. იობ. 23, 13; იგავ. 21, 30; ეს. 14, 27; საქმე. 5, 39.

მიუწევდომელია. 2 სჯ. 29, 29; იობ. 42, 3; მათ. 24, 36; მარკ. 13, 32; საქმე. 1, 7; რომ. 11, 34; 1 კორ. 2, 16.

მათი აღსრულება

გამოსყიდვა განწმენდით. რომ. 3, 24, 25; 1 პეტ. 1, 18-20. გამოცხ. 13, 8. 3. ბიბლიის ლექსიკონი.

ხსნა ადამიანისა. ეფ. 1, 7-14; 1 თეს. 5, 9; 2 ტიმ. 1, 9.

ქრისტეს ტანჯვანი. ლუკ. 24, 44-46; საქმე. 2, 23; 4, 28; 13, 27-29.

არჩევა ხსნისათვის. რომ. 8, 28-29; 9, 11; ეფ. 1, 9-11; 2 ტიმ. 1, 9.

მორწმუნეები

მათი ხსნა უფლის რჩევათა დახმარებით. რომ. 8, 28-30; ეფ. 1, 9-11.

ხელმძღვანელობენ უფლის რჩევებით. ფს. 15, 7; 72, 24.

ემსახურებიან უფლის რჩევებს. საქმე. 13, 36.

ისმენენ და იგებენ უფლის რჩევებს. 2 სჯ. 29, 29; იერ. 49, 20; 50, 45.

ურწმუნოები

ვერ შეიგნებენ უფლის რჩევებს. მიქ. 4, 12.

შეურაცხყოფენ უფლის რჩევებს. იგავ. 1, 30; ლუკ. 7, 30.

უარყოფენ უფლის რჩევებს. ფს. 106, 11; იგავ. 1, 25.

რჩეული

„მრავალნი არიან ჩინებულ; და მცირედნი — რჩეულ“. მათ. 20, 16; 22, 14; ლუკ. 14, 24.

რძა

რქა არის ზოგიერთი ცხოველის ბუნებრივი იარაღი. დან. 7, 20.

წმინდა წიგნებში მოხსენიებული რქიანი ცხოველები

ხბო. ფს. 68, 32.

ვერძი. დაბ. 22, 13.

თხა. დან. 8, 5.

მარტორქა. ფს. 21, 21; 91, 10.

სპილოს ეშვები მოხსენიებულია რქებად. ეზეკ. 27, 15.

*

რქას ცხოველები ხმარობენ თავდასხმისათვის. გამ. 21, 28; ეზეკ. 34, 21.

რქა გამოიყენებოდა ზეთის შესანახ ჭურჭლად. 1 მეფ. 16, 1; 3 მეფ. 1, 39.

რ. გამოიყენებოდა მუსიკალურ ინსტრუმენტად. ისუ ნავ. 6, 4-5; 1 ნეშტ. 25, 5.

სამსხვერპლოს ოთხ კუთხეზე დამაგრებული იყო რქები. გამ. 27, 2; 30, 2.

რქების მოხმარების შესახებ. ფს. 74, 5-11.

გადატანითი აზრით

ღმრთის უძლეველობა. ფს. 17, 3.

ქრისტეს უძლეველობა. ლუკ. 1, 69; გამოცხ. 5, 6.

ეთრემის უძლეველობა. 2 სჯ. 33, 17.

ბიწიერთა სიძლიერე. ფს. 21, 21; 74, 10.

მეფეები. დან. 7, 7, 8, 24; 8, 3, 5, 20. ანტიქრისტეს მეუფება. გამოცხ. 13, 1; 17, 3, 7.

ხალხის აღორძინება. ფს. 131, 17; ეზეკ. 29, 21.

აღშფოთება. ფს. 74, 4, 5.

ძალისა და დიდების ზრდა. 1 მეფ. 2, 1, 10; ფს. 88, 17, 24; 91, 10; 111, 9.

გამარჯვებები. 2 სჯ. 33, 17; 3 მეფ. 22, 11; მიქ. 4, 13.

ცოდვილთა დასჯა. ფს. 74, 10.

რძე

რძე არის თეთრი ფერის გამონაყოფი ცხოველების სარძევე ჯირკვლებიდან. გოდ. 4, 7.

რძეს ხმარობდნენ საკვებად. დაბ. 18, 8; მსაჯ. 5, 25.

ძროხის რძე. 2 სჯ. 32, 14; 1 მეფ. 6, 7.

აქლემის რძე. დაბ. 32, 15.

ცხვრის რ. 2 სჯ. 32, 14.

ზღვის ურჩხულის რ. გოდ. 4, 3.

რ. უხვად იყო ქანაანში. გამ. 3, 8, 17; ისუ ნავ. 5, 6.

რძისგან ამზადებდნენ ერბოს. იგავ. 30, 33.

რ. ლებულობდნენ ხაჭოს. იობ. 10, 10.

რძეს ინახავდნენ რძის ჭურჭელში. მსაჯ. 4, 19.

ჩვილი ცხოველის ხორცი არ შეიძლებოდა მოეხარშათ მისი დედის რძეში. გამ. 23, 19.

გადატანითი აზრით

ღმრთის სიტყვის პირველი საფუძვლები. 1 კორ. 3, 2; 1 პეტ. 2, 2.

სულის ამამაღლებელი საუბრები. ქებ. 4, 11.

წარმართთა კეთილდღეობა. ეს. 60, 16.

სახარების მოძღვრება. ქებ. 5, 1.

რწმენა (სარწმუნოება)

არის უხილავის რწმენა, დაბეჯითებით, როგორც ხილულისა. ებრ. 11, 1; 11, 27.

რ. მოსალოდნელს აწეწოდ აქცევს. ებრ. 11, 1.

ნამცნებია. 2 ნეშტ. 20, 20; მარკ. 1, 15; 11, 22, 23. იოან. 6, 29; 13, 36; 14, 1; 1 იოან. 3, 23.

საგნები რწმენისა

ღმერთი. 2 ნეშტ. 20, 20; მარკ. 11,

22-23; იოან. 14, 1; 1 თეს. 1, 8; ებრ. 6, 1; 11, 6; 1 პეტ. 1, 21.

იესო ქრისტე. იოან. 6, 29; 14, 1; 17, 8; 20, 31; საქმე. 16, 31; 19, 4; 20, 21; გალ. 2, 16; ფილიპ. 3, 9; კოლას. 1, 4; 2, 5; ფილიმ. 1, 5; 1 პეტ. 1, 8; 1 იოან. 3, 23; 5, 13; გამოცხ. 14, 12.

მოსეს წიგნები. ლუკ. 16, 29; იოან. 5, 46; საქმე. 24, 14.

წინასწარმეტყველთა წერილები. 2 ნეშტ. 20, 20; იოან. 2, 22; საქმე. 26, 27.

სახარება. მარკ. 1, 15; ეფეს. 1, 13; ფილიპ. 1, 27; 1 ტიმ. 1, 15; ებრ. 4, 2. ღმრთის დაპირებები. რომ. 4, 20-21; გალ. 3, 22; ებრ. 11, 11-13; 2 პეტ. 3, 13.

*

ღმრთის ნება და მცნება არის ის, რომ ჩვენი ვირწმუნოთ მისი ძის იესო ქრისტეს სახელი. 1 იოან. 3, 24; იოან. 6, 29.

ქრისტეს სარწმუნოება არის ერთადერთი საშუალება გადარჩენისათვის. იოან. 3, 16-36; საქმე. 15, 11; 16, 31; რომ. 10, 9; 1 იოან. 5, 10-13.

ღმრთის სარწმუნოება განუყრელია ქრისტეს სარწმუნოებასთან. იოან. 12, 44; მათ. 10, 40; მარკ. 9, 37; ლუკ. 9, 48; იოან. 13, 20; 5, 23; 14, 1; 1 იოან. 2-23; 4, 15; 5, 10; 2 იოან. 1, 9; საქმე. 16, 31-34; იოან. 3, 33; 1 პეტ. 1, 8, 20-21.

„ერთ არს სარწმუნოება“. ეფეს. 4, 5.

სარწმუნოება ქრისტეს მიმართ

არის ღმრთის მადლით. რომ. 12, 3; ეფეს. 2, 8; 6, 23; ფილიპ. 1, 29; 2 პეტ. 1, 1-2.

არის ღმრთის საქმე. საქმე. 11, 21; 1 კორ. 2, 5; 3, 5; ეფეს. 1, 19; კოლას. 2, 12; 2 თეს. 1, 11; 1 ტიმ. 1, 14.

არის სულიწმიდის საბოძვარი. 1 კორ. 12, 9; გალ. 5, 22.

იესო ქრისტე არის ჩვენი სარწმუნოების წინამძღვარი და სრულყოფელი. ებრ. 12, 2.

რწმენისგან ადამიანი მიიღებს

ცოდებათა პატიებას. საქმე. 10, 43; 26, 18; რომ. 3, 24.

გამართლებას. დაბ. 15, 6; იოან. 5, 24; საქმე. 13, 39; რომ. 3, 25-27; 4, 5; 5, 1; გალ. 2, 16; 3, 8-24; ფილიპ. 3, 9. განწმენდას. საქმე. 15, 9; 26, 18.

შვილებას. იოან. 1, 12; გალ. 3, 7-28; 1 იოან. 5, 1.

სულიწმიდის საბოძვარს. იოან. 7, 38-39; საქმე. 11, 15-17; 19, 2-6; გალ. 3, 14; ეფეს. 1, 13.

სულიერ ცხოვრებას. იოან. 20, 31; გალ. 2, 20.

ხსნას. მარკ. 16, 16; იოან. 3, 15-16; 6, 27; საქმე. 16, 31; რომ. 1, 16; 10, 9; ეფეს. 2, 8; 2 თეს. 1, 10; 2, 13; ებრ. 10, 39; 1 პეტ. 1, 5-9.

საუკუნო ცხოვრებას. იოან. 3, 15-36; 5, 24; 6, 40-47; 11, 25; საქმე. 13, 48; 1 ტიმ. 1, 16; 1 იოან. 5, 13.

აღთქმულთა დამკვიდრებას. რომ. 4, 13; გალ. 3, 14-22; ებრ. 6, 12.

საუკუნო განსვენებას. ებრ. 4, 2.

ის, ვისაც სწამს იესო ქრისტე

არ შერცხვება. ეს. 28, 16; რომ. 9, 33; 10, 11; 1 პეტ. 2, 6.

არ გასამართლდება. იოან. 3, 18; რომ. 8, 1.

არ მოკვდება არასოდეს. იოან. 11, 25.

არ დაიღუპება. იოან. 3, 15-16.

არ იქნება სიბნელეში. იოან. 12, 46.

ნაშობია ღმრთისაგან. 1 იოან. 5, 1.

საყვარელია ღმრთისათვის. იოან. 16, 27.

დარწმუნებულია თავის ცხოვნებაში. 1 იოან. 5, 10-13.

მომზადებულია ხსნისათვის. 1 პეტ. 1, 5.

„მართალი სარწმუნოებით ცხოვრდეს“. ამბაკ. 2, 4; რომ. 1, 17; გალ. 3, 11; ებრ. 10, 38.

„ნეტარ არს, რომელსა რწმენეს“. ლუკ. 1, 45; იოან. 20, 29.

რწმენა ქმნის

ღმრთის მორჩილებას. იოან. 6, 28-29; საქმე. 11, 21; გამოცხ. 14, 12.

ქრისტეს სიყვარულს. 1 პეტ. 1, 7-8.

ქრისტესთან ერთობას. გალ. 2, 20; ეფეს. 3, 17.

სიყვარულს ძმათა მიმართ. ეფეს. 1, 15; კოლას. 1, 4; 2 თეს. 1, 3; ფილიმ. 1, 5; 1 პეტ. 1, 21-22; 1 იოან. 5, 1.

იმედს (სასოებას). რომ. 5, 2; 15, 13; გალ. 5, 5; ეს. 28, 16-17; ეფეს. 3, 12; 1 პეტ. 2, 6.

მშვიდობას. რომ. 5, 1; 15, 13.

სიხარულს. საქმე. 16, 34; რომ. 15, 13; 1 პეტ. 1, 8.

გამარჯვებას ეშმაკსა და ამა სოფელზე. ეფეს. 6, 16; 1 იოან. 5, 4-5.

გაბედულებას სიტყვის ქადაგებისთვის. 2 კორ. 4, 13; 3, 12.

სარწმუნოება კაცს სიმართლედ

შეერაცხება. რომ. 4, 5, 9, 22, 24; დაბ. 15, 6; გალ. 3, 6; იაკ. 2, 23.

განმართლება სარწმუნოებით

სიმართლედ იწოდება. რომ. 3, 22; 4, 13; 9, 30; 10, 6; ფილიპ. 3, 9.

სკობს ამპარტავენებას რომ. 3, 26; გალ. 2, 16; 5, 4; ეფეს. 2, 8-9.

არ სკობს სჯულს. რომ. 3, 30.

სარწმუნოება უნდა იყოს გულითადი. საქმე. 8, 37; რომ. 10, 9-10.

რ. მოქმედებს სიყვარულით. გალ. 5, 6; 1 თეს. 1, 3; 1 ტიმ. 1, 5; ტიტ. 3, 15; ფილიმ. 1, 5.

რ. განუყრელია სიყვარულისაგან. ეფეს. 6, 23; 1 თეს. 5, 8; 1 ტიმ. 1, 14; 2 ტიმ. 1, 13; 1 იოან. 3, 23; 5, 1.

რ. უდიდესი უსიყვარულოდ ამაოა. 1 კორ. 13, 2.

რ. ცხადად უნდა გამოჩნდეს საქმეებით. იაკ. 2, 21-25.

რ. საქმეების გარეშე მკვდარია. იაკ. 2, 17, 20, 26.

სარწმუნოებას საქმეების გარეშე ხსნა არ შეუძლია. იაკ. 2, 14.

სარწმუნოება საქმეების გარეშე ჰგავს ეშმაკის სარწმუნოებას. იაკ. 2, 19; მათ. 8, 29; მარკ. 1, 24.

სარწმუნოების გარეშე არ შეიძლება ღმრთის სათნოოფა და მიახლოება მასთან. ფს. 77, 21-22; ებრ. 11, 6.

„ყოველი, რომელი არა სარწმუნოებით არს, იგი ცოდვა არს“. რომ. 14, 23.

სარწმუნოება საჭიროა

რათა შესმენილ იქნეს ლოცვა. მათ. 21, 22; მარკ. 11, 24; იოან. 11, 22; რომ. 10, 14; ებრ. 10, 22; იაკ. 1, 6; 5, 15.

იმისათვის, რომ კაცი გამოვიდეს გამარჯვებული ქრისტიანულ ცხოვ-

რებაში. ეფეს. 6, 16; ფილიპ. 1, 27; 1 ტიმ. 1, 18-19; 1 იოან. 5, 4.

იმისთვის, რომ იქმნეს სასწაულები. მათ. 17, 20; 21, 21; მარკ. 16, 17; იოან. 14, 12; საქმე. 3, 16; 6, 8.

იმისათვის, რომ ხსნილ იქნეს სასწაულების მიერ. მათ. 8, 13; 9, 2-28; 13, 58; მარკ. 2, 5; 6, 5-6; 9, 23-24; ლუკ. 5, 20; 8, 50; საქმე. 14, 9.

*

„გვეყვებოდნენ სარწმუნოებისა შენისა-მებრ“. მათ. 8, 13; 9, 29.

„სარწმუნოებაჲს შენმან გაცხოვედა შენი“. მათ. 9, 22; მარკ. 5, 34; 10, 52; ლუკ. 7, 50; 17, 19; 18, 42.

ქრისტიანულ ცხოვრებას ეწოდება სარწმუნოების კეთილი ღვაწლი. 1 ტიმ. 6, 12; 2 ტიმ. 4, 7.

სარწმუნოება ჰგავს ჯაჭვს. 1 თეს. 5, 8.

ს. ჰგავს ფარს. ეფეს. 6, 16.

შეუძლებელი არაფერია სარწმუნოებისათვის. მათ. 17, 20; 21, 21; მარკ. 9, 23; 11, 23; ლუკ. 17, 6; ებრ. 11, 33-37.

სასწაულები, სარწმუნოებით ჩადენილი. ებრ. 11, 7-38.

სარწმუნოება გამოიცდება მწუხარებით. 1 პეტ. 1, 6-7; მარკ. 4, 16-17.

„ჭირი მოთმინებასა შეიქმს“. რომ. 5, 2-3; იაკ. 1, 3.

სარწმუნოებით მცხოვრებნი

„მართალი სარწმუნოებით ცხონდეს“. რომ. 1, 17; გალ. 2, 20.

მტკიცედ დგანან. რომ. 11, 20; 2 კორ. 1, 24.

მოთმინებით არიან. ფს. 26, 13; 1 ტიმ. 4, 10.

ნუგეშისცემულ არიან. რომ. 1, 12. ეწინააღმდეგებიან ეშმაკს. ეფეს. 6, 16; 1 პეტ. 5, 9.

სძლევენ ქვეყანას. 1 იოან. 5, 4-5. მორწმუნენი შეკავშირებული არიან ერთი სარწმუნოებით. საქმე. 4, 32; რომ. 1, 12; 2 კორ. 4, 13; ეფეს. 4, 13; 2 პეტ. 1, 1.

მორწმუნენი აღესრულებიან სარწმუნოებაში. ებრ. 11, 13.

აბრაამი წოდებულია მორწმუნეთა მამად. რომ. 4, 11-16; გალ. 3, 7.

მორწმუნენი უნდა

იყვნენ მართალნი სარწმუნოებაში. 1 ტიმ. 1, 5; 2 ტიმ. 1, 5.

იყვნენ საესე სარწმუნოებით. საქმე. 6, 5; 11, 24; 2 კორ. 8, 7; კოლას. 2, 7.

ცხოვრობდნენ სარწმუნოებაში. გალ. 2, 20.

„ცოცხალ იყვნენ სარწმუნოებითა“. ტიტ. 1, 13; 2, 2.

განმტკიცდებოდნენ სარწმუნოებაში. საქმე. 16, 5; 2 თეს. 1, 3; რომ. 4, 20; კოლას. 2, 7; 1 თეს. 3, 2.

მტკიცედ იდგნენ სარწმუნოებაზე. 1 კორ. 16, 13; 2 კორ. 1, 24; კოლას. 1, 23; 2, 5; 2 თეს. 1, 4; 1 პეტ. 5, 9.

იცავდნენ სარწმუნოებას წმიდა სინდისით. 1 ტიმ. 1, 19; 3, 9; ებრ. 10, 22.

იღვწოდნენ სარწმუნოებისთვის. ფილიპ. 1, 26; 1 ტიმ. 6, 12; 2 ტიმ. 4, 7; იუდ. 1, 3.

მტკიცედ იყვნენ დარწმუნებული სარწმუნოებაში. რომ. 8, 38-39; ეფეს. 3, 12; 2 ტიმ. 1, 12; ებრ. 10, 22.

აღიარებდნენ თავიანთ სარწმუნოებას ცხადად. მათ. 10, 32-33; მარკ.

8, 38; ლუკ. 9, 26; 12, 8-9; რომ. 10, 9; 2 ტიმ. 2, 12.

ჰბაძავდნენ წმინდანთა სარწმუნოებას. რომ. 4, 12; ფილიპ. 3, 17; ებრ. 13, 7.

დარიგება-შეგონებანი სარწმუნობისათვის. მარკ. 5, 36; იოან. 6, 29; 12, 36; 14, 1-11; 20, 27; 1 კორ. 16, 13; 2 კორ. 8, 7; კოლას. 1, 23; 2, 7; 1 თეს. 5, 8; იუდ. 1, 20.

„თავნი თვისნი გამოიცადენით, უკეთო ხართ სარწმუნობაში“. 2 კორ. 13, 5.

ილოცეთ სარწმუნოების გამრავლებისთვის. მარკ. 9, 24; ლუკ. 17, 5.

სარწმუნოებას ეწოდება

წმიდა სარწმუნოება. იუდ. 1, 20.

მართალი სარწმუნოება. 2 პეტ. 1, 1.

ღმრთის რჩეულთა სარწმუნოება. ტიტ. 1, 1.

წმინდათა სარწმუნოება. გამოცხ. 13, 10.

სახარების სარწმუნოება. ფილიპ. 1, 27.

სარწმუნოება შეიძინება

საღმრთო წერილის საშუალებით. იოან. 20, 31; საქმე. 13, 48; 17, 11-12; რომ. 10, 17; 1 იოან. 5, 13.

მოძღვრების საშუალებით. იოან. 1, 7; 17, 20; საქმე. 4, 4; 8, 12; 14, 27; რომ. 1, 5; 10, 8-14; 1 კორ. 3, 5; ეფეს. 1, 13; გალ. 3, 2-5; 2 თეს. 1, 10.

სასწაულების საშუალებით. იოან. 2, 11-23; 6, 30; 7, 31; 20, 30-31.

სმენა-გაგონების საშუალებით. რომ. 10, 17; ებრ. 4, 2; საქმე. 4, 4.

*

მღვდელმსახურნი უნდა შეაგონებდნენ სარწმუნოებას. საქმე. 14, 22; 1 კორ. 16, 13; 1 თეს. 3, 2.

სახარება არის მხსნელი ძალა იმათთვის, რომელთაც აქვთ სარწმუნოება. რომ. 1, 16; 1 კორ. 15, 1-3; 1 თეს. 2, 13.

ამპარტავენება შეადგენს დაბრკოლებას (საფრთხეს) სარწმუნობისთვის. იოან. 5, 44.

დიდი სარწმუნოება, რომელიც შეაქო ქრისტემ. მათ. 8, 10; 9, 29; 15, 28; ლუკ. 7, 9.

ნაკლებობა სარწმუნოებისა, რაც დაიწუნა ქრისტემ. მათ. 6, 30; 8, 26; 14, 31; 16, 8; 17, 20; მარკ. 4, 40; ლუკ. 8, 25; 12, 28; 24, 25; იოან. 20, 27.

სარწმუნოება, რომელსაც თან ახლავს ღმრთისაკენ მოქცევა. მარკ. 1, 15; საქმე. 11, 21; 20, 21.

ვინც არ ეკუთვნის ქრისტეს, იმას არა აქვს ს. იოან. 10, 26.

უსჯულნი

გაურბიან სარწმუნოებას. ლუკ. 8, 13; 1 ტიმ. 6, 10-21.

უარყოფენ ყოველივე იმას, რაც ეკუთვნის სარწმუნოებას. 2 ტიმ. 3, 8.

უსჯულოებს არა აქვთ სარწმუნოება. იოან. 5, 38; 6, 36; 8, 45; 10, 25; 12, 37; 16, 9; საქმე. 19, 9; 2 კორ. 4, 4; 2 თეს. 3, 2.

ქვეყნის უკანასკნელ დღეებში სარწმუნოება შემცირდება. ლუკ. 18, 8; 2 თეს. 2, 3; 1 ტიმ. 4, 1.

ვისაც არა აქვს სარწმუნოება ქრისტეს მიმართ

არ სწამს ღმერთი. ლუკ. 10, 16;

იოან. 5, 23; 1 იოან. 2, 23; 5, 10; 2 იოან. 1, 9.

არასწორი წარმოდგენა აქვს ღმერთზე. 1 იოან. 5, 10; 5, 38.

განისჯება. მარკ. 16, 16; იოან. 12, 48; 2 თეს. 2, 12.

უკვე განსჯილია. იოან. 3, 18.

მოკვდება თავის ცოდვებში. იოან. 8, 21; 9, 41.

დაიღუპება. 2 კორ. 4, 3-4.

ვერ დაიმკვიდრებს საუკუნო განსვენებას. ებრ. 3, 18; 4, 5-11.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი ს ა რ წ მ უ ნ ო ე ბ ი ს ა : აბრაამი. დაბ. 15, 6; რომ. 4, 16-21; ებრ. 11, 8-17; იაკ. 2, 23. ისრაელი. გამ. 14, 31. იობი. იობ. 19, 25-27. დავითი. ფს. 51, 9; 70, 5. დანიელი. დან. 6, 23. კეთროვანი. მათ. 8, 2; მარკ. 1, 40. ასისტავი. მათ. 8, 8-10; ლუკ. 7, 9. კაპერნაუმის ხალხი. მათ. 9, 2; მარკ. 2, 5; ლუკ. 5, 20. იაიროსი. მათ. 9, 18. სისხლმდინარე დედაკაცი. მათ. 9, 21-22; მარკ. 5, 34; ლუკ. 8, 48. ორი ბრძა. მათ. 9, 28-29. ქანაანელი დედაკაცი. მათ. 15, 28; მარკ. 7, 29. პეტრე. მათ. 16, 16; მარკ. 8, 29; ლუკ. 9, 20; იოან. 6, 69. ეშმაკეულის მამა. მარკ. 9, 24. ბარტიმეოსი. მარკ. 10, 46-52; ლუკ. 18, 42. ცოდვილი დედაკაცი. ლუკ. 7, 50. კეთროვანი. ლუკ. 17, 19. ნათა-

ნელი. იოან. 1, 49-50. იესოს მოწაფეები. იოან. 2, 11; 16, 30. სამარიტელნი. იოან. 4, 39. მეფის კარისკაცი. იოან. 4, 50-53. იერუსალიმის მცხოვრებნი. იოან. 7, 31; 8, 30. შობიდან ბრძა. იოან. 9, 35-38. იორდანის ხალხი. იოან. 10, 42. მართა. იოან. 11, 22-27. ჰურიანი ბეთანიისა. იოან. 12, 44. თომა მიციქული. იოან. 20, 28. ჰურიანი იერუსალიმისა. საქმე. 4, 32; 5, 14; 11, 21. სტეფანე. საქმე. 6, 5-8. მღვდელნი. საქმე. 6, 7. ბარნაბა. საქმე. 11, 24. ფილპეს საყრობილის მცველი. საქმე. 16, 31-34. დიონოსიოს არიოპაველი და დედაკაცი, სახელით დამარის. საქმე. 17, 34. რომაელნი. რომ. 1, 8. ეფესელნი. ეფეს. 1, 15. კოლასელნი. კოლას. 1, 4; 2, 5. თესალონიკელნი. 1 თეს. 1, 3; 3, 6; 2 თეს. 1, 4. ტიმოთე და ლუდია. 2 ტიმ. 1, 5. პავლე. რომ. 8, 37-38; 2 ტიმ. 1, 12; 4, 7. ფილიმონი. ფილიმ. 1, 5. აბელი. ებრ. 11, 4. ენუქი. ებრ. 11, 5. ნოე. ებრ. 11, 7. სარა. ებრ. 11, 11. ისაკი. ებრ. 11, 20. იაკობი. ებრ. 11, 21. იოსები. ებრ. 11, 22. მოსე. ებრ. 11, 24-27. რააბი. ებრ. 11, 31. გედეონი, ბარაკი, იეფთაე და სხ. და წინასწარმეტყველნი. ებრ. 11, 32-39. პერგამის ეკლესია. გამოცხ. 2, 13. თვიატირის ეკლესია. გამოცხ. 2, 18-19.

ს

სადილი, სერი

„ოდეს ჰყოფდე სამხარსა, გინა სერსა, ნუ ჰხადი მეგობართა შენთა“.
ლუკ. 14, 12-14.

მკვლრეთით აღმდგარი მაცხოვარი იმყოფება თავისი მოწაფეების სადილზე, ტიბერიის ზღვის ნაპირას. იოან. 21, 12-18.

ქრისტე უარს არ ეუბნებოდა მათ, ვინც მიიწვევდა სადილზე. მათ. 9, 9-10; მარკ. 2, 14-15; ლუკ. 5, 29; 7, 36; 14, 1.

სადუკეველი

ებრაელთა სარწმუნოებრივი დასი, მიმდინარეობა. საქმე. 5, 17.

სადუკეველი უარყოფდნენ აღდგომას და მომავალ ცხოვრებას. მათ. 22, 23. ლუკ. 20, 27.

აღდგომა სადუკეველთა და ფარისეველთა კამათის საგანი იყო. საქმე. 23, 6-9.

იოანემ უარი თქვა ს. მონათვლაზე. მათ. 3, 7.

სადუკეველი ცდიდნენ იესოს. მათ. 16, 1.

იესო აფრთხილებდა მოწაფეებს სადუკეველთა მოძღვრების წინააღმდეგ. მათ. 16, 6, 11, 12. მარკ. 8, 15-21; ლუკ. 12, 1.

იესო ამხილებდა მათ მოძღვრებას. მათ. 22, 24-32; მარკ. 12, 19-27.

იესომ დაადუმა სადუკეველი. მათ. 22, 34.

ს. დენიდნენ პირველ ქრისტიანებს. საქმე. 4, 1, 5, 17, 18, 40.

მაცხოვრის საუბარი სადუკეველებთან მკვდართა აღდგომაზე. მათ. 22, 23-32; მარკ. 12, 18-27. ლუკ. 20, 27-38.

სადუკეველი სთხოვენ ქრისტეს ზეციურ სასწაულს. მათ. 16, 1-4. მარკ. 8, 11-12. ლუკ. 11, 16, 29-30.

იოანე ნათლისმცემლის ქადაგება ფარისეველთა და სადუკეველთა მიმართ. მათ. 3, 7-10. ლუკ. 3, 7-9.

საეკლესიო წეს-დებულება

მოციქულებმა მიიღეს ქრისტესგან უფლება საეკლესიო წეს-დებულების შექმნისა. მათ. 7, 6-19; 18, 18; საქმე. 15, 23-29; 1 კორ. 14, 37; 2 კორ. 10, 8; 13, 10; ეფეს. 4, 11-15.

საეკლესიო წეს-დებულების მიზანი მდგომარეობს

სახარების მოძღვრების მთლიანად დაცვაში. რომ. 16, 17; 1 ტიმ. 1, 3; ტიტ. 1, 13.

საეკლესიო თანამდებობათა განწესება-განრიგებაში. საქმე. 14, 23; 15, 22; 1 კორ. 7, 17; 2 კორ. 8, 12; 2 ტიმ. 2, 2; ტიტ. 1, 5.

რელიგიური კრებების წესების განწესებაში. 1 კორ. 11, 17-34; თავი 14.

მოწყალების გაცემა-ღარიგებაში. საქმე. 6, 1-3; 1 კორ. 16, 1-2; 2 კორ. 8, 10-11; 9, 1-5; 1 ტიმ. 5, 16.

ცოდვილთა დასჯა-სწავლებაში. მათ. 18, 15-17; ლუკ. 17, 3; 2 თეს. 3, 12; 1 ტიმ. 5, 20; 2 ტიმ. 4, 2.

ანიერებულ (დაჟინებულ) ცოდვილთა მოკვეთაში. 1 კორ. 5, 3-5. 11; 2 თეს. 3, 6; 1 ტიმ. 1, 20; ტიტ. 3, 10.

საეკლესიო წეს-დებულებას მიზნად აქვს აღშენება. 1 კორ. 14, 26-31; 2 კორ. 10, 8; 13, 10.

ს. წ. საგნად აქვს ღმრთისმსახურების კეთილ-წესიერება. 1 კორ. 11, 20-23. 34; 14, 23, 33, 40.

საეკლესიო წეს-დებულება უკრძალავს დედაკაცს, ასწავლოს ეკლესიაში. 1 კორ. 14, 34-35; 1 ტიმ. 2, 12.

ჯერ-არს დამორჩილება საეკლესიო წეს-დებულებისა. მათ. 18, 17; საქმე. 16, 4; 1 თეს. 5, 12; 2 თეს. 3, 14; ებრ. 13, 17; 1 პეტ. 5, 5.

საზოგადოება, კრებულნი, პრო

ძველი აღთქმის საზოგადოება

სიტყვა „საზოგადოება“ — მთელი ისრაელი ხალხის მიმართ.

მთელი ხალხი წარმოადგენს ღმრთის საზოგადოებას. ეს ხალხი ღმრთის მიერ საკუთრებად არის არჩეული და ღმრთის დადგენილი ადამიანები წარმართავენ მას. გამ. 19, 5. რიცხვ. 16, 3; 2 სჯ. 7, 6; 18, 15; 33, 29. ფს. 73, 2.

ამ საზოგადოების წევრობის ნიშანი პირველ რიგში არის წინადაცვლათა

და შაბათს გაწმენდა. დაბ. 17, 11. ეზეკ. 20, 12, 20.

ისრაელის საზოგადოება განსხვავდება ყველა სხვა ხალხისგან ღმერთისადმი თავისი დამოკიდებულებითა და უშუალოდ მისგან მიღებული კანონით (სჯულით). 2 სჯ. 4, 7-8.

ყველა ისრაიტელი ამ საზოგადოების წევრია. რომ. 9, 4.

საზოგადოება განწმენდილია უფლის მიერ. გამ. 31, 13. რიცხვ. 16, 3.

საზოგადოებას ჰქონდა

განსაზღვრული ადგილი თაყვანისცემისთვის. 2 სჯ. 12, 5.

განსაზღვრული კანონები. გამ. 18, 20. ებრ. 9, 1. 10.

განსაზღვრული დღესასწაულები. ლევიტ. 23, 2. ეს. 1, 14.

დამტკიცებული მღვდლობა. გამ. 29, 9; 2 სჯ. 10, 8.

*

ღმრთის დიდება დამკვიდრებული იყო მასში. გამ. 29, 45-46. ლევიტ. 26, 11-12. 3 მეფე. 8, 10-11.

საზოგადოების შიგნით სულიერი საზოგადოებაა („არა თუ შვილნი ზორცთანი, ესენი არიან შვილ ღმრთისა, არამედ შვილნი იგი აღთქმისანი შერაცხილ არიან ნათესავად“). რომ. 9, 6-8; 11, 2-7.

აღთქმით არის უფალთან. 2 სჯ. 4, 13, 23. საქმე. 3, 25.

„პრწმენეს სიტყუანი ღმრთისანი“. რომ. 3, 2.

ეწოდებოდა ისრაელის საზოგადოება. გამ. 12, 47. ლევიტ. 4, 13.

ეწოდებოდა უფლის საზოგადოება. რიცხვ. 27, 17; 31, 16.

საზოგადოების უპირატესობანი. რომ. 9, 4.

შესაძლოა, უცხოელნი მიიღონ საზოგადოებაში. რიცხვ. 9, 14; 15, 15, 29.

თაყვანისცემის დროს

სწირავდნენ მსხვერპლს. გამ. 10, 25. ლევიტ. 1, 2. ებრ. 10, 1.

ლოცულობდნენ. გამ. 24, 1. ფს. 5, 8; 94, 6.

ქება-დიდებას ასხამდნენ ღმერთს. 2 ნეშტ. 5, 13; 30, 21.

უსმენდნენ სჯულის წიგნის კითხვას. გამ. 24, 7; 2 სჯ. 31, 11.

უსმენდნენ სჯულის წიგნის ქადაგებას. ნემ. 8, 4-8.

*

ებრაელები მიჯაჭვულნი არიან საზოგადოებაზე. იოან. 9, 28-29. საქმე. 6, 11.

საზოგადოების წევრებს უნდა სცოდნოდათ კანონები. ლევიტ. 10, 11.

ს. წევრებს უნდა დაეცათ კანონები. 2 სჯ. 16, 12.

ს. წევრები უნდა დასწრებოდნენ დღესასწაულებს. გამ. 23, 17.

უწმინდური საზოგადოების წევრთა შორის ცალკე უნდა დასახლებულიყვნენ. ლევიტ. 13, 45; 15, 31. რიცხვ. 5, 2-4.

მძიმე დანაშაულისთვის მკაცრი სასჯელი. რიცხვ. 15, 30-31; 19, 20.

საზოგადოებიდან გარიცხული პირები. გამ. 12, 48; 2 სჯ. 23, 1-4. უზეკ. 44, 7-9.

პირველსაზე ქრისტეს ეკლესიისა. გალ. 4, 24-26, ებრ. 12, 23.

სიტყვა „საზოგადოება“ ნიშნავს აგრეთვე ხალხის დროებით შეკრებას. რიცხვ. 14, 2. ფს. 21, 22; 34, 18; 39, 10 და ა. შ.

გარდაცვლილნი ქვესკნელში იწოდებიან საზოგადოებად, შესაკრებელად. იგავ. 21, 16. ანგელოზნი ღმრთის საყდრის წინაშე – საზოგადოებად, კრებულად, გუნდად. ფს. 73, 2; 106, 32 და სხვ.

ლაპარაკობენ „მართალთა“ და „წმიდათა“ კოეპაზე (საზოგადოებაზე) მათი სულიერი ნათესაობის მნიშვნელობით. ფს. 1, 5; 149, 1.

ახალი აღთქმის საზოგადოება ეკლესია

ეს არის სახელწოდება იერუსალიმში პირველი ქრისტიანული გაერთიანებისა, რომელიც მისი წევრების მჭიდრო შინაგანი კავშირის მიუხედავად, გარეგნულად ჯერ კიდევ არც ისე მკვეთრად განსხვავებოდა ებრაელთა საზოგადოებისაგან.

საბოლოო გამოიჯენა იყო ებრაელთა მიერ ქრისტიანთა ღვენის შედეგი და იერუსალიმის საზღვრებს გარეთ საზარების გაერყელების მიზეზი. საქმე. 2, 46; 8, 1.

შემდგომ ეკლესია ეწოდება ქრისტიანთა სხვადასხვა ადგილობრივ ჯგუფებს, რომელნიც ერთად იკრიბებოდნენ.

სიტყვა ეკლესია იხმარებოდა

ერთი მხრივ, ღმრთის სადიდებლად, საღმრთისმსახურო შეკრების მნიშვნე-

ნელობით. იკრიბებოდნენ დიდ ქალაქებში, სხვადასხვა სახლებსა და ერთმანეთისაგან განსხვავების მიზნით იწოდებოდნენ სახლების პატრონთა სახელით. 1 კორ. 11, 18; 14, 19, 35; 16, 19. კოლ. 4, 15.

მეორე მხრივ — ადგილობრივ ქრისტიანთა ერთობლივი საზოგადოების მნიშვნელობით. 2 კორ. 1, 1; 1 თეს. 1, 1; რომ. 16, 1. გალ. 1, 1-2; 2 კორ. 8, 1.

ამ კვლევებს სელმძღვანელობდნენ უფროსი ძმები — უზუცესნი. ისინი ემორჩილებოდნენ საეკლესიო დისციპლინას და ურიდებოდნენ ცრუმობასთან შეხებას. მათ. 18, 15. საქმე. 5. 3-10 (ანანია და საფირა). ტიტ. 3, 10.

მოციქული პავლე წერს თავის გადაწყვეტილებას ჯიუტი სიძვისმოქმედის შესახებ, რომ „სახელითა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესითა, შეკრებასა სულისა ჩემისა და თქუენისასა, ძალითურთ უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესითა მიცემად (არს) ეგვიტარი იგი ეშმაკსა სატანჯველად ზორცითა, რაითა სული ცხოვნდეს“. 1 კორ. 5, 1-5. მოციქული არწმუნებს ძმებს, გამოასწორონ ცოდვილი და „დამატკიცონ სულითა მით მშვიდობისაითა“. გალ. 6, 1.

სიტყვა „ეკლესია“ ფართო გაგებით ნიშნავს ღვდამიწაზე ყველა ქრისტიანთა ერთობლიობას, ე. ი. მსოფლიო ეკლესიას.

ის დაფუძნებულია სახარებაზე, რომელიც მოციქულებმა იქადაგეს იესოს სახელზე და განმტკიცებულია იმით, რომ ქრისტე „არს თავი გუამისა მის ეკლესიისაი“ და წევრები ეკუთვ-

ნიან მას, რის გამოც ეწოდება ეკლესიას იესოს სხეული. საქმე. 2 (ეკლესიის დაფუძნება). კოლ. 1, 5, 18. რომ. 12, 5. ეფეს. 1, 22; 4, 4, 15.

მისი საყრდენია წევრების საერთო რწმენა და ურთიერთ სიყვარული, რის გამოც ეს უკანასკნელი ერთმანეთს ძმებსა და ღვებს უწოდებენ, როგორც ერთი ზეციერი მამის შვილები. ეფეს. 3, 17; 4, 3; კოლ. 2, 7. ფილიპ. 2, 2. გალ. 3, 28.

ის არის ღმრთის ჭეშმარიტი ტაძარი, რომელშიაც ცხოვრობს და რომელსაც წარმართავს მისი სული. ეფეს. 2, 19; 1 ტიმ. 3, 15; 1 პეტ. 2, 5; 2 კორ. 6, 16.

იგი დახმარებას იღებს, ფართოდება და სულიერად სრულყოფილი ხდება ქრისტეს მსახურთა შრომითა და წვერთა ურთიერთდახმარებით (გარეგნული და შინაგანი). საქმე. 2, 42; 1 კორ. 5, 6; 12, 28. რომ. 12, 7; 2 ტიმ. 4, 2. ძმთა მიმოსვლა (2 კორ. 8, 17); მოციქულთა ეპისტოლენი (კოლ. 4, 16); დახმარება და შესაწირავი ღარიბი ეკლესიებისათვის. საქმე. 11, 29; 1 კორ. 16, 1. გალ. 2, 10. ეფეს. 4, 15. ებრ. 10, 24; 1 თეს. 4, 18; 5, 14; 1 პეტ. 4, 10.

მისი მიზანია სრულყოფა და შეერთება ზენა ეკლესიასთან, რომელთანაც ის ახლა უკვე შეერთებულია სულიერად ქრისტეში. ეფეს. 4, 12. ებრ. 12, 22. იოან. 10, 16.

შენიშვნა: ბერძნულ ტექსტში „კრებული“ ეწოდება წარმართთა თაყვრილობას. საქმე. 19, 32-39.

საზოგადოებრივი, საწყობო

უთანასწორო სასწორი და ორი საწყობო საძაგლობა ღმრთის წინაშე. იგავ. 20, 13-17.

ისრაელებს აკრძალული ჰქონდათ უსწორო საზოგადოებრივი. ლევიტ. 19, 35; 2 სჯ. 25, 12-14.

ისრაელნი ხშირად სარგებლობდნენ უსწორო საზოგადოებრივით. მიქ. 6, 10.

მვარ და თხევად სხეულთა საზოგადოებრივი

საწყობო. ლევიტ. 14, 10-15. იოან. 2, 6.

კაბიწი. 4 მეფ. 6, 25. ეზეკ. 45, 11. ლომორი, ომერი. გამ. 16, 36. ლევიტ. 5, 11; 14, 10.

ბატანუ ეფა, ლაგინი, ვიფი. ეს. 5, 10. ეზეკ. 45, 11.

გომერ ანუ კორ. ეს. 5, 10. ეზეკ. 45, 14.

სივრცის საზოგადოებრივი

გოჯი. გამ. 25, 25.

მტკაველი. გამ. 28, 16.

წყრთა. დაბ. 6, 15-16; 2 სჯ. 3, 11.

მხარი. საქმე. 27, 28.

სტადიონი (უტყეანი). ლუკ. 24, 13. იოან. 11, 18.

მილიონი. მათ. 5, 41.

*

მანძილი იზომებოდა საბლითა და ლერწმით. იერ. 31, 39. ეზეკ. 40, 3. გამოცხ. 21, 16.

საზოგადოებრივი მოწმედებოდა საკურთხეველში. 1 ნემტ. 23, 29.

გადატანითი მნიშვნელობით

სასჯელი. იერ. 30, 11.

ცრემლთა სიმრავლე ღიდ მწუხარებაში. ფს. 79, 5.

ღმრთის უსასრულო სიბრძნე. იობ. 28, 23-25.

ღმრთის სიღიადე და ნემტი მიწისა („ვინ აღწყო ცაი მტკაველითა და ყოველი ქუეყანა მჯილითა“). ეს. 40, 12.

ჩვენი სიცოცხლის ხანმოკლეობა. ფს. 38, 5.

სასტიკი შიმშილობა (წყალი ეძლეოდათ წყვით). ეზეკ. 4, 12, 17.

იესო ქრისტეს სრულყოფილება. ეფეს. 4, 13.

ჯოჯოხეთის განუძღომლობა. ეს. 5, 14.

სათნოება, ფალობა ღმრთისა, სათნო-ყოფა

იესო ქრისტე განსაკუთრებული წყალობა, სათნოებაა ღმრთისა. მათ. 3, 17; 17, 5; მარკ. 1, 11; ლუკ. 2, 52; იოან. 8, 29.

ს. წ. ღ. თავისი ერის მიმართ. 2 სჯ. 30, 9; ეს. 60, 10. იერ. 31, 20.

ს. წ. ღ. ვრცელდება იმაზე

ვისაც ეშინია ღმრთისა და ვინც იქცევა სიმართლით. საქმე. 10, 3.

ვინც მართალია გულით. 2 ნემტ. 16, 9.

ვინც მართალია. ფს. 5, 12.

ვინც მართალია და სრულყოფილი. იგავ. 11, 20; 15, 8.

ვინც ემსახურება ღმერთს. ებრ. 12, 28.

ვინც ემსახურება ქრისტეს. რომ. 14, 18.

ვინც იცის ღმერთი. ფს. 35, 10.

ვინც მოუწოდებს ღმერთს. 1 ეზრა. 8, 22.

ვინც უხვია. 2 მეფ. 22, 26; ფს. 17, 25.

*

მოწყალეობა და ჭეშმარიტება მოიზიდავს ღმერთის სათნოებას. იგავ. 3, 3-4. სულიერი სიბრძნე მოიზიდავს ღ. ს. იგავ. 8, 35.

ღმერთის წყალობა მივიღეთ იესო ქრისტეს მიერ. ეფეს. 1, 6; 2, 7.

არ შეიძლება ღმერთის წყალობის მიღება სარწმუნოების გარეშე. ებრ. 11, 6.

მორწმუნენი

ის უნდა იქცეოდნენ, რომ მიიღონ წყალობა ღმერთისა. 1 თეს. 4, 1.

მიიღებენ სათნოებას, წყალობას ღმერთისა. 2 ნეშტ. 16, 9; ფს. 35, 10; 51, 8; იგავ. 11, 20; 12, 1; 15, 8.

გარემოცულნი არნიან ღმერთის სათნოებით. ფს. 5, 12.

განმტკიცებულნი არიან ღმერთის სათნოებით. ფს. 29, 7.

დაცულნი არიან ღ. ს. იობ. 10, 12 განძლიერებულნი არიან ღ. ს. ფს. 88, 17

ყოველგვარ ქვეყნიურ სიკეთეს ურჩევნიათ სათნოება ღმერთისა. ფს. 4, 6-7

მათს მთელს სიცოცხლეზე ვრცელდება ღ. ს. ფს. 29, 5

სათნო-ყოფა ღმერთის მიმართ

თვინიერ სარწმუნოებისა ვერ შესაძლებელ არს სათნო-ყოფა ღმერთისა. ებრ. 11, 6.

ღმერთს სათნო-ურნს

თავისი ხელთქმნილნი. დაბ. 1, 31; ფს. 144, 16; 2 შჯ. 33, 3; ფს. 33, 3; 35, 7; 103, 27; 135, 25; 144, 9, 15; 147, 9.

თავისი ხალხი (ისრაელნი) 2 სჯ. 7, 8; 10, 15; 3 მეფ. 10, 9; 2 ნეშტ. 9, 8; ოს. 11, 1.

ისინი, ვისაც იგი უყვართ. იგავ. 8, 17.

ისინი, ვისაც ქრისტე უყვართ. იოან. 14, 21-23; 16, 27.

ისინი, ვინც სიმატლეს ემსახურებიან. იგავ. 15, 9; საქ. 10, 35.

უბიწონი. იგავ. 11, 20.

მართალნი. ფს. 145, 8.

ის, ვინც ემსახურება ქრისტეს. რომ. 14, 18.

ღმერთს უყვარს

სიმატლეს. ფს. 10, 7; 32, 5; 44, 8; ეს. 61, 8; 1 ნეშტ. 29, 17.

ჭეშმარიტება. ფს. 50, 8.

მორჩილი შვილი. კოლას. 3, 20.

ის, ვინც წმიდა გულით იძლევა, რაცა აქვს. 2 კორ. 8, 12; 9, 7.

ის, ვინც მოთმინებით იტანს ტანჯვას. 1 პეტ. 2, 20.

მართალთა დიდება და გალობა. ფს. 68, 31-32; 103, 34.

სიმატლის მსხვერპლი. ფს. 50, 21.

მორჩილება მისი სიტყვისადმი. 1 მეფ. 15, 22.

სიონი. ფს. 77, 68; 131, 13-14.

ღმერთს უხარია

კეთილის ქმნა 2 სჯ. 28, 63; 30, 9; ფს. 118, 68; იერ. 32, 41; მათ. 5, 45; ლუკ. 6, 35; საქ. 14, 17.

საქმენი მოწყალებისა. ეს. 30, 18; იერ. 9, 24; მიქ. 7, 18.

სიმართლის საქმე. ფს. 36, 28; 94, 4; იერ. 9, 24.

ბოროტის მოქცევა კეთილი ცხოვრებისაკენ. ეზეკ. 18, 23; 33, 11; ეს. 55, 7.

ღმერთს მსხვერპლზე მეტად სათნო უჩანს

ღმერთის აღიარება. ოს. 6, 6.

სიყვარული ღმერთისა და მოყვასის მიმართ. მარკ. 12, 33.

მისი მცნებების შესრულება. 1 მეფ. 15, 22.

ის, როცა ადამიანი აკეთებს სიმართლეს. იგავ. 21, 3; ეს. 58, 6.

მოწყალე ადამიანი. ოს. 6, 6; მათ. 9, 13; 12, 7.

შეწუხებული და მდაბალი გული. ფს. 50, 15.

ღმერთის სათნო-ყოფას (მოწონებას) ვერ მიიღებს

ბოროტი. ფს. 5, 4.

ბოროტება. ოს. 9, 15; მალ. 1, 11.

ისინი, რომლებიც ხორციელად ცხოვრობენ. რომ. 8, 8.

უგუნური. ეკლ. 5, 3-4.

ბოროტის მსხვერპლი. ეს. 1, 11; იერ. 6, 20; ოს. 8, 13; ამოს. 5, 22; მალ. 1, 11-14.

გარეგნული მსხვერპლი. ფს. 39, 6; ებრ. 10, 5.

მორწმუნენი

ცდილობენ, რომ სათნო ყვონ ღმერთს. 2 კორ. 5, 9.

იქცევიან ისე, რომ სათნო ყვონ უფალს. 1 კორ. 7, 32; 1 იოან. 3, 22-23.

უნდათ სათნო ყვონ არა ხალხს, არამედ ღმერთს. საქმე. 5, 29; გალატ. 1, 10; 1 თეს. 2, 4.

*

ქრისტე ღმერთის სათნოებას შერებოდა მარადის. იოან. 8, 29.

წარუდგინეთ თქვენი გულები მსხვერპლად ცხოველად, წმიდად, ღმერთის სათნოდ. რომ. 12, 1.

„გვაქვს ჩვენ მადლი, რომლითა ვმსახურებთ სათნოდ ღმერთსა“. ებრ. 12, 28.

მოიქეცით ისე, რომ ყველაფერში სათნო ყვოთ ღმერთს. ეფეს. 5, 8-10; კოლას. 1, 10; 1 თეს. 4, 1.

„კეთილსა საქმესა და ზიარებასა ნუ დაივიწყებთ, რამეთუ ესეეთარნი მსხვერპლნი სათნო არიან ღმერთისა“. ებრ. 13, 16; 2 კორ. 9, 7.

„შიღლნი დამორჩილენით მშობელთა თქვენთა, რამეთუ ესე არს სათნო უფლისა“. კოლას. 3, 20.

„გლოცავ უკუი ყოელისა წინა. რაითა ჰყოფდე ვედრებასა, ლოცვასა, თაყვანისცემასა და მადლობასა ყოველთა კაცთათვის, რამეთუ ესე არს კეთილ და სათნო წინაშე მაცხოვრისა ჩვენისა ღმერთისა“. 1 ტიმ. 2, 1-3.

საჭმელი, რომელსაც ჩვენ აქ ვჭამთ, არ გვაქცევს ჩვენ ღმერთის სათნოდ. 1 კორ. 8, 8.

„და თქვენცა, ვითარცა ლოდნი ცხოველნი, აღეშენებოდეთ სახლად სულეირად, სამღვდელოდ წმიდად, შესაწირაჲად მსხვერპლთა სულიერთა, სათნოთა ღმერთისათა იესო ქრისტეს მიერ“. 1 პეტ. 2, 5.

ის, ვინც ხათნო ეყო ღმერთს

მიიღებს სიბრძნეს, ცოდნასა და სიხარულს. ეკლ. 2, 26.

განთავისუფლება. 2 მეფ. 22, 20; ფს. 17, 19; 60, 4.

შეწყნარებული იქნება. ფს. 4, 3; 1 იოან. 3, 22.

საუკუნოდ იცხოვრებს მასთან. 2 სჯ. 33, 12; ეს. 56, 4-7.

მიიღებს სიკეთესა და განსვენებას. ფს. 127, 2; ეკლ. 2, 26; 9, 7.

უფალი დააცხრობს იმის მტრებს, ვინც ხათნო ეყო ღმერთს. იგავ. 16, 7.

ღმერთი სჯის და ასწავლის მას, ვინც უყვარს. იგავ. 3, 12; ებრ. 12, 6; გამოცხ. 3, 19.

ღ მ რ თ ი ს მ ი მ ა რ თ ს ა თ ნ ო ყ ო ფ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: სამოე-ლი. 1 მეფ. 2, 26. სოლომონი. 2 მეფ. 12, 24; 3 მეფ. 10, 9; 2 ნეშტ. 9, 8. დავითი. 2 მეფ. 22, 20; ფს. 18, 14; ეზეკია. 4 მეფ. 20, 3. ეფრემი. იერ. 31, 20. დანიელი. დან. 9, 23; 10, 11-19. კორნილიოსი. საქმე. 10, 4-35. ენუქი. ებრ. 11, 5.

საიდუმლო

„არა არს დაფარული, რომელი არა გამოჩნდეს, და არცა საიდუმლოი, რომელი არა გამოცხადნეს“. მათ. 10, 26; მარკ. 4, 22; ლუკ. 8, 17; 12, 2-3.

მოწაფეებმა ჰკითხეს ქრისტეს: რატომ ელაპარაკები იგავით ხალხს? ხოლო იესომ უთხრა მათ: „თქვენდა მოცემულ არს ცნობად საიდუმლოი სასუფეველისაი ცათისა, ხოლო მათდა არა მოცემულ არს“. მათ. 13, 10-12; მარკ. 4, 11-12; ლუკ. 8, 9-10.

საიდუმლო სერობა

იხილეთ: მათ. 26, 17-23; მარკ. 14, 12-26; ლუკ. 22, 7-39; იოან. 13 და 14 თავები.

საკურთხეველი

საკურთხეველი კარვის გარეთა ნაწილისგან გამოყოფილია ფარდით. გამ. 26, 31-33.

მისი სახელწოდებები

წმიდა. ლევიტ. 4, 6. ფს. 19, 2.

წმიდათა წმინდა. ლევიტ. 16, 33.

ებრ. 9, 3.

დაბირი. 3 მეფ. 6, 5, 16, 20.

შეიცავდა

სჯულის კიდობანს. გამ. 40, 3, 21. ქერუბიმებს. გამ. 26, 18-21; 3 მეფ. 6, 23-28.

ოქროს სასაკმეველეს. ებრ. 9, 4.

ჭურჭელს მანანით (ტაკუკს). გამ. 16, 33. ებრ. 9, 4.

აარონის კვერთხს. რიცხვ. 17, 10. ებრ. 9, 4.

სჯულის ფიცრებს (კანონის წიგნს). 2 სჯ. 31, 26; 4 მეფ. 22, 8.

უფალი ღრუბლიდან ჩნდებოდა მასში. ლევიტ. 16, 2.

მღვდელმთავარი

ყოველთვის ვერ შედიოდა საწმი-დარში. ლევიტ. 16, 2.

წელიწადში მხოლოდ ერთხელ შედიოდა წმიდათა-წმიდაში. ებრ. 9, 7.

შედიოდა მღვდლის უბრალე სა-მოსლით. ლევიტ. 16, 4.

შედიოდა მხოლოდ შერიგების მსხვერპლის („მსხვერპლი ცხოვრებისაი“) სისხლით. ლევიტ. 16, 14-15. ებრ. 9, 7.

მასში მსხვერპლს სწირავდნენ. ლევიტ. 16, 12.

შეწყალების მსხვერპლს. ლევიტ. 16, 15-23.

ბანაკის დაქერის (აყრის) დროს მღვდლები შედიოდნენ მასში. რიცხვ. 4, 5.

იესო ქრისტეს სიკვდილის დროს გაიხსნა. მათ. 27, 51.

პირველსახე ზეცათა. ებრ. 9, 12-13, 24.

წმიდანებს შეუძლიათ შესვლა ზეციურ ჭეშმარიტ საკურთხეველში. ებრ. 10, 19.

სალომე

ზებედეს ძეთა დედა. ერთ-ერთი მენელსაცხებლე ქალთაგანი. მათ. 27, 55-56; მარკ. 15, 40-41, 47; ლუკ. 23, 49, 55-56.

სალომე სთხოვს იესო ქრისტეს თავის შვილებისათვის, რომ ერთი მათგანი დაჯდეს იესოს მარჯვნივ და მეორე — მარცხნივ მის სამეფოში. მათ. 20, 20-23.

სამართლიანობა

(იხ. სამართალი)

სამართლიანობა არის საქციელის სრულყოფილი უზადობა. სამართლიანია ის მსჯელობა, რომელიც შეესაბამება ჭეშმარიტებას.

ღმრთის სამართლიანობა

მიუხედავად იმისა, რომ ღმრთის

ყველა მოქმედება სამართლიანია და არც შეიძლება სხეანაირად იყოს, საღმრთო წერილი მაინც გამუდმებით განსაკუთრებული საზგასმით უბრუნდება ამ ჭეშმარიტებას, რათა განამტკიცოს ეს აზრი ადამიანის შეგნებაში ღმრთისადმი მოწინებებასა და ნდობასთან ერთად.

ღმრთის სამართლიანობა მარადიული და ურყევეია. 2 სჯ. 32, 4; ფს. 144, 17; 110, 3; 135, 7; 118, 142; 88, 14.

უფალი ესარჩლება ისრაელს. ეს. 41, 10.

ღმრთის სამართლიანობა ცხადდება

კანონში, რომელიც ღმერთმა მისცა თავის ხალხს. 2 სჯ. 4, 8; ფს. 18, 9; 110, 3.

მის მართლმსაჯულებაში. გამოცხ. 16, 7; ფს. 95, 13. ეს. 59, 17. საქმე. 17, 31. იობ. 34, 11. რომ. 2, 6.

ვინაიდან სამართლიანობასთან ერთად ღმერთი არის ღარიბთა და ჩაგრულთა მოსარჩლე, ცხადია, ღმრთის სამართლიანობა მისი მოწყალებისა და სიკეთისაგან განუყრელია და ეს ყველაფერი მთლიანობაში იძლევა ღვთიური ბუნების (თვითების) სრულყოფილებას (ზაქ. 9, 9 — მესიის შესახებ).

1 იოან. 1, 9-ში ნათქვამია: თუ ვაღიარებთ ჩვენ ცოდვებს, მაშინ იგი (ღმერთი), ვითარცა ერთგული და სამართლიანი, შეგვინდობს ჩვენ ცოდვებს („უკუეთუ აღვიარნეთ ცოდვანი ჩუენნი, სარწმუნო არს და მართალ, რაითა მოგვიტევენეს ჩუენ ცოდვანი ჩუენნი“), ვინაიდან მისი გულმოწყალება (ღმობიერება) მუდამ

შეივრდომებს და შეუნდობს მონანულებს — შდრ. იგაეი უძღვებ შეილზე და ეზეე. 33, 19; დან. 9, 16; ფს. 114, 4.

პავლე მოციქული სახარებას ღმრთის მაღლის შესახებ განსაკუთრებით უკავშირებს მის სამართლიანობას. რომ. 1, 17; 3, 25-26. სახარება ქრისტეს ჯვარზე სიკვდილში სასწაულებრივად გვიცხადებს ღმრთის სამართლიანობისა და სიყვარულის სრულ თანხმობას: ყოვლად სამართლიანი — ის სამყაროს ბოროტებას სიყვარულით ამარცხებს და მასში დარღვეულ წონასწორობას აღადგენს, შეირიგებს რა დაცემულ კაცობრიობას.

ჩვენი ამოცანა ის არის, რომ მთლიანად გვექონდეს ღმრთის სამართლიანობის იმედი და ვადიდებდეთ მას. ჩვენი საქმეა ვადიდოთ და ქება შევასხათ მას ჩვენი ბაგით, მაგრამ აგრეთვე თავმდაბალი მორჩილებით, როდესაც იგი გვსჯის. ფს. 70, 15; 144, 7. ნემ. 9, 32.

ღმრთის სამართლიანობაში შუგანულ ეჭვს არაერთი გული დაუძძიმებია. ამის მიზეზი ის არის, რომ ჩვენი მხერისათვის მიუწვდომელია ღმრთის გზათა დასასრული. სრული ნდობისათვის საჭიროა, მტკიცედ გეწამდეს ზეციერი მამის მაღლი და სიკეთე. ჩვენი საქმე არ არის, ვცადოთ მის ახსნას და გავამართლოთ მისი მოქმედებანი. ფს. 72. იობის წიგნი. იერ. 12, 1; ეს. 40, 27; ფს. 36, 37; 42, 5. შდრ. რომ. 11, 33-36.

აღამიანის სამართლიანობა

აღამიანთა თვალში სამართლიანია ის, ვინც პატიოსანია, სწორად 4. ბიბლიის ლექსიკონი.

მსჯელობს და აღამიანური საზომით სწორად იქცევა; ღმრთის წინაშე მართალია ის, ვისაც ღმერთი სამართლიანს ხდის.

სამართლიან აღამიანს მაღალი შეფესება ეძლევა ბიბლიაში აღამიანური უწესოების ყველა სახის წინააღმდეგ. 1 მეფ. 24, 18; ფს. 14, 2; იგაე. 2, 20; 10, 31; 13, 5; 14, 34.

განსხვავება სამართლიანთა და უსამართლოთა შორის ბიბლიაში განსაკუთრებით ნათლად ჩანს იქიდან, რომ პირველნი შესცქერიან ღმერთს და ცდილობენ შეასრულონ მისი ნება, უკანასკნელნი კი არ ზრუნავენ ღმერთსა და მის მცნებებზე: ესენი არიან უღმერთონი. ამ განსხვავებას მნიშვნელობა აქვს ღმრთის თვალშიაც, ვინაიდან უფალი აფასებს აღამიანის გულმოდგინებას, იცხოვროს ღმრთის სათნოდ, თუნდაც იგი ყოველთვის ვერ აღწევდეს მიზანს. მალ. 3, 18; ფს. 1, 6; 7, 11-12; 31, 11; 63, 10; 96, 11 და ა. შ. ეს. 3, 10; საქმე. 10, 35.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ნოე. დაბ. 6, 9; სვიმეონი. საქმე. 10, 22 და ა. შ. ეს სამართლიანობა (სიმართლე) ვლინდება იმით, რომ ღმრთის მოშიშისათვის ძვირფასია ღმრთის მცნება და ის ცდილობს, რომ კი არ დაარღვიოს იგი, არამედ შეასრულოს, განსაკუთრებით ცდილობს გამოიჩინოს ახლობელის მიმართ გულმონწყალება, ღმრთის მსგავსად, რომელიც ცოდვილების მოწყალეა. 2 სჯ. 6, 25. ფს. 36, 21, 26, 30. იგაე. 21, 15; 29, 7. მათ. 9, 13.

ამგვარ მართალთ უფალი ლოცავს. ეს. 1, 19. იერ. 7, 23; 2 სჯ. 28. ფს. 96,

11; 36, 17, 25, 29; 33, 16. იგავ. 3, 33; 15, 29; 10, 3; 11, 28; 18, 10.

ბიბლიის ზოგიერთ ადგილას განცვიფრებას იწვევს ღმრთის მოშიშთა მიერ საკუთარი თავის ზედმეტად შეფასება. მაგრამ წინასწარმეტყველნი ამის წინააღმდეგნი არიან და უთითებენ ადამიანის ყოველგვარი ცდის არასრულყოფილებას და ღვთიური შემწეობის აუცილებლობას შინაგანი ცხოვრებისთვისაც. ფს. 7, 10; 17, 21, 24. იობ. 15, 14; 25, 4. ეს. 45, 22-26; 64, 5. დან. 9, 18.

ფარისეელებთან საკუთარი სამართლიანობის ქება-დიდებას უკიდურეს საზღვარს მიაღწია. აი, რატომ კიცხავს უფალი იესო მათ ასე მკაცრად და მიუთითებს თავისიანებს, რომ მათ სხვა სიმართლე (სამართლიანობა) სჭირდებათ და რომ ადამიანური მცდელობა ვერ აღწევს მიზანს. ლუკ. 18, 11. მათ. 5, 20; 23 (მამხილებელი სიტყვა ფარისეელთა და მწიგნობართა წინააღმდეგ); მათ. 5, 21. იესოს მიერ კანონის განმარტება და 48-ე მუხლის დამასრულებელი სიტყვები: „იყვენით სრულ, ვითარცა მამაი თქვენი ზეცათაი სრულ არს“. მათ. 5, 48.

თუმცა უკვე ძველ აღთქმაში გზას იკვლევს შეგნება, რომ სამართლიანობის (სიმართლის) მისაღწევად საკუთარ (ადამიანურ) გულმოდგინებაზე მაღლა ღმერთი აყენებს სხვა რამეს, მისთვის სათნოს, კერძოდ — რწმენას, რომელიც საესებით ენდება მას. დაბ. 16, 5. ფს. 63, 10. აპბ. 2, 4.

ახალ აღთქმაში აღმოჩენილია — როგორც გზა სიმართლისკენ (სა-

მართლიანობისკენ), რომელსაც ღმრთისთვის აქვს მნიშვნელობა, — რომ ღმერთი თვით თავისი წყალობით სამართლიანს ხდის ადამიანს მაღლის მეშვეობით.

ეს მან აღასრულა ერთხელ იმით, რომ ქრისტესმიერი შერიგების საფუძველზე შეუნდობს მორწმუნეს ცოდვებს, შეიერთებს მას, როგორც შეწყალებულს და შეივრდომებს მას, როგორც თავის შვილს (მღრ. იგავი უძლები შვილის შესახებ). რომ. 3, 23, 25-28 და თავი 4; ფილიპ. 3, 8; გალ. 2, 16; ეფეს. 2, 8.

ღმერთი, ერთხელ მიიღებს რა ადამიანს და მასთან ერთობაში იმყოფება, ზრუნავს, რომ მან (ადამიანმა) მიაღწიოს სამართლიანობას (სიმართლეს). 1 კორ. 1, 30; რომ. 5, 18; 6, 22; 8, 3. ფილიპ. 1, 6. 10.

სამარია (ახალი)

ახალი სამარია მდებარეობს ოუდასა და გალილეას შორის. ლუკ. 17, 11; იოან. 4, 3-4.

მასში ბევრი ქალაქია. მათ. 10, 5; ლუკ. 9, 52.

სამარია. საქმე. 8, 5.

სუქარი. იოან. 4, 5.

ანტიპატრიადა, ანტიპატრიადა. საქმე. 23, 31.

ქრისტე ქადაგებდა აქ. იოან. 4, 39-42.

ქრისტე თავდაპირველად უკრძალავდა მოწაფეებს იქ მისვლას. მათ. 10, 5.

ქრისტემ თავისი აღდგომის შემდეგ ბრძანა, სახარება ექადაგათ აქ. საქმე. 1, 8.

სამარიის მცხოვრებნი

წარმომავლობა. 4 მეფ. 17, 24; 1 ეზრ. 4, 10.

იაკობის ჩამომავალნი იყვნენ. იოან. 4, 12.

თაყვანსა-სცემდნენ ღმერთს. 1 ეზრ. 4, 2.

მათი რელიგია ნახევრად კერბთა-ყვანისმცემლობა იყო. 4 მეფ. 17, 41. იოან. 4, 22.

მათი თაყვანისცემის ადგილი იყო გარიზინის მთა. იოან. 4, 20.

მტრობდნენ იუდეველებს ტყეობიდან დაბრუნების შემდეგ. ნემ. 4, 1-18. ელოდნენ მესიას. იოან. 4, 25, 29. ცრუმორწმუნენი იყვნენ. საქმე. 8, 9-11.

ებრაელებზე უფრო რბილნი და მადლიერნი იყვნენ. ლუკ. 10, 33-36; 17, 16-18.

ებრაელებს სძულდათ ისინი. იოან. 8, 48.

ებრაელებთან საერთო არაფერი ჰქონდათ. ლუკ. 9, 52-53. იოან. 4, 9.

მზად არიან, მოისმინონ და მიიღონ სახარება. იოან. 4, 39-42. საქმე. 8, 6-8.

დევნილი ქრისტიანები თავს აფარებდნენ სამარიაში. საქმე. 8, 1.

პირველად სამარიაში იქადაგა სახარება ფილიპე მოციქულმა. საქმე. 8, 5.

სამარიაში მრავლად იყო ქრისტიანული ეკლესიები. საქმე. 9, 31.

სამარია (ძველი)

ძველი სამარია ეფრემისა და მანასეს ტერიტორია იყო. ისუ ნავ. 17, 18-19. ეს. 28, 1.

ისრაელის მთელ სამეფოს ზანდაზან ეწოდებოდა სამარია. ეზეკ. 16, 46, 51. ოს. 8, 5-6.

სამარიაში ბევრი ქალაქი იყო. 3 მეფ. 13, 32.

დედაქალაქი იმავე სახელწოდებისა

დედაქალაქი სამარია დაფუძნებულია ისრაელის მეფის, ამბრის, მიერ. 3 მეფ. 16, 23-24.

ეწოდებოდა სამარიის მთა. ამოს. 4, 1; 6, 1.

სახელწოდება მიიღო მთის მფლობელის, სემერის, სახელის მიხედვით. 3 მეფ. 16, 24.

ეწოდებოდა თავი ეფრემისა. ეს. 7, 9.

ისრაელის მეფეები სამარიაში გვირგვინს იდგამდნენ. 4 მეფ. 3, 1, 6; 3 მეფ. 21, 1.

ისრაელის მეფეთა დაკრძალვის ადგილი იყო სამარია. 3 მეფ. 16, 28; 22, 37; 4 მეფ. 13, 13.

სამარია იყო კარგად გამაგრებული ადგილი. 4 მეფ. 10, 2.

სამარიის ახლოს იყო ტბა. 3 მეფ. 22, 38.

სამარიაში ცხოვრობდა წინასწარმეტყველი ელისე. 4 მეფ. 2, 25; 5, 3; 6, 32.

სამარიას ალყა შემოარტყა ადერის ძემ, სირიის მეფემ. 3 მეფ. 20, 1-12.

სამარიის გათავისუფლება ნაწინასწარმეტყველებია. 3 მეფ. 20, 13-14.

ს. გათავისუფლება განხორციელდა. 3 მეფ. 20, 15-21.

ს. მეორედ დამორჩილება ადერის ძის მიერ. 4 მეფ. 6, 24.

სამარია ძლიერ დაზარალდა შიმშილისაგან. 4 მეფ. 6, 25-29.

სამარიაში წინასწარმეტყველებდა ელისე. 4 მეფ. 7, 1-2.

სამარიის სასწაულებრივი გათავისუფლება. 4 მეფ. 7, 6-7.

ელისეს მიერ ნაწინასწარმეტყველები დიდი სიუხვე სამარიაში. 4 მეფ. 7, 16-20.

სამარიას ალყა შემოარტყა და აიღო სალმანასარმა. 4 მეფ. 17, 5-6; 18, 9-10.

სამარია მთიანი ქვეყანაა. იერ. 31, 5; ამოს. 3, 9.

სამარიის მცხოვრებნი არიან

თავებდი. ეს. 9, 9.

უკეთური და ანგარებიანი. ეზეკ. 16, 46-47; ოს. 7, 1; ამოს. 3, 9-10.

კერპთაყვანისმცემელნი. ეზეკ. 23, 5. ამოს. 8, 14. მიქ. 1, 7.

*

წინასწარმეტყველებანი სამარიის დანგრევის შესახებ. ეს. 8, 4; 9, 11-12; ოს. 13, 15; ამოს. 3, 11-12; მიქ. 1, 6.

ს. მცხოვრებნი ტყვედ წაასხეს ასურეთში. 4 მეფ. 17, 6, 23; 18, 11.

სამარია დასახლებულია ასურეთიდან მოსულებით. 4 მეფ. 17, 24-25.

სამარიტული დედაკაცი

ქრისტეს საუბარი სამარიტელ დედაკაცთან. იოან. 4, 6-26.

სამარიტელი დედაკაცი ატყობინებს ქალაქ სუქარის მცხოვრებლებს ქრისტეს ამბავს. იოან. 4, 27-30.

ქალაქ სუქარის მცხოვრებლებმა, ქრისტესთან მოსულმა სამარიტელებმა, სამარიტელი დედაკაცის სიტყვით ირწმუნეს მხსნელი ქრისტე. იოან. 4, 39-42.

სამება

წმინდა სამებას ეწოდება: მამა, ძე

და სულიწმინდა. მათ. 28, 19.

ერთ არს ღმერთი, ერთ არს უფალი,

ერთ არს სული. 1 კორ. 12, 3-6; ეფეს. 4, 4-6.

ერთობა.

ერთ არს ღმერთი

არის მხოლოდ ერთი ღმერთი. 2 სჯ. 6, 4; 4 მეფ. 19, 15; ნემ. 9, 6; ფს. 82, 18; 85, 10; ეს. 37, 16-20; მარკ. 12, 29-32; იოან. 17, 3; რომ. 3, 29; 1 კორ. 8, 4-6; გალ. 3, 20; ეფეს. 4, 6; 1 ტიმ. 2, 5.

არ არის სხვა ღმერთი, გარდა ერთი ღმერთისა. 2 სჯ. 4, 34-38; 32, 39; 1 მეფ. 2, 2; 2 მეფ. 7, 21; 3 მეფ. 8, 61; 1 ნემშტ. 17, 20; ეს. 43, 10; 44, 6-8; 45, 5-

წმიდა სამება,

სამსახოვანი

ტექსტები, რომლებიც მიუთითებენ ცალ-ცალკე წმინდა სამების სამ პირს. ეს 6, 3; 48, 16-17; მათ. 28, 19; საქმე. 20, 28; რომ. 8, 9; 15, 18-19; 2 კორ. 13, 13; გალ. 4, 6; ეფეს. 2, 18; თეს. 3, 5; 2 პეტ. 1, 2; 1 იოან. 5, 7; რიცხვ. 6, 24-26; იერ. 10, 10; მათ. 3, 16-17; მარკ. 1, 10-11; ლუკ. 3, 22.

6, 18-22; 46, 9; ოს. 13, 4; მარკ. 12, 32;
1 კორ. 8, 4.

არ არის სხვა მსგავსი ღმრთისა.
გამ. 8, 10; 9, 14; 15, 11; 2 სჯ. 3, 24; 33,
26; 1 მეფ. 2, 2; 2 მეფ. 7, 22; 3 მეფ. 8,
21; ეს. 40, 18-25; 46, 9; იერ. 10, 6-7;
მათ. 19, 17.

სახელები, რომლებიც ერთნაირად მიეკუთვნება

ერთ ღმერთს		წმ. სამების სამივე პირს	
მხოლოდ არის ღმერთი	ღმერთი	ქრისტე ღმერთი	სულიწმიდა
2 სჯ. 4, 34-38	ინ. 17, 3	ებრ. 1, 8-9	საქ. 5, 3-4;
ეს. 44, 6-8	1 კ. 8, 4-6	ფს. 45, 7	7, 51
45, 5-6. 21;	ეფეს. 4, 6	ინ. 1, 1	
46, 9	1 ტიმ. 2 5	რომ. 9, 5	
მხოლოდ მარადისმყოფი		მარადისმყოფი	
2 სჯ. 6, 4	1 მეფ. 2, 2	იერ. 23, 6	მსაჯ. 15, 14;
ნემ. 9, 6	1 ნეშტ. 17, 20	ეს. 8, 13;	16, 20
ეს. 45, 5-6. 18	ეს. 37, 20	40, 3	ებრ. 3, 7-9
	ფს. 82, 19	მთ. 3, 3	2 პეტ. 1, 21
			გამ. 17, 7
მარადისმყოფი ღ. ეწოდება მხოლოსა		მარადისმყოფი ღმერთი	
2 მეფ. 7, 21	ოს. 13, 4	ინ. 20, 28	საქ. 7, 51
			3 მეფ. 17, 14

სახელები, რომლებიც ერთნაირად მიეკუთვნება

ერთ ღმერთს		წმ. სამების სამივე პირს	
ეწოდება უფალი	ღმერთი	იესო ქრისტე უფალი	სულიწმიდა
მარკ. 12, 29	მალ. 1, 6 მათ. 21, 9	საქ. 10, 36 რომ. 10, 12	ეს. 6, 8-10 საქ. 28, 25-27

22, 37	1 კორ. 8, 6	2კ. 3, 16-17
საქ. 4, 24	12, 3	2 თეს. 3, 5
	ეფეს. 4, 5	

ღმერთი ისრაელისა

ლკ. 1, 16-17	2 მეფ. 23, 2-3
--------------	----------------

სულიწმიდა არის

სული ღმრთისა

რომ. 8, 9; 1 კ. 2, 11; 6, 11
ეფეს. 4, 30; 1 პეტ. 4, 14

სული ქრისტესი

1 პეტ. 1, 11; გალ. 4, 6
ფილიპ. 1, 19; საქ. 16, 6-7

თვისებანი, რომლებიც ერთნაირად მიეკუთვნება

ერთ ღმერთს

წმ. სამების სამივე პირს

არსებობს
ყოველთა
უწინარეს

ღმერთი

იესო ქრისტე
სულიწმიდა
არსებობს ყოველთა უწინარეს

ეს. 43, 10-13

იგაე. 8, 22
ფს. 89, 2

ინ. 1, 1
17, 5-24
დაბ. 1, 1-2

დაბ. 1, 1-2

მარადის
არსებობს

არის მარადისყოფი

ეს. 41, 4
43, 10
44, 6

ფს. 89, 2
92, 2
101, 12

ებრ. 13, 8
გამოცხ. 1, 8
17, 18

ებრ. 9, 14
დაბ. 1, 2

ყოველადღლიერია

ყოველადღლიერია

2 სჯ. 3, 24
ეს. 43, 12-13
იერ. 10, 6
ფს. 88, 7-9

2 ნეშტ. 20, 6
ეს. 14, 27
ეფეს. 1, 19

მათ. 28, 18
ფილიპ. 3, 21
გამოცხ. 3, 7

ეს. 30, 28
ზაქ. 4, 6
რომ. 15, 13-19

კეთილია

კეთილია

მთ. 19, 17
მრკ. 10, 18
ლუკ. 18, 19

ლკ. 6, 35
ფს. 85, 5
107, 5

2 კ. 10, 1
საქ. 10, 38
მთ. 11, 28

ნემ. 9, 19
ფს. 142, 10

თვისებანი, რომლებიც ერთნაირად მიეწერება

ერთ ღმერთს	წმ. სამების სამსავე პირს		
წმიდაა	მამა ღმერთი	იესო ქრისტე წმიდაა	სულიწმიდა
1 მეფ. 2, 2 გამ. 15, 11 ეს. 40, 24 გამოცხ. 15, 3-4	ლევიტ. 19, 2 20, 26 ეს. 6, 3 გამოცხ. 4, 8	დან. 9, 24 საქ. 3, 14 გამოცხ. 3, 7 15, 4	ეს. 63, 10 რომ. 15, 16 ტიტ. 3, 5 1 ინ. 2, 20
ჭეშმარიტია და სამართლიანი		ჭეშმარიტია	
ითან. 17, 3 5, 20	2 სჯ. 32, 4 იერ. 10, 10 1 ინ. 5, 20 ინ. 7, 28	ინ. 1, 14 14, 6 1 ინ. 5, 20 გამოცხ. 3, 7	ინ. 14, 7 15, 26 16, 13 1 ინ. 5, 6
ყოვლად ბრძენია		ყოვლად ბრძენია	
1 ტიმ. 1, 17 იუდ. 1, 25 რომ. 16, 27	დან. 2, 20 იერ. 32, 19 რომ. 11, 37	ლკ. 2, 40. 47. 52 1 კორ. 1, 24 კოლას. 2, 13	ეს. 11, 2 ეფეს. 1, 17 იოან. 14, 26
ყველგან მყოფია		ყველგან მყოფია	
იერ. 23, 23-24	იერ. 23, 23-24 ამოს. 9, 2-3 ებრ. 4, 13	მთ. 18, 20 28, 20 ინ. 3, 13	ფს. 139, 7-13 1 კორ. 3, 16 ინ. 14, 17
ყოველივეს მცოდნეა		ყოველივეს მცოდნეა	
დან. 2, 20-22 მთ. 24, 36 მარკ. 13, 32	ფს. 138, 1-6 საქ. 15, 18 ებრ. 4, 13	ინ. 16, 30 21, 17 კოლას. 2, 3	ინ. 14, 26 1 კ. 2, 10-11 1 ინ. 2, 20-27
ცხოვრების წყაროა		არის ცხოვრება	
2 სჯ. 32, 39	ფს. 35, 9 საქ. 17, 25-28	ინ. 1, 4 11, 25	რომ. 8, 2 იობ. 33, 4

ყოველადღობის იესო ქრისტის, ყოველადღობის სულიწმინდისა
თანასწორია ღმრთის ყოველადღობისა

ინ. 5, 17-19.	ინ. 14, 10	ეს. 48, 16	ლკ. 11, 20
21, 26	საქ. 10, 38	ზაქ. 4, 6	რომ. 8, 11
10, 28-30,	1 კ. 1, 24	მათ. 12, 28	1 კორ. 12, 3-6
36-38			

საქმენი და მოქმედებანი, რომლებიც ერთნაირად მიეკუთვნება

ერთ ღმრთოს

წმ. სამების სამსახურ პირს

	მამა	იესო ქრისტე	სულიწმიდა
ყოველივე შექმნა		ყოველივე შექმნა	
ეს. 43, 10	ნემ. 9, 6	კოლას. 1, 16	იობ. 26, 13
44, 24	იერ. 27, 5	ინ. 1, 3, 10	33, 4
45, 5-7,	ფს. 145, 6	ებრ. 1, 2, 10	ფს. 32, 6
12-18	საქ. 14, 15	ეფეს. 3, 9	103, 30

არის
მხსნელი

ეს. 43, 11	ლკ. 1, 47
45, 21-22	1 ტიმ. 1, 1
ოს. 13, 4	ტიტ. 3, 4
იაკ. 4, 12	გამოცხ. 7, 10

იხსნის

ლკ. 23, 42-43	ეფეს. 4, 30
ინ. 10, 9, 28	ტიტ. 3, 4-5
ებრ. 7, 25	ეფეს. 1, 13
საქ. 4, 12	

იცის და გვი-
წინასწარმეტყვე-
ლებს მომავალს

იცის და გვიწინასწარმეტყველებს მომავალს

ეს. 43, 12	ეს. 42, 9
44, 6-8	48, 3-7
45, 21	ლკ. 11, 49
46, 9-11	გამოცხ. 22, 6

მარკ. 10, 32-34	ლკ. 2, 26
ლკ. 19, 41-44	ინ. 16, 13
ინ. 6, 64	საქ. 20, 23
18, 4	1 ტიმ. 4, 1
	1 პეტ. 1, 11

ცდის და წვდება
კაცის გულის
ზრახვებს

ცდის კაცის გულს

3 მეფ. 8, 39	1 ნემტ. 28, 9
	29, 17

მთ. 9, 3-4	ეზეკ. 11, 5
16, 7-8	რომ. 8, 25-26

ფს. 7, 9	მრკ. 2, 6-7	1 კ. 2, 10
138, 1-2	ინ. 2, 24-25	საქ. 5, 3-9
იერ. 17, 10	გამოცხ. 2, 23	

არის საკვირველ-
მოქმედი ძალის
წყარო

არის სასწაულთმოქმედი ძალის წყარო

2 სჯ. 3, 24	გამ. 4, 21	მრკ. 6, 7	მათ. 12, 28
ფს. 71, 18	2 სჯ. 6, 22	16, 17-18	საქ. 2, 4
85, 8-10	ინ. 3, 2	ლკ. 9, 1	რომ. 15, 19
	ებრ. 2, 4	10, 19	1 კ. 12, 9-11

არის
კანონმდებელი

იძლევა სჯულის (კანონს)

იაკ. 4, 12	გამ. 20, 1-19	გალატ. 6, 2	რომ. 8, 2
	24, 12	ინ. 13, 14	

ყოველივე
განაწესა

აწესებს და ქმნის ყოველ საგანს

ეს. 45, 5-7	1 კ. 12, 6	კოლას. 3, 11	1 კ. 12, 11
-------------	------------	--------------	-------------

საქმენი და მოქმედებანი, რომლებიც ერთნაირად მიეკუთვნება წმიდა
სამების თვითფულ სამ პირთაგანს

მამა ღმერთს იესო ქრისტეს სულიწმიდას

საქმე. 2, 24;	ალადგინა იესო ქრისტე	
1 კორ. 6, 14.	იოან. 2, 19;	1 პეტ. 3, 18;
	10, 18.	რომ. 1, 4.

მისგან იქმნა აღორძინება

იოან. 1, 13.	1 იოან. 2, 29.	იოან. 3, 5-6.
--------------	----------------	---------------

არის სულიერი ცხოვრების მომცემი

ეფეს. 2, 5;	იოან. 1, 4;	ეფეს. 37, 14;
კოლას. 2, 13.	6, 51.	რომ. 8, 11-13.

აძლევს საუკუნო ცხოვრებას

1 იოან. 5, 11.	იოან. 10, 28.	გალ. 6, 8.
----------------	---------------	------------

ასწავლის მორწმუნეებს

ეს. 48, 17;	ლუკ. 21, 15;	ლუკ. 12, 12;
-------------	--------------	--------------

54, 13;
იოან. 6, 45;
ფილიპ. 3, 15.

იოან. 15, 15;
გალ. 1, 12;
ეფეს. 4, 21.

იოან. 14, 26;
1 კორ. 2, 13;
1 პეტ. 2, 20-25.

ხელმძღვანელობს თავის ერს

2 სჯ. 32, 12;
ფს. 22, 2;
72, 24;
ეს. 48, 17.

ეს. 55, 4;
მათ. 16, 24;
იოან. 10, 4;
1 პეტ. 2, 21.

ფს. 142, 10;
ეს. 63, 14;
რომ. 8, 14;
გალ. 5, 18.

განწმენდს მორწმუნეებს

ეზეკ. 37, 28;
1 თეს. 5, 23;
იუდ. 1, 1.

ეფეს. 5, 26;
ებრ. 2, 11;
13, 12.

რომ. 5, 16;
1 კორ. 6, 11;
1 პეტ. 1, 2.

არის მორწმუნეებში

იოან. 14, 23;
1 კორ. 14, 25;
ეფეს. 4, 6;
1 იოან. 2, 5;
4, 12-16.

იოან. 17, 23;
2 კორ. 13, 5;
გალ. 2, 20;
ეფეს. 3, 17;
1 იოან. 3, 24;
გამოცხ. 3, 20.

იოან. 14, 17;
რომ. 8, 11;
1 კორ. 3, 16;
6, 19;
2 ტიმ. 1, 14;
იაკ. 4, 5.

უყოფს და აძლევს სულიერ ნიჭს

1 კორ. 12, 6;
ებრ. 2, 4.

ფს. 67, 18;
ეფეს. 4, 8.

იოან. 14, 26-27;
1 კორ. 12, 8-11.

შთაგონებდა წინასწარმეტყველებს

გამ. 4, 12;
ლუკ. 1, 70;
2 ტიმ. 3, 16;
ებრ. 1, 1.

2 კორ. 13, 3;
ეფეს. 4, 11;
1 პეტ. 1, 11;
გამოცხ. 1, 1;
11, 3.

2 მეფ. 23, 2;
მარკ. 12, 36;
საკმე. 11, 28;
28, 25;
2 პეტ. 1, 21.

იტყოდა წინასწარმეტყველთა და მოციქულთა მიერ

იერ. 1, 9;
ლუკ. 1, 70;
საკმე. 3, 21.

ლუკ. 21, 15;
2 კორ. 13, 3;
1 პეტ. 1, 11.

2 მეფ. 23, 2;
მათ. 10, 20;
მარკ. 13, 11.

მისცა წინასწარმეტყველებს მსახურება, აგზაენის მოციქულებსა და მოძღვრებს

ეს. 48, 16;
იერ. 25, 4;

მარკ. 16, 15;
2 კორ. 5, 20;

ეს. 48, 16;
საკმე. 13, 2-4;

1 კორ. 12, 28; გალ. 1, 1; 20, 28.
 გალ. 1, 1. ეფეს. 4, 11.

მისცა მოციქულებს სასწაულთმოქმედების ძალა

საქმე. 15, 12; საქმე. 4, 10-30; საქმე. 2, 2-4;
 19, 11; 9, 34; 10, 44-46;
 ებრ. 2, 4; 16, 18; 19, 6;
 საქმე. 14, 3. რომ. 15, 18-19. რომ. 15, 19.

მორწმუნეები ტადარნი არიან წმიდა სამებისა
 ღმრთისა იესო ქრისტესი სულიწმიდისა
 1 კორ. 3, 16; ეფეს. 3, 17; 1 კორ. 6, 19;
 2 კორ. 6, 16. გალ. 2, 20. 3, 16.

მორწმუნეებს აქეთ ერთობა წმიდა სამებასთან

იოან. 17, 21; იოან. 17, 21; იოან. 14, 15-17.
 1 იოან. 1, 3. 1 იოან. 1, 3. 2 კორ. 13, 13.

ცოდვის ქმნა ნიშნავს წმიდა სამების გამოცდას

2 ხჯ. 6, 16. 1 კორ. 10, 9. საქმე. 5, 9.

ისრაელნი ცდიდნენ წმიდა სამებას

გამ. 17, 7; 1 კორ. 10, 9; ეს. 63, 10;
 ფს. 77, 56. ებრ. 3, 7-9.

ქვეყანამ ვერ იცნო წმიდა სამება

1 კორ. 1, 21; იოან. 1, 10; იოან. 14, 27;
 იოან. 17, 25. 16, 3. 1 კორ. 2, 14.

ნათლისღება სრულდება წმიდა სამების სახელით

მათ. 28, 19.

კურთხევა, მოცემული წმიდა სამე-
 ბის სახელით: „მადლი უფლისა
 ჩვენისა იესო ქრისტესი, და სიყვარული
 ღმრთისა მამისაი, და ზიარებაი
 სულისა წმიდისაი თქვენ ყოველთა
 თანა“. 2 კორ. 13, 13; რიცხვ. 6, 24-25.

საგოთხა

1. ღმერთის ბაღი

შუა აღმოსავლეთის რელიგიებში
 წარმოდგენა ღმერთების ცხოვრებაზე

ნასესხები იყო ამა ქვეყნის ძლიერთა
 ცხოვრებიდან. ღმერთები ცხოვრობენ,
 განცხრომას ეძლევიან სასახლეებში,
 რომლებიც ბალებშია ჩაფლული. ამ
 ბალებში მოედინება „სიცოცხლის
 წყარო“ და მშვენიერ ხეთა შორის
 ხარობს „ხე ცხოვრებისა“, რომლის
 ნაყოფით იკვებებიან უკვდავნი. დე-
 დამიწაზე სასახლეთა ამ პირველსა-
 ხეებს ჰბაძავენ ღმერთთა ტადრები,
 რომლებიც შემოჯარულნი არიან

წმინდა ბალებით. ამ წარმოდგენებმა, რომლებსაც ჩამოშორდა პოლითეისტური შინაარსი, ასახვა პოვეს ბიბლიაში: ღმერთი — პირობითი ანთროპომორფული წარმოდგენით — გამოხატულია „მავალი სამოთხესა შინა“ (დაბ. 3, 8).

2. დაკარგული სამოთხიდან დაბრუნებული სამოთხისაკენ

ა) დაკარგული სამოთხე. წმინდა წიგნებში იმ პირობების აღსაწერად, რომლებშიაც ღმერთმა შექმნა ადამიანი და იმ დანიშნულების გადმოსაცემად, რისთვისაც მან დაასახლა იგი ღედამიწაზე, გამოყენებულია იმავე ხასიათის წარმოდგენები: ღმერთმა გააშენა ადამიანისათვის სამოთხე ედემში (დაბ. 2, 8... ებ. 28, 13). ამ ბაღში სიცოცხლე დაკავშირებულია შრომასთან (დაბ. 2, 15) და ამავე დროს ინარჩუნებს იდეალური ბედნიერების ხასიათს, რომელიც მოგვაგონებს ოქროს საუკუნის კლასიკურ აღწერას: ესაა სიახლოვე ღმერთთან, თავისუფალი სარგებლობა ბაღის ნაყოფით, მეუფება ცხოველებზე (დაბ. 2, 19...), ჰარმონიული ერთიანობა პირველქმნილი წყვილისა (დაბ. 2, 18, 23), უმანკოება, რომელმაც არ იცის სირცხვილის გრძნობა (დაბ. 2, 25), არარსებობა სიკვდილისა, რომელიც მიწიერ სამყაროში შემოდის, როგორც შედეგი ცოდვისა (დაბ. 3, 19). ამ პირველქმნილ სამოთხეში მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ადამიანის გამოცდა. ღმერთმა იქ დარგო ხე ცნობადისა, ხოლო გველმა ევა აცდუნა. მიუხედავად ამისა, ედემის ბედნიერება

ხაზგასმულად კონტრასტულია ჩვენი ახლანდელი მდგომარეობის მწარე გამოცდილებასთან, რომელიც წარმოადგენს ადამიანის ცოდვის ნაყოფს და დაკავშირებულია დაკარგული სამოთხის თემასთან (დაბ. 3, 23).

ბ) ა ღ თ ქ მ ა ს ა მ ო თ ხ ი ს ა. ოცნება სამოთხეზე, რომელსაც ადამიანი ატარებს თავის სულში, რა თქმა უნდა, არაა მაცდუნებელი. იგი ადამიანის ძველისძველი ოცნებაა. მაგრამ იგი სამუდამოდ აღუსრულებელი დარჩებოდა (დაბ. 3, 23), რომ მთელი წმინდა ისტორიის წინასწარ განჭვრეტას არ ჰქონოდა თავისი მიზანი და აზრი — დაებრუნებინა ადამიანისათვის მისი პირველსაწყისი მდგომარეობა. ამიტომ ძველი აღთქმიდან ახალ აღთქმაზე გადასვლისას დაბრუნებული სამოთხის თემა მისი მრავალგვარი ვარიაციებით გვხვდება ესქატოლოგიურ წინასწარმეტყველებებში, რომელიც გადაჯაჭვულია წინასწარმეტყველებებთან ახალ წმინდა მიწასა და ახალ შესაქმნეზე. ცოდვებმა ღმერთის ხალხის სამყოფელი ღედამიწაზე გაავერანეს (იერ. 4, 23-27), მაგრამ მომავალში ღმერთი ედემის ბაღად გარდაქმნის მას (ებ. 36, 35; ებ. 51, 3). ამ ახალ სამოთხეში სიცოცხლის წყარო იდინებს უფლის ტაძრიდან, მშვენიერი ხეები ახალ ადამიანებს მისცემენ საკვებსა და წამალს (ებ. 47, 12). ცხოვრების ხისაკენ ადამიანებს ისევ გაეხსნებათ გზა (გამოცხ. 2, 7; 22, 2). სამოთხის ცხოვრება, რომელიც დაბრუნდება წმინდა ისტორიის დასასრულს, მსგავსი იქნება პირველქმნილი ედემისა.

ესაა ბუნების უხვი ნაყოფიერება (ოს. 2, 22, 23; ამოს. 9, 13; იერ. 31, 23-26; იოჯელ. 3, 18); საყოველთაო მშვიდობა არა მხოლოდ ადამიანთა შორის (ეს. 2, 4), არამედ მცენარეთა და ცხოველთა შორისაც (ოს. 2, 18; ეს. 11, 6-9; 65, 25); უწმინდესი სიზარული (იერ. 31, 13; ეს. 35, 10; 65, 18); გაუქმება ყოველგვარი ტანჯვისა და თვით სიკვდილისაც (ეს. 35, 5-6; 65, 19; გამოცხ. 20, 4; 21, 4); დათრგუნვა „დასაბამის“ გველისა (გამოცხ. 20, 2); მარადიული ცხოვრება (დან. 12, 2; სიბრძნე 5, 15. გამოცხ. 2, 11; 3, 5). ეს იქნება სრულიად საწინააღმდეგო იმ ადამიანური არსებობისა, სადა მდევც მიიყვანა ცოდვამ; იგი იქნება მსგავსი ადამიანის პირველქმნილი მდგომარეობისა, მაგრამ ყოველგვარი გამოცდისა და შესაძლო ცოდვით დაცემის გარეშე.

გ) წინასწარ განჭვრეტად აბრუნებული სამოთხისა. აბრუნებული სამოთხე არის ესქატოლოგიური რეალობა. ღმრთის ხალხმა თავისი ისტორიული გამოცდილებით შეიცნო მხოლოდ მისი წამიერი ღანდი, როგორც ფლობა ქვეყნისა, სადაც „მოედინება რძე და თაფლი“ (გამ. 3, 17; 2 სჯ. 6, 3 და ა. შ.), მაგრამ, სულიერი გამოცდილების წყალობით, ხალხს ჰქონდა წინასწარ განჭვრეტა ახალი წესრიგისა, ვინაიდან ღმერთმა უძღვნა მათ სჯული, ყოველგვარი სიბრძნის წყარო (2 სჯ. 4, 5, 6), ხოლო სიბრძნე არის „ხე ცხოვრებისა“, რომელიც ბედნიერებით უზრუნველმყოფელია (იგაგ. 3, 18). სამოთხის მდინარის დარად,

სჯული „სიბრძნით აძლევს“ მის დამცველ ადამიანს. მაშასადამე, ღმერთი სიბრძნის მეშვეობით კვლავ აძლევს ადამიანს სამოთხის სიზარულით წინასწარტკბობას. ახალი აღთქმა გვაცნობიერებს ღმრთის ამ ჩანაფიქრის უკანასკნელ საიდუმლოში. ქრისტეა წყარო ყოველდღისი სიბრძნისა, თვით იგია ყოველდღისი სიბრძნე (1 კორ. 1, 30); იგია ახალი ადამიც (რომ. 5, 14; 1 კორ. 15, 45), რომლის მეშვეობითაც კაცობრიობას შეუძლია შეღწევა ესქატოლოგიურ მდგომარეობაში. მისი სასწაულები ცხადყოფს, რომ სწეულებანი და სიკვდილი ამიერიდან დამარცხებულია. ადამიანი, რომელსაც სწამს მისი, პოულობს არსობის პურს (იოან. 6, 35), სიცოცხლის წყალს (იოან. 4, 14), მარადიულ ცხოვრებას (იოან. 5, 24).

დ) სამოთხე - მართალთა საეანე. უკანასკნელ ქამს, წმინდა მიწაზე დაბრუნებამდე, სამოთხე წარმოადგენს გარდამავალ საეანეს, სადაც ღმერთი იღებს მართალთ, სამსჯავროს, აღდგომისა და მომავალი ცხოვრების მოლოდინში. ასეთია საეანე, რომელიც ქრისტემ აღუთქვა კეთილ ავაზაკს (ლუკ. 23, 43), მაგრამ საეანე უკვე გარდაქმნილია იმის იქ ყოფნით, ვინც არის ცხოვრება: „დღეს ჩემ თანა იყო სამოთხესა“. რაც შეეხება ნეტარების მდგომარეობას, რომელიც აღთქმულია წმინდა ისტორიის ბოლოს, იესო მასში შედის თავისი გამარჯვებით სიკვდილზე, რათა მისცეს ხსნილ ცოდვილებს მასში შეღწევის შესაძლებლობა.

ე) სამოთხე და ზეცა. რამდენადაც სამოთხე არის ადგილი,

სადაც იმყოფება ღმერთი, ის მდებარეობს ამ ქვეყნის მიღმა. ბიბლიურ ხატოვან ენაზე ხშირად არის ლაპარაკი ზეცის შესახებ, როგორც ღმერთის სამყოფელზე და სამოთხე გაიგივებულია უმაღლეს ცასთან, სადაც იმყოფება ღმერთი. იქ იქნა აღტაცებული მოციქულ პავლეს სული, რათა მოესმინა „უთქმელნი სიტყვანი“ (2 კორ. 12, 4). ამიერიდან სამოთხე ღიაა ყველასათვის, ვინც აღესრულება უფალში.

სამოსელი

პირველი სამოსელი. დაბ. 3, 7, 21.

მასალა სამოსლისთვის

მატყელი. იგავ. 27, 26. ეზეკ. 34, 3. ბისონი. იგავ. 31, 22. ეზეკ. 16, 13. ტრიხაატანი. ეზეკ. 16, 13. სელი. ლევიტ. 6, 10. აქლემის მატყელი (ბალანი). მათ. 3, 4. ტყავი. ებრ. 11, 37. ძაძა. 2 მეფ. 3, 31; 4 მეფ. 19, 1. ძოწეული. იგავ. 31, 22.

*

სამოსელი არ უნდა იყოს დამზადებული სხვადასხვა მასალისგან. 2 სჯ. 22, 11.

სამოსლის გაცემა კაცებსა და ქალებს შორის აკრძალული იყო. 2 სჯ. 22, 5.

სამოსლის ფერი, მოხსენიებულ საღმრთო წერილში

ღია. ეკლ. 9, 8. იაგუნდის. ეზეკ. 23, 6. ძოწეული. ლუკ. 16, 19. მეწამული. 2 მეფ. 1, 24.

პორფირი. დან. 5, 7. იგავ. 31, 22. სხვადასხვა ფერი. დაბ. 37, 3; 2 მეფ. 13, 19.

*

სამოსელი ხშირად არის ფორებიანი კიდევებით. რიცხვ. 15, 38; 2 სჯ. 22, 12. მწიგნობარნი და ფარისევლები განსჯილი არიან იმისთვის, რომ სამოსლის კალთებს იღიდებდნენ. მათ. 23, 5.

მწიგნობრებს უყვარდათ გრძელი და ფართო სამოსლის ტარება. ლუკ. 20, 46. გამოცხ. 1, 13.

მუშაობის დროს ქამარს ირტყამდნენ. ლუკ. 17, 8. იოან. 13, 4.

სამოსლის სახელწოდებები, მოხსენიებული საღმრთო წერილში

ზედა სამოსელი. 2 სჯ. 24, 13. მათ. 21, 8. ლუკ. 6, 29. კეართი. იოან. 19, 23; ლუკა. 6, 29. ქამარი. 1 მეფ. 18, 4. საქმე. 21, 11. ვარშამანგი. ლევიტ. 8, 13. სარავარები. დან. 3, 21. სანდალი ანუ ხამლი. გამ. 3, 5. მარკ. 6, 9.

თერისტრო. დაბ. 24, 65.

*

იბიღწებოდა წყლულით ან კეთრით. ლევიტ. 13, 47-56.

უწმინდურება სამოსლისა შეიძლებოდა წყლით ჩამორეცხილიყო. ლევიტ. 11, 32. რიცხვ. 31, 20.

სამოსელი მდიდართა

საუკეთესო მასალისა იყო. მათ. 11, 8. იაკ. 2, 2-3.

მდიდრული და დიდებული იყო. ლუკ. 7, 25. საქმე. 12, 21.

ოქროთი ნაქარგი. ფს. 44, 13.
 საჩეგამოყვანილი. ეზეკ. 16, 18.
 სურნელპურებული. ფს. 44, 7. ქება.
 4, 11.
 დიდი რაოდენობით. ეს. 3, 23.
 ხშირად ჩრჩილისგან (მღილისგან)
 დაჭმული. იობ. 13, 28; იაკ. 5, 2.

ღარიბთა სამოსელი

ღმრთისგან არის მოცემული. 2 სჯ.
 10, 18.
 შეურაცხი (უბრალო). იაკ. 2, 2.
 ღამით დასაფარავად. 2 სჯ. 24, 13.

*

გაცემული, როგორც წინდი, მზის
 ჩასვლასთან ერთად უნდა დაუბრუნდეს
 პატრონს. 2 სჯ. 24, 12-13.
 ძველდება. ისუ ნავ. 9, 5; ფს.
 101, 26.

ისრაელის სამოსელი არ დაძვე-
 ლებულა ორმოცი წლის განმავ-
 ლობაში. 2 სჯ. 8, 4.

სამოსელს ხშირად იცვლიდნენ.
 დაბ. 35, 2; 41, 14.

მახვილით მოკლულთა სამოსელს
 არავინ ხმარობდა. ეს. 14, 19.

ს. აძლევდნენ როგორც საბუთს
 კავშირის შეკერის დროს. 1 მეფ.
 18, 4.

ს. აძლევდნენ საჩუქრად. დაბ. 45,
 22; 4 მეფ. 5, 22.

მწუხარების დროს ხშირად ს.
 იხევდნენ. 2 მეფ. 15, 32; ეზრ. 9, 3-5.

პირველსაზე სამართლიანობისა
 (სიმართლისა). მათ. 28, 3. გამოცხ.
 3, 18; გამარჯვებისა, ეს. 9, 5; სიუხვისა,
 დაბ. 49, 11.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : „სამოსლისათ-
 ვის რაისა ჰზრუნავთ? განიცადენით
 შრომანნი ველისანი, ვითარ-იგი

აღორძნდის! არა შურებინ, არცა
 სთავნ. ხოლო გეტყვი თქვენ, რამეთუ
 არცაღა სოლომონ ყოველსა მას
 დიდებასა მისსა შეიმოსა, ვითარცა
 ერთი ამთავანი“. მათ. 6, 28-32; ლუკ.
 12, 27-28.

„ეკრძაღენით ცრუწინასწარმეტ-
 ყველთავან, რომელნი მოვიდოდიან
 თქვენდა სამოსლითა ცხოვართაითა,
 ხოლო შინავან იყენენ მგელ მტაცე-
 ბელ“. მათ. 7, 15.

ფურისცვალების დროს ქრისტეს
 სამოსელი გახდა თეთრი (სპეტაკი),
 ვითარცა ნათელი. მათ. 17, 2; მარკ. 9,
 3. ლუკ. 9, 29.

ანგელოზების სამოსელი ქრისტეს
 საფლავთან იყო თეთრი, ვითარცა
 თოვლი. მათ. 28, 3; მარკ. 16, 5; ლუკ.
 24, 4; იოან. 20, 12.

ჰეროდემ ჩააცვა ქრისტეს (შეურაც-
 ხოფისათვის) სამოსელი ბრწყინვალე.
 ლუკ. 23, 11.

სნეულნი ეხებოდნენ ქრისტეს
 სამოსელს და იკურნებოდნენ. მათ. 9,
 20-22; 14, 35. მარკ. 5, 25-29; 6, 56.
 ლუკ. 8, 43-44.

მხედარნი იყოფენ ქრისტეს სამო-
 სელს ჯვარცმის შემდეგ. მათ. 27, 35;
 მარკ. 15, 24; ლუკ. 23, 34; იოან. 19,
 23-24.

სამსხვერპლო (საკურთხეველი)

სამსხვერპლო დანიშნულია მსხვე-
 რლის შესაწირავად. გამ. 20, 23.

ს. გაკეთებული უნდა იყოს მიწისა
 ან გამოუკვერავი (რკინაშეუხებელი)
 ქვებისგან. გამ. 20, 23-24; 2 სჯ. 27,
 5-6.

ხანდახან ბუნებრივი კლდისაგან. მსაჯ. 6, 19-21; 13, 19-20.

არ უნდა ჰქონდეს საფეხურები. გამ. 20, 25.

სამსხვერპლოს კერპთმსახურებისთვის ხშირად აწყობდნენ სახლების სახურავეზე. 4 მეფ. 23, 12; იერ. 19, 13; 32, 29.

კერპთაყვანისმცემელნი რგავდნენ მალნარს სამსხვერპლოს ახლოს. 3 მეფ. 16, 36; 4 მეფ. 21, 3.

ისრაილელთ არ უნდა დაერგოთ მალნარი ს. ახლოს. 2 სჯ. 16, 21.

კერპთმსახურების სამსხვერპლო უნდა დაინგრეს. გამ. 34, 13; 2 სჯ. 7, 5.

სამსხვერპლოზე წარწერების სავარაუდო მიზეზი. 2 სჯ. 27, 8.

საღმრთო წერილში მოხსენიებულია

ნოეს სამსხვერპლო (საკურთხეველი). დაბ. 8, 19.

აბრაამის ს. დაბ. 12, 7-8; 13, 18; 22, 9.

ისაკის ს. დაბ. 26, 25.

იაკობის ს. დაბ. 33, 19; 35, 1-7.

მოსეს ს. გამ. 17, 15; 24, 4.

ბალაამის ს. რიცხვ. 23, 1, 14, 29.

ისუ ნავეს ს. ისუ ნავ. 8, 30-31.

სოლომონის ტაძრის ს. 2 ნეშტ. 4, 1, 19.

მეორე ტაძრის ს. ეზრ. 3, 2-3.

გედეონის ს. მსაჯ. 6, 25-26.

ისრაელის ერის ს. მსაჯ. 21, 4.

სამოელის ს. 1 მეფ. 7, 15.

დავითის ს. 2 მეფ. 24, 21-25.

იერობოამის ს. ბეთელში. 3 მეფ. 12, 33.

აქაზის ს. 4 მეფ. 16, 11-15.

ხსნა საკურთხეველისაგან. 3 მეფ. 1, 50-51.

მკვლევები ვერ გადაურჩებიან ს. გამ. 21, 14; 3 მეფ. 2, 28-34.

სამსხვერპლო (საკურთხეველი) საკმეველისათვის

საკურთხეველის მოცულობა. გამ. 30, 1-2.

საკურთხეველი მოჭედილია ოქროთი. გამ. 30, 3.

საკურთხეველის თავი შემკულია ოქროს გვირგვინით. გამ. 30, 3.

გვირგვინქვეშ ოთხი ოქროს რგოლია ს. კურთხებისათვის. გამ. 30, 4.

ს. კურთხები მოჭედილია ოქროთი. გამ. 30, 6.

ს. საკმეველისათვის დადგმულია კარავში ფარდის წინ. გამ. 30, 7; 40, 5-26.

ს. ს. დგას უფლის წინაშე. ლევიტ. 4, 7; 3 მეფ. 9, 24.

ს. ს. ცხებულია წმინდა მირონით. გამ. 30, 26-27.

მღვდლები ვალდებული არიან აკმიონ საკურთხეველზე დილას და საღამოს. გამ. 30, 6-7.

არ არის ნებადართული კმევა სხვა საკმეველით ან სხვა მსხვერპლის შეწირვა. გამ. 30, 10.

საკურთხეველის განწმენდა მღვდელთმთავრის მიერ წელიწადში ერთხელ. გამ. 30, 9; ლევიტ. 16, 18-19.

ცოდებათათვის ყველა მსხვერპლის სისხლი უნდა წაეცხოთ ს. ს. რქებზე. ლევიტ. 4, 7, 18.

უცხო ცეცხლის მოტანა საკურთხეველზე ისჯებოდა. ლევიტ. 10, 1-2.

ს. ს. უკანონო კმევა ისჯებოდა. 2 ნეშტ. 26, 16-19.

კარვის დატოვების წინ მღვდლები საკურთხეველის საკმეველისათვის

ფარადნენ საბურველით. რიცხვ. 4, 11.

საკურთხეველი, სამსხვერპლო ყოვლადდასაწველი მსხვერპლისა

საკურთხეველის მოცულობა. გამ. 27, 1; 38, 1.

საკურთხეველს კუთხეებში აქვს რქები. გამ. 27, 2; 38, 2.

რქები საკურთხეველისა მოჭედლია სპილენძით. გამ. 27, 2.

საკურთხეველის მთელი ჭურჭელი სპილენძისაა. გამ. 27, 3; 38, 3.

ს. ბაღე სპილენძისაა. გამ. 27, 4, 5; 38, 4.

რკალები (რგოლები) და კკურთხები ს. სატარებლად. გამ. 27, 6-7.

საკურთხეველი გაკეთებულია ღმრთის მიერ ნაჩვენები ნიმუშის მიხედვით. გამ. 27, 8.

ეწოდება სპილენძის ს. გამ. 39, 39.

ეწოდებოდა ღმრთის ს. ფს. 42, 4.

ეწოდებოდა უფლის ს. მალ. 2, 13.

ს. დადგმულია ეზოში კარვის შესასვლელის წინ. გამ. 40, 7-28.

ს. განწმენდილია ღმრთის მიერ. გამ. 29, 44.

ს. ცხებული და განწმენდილია წმინდა ზეთით. გამ. 40, 10; ლევიტ. 8, 10-11.

ს. განწმენდილია მსხვერპლშეწირვით. გამ. 29, 35-36.

წმიდა წმიდათა. გამ. 40, 10.

ყველაფერი, რაც საკურთხეველს შეეხება, განიწმინდება. გამ. 29, 36.

საკურთხეველზე შეწირული მსხვერპლი. გამ. 29, 37-41; ეს. 56, 7.

შესაწირავნი ს. მათ. 5, 23-24.

5. ბობლის ლექსიკონი.

არაფერი დაზიანებული ან უწმინდური არ შეიძლება შეწირულ იქნეს ს. ლევიტ. 22, 22; მალ. 1, 8-9.

მსხვერპლი საკურთხეველის განწმენდის დროს. რიცხვ. 7.

ცცხლი საკურთხეველზე უფლისაგან არის. ლევიტ. 9, 24.

ცცხლი ს. უნდა ენთოს განუწყვეტლივ. ლევიტ. 6, 13.

ცცხლი ს. მსხვერპლს ნთქავდა. ლევიტ. 1, 7-8.

მსხვერპლი მიმაგრებულია საკურთხეველის რქებზე. ფს. 117, 27.

მსხვერპლს სისხლს უსვამდნენ ს. რქებზე და ღვრიდნენ მის კვარცხლბეკთან. გამ. 29, 12; ლევიტ. 4, 7, 18, 25; 8, 15.

მხოლოდ მღვდლები უნდა ემსახურებოდნენ საკურთხეველს. რიცხვ. 18, 3-7.

მხოლოდ მღვდლები იღებდნენ წილს საკურთხეველისაგან. 1 კორ. 9, 13.

ებრაელები სამართლებდობდნენ საკურთხეველთან ფიცისათვის. მათ. 23, 18-19.

საკურთხეველი არის ქრისტეს პირველსახე. ებრ. 13, 10.

სამსჯავრო

(იხ. საშინელი სამსჯავრო)

სამსჯავრო ქრისტიანისი

ქრისტეს სამსჯავროს ეწოდება ქრისტეს მოსვლა. 2 ტიმ. 4, 1.

ქ. ს. ეწოდებოდა „დღე იგი“. 2 თეს. 1, 10; 2 ტიმ. 4, 8.

ქრისტეს სამსჯავრო გარდუვალი და გადაუღებელია. ამიტომ უნდა ვიყოთ მისი ერთგულნი. 1 იოან. 2, 28.

ქრისტეს სამსჯავროზე წარდგებიან ცხოვრების წიგნში ჩაწერილები. ფილიპ. 4, 3; გამოცხ. 20, 15.

ქ. ს. უფალი გაგვიმხელს ყველა საიდუმლოს და გააცხადებს ფიქრებს. 1 კორ. 4, 5.

ქ. ს. უფალი „მოვიდეს დიდებად შორის წმიდათა მისთა“. 2 თეს. 1, 10.

ქრისტეს სამსჯავრო შედგება პირველი აღდგომის დროს. გამოცხ. 20, 5-6.

ურწმუნონი არ იქნებიან ქრისტეს სამსჯავროზე. გამოცხ. 20, 6.

მორწმუნენი

უნდა წარდგნენ ქრისტეს სამსჯავროს წინაშე. რომ. 14, 10; 2 კორ. 5, 10.

ქრისტეს სამსჯავროზე „კაცად-კაცადმან ჩვენმან თავისა თვისისათვის სიტყუაი მისცეს ღმერთსა“, რომ. 2, 16; 14, 12.

განსჯილნი იქნებიან იმისდა შესაბამისად, რაც მოიმოქმედეს. რომ. 14, 12; 2 კორ. 5, 10; გალ. 6, 5; გამოცხ. 22, 12.

განსჯილნი იქნებიან მათთვის მიცემულ ნიჭთა მოხმარების მიხედვით. მათ. 25, 14-30; ლუკ. 12, 48; 19, 12-26; რომ. 12, 6-8.

განსჯილნი იქნებიან თავისუფლების კანონის თანახმად. იაკ. 2, 12. აღიარებენ ქრისტეს. მათ. 10, 32; ლუკ. 12, 8; გამოცხ. 3, 5.

გამობრწყინდებიან, როგორც მზე. დან. 12, 3; მათ. 13, 43.

ქრისტეს სამსჯავროზე მიიღებენ ჯილდოს. 1 კორ. 3, 8-14; 4, 5; 9, 24; ეფეს. 6, 8; 2 ტიმ. 4, 8.

ქ. ს. მიიღებენ გვირგვინს. იაკ. 1, 12; გამოცხ. 2, 10; 1 პეტ. 5, 4; 1 კორ.

9, 25; 1 თეს. 2, 19; 2 ტიმ. 4, 8; გამოცხ. 4, 4.

ქ. ს. მიიღებენ გვირგვინს ქრისტეს სახარებისთვის. ფილიპ. 4, 1; 1 თეს. 2, 19.

ქრისტეს სამსჯავროს შემდეგ ათას წელს იმეყებენ ქრისტესთან ერთად. გამოცხ. 20, 4-6; დან. 7, 22; მათ. 19, 28; ლუკ. 19, 17-19; 22, 30.

ქ. ს. შემდეგ განსჯიან სამყაროს. დან. 7, 22; მათ. 19, 28; 1 კორ. 6, 2.

ქ. ს. შემდეგ განსჯიან ანგელოზებს. 1 კორ. 6, 3; 2 პეტ. 2, 4.

სამშვიდობელი, სული

ღმერთი

ღმერთმა შექმნა სამშვიდობელი, სული. დაბ. 2, 7; ეკლ. 12, 7; ეს. 42, 5; 57, 16; ზაქ. 12, 1; 1 კორ. 15, 45.

ხელსა შინა (მისსა) არს სული ყოველთა ცხოველთაი და სული ყოვლისა კაცისაი. იობ. 12, 10; ეზეკ. 18, 4; დან. 5, 23.

ღმერთი აბრუნებს თავისთან ადამიანის სულს, რომელიც მანვე მისცა კაცს. ეკლ. 12, 7; ლუკ. 12, 20.

ერთს მხოლოდ მას შეუძლია დალუპოს სული. მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 5.

ღმერთს ეწოდება ღმერთი და მამა სულთა. რიცხ. 16, 22; 27, 16; ებრ. 12, 9.

იესო ქრისტე არის სულთა მწყემსი. 1 პეტ. 2, 25.

სული უფრო ძვირფასია, ვიდრე მთელი ქვეყანა. ფს. 48, 8; მათ. 16, 26; მარკ. 8, 36-37; ლუკ. 9, 25.

ცოფა არის დალუპვა სულისა. იგავ. 6, 32; 8, 36; ეზეკ. 18, 4-20; 1 პეტ. 2, 11.

ღმერთმა გამოიხილა (იხსნა) მორწმუნეთა სული. იობ. 33, 28; ფს. 33, 23; 48, 15.

ღმერთი იხსნის სულს მწუხარებისაგან. 2 მეფ. 4, 9; ფს. 34, 3.

ღმერთი აცოცხლებს სულს. ფს. 65, 8; ეს. 55, 3.

ღმერთი წმენდს სულს. 1 თეს. 5, 23.

ღმერთი აყენებს გზაზე სულს. ფს. 22, 3; 106, 9; ეს. 55, 2; იერ. 31, 14-25.

ღმერთი ახარებს ს. ფს. 85, 4; 93, 19.

ღმერთი აძლევს ს. მოსვენებას. ფს. 93, 19; იერ. 6, 16; მათ. 11, 29.

სული მორწმუნეთა

უნდა ზრუნავდეს საკუთარ სიძაროლზე. 2 სჯ. 4, 9; იგავ. 16, 17.

უნდა ერიდებოდეს ბოროტთა გზას. დაბ. 49, 6.

უნდა იწერთნებოდეს, კარჯიშობდეს მოთმინებაში. ლუკ. 21, 19.

ღმერთის იმედი უნდა ჰქონდეს. ფს. 32, 20; 61, 5; 129, 5.

უნდა ლოცავდეს ღმერთს. ფს. 102, 1-2; 22; ფს. 103, 1.

სულს უნდა უხაროდეს ღმერთის მიმართ. ფს. 33, 2; 34, 9; ეს. 61, 10.

აღფრთოვანებით უნდა ნატრობდეს ღმერთს. ფს. 41, 1-2; 62, 1; 83, 2; ეს. 26, 8.

თავის სულს უნდა ავედრებდეს ღმერთს. ფს. 30, 5-6; საქმე. 7, 59.

ჩვენ უნდა

გვიყვარდეს ღმერთი მთელი ჩვენი სულით. 2 სჯ. 6, 5; 13, 3; 30, 6; მათ. 22, 37; მარკ. 12, 30; ლუკ. 10, 27.

ვემსახურებოდეთ ღმერთს მთელი ჩვენი სულით. 2 სჯ. 10, 12; 11, 13; 30, 2; ისუ ნავ. 22, 5.

ვეძიებდეთ ღმერთს მთელი ჩვენი სულით. 2 სჯ. 4, 29; 1 ნემტ. 22, 19; 2 ნემტ. 15, 12; ფს. 62, 8; გოდ. 3, 25.

მივმართავდეთ ღმერთს მთელი ჩვენი სულით. 2 სჯ. 30, 10; 3 მეფ. 8, 48; 2 ნემტ. 6, 38.

ვლოცულობდეთ ჩვენი სულის ხსნისათვის. ფს. 85, 2; 118, 175; 1 პეტ. 4, 19.

ვლოცულობდეთ ჩვენი სულის განკურნებისათვის. ფს. 40, 4.

*

„მართალი სარწმუნოებით ცხოვრებს“. ებრ. 10, 38-19; 1 პეტ. 1, 9.

ღმერთის სიტყვა არის იარაღი სულის მოსაქცევად. ფს. 18, 7; ეს. 55, 2-3; ებრ. 4, 12; იაკ. 1, 21.

ის, ვინც იცავს მცნებებს, იცავს თავის სულს. იგავ. 19, 16; ეზეკ. 18, 26.

„რომელსა უნდეს სული თვისი განრინებად (ცხოვრებად), წარიწყმოდოს იგი; რომელმან წარწყმოდოს სული (ანუ ცხოვრება) თვისი ქრისტესთვის, მან ჰპოვოს იგი“. მათ. 16, 25; 10, 39; მარკ. 8, 35; ლუკ. 9, 24; 17, 33; იოან. 12, 25.

მღვდელმსახურთა ვალდებულებანი სულის მიმართ. ეზეკ. 33, 2-9; საქმე. 14, 22; ებრ. 13, 17.

ვინც შეიძენს სულს, იგი გონიერია. იაკ. 5, 20.

ბოროტი ადამიანის სული ტყებდა ცოდვით. იგავ. 21, 4; ეს. 66, 3.

ბოროტი ადამიანის სული დაიხრება. იგავ. 13, 2; ეს. 3, 9; ეზეკ. 18, 4.

სამსობლო

წინასწარმეტყველს არ აქვს პატივი
სამსობლოში. მათ. 13, 57; მარკ. 6, 4;
ლუკ. 4, 24; იოან. 4, 44.

სამხარი

(მღვდლის სამოსლის ნაწილი)

მღვდელმთავრის სამოსლის ნა-
წილი. გამ. 28, 4.

სამხარს ამზადებენ სხვადასხვა
ძვირფასი მასალისაგან. გამ. 28, 15;
39, 9.

სამხარი გაკეთებულია ხალხის
მიერ მოტანილი შესაწირავისგან. გამ.
35, 9.

სამხარის ძვირფას ქვებზე ისრაე-
ლის თორმეტი ტომის სახელებია
ამოჭრილი. გამ. 28, 17-21; 39, 10. 14.

ს. ფორმა და მოცულობა. გამ. 28,
16; 39, 9.

სამხარს ზევიდან ადევს ურიმი და
ტუმიმი (გამოცხადებაი და ჭეშ-
მარიტებაი). გამ. 28, 30; ლევ. 8, 8.

მღვდელმთავარი ს. ატარებდა
ღმრთის წინაშე სამარადისოდ სახ-
სენებლად. გამ. 28, 29; ეს. 49, 16.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტეს სამართლიანი სამს-
ჯავრო. ეს. 59, 17.

სამართლიანობის (სიმართლის)
დაცვა. ეფეს. 6, 14.

რწმენისა და სიყვარულის დაცვა.
1 თეს. 5, 8.

სამხედრო საჭურველი

სამხედრო საჭურველი გაკეთე-
ბულია რკინის ან სპილენძისგან. იობ.
20, 24; 1 მეფ. 17, 5-6.

შეტყობით

ლახვარი. მსაჯ. 5, 8.
მახვილი. მსაჯ. 20, 15; ეზეკ.
32, 27.

ორღესული მახვილი. მსაჯ. 3, 16;
ფს. 149, 6; იგავ. 5, 4.

შუბი. 1 მეფ. 17, 7; 18, 10-11; 19,
10; 3 მეფ. 10, 16; 2 ნეშტ. 26, 14.

ცული. ეს. 10, 15.
მშვილდი და ისრები. დაბ. 48, 22; 3

მეფ. 22, 34; იერ. 50, 9; 2 ნეშტ. 26, 14.
შურდული. 1 მეფ. 17, 50; 4 მეფ. 3,

24; 2 ნეშტ. 26, 14.
წათი. მათ. 26, 47.

საჭურველი ბრძოლისა. 2 მეფ. 1,
26; 1 ნეშტ. 12, 33-37.

თავდაცვითი

ჩაფხუტი. 1 მეფ. 17, 5. 38; 2 ნეშტ.
26, 14; იერ. 46, 4.

ჯაჭვი ჩაბალახითურთ. 1 მეფ.
17, 5.

სარტყელი. 1 მეფ. 18, 4; 2 მეფ.
18, 11.

საბარკული (საწვივე, სამუხლე
აბჯარი). 1 მეფ. 17, 6.

ფარი. მსაჯ. 5, 8; 1 მეფ. 17, 6; 3
მეფ. 10, 17; 14, 26-27; 1 ნეშტ. 5, 17; 1

მეფ. 17, 6; 2 ნეშტ. 26, 14.

ჯაჭვი. 1 მეფ. 17, 5; 3 მეფ. 22, 34;
გამოცხ. 9, 9; 1 მეფ. 17, 5, 38; იერ. 46,

4; 2 ნეშტ. 26, 14.

სააღყო იარაღი

კელის დასანგრევი მანქანები. 2
მეფ. 20, 15; ეზეკ. 4, 2.

ისრებისა და დიდი ქვების სასროლი
მანქანები. 2 ნეშტ. 26, 15.

*

სამხედრო საჭურველი მუდამ თან არ კიონდათ. 1 მეფ. 21, 8.

შეიარალება პირველი მოწოდების-თანავე უნდა მომხდარიყო. იერ. 46, 3-4.

საჭურველ (თოფხანა) სამხედრო საჭურველისთვის. 4 მეფ. 20, 13. ქება. 4, 4.

ლაშქარი იმარაგებდა სამხედრო საჭურველს. 2 ნეშტ. 32, 5.

ჯარი თავისთვის იძენდა ს. ს. 1 ნეშტ. 12, 33-37.

ჯარი საერთო თოფხანიდან იღებდა ს. ს. 2 ნეშტ. 11, 12; 26, 14.

ს. ს. ხმარების წინ იზომებდა. 1 მეფ. 17, 38-39.

ხმარების წინ სამხედრო საჭურველი იღებსოდა. ეზეკ. 21, 9-11.

ომის წინ ს. ს. სახმარად ამზადებდნენ. ეს. 21, 5.

სამხედრო საჭურველის ნაწილს საჭურველთმცირთველნი ატარებდნენ. მსაჯ. 9, 54; 1 მეფ. 14, 1; 16, 21.

ს. ს. ნაწილს ქალაქის კედლებზე ჰკიდებდნენ. ეზეკ. 27, 10-11.

სამხედრო საჭურველი ხშირად ინახებოდა როგორც ნადავლი. 1 მეფ. 17, 54.

ს. ს. ხანდახან იწვებოდა. ეზეკ. 39, 9-10.

აჯანყების თავიდან ასაცილებლად დამარცხებულ ხალხს სამხედრო საჭურველს ართმევდნენ. 1 მეფ. 13, 19-22. ლუკ. 11, 22.

სიბრძნე სამხედრო საჭურველზე უკეთესია. ეკლ. 9, 18.

გადატანითი მნიშვნელობით

სულეერი იარაღი. რომ. 13, 13; 2 კორ. 6, 7; 10, 4. ეფეს. 6, 11, 14, 17; 1 თეს. 5, 8.

ღმრთის სამსჯავრო. ეს. 13, 5. იერ. 50, 25.

სანთელი

იოანე ნათლისმცემელი იყო სანთელი ანთებული და საჩინო. იოან. 5, 33-35.

„სანთელი გვამისაი არს თვალი“. მათ. 6, 22-23; ლუკ. 11, 34-36.

„იყვნენ წელი თქვენნი მორტყმულ, და სანთელნი თქვენნი აღნთებულ“. ლუკ. 12, 35.

„არცა აღანთიან სანთელი და დასდგიან ქვეშე ზვიმირსა, არამედ სასანთლესა ზედა, და ჰნათობნ იგი ყოველთა, რომელნი იყვიან სახლსა შინა“. მათ. 5, 15; მარკ. 4, 21; ლუკ. 8, 16; 11, 33.

საპრობილე

საპრობილის წარმოშობის სიძველე. დაბ. 39, 20.

ს. მეფისა. დაბ. 39, 20. იერ. 37, 20. მღვიმე. იერ. 38, 6. ზაქ. 9, 11.

საპრობილეს მცველი დარაჯობდა. დაბ. 39, 21.

საპრობილეში ამწყვედევდნენ

ბრალდებულებს. ლუკ. 23, 19. იერ. 37, 17-20.

მწვალებლობაში დამნაშავეებს. საქმე. 4, 3; 5, 18; 8, 3.

საერთოდ ეჭვმიტანილებს. დაბ. 42, 19.

სიკვდილისხილებს. ლევიტ. 24, 12. საქმე. 12, 4-5.

ტყვედ ჩაეარდნილ მტრებს. მსაჯ. 16, 21; 4 მეფ. 17, 4. იერ. 52, 11.

მოვალეებს ვალის გადახდამდე. მათ. 5, 25-26; 18, 30.

მეფისთვის არასასურველ პირებს. 3 მეფ. 22, 27; 2 ნეშტ. 16, 10. მარკ. 6, 17.

დაპატიმრება ითვლებოდა სასჯელად. 1 ეზრ. 7, 26.

დაპატიმრება ხანდახან მკაცრ სასჯელად ითვლებოდა. ლუკ. 22, 33.

მოთავსებული იყო

სამეფო კარზე. იერ. 32, 2.

მეფის მწიგნობრის სახლში. იერ. 37, 14.

მცველების უფროსის სახლში. დაბ. 40, 3.

*

დაპატიმრებულს ზოგჯერ შინაურ პატიმრობაში ტოვებდნენ. საქმე. 28, 16-30; 2 ტიმ. 1, 16-18.

პატიმრობას უსჯიდა მეფე. 3 მეფ. 22, 27.

მოწინააღმდეგეს (მეტოქეს, წინამოსაჯულს) შეეძლო საპატიმროში ჩასმა. მათ. 5, 25.

პატიმრები

იყვნენ საპრობილეში რაიმე გარკვეულ მოვლენამდე. ლევიტ. 24, 12.

საპრობილეში მოთავსებულნი ითვლებოდნენ პატიმრებად. საქმე. 4, 3.

ზოგჯერ მათ ბორკილებს ადებდნენ. ეზეკ. 19, 9. მარკ. 6, 17. მსაჯ. 16, 21.

ზოგჯერ პატიმრებს ორმოში (მღვიმეში) სკამდნენ. იერ. 38, 6.

მათ აბამდნენ ორ მცველს შორის. საქმე. 12, 6.

პატიმრებს ხუნდებს ადებდნენ. საქმე. 16, 24.

პატიმრები ასრულებდნენ იძულებით სამუშაოებს. მსაჯ. 16, 21.

ისინი მიიძვდნენ იტანჯებოდნენ. ფს. 78, 11; 101, 20-21; 104, 17-18.

იკვებებოდნენ პურითა და წყლით. 3 მეფ. 22, 27.

ეკვათ პატიმრის ტანსაცმელი. 4 მეფ. 25, 29.

მეფეს შეეძლო მათი ხვედრის შემსუბუქება. იერ. 37, 19-20.

ხშირად პატიმრებს სიკვდილით სჯიდნენ საპრობილეში. დაბ. 40, 22. მათ. 14, 10.

მეფეს შეეძლო ტყვის საპრობილიდან განთავისუფლება. დაბ. 40, 21.

ერისთავებსაც შეეძლოთ პატიმრების განთავისუფლება საპრობილიდან. საქმე. 16, 35-36.

მცველნი

იცავდნენ საპრობილის შესასვლელს. საქმე. 12, 6.

პასუხს აგებდნენ პატიმრებზე. საქმე. 16, 23-27.

ისჯებოდნენ პატიმრის საპრობილიდან გაქცევის გამო. საქმე. 12, 19.

ხშირად ისინი სასტიკნი იყვნენ. საქმე. 16, 24.

ხანდახან რბილად ექცეოდნენ პატიმრებს. დაბ. 39, 21. საქმე. 16, 33-34.

ხანდახან საპრობილის დაცვას სანდო პატიმრებს ანდობდნენ. დაბ. 39, 22-23.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმა დარდი. ფს. 141, 7.
ჯოჯოხეთი. გამოცხ. 20, 7-8.
ცოდვისა და ეშმაკის მომხრეობა.
ეს. 42, 7; 49, 9; 61, 1.

სარეცელი

გაკეთებულია რკინისაგან. 2 სჯ. 3, 11.
სპილოს ძელისაგან. ამოს. 6, 4.
ოქროსა და ვერცხლისგან. ესთ. 1, 7.
ხისგან. ქება. 3, 9.

*

ზშირად სარეცელი დაფარულია ხალიჩებითა და სხვადასხვა ქსოვილებით. იგავ. 7, 16.

ზშირად სურნელდაკურებულია. იგავ. 7, 17. ეზეკ. 23, 41.

ღარიბები სარეცელში წვებოდნენ სამოსლით. გამ. 22, 27; 2 სჯ. 24, 12-13.

სარეცელი დანიშნული იყო ძილისთვის. იობ. 33, 15. ლუკ. 11, 7.

სარეცელს იყენებდნენ დღისით დასვენებისთვის. 2 მეფ. 4, 5; 11, 2.

აღამიანები ჭამის დროს სარეცელზე იწვნენ. ამოს. 6, 4-6. იოან. 13, 23.

სარეცლით არ სარგებლობდნენ მწუხარების დროს. 2 მეფ. 12, 16; 13, 31.

ხანდახან იყენებდნენ მწუხარების დროს. 3 მეფ. 21, 4. ოს. 7, 14.

წმინდანები ფიქრობენ და ადიდებენ ღმერთს სარეცელზე წოლისას. ფს. 4, 4; 149, 5. ქება. 3, 1.

ბოროტნი ს. ფიქრობენ უკანონობას. ფს. 35, 4. მიქ. 2, 1.

ზარმაცებს უყვართ სარეცელზე წოლა. იგავ. 26, 14.

ღარიბს ზშირად ართმევენ სარეცელს ვალში. იგავ. 22, 27.

უწმინდური ს-ს. აუწმინდურებს. ლევიტ. 15, 4.

სარეცლის განწმენდა. მარკ. 7, 4.

გადატანითი მნიშვნელობით

დიდი მწუხარება. იობ. 17, 13.
ღმრთის შეწვენა და ნუგეშისცემა. ფს. 40, 3.

ზორციელი განცხრომა. ეს. 57, 7.

სარტყელი, ქამარი

სარტყელს ატარებდნენ წელზე. 3 მეფ. 2, 5. იერ. 13, 1, 11.

ს. მღვდლები მკერდზე ატარებდნენ. გამოცხ. 1, 13.

სარტყელისათვის მასალად იყენებდნენ

ბისონს. ეზეკ. 16, 10.

ზეზსა და წითელ ქსოვილს. გამ. 39, 28.

ოქროს. გამოცხ. 1, 13; 15, 6.

ტყავს. 4 მეფ. 1, 8. მათ. 3, 4.

ძაძას. ეს. 3, 24. გოდ. 2, 10.

*

სარტყელს ქალები ამზადებდნენ გასაყიდად. იგავ. 31, 24.

სარტყელს ხმარობდნენ

წელის გასამაგრებლად. იგავ. 31, 17.

როგორც სამოსლის დამასრულებელს. 3 მეფ. 18, 46; 4 მეფ. 4, 29.

მუშაობის დროს. იოან. 13, 4.

სარტყელზე იკიდებდნენ მახვილს. 2 მეფ. 20, 8. ნემ. 4, 18.

სარტყელზე იმაგრებდნენ მწიგნობრის ხელსაწყოს. ეზექ. 9, 2.

ს. იკიდებდნენ ფულის ქისას. მათ. 10, 9. მარკ. 6, 8.

დასვენების დროს სარტყელს იხსნიდნენ. ეს. 5, 27.

ს. მეგობრობის ნიშნად აჩუქებდნენ ხოლმე. 1 მეფ. 18, 4.

ს. სამხედრო სამსახურისთვის ჯილდოდ აძლევდნენ. 2 მეფ. 18, 11.

გადატანითი მნიშვნელობით

სიხარული. ფს. 29, 11.

ქრისტეს სიმართლე. ეს. 11, 5.

სიმართლე და ჭეშმარიტება. ეფეს. 6, 14.

სარწმუნოება

ერთგული, მორწმუნე, მორწმუნეობა, სიტყვა

როგორც ზედსართავი სახელი, ძველებრაულზეც და ბერძნულ ენაზეც შეიძლება ნიშნავდეს მას, ვინც ნდობას იმსახურებს და მასაც, ვინც ენდობა.

ერთგული, სარწმუნო. რიცხ. 12, 7. ფს. 100, 6. მათ. 25, 21. ლუკ. 16, 10; 2 ტიმ. 2, 13; 1 ტიმ. 1, 12. ტიტ. 1, 9.

ერთგული — მორწმუნე. 2 კორ. 6, 15. კოლას. 1, 2. ამ მნიშვნელობით გვხვდება ბევრ სხვა ადგილასაც.

როგორც ზმნა, შეიძლება ნიშნავდეს ვინმესათვის რაიმეს ნდობას, რწმუნებას, განდობას. გალ. 2, 7; 1 ტიმ. 1, 11; 2 ტიმ. 3, 14.

საერთოდ, ვინმეს მიმართ რწმუნას და ნდობას. 1 მეფ. 10, 6. იგავ. 14, 15. მიქ. 7, 5. იოან. 9, 18.

ახალ აღთქმაში არსებითი სახელი ბერძნულ ენაზე მეტწილად ნიშნავს

თვით რწმუნას და მხოლოდ ზოგჯერ ერთგულებას. რომ. 3, 3.

იქ, სადაც არსებითი სახელი „რწმუნა“ მთლიანად გადმოსცემს ორიგინალის მნიშვნელობას, უნდა გავიგოთ, როგორც რელიგიური რწმუნა ღმერთისა და მისი სიტყვისადმი, იესო ქრისტესა და ხსნისადმი.

რა არის რწმუნა?

პირველი, რაც აუცილებელია რწმუნის შესაძენად, ეს არის ჭეშმარიტი ღმერთის არსებობის დაჯერება, ე. ი. ნდობა იმათი სიტყვისა, ვინც გვიმოწმებს მის არსებობას, მის ბუნებას, მის მოქმედებებს. ებრ. 11, 6. ეს. 43, 10. მარკ. 1, 15; 1 იოან. 1, 2.

მაგრამ ღმერთის არსებობის უბრალო რწმუნა ჯერ კიდევ არ ნიშნავს მისი რწმუნისადმი იმ დამოკიდებულებას, რომელთანაც წმინდა წიგნებმა უნდა მიგვიყვანონ. იაკ. 2, 19.

საჭიროა, რომ ღმერთის ჭეშმარიტი არსებობის შეცნობამ მოიცვას და წარმართოს მთელი ჩვენი ცხოვრება.

მაშასადამე, რადგან წმინდა წიგნები გვიმოწმებენ ღმერთზე, როგორც ჩვენს მეუფეზე, მთლიანზე მის სრულყოფილ სიწმიდესა და სიღიადემი, ამიტომ მისი რწმუნა ნიშნავს: ქედი მოვიდრიკოთ მის წინ მთელი სულით, ჩვენივე ნებით დავემორჩილოთ მას, როგორც მეუფეს და მხოლოდ მას ვემსახუროთ. ფს. 94, 6. ისუ ნავ. 24, 14; 1 მეფ. 3, 18. მათ. 6, 10 (ყურადღება მივაქციოთ ლუკას სახარების იმ ადგილს (17, 6-8), სადაც უფალი ჩვენი იესო რწმუნის უდიდეს აღთქმას უკავშირებს იგავს მონაზე, რომელიც

სამუშაოდან დაბრუნებისთანავე პირველ რიგში უნდა მოეხსახუროს თავის ბატონს.

ვინაიდან უფალი არის ყოველად ძლიერი და იგი წარმოადგენს ამავე დროს სიყვარულს, ამიტომ რწმენა გამოიხატება ღმერთისგან ყოველი სიკეთის მოლოდინში, რადგანაც მისთვის არაფერია შეუძლებელი, ის ყოველის შემძლეა. ლუკ. 1, 37. იერ. 17, 7; ფს. 72, 23. ღმერთი გვეცხადება ჩვენ თავის სიტყვაში - წმინდა წიგნებში, ამიტომ რწმენა ნიშნავს, მიყვებით მის სიტყვას ღია გულით და მისი აღთქმების უსიტყვო ნდობით. ფს. 32, 4. ამბ. 2, 3.

ამ თვალსაზრისით რწმენა არის სულიერი ხედვის მუდმივი წარმართვა ღმერთისაკენ. ფს. 120 და ა. შ.

ამგვარად გაგებული რწმენა თავის განსაკუთრებულ გამოხატულებას პოულობს ახალ აღთქმაში, სადაც ღმერთი მთლიანად გვევლინება თავის ძეში. ღმერთმა წარმოგზავნა თავისი ძე ქვეყნად, რომ მივეყვანეთ ჩვენ მასთან სრულ ერთყოფაში. 2 კორ. 5, 19. ქრისტეში ჩვენთვის მისაწვდომი გახდა ღმრთის დიდება და ძაღლი, ე.ი. წყალობა. იოან. 14, 9. ღმრთის რწმენა მოიცავს იესოს წმენასაც.

ცხადია, იესომ უპირველესად თავისი მოწაფეები და მსმენელები მიიყვანა მისი ზეციური მამის - ღმრთის რწმენასთან, როდესაც ასწავლა მათ მოკლე, მაგრამ ყოველი ადამიანური საჭიროების მომცველი ღოცვა „მამაო ჩვენო“, მარკ. 11, 24. სადაც იგი მოგვიწოდებს ღმრთის მიმართ ღოცვისკენ და გმობს მცირედ-

მორწმუნეობას; მათ. 8, 26. მარკ. 11, 23, მისი აზრი ნათელია. ღმრთის ეს რწმენა უნდა გამოიხატებოდეს ქრისტეს აბსოლუტური ნდობით, როგორც მამალმერთის მიერ ქვეყნად წარმოგზავნილისადმი, რომელიც უფლებამოსილია, არა მარტო დახმარება გაუწიოს ადამიანებს, არამედ აპატიოს მათ ცოდვებიც ღმრთის სახელით. იოან. 14, 1. მარკ. 5, 36. მათ. 9, 2, 6, 22, 28; ლუკ. 7, 48-50.

განსაკუთრებით ძლიერი და დამაჯერებელია იესოს მოთხოვნა იოანეს სახარებაში, გვემდღეს მისი პიროვნება, ვისგანაც დამოკიდებულია ჩვენი ხსნა. იგი გამუდმებით მიგვითითებს, რომ მისი სიტყვებისა და სასწავლების მიზანია, აღძვრას რწმენა მისი პიროვნებისადმი იოან. 3, 36; 5, 24; 6, 35-40; ვინაიდან იგი და მამალმერთი ერთია, იოან. 10, 30, და მისი მეშვეობით მორწმუნეები ეზიარებიან მარადიულ ცხოვრებას, ე. ი. ღვთაებრივი ცხოვრების თანამონაწილენი გახდებიან. იოან. 10, 37; 14, 11.

ღმერთმა წარმოგზავნა თავისი ძე ქვეყნად, რომ ქვეყანა ეხსნა მისი მეშვეობით. იოან. 3, 17. ეს საქმე იესომ შეასრულა თავისი სიცოცხლის გაწირვით ღმერთთან ადამიანთა შესარიგებლად. ამიტომ იესოსადმი რწმენისას გულისყური, უპირველეს ყოვლისა, მიმართულია მისი სიკვდილისაკენ, რომელიც კაცთა ცოდვების გამომსყიდველია. ამ ფაქტს პავლე მოციქული განსაკუთრებით გამოყოფს თავის ქადაგებებში. სხვა მოციქულებიც თავიანთ ეპისტოლეებში მიგვითითებენ ამავე ფაქტზე. 1 იოან. 2, 1; 1 პეტ. 1, 18; ებრ. 9, 12-14.

იესოს გამომსყიდველი სიკვდილის შედეგია ჩვენი გამართლება; მასზეა დამოკიდებული ჩვენი სასიცოცხლო ურთიერთობა ღმერთთან. გამართლება არის წყალობა, რომელიც მიემადლება მათ, ვისაც სწამს იესო, როგორც მხსნელი, და მდგომარეობს იმაში, რომ ჩვენ, ქრისტეში მყოფნი, და მისი კუთვნილნი, გამართლებული ვართ ღმრთის წინაშე, ვინაიდან მოგვეტევა ცოდვები. რომ. 3, 23-28. გალ. 2, 16. ეფ. 1, 5-7. რომ. 4, 16.

რწმენის ნაყოფია მშვიდობა, მორჩილება, სიყვარული, მტკიცე იმედი. რომ. 5, 1-5; 8, 14; ებრ. 11, 1. რომ. 6, 17; 1, 5 („დასამორჩილებლად სარწმუნოებითა ყოფელთა წარმართთა“).

როგორ შევიძინოთ რწმენა?

რწმენას ვიძენთ ღმრთის სიტყვის ქადაგების მეშვეობით სულიწმიდისაგან ჩვენი შინაგანი ნათელფენით. ეს საბოძეარია ღმრთისა, ისეთი საბოძეარი, რომლის გადმოვლენაზე უნდა ვილოცოთ და უფლებაც გვაქვს, ვილოცოთ. რომ. 10, 17; გალ. 3, 2; იოან. 4, 42; 2 კორ. 4, 6; საქმე. 16, 14-15; მარკ. 9, 24; ლუკ. 17, 5; ეფ. 3, 17.

რწმენის მიმღებნი არიან ის ადამიანები, რომელნიც მართალნი არიან, შიათ და სწყურიათ სიმართლისათვის, მზად არიან, უსმინონ ჭეშმარიტ სიტყვას, მისი მეშვეობით შეიციონ ღმრთის ნება და მოქცნენ მის შესაბამისად. იოან. 18, 37; 7, 17-18; მათ. 5, 6.

სასაკმევკლე

სასაკმევლე არის ჭურჭელი კმევი-სათვის. ლევიტ. 10, 1; 2 ნეშტ. 26, 19.

ს. გაკეთებულია სპილენძისაგან. რიცხვ. 16, 39.

ს. გაკეთებულია ოქროსაგან. 3 მეფ. 7, 50.

ერთი ოქროს ს. არის წმიდათა წმიდაში. ებრ. 9, 2-4.

სასაკმევლეს ზმირად ზმარობდნენ კრძთაყვანისმცემლობის დროს. ეზეკ. 8, 11.

კორეს და სხვათა სასაკმევლეები გამოიყენეს საკურთხევის დასაყარაად. რიცხვ. 16, 39.

ქრისტეს შუამავლობის პირველ-სახე. გამოცხ. მ, 3-5.

სასამართლო დადგენილება

სასამართლო დადგენილებებს ავტორიტეტი აქვთ ღმრთისგან. რომ. 13, 1-5.

უზენაესი სასამართლო

პირველად შედგა უდაბნოში მოსეს ხელმძღვანელობით. გამ. 18, 13-20.

უზენაესი სასამართლო შემდგომში შედგა მღვდლებისა და ლევიტელთაგან. 2 სჯ. 17, 9. მალ. 2, 7.

უზენაესი სასამართლო თაემჯდომარე იყო მოსამართლე ან მღვდელმთავარი. 2 სჯ. 17, 12. მსაჯ. 4, 4-5.

უზენაესი სასამართლო იყო იქ, სადაც მთავრობა იმყოფებოდა. 2 სჯ. 17, 8.

უზენაესი წყვეტდა ყველა საჩივარს და რთულ საკითხებს. გამ. 18, 26; 2 სჯ. 1, 17; 17, 8-9.

უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებები საბოლოო იყო. 2 სჯ. 17, 10-11.

უდაბლესი სასამართლო

უდაბლესი სასამართლო ყველა ქალაქში იყო. 2 სჯ. 16, 18; 2 ნეშტ. 19, 5-7.

ქალაქის კარიბჭესთან. დაბ. 34, 20; 2 სჯ. 21, 19. იობ. 5, 4.

მოსამართლეებს ნიშნავდა მმართველი. გამ. 18, 21. 25-26; 2 სჯ. 1, 9-17.

უდაბლესი სასამართლო წყვეტდა ნაკლები მნიშვნელობის საქმეებს. გამ. 18, 26.

უდაბლესი სასამართლო ამტკიცებდა ქონების ყიდვას. დაბ. 23, 3-20. რუთ. 4, 1-3.

უდაბლესი სასამართლო განაახლა იოსაფატმა. 2 ნეშტ. 19, 5-10.

უდაბლესი სასამართლო განაახლა ერამ. 1 ეზრ. 7, 25.

სინედრიონი (საკრებულო) ანუ სამოცდაათთა სასამართლო

სინედრიონის წარმოშობა სავარაუდოა მოსეს მიერ დანიშნული სამოცდაათი უზუცესისგან. გამ. 24, 9. რიცხვ. 11, 16-17.

სინედრიონი მოხსენებულა ახალ აღთქმაში. ლუკ. 22, 66. იოან. 11, 47. საქმე. 5, 27.

იგი შედგებოდა მღვდელმთავართაგან და სხვ. მათ. 26, 57-59.

მისი თავმჯდომარე იყო მღვდელმთავარი. მათ. 26, 57-58.

სხდომები ტარდებოდა მღვდელმთავრის სახლში. მათ. 26, 57-58.

რომაული სასამართლო იუდეაში

რომაულ სასამართლოს თავმჯდომარეობდა მმართველი ან მისი მოადგილე. მათ. 27, 2, 11. საქმე. 18, 12.

რომაული სასამართლოს ადგილს ეწოდებოდა ტამარი. იოან. 18, 28-33; 19, 9.

იგი არ ერეოდა ნაკლებმნიშვნელოვან ან რელიგიურ საქმეებში. საქმე. 18, 14-15.

მხოლოდ რომაულ სასამართლოს ჰქონდა სასიკვდილო განაჩენის გამოტანის უფლება. იოან. 18, 31.

იგი არასდროს არ აწამებდა რომაელ მოქალაქეებს. საქმე. 22, 25-29.

რომაული სასამართლოს განაჩენი შეიძლებოდა გასაჩივრებულყოფი კეისართან. საქმე. 25, 11; 26, 32; 28, 19.

ებრაელთა სასამართლოს სხდომები ჩვეულებრივ დილაობით იმართებოდა. იერ. 21, 12. მათ. 27, 1. ლუკ. 22, 66. საქმე. 5, 21.

ხანლახან სინაგოგაში. მათ. 10, 17. საქმე. 22, 19; 26, 11.

სასამართლო შედგებოდა მოსამართლეებისაგან. 2 სჯ. 16, 18.

სასამართლო შედგებოდა მეთვალყურეებისაგან. 2 სჯ. 16, 18. მათ. 5, 25.

სასამართლო შედგებოდა მტანჯველთაგან. მათ. 18, 34.

მოსამართლეებს უზუცესებს უწოდებდნენ. 1 მეფ. 16, 4.

მოსამართლეები ხშირად დადიოდნენ თეთრი სახედრებით. მსაჯ. 5, 10.

მოსამართლეებმა უნდა გაასამართლონ სამართლიანად. ლევიტ. 19, 15; 2 სჯ. 1, 16.

მიუკერძოებლად, პირუთვნელად. გამ. 23, 3. 7. ლევიტ. 19, 15; 2 სჯ. 1, 17. იგავ. 22, 22.

უნდა გამოიკვლიონ ყოველი შემთხვევა. 2 სჯ. 19, 18.

მოსამართლეებს აკრძალული აქვთ საჩუქრების მიღება. გამ. 23, 8; 2 სჯ. 16, 19.

უნდა გაასამართლონ ისე, როგორც ღმრთის წინაშე. 2 ნეშტ. 19, 6-9.

გადაწყვეტილებები უნდა მიიღონ კანონის მიხედვით. ეზეკ. 44, 24.

უნდა გაასამართლონ მშვიდად. ზაქ. 8, 16.

მოსამართლენი საქმის განხილვის დროს ისხდნენ. გამ. 18, 13. მსაჯ. 5, 10. მათ. 27, 19. საქმე. 23, 3.

მოსამართლეები განაჩენის გამოტანის წინ ეთათბირობდნენ ერთმანეთს. საქმე. 5, 34-40; 35, 12; 26, 30-31.

მოსამართლეები განაჩენს უცხადებდნენ ბრალდებულებს. მათ. 26, 65-66. ლუკ. 23, 24. საქმე. 5, 40.

ბრალდებულთა და ბრალდებულთა გამოძახება სასამართლოში. 2 სჯ. 25, 1. საქმე. 25, 16.

სხდომები იწყებოდა საჩივრით. 3 მეფ. 3, 16-21. საქმე. 16, 19-21.

სხდომები ხშირად დამცველის სიტყვით იწყებოდა. საქმე. 24, 12.

ბრალდებული იდგა მოსამართლის წინ. რიცხ. 35, 12. მათ. 27, 11.

ბრალდებულს თავის დაცვის უფლება ჰქონდა. 3 მეფ. 3, 22. საქმე. 24, 10; 26, 1.

ბრალდებულს შეეძლო დამცველის მოწვევა. იგავ. 31, 8-9.

ბრალდებულს მოუწოდებდნენ, ეღიარებინა დანაშაული. ისუ ნავ. 7, 19.

ბრალდებულის დაკითხვა წარმოებდა ფიცით. მათ. 26, 63. ებრ. 6, 16.

ხანდახან დაკითხვისას აწამებდნენ. საქმე. 22, 24-29.

ხანდახან დაკითხვისას ბრალდებულს ცუდად ეპყრობოდნენ. მათ. 26, 67. იოან. 18, 22-23. საქმე. 23, 2-3.

საჭირო იყო ორი ან მეტი მოწმის ჩვენება. 2 სჯ. 17, 6; იოან. 8, 17; 2 კორ. 13, 1.

ზოგჯერ დასჯის წინ მოწმეები თავზე ხელს ადებდნენ დამნაშავეს. ლევიტ. 24, 14.

ტრუმოწმენი უნდა დასჯილიყენენ ბრალდებულის სასჯელით. 2 სჯ. 19, 19.

ხშირად უსამართლოდ იქცეოდნენ. ამოს. 5, 12; ი, 6.

განაჩენი ცხადდებოდა მხოლოდ ბრალდებულის მოსმენის შემდეგ. იოან. 7, 51.

განაჩენი წერილობითი იყო. ეს. 10, 1.

განაჩენი დაუყოვნებლივ სრულდებოდა. 2 სჯ. 25, 2. ისუ ნავ. 7, 25. მარკ. 15, 15-20.

განაჩენს მოწმეები ასრულებდნენ. 2 სჯ. 17, 7. საქმე. 7, 58.

უკანასკნელი (საშინელი) სამსჯავროს პირველსაზე. მათ. 19, 28. რომ. 14, 10; 1 კორ. 6, 2.

სასახლე

იერუსალიმი განთქმული იყო სასახლეებით. ფს. 47, 3, 13.

სასახლე მეფეთა სამყოფელი იყო. დან. 4, 1.

ს. სახელოვან ადამიანთა სამყოფელი იყო. ამოს. 3, 9. მიქ. 5, 5.

ს. ღმრთის ტაძარი იყო. 1 ნეშტ. 29, 1, 19.

ს. მღვდელმთავრის სამყოფელი იყო. მათ. 26, 58.

ს. მაღალი იყო. ფს. 77, 69.

ს. შექმული და მორთულ-მოკაზმული იყო. ფს. 143, 12.

ს. სამეფო სახლი იყო. 4 მეფ. 25, 9. მეფის სასახლე. ესთ. 1, 5.

ს. მდიდრულად იყო მოწყობილი. ესთ. 1, 6.

ს. ბალებით იყო გარშემორტყმული. ესთ. 1, 5.

ს. ჰქონდა კიბე. 2 ნეშტ. 9, 11.

ს. იყო კარისკაცის გამგებლობაში. 3 მეფ. 4, 6. ნემ. 7, 2.

სასახლეს საჭურისები ემსახურებოდნენ. 4 მეფ. 20, 18. დან. 1, 3-4.

ს. მკაცრად იცავდნენ. 4 მეფ. 11, 5.

სასახლეში სტუმართმოყვარულად ექცეოდნენ მეფესთან დაახლოებულ ყველა პირს. დან. 1, 5.

სამეფო ბრძანებები სასახლიდან გამოდიოდა. ესთ. 3, 14; 6, 1; 8, 14.

სასახლეში ინახებოდა სამეფო განძეულობა. 3 მეფ. 15, 18; 2 ნეშტ. 12, 9; 25, 24.

ს-ში მდიდრული ცხოვრებაა. ლუკ. 7, 25.

ს. შესასვლელი კარიბჭიდან არის. ნემ. 2, 8.

სასახლე ხშირად ნაძარცვის საცავია. ამოს. 3, 10.

სასახლეებს აჩანაგებდნენ ხოლმე. ამოს. 3, 11.

სასახლეები მიუტოვებით. ეს. 32, 14.

სასახლეებისაგან ნანგრევებიღა დარჩენილა. ეზეკ. 19, 7.

სასახლეები სისხლისღერის მოწყმენი არიან. იერ. 9, 21.

ცეცხლით არიან გადაბუგულნი. 2 ნეშტ. 36, 19. იერ. 17, 27.

სასახლეები დაფარა ეკალ-ბარდებმა. ეს. 34, 13.

ს. ტურების სადგომად ქცეულა. ეს. 13, 22.

გადატანითი მნიშვნელობით

წმიდანთა ბავშვები. ფს. 143, 12.

სასიკვდილო სენი

ღმრთის მიერ გამოგზავნილი ერთ-ერთი სასჯელია. ეზეკ. 14, 21.

დამლუკველია. ფს. 90, 3.

ისრაელს გაეგზავნა როგორც სასჯელი ურჩობისათვის. ლევიტ. 26, 24-25; 2 სჯ. 28, 21.

სასიკვდილო სენის გამაჩანაგებელი შედეგები. იერ. 16, 6-7. ამოს. 6, 9-10.

სასიკვდილო სენი ერთნაირად გამანადგურებელია ღლისითაც და ღამითაც. ფს. 90, 5-6.

საშიშია ადამიანთა და ცხოველთათვის. ფს. 77, 50-51. იერ. 21, 6.

ღმერთმა სასიკვდილო სენით დასაჯა

ეგვიპტელები. გამ. 12, 29-30.

ისრაელი ოქროს ხბოს გამო. გამ. 32, 35.

ისრაელი მანანაზე უარის თქმის გამო. რიცხ. 11, 33.

ისრაელი ურჩობისათვის კორეს აჯანყების დროს. რიცხ. 16, 46-50.

ისრაელი კერპთაყვანისმცემლობის გამო. რიცხ. 25, 18.

ისრაელი დავითის მიერ ჩატარებული აღწერის გამო. 2 მეფ. 24, 1-15.

*

სასიკვდილო სენი უეცრად გამოჩნდებოდა ხოლმე. ფს. 105, 29.

ს. ს. ხშირად ომისა და შიმშილის თანამგზავრი იყო. იერ. 27, 13; 28, 8; 29, 17-18.

ს. ს. ეგვიპტის ხშირი სტუმარი იყო. იერ. 42, 17. ამოს. 4, 10.

ს. ს. განსაკუთრებით საშინელი იყო ქალაქებში. ლევიტ. 26, 25. იერ. 21, 6, 9.

ს. ს. მიეწერებოდა ანგელოზ-მომსრველს (სიკვდილის ანგელოზს). გამ. 12, 23; 2 მეფ. 24, 16.

ისრაელნი ღოცულობდნენ სასიკვდილო სენისაგან ხსნაზე. 3 მეფ. 8, 37-38; 2 ნეშტ. 20, 9.

სასიკვდილო სენი ნაწინასწარმეტყველები იყო იერუსალიმის დანგრევის წინ. მათ. 24, 7. ლუკ. 21, 11.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმრთის სამსჯავრო განდგომილებზე. გამოცხ. 18, 4-8.

აღამიანის გამოცარიელებული გული. 3 მეფ. 8, 38.

სასმელი

„რომელმან ასვას ერთსა მცირედთაგანსა სასუმელი ერთი წყალი გრილი, სახელად მოწაფისა, ამინ გეტყვი თქვენ, არა წარუწყმდეს სასყიდელი მისი“. მათ. 10, 42; მარკ. 9, 41.

„ძალ-გიძსთა შესმად სასმელი, რომელი მე შეგულების შესმად?“ მათ. 20, 21-23; მარკ. 10, 36-39.

„მამაო ჩემო! უკეთუ შესაძლებელ არს, თანა წარმხედინ ჩემგან სასმელი ესე“. მათ. 26, 39-42; მარკ. 14, 36; ლუკ. 22, 42.

„ნუთუ არ უნდა შეესვა სასმელი,

რომელი მომცა მე მამამან?“ იოან. 18, 11.

საიდუმლო სერობაზე მაცხოვარმა მიიღო სასმელი და ჰმადლობდა, და მისცა და თქვა: „ჰსვით ამისაგან ყოველთა, ესე არს სისხლი ჩემი ახლისა აღაქმისა, მრავალთათვის დათხუელი, მისატყვევლად ცოდვათა“. მათ. 26, 26-28; მარკ. 14, 22-24; ლუკ. 22, 17-20.

სასოება (იმედი)

ღმერთს ეწოდება სასოების ღმერთი. რომ. 15, 13.

ქრისტე არის დიდების სასოება. კოლას. 1, 27.

სასოება მორწმუნეთა არის

ღმერთში. ფს. 51, 10; 72, 28; იგავ. 3, 26; იერ. 3, 24; საქმე. 24, 15; 1 ტიმ. 4, 10; 1 პეტ. 1, 21; 3, 5.

ქრისტეში. 1 კორ. 15, 19; ეფეს. 1, 12; ფილიპ. 1, 20; 1 თეს. 1, 3; 1 ტიმ. 1, 1.

ღმრთის დაპირებებში. ფს. 118, 49; საქმე. 26, 6-7. ტიტ. 1, 2.

მორწმუნეთა სასოების საგნები

გამართლება. გალ. 5, 5.

ხსნა. ფს. 118, 166; რომ. 8, 24-25; 1 თეს. 5, 8.

ქრისტეს დიდებული გამოჩენა. ტიტ. 2, 13.

აღდგომა. საქმე. 23, 6; 24, 15; 1 პეტ. 1, 21.

საუკუნო ცხოვრება. კოლას. 1, 5; 1 ტიმ. 4, 8-10; ტიტ. 1, 2; 3, 7.

დიდება. რომ. 5, 2; კოლას. 1, 27; 1 პეტ. 1, 21.

დიდებული ზეციური სასუფეველი.
ეფეს. 1, 18.

სასოება გამოინატება და იცნობება

ცხოვლად. 1 პეტ. 1, 3.

ერთგულად და მტკიცედ. ფილიპ. 1, 20; ებრ. 6, 18-19.

მოთმინებასთან შეერთებულად.
რომ. 8, 24-25; 1 თეს. 1, 3.

კეთილად. 2 თეს. 2, 16.

სასინარულოდ. იგავ. 10, 28; რომ. 5, 2.

ნეტარად. ტიტ. 2, 13.

სრულად. 1 პეტ. 1, 13.

*

სასოება არ შეარცხვენს ადამიანს.
ფს. 21, 5; რომ. 5, 5; ფილიპ. 1, 20.

ს. არის ღმრთის მადლი. 2 თეს. 2, 16.

ს. არის სულიწმიდის საქმე. რომ. 15, 13; გალ. 5, 5.

სასოებას ადამიანი მიიღებს სარწმუნოების საშუალებით. რომ. 5, 2; გალ. 5, 5.

სასოება არის მოთმინებისა და გამოცდილების ნაყოფი. რომ. 5, 4.

ს. მიიღება საღმრთო წერილისა და სახარებისაგან. ფს. 118, 81; რომ. 15, 4; კოლას. 1, 5-23.

მორწმუნენი

მათ უნდა ჰქონდეთ სასოება. ეფეს. 1, 18.

მათ ყველას ერთი სასოება აქვთ. ეფეს. 4, 4.

მათ უზარიათ სასოებაში ყოფნა. იგავ. 10, 28; რომ. 5, 2; 12, 12.

უნდა გამდიდრდნენ სასოებით. რომ. 15, 13.

უნდა მოელოდნენ თავისი სასოების საგანს. ტიტ. 2, 13.

მტკიცენი უნდა იყვნენ სასოებაში. კოლას. 1, 23; ებრ. 3, 6.

არ უნდა დაკარგონ სასოება. კოლას. 1, 23.

ბოლომდე უნდა იყვნენ სასოებაში. ფს. 70, 14; კოლას. 1, 23; ებრ. 3, 6; 6, 11; 10, 23; 1 პეტ. 1, 13.

არ იქნებიან შერცხვენილი სასოებაში. რომ. 5, 5; ფილ. 1, 20.

სასოება დაკავშირებულია სარწმუნოებასა და სიყვარულთან. 1 კორ. 13, 13.

ს. საუკუნო დიდებისა შეადგენს უმთავრეს მიზეზს

განწმენდისას. 1 იოან. 3, 3; 2 კორ. 7, 1.

მოთმინებისას. რომ. 8, 25; 1 თეს. 1, 3.

სასოება უნდა ძლევდეს ყოველგვარ დაბრკოლებას. იობ. 13, 15; ეს. 8, 17.

ს. აძლევს გაბედულებას მღვდელმსახურებს. 2 კორ. 3, 12.

აღძვრანი სასოებისთვის

ღმრთის სიკეთე. ფს. 51, 10.

ღმრთის მოწყალებანი. გოდ. 3, 21-22.

ღმრთის მადლი. 1 პეტ. 1, 13.

ღმრთის ერთგულება და ჭეშმარიტება. გოდ. 3, 21-23; ებრ. 6, 18.

*

მზად იყავით, პასუხი გასცეთ სასოებით. 1 პეტ. 3, 15.

ღარიგება-შეგონებანი სასოებით. ოს. 12, 7; ზაქ. 9, 12.

ღმერთი იხსნის მათ, რომელთაც მისი იმედი აქვთ. 1 ნეშტ. 5, 20; ფს. 21, 4-5; 2 კორ. 1, 10.

სიცოცხლე არის სასოების დრო. ეკლ. 9, 4; ეს. 38, 18.

უსჯულოებს არა აქვთ სასოება. ეფეს. 2, 12; 1 თეს. 4, 13.

ს. ჰგავს კიბეს, ზევით ასასვლელ საფეხურს. ებრ. 6, 18-19.

ს. მიმსგავსებულია ჩაფხუტს. 1 თეს. 5, 8.

ს ა ს ო ე ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : ეზეკია. 4 მეფ. 18, 5. ისრაელნი. 1 ნეშტ. 5, 20. დავითი. ფს. 51, 9-10. სამი ებრაელი. დან. 3, 23-24. პავლე. საქმე. 24, 15; ფილ. 1, 20. აბრაამი. რომ. 4, 16. თესალონიკელნი. 1 თეს. 1, 3.

სასოწარკვეთილება

ს. რომელიც მიეცემა უსჯულოებს, ღმრთის მსჯავრის გამო. 2 სჯ. 28, 34-67; იგავ. 1, 27; ეს. 13, 6-7; გამოცხ. 9, 6; 16, 11.

სასოწარკვეთილებას ადამიანი მიჰყავს

ცოდვისაკენ. იერ. 18, 12. ღმრთის გმობისკენ. ეს. 8, 21; გამოცხ. 16, 9-11.

თვითმკვლელობისაკენ. იერ. 8, 3; მათ. 27, 5; ლუკ. 23, 30; გამოცხ. 9, 6.

შეიპყრობს უსჯულოებს, ქრისტეს მეორედ მოსვლისას. ეს. 2, 19; ლუკ. 21, 26; გამოცხ. 6, 16.

მორწმუნენი

გამოიცდებიან სასოწარკვეთილებაში ჩაყარდნით. 3 მეფ. 19, 4; იობ. 3,

11; 7, 15-16; 10, 18; იერ. 20, 14-18; გოდ. 3, 18.

გამარჯვებულნი გამოდიოდნენ სასოწარკვეთილებიდან. 2 კორ. 4, 8-9.

სასოწარკვეთილებისაგან იფარავდა მათ ღმრთის იმედი. ფს. 41, 5. 11-12.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : კაენი. დაბ. 4, 13-14. ისრაელნი. რიცხვ. 17, 12-13. საული. 1 მეფ. 28, 20; 31, 4. აქიტობელი. 2 მეფ. 17, 13. იობი. იობ. 7, 15-16. დავითი. ფს. 76, 7-9. იერემია. გოდ. 3, 18. იუდა. მათ. 27, 5; საქმე. 1, 18.

სასუფიველი ღმრთისა, ანუ ცათა

სასუფიველი ღმრთისა

ძველებრაული და ბერძნული ტექსტის ეს ბიბლიური გამოთქმა ნიშნავს „ღმრთის ზეციურ საბრძანებელს“. ამასთან ავტორის მხერა მიმართულია ხან უზენაეს ზელისუფალზე — ღმერთზე, ხან თვით სამფლობელოსა და მის მკვიდრებზე. აბდ. 1, 21. ლუკ. 1, 33. მათ. 25, 34. იოან. 3, 5.

ღმრთის ყოველისმომცველი მეუფეების გარდა იგულისხმება ისეთი ვითარებაც, როცა ადამიანი შეგნებულად და ნებაყოფლობით ემორჩილება ღმრთის ყოველ ნებას. ფს. 102, 19 — ლაპარაკია ღმრთის ყოველისმომცველ სიძლიერეზე. მათ. 6, 10 — აქ ლაპარაკია ისეთ სამეფოზე, სადაც ადამიანი ემსახურება ღმერთს სიამოვნებითა და სიხარულით.

სასუფიველი ცათა

ეს გამოთქმა გვხვდება მათეს სახარებაში და არაპირდაპირ დანიე-

ღის წინასწარმეტყველებაში „ზეციური ღმრთის“ შექმნილი სამეფოს შესახებ, რომელიც დაანგრევს ყოველივე მიწიერს და იარსებებს მარადიულად. დან. 2, 34. 44.

მაშასადამე, „სასუფეველი ცათა“ ნიშნავს იმასვე, რასაც „სასუფეველი ღმრთისა“, ოღონდ ეს გამოთქმა ჩვენს ყურადღებას ამახვილებს განსაკუთრებით იმაზე, რომ სამეფოს ცენტრი ზეტაშია (სადაც ღმრთის ტახტია). ეს. 64, 1. მათ. 4, 17; იოან. 18, 36.

სასუფეველი ღმრთისა ძველ აღთქმაში

ისრაელი – ღმრთის ხალხი

ღმერთი ირჩევს ხალხს, რომელმაც მისი განსაკუთრებული წინამძღოლობით უნდა შეძლოს გაუხსნას ღმრთის ბუნება სხვა ხალხებს. გამ. 19, 5-6.

ამიტომ ისრაელის მეფეები არიან ღმრთის ხელისუფლების წარმომადგენლები და ღმერთი წინასწარმეტყველთა მეშვეობით აძლევს მათ და ხალხს დარიგებებსა და მითითებებს. 1 მეფ. 10, 1. იერ. 7, 25.

მაგრამ რადგანაც ხალხი და მისი მართველები სულ უფრო და უფრო წინააღმდეგობას უწევდნენ ღმრთის წინამძღოლობას, ამიტომ ღმერთმა ჯერ ბოლო მოუღო ისრაელის სამეფოს, ხოლო ერთნახევარი საუკუნის შემდეგ იუდეველთა სამეფოსაც (მდრ. 4 მეფ. 17, 7, 23; 25, 1-21). ბაბილონის ტყვეობიდან დაბრუნების შემდეგაც გრძელდებოდა ებრაელი ხალხის სხვა სახელმწიფოთა მორჩილებაში ყოფნა.

6. ბიბლიის ლექსიკონი.

ამასთან გაბატონებულია აზრი, რომ მეფე იქნება დაეთის შთამომავალი, რომელიც გააერთილებს ისრაელის ბატონობას ყველა ხალხებზე და მიუძღვნის მათ სამართლიანი მმართველობის ყოველგვარ სიკეთეს. ლაპარაკია აგრეთვე იმაზე, რომ ხალხები, რომლებიც აღიარებენ ისრაელს, შეუერთდებიან მას ნებაყოფლობით. ეს. 19, 23; ღმრთის სასუფეველში ხალხები თანასწორუფლებიანი არიან. მიქ. 4, 2; სოფ. 3, 9.

ღმრთის სასუფეველის სრულყოფილების საფუძველი არის ადამიანის სულისა და გულის განახლება ღმრთის ნებით. ეზეკ. 36, 25-26.

ხალხი მომავლის წინასწარმეტყველურ სურათებს მხოლოდ გარეგნული გარდაქმნების სახით ზედავდა. მხოლოდ ამადლებული ბუნების ადამიანებმა შეძლეს ჰქონოდათ მომავალი სასუფეველის მოლოდინი. ლუკ. 2, 25; 23, 50-51.

სასუფეველი ღმრთისა ახალ აღთქმაში

იოანე ნათლისმცემელი თავის ქადაგებაში ღმრთის სასუფეველის მოახლოებისა და მისთვის მონანიებით მომზადების აუცილებლობის შესახებ ისევე უბრუნდება ძველ წინასწარმეტყველთა აზრებს, რომ ღმრთის საბრძანებლის საფუძველი უნდა იყოს შინაგანი გარდაქმნა გულსა და აზრებში, ე. ი. განდგომა ცოდვებისაგან და დაბრუნება ღმერთთან შეწყალებისათვის.

თავიდან ამ მიმართულებით მიდის იესოს ქადაგებაც ღმრთის სასუფეველის

შესახებ. მაგრამ შემდეგ მის ქადაგებაში მოცემულია სამი აზრი: ჯერ ერთი, რომ იგია ღმრთის მიერ დადგენილი ის მეუფე, რომელიც აღმართავს ამ სამეფოს; შემდეგ — ეს სამეფო ეკუთვნის ყველას, ვინც სწორ ურთიერთობას დაამყარებს ღმერთთან და არა მხოლოდ ისრაელებთან. და ბოლოს — ეს სამეფო ჯერ კიდევ დაფარულია გულებში და განსაზღვრულია ქრისტეს მიმდევრების წრით, მაგრამ მისი მეორედ მოსვლის დროს ღმრთის ყოვლისმომცველი საბრძანებელი გამოავლენს თავის ძალას.

ქადაგებაში მთაზე (მათ. 5, 1-12) იესო ქრისტე იუწყება ღმრთის სასუფიველში დამკვიდრების შინაგან პირობებზე, (მდრ. ქადაგება ნეტართა შესახებ) იმ მოთხოვნებზე, რომელთა შესრულებით სრულყოფილად მართალნი გაეხდებით. მათ. 5, 48; 6, 33. იოან. 3, 3 (სრული შინაგანი განახლება — აღორძინება).

იგაგებში (მათ. 13) იგი ლაპარაკობს ღმრთის სასუფიველის დასაწყისსა და ზრდაზე საშინელი სამსჯავროთი მის დამთავრებამდე (იგაგი ბადის შესახებ). მუხლი 47-50.

მისი ლაპარაკიდან თანდათან ცხადი ხდება, რომ იგია ის, ვისი წყალობითაც დედამიწაზე მოდის სასუფიველი, რომ იგი სასუფიველის ღმრთისაგან დადგენილი მეუფეა. ამიტომ სასუფიველში მოსახვედრად უნდა მიჰყვე ქრისტეს და არ უნდა გადაუხვიო ამ გზიდან. მათ. 10, 32; 11, 5-6; 12, 28; თავი 27; ლუკ. 11, 20; იოან. 8, 12; 14, 6.

ბოლოს, თავის საზეიმო შესვლით იერუსალიმში (მათ. 21, 1), სინედრიონის წინაშე (მათ. 26, 63, 64) და პილატეს წინაშე (იოან. 18, 37) გამოცხადებით იგი გამოაჩენს თავის თავს ღმრთის სასუფიველის მეუფედ. მათ. 28, 18.

იესო ქრისტე გვინერგავს იმედს, რომ როდესაც ღმრთის სასუფიველი დამკვიდრდება გულებში, დადგება ღმრთის სასუფიველის დედამიწაზე დამკვიდრების დრო მთელი დიდებითა და ძლიერებით. ამიტომ იგი თავის მიმდევრებს ასწავლის ილოცონ მის მოსვლაზე. მათ. 6, 10; 25, 31, 34; მარკ. 13, 26, 33; 14, 62; ლუკ. 12, 36.

მოციქულთა ქადაგებანი ღმრთის სასუფიველის შესახებ

ყველაზე ხშირად მოციქულთა საქმეებში ცხადდება მათი მაწუწებლობა ღმრთის სასუფიველის შესახებ. საქმე. 8, 12; 19, 8; 28, 31 (პაკლე რომში „ქადაგებდა სასუფიველსა ღმრთისასა და ასწავებდა უფლისა იესო ქრისტესთვის“).

თუმცა უფლის აღგომის წინ მოწაფენი ჯერ კიდევ ოცნებობდნენ ისრაელის დამოუკიდებელი სამეფოს აღდგენის შესახებ (საქმე 1, 6), მაგრამ მეერგასე დღის აღსრულების შემდეგ ეს იდეა საბოლოოდ უთმობს ადგილს იმის შეცნობას, რომ ღმრთის სასუფიველი ღიაა ყველასათვის, ვისაც სწამს იესო, როგორც მხსნელი. საქმე 2, 39; 10, 35; გალ. 3, 28.

ვინაიდან ქრისტე არის ღმრთის მიერ დადგენილი მეუფე ღმრთის

სასუფიველისა, ამიტომ იგი იწოდება აგრეთვე ქრისტეს სასუფიველად. კოლ. 1, 13. ეფ. 5, 5. გამოცხ. 11, 15.

სასუფიველის არსი არ არის განსაზღვრული რაიმე გარეგნული ფორმით. იგი გულის შინაგანი განწყობილებითა და აღზრდით ეთანხმება შემოქმედის განზრახვას („სიმართლე და მშვიდობა და სიხარული სულითა წმიდითა“. რომ. 14, 17). ამავე დროს მზერა მიმართულია ზეცისაკენ, სადაც მღებარეობს სასუფიველის ცენტრი და საიდანაც ქრისტიანები ელიან თავიანთ მეუფეს. კოლ. 3, 1. ფილიპ. 3, 20; 1 კორ. 1, 7. ტიტ. 2, 13,

სასუფიველი საბოლოო სახეს მიიღებს იმის შემდეგ, რაც იესო დაამთავრებს თავისი ღვთაებრივი ამოცანის აღსრულებას და ძლევს ღმრთის ყველა მტერს. მაშინ აღსრულება სრული სახით ის, რაც ღმერთს უნდოდა ისრაელისათვის, როგორც ნიმუშისათვის. 1 კორ. 15, 24-25. გამოცხ. 21, 2-3.

ს. ღ. ნიშნავს

მის უზენაეს უფლებას ყველაზე. 1 ნეშტ. 29, 11; ფს. 21, 28; 102, 19; 144, 13.

სახარების გავრცელებას და მესიის სამეფოსი. მათ. 3, 2; 4, 17; 6, 33; 10, 7; 12, 28; მარკ. 1, 14; 15, 43; ლუკ. 8, 1; 11, 20; 16, 16; 19, 11; 23, 51; საქმე. 20, 25; 28, 23.

ღმრთის მადლის გავრცელებას სამეფო ქვეყანასა და მორწმუნეთა სულში. მათ. 6, 10; მარკ. 13, 31; 9, 1; ლუკ. 9, 27; 17, 20-21; რომ. 14, 17; 1 კორ. 4, 20.

ხილულ ეკლესიას დედამიწაზე;

ყველა იმათ, ვინც მონაწილეობდნენ, ან მონაწილეობას მიიღებენ ღმრთის სასუფიველში. მათ. 5, 19-20; 13, 24. 30-38. 47.

ზეცასა და საუკუნო ნეტარებას. მათ. 5, 10-20; 7, 21; 8, 11; 25, 34; 26, 29; ლუკ. 13, 29; 22, 16-30; იოან. 3, 3-5; საქმე. 14, 22; 1 კორ. 6, 9-10; 15, 50; გალ. 5, 21; ეფეს. 5, 5; 2 ტიმ. 4, 18.

სასუფიველი ღმრთისა არის საუკუნო. ფს. 145, 13; დან. 2, 44; 7, 18-27.

ს. ღ. არ არის საჭმელი, არც სასმელი, არამედ არის სიმართლე, მშვიდობა და სიხარული. რომ. 14, 17.

ს. ღ. არ არის სიტყვაში, არამედ ძალაში. 1 კორ. 4, 20.

ს. ღ. ჩვენს გულშია. ლუკ. 17, 21.

ღმრთის სასუფიველში შესასვლელად საჭიროა

მეორედ შობა. იოან. 3, 3.

შობა წყლითა და სულით. იოან. 3, 5.

მიმსგავსება პატარა ბავშვებისადმი. მათ. 19, 14; მარკ. 10, 14-15; ლუკ. 18, 16.

„უკეთუ არა აღემატოს სიმართლე თქუენი უფროის მწიგნობართა და ფარისეველთა, ვერ შეხვიდეთ სასუფიველსა ცათასა“. მათ. 5, 20.

სასუფიველი ღმრთისა აღუთქვით

სულით გლახაკებს. მათ. 5, 3.

ღარიბებს. ლუკ. 6, 20; იაკ. 2, 5.

ღმრთის მოყვარეთ. იაკ. 2, 5.

ღმრთის ნების შემსრულებელთ. მათ. 7, 21.

იმათ, ვინც ითმენს ქრისტეს გამო ღვენას. მათ. 5, 10-12.

იმათ, ვინც მიემსგავსება პატარა ბავშვს. მათ. 18, 3; 19, 14; მარკ. 10, 14; ლუკ. 18, 16.

*

„მრავლითა ჭირითა ჯერ-არს ჩვენდა შესლვად სასუფიველსა ღმრთისასა“. საქმე. 14, 22; 2 კორ. 4, 17; 2 თეს. 1, 5.

საჭიროა სრული უარის თქმა ამქვეყნიურ სიკეთეზე ღმრთის სასუფიველში შესასვლელად. მარკ. 9, 43-47; ლუკ. 18, 25.

ვინც უკან იყურება, იგი არ არის კეთილსაიმედო ღმრთის სასუფიველისათვის. ლუკ. 9, 62.

„ნეტარ არს, რომელმან ჭმოს პური სასუფიველსა ღმრთისასა“. ლუკ. 14, 15.

შესვლა ღმრთის სასუფიველში აგერძალება

მლიქვნელებს. მათ. 7, 21.

უსამართლოებს. 1 კორ. 6, 9.

ბიწიერებს და ბოროტებს. 1 კორ. 6, 10; გალ. 5, 21; ეფეს. 5, 5.

„ზორცთა და სისხლთა სასუფიველი ღმრთისა დამკვიდრებად ვერ ძალ-უც“. 1 კორ. 15, 50.

*

გაი იმათ, რომელნიც დაკებავენ ღმრთის სასუფიველს კაცთათვის. მათ. 23, 14.

ვინ იქნება უფროსი ცათა სასუფიველში. მათ. 18, 1-4; ლუკ. 9, 46-49.

ღმერთი მოუწოდებს მორწმუნეებს თავის სასუფიველში. 1 თეს. 2, 12.

მორწმუნენი

გამოხსნილნი არიან ბნელის ძალაუფლებისაგან და შეყვანილი არიან ღმრთის სასუფიველში. კოლას. 1, 13.

მიიღებენ შესასვლელს ღმრთის სასუფიველში. დან. 7, 18; მათ. 25, 34; ლუკ. 12, 32; 13, 28; 2 ტიმ. 4, 18.

გაბრწყინდებიან მზესავეთ ღმრთის სასუფიველში. დან. 12, 3; მათ. 13, 43.

იქნებიან ქრისტესთან ღმრთის სასუფიველში. მათ. 26, 29; მარკ. 14, 25; ლუკ. 22, 30; 23, 42-43.

*

„შეინანეთ და მოიქეცით, რამეთუ მოახლოებულ არს სასუფიველი ცათა“. მათ. 3, 2; 4, 17; მარკ. 1, 15; ლუკ. 10, 9-11.

„ეძიებდით პირველად სასუფიველსა ღმრთისასა და სიმართლესა მისსა“. მათ. 6, 33; ლუკ. 12, 31; იოან. 6, 27.

იყავით მტკიცენი თქვენს მოწოდებაში, რათა თავისუფლად შეხვიდეთ ღმრთის სასუფიველში. 2 პეტ. 1, 10-11.

„სასუფიველი შეურყეველი დავიპყრათ, მაქვს ჩვენ მადლი, რომლითა ვმსახურებთ ღმერთსა“. ებრ. 12, 28.

ქრისტე მაცხოვარი აუწყებდა და ქადაგებდა ღმრთის სასუფიველის სახარებას. მათ. 4, 23; 9, 35; მარკ. 1, 14; ლუკ. 4, 43; 8, 1; 11, 20; საქმე. 1, 3.

საიდუმლო ცათა სასუფიველისა გამოცხადებული ჰქონდათ მოციქულებს. მათ. 13, 11; ლუკ. 8, 10.

სასუფიველი ღმრთისა გვაუწყებს და იქადაგებს მოციქულებმა. მათ. 10, 7; ლუკ. 9, 2, 60; საქმე. 8, 12; 19, 8; 20, 25; 28, 23-31.

ს. ღ. წართმეული აქვთ თუღუკელებს და მიცემული აქვთ წარმართებს. მათ. 21, 43; საქმე. 13, 46.

ს. ღ. არ მოვა ცხადად. ლუკ. 17, 20-21.

ილოცეთ ღმრთის სასუფიველის მოხელისთვის. მათ. 6, 10; ლუკ. 11, 2.

სასუფიველი ღმრთისა ემსგავსება

მინდორს, რომელზედაც ამოსულია ყანა და სარეველი. მათ. 13, 24-30-36-43.

მდოგვის მარცვალს. მათ. 13, 31-32; მარკ. 4, 30-32; ლუკ. 13, 18-19.

პურის ცომს. მათ. 13, 33; ლუკ. 13, 20-21.

დაფარულ საუნჯეს ყანაში. მათ. 13, 44.

ძვირფას მარგალიტს. მათ. 13, 45-46.

ზღვაში გადასროლილ ბადეს. მათ. 13, 47-50.

მეფეს, რომელიც თხოულობს ანგარიშს მსახურთაგან. მათ. 18, 23-35.

მეფეს, რომელმაც გამართა თავისი ძის ქორწილი. მათ. 22, 2-14.

სახლის პატრონ კაცს, რომელიც იქირავებს მუშებს თავისი კენახისათვის. მათ. 20, 1-16.

ათ ქალწულს, რომელნიც მოვლოდნენ სიძეს. მათ. 25, 1-13.

კაცს, რომელმაც მიაბარა თავისი ქონება მსახურებს. მათ. 25, 14-30; მარკ. 13, 34.

„ჯერ-არს ჩემდა ხარებად სასუფიველი ღმრთისაი რამეთუ ამისთვის მოვივლინე“. ლუკ. 4, 43.

„უკეთუ ვინმე არა იშვას მეორედ,

ვერ ხელეწიფების ხილვად სასუფიველი ცათა“. იოან. 3, 3.

„უკეთუ ვინმე არა იშვას წყლისაგან და სულისა, ვერ ხელეწიფების შესლვად სასუფიველსა ღმრთისასა“. იოან. 3, 5.

ცათა სასუფიველი ეკუთვნის სულითგლახაკებს. მათ. 5, 3; ლუკ. 6, 20.

სასუფიველი ცათა ეკუთვნის სიმართლის გამო დევნილებს. მათ. 5, 10.

„ამინ გეტყვი თქვენ: არა აღდგომილ არს ნაშობთაგანი დედათა უფროს იოანე ნათლისმცემლისა; ხოლო უმცირესი სასუფიველსა ცათასა უფროის მისსა არს“. მათ. 11, 11; ლუკ. 7, 28.

„არა ყოველმან, რომელმან მრქვას მე: უფალო! უფალო! და შევიდეს იგი სასუფიველსა ცათასა; არამედ რომელმან ჰყოს ნება მამისა ჩემისა ზეცათაისა“. მათ. 7, 21-23.

„სასუფიველი ცათა იიძულების და რომელნი იიძულებდნენ, მათ მიიტაცონ იგი“. მათ. 11, 12; ლუკ. 16, 16.

„მიგცნე შენ კლიტენი სასუფიველისა ცათაისანი“. მათ. 16, 19.

ჰურიებს წაერთმევა ღმრთის სასუფიველი და მიეცემა იმით, ვინც მის ნაყოფს ყოფენ. მათ. 21, 43.

„ამინ გეტყვი თქვენ, უკეთუ არა მოიქცეთ და იქმნეთ ვითარცა ყრმანი, ვერ შეხვიდეთ სასუფიველსა ცათასა“. მათ. 18, 3; მარკ. 10, 15; ლუკ. 18, 17.

„მდიდარი მნელად შევიდეს სასუფიველსა ცათასა; უადვილეს არს აქლემი განსლვად ხერელსა ნემსისასა,

ვიდრე მდიდარი შესღვად სასუფიელსა ცათასა“. მათ. 19, 23-24; მარკ. 10, 23-27; ლუკ. 18, 24-27.

ჰკითხეს იესოს ფარისეულებმა: ოდეს მოიწიოს სასუფიელი ღმრთისაი? მიუგო იესო და რქვა მათ: არა მოვიდეს სასუფიელი ღმრთისაი ზმნით, არცა თქვან: აჰა აქი, ანუ იქი; და აჰა ეგერა სასუფიელი ღმრთისაი შორის თქუენსა არს. ლუკ. 17, 20-21.

„თქვენ ეძიებდით ჰირველად სასუფიელსა ღმრთისასა“. მათ. 6, 33. ლუკ. 12, 31.

„მეზერენი და მეძანენი თქვენზე (მწიგნობართა და მღვდელმთავართა) წინ შევლენ სასუფიელსა ღმრთისასა“. მათ. 21, 31-32.

„მრავალნი მზისა აღმოსავალით და დასავალით მოვიდოდა და ინახილგმიდენ აბრაამის თანა და ისააკის თანა და იაკობის თანა სასუფიელსა ცათასა“. მათ. 8, 11-12; ლუკ. 13, 29-30.

ქრისტეს მოწაფეები ფიქრობენ, რომ მალე უნდა მოვიდეს ღმრთის სასუფიელი. ლუკ. 19, 11.

„გაი თქვენდა, მწიგნობარნო და ფარისეულნო, ორგულნო, რამეთუ დასძაუთ სასუფიელსა ცათასა წინაშე კაცთა, თქვენ არ შედიხართ და შემავალთაც უშლით შესვლას“. მათ. 23, 13.

სასწაული

სასწაულებს ეწოდებათ

ნიშები. 2 სჯულ. 34, 11; ნემ. 9, 10; ფს. 104, 27; 134, 9; დან. 6, 27. იოველ. 2, 30; იოან. 4, 48; საქმე. 2, 22; 4, 30;

5, 12; 6, 8; 14, 3; 15, 12; რომ. 15, 19; 2 კორ. 12, 12; ებრ. 2, 4.

სასწაულები. 2 სჯულ. 34, 11; დან. 6, 27; საქმე. 2, 19-22; 4, 30; 15, 12.

საქმეები. ფს. 43, 1; 65, 4; 76, 11; 104, 1.

დიდი საქმეები. მსაჯ. 2, 7; იოან. 5, 20.

საკვირველებანი. 2 სჯ. 11, 7; ისუ ნაე. 3, 5; მსაჯ. 13, 19; ფს. 71, 18; 85, 10; 97, 1; 105, 22; 144, 5; ფს. 76, 11; 77, 11-12; 104, 5; 105, 7; 110, 4; 135, 4; 144, 5, 11; იერ. 21, 2; მიქ. 7, 15; გამ. 3, 20; 34, 10; მსაჯ. 6, 13.

დიდნი და საკვირველნი. გამ. 34, 10; 2 სჯ. 4, 33; 34, 12; ფს. 105, 21-22.

*

მხოლოდ ღმერთს შეუძლია მოახდინოს სასწაულები. გამ. 15, 11; 2 სჯ. 3, 24; ფს. 71, 18; 85, 8-10; 134, 5-6; 135, 4.

ღმრთის ყოვლადძლიერება აუცილებელია სასწაულების ქმნისთვის. მათ. 9, 8; იოან. 3, 2; 9, 32-33; საქმე. 2, 22; 10, 38; 15, 12; 19, 11.

სასწაულები იუწყებიან

ღმრთის ყოვლადძლიერებას. 2 სჯ. 3, 24; 4, 33; იობ. 9, 4-10; ფს. 76, 14; 144, 5; ეს. 50, 2; საქმე. 10, 38; 19, 11; 2 კორ. 13, 4; ეფეს. 1, 20; ებრ. 2, 4.

ღმრთის დიდებას. გამ. 14, 4; ლევიტ. 10, 3; რიცხვ. 14, 22; ფს. 95, 3; მათ. 9, 8; მარკ. 2, 12; ლუკ. 5, 26; იოან. 11, 40.

ქრისტეს დიდებას. იოან. 2, 11; 11, 4.

სასწაულები შეადგენენ ღვთაებრივი მოვლინების დამამტკიცებელ

საბუთს. გამ. 4, 1-5-8; 3 მეფ. 17, 1; 18, 36; 4 მეფ. 1, 10; მათ. 12, 28; მარკ. 16, 20; იოან. 6, 30; საქმე. 2, 22; 2 კორ. 12, 12; ებრ. 2, 4.

მესიაზე იყო ნათქვამი, რომ იგი მოიძოქმელებს სასწავლებს. ეს. 35, 5-6; 42, 7; მათ. 11, 2-3; ლუკ. 4, 18-19; 7, 17-20; იოან. 7, 31.

იესო ქრისტემ თავისი სასწავლებლით დაამტკიცა, რომ იგი არის მესია. მათ. 11, 4-5; ლუკ. 7, 21-22; 11, 20; იოან. 5, 36; 10, 25, 37-38; 11, 41-43; 14, 10; საქმე. 2, 22; 10, 38.

იესოს ადიდებდნენ მისი სასწავლების გამო. მათ. 4, 23-25; 13, 54; მარკ. 2, 12; 6, 2; 7, 37; ლუკ. 5, 26; იოან. 6, 2; 7, 31; 9, 16; 11, 47; 15, 24; საქმე. 2, 22.

სასწავლებლები არის ნიჭი სულიწმიდისა. საქმე. 10, 38; რომ. 15, 19; 1 კორ. 12, 8-10; გალ. 3, 5.

სასწავლებლები აღსრულდებიან

ღმრთის ყოვლადღლიერებით. გამ. 4, 21; საქმე. 2, 22; 10, 38; 14, 3; 15, 12; 19, 11; ებრ. 2, 4.

ქრისტეს ყოვლადღლიერებით. მათ. 10, 1; მარკ. 3, 15; 5, 7-8; ლუკ. 9, 1; 10, 19; საქმე. 9, 34; 1 კორ. 5, 4.

სულიწმინდის ყოვლადღლიერებით. მათ. 12, 28; რომ. 15, 19; 1 კორ. 12, 10.

ღმრთის სახელით. გამ. 7, 17; 8, 10; რიცხ. 16, 28; 1 მეფ. 12, 16; 3 მეფ. 18, 24; 4 მეფ. 1, 10.

ქრისტეს სახელით. მარკ. 9, 39; 16, 17; საქმე. 3, 6-16; 4, 10-30; 9, 34; 16, 18.

*

სასწავლების დანიშნულება არის ის, რომ ღმერთმა მისცეს მოწმობა და ძალა თავის გამოგზავნილებს. გამ. 4, 1-9; 7, 16-18; 14, 31; რიცხ. 16, 28-30; 3 მეფ. 13, 1-3; 17, 1-23; 18, 36-39; 4 მეფ. 1, 10; მათ. 9, 6; მარკ. 2, 10; იოან. 11, 41-43; საქმე. 2, 22; 4, 29-30; ებრ. 2, 4.

რომ ღმერთმა დაამოწმოს თავისი სიტყვა. მარკ. 16, 20; საქმე. 14, 3.

რომ მოახდინოს მოქცევა და სინანული. მათ. 11, 21-23; ლუკ. 10, 13; საქმე. 9, 35.

რომ შექმნას სარწმუნოება. გამ. 4, 5-8; რიცხ. 14, 11; იოან. 2, 11-23; 6, 30; 7, 31; 9, 35-38; 10, 38; 11, 42; 14, 11; 20, 30-31; საქმე. 9, 42; 13, 12.

რომ შექმნას მორჩილება. 2 სჯ. 11, 1-3; 29, 7-9; რომ. 15, 18-19.

სასწავლებლები იწვევენ დიდ შიშს. გამ. 12, 30-33; 19, 16; 1 მეფ. 4, 8; დან. 10, 7; მათ. 28, 4; ლუკ. 5, 8-10; 7, 16; 8, 35; საქმე. 5, 11; 9, 7; 22, 9.

ს. იწვევენ გაკვირება-განცვიფრებას. მათ. 9, 8; 12, 23; 15, 31; 21, 20; მარკ. 1, 27; 7, 37; ლუკ. 4, 36; 5, 26; საქმე. 2, 6-12. 3, 10-11.

ს. იწვევენ დარწმუნებას. გამ. 4, 1-9, 29-31; 14, 31; 3 მეფ. 18, 39; იოან. 2, 11.

ს. ზოგჯერ ვერ იწვევენ ცოდვილთა მოქცევას და რწმუნებას. გამ. 7, 21-23; 8, 31-33; 9, 34-35; 2 სჯ. 1, 32; ფხ. 106, 11-12; მათ. 8, 33-34; 11, 20-21; 21, 15; მარკ. 6, 2-3, 52; ლუკ. 10, 13; 16, 31; იოან. 12, 37; 15, 24.

სარწმუნოება საჭიროა

სასწავლების ქმნისთვის. მათ. 17, 20; 21, 21; მარკ. 16, 17-18; იოან. 14, 12; საქმე. 3, 16; 6, 8.

რომ მიიღოს აღამიანმა ხსნა გაჭირვებაში სასწავლის საშუალებით. მათ. 8, 13; 9, 2, 22, 28-29; მარკ. 2, 5; 5, 34; 9, 23-24; 10, 52; ლუკ. 5, 20; 8, 50; 18, 42; საქმე. 14, 9.

ურწმუნოება შეადგენს დაბრკოლებას სასწავლის ქმნისათვის. მათ. 13, 58; 14, 28-31; 17, 19-20; მარკ. 6, 5-6; 8, 11-12; 9, 17-19; ლუკ. 9, 38-41.

ქრისტემ არ ინება სასწავლების ქმნა ურწმუნოთა თხოვნით. მათ. 12, 39; 16, 4; მარკ. 8, 11-12; ლუკ. 11, 29-30.

მორწმუნეებმა უნდა

გაიხსენონ სასწავლები. 2 სჯ. 7, 18-19; 1 ნეშტ. 16, 12.

მოუთხრონ თავიანთ შვილებს სასწავლთა შესახებ. გამ. 10, 2; ისუ ნავ. 4, 7; მსაჯ. 6, 13; ფს. 43, 1; 77, 4; 144, 3-4.

აღიღონ ღმერთი მისი სასწავლების გამო. 2 სჯ. 10, 21; 2 ნეშტ. 7, 3; ფს. 97, 1; 105, 12; 135, 4; ებ. 25, 1; მათ. 9, 8; მარკ. 2, 12; ლუკ. 5, 26; 19, 37.

ურწმუნოებს

სურთ იხილონ სასწავლები ცნობისმოყვარეობის გამო. გამ. 7, 9; მათ. 12, 38; 14, 1-2; მარკ. 6, 14-16; ლუკ. 9, 7-9; მათ. 16, 1; მარკ. 8, 11; ლუკ. 11, 16-29; 23, 8; იოან. 2, 18; 4, 48; 6, 30; 1 კორ. 1, 22.

არ ესმით სასწავლები. ფს. 105, 7; მარკ. 6, 52.

ავიწყდებთ ს. ნემ. 9, 16; ფს. 77, 11-43.

არა სწამთ ს. რიცხ. 14, 11; ფს. 77, 32; იოან. 12, 37.

იმყოფებიან ურწმუნოებაში, მიუხედავად სასწავლების სიცხადისა. მათ. 28, 11-15; იოან. 9, 18-29; 11, 47-53; საქმე. 4, 16-18.

ისინი ქრისტეს სასწავლებს ეშმაკის ძალას მიაწერენ. მათ. 9, 34; 12, 24; მარკ. 3, 22; ლუკ. 11, 15.

*

სასწავლების უარყოფის შედეგები. მათ. 11, 20-24; ლუკ. 10, 13-15; იოან. 15, 24.

ღმერთი იხსნიდა ხოლმე ისრაელს სასწავლების საშუალებით. გამ. 6, 6; 7, 3-5; 2 სჯ. 4, 34; 6, 21-22; 7, 19; 11, 3-5; ისუ ნავ. 24, 7; 2 მეფ. 7, 23; 1 ნეშტ. 17, 21; ფს. 77, 43-54; 104, 26-38; იერ. 32, 21.

სახარების ქადაგება მტკიცდებოდა სასწავლებით. მარკ. 16, 20; საქმე. 8, 6; 14, 3; რომ. 15, 18-19; ებრ. 2, 4.

სასწავლები, მოხდენილი წინასწარმეტყველთა მიერ. გამ. 7, 20-21; 2 სჯ. 34, 11-12; ფს. 104, 26-27; 3 მეფ. 13, 3-6; 17, 1, 17, 22; 4 მეფ. 1, 10-12; 2, 8; 8, 5.

ს. მოხლეპილი მოციქულთა მიერ. საქმე. 2, 43; 4, 16; 8, 13; 14, 3; 15, 12; 19, 11; რომ. 15, 18.

სასწავლების ქმნის ძალა ზოგჯერ ჰქონდათ ცრუ წინასწარმეტყველებს. 2 სჯ. 13, 1-3; მათ. 7, 22; 24, 24; მარკ. 13, 22; 2 თეს. 2, 9; გამოცხ. 13, 13-14; 16, 14; 19, 20.

უშუალოდ ღმრთის მიერ ჩადენილი სასწაულების მაგალითები

ენუქი, აღტაცებული ზეცას. დაბ. 5, 24; ებრ. 11, 5. ენების აღრევა. დაბ. 11, 7-9. სოდომის მცხოვრებნი, დასჯილნი სიბრძავეთ. დაბ. 19, 11. მარილის სეკტად ქცეული ცოლი ღოთისა. დაბ. 19, 26; ლუკ. 17, 32. ზეციური ხმა (ცეცხლმოღებული მაცულის ბუჩქი). გამ. 3, 2-4. კვერთხი მოსესი, გველად გადაქცეული. გამ. 4, 2-4. მოსეს ხელი, კეთრით დაფარული და შემდეგ განკურნებული. გამ. 4, 6-9. სეტი ღრუბლისა და სეტი ცეცხლისა. გამ. 13, 21-22; 14, 19-20; 33, 9-10; 40, 30-34; რიცხ. 9, 15-23; 10, 34; 14, 14; 16, 42; 2 სჯ. 1, 33; ნემ. 9, 12-13; ფს. 77, 14; მანანა. გამ. 16, 4-35; რიცხ. 11, 6-9; 2 სჯ. 8, 3-16; ისუ ნავ. 5, 12; ნემ. 9, 15; ფს. 77, 24; 104, 40; იოან. 6, 31-32. მწყერები. გამ. 16, 12-13; რიცხ. 11, 18-32; ფს. 104, 40. ღმერთი, მეტყველი სინას მთაზე. გამ. 20, 18-19; 2 სჯ. 4, 12-36; 5, 22-26. მოსე, მარხული 40 დღე. გამ. 34, 28; 2 სჯ. 9, 9-18. გაბრწყინებული სახე მოსესი. გამ. 34, 29-35; 2 კორ. 3, 7. ზეციური ცეცხლი აარონის საკურთხეველზე. ლევიტ. 9, 24. აარონის შვილები, ცეცხლით შთანთქმულნი. ლევიტ. 10, 1-2; რიცხ. 3, 4; 26, 61. ხმა ზეციდან კარავში. რიცხ. 7, 89. ცეცხლით შთანთქმული ისრაელი. რიცხ. 11, 1-3. მარიამ, კეთრონებით დასნეულებული. 12, 10-15. მღვდლები, ცეცხლით შთანთქმულნი. რიცხ. 16, 35. აარონის კვერთხი. რიცხ. 17, 5-8. ბალაამის კარაული. რიცხ. 22, 21-30; 2 პეტ. 2, 16. მომაკვდინებელი სეტყვა.

ისუ ნავ. 10, 11. გედეონის საწმისი. მსაჯ. 6, 36-40. ანგელოზი, რომელიც სამსხვერპლოდ ადიოდა ცეცხლის აღთან ერთად. მსაჯ. 13, 19-20. სასწაულებრივი წყალი. მსაჯ. 15, 18-19. ხმა ზეციდან სამოელის მიმართ. 1 მეფ. 3, 4-10. დაგონის დამხობილი კერპი. 1 მეფ. 5, 3-5. დამხობილი სამსხვერპლო. 3 მეფ. 13, 5. ღომი და ძველი წინასწარმეტყველი. 3 მეფ. 13, 24-28. ელია, რომელსაც ყორნები საჭმელს უზიდავენ. 3 მეფ. 17, 2-6. ელია, რომელიც მოგზაურობდა 40 დღე უჭმელად. 3 მეფ. 19, 8. ელია, რომელსაც ასაზრდოვებდა ანგელოზი. 3 მეფ. 19, 5-8. ელია, აღტაცებული ზეცად. 4 მეფ. 2, 9-12. სასწაულებრივი წყალი. 4 მეფ. 3, 17-22. პურის ორი მოხაველი დაუთესავად. 4 მეფ. 19, 29. ეს. 37, 30. სენაქერიმის მხედრობის მოსპობა. 4 მეფ. 19, 35; 2 ნემტ. 32, 21; ეს. 37, 36. ზეციური ცეცხლი, ჩამოძვავი სამსხვერპლოზე. 1 ნემტ. 21, 26; ოზია, დასნეულებული კეთროვანებით. 2 ნემტ. 26, 16-21. სამი ისრაელი ცეცხლის ღუმელში. დან. 3, 16-23. ხმა ზეციდან ნაბუქოდონოსორის მიმართ. დან. 4, 31-32. ნაბუქოდონოსორის ჭკუაზე შემლა. დან. 4, 33. ხელი, რომელმაც დაწერა სასწაულებრივი (საიდუმლოებრივი) ნიშნები. დან. 5, 5-8. დანიელი ღომების ორმოში. დან. 6, 20-27. ჩამდგარი ქარიშხალი. იონ. 1, 15. იონა თევზის მუცელში. იონ. 2, 1-11; მათ. 12, 40. ვარსკვლავი მოგვებისთვის. მათ. 2, 2-10. სულიწმიდა მტრედის სახით. მათ. 3, 16; მარკ. 1, 10; ლუკ. 3, 22; იოან. 1, 32. ხმა ზეციდან, იესო ქრისტეს

ნათლისღებისას. მათ. 3, 17; მარკ. 1, 11; ლუკ. 3, 21-22; იოან. 1, 32. ხმა ზეციდან, იესო ქრისტეს ფერისცვალებისას. მათ. 17, 5; მარკ. 9, 7; ლუკ. 9, 35; 2 პეტ. 1, 17-18. სიბნელე და სასწაულები ქრისტეს სიკვდილის დროს. მათ. 27, 45-53; მარკ. 15, 33; ლუკ. 23, 44-45. ფარდა, ორად გახეული, ქრისტეს სიკვდილის დროს. მარკ. 15, 38; ლუკ. 23, 45. ზაქარია მღვდლის დამუნჯება. ლუკ. 1, 11-22-64. ზეცის მხედრობა, მაღიდებელი ღმრთისა. ლუკ. 2, 13-14. ხმა ზეციდან იესოზე. იოან. 12, 28-30. ცეცხლის ენები და ძლიერი ქარი. საქმე. 2, 2-3. უცხო ენებზე ლაპარაკი. საქმე. 2, 4-12. პეტრეს და სხვა მოციქულთა გათავისუფლება. საქმე. 5, 9-23. საველე (პავლე), დაბრმავებული. საქმე. 9, 3-9; 22, 6-11; 26, 13-18. ხმა ზეციდან საველს (პავლეს) მიმართ. საქმე. 9, 4-7; 22, 6-10; 26, 14-18. პეტრეს გათავისუფლება. საქმე. 12, 5-11. პავლეს და შილას გათავისუფლება. საქმე. 16, 25-28. პავლე, ნაკბენი გველისაგან. საქმე. 28, 3-6.

სასწავლებლები იესო ქრისტესი

ს. ი. ქ. ნაწინასწარმეტყველებია. ეს. 29, 18; 35, 5-6; 42, 7-8; 53, 4; მათ. 8, 17; 11, 5; ლუკ. 4, 18.

განკურნებანი

ორი ბრმა კაცისა. მათ. 9, 27-31; მარკ. 8, 22-26; მათ. 20, 30-34.

ბრმა ბარტიმეოსისა. მარკ. 10, 46-53; ლუკ. 18, 35-43.

ბრმად შობილისა. იოან. 9, 1-7.

პეტრეს (სიმონის) სიღვდრისა. მათ. 8, 14-15; მარკ. 1, 30-31; ლუკ. 4, 38-39.

სისხლმდინარე დედაკაცისა. მათ. 9, 20-22; მარკ. 5, 25-34; ლუკ. 8, 43.

მეფის კარისკაცის შვილისა. იოან. 4, 46-54.

წყალმანკით სნეულისა. ლუკ. 14, 2-4.

დაუძლურებული კაცის, ბეთზედას აბანოსთან. იოან. 5, 5-9.

კეთროვანისა. მათ. 8, 2-4; მარკ. 1, 40-42; ლუკ. 5, 12-13.

ათი კეთროვანი კაცისა. ლუკ. 17, 12-19.

ხელგამხმარი კაცისა. მათ. 12, 10-13; მარკ. 3, 1-5; ლუკ. 6, 6-10.

მღვდელმთავრის მონის ყურისა. ლუკ. 22, 50-51.

დავრდომილისა. მათ. 9, 2-7; მარკ. 2, 3-12; ლუკ. 5, 18-25.

ასისტაიის მსახურისა. მათ. 8, 5-13; ლუკ. 7, 2-10.

ყრუ-მუნჯისა. მარკ. 7, 32-35.

სხვადასხვა განკურნებანი. მათ. 4, 23-24; 8, 16; 9, 35; 14, 14-36; 15, 30; 19, 2; 21, 14; მარკ. 1, 34; 3, 10; 6, 55-56; ლუკ. 4, 40; 6, 18-19; 7, 21; 9, 11.

აღღეწა მკვდართა

იაიროსის ასულისა. მათ. 9, 18-25; მარკ. 5, 22-43; ლუკ. 8, 41-56.

ნაინელი ქერივი დედაკაცის შვილისა. ლუკ. 7, 12-15.

ლაზარესი. იოან. 11, 11-14.

განღეწა ეშმაკთა

ქანანელი დედაკაცის ქალიშვილისაგან. მათ. 15, 22-26; მარკ. 7, 25-30.

ახალგაზრდა მუნჯი ვაყისგან. მათ. 17, 14-18; მარკ. 9, 17-27; ლუკ. 9, 38-42.

ყრუ და ბრმა კაცისგან. მათ. 9, 32-33; 12, 22; ლუკ. 11, 14.

კაცისგან, რომელთანაც იყო არა-წმიდა სული. მარკ. 1, 23-26; ლუკ. 4, 33-35.

ორი ღადარინელი ეშმაკეული-საგან. მათ. 8, 28-32; მარკ. 5, 2-13; ლუკ. 8, 27-33.

სხვადასხვა სასწავლებლები

ქარიშხლის ჩაყენება. მათ. 14, 32-33; მარკ. 6, 51; იოან. 6, 18-21.

ხუთი ათასი კაცის ხუთი პურით გაძღომა. მათ. 14, 15-21; 16, 9; მარკ. 8, 19; ლუკ. 9, 12-17; იოან. 6, 5-13.

ოთხი ათასი კაცის შვიდი პურით გაძღომა. მათ. 15, 32-38; 16, 10; მარკ. 8, 1-9; 6, 33-44; 8, 20.

წყლის ღვინოდ ქცევა. იოან. 2, 6-11.

სასწავლებრივი თევზობა. ლუკ. 5, 4-7; იოან. 21, 6.

ღვლევის ხის გახმოება. მათ. 21, 19-21; მარკ. 11, 13, 21.

ხარკის გადახდა თევზიდან ამოღებული სატირით. მათ. 17, 27.

ფუნით სელა ზღვაზე. მათ. 14, 28-31.

ზღვაზე ქარიშხლის დამშეილება. მათ. 8, 24-26; მარკ. 4, 36-41; ლუკ. 8, 22-25.

სასწავლებლები, ჩადენილი იოანეს გამოგზავნილთა წინაშე. მათ. 11, 2-5; ლუკ. 7, 21-22.

იესოს უხილავად გადაქცევა. ლუკ. 4, 30; იოან. 8, 59.

ქრისტეს მკვდრეთით აღდგომა. მათ. 28, 6; მარკ. 16, 6; ლუკ. 24, 6.

იესო გამოეცხადა მოწაფეებს და-ხურული კარიდან. იოან. 20, 19-26,

იესო ქრისტეს ასვლა ზეცაში, (ამაღლება). მარკ. 16, 19; ლუკ. 24, 51; საქმე. 1, 9-11.

სასწავლებლები ცრუ

ს. ც. ჩადენილი ეშმაკის ძალით. 2 თეს. 2, 9; გამოცხ. 16, 14.

ს. ც. ჩადენილი ცრუქრისტეთა მიერ. მათ. 24, 24; მარკ. 13, 22.

ს. ც. ჩადენილი ცრუწინასწარ-მეტყველთა მიერ. მათ. 24, 24; მარკ. 13, 22; გამოცხ. 19, 20.

ს. ც. არის სარწმუნოებიდან განდგომის ნიშანი. 2 თეს. 2, 3-9; გამოცხ. 13, 11-13.

ს. ც. აცდუნებენ დაღუპულებს. 2 თეს. 2, 9-12; გამოცხ. 13, 14.

ჯაღოქარნი მაცდურნი და ცრუ სასწავლთა ჩამდენნი საძაგელი არიან ღმრთის წინაშე. ლევიტ. 20, 27; 2 სჯ. 18, 10-12.

ნუ უსმენთ ცრუ სასწავლთა-მოქმედთ. ლევიტ. 19, 31; 20, 6; 2 სჯ. 13, 3; 18, 14.

ც რ უ სა ს წ ა უ ლ ე ბ ი ს მ ა გ ა -
ლი თ ე ბ ი: ეგვიპტელი გრძნეულები.
გამ. 7, 11-22; 8, 7. ბარიისუ ანუ ელიმა.
საქმე. 13, 6.

სასწავლებლები ძველი და ახალი აღთქმის მართალთა

მოსე და აარონი

კვერთხი, გადაქცეული ვეშაპად.
გამ. 7, 10-12.

ათი ხასჯელი ეგვიპტისა

1) მდინარეები, გადაქცეული სისხლად. გამ. 7, 20-21; ფს. 77, 44; 104, 29.

2) ბაყაყები (მყუარები). გამ. 8, 1-14; ფს. 77, 45; 104, 30.

3) მუმლი. გამ. 8, 16-18; ფს. 104, 31.

4) ძაღლის მწერი. გამ. 8, 22-32; ფს. 77, 45; 104, 31.

5) საქონლის გაწყვეტა. გამ. 9, 3-6; ფს. 77, 50.

6) ქეცი (ფაქლი). გამ. 9, 8-11.

7) სეტყვა. გამ. 9, 18-33; ეს. 77, 47-48; ფს. 104, 32-33.

8) კალია. გამ. 10, 4-12-19; ფს. 77, 46; 104, 34-35.;

9) სიბნელე. გამ. 10, 21-23; ფს. 104, 28.

10) პირველშობილთა სიკვდილი. გამ. 12, 29-30; 13, 15; ფს. 77, 51; 104, 36; 134, 8; 135, 10.

*

მეწამულ ზღვაზე ისრაელთა გასვლა. გამ. 14, 16-29; ისუ ნავ. 4, 23; ნემ. 9, 11; ფს. 77, 13; 105, 9; 113, 3; 135, 13-14; ეს. 51, 10; საქმე. 7, 36; ებრ. 11, 29.

ფარაონისა და მისი მხედრობის დანთქმა ზღვაში. გამ. 14, 26-28; ეს. 15, 1-10; 2 სჯ. 11, 4; ისუ ნავ. 24, 6-7; ნემ. 9, 11; ფს. 105, 11; ებრ. 11, 29.

წყალი, კლდიდან გამოსული ქორებში. გამ. 17, 6.

დამარცხებული ამაღლეი. გამ. 17, 8-13.

კორე, დათანი და აბირონი, შთაცუნილნი მიწის ჯურღმულში. რიცხ.

16, 27-33; 26, 9-10; 2 სჯ. 11, 6; ფს. 105, 17-18.

კლდიდან გამოსული წყალი. რიცხ. 20, 8-11; ნემ. 9, 15; ფს. 77, 15-16; 104, 41; 113, 8; ეს. 48, 21.

განკურნება რვალის გველით. რიცხ. 21, 8-9.

სასწავლებელი მოსესი, ჩამოთვლილი ხელშეორედ. 2 სჯ. 11, 2-7; 34, 11-12; ისუ ნავ. 24, 5; ნემ. 9, 10-12; ფს. 134, 9; იერ. 32, 20-21.

სასწავლებელი მოსესი, ღმრთის ბრძანებით. გამ. 3, 20; 7, 3, 17-18; 8, 1-4; 8, 16; 8, 21-23; 9, 1-6; 9, 8-9; 9, 15-18; 10, 4-6, 23; 11, 4-7; 14, 1-4; 17, 5-6; რიცხე. 20, 8-12.

მდინარე იორდანის დინების შეწყვეტა. ისუ ნავ. 3, 11-16; 4, 16-23; ფს. 113, 3.

იორდანეს წყალმა ხელახლა იწყო დინება. ისუ ნავ. 4, 16-18.

იერიქონის კედლების დანგრევა. ისუ ნავ. 6, 6-19; ებრ. 11, 30.

მზისა და მთვარის გაჩერება. ისუ ნავ. 10, 12-13; ამბ. 3, 11.

ველეონი

მაღიამელთა გაფლუტა. მსაჯ. 7, 16-25.

სამსონი

ყბებგაგლეჯილი ლომი. მსაჯ. 14, 6.

ფილისტიმელების დახოცვა ასკალონში. მსაჯ. 14, 19; 15, 14-15.

გაზას რკინის ალაყაფის კარების წაღება. მსაჯ. 16, 3.

ტაძრის დანგრევა. მსაჯ. 16, 28-30.

სამოელი

ქუხილი და წვიმა მკის დროს. 1 მეფ. 12, 16-18.

ოუღველთა წინასწარმეტყველი

იერობომის გამხმარი და მორჩენილი ხელი. 3 მეფ. 13, 4-6.

ელია წინასწარმეტყველი

დიდი გვალვა. 3 მეფ. 17, 1; ლუკ. 4, 25; იაკ. 5, 17.

სარეფთელი ქერივი დედაკაცის ფქვილისა და ზეთის გამრავლება. 3 მეფ. 17, 14-16; ლუკ. 4, 26.

სარეფთელი ქერივი დედაკაცის მკედარი შვილის გაცოცხლება. 3 მეფ. 17, 17-23.

ზეციური ცეცხლი წვაეს მსხვერპლს. 3 მეფ. 18, 36-38.

დიდი წვიმა. 3 მეფ. 18, 41-45; იაკ. 5, 18.

ოქოზიას მხედართმთავარნი შთანთქმულნი ცეცხლით. 4 მეფ. 1, 10-14. მდინარე იორდანის წყლის გაყოფა. 4 მეფ. 2, 8.

ელიზე წინასწარმეტყველი

მდინარე იორდანის წყლის გაყოფა. 4 მეფ. 2, 14.

მწარე და მავნებელი წყლის დატბობა. 4 მეფ. 2, 19-22.

ბეთილის ბავშვები, დათვებისგან შეკმულნი. 4 მეფ. 2, 23-25.

სასწაულებრივი წყალნი. 4 მეფ. 3, 16-20.

ზეთი, რომელმაც სასწაულებრივ აავსო ჭურჭელნი. 4 მეფ. 4, 1-7.

სომანიტიელი დედაკაცის მკედარი შვილის გაცოცხლება. 4 მეფ. 4, 33-35; 8, 5.

მოშხამული საჭმელი. 4 მეფ. 4, 39-41.

გამრავლებული პური. 4 მეფ. 4, 41-42.

განკურნებული ნემან ასური. 4 მეფ. 5, 10-14; ლუკ. 4, 27.

გეეზი, მოწყლული კეთროვნებით. 4 მეფ. 5, 20-27.

რკინა, ამოტივტივებული წყლის ზედაპირზე. 4 მეფ. 6, 5-7.

სიბრძავეთ მოწყლულნი და თვალისჩინდაბრუნებულნი. 4 მეფ. 6, 18-20.

მკედარი კაცი, რომელიც აღდგა ელისეს ძელების შეხებით. 4 მეფ. 13, 21.

ეხაია წინასწარმეტყველი

ეზეკიას განკურნება. 4 მეფ. 20, 1-7; ეს. 38, 1-5; 21.

მზის ჩრდილის უკან დაბრუნება. 4 მეფ. 20, 9-11; ეს. 38, 7-8.

ქრისტეს თორმეტი მოწაფე

სხვადასხვა სნეულთა განკურნებანი. მათ. 10, 1; მარკ. 3, 14-15; 6, 7-13; ლუკ. 9, 1-6.

სამოცდაათი მოწაფე

სხვადასხვა სასწაულები. ლუკ. 10, 9-17.

მოციქულები

მრავალი სასწაული. მარკ. 16, 20; საქმე. 2, 44; 5, 12-16.

პეტრე მოციქული

კოჭლი კაცის მორჩენა. საქმე. 3, 2-8.

ანანიას და მისი ცოლის, საჟიფრას, სიკვდილი. საქმე. 5, 1-10.

სნეულების განკურნება. საქმე. 5, 15-16.

დავრდომილი ენეას განკურნება. საქმე. 9, 33-34.

მკედარი ტაბითას გაცოცხლება. საქმე. 9, 36-41.

სტეფანე

დიდი სასწაულები. საქმე. 6, 8.

ფილამე

სხვადასხვა სასწაულები. საქმე. 8, 5-7-13.

ანანია

უბრუნებს მხედველობას დაბრ-
მავებულ საელეს. საქმე. 9, 17-18; 22,
11-13.

პავლე

ელეიმას დაბრმავება. საქმე. 13, 8-11.

კოჭლი კაცის განკურნება. საქმე. 14, 8-10.

დედაკაცისაგან მისნობის სულის
განდევნა. საქმე. 16, 16-18.

სნეულთა განკურნებანი, უჩვეულო
სასწაულები. საქმე. 19, 11-12; 28, 9.

მკედარი ჭაბუკის — ევტიქოსის —
გაცოცხლება. საქმე. 20, 9-12.

გველის ნაკბენის განკურნება. საქმე.
28, 3-6.

პოპლიოსის მამის განკურნება.
საქმე. 28, 8.

პავლე და ბარნაბა

ნიშები და სასწაულები. საქმე. 14,
3; 15, 12.

სასწორი

სასწორი მოწმდებოდა ტაძარში
შენახული ნიშუშების მიხედვით. გამ.
30, 4.

ხანდახან ს. მოწმდებოდა სამეფო
ნიშუშების მიხედვით. 2 მეფ. 14, 6.

სასწორისათვის იყენებდნენ საწო-
ნებს. ეზეკ. 45, 12.

დანგი. გამ. 30, 12.

დიდრაქმა. დაბ. 24, 22.

სატირი. გამ. 30, 13.

დრაქმა. ნემ. 7, 71-72.

მინა (მნა). ნემ. 7, 72. ეზეკ. 45, 12.

ფულის ღირებულება წონით განი-
საზღვრებოდა. დაბ. 43, 21.

ლითონი წონით იზომებოდა. 1
ნემტ. 28, 14.

გაჭირვების დროს კვების პრო-
დუქტები წონით იყიდებოდა. ლევიტ.
26, 26. ეზეკ. 4, 10-12.

აკრძალულია სხვადასხვა გვარი
სასწორის ქონა. 2 სჯ. 25, 13-14.

მკაცრი ზღვევინება უსწორო სას-
წორისთვის. ლევიტ. 19, 35-36.

ხშირად იყო უსწორო სასწორები.
მიქ. 6, 11.

სასჯელი

მოავლენს ღმერთი. 2 სჯ. 29, 22;
32, 39-42; 4 მეფ. 8, 1; იობ. 12, 23-25;
ეს. 10, 6; 40, 23; 42, 25; იერ. 15, 3; 43,
11; გოდ. 2, 17; ეზეკ. 5, 8; 6, 12; 7, 9; 14,
21; 28, 22; 30, 19; ამოს. 9, 5; ოს. 6, 5.

სხვადასხვა სახე სასჯელისა

მოუსაველიანობა. ლევიტ. 26, 20; 2 სჯ. 28, 38-40; 29, 22; ფს. 106, 34; ეს. 19, 5-8; ამოს. 4, 7-9.

შიშშილობა. ლევიტ. 26, 26-29; 2 სჯ. 28, 53-57; 2 მეფ. 24, 13; 4 მეფ. 8, 1; 1 ნეშტ. 21, 12; იერ. 14, 12; 15, 2; 29, 18; ეზეკ. 4, 16; 5, 12-16; 6, 11; 14, 13; ამოს. 4, 6; გამოცხ. 18, 8.

სნეულეხანი. ლევიტ. 26, 16; 2 სჯ. 28, 27-35-59-61; 29, 22; იობ. 33, 19.

მანებელი ცხოველები. ლევიტ. 26, 22; რიცხ. 21, 6; 2 სჯ. 32, 24; 4 მეფ. 17, 25; იერ. 8, 17; 12, 9; ეზეკ. 5, 17; 14, 15.

სიკედლილიანობა. ლევიტ. 26, 25; რიცხ. 14, 12; 2 სჯ. 28, 21-22; 2 მეფ. 24, 13; 1 ნეშტ. 21, 12; იერ. 14, 12; 15, 2; 29, 18; 44, 13; ეზეკ. 5, 12; 6, 11; 14, 19; 28, 23; 38, 22; ამოს. 4, 10; გამოცხ. 18, 8.

აჯანყებანი და შინაური ომი. 2 მეფ. 12, 9-21; 3 მეფ. 11, 11; 12, 15-19; 4 მეფ. 8, 20; 2 ნეშტ. 10, 18; 16, 9; 21, 10; ეს. 3, 1-7.

დამარცხება მტერთაგან. ლევიტ. 26, 17; 2 სჯ. 28, 25; მსაჯ. 2, 14; 2 მეფ. 24, 13; 4 მეფ. 21, 14; 1 ნეშტ. 21, 12; 2 ნეშტ. 24, 24; ნემ. 9, 27; იერ. 5, 17; 12, 7; ეზეკ. 39, 23.

ტყვეობა. 2 სჯ. 28, 41; ეს. 5, 13; იერ. 15, 2; ეზეკ. 39, 23; ამოს. 9, 4; ლუკ. 21, 24.

განხვევა. ლევიტ. 26, 33; 2 სჯ. 4, 27; 28, 65; ნემ. 1, 8; იერ. 9, 16; ეზეკ. 5, 12; ამოს. 9, 9.

აღმოფხვრა სახელისა და ხსენებისა. 2 სჯ. 9, 14; 25, 19; 29, 20; იობ. 18, 17; ფს. 9, 5; 33, 17; 108, 13-15; ეს. 14, 22; 26, 14.

შიში და მწუხარება. გამ. 15, 16; 23, 27; ლევიტ. 26, 36; 2 სჯ. 28, 67; 1 მეფ. 14, 15; 2 ნეშტ. 15, 6; იობ. 15, 20-22; ეს. 8, 22; 13, 6-8;

აოხრება. ლევიტ. 26, 31-33; ეს. 13, 9; 34, 11; იერ. 4, 7; 22, 6; 25, 9; 46, 19; 49, 13; 50, 12; ეზეკ. 12, 19; 30, 14; 33, 29; იოველ. 3, 19; ოს. 13, 15; სოფ. 2, 13.

დაცინვა მისი, ვინც არ ისმენს ღმრთისას. 2 სჯ. 11, 28; 28, 15-20; იერ. 11, 3; დან. 9, 11; მალ. 2, 2; 3, 9.

მიტოვება ღმრთისგან. 2 სჯ. 31, 17; ფს. 87, 14-16; ეს. 59, 2; 64, 7; იერ. 7, 29; 23, 33; 33, 5; ეზეკ. 39, 23; მიქ. 3, 4.

გაბოროტება. გამ. 7, 3; 9, 12; 2 სჯ. 2, 30; 3 მეფ. 22, 23; ეს. 6, 9-10; მათ. 13, 13-15; მარკ. 4, 12; ლუკ. 8, 10; იოან. 12, 40; საქმე. 28, 26; რომ. 11, 8-10; 2 კორ. 3, 14-15.

დალუკვა. 2 სჯ. 32, 24; იობ. 31, 3; ფს. 93, 23; იგავ. 2, 22; ეს. 11, 4; 13, 9; 14, 23; იერ. 6, 26; 51, 56.

სასჯელი დაწესებულია

ხალხებისათვის. დაბ. 15, 14; იობ. 12, 23; ფს. 9, 19; 58, 5; 109, 6; 134, 10; ეს. 3, 1; 13, 19; 34, 2; იერ. 10, 25; 18, 7; 25, 13-27; 30, 11; 46, 28; 51, 20; მიქ. 5, 15; ამბავ. 3, 12; საქმე. 13, 19.

მეფეთა და მთავართათვის. იობ. 12, 21; ფს. 106, 40; ეს. 3, 14; 28, 14-18; იერ. 22, 17-19; 25, 18; ეზეკ. 21, 30.

ოჯახთათვის. ლევიტ. 20, 5; 1 მეფ. 2, 31-34; 3, 13; 2 მეფ. 3, 29; 4 მეფ. 9, 8; იგავ. 3, 33; 14, 11; იერ. 23, 34.

ცალკეულ პირთათვის. ლევიტ. 20, 3; 2 სჯ. 29, 20; იერ. 23, 34.

ცოდვილთა შთამომავალთათვის. გამ. 20, 5; 34, 7; 2 სჯ. 5, 9; ფს. 36, 28; 108, 13; ეს. 14, 21; იერ. 32, 18; 36, 31; მალ. 2, 2-3.

ღმრთის ერის მტერთათვის. 2 სჯ. 32, 5-6; 1 ნეშტ. 17, 8; ეს. 14, 25; 26, 13-14; იერ. 30, 16; 50, 11-13; ეზეკ. 35, 11; იოველ. 3, 2-8.

მთელი ქვეყნისათვის. ფს. 58, 5; ეს. 26, 9-21.

*

ღმერთი სასჯელს მოაველენს მოსაქცევად. ლევიტ. 26, 18-19; 2 მეფ. 7, 14; იობ. 33, 16-18; 36, 8-10; 37, 13-15; ფს. 88, 32; 93, 10; 117, 18; ეს. 26, 16; იერ. 30, 11; 46, 28; ოს. 10, 10; ამოს. 4, 6-11; 1 კორ. 11, 32.

ღმერთი ს. მოაველენს

ღმრთის ერის გამოხსნისათვის. გამ. 6, 6; 2 სჯ. 11, 2-4; 4 მეფ. 19, 35; 2 ნეშტ. 32, 21; ეს. 37, 36; ფს. 104, 14-15; 77, 42-55.

ღმრთისადმი დაუმორჩილებლობისათვის. ლევიტ. 26, 14-16; 2 სჯ. 8, 20; 28, 15; მსაჯ. 2, 2-3; იობ. 36, 12; ფს. 88, 30-32; ეს. 42, 24; 65, 12; იერ. 9, 13-15; ოს. 7, 12-13.

სჯულის დარღვევისათვის. ლევიტ. 26, 15-16; 2 სჯ. 29, 24-26; ისუ ნავ. 23, 16; მსაჯ. 2, 20-21; 4 მეფ. 18, 12; ეს. 24, 5-6; იერ. 11, 3; 22, 8-9; ოს. 8, 1.

ღმრთის მიმართ დრტვივისათვის. რიცხ. 11, 1; 14, 27-29; 16, 40-47; ფს. 105, 25-27; 1 კორ. 10, 10.

ღმრთის განცხადებათა უგულებელყოფისათვის. 2 ნეშტ. 36, 16; იფავ. 1, 24-27; იერ. 7, 13-15; 11, 8; 12, 17; 25, 3-9; 26, 4-6; 32, 33-36; 35, 15-17; 44, 4-6; ზაქ. 7, 12-14; მალ. 2, 2.

კერპთაყვანისმცემლობისთვის. 2 სჯ. 29, 26-28; 4 მეფ. 22, 17; 2 ნეშტ. 7, 19-20; ფს. 105, 27-29; იერ. 8, 2; 16, 11-13; 22, 6-9.

უსამართლობისთვის. 2 მეფ. 7, 14; იერ. 13, 22; 36, 31; გოდ. 1, 14; ეზეკ. 7, 19.

სისაძაგლისთვის, სიბილწისთვის. ლევიტ. 18, 27-29; 2 სჯ. 18, 12; 4 მეფ. 21, 11-14; იერ. 6, 15; 16, 18; 32, 34-36; ნაუმ. 3, 6.

მორწმუნეთა დენისათვის. 2 სჯ. 30, 7; 32, 41-44; ფს. 7, 13; იერ. 17, 18; იოველ. 3, 19; სოფ. 2, 8-10; მათ. 23, 34-36; ლუკ. 11, 49-51.

მეფეთა ცოდვებისათვის. 2 მეფ. 24, 10-13; 1 ნეშტ. 21, 8-12; 3 მეფ. 11, 11-13; 4 მეფ. 21, 11-14; იერ. 15, 4; 4 მეფ. 23, 26; მიქ. 3, 11-12.

*

სასჯელი ხშირად მცირდება ღმრთის სიკეთით. 4 მეფ. 13, 23; 14, 26-27; ნემ. 9, 31; ფს. 105, 43-46; 117, 17-18; იერ. 5, 10-18; 30, 11; 46, 28; გოდ. 3, 32; ამოს. 9, 8; ნაუმ. 1, 11-12; 2 კორ. 6, 9.

ს. ცხადყოფს ღმრთის ნამდვილ თვისებას. გამ. 9, 14-16; ეს. 33, 12-13; ეზეკ. 7, 9; 28, 22; 38, 22-23; 39, 21-22; დან. 9, 14.

სასჯელს უნდა მიყვადეთ

თავმდაბლობისაკენ. ლევიტ. 26, 41; ისუ ნავ. 7, 6; 3 მეფ. 8, 47; 2 ნეშტ. 7, 13-14; 12, 7; 33, 12; იერ. 13, 18; გოდ. 3, 19-20; იოველ. 1, 13; 1 პეტ. 5, 6.

სინანულისაკენ. რიცხ. 21, 6-7; 2 სჯ. 4, 30; 3 მეფ. 8, 35-47; 2 ნეშტ. 6, 26-37; ფს. 77, 34; ეზეკ. 6, 9; 20, 37-43; გამოცხ. 3, 19.

ლოცვისაკენ. 2 სჯ. 26, 6-8; მსაჯ. 3, 9; 2 მეფ. 22, 7; 2 ნეშტ. 20, 9; ნემ. 1, 4; ფს. 73, 1; ეს. 26, 8-16; 37, 15; გოდ. 2, 18; 3, 41; იოველ. 1, 19.

მწუხარებისაკენ. გამ. 33, 4; ნემ. 1, 4; ესთ. 4, 3; ეს. 22, 12.

სასჯელი შეიძლება ავიცილოთ

თავმდაბლობით. გამ. 33, 5-15; მსაჯ. 2, 18; 3 მეფ. 21, 27-29; 4 მეფ. 22, 19-20; 1 ნეშტ. 21, 15-16; 2 ნეშტ. 12, 12; 34, 21; იოან. 3, 8-10.

ლოცვით. გამ. 32, 12-14; მსაჯ. 4, 1-3-23; 2 მეფ. 24, 16-17; 2 ნეშტ. 7, 13-14; 20, 9.

ბოროტებისაგან განშორებით. 2 ნეშტ. 7, 13-14; იერ. 18, 7-8; 26, 3; 36, 6-7.

ღმრთისაკენ მოქცევით. 2 სჯ. 30, 1-3; 2 ნეშტ. 7, 13-14; იერ. 3, 12; 26, 13; ოს. 6, 1; იოველ. 2, 12-14; იონ. 3, 8-10.

*

მორწმუნენი გადაურჩებიან სასჯელს. დაბ. 19, 29; 45, 7; გამ. 8, 22; 9, 26; 4 მეფ. 22, 20; იობ. 5, 19-23; ფს. 26, 5; 32, 18-19; 36, 18; 90, 5-7; ეს. 26, 20; 57, 1; ეზეკ. 9, 4-6; სოფ. 2, 3; გამოცხ. 7, 3; 9, 4.

ილოცვთ იმათთვის, ვინც ითმენს სასჯელს. გამ. 32, 11-13; რიცხ. 11, 2; 12, 13; 21, 7; 2 სჯ. 9, 19-20; დან. 9, 3.

თანაუგრძნეთ მათ, ვინც ითმენს სასჯელს. ფს. 136, 5; იერ. 9, 1; 13, 17; გოდ. 2, 11; 3, 48-51.

ცანით სასჯელის სიძარტლე. 2 მეფ. 24, 17; 1 ნეშტ. 21, 17; 2 ნეშტ. 12, 6; ეზრა. 9, 13; ნემ. 9, 33; ეს. 59, 12; იერ. 14, 7; გოდ. 1, 18; დან. 9, 14.

სასჯელის მაგალითები: ძველი ქვეყანა. დაბ. 7, 17-23; 2 პეტ. 2, 5; 3, 6. სოდომი და გომორი. დაბ. 19, 21-25; 2 პეტ. 2, 6. ეგვიპტელები. გამ. 9, 11-13. 2 სჯ. 11, 2-4. ისრაელი. რიცხ. 14, 35-45; 16, 46-49; 21, 6; 25, 3-9; ისუ ნავ. 7, 3-5; 2 მეფ. 21, 15-16; 1 ნეშტ. 21, 14-15. ამორეველნი. ისუ ნავ. 10, 5, 15-16. ქეტელნი, იებოსელნი და სხვანი. ისუ ნავ. 11, 6-20. აზოტელნი. 1 მეფ. 5, 6. აძალეკნი. 1 მეფ. 15, 3. ვეთელნი და ასკალონელნი. 1 მეფ. 5, 9-12. ბეთსაიდელნი. 1 მეფ. 6, 19. სოლომონის სამეფო. 3 მეფ. 11, 11-13; ასურასტანელნი. 4 მეფ. 17, 26. ასურთა მხედრობა. 4 მეფ. 19, 35; 2 ნეშტ. 32, 21; ეს. 37, 36. იერუსალიმი. 4 მეფ. 21, 11-15; იერ. თავი 39, 52.

ცალკე პირთა და ოჯახთა სასჯელის მაგალითები: კაენი. დაბ. 4, 11-12. ქამი და ქანანნი. დაბ. 9, 25. ფარაონი და მისი ოჯახი. დაბ. 12, 17. აბიმელექის ოჯახი. დაბ. 20, 17-18. კორე და მისი ნათესავები. რიცხ. 16, 31-33; 2 სჯ. 11, 6. ელის ოჯახი. 1 მეფ. 2, 31-34. ოფნი და ფინეზი. 1 მეფ. 2, 34. ნაბალი. 1 მეფ. 25, 38. საული. 1 მეფ. 28, 18-19. იოაბი და მისი ოჯახი. 2 მეფ. 3, 29. ოზია. 2 მეფ. 6, 7. იერობოამი. 3 მეფ. 13, 4. იერობოამი და მისი ოჯახი. 3 მეფ. 15, 29. აქაბი და მისი ოჯახი. 3 მეფ. 21, 19-22. გეეზი და მისი ოჯახი. 4 მეფ. 5, 27. იეზაბელი. 4 მეფ. 9, 35-37. იორამი. 2 ნეშტ. 21, 13-15. იოასი. 2 ნეშტ. 24, 24. ოზია. 2 ნეშტ. 26, 19-21. ნაბუქოდონოსორი. დან. 4, 31-33. ბალტაზარი. დან. 5, 24-30. ზაქარია მღვდელი. ლუკ. 1, 20-22. ანანია და

საფირა. საქმე. 5, 1-10. პეროდუ. საქმე. 12, 21-23. ელიმა. საქმე. 13, 8-11.

მაგალითები მორწმუნეთა, რომელნიც გადაარჩინეს სასჯელის მოვლენის დროს: ნოდამისი ოჯახი. დაბ. 7, 1-23; ებრ. 11, 7; 1 პეტ. 3, 20; 2 პეტ. 2, 5. ლოთი. დაბ. 19, 15-17; 2 პეტ. 2, 7. იოსები და მისი სახლეულობა. დაბ. 45, 5-7; საქმე. 7, 11-14. ისრაელი. გამ. 9, 6-26; 11, 7; 12, 23. ელია და სარეფთელი ქერივი დედაკაცი. 3 მეფ. 17, 9-15; ლუკ. 4, 25-26. ელისე და წინასწარმეტყველნი. 4 მეფ. 4, 38-41. სომანიტელი დედაკაცი. 4 მეფ. 8, 1-2.

სასჯელი ბოროტთა

ს. ბ. ღმრთისაგან მოდის. ლევიტ. 26, 18-24; 2 სჯ. 32, 39-42; ეს. 13, 11; 42, 24; იერ. 21, 14; 43, 11; 44, 13; 46, 25; ეზეკ. 7, 3-4; ამოს. 3, 6; მიქ. 1, 12.

ბოროტთა სასჯელს ეწოდება ღმრთის რისხვის სასმელი. ფს. 74, 8; ეს. 51, 17; იერ. 25, 15; ეზეკ. 23, 33; ამბაკ. 2, 16; გამოცხ. 14, 10; 16, 19.

ბოროტნი ისჯებიან

ღმრთის უცოდინარობისათვის. ფს. 78, 6; იერ. 10, 25; ოს. 4, 6; 2 თეს. 1, 8.

კერპთმსახურებისათვის. ლევიტ. 26, 30; ეს. 10, 10-11; ოს. 8, 4; გამოცხ. 21, 8; 22, 15.

ურწმუნოებისათვის. ფს. 105, 24-27; რომ. 11, 20; ებრ. 3, 18-19; იუდ. 1, 5; გამოცხ. 21, 8.

ღმრთის დაუმორჩილებლობისთვის. ნემ. 9, 29-30; იობ. 36, 12; ფს. 105, 25-26; ეს. 42, 24; იერ. 9, 13-15; 12, 17; 35, 17; 2 თეს. 1, 8.

ღმრთის მიმართ წინააღმდეგობისათვის. ლევიტ. 26, 14-16; 1 მეფ. 12, 15; ეს. 1, 20; ეზეკ. 20, 8; ეფეს. 5, 6.

ამპარტანებისათვის. ფს. 30, 23; იგავ. 16, 6; ეს. 2, 12; 13, 11; 24, 21.

ცოდვისათვის. იგავ. 13, 22; ეს. 59, 2; იერ. 14, 10; 16, 18; გოდ. 3, 39; 4, 13; ეზეკ. 39, 23; დან. 9, 16; ოს. 4, 7; 8, 13; 9, 9.

უსამართლობისათვის. 1 მეფ. 3, 13; ფს. 68, 27; იერ. 13, 21-22; გოდ. 1, 14; ეზეკ. 7, 19; 39, 23; ოს. 8, 13; 9, 9; ამოს. 3, 2.

მკვლელობისათვის. გოდ. 4, 13; ეზეკ. 22, 2-4; 35, 5-7; ოს. 4, 2-3; ლუკ. 11, 49-51.

ბიწიერებისათვის. 13, 27; გალ. 5, 19-21; ეფეს. 5, 5; კოლას. 3, 5-6; გამოცხ. 21, 8; 22, 15.

უსამართლობისა და მოტყუებისათვის. იგავ. 22, 16-17; იერ. 5, 28-29; 6, 13; ამოს. 8, 4-8; მიქ. 6, 10-13; ძალ. 3, 5; 1 კორ. 6, 9; გამოცხ. 22, 11-12.

ანგარების მოყვარებისათვის. იობ. 20, 18-23; იგავ. 28, 20; იერ. 8, 10; 51, 13; მიქ. 2, 2-3; ეფეს. 5, 5.

სხეების დაჩაგვრა-შევიწროებისათვის. ფს. 11, 5; ეს. 49, 26; იერ. 30, 16-20; ამოს. 4, 1-3; 5, 11-12.

სხეების დვენისათვის. 2 სჯ. 30, 7; სოფ. 2, 8-10; მათ. 23, 34-36; ლუკ. 11, 49-51; 2 თეს. 1, 6.

*

სასჯელი ბოროტთა არის ცოდვის ნაყოფი. იგავ. 5, 22; ოს. 10, 13-15; რომ. 6, 20-21; გალ. 6, 8.

ს. ბ. არის მისაგებელი ცოდვისთვის. მსაჯ. 9, 56; 2 ნემჭ. 6, 23; იობ. 13, 26; ფს. 90, 8; ეს. 65, 7; იერ. 16, 18; ეზეკ.

16, 43; რომ. 6, 23; ებრ. 2, 2; 2 პეტ. 2, 13.

ს. ბ. მათი უსამართლობის საზომისაებრ. იერ. 16, 18; 21, 14; 25, 14; 51, 6; ეზეკ. 11, 21; ოს. 4, 9; 12, 3.

ს. ბ. გადადის მათ შვილებზე. გამ. 20, 5; 34, 7; რიცხ. 14, 18; 2 სჯ. 5, 9; იობ. 5, 4; 21, 19-20; ეს. 13, 16; 14, 21.

ს. ბ. იწყება ამ ცხოვრებაში. იგავ. 11, 31.

ს. ბ. ამ ცხოვრებაში არის

დამცირება. ლევიტ. 26, 19; ფს. 146, 6; ეს. 2, 11; 13, 11; 23, 9.

ქონების დაკარგვა. იობ. 20, 15-22; ეკლ. 2, 26; იერ. 12, 13; 17, 11.

ავადმყოფობა. რიცხ. 11, 33; ლევიტ. 26, 16; 2 სჯ. 28, 59-61; იობ. 20, 10; 27, 20; 33, 19-22; ზაქ. 14, 12.

შიში. ლევიტ. 26, 36; 1 მეფ. 14, 15; იობ. 15, 20-22.

სულის შეშფოთება და მოწყენილობა. 2 სჯ. 31, 17; ეს. 8, 22; იერ. 49, 24; სოფ. 1, 15.

სინდისის ქენჯნა. დაბ. 42, 21; მათ. 27, 3-5.

შიშშილი. ლევიტ. 26, 26-29; 2 სჯ. 28, 53-57; 4 მეფ. 8, 1; ფს. 106, 34; იერ. 14, 12; ეზეკ. 6, 11.

ომი. ლევიტ. 26, 25; ეს. 1, 20; იერ. 14, 12; 19, 7; 25, 31; ეზეკ. 6, 11.

მტრები. ლევიტ. 26, 17; 2 სჯ. 28, 25; ნემ. 9, 27; ეზეკ. 39, 23.

ნადირნი, მხეცნი. ლევიტ. 26, 22; 2 სჯ. 32, 24; იერ. 12, 9; ეზეკ. 5, 17.

სიკვდილიანობა. რიცხ. 14, 12; 2 სჯ. 28, 21-22; იერ. 14, 12; ეზეკ. 6, 11-12; 28, 23; ამოს. 4, 10.

გაჟღერება, მოსპობა. 2 სჯ. 32, 24;

იობ. 4, 9; 22, 16; 31, 3; 36, 6; ფს. 7, 12; 9, 5; 36, 2; 67, 2; 93, 23; 144, 20; იგავ. 2, 22; ეს. 13, 9; ეზეკ. 16, 49-50.

ბოროტობა სასჯელი მომავალ ცხოვრებაში

საუკუნო განსჯა. მარკ. 3, 29; 2 თეს. 2, 12; იაკ. 2, 13; იუდ. 1, 4.

განშორება ღმრთის პირისაგან. მათ. 7, 23; 25, 41; ლუკ. 13, 27.

გამორიცხვა ღმრთის სასუფეველიდან. ფს. 1, 5; მათ. 5, 20; 8, 11-12; 13, 47-50; ლუკ. 13, 27-28; 1 კორ. 6, 10; 15, 50; გალ. 5, 19-21; ეფეს. 5, 5; გამოცხ. 21, 27; 22, 15.

ერთობა ეშმაკსა და ეშმაკის ანგელოზებთან. მათ. 25, 41; გამოცხ. 20, 10-19.

ბნელი გარესქნელი. მათ. 8, 12; 22, 13; 25, 30.

საუკუნო სირცხვილი. იობ. 8, 21; დან. 12, 2.

საუკუნო დაღუპვა. ფს. 51, 5; 91, 7; რომ. 9, 22; ფილიპ. 3, 19; 2 თეს. 1, 9.

სიკვდილი მუდამ და საუკუნო. რომ. 6, 23; 8, 13; გამოცხ. 20, 14-15; 21, 8.

ჯოჯობითი. მათ. 11, 23; ლუკ. 10, 15; 16, 23.

ცეცხლის გეჰენია. მათ. 5, 22; 10, 28; 18, 9; 23, 33; მარკ. 9, 47; ლუკ. 12, 5.

ცეცხლის ტბა. გამოცხ. 19, 20; 20, 10-15; 21, 8.

საუკუნო ცეცხლი. ეს. 33, 14; მათ. 3, 12; 18, 8; 25, 41; მარკ. 9, 43; ლუკ. 3, 17; იუდ. 1, 7.

ღმრთის გულისწყრომის სასჯელი. ფს. 74, 8; გამოცხ. 14, 16.

მარადიული მატლი. ეს. 66, 24; მარკ. 9, 44-48.

ტირილი და კბილთა ღრჭენა. მათ. 8, 12; 13, 42-50; 22, 13; 24, 51; ლუკ. 13, 28.

მწუხარება და საუკუნო სატან-ჯველი. რომ. 2, 9; 2 თეს. 1, 9; გამოცხ. 14, 11; 20, 10.

ღმერთის მართლმსაჯულება მოითხოვს ბოროტთა დასჯას. ფს. 128, 4; რომ. 2, 5; 3, 5-8; 13, 4; 2 თეს. 1, 6.

ღმერთს ვადიდებთ ბოროტთა დასჯის გამო. გამ. 9, 16; რომ. 9, 17; გამ. 14, 4; ლევიტ. 10, 3; ფს. 58, 13; ეზეკ. 39, 13.

ბოროტთა სასჯელი მომავალ ცხოვრებაში იქნება

მათი საქმეების მიხედვით. იობ. 34, 11; იერ. 17, 10; მათ. 16, 27; 25, 46; რომ. 2, 6-9; 2 კორ. 5, 10; კოლას. 3, 25; იუდ. 1, 15; გამოცხ. 22, 11-12.

იმის მიხედვით, თუ როგორ იციან მათ სამართალი. ლუკ. 12, 47-48; რომ. 2, 12.

იმ ნიჭთა უგულვებლყოფისათვის, რომელიც მიეცა მათ. მარკ. 6, 11; ლუკ. 10, 10-14.

შეუმსუბუქებლად. იგავ. 6, 15; ლუკ. 16, 23-26.

ბოროტთა სასჯელი ხშირად მოულოდნელია. ფს. 34, 8; 63, 7; იგავ. 6, 14; 29, 1; ეს. 47, 10-11; გოდ. 4, 6; 1 თეს. 5, 3.

ბოროტთა სასჯელის დაგვიანება ცოდვილთ ათავსებებს. ეკლ. 8, 11; 2 პეტ. 3, 3-4.

ბოროტთა დასჯა თუმცა გვიანდება, უეჭველად იქნება. 2 სჯ. 32, 35; იობ. 21, 30-31; ეკლ. 12, 1; იერ. 46, 21; 51, 56; 2 პეტ. 2, 3.

ბოროტნი სასჯელს თავიდან ვერ აიცილებენ. იგავ. 11, 21-22; 16, 5; 1 თეს. 5, 3; ებრ. 2, 2-3; 12, 25; 1 პეტ. 4, 17-18.

ბოროტთა დასჯა უნდა იყოს გაფრთხილება სხვებისათვის. რიცხ. 26, 10; 2 პეტ. 2, 4-9; იუდ. 1, 7.

სასჯელი ბოროტთა შესრულება გასამართლების დღეს. მათ. 25, 31-46; რომ. 2, 5-16; 2 პეტ. 2, 9.

სატანა, უშმაკი

სახელწოდებები

ჩვეულებრივი სახელწოდებები სატანა და ეშმაკი ნიშნავს: მტერს, მოქიშპეს, ბრალმდებელს. ზაქ. 3, 1-2; მათ. 4, 10; 13, 39. „ეშმაკი“ – ცილისმწამებელი, ბრალმდებელი, მოქიშპე. მათ. 4, 1; 1 იოან. 3, 8; გამოცხ. 12, 9; იოან. 6, 70.

ამათ გარდა ბიბლიაში ბოროტი სულის სხვა სახელწოდებებიც გვხვდება: ღმერთი ამა სოფლისა, ეშმაკი, მთაყარი, ბოროტი, უკეთური. იოან. 12, 31; 14, 30; 16, 11; 1 იოან. 2, 14; 3, 12; 5, 18-19; 2 თეს. 3, 3; ეფეს. 2, 2; 2 კორ. 4, 4; გამოცხ. 12, 7.

მისი ბუნება და საქმე. იოან. 8, 44; 2 კორ. 4, 4; 11, 14; 12, 7; გამოცხ. 12, 10; ზაქ. 3, 1; მათ. 13, 19; ლუკ. 13, 16; 22, 31; საქმე. 5, 3; 10, 38; 1 კორ. 5, 5.

მის მსახურებს ეწოდებათ

მისი ანგელოზები. 2 კორ. 12, 7. გამოცხ. 12, 7. მათ. 25, 41.

მისი საკრებულო. გამოცხ. 2, 9; 3, 9.

*

მისი გადმოგდება ზეციდან. ლუკ. 10, 17-18.

მისი აღსასრული. იოან. 12, 31;
16, 11; გამოცხ. 12, 9; 20, 2-10.

**საშიშროება ქრისტიანთათვის და
მათი ამოცანა**

საშიშროება. 1 ტიმ. 4, 1; 1 კორ.
10, 20.

ამოცანა. საქმე. 26, 18; ეფეს. 6, 11.
16; 1 პეტ. 5, 8; იაკ. 4, 7. 8.

*

ეშმაკს არ შეუძლია გააძევოს
ეშმაკი. მათ. 12, 24-26; მარკ. 3, 22-27;
ლუკ. 11, 15. 17-18.

ეშმაკი ვარდება ზეციდან, როგორც
ელვა. ლუკ. 10, 18.

ეშმაკმა ითხოვა დათესვა ქრისტეს
მოწაფეებისა, როგორც პურის მარც-
ელისა. ლუკ. 22, 31-32.

ქრისტეს საუბარში პეტრესთან
მაცხოვრის მომავალ ვნებაზე (ტან-
ჯგაზე) არის მითითება სატანაზე,
როგორც მაცთურზე: „წარვედ ჩემგან,
სატანა! საცთურ ჩემდა ხარ“. მათ. 16,
21-23; მარკ. 8, 31-33.

სატფურება, განახლება, ენკენია

დაწესებულია ტაძრის განწმენდის
მოსახსენებლად ანტიოქიის მიერ მისი
წაბილწვის შემდეგ. დან. 11, 31.

დღესასწაულობდნენ ზამთარში.
იოან. 10, 22.

საიუბილეო დღესასწაული

ტარდებოდა ყოველ ორმოცდამეათე
წელს. ლევიტ. 25, 8-10.

სატფურებას ეწოდება

გამოხსნის წელიწადი. ეს. 63, 4.

შეწყნარებული წელი. ეს. 61, 2.

*

სატფურების დასაწყისს საყვირით
იტყობინებოდნენ. ლევიტ. 25, 9.

კანონები სატფურებასთან დაკავშირებით

მინდვრის სამუშაოს შეწყვეტა.
ლევიტ. 25, 11.

გაყიდული ქონების დაბრუნება.
ლევიტ. 25, 23-27.

ებრაელ მოქირავნეთა განთავისუ-
ფლება. ლევიტ. 25, 40-41, 54.

თუ სახლები გამაგრებულ ქალა-
ქებში ერთი წლის განმავლობაში არ
იქნება გამოსყიდული, ისინი დარჩება
მყიდველს. ლევიტ. 25, 30.

ქონების გაყიდვა წელთა რიცხვის
მინდევით სატფურების შემდეგ. ლევიტ.
25, 15-16.

მიძღვნილი ქონების ღირებულება
გამოითვლება ს. შემდეგ. ლევიტ. 27,
14-23.

*

სახარების პირველსახე. ეს. 61, 1.
2; ლუკ. 4, 18-19.

ახალი მთვარის დღესასწაული

დღესასწაულს აცხადებდნენ საყვი-
რით. რიცხვ. 10, 10.

მსხვერპლშეწირვა დღესასწაულის
დროს. რიცხ. 28, 10-14.

სადღესასწაულო ღმრთისმსახუ-
რება უფლის სახლში სრულდებოდა.
ეს. 66, 23; ეზეკ. 46, 1.

დღესასწაულის დროს ნადიმი
იმართებოდა. 1 მეფ. 20, 5, 18.

დღესასწაულობდნენ საზეიმოდ. 1
ნემტ. 23, 31; 2 ნემტ. 8, 13; 31, 3.

დღესასწაული განახლებულია ტყვეობის შემდეგ. ეზრ. 3, 5; ნემ. 10, 33.

დღესასწაულის მხოლოდ გარეგნული დაცვა საბაგლობაა ღმრთისათვის. ეს. 1, 13-14.

უკეთურებს სძულდათ ეს დღესასწაული. ამოს. 8, 5.

ებრაელებს ცოდვების გამო აეკრძალათ ეს დღესასწაული. ოს. 2, 11.

ქრისტიანების მიერ ამ დღესასწაულის დაცვა აკრძალული იყო. გალ. 4, 10; კოლ. 2, 16.

მეერგასე (ორმოცდამეათე) დღის დღესასწაული

იყო, როდესაც გავიდოდა ორმოცდაათი დღე მკის დაწყებიდან. 2 სჯ. 16, 9.

დღესასწაულს ეწოდებოდა

მკის დღესასწაული. გამ. 23, 16.

შვიდეულის დღესასწაული. გამ. 34, 22; 2 სჯ. 16, 10.

პირველნაყოფთა შესაწირავი. რიცხ. 28, 26.

მეერგასე (ორმოცდამეათე) დღის დღესასწაული. საქმე. 2, 1.

*

დღესასწაულისას ჭირნახულის აღებას წყევტდნენ. ლევიტ. 23, 21.

დღესასწაულის დროს ხდებოდა ვაჟების წარდგინება. გამ. 23, 16-17; 2 სჯ. 16, 16.

წმინდა სიხარულის დღე იყო. 2 სჯ. 16, 11-12.

დღესასწაულზე მოჰქონდათ ორი პური და სხვა შესაწირავი. ლევიტ. 23, 17.

მსხვერპლშეწირვა დღესასწაულზე. ლევიტ. 23, 18-19. რიცხ. 28, 27-30.

დღესასწაულის დროს არის მიცემული კანონი სინაზე. გამ. 19, 1-11.

ამ დღესასწაულის დროს მიეცათ მოციქულებს სულიწმინდა. საქმე. 2, 1-3.

ეს დღესასწაული დაცული იყო პირველყოფილი კლესიის მიერ. საქმე. 20, 16; 1 კორ. 16, 8.

წილის (ფრურეს, პურიმის) დღესასწაული

წ. დ. დაწესებულია ამანის დანაშაულებრივი გემის მოსპობის გასახსენებლად. ესთ. 3, 7-15; 9, 24-26.

წილის დღესასწაულის დასაწყისია მეთორმეტე თვის (ადარის) თოთხმეტი რიცხვი. ესთ. 9, 17.

წილის დღესასწაული გრძელდებოდა ორ დღეს. ესთ. 9, 21.

დღესასწაულის წესი. ესთ. 17-22.

ებრაელებმა დააწესეს ყოველწლიური დღესასწაული. ესთ. 9, 28.

დღესასწაული დამტკიცებულია სამეფო ხელისუფლების მიერ. ესთ. 9, 29-31.

შაბათის წლის დღესასწაული

შაბათს მიწას ასვენებდნენ. ლევიტ. 25, 2.

იტავდნენ ყოველ მეშვიდე წელს. გამ. 23, 11. ლევ. 25, 4.

მოსავლის უხვი ნაშთი მეექვსე წელს შაბათის წლისათვის ინახებოდა. ლევიტ. 25, 20-22.

განკარგულებები შაბათის წელთან

დაკავშირებით: მთელი მინდვრის სამუშაოების შეწყვეტის შესახებ. ლევიტ. 25, 4-5.

მიწის ნაყოფების საერთო ხმარების შესახებ. გამ. 23, 11. ლევიტ. 25, 6-7.

ვალების გადახდის გადადების შესახებ. 2 სჯ. 15, 1-3. ნემ. 10, 31.

ყველა ებრაელი მონის გათავისუფლება. გამ. 21, 2; 2 სჯ. 15, 12.

უცხოელს შეიძლება ვალი მოსთხოვონ. 2 სჯ. 15, 3.

დღესასწაულის მოახლოებამ ადამიანი უმოწყალო არ უნდა გახადოს. 2 სჯ. 15, 9-11.

ისრაელთ ემუქრებოდნენ დღესასწაულის შეუსრულებლობის გამო. ლევიტ. 26, 34-35, 43. იერ. 34, 13-18.

სამოცდაათწლიანი ტყვეობა ნაწილობრივ სასჯელი იყო დღესასწაულის შეუსრულებლობისთვის. 2 ნემშტ. 36, 20-21.

დღესასწაული განახლებულია ტყვეობის შემდეგ. ნემ. 10, 31.

ტალავრობის (ტაძრობის) დღესასწაული

ხდებოდა მკისა და ყურძნის დაკრეფის შემდეგ. 2 სჯ. 16, 13.

იწყებოდა მეშვიდე თვის 15 რიცხვს. ლევიტ. 23, 34-39.

გრძელდებოდა შვიდი დღე. ლევიტ. 23, 34, 41; 2 სჯ. 16, 13-15.

ეწოდებოდა ნაყოფთა შეგროვების დღესასწაული. გამ. 34, 22.

ყველა ეკუთვნის უნდა დასწრებოდა დღესასწაულს. გამ. 23, 16-17.

დღესასწაულის პირველი და უკანასკნელი დღეები წმინდა, ე. ი. დასვენების დღეებია. ლევიტ. 23, 35-39. რიცხ. 29, 12-35.

მსხვერპლშეწირვა დღესასწაულის დროს. ლევიტ. 23, 36-37. რიცხ. 29, 13-39.

დღესასწაული მხიარულია. 2 სჯ. 16, 14-15.

ხდებოდა ყოველწლიურად. ლევიტ. 23, 39-41.

ადამიანები დღესასწაულის დროს ცხოვრობდნენ კარვებში. ლევიტ. 23, 40. ნემ. 8, 15-16.

ზოგიერთი თავისებურება ტალავრობის (კარვის, ტაძრობის) დღესასწაულის დროს

კანონის კითხვა მთელი ისრაელის წინ ტალავრობის დღესასწაულზე. 2 სჯ. 31, 10-13.

ხელში უნდა სჭეროდათ ფინიკის ტოტი. გამოცხ. 7, 9.

წყლის ამოღება სილოამის საბანელიდან. ეს. 8, 6. იოან. 9, 7.

„ოსანას“ გალობა. მათ. 21, 8-9.

უდაბნოში ისრაელის მწირობის გასახსენებლად. ლევიტ. 23, 41-43.

ტალავრობის (ტაძრობის) დღესასწაულის განსაკუთრებული დღესასწაულობა

სოლომონის ტაძრის კურთხევის (განწმენდის) დროს. 3 მეფ. 8, 2. 65.

ტყვეობის შემდეგ. ეზრა. 3, 4. ნემ. 8, 17.

ენების (ზატყის) დღესასწაული (პასექი)

ღმრთის მოცემულია. გამ. 12, 2-3.

დასაწყისი არის პირველი თვის 14 რიცხვის საღამოს. გამ. 12, 3. 6. 18. ლევიტ. 23, 5. რიცხ. 9, 3.

გრძელდებოდა შეიდი დღე. გამ. 12, 15; ლევიტ. 23, 6.

ენების დღესასწაულის სახელწოდებები

ენება. რიცხ. 9, 1-5; იოან. 2, 13; 11, 55.

ზატიკი უფლისა. გამ. 12, 11. 27.

უცომოთა დღესასწაული. მარკ. 14, 1; ლუკ. 22, 1.

უცომოთა დღეები. საქმე. 12, 3; 20, 6.

*

ყველა ვაჟი უნდა გამოცხადებულიყო წელიწადში სამჯერ. გამ. 23, 17; 2 სჯ. 16, 16.

საზატიკო კრავს ჭამდნენ აღდგომის პირველ დღეს. გამ. 12, 6-8.

უცომოს ჭამდნენ აღდგომის მთელი დროის განმავლობაში. გამ. 12, 15; 2 სჯ. 16, 3.

ზატიკის მთელი დროის განმავლობაში სახლში არ უნდა ყოფილიყო საფუარი. გამ. 12, 19.

ზატიკის მთელი დროის განმავლობაში ისრაელის ფარგლებში არ უნდა ყოფილიყო საფუარი. გამ. 13, 7; 2 სჯ. 16, 4.

ზატიკის განმავლობაში არ უნდა ყოფილიყო არაფერი აფუებული. გამ. 12, 20.

სასჯელი იყო აფუებულის ხმარებისათვის. გამ. 12, 15. 19.

ზატიკის პირველ და უკანასკნელ დღეს იყო წმინდა შეკრება, ანუ განსვენება. გამ. 12, 16; რიცხ. 28, 17. 24.

მსხვერპლშეწირვა აღდგომის დროს. ლევიტ. 23, 8; რიცხ. 28, 19-23.

ზატიკის შემდეგ დღეს მოჰქონდათ ქერის სამკალის პირველი ძნა. ლევიტ. 23, 10-14.

გასახსენებლად

პირმშოთა დასჯისა. გამ. 12, 12-13.

ისრაელის ეგვიპტისგან გათავისუფლებისა. გამ. 12, 17. 42; 13, 9; 2 სჯ. 16, 3.

ზატიკის დღესასწაულობა ნაანდერძები, ნამცნები აქვს ისრაელის ყველა თაობას. გამ. 12, 14; 13, 10.

ნამცნები აქვთ, რომ ბავშვებს აუხსნან ზატიკის მნიშვნელობა. გამ. 12, 26-27; 13, 8.

ზატიკის სათანადო დღესასწაულობისთვის საჭირო იყო განწმედა. იოან. 11, 55.

უწმინდურებს შეეძლოთ ედღესასწაულათ ენება მეორე თვის მეთოთხმეტე დღეს. რიცხ. 9, 6-11; 2 ნეშტ. 30, 2-3, 15.

წინადაუცვეთელებს არ შეეძლოთ ედღესასწაულში მონაწილეობა. გამ. 12, 43-45.

წინადაცვეთილ უცხოთომელებს და მონებს შეეძლოთ მონაწილეობა. გამ. 12, 44-48.

ზატიკის შეუსრულებლობა სიკვდილით ისჯებოდა. რიცხ. 9, 13.

ზატიკის ურიგოდ დღესასწაულობა ისჯებოდა. 2 ნეშტ. 30, 18-20.

პასექი იდღესასწაულეს ეგვიპტის დატოვების ჟამს. გამ. 12, 28. 50.

სინას უდაბნოში. რიცხ. 9, 3-5.

აღთქმულ მიწაზე მისვლის დროს. ისუ ნავ. 5, 10-11.

ეზეკია მეფის დროს. 2 ნეშტ. 30, 1.

იოსია მეფის დროს. 4 მეფ. 23, 22-23; 2 ნეშტ. 35, 1. 18.

ტყეობის შემდეგ. ეზრ. 6, 19-20.
ქრისტეს სიკვდილის წინ. ლუკ. 22, 15.

მოსემ „სარწმუნოებით ყო ზატიკი იგი“. ებრ. 11, 28.

ქრისტე მუდმივად ასრულებდა პასექს. მათ. 26, 17-20. ლუკ. 22, 15. იოან. 2, 13. 23.

უფლის სერობა. შედგა პასექის დროს. მათ. 26, 26-28.

პატიმრის განთავისუფლების ჩვეულება პასექის დროს. მათ. 27, 15. ლუკ. 23, 16-17.

შაბათი პასექის დროს დიდი დღეა. იოან. 19, 31.

შაბათის წინადღეს მოსამზადებელი დღე ეწოდებოდა. იოან. 19, 14. 31.

ქრისტესმიერი ხსნის პირველსაჲ. 1 კორ. 5, 7-8.

საყვირთა დღესასწაული (სახსენებელი საყვირთა დაბერვისაი)

ტარდებოდა მეშვიდე თვის პირველ დღეს. ლევიტ. 23, 23. რიცხ. 29, 1.

საყვირთა დაკერის გასახსენებლად. ლევიტ. 23, 23.

საყვირთა დღესასწაულზე წმინდა შეკრება ანუ განსვენება და სიმშვიდე. ლევიტ. 23, 23-24.

მსხვერპლშეწირვა საყვირთა დღესასწაულზე. რიცხ. 29, 2-6.

წლიური დღესასწაულები

ღმერთის მიერ არის მოცემული. გამ. 23, 14.

ჩამოთვლილია შესაწირავი. გამ. 23, 15-16.

სახელწოდებები

უფლის დღესასწაულები. ლევიტ. 23, 4.

სამადლობელი დღესასწაულები. ფს. 121, 4.

*

ყველა გაეი უნდა დასწრებოდა. გამ. 23, 17; 34, 23.

ბავშვები დღესასწაულებზე დასწრებას იწყებდნენ 12 წლის ასაკიდან. ლუკ. 2, 42.

ქალებიც ხშირად ესწრებოდნენ დღესასწაულებს. ლუკ. 2, 41.

ისრაელნი სიხარულით ესწრებოდნენ დღესასწაულებს. ფს. 121, 1-2.

ისრაელნი დიდ ჯგუფებად ესწრებოდნენ დღესასწაულებს. ლუკ. 2, 44.

სიძნელეები და საფრთხე დღესასწაულებზე. ფს. 83, 7-8.

ქვეყანას დღესასწაულების დროს იცავდა ღმერთი. გამ. 34, 24.

მსხვერპლშეწირვა დღესასწაულებზე. გამ. 34, 20; 2 სჯ. 16, 16-17.

დღესასწაულები — დრონი სიხარულისა. ეს. 30, 29.

მსხვერპლშეწირვა. 1 მეფ. 1, 3; 2 ნეშტ. 8, 13.

იერობოამა აცთუნა 10 ტომი, რომ არ დასწრებოდნენ დღესასწაულს. 3 მეფ. 12, 27.

სხვადასხვა ქვეყნებში მიმოფანტული ებრაელები ხშირად ესწრებოდნენ დღესასწაულებს. საქმე. 2, 5-11.

ქრისტე ესწრებოდა დღესასწაულებს. იოან. 5, 1; 7, 10.

ებრაელთა ცოდვების გამო ღმერთს სძაგდა დღესასწაულები. ეს. 1, 13-14. ამოს. 5, 21.

ეკლესიის საერთო კრების პირველსახე. ებრ. 12, 23.

საუკუნო სატანჯველი

ქრისტეს მეორედ მოსვლისა და საშინელი სამსჯავროს შემდეგ მოუნანიებელი ცოდვილები წაველენ საუკუნო სატანჯველში. მათ. 25, 46.

საზარკელი

(ზედა სამოსელი)

მითითებები საფარველთან დაკავშირებით. რიცხ. 15, 38; 2 სჯ. 22, 12. იხმარებოდა ღამით ძილის დროს. გამ. 22, 26-27; 2 სჯ. 24, 13.

საფარველით ხშირად ატარებდნენ ტვირთს. გამ. 12, 34.

ქალები საფარველს თავსაფრებად იყენებდნენ. რუთ. 3, 15.

საფარველი სირბილის ან მუშაობის დროს სარტყელს საჭიროებდა. 3 მეფ. 18, 46. ლუკ. 17, 8.

ხშირად საფარველს განზე ღებდნენ. მათ. 24, 18. მარკ. 10, 50.

ებრაელები საფარველის გარეშე შიშვლებად ითვლებოდნენ. 2 მეფ. 6, 20. მარკ. 14, 51-52. იოან. 21, 7.

მრისხანების ან მწუხარების დროს ადამიანები საფარველს იხევენ. იოველ. 2, 13. მათ. 26, 65.

საულმა სამოელს საფარველი დაახია. 1 მეფ. 15, 27.

დავითმა საულს ს. მოჰკვეთა. 1 მეფ. 24, 4-5.

აქიამ იერობოამს ს. დაახია. 3 მეფ. 11, 30-31.

ქრისტემ საფარველი მოიხადა. იოან. 13, 4.

ებრაელები საფარველს აფენდნენ ქრისტეს წინაშე. მათ. 21, 8.

ს. თავმდაბლობის ნიშნად. დაბ. 24, 65.

მორჩილების ნიშნად. 1 კორ. 11, 6-7.

საფარველის მოხდა თავხედობად ითვლებოდა და შეურაცხმყოფელი იყო. ქება. 5, 7.

უწესო ქალებისათვის საფარველის მოხსნა სასჯელად ითვლებოდა. დაბ. 38, 14. ეს. 3, 15-26.

მოსემ სახე საფარველით დაიბურა. გამ. 34, 33; 2 კორ. 3, 13.

გადატარიით მნიშვნელობით

ებრაელი ხალხის სულიერი სიბრძავე. 2 კორ. 3, 14-16.

საზღაპი განგოზილი

(შეთეთრებული)

„უკი თქვენდა, მწიგნობარნო და ფარისეველნო, ორგულნო, რამეთუ მიმსგავსებულ ხართ საფლავთა განგოზილთა, რომელნი სჩანან გარეშე შევნიერ, ხოლო შინაგან სავე არიან ძვლებითა მკედართაითა და ყოვლითა არაწმიდებითა“. მათ. 23, 27-29.

საზუარი

საფუარს იყენებდნენ ცომის ასაფუკებლად. ოს. 7, 4.

მისი თვისება. 1 კორ. 5, 6.

აკრძალული იყო საფუარიანი ჭურის

პასექის დღესასწაულზე ჭამა. გამ. 12, 15-20.

სისხლთან ერთად მსხვერპლად მიტანა. გამ. 34, 25.

მსხვერპლად მიტანა შემწვარ

ხორციან ერთად. ლევიტ. 2, 11; 10, 12.

სამადლობელ მსხვერპლთან ერთად მიტანა. ლევიტ. 7, 13; ამოს. 4, 5-6.

პირველი ნაყოფი მოჰქონდათ საფუართან ერთად. ლევიტ. 23, 17-18.

გადატანითი მნიშვნელობით

სახარების სწრაფი გავრცელება. მათ. 13, 33; ლუკ. 13, 21.

ფარისეველთა მოძღვრება. მათ. 16, 6, 12.

ულმართო მოძღვრებანი. 1 კორ. 5, 6-7.

ცრუმოდვარნი. გალ. 5, 8-9.

ემშაკულება და უკეთურება. 1 კორ. 5, 8.

საფუძველი

(საძირკველი)

საფუძველი არის ნაგებობის ყველაზე დაბალი ნაწილი, რომელზედაც დგას იგი. ლუკ. 14, 29; 6, 49; საქმე. 16, 26.

ადარებენ

ზეცას. 2 მეფ. 22, 8.

მიწას. იობ. 38, 4; ფს. 103, 5.

მსოფლიოს. ფს. 17, 16.

მთებს. 2 სჯ. 32, 22.

საფუძველზე აგებულია

ქალაქები. ისუ ნავ. 6, 26.

კედლები. ეზრ. 4, 12. გამოცხ. 21, 14.

სახლები. ლუკ. 6, 48.

ტაძრები. 3 მეფ. 6, 37; ეზრ. 3, 10.

კოშკები. ლუკ. 14, 28-29.

*

საფუძველს აგებენ ქვისაგან. 3 მეფ. 5, 17.

ღრმად ამოჰყავთ. ლუკ. 6, 48.

მტკიცედ ამოჰყავთ. ეზრ. 6, 3-4.

საძირკველს ამაგრებენ თავსაკიდური ქვებით, კუთხის ქვებით. 1 პეტ. 2, 6; ეფეს. 2, 20.

საძირკველი ნაგებობის სიმტკიცეს უზრუნველყოფს. მათ. 7, 25; ლუკ. 6, 48.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტე. ეს. 28, 16; 1 კორ. 3, 11; ეფეს. 2, 20.

მოციქულთა მოძღვრება. ეფეს. 2, 20.

სახარების მოძღვრების პირველ-საწყისები. ებრ. 6, 1-2.

ღმრთის მცნებანი. 2 ტიმ. 2, 19.

მოსამართლენი. ფს. 81, 5.

მართალნი. იგაე. 10, 25.

წმინდანთა იმედი. ფს. 86, 1.

წმინდანთა ზეციური შემკვიდრება. ებრ. 11, 10.

საქმანი კათილნი

ქრისტე მაგალითია კეთილი საქმეებისა. იოან. 10, 32; საქმე. 10, 38.

კეთილი საქმენი იწოდებიან

საქმედ და შრომად სიყვარულისა. 1 თეს. 1, 3; ებრ. 6, 10.

ნაყოფად სიმართლისა. ფილიპ. 1, 11; ტიტ. 3, 5; იაკ. 3, 18.

კეთილ ნაყოფად. იოან. 15, 5-16; იაკ. 3, 17.

სინანულის ღირს ნაყოფად. მათ. 3, 8; საქმე. 26, 20.

*

საქმენი კეთილნი შეუძლებელია სარწმუნოების გარეშე. რომ. 14, 22-23; იოან. 15, 4.

ს. კ. არის იესო ქრისტეს მიერ ღმრთის სადიდებლად. ფილიპ. 1, 10.

მხოლოდ მას შეუძლია კეთილი საქმეების კეთება, ვინც იმყოფება ქრისტესთან. იოან. 15, 4-5.

საქმენი კეთილნი იქმნებიან მორწმუნეებში ღმრთის მიერ. ფილიპ. 2, 13-15; 2 კორ. 3, 5; 9, 8; 2 თეს. 2, 17; ებრ. 13, 20-21.

ს. კ. უნდა შესრულდნენ ღმრთის სათნო ყოფისთვის. მათ. 6, 1-4; ეფეს. 5, 9-10; კოლას. 1, 10; 2, 23; 1 თეს. 4, 1; ებრ. 13, 16.

ს. კ. უნდა შესრულდნენ ღმრთის სადიდებლად. მათ. 5, 16; 1 კორ. 10, 31; ფილიპ. 2, 15; 1 პეტ. 2, 12.

ს. კ. უნდა შესრულდნენ იესო ქრისტეს სახელით. კოლას. 3, 17.

საღმრთო წერილი მოწოდებულია კეთილ საქმეთა სასწავლებლად. 2 ტიმ. 3, 16-17; იაკ. 1, 25.

ღვთაებრივი სიბრძნე აღსავსეა კეთილი საქმეებით. იაკ. 3, 17.

ხსნა შესაძლებელია მხოლოდ მაღლით და არა მხოლოდ კეთილი საქმეებით. ეფეს. 2, 8-9; 2 ტიმ. 1, 9; ტიტ. 3, 4-5.

მორწმუნენი

გაჩენილნი არიან ქრისტეს მიერ კეთილი საქმეებისათვის. ეფეს. 2, 10.

რწმუნდებიან, რომ უნდა აღივსონ კეთილი საქმეებით. კოლას. 3, 12-14; ტიტ. 3, 8.

უნდა იყვნენ აღვსილნი კ. ს. საქმე. 9, 36; 1 ტიმ. 6, 18; ფილიპ. 1, 11.

მორწმუნეებმა უნდა გამოიღონ კეთილი საქმეების ნაყოფი. კოლას. 1, 10.

მორწმუნეებს გარდამეტებით უნდა ჰქონდეთ კეთილი საქმენი. 2 კორ. 9, 8.

სრულნი და განმტკიცებულნი უნდა იქნენ კეთილი საქმეებით. 2 ტიმ. 3, 17.

უნდა იბეჯითონ კეთილ საქმეებში. ტიტ. 3, 8-14.

უნდა იყვნენ განმტკიცებულნი კეთილ საქმეებში. 2 თეს. 2, 17.

მზად უნდა იყვნენ ყოველი კეთილი საქმისათვის. ტიტ. 3, 1.

უნდა გამოაცხადონ სიმშვიდით თავიანთი კეთილი საქმენი. იაკ. 3, 13.

უნდა ერიდებოდნენ კვხვნას თავიანთი კეთილი საქმეებით. მათ. 6, 1-18.

მორწმუნეთა კეთილი საქმენი უნდა ბრწყინავენ. იოან. 3, 21; მათ. 5, 16.

უნდა აქეზებდნენ თავიანთ თავს კეთილ საქმეებზე. ებრ. 10, 24.

ღედაკაცებმა უნდა დაამშვენონ თავიანთი თავი კეთილი საქმეებით. 1 ტიმ. 2, 10; 5, 10.

მღვდელმსახურნი

უნდა იყვნენ კეთილი საქმეების მაგალითი. ტიტ. 2, 7.

უნდა ასწავლიდნენ კეთილი საქმეების გაკეთებას. 1 ტიმ. 6, 18-19; ტიტ. 1, 14.

*

საჭიროება კეთილ საქმეთა. მათ. 3, 10; 7, 19; 25, 34-45; იოან. 15, 2-6.

კეთილ საქმეებს მიზნად აქვთ ღმრთის დიდება კაცთა წინაშე. მათ. 5, 16; იოან. 15, 8; 1 პეტ. 2, 12.

კეთილნი საქმენი ამტკიცებენ სარწმუნოების სიმართლეს. იაკ. 2, 14-26.

ს. კ. ამტკიცებენ ქრისტეს სიყვარულს. იოან. 14, 15-23; 15, 10-14.

ღმრთის მიმართ წმინდა და უბიწო მსახურება ცხადი ხდება კეთილი საქმეებით. იაკ. 1, 27.

ღმერთი მოიხსენებს კეთილ საქმეებს. საქმე. 10-4-31; ებრ. 6, 10.

საქმენი კეთილნი გამოცხადდებიან სამსჯავროზე. მათ. 25, 35-40; 2 კორ. 5, 10.

ს. კ. გაჰყვებიან მორწმუნეებს საუკუნო განსასვენებელში. გამოცხ. 14, 13.

ს. კ. არ დარჩებიან უსასყიდლოდ. მათ. 10, 41-42; მარკ. 9, 41; ლუკ. 14, 14; ეფეს. 6, 8; 1 კორ. 15, 58; კოლას. 3, 23-24; 4, 18-19.

ერთი ჭიქა წყლის მიწოდებასაც კი ექნება თავისი სასყიდელი. მათ. 10, 42; მარკ. 9, 41.

ბოროტი ადამიანები უარყოფენ ყოველგვარ კეთილ საქმეს. ტიტ. 1, 16.

ყოველი ხე, რომელსაც არ გამოაქვს კეთილი ნაყოფი, მოიჭრება და ცეცხლზე დაიდება. მათ. 3, 10; 7, 19; იოან. 15, 2-6.

საღამო

თავდაპირველად დღე დაიწყო საღამოს. დაბ. 1, 5.

საღამო განფენს თავის ჩრდილებს. იერ. 6, 4.

ს. ადიდებს უფალს. ფს. 64, 8.

ადამიანი საღამომდე მუშაობს. რუთ. 2, 17. ფს. 103, 23.

გარეული ცხოველები საღამოს გამოდიან. ფს. 58, 6.

საღამო არის ფიქრის ჟამი. დაბ. 24, 63.

ს. არის ლოცვის დრო. ფს. 54, 17. მათ. 14, 15.

ს. არის სეირნობის დრო. 2 მეფ. 11, 2.

ს. არის პურობის დრო. მარკ. 14, 17. 18. ლუკ. 24, 29-30.

დამცირება ხშირად გრძელდებოდა საღამომდე. ისუ ნავ. 7, 6. მსაჯ. 20, 23. 26; 21, 2. ეზრ. 9, 4-5.

საღამო არის კარიბჭესთან ჯდომის დრო. დაბ. 19, 1.

ყოველი წაბილწული პიროვნება უწმინდური იყო საღამომდე. ლევიტ. 11, 24-28; 15, 5-7; 17, 14. რიცხ. 19, 19.

ყოველდღიური მსხვერპლის ნაწილი საღამოს მოჰქონდათ. გამ. 29, 41. ფს. 140, 2. დან. 9, 21.

საპასეჟო კრავს ს. კლაედნენ. გამ. 12, 6. 18.

საღმრთო წერილი – სიტყვა ღმრთისა

„სიტყვა“ (ლოგოსი), როგორც სახელწოდება ღმრთის ძისა

როგორც ჩვენი სიტყვის საშუალებით ვაცნაურებთ ჩვენს შინაგან არსს, ასევე იესო ქრისტეს საშუალებით აცნაურებს თავის ბუნებას უხილავი ღმერთი. ამიტომ იესო წოდებულა „ღმრთის სიტყვად“. იგიარს ღმერთი – სიტყვა. იოან. 1, 1. 14. გამოცხ. 19, 13.

ღმრთის სიტყვაშია ღმრთის
ქმედითი ძალა

სამყაროს შექმნისას. იოან. 1, 3. ფს. 32, 6. დაბ. 1, 3. 6. 9 და ა. შ.

ხსნის საქმეში. ებრ. 4, 12; 1 პეტ. 1, 23. იაკ. 1, 18.

სიტყვა გადმოდის ადამიანებთან

წინასწარმეტყველთა საშუალებით. იოველ. 1, 1. ეს. 1, 10. იერ. 1, 9; 5, 14. იესო ქრისტეს საშუალებით. მათ. 4, 23; 9, 35; 13, 3; მარკ. 1, 14. ლუკ. 20, 1.

მოციქულებისა და მათი მიმდევრების საშუალებით. 1 კორ. 2, 13; 1 თეს. 2, 13. საქმე. 11, 19; 16, 6; 17, 11. უპირატესად ისრაელში. რომ. 3, 1-2.

სახეები და საფეხურები სიტყვისა

სჯული. გამ. 20, 2; 2 სჯ. 6, 6. მიქ. 6, 8. რომ. 7, 12; გალ. 4, 4.

სახარება. იოან. 1, 17. საქმე. 20, 24. ეფ. 1, 13.

სიტყვის თვისებანი. ფს. 18, 8-10; 32, 4; 92, 5; 118, 89, 130, 160. იოან. 17, 17. ეს. 40, 8. მათ. 24, 35. იგავ. 30, 5, 8; 2 პეტ. 1, 19.

ქმედებანი სიტყვისა

იგი თავის თავში ატარებს სასიცოცხლო ძალას. ეს. 55, 11. იოან. 6, 63. ებრ. 4, 12.

იგი ასამართლებს და გმობს. იერ. 23, 29. ებრ. 4, 11-12. ოს. 4, 6. ამოს. 8, 11.

იგი მხსნელია. ფს. 18, 8; 118, 50. იერ. 15, 16. ლუკ. 11, 28. მათ. 4, 4. რომ. 10, 17; 1 კორ. 1, 18. იაკ. 1, 21. იოან. 15, 3; 8, 51.

*

სიტყვისადმი მართებული დამოკიდებულება. ლუკ. 11, 28. კოლას. 3, 16. იაკ. 1, 21. ეს. 28, 19. იოან. 8, 47.

დაბრკოლებანი სიტყვის წინაშე. მათ. 13, 4-23. იოან. 8, 37. იაკ. 1, 2; 1 იოან. 3, 18; რომ. 1, 22; 1 კორ. 1, 17; 2, 1

ს. ღ. მოცემულია ღმრთის შთაგონებით. გამ. 24, 4; 34, 27; რიცხ. 22, 38; 3 მფუ. 22, 28; ეს. 51, 16; იერ. 1, 9; 26, 2; 30, 2; 36, 4; ამბაკ. 2, 2; 2 ტიმ. 3, 16; გამოცხ. 1, 1.

ს. ღ. მოცემულია სულიწმიდის შთაგონებით. 2 მფუ. 23, 2; საქმე. 1, 16; 1 კორ. 2, 13; ეფეს. 3, 5; ებრ. 3, 7; ფს. 94, 7; 1 პეტ. 1, 11; 2 პეტ. 1, 21.

ს. ღ. ნაუწყებია მოსესადმი. გამ. 24, 12; 31, 18; 2 სჯ. 5, 22; 9, 11; 27, 8; საქმე. 7, 38.

ს. ღ. ნაუწყებია წინასწარმეტყველთადმი. 2 სჯ. 18, 18; 1 მფუ. 3, 21; 3 მფუ. 22, 14; ფს. 98, 7; ეს. 51, 16; იერ. 1, 9; 7, 1-2; 23, 22; 26, 2; 30, 2; 36, 4; ეზეკ. 1, 3; ოს. 12, 10; ანგ. 1, 3; ზაქ. 1, 6; 7, 8; ლუკ. 1, 70; 3, 2; საქმე. 3, 21; 2 პეტ. 1, 19-21; 1 კორ. 14, 37; ებრ. 1, 1.

ს. ღ. მიენდო ებრაელ ხალხს დასაცავად. 2 სჯ. 4, 8-14; რომ. 3, 2.

ს. ღ. მიენდო მოციქულებს. საქმე. 20, 24; რომ. 1, 1; 2 კორ. 5, 19; გალ. 1, 11-12; კოლას. 1, 25; 1 ტიმ. 1, 11-12; ტიტ. 1, 3; ებრ. 13, 7; 1 იოან. 1, 1-3; გამოცხ. 1, 9.

ს. ღ. შეიტავს ღვთაებრივ წინასწარმეტყველებებს. ლუკ. 24, 27-44; იოან. 1, 45; საქმე. 13, 27; 26, 22; 2 პეტ. 1, 19-21; 3, 2.

ს. ღ. შეიტავს სახარებისა და ცხოვრების დაპირებებს. საქმე. 13, 32-38; რომ. 1, 1-2; კოლას. 1, 5; ტიტ. 1, 2-3.

ს. ღ. მოწმობს ქრისტეზე. ლუკ. 24, 27-44; იოან. 1, 45; 5, 38-46; 7, 38; საქმე. 8, 32-35; 10, 43; 18, 28; 26, 22-23; 28, 23; რომ. 1, 1-3; 1 კორ. 15, 3.

იესო ქრისტე

იესო ქრისტეს ეწოდება სიტყვა ღმრთისა. 1 იოან. 5, 7; გამოცხ. 19, 13.

ეწოდება სიტყვა ცხოვრებისა. 1 იოან. 1, 1-2.

მან იხელმძღვანელა ღმრთის სიტყვით და მას დაეყრდნო. მათ. 4, 6-10; 12, 3-7; 15, 9; 21, 13-16. 42; 24, 15; 26, 54-56; მარკ. 2, 25-26; 13, 14; ლუკ. 20, 37; 24, 44; იოან. 6, 45 (იხ. ტექსტები დამოწმებული ძველი აღთქმის წიგნებიდან ახალი აღთქმის წიგნებში).

ასწავლიდა ღმრთის სიტყვას. მათ. 18, 18-19; 22, 36-40; მარკ. 10, 19; 11, 17; 12, 26-31; ლუკ. 10, 26-28; 18, 20; 19, 46.

განმარტავდა ღმრთის სიტყვას. მათ. 5, 21-48; 12, 3-7; 15, 4-6; 22, 29-33; 26, 31; მარკ. 2, 25-26; 7, 6-13; 10, 3-9; 12, 35-37; ლუკ. 4, 16-21; 7, 27; 22, 37; 24, 25-27; იოან. 13, 18-21.

მოვიდა, რომ აღასრულოს ღმრთის სიტყვა. მათ. 5, 17; 26, 56; ლუკ. 4, 21; რომ. 10, 4.

*

ქრისტეს სიტყვები არის ს. ღ. იოან. 3, 34; 7, 16; 14, 24; 17, 8; ებრ. 1, 1-2.

ღმერთმა აღასრულა თავისი ს. ღ. ისუ ნავ. 23, 14; 21, 45; 3 მეფე. 8, 19; 12, 15; 4 მეფ. 10, 10; 2 ნეშტ. 36, 21-22; ეზრა. 1, 1; იერ. 11, 8; 29, 10; 44, 29; დან. 9, 12; ზაქ. 1, 6; მათ. 26, 56; ლუკ. 1, 45; საქმე. 1, 16; 3, 18.

ს. ღ. იესო ქრისტეს შესახებ აღსრულდა. ლუკ. 18, 31; 24, 44; იოან. 15, 25; 19, 28-30; საქმე. 3, 18; 13, 29.

ღმრთის სიტყვას ანუ საღმრთო წერილს ეწოდება

სიტყვა. იაკ. 1, 21-23.

სიტყვა ღმრთისა. მარკ. 7, 13; საქმე. 13, 5-44; რომ. 10, 17; ეფეს. 6, 17; ებრ. 4, 12; 1 პეტრ. 1, 25.

სიტყვა ქრისტესი. კოლას. 3, 16.

სიტყვა ჭეშმარიტებისა. 2 კორ. 6, 7; ეფეს. 1, 13; კოლას. 1, 5; იაკ. 1, 18.

სიტყვა ცხოვრებისა (სიცოცხლისა). ფილიპ. 2, 16.

სიტყვა მადლისა. საქმე. 20, 32.

სიტყვა სარწმუნოებისა. რომ. 10, 8; ტიტ. 1, 9.

სიტყვა სიმართლისა. ებრ. 5, 13.

სიტყვა მოთმინებისა. გამოცხ. 3, 10.

სიტყვა მოწმობისა. გამოცხ. 12, 11.

სიტყვა საწინასწარმეტყველო. 2 პეტ. 1, 19.

წიგნი. ფს. 40, 7; ეს. 29, 18; იერ. 36, 12; ებრ. 10, 7.

წიგნი სჯულისა. 2 სჯ. 31, 26; ისუ ნავ. 1, 8; 2 ნეშტ. 34, 15; ნემ. 8, 3; გალატ. 3, 10.

წიგნი აღთქმისა. გამ. 24, 7; 4 მეფ. 23, 2; 2 ნეშტ. 34, 30.

სჯული უფლისა. გამ. 13, 9; 2 ნეშტ. 34, 14; ფს. 1, 2; 18, 7; 118, 1; ეს. 30, 9; იერ. 8, 8.

სჯული და წინასწარმეტყველნი. მათ. 5, 17; 7, 12; 11, 13; 22, 40; ლუკ. 16, 16; საქმე. 13, 15; 24, 14; რომ. 3, 21.

მოსე და წინასწარმეტყველნი. ლუკ. 16, 29; საქმე. 26, 22; 28, 23.

წერილი. იოან. 10, 35; 17, 12; 19, 28; 1 კორ. 15, 54; გალ. 3, 10.

წმინდა, საღმრთო წიგნები. მათ. 26, 54; მარკ. 12, 24; ლუკ. 24, 27, 45; იოან. 2, 22; 7, 15; საქმე. 17, 2-11; რომ. 1, 2; 15, 4; 2 პეტ. 3, 16; 2 ტიმ. 3, 15-16; იაკ. 4, 5; 2 პეტ. 1, 20.

წერილი ჭეშმარიტებისა. დან. 10, 21.

მახვილი სულისა. ეფეს. 6, 17.

*

ღმრთის სიტყვამ უნდა გამოუცხადოს ხსნა ყველა ადამიანს. საქმე. 13, 26; ეფეს. 1, 13; 2 ტიმ. 1, 9-10; ტიტ. 1, 1-3.

სიტყვა ღმრთისა საჭიროა მკვდრეთით აღდგომისათვის. ლუკ. 16, 29-31.

ს. ღ. არის საიმედო გზის მაჩვენებელი. იგავ. 6, 23; 2 პეტ. 1, 19.

ს. ღ. სასარგებლოა სამოძღვრებლად, სამხილებლად, გასამართლებლად და სიმართლის სასწავლებლად. 2 ტიმ. 3, 16-17.

ს. ღ. დაწერილია ჩვენს დასამოძღვრად. რომ. 15, 4; 1 კორ. 10, 11.

ს. ღ. არის ჭეშმარიტება. ფს. 118, 160; დან. 10, 21; იოან. 17, 17; 2 კორ. 6, 7; ეფეს. 1, 13; კოლას. 1, 5.

ს. ღ. არის ცხოვრება. 2 სჯ. 32, 48; იოან. 6, 68.

ს. ღ. არის სული და ცხოვრება. იოან. 6, 63.

სიტყვა ღმრთისა აღწერილია

როგორც წმიდა. 2 მეფ. 22, 31; ფს. 11, 6; 17, 31; 118, 140; იგავ. 30, 5.

როგორც ჭეშმარიტი. 2 მეფ. 7, 27; ფს. 118, 160; გამოცხ. 21, 5; 22, 6.

როგორც ნამდვილი და მტკიცე. ფს. 118, 138; 1 ტიმ. 1, 15; 2 პეტ. 1, 10; გამოცხ. 21, 5; 22, 6.

როგორც ცოცხალი და მოქმედი. ებრ. 4, 12.

როგორც სინათლე. ფს. 118, 105; 2 პეტ. 1, 19.

როგორც წვიმა, ნამი. 2 სჯ. 32, 2; ეს. 55, 10-11.

როგორც ცეცხლი და წერაქვი. იერ. 23, 29.

როგორც ორპირი მახვილი. ებრ. 4, 12.

*

არ შეიძლება მისი მოსპობა. იოან. 10, 35; რომ. 9, 6.

იარსებებს უკუნისამდე. ფს. 118, 89, 152; ეს. 40, 8; 1 პეტ. 1, 25; მათ. 5, 18; 24, 35; მარკ. 13, 31; ლუკ. 16, 17; 21, 33.

ქრისტეს სიტყვები არ გადავლენ. მათ. 24, 35; მარკ. 13, 31; ლუკ. 21, 33.

სიტყვა ღმრთისა მოქმედებს

ღმრთის ნებით და არ რჩება უშედეგოდ. ეს. 55, 11.

თავისი ძალით მათზე, რომელთაც სწამთ. რომ. 1, 16; 1 კორ. 1, 18.

ღმრთის სიტყვას ადამიანის მოქცევა შეუძლია. საქმე. 6, 7.

ს. ღ. ზოგჯერ მიიღება სიხარულით დროებით. მათ. 13, 20-21; მარკ. 4, 16-17; ლუკ. 8, 13.

ღმრთის სიტყვას მიზნად აქვს

გაანათლოს გონება. ფს. 18, 8; 118, 130.

ასწავლოს. რომ. 15, 4; 1 კორ. 10, 11; 2 ტიმ. 3, 16-17.

გააბრძნოს. ფს. 18, 7; 118, 130; 2 ტიმ. 3, 15.

შვას რწმენა. იოან. 17, 20; 20, 31; საქმე. 4, 4; 13, 48; რომ. 10, 17; 1 თეს. 2, 13; 2 ტიმ. 3, 16; 1 იოან. 5, 13.

შექმნას შიში და მორჩილება. 2 სჯ. 4, 10; 17, 19-20.

განწმენდა. ეფეს. 5, 26; 1 პეტ. 1, 23. შექმნას კეთილი ნაყოფი. მათ. 13, 23; მარკ. 4, 20; ლუკ. 8, 15.

მოაქციოს, გაასწოროს სული. ფს. 18, 7.

განწმინდოს სული. 1 პეტ. 1, 22. ფს. 18, 9-11.

განწმინდოს სახე ცხოვრებისა. იოან. 15, 3.

გააცოცხლოს. ფს. 118, 50. 93.

ასაზრდოს სულიერი ცხოვრება. 2 სჯ. 8, 3; მათ. 4, 4; ლუკ. 4, 4; 1 პეტ. 2, 2.

ააშენოს. საქმე. 20, 32.

შექმნას იმედი. რომ 15, 4; საქმე. 13, 15.

მისცეს საუკუნო ცხოვრების რწმენა. იოან. 5, 39; კოლას. 1, 5.

გაახაროს გული. ფს. 18, 8; 118, 111. 162.

ნუგეშისცეს. ფს. 118, 50-82; რომ. 15, 4; კოლას. 4, 18.

იხსნას სული. 1 კორ. 15, 1-2; ეფეს. 1, 13; იაკ. 1, 21.

*

ადამიანი ცხოვრობს არა მხოლოდ პურით, არამედ ღმრთის ყველა სიტყვით. 2 სჯ. 8, 3; მათ. 4, 4; ლუკ. 4, 4.

ქვეყანა შეიქმნა ღმრთის სიტყვით. ფს. 32, 6; ებრ. 11, 3; 2 პეტ. 3, 5.

ადამიანები გასამართლდებიან უკა-

8. ბიბლიის ლექსიკონი.

ნასკნელ დღეს ღმრთის სიტყვით. იოან. 12, 48; რომ. 2, 12-16; იაკ. 2, 12.

სიტყვა ღმრთისა უნდა მივიღოთ

როგორც ღმრთის სიტყვა. იობ. 22, 22; ლუკ. 16, 29; 1 თეს. 2, 13; 1 ტიმ. 1, 15.

გულმოდგინედ. საქმე. 17, 11. ყურადღებით და თავდაბლად. იგავ. 2, 1-2; ებრ. 2, 1.

სარწმუნოებით. ეფეს. 1, 13.

*

არა მხოლოდ მოსმენილ იქნეს, არამედ შესრულდეს. 2 სჯ. 4, 1-5; 6, 1-3; 12, 28; 29, 28; მათ. 7, 24; 13, 23; მარკ. 4, 20; ლუკ. 8, 15-21; იაკ. 1, 22.

სიტყვა ღმრთისა უნდა შესრულდეს. 2 სჯ. 30, 16; ისუ ნავ. 23, 6; ფს. 118, 57.

ს. ღ. უნდა იყოს ყოფაქცევის კანონი. 2 სჯ. 6, 6-9; 17, 19-20; ფს. 118, 8-9.

ს. ღ. უნდა გამოიძიებოდეს ყოველდღე. იოან. 5, 39; საქმე. 17, 11.

ს. ღ. შესწავლილ უნდა იქნეს. 2 ტიმ. 3, 15.

ს. ღ. განუყრელად უნდა იყოს გონებაში. ისუ ნავ. 1, 8; ფს. 1, 2.

ს. ღ. გულით უნდა იყოს შეთვისებული. 2 სჯ. 6, 6; 11, 18; იობ. 22, 22; ლუკ. 8, 15; კოლას. 3, 16.

ს. ღ. უნდა აღიბეჭდოს ხსოვნაში. 2 თეს. 2, 15; 2 პეტ. 3, 2; იუდ. 1, 17.

ს. ღ. უნდა იკითხებოდეს და განიმარტებოდეს. გამოს. 24, 3; 2 სჯ. 31, 11-13; ისუ ნავ. 8, 33-35; 4 მეფ. 23, 2; ნემ. 8, 3-8; იერ. 36, 6-8; ლუკ. 4, 16-17; საქმე. 13, 15; 15, 21; 18, 28.

ს. ღ. უნდა იყოს სწავლების საფუძველი. 1 პეტ. 4, 11; 2 ტიმ. 4, 2.

ს. ღ. უნდა გადაეცეს წმიდად. 2 კორ. 2, 17; 4, 2; 2 ტიმ. 2, 15.

ს. ღ. უნდა გადაეცემა ბავშვებს. 2 სჯ. 4, 9-10; 6, 7; 11, 19; ფს. 77, 4; ებ. 38, 19; იოველ. 1, 3.

ს. ღ. უნდა გადაეცემა ყველას. 2 ნეშტ. 17, 7-19; ნემ. 8, 7-8; ეზეკ. 2, 7; საქმე. 19, 10; რომ. 10, 18.

ს. ღ. უნდა იყოს დაცული და პატივცემული ქვეყნად. 2 თეს. 3, 1; ტიტ. 2, 5.

ს. ღ. უნდა იყოს ყოველი საუბრის საგანი. 2 სჯ. 6, 7; 11, 19; იობ. 6, 10.

ს. ღ. უნდა მოვიხმართ სულიერი მტრების წინააღმდეგ. მათ. 4, 4-10; ეფეს. 6, 11-17; გამოცხ. 12, 11.

გამოიძიეთ ყოველი ღმრთის სიტყვის მოძღვრება. ებ. 8, 19; საქმე. 17, 11.

ღმრთის შეწვევის გარეშე შეუძლებელია ღმრთის სიტყვის გაგება. ფს. 118, 18; ებ. 29, 10-12; ლუკ. 24, 15-45.

ღმერთი დაჰპირდა სულიწმიდის მოვლინებას ღმრთის სიტყვის ასახსნელად და გასაგებინებლად. ფს. 31, 8; იგავ. 1, 23; ლუკ. 11, 13; იოან. 14, 26; 16, 13-15; ებრ. 8, 10-11; 10, 16; იაკ. 1, 5.

სიტყვა ღმრთისა მასლობელ შენდა არს, პირსა შენსა და გულსა შენსა. 2 სჯ. 30, 14; რომ. 10, 8.

მორწმუნენი

ყურადღებით არიან საღმრთო წერილის მიმართ. ფს. 118, 94-95.

იღებენ ღმრთის სიტყვას, როგორც ღმრთისგან მოცემულს. საქმე. 17, 11.

მათ სწამთ ღმრთის სიტყვა. იოან. 2, 22; ეფეს. 1, 13.

პოულობენ სიამოვნებას ღმრთის სიტყვაში. ფს. 1, 2; 18, 10; 118, 103.

მათ უყვართ ღმრთის სიტყვა. ფს. 118, 97. 113. 140. 167.

ღმრთის სიტყვას აფასებენ მომეტებულად, ვიდრე საუნჯეებს. იობ. 23, 10; ფს. 18, 10; 118, 14. 72. 162.

ინახავენ და ემორჩილებიან ღმრთის სიტყვას. ფს. 118, 17. 57. 68. 101. 129. 167; ლუკ. 8, 21; იოან. 15, 14-20; 17, 6; გამოცხ. 22, 9.

ასრულებენ ღ. ს. 2 იოან. 1, 4; 3 იოან. 1, 3-4.

მათ უხარიათ ღმრთის სიტყვა. ფს. 118, 162; იერ. 15, 16.

მინდობილი არიან ღმრთის სიტყვას. ფს. 118, 42.

იმედი აქვთ ღ. ს. ფს. 118, 74. 81. 147.

ინახავენ ღმრთის სიტყვას თავიანთ გულში. ფს. 118, 11.

ფიქრობენ ღმრთის სიტყვაზე. ფს. 1, 2; 118, 148.

ლაპარაკობენ ღ. ს. ფს. 118, 44. 99. 172.

აუწყებენ ღმრთის სიტყვას. საქმე. 8, 4; 13, 5.

ინახავენ მოგონებას ღმრთის სიტყვაზე. ფს. 118, 16.

იწერთნიან ღმრთის სიტყვით. ფს. 118, 16. 98.

ძრწიან ღმრთის სიტყვაზე. ფს. 118, 161; ებ. 66, 2-5.

ღონდებიან, როდესაც ხედავენ ღმრთის სიტყვის უგულვებელყოფას. ფს. 118, 158.

ლოცულობენ, რომ განისწავლონ ღმრთის სიტყვაში. ფს. 118, 12. 18. 125. 144.

ლოცულობენ, რომ გახდნენ ღმრთის სიტყვის მორჩილნი. ფს. 118, 35-36. 133.

იტანჯებიან ღმრთის სიტყვის მოწმობისათვის. საქმე. 20, 24; გამოცხ. 6, 9-12; 20, 4.

*

ღმერთი ხედავს მას, ვინც კრძალვით ექცევა ღმრთის სიტყვას. ეს. 66, 2.

ის, ვინც ინახავს ღ. ს. მიიღებს სიკეთეს. იგავ. 13, 13; 16, 20.

ის, ვისაც უყვარს იესო ქრისტე, შეინახავს ღ. ს. იოან. 14, 23.

ვინც ინახავს ღმრთის სიტყვას

მას ღმერთი დაიფარავს განსაცდელის ჟამს. გამოცხ. 3, 10.

იგი არ მოკვდება. იოან. 8, 51.

*

სეტარია, ვინც ისმენს და ასრულებს ღმრთის სიტყვას. ფს. 1, 1-2; 118, 2; ლუკ. 11, 28; იაკ. 1, 25; გამოცხ. 1, 3; 22, 7.

ის, ვინც ასრულებს ღ. ს. კეთილგონიერია. მათ. 7, 24-25; ლუკ. 6, 47-48.

ის, ვინც მხოლოდ ისმენს ღ. ს. და არ აღასრულებს, ტყუედება. იაკ. 1, 22-24.

ვინც არ ასრულებს ღ. ს., ის უგუნურია. მათ. 7, 26; ლუკ. 6, 49.

ზრუნვანი, სიამოვნებანი, სიმდიდრე ახშობენ ღ. ს. მათ. 13, 22; მარკ. 4, 19; ლუკ. 8, 14.

ემშაკი სტატებს ადამიანს გულიდან ღ. ს. მარკ. 4, 15; ლუკ. 8, 12.

ღმრთის სიტყვის არცოდნა არის ცდომილებათა წყარო. მათ. 22, 29; საქმე. 13, 27.

ბოროტი ადამიანები

ცდებიან ღმრთის სიტყვაში. იერ. 6, 10; მათ. 13, 21; მარკ. 4, 17; 1 პეტ. 2, 8.

ამახინჯებენ ღმრთის სიტყვას. ეზეკ. 22, 26; 2 კორ. 2, 17.

აუქმებენ ღ. ს. და მის ნაცვლად აყენებენ ადამიანთა გადმოცემებს და მცნებებს. ეს. 29, 13; მათ. 15, 1-3. 9; მარკ. 7, 5-9-13; ტიტ. 1, 14.

ამახინჯებენ მას თავის დასალუბად. 2 პეტ. 3, 16.

ისმენენ, მაგრამ არ ასრულებენ. იერ. 43, 1-7; ეზეკ. 33, 30-32; მათ. 13, 20-22; მარკ. 4, 16-19; 6, 20; ლუკ. 8, 12-14; იაკ. 1, 23.

ვერ იღებენ ღმრთის სიტყვას. იოან. 8, 37.

არ ემორჩილებან ღ. ს. ფს. 118, 158.

არ იცავენ ღ. ს. იერ. 11, 8; იოან. 14, 24.

ღმრთის სიტყვა „არა არს მათ თანა დადგომილ“. იერ. 5, 13; იოან. 5, 38.

მათ არა სწამთ ღმრთის სიტყვა. იოან. 5, 46-47.

უარყოფენ ღმრთის სიტყვას. იერ. 8, 8-9; ამოს. 2, 4; იოან. 12, 48; საქმე. 13, 46.

არ ისმენენ ღმრთის სიტყვას. იოან. 8, 43-47; 2 ტიმ. 4, 4.

მათ არ იციან ღმრთის სიტყვა. მათ. 22, 29; მარკ. 12, 24.

*

საშინელი სასჯელი ღმრთის სიტყვის უარყოფისათვის. 2 თეს. 1, 8-9; 2, 12; ებრ. 12, 25; 1 პეტ. 4, 17.

„რომელსა-იგი სირცხვილ უჩნდეს ჩემი და სიტყვათა ჩემთა, ...ძემანცა კაცისამან არცხვინოს მას“. მარკ. 8, 38; ლუკ. 9, 26.

ვინც უგულვებელ-ჰყოფს ღმრთის სიტყვას, იგი უგულვებელყოფილ იქნება. იგავ. 13, 13.

არაფერი არც უნდა მიემატოს, არც უნდა დააკლდეს ღმრთის სიტყვას. 2 სჯ. 4, 2; 12, 32; იგავ. 30, 6; გამოცხ. 22, 18-19.

მუქარა იმათ, ვინც მიუმატებს, ან დააკლებს ღ. ს. გამოცხ. 22, 18-19.

საჯელი ღმრთის სიტყვის განადგურებისათვის. იერ. 36, 29-31.

დიდი უპირატესობა ებრაელებისა, ღ. ს. შემნახველებისა. 2 სჯ. 4, 6-8; ფს. 147, 19-20; რომ. 3, 1-2.

სიტყვა ღმრთისა წარმოდგენილი იგავში: თესლი და მთესველი. მათ. 13, 3-8; 13, 19-23; მარკ. 4, 14-20; ლუკ. 8, 5-15.

საჰვირი, ნესტვი

საყვირი არის მუსიკალური ინსტრუმენტი. 1 ნეშტ. 13, 8.

ს. კეთდება რქისაგან. ისუ ნავ. 6, 3.

ს. მოჭვდილია ვერცხლით. რიცხ. 10, 2.

საყვირს უნდა გამოეცა წკრიალა და სუფთა ხმა. 1 კორ. 14, 8.

იყენებდნენ

მწირობის დროს ისრაელის წესრიგის შესანარჩუნებლად. რიცხ. 10, 2-6.

სადღესასწაულო მსხვერპლშეწირვის დროს. ფს. 80, 3.

რელიგიური მსელელობებისა და

ზეიმების დროს. 1 ნეშტ. 13, 8; 15, 24. 28; 2 ნეშტ. 5, 13; 15, 13.

ომის წინ მებრძოლთა მოსახზობად. მსაჯ. 3, 27.

ომში მიმავალთა გასამხნეველად. რიცხ. 10, 9; 31, 6.

ახალი მეფის გამოსაცხადებლად. 4 მეფ. 9, 13; 11, 14.

საფრთხის მაუწყებელი განგაშისათვის. ეზეკ. 33, 2-6.

*

მოსემ ორი საყვირი შეუკვეთა კარვისათვის. რიცხ. 10, 2.

მღვდლებმა დაჰბერეს ნესტვით. რიცხ. 10, 8; 2 ნეშტ. 5, 12; 7, 6.

საიუბილეო წელს ხვდებოდნენ საყვირით. ლევიტ. 25, 9.

საყვირთან დაკავშირებული სასწაულები

იერიქონის კედლების დანგრევა. ისუ ნავ. 6, 19.

საყვირის ხმა სინას მთაზე კანონთა გამოცხადების დროს. გამ. 19, 16; 20, 18.

შემფოთება მაღიამელთა ბანაკში საყვირის ხმაზე. მსაჯ. 7, 16-22. საბრძოლო ცხენები სცნობდნენ საყვირის ხმას. იობ. 39, 24-25.

გადატანითი მნიშვნელობით ხმა საყვირისა

მკედართა აღდგომა ღმრთის ყოვლადძლიერებით. 1 კორ. 15, 52; 1 თეს. 4, 16.

სახარების ქადაგება. ფს. 88, 16.

ღმრთისმსახურთა გაბედული და ერთგული ქადაგება. ეს. 58, 1.

საშინელი სამსჯავროს დღე. გა-
მოცხ. 8, 2. 13.

საყოფელი სულიწმიდისა

ს. ს. წ. შეპირებულია მორწმ-
უნეთათვის. ეზეკ. 36, 27; ზაქ. 12, 10;
იოან. 14, 17.

ს. ს. წ. კელესიაში, რომელიც არის
ტაძარი ღმრთისა. 1 კორ. 3, 16; 2
კორ. 6, 3.

ს. ს. წ. თვითეულ მორწმუნეში,
რომელიც არის ტაძარი ღმრთისა. 1
კორ. 3, 16; 1 იოან. 3, 24.

ს. ს. წ. იქმნება ნათლისღებით
სულიწმიდის მიერ. საქმე. 9, 17; 1
კორ. 12, 13.

სულიწმიდის საყოფელს მიზნად აქვს

აღდგენა. რომ. 8, 11.

განსმედა. რომ. 8, 11-13; 1 კორ. 6,
11; გალ. 5, 16-22; ეფეს. 5, 9.

შემსწობა. იოან. 16, 13.

განმტკიცება. ეფეს. 3, 17.

საყოფელი სულიწმიდისა არის ნიშანი

ღმრთის შვილობისა. რომ. 8, 15;
გალ. 4, 6.

იმისა, რომ ის, ვისთანაც იმყოფება
სულიწმიდა, კეთუნის ქრისტეს. რომ.
8, 9; 1 კორ. 6, 19; 1 იოან. 3, 24; 4, 13.

მორწმუნენი

აღსაესე არიან სულიწმიდით. საქმე.
6, 5; 11, 24; 13, 52; ეფეს. 5, 18.

მათში დამკვიდრებულია სულიწ-
მიდა. 1 კორ. 6, 19; 2 ტიმ. 1, 14; 1
იოან. 2, 27; 3, 24; 4, 13.

ვისშიც არ არის საყოფელი სულიწმიდისა

არის ხორციელი. იუდ. 1, 19; გალ.
3, 3.

არ არის ქრისტესი. რომ. 8, 9.

*

ს. ს. წ. ხორციელი ბუნების
საწინააღმდეგოა. გალ. 5, 16-17.

საშინელი სამსჯავრო

ს. ს. ნაწინასწარმეტყველებია. 1
ნეშტ. 16, 33; ფს. 9, 7-8; 49, 1-6; 95, 13;
97, 9; 109, 5-6; ეკლ. 3, 17; ეს. 1, 27-28;
დან. 7, 10; იოკელ. 3, 13-17.

ს. ს. ნაუწყებია ქრისტეს მიერ. მათ.
11, 21-24; 16, 27; 24, 30; 25, 31. 46;
ლუკ. 10, 12-14; იოან. 5, 25-29.

ს. ს. ნაუწყებია მოციქულთა მიერ.
საქმე. 17, 31; რომ. 14, 10; 2 კორ. 5,
10; ებრ. 9, 27.

ს. ს. არის ქრისტიანობის ერთ-
ერთი ღოგმა. ებრ. 6, 1-2.

ღმერთმა განსაზღვრა დღე საში-
ნელი სამსჯავროსი. ეს. 2, 12; 34, 8;
საქმე. 17, 31; რომ. 2, 16.

საშინელი სამსჯავროს წამი იცის
მხოლოდ ღმერთმა. მათ. 24, 36; მარკ.
13, 32.

საშინელ სამსჯავროს ეწოდება

რისთვის და ღმრთის მართლმსა-
ჯულების გამოჩენის დღე. რომ. 2, 5.
რისთვის დღე. რომ. 2, 5; გამოცხ.
6, 17.

სასჯელის და უღმრთოთა დაღუპ-
ვის დღე. 2 პეტ. 3, 7.

დაღუპვის დღე. იობ. 21, 29; იგაე.
16, 4.

დღე აღგზნებული, როგორც ცეცხლი. მალ. 4, 1.

უფლის დიდი და საშინელი დღე. იოველ. 2, 31; მალ. 4, 5; საქმე. 2, 20.

უფლის დღე. 1 თეს. 5, 2; 2 პეტ. 3, 10; აბდ. 1, 15.

ქრისტეს დღე. ფილიპ. 1, 6-10; 2, 16; 2 თეს. 2, 2.

დიდი დღე. იუდ. 1, 6.

*

საშინელ სამსჯავროს აღასრულებს ქრისტე. ფს. 109, 1-6; იერ. 23, 5; მათ. 16, 27; 25, 31-32; იოან. 5, 22-27; საქმე. 10, 42; 17, 31; რომ. 2, 16; 14, 10; 2 კორ. 5, 10; 2 თეს. 1, 7-9; 2 ტიმ. 4, 1; 1 პეტ. 4, 5; იუდ. 1, 15.

წმინდანები დასხდებიან ქრისტესთან საშინელ სამსჯავროზე. ფს. 148, 5-9; დან. 7, 22; მათ. 19, 28; ლუკ. 22, 30; 1 კორ. 6, 2-3; გამოცხ. 20, 4.

საშინელი სამსჯავრო მოხდება ქრისტეს მეორედ მოსვლის დროს. მათ. 16, 27; 24, 30-31; 25, 31-33; 2 თეს. 1, 7-9; 2 ტიმ. 4, 1; იუდ. 1, 15.

საშინელი სამსჯავრო მოხდება

ყველა ერისათვის. 1 მეფ. 2, 10; ფს. 9, 7-8; 95, 13; 97, 9; 109, 6; იოველ. 3, 12; მათ. 25, 31; საქმე. 17, 31.

ყველა ხალხისათვის. რომ. 2, 16; 14, 10-12; ებრ. 9, 27; იუდ. 1, 15.

მცირეთა და დიდთათვის. გამოცხ. 11, 18; 20, 12.

მართალთა და უსამართლოთათვის. ეკლ. 3, 17; 2 პეტ. 2, 9.

ქვეყნისათვის. ფს. 9, 8; საქმე. 17, 31.

ცოცხალთა და მკვდართათვის. საქმე. 10, 42; 2 ტიმ. 4, 1; 1 პეტ. 4, 5; გამოცხ. 11, 18; 20, 12.

ყველა გამოცხადდებით ქრისტეს სამსჯავროს წინაშე. რომ. 14, 10; 2 კორ. 5, 10.

წარმართთათვის, მათი სინდისის კანონის მიხედვით. რომ. 2, 12-15.

პურითათვის, მოსეს კანონის თანახმად. რომ. 2, 16-19.

ქრისტიანთათვის, სახარების თანახმად. იოან. 12, 48; რომ. 2, 16; იაკ. 2, 12.

ქრისტეს ნათქვამი სიტყვა განგესჯის საშინელ სამსჯავროზე. იოან. 12, 48.

საშინელი სამსჯავრო შესრულდება

სიმაართლითა და ჭეშმარიტებით. ფს. 9, 8; 95, 13; 97, 9; საქმე. 17, 31; რომ. 2, 2; 2 ტიმ. 4, 8.

პირუთენულად. რომ. 2, 11; იფეს. 6, 8; კოლას. 3, 25; 1 პეტ. 1, 17.

თვითიულის საქმეთაებრ. იობ. 34, 1; ფს. 62, 11; იგავ. 24, 12; ეკლ. 11, 10; 12, 14; იერ. 17, 10; 32, 19; ეზექ. 18, 20; მათ. 16, 27; 25, 35-45; რომ. 2, 6; 2 კორ. 5, 10; იაკ. 2, 13; 1 პეტ. 1, 17; იუდ. 1, 15; გამოცხ. 2, 23; 20, 12-13; 22, 12.

ნათქვამი სიტყვების მიხედვით. მათ. 5, 22; 12, 36-37; იუდ. 1, 15.

განზრახვათა მიხედვით. ეკლ. 12, 14; რომ. 2, 16; 1 კორ. 4, 5.

იმის მიხედვით, ვინ როგორ მოიხმარა ღმრთისაგან მოცემული ნიჭი. მათ. 10, 14-15; 11, 21-24; 12, 41-42; მარკ. 6, 11; ლუკ. 10, 15; 11, 31-32; 12, 47-48.

თვითყული ადამიანი პასუხს აგებს საშინელ სამსჯავროზე თავისი მოქმედებისთვის. რომ. 14, 12; 1 კორ. 3, 8; 2 კორ. 5, 10; გალ. 6, 5.

თვითყული ადამიანის მოქმედებითა წიგნი გადაიშლება საშინელ სამსჯავროზე. დან. 7, 10-11; გამოცხ. 20, 12.

ყველა საიდუმლო (დაფარული) გულისა გამოჟღავნდება და განიხილება. იგავ. 26, 26; ეკლ. 12, 14; რომ. 1, 16; 1 კორ. 4, 5; ეფეს. 5, 13; ებრ. 4, 12.

ვერც ერთი ცოდვილი ვერ შეძლებს დადგომას საშინელ სამსჯავროზე. იობ. 9, 3; ფს. 1, 5; 129, 3; 142, 2; მალ. 3, 2; რომ. 3, 19; გამოცხ. 6, 17.

საშინელ სამსჯავროზე მორწმუნენი

ალიარებულ იქნებიან ქრისტეს მიერ. მათ. 10, 32; 25, 34; ლუკ. 12, 8; გამოცხ. 3, 5.

მიიღებენ შემწეობას ქრისტესაგან. იოან. 3, 18; 5, 24; რომ. 8, 1. 33-34; 2 ტიმ. 1, 18.

მიიღებენ საუკუნო ჯილდოს. მათ. 13, 43; 25, 46; იოან. 5, 29; რომ. 2, 7-10; 2 ტიმ. 4, 8; 1 პეტ. 5, 4; გამოცხ. 11, 18.

ისინი, ვინც ჩაიწერებიან ცხოვრების წიგნში, ინეტარებენ საუკუნო დიდებით საშინელ სამსჯავროზე. დან. 12, 1; ფილიპ. 4, 3; გამოცხ. 3, 5; 21, 27.

საშინელ სამსჯავროზე უსჯულონი

შეპყრობილ იქნებიან საშინელი თავზარდაცემით. ეს. 2, 19-21; გამოცხ. 6, 15-17.

გასამართლდებიან. 1 მეფ. 2, 10; მალ. 3, 5; მათ. 7, 22-23; 25, 41; ლუკ. 13, 27; იოან. 5, 29; რომ. 2, 8; ებრ. 13, 4; 2 თეს. 1, 7-9; იუდ. 1, 15; გამოცხ. 11, 18.

მიიღებენ საუკუნო სასჯელს. ეს. 13, 11; მათ. 13, 40-42; 25, 46; იოან. 5, 29; რომ. 2, 9; 2 თეს. 1, 7-9; 2 პეტ. 2, 9; 3, 7; გამოცხ. 11, 18.

ვერ გაეკაცვიან სასჯელს. მათ. 23, 33; რომ. 2, 3; 1 თეს. 5, 3; ებრ. 2, 2-3; 10, 26-27; 12, 25; 1 პეტ. 4, 17-18.

სახარების უარყოფელნი გასამართლდებიან საშინელ სამსჯავროზე უფრო სასტიკად, ვიდრე სოდომი და გომორი. მათ. 10, 14-15; მარკ. 6, 11; ლუკ. 10, 11-12.

ისინი, რომლებიც ამოიშლებიან ცხოვრების წიგნიდან, გასამართლდებიან საშინელ სამსჯავროზე. გამ. 32, 33; ფს. 68, 28; გამოცხ. 20, 15.

სიკვდილის შემდეგ იქნება განსჯა. ებრ. 9, 27.

საშინელი სამსჯავროს დღე მოვა, როგორც ღამეული ქურდი. 1 თეს. 5, 2; 2 პეტ. 3, 10; გამოცხ. 3, 3; 16, 15.

საშინელი სამსჯავროსა და უსჯულოთა განსჯის აუცილებლობა. ეკლ. 12, 1; იერ. 51, 56; ებრ. 10, 30; 2 პეტ. 2, 3-9; 3, 4-10.

„საშინელ არს შთაერდომა ხელთა ღმრთისა ცხოველისათა“. ებრ. 10, 31.

საშინელი სამსჯავროს აუცილებლობა გამოიწვევს

სინანულს. საქმე. 17, 30-31.
რწმენას. მარკ. 16, 16; 2 კორ. 5, 10-11.

სიწმიდეს. 2 კორ. 5, 9-10; ფილიპ. 1, 10; 2 პეტ. 3, 11-14; გამოცხ. 22, 11-12.

ლოცვასა და მღვიმარებას. მათ. 24, 42; მარკ. 13, 33; ლუკ. 12, 40; 21, 36; 1 თეს. 5, 2-6; 1 პეტ. 4, 7; გამოცხ. 16, 15.

*

გასამართლებით საშინელ სამსჯავროზე, როგორც თქვენ ასამართლებთ სხვებს. მათ. 7, 2; ლუკ. 6, 38.

ვინც არ აღმოუჩენს სხვას მოწყალებას, ის უმოწყალოდ გასამართლდება. მათ. 18, 35; იაკ. 2, 13; 5, 9.

„ნუ განსჯით, რათა თქვენც არ იყვნეთ განსჯილნი“. მათ. 7, 1-8; ლუკ. 6, 37; რომ. 14, 10-13; იაკ. 3, 1; 5, 9.

სრული სიყვარული მიანიჭებს ადამიანს დიდ გამბედაობას საშინელ სამსჯავროზე. 1 იოან. 4, 17.

უსჯულოებს ეშინიათ საშინელი სამსჯავროსი. ებრ. 10, 27.

ემშაკი და მისი ანგელოზები განსჯილ და დასჯილ არიან საუკუნოდ საშინელ სამსჯავროზე. მათ. 25, 41; იოან. 16, 11; 2 პეტ. 2, 4; იუდ. 1, 6; გამოცხ. 20, 10.

ცანი და ქვეყანა გადავლენ საშინელ სამსჯავროზე. 2 პეტ. 3, 7-12.

საშინელი სამსჯავრო გამოხატულია. მათ. 13, 40-43-49-50; 25, 31-46; გამოცხ. 20, 11-15; დან. 7, 9-10.

ს. ს. გამოსახულია იგაყებში

1) ღვარძლი. მათ. 13, 24-30-36-43.

2) ბადე, გადასროლილი ზღვაში. მათ. 13, 47-50.

3) საქორწინე სერობა. მათ. 22, 2-14.

4) ათი ქალწული. მათ. 25, 1-12.

5) ტალანტები. მათ. 25, 14-30; ლუკ. 19, 12-27.

საქმილი (საზრდელი) ისრაელთა

ისრაელთა საქმილი პატრიარქთა დროს. დაბ. 18, 8; 27, 3-4.

ი. ს. ეგვიპტეში. გამ. 16, 3; რიცხ. 11, 5.

ი. ს. უდაბნოში. გამ. 16, 4-12.

ი. ს. ღარიბებისათვის უბრალოა. რუთ. 2, 14; იგავ. 15, 17.

ი. ს. მდიდრებისათვის ჩინებულია. იგავ. 23, 1-3; გოდ. 4, 5; ამოს. 6, 4.

სურსათ-სანოვაყე

რძე. დაბ. 49, 12; 2 სჯ. 32, 14; აოხ. 10, 10.

ერბო. 2 სჯ. 32, 14; 2 მეუ. 17, 29.

ყველი. 1 მეფ. 17, 18; იობ. 10, 10.

პური. დაბ. 18, 5; 1 მეფ. 17, 17.

ფქვილი. 1 მეფ. 17, 17.

ხორცი. 2 მეფ. 6, 19; იგავ. 9, 2.

თევზი. მათ. 7, 10; ლუკ. 24, 42.

ბოსტნეული. იგავ. 15, 17; რომ. 14, 2; ებრ. 6, 7.

ჩირი. 1 მეფ. 25, 18.

ლეღვი. 1 მეფ. 30, 12.

თაფლი. ქება. 5, 1; ეს. 7, 15.

ზეთი. 2 სჯ. 12, 17; ეზეკ. 16, 13.

ძმარი. რიცხ. 6, 3; რუთ. 2, 14.

ღვინო. დაბ. 27, 28; იოან. 2, 3. 10.

წყალი. დაბ. 21, 14; მათ. 10, 42.

*

საჭმელს ეწოდება ზოგადად პური და წყალი. 3 მეფ. 13, 9, 16.

ჩვეულებრივ ქალები ამზადებდნენ. 1 მეფ. 8, 13; იგავ. 31, 15.

ჭამდნენ ცოტას დილაობით. მსაჯ. 19, 5; ეკლ. 10, 17.

ჭამდნენ შუადღისას. დაბ. 43, 16.

ჭამდნენ საღამოს. დაბ. 24, 33; ლუკ. 24, 29, 30.

ხშირად ჭამდნენ მჯომარენი. დაბ. 27, 19; 43; 32-33.

ხშირად ჭამდნენ წამოწოლილნი. ამოს. 6, 4; იოან. 13, 23.

ჭამდნენ ხელით. მათ. 26, 23; ლუკ. 22, 21.

ჭამის წინ მადლობას იხდიდნენ. მარკ. 8, 6; საქმე. 27, 35.

ჭამის წინ ხელებს იბანდნენ. 4 მეფ. 3, 11; მათ. 15, 2.

კაცები და ქალები ცალ-ცალკე ჭამდნენ. დაბ. 18, 8-9; ესთ. 1, 3-9.

ხშირად სურსათ-სანოვაგე ძღვნად მიჰქონდათ. 1 მეფ. 17, 18; 25, 17; 2 მეფ. 16, 1-2.

საჭურისი

ქრისტეს მოძღვრება უქორწინებლობის შესახებ. მათ. 19, 10-12: „პრქეეს მას მოწაფეთა მისთა: უკუეთუ ესოდენი ბრალი არს კაცისა დედაკაცისა თანა, არა შეჰგავს ქორწინებაი. რქვა მათ იესო: არა ყოველთა დაიტიონ სიტყვაი ეგე, არამედ რომელთადა მიცემულ არს, რამეთუ არიან საჭურისნი, რომელნი მუცლითგან დედისა თვისისაით საჭურისნი იშვნეს; და არიან საჭურისნი, რომელნი კაცთაგან გამოისაჭურისნეს; და არიან საჭუ-

რისნი, რომელთა გამოისაჭურისნეს თანი თვისნი სასუფეველისათვის ცათაისა. რომელი შემძლებელ არს დატენად, დაიტიენ.“

სახარება

ს. არის ხარება (ცხოვნების) შესახებ. ეს 52, 7; რომ. 10, 15; ლუკ. 2, 10-11; 1 კორ. 15, 3; 1 ტიმ. 1, 5.

ს. ნაუწყებია წინასწარმეტყველთაგან. ეს. 9, 1-2; მათ. 4, 16; ეს. 40, 9; 41, 26; 52, 7; რომ. 10, 15; ეს. 61, 1-8; ლუკ. 4, 17-19; რომ. 1, 1-2.

სახარება არის

ძალი ღმრთისა, ყველა მორწმუნის დასახსნელად. რომ. 1, 16; 1 კორ. 1, 18; 1 თეს. 1, 5.

სიტყვა ხსნისა. საქმე. 13, 26.

სიტყვა მადლისა. საქმე. 14, 3; 20, 32.

სიტყვა შერიგებისა. 2 კორ. 5, 19.

სახარება ჰგვის უკუნისამდე. 1 პეტ. 1, 25; გამოცხ. 14, 6.

სიტყვა დიდებისა. 2 კორ. 4, 4; 1 ტიმ. 1, 11.

ჭეშმარიტება. 2 კორ. 6, 7; გალ. 2, 5; 3, 1; 5, 7; ეფეს. 1, 13; კოლას. 1, 5; 1 ტიმ. 2, 4.

სახარება ქადაგებს

ღმრთის მადლს. საქმე. 14, 3; 20, 32; კოლას. 1, 6.

ცხოვრებას და უკვდავებას. 2 ტიმ. 1, 10

ღმრთის დიდების ცნობას. 2 კორ. 4, 4-6.

სახარება გვანიჭებს

ზეციური სამკვიდრების იმედს. კოლას. 1, 5-23.

მშვიდობას. ლუკ. 2, 10-14; ეფეს. 6, 15.

კურთხევის სავსებას. რომ. 15, 29.

*

ს. უწინ ეუწყა აბრაამს. დაბ. 12, 3; 22, 18; 26, 4; საქმე. 3, 25; გალ. 3, 8.

სახარება ნაქადაგებია

პირველად იუდეველებში. მათ. 10, 6; ლუკ. 24, 47; საქმე. 3, 26; 11, 19; 13, 26-46.

ყველა ხალხისათვის. მათ. 24, 14; 28, 19; მარკ. 13, 10; 14, 9; საქმე. 19, 10; რომ. 10, 18; გალ. 2, 2; კოლას. 1, 6; გამოცხ. 14, 6.

ყველა ქმნილებისათვის. მარკ. 16, 15; კოლას. 1, 23.

ღარიბთათვის. ეს. 29, 18-19; მათ. 11, 5; ლუკ. 4, 18; 7, 22.

იესო ქრისტეს მიერ. მათ. 4, 23; 9, 35; 11, 5; მარკ. 1, 14; ლუკ. 7, 22; 20, 1.

მოციქულთა მიერ. მარკ. 14, 9; საქმე. 14, 7; რომ. 15, 19; გალ. 4, 13; ეფეს. 6, 19; 1 თეს. 2, 9.

*

მოციქულებმა მიიღეს იესო ქრისტესაგან სახარების ქადაგების უფლება. მათ. 10, 6; 28, 19; მარკ. 16, 15; საქმე. 20, 24; რომ. 1, 1; 1 კორ. 1, 17; 9, 17; გალ. 1, 11-12; 1 ტიმ. 1, 11-12.

მოციქულები ღმერთმა გამოიჩინა სახარების საქადაგებლად. საქმე, 15, 7; რომ. 1, 9; 2 კორ. 5, 19.

სახარებას იქადაგებენ მოელ დედა-მინაზე ქვეყნის აღსასრულის წინ. მათ. 24, 14.

სახარება უნდა მივიღოთ რწმენით. მარკ. 1, 15; ფილიპ. 1, 27; 1 ტიმ. 1, 15; ებრ. 4, 2.

მორწმუნენი

მოწოდებულნი არიან სახარების მიერ ხსნისათვის. 2 თეს. 2, 13-14.

ხსნილნი არიან სახარების რწმენით. 1 კორ. 1, 18; 15, 1-3; ეფეს. 1, 13. იშვენენ იესო ქრისტეს მიერ სახარებით. 1 კორ. 4, 15.

უნდა მონაწილეობდნენ სახარების ქადაგებაში. ფილიპ. 1, 5.

უნდა ცდილობდნენ, არ გაშორდნენ სახარებას. 2 კორ. 11, 4; გალ. 1, 6-7.

უნდა დაემორჩილონ სახარებას. 2 კორ. 9, 13.

უნდა იქცეოდნენ სახარების ღირსად. ფილიპ. 1, 28; ტიტ. 2, 10.

არ უნდა დააბრკოლონ სახარება. 1 კორ. 9, 12.

არ უნდა სცხვენოდეთ სახარებისა. რომ. 1, 16.

უნდა იცავდნენ სახარების რწმენას. ფილიპ. 1, 17-27.

*

თავისგანწირვა, როცა საჭიროება მოითხოვს, სახარებისთვის. მარკ. 10, 39.

განწირვა თვით სიცოცხლისა სახარებისათვის. მარკ. 8, 35; საქმე. 20, 24.

მღვდელმსახურნი უნდა ქადაგებდნენ სახარებას

გაბედულებით. ეფეს. 6, 19.

პატივისცემითა და სიყვარულით. რომ. 15, 20; 1 თეს. 2, 8.

უსასყიდლოდ. 1 კორ. 9, 18; 2 კორ. 11, 7; 1 თეს. 2, 9.

*

სახარების ქადაგება არის აუცილებელი მოვალეობა. 1 კორ. 9, 16.

სახარების მქადაგებელი უნდა ცხოვრობდეს სახარების თანახმად. 1 კორ. 9, 14.

სახარების აღიარებას ხშირად მოსდევს დევნა. ფილიპ. 1, 12; მათ. 13, 21; მარკ. 4, 17.

დაპირებანი მათთვის, რომელნიც იტანჯებიან სახარებისათვის. მარკ. 8, 35; 10, 29-30.

დევნა ხელს უწყობს სახარების წარმატებას. ფილიპ. 1, 12.

ს. დახშულია სატანის მიერ დალუკულათვის. 2 კორ. 4, 3-4; მათ. 13, 19; მარკ. 4, 15; ლუკ. 8, 12.

ცრუ მოძღვრებს სურთ დაამახინჯონ ს. გალ. 1, 7.

შეწვევება იმას, ვინც ქადაგებს სხენაირ სახარებას. გალ. 1, 8-9.

სახარების ქადაგება, აღიარება იმათ წინაშე, რომელნიც უარყოფენ მას. მათ. 10, 14; მარკ. 6, 11; ლუკ. 9, 5; 10, 11; საქმე. 13, 51; 18, 6.

სახარების უარყოფა იუდეველთა მიერ ნაწინასწარმეტყველები იყო. ეს. 53, 1; იოან. 13, 38; რომ. 10, 16.

აღამიანები გასამართლდებიან სახარების თანახმად. იოან. 12, 48; რომ. 2, 16.

საშინელი სასჯელი იმათ, ვინც არ ემრჩილება სახარებას. მათ. 10, 14-15; მარკ. 6, 11; ლუკ. 10, 11-12; 2 თეს. 1, 8-9; 2, 12; 1 პეტ. 4, 17.

სახარებას ეწოდება

სახარება ღმრთისა. რომ. 1, 1; 1 თეს. 2, 8; 1 პეტ. 4, 17.

სახარება იესო ქრისტესი. რომ. 1, 16; 2 კორ. 2, 12; 1 თეს. 3, 2.

სახარება ქრისტეს დიდებისა. 2 კორ. 4, 4.

სახარება ღმრთის მადლისა. საქმე. 20, 24.

სახარება დიდებისა. 1 ტიმ. 1, 11. სახარება მშვიდობისა. ეფეს. 6, 15.

სახარება სასუფეველისა. მათ. 4, 23; 9, 35; 24, 14; მარკ. 1, 14.

სახარება ხსნისა. ეფეს. 1, 13.

საიდუმლო სახარებისა. ეფეს. 6, 19.

საიდუმლო იესო ქრისტესი. ეფეს. 3, 4.

ახალი აღთქმა. ებრ. 9, 15.

სიტყვა ღმრთისა. 1 თეს. 1, 13.

სიტყვა იესო ქრისტესი. კოლას. 3, 16.

სიტყვა ჯვარისა. 1 კორ. 1, 18.

სიტყვა სარწმუნოებისა. რომ. 10, 8.

სიტყვა მადლისა. საქმე. 14, 3; 20, 32.

სიტყვა სიმართლისა. ებრ. 5, 13.

სიტყვა შერიგებისა. 2 კორ. 5, 19.

სიტყვა სასუფეველისა. მათ. 13, 19.

სიტყვა ჭეშმარიტებისა. 2 კორ. 6, 7; ეფეს. 1, 13.

სიტყვა ცხოვრებისა. საქმე. 13, 26; ფილიპ. 2, 16.

გამოცხადება იესო ქრისტეს საიდუმლოსი. რომ. 14, 24.

სრული სჯული. იაკ. 1, 25.

მსახურება სულისა. 2 კორ. 3, 8.

მსახურება ღმრთის მადლისა. ეფეს. 3, 2.

მსახურება სიმართლისა. 2 კორ. 3, 9.

ჭეშმარიტება ღმრთისმსახურების შესახებ. ტიტ. 1, 1.

მოდღვრება ღმრთისმსახურებისა. 1 ტიმ. 6, 3.

სახე, ხატი

ადამიანი შექმნილია ღმრთის სახედ და ხატად. დაბ. 1, 27.

მსგავსება ისაა, რომ ადამიანი დაჯილდოებულია სულით, რომელიც მას აძლევს უნარს: გარეგნულად — იბატონოს ბუნებაზე, შინაგანად — ჰქონდეს ერთობა ღმერთთან. დაბ. 1, 26; ფს. 8, 6; საქმე. 17, 28.

ცოდვით დაცემის შემდეგაც ადამიანს დარჩა უპირატესობა ყველა სხვა არსების წინაშე, იყოს ღმრთის სახე, ხატი. დაბ. 9, 6; 1 კორ. 11, 7; იაკ. 3, 9.

ეს სახე, რა თქმა უნდა, დაბნელებულია ჩვენში ცოდვით. რომ. 5, 12; ეფეს. 2, 5; იოან. 3, 6; დაბ. 3, 17.

ღმრთის სრულყოფილი სახე არის ქრისტე. იოან. 1, 14; 10, 30; 14, 9; ებრ. 1, 3; კოლ. 1, 15; 2, 9.

ღმრთის სახე ჩვენშიც ქრისტეს მიერ უნდა იქნას მიყვანილი სრულყოფილებამდე.

ჩვენ მოწოდებულნი ვართ, ქრისტეს მიერ, ღმრთისმსგავსნი გავხდეთ. რომ. 8, 29. მათ. 5, 48; ლევიტ. 19, 2.

ღმრთის მომავალ სასუფეველში ღმრთის სახე ჩვენში სრულყოფილი იქნება. 1 კორ. 15, 49; 1 იოან. 3, 2; ფილიპ. 3, 21; ეფეს. 5, 27; 2 კორ. 5, 17; 1 კორ. 15, 28.

ს ა ხ ე: მკვდრეთით აღდგომის შემდეგ ქრისტე გამოეცხადა სოფელ ემაუსში მიმავალ მოწაფეებს სხვანაირი სახით („სხვითა ხატითა“). მარკ. 16, 12.

მაცხოვარმა საიდუმლო სერობაზე ფეხები დაბანა თავის მოწაფეებს და უთხრა მათ: „სახე მივცე თქვენ, რაითა, ვითარცა-ესე მე გიყავ თქვენ, ეგრეთვე თქვენცა ჰყოფდეთ“. იოან. 13, 15.

სახელი

სახელი არის ცალკეული არსების სახელწოდება სხვებისაგან განსასხვავებული. დაბ. 2, 20; იოან. 10, 3.

ადამიანთა მიმართ „სახელი“ ბიბლიაში ნახმარია

ადამიანის არსების განსაზღვრისათვის. დაბ. 3, 20 (ევა-ცხოვრება); შდრ. აბრაამის სახელის შეცვლა აბრაჰამით. დაბ. 17, 5; ასევე იაკობისა ისრაელით — დაბ. 32, 29. მარკ. 3, 16.

ადამიანის ღირსების განსაზღვრისათვის. დაბ. 11, 4; 12, 2; 2 მეფ. 7, 9; 8, 13; იობ. 18, 17.

ცალკეული პიროვნების აღსანიშნავად. ლუკ. 10, 20; ფილიპ. 4, 3.

ეს სიტყვა ზოგჯერ მთელი თაობის თავისებურებას აღნიშნავს. 1 მეფ. 24, 22; 2 სჯ. 25, 7; 2 მეფ. 14, 7.

ეს სიტყვა ზოგ ადგილას აღნიშნავს მოჩვენებითობის (ხილვადობის) განსხვავებას არსისაგან. გამოცხ. 3, 1; რომ. 2, 17.

ღმრთის სახელი

ღმრთის არსების გამოხატვისა და გამოცხადების საშუალება.

ზოგჯერ ამბობენ „ღმრთის სახელს“ ნაცვლად „ღმრთისა“. ეს. 30, 27; ფს. 43, 5; 53, 8; 2 სჯ. 12, 11.

ღმრთის ცალკეული სახელები. ღმრთის აღმნიშვნელი ძველებრული სიტყვა ნიშნავს „ძლიერს, მძლავრს“. სახელი „იაღვე“ ღმერთმა მისცა თავისთავს — გამ. 3, 15 — ისევე, როგორც „უფალი საბოთი“, იხ. ცნება „უფალი“. სახელი „მამა“ მოცემული გვაქვს იესო ქრისტეს მიერ უფლის ღოცვაში. მათ. 6, 9; იოან. 17, 6.

ღმრთის სახელის ხმარება. სახელი ღმრთისაი უნდა დასდონ ძეთა ზედა ისრაელისათა. რიცხ. 6, 23. 26 („დადევან სახელი ჩემი ძეთა ზედა ისრაელისათა“); მის სახელს უნდა იფიცებდნენ (2 სჯ. 6, 13); მისი უნდა ემინოდეთ (ფს. 60, 5); ის უნდა უყვარდეთ (ფს. 5, 11); „სახელსა წმიდასა მისსა ვესვიდეთ“ (ფს. 32, 21); მის სახელს უნდა მოუხმობდეთ (ფს. 78, 6; 79, 19; ეს. 41. 25; 64, 6; საქმე. 2, 21); ვილოცოთ მის მიმართ (ფს. 53, 1); ვადიდოთ მისი სახელი (ფს. 102, 1 და სხვ.); მადლობა შევწიროთ მას (ფს. 98, 3); წმიდავყოთ სახელი მისი (ეს. 29, 23; მათ. 6, 9); ქება-დიდება შევასხათ (ფს. 85, 12); აღიარონ სახელი მისი (3 მუფ. 8, 33); მოუწოდონ მის სახელს (ფს. 101, 21. დაბ. 12, 8; 13, 4).

იესო ქრისტეს სახელი

მისი სახელების მნიშვნელობა: სახელი „იესო“ მიეცა მას ღმრთის ბრძანების თანახმად. მათ. 1, 21; ლუკ. 1, 31; 2, 21. იგი უდრის ძველებრულ „იეჟუს“ და ნიშნავს: „იელოვა (იაღვე)

ეხმარება“ (მათ. 1, 21: „მან იხსნეს ვერი თვისი ცოდვათა მათთაგან“).

იესო ქრისტეს სახელის ხმარება: ვისაც სურს მისი საკუთრება იყოს, მათ სწამთ მისი სახელი (იოან. 3, 18 და სხვ.) და სახელითა მისითა იღებენ ხსნას (საქმე. 4, 12; 10, 43); სახელითა მისითა მართლდებიან (1 კორ. 6, 11); „ცხორებაი გაქუნდეს სახელითა მისითა“ (იოან. 20, 31); მოუხმობენ მის სახელს (საქმე. 7, 58; 9, 14; 1 კორ. 1, 2); სახელისა მისისა აღიარება (ებრ. 13, 15); უხმობენ მის სახელს (საქმე. 9, 15; ებრ. 2, 12).

გამოთქმა „იესოს სახელით“ ნიშნავს, ერთის მხრივ, მისი რწმუნებითა და მისი ძალით; ასე ასრულებენ მოციქულები მისი სახელით დიდ საქმეებს (საქმე. 3, 6; 4, 10); დევნიან ბოროტ სულებს (ლუკ. 10, 17. საქმე. 16, 18); ქადაგებენ მონანიებას და ცოდვათა მიტევებას, პატიებას (ლუკ. 24, 47; 1 იოან. 2, 12), მისკენ მოუწოდებენ სხვებს (საქმე. 2, 38; 10, 48) და ნათლავენ (საქმე. 10, 48). მეორე მხრივ, ეს გამოთქმა ნიშნავს — მისი ხასიათითა, მისი სულითა, მისი გუნებითა. იოან. 14, 13; 16, 23 — ლოცვა იესოს სახელით; ეფეს. 5, 20 — მადლობა იესოს სახელით. კოლ. 3, 17 („ყოველსავე, რასაცა იქმოდით სიტყვითა, გინა საქმითა, ყოველსავე — სახელითა უფლისა იესუსითა“).

არის კიდევ სხვა გამოთქმები: „რომელმან შეიწყნაროს ყრმაი ესევეთარი სახელითა ჩემითა, მე შემიწყნარებს“ (მათ. 18, 5); მუხლის მოყრამისი სახელის წინაშე (ფილიპ. 2, 10);

ლანძღვისა და ყვედრების ატანა ქრისტეს სახელისთვის (1 პეტ. 4, 14).

ის, რაც ძველ აღთქმაშია ნათქვამი ღმრთის სახელის შესახებ (იგავ. 18, 11), აღბეჭდილია იესოს სახელში. საქმე. 4, 12.

სახელწოდებაანი მორფუნეთა

უფლისა მიერ თავისუფალნი. 1 კორ. 7, 22; გალ. 5, 1.

ცოდვისაგან თავისუფალნი. რომ. 6, 18-22.

ღმრთის მეგობარნი. გამ. 33, 11; 2 ნემტ. 20, 7; იაკ. 2, 23.

იესო ქრისტეს მეგობარნი. იოან. 11, 11; 15, 14-15.

წოდებულნი (ჩინებულნი). რომ. 1, 7; 8, 28; ებრ. 5, 4; 1 პეტ. 1, 1; იუდ. 1, 1; გამოცხ. 17, 14.

მარადისყოფი ღმრთისაგან კურთხეულნი. დაბ. 26, 29; ეს. 65, 23.

ღმრთისა-მამისა კურთხეულნი. მათ. 25, 34.

ღმრთის საყვარელნი. 2 მეფ. 12, 24. ეს. 4, 3; რომ. 1, 7.

ქრისტეიანნი. საქმე. 11, 26; 26, 28; 1 პეტ. 4, 16.

ქრისტეს თანამეკვიდრენი. რომ. 8, 17; ეფეს. 3, 6.

წმიდათა თანამოქალაქენი. ეფეს. 2, 19.

მორწმუნენი. რომ. 10, 4; 1 კორ. 1, 21.

მშვიდნი. ფს. 24, 9; 33, 2; 36, 11; 75, 9; 146, 6; იგავ. 16, 19; მათ. 5, 5.

ქრისტეს მოწაფენი. მათ. 10, 42; 27, 57; ლუკ. 14, 26; 19, 37; იოან. 8, 31; 13, 35; 15, 8; 19, 38; საქმე. 11, 26.

ღმრთის სახლეულნი (შინაურნი). ეფეს. 2, 19.

რჩეულნი. მათ. 20, 16; 22, 14; 24, 22; მარკ. 13, 22; 2 ტიმ. 2, 10; გამოცხ. 17, 14.

ღმრთის რჩეულნი. ფს. 104, 6, 43; 105, 5; ეს. 45, 4; 65, 9-15; მათ. 24, 31; მარკ. 13, 20-27; ლუკ. 18, 7; რომ. 8, 33; კოლას. 3, 12; ტიტ. 1, 1.

ქრისტეს მონები. 1 კორ. 7, 22.

მონანი სიმართლისა. რომ. 6, 18.

საყვარელი შვილები. ეფეს. 5, 1.

ღმრთის შვილნი. 2 სჯ. 14, 1; მათ. 5, 9; ლუკ. 20, 36; იოან. 1, 12; 11, 52; რომ. 8, 14-16; გალ. 3, 26; 4, 5; ფილიპ. 2, 15; ებრ. 12, 7; 1 იოან. 3, 1-2. 10; 5, 2.

ძენი ღმრთისა ცხოველისანი. ოს. 1, 10; რომ. 9, 26.

მაღლის ძენი. ლუკ. 6, 35.

ზეციერი შვილნი მამისა. მათ. 5, 16, 45.

ქრისტეს შვილნი. 1 კორ. 3, 1.

ნათლის შვილნი. ლუკ. 16, 8; იოან. 12, 36; ეფეს. 5, 8; 1 თეს. 5, 5.

მორჩილი შვილები. 1 პეტ. 1, 14.

აღოქმის შვილნი. რომ. 9, 8; გალ. 4, 28.

აღდგომის შვილნი. ლუკ. 20, 36.

სასუფეველის შვილნი. მათ. 13, 38.

აბრაამის შვილნი. გალ. 3, 7; რომ. 4, 16.

სიონის შვილნი. იოველ. 2, 23.

ამა ქვეყნის სტუმარნი და წარმავალნი. ლევიტ. 25, 23; 1 ნემტ. 29, 15; ფს. 38, 12; ებრ. 11, 13; 1 პეტ. 2, 11.

სარწმუნონი. რიცხ. 12, 7; საქმე. 16, 1; ეფეს. 1, 1; კოლას. 4, 9; 1 პეტ. 5, 12.

ძმანი. ფს. 132, 1; მათ. 23, 8; ლუკ. 22, 32; საქმე. 10, 23; 11, 29; 12, 17; 15, 23; 16, 40; 21, 17; რომ. 12, 1; 1 კორ. 6, 8; 8, 12; 15, 6; ფილიპ. 3, 1; 4, 1-21; კოლას. 1, 2; 4, 15; 1 თეს. 5, 27; 1 ტიმ. 4, 6; 6, 2; 1 პეტ. 2, 17; 1 იოან. 3, 14.

საყვარელი ძმანი. 1 კორ. 15, 58; კოლას. 4, 9; ფილიპ. 1, 16; იაკ. 1, 16; 2, 5; 2 პეტ. 3, 15.

წმიდა ძმები. 1 თეს. 5, 27; ებრ. 3, 1.

ქრისტეს ძმანი და დანი. მათ. 12, 49-50; 25, 40; 28, 10; მარკ. 3, 34-35; ლუკ. 8, 21; იოან. 20, 17; რომ. 8, 29; 1 კორ. 9, 5; ებრ. 2, 11-12; ფს. 21, 22.

ღმრთის მკვიდრნი. რომ. 8, 17; გალ. 4, 7.

მადლის მკვიდრნი. 1 პეტ. 3, 7.

აღთქმის მკვიდრნი. გალ. 3, 29; ებრ. 6, 17.

სასუფიერის მკვიდრნი. იაკ. 2, 5.

ხსნის მკვიდრნი. იაკ. 1, 14.

ქვეყნის მკვიდრნი. მათ. 5, 5.

საუკუნო ცხოვრების მკვიდრნი. მათ. 19, 29. ტიტ. 3, 7;

ღმრთის კაცნი (ერნი). 2 სჯ. 33, 1; 4 მეფ. 1, 13; 4, 7; 2 ნეშტ. 8, 14; 25, 9; ეზრა. 3, 2; ნემ. 12, 34; 1 ტიმ. 6, 11; 2 ტიმ. 3, 17.

კეთილი, ტბილი კაცები. ფს. 111, 5; მიქ. 7, 4; მათ. 12, 35; ლუკ. 6, 45.

ღმრთის მბაძენი. ეფეს. 5, 1.

მართალნი. ფს. 10, 2; 111, 2; 139, 14; იგავ. 14, 11; 3 მეფ. 8, 32; იობ. 36, 7; ფს. 1, 6; 5, 12; 10, 35; 31, 11; 32, 1; 33, 16; 36, 21; 57, 11; 63, 10; 67, 3; 96, 12; 139, 14; 145, 8; იგავ. 3, 34; 10, 24; 11, 3; 12, 6-7; 13, 22; 14, 12; 15, 9; 21, 15; ეს. 3, 10; 57, 1; ოს. 14, 10; ამბაკ. 2, 4; მალ. 3, 18; მათ. 1, 19; 5, 45; 13, 43;

25, 46; ლუკ. 1, 17; 2, 25; 15, 7; ებრ. 12, 23; იაკ. 5, 16; 1 პეტ. 3, 12; 2 პეტ. 2, 8; 1 იოან. 3, 7.

განმართლებულნი. რომ. 3, 3, 24; 5, 1, 9; 1 კორ. 6, 11; ტიტ. 3, 7.

ქრისტეს სხეულის ასონი. 1 კორ. 6, 15; 12, 27; ეფეს. 5, 30.

მიცვალებულნი ქრისტეს მიმართ. 1 თეს. 4, 14; გამოცხ. 14, 13.

წმიდა ერი. გამოს. 19, 6; 1 პეტ. 2, 9.

შვილნი. იოან. 13, 33; გალ. 4, 19; 1 იოან. 2, 1-12; 4, 4; 5, 21.

შეძენილი ერი. 1 პეტ. 2, 9.

ღმრთის ერი. ფს. 99, 3; ეზეკ. 1, 20; 36, 28; 37, 23; ზაქ. 8, 8; 13, 9; 2 კორ. 6, 16; ებრ. 4, 9; 8, 10; 1 პეტ. 2, 10; გამოცხ. 21, 3.

წმიდა მადლის ერი. დან. 7, 22-27.

განსაკუთრებული ერი. ტიტ. 2, 14.

ძვირფასი ერი. 2 სჯ. 7, 6; 14, 2; 26, 18-19.

მისი სამწყსოს ერი. ფს. 94, 7; 99, 3.

ერი წმიდა. 2 სჯ. 7, 6; 14, 2; 26, 19; 28, 9; ეს. 62, 12.

კეთილ საქმეთა მიმბაძველი ერი. ტიტ. 2, 14.

ღმრთის ქმნილებათა დასაწყისი. იაკ. 1, 18.

რჩეული ნათესავი. 1 პეტ. 2, 9.

გამოხსნილნი, გამოსყიდულნი. ეს. 35, 9; გამოცხ. 14, 3-4.

მეფენი და მღვდელმსახურნი. გამოცხ. 1, 6; 5, 10; 20, 6.

წმიდა სამღვდელონი და სამეფონი. 1 პეტ. 2, 5-9.

წმიდანნი. ფს. 15, 3; დან. 7, 18; მათ. 27, 52; საქმე. 9, 13, 32; 20, 32; 26,

10; რომ. 12, 13; 15, 25; 1 კორ. 6, 2; 16, 1; 2 კორ. 1, 1; 9, 1; 13, 12; ეფეს. 1, 1-18; 3, 8-18; 4, 12; 5, 3; 6, 18; ფილიპ. 1, 1; 4, 21; კოლას. 1, 2-12-26; 3, 12; 2 თეს. 1, 10; ებრ. 3, 1; 6, 10; იუდ. 1, 3; გამოცხ. 8, 3; 11, 18; 13, 10; 14, 12; 16, 6; 18, 24.

განწმედილნი. 1 კორ. 1, 2; 6, 11; ებრ. 10, 14; იუდ. 1, 1.

ღმრთის მონანი (მსახურნი). 2 სჯ. 32, 43; 1 ნეშტ. 6, 48; ნემ. 10, 29; ფს. 118, 125; ეს. 65, 9; დან. 6, 20; 9, 11; იოველ. 2, 29; საქმე. 2, 18; იაკ. 1, 1; 1 პეტ. 2, 16; გამოცხ. 7, 3.

ქრისტეს მსახურნი. რომ. 1, 1; 1 კორ. 7, 22; გალ. 1, 10; ეფეს. 6, 6; კოლას. 4, 12; ფილიპ. 1, 1; 2 პეტ. 1, 1; იუდ. 1, 1.

სიმართლის მსახურნი (მონანი). რომ. 6, 18.

ღმრთის მოწმენი. ეს. 43, 10; 44, 8; საქმე. 1, 8; 5, 32; 22, 15; 26, 16.

სახელწოდებაანი გოროტი აღაპიანებისა

საძაგელნი. იობ. 15, 16; ტიტ. 1, 16; გამოცხ. 21, 8.

ბრმანი. ეს. 42, 19; მათ. 15, 14.

ბრმა წინამძღვარნი. მათ. 15, 14; 23, 16-24.

სოფლის შვილნი. ლუკ. 16, 8; 20, 34.

რისხეის შვილნი. ეფეს. 2, 3.

მხველის შვილნი. გალ. 4, 31.

უცხოთა შვილნი. ფს. 143, 7; ეს. 2, 6.

წყვეის შვილნი. 2 პეტ. 2, 14.

ემშაკის შვილნი. 1 იოან. 3, 10; საქმე. 13, 10.

უკეთურის ძენი. მათ. 13, 38.

შვილნი, რომლებზე დანდობაც არ შეიძლება. 2 სჯ. 32, 19-20.

უგუნურნი შვილნი. იერ. 4, 22.

ცრუ შვილნი. ეს. 30, 9.

შვილები ვერაგნი. ეს. 57, 5.

შვილნი, რომელთაც არ სურთ დაიჯერონ სჯული. ეს. 30, 9.

ურჩი შვილები. ეფეს. 2, 2; კოლას. 3, 6.

განდგომილი შვილები. ეს. 30, 1; იერ. 3, 14.

ღმრთის მტრები. ფს. 36, 20; 91, 9; ნაუმ. 1, 2; კოლას. 1, 21; იაკ. 4, 4.

კანონის დამრღვევები. ფს. 50, 13; ეს. 48, 8; 53, 12.

ქრისტეს ჯვარის მტრები. ფილიპ. 3, 20.

ყოველი სიმართლის მტრები. საქმე. 13, 10.

ხრწნილების მონები. 2 პეტ. 2, 19. ცოდვის მონები. იოან. 8, 34; რომ. 6, 20.

აღთქმათა კანონების ურჩნი. ეფეს. 2, 12.

უგუნურნი. იგავ. 10, 23; 13, 21; 14, 8; 18, 7; 19, 1; 26, 9-10; ეკლ. 2, 14.

გიჟები და ბრმები. მათ. 23, 17-19.

ბოროტი მოდგმა. ლუკ. 11, 29.

ბოროტი და მემრუშე მოდგმა. მათ. 12, 39.

ნათესავი მრუდი. ფს. 77, 8; მათ. 17, 17; ლუკ. 9, 41; საქმე. 2, 40; ფილიპ. 2, 15.

ურწმუნო მოდგმა. მათ. 17, 17; მარკ. 9, 19; ლუკ. 9, 41.

უპატიოსნონი. ფს. 16, 14.

უღმრთო კაცნი. იუდ. 1, 4.

ღმრთის მოძულენი. რომ. 1, 30.

ბოროტი ხალხი. 30, 22.
 ორგულნი. იობ. 36, 13. მათ. 24, 51;
 ლუკ. 11, 44.
 გულითა და სასმენლით წინდაუც-
 ვეთელნი. იერ. 9, 26; ეზეკ. 44, 7;
 საქმე. 7, 51.
 ურწმუნონი. 2 კორ. 4, 4; გამოცხ.
 21, 8.
 უსამართლონი. 2 მეფ. 7, 10; 2 პეტ.
 2, 9-10.
 ბოროტის მომპოვებელნი. რომ.
 1, 30.
 უსარგებლო მსახურნი. მათ. 25, 30.
 გველი. მათ. 23, 33.
 წყეულნი. მათ. 25, 41.
 ბოროტნი და მაცდურნი. 2 ტიმ.
 3, 13.
 ბოროტი მსახურები. მათ. 25, 26.
 თავეხელი მაგინებელნი. 2 პეტ. 3, 3;
 იუდ. 1, 18.
 მემრუშე და ცოდვილი ერი. მათ.
 12, 39; მარკ. 8, 38.
 ბოროტი და მემრუშე ერი. მათ.
 16, 4.
 ცოდვილი ერი. ეს. 1, 4.
 უკეთური ერი. მათ. 12, 45.
 უსამართლობის მოქმედნი. იობ. 34,
 22; ფს. 5, 5; 13, 4; 91, 7; 93, 4; 140, 9.
 ცოდვილნი. დაბ. 13, 13; 1 მეფ. 15,
 18; ფს. 1, 1; 103, 35; იგავ. 13, 22; 23,
 17; ეს. 1, 28; 13, 9; ამოს. 9, 10; ლუკ.
 13, 2.
 მრუდნი. იგავ. 22, 5; 28, 18.
 გულქვა ერი. 2 სჯ. 9, 13.
 ერი, ცოდვებით საეხე. ეს. 1, 4.
 ურჩი ერი. გამ. 33, 3; 34, 9; 2 სჯ.
 9, 13.
 ბოროტთა მოდგმა. ფს. 36, 27.
 მემრუშე მოდგმა. ეს. 57, 3.

9. ბიბლიის ლექსიკონი.

ბოროტი ერის მოდგმა. ეს. 1, 4;
 14, 20.
 ცოდვილი ერის მოდგმა. რიცხვ.
 32, 14.
 იქედნეთა მოდგმა. მათ. 3, 7; 12, 34;
 23, 33; ლუკ. 3, 7.
 გარყვნილი მოდგმა. 2 სჯ. 32, 20.
 ცრუ მოდგმა. ეს. 57, 4.
 ურჩები. რიცხვ. 20, 10; 2 სჯ. 31, 27;
 ეზეკ. 2, 3, 7; 12, 2; საქმე. 7, 51; ეფეს.
 5, 6; ტიტ. 1, 16; 1 პეტ. 2, 8.
 განხრწნილნი. 2 ტიმ. 3, 8.
 კანონის დამრღვეენი. ფს. 50, 12;
 იგავ. 26, 10; ეს. 48, 8; 53, 12.
 რისხვის ჭურჭელნი („ჭურნი“).
 რომ. 9, 22.

სახელწოდებანი კალასიისა

პირმშოთა კრება. ებრ. 12, 23.
 ქრისტეს ცხვრები. იოან. 10, 16.
 ოქროს სახანთლე. გამოცხ. 1, 20;
 2, 1.
 ღმრთის ქალაქი. ფს. 86, 2; გამოცხ.
 3, 12.
 ცოცხალი ღმრთის ქალაქი. ებრ.
 12, 22.
 წმიდა ქალაქი. გამოცხ. 21, 2;
 22, 19.
 ჭეშმარიტების სვეტი და სიმტკიცე.
 1 ტიმ. 3, 15.
 წმიდათა რჩევა. ფს. 88, 7.
 ქრისტეს სხეული. ეფეს. 1, 23;
 კოლას. 1, 24.
 შემკობილი გვირგვინი. ეს. 62, 3.
 ღმრთის შენობა. 1 კორ. 3, 9.
 ღმრთის ეკლესია. საქმე. 20, 28; 1
 კორ. 11, 22; 15, 9; 1 თეს. 2, 14; 2 თეს.
 1, 4; 1 ტიმ. 3, 5.

ცოცხალი ღმრთის ეკლესია. 1 ტიმ. 3, 15.
 პირმშოთა ეკლესია. ებრ. 12, 23.
 დიდების ეკლესია. ეფეს. 5, 27.
 კრავის ცოლი. გამოცხ. 19, 7;
 21, 9.
 მეფის ასული. ფს. 44, 10.
 სიონის ასული. ეს. 62, 11; ზაქ. 2, 10.
 ღმრთის სამკვიდრებელი. ფს. 27, 9; ეს. 19, 25.
 ისრაელი. ფს. 13, 7.
 ღმრთის ისრაელი. გალ. 6, 16.
 ზეციური იერუსალიმი. გალ. 4, 26;
 ებრ. 12, 22.
 წმინდა იერუსალიმი. გამოცხ. 21, 10.
 საუკუნო სამკვიდრებელის ნაწილი. 2 სჯ. 32, 9.
 ღმრთის სახლი. 1 ტიმ. 3, 15; ებრ. 10, 21.
 იაკობის ღმრთის სახლი. ფს. 86, 1.
 ქრისტეს სახლი. ებრ. 3, 6.
 სულიერი სახლი. 1 პეტ. 2, 5.
 საუკუნო ღმრთის მთა. ეს. 2, 3; ზაქ. 8, 3.
 სამარადისო ღმრთის მთა. ეს. 2, 2; მიქ. 4, 1.
 წმიდა მთა. ფს. 2, 6; 14, 1; 47, 1; ზაქ. 8, 3.
 სიონის მთა. ფს. 47, 2; ეს. 8, 18; 24, 23; მიქ. 4, 7; ებრ. 12, 22; გამოცხ. 14, 1.
 ახალი იერუსალიმი. გამოცხ. 3, 12; 21, 2.
 სასურველი ხეივანი. იერ. 12, 10.
 უფლის ნაწილი. 2 სჯ. 32, 9.

ნაპოვნი და მიუტოვებელი ქალაქი. ეს. 62, 12.
 უზენაესის წმინდა ადგილი. ფს. 45, 4.
 სიონი. ფს. 2, 6; 68, 36; 86, 2; 131, 13; ეს. 51, 11.
 ისრაელის წმიდა სიონი. ეს. 60, 14.
 ღმრთის სამკვიდრებელი. ფს. 14, 1; ეფეს. 2, 22; გამოცხ. 21, 3.
 ღმრთის ტაძარი. 1 კორ. 3, 16-17; 2 კორ. 6, 16; გამოცხ. 3, 12.
 ცოცხალი ღმრთის ტაძარი. 2 კორ. 6, 16.
 უფლის წმიდა ტაძარი. ეფეს. 2, 21.
 უფლის სამწყსო. ფს. 78, 13; 94, 7; 99, 3; ეზექ. 34, 22-31; 1 პეტ. 5, 1.
 ისრაელის ქალწული. იერ. 31, 4.
 ვენახი. ეს. 5, 1; 27, 2; იერ. 12, 10.
 ტეშმარიტების ქალაქი. ზაქ. 8, 3.

სახელწოდებანი მღვდელმსახურთა

ქრისტეს გამოგზავნილნი. 2 კორ. 5, 20; ეფეს. 6, 20.
 ხუცესნი. საქმე. 14, 23; 15, 6; 16, 4; 1 ტიმ. 4, 14; 5, 17.
 ეკლესიის ანგელოზები. გამოცხ. 1, 20; 2, 1.
 მოციქულები. ლუკ. 6, 13; რომ. 1, 5; 1 კორ. 9, 1; 12, 28; ეფეს. 4, 11; 1 ტიმ. 2, 7; გამოცხ. 18, 20.
 იესო ქრისტეს მოციქულები. 1 კორ. 1, 1; გალ. 1, 1; 1 ტიმ. 1, 1; ტიტ. 1, 1; 1 პეტ. 1, 1.
 თანაშემწენი. 1 კორ. 3, 9; 2 კორ. 6, 1; 1 თეს. 3, 2; ფილიმ. 1, 1.
 თანამოსაგრენი. ფილიპ. 2, 15; ფილიმ. 1, 2.

ღმრთის საიდუმლოთა მნეები. 1 კორ. 4, 1.

ღმრთის მადლის მნენი. 1 პეტ. 4, 10.

მოდღარნი. საქმე. 13, 1; 1 კორ. 12, 28; ეფეს. 4, 11; 1 ტიმ. 2, 7; 2 ტიმ. 1, 11.

ღმრთის გამოგზავნილები. 2 ნემტ. 36, 16; ეს. 44, 26.

კელსიის გამოგზავნილები. 2 კორ. 8, 23.

მახარებლები. ეფეს. 4, 11; 2 ტიმ. 4, 5.

ეპისკოპოსები. ფილიპ. 1, 1; 1 ტიმ. 3, 1-2; ტიტ. 1, 7.

ღმრთის კაცები. 2 სჯ. 33, 1; 3 მეფ. 17, 23; 4 მეფ. 1, 9; 2 ნემტ. 8, 14; ეზრა. 3, 2; 1 ტიმ. 6, 11.

ღმრთის მსახურნი. ეს. 61, 6; რომ. 13, 6; 2 კორ. 6, 4.

უფლის მღვდელმსახურნი. ეფეს. 6, 21.

ქრისტეს მსახურნი. რომ. 15, 16; 1 კორ. 4, 1; კოლას. 1, 7; 1 ტიმ. 4, 6.

სიწმინდის მსახურნი. ეზეკ. 45, 4. სახარების მღვდელმსახურნი.

კოლას. 1, 23.

სიტყვის მსახურნი. ლუკ. 1, 2.

ახალი სჯულის მსახურნი. 2 კორ. 3, 6.

ეკლესიის მსახურნი. კოლას. 1, 24-25.

სიმართლის მსახურნი. 2 კორ. 11, 15.

მუშაკნი. მათ. 9, 37; ლუკ. 10, 2; 2 ტიმ. 2, 15.

მწყემსნი, მოძღვარნი და ხუცესნი. იერ. 3, 15; 23, 4; ეფეს. 4, 11; ტიტ. 1, 5; იაკ. 5, 14; 1 პეტ. 5, 1.

კაცთა მებაღურნი, მონადირენი. მათ. 4, 19; მარკ. 1, 17; ლუკ. 5, 10.

ქადაგნი. 1 ტიმ. 2, 7; 2 ტიმ. 1, 11. სიმართლის ქადაგნი. 2 პეტ. 2, 5. შემნახველნი და მცველნი. ეს. 62, 6; იერ. 6, 17; ეზეკ. 3, 17; 33, 7.

ღმრთის მსახურნი (მონანი). 1 ნემტ. 6, 49; ნემ. 10, 29; დან. 6, 20; საქმე. 16, 17; ტიტ. 1, 1; იაკ. 1, 1; 1 პეტ. 2, 16.

უფლის მსახურნი (მონანი). 2 ტიმ. 2, 24.

იესო ქრისტეს მსახურნი (მონანი). რომ. 1, 1; ფილიპ. 1, 1; იუდ. 1, 1.

მოწამენი. საქმე. 1, 8; 5, 32; 26, 16. კეთილი მოღვაწეები. 2 ტიმ. 2, 3.

სახელწოდებანი ღმრთისა

მწყემსი. ფს. 22, 1; 79, 1; ეს. 40, 11; იერ. 31, 10; ეზეკ. 34, 12.

შემოქმედი. ეს. 54, 5.

ცისა და ქვეყნის ღმერთი. ისუ ნავ. 2, 11; ეზრა. 5, 11.

ცათა ღმერთი. 2 ნემტ. 36, 23; ეზრა. 6, 9; 7, 23; ნემ. 1, 4-5; 2, 4. 20; ფს. 135, 26; დან. 2, 18. 37.

მთელი ქვეყნის ღმერთი. 4 მეფ. 5, 15; ეს. 54, 5.

ქვეყნის ყველა სამეფოს ღმერთი. 4 მეფ. 19, 15; ეს. 37, 16.

სულთა და ყოველთა ხორციელთა ღმერთი. რიცხ. 16, 22; 27, 16.

ყოველი ხორციელის ღმერთი. იერ. 32, 27.

ღმერთი და მამა ყოველთა. ეფეს. 4, 6.

ებრაელთა ღმერთი. გამ. 5, 3.

ისრაელის ღმერთი. გამ. 24, 10; რიცხ. 16, 9; ისუ ნავ. 22, 24; 24, 23; 1

მეფ. 1, 17; 3 მეფ. 8, 23; 14, 13; 1 ნეშტ. 17, 24; 2 ნეშტ. 6, 14; 15, 12; მსაჯ. 11, 23; ფს. 40, 13; 71, 18; 105, 48; ეს. 41, 17; 45, 3; 48, 2; მათ. 15, 31; ლუკ. 1, 68.

აბრაამის, ისააკის, იაკობის ღმერთი. გამ. 3, 6, 15; 4, 5; მათ. 22, 32; მარკ. 12, 26; ლუკ. 20, 37; საქმე. 3, 13; 7, 32.

იაკობის ღმერთი. ფს. 19, 1; 45, 7; 74, 9; 75, 6; 80, 1; 83, 8; 93, 7; 113, 7; ეს. 2, 3; მიქ. 4, 2.

წმიდა წინასწარმეტყველთა ღმერთი. გამოცხ. 22, 6.

საუკუნეთა ღმერთი. რომ. 14, 26.

ძლიერი ღმერთი. 2 სჯ. 7, 21; ნემ. 9, 32; ეს. 10, 21; იერ. 32, 18.

ღმერთი ძლიერი ჭეშმარიტებით. ფს. 30, 5.

ღმერთი მაცხოვარი. ფს. 23, 5; 24, 5; ტიტ. 3, 4.

ხსნის ღმერთი. 1 ნეშტ. 16, 35; ეს. 17, 10; მიქ. 7, 7; ამბაკ. 3, 18.

ღმერთი, მხოლოი ბრძენი. რომ. 14, 26; 1 ტიმ. 1, 17; იუდ. 1, 25.

მაღალი ღმერთი. ფს. 56, 2; 77, 56; დან. 5, 18-21; მარკ. 5, 7; საქმე. 16, 17; ებრ. 7, 1.

ღმერთი ყოვლისმპყრობელი. დაბ. 17, 1; 28, 3; 35, 11; 43, 14; 48, 3; გამ. 6, 3; გამოცხ. 16, 14; 19, 15; იობ. 10, 13.

ღმერთი ცოცხცალი (ცხოველი). 2 სჯ. 5, 26; ისუ ნავ. 3, 10; 1 მეფ. 17, 26; ფს. 41, 2; 83, 2; იერ. 10, 10; 23, 36; დან. 6, 26; მათ. 16, 18; საქმე. 14, 15; 2 კორ. 3, 3; 6, 16; 1 თეს. 1, 9; 1 ტიმ. 4, 10; 6, 17; ებრ. 3, 12; 9, 14; 10, 31; 12, 22.

სიყვარულისა და მშვიდობის ღმერთი. 2 კორ. 13, 11.

ყოველი ნუგეშისცემის ღმერთი. 2 კორ. 1, 3.

იმედის ღმერთი. რომ. 15, 13.

დიდების ღმერთი. საქმე. 7, 2.

მშვიდობის ღმერთი. რომ. 15, 33; 16, 20; ფილიპ. 4, 9; 1 თეს. 5, 23; ებრ. 13, 20.

მოთმინებისა და ნუგეშისცემის ღმერთი. რომ. 15, 5.

ყოველი მადლის ღმერთი. 1 პეტ. 5, 10.

ჭეშმარიტების ღმერთი. ფს. 30, 5; ეს. 65, 16; იერ. 10, 10.

საუკუნო ღმერთი. დაბ. 21, 33; ისუ ნავ. 22, 22; 2 მეფ. 22, 31; 3 მეფ. 8, 60; 1 ნეშტ. 17, 27; ეს. 40, 27-28; 42, 10; 44, 6; 45, 4; იერ. 10, 10; ოს. 12, 6.

ძალთა ღმერთი. ფს. 58, 5; 79, 4, 19; 83, 8.

ძალთა უფალი. იერ. 32, 19.

ძლიერი, დიდი, შემძლებელი, საშინელი. 2 სჯ. 10, 17; ნემ. 9, 31.

მხსნელი. 2 მეფ. 22, 2; ფს. 17, 2; 39, 18; 69, 5; 143, 2.

მამა. ძალ. 1, 6; მათ. 11, 27; ლუკ. 10, 22; იოან. 1, 14; 4, 23; 5, 19-23-26-37; 6, 44-46-57; 8, 16-29; 10, 15-36; 12, 49; 14, 6-9-13; 16, 23-26-32; საქმე. 1, 4; 1 იოან. 1, 3; 3, 1; 4, 14; 2 იოან. 1, 9; იუდ. 1, 1.

იესო ქრისტეს მამა. მათ. 7, 21; 10, 32; 15, 13; 18, 20-35; 20, 23; 26, 39; მარკ. 14, 36; ლუკ. 2, 49; 10, 21; 22, 42; იოან. 5, 17-18; 6, 32; 8, 54; 14, 10-11-20; 16, 15; 20, 17-21.

ჩვენის უფლის იესო ქრისტეს ღმერთი და მამა. 2 კორ. 1, 3; ეფეს. 1, 3; 1 პეტ. 1, 3.

ჩვენი მამა. ეს. 63, 16; 64, 8; იერ. 3,

19; მათ. 6, 9; ლუკ. 11, 2; მათ. 6, 1-4-6; 10, 29; იოან. 20, 17; 2 კორ. 6, 18.

ღმერთი ჩვენი, მამა. 1 ნეშტ. 29, 10; რომ. 1, 7; 1 კორ. 1, 3; 2 კორ. 1, 2; გალ. 1, 4; ეფეს. 1, 2; ფილიპ. 1, 2; კოლას. 1, 3; 1 თეს. 1, 1; 3, 11-13; 2 თეს. 1, 1-2; 2 ტიმ. 1, 2; ფილიმ. 1, 3.

ჩვენი ღმერთი და მამა. ფილიპ. 4, 20; 1 თეს. 1, 3; 2 თეს. 2, 16.

მამა ზეციერი. მათ. 5, 16-45-48; 6, 9; ლუკ. 11, 2; მათ. 6, 14-26-32; 7, 11-21; 10, 32; 15, 13; 18, 35.

მამა წმიდა. იოან. 17, 11.

მამა მართალი. იოან. 17, 25.

მამა დიდებისა. ეფეს. 1, 17.

მამა კეთილი. 2 კორ. 1, 3.

მამა სულთა. ებრ. 12, 9.

მამა ნათლისა. იაკ. 1, 17.

ერთი მხოლოი მამა. მალ. 2, 10; მათ. 23, 9; 1 კორ. 8, 6.

მამა ყველასი. ეფეს. 4, 6.

ნეტარი და მხოლოი ძლიერი მეუფე. 1 ტიმ. 6, 16.

მხსნელი. ეს. 43, 14; 44, 6-21; 47, 4; 48, 17; 49, 7-26; 54, 8; 60, 16; 63, 16; იერ. 50, 34.

ღმერთი ყოვლისმპყრობელი. იერ. 32, 19.

მთელი ქვეყნის მეუფე. ფს. 46, 7.

საუკუნო მეუფე. იერ. 10, 10.

მეფეთა მეუფე. 1 ტიმ. 6, 15.

მეუფე საუკუნეთა, უბრწნელი, უხილავი. 1 ტიმ. 1, 17.

წმიდა. იობ. 6, 10; ფს. 21, 3; ეს. 5, 16; 40, 24; 57, 15; ოს. 11, 9; ამბაკ. 1, 12; 3, 3.

წმიდა ისრაელისა. 77, 41; 88, 18; ეს. 1, 4; 5, 24; 10, 20; 12, 6; 30, 15; 41,

14-20; 43, 3-14; 45, 11; 47, 4; 48, 17; 49, 7; იერ. 50, 29; ეზეკ. 39, 7.

მხსნელი მაცხოვარი (მაცხოვნებელი). ეს. 43, 3-11; 45, 15-21; 60, 16; ოს. 13, 4; ლუკ. 1, 47; 1 ტიმ. 1, 1; ტიტ. 1, 3; 2, 10; 3, 4.

უფალი ღმერთი. მარკ. 12, 29-30; ლუკ. 1, 16; 10, 27; გამოცხ. 22, 5.

უფალი ღმერთი, ყოვლისმპყრობელი. იობ. 8, 5; 32, 8; 33, 4; 37, 22; გამოცხ. 1, 8; 11, 17; 15, 3; 21, 22.

უფალი უფლებათა. 2 სჯ. 10, 17; ფს. 135, 3; 1 ტიმ. 6, 15.

მთელი ქვეყნის უფალი. მიქ. 4, 13; ზაქ. 4, 14.

ცისა და ქვეყნის უფალი. მათ. 11, 25; საქმე. 17, 24.

მალალი. რიცხ. 24, 16; ფს. 9, 2; 20, 7; 45, 4; 49, 14; 55, 2; 77, 17; 82, 18; დან. 7, 25; ოს. 11, 7; ლუკ. 6, 35; საქმე. 7, 48.

საშინელი. 2 სჯ. 10, 17; ნემ. 1, 5; 4, 14; 9, 31.

ჭეშმარიტი ღმერთი. იოან. 17, 3; 1 იოან. 5, 20.

შედარებულია ღმერთს. ეს. 31, 4; 38, 13; გოდ. 3, 10; ოს. 5, 14; 11, 10.

სახელწოდებანი სულიწმიდისა

სახიერი სული. ნემ. 9, 19; ფს. 142, 10.

ნუგეშისმცემელი. იოან. 14, 16-26; 15, 26; 16, 7.

სული. ეს. 48, 16; მათ. 4, 1; იოან. 1, 32; 3, 6; საქმე. 2, 4; 8, 29; 10, 19; რომ. 8, 26; 1 კორ. 2, 10; გალ. 3, 14; 1 თეს. 5, 19; 1 ტიმ. 4, 1; 1 იოან. 3, 24; 5, 6; გამოცხ. 14, 13; 22, 17.

სული უფლისა. ეს. 11, 2; 61, 1; ეზეკ. 11, 5; საქმე. 5, 9; 16, 7; 2 კორ. 3, 17.

სული ღმრთისა. დაბ. 1, 2; იობ. 33, 4; მათ. 3, 16; 12, 28; რომ. 8, 9; 1 კორ. 2, 11; 6, 11; 2 კორ. 3, 3.

სული მამისა. მათ. 10, 20.

სული ქრისტესი. რომ. 8, 9; ფილიპ. 1, 19; 1 პეტ. 1, 11.

სული ღმრთის ძისა. გალ. 4, 6.

სული ცხოვრებისა. რომ. 8, 2.

სული სიბრძნისა. ეს. 11, 2; ეფეს. 1, 17.

სული მეცნიერებისა. ეს. 11, 2.

სული ძლიერებისა. ეს. 11, 2.

სული ჭეშმარიტებისა. იოან. 14, 17; 15, 26; 16, 13; 1 იოან. 5, 6.

სული სიწმიდისა. ფს. 50, 10.

სული შიშისა ღმრთისა. ეს. 11, 3.

სული მადლისა. ზაქ. 12, 10; ებრ. 10, 29.

სული ძედ ღმრთისად ყოფნისა. რომ. 8, 15.

სული მსჯავრისა. ეს. 28, 6.

სული დიდებისა. 1 პეტ. 4, 14.

სული წინასწარმეტყუელებისა. გამოცხ. 19, 10.

სული გამოცხადებისა. ეფეს. 1, 17.

სული საუკუნო. ებრ. 9, 14.

სული წრფელი. ფს. 50, 12.

სული წმიდა. მათ. 12, 31; 28, 19; ლუკ. 3, 22; 11, 13; იოან. 14, 26; საქმე. 1, 5; 5, 3; 7, 51; 13, 2; 20, 28; 1 კორ. 2, 13; 1 თეს. 4, 8; 1 პეტ. 1, 12; 2 პეტ. 1, 21; 1 იოან. 5, 7.

სული წმიდა ღმრთისა. ეფეს. 4, 30.

სული წმიდა აღთქმისა. ეფეს. 1, 13.

სახელწოდებაანი ეშმაკისა

ავადონ. გამოცხ. 9, 11.

წინამოსაჯული. 1 პეტ. 5, 8.

ეშმაკი დიდი, გველი დასაბამისა. გამოცხ. 12, 9; 20, 2.

ანგელოსი უფსკრულისა. გამოცხ. 9, 11.

აპოლიონ. გამოცხ. 9, 11.

ბელზებული. მათ. 12, 24; მარკ. 3, 22; ლუკ. 11, 15.

მხეცი. გამოცხ. 11, 7; 19, 19.

სიკვდილის ძალის მქონე. ებრ. 2, 14.

ქვეყნის მაცთური. გამოცხ. 12, 9.

ამა სოფლის ღმერთი. 2 კორ. 4, 4.

ეშმაკი. ეს. 27, 1; გამოცხ. 12, 9; 20, 2.

მტერი. მათ. 13, 39; ლუკ. 10, 19.

ცრუ სული. 3 მეფე. 22, 23.

ბოროტი. ეფეს. 6, 16; 1 იოან. 2, 13; 5, 18.

მტყუვარი. იოან. 8, 44.

მკვლელი. იოან. 8, 44.

ამ სოფლის მთავარი. იოან. 12, 31; 14, 30; 16, 11.

ეშმაკთა მთავარი. მათ. 9, 34; 12, 24; მარკ. 3, 22; ლუკ. 11, 15.

ტყუილის მამა. იოან. 8, 44.

გველი. დაბ. 3, 4-14; ეს. 27, 1; 2 კორ. 11, 3.

მაცდურ... მათ. 4, 3; 1 თეს. 3, 5.

სატანა. გამოცხ. 20, 2.

ეშმაკი. 1 ნეშტ. 21, 1; იობ. 1, 6; ზაქ. 3, 1; მათ. 12, 24, 26; ლუკ. 8, 12; 10, 18; იოან. 8, 44; რომ. 16, 20; 2 კორ. 11, 14; ეფეს. 4, 27; 6, 11; 1 ტიმ. 3, 7; 2 ტიმ. 2, 26; იაკ. 4, 7; იუდ. 1, 9; გამოცხ. 2, 10, 13; 12, 9.

სახალწოდებანი იესო ქრისტესი

საფარველი. ეხ. 32, 2.
 ადამი უკანასკნელი. 1 კორ. 15, 45.
 კრავი. 1 პეტ. 1, 19; გამოცხ. 5, 6-12; 7, 10; 13, 8; 14, 1; 17, 14; 21, 22.
 ტარიგი ღმრთისა. იოან. 1, 29-36.
 ანი და ჰოე, პირველი და უკანასკნელი, დასაბამი და დასასრული. გამოცხ. 1, 8; 21, 6; 22, 13.
 აშენი. გამოცხ. 3, 14.
 მეგობარი. იოან. 15, 13-15.
 მეგობარი ცოდვილთა. მათ. 11, 19.
 ანგელოზი. გამ. 23, 20.
 ანგელოზი აღთქემისა. მალ. 3, 1.
 ანგელოზი უფლისა. გამ. 3, 2; მსაჯ. 13, 15-18; ზაქ. 1, 11-12.
 მოციქული აღსარებისა ჩუენისა. ებრ. 3, 1.
 შუამავალი. 1 იოან. 2, 1.
 მიზეზი საუკუნოისა ცხოვრებისა. ებრ. 5, 9.
 მწვემსი კეთილი. ეხ. 40, 11; იოან. 10, 11-14.
 საყუარელი ღმრთისა. მათ. 12, 18; ეფეს. 1, 6.
 ნეტარი და მხოლოი ძლიერი მუუფე. 1 ტიმ. 6, 15.
 კენახი ჭეშმარიტი. იოან. 15, 1.
 მთავარანგელოზი ძალისა უფლისა. ისუ ნავ. 5, 14-15.
 თავი ეკლესიისა. ეფეს. 5, 23.
 ჩუენი სარწმუნოების წინამძღვარი და შემსრულებელი. ებრ. 12, 2.
 თავი ყოვლისა მთავრობისა და ხელმწიფებისა. კოლას. 2, 10.
 გზა. იოან. 14, 6.
 ქრისტე. დან. 9, 25; მათ. 1, 16; 16, 16-20; 26, 63; მარკ. 8, 29; 14, 61; ლუკ.

2, 11; იოან. 1, 41; 6, 69; 10, 24; 11, 17; 20, 31; 1 იოან. 5, 1.
 ცხებული ღმრთისა. ლუკ. 9, 20.
 დასაბამი დაბადებულთა ღმრთისათა. გამოცხ. 3, 14.
 მიუუასი ღმრთისა. ზაქ. 13, 6.
 წინამძღვარი. მათ. 2, 6.
 საკვირველი თანაგანმზრახი. ეხ. 9, 6.
 ნუგუმისცემა ისრაელისა. ლუკ. 2, 25.
 სარწმუნოების აღსრულების მოქმედი. ებრ. 12, 2.
 შემოქმედი ისრაელისა. ეხ. 43, 15.
 დავით. იერ. 30, 9; ეზეკ. 34, 23; 37, 24-25; ოს. 3, 5.
 ღმერთი. ფს. 44, 6-7; ეხ. 35, 4; 40, 8; იოან. 1, 1; 20, 28; რომ. 9, 5; 1 ტიმ. 3, 16; ებრ. 1, 8-9; 2 პეტ. 1, 1; 1 იოან. 5, 20.
 ღმერთი კურთხეული უკუნისამდე. რომ. 9, 5.
 ღმერთი ყოვლისა ქუეყანისა. ეხ. 54, 5.
 მოძღვარი (მხოლოდ ერთი). მათ. 23, 8-10.
 მოძღვარი მოსული ღმრთისგან. იოან. 3, 2.
 დამწესველი ერისა. მიქ. 5, 2; მათ. 2, 6.
 ნიჭი ღმრთისა. იოან. 4, 10; 2 კორ. 9, 15.
 ელიაკიმი. ეხ. 22, 20.
 რჩეული ღმრთისა. ეხ. 42, 1; მათ. 12, 18; ლუკ. 23, 35.
 ემანუელი. ეხ. 7, 14; მათ. 1, 23.
 ხატი ღმრთის ძლიერებისა. ებრ. 1, 3.
 ყრმა იესო. ლუკ. 2, 27-43.

სიძე. მათ. 9, 15; 25, 1-10; იოან. 3, 29.

სასოება (იმედი). საქმე. 28, 20; 1 ტიმ. 1, 1.

საუკუნო. ეს. 44, 6.

უფალი ძალითა. ეს. 47, 5.

„უფალი სიმართლე ჩუენი“. იერ. 33, 16.

განთიადის ბრწყინვალე ვარსკვლავი. გამოცხ. 22, 16.

ვარსკვლავი, წარმომდგარი იაკობისგან. რიცხ. 24, 17.

მოდუაწე სულთა ჩუენთა. 1 პეტ. 2, 25.

მაგალითი. იოან. 13, 15; 1 პეტ. 2, 21; 1 იოან. 2, 6.

სარწმუნო და ჭეშმარიტი. გამოცხ. 19, 11.

ძე საყუარელი. მათ. 3, 17; 17, 5; მარკ. 1, 11; 9, 7; ლუკ. 3, 22; 9, 35; კოლას. 1, 13; 2 პეტ. 1, 17.

ძე კურთხეულისა. მარკ. 14, 61.

ძე დავითისი. მათ. 1, 1; 9, 27; 15, 22; 20, 30; 21, 9; მარკ. 10, 47; ლუკ. 18, 38; 20, 41.

ძე ღმრთისა. ფს. 2, 7; ებრ. 1, 5; მათ. 8, 29; 16, 16; 26, 63; მარკ. 1, 1; 3, 11; იოან. 1, 49; 6, 69; 10, 36; 11, 27; საქმე. 8, 37; 1 კორ. 1, 9; გალ. 4, 4; 1 იოან. 5, 5.

ძე კაცისა. ფს. 79, 17; დან. 7, 13; მათ. 8, 20; 9, 6; 16, 13; მარკ. 8, 38; 9, 12-31; ლუკ. 19, 10; იოან. 5, 27; საქმე. 7, 56.

ძე მადლისა. ლუკ. 1, 32-35.

მხოლოდშობილი ძე მამისა. იოან. 1, 14; 3, 16-18; 1 იოან. 4, 9.

საფუძველი. ეს. 28, 16; 1 კორ. 3, 11; ეფეს. 2, 20.

ძმა. მათ. 12, 50; 25, 40; მარკ. 3, 35; ებრ. 2, 11-17.

ალექსის თავსმდები. ებრ. 7, 22.

დიდება უფლისა. ეს. 40, 5.

დიდება ისრაელისა. ლუკ. 2, 32.

ნემსტი ისრაელისა. მიქ. 3, 1.

დიდი მწყემსი. ებრ. 13, 20.

მკვიდრი ყოველთა. ებრ. 1, 2.

კაცი. საქმე. 17, 31; 1 ტიმ. 2, 5.

კაცი მეორე. 1 კორ. 15, 47.

კაცი წყლულუებასა შინა მყოფი. ეს. 53, 3.

ხატი ღმრთისა. კოლას. 1, 15; ებრ. 1, 3.

შუამავალი (მეოხი). რომ. 8, 33-34; ებრ. 7, 25.

მე ვარ. იოან. 8, 58.

იესო. მათ. 1, 21-25; ლუკ. 1, 31; 2, 21; საქმე. 9, 5; 22, 8; 26, 15.

მსაჯული ცხოველთა და მკუდართაი. საქმე. 10, 42.

მართალი მსაჯული. 2 ტიმ. 4, 8.

მართალი. საქმე. 3, 14; 7, 52.

სჯულისმდებელი. იაკ. 4, 12.

გამათავისუფლებელი. რომ. 11, 26. ლომი იუდას თესლისგან. გამოცხ. 5, 5.

ნათელი. იოან. 1, 8-9; 12, 35-36.

ნათელი ქუეყანისაი. იოან. 8, 12; 9, 5; 12, 46.

ნათელი ხალხთა ანუ წარმართთა.

ეს. 42, 6; 49, 6; 60, 3; ლუკ. 2, 32.

ნათელი კაცთა. იოან. 1, 4.

ნათელი ჭეშმარიტი. იოან. 1, 9.

ნათელი დიდი. მათ. 4, 16.

მოძღუარი. მათ. 8, 19; 23, 8; იოან. 13, 13-14.

ლოდი თავსაკიდური (ქვაკუთხედი). ეფეს. 2, 20.

შუამდგომელი. 1 ტიმ. 2, 5; ებრ. 8, 6; 9, 15; 12, 24.

მოძულეებული და უარყოფილი ხალხისაგან. ფს. 21, 6.

მესია. იოან. 1, 41; 4, 25

მიქაელი. დან. 10, 21; 12, 1; გამოცხ. 12, 7.

საკურთხეველისა და ჭეშმარიტი კარვის მსახური. ებრ. 8, 2.

წინდაცვეთილთა მსახური. რომ. 15, 8.

ნაზარეველი. მათ. 2, 23; 2, 22; 10, 38; 22, 8.

შესაწირავი და მსხვერპლი. ეფეს. 5, 2.

ცხებული უფლისა. ფს. 2, 2; ამბაკ. 3, 13; საქმე. 4, 26; ლუკ. 2, 26.

ცხებული სულითა წმიდითა. საქმე. 10, 38.

ცხებული უმეტეს მოყუასთა მისთა. ფს. 44, 7.

აღმოსავალი მადლით. ლუკ. 1, 78.

პური ცხოვრებისა. იოან. 6, 35-48.

ზეციური ცხოველმყოფელი პური. იოან. 6, 32-50-51.

მშვიდობა. ეფეს. 2, 14.

სიტყვა. იოან. 1, 1-14; 1 იოან. 5, 7.

სიტყუა ღმრთისა. გამოცხ. 19, 13.

მწყემსი. ზაქ. 13, 7; ეზეკ. 34, 23; 1 პეტ. 5, 4.

მწყემსი (ღიდი) ცხოვართა. ებრ. 13, 20.

მწყემსი სულთა. 1 პეტ. 2, 15.

მამა მარადიულობისა. ეს. 9, 5.

ყრმა. ლუკ. 2, 12-16-27-40; მათ. 2, 11-13-20.

ლოდი შებრკოლებისა. ეს. 8, 14; მათ. 21, 44; ლუკ. 20, 18; რომ. 9, 33; 1 პეტ. 2, 7.

ლოდი ცოცხალი, კუთხედი, რჩეული, პატროსანი. 1 პეტ. 2, 4-6; ეს. 28, 16.

გადაგდებული ლოდი. ფს. 117, 22; მათ. 21, 42; 1 პეტ. 2, 7.

მშვიდობის ნერგი. ეზეკ. 34, 29.

კარი ცხოვართა. იოან. 10, 7-9.

წინამორბედი. ებრ. 6, 20.

პირმშო ყოველთა ქმნილებათა. კოლას. 1, 15; ებრ. 1, 6.

პირმშო მრავალთა შორის ძმათა. რომ. 8, 29.

პირმშო შესვენებულთა. კოლას. 1, 18; გამოცხ. 1, 5.

დასაბამი შესუნებულთა. 1 კორ. 15, 20.

მეუფე ისრაელისა. მიქ. 5, 1-2.

მეუფე ნეტარი. 1 ტიმ. 6, 15.

მეუფე მშვიდობისა. ეს. 9, 6.

ქვეყნიურ მეფეთა მთავარი. გამოცხ. 1, 5.

წინამძღვარი ცხოვრებისა. ებრ. 2, 10.

მეუფე და მაცხოვარი. საქმე. 5, 31.

წინასწარმეტყველი. 2 სჯ. 18, 15;

საქმე. 3, 22; 7, 37; ლუკ. 24, 19; იოან. 7, 40.

ძალი ღმრთისა. 1 კორ. 1, 24.

ძირი იესესი. ეს. 11, 10; რომ. 15, 12.

ძირი და შთამომავლობა დაკითხისი. გამოცხ. 5, 5; 22, 16.

გამოსყიდვა სამარადეამოდ. 1 ტიმ. 2, 6.

მხსნელი. იობ. 19, 25; ეს. 47, 4; 54, 5; 59, 20.

აღდგომა და ცხოვრება. იოან. 11, 25.

კლდე ანუ ქვა სულიერი. 1 კორ. 10, 4.

მეუფე დიდებისა. ფს. 23, 7-10.

მეუფე წმიდათა. გამოცხ. 15, 3.

მეუფე სიონისა. ზაქ. 9, 9; მათ. 21, 5.

მელქისედეკის წესის მღვდელ-მთავარი. ფს. 109, 4; ებრ. 6, 20.

სიბრძნე ღმრთისა. 1 კორ. 1, 24.

წმიდა. საქმე. 3, 14; გამოცხ. 3, 7.

წმიდა ღმრთისა. მარკ. 1, 24; ლუკ. 4, 34.

წმიდა წმიდათა. დან. 9, 24.

წმიდა ძე იესო. საქმე. 4, 30.

ხსნა. ლუკ. 2, 30.

მხსნელი. ეს. 43, 3; ლუკ. 2, 11; იოან. 4, 42; ეფეს. 5, 23; ფილიპ. 3, 20; 2 ტიმ. 1, 10; ტიტ. 1, 4; 2, 13; 3, 6; 2 პეტ. 1, 1-11; 2, 20; 3, 18; 1 იოან. 4, 14.

უფალი. ლუკ. 2, 11; იოან. 13, 14; 20, 28; საქმე. 2, 36; რომ. 1, 4; 1 კორ. 8, 6; 12, 3.

უფალი დიდებისა. 1 კორ. 2, 8.

უფალი უფლებათა. 1 ტიმ. 6, 15; გამოცხ. 17, 14; 19, 16.

უფალი ზეცისა. 1 კორ. 15, 47.

უფალი ყოველთა. საქმე. 10, 36; რომ. 10, 12.

უფალი ღმერთი ყოველისამყრობელი. გამოცხ. 15, 3.

უფალი იესო ქრისტე. საქმე. 16, 31; რომ. 5, 1; 1 კორ. 8, 6; ეფეს. 1, 3; ებრ. 13, 20.

უფალი შაბათისა. მათ. 12, 8; მარკ. 2, 28; ლუკ. 6, 5.

თესლი აბრაამისი. გალ. 3, 16.

თესლი დედაკაცისა. დაბ. 3, 15.

მზე სიმართლისა. მალ. 4, 2.

მწყემსმთავარი. 1 პეტ. 5, 4.

უზენაესი მღვდელმსახური. ებრ. 3, 1; 4, 14; 6, 20; 7, 26.

ბრწყინვალეობა ღმრთის დიდებისა. ებრ. 1, 3.

მოწამე ხალხთა. ეს. 55, 4.

ძლიერი. ფს. 4, 3.

ჰემმარიტი. 1 იოან. 5, 20; გამოცხ. 19, 11.

ჰემმარიტება. იოან. 14, 6.

მომტყუებელი ცოდვათა. 1 იოან. 2, 2; 4, 10.

ცხოვრება. იოან. 11, 25; 14, 6; კოლას. 3, 4; 1 იოან. 1, 2.

ცხოვრება საუკნო. 1 იოან. 1, 2; 5, 20.

ჰემმარიტი ღმერთი. 1 იოან. 5, 20.

სახიარება ღმრთისა

ს. ღ. არის ერთ-ერთი მისი სრულყოფილებათაგანი. გამ. 33, 19; ფს. 24, 8; 61, 12; 85, 15; 88, 14; 99, 5; 102, 8; 110, 4; 118, 68; 144, 8; გამ. 22, 27; 34, 6-7; რიცხ. 14, 18; 2 სჯ. 4, 31; იერ. 3, 12; 9, 24; დან. 9, 9; იოველ. 2, 13; იონ. 4, 2; მიქ. 7, 18; ნაუმ. 1, 7; მათ. 19, 17; მარკ. 10, 18; ლუკ. 6, 36; იაკ. 5, 11.

ღმერთი

მხოლოდ ერთი ღმერთი არის სახიერი. მარკ. 10, 18; ლუკ. 18, 19.

ღმერთს უყვარს სიკეთის ქმნა. იერ. 9, 24; მიქ. 7, 18.

სულგრძელია ჩვენს მიმართ თავისი სიკეთით. ეს. 30, 18; 2 პეტ. 3, 9.

უყვარს სიკეთის ქმნა ბოროტთა მიმართაც კი. იობ. 22, 18; ეზეკ. 18, 23; 33, 11; მათ. 5, 45; ლუკ. 6, 35; 2 პეტ. 3, 9.

სახიერება ღმრთისა განიმარტება
როგორც

საუკუნო. ფს. 88, 2; 99, 5; 117, 1-4.

უცვლელი. ეს. 54, 10.

განუსაზღვრელი. ფს. 35, 6; 56, 10; 102, 11; 107, 4.

დიდი. ფს. 85, 13; 107, 4; 144, 8.

მდიდარი და ძვირფასი. ფს. 35, 8; რომ. 2, 4.

სახიერება ღმრთისა განცხადდა

ქვეყნიერების გაჩენაში. ფს. 32, 5-6; 135, 1-9.

ქვეყნიერების განმგებლობაში. ეზრა. 7, 9; 8, 18; ნემ. 9, 25-35; ფს. 64, 11; 67, 10; 106, 43; 135, 25; 144, 17; 146, 7-9; საქმე. 14, 17.

გამოსყიდვაში. ეფეს. 2, 7.

თავისი ერის გამოსხსნაში. ფს. 30, 15-16; 43, 26; 135, 10-24.

მორწმუნეთა მიმართ. ფს. 17, 25; 24, 10; 30, 19; 31, 10; 51, 10; 72, 1; 85, 5; 93, 18; 102, 11; 137, 8; 143, 2; ეს. 63, 7; გოდ. 3, 25.

*

ღმრთის სახიერება მოუწოდებს ცოდვილებს სინანულად. რომ. 2, 4; ფს. 24, 8.

ღ. ს. იბრალებს ცოდვილებს. გოდ. 3, 22-32; რომ. 2, 4.

მორწმუნენი

იმედი უნდა ჰქონდეთ ღმრთის სახიერებისა. ფს. 12, 5; 20, 7; 32, 18; 146, 11.

უნდა ლოცულობდნენ, რომ მიიღონ ღ. ს. ფს. 24, 6; 32, 22; 35, 10; 89, 14; 2 თეს. 1, 11-12.

უნდა იხილონ ღმრთის სახიერების გეო და მადლობდნენ. ფს. 33, 8; 1 პეტ. 2, 3.

უნდა აქებდნენ და აკურთხებდნენ ღმრთის სახიერებას. ეზრა. 3, 11; ფს. 30, 21; 65, 20; 99, 4-5; 144, 3; 143, 1-2; 146, 7-9.

უნდა აღიღებდნენ ღ. ს. 1 ნემტ. 16, 34; 2 ნემტ. 7, 3; ფს. 85, 12-13; 88, 1; 105, 1; 106, 1-8-21; 117, 1-29; 135, 1-26; 137, 2; 144, 7-9; იერ. 33, 11.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ლოთის მიმართ. დაბ. 19, 18-22. იაკობის მიმართ. დაბ. 32, 9-12. იოსების მიმართ. დაბ. 39, 2-3. დავითის მიმართ. 3 მეფ. 3, 1-6. სოლომონის მიმართ. 3 მეფ. 3, 13; 2 ნემტ. 7, 10. ეზეკიას მიმართ. 4 მეფ. 20, 5. ესაიას მიმართ. ეს. 38, 5. ისრაელის მიმართ. 2 ნემტ. 7, 10. ეზრას მიმართ. ეზრა. 7, 9. ბარუქისა და იერემიას მიმართ. იერ. 36, 26. პავლესა და ეპაფროდიტეს მიმართ. ფილიპ. 2, 27-28.

სახლი

სახლის წარმოშობის სიძველე. დაბ. 12, 1; 19, 4.

სახლს სჭირდება ღრმა და მყარი საძირკველი. მათ. 7, 24; ლუკ. 6, 48.

სახლი ზოგჯერ შენდება საძირკვლის გარეშე. მათ. 7, 26; ლუკ. 6, 49.

სახლის ასაშენებელი მასალა

თიხა. იობ. 4, 19.

აღიზი. გამ. 1, 14. ეს. 9, 10.

ქვა და ხე. ლევიტ. 14, 40-42. ამბაკ. 2, 11.

თლილი ქვეა. ამოს. 5, 11.

*

ხშირად ს. შენდებოდა ქალაქის ზღუდეზე. ისუ ნავ. 2, 15; 2 კორ. 11, 32.

სახლების ბრტყელი სახურავები

მათ უკეოებდნენ მოაჯირებს. 2 სჯ. 22, 8.

ზედ ხანდახან კარვებს დგამდნენ. 2 მეფ. 16, 22; ნემ. 8, 16.

ხანდახან ზედ ეწყობოდა სამსხვერ-კლოები კერპთათვის. 4 მეფ. 23, 12; იერ. 19, 13; სოფ. 1, 5.

მათ იყენებდნენ სელის გასაშ-რობად. ისუ ნავ. 2, 6.

აქ თაყვანს სცემდნენ ღმერთს და ლოცულობდნენ. საქმე. 10, 9.

ისინი წარმოადგენდნენ საჯარო გამოცხადებათა ადგილს. ლუკ. 12, 3.

ზედ იმართებოდა საიდუმლო შე-კრებები. 1 მეფ. 9, 25-26.

ეს იყო ტირილისა და გლოვის ადგილი. ეს. 15, 2.

ხშირად იფარებოდა ხმელი ბალა-ხით. ფს. 128, 6-7.

გარედან მათზე ასვლა შეიძლე-ბოდა. მათ. 24, 17.

*

ეზოები. ესთ. 1, 5.

შესასვლელი სახლში იყო კარიბ-ჭიდან ან კარიდან. დაბ. 43, 18; გამ. 12, 22; ლუკ. 16, 20; საქმე. 10, 17.

კარის მიმაგრების ხერხი. 2 მეფ. 13, 18; ქება. 5, 5.

სახლში შედიოდნენ კარზე დაკა-კუნების შემდეგ. საქმე. 12, 13; გამოცხ. 3, 20.

სახლის კედლებში გველები ბუ-ლობდნენ. ამოს. 5, 19.

კედლებზე აჭულებდნენ ლურსმნებს. ეკლ. 12, 11; ეს. 22, 23.

ქქონდათ რამდენიმე სართული. საქმე. 20, 9.

ოთახები

დიდი და ნათელი იყო. იერ. 22, 14.

შეღებილი იყო. იერ. 22, 14.

მოპირკეთებული იყო სპილოს ძვლით. 3 მეფ. 22, 39; ამოს. 3, 15.

მორთული იყო ძვირფასი ქსოვი-ლებით. ესთ. 1, 6.

ათბობდნენ ღუმელებით. იერ. 36, 22; იოან. 18, 18.

ზედა ოთახები უკეოესად ითვე-ბოდა და იქ სტუმრებს იღებდნენ. მარკ. 14, 15.

ხშირად ცალკე იყო ოთახები სტუმრებისათვის. მსაჯ. 3, 20-23; 4 მეფ. 4, 10-11.

სინათლე ფანჯრებიდან შემო-დიოდა. 3 მეფ. 7, 3-5.

ქუჩის მხარეს მაღალი ფანჯრები იყო. 4 მეფ. 1, 2; 9, 30. 32; საქმე. 20, 9.

მდიდართა სახლები იყო

ვრცელი. ეს. 5, 9; ამოს. 6, 12; 2 ტიმ. 2, 20.

მკვიდრი. 2 სჯ. 8, 12.

ლამაზი. ეზეკ. 26, 12; მიქ. 2, 9.

*

კედლები ტალახით იყო შეღებილი. ეზეკ. 13, 10-11.

კედლების შემტვრევა ადვილად შეიძლებოდა. იობ. 24, 16; ეზეკ. 12, 5.

ხშირად ინგრეოდა წყალდიდობის გამო. ეზეკ. 13, 13-14.

ნაგებობის დამთავრების შემდეგ

აუცებლად ატარებდნენ განახლების რიტუალს (საჭყურე). 2 სჯ. 20, 5.

ზოგი სახლი საზაფხულო სადგომი იყო. ამოს. 3, 15.

ცალკე იყო კეთროვანთა სადგომი. ლევიტ. 14, 34-35.

აკრძალული იყო სხვისი სახლის დაკავება. გამ. 20, 17; მიქ. 2, 2.

სახლები ქირავდებოდა. საქმე. 28, 30.

ს. გირავდებოდა. ნემ. 5, 3.

ს. იყიდებოდა. საქმე. 4, 34.

კანონები სახლის გაყიდვის შესახებ. ლევიტ. 25, 29-33.

დამნაშავეთა (ბოროტმოქმედთა) სახლებს ანგრევდნენ. დან. 2, 5; 3, 96.

სახლის დანგრევა სასჯელი იყო. ეს. 5, 9; 13, 16; ეზეკ. 16, 41; 26, 12.

ზოგჯერ ანგრევდნენ, რათა მათი მასალით ქალაქის კედლები შეეკეთებინათ. ეს. 22, 10.

გადატანითი მნიშვნელობით

სხეული. იობ. 4, 19; 2 კორ. 5, 1.

სამარე. იობ. 30, 23.

ეკლესია. 1 პეტ. 2, 5; ებრ. 3, 6.

წმინდანთა შემკვიდრობა. იოან. 14, 2.

მიწიერი იმედები. მათ. 6, 19-20.

კეთილდღეობა. ეს. 65, 21; ეზეკ. 28, 26.

უბედურებები. 2 სჯ. 28, 30; ამოს. 5, 11; სოფ. 1, 13.

უხვი კურთხევა. 2 სჯ. 6, 10.

სახშილაპი

რომაელებს ღამის საყარაულო დრო ოთხ ცვლად ჰქონდათ დაყოფილი. თითოეულ ცვლას სახშილაპი

ეწოდებოდა. „და მეოთხესა სასუმილაესა ღამისასა ძოვიდა მათა ოსო“. მათ. 14, 25; მარკ. 6, 48.

სახურაპი სჯულის კიდობნისა

გაკეთდა მოსეს ბრძანებით. გამ. 25, 17.

ბესელიელმა მოახერხა მისი გაკეთება. გამ. 31, 2-7.

კიდობნის სახურაპი სუფთა ოქროსია. გამ. 25, 17.

კიდობნის სახურაპს ორივე ბოლოში ოქროს ქერუბინები ჰქონდა. გამ. 25, 18-20; ებრ. 9, 5.

იგი დადებული იყო საღვინეების კიდობანზე. გამ. 25, 21; 26, 34; 40, 20.

კიდობნის სახურაპს ზევით ცხადდებოდა უფალი ღრუბლიდან. ლევიტ. 16, 2.

ღმერთი მის ზევით მკვიდრობდა. ფს. 79, 3.

მასზე ზემოდან ლაპარაკობდა უფალი. გამ. 25, 22; რიცხ. 7, 91.

შერიგების დღეს საქმეელის კამლი ფარავდა მას. ლევიტ. 16, 13.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტე. რომ. 3, 25; ებრ. 9, 3.

მადლის საყდარი. ებრ. 4, 16.

სერობა

სერობა სიტყვა-სიტყვით ნიშნავს საღამოს ტრაპეზს, ვახშამს, სერს; ბიბლიაში – (საღამოს) ნადიმს, ღვინვას; საიდუმლო სერობა – უფლის უკანასკნელი სერობა მოწაფეებთან ერთად. უფლის სერობა – პურის გატეხის საიდუმლო, ზიარება. მარკ. 6, 21; იოან. 12, 2.

სერობა-ნადიმი ღმრთის სასუფეველის სიხარულის სიმბოლოა. ლუკ. 14, 16 და ა. შ.; მათ. 22, 2 და ა. შ. (მეფის ვაჟის საქორწილო ნადიმი).

ქრისტეს მიერ დაწესებული საიდუმლოს აღნიშვნა: დაწესება, იხ. მათ. 26, 26-28; 1 კორ. 11, 23-25. მნიშვნელობა: აღაპი, მიცვალებულის მოსახსენებელი ტრაპეზი. ლუკ. 22, 19; 1 კორ. 11, 26.

უფალთან თანაზიარობის (ერთობის) სიმბოლო. 1 კორ. 10, 16; იოან. 6, 53 და ა. შ.

ქრისტეს სხეულის — მისი ეკლესიის წევრთა ურთიერთზიარების (ერთობის) სიმბოლო. 1 კორ. 10, 17; 12, 13.

გამოყენება: 1 კორ. 11, 28-29.

პ ი რ ვ ე ლ ს ა ხ ე — უდაბნოში ისრაელის მწირობის დროს სასწაულებრივი დაპურება და წყურვილის მოკვლა. გამ. 16, 15; 17, 6; 1 კორ. 10, 3-4.

სასხება

„რომელი გთხოვდეს შენ, მიეცე; და რომელსა უნდეს შესებად შენგან, ნუ გარემიიქცევი“. მათ. 5, 42.

„ხოლო თქუენ ავასხებდით და ნურარას უსასო ჰყოფთ“. ლუკ. 6, 35.

სპატი, კაბლი

სვეტები შენობებს იმაგრებდნენ. მსაჯ. 16, 29.

ს. აღმართავდნენ რაიმეს გასახსენებლად. დაბ. 31, 51.

სვეტები იყო: მარმარილოსი. ესთ. 1, 6. ხისა. 3 მეფ. 10, 12. რკინისა. იერ.

1, 18. რვალისა. 3 მეფ. 7, 15. ვერცხლისა. ქება. 3, 10.

კარვის ფარდა სვეტებს ეჭირათ. გამ. 26, 32-37; 36, 36-38.

ორი სვეტი ტაძრის კარიბჭეში იყო. 3 მეფ. 7, 15-21.

ხანდახან სვეტები მთლიანი ქვებისაგან იყო გამოკვეთილი. დაბ. 28, 18.

ზოგჯერ ქვების გროვისაგან აღმართავდნენ სვეტებს. ისუ ნაე. 4, 8-9. 20.

ზოგჯერ ს. აღმართავდნენ აღთქმის გასახსენებლად. დაბ. 28, 18; 31, 13.

ძეგლს აღმართავდნენ შეთანხმების გასახსენებლად. დაბ. 31, 52.

ძ. აღმართავდნენ საფლავებზე. დაბ. 35, 20.

ღირსსახსოვარ მოვლენათა აღსანიშნავად. გამ. 24, 4; ისუ ნაე. 4, 20-24.

სახელთა უკვდავსაყოფად. 2 მეფ. 18, 18.

კერპთა პატივსაცემად. ლევიტ. 26, 1; 2 სჯ. 7, 5.

ზოგჯერ სვეტებზე ზეთს ასხამდნენ. დაბ. 28, 18; 31, 13.

სვეტებს წარწერები ჰქონდა. იობ. 19, 24.

უფლის დიდება ისრაელებს სვეტის სახით მოველინა. გამ. 13, 21-22; რიცხ. 12, 5.

ლოთის ცოლი მარილის ძეგლად (სვეტად) იქცა. დაბ. 19, 26.

გადატანითი მნიშვნელობით

ზეცათა შეურყევლობა. იობ. 26, 11.

მიწის შეურყევლობა. ფს. 74, 3.

ეკლესია. 1 ტიმ. 3, 15.

ქრისტე. გამოცხ. 10, 1.

ღმრთისმსახურნი. იერ. 1, 18; გალ. 2, 9.

წმიდანნი, ქრისტეს მიერ განმტკიცებულნი. გამოცხ. 3, 12.

სვიმონ კვირიელი

მამა ალექსანდრესი და რუფესი. მარკ. 15, 21.

მას წააღებინეს ქრისტე მაცხოვრის ჯვარი. მათ. 27, 32; მარკ. 15, 21; ლუკ. 23, 26.

სვიმონ ზარისაველი

მის სახლში მივიდა მაცხოვარი; საუბარი ქრისტესი სვიმონ ფარისეველთან მონანული ცოდვილი დედაკაცის შესახებ. ლუკ. 7, 36-50.

ზოგს იგი მიაჩნია სვიმონ კეთროვნად.

სიარული ზღვაზე

იესო ქრისტესი. მათ. 14, 22-33; მარკ. 6, 45-51; იოან. 6, 16-25.

პეტრესი. მათ. 14, 28-31.

სიბნელი

თავდაპირველად ს. ფარაუდა დედა-მიწას. დაბ. 1, 2.

ს. გამოყოფილია სინათლისაგან. დაბ. 1, 4.

სიბნელეს ეწოდა ღამე. დაბ. 1, 5. სიბნელის ბუნება აუხსნელია. იობ. 38, 19-20.

სიბნელე ღმრთის ძალასა და სიღიადეს გამოაჩენს. იობ. 38, 9, 10.

ხარისხი სიბნელისა

დიდი სიბნელე. დაბ. 15, 12.

ხელშესახები სიბნელე. გამ. 10, 21.

გარესკნელი. მათ. 8, 12.

წყვილი. გამ. 10, 22.

სიბნელის შედეგები

შეუძლებელია საგნების გარჩევა სიბნელეში. გამ. 10, 23.

მოსიარულე გზას კერ გაიგნებს. იოან. 12, 35; 1 იოან. 2, 11.

აღამიანები ბორძიკობენ. ეს. 59, 10. ს. არ შეუძლია ღმრთისგან აღამიანის დაფარვა. ფს. 138, 11-12.

სიბნელის შვილები. 1 თეს. 5, 5. ბოროტნი სიბნელეში ცხოვრობენ. ფს. 106, 10.

ბოროტნი ს. დადიან. ფს. 81, 5.

ბოროტნი თავის საქმეებს ს. ასრულებენ. იობ. 24, 16.

ბოროტნი სავეს არიან სიბნელით. მათ. 6, 23.

სასწაულებრივი სიბნელე სინას მთაზე. გამ. 19, 16; ებრ. 12, 18.

სასწაულებრივი ს. ეგვიპტის მიწაზე. გამ. 10, 21-22.

სასწაულებრივი ს. ქრისტეს სიკვდილის ჟამს. მათ. 27, 45.

სასწაულებრივი ს. ქრისტეს მეორედ მოსვლის წინ. მათ. 24, 29.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმრთის სიღიადე და მიუწვდომლობა. გამ. 20, 21; 2 მეფ. 22, 10-12; ფს. 96, 2.

ბნელი და ღრმა საგნები. იობ. 28, 3.

საიდუმლო. ეს. 45, 19; მათ. 10, 27. უმეცრება და ცდომილება. ეს. 60, 2; იოან. 1, 5; 3, 19; 12, 35; საქმე. 26, 18.

¹ აერთოდ ყველაფერა უარყოფითი

ცხოვრებაში. იობ. 3, 4-9; იგავ. 2, 13; ეფეს. 5, 11.

საშინელი მწუხარება (ურვა). იობ. 23, 17; ფს. 111, 4; ეკლ. 5, 16; ეს. 5, 30; 8, 22; 59, 9.

უკეთურების ძალა. ეფეს. 6, 12; კოლ. 1, 13.

სამარე. იობ. 10, 21-22.

ემშაკთა და ბოროტ ადამიანთა სასჯელი. მათ. 22, 13; 2 პეტ. 2, 4, 17; იუდ. 1, 6, 13.

პირდაპირი მნიშვნელობით

შექმნილია ღმრთის მიერ. დაბ. 1, 4, 18; ფს. 103, 20; იობ. 24, 13-17; ეს. 45, 7.

მეორედ მოსვლის შემდეგ დამე აღარ იქნება. გამოცხ. 21, 25; 22, 5.

ს. არის სატანისა და მისი სულების სამეფო. ლუკ. 22, 53; ეფეს. 6, 12; კოლას. 1, 13.

ს. იქნება ურწმუნოთა საბოლოო ხვედრი. მათ. 8, 12.

ბიბლიური მნიშვნელობით

მალვა. 1 კორ. 4, 5; დან. 2, 22; ლუკ. 12, 3.

ძველ აღთქმაში ს. ნიშნავს უბედურებას, გლოვას. ეს. 50, 10; ფს. 22, 4; 17, 29.

ახალ აღთქმაში ს. ნიშნავს ცოდვითა სამყაროში შესვლას. ეს. 60, 2; ლუკ. 1, 79; 1 იოან. 2, 8; ეფეს. 5, 8; 2 კორ. 6, 14-17; 1 თეს. 4, 13.

*

სიბნელისაგან თავის დაღწევა. მათ. 4, 16; კოლას. 1, 12.

ს. თავის დაღწევა ღმრთის შვილთა მარადიულ მისწრაფებას უნდა წარ-

მოადგენდეს. რომ. 13, 12; ეფეს. 5, 11; 2 კორ. 6, 14; 1 თეს. 5, 4; 1 პეტ. 2, 9; 1 იოან. 1, 6; 2, 9-11.

სიბრძავე (სიბნელე) სულიერი

ახსნა. იოან. 1, 5; 1 კორ. 2, 14.

ს. ს. არის ცოდვის მოქმედება. ეს. 29, 10; მათ. 6, 23; იოან. 3, 19-20.

ურწმუნობა სულიერი სიბრძავეის შედეგია. რომ. 11, 8-10; 2 კორ. 4, 3-4.

სიძულვილი არის სულიერი სიბრძავეის საბუთი. 1 იოან. 2, 9-11.

ს. ს. არის ემშაკის მოქმედება. 2 კორ. 4, 4.

სულიერ სიბრძავეს კაცი მიჰყავს ბოროტი საქმისაკენ. ეფეს. 4, 17-19.

სულიერი სიბრძავე ღმერთთან ერთობის საწინააღმდეგოა. 1 იოან. 1, 6-7.

ს. ს. მავნებელია მქადაგებლებისა და მათი მსმენელებისთვის. მათ. 15, 14.

ბოროტნი სულიერ სიბრძავეში იმყოფებიან. ფს. 81, 5; იერ. 5, 21.

სულიერად ბრძეები თვითკმაყოფილნი არიან. მათ. 23, 19, 26; გამოცხ. 3, 17.

ბოროტებს განზრახ სურთ ს. სიბრძავეში ყოფნა. რომ. 1, 19-21.

ს. ს. ღმრთის სასჯელია. ფს. 68, 23-24; ეს. 29, 10; 44, 18; მათ. 13, 13-14; იოან. 12, 40.

ლოცვა სულიერი სიბრძავეის მოხსნისათვის. ფს. 12, 4; 118, 8.

ქრისტე მოგვევლინა ს. ს. მოსახსნელად. ეს. 42, 7; ლუკ. 4, 18; იოან. 8, 12; 9, 39; 2 კორ. 4, 6.

ქრისტეს მსახურებმა თავიანთი

სინათლით უნდა მოგვაცილონ სული-
ერი სიბრძნე. მათ. 5, 14; საქმე. 26, 18.

წმიდანები თავისუფალნი არიან
სულიერი სიბრძნისაგან. იოან. 8, 12;
ეფეს. 5, 8; კოლ. 1, 13; 1 თეს. 5, 4-5; 1
პეტ. 2, 9.

სულიერი სიბრძნის მოცილების
მაგალითი. გამოცხ. 3, 18.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ისრაელი. რომ.
11, 25. მწიგნობარნი და ფარისეველნი.
მათ. 23, 16-24. ლაოდიკიის ეკლესია.
გამოცხ. 3, 17.

სიბრძნე აღამიანისა

სიბრძნის წყარო — ღმერთი. იგავ.
2, 6; ეს. 11, 2; გამ. 28, 3.

ს ი ბ რ ძ ნ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი:
დანიელი. დან. 2, 46. იესო ქრისტე.
ლუკ. 2, 40. 52; კოლ. 2, 3.

სიბრძნის უპირატესობა. იგავ. 3,
19; 8, 11; 16, 16.

გზა სიბრძნისაკენ. შიში ღმრთისა.
იგავ. 9, 10; ფს. 110, 10; იობ. 28, 28.

ბრძენებთან ურთიერთობა. იგავ.
1, 5-6; 13, 20.

სწავლისათვის (წვრონისათვის)
შზადყოფნა. იგავ. 2, 2; 3, 11.

ლოცვა. იაკ. 1, 5; 1 მეფ. 3, 5-12;
ეფეს. 1, 16.

ზევარდმო სიბრძნე. იაკ. 3, 17;
ფილიპ. 1, 10; იგავ. 11, 2; 14, 16; 1
თეს. 5, 21; 1 კორ. 2, 1-4.

ქვენა სიბრძნე. იერ. 4, 22; იაკ. 3,
15; 2 კორ. 1, 12; იობ. 5, 13; ეს. 47, 10;
იერ. 9, 22; 1 კორ. 1, 19-21.

სიბრძნე და გულისხმისყოფა (მი-
ხედრა), კეთილგონიერება. იგავ. 16,
22; ლუკ. 12, 42; მათ. 25, 1; ფს. 89, 12.

სიბრძნის მიყოლა ცხოვრებაში.

10. ბიბლიის ლექსიკონი.

ეფეს. 5, 15, 17; ებრ. 13, 9; კოლ. 2, 8;
4, 5.

სიბრძნე ღმრთისა

სიბრძნე არის ღმრთის სრულ-
ყოფილების ერთ-ერთი გამოვლინება.
1 მეფ. 2, 3; იობ. 9, 4; 12, 13; იგავ. 8, 14;
დან. 2, 20.

ღმერთი იწოდება ერთადერთ
ბრძნად. რომ. 14, 26; 1 ტიმ. 1, 17;
იუდ. 1, 25.

სიბრძნე ღმრთისა არის

უზენაესი. იობ. 21, 21-22; ეს. 40,
13-14; რომ. 11, 34; 1 კორ. 2, 16.

ყოვლისმომცველი. იობ. 28, 24; დან.
2, 22; საქმე. 15, 18; ებრ. 4, 13; 1 იოან.
3, 20.

სრულყოფილი. იობ. 37, 15-16.
უსაზღვრო და განუზომელი. ფს.
91, 4-5; 146, 5; რომ. 11, 33.

ყოველგვარ ცნებაზე მაღალი. ფს.
138, 6; ეს. 55, 9.

სასწაულებრივი და საკვირველი.
ფს. 138, 6.

შეუდარებელი. ეს. 44, 7; იერ. 10, 7.
მრავალფეროვანი. ეფეს. 3, 10.

სიბრძნე ღმრთისა საჩინო ხდება

ქმნილებებში. იობ. 26, 13; 37, 15;
38, 4-38; ფს. 91, 4; 93, 9; 103, 24; 135,
5; იგავ. 3, 19; ეს. 40, 12-14; იერ. 10,
12; 51, 15.

მის წინასწარტყვერებაში. 1 მეფ. 2,
3-10; იობ. 5, 9-16; 14, 16; 37, 10-17;
ფს. 32, 9-11; 93, 9-10; იგავ. 16, 19; 20,
24; ეს. 44, 24-26; 45, 12-13; დან. 2,
20-22.

მის წინასწარმანუწყებლობაში. გამ.

3, 19; 2 სჯ. 31, 16; ეს. 42, 9; 45, 21; 46, 10; 48, 3; ლუკ. 11, 49.

მის განზრახვებში. ეს. 28, 29; იერ. 32, 19.

ადამიანთა ხსნაში. ეფეს. 1, 7-8.

სამყაროს მართვაში. იობ. 9, 4; 12, 13; ფს. 72, 23-25; ეს. 31, 2.

სამყაროს ხსნაში. 1 კორ. 1, 30; კოლას. 2, 3.

*

იგი ხშირად მიუწოდომელია. იობ. 28, 13, 21; თავი 29 და 30. ეკლ. 8, 17; ეს. 55, 9; რომ. 11, 33.

ზოგჯერ მას არ აღიარებენ, უარყოფენ ადამიანები. მათ. 11, 19; 1 კორ. 1, 21; 2, 7-8.

მისი მიმღებნი ხელავენ მას და აღიღებენ. ეკლ. 3, 14; ეს. 28, 29; მათ. 11, 25; მარკ. 7, 37; რომ. 11, 32; 1 კორ. 1, 24; 2, 6; 1 ტიმ. 1, 17.

მას მარადიულად აღიღებენ ზეცაში. გამოცხ. 7, 12.

ს. ღ. ირჩევს სუსტსა და უგუნურს, რათა ამხილოს ქვეყნიური სიბრძნე. 1 კორ. 1, 5-29.

ს. ღ. ანადგურებს ადამიანურ სიბრძნეს. იობ. 5, 12-13; იგავ. 19, 21; 21, 30; ეს. 29, 14; იერ. 49, 7; აბღ. თავი 8; 1 კორ. 1, 19; 3, 19.

ს. ღ. მჟღავნდება ცოდნაში

ყოველი გულისა. 1 მეფ. 16, 7; 3 მეფ. 8, 39; 1 ნემტ. 28, 9; 29, 17; 2 ნემტ. 6, 30; ფს. 43, 21; იგავ. 15, 11; 16, 2; 17, 3; 21, 2; 24, 12; იერ. 11, 20; 17, 10; 20, 12; ლუკ. 16, 15; საქმე. 15, 8; რომ. 8, 26-27; 1 თეს. 2, 4; გამოცხ. 2, 23.

ყოველი განზრახვის. 1 ნემტ. 28, 9;

იობ. 42, 3; ფს. 93, 11; 138, 1-2; ეს. 66, 18; ეზეკ. 11, 5; ამოს. 4, 13; 1 იოან. 3, 20.

ყოველი საქმისა. 2 ნემტ. 16, 9; იობ. 14, 15-16; 31, 4; 34, 21-25; ფს. 32, 15; 138, 2-3; იგავ. 5, 21; 24, 12; ეს. 66, 18; იერ. 16, 17; 32, 19; ოს. 7, 2.

ყოველად უმნიშვნელო საგნებისა. მათ. 10, 29-30; ლუკ. 12, 6-7.

ყოველად უიდუმალესი მოვლენებისა. იობ. 26, 6; ფს. 43, 21; იგავ. 15, 11; დან. 2, 22; მათ. 6, 4. 6. 18; საქმე. 15, 18; რომ. 2, 16; 1 კორ. 4, 5; ებრ. 4, 13.

მართალთა. დაბ. 18, 19; რომ. 11, 4; ფს. 1, 6; საქმე. 1, 24; 18, 10; 2 ტიმ. 2, 19.

ბოროტთა. ნემ. 9, 10; იობ. 11, 11; იგავ. 15, 3; იერ. 16, 17; ლუკ. 16, 15.

იმისა, თუ როდის დადგება განკითხვის უამი. მათ. 24, 36; მარკ. 13, 32.

*

არაფერი არ არის დაფარული ღმრთის სიბრძნისათვის. ფს. 138, 12; ებრ. 4, 13.

იესო ქრისტეში დაუნჯებულია ს. ღ. იგავ. 8, 12-14; ეს. 11, 2; კოლას. 2, 3.

მართალთა სიბრძნე ღ-ის სიბრძნისაგან მომდინარეობს. გამ. 4, 12-16; 2 სჯ. 29, 4; 34, 9; 3 მეფ. 3, 27; 4, 28; 5, 12; 10, 24; 1 ნემტ. 22, 12; 2 ნემტ. 9, 23; ეზრა. 7, 25; იგავ. 2, 6-11; ეკლ. 2, 26; დან. 2, 23; ლუკ. 21, 15; საქმე. 7, 10; ეფეს. 1, 17; იაკ. 1, 5; 3, 17.

ყოველი ადამიანური სიბრძნის წყარო ღ-ის სიბრძნეა. დაბ. 41, 38; გამ. 28, 3; 31, 3-6; 35, 31; იობ. 28, 20-23; იობ. 38, 36; ფს. 93, 10; დან. 2, 21.

სახარება არის ს. ლ. 1 კორ. 1, 24; 2, 7.

ადიდეთ ს. ლ. დან. 2, 20; 1 ტიმ. 1, 17; იუდ. 1, 25.

ბოროტნი უარყოფენ ს. ლ.-ს. იობ. 22, 12-14; ფს. 9, 32; 58, 7; 72, 11-12; 93, 7; ეს. 29, 15; 47, 10; ეზეკ. 8, 12; 9, 9.

სიღონელი

შთამომავალნი სიღონისა, ქანანის ძისა. დაბ. 10, 15; 1 ნეშტ. 1, 14.

შეადგენენ ფინიკიელთა ტომის ნაწილს. მათ. 15, 21-22; მარკ. 7, 24-26.

სიღონელი სახლობდნენ ზღვის ნაპირას. ლუკ. 6, 17; საქმე. 27, 3.

მათი ქალაქი იყო სიღონი. ისუ ნავ. 11, 8; 19, 28.

სარეფთა. 3 მეფ. 17, 9; ლუკ. 4, 26.

სიღონელებს მართავდნენ მეფენი. იერ. 25, 22; 27, 3.

ს. ახასიათებთ სიწყნარე და სასოება. მსაჯ. 18, 7.

სიღონელი წარმართნი არიან. 3 მეფ. 11, 5.

ს. ცრუმორწმუნენი არიან. იერ. 27, 3-9.

ს. უკეთურნი, არიან. მათ. 11, 21-22.

ს. ცხოველ ვაჭრობას ეწეოდნენ. ეს. 23, 2.

ს. კარგი ზღვაოსნები იყვნენ. ეზეკ. 27, 8.

ს. ისრაელებს ხე-ტყითა და სურსათით ამარაგებდნენ. 1 ნეშტ. 22, 4; ეზრ. 3, 7.

ს. იუდეველთა ქვეყნიდან იღებდნენ სანოვაგეს. ეზეკ. 27, 17.

მათი მიწები ქანაანს ესაზღვრებოდა. დაბ. 10, 19.

სიღონელთა სამთავრო ღმრთის მიერ მიცემული აქვს ისრაელს. დაბ. 49, 13; ისუ ნავ. 13, 6.

წილად ერგო ასურს. ისუ ნავ. 19, 24-28.

სიღონის ადგილები მოინახულა უფალმა იესომ. მათ. 15, 21.

ისრაელმა ვერ შეძლო სიღონელთა განდევნა მათი მიწებიდან. მსაჯ. 3, 3.

სიღონელი მტრობენ ღმრთის რჩეულ ხალხს. მსაჯ. 10, 12; ეზეკ. 28, 22-24; იოველ. 3, 5-6.

აქაბს ცოლად ჰყავდა სიღონელი ქალი. 3 მეფ. 16, 34.

ისრაელმა სიღონელთაგან გადმოიღო კერპთაყვანისმცემლობა. მსაჯ. 10, 6; 3 მეფ. 11, 36.

წინასწარმეტყველებანი სიღონელთა შესახებ

მათ სამთავროს დაიპყრობს ნაბუქოდონოსორი. იერ. 27, 3-6.

სხვა ხალხებთან ერთად ისინი ღმრთის მსჯავრით დაისჯებიან. იერ. 25, 22-28; ეზეკ. 32, 30.

მათი ყველა მოკავშირე განადგურდება. იერ. 47, 4.

ღმერთი იდიდება მათზე მსჯავრის დადებით. ეზეკ. 28, 21-23.

ბევრი სიღონელი ელოდა ქრისტეს მოსვლას. მარკ. 3, 8.

სიღონელები დაემორჩილნენ ჰეროდეს და შეწყალებას თხოვდნენ მას. საქმე. 12, 20.

სიზარმაცა, უღებება

ს. აკრძალულია. რომ. 12, 11.

ს. იწვევს მოწყენილობას. იგავ. 12, 26; 19, 15-24; 26, 15.

ზარმაცი არის გამფლანგეულის ძმა. იგავ. 18, 9.

სიზარმაცეს ახლავს ამპარტავნება. იგავ. 26, 16.

სიზარმაცეს მიყვარათ

სიღარიბისაკენ. იგავ. 6, 9-11; 10, 4; 24, 33-34; 28, 19.

შიშშილისაკენ. იგავ. 20, 4.

განადგურებისაკენ. იგავ. 24, 30-31; ეკლ. 10, 19.

მონობისაკენ. იგავ. 12, 24.

ათვალწუნებისაკენ. იგავ. 13, 3-5; 15, 19; 21, 25.

უქმად დაბოროტად მეტყველებისაკენ. 1 ტიმ. 5, 13.

*

სიზარმაცის ცრუ ბოდიში. იგავ. 22, 13; 26, 13.

ჭიანჭველის მაგალითი გვასწავლის, რომ მოვერიდოთ სიზარმაცეს. იგავ. 6, 6-9.

ზარმაცის აღწერილობა. იგავ. 6, 9-10; 24, 30-34; 26, 13-15.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: სოდომი. ეზეკ. 16, 49; ათინელები. საქმე. 17, 21.

სიზმარი

ღამის ჩვენებებია. იობ. 33, 15; დან. 2, 19, 28.

ხშირად მხოლოდ წარმოსახვაა. იობ. 20, 8; ეს. 29, 8.

ბევრი შრომა და საზრუნავი ხშირად იწვევს სიზმრებს. ეკლ. 5, 2.

ღმრთის ნების გაჯება ხშირად ხდება სიზმრის საშუალებით. რიცხ. 12, 6; იობ. 33, 14-15.

ცრუწინასწარმეტყველნი ამბობენ, რომ ისინიც ზედავენ სიზმრებს. იერ. 23, 25-28; 29, 8.

მათ არ უნდა დაუჯეროთ. 2 სჯ. 13, 1-3; იერ. 27, 9.

ღმერთი მათ კიცხავს. იერ. 23, 32. სიზმრებში ბევრი ამაოებია. ეკლ. 5, 6.

ძველად სიზმრებს დიდ პატივს სცემდნენ. მსაჯ. 7, 15.

ხშირად სიზმრები შეძრწუნებას იწვევდნენ. დაბ. 40, 5; 41, 8; იობ. 7, 14; დან. 2, 1; 4, 2.

სიზმრების ახსნა ფრიად სასურველია. დაბ. 40, 8; დან. 2, 3.

ს. შესახებ ბრძენებს ეკითხებოდნენ. დაბ. 41, 8; დან. 2, 2-4.

მხოლოდ ღმერთს შეუძლია ს. ახსნა. დაბ. 40, 8; 41, 16; დან. 2, 27-30; 7, 16.

საღმრთო წერილში ნახსენები სიზმრები

აბიმელექისა. დაბ. 20, 3-7.

იაკობისა. დაბ. 28, 11; 31, 11.

ლაბანისა. დაბ. 31, 24.

იოსებისა. დაბ. 37, 5.

ფარაონის ღვინისმნისა და მეპურეთმოძღვრისა. დაბ. 40, 5-20.

ფარაონისა. დაბ. 41, 1-7.

მადიაშელთა. მსაჯ. 7, 13-15.

სოლომნისა. 3 მეფ. 3, 8-16.

ნაბუქოდონოსორისა. დან. 2, 1, 31; 4, 2-5.

დანიელისა. დან. თავი 7.

იოსებისა. მათ. 1, 20-21; 2, 13, 19-20.

პილატეს ცოლისა. მათ. 27, 19.

*

(კოდეილთა კეთილდღეობის პირველსახე. ფს. 72, 19-20.

უწმინდური წარმოსახვებისა. თუდ. 1, 8.

ეკლესიის მტრებისა. ეს. 29, 7-8.

ძველი მსოფლიო, ისევე როგორც თანამედროვე მეცნიერება, დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს სიზმრებს, მაგრამ სხვადასხვა მიზეზით: პირველი მასში ხედავს ზებუნებრივ სამყაროსთან ადამიანის ურთიერთობის საშუალებას, მეორე ადამიანის ინდივიდუალურ სიღრმეთა გამოვლენას. ეს შეხედულებანი არაა შეუთავსებადნი: თუ ღმერთი ადამიანზე მოქმედებს, იგი მოქმედებს სწვორედ მისი არსების სიღრმეში.

ისრაელზე ადრე არსებულ და მის გარშემო მცხოვრებ ხალხებს სიზმარი რაღაც ღვთაებრივ გამოცხადებად მიაჩნდათ. ასეთი შეხედულება სიზმარზე, როგორც ჩანს, ჩვეულებრივი ამბავი იყო, ვინაიდან ეგვიპტულ და მესოპოტამიელ მეფეებს კარზე სიზმრის ამხსნელები ჰყავდათ (დაბ. 41, 8; იერ. 27, 9).

ძველ აღთქმაში მითითებულია, რომ ისრაელში გამოცხადება სიზმრის სახით ევლინებოდათ. მათში უმთაყრესად ნაჩვენები იყო ღმერთის ზრახვები თავისი ხალხის შესახებ. ასეთი გამოცხადება ევლინებოდათ: კერძო პირებს (იობ. 4, 12-21); წარმართებს (დაბ. 40-41; დან. 4); პატრიარქებს (დაბ. 20, 3-8; 28, 11-22; 37, 5-11; 46, 2-4); გედეონს (მსახ. 6, 25-26); სამუელს (1 მეფ. 3); ნათანს (2 მეფ. 7, 4-17); სოლომონს (3 მეფ. 3), ტყვეობის

დროს ზაქარიას (1-6) და დანიელს (2, 7). იოველი სიზმრის საშუალებით წინასწარმეტყველებს სულიწმინდის გარდამოსვლის შესახებ (2, 28).

წარმართი მეზობლებისაგან განსხვავებით ისრაელში, როგორც ჩანს, არ იყვნენ ოფიციალური სიზმრის ამხსნელები. აბრაამი, ისაკი, იაკობი, ნათანი, სოლომონი თავად ხსნიდნენ მათ. სიზმრის ამხსნელები არ გვხვდებიან არც ტაძარში, არც მეფის კარზე. მაგრამ როდესაც იალვე სიზმარს უვლენს წარმართ მეფეებს, მას ხსნიან ჭეშმარიტი ღმერთის მსახურები. ისინი განმარტავენ საიდუმლოებებს, რომლებსაც ვერ ხვდებიან სიზმრის ამხსნელები (დაბ. 42; დან. 2, 4). ამგვარად, წარმართებს უნდა ეღიარებინათ, რომ მხოლოდ იალვეა საიდუმლოთა მფლობელი და მათ მხოლოდ თავისიანებს უხსნიან.

წინასწარმეტყველური აზრი ააშკარავებს ცრუ სიზმრებს (2 სჯ. 13, 2-6; იერ. 23, 25-32; ზაქ. 10, 2), თუმცა არ უარყოფს პირველ მამათა სიზმრების ღვთაებრივ საწყისს. ბიბლია არ ახსენებს სიზმრებს საუკუნეთა განმავლობაში, სოლომონიდან ზაქარიამდე, ე. ი. წინასწარმეტყველთა მთელი ღიდი ეპოქის განმავლობაში. ამ ფაქტს აქვს თავისი მნიშვნელობა. იგი არ ნიშნავს, რომ სიზმარი წარმოადგენდა გამოცხადების მეორეხარისხოვან სახეს, რომელიც მიმართული იყო კერძო პირის, ან წარმართებისადმი. პირიქით, წინასწარმეტყველური ხილვა, წარმოადგენდა გამოცხადების უპირატეს სახეს, მიმართულს ხალხისადმი.

ახალ აღთქმაში არის ლაპარაკი სიზმრების შესახებ. სულიწმიდის მოფენის დღეს კეტრე იუწყება იოველის წინასწარმეტყველების შესახებ (იოველ 2, 28), სადაც სიზმარი წარმოდგენილია, როგორც სულის გამოვლენა უკანასკნელ დღეებში (საქმე. 2, 17). „მოციქულთა საქმეში“ მოხსენიებულია პავლეს რამდენიმე ღამეული ხილვა (საქმე. 16, 9-10; 18, 9; 23, 11; 27, 23); ეს ხილვები ზრდიან მოციქულის სიამაყეს და ხელმძღვანელობენ მას მისი მისიის შესრულებაში. რამდენიმე სიზმარი მოჰყავს მათესაც (მათ. 1, 20; 2, 12-13; 19, 22; 27, 19). ამგვარად, ახალი აღთქმისათვის ცნობილია გამოცხადების ის სახე, რომელსაც ღმერთი იყენებდა ძველი აღთქმის დროისათვის. ახალ აღთქმაში სიზმარი გაგებულია ისე, როგორც მას იგებდნენ წინასწარმეტყველნი, ე. ი. როგორც გამოცხადება ცალკეული პირის (ზოგჯერ წარმართის) განათლებისათვის. ეს გამოცხადებანი ახალი აღთქმის გაგებით ემორჩილება სიტყვას, რომელიც მიმართულია ყოველი ეკლესიისადმი და უპირატესად ევლინდება იესო ქრისტეში.

სიკვდილი

დედამიწაზე ყველა არსების ხედრია

ყველა ადამიანი მოკვდავია. იობ. 30, 23; ფს. 48, 14; 103, 29; ეკლ. 12, 7; 1 მეფ. 20, 3.

სიკვდილის შიში. ფს. 54, 4; იობ. 18, 13-14; ებრ. 2, 15.

ს. სურვილი. იობ. 3, 21; დაბ. 25, 8; 3 მეფ. 19, 4; ფილიპ. 1, 23.

სიკვდილისთვის მომზადება. 4 მეფ. 20, 1; ეს. 38, 1; ლუკ. 12, 20; ფს. 30, 16; 89, 12.

სიკვდილის ზიზღი სხვა არაფერია, თუ არა სასოწარკვეთა. 1 მეფ. 15, 32; იოან. 11, 16.

თვითმკვლელობა. 1 მეფ. 31, 4; მათ. 27, 5; შდრ. საპირისპირო. რომ. 8, 38.

სიკვდილი და ცოდვა

სიკვდილი არის ცოდვის მისაგებელი. რომ. 6, 23; 5, 12; დაბ. 2, 17; იაკ. 1, 15.

ცოდვებს მიჰყავს ადამიანი სიკვდილისაკენ. იგავ. 5, 5; 8, 36; 11, 19; 21, 6; იოან. 8, 24; რომ. 7, 24; კოლ. 2, 13.

სიკვდილის ძალაუფლება ეშმაკს ეკუთვნის. ებრ. 2, 14.

სიკვდილი არის ცოდვილი კაცობრიობის მსხვერპლი. რომ. 5, 14. 21; 7, 10; ფს. 89, 7; 1 კორ. 15, 26.

„მეორე“ სიკვდილი არის მარადიული ტანჯვა ჯოჯოხეთში. მარკ. 9, 44; გალ. 6, 8; 1 იოან. 5, 16; გამოცხ. 2, 11; 20, 6-14; 21, 8.

იესო ქრისტე და სიკვდილი

იესომ ნებაყოფლობით განიცადა სიკვდილი. იოან. 10, 18; 18, 4; ფილიპ. 2, 8.

სიკვდილს არ შეუძლია ქრისტეს შეჩერება. საქმე. 2, 24; იოან. 13, 3. 32.

მართლის სიკვდილს არამართალთათვის გამოხსნის ძალა აქვს. მათ. 20, 28; რომ. 5, 6. 10; 8, 2; კოლ. 1, 22; ეფეს. 1, 7; 2 ტიმ. 1, 10; ებრ. 2, 14; იოან. 14, 2.

მორწმუნის სიკვდილის ერთობა ქრისტესთან. რომ. 6, 4; ფილიპ. 3, 10; 2 კორ. 4, 10; 2 ტიმ. 2, 11.

ქრისტესმიერი ნეტარი სიკვდილი („ნეტარ არიან მკვდარნი იგი, რომელნი ქრისტეს მიერ მოკვდნენ“). გამოცხ. 14, 13; ლუკ. 2, 29. — სვიმეონი. საქმე. 7, 58. — სტეფანე. რომ. 8, 11; ფილიპ. 1, 21-23.

სიკვდილი აღარ იქნება. 1 კორ. 15, 55; გამოცხ. 21, 4.

გარდაცვლილთა გამოღვიძება. ქერივის ძისა სიდონის სარეფთიდან. 3 მეფ. 17, 9-22. სომანიტელი ქალის ძისა. 4 მეფ. 4, 8-35; ქერივის ძისა ნაინიდან. ლუკ. 7, 11-15; იაიროსის ქალიშვილისა. მარკ. 5, 42. ლაზარუსი. იოან. 11, 44. ტაბითასი. საქმე. 9, 40. ევტიქისა. საქმე. 20, 10.

მარადიულობაში გადასვლა სიკვდილის გარეშე. ებრ. 11, 5; 4 მეფ. 2, 1; 1 კორ. 15, 51; 2 კორ. 5, 2-4; 1 თეს. 4, 17.

ს ი კ ვ დ ი ლ ი. „არიან ვინმე აქა მდგომარეთაგანნი, რომელთა არა იხილონ გემოი სიკვდილისაი, ვიდრემდე იხილონ სასუფიქველი ღმრთისაი, მომავალი ძალითა“. მარკ. 9, 1; მათ. 16, 2; ლუკ. 9, 27.

„ამინ, ამინ გეტყვი თქვენ; უკეთუ ვინმე სიტყვა ჩემი დაიმარხოს, სიკვდილი არა იხილოს უკუნისამდე“. იოან. 8, 51.

„ამინ, ამინ გეტყვი თქვენ: რამეთუ რომელმან სიტყვანი ჩემნი ისმინნეს, და რწმენეს მომავლინებელი ჩემი, აქენდეს ცხოვრებაი საუკუნო; და სასჯელსა იგი არა შევიდეს, არამედ გარდაიცვალოს იგი სიკვდილისაგან ცხოვრებად“. იოან. 5, 24.

ჯვარზე სიკვდილი მაცხოვრისა. მათ. 27, 50; მარკ. 15, 37; ლუკ. 23, 46; იოან. 19, 30.

სიკვდილი მართალთა

არის სიკვდილი უფლისათვის. რომ. 14, 8; გამოცხ. 14, 13.

არის მიძინება ქრისტესი. საქმე. 7, 60; 1 კორ. 15, 18; 1 თეს. 4, 14.

არის ღმრთისათვის სულის შეკვდრება (მიცემა). ფს. 30, 5; საქმე. 7, 59.

არის ნეტარი. გამოცხ. 14, 13.

არის შეძენა. ფილიპ. 1, 22.

აღსაესება მშვიდობით. დაბ. 15, 15; 4 მეფ. 22, 20; ფს. 36, 37; ეს. 57, 2; ლუკ. 2, 29.

არის სიკვდილი სარწმუნოებით. ებრ. 11, 13.

არის უშიშარი. ფს. 22, 4.

მოსალოდნელია. 2 სჯ. 31, 2; იობ. 14, 14; 16, 22; 2 პეტ. 1, 14.

ზოგჯერ სასურველია. რიცხ. 11, 15; 3 მეფ. 19, 4; ლუკ. 2, 29; 2 კორ. 5, 4-8; ფილიპ. 1, 23.

განაშორებს ყოველგვარ ბოროტისაგან. 4 მეფ. 22, 20; 2 ნემშტ. 34, 28; ეს. 57, 1.

არის ზოგჯერ მოწამეობრივი. გამოცხ. 6, 9; 12, 11; 20, 4.

საპატიოა ღმრთის წინაშე. ფს. 71, 14; 115, 15.

*

ღმერთი იფარავს მართლებს სიკვდილამდე. ფს. 47, 14; 1 კორ. 1, 8.

ღმერთი იმყოფება მართალთან სიკვდილის დროს. ფს. 22, 4.

ქრისტემ გაგვათავისუფლა სიკვდილის შიშისაგან. 1 კორ. 15, 55-57; ებრ. 2, 15.

„სიკვდილო, სად არს საწერტელი შენი? ჯოჯოხეთო, სად არს ძლევა შენი“? 1 კორ. 15, 55.

არცა სიკვდილმან, არცა ცხოვრებამან, არცა ანგელოსთა, არცა სხვა რამემ შემოდლოს ჩვენ განწყენებად სიყვარულსა ღვთისასა, რომელ არს ქრისტე იესოს მიერ, უყლისა ჩვენისა. რომ. 8, 39-40.

სიკვდილს მართლები მიჰყავს

განსვენებისკენ. იობ. 3, 17; გამოცხ. 14, 13.

ნუგეშისკენ. ლუკ. 16, 25.

სასიხარულო აღდგომისკენ. ეს. 26, 19; იოან. 5, 28-29.

ქრისტესთან ყოფნით ტკობისაკენ. ლუკ. 23, 43; იოან. 14, 2-3; 2 კორ. 5, 8; ფილიპ. 1, 23; 1 თეს. 4, 16-17.

ზეციური სამკვიდრებელისაკენ. 2 კორ. 5, 1-3.

სიმართლისა და ცხოვრების გვირგვინისაკენ. 2 ტიმ. 4, 8; იაკ. 1, 12; 1 პეტ. 5, 4; გამოცხ. 2, 10.

*

მართალთა სიკვდილი არ უნდა ამწუხრებდეს მათ ახლობლებს. 1 თეს. 4, 13.

ბოროტებს

არ მოსწონთ მართალთა სიკვდილი. ეს. 57, 1.

ზოგჯერ თვითონ უნდათ დაიხოცონ მართალთა სიკვდილით. რიცხ. 23, 10.

მართალთა სიკვდილი ივაჟში: ღარიბი ღაზარე. ლუკ. 16, 22.

მ ა რ თ ა ლ თ ა ს ი კ ვ დ ი ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : აბრაამი. დაბ. 15, 15; 25, 8. ისაკი. დაბ. 35, 29. იაკობი.

დაბ. 49, 33. იოსები. დაბ. 50, 24-26. აარონი. რიცხ. 20, 28. მოსე. 2 სჯ. 31, 16; 34, 5. ისუ, ძე ნავეხი. ისუ ნავ. 24, 29. გელონი. მსაჯ. 8, 32. ღავითი. 3 მეფ. 2, 2-10; 1 ნეშტ. 29, 28. ელისე. 4 მეფ. 13, 14-20. ოსია. 4 მეფ. 22, 20; 2 ნეშტ. 34, 28; იობ. 42, 17. ავაზაკი ჯვარზე. ლუკ. 23, 42-43. სტიფანე. საქმე. 7, 60.

სიკვდილი საუკუნო

არის ცოდვის აუცილებელი შედეგი. დაბ. 2, 17; ეს. 66, 24; იერ. 31, 30; ეზეკ. 18, 4-18; რომ. 6, 16-21; 8, 13; იაკ. 1, 15.

არის ცოდვის მისაგებელი. რომ. 6, 23.

არის ბოროტთა ზვედრი. იობ. 21, 30; 31, 3; ფს. 36, 38; 54, 23; 91, 7; ეს. 33, 14; 65, 14-15; მათ. 25, 41-46; იოან. 5, 29; რომ. 1, 32; 8, 13; 9, 22; ფილიპ. 3, 19; 2 თეს. 1, 8-9; 2 პეტ. 2, 3-9; 3, 7; გამოცხ. 20, 15; 21, 8.

საუკუნო სიკვდილს ეწოდება

სასჯელის აღდგომა. იოან. 5, 29.

საუკუნო სირცხვილისა და უპატიობისათვის აღდგომა. დან. 12, 2.

საუკუნო გასამართლება. მარკ. 3, 29; 2 პეტ. 2, 3.

საუკუნო სატანჯველი. მათ. 25, 46; 2 თეს. 1, 9.

დაღუპვა. იობ. 31, 3; მათ. 7, 13; რომ. 9, 22; 1 ტიმ. 6, 9; ფილიპ. 3, 19; 2 პეტ. 2, 12.

გუჟინის სასჯელი. მათ. 23, 33.

გუჟენია. მათ. 5, 22; 10, 28; 18, 9; მარკ. 9, 43-47; ლუკ. 12, 5.

ჯოჯოხეთი. მათ. 11, 23; ლუკ. 10, 15; 16, 23; გამოცხ. 1, 18.

მომავალი რისხვა. იობ. 21, 29; მათ. 3, 7; ლუკ. 3, 7; 1 თეს. 1, 10; რომ. 2, 5; 5, 9; გამოცხ. 6, 17; 14, 10.

სიკვდილი საუკუნო გამოსახულია, როგორც

სულისა და ხორცის წარწყმედა. მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 4.

ღმერთთან განშორება. მათ. 7, 23; 25, 41; ლუკ. 13, 27.

ეშმაკსა და მის ანგელოზებთან ყოფნა. მათ. 25, 41; გამოცხ. 20, 10-15.

სიბნელის საუკუნო წყვდიადი. იუდ. 1, 13; 2 პეტ. 2, 17.

ბნელი გარესკნელი. მათ. 8, 12; 25, 30.

საუკუნო ცეცხლი. ეს. 33, 14; მათ. 18, 8; 25, 41; იუდ. 1, 7.

დაუშრეტელი ცეცხლი. ეს. 1, 28-31; 66, 24; მათ. 3, 12; მარკ. 9, 43-48; ლუკ. 3, 17.

შთანმოქმელი ცეცხლი. ეს. 33, 14; ებრ. 10, 27.

ცეცხლის ტბა, რომელი იწვება წუნწუბითა. გამოცხ. 19, 20; 20, 10-15; 21, 8.

ცეცხლის ღუმელი. მათ. 13, 2. 50. საუკუნო სირცხვილი. იობ. 8, 22; იერ. 23, 40; დან. 12, 2.

მატლი, რომელიც არ კვლდება. ეს. 66, 24; მარკ. 9, 44-48.

ჭირი და იწროება. რომ. 2, 9. ტირილი და კბილთა ღრჭენა. მათ. 8, 12; 13, 42-50; 22, 13; 24, 51; ლუკ. 13, 28.

საუკუნო სატანჯველი. გამოცხ. 14, 11; 20, 10.

*

საუკუნო სიკვდილი ბოროტთათვის იქნება აღსასრული. მათ. 13, 40-42; 25, 41-46; იოან. 5, 27-29; რომ. 2, 5-8; 2 თეს. 1, 7-9; 2 პეტ. 2, 9; 3, 7; გამოცხ. 11, 18; 20, 12-15.

მხოლოდ ქრისტეს შუქძლია გამოიხსნას ადამიანი საუკუნო სიკვდილისგან. იოან. 3, 16; 8, 51; 11, 26; იერ. 20, 31; 1 თეს. 1, 10.

მორწმუნენი ასცლებიან საუკუნო სიკვდილს. ეს. 33, 15-16; დან. 12, 2; მათ. 13, 43; 25, 46; იოან. 5, 29; 11, 26; რომ. 6, 22; გამოცხ. 2, 11; 20, 6.

გზა, რომელსაც მიჰყავს საუკუნო სიკვდილისკენ, ფართოა. მათ. 7, 13.

ეცადეთ, დაიხსნათ ცოდვილები საუკუნო სიკვდილისგან. იაკ. 5, 20.

სიკვდილი სულიარი

მდგომარეობს

ღმრთის ცხოვრებიდან განშორებაში. ეფეს. 4, 18.

ხორციელ ზრახვაში. რომ. 8, 6. ცოდვიანი კანონისადმი დამორჩილებაში. რომ. 6, 16; 7, 5; 8, 2.

ცოდვიან ცხოვრებაში. ეფეს. 2, 1-5; კოლას. 2, 13.

ხორციელ ტკობაში. 1 ტიმ. 5, 6. სულიერ წყვდიადში. ფს. 106, 10; ეს. 9, 2; მათ. 4, 16; ლუკ. 1, 79; ეფეს. 4, 18.

ურწმუნოებაში. იოან. 6, 53.

*

ს. ს. ცოდვით დაცემის შედეგია. რომ. 5, 15.

ღმერთი გვათავისუფლებს ს. ს-გან. ფს. 106, 14; ეფეს. 2, 5.

ქრისტე გვათავისუფლებს ს. ს-გან. იოან. 5, 24-25; ეფეს. 5, 14; კოლას. 2, 13; 1 იოან. 5, 12.

მორწმუნენი არ მოკვდებიან ს. ს-ით. იოან. 5, 24-25; ეფეს. 5, 14; კოლას. 2, 13; 1 იოან. 5, 12.

მორწმუნენი არ მოკვდებიან ს. ს-ით თავისი რწმენის გამო. იოან. 5, 24; რომ. 6, 13.

ძმური სიყვარული ს. ს-გან გამოხსნის დამამტკიცებელი საბუთია. 1 იოან. 3, 14.

ილოცეთ ს. ს-გან გამოხსნისათვის. ფს. 12, 3.

„განიღვიძე რომელსა-ეგე გძინავს, და აღდეგ მკედრეთით“. ეფეს. 5, 14.

ს. ს. წარმოდგენილია სახეებში:

1) ძელები. ეფეს. 37, 1-11.

2) უძლები შვილი. ლუკ. 15, 24.

სიკვდილი უკეთურთა

მიეწევა ცოდვაში. რიცხ. 27, 3; იობ. 4, 21; ეზეკ. 3, 18-20; 33, 8-9; იოან. 8, 21-24.

მეყსეულია. 1 მეფ. 2, 31-33; იობ. 15, 20-32; 21, 21; 22, 16; 36, 14; ფს. 55, 23; იგავ. 10, 27; ეკლ. 7, 17; 8, 13.

მოულოდნელია. იობ. 4, 20; 21, 13; 24, 20; 27, 21; ფს. 36, 2; 72, 17-19; იგავ. 2, 22; ლუკ. 12, 20.

სასტიკია. რიცხ. 16, 29-30; 2 სჯ. 32, 24; იობ. 4, 8-9; 36, 12; იერ. 11, 22; 16, 14; იუდ. 1, 5.

საშინელებითაა აღსავსე. იობ. 18, 11-15; 27, 19-21; ფს. 72, 19.

პირუტყვის სიკვდილის მსგავსია. ფს. 48, 18-20; ეკლ. 3, 19.

მათი ბოროტების შედეგია. იობ. 36, 12; ფს. 33, 22; 93, 23; იგავ. 11, 19; ეკლ. 8, 13.

სამუდამოდ ართმევს მათ ყოველგვარ მიწიერ სიკეთეს. იობ. 21, 22; ფს. 48, 10-17; იერ. 17, 11; ლუკ. 12, 20; 1 ტიმ. 6, 7.

უკეთურთა ხახსენებელი ისპობა მათი სიკვდილის შემდეგ. იობ. 18, 17; ფს. 33, 17; 108, 14.

უკეთურთა სიკვდილის შემდეგ იწყება მათი საუკუნო ტანჯვა, ანუ მეორე სიკვდილი. იობ. 21, 30; ფს. 91, 7; 54, 23; იგავ. 19, 16; ლუკ. 16, 22-23; რომ. 8, 13; ფილიპ. 3, 19; 2 პეტ. 2, 12; 3, 7; გამოცხ. 20, 14-15; 21, 8.

ღმერთს სურს არა უკეთურთა სიკვდილი, არამედ მათი მოქცევა. ეზეკ. 18, 23-32; 33, 11; 2 პეტ. 3, 9.

უკეთურნი დასცინიან სიკვდილს. ეს. 28, 15.

ისინი ამბობენ: ეჭამოთ და ესვათ, ხვალ მაინც დავიხოცებით. ეს. 22, 13; 1 კორ. 15, 32.

სიკვდილით მუქარა უკეთურთა მიმართ. 2 სჯ. 4, 26; 8, 19; 32, 24; ისუ ნავ. 23, 16.

უკეთურთა სიკვდილი გადმოცემულია იგავებში:

1) უგუნური მდიდარი. ლუკ. 12, 16-21.

2) უკეთური მდიდარი. ლუკ. 16, 19-31.

უკეთურთა სიკვდილის მაგალითები: ძველი ქვეყანა. დაბ. 7, 23; 2 პეტ. 3, 6. ფარაონი. გამ. 14, 26-28. კორე, დათან და აბირონი. რიცხ. 16, 24-28-33; 2 სჯ. 11, 6. მაყვედრებელი ისრაელნი. რიცხ. 16, 41-49; 21, 5-6.

კერპთაყვანისმცემელი ისარელნი. რიცხ. 25, 1-9; 1 კორ. 10, 7-8. ბალაამი. ისუ ნაე. 13, 22. აბიმელექი. მსაჯ. 9, 53-57. ელის შვილები. 1 მეფ. 2, 34; 4, 11. აგაგი. 1 მეფ. 15, 33. საული. 1 მეფ. 31, 4; 2 მეფ. 1, 9-10. ნაბალი. 1 მეფ. 25, 38. აქიტობელი. 2 მეფ. 17, 23. აბესალომი. 2 მეფ. 18, 9-14. სემეი. 3 მეფ. 2, 44-46. ზამბრი. 3 მეფ. 16, 18-19. აქაბი. 3 მეფ. 22, 39-40; ოქოზია. 4 მეფ. 1, 2-4. იეზაბელი. 4 მეფ. 9, 30-37. ამონი. 4 მეფ. 21, 23. საული. 1 ნეშტ. 10, 13. იერობოამი. 2 ნეშტ. 13, 20. გოთოლია. 2 ნეშტ. 23, 12-15. იორამი. 2 ნეშტ. 21, 16-19. იოასი. 2 ნეშტ. 24, 24-25. ამასია. 2 ნეშტ. 25, 27. ანანია ცრუწინასწარმეტყველი. იერ. 28, 17. ბალტასარი. დან. 5, 20. იუდა. მათ. 27, 3-5; საქმე. 1-18-25. გალილეელი. ლუკ. 13, 1-4. ანანია და საჰეირა. საქმე. 5, 5-10. ჰეროდე. საქმე. 12, 21-23.

სიკვდილი ქრისტა მაცხოვრისა

ნაწინასწარმეტყველებია. ფს. 21, 16; ეს. 53, 7-9; დან. 9, 26; ზაქ. 13, 7; ლუკ. 24, 26-27; საქმე. 13, 26-29.

თვით ქრისტეს მიერ. მათ. 16, 21; 17, 23; 20, 18-19; 26, 2; მარკ. 8, 31; 10, 33-34; ლუკ. 9, 22; 24, 7; იოან. 3, 14; 12, 32-33.

წინასწარაა განსაზღვრული ღმრთისაგან. ეს. 53, 6-10; იოან. 10, 18; საქმე. 2, 23.

საჭიროა ჩვენი გამოხსნისათვის. მათ. 20, 28; ლუკ. 24, 16-46; საქმე. 17, 3; 26, 23; 1 ტიმ. 2, 6; ტიტ. 2, 14.

ღმერთს იგი მიაჩნია ჩვენს განმწმედელ მსხვერპლად. ეს. 53, 10; მათ. 20, 28; გალ. 1, 4; ეფეს. 5, 2; 1 თეს. 5, 9-10.

იყო ნებაყოფლობითი. ეს. 53, 12; მათ. 20, 29; 26, 53; იოან. 10, 17-18; გალ. 1, 4; 2, 20; ეფეს. 5, 2; ფილიპ. 2, 8; 1 ტიმ. 2, 6; ტიტ. 2, 4; ებრ. 9, 14.

დაუმსახურებლად მოხდა. ეს. 53, 9; 1 პეტ. 2, 22; მათ. 27, 23-24; მარკ. 15, 14; ლუკ. 23, 14-16-22; იოან. 18, 38; 19, 4-6; საქმე. 3, 14; 7, 52; 13, 28; 1 პეტ. 3, 18.

ჯვარცმით მოხდა. მათ. 27, 26-35; მარკ. 15, 15-25; ლუკ. 23, 33; იოან. 19, 18; საქმე. 2, 23-36; 5, 30; 10, 39; ფილიპ. 2, 8.

ორ ავაზაკთა შორის მოხდა. მათ. 27, 38; მარკ. 15, 27; ლუკ. 23, 32-33; იოან. 19, 18.

მოაშხადეს ჰურიებმა სიძულელით. მარკ. 15, 10-14; ლუკ. 23, 18-21-23; იოან. 19, 6-15; საქმე. 3, 13-14.

განაჩინეს რომაელებმა. მათ. 20, 19; 27, 27-35; მარკ. 15, 16-24; იოან. 18, 31-32; 19, 23.

მაცხოვრის სიკვდილს თანახლად ნიშები და სასწაულები. მათ. 27, 45-51-52; მარკ. 15, 33; ლუკ. 23, 44-45.

იუდეველნი მას საცდურად თვლიან. 1 კორ. 1, 23; გალ. 5, 11.

წარმართნი უგუნურებად თვლიან. 1 კორ. 1, 18-23.

ქრისტეს სიკვდილის სიმბოლო არის უდაბნოში აღმართული სპილენძის გველი. რიცხ. 21, 8-9; იოან. 3, 14; 12, 32-33.

ცოდვისათვის სიკვდილის სიმბოლოა. რომ. 6, 3-8; გალ. 2, 20.

სიკვდილი ხორციელი

მოდის ადამის ცოდვიდან. დაბ. 3, 19; 1 კორ. 15, 21-22.

ცოდვის შედეგია. დაბ. 2, 17; 3, 17-19; რომ. 5, 12.

საერთო ხვედრია. 2 მეფ. 14, 14; იობ. 30, 23; ეკლ. 1, 4; 3, 19-20; 6, 7; 8, 8; 9, 3-5; ზაქ. 1, 5; ებრ. 9, 27.

ერთნაირად მოეწევა, როგორც მართლებს, ასევე ცოდვილებს. იობ. 9, 22; ფს. 48, 10; ეკლ. 2, 16; 9, 2.

ხორციელ სიკვდილს ღმერთი აწესებს. 2 სჯ. 32, 39; 1 მეფ. 2, 6; იობ. 10, 9; 14, 5; 30, 23; 34, 14-15; ფს. 67, 20; 103, 29; იერ. 43, 11.

იგი წყვეტს ყოველგვარ გეგმასა და შრომას. ფს. 145, 4; ეკლ. 9, 5-10; ეს. 38, 18.

გვართმევს ამქვეყნიურ სიკეთეს. იობ. 1, 21; 21, 22; ფს. 48, 10-17; ეკლ. 5, 15; 1 ტიმ. 6, 7.

ათანასწორებს ყველას. იობ. 3, 17-19; 21, 23-26.

ხორციელი სიკვდილით ადამიანები დაეიწყვებას მიეცემიან. იობ. 24, 20; ეკლ. 2, 16; 8, 10; 9, 5.

ხ. ს-ით სხეული იქცევა მიწად, ხოლო სული მიიტყვევა ღმერთთან, რომელმაც მისცა იგი კაცს. ეკლ. 12, 9; იობ. 34, 14-15; ფს. 103, 29.

ხ. ს. არის მსჯავრი. ებრ. 9, 27; ეკლ. 12, 1-14; იოან. 5, 25-29; 2 ტიმ. 4, 1.

დაამარცხა ქრისტემ. ეს. 25, 8; რომ. 6, 9; 1 კორ. 15, 55-57; 2 ტიმ. 1, 10; გამოცხ. 1, 18.

მას საბოლოოდ მოსპობს ქრისტე. ეს. 25, 8; 1 კორ. 15, 26-54.

ქრისტე ათავისუფლებს მორწმუნეებს ხორციელი სიკვდილის შიშისაგან. ებრ. 2, 15.

ხორციელი სიკვდილისაგან ყველა აღდგება. იოან. 5, 28-29; საქმე. 24, 15; გამოცხ. 20, 13.

ზეციურ სასუფეველში ხორციელი სიკვდილი აღარ იქნება. ლუკ. 20, 36; გამოცხ. 21, 4.

იფიქრეთ ხორციელი სიკვდილის მოახლოებაზე. 2 სჯ. 32, 29; ისუ ნავ. 23, 15; 1 მეფ. 20, 3; იობ. 14, 1-2; 16, 23; ფს. 38, 4-5; ეკლ. 7, 2; 2 ტიმ. 4, 6; 1 პეტ. 1, 24; 2 პეტ. 1, 14.

მოეშადათ ხორციელი სიკვდილისათვის. 4 მეფ. 20, 1; ეს. 38, 1; ამოს. 4, 12; 2 ტიმ. 4, 6.

ილოცეთ, რომ მზად იყოთ ხორციელი სიკვდილისათვის. ფს. 38, 4; 89, 12.

ხორციელ სიკვდილზე ფიქრი აბრძენებს ადამიანს. 2 სჯ. 32, 29; ფს. 89, 12.

ხორციელი სიკვდილი წარმოდგენილია როგორც

ძილი. 2 სჯ. 31, 16; 3 მეფ. 2, 10; იობ. 21, 13; 14, 12; დან. 12, 2; მათ. 9, 24; იოან. 11, 11-13.

ამქვეყნიური სახლის დარღვევა. 2 კორ. 5, 1.

საცხოვრებლის გამოცვლა. ფილიპ. 1, 23; 2 პეტ. 1, 13-14.

მიწად მიტყვევა. დაბ. 3, 19; იობ. 10, 9; 34, 15; ფს. 103, 29; 145, 4; ეკლ. 3, 20; 12, 7.

საფლავად ჩასვლა. დაბ. 37, 35; 42, 38; 1 მეფ. 2, 6; იობ. 7, 9; 17, 15.

წასვლა გზასა ყოველთა კაცთასა. ისუ ნავ. 23, 14; 3 მეფ. 2, 2.

წასვლა იმ ადგილას, საიდანაც აღარავინ ბრუნდება. იობ. 10, 21; 16, 23.

წასვლა სიკვდილის წყვდიადში. იობ. 10, 21-22; 38, 17; გოდ. 3, 6.

სულის განტყუება. იობ. 14, 10; გოდ. 2, 12; საქმე. 5, 10; 12, 23.

ხორციელი სიკვდილი ბოროტი აღამიანისათვის მუყუყა შიშისა. იობ. 18, 14.

ხორციელი სიკვდილის საწერტელი (ნესტარი) ცოდვაა. 1 კორ. 15, 56.

ხორციელი სიკვდილი ცოდვისათვის სიკვდილის სახეა. რომ. 6, 2-11; კოლას. 2, 20.

ენუქი და ელია ღმერთმა არ მოკლა ხორციელი სიკვდილით. დაბ. 5, 24; ებრ. 11, 5; 4 მეფ. 2, 1-11.

უ ე ც ა რ ი ს ი კ ვ დ ი ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ნაღბი და აბოული. რიცხ. 26, 61. ოფნი და ფინეზი. 1 მეფ. 2, 33. ნაბალი. 1 მეფ. 25, 38. ოზია. 2 მეფ. 6, 7; 1 ნეშტ. 13, 10. სომანიტელის შვილი. 4 მეფ. 4, 20. მხედართმთავარი ისრაელის მეფისა. 4 მეფ. 7, 17-20. იერობოამი. 2 ნეშტ. 13, 20. სილოამელნი. ლუკ. 13, 4. ანანია და საფირა. საქმე. 5, 5-10. ჰეროდე. საქმე. 12, 21-23.

სილოამი

სილოამის აუზი, სადაც, მაცხოვრის სიტყვით, დაიბანა შობიდან ბრძამ და თვალები აეხილა. იოან. 9, 7.

ს. გოდოლის დანგრევა, რომელმაც

თერამეტი კაცი მოიყოლა ქვეშ და გასრისა. ლუკ. 13, 4-5.

სიმაართლა

ნამცნებია. 2 სჯ. 16, 18-20; ეს. 1, 17; 56, 1; იერ. 22, 3; ლუკ. 3, 13-14; 6, 31; იოან. 7, 24.

შკაცრი სიმაართლის საწყისი. ლევიტ. 24, 19-20; 2 სჯ. 19, 22; მათ. 5, 38.

ს. არის ის, რომ სხვას მოექცე ისე, როგორც გინდა სხვები გექცოდნენ. მათ. 7, 12; ლუკ. 6, 31.

ქრისტე გაასამართლებს სიმაართლით. ფს. 97, 9; ეს. 11, 4; 16, 5; 32, 1; იერ. 23, 5.

სიმაართლე დაცული უნდა იყოს

სამსჯავროზე. ლევიტ. 19, 15; 2 სჯ. 1, 17; 16, 18; იგავ. 24, 23; იერ. 7, 5; 21, 12; 22, 3; იოან. 7, 24.

ყიდვა-გაყიდვის დროს. ლევიტ. 19, 35-36; 25, 14-17-37; 2 სჯ. 25, 15; იგავ. 11, 1; 16, 11; ეზეკ. 45, 10.

ღარიბთა მიმართ. გამ. 23, 6-8; ფს. 81, 3; იგავ. 29, 14; 31, 9.

ქერიე-ობოლთა მიმართ. 2 სჯ. 24, 17; ფს. 81, 3; ეს. 1, 17; იერ. 22, 3.

უცხო აღამიანთა მიმართ. ლევიტ. 24, 22.

მონათა და უცხოთა მიმართ. ლევიტ. 19, 13; 2 სჯ. 24, 14-15; კოლას. 4, 1.

ყველას მიმართ. რომ. 13, 7.

სიმაართლით მოქცევა მსხვერპლის შეწირვაზე უმჯობესია. იგავ. 21, 3.

საჩუქარი ამახინჯებს სიმაართლეს. გამ. 23, 8; 2 სჯ. 16, 19. „სათნო არიან წინაშე მეფისა ბაგენი მეცნიერნი და

სიგყუანი მართალნი უყუარნ“. იგავ. 16, 13.

ღმერთი

მოითხოვს სივართლეს. მიქ. 6, 8. უყვარს სივართლე. ფს. 10, 7; იგავ. 21, 3.

გვაძლევს სიბრძნეს სივართლით მოქმედებისათვის. 3 მეფ. 3, 11-12; იგავ. 2, 6-9; 16, 11.

მორწმუნენი

სივართლით უნდა იქცეოდნენ. ფს. 118, 121; ეზეკ. 18, 8-9.

უნდა სიამოვნებდეთ სივართლის ქმნა. იგავ. 21, 15.

უნდა ღოცულობდნენ, რომ მიეცეთ სიბრძნე სივართლით მოქცევისათვის. 3 მეფ. 3, 9.

უნდა ფიქრობდნენ სივართლეზე. ფილიპ. 4, 8.

უნდა იღებდნენ დარიგებას სივართლის შესახებ. იგავ. 1, 3.

სივართლე უძღვის კეთილდღეობას. იერ. 22, 15.

კურთხევა, დაპირებული სივართლის მქმნელთათვის, ფს. 14, 1-2; იგავ. 21, 21; ეს. 33, 15-16; იერ. 7, 5-7; ეზეკ. 18, 5-9.

კურთხევა, რომელიც შეპირებული აქვთ სივართლისათვის ღვენილებს. მათ. 5, 10.

ურწმუნონი

ამახინჯებენ სივართლეს. ეს. 1, 23; იერ. 5, 28; ამოს. 5, 7-12; მიქ. 3, 9. არ ეძიებენ სივართლეს. ეს. 59, 4. უგულვებელყოფენ სივართლეს. მათ. 23, 23; ლუკ. 11, 42.

ღვენიან სივართლეს. ეს. 59, 14; ამბაკ. 1, 4.

სძულთ სივართლე. იგავ. 21, 15; მიქ. 3, 9; საქმე. 13, 10.

დასცინიან და ტანჯავენ იმათ, ვინც სივართლით იქცევიან. იობ. 12, 4; ამოს. 5, 12.

ს ი ვ ა რ თ ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი -
თ ე ბ ი : სამოელი. 1 მეფ. 12, 3-4. დავითი. 2 მეფ. 8, 15; 1 ნეშტ. 18, 14. სოლომონი. 3 მეფ. 3, 16-27. იობი. იობ. 29, 14. ოსია. იერ. 22, 15. იოსებ არიმათიელი. ლუკ. 23, 50. მოციქულნი. 2 კორ. 7, 2; 1 თეს. 2, 10.

სივართლა

პატივმოყვარული

სძაგს ღმერთს. ეს. 65, 5; ლუკ. 16, 15.

ადამიანს აქვს მიდრეკილება პატივმოყვარული სივართლისაკენ. იგავ. 20, 6; 30, 12; ლუკ. 18, 9-12.

ადამიანს არ ავართლებს

პატივმოყვარული სივართლე

ადამიანს თავისი ბუნებით არ შეუძლია შეასრულოს კანონი სრულად. 3 მეფ. 8, 46; იგავ. 20, 9; ეკლ. 7, 20; რომ. 7, 23; 8, 7; იაკ. 3, 2.

ღმრთის კანონი მოითხოვს სრულ დამორჩილებას. 2 სჯ. 5, 32; 27, 1; ისუ ნავ. 23, 6.

პატივმოყვარე ადამიანის სივართლე არის მხოლოდ გარეგნული სივართლე. მათ. 23, 25-28; ლუკ. 11, 39-44.

წერილმანია. მათ. 23, 23; ლუკ. 11, 42.

ემსგავსება გასვრილ ტანისამოსს.
ეს. 64, 6.

არ კმარა ხსნისათვის. ეს. 57, 12-13; მათ. 5, 20.

მთელი კანონის აღსრულება დამსახურებად არ უნდა ჩაითვალოს. ლუკ. 17, 10.

ისინი, ვისაც თავიანთი სიმაართლის იმედი აქვთ

ადიდებენ თავიანთ კეთილ საქმეებს.
იგავ. 20, 6; ლუკ. 18, 11.

იკეხნიან, თითქოსდა შეესრულებინოთ ყველა რელიგიური მოვალეობა. 1 მეფ. 15, 13; 4 მეფ. 10, 16; ეს. 58, 2-3; მათ. 19, 20; მარკ. 10, 20; ლუკ. 18, 12-21.

კეთილგონიერები არიან მხოლოდ საკუთარ წარმოდგენაში. იგავ. 30, 12; ეს. 5, 21; ლუკ. 18, 9.

საესე არიან სიამაყით. მათ. 23, 30.

ცდილობენ მართლად მოაჩვენონ თავი ადამიანებს. ლუკ. 10, 29; 16, 15.

თავისი თავი მიაჩნით სხვებზე უკეთესად. ეს. 65, 5; ლუკ. 18, 9-11; იოან. 9, 34.

უყვართ სხვისი განსჯა. მათ. 9, 11; 12, 2; მარკ. 2, 24; ლუკ. 6, 2; 7, 39.

უარყოფენ ღმრთის მოცემულ სიმაართლეს. რომ. 10, 3.

გაფრთხილებანი პატიმოყვარული სიმაართლის წინააღმდეგ. 2 სჯ. 9, 4-7.

3. ს-ის იგავი ფარისევლის შესახებ.
ლუკ. 18, 10-12.

მაგალითები: ჭაბუკი. მათ. 19, 20; ლუკ. 18, 21. სჯულის მოძღვარი. ლუკ. 10, 25-29. ფარისეველნი. ლუკ.

11, 39; 18, 10. ლაოდიკიის ეკლესია. გამოცხ. 3, 17.

სიმაართლე ქრისტუსიჟიარი

განწესებულია. რომ. 5, 17-19; 8, 3-4; 2 კორ. 5, 19-21.

ნაწინასწარმეტყველებია. ეს. 1, 27; 46, 13; 51, 5; 53, 11; 54, 17; 56, 1; იერ. 23, 6; 33, 16; იოხ. 2, 20.

განცხადებულია საღმრთო წერილში. რომ. 1, 17; 3, 21.

ხ. ქ. გადმოცემულია

როგორც ღმრთის სიმაართლე, სჯულის საქმეთა. რომ. 3, 21.

როგორც ღმრთის გარეშე სიმაართლე იესო ქრისტეს სარწმუნოებით. რომ. 3, 22; ფილიპ. 3, 9.

როგორც სარწმუნოების სიმაართლე. რომ. 4, 13; 9, 30; 10, 6.

ქრისტე ჩვენი სიმაართლეა. 1 კორ. 1, 30.

ისეთია, რომელიც ადამიანს აძართლებს ღმრთის წინაშე ქრისტეს მიერ. რომ. 5, 18; 1 კორ. 1, 30; 2 კორ. 5, 19-21.

ქრისტეს სიმაართლე არის ნაყოფი განწმედისა ქრისტეს მიერ. ეს. 53, 11; რომ. 3, 24; 2 კორ. 5, 21.

ქრისტეს ეწოდება, ჩვენი სიმაართლე. 1 კორ. 1, 30.

„დასასრული სჯულისა ქრისტე არს, მა(ცხოვრად ყოვლისა მორწმუნისა“. რომ. 10, 4; გალ. 3, 24.

სიმაართლე ქრისტესი წარმოდგება ღმრთისაგან. ეს. 45, 24; 54, 17; რომ. 3, 22; ფილიპ. 3, 9.

ხ. ქ. არის თავისუფალი ნიჭი (ჯილდო). რომ. 5, 17.

ს. ქ. საუკუნოა. ეხ. 51, 8.

არ შეიძლება მისი მოსპობა. ეხ. 51, 6.

მორწმუნეები შეიძენენ მას სარწმუნოებით და არა საქმეებით. რომ 9, 31-32; 10, 4-10.

მორწმუნენი

მიიღებენ ქრისტეს სიმაართლეს სარწმუნოებით. რომ. 3, 22; 4, 5-11-21-24; 10, 10.

შეიმოსებანი ქრისტეს სიმაართლით. ეხ. 61, 10.

გახდებიან მართალნი ქრისტეს სიმაართლით. რომ. 3, 25; 5, 19.

იღიდებენ ქრისტეს სიმაართლით. ფს. 88, 16-17; ეხ. 45, 24-25; 61, 10.

ნეტარია ის, ვისაც

შია და სწყურია ქრისტეს სიმაართლისათვის. მათ. 5, 6.

აქვს ქ. ს. ფს. 31, 1-2; რომ. 4, 6-8.

*

შეგონებანი ქრისტეს სიმაართლის ძიებისათვის. მათ. 6, 33.

უსჯულონი

მათ არ ესმით და არ ემორჩილებიან ქრისტეს სიმაართლეს. რომ. 10, 3.

მათ ჩამოერთმევათ ქრისტეს სიმაართლე. ფს. 68, 27.

წარმართებმა მიიღეს ქ. ს. რომ. 9, 30.

ისრაელმა არ მიიღო ქ. ს. რომ. 9, 31; 10, 3.

ქრისტეს სიმაართლის აღმნიშვნელი სიმბოლოები

პოლირი. ზაქ. 3, 3-5.

ოეთრი ტანსაცმელი. გამოცხ. 3, 18.

გათეთრებული სამოსელი. გამოცხ. 7, 14.

ქრისტეს სიმაართლე გამოხატულია იგავში: საქორწინო სამოსელი. მათ. 22, 11.

მაგალითები მორწმუნეთა, რომელთაც მიიღეს ქრისტეს სიმაართლე: აბრაამი. დაბ. 15, 6; რომ. 4, 9-22; გალ. 3, 6; იაკ. 2, 23. ნოე. ებრ. 11, 7. პავლე. ფილიპ. 3, 9.

სიმაართლე ღმრთისა

არის ერთ-ერთი მისი სრულყოფათაგანი. გამ. 34, 7; რიცხ. 14, 18; 2 ხჯ. 32, 4; ფს. 7, 9; 88, 14; 96, 2; სოფ. 3, 5.

არის უკუნისაძლე. ფს. 118, 142. 144.

ს. ღ. გამოიხატება

პირუთვნულად. იობ. 34, 11-23; იერ. 32, 19; 1 პეტ. 1, 17; საქმე. 10, 34-35; რომ. 2, 11; გალ. 2, 6; ეფეს. 6, 9; კოლას. 3, 25.

მოუსყიდველად. 2 ხჯ. 10, 17.

შეუცოდველად. გამ. 34, 17; სოფ. 3, 5.

გარდაუვალად და უცვალებლად. იობ. 8, 3; 34, 13.

როგორც მაღალი მთები. ფს. 35, 6; 70, 19.

საფუძველი მისი ტანტისა. ფს. 88, 14; 96, 2.

გარდამეტებულად. იობ. 37, 23.

სიმაართლე ღმრთისა ჩანს

ქვეყნის გამოსყიდვაში. რომ. 3, 22-24.

ცოდვათა პატიებაში. რომ. 3, 24; 2 იოან. 1, 9.

მის განგებაში. ფს. 9, 4; 44, 6; 88, 14; იერ. 9, 24; სოფ. 3, 5.

მის მსჯავრში. დაბ. 18, 25; ნემ. 9, 33; ფს. 18, 9; იერ. 11, 20; რომ. 2, 2; გამოცხ. 19, 2.

მის ყველა საქმეში. ფს. 110, 7; დან. 9, 14.

ბიწიერის დასჯაში. 3 მეფ. 8, 32; 2 ნემშ. 6, 23; ფს. 128, 4; რომ. 3, 5-8; 13, 4.

განკითხვაში. იობ. 34, 11; ფს. 9, 8-12; 95, 13; 97, 9; საქმე. 17, 31; რომ. 2, 5.

*

აღიარებთ ღმრთის სიმაართლეს. ნემ. 9, 32; ფს. 118, 75-137; იერ. 12, 1; გოდ. 1, 18; დან. 9, 14.

ადიდებდით ღმრთის სიმაართლეს. ფს. 91, 15; 97; 98, 3-4.

ბიწიერნი უარყოფენ ღმრთის სიმაართლეს. ფს. 49, 21; 93, 7; ეზეკ. 33, 17-21; მალ. 2, 17; 3, 16.

სიმდიდრე

ს. ეკუთვნის ღმერთს. ანგ. 2, 8; ფს. 23, 1; 49, 12.

ღმერთი იძლევა სიმდიდრეს. დაბ. 24, 35; 1 მეფ. 2, 7; 1 ნემშ. 29, 12; 2 ნემშ. 25, 9; ოს. 2, 8.

ღმერთი იძლევა შესაძლებას სიმდიდრის შესაძენად. 2 სჯ. 8, 18.

ღმრთის კურთხევას მოაქვს სიმდიდრე. დაბ. 24, 35; 2 სჯ. 28, 4-8; იობ. 42, 12; ფს. 143, 13-15; იგავ. 10, 22; ფილიპ. 4, 19.

11. ბიბლიის ლექსიკონი.

სიმდიდრე არის

ღრობითი. იგავ. 27, 24.

არასაიძებლო. ფს. 38, 6; ეკლ. 5, 14; 6, 2; 1 ტიმ. 6, 17.

წარმავალი. იგავ. 23, 4; ბაშოცხ. 18, 16.

ისეთი რამ, რომლის მოპარვაც შესაძლებელია. მათ. 6, 19; ლუკ. 12, 33.

„მდიდრისა და მჭამელისა განრყუნის“. მათ. 6, 19; იაკ. 5, 2; 1 პეტ. 1, 18.

ისეთი რამ, რომლის დაღუპვაც შესაძლებელია, იერ. 48, 36.

მაცდური. მათ. 13, 22; მარკ. 4, 19.

აღუესებული. ეკლ. 4, 8.

შურისა და ჩხუბის წყარო. დაბ. 13, 7-8.

*

აღამიანს არ შეუძლია სიკვდილის შემდეგ თან წაიღოს თავისი სიმდიდრე. ფს. 48, 10-17; ეკლ. 5, 14.

ს. ხშირად შეადგენს დაბრკოლებას ზეციურ სასუფეველში შესვლისათვის. მათ. 19, 23-24; მარკ. 10, 23-25; ლუკ. 18, 24-25.

სიმდიდრის მაცდურობა ახშობს ღმრთის სიტყვას. მათ. 13, 22; მარკ. 4, 19; ლუკ. 8, 14.

სიმდიდრის სიყვარული არის ყველა ბოროტების საფუძველი. 1 ტიმ. 6, 10.

სიმდიდრეს აღამიანი ხშირად მიჰყავს

ღმრთის დაეწევისკენ. 2 სჯ. 6, 10-12; 8, 12-14; ოს. 13, 6.

ღმრთისათვის თავისდანებებისაკენ. 2 სჯ. 32, 15.

ღმრთის უარყოფისაკენ. იგავ. 30, 8-9.

ღმრთის წინააღმდეგობისაკენ. ნემ. 9, 25-26; იერ. 22, 21.

ქრისტეს უარყოფისაკენ. მათ. 19, 21-22; მარკ. 10, 22; ლუკ. 8, 23.

ამპარტავენებისაკენ. 2 სჯ. 8, 13-14; ეზეკ. 28, 4-5; ოს. 12, 8.

თვითდაჯერებისაკენ. იგავ. 28, 11. ზრუნვისაკენ. ეკლ. 5, 12; იგავ. 15, 16.

სისასტიკისაკენ. იგავ. 18, 20-23. სხვისი შევიწროებისაკენ. იაკ. 2, 6.

მოტყუებისაკენ. იაკ. 5, 4.

ძალმომრეობისაკენ. მიქ. 6, 12.

მედიღურებისაკენ. იაკ. 5, 5.

*

სიმღიღრე მიიზიდავს მეგობრებს. იგავ. 14, 20; 19, 4.

ს. იძლევა გავლენას. იგავ. 22, 6.

ს. შეიძინება შრომით. იგავ. 12, 27; 13, 11.

ვისაც უყვარს სიამოვნებით ცხოვრება და ტკბილი სმა-ჭამა, ის ვერ შეაგროვებს სიმღიღრეს. იგავ. 21, 17.

ნუ შეაგროვებთ სიმღიღრეს. მათ. 6, 19.

ნუ ცდილობთ სიმღიღრის შექმნას. იგავ. 23, 4.

სიმღიღრე ეძლევა იმას, ვისაც უყვარს ღმერთი. ფს. 111, 1-3.

სიცოცხლის აზრი არ არის ღიღი სიმღიღრე. ლუკ. 12, 15.

ღიღება უმჯობესია ღიღ სიმღიღრეზე. იგავ. 22, 1.

იხ, ეინც სიმღიღრეს ეძებს

განსაცდელში ვარდება. 1 ტიმ. 6, 9.

საფიქრალს ეძლევა. ისუ ნავ. 7, 21; 1 ტიმ. 6, 9.

შეიძულებს სარწმუნოებას. 1 ტიმ. 6, 10.

მიმართავს სხვის მოტყუებას იგავ. 28, 20-22.

მწუხარებაში ვარდება. 1 ტიმ. 6, 10.

უბედურებას დაატეხს თავის სახლს. იგავ. 15, 27.

მუდამ უკმაყოფილო იქნება. ფს. 48, 6-8.

სიმღიღრეს არ შეუძლია სულის გამოსყიდვა. ფს. 48, 6-8.

სიმღიღრეს არ შეუძლია გამოსხნარისხვის დღეს. იობ. 36, 18; იგავ. 11, 4; ეზეკ. 7, 19; სოფ. 1, 18; გამოცხ. 6, 15-17.

არ მიენდოს სიმღიღრეს მთელი გულით. ფს. 61, 10.

არ დაენდოს მას. იობ. 31, 24; 1 ტიმ. 6, 17.

ნუ გაამპარტავენდება. 2 სჯ. 8, 13-17; 1 ტიმ. 6, 17.

თავს ნუ ექებს. იერ. 9, 13.

მიაწეროს იგი ღმერთს. 1 ნემტ. 29, 12.

ნუ შეაგროვებს მას. მათ. 6, 19.

შესწიროს იგი ღმრთის სამსახურს. 1 ნემტ. 29, 3.

გაუნაწილოს იგი ღარიბებს. მათ. 19, 21; ლუკ. 12, 33; 1 ტიმ. 6, 18; 1 იოან. 3, 17.

*

ზეციური საუნჯენი სიმღიღრეზე უმეტესია. მათ. 6, 19-20; ლუკ. 12, 33; 1 ტიმ. 6, 19.

ღმრთის სათნოყოფა სიმღიღრეზე უმჯობესია. ფს. 4, 6-7.

ამაოა სიმღიდრის შეკრება. ფს. 38, 6; ეკლ. 2, 11; 5, 9; 6, 11.

სიმღიდრეზე დაყრდნობა შეცდომაა. იობ. 31, 24-28; ფს. 61, 10; იგავ. 11, 18.

ბოროტი ადამიანი

არასოდეს გაძლება სიმღიდრით. ეკლ. 4, 8.

აგროვებს სიმღიდრეს. იობ. 27, 16; ფს. 72, 12; ეკლ. 2, 26.

ჩქარობს, რომ მოტყუებით შეიძინოს სიმღიდრე. იგავ. 21, 6; 28. იაკ. 5, 3-4.

ეყრდნობა სიმღიდრეს. ფს. 48, 6; 51, 8; იერ. 49, 4.

თავს იქებს სიმღიდრით. ფს. 48, 6. ინახავს თავის სიმღიდრეს თავისი უბედურებისათვის. ეკლ. 5, 3.

ვერ შეირგებს თავის სიმღიდრეს. იობ. 20, 18; იგავ. 13, 7; ეკლ. 5, 11; 6, 2; იერ. 17, 11.

იძულებულია დაუტოვოს თავისი სიმღიდრე სხვებს. ფს. 48, 10; ეკლ. 6, 2; იერ. 17, 11.

იძულებულია დააბრუნოს თავისი სიმღიდრე. იობ. 20, 15-18; იერ. 48, 36.

წუხს თავის სიმღიდრეში. იობ. 20, 20; იგავ. 15, 6; ეკლ. 5, 11-13.

ცუდად შეძენილ სიმღიდრეს სარგებლობა არ მოაქვს. იგავ. 10, 2; 13, 11; 21, 6; 28, 22; იერ. 17, 11; ამბაკ. 2, 6.

ბოროტის სიმღიდრე იკრიბება მართალი ადამიანისათვის. იობ. 27, 16-17; იგავ. 13, 23; ეკლ. 2, 26.

ღმერთი წაართმევს ბოროტს მის სიმღიდრეს. იობ. 20, 15-23.

მუქარა მათ, ვინც

უკანონოდ შეიძენს სიმღიდრეს. იგავ. 13, 11.

უსამართლოდ შეიძენს სიმღიდრეს. იგავ. 21, 6; 28, 20-22; იერ. 17, 11.

ამრავლებს სიმღიდრეს სხვისი შევიწროებით. იობ. 20, 18-23; მიქ. 2, 1-3; ამბაკ. 2, 6-9; იაკ. 5, 1-5.

აგროვებს სიმღიდრეს. ეკლ. 5, 13-14.

ეყრდნობა სიმღიდრეს. იგავ. 11, 28. ნუგეშისცემას ეძებს სიმღიდრეში. ლუკ. 6, 24.

იყენებს სიმღიდრეს თავისი ვნებების დასაკმაყოფილებლად. იობ. 20, 15-17; იაკ. 5, 1-5.

„კვი თქვენდა, მდიდარნო!“ ლუკ. 6, 24; იაკ. 5, 1-5.

სიმღიდრე წარმოადგენილი იგავებში:

1) უგუნური მდიდარი. ლუკ. 12, 16-20.

2) უსინდისო მდიდარი. ლუკ. 16, 19-31.

კ ე თ ი ლ ი მ დ ი დ ა რ ი ა დ ა -
მ ი ა ნ ე ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი :
აბრაამი. დაბ. 13, 2; 24, 34. ლოტი. დაბ. 13, 5-6. ისაკი. დაბ. 26, 12-14. იაკობი. დაბ. 32, 4. იოსები. დაბ. 45, 4-8. ბოოზი. რუთ. 2, 1. ბერზელი. 2 მეფ. 19, 32. სომანიტელი დედაკაცი. 4 მეფ. 4, 8. დავითი. 1 ნეშტ. 29, 26. სოლომონი. 2 ნეშტ. 1, 11-14; 3 მეფ. 3, 13. იობი. იობ. 1, 1-3; 42, 12. იოსებ არიმათიელი. მათ. 27, 57. ზაქე. ლუკ. 19, 2.

ბ ო რ ო ტ ი მ დ ი დ ა რ ი ა დ ა -
მ ი ა ნ ე ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი :
ლაბანი. დაბ. 30, 28-29. ესაი. დაბ.

36, 6-7. ნაბალი. 1 შეფ. 25, 2-3. ამანი. ესთ. 5, 11. მოაბელნი. იერ. 48, 4-7. ამონიტელები. იერ. 49, 2-4. ტვიროსელნი. ეზკ. 28, 2-4. ეფრაიმი. ოს. 12, 9. ჭაბუკი. მათ. 19, 21-22; მარკ. 10, 21-22; ლუკ. 18, 22-23.

სიმეონი

(ტომი)

სიმეონის ტომი წარმოიშვა იაკობის მეორე ვაჟიშვილისაგან, რომელიც მას ლიასგან ჰყავდა. დაბ. 29, 33.

წინასწარმეტყველებანი სიმეონის შესახებ. დაბ. 49, 5-7.

მათგან დაიგზავნა კაცები

მოსახლეობის აღწერისთვის. რიცხ. 1, 1-6.

მზვერავებად. რიცხ. 13, 18.

ქვეყნის გასაყოფად. რიცხ. 34, 17.

*

სიმეონი ისრაელის ერის მეორე განაყოფში შედიოდა უდაბნოში მწირობის დროს. რიცხ. 10, 18-19.

ს. დაბანაკებული იყო რუბენის ბანაკის ახლოს, კარვის სამხრეთით. რიცხ. 2, 12.

სიმეონის რაოდენობა ეგვიპტის დატოვების ჟამს. რიცხ. 1, 22-23; 2, 13.

ს. მსხვერპლშეწირვა. რიცხ. 7, 36-41.

ს. შემადგენელი ოჯახები. რიცხ. 26, 12-13.

ს. რაოდენობა ქანაანში შესვლის დროს. რიცხ. 26, 14.

ღმერთმა დასაჯა სიმეონი კერპთაყვანისმცემლობისთვის. რიცხ. 25, 9. 14.

ს. რამდენიმე სხვა ტომთან ერთად დაღვა გებალში ერის მაკურთხეველად. 2 სჯ. 27, 12.

მისი მემკვიდრეობა იუდას ტომთან ერთად არის. ისუ ნავ. 19, 1-8.

სიმეონის სამკვიდრებელი ადგილ-მამულის ნუსხა (სია). ისუ ნავ. 19, 2-8; 1 ნეშტ. 4, 28. 33.

სიმეონი თავისი სამემკვიდრეო სამფლობელოდან ქანაანელთა განსადევნად იუდას ტომს შეუკავშირდა. მსაჯ. 1, 3. 17.

სიმეონის ძეთაგან ბევრი მონაწილეობდა დავითის გვირგვინის კურთხევაში. 1 ნეშტ. 12, 21-25.

დავითმა მთავარი დაუყენა სიმეონს. 1 ნეშტ. 27, 16.

სიმეონის ნაწილი აზას მეფობის დროს იუდას შეუერთდა. 2 ნეშტ. 15, 9.

იოსიამ ქვეყანა გაწმინდა კერპთაგან. 2 ნეშტ. 34, 1-6.

სიმეონის ნაწილმა ამოჟლიტა ამალეკის ნეშტნი და დამკვიდრდა მათ მიწაზე. 1 ნეშტ. 4, 39-43.

სიძიდირა

აკრძალულია. ლუკ. 21, 34; რომ. 13, 13; ეფეს. 5, 18; 1 თეს. 5, 6-7; 1 ტიმ. 3, 8; ტიტ. 2, 3.

არის ხორცის საქმე. გალ. 5, 19-21.

აკრძალულია მღვდელმსახურთათვის. 1 ტიმ. 3, 2-3; ტიტ. 1, 7.

მოერიდეთ მომთვრალეთა საზოგადოებას. იგავ. 23, 20; 1 კორ. 5, 11.

სიძიდირას კაცი მიჰყავს

სიღარიბისაკენ. იგავ. 21, 17; 23, 21.

ჩხუბისაკენ. იგავ. 20, 1; 23, 29-30.
 გარყვნილებისაკენ. იგავ. 23, 31-33; რომ. 13, 13.
 უსამართლობისაკენ. ამბაკ. 2, 5.
 მხეცობისაკენ. ეს. 28, 7; ოს. 4, 11.
 ღმრთის საქმეთა შეურაცხყოფისაკენ. ეს. 5, 12.

*

სიმთვრალე ადამიანს ართმევს ზეტას. 1 კორ. 6, 10; გალ. 5, 21.

ბიწიერნი ეძლევიან სიმთვრალეს. ეს. 22, 13; 56, 12; ოს. 7, 5; 1 კორ. 6, 10; გალ. 5, 21; 1 პეტ. 4, 3.

მუქარანი მომთვრალეებს. ეს. 5, 11-22; 28, 1-3.

სასჯელი სიმთვრალისათვის. 2 სჯ. 21, 20-21; ეს. 5, 11-22-24; იოველ. 1, 5; მათ. 24, 49-51; ლუკ. 12, 45-46.

ს ი მ თ ვ რ ა ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი -
 თ ე ბ ი: ნოე. დაბ. 9, 20-21. ნაბალი. 1 მეფ. 25, 36. ჰურია. 2 მეფ. 11, 13. ელია. 3 მეფ. 16, 8-10. ადერის შვილი. 3 მეფ. 20, 16. ვალტასარი. დან. 5, 1-5.

სიმტკიცე

შეგონებანი სიმტკიცეზე. ფს. 26, 14; 30, 24; 1 კორ. 15, 58; 16, 13; კოლას. 2, 7; ფილიპ. 4, 1; 2 თეს. 2, 15; იაკ. 5, 8.

მორწმუნენი მტკიცედ უნდა იდგნენ

სარწმუნოებაში. რომ. 5, 2; 1 კორ. 16, 13; კოლას. 1, 23; 2, 7; 1 პეტ. 5, 9. ღმრთის გულმოადგინებაში. საქმე. 11, 23.

ჩვენი უფლის მიმართ. ფილიპ. 4, 1; 1 თეს. 3, 8.

უფლის საქმეში. 1 კორ. 15, 58.

ჩვენი იმედის აღსარებაში. კოლას. 1, 23; ებრ. 3, 6; 4, 14; 10, 23.

კეთილ მოძღვრებაში. 2 თეს. 2, 15; 2 ტიმ. 1, 13-14; 3, 14; ტიტ. 1, 9.

ქრისტიანულ თავისუფლებაში. გალ. 5, 1.

ცდუნებასთან ბრძოლაში. ეფეს. 6, 14; 1 პეტ. 5, 9.

სახარების სარწმუნოების ღვაწლში. ფილიპ. 1, 28.

მწუხარებაშიც კი. 1 თეს. 3, 2-3; ებრ. 10, 34-35.

ბოლომდის. ეფეს. 6, 13; ებრ. 3, 14.

მორწმუნენი უნდა განმტკიცდნენ

სარწმუნოებაში. საქმე. 16, 5; რომ. 4, 20; კოლას. 2, 7; 1 თეს. 3, 2.

სინამდვილეში. რომ. 12, 9; 1 თეს. 3, 13; 1 ტიმ. 6, 14.

მოწოდებასა და რჩეულებაში. 2 პეტ. 1, 10.

„შემძლებელ და სარწმუნო არს ღმერთი დადგინებად მორწმუნეთა“. რომ. 14, 4; 1 კორ. 1, 8; 2 კორ. 1, 21; 2 თეს. 3, 3; 1 პეტ. 5, 10.

მორწმუნენი განმტკიცდებიან

მადლით. ებრ. 13, 9.

ღმრთის იმედით. ფს. 25, 1; 124, 1.

ღმრთის მათთან ყოფნით. ფს. 15, 8.

ქრისტეს შუამავლობით. ლუკ. 22, 31-32; იოან. 17, 11-12.

მორწმუნენი

მტკიცე არიან კეთილმსახურებაში. იობ. 17, 9; ფს. 16, 5; 111, 6-7; იოან. 8, 31; 2 კორ. 1, 24; კოლას. 2, 5.

ლოცულობენ, რომ იყვნენ მტკიცენი. ფს. 7, 9; 11, 8; 118, 133.

მღვდელმსახური

მღვდელმსახურთ აქეთ შეგონებანი სიმტკიცისათვის. 2 ტიმ. 1, 13-14; 3, 14; ტიტ. 1, 9.

უნდა შეაგონებდნენ მორწმუნეებს სიმტკიცეს. საქმე. 11, 23; 14, 22.

უნდა ლოცულობდნენ მორწმუნეთა სიმტკიცისათვის. 1 თეს. 3, 13; 2 თეს. 2, 16-17; 1 პეტ. 5, 10.

ხარობენ მორწმუნეთა სიმტკიცით. 2 კორ. 13, 9; კოლას. 2, 5; 1 თეს. 3, 8-9.

*

გაფრთხილდით, არ განშორდეთ სიმტკიცეს. ებრ. 10, 35; 2 პეტ. 3, 17.

ნუ დაეჭვებით თქვენს სიმტკიცეში ცრუმოდვერებების ზეგავლენით. ეფეს. 4, 14; ებრ. 13, 9.

სიმტკიცე საჭიროა ხსნისათვის. 1 კორ. 15, 2; კოლას. 1, 23; ებრ. 3, 6-14; 10, 35.

სიმტკიცის ნაკლებობა მომდინარეობს ორგულებიდან. იაკ. 1, 8.

სიმტკიცის ნაკლებობა გამოზატული იგაუბებში: კიდოვანი ნიადაგი. მათ. 13, 20-21; მარკ. 4, 16-17; ლუკ. 8, 13.

ს ი მ ტ კ ი ც ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ისუ, ძე ნავესი და ქალევი. რიცხ. 32, 12; ოსია. 4 მეფ. 22, 1-2; იობ. 2, 3; სამი ებრაელი. დან. 3, 16-18; დანიელი. დან. 6, 10; პეტრე და იოანე. საქმე. 4, 19; მოციქულნი. საქმე. 5, 29; კორინთელინი. 1 კორ. 15, 1; 2 კორ. 1, 24; კოლასელინი. კოლას. 2, 5; მოსე. ებრ. 11, 21.

სიმატიკა

(სიწყნარე)

ნამცნებია. ეფეს. 4, 2; კოლას. 3, 12; ტიტ. 3, 2.

ქრისტე იყო სიმშვიდის მაგალითი. ფს. 44, 4; მათ. 11, 29; 21, 5; 2 კორ. 10, 1.

სიმშვიდე ხულის ნაყოფია. გალ. 5, 22.

მორწმუნენი უნდა ცდილობდნენ

შეიმოსონ სიმშვიდე. კოლას. 3, 12. გამოიჩინონ ყოფა-ქცევაში სიმშვიდე. იაკ. 3, 13.

მოექცნენ ყველას სიმშვიდით. ტიტ. 3, 2.

მიიღონ ღმრთის სიტყვა სიმშვიდით. იაკ. 1, 21.

მისცენ პასუხი თავიანთ სასოებაზე სიმშვიდით. 1 პეტ. 3, 15.

გამოასწორონ ცოდვილნი სიმშვიდით. გალ. 6, 1.

მღვდელმსახური უნდა ცდილობდნენ

მოიქცნენ მშვიდად. 1 ტიმ. 6, 12. ასწავლონ სიმშვიდით. 2 ტიმ. 2, 24-25; ტიტ. 3, 2.

დაარწმუნონ ს-ით. 1 კორ. 4, 21.

*

ს. არის ღვთაებრივი სიბრძნის ერთ-ერთი თვისებათაგანი. იაკ. 3, 17.

ს. საჭიროა ქრისტიანულ ყოფა-ქცევაში. ეფეს. 4, 2.

ს. ადამიანს აიძულებს დიდი დანაშაულის პატიებას. ეკლ. 10, 4.

ს-ით პასუხი იცილებს (იცდენს) მრისხანებას. იგაე. 15, 1.

ს. ძვირფასია ღმრთის წინაშე. 1 პეტ. 3, 4.

ის, ვისაც აქვს სიმშვიდე

განისწავლება ღმრთისგან. ფს. 24, 9.

ამაღლდება ღმრთისგან. ფს. 146, 6. გამოიჩინება და გადარჩება ღმრთისგან. ფს. 75, 9.

დაიმკვიდრებს ქვეყანას. ფს. 36, 11; მათ. 5, 5.

დატკბება უდიდესი კეთილდღეობით. ფს. 36, 11.

ნეტარ არიან, რომელთაც აქვთ ს. მათ. 5, 5.

ს ი მ შ ვ ი დ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : მოსე. რიცხ. 12, 3. დავითი. 2 მეფ. 16, 9. პავლე. 2 ტიმ. 3, 10; 1 თეს. 2, 7.

სინაგოგა, შესაქრებელი

სინაგოგა არის ებრაელთა შესაქრებელი ადგილი ლოცვისა და ღმრთისმსახურებისათვის. საქმე. 13, 5. 14.

სინაგოგის აღრეული ხსენება. ფს. 73, 7.

სინაგოგებს სათავე დაუდეს წინასწარმეტყველთა სკოლებმა. 1 მეფ. 19, 18-24; 4 მეფ. 4, 23.

სინაგოგების აღდგენა ტყვეობიდან დაბრუნების შემდეგ. ნემ. 8, 1-8.

ღმრთისმსახურება სინაგოგაში შედგებოდა

ლოცვებისაგან. მათ. 6, 5.

საღმრთო წერილის კითხვისგან. ნემ. 8, 18; 9, 3; 13, 1; საქმე. 15, 21.

ღმრთის სიტყვის გადმოცემისგან. ნემ. 8, 8; ლუკ. 4, 21.

მადლობის შეწირვისა და ღიღების-მეტყველებისგან. ნემ. 9, 5.

*

ღმრთისმსახურება სრულდებოდა შაბათს. ლუკ. 4, 16; საქმე. 13, 14.

სინაგოგას ჰყავდა მოთავარი. საქმე. 18, 8. 17; მარკ. 5, 38.

სინაგოგაში იყვნენ წიგნის მკითხველნიც. საქმე. 13, 15.

ს. მსახური ინახავდა წმინდა წიგნებს. ლუკ. 4, 17-20.

ს. მოთავარი ადგილები განკუთვნილი იყო უხუცესთათვის. მათ. 23, 6.

ს. ერთი დამსწრეთაგანი კითხულობდა დანიშნულ თავს საღმრთო წერილიდან. ლუკ. 4, 16.

ს. მომსვლელებს სიტყვით გამოხვდა შეეძლოთ. საქმე. 13, 15.

ქრისტე

ხშირად დადიოდა სინაგოგაში. ლუკ. 4, 16.

ქადაგებდა და მოძღვრავდა ს-ში. მათ. 4, 23; მარკ. 1, 39; ლუკ. 13, 10.

ახდენდა სასწაულებს ს. მათ. 12, 9-10; მარკ. 1, 23; ლუკ. 13, 11.

*

მოციქულები ხშირად მოძღვრავდნენ ს-ში. საქმე. 9, 17-20; 13, 5; 17, 1. 17.

სინაგოგა მართლმსაჯულების აღსრულების ადგილს წარმოადგენდა. საქმე. 9, 2; იაკ. 2, 2.

სინაგოგაში სამსჯავროზე მოჰყავდათ ბოროტმოქმედნი. ლუკ. 12, 11; 21, 12.

ს-ში სჯიდნენ. მათ. 23, 34; საქმე. 22, 10.

სინაგოგიდან განდევნა. იოან. 9, 22. 34; 12, 42; 16, 2.

სინაგოგის აგება საპატიო საქმედ ითვლებოდა. ლუკ. 7, 5.

ზოგჯერ ქალაქში რამდენიმე სინაგოგა იყო. საქმე. 6, 9; 9, 2.

ყოველ სექტას თავისი ს. ჰქონდა. საქმე. 6, 9.

ქრისტე მაცხოვარი ასწავლიდა გალილეის შესაერებელში. მათ. 4, 23; 9, 35; მარკ. 1, 39; ლუკ. 4, 15. 44; იოან. 6, 59.

ქრისტე წინასწარმეტყველებს, რომ მის ყველა მოწაფეს გააძევებენ შესაერებელიდან, გადასცემენ სამსჯავროს და მოკლავენ. იოან. 16, 2; მათ. 10, 17-18; მარკ. 13, 9; ლუკ. 21, 12.

ჰურიები შეთქმული იყვნენ, კრებულიდან გაეძევებინათ ისინი, ვინც იესოს აღიარებდა ქრისტედ. იოან. 9, 22.

სინანული

სიტყვა „სინანული“, მონანიება, არის სრული უკუქცევა ბოროტებისგან და მოელი გულით დაბრუნება ღმერთთან, რომელიც ამას მოითხოვს ყველასაგან, ვინც მას დასცილდა. მათ. 3, 2. — იოანე ნათლისმცემლის მოწოდება. 4, 17. — იესოს მოწოდება. მარკ. 2, 17; 6, 12; იერ. 18, 11; ეს. 44, 22; 2 პეტ. 3, 9.

თვით ღმერთი გვინერგავს სინანულის სურვილს და მიყვარათ მისკენ. საქმე. 5, 31; 11, 18; 2 ტიმ. 2, 25.

ღმრთის მოწოდება ისმის

ქალაგებებში. მათ. 12, 41; ლუკ. 24, 17.

შურისძიების სიმკაცრეში. მათ. 3, 7-10; ლუკ. 13, 25; გამოცხ. 2, 16; საქმე. 17, 30.

მიტყეების მადლში. რომ. 2, 4; იოველ. 2, 13; მათ. 5, 3.

*

ჭეშმარიტი სინანულის ნიშნები: წრფელი ურვა ცოდვების გამო — ცოდვილი ქალი. ლუკ. 7, 37-38; შეცთომილი ძე. ლუკ. 15, 21. პეტრე უარყოფის შემდეგ. მათ. 26, 75.

სინანულის ტყბილი ნაყოფი. ლუკ. 3, 8; საქმე. 26, 20; გამოცხ. 2, 5.

ვინც სინანულისთვის მზად არის, ღმერთი მასთანაა.

სიხარული ცაში ერთი მომნანიებული ცოდვილის გამო. ლუკ. 15, 7; 10, 22-24.

ღმერთი მომნანიებულს შეუნდობს ცოდვებს. მარკ. 1, 4; საქმე. 3, 19; 5, 31; ლუკ. 7, 48; 18, 14; მათ. 5, 4.

ღმერთი მომნანიებლის გულში ქმნის ახალ ხასიათს, ახალ ბუნებას. ფს. 50, 12; საქმე. 2, 38; რომ. 6, 4.

ჭეშმარიტი სინანულის მაგალითები მოცემულია ფსალმუნებში: 6, 31-37 და წინასწარმეტყველებთან. ეს. 1, 16-19; გოდ. 3, 39.

სინანულის ნიმუშები. დან. 9, 3. ყოველთვის შეიძლება თუ არა მონანიება?

ღმრთის მოთმინება დიდია. იესო ქრისტე ეუბნება პეტრეს (მათ. 18, 22), რომ შემცოდე ძმას უნდა მიეტეოს. „სამეოცდაათშვიდგზის“. ღმერთი მზადაა, მიუტეოს მომნანიებულ ცოდვილს უსაზღვროდ. ეს. 55, 7; ფს. 102, 8-9; 129, 7.

მაგრამ ხანგრძლივი მოუნანიებლობისთვის მკაცრი სასჯელი მოსალოდნელი. ეხ. 6, 10.

ს. ნამცნებია ყველასთვის ღმრთისგან. საქმე. 17, 30; ტიტ. 2, 11-12; 2 პეტ. 3, 9.

ს. ნამცნებია ქრისტესაგან. მათ. 4, 17; გამოცხ. 2, 5-16; 3, 3-19.

ს. საჭიროა ხსნისათვის. ლუკ. 13, 3-5; 2 პეტ. 3, 9.

ქრისტე მოვიდა ცოდვილთა სინანულისაკენ მოსაწოდებლად. მათ. 9, 13; ლუკ. 5, 32.

ს. მოცემულია ღმრთისგან. საქმე. 11, 18; 2 ტიმ. 2, 25.

ღმერთისა აამაღლა იესო წინამძღვრად და მხსნელად, რომ მოეცა სინანული. საქმე. 5, 31.

ს. სულიწმიდის მოქმედებით ხდება. ზაქ. 12, 10.

ს. წოდებულია გადარჩენის სინანულად. საქმე. 11, 18.

ს. წოდებულია ხსნის სინანულად. 2 კორ. 7, 10.

სინანული არის სახარების ერთერთი საფუძველთაგანი. ებრ. 6, 1.

ცოდვის აღიარება საჭიროა სინანულისთვის. 3 მეფ. 8, 38; ფს. 50, 3; 2 ნეშტ. 6, 29; საქმე. 2, 37-38; იაკ. 4, 9.

ს. საჭიროა ცოდვათა პატიებისათვის. მარკ. 1, 4; საქმე. 2, 38; 3, 19; 8, 22.

სინანულს უნდა ახლდეს

თავმდაბლობა. 2 ნეშტ. 7, 14; იაკ. 4, 9-10.

გულწრფელი მწუხარება. ფს. 37, 17-18; იერ. 3, 21; იოველ. 2, 12-13; მათ. 26, 75; 2 კორ. 7, 9-10; იაკ. 4, 9.

სირცხვილი და შეშფოთება. ეზრა. 9, 6; იერ. 31, 19; ეზეკ. 16, 63; დან. 9, 7-8.

ცოდვათა აღიარება. რიცხ. 5, 6-7; ლევიტ. 26, 40; 2 ნეშტ. 6, 37; ეზრა. 9, 6; ნემ. 1, 5-7; იობ. 33, 37; ფს. 31, 5; 50, 4; გოდ. 1, 18-20; დან. 9, 8-11.

მოქცევა. 3 მეფ. 8, 47-48; 2 ნეშტ. 6, 37-38; იერ. 31, 19; გოდ. 3, 40-42; საქმე. 3, 19; 26, 20.

ცოდვის დატოვება. 3 მეფ. 8, 35; 2 ნეშტ. 6, 26; 7, 14; იერ. 18, 11; ეზეკ. 14, 6; 18, 30; 36, 31; 1 თეს. 1, 9.

ლოცვა. 3 მეფ. 8, 33-47; 2 ნეშტ. 6, 36-38; 7, 14; ფს. 50, 1; ოს. 14, 2; საქმე. 8, 22.

სარწმუნოება. მათ. 21, 32; მარკ. 1, 15; საქმე. 20, 21.

ცოდვის სიძულვილი. ეზეკ. 6, 10; 20, 43; 36, 31.

ნაყოფი, სინანულის ღირსი. იერ. 5, 7; მათ. 3, 8; ლუკ. 3, 8; საქმე. 26, 20.

შეგონებანი სინანულისთვის: იერ. 3, 12-14; 7, 5; 18, 11; 35, 15; ეზეკ. 14, 6; 18, 30; ოს. 14, 2; იოველ. 2, 12; ზაქ. 1, 3-4; საქმე. 2, 38; 3, 19.

სინანული ნაქადაგებია

ქრისტეს მიერ. მათ. 4, 17; 9, 13; მარკ. 1, 15; ლუკ. 13, 3-5.

იონე ნათლისმცემლის მიერ. მათ. 3, 2-8; მარკ. 1, 4-15; ლუკ. 3, 3; საქმე. 13, 24.

მოციქულების მიერ. მარკ. 6, 12; საქმე. 2, 38; 3, 19; 20, 21; 26, 20.

ქრისტეს სახელით. ლუკ. 24, 47.
ქრისტე მოვიდა, რომ მოუწოდოს სინანულისაკენ არა მართლებს, არა-

მედ ცოდვილებს. მათ. 9, 13; მარკ. 2, 17; ლუკ. 5, 32.

ცოდვილები უნდა წაიყვანონ სინანულისაკენ

ღმრთის სულგრძელებით. დაბ. 6, 3; 1 პეტ. 3, 20; რომ. 2, 4; 2 პეტ. 3, 9.

ღმრთის სიკეთით. რომ. 2, 4.

ღმრთის მოვლენილი სასჯელებით. ლევიტ. 26, 41; 3 მეფ. 8, 35-47; 2 ნემშტ. 6, 26-36; გოდ. 3, 42; ეზეკ. 4, 17; 6, 9-10; 20, 43; 2 კორ. 7, 9; გამოცხ. 3, 19.

*

„ღვთისმიერი მწუხარება, სინანულსა შეიქმს“. 2 კორ. 7, 10.

მღვდელმსახურებს უხარიათ მოწმუნეთა სინანული. 2 კორ. 7, 9.

ღმერთს სურს, ყველამ მოინანიოს. ეზეკ. 18, 23-32; 33, 11; 2 პეტ. 3, 9.

საშიშია სინანულის უგულებელყოფა. ლევიტ. 26, 18-24; ეზეკ. 3, 19; ამოს. 4, 11-12; მათ. 11, 20-24; ლუკ. 13, 3-5; რომ. 2, 5; გამოცხ. 2, 22.

სინანულის უარყოფისათვის მოივლინება სასჯელი. იგავ. 29, 2; ეს. 9, 13-14; გამოცხ. 2, 5-16.

ღმრთისგან განდგომილთა კვლავ მოყვანა სინანულთან შეუძლებელია. ებრ. 6, 4-6.

ბოროტი ადამიანები

ყოველნაირად შორდებიან სინანულს. 2 ნემშტ. 36, 13; იერ. 8, 6; 18, 11-12; 35, 15; მათ. 21, 32; 2 კორ. 12, 21.

არ ინანიებენ სასჯელითაც კი. 2 ნემშტ. 28, 21; ეს. 9, 13; იერ. 5, 3; ამოს. 4, 6-11; ანგ. 2, 17; გამოცხ. 9, 20-21; 16, 9-11.

არ ინანიებენ თვით სასწაულების ხილვითაც. გამ. 8, 19; 9, 7-34; მათ. 11, 20-21; ლუკ. 10, 13; 16, 30-31; იოან. 11, 47-53; 15, 24.

არ სარგებლობენ ღრთით, რომელიც მოცემულია სინანულისთვის. გამოცხ. 2, 21.

გასამართლებიან სინანულის უგულებელყოფისთვის. მათ. 11, 20; ლუკ. 17, 3-4.

დაპირებანი სინანულისთვის. იგავ. 28, 13; ფს. 33, 18; იერ. 3, 12; 26, 13; ეზეკ. 18, 21; 33, 19; იოველ. 2, 12-14; ზაქ. 1, 3; მათ. 5, 4; 11, 28.

ნათლისღება სინანულის ნიშანია. მათ. 3, 11; მარკ. 1, 4; ლუკ. 3, 3; საქმე. 13, 24; 19, 4.

სინანული, წარმოდგენილი იგავებში

ორი შვილი. მათ. 21, 28-31. უძლები შვილი. ლუკ. 15, 18-21. მეზვერე. ლუკ. 18, 13.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი ს ი ნ ა ნ უ -
ლ ი ს ა: ისრაელი. რიცხ. 21, 7; მსაჯ. 10, 15-16; 1 მეფ. 7, 6. დაეითი. 2 მეფ. 12, 13; 24, 10; აქაბი. 3 მეფ. 21, 27-29; რობოამი. 2 ნემშტ. 12, 12-13. ეზეკია. 2 ნემშტ. 32, 26. მანასე. 2 ნემშტ. 33, 12-13. იობი. იობ. 42, 6. ნინევი. იონ. 3, 5-10; მათ. 12, 41; ლუკ. 11, 32. პეტრე. მათ. 26, 75; მარკ. 14, 72; ლუკ. 22, 61-62. ზაქე. ლუკ. 19, 8. ავაზაკი ჯვარზე. ლუკ. 23, 40-42. კორინთელნი. 2 კორ. 7, 9; 12, 21. პავლე. 1 ტიმ. 1, 13-15.

სინიღისი

ს. არის ადამიანის მოწმე, მისი გამამართლებელი ან განმსჯელი. რომ. 2, 15.

ს. ამხილებს ცოდვისათვის. 2 მეფ. 24, 10; მათ. 27, 3; იოან. 3, 19-20; 8, 9; ებრ. 10, 2; 1 იოან. 3, 20.

ს. ამართლებს სწორ საქციელს. იობ. 27, 6; რომ. 9, 1; 1 იოან. 3, 21.

მხოლოდ ქრისტეს სისხლს შეუძლია განწმიდოს ს. ებრ. 9, 14; 10, 2-10-22; 1 პეტ. 3, 21.

მორწმუნეებს აქვთ სინიღისის კეთილი მოწმობა ღმრთისა და კაცთა წინაშე. საქმე. 23, 1; რომ. 9, 1; ებრ. 13, 18; 1 პეტ. 3, 16.

უნდა ცდილობდეთ, გქონდეთ უმწიკვლო სინიღისი. საქმე. 24, 16.

ემსახურეთ ღმერთს წმიდა სინიღისით. 2 ტიმ. 1, 3; ებრ. 10, 22.

დაიცავით სარწმუნოება და წმიდა სინიღისი. 1 ტიმ. 1, 5-19; 3, 9.

მოთმინებით გადაიტანეთ მწუხარება სინიღისისათვის. 1 პეტ. 2, 19.

დაემორჩილეთ არა შიშის გამო სინიღისით. რომ. 13, 5.

ნუ აცდუნთ სხვის სინიღისს. მათ. 18, 6; რომ. 14, 21; 1 კორ. 8, 12-13; 10, 28-32.

სინიღისის კეთილი მოწმობა არწმუნებს. რომ. 14, 22; 2 კორ. 1, 12; 1 იოან. 3, 21.

ბიწიერ ადამიანებს აქვთ გაბოროტებული და სახელგატეხილი სინიღისი. 1 ტიმ. 4, 2; ტიტ. 1, 15; 3, 11.

ბიწიერთა ს. მათ შიშითა და ძრწოლით ავსებს. იობ. 15, 20-21.

კ ე თ ი ლ ი ს ი ნ ი ღ ი ს ი ს მ ა - გ ა ლ ი თ ე ბ ი : იობი. იობ. 27, 6. დავეითი. ფს. 26, 2; 139, 23-24. პეტრე. იოან. 21, 17. პავლე. საქმე. 24, 16; რომ. 9, 1; 2 კორ. 1, 12; ებრ. 13, 18; 1 კორ. 4, 4.

უ კ ე თ უ რ ი ს ი ნ ი ღ ი ს ი ს მ ა - გ ა ლ ი თ ე ბ ი : ადამი და ევა. დაბ. 3, 8. მშები იოსებისა. დაბ. 42, 21. ჰეროდე. მათ. 14, 1-2; მარკ. 6, 14. მწიგნობრები - ბრალის დამდებლები. იოან. 8, 9.

სირაქლეა

აქვს ფრთები და ბუმბული. იობ. 39, 13.

კვერცხებს ქვიშაში დებს. იობ. 39, 14.

მოკლებულია აზრს. იობ. 39, 17.

უგუნურია. იობ. 39, 15.

თავისი ბარტყების მიმართ სასტიკია. იობ. 39, 16.

სწრაფად მოძრაობს. იობ. 39, 18.

გადატანითი მნიშვნელობით

ლატაკებრაველთა მეტისმეტი პირქუშობა. გოდ. 4, 3.

საშინელი სასოწარკვეთა. იობ. 30, 30.

სირცხვილუული

„რომელსა იგი სირცხვილ-უჩნდეს ჩემი და სიტყუათა ჩემთაი, ნათესავსა ამას მემრუშესა და ცოდვილსა, ტემანცა კაცისამან არცხვინოს მას, რაჟამს მოვიდეს დიდებითა მამისა თვისისაითა ანგელოზთა თანა წმიდათა“. მარკ. 8, 38; ლუკ. 9, 26.

სისხლი

სისხლის მნიშვნელობა ზოგადად ბიბლიის მიხედვით:

სისხლი შეიცავს სიცოცხლეს („სისხლი საცხოვრისაი სამშენიველ მისა არს; არა შეშჳამო შენ სამშენიველი იგი ხორცსა მას თანა“). ლევტ. 7, 11; 2 სჯ. 12, 23.

სიცოცხლე შექნილია ღმრთის მიერ. მთელი სისხლი მას ეკუთვნის და იგი არ უნდა იხმარებოდეს საკუბად; საქონლის დაკვლის დროს იგი უნდა გადაიღვაროს მიწაზე. დაბ. 9, 4; 2 სჯ. 12, 16; ლევიტ. 17, 10-13; 1 მეფ. 14. 33; საქმე. 15, 28-29.

პირველ ყოვლისა ხელშეუხებელია ადამიანის სისხლი, რადგან ის ღმრთის კუთვნილია: „არა კაც-ჰკლა“. დაბ. 9, 5; გამ. 20, 13. დაღვრილი ს. დაღადებს ზეცის მიმართ. ფს. 9, 12; დაბ. 4, 10.

ღმერთი აზღვევინებს ყოველგვარი სისხლისღვრის გამო. დაბ. 9, 5; გამ. 21, 12; 2 სჯ. 32, 42-43; ეს. 1, 15.

სისხლის მნიშვნელობა მსხვერპლში

ადამიანს, რომელმაც შესცოდა ღმერთს და განწირულია სასიკვდილოდ, ღმრთის მადლით, უფლება აქვს თავისი სიცოცხლის სანაცვლოდ ღმერთს შესთავაზოს ცხოველის სიცოცხლე მისი სისხლითურთ. ლევიტ. 17, 11.

სამსხვერპლო სისხლი საკურთხეველზე მიაქვთ ჰკურებით (მოსხურებით) ან დათხვეით (დაღვრით), ზოგჯერ სამსხვერპლოს რქებზე ცხებით. გამ. 29, 12; ლევიტ. 5, 9.

განწმენდის დიად დღეს მღვდელმთავარს შემოაქვს ვაცის სისხლი წმინდათა წმინდაში და მოასხურებს საწამებლის კარავში, რომელიც ღმრთის საყდრის სიბზოლოს წარმოადგენს. ლევიტ. 16.

საგნები ასევე იწმინდებიან სამსხვერპლო სისხლით. მაგ.: სამღვდლო სამოსელი. გამ. 29, 21.

ქრისტეს სისხლი

არის ჩვენი გაწმენდის საშუალება ღმერთთან ხელახლა შეერთებისთვის, ვინაიდან ქრისტემ მასთან ერთად მისცა სიცოცხლე ღმერთს, გასწია რა ჩვენი მაგივრობა ღმრთის მართლმსაჯულების წინაშე (მეგვცვალა ჩვენ). მათ. 26, 28; ეფეს. 1, 7; რომ. 5, 9; ებრ. 9, 14; 10, 19; 12, 24.

თუ ჩვენ გვაქვს წილი მის მიერ შესრულებულ განწმენდაში („ვეზიარებით მის სისხლს“ — 1 კორ. 10, 16), მაშინ ჩვენ სინამდვილეში განვიცდით ღმრთის კრავის სამსხვერპლო სისხლის განმწმედ გავლენას, ღმრთის კრავისა, რომელთან ერთობაში (თანაზიარებაში) შევედით და რომელსაც ეკუთვნით ამიერიდან. 1 იოან. 1, 7; 1 პეტ. 1, 19; გამოცხ. 1, 5; 7, 14.

სისხლი თხელია. 2 სჯ. 12, 16.

ს. წითელია. 4 მეფ. 3, 21; იოველ. 2, 31.

ს. ყველა ადამიანს ერთნაირი აქვს. საქმე. 17, 26.

აკრძალულია სისხლის გემოს ხილვა წარღვნის შემდეგ. დაბ. 9, 4.

ისრაელთ აკრძალული აქვთ ს. ჭამა. ლევიტ. 3, 18; 17, 10-12.

პირველ ქრისტიანებს აკრძალული აქვთ ს. ჭამა. საქმე. 15, 20. 29.

ისრაელნი ხშირად ჭამდნენ სისხლს. 1 მეფ. 14, 32-33. ეზეკ. 33, 35.

დაკლულ ცხოველთა სისხლი უნდა დაიღვაროს მიწაზე და დაიფაროს მიწით. ლევიტ. 17, 13; 2 სჯ. 12, 16. 24.

მტაცებელი ფრინველები სვამენ სისხლს. იობ. 39, 30.

მტაცებელი ცხოველები სვამენ ს. რიცხ. 23, 23; ფს. 67, 24.

ღმერთს სძაგს უმანკო სისხლის დამღვრელი ხელები. იგავ. 6, 16-17.

ადამიანის ს. დაღვრა მიწას ბილწავს. ფს. 105, 38.

ადამიანის ს. დაღვრა ბილწავს ადამიანს. ეს. 59, 3.

ისრაელთ ხშირად ეღებოდათ ბრალი ადამიანის ს. დაღვრაში. იერ. 22, 17; ეზეკ. 22, 4.

ადამიანის სისხლის დაღვრა მუდამ ისჯება. დაბ. 9, 6.

სისხლის დაღვრაში ეჭვმიტანილთა გამართლების სახე. 2 სჯ. 21, 1-9.

ს. საფასური არ შეიძლება დაიდოს ეკლესიის საგანძურში. მათ. 27, 6.

იყენებდნენ კანონიერი მსხვერპლ-შეწირვისთვის. ლევიტ. 5, 9-10.

განწმედისთვის. გამ. 30, 9. ლევიტ. 17, 11; ებრ. 9, 13; 19, 22.

როგორ ექცოდნენ მღვდლები სისხლს. გამ. 29, 12; ლევიტ. 4, 7.

სისხლის მსხვერპლშეწირვა ცომის გარეშე („არა დაჰკლა ცომსა ზედა სისხლი საკვლელთა ჩემთაი“). გამ. 23, 18; 34, 25.

სისხლს არ შეუძლია ცოდვათა მოსპობა. ებრ. 10, 4.

კერპთაყვანისმცემელნი სწირავდნენ სისხლის დასათხვეველ მსხვერპლს. ფს. 15, 4.

სასწაულის ნიშნად წყალი სისხლად გადაიქცა. გამ. 4, 9-30.

სასჯელის ნიშნად წყალი სისხლად გადაიქცა. გამ. 7, 17-21.

მაგალითები

იხარებდეს მართალი, როდესაც

იღვრება უკეთურის სისხლი. ფს. 57, 10; 67, 23.

ვაი მას, ვინც ქალაქს სისხლში აშენებს. ამბ. 2, 12.

ნგრევის ნიშანი. ეზეკ. 35, 6.

მშობლების აუგად ხსენება სისხლს მოითხოვს. ლევიტ. 20, 9; 2 მეფ. 1, 16; ეზეკ. 18, 13.

სისხლის დაღვრა ღმრთის სასჯელია. ეზეკ. 16, 38; გამოცხ. 16, 6.

სისხლი: „უკეთუ არა ჰსებათ სისხლი ძისა კაცისა, არა გაქენდეს ცხოვრება თავთა შორის თქვენთა“. იოან. 6, 53.

„რომელი სვამდეს სისხლსა ჩემსა, იგი ჩემ თანა დაღვრომილ არს და მე მის თანა“. იოან. 6, 56.

„რომელი სვამდეს სისხლსა ჩემსა, აქენდეს ცხოვრება საუკუნო“. იოან. 6, 54.

როდესაც პილატემ დაიბანა ხელები და თქვა: „უბრალო ვარ მე სისხლისაგან მაგისისა. თქვენ იხილეთ“, ჰურიებმა მიუგეს: „სისხლი მაგისი ჩვენ ზედა და შეილთა ჩვენთა ზედა“. მათ. 27, 24-25.

„ერთმან ერისაგანმან ლახვრითა უგმირა გვერდსა იესოსა, და მეყსეულად გარდამოხდა სისხლი და წყალი“. იოან. 19, 34.

როდესაც მაცხოვარმა საიდუმლო სერობაზე დააწესა ზიარება, „მოიღო სასუმელი და მადლობდა, მისცა მოწაფეებს და უთხრა: „სვით ამისგან ყოველთა. ესე არს სისხლი ჩემი ახლისა აღთქმისა, მრავალთათვის დათხვეული მისატყვებელად ცოდვათა“. მათ. 26, 26-28; მარკ. 14, 22-24; ლუკ. 22, 17-20.

სიტყვა

ს. ამჟღავნებს გულში დაფარულს. მათ. 12, 33-37; 15, 19.

ს-ის გავლენა. იაკ. 3, 5; ეფ. 4, 29.

პასუხისმგებლობა ჩვენს ს-ზე. ფს. 138, 4; მათ. 12, 36; იაკ. 3, 2.

ს-ის კურთხევა. ეკლ. 5, 1; იგავ. 10, 19; მათ. 5, 37; კოლას. 3, 17.

„იყავნ ყოველი კაცი მოსწრაფე სმენად, მძიმე სიტყუად, მძიმე გულისწყრომად“. იაკ. 1, 19; ეკლ. 5, 2.

ნუ მისცემ ნებას შენ ბაგეს, შეცოდოს. ეკლ. 5, 5; ფს. 38, 1-2.

თუ გაქვს ბოროტი აზრი, დაიფარე ხელი ბაგეზე. იგავ. 30. 32.

ცოტა ილაპარაკე. ეკლ. 5, 1-2; ეს. 58, 13.

უთხარი ჭეშმარიტება შენს მოყვასს. იგავ. 22, 21; ზაქ. 8, 16; ეფეს. 4, 25.

„ყოველი სიტყვაი უშუერი პირით თქუენით ნუ გამოვალნ“. ეფეს. 4, 29; 5, 4; კოლას. 3, 8; იგავ. 4, 24.

დააცხრე ენაი შენი ბოროტისაგან და ბაგენი შენნი ცბიერებისაგან. ფს. 33, 13-14; 1 პეტ. 3, 10.

„იყავნ სიტყუაი თქუენი: ჰე, ჰე! და არ, არა!“ მათ. 5, 37; იაკ. 5, 12.

ტყუილს ნუ ეტყვით ერთმანეთს. ლევიტ. 19, 11; ეფეს. 4, 25; კოლას. 3, 9; იაკ. 3, 14.

ბოროტს ნუ ეტყვით ერთმანეთს. ლევიტ. 19, 16; იაკ. 4, 11; გალატ. 5, 15.

თქვენი სიტყვა შეზავებული იყოს მადლით, როგორც მარილითა. კოლას. 4, 6.

„იყენენ შენდა სათნო სიტყუანი პირისა ჩემისანი და ზრახვანი გულისა ჩემისანი შენ წინაშე მარადის, უფალო“. ფს. 18, 14.

„ენა მცირე ასო არს და დიდად მალლოის“. იაკ. 3, 5.

„ენა ცეცხლ არს, სამკაული სიცრუისა, რომელი შეაგინებს ყოველსა გვაშსა“. იაკ. 3, 6.

არა პირში შემაგალი, არამედ პირიდან გამოშავალი აუწმინდურებს ადამიანს. მათ. 15, 17-20; მარკ. 7, 18-23; იაკ. 3, 6.

„ენითა ვაკურთხევთ ღმერთსა და მამასა და მითვე ეწყველით კაცთა“. იაკ. 3, 9.

„ენა კაცთა ვერვის ხელეწიფების დამწესად, დაუპყრობელი ბოროტი, საესე გესლითა მაკვდინებელითა“. იაკ. 3, 8.

„ეთიარ ხელეწიფების კეთილისა სიტყუად, რამეთუ უკეთურნი ხართ?“. მათ. 12, 34.

„ნამეტნაეისაგან გულისა პირი იტყვის“. მათ. 12, 34; 15, 18; ლუკ. 6, 45.

„კეთილმან კაცმან კეთილისაგან საუნჯისა გამოიღოს კეთილი; და ბოროტმან კაცმან ბოროტისაგან საუნჯისა გამოიღოს ბოროტი“. მათ. 12, 35; ლუკ. 6, 45.

ენის ხელშია სიკვდილიცა და სიცოცხლაც. იგავ. 18, 21.

ადამიანმა უნდა აგოს პასუხი სასამარლოს დღეს ყოველი ფუჭი სიტყვისათვის. მათ. 12, 36.

„სიტყუათა შენთაგან განმართლდე და სიტყუათა შენთაგან დაისაჯო“. მათ. 12, 37.

არა მარტო სიტყვით გვიყვარდეს ერთმანეთი, არამედ ჭეშმარიტებით. 1 იოან. 3, 18.

განშორდით ამაო და ბილწ სიტყვებს. 1 ტიმ. 6, 20; 2 ტიმ. 2, 21-23. მიაპყარი გული სიბრძნის სიტყვებს. იგავ. 22, 18; 23, 12.

ნუ მიაქცევურადლებას ყოველივე იმას, რასაც გულაპარაკებიან. ეკლ. 7, 22.

სიბრძნეს უკეთურთან ვერ ჰპოებ. იგავ. 14, 7.

ნუ შეგაცდენთ ვინმე ამაო ლაპარაკით. ეფეს. 5, 6; კოლას. 2, 4.

გონება გაარჩევს სიტყვას ისე, როგორც სასა ხაჭმელს. იობ. 12, 11.

მეფეები უნდა ხედავდნენ სიამოვნებას სიმართლის ლაპარაკში. იგავ. 22, 12.

არის სიჩუმის დრო და ლაპარაკის დრო. ეკლ. 3, 7.

მრავალსიტყვაობა არ იხსნის ცოდვებისა და ამოებებისაგან. ეკლ. 5, 6.

„გული ბრძნისა ცნობს, რომელი არს თვით მისისაგან პირისა, ხოლო ბაგეთა შინა ჰმოსიეს მეცნიერება“. იგავ. 16, 23.

ის, ვინც თავის ენას იმორჩილებს, კეთილგონიერია. იგავ. 10, 19; 11, 12; 17, 27.

ბრძენი დაკვირვებით ამბობს სიტყვებს. იგავ. 17, 27.

ყბედობა ტრიალებს მხოლოდ ნაკლოვანებებში. იგავ. 14, 23.

ის, ვინც მუდამ ყბედობს, დაილუქება. იგავ. 13, 3; 29, 20.

გონიერი ხშირად დუმილს არჩევს. ამოს. 5, 13.

მორწმუნენი

ლაპარაკობენ ჭეშმარიტებას. რომ. 9, 1; 2 კორ. 1, 18; 7, 14; 3 იოან. 1, 12.

არ ლაპარაკობენ პირფერობით. იობ. 32, 21; 1 თეს. 2, 5.

არ ცოდავენ თავიანთი ენით. იობ. 31, 30; ფს. 38, 2.

„არა იპოვა პირსა მათსა ტყუილი“. იობ. 6, 30; 27, 4; ფს. 16, 1; სოფ. 3, 13;

გამოცხ. 14, 5.

იმედი აქვთ ღმრთის სიტყვისა. 2 სჯ. 11, 19; იობ. 6, 10; ფს. 118, 42.

აქებენ და აღიღებენ ღმრთის სრულყოფილებას. ფს. 33, 2; 34, 28; 50, 14; 65, 17; 108, 30.

ლაპარაკობენ ღმრთის სიკეთის შესახებ. ფს. 21, 22-24; 39, 10; 65, 16; 70, 15; 144, 21.

ვინც არ შეაკავებს თავის ენას, მისი მსახურება ამაო არის. იაკ. 1, 26.

ვინც სიტყვით არ ცდება, იგი სრულყოფილი კაცი არს. იაკ. 3, 2.

მე გაფერთხილდები, რომ არ შევცოდო ჩემი ენით. ფს. 38, 2.

ჩემი პირი არ ამბობს არავითარ უსამართლობას, არავითარ სიცრუეს. იობ. 27, 4.

„დასდევ, უფალო, საცო პირსა ჩემსა და კარი მსელი ბაგეთა ჩემთა“. ფს. 140, 3.

მაგალითი ექმენ მორწმუნეთა სიტყვითა და საქციელით. 1 ტიმ. 4, 12.

ქრისტეს სიტყვები აღსავსე იყო ჭეშმარიტებით, სიბრძნითა და მადლით. მალ. 2, 6; მათ. 13, 54; მარკ. 6, 2; ლუკ. 2, 47; იოან. 7, 46; 8, 45; 1 პეტ. 2, 22-23.

პირი მართალი აღამიანისა

არის ცხოვრების წყარო. იგავ. 10, 11; 13, 14.

წარმოთქვამს სიბრძნეს. იგავ. 10, 23; 10, 31; 10, 13-14; 10, 19.

ავრცელებს ცოდნას. იგავ. 10, 21; 15, 2-7; 16, 23.

ლაპარაკობს სიბრძნესა და სიმართლეს. ფს. 36, 30.

ამბობს სასიამოვნოს. იგავ. 10, 32. „ენანი ბრძენთანი განჰკურნებენ“. იგავ. 12, 18.

არის განწმედილი ვერცხლი. იგავ. 10, 20.

არის ძვირფასი ჭურჭელი. იგავ. 20, 15. მცხ.

ერთი და იმავე პირიდან არ უნდა გამოდიოდეს კურთხევა და წყევლა. იაკ. 3, 10-11.

ენა წყნარი თითქოს არის ცხოვრების ხე. იგავ. 15, 4.

შენ უნდა გაქებდეს სხვა და არა შენი პირი. იგავ. 27, 2.

კეთილი სიტყვა ამხიარულებს გულს. იგავ. 12, 25.

სასიამოვნო სიტყვები არის თაფლი, სიტკბო სულისთვის, სისალე ძვალთათვის. იგავ. 16, 24.

წყნარი პასუხი უკუაგდებს გულისწყრომას, ხოლო უსიამოვნო სიტყვა აღძრავს რისხვას. იგავ. 15, 1.

განა რა სარგებლობას მოგიტანს მლიქვნელი ენა? ფს. 119, 3.

ტყუილი სიტყვით საუნჯის შეძენაზე ზრუნვა არის ამაოება. იგავ. 21, 6.

ბაგენი უბუნურისა

წარმოთქვამენ მრავალ სიტყვას. ეკლ. 10, 14.

წარმოთქვამენ მხოლოდ სისუელეს. იგავ. 12, 23; 13, 16; 15, 2-7; ეკლ. 10, 13. იგავ. 15, 12-14.

აღძრავენ დაეიდარაბას. იგავ. 18, 6; 20, 3.

დამღუპველნი არიან მისი სულისთვის. იგავ. 10, 11-14; 12, 18; 13, 3; 18, 7; ეკლ. 10, 12.

დინჯი სიტყვები შეუფერებელია რეგენთათვის. იგავ. 17, 7; 26, 7.

ბილწი აღამიანები

ენას ილესავენ მოსაშხამავად. ფს. 51, 3; 57, 4; 63, 4; 139, 4; რომ. 3, 13.

თავიანთენას ტყუილის ლაპარაკს ასწავლიან. იერ. 9, 3-5.

სიტყუეს ასწავლიან. იერ. 5, 31; 14, 14; 23, 32; 27, 14; 1 ტიმ. 4, 2; 2 პეტ. 2, 3.

იგებენ მახეებს თავიანთი სიტყვებით. ფს. 63, 6; იგავ. 12, 6; იერ. 9, 8.

აკურთხებენ და ლაპარაკობენ მშვიდობაზე, მაგრამ ამავე დროს წყევლიან მას თავიანთ გულში. ფს. 11, 3; 27, 3; 61, 4; იგავ. 26, 24-28; იერ. 9, 8.

ლაპარაკობენ იმ მიზნით, რომ ენება მოიტანონ. ფს. 108, 3; იგავ. 1, 11-13; 16, 30; 24, 2; ეს. 32, 6; იერ. 18, 18.

ძრახავენ მოყვასს. ფს. 49, 20; იერ. 6, 28; 9, 4; რომ. 1, 30; 1 კორ. 4, 12; 2 კორ. 12, 20; 2 ტიმ. 3, 3.

ლაპარაკობენ ბოროტებას იმის შესახებ, რაც არ იციან. იუდ. 1, 10; 2 პეტ. 2, 12.

დრტინავენ ღმერთზე. ეს. 3, 8; 32, 6; გალ. 2, 17; 3, 14-15; საქმე. 19, 9; იუდ. 1, 16.

ბიწიერი ადამიანები ლაპარაკობენ სიტყვებს

პირველობისას. ფს. 11, 2; იგავ. 18, 8; 29, 5; რომ. 16, 18.

სიცრუისას. ფს. 51, 4; 77, 36; 143, 8; ეს. 59, 3, 9, 12, 13; იერ. 9, 3-5; მიქ. 6, 12.

ბოროტებისას, რომელიც თესავს გათიშვას. იგავ. 16, 28; 26, 27-28.

მზაკერობისას, მოტყუებისას. ფს. 10, 7; 11, 2; 35, 3; 49, 19; 51, 5; 57, 3; 108, 2; იერ. 9, 8.

ამპარტავენებისას. ფს. 16, 10.

*

შეურაცხყოფა (ყვედრება, გინება). სოფ. 2, 8; იოან. 9, 28; 10, 20.

ცბიერება. რომ. 3, 13-14; მიქ. 6, 12.

ცრუმოწმობა, ცრუ ცილისწამება. იერ. 5, 2; 7, 9; ოს. 10, 4; მათ. 23, 16-18; 1 ტიმ. 1, 10.

ცოდვა. იგავ. 24, 9; ფს. 58, 13.

გარყვნილება. იგავ. 15, 4.

ბიწიერი ადამიანის პირი ღია საფლავია. იგავ. 10, 32; 19, 28; ფს. 5, 9; რომ. 3, 13.

ბიწიერი ადამიანი რომ თანაგრძნობის სიტყვებით ლაპარაკობდეს, მას მაინც არ უნდა დაუჯერო. იგავ. 26, 25.

ბიწიერ ადამიანებს სძულთ ის, ვინც სიმართლეს ლაპარაკობს. ამოს. 5, 10.

ღმერთს სძულს

ცრუ ენა, სიცრუე. იგავ. 6, 16; 12, 22; ფს. 5, 6.

უსამართლო ბაგენი. იგავ. 8, 13.

ცრუმოწმობა, ტყუილი ფიცია. იგავ. 6, 18-19; ზაქ. 8, 17.

12. ბიბლიის ლექსიკონი.

უფალი მოსობს ყველა მლიქვნელ და ამპარტავენ ბაგეს. ფს. 11, 4.

სიუხვე, გულუხვობა, ბატემა

ს. უფლის მცნებაა. 2 სჯ. 15, 10, 14; ეკლ. 11, 1-2; მათ. 5, 42; 6, 3-4; 10, 8; ლუკ. 12, 33; 18, 22; რომ. 12, 13.

ს. უფლის მცნებაა მდიდრებისთვის. მათ. 19, 21; მარკ. 10, 21; 18, 22; 1 ტიმ. 6, 17-19.

ს. სასიამოვნოა ღმერთისთვის. 2 კორ. 9, 7; ებრ. 13, 16.

ღმერთი არ დაივიწყებს სიუხვის საქმეებს. ებრ. 6, 10.

ქრისტემ მოგვცა სიუხვის მაგალითი. 2 კორ. 8, 9.

ს. მორწმუნის დამახასიათებელი თვისებაა. ფს. 36, 21; 111, 5-9; 2 კორ. 9, 9; იგავ. 31, 20; ეზეკ. 18, 7.

ს. უსიყვრულოდ ამაოა. 1 კორ. 13, 3.

სიუხვე უნდა გამოვიჩინოთ

ღმერთისმსახურებაში. გამ. 25, 2; 35, 5-21-29; 2 ნემტ. 24, 10; ეზრა. 2, 68; 3, 5; იგავ. 3, 9-10.

მორწმუნეთა მიმართ. ლუკ. 16, 9; საქმე. 11, 29; რომ. 12, 13; 15, 26-27; 1 კორ. 16, 1; 2 კორ. 8, 4; 9, 1-12; გალ. 6, 10.

მღვდელმსახურთა დასახმარებლად. 2 კორ. 11, 9; გალ. 6, 6; ფილიპ. 4, 14-16.

მსახურთა მიმართ. 2 სჯ. 15, 12-14.

ღარიბთა მიმართ. გამ. 23, 11; ლევიტ. 19, 10; 23, 22; 25, 35; 2 სჯ. 15, 7-11; ეს. 58, 7; ლუკ. 3, 11; 14, 13.

ქრივ-ობოლთა მიმართ. 2 სჯ. 14, 29; 16, 11-14; 24, 19-21.

უცხოთა მიმართ. ლევიტ. 19, 10; 23, 21; 25, 35; 2 სჯ. 14, 29; 16, 11-14; 24, 19-21; 26, 12.

მტრების მიმართ. იგავ. 25, 23; რომ. 12, 20; მათ. 5, 44; ლუკ. 6, 27; 6, 35.

ყველა ადამიანის მიმართ. გალ. 6, 10; 2 კორ. 9, 13.

გაჭირვებულთა მიმართ. 2 სჯ. 15, 7-8; ფს. 36, 26; 111, 9; მათ. 5, 42; ლუკ. 6, 30-34.

მოწყალების გაცემით. მათ. 6, 1-4; 19, 21; მარკ. 10, 21; ლუკ. 11, 41; 12, 33; 16, 9; 18, 22.

კეთილი გულით. გამ. 25, 2; 35, 21-29; 1 ნეშტ. 29, 17; 2 კორ. 9, 7.

უბრალოებით. რომ. 12, 8.

ფარულად. მათ. 6, 1-4.

ყოველივე ანგარების, მადლობის ან სამაგიეროს მიღების გარეშე. ლუკ. 6, 35; 14, 12-14.

მოჭარბებულად. გამ. 36, 5; 2 ნეშტ. 31, 5; 2 კორ. 8, 7; 9, 11-13.

ჩვენი შეძლებისდაგვარად. 2 სჯ. 16, 10-17; საქმე. 11, 29; 1 კორ. 16, 2; 2 კორ. 8, 10-12.

*

სიუხვის აღმოჩენა აღძრავს სიუხვეს სხვაშიაც. 2 კორ. 9, 2.

იმრომეთ, რომ შეგეძლოთ სიუხვის აღმოჩენა. საქმე. 20, 35; ეფეს. 4, 28.

„ნეტარ არს მიცემა უფროის, ვიდრე მოღებისა“. საქმე. 20, 35.

ის, ვინც სიუხვეს იჩენს

ყველაფრით აღივსება. იგავ. 28, 7; ეკლ. 11, 1-2; 2 კორ. 9, 6-8.

კურთხეულ იქნება ღმრთისგან. 2 სჯ. 15, 10; ფს. 112, 9; 2 კორ. 9, 9; იგავ. 19, 17; 22, 9; ეს. 58, 7-10; ლუკ. 6, 35; 14, 14.

მიიღებს ჯილდოს ერთი ჭიქა წყლისთვისაც კი. მათ. 10, 42; მარკ. 9, 41.

ქრისტე მაცხოვარი მიიღებს ღარიბთათვის გაკეთებულ კეთილ საქმეს, როგორც მისთვის გაკეთებულს. მათ. 25, 35-40.

სიუხვეს, კეკხნითა და თვალსაჩინოდ გაკეთებულს, უკვე აქვს მიღებული თვისი სასყიდელი. მათ. 6, 2.

სიუხვე, მიცემული ფარულად, მიიღებს სასყიდელს ცხადად. მათ. 6, 4.

ის, ვინც სიუხვეს არ იჩენს

გაჭირვებაში იქნება. იგავ. 11, 24; 2 კორ. 9, 6.

ურწმუნოა. იაკ. 2, 14-17.

არა აქვს სიყვარული ღმრთისა. 1 იოან. 3, 17.

ს ი უ ხ ვ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : მთავარნი ისარელისანი. რიცხ. 7, 2-3. ბოოზი. რუთ. 2, 15-16. დავითი. 2 მეფ. 9, 7-10; 1 ნეშტ. 29, 17. ვესები, მაქირ და ბერზელი. 2 მეფ. 17, 27-29. ორნია. 2 მეფ. 24, 22. სომანიტელი დედაკაცი. 4 მეფ. 4, 8-10. იერუსალიმი და ჰურიასტანი. 2 ნეშტ. 24, 9-11. ისრაელნი. 2 ნეშტ. 31, 5. ათერსაფა. ნემ. 7, 70. იუდეველნი. ნემ. 7, 71-72. იობი. იობ. 29, 16. ნაბუზარდანი. იერ. 40, 4-5. იოანა და სუსანა. ლუკ. 8, 3. ზაქე. ლუკ. 19, 8. პირველი ქრისტეანები. საქმე. 2, 45; 4, 34-35. ბარნაბა.

საქმე. 4, 36-37. ტაბითა. საქმე. 9, 36-39. კორნელი. საქმე. 10, 2. ანტიოქიის ეკლესია. საქმე. 11, 29-30. ლიღია. საქმე. 16, 15. პავლე. საქმე. 20, 34. მაკედონიის და აქაის ეკლესიები. რომ. 15, 25-26. ფილიპელნი. ფილიპ. 4, 15-16.

მ ო ჭ ა რ ბ ე ბ უ ლ ი ს ი უ ხ ე ი ს
მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ისრაიტელნი. გამ. 35, 21-29; 36, 5. ღარიბი ქვრივი დედაკაცი. მარკ. 12, 42-44. მაკედონიის ეკლესიები. 2 კორ. 8, 1-5.

სიფხიზლე

(უსმელობა)

ს. ნამცნებია. ლუკ. 21, 34; 1 პეტ. 5, 8.

უნდა ვცხოვრობდეთ სიფხიზლეში. ტიტ. 2, 12.

ს. დაკავშირებულია მღვიძარე-ბასთან. 1 თეს. 5, 6; 1 პეტ. 4, 7; 5, 8.

ს. განსაკუთრებით მოუთხოვბათ

მღვდელმსახურთ. 1 ტიმ. 3, 2-3; ტიტ. 1, 7.

მღვდელმსახურთა ცოლებს. 1 ტიმ. 3, 11.

ახალგაზრდებს. ტიტ. 2, 6.

მოხუცებულთ. ტიტ. 2, 2.

მოხუცებულ ქალებს. ტიტ. 2, 3.

ყველა მორწმუნეს. 1 თეს. 5, 8; გალ. 5, 22; 2 პეტ. 1, 6.

აღსკრანი სიფხიზლისთვის

„ყოველთა აღსასრული მოახლოებულ არს“. 1 პეტ. 4, 7.

„წინააღმდეგი თქვენი ეშმაკი, ვითარცა ღომი მყვირალი, მიმოვალს

და ეძიებს, ვინმცა გთანთქა“. 1 პეტ. 5, 8.

სიფხიზლე საჭიროა უხრწნელი გვირგვინის მისაღებად. 1 კორ. 9, 25.

სიყვარული

ახალ აღთქმაში სიტყვას „უყვარს“ აქვს ორი მნიშვნელობა: იგი აღნიშნავს ბუნებრივ მიდრეკილებას; სწრაფვას უმაღლესისკენ (სულიერი აზრით), თუმცა ეს განსხვავება ყველგან არ არის მტკიცედ დაცული.

საწყისი და წყარო სიყვარულისა არის ღმერთი. 1 იოან. 4, 8-16; ეფ. 24.

ღმერთს უყვარს

ძე. იოან. 3, 35; 5, 20; 15, 9; 17, 24-26; მარკ. 12, 6; მათ. 3, 17.

თავისი ზალხი (ძველ აღთქმაში). 2 სჯ. 4, 37; 10, 15; 23, 5; 33, 3; ეს. 43, 4; იერ. 31, 3; მალ. 1, 2.

ქვეყანა. იოან. 3, 16; 1 იოან. 4, 9; რომ. 5, 8.

იესოს მოწაფეები. იოან. 14, 21; 1 თეს. 1, 4; 2 თეს. 2, 16; 1 იოან. 4, 16; რომ. 8, 35-39; 1 იოან. 3, 1.

სამასუხო სიყვარული

ძისა. იოან. 14, 31; 15, 10.

მორწმუნეებისა. 1 იოან. 4, 19; 2 კორ. 5, 14; მათ. 22, 37; გალ. 5, 22; მიქ. 6, 8; 1 იოან. 5, 3.

სიყვარულის თვისებანი. 1 კორ. 13, 4-8; 2 იოან. 5, 6.

სიყვარული იესო

ქრისტესი

იესო ქრისტემ გამოაცხადა თავისი უსაზღვრო სიყვარული

რომ მოვიდა წარწყმედულთა გადასარჩენად. მათ. 18, 11; ლუკ. 19, 10.

რომ მოვიდა ქვეყნის გადასარჩენად. იოან. 12, 47.

რომ ნებაყოფლობით შესწირა თავისი სიცოცხლე. იოან. 10, 17-18; ეფეს. 5, 2-25.

რომ მისცა თავისი სიცოცხლე მრავალთა გამოსახსნელად. მათ. 20, 28; მარკ. 10, 45; მათ. 26, 28; მარკ. 14, 24.

რომ დადო თავისი სიცოცხლე ჩვენთვის. ლუკ. 22, 19-20; 1 კორ. 11, 24; გალ. 2, 20; ეფეს. 5, 2; ტიტ. 2, 14; 1 იოან. 3, 16.

რომ დადო თვისი სიცოცხლე თავის ცხოვართათვის. იოან. 10, 11-15.

რომ მისცა თავისი სიცოცხლე და დაითმინა სიკვდილი მთელი კაცობრიობისათვის. 2 კორ. 5, 14; 1 ტიმ. 2, 6; ებრ. 2, 9.

რომ მოკვდა ცოდვილთა გადასარჩენად. რომ. 5, 6; 1 ტიმ. 1, 15.

რომ მიიტანა თავისი თავი მსხვერპლად ჩვენთვის, ცოდვილთათვის. ეფეს. 5, 2; ებრ. 9, 14.

რომ გაგებანა ჩვენს ცოდვათაგან თავისი სისხლით. გამოცხ. 1, 5.

რომ ჩვენი შუამდგომელია ღმრთის წინაშე. რომ. 8, 33-35; ებრ. 7, 25; 9, 24.

რომ ამხილებს და სჯის. გამოცხ. 3, 19.

ყველაზე დიდი სიყვარული ის არის, რომ დადოს თავისი სიცოცხლე თავის მეგობართათვის. იოან. 15, 13; რომ. 5, 7.

*

კარგი მწყემსი თავის სულს წირავს თავისი ცხვრებისათვის. იოან. 10, 11. სიყვარული იესო ქრისტესი უსაზღ-

ვროა და აღემატება ყოველგვარ გაგებას. ეფეს. 3, 18-19.

იესო ქრისტემ შეგვიყვარა ჩვენ, როგორც ვუყვარვართ მის მამას. იოან. 14, 21-23; 15, 9.

იესო ქრისტემ გვიჩვენა თავისი სიყვარული

როდესაც პატარა ბავშვები დალოცა. მათ. 18, 2-5; 19, 13-15; მარკ. 9, 36-37; 10, 13-16; ლუკ. 18, 15-17.

თავის მოწაფეთა მიმართ, როდესაც ლოცულობდა მათთვის. ლუკ. 22, 32; იოან. 17, 9-20-24.

ტანჯულთა მიმართ, თავისი სიბრალულითა და შემწეობის აღმოჩენით. ლუკ. 7, 13; იოან. 11, 33-35; 16, 33.

სნეულთა მიმართ, როდესაც იგი კურნავდა მათ. მათ. 14, 14; 15, 30; 20, 34; მარკ. 1, 41; 22, 50-51.

ღარიბთა მიმართ დახმარებით. მათ. 15, 32; მარკ. 8, 2-3.

გზაბნეულ ცოდვილთა მიმართ. მათ. 9, 36; 23, 37; მარკ. 6, 34; ლუკ. 19, 41-42; იოან. 13, 21.

თავის მღევნელთა მიმართ, ცდილობდა რა მათთვის სიკეთის მოტანას. მათ. 23, 37; ლუკ. 13, 34.

თავის ჯვარმცემელთა მიმართ, როდესაც ლოცულობდა მათთვის. ლუკ. 23, 34.

იესო ქრისტემ დაამტკიცა სიყვარული ღმრთის მიმართ მორჩილებით, თვით ჯვარზე სიკვდილით. იოან. 14, 31; ფილიპ. 2, 8.

მორწმუნენი

მორწმუნეებს უყვართ უფალი მისი სიყვარულის გამო მათ მიმართ. ლუკ. 7, 47; 2 კორ. 5, 14-15; ეფეს. 5, 2.

მორწმუნეებმა უნდა იცხოვრონ ქრისტესთვის, რომელმაც შეიყვარა ისინი და გაწირა თავი მათთვის. გალ. 2, 20; 2 კორ. 5, 15.

მორწმუნეებს აქვთ სრული რწმენა ქრისტეს მუდმივი სიყვარულისა. რომ. 8, 34-39.

მორწმუნენი უძლეველნი არიან ყოველივე უბედურება-განსაცდელში იესო ქრისტეს სიყვარულის ძალით. რომ. 8, 36-37.

მორწმუნენი აღიღებენ უფალს მისი უსაზღვრო სიყვარულისთვის. გამოცხ. 1, 6.

„ვინ განმაშორნეს ჩვენ სიყვარულსა ქრისტესსა?.. – არცა სიკვდილმან, არცა ცხოვრებამან... არცა სხვამან ვერ განმაშორნეს ჩვენ სიყვარულსა ღმრთისასა, რომელ არს ქრისტეს მიერ“. რომ. 8, 36.

იესო ქრისტე მორწმუნეებს უწოდებს

თავის მეგობრებს. იოან. 11, 11; 15, 14-15.

თავის ძმებს. მათ. 12, 50; 25, 40; 28, 10; მარკ. 3, 34; ლუკ. 8, 21; იოან. 20, 17; 1 კორ. 9, 5; ებრ. 2, 11-12.

ჩვენ უნდა გვიყვარდეს ერთმანეთი ისე, როგორც ქრისტემ შეგვიყვარა. იოან. 13, 34; 15, 12.

ქ რ ი ს ტ ე ს ს ი ყ ვ ა რ უ ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: პეტრესადმი. ლუკ. 22, 61. ლაზარესა და მისი ღებისადმი. იოან. 11, 3-5-36. მოწაფეებისადმი. იოან. 13, 1-34. თავის მოწაფე იოანესადმი. იოან. 13, 23; 19, 26; 20, 2; 21, 7-20. თავისი ღედის მარიამისადმი. იოან. 19, 26-27.

სიყვარული იესო ქრისტეს მიმართ

ღმერთს აქვს სიყვარული იესო ქრისტეს მიმართ. იოან. 3, 35; 5, 20; 10, 17; 15, 9; 17, 24-26.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი ს. ქრისტეს მიმართ სულიწმიდის მიერ. ებ. 42, 1; მათ. 12, 18; 3, 17; 17, 5; მარკ. 1, 11; ლუკ. 3, 22; 2 პეტ. 1, 17.

ს. ი. ქ. მ. არის ღმრთის შეიღობის ერთ-ერთი ნიშანთაგანი. იოან. 8, 42; 14, 28; 1 პეტ. 1, 8.

სიყვარული იესო ქრისტეს მიმართ უნდა იყოს

წრფელი. ეფეს. 6, 24.

უმაღლესი. მათ. 10, 37; ლუკ. 14, 26.

მისი მოწყალების შესაფერისი. ლუკ. 7, 47.

ჩვენს მიმართ მისი სიყვარულის შესაფერისი. 2 კორ. 5, 14.

საუკუნო. საქმე. 21, 13; რომ. 8, 35-39; გამოცხ. 12, 11.

სიყვარულს იესო ქრისტეს მიმართ მორწმუნენი ააშკარავენ იმით

რომ ემორჩილებიან მის მცნებებს. იოან. 14, 15-21-23; 15, 10-14.

რომ იგი ყველაფერს ურჩენენ. მათ. 10, 37; ლუკ. 14, 26; იოან. 10, 27.

რომ იტვირთავენ თავიანთ ჯვარს. მათ. 10, 38; ლუკ. 14, 27.

ის, ვისაც აქვს სიყვარული იესო ქრისტეს მიმართ

არის ღმრთის საყვარელი. იოან. 14, 21-23; 16, 27.

არის იესო ქრისტეს საყვარელი. იოან. 14, 21.

ერთობაშია ღმერთთან და ქრისტესთან. იოან. 14, 23.

იესო ქრისტესთვის ყოველივე თავისგანწირვა დაჯილდოებული იქნება ასწილად. მარკ. 10, 29-30.

*

ჯილდო მათი, რომელთაც აქვთ სიყვარული იესო ქრისტეს მიმართ. 2 ტიმ. 4, 8; იაკ. 1, 12.

საყვედური იესო ქრისტეს სიყვარულის დატოვებისათვის. გაოცხ. 2, 4.

მაღლი არის ყველასთან, რომელთაც აქვთ სიყვარული იესო ქრისტეს მიმართ. ეფეს. 6, 24.

წყველა მათ, რომელთაც არა აქვთ ს. ი. ქ. მ. 1 კორ. 16, 22.

ბოროტებს არა აქვთ ს. ი. ქ. მ. იოან. 15, 18-25.

მაგალითები სიყვარულისა იესო ქრისტეს მიმართ: მარიამი, ლაზარეს და. მათ. 26, 6-13; მარკ. 14, 3-9; იოან. 12, 1-8. იოსებ არიმათიელი. მათ. 27, 57-60; ლუკ. 23, 50-53. მარიამ მაგდალინელი და მარიამი. მარკ. 16, 1; იოან. 20, 11. მონანული ცოდვილი დედაკაცი. ლუკ. 7, 37-38-47. იერუსალიმის დედაკაცი. ლუკ. 23, 28. თომა. იოან. 11, 16. ლაზარე და მისი დანი. იოან. 12, 1-3. ნიკოდემოსი. იოან. 19, 39. პეტრე. იოან. 21, 15-17. პავლე. საქმე. 21, 13.

სიყვარული მოყვასისადმი

დაწესებულია. 1 კორ. 13, 4-8.

ნამცნებია. ლევიტ. 19, 18; მათ. 19, 19; 22, 39; მარკ. 12, 31; გალ. 5, 14; იაკ. 2, 8; 1 იოან. 3, 11.

ნამცნებია ღმერთისგან. ლევიტ. 19, 18; 1 იოან. 3, 23; 4, 21.

ნამცნებია ქრისტესგან. იოან. 13, 34; 15, 12-17; 1 იოან. 3, 23.

არის უმთავრეს ორ მცნებათაგანი. მათ. 22, 39; მარკ. 12, 31.

არის დასკვნა სჯულისა. მათ. 22, 39; რომ. 13, 9.

არის აღსრულება სჯულისა. რომ. 13, 8-10; გალ. 5, 14; იაკ. 2, 8.

არის მიზანი მცნებისა. 1 ტიმ. 1, 5. არის სჯული სამეუფო. იაკ. 2, 8.

ჩვენი სიყვარული მოყვასისადმი უნდა იყოს

ჩვენს მიმართ ქრისტეს სიყვარულის მსგავსი. იოან. 13, 34; 15, 12; 2 კორ. 8, 7-9; ეფეს. 5, 2; 1 იოან. 3, 16.

აღამიანთა მიმართ ღმერთის სიყვარულის მსგავსი. მათ. 5, 44-45; ლუკ. 6, 35.

თანასწორი ჩვენი სიყვარულისა ჩვენი თავისადმი. ლევიტ. 19, 18; მათ. 22, 39; მარკ. 12, 33; რომ. 13, 9; მალ. 5, 14; იაკ. 2, 8.

წრფელი. რომ. 12, 9; 2 კორ. 6, 6; 3 იოან. 1, 1.

წმიდა გულით. 1 ტიმ. 1, 5; 1 პეტ. 1, 22.

საქმითა და ჭეშმარიტებით. 1 იოან. 3, 18; იაკ. 2, 15-16.

გულმოდგინე. 1 პეტ. 4, 8.

*

სიყვარული მოყვასისა წარმოდგება ღმერთისგან. 1 იოან. 4, 7; 1 თეს. 3, 12.

ს. მ. არის ნაყოფი სულისა. გალ. 5, 22; კოლას. 1, 8; 2 ტიმ. 1, 7.

ს. მ. წარმოიშობა სარწმუნოების მიერ. ეფეს. 1, 15; კოლას. 1, 4; 2 თეს.

1, 3; ფილიმ. 1, 5; 1 პეტ. 1, 21-22; 1 იოან. 5, 1.

სარწმუნოება მოქმედებს მოყვასის სიყვარულის საშუალებით. გალ. 5, 6; 1 თეს. 1, 3; 1 ტიმ. 1, 5; ტიტ. 3, 15; ფილიმ. 1, 5.

სიყვარული მოყვასისა განუყოფელია ჭეშმარიტი სარწმუნოებისაგან. ეფეს. 6, 23; 1 თეს. 5, 8; 1 ტიმ. 1, 14; 2 ტიმ. 1, 13; 1 იოან. 3, 23; 5, 1.

სასწაულებრივი ნიჭი რომ ჰქონდეს ადამიანს, არაფერს ნიშნავს, თუ არა აქვს სიყვარული მოყვასისა. 1 კორ. 13, 1-2.

თვით უდიდესი მსხვერპლის გაღება არაფერს ნიშნავს, მოყვასის სიყვარულის გარეშე. 1 კორ. 13, 3.

მოყვასის სიყვარული არასოდეს ქრება. 1 კორ. 13, 8.

სამი საგანი ჰგოვს: სარწმუნოება, სასიუბა და სიყვარული; ხოლო უფროს ამათსა სიყვარული არს. 1 კორ. 13, 13.

სიყვარული მოყვასისა არის შესაკრეული (კაეშირი) ერთობისა. კოლას. 2, 2.

ს. მ. არის სრულყოფილების სიმტკიცე. კოლას. 3, 14.

ს. მ. მორწმუნეებს ერთსულოვნად და ერთაზროვნად ხდის. ფილიპ. 2, 2; კოლას. 2, 2; 1 პეტ. 3, 8; რომ. 12, 10-16; 15, 5-6; 1 კორ. 1, 10.

მეცნიერება ალაღებს, აამაყებს, ხოლო ს. მ. აშენებს. 1. კორ. 8, 1.

ჩვენ უნდა გვიყვარდეს

ჩვენი ქრისტეს მიერი ძმანი. რომ. 12, 10; 1 კორ. 16, 24; გალ. 5, 13; კოლას. 1, 4; 1 თეს. 2, 8; 1 პეტ. 2, 17;

3, 8; 2 პეტ. 1, 7; 1 იოან. 4, 11; 5, 1; 2 იოან. 1, 1-5.

ჩვენი შეუღლები. ეფეს. 5, 25; ტიტ. 2, 4.

ჩვენი წინამძღვარი და მასწავლებელი. 1 თეს. 5, 12-13.

ჩვენი თანამემამულენი. რომ. 9, 3-4; 10, 1.

უცხონი. ლევიტ. 19, 34; 2 ხჯ. 10, 19.

ყველა ადამიანი. გალ. 6, 10; 1 თეს. 36, 12; ტიტ. 3, 2.

თვით ჩვენი მტრებიც კი. 4 მეფ. 6, 22; მათ. 5, 44; ლუკ. 6, 27-35; რომ. 12, 14-20; 1 კორ. 4, 12; 1 პეტ. 3, 9.

*

გვიყვარდეს მხოლოდ ჩვენი ძმანი და ჩვენი კეთილისმყოფელნი ეს ნიშნავს, ექცეოდეთ ისევე, როგორც იქცევიან ცოდვილნი. მათ. 5, 46-47; ლუკ. 6, 32-33.

განსხვავება მტერსა და მოყვასს შორის წაშლილია ქრისტეს მიერ. მათ. 5, 43; ლუკ. 10, 29-37.

სიყვარული მოყვასისა არის ახალი მეცნება, მოცემული ქრისტესგან. იოან. 13, 34; 15, 12; 1 იოან. 2, 8.

ჩვენ უნდა

გვიყვარდეს მოყვასი. 1 კორ. 14, 1; 1 ტიმ. 6, 11; 2 ტიმ. 2, 22.

შევიმოსოთ ს. მ. კოლას. 3, 14; 1 თეს. 5, 8.

ვიდოდეთ სიყვარულით მოყვასისადმი. ეფეს. 5, 2.

წარვემატებოდეთ სიყვარულითა მოყვასისადმი. 2 კორ. 8, 7; ფილიპ. 1, 9; 1 თეს. 3, 12.

ვიყოთ წმიდა და უბიწო სიყვარულით. ეფეს. 1, 4.

ვიყოფებოდე სიყვარულში. 1 ტიმ. 2, 15; 2 ტიმ. 1, 13; ებრ. 13, 1.

ვიყოთ განმტკიცებული და დაფუძნებული სიყვარულით. ეფეს. 3, 18.

აღვძრათ ერთმანეთი სიყვარულისათვის. 2 კორ. 9, 2; ებრ. 10, 24.

ვიყოთ მართალნი სიყვარულში. რომ. 12, 9; 2 კორ. 6, 6; 8, 8; 1 პეტ. 1, 22; 1 იოან. 3, 18; 3 იოან. 1, 1.

უანგაროდ გვიყვარდეს. 1 კორ. 10, 24; 13, 5.

გვქონდეს მოყვასის ცხოველი სიყვარული. 1 პეტ. 1, 22; 4, 8.

სიყვარული მოყვასისადმი უნდა მტკიცდებოდეს იმით, რომ

შევამსუბუქოთ მორწმუნეთა გაჭირებული მდგომარეობა. 2 კორ. 8, 8-24; ებრ. 6, 10; 13, 16.

ემშველოდეთ ღარიბებს. ლევიტ. 25, 35; იობ. 31, 19; ეს. 58, 7; ეზეკ. 18, 7; მათ. 25, 35-36; 1 იოან. 3, 18.

გნახულობდეთ ავაღმყოფებს. მათ. 25, 36; იაკ. 1, 27.

შემწეობას ეძლეოდეთ უცხოებს. ლევიტ. 25, 35; მათ. 25, 35.

სამსახურს ვუწვეოდეთ სხვებს. გამ. 23, 4-5; 2 სჯ. 22, 1-4; მათ. 5, 41-42; რომ. 12, 11.

სიკეთეს ვუშვებოდეთ ყველას. გალ. 6, 10; 1 თეს. 5, 15.

ნუგეშს ვცემდეთ ტანჯულებს. 2 კორ. 1, 4; 1 თეს. 5, 15.

ემშველოდეთ, ვეხმარებოდეთ უძლურებს. რომ. 15, 1-2; გალ. 6, 2; 1 თეს. 5, 14.

ვზიდოთ სხვისი ტვირთი. გალ. 6, 2; ეფეს. 4, 2; კოლას. 3, 13.

არ ეაცდუნებდეთ სუსტებს. რომ. 14, 15.

დაეფაროთ სხვისი ნაკლოვანებანი. იგავ. 10, 12; 1 პეტ. 4, 8.

ვაძინებდეთ შემცოდველებს. ლევიტ. 19, 17; მათ. 18, 15; ლუკ. 17, 3; გალ. 6, 1; 1 ტიმ. 5, 1.

ვაპატიებდეთ ჩვენს შეურაცხყოფელებს. ლუკ. 17, 4; ეფეს. 4, 32; კოლას. 3, 13.

ვლოცულობდეთ სხვებისთვის. 2 კორ. 9, 14; იაკ. 5, 16.

თავს ეწირავდეთ სხვებისათვის. 2 კორ. 12, 15; 1 თეს. 2, 8; 2 ტიმ. 2, 10; 1 იოან. 3, 16.

გვქონდეს სხვების თანაგრძნობა და თანაღმობა. რომ. 12, 15; 1 კორ. 12, 26; 2 კორ. 2, 4; 11, 29; გალ. 6, 2; ებრ. 13, 3; ზაქ. 7, 10; ეფეს. 4, 32; 1 პეტ. 3, 8.

ვიყოთ სხვების მიმართ წყნარი და პატივისმცემელნი. რომ. 12, 10; 1 კორ. 13, 4; კოლას. 3, 12; 2 პეტ. 1, 7.

ვიყოთ სულგრძელი სხვათა მიმართ. 1 კორ. 13, 4; ეფეს. 4, 2; კოლას. 3, 12; 1 თეს. 5, 14.

გვქონდეს ერთობა და მშვიდობა. რომ. 15, 5; 1 კორ. 1, 10; 2 კორ. 13, 11; ეფეს. 4, 3; ფილიპ. 2, 2; კოლას. 2, 2; 1 პეტ. 3, 8.

*

„ყოველივე თქვენი სიყვარულით იყავენ“. 1 კორ. 16, 14.

შეგონებანი სიყვარულისა. რომ. 12, 10; 13, 8; 1 კორ. 14, 1; 2 კორ. 8, 24; გალ. 5, 13; ფილიპ. 1, 9; კოლას. 3, 14; 1 ტიმ. 6, 11; 2 ტიმ. 2, 22; 1 პეტ. 1, 22; 2, 17; ებრ. 13, 1; 1 იოან. 4, 7; 2 იოან. 11, 5.

ღმრთის სიყვარული ჩვენს მიმართ აღძრავს სიყვარულს მოყვასის მიმართ. იოან. 13, 34; 1 იოან. 4, 11; 5, 1.

ქრისტეს სიყვარული ჩვენს მიმართ აღძრავს სიყვარულს მოყვასის მიმართ. 2 კორ. 5, 14; 8, 9; ეფეს. 5, 2; 1 იოან. 3, 16.

ვისაც უყვარს ღმერთი, მას უყვარს თავისი ძმა. 1 იოან. 4, 21; 5, 1-2; 3, 17.

სიყვარული მოყვასისა არის ნიშანი

ღმრთის შეილობისა. მათ. 5, 45; 1 იოან. 3, 10; 4, 7; 5, 1.

ქრისტეს მოწაფეობისა. იოან. 13, 35; 1 იოან. 3, 23.

იმისა, რომ ღმერთი იმყოფება ჩვენ შორის. 1 იოან. 4, 12.

იმათი, რომლებიც მიიცვალნენ სიკვდილისგან ცხოვნებად. 1 იოან. 3, 14.

იმათი, რომელნიც იმყოფებიან ნათელში. 1 იოან. 2, 10.

*

ვისაც არ უყვარს თავისი ძმა, არც ღმერთი უყვარს. 1 იოან. 3, 17; 4, 20.

ვისაც არ უყვარს თავისი ძმა, დადის სიბნელეში და მას ვერ უცნია ღმერთი. 1 იოან. 2, 9-11; 4, 8.

მორწმუნეებს აქვთ მოყვასის სიყვარული. 2 კორ. 5, 14; ეფეს. 1, 15; კოლას. 1, 4; 2 თეს. 1, 3; ფილიმ. 1, 5; ებრ. 6, 10; 2 იოან. 1, 1-5.

დაძირებანი მოყვასის სიყვარულისთვის. მათ. 5, 44-45; ლუკ. 6, 35; იოან. 15, 12-14; 2 კორ. 13, 11; 1 იოან. 2, 10.

მ ო ყ ვ ა ს ი ს ს ი ყ ვ ა რ უ ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: იოსები. დაბ. 43, 30; 45, 15; 50, 21. იონათანი. 1 მეფ. 18, 1; 20, 17. აბდია. 3 მეფ. 18, 4. ელისე. 4 მეფ. 6, 22. ასისტავი. ლუკ. 7, 5. პირველი ქრისტიანები. საქმე. 2,

46; 4, 32; 11, 29. ლუდია. საქმე. 16, 14-15. პრისკილა და აკვილა. რომ. 16, 3-4. პაულე. 1 კორ. 16, 24; 2 კორ. 2, 4; 12, 15; ფილიპ. 1, 8; 1 თეს. 5, 25-28; 2 ტიმ. 3, 10. ეფესელნი. ეფეს. 1, 15. ტიმოთე. ფილიპ. 2, 20. ეპაფროდიტე. ფილიპ. 2, 25-30. ფილიპელნი. ფილიპ. 4, 15-19. კოლასელნი. კოლას. 1, 4. თესალონიკელნი. 1 თეს. 3, 6. ონისიფორე. 2 ტიმ. 1, 16-18. ფილიპონი. ფილიპ. 1, 7. იუდეველნი, მოქცეულნი ქრისტესაკენ. ებრ. 6, 10. იოანე. 2 იოან. 1, 1. გაიოზი, 3 იოან. 1, 6.

სიყვარული ღმრთისა

ს. ღ. არის ერთ-ერთი მის სრულყოფათაგანი. 2 კორ. 13, 11; 1 იოან. 4, 7-16.

ღმერთი არის სიყვარული. 1 იოან. 4, 8-16.

ღმერთს ეწოდება ღმერთი სიყვარულისა. 2 კორ. 13, 11.

სიყვარული ღმრთისა იესო ქრისტეს მიმართ. მათ. 3, 17; მარკ. 1, 11; იოან. 3, 35; 5, 20; 10, 17; 15, 9; 17, 24-26.

ს. ღ. თავის შვილთა მიმართ. ფს. 145, 8; იგავ. 15, 9; სოფ. 3, 17; იოან. 16, 27; 17, 23; რომ. 1, 7; კოლას. 3, 12; 1 თეს. 1, 4; 2 თეს. 2, 16; 1 იოან. 4, 16.

ს. ღ. თავისი ეკლესიის მიმართ. ფს. 86, 2; სოფ. 3, 17.

ს. ღ. ქვეყნის მიმართ. 2 სჯ. 33, 3; ოს. 14, 4; იოან. 3, 16-17; რომ. 5, 8; ეფეს. 2, 4-5; ტიტ. 3, 4; 1 იოან. 4, 9-14.

ს. ღ. ღმრთისმოყვარის მიმართ. იგავ. 8, 17;

ს. ღ. ქრისტეს მოყვარის მიმართ. იოან. 14, 21-23; 16, 27.

ს. ღ. იმის მიმართ, რომელსაც ეშინია ღმრთისა და რომელსაც მისი იმედი აქვს. ფს. 146, 11.

ს. ღ. სიმათღლის მოყვარულის მიმართ. ფს. 145, 8; იგავ. 15, 9.

ს. ღ. სიხარულით გამცემის მიმართ. 2 კორ. 9, 7.

ღმერთს უყვარს მორწმუნენი, როგორც მას უყვარს თავისი ძე. იოან. 17, 23.

მორწმუნეებს ეწოდებათ

ღმრთის საყვარელნი. 2 ნეშტ. 6, 41; ფს. 4, 3; 30, 24; 31, 6; 36, 28; 49, 5; 51, 10; 131, 9; 144, 10; 147, 14; 148, 1-5-9; იგავ. 2, 8; რომ. 1, 7; 1 თეს. 1, 4; 2 თეს. 2, 13.

ღმრთის მეგობრები. გამ. 33, 11; 2 ნეშტ. 20, 7; ეს. 41, 8; იაკ. 2, 23.

*

სიყვარული ღმრთისა საუკუნოა. იერ. 31, 3.

ს. ღ. მუდმივია. ეს. 49, 15-16.

ს. ღ. განუყრელია. რომ. 8, 37-39.

ს. ღ. ჭეშმარიტი და მტკიცეა. 2 სჯ. 7, 7-9; 4 მფუ. 13, 23; იერ. 2, 2.

ს. ღ. დიდია. ეფეს. 2, 4.

ს. ღ. არის მადლიანი და ჩვენგან დაუმსახურებელი. ოს. 14, 4; რომ. 5, 8-10; 1 იოან. 4, 10.

ს. ღ. არის მისი სურვილით. 2 სჯ. 7, 7-8; 10, 15.

არავის შეუძლია გაგვაშოროს ღმრთის სიყვარულს. რომ. 8, 37-39.

„ილხინეთ, რაბამი სიყვარული მომცა ჩვენ ღმერთმან, რათა შეიღ ღმრთისა ვიწოდნეთ“. 1 იოან. 3, 1.

„ღმერთმან პირველად შეგვიყვარნა ჩვენ“. 1 იოან. 4, 19; 4, 10.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი სიყვარული

თავისი მხოლოდშობილი ძის მოვლინებით. იოან. 3, 16; რომ. 8, 32; 1 იოან. 4, 9-10.

თავისი ძის მოცემით ჩვენს გამოსახსნელად და გადასარჩენად. რომ. 5, 8-10; ეფეს. 2, 4-6; 1 იოან. 4, 9-10.

ჩვენი გამოხსნით. ეს. 43, 1-4; 63, 9.

ჩვენი შერიგებით თავისთან თავისი ძის სიკვდილით. რომ. 5, 10; 1 იოან. 4, 10.

ჩვენი საუკუნო ხსნის განწესებით. იოან. 3, 16-17; რომ. 5, 8-9; ტიტ. 3, 4-5; 1 იოან. 4, 9.

ჩვენი გამორჩევით. 2 სჯ. 4, 37; 10, 15; მალ. 1, 2-3; რომ. 9, 11-13; 11, 28.

თავის შეიღებად ჩვენი აყვანით. იერ. 31, 1-3; ოს. 11, 1; 1 იოან. 3, 1.

ჩვენს დაუმსახურებლად ჩვენი გადარჩენით. ტიტ. 3, 4-7.

ჩვენი ცოდვების პატივით. ეს. 38, 17; ოს. 14, 2-4.

მასთან ჩვენი მიახლოვებით. ოს. 11, 4.

ჩვენი სულის გაცოცხლებით. ეფეს. 2, 4-5; ტიტ. 3, 4-6.

ჩვენზე მზრუნველობით. ეს. 46, 3-4; მათ. 5, 45; 6, 30; ლუკ. 6, 35; რომ. 8, 31; ებრ. 13, 5-6; 1 პეტ. 5, 7.

ჩვენი მოსმენით, ყურისგდებით. ფს. 4, 3; 59, 5; 107, 6; დან. 9, 23.

ჩვენთვის დროებითი კეთილისმყოფელობით. 2 სჯ. 7, 13; 10, 18.

თავისი სასჯელებით. 2 სჯ. 8, 5; იობ. 5, 17-18; იგავ. 3, 12; ებრ. 12, 5-9; გამოცხ. 3, 19.

მორწმუნენი

მორწმუნეებს აქვთ სიყვარული ღმრთისა, რომელიც განფენილია მათ გულებში სულიწმიდის მიერ. რომ. 5, 5; იოან. 17, 26.

ცნობენ და სწამთ სიყვარული, რომელიც აქვს ღმერთს მათ მიმართ. 1 იოან. 4, 16.

უნდა იყენენ ღმრთის სიყვარულში. იუდ. 1, 21.

*

სიყვარული ღმრთისა არის წყარო ჩვენი სიყვარულისა ღმრთის მიმართ. 1 იოან. 4, 19.

ს. ღ. აღძრავს ჩვენს სიყვარულს მოყვასის მიმართ. 1 იოან. 4, 11; 5, 1.

ილოცეთ, რომ მიიღოთ ღმრთის სიყვარული. 2 კორ. 13, 13.

სიყვარული ღმრთისა შედარებულია

მამის სიყვარულთან. 2 სჯ. 1, 31; 8, 5; იგავ. 3, 12; ფს. 102, 13; იერ. 31, 20; ოს. 11, 1-3; მალ. 3, 17; მათ. 7, 9-11; ლუკ. 11, 11-13; 15, 20; ებრ. 12, 6-9.

დედის სიყვარულთან. ეს. 49, 15; 66, 13.

მეუღლის სიყვარულთან. ეს. 62, 5; იერ. 2, 2; ეზეკ. 16, 8; ოს. 2, 19-20.

არწივის სიყვარულთან თავის მართვეთა მიმართ. გამ. 19, 4.

სიყვარული ღმრთისა მეტია, ვიდრე სიყვარული მამისა ან დედისა. ფს. 26, 10; ეს. 49, 15.

ღ მ რ თ ი ს ს ი ყ ვ ა რ უ ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : აბრაამის მიმართ. 2 ნეშტ. 20, 7; ეს. 41, 8; იაკ. 2, 23. მოსეს მიმართ. გამ. 33, 11. ისრაელის

მიმართ. 2 სჯ. 4, 37; 7, 7-8; 10, 15; 23, 5; 3 მეფ. 10, 9; 2 ნეშტ. 9, 8; ოს. 11, 1. დაეთის მიმართ. 1 მეფ. 13, 14; საქმე. 13, 22; 3 მეფ. 11, 13; ფს. 4, 3; 85, 2; ეს. 37, 35. სოლომონის მიმართ. 2 მეფ. 12, 24; ნემ. 13, 25. დანიელის მიმართ. დან. 9, 23; 10, 11-19.

სიყვარული ღმრთის მიმართ

ნამცნებია. 2 სჯ. 11, 1-22; 19, 9; 30, 16; ისუ ნავ. 22, 5; 23, 11.

მთელი თავისი გულით. 2 სჯ. 6, 5; 10, 12; 11, 13; 30, 6; მათ. 22, 37; მარკ. 12, 30-33; ლუკ. 10, 27; ფს. 83, 2.

პირველი და ყველაზე დიდი მცნებაა. მათ. 22, 38; მარკ. 12, 30.

ს. ღ. მ. გულში ჩნდება

სულიწმიდის მიერ. რომ. 5, 5; გალ. 5, 22; 2 თეს. 3, 5.

ახალი წარმოშობის (შობის) საშუალებით. 2 სჯ. 30, 6; 1 იოან. 5, 1.

*

ჩვენ გვიყვარს ღმერთი იმიტომ, რომ მან შეგვიყვარა ჩვენ. 1 იოან. 4, 19; ფს. 30, 23.

ქრისტემ ცხად-ყო თავისი სიყვარული ღმრთის მიმართ. იოან. 14, 31.

ს. ღ. მ. ქმნის მორწმუნეთა შორის

ძმურ სიყვარულს. 1 იოან. 3, 17; 4, 20-21; 5, 1-2.

მცნებების მორჩილებას. 2 სჯ. 6, 5-6; 10, 12-13; 11, 1; 30, 20; 1 იოან. 2, 3-5; 5, 3; 2 იოან. 1, 6.

მძულვარებას ცოდვილის მიმართ. ფს. 96, 10.

სიხარულს ღმრთის მიმართ. ფს. 5, 12.

მშვიდობას. ფს. 121, 6.

გაბედულებას დღესა სასჯელისასა. 1 იოან. 4, 17-18.

*

თუ ადამიანს არა აქვს ძმის სიყვარული, მას ვერ ექნება სიყვარული ღმრთისა. 1 იოან. 3, 17; 4, 8-21.

„უკეთუ ვიყვარებოდეთ ურთიერთას, ღმერთი ჩვენ შორის ჰკვირს და სიყვარული მისი ჩვენ შორის აღსრულებულ არს“. 1 იოან. 4, 12.

„შიში არა არს სიყვარულსა თანა, არამედ სრულმან სიყვარულმან გარე განსდევნის შიში; რამეთუ შიშსა ტანჯვა აქვს, ხოლო მოშიში იგი არა სრულ არს სიყვარულსა ზედა“. 1 იოან. 4, 18.

იმას, ვინც დამტკიცებულია ღმრთის მიმართ სიყვარულში, შეუძლია მიხედვს ქრისტეს უსაზღვრო სიყვარულს. ეფეს. 3, 18-19.

იხ, ვისაც აქვს სიყვარული ღმრთის მიმართ

საყვარელია ღმრთისთვის. იგავ. 8, 17.

მას აქვს ერთობა ღმერთთან. 1 იოან. 4, 16.

მას სწავლობს ღმერთი. გამ. 20, 6; 2 სჯ. 5, 10; 7, 9; ნემ. 1, 5; დან. 9, 4. მას იფარავს ღმერთი. ფს. 96, 10; 144, 20.

მისას შეისმენს ღმერთი. ფს. 36, 4.

მას გამოიხსნის ღმერთი. ფს. 90, 14.

მას იცნობს ღმერთი. 1 კორ. 8, 3.

იგი დატკბება გამოუთქმელი სიყვითით. 1 კორ. 2, 9.

იგი მიიღებს საუკუნო ნეტარებას. ფს. 68, 36; იაკ. 1, 12; 2, 5.

*

კურთხევა, დაპირებული ღმრთის სიყვარულისთვის. 2 სჯ. 11, 13; ეს. 56, 6-7; ფს. 68, 36; ებრ. 6, 10.

შეგონებანი ღმრთის სიყვარულისთვის. ისუ ნავ. 23, 11; ფს. 30, 24.

იყავით ღმრთის სიყვარულში. იუდ. 1, 21.

საწუთროს სიყვარული დააბრკოლებს ღმრთის სიყვარულს. მათ. 6, 24; ლუკ. 16, 13; იაკ. 4, 4; 1 იოან. 2, 15.

მლიქვნელ და ბოროტ ადამიანებს არა აქვთ ღმრთის სიყვარული. ეს. 29, 13; მათ. 15, 8; მარკ. 7, 6; ლუკ. 11, 42; იოან. 5, 42.

ღ მ რ თ ი ს მ ი მ ა რ თ ს ი ყ ვ ა რ უ ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : აბრაამი. 2 ნემტ. 20, 7; ეს. 41, 8; იაკ. 2, 23. მოსე. გამ. 33, 11. დავითი. ფს. 17, 1; 114, 1; ასაფი. ფს. 72, 25. სოლომონი. 3 მეფ. 3, 18.

სიბრუნე

ს. აკრძალულია. ლევიტ. 19, 11; ეფეს. 4, 25; კოლას. 3, 9; იაკ. 3, 14.

ს. განსჯილია მოსეს სამართლით. ლევიტ. 6, 3.

ს. სძაგს ღმერთს. იგავ. 6, 16-19; 12, 22.

ემშაკი არის სიცრუის მამა. იოან. 8, 44.

ემშაკი უბიძგებს ადამიანს სიცრუისაკენ. 3 მეფ. 22, 22-23; 2 ნემტ. 18, 21; საქმე. 5, 3.

ადამიანი ბუნებით ცრუ არის. ფს. 115, 11; რომ. 3, 4-7.

ბიწიერი ადამიანები

ცრუობენ. ეს. 28, 15; 30, 9; 59, 13; იოან. 8, 55.

ცრუობენ ბავშვობიდანვე. ფს. 57, 3-4.

მათ უყვართ სიცრუე. ფს. 4, 3; 51, 4-5.

ლაპარაკობენ სიცრუით აღსავსე სიტყვებს. ფს. 11, 3; 27, 3; 58, 13; 143, 8-11; ეს. 59, 3-13; იერ. 9, 8; მიქ. 6, 12.

ამზადებენ თავიანთ ენას სიცრუისთვის. იერ. 9, 3-5; ეს. 59, 13.

თავიანთ მძულვარებას სიცრუით მაღავენ. ფს. 54, 21; 61, 5; იგავ. 10, 18; 26, 24-25.

ცდილობენ დაამტკიცონ, რომ სიცრუე ნებადართულია. რომ. 3, 7-8.

*

ცრუ ადამიანს არ უნდა დაუჯერო. იგავ. 26, 25; იერ. 9, 4; 12, 6.

სიცრუის მოქმედი ძირი დაიხშობა. ფს. 62, 12; იგავ. 10, 31.

ცრუმოდვარნი ასწავლიან სიცრუეს. იერ. 5, 31; 14, 14; 23, 32; 27, 14; ეზეკ. 22, 28; 1 ტიმ. 4, 2; გამოცხ. 2, 2.

ის, ვინც ფიქრობს

იცნოს ღმერთი, მისი მცნებების შეუსრულებლად, ცრუა. 1 იოან. 1, 6; 2, 4.

რომ წმიდაა ყოვლისაგან ცოდვისა, ცრუა. 1 იოან. 1, 8.

*

იესო ქრისტეს უარყოფელი არის ცრუ. 1 იოან. 2, 22.

მორწმუნენი

ერიდებიან სიცრუეს. იობ. 31, 5; სოფ. 3, 13.

ლოცულობენ, რომ გადარჩნენ სიცრუისაგან. ფს. 118, 29; იგავ. 30, 8.

ერიდებიან მათ, რომელნიც სიცრუით ცხოვრობენ. ფს. 39, 5; 100, 7; 143, 11.

მორწმუნეებს სძულთ სიცრუე. ფს. 118, 104. 128. 163; იგავ. 13, 5.

სიღარიბე უმჯობესია, ვიდრე სიცრუე. იგავ. 19, 22.

ცრუნი ვერ შევლენ ზეცის სასუფეველში. გამოცხ. 21, 27; 22, 15.

ცრუნი ჩაცვივებიან ცეცხლის ტბაში. გამოცხ. 21, 8.

სასჯელი სიცრუისთვის. ფს. 5, 7; იგავ. 12, 19; 19, 5-6; 21, 6-28; იერ. 9, 8-9.

ს ი ც რ უ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი :
ემშაკი. დაბ. 3, 4-5; 2 კორ. 11, 3. კაენი.
დაბ. 4, 9.

სიკამ

პასუხი ქრისტესი იოანე ნათლისმცემლის მოწაფეებისა და ფარისეველთა კითხვაზე: რატომ არ მარხულობენ მისი მოწაფეები: „ხელეწიფებისა ბეთა სიძისათა გლოვად, ვიდრე მათ თანა არს სიძე? მოვლენან ღღენი, რაჟამს ამაღლდეს მათგან სიძე იგი, და მაშინ იმარხვიდენ“. მათ. 9, 14-17; მარკ. 2, 18-22; ლუკ. 5, 33-39.

იესო ქრისტეს შედარება სიძესთან, ხოლო იოანე ნათლისმცემლისა — სიძის მეგობართან. იოან. 3, 28-29.

სიკულპილი, მკულპარება

მოყვასისა აკრძალულია. ლევიტ. 19, 17; მათ. 5, 43-44; ლუკ. 6, 27; რომ.

12, 14; გალ. 5, 20; კოლას. 3, 8; 1 იოან. 2, 9-11.

არის მომაკვდინებელი. 1 იოან. 3, 15.

არის ხორცთა საქმე. გალ. 5, 19-20.

ხ. შეუფერებელია

ღმრთის ცნობასთან. 1 იოან. 2, 9-11.

ღმრთის სიყვარულთან. 1 იოან. 4, 20.

*

მძულვარება ხშირად ფარულია. იგავ. 10, 18; 26, 24; 27, 6; მათ. 26, 48-49.

მ. აღძრავს დავიდარაბას. იგავ. 10, 12.

მ. იწვევს მკვლელობას. დაბ. 27, 41; რიცხ. 35, 20; 2 სჯ. 19, 11.

მ. შხამავს სიცოცხტელს. იგავ. 15, 17.

მაგინებელნი მიდრეკილნი არიან მძულვარებისკენ. იგავ. 26, 28.

უღმრთონი განიცდიან მძულვარებას

ღმრთისადმი. ფს. 67, 2; 138, 21; იოან. 15, 23-24; რომ. 1, 30.

მორწმუნეების მიმართ. ფს. 24, 19; 40, 7; 68, 5; 108, 5; იგავ. 29, 10; ეს. 66, 5; ეზეკ. 35, 11; იოან. 15, 18-19; 17, 14; 1 იოან. 3, 13.

სიკეთის მოყვარული ხალხის მიმართ. იგავ. 29, 10; 2 ტიმ. 3, 3.

მათ მიმართ, რომლებიც ამხილებენ მათ. იგავ. 9, 8; ამოს. 5, 10.

ერთმანეთის მიმართ. გალ. 5, 20; ტიტ. 3, 3.

სიკეთის მიმართ. მიქ. 3, 2; საქმე. 13, 10.

სიბრძნის და სწავლის მიმართ. ფს. 49, 17; იგავ. 1, 22; 5, 12.

ქრისტემ აიჭანა მძულვარება. ფს. 34, 19; იოან. 15, 25; მათ. 27, 18; მარკ. 15, 10; იოან. 7, 7; 15, 18-24.

მორწმუნენი

უნდა მოელოდნენ მძულვარებას ხალხისგან ქრისტეს სიყვარულის გამო. მათ. 10, 22; 24, 9; მარკ. 13, 13; ლუკ. 6, 22; 21, 17; 1 იოან. 3, 13.

მათ აღამიანებს უნდა მიაგონ სიკეთე მძულვარების სანაცვლოდ. გამ. 23, 4-5; მათ. 5, 44; ლუკ. 6, 27.

მათ არ უნდა მისცენ ხალხს საბაბი მძულვარებისთვის. იგავ. 25, 18.

*

სახარების მძულვარება აღძრავს დევნას. მათ. 13, 21; მარკ. 4, 17.

მორწმუნეებს უნდა სძულდეთ

ბოროტება. ფს. 96, 10; იგავ. 8, 13; ამოს. 5, 15; რომ. 12, 9.

სიცრუე. ფს. 118, 104. 128; იგავ. 13, 5.

უსამართლობა. ფს. 118, 104. 128. უსჯულოთა საზოგადოება. ფს. 25, 5.

ღმრთის წინაარმდეგ მტრობა. ფს. 138, 21-22.

*

ღმერთი სჯის მძულვარებას. ფს. 43, 8; 88, 23; ეზეკ. 35, 4-6. 11; ამოს. 1, 11.

მძულვარების მაგალითები: კაენი. დაბ. 4, 8. იოსების ძმები. დაბ. 37, 4-8. საული. 1 მეფ. 18, 29.

მიქია. 3 მეფ. 22, 8; 2 ნეშტ. 18, 7. მტრები ისრაელთა. ესთ. 9, 1; ეზეკ. 35, 5-6. ჰეროდია. მარკ. 6, 19. ესავი. დაბ. 27, 41. აბესალომი. 2 მეფ. 13, 23. ქალდეველნი. დან. 3, 8.

„კეთილსა უყოფდეთ მოძულეთა თქვენთა“. მათ. 5, 44; ლუკ. 6, 27.

„და იყვნეთ თქვენ მოძულეებულ ყოველთაგან სახელისა ჩემისათვის“. მათ. 10, 22; 24, 9; მარკ. 13, 13; ლუკ. 21, 17.

„სოფელსა (ქვეყანას) მე ვსძულ, რამეთუ ვსწამე მისთვის, ვითარმედ საქმენი მისნი ბოროტარიან“. იოან. 7, 7.

„უკეთუ სოფელი (ქვეყანა) გძულთ თქვენ, უწყოდეთ, რამეთუ პირველად მე მომიძულა...“. იოან. 15, 18-19.

„რომელსა ვსძულდე მე, მამაცა ჩემი სძულს“. იოან. 15, 23-25.

„მე მივეც მათ სიტყვანი შენნი, და სოფელმან მოიძულნა იგინი“. იოან. 17, 14.

„რომელი მოვალს ჩემდა და არა მოიძულოს მამა თვისი, და ცოლი, და შვილნი, და ძმანი, და დანი, და მერმე კვალად სულიცა თვისი, ვერ ხელეწიფების მოწაფე-ყოფად ჩემდა“. ლუკ. 14, 26.

სიძულვილი ქრისტესადმი

საწუთროს აქვს ქრისტეს სიძულვილი. იოან. 7, 7; 15, 18.

მძულვარება ქრისტესი უმიზეზოდ. ფს. 68, 4; იოან. 15, 25.

ს. ქ. დაკავშირებულია

ღმრთის სიძულვილთან. იოან. 15, 23-24.

ღმრთის ხალხის სიძულვილთან. იოან. 15, 18.

სასჯელი ქრისტესადმი სიძულვილისთვის. ფს. 2, 2-9; 20, 8-10; 44, 5.

ისინი, რომელთაც აქვთ სიძულვილი ქრისტესი, ვერ გადარჩებიან. იგავ. 8, 36; 1 კორ. 15, 25; ებრ. 10, 13-29.

სიძულვილი ქრისტესი გამოხატულია იგავებში:

1) კაცი ვინმე აზნაური, რომელიც წავიდა შორეულ ქვეყანაში მეფობის მისაღებად. ლუკ. 19, 12-14-27.

2) ბოროტი მევენახეები. მათ. 21, 33-41; მარკ. 12, 1-9; ლუკ. 20, 9-16.

მაგალითები ქრისტეს მიმართ სიძულვილისა: მღვდელმთავარნი. მათ. 27, 1-20; ლუკ. 22, 2. ჰურიანი. მათ. 27, 22-23. მწიგნობარნი და ფარისეველნი. მათ. 12, 14; მარკ. 3, 6; 11, 18; ლუკ. 11, 53-54.

სიფიდი

ს. ნამცნებია. ლევიტ. 11, 44-45; 19, 2; 20, 7; 21, 8; ტიტ. 2, 12; 1 პეტ. 1, 16.

ს. აღწერილია. ეფეს. 1, 4; 5, 27; ფილიპ. 2, 15; 4, 8-9; კოლას. 1, 22; 3, 12; 1 თეს. 3, 12-13; იაკ. 1, 17; 1 პეტ. 1, 22; 1 იოან. 3, 3.

ს. მდგომარეობს ღმრთის მორჩილებაში. ლევიტ. 2, 7-8; რიცხ. 15, 40; 2 სჯ. 28, 9; რომ. 6, 22; 1 პეტ. 1, 22.

ს. არის ყველა ქრისტიანული საქმის ერთიანობა. ფილიპ. 4, 8; 2 პეტ. 1, 5-7.

ს. უნდა იყოს ხორციელი და სულიერი. 2 კორ. 7, 1; 1 თეს. 5, 23.

ქრისტე იყო სიწმიდის მაგალითი. საქმე. 4, 27; ებრ. 7, 22-26; 1 პეტ. 2, 21-22.

ქრისტეს სიწმიდე უნდა იყოს ჩვენი სიწმინდის მაგალითი. რომ. 8, 29; 1 პეტ. 2, 21-22; 1 იოან. 2, 6; 3, 3.

ღმრთის სიწმიდე უნდა იყოს ჩვენი სიწმიდის მაგალითი. ლევიტ. 11, 44-45; 19, 2; 21, 8; 1 პეტ. 1, 15-16; მათ. 5, 48; ლუკ. 6, 36; ეფეს. 5, 1.

სიწმიდე დამოკიდებულია

ღმრთის მადლის მოქმედებაზე. ტიტ. 2, 11-12.

სიწმიდის გარეშე ვერაფერია იხილავს ღმრთის სასუფეველს. ფს. 23, 3-5; რომ. 6, 20-22; ებრ. 12, 14.

ნეტარ არიან წმიდანი, იმიტომ რომ ისინი ღმერთს იხილავენ. ფს. 23, 3-5; მათ. 5, 8.

ღმრთის სიტყვას კაცი მიჰყავს სიწმიდისაკენ. იოან. 17, 17; 2 ტიმ. 3, 16-17.

სიწმიდე საჭიროდ ხდის განშორებას ბოროტთა საზოგადოებისგან. ეს. 52, 12-13; 2 კორ. 6, 17-18.

„არა თუ პირით შემავალი, არამედ პირით გამომავალი შეაგინებს კაცსა“. მათ. 15, 11-17-20; მარკ. 7, 15-18-23.

მორწმუნენი

არჩეულნი არიან სიწმიდისთვის. რომ. 8, 28-29; ეფეს. 1, 4.

მოწოდებული არიან სიწმიდისთვის. რომ. 1, 7; 1 კორ. 1, 2; 1 თეს. 4, 7.

ფლობენ სიწმიდეს. 1 კორ. 3, 17; ეფეს. 5, 8; ებრ. 3, 1.

უნდა გაშორდნენ ყოველივე იმას,

რაც ეწინააღმდეგება სიწმიდეს. ეს. 52, 12-13; 2 კორ. 6, 17; 1 თეს. 5, 22.

ცხოვრებას უნდა ატარებდნენ სიწმიდეში. 1 თეს. 4, 4; 1 პეტ. 1, 15; 2 პეტ. 3, 11-14.

უნდა აღასრულებდნენ სიწმიდეში. 2 კორ. 7, 1; ფილიპ. 3, 12-14.

უნდა იყვნენ სიწმიდეში. ლუკ. 1, 75; ფილიპ. 1, 10; 1 თეს. 5, 23; გამოცხ. 22, 11.

უნდა წარუდგნენ ღმერთს სიწმიდით. კოლას. 1, 22; 1 თეს. 3, 13; ეფეს. 5, 27.

მღვდელმსახურნი

მათ უნდა ჰქონდეთ დიდი სიწმიდე. ლევიტ. 21, 6; 2 თეს. 2, 10; ტიტ. 1, 7-8.

უნდა განშორდნენ ყოველივეს, რაც ეწინააღმდეგება სიწმიდეს. ეს. 52, 12-13.

უნდა იყვნენ მაგალითი სიწმიდისა. 1 ტიმ. 4, 12.

უნდა დაარწმუნონ და მიმართონ სამწყსო სიწმიდისკენ. ფილიპ. 2, 15; 1 პეტ. 1, 14-16.

უნდა ლოცულობდნენ მორწმუნეთა სიწმიდისათვის. 1 თეს. 3, 12-13.

მორწმუნენი წოდებული არიან წმიდანებად. ფს. 33, 9; საქმე. 9, 13-32; 20, 32; 26, 10; რომ. 12, 13; 15, 25; 1 კორ. 6, 2; 2 კორ. 1, 1; ეფეს. 1, 1-18; 3, 8-18; 4, 12; 5, 3; 6, 18; ფილიპ. 1, 1; 4, 21; კოლას. 1, 2-12; 2 თეს. 1, 10; ებრ. 3, 1; გამოცხ. 11, 18.

სიწმიდე დაპირებულია ეკლესიისთვის. ეს. 35, 8; ეზეკ. 36, 25-27; ზაქ. 14, 20-21.

აღმკრანი სიწმიდისათვის

დიდება ღმრთისა. იოან. 15, 8; ფილიპ. 1, 11.

მოწყალეობა ღმრთისა. რომ. 12, 1-2.

იმედი ზეციური დიდებისა. 1 იოან. 3, 2-3.

მოახლოება ქვეყნის აღსასრულისა. 2 პეტ. 3, 10.

ს ი წ მ ი დ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი :
დავითი. ფს. 25, 1-6; 118, 16. ისრაელი. 2 სჯ. 7, 6; 14, 2-21; 26, 19; იერ. 2, 3. იოანე ნათლისმცემელი. მარკ. 6, 20. ზაქარია და ელისაბედი. ლუკ. 1, 5-6. წინასწარმეტყველნი. ლუკ. 1, 70; 2 პეტ. 1, 21. მოციქული პავლე. 1 თეს. 2, 10.

სიწმიდე ღმრთისა

ს. ღ. არის ერთ-ერთი მისი სრულყოფილებათაგანი. ლევიტ. 11, 44-45; 19, 2; 21, 24; 20, 6; ისუ ნავ. 24, 19; 1 მეფ. 6, 20; ფს. 21, 3; 98, 5-8; ეს. 6, 3; იოან. 17, 11; 1 პეტ. 1, 16; გამოცხ. 4, 8; 6, 10; 15, 4.

ღმერთს ეწოდება

წმიდა. იობ. 6, 10; ეს. 5, 16; 6, 3; 43, 15; 57, 15; ფს. 21, 3; ოს. 11, 9; ამბ. 1, 12; ამოცხ. 4, 8.

წმიდა ისრაელისა. ფს. 70, 22; 88, 18; ეს. 1, 4; 5, 24; 37, 23; 41, 20; 43, 3-14; 45, 11; 47, 4; 48, 17; 49, 7; იერ. 50, 29; ეზეკ. 39, 7.

*

სიწმიდე ღმრთისა დიდია. 1 მეფ. 6, 20; იობ. 15, 15; 25, 5; ამბაკ. 1, 13.

მისი თვალები ნათლად ხედავენ ბოროტებას. ამბაკ. 1, 13; ფს. 5, 4-6.

13. ბიბლიის ლექსიკონი.

თვით ზეცა არ არის წმიდა მის წინაშე. იობ. 15, 15.

არაეინ არის ისე წმიდა, როგორც ღმერთი. გამ. 15, 11; 1 მეფ. 2, 2; ეს. 40, 25.

ღმერთია მხოლოდ წმიდა. გამოცხ. 15, 4.

სიწმიდე ღმრთისა განცხადებულია

მისი სახელით. 1 ნეშტ. 16, 10; ფს. 32, 21; 98, 3; 110, 9; ეს. 57, 15; ეზეკ. 36, 21-22; 39, 7; ლუკ. 1, 49.

მისი სიტყვებით. იობ. 6, 10; ფს. 11, 6.

მისი მცნებებით. რომ. 7, 12; ნემ. 9, 13; ფს. 18, 7-8.

მისი მეუფებით. ფს. 46, 8; ეს. 63, 15.

სიწმიდე ღმრთისა აღასრულებს

მის დაპირებებს. ფს. 88, 35.

მის მსჯავრს. ამოს. 4, 2.

*

სიწმიდე ღმრთისა უნდა ქმნიდეს მოკრძალების, მოწინების შიშს. ფს. 5, 7; გამოცხ. 15, 4.

ს. ღ. მოითხოვს წმიდა ღმრთის-მსახურებას. ისუ ნავ. 24, 19.

მორწმუნენი

უნდა ბაძაენენ ღმრთის სიწმიდეს. ლევიტ. 11, 44-45; 20, 26; 1 პეტ. 1, 15-16.

უნდა აქებდნენ ღმრთის სიწმიდეს. გამ. 15, 11; ფს. 21, 3; 29, 4; 47, 1; 70, 22; 96, 12; 98, 3-8.

*

ზეცათა მხედრობა აღიძებს ღმრთის სიწმიდეს. ეს. 6, 3; გამოცხ. 4, 8; 6, 10; 15, 4.

ყველა ხალხმა უნდა ადიდოს სიწმიდე ღმრთისა. გამოცხ. 15, 4.

ნუ შეურაცხყოფთ ღმრთის სიწმიდეს. ლევიტ. 22, 32; ეზეკ. 20, 39.

ღმრთის სასჯელი სიწმიდის შეურაცხყოფისთვის. ლევიტ. 20, 3.

სიხარული

სიხარულისთვის არის შექმნილი ყოველი ქმნილება ღმრთისა, პირველ რიგში ადამიანი. სამყაროს შექმნა იყო ს. შემოქმედისა, ვინაიდან ამით უნდა გამოხატულიყო მისი სიდიადე და სიყვარული (საქმე. 14, 17). მხიარული „აღილულია“ უხორცო ძალებისა ადამიანის შექმნის მაუწყებელი იყო. დაბ. 1, 26 - ს. შემოქმედისა. იობ. 38, 7 - ს. ზეცაში. ანგელოზების მხიარული მახარებლობა თან ახლდა ქრისტეს დაბადებას, ვინაიდან მასთან ერთად ქვეყნად მოვიდა „სახარება“ (სასიხარულო უწყება). ლუკ. 2, 10.

„გულისა მხიარულისა პირიცა ყვავის, ხოლო მწუხარება შინა მყოფისა მჭმუნვარებს“. იგავ. 15, 13; ფს. 50, 10.

ს-ის წყარო ღმერთია. იაკ. 1, 17; საქმე. 14, 17; ფს. 15, 11; 103, 15; 117, 24; იერ. 31, 14; 2 სჯ. 12, 7; ეკლ. 2, 24.

ცხადია, არსებობს ღმერთის გარეშე ს-იც, მაგრამ იგი არ იძლევა ჭეშმარიტ ბედნიერებას, ვინაიდან ეწინააღმდეგება ღმერთს. იგავ. 2, 14; 17, 5; ფს. 34, 15.

ღმერთს შეუძლია ს. გადააქციოს მწუხარებად და პირიქით. იობ. 20, 5; ოს. 2, 13; ეს. 24, 8; 49, 14; ფს. 29, 6. 12; 41, 6. 12; 125, 2; ებრ. 12, 11; იოან. 16, 20-22.

*

ღმერთი ხარობს თავისი ხალხით, ხალხი კი ღმერთით. 2 სჯ. 30, 9; ეს. 62, 5; 65, 19; სოფ. 3, 17; ფს. 63, 11; 67, 4; 94, 1; 103, 33; ნემ. 8, 10; ამბ. 3, 18.

ღმრთის ერთგულნი ხარობენ

მისი საბოძეარით, განსაკუთრებით მისი სიტყვით. ფს. 117, 15; იერ. 15, 16.

მისი სამართლიანობითა და სიწმინდით. ფს. 47, 12; 66, 5; 96, 12.

მისი გულმონწყალებით, მადლითა და შეწვევით. ფს. 12, 6; 30, 8; 34, 9; ეს. 49, 13.

*

ღმრთის ერთგულნი ს-ით ემსახურებიან ღმერთს. ფს. 42, 4; 99, 2.

ს. სახარების გამო. ფილიპ. 4, 4; რომ. 14, 17; იოან. 3, 29; ლუკ. 10, 20.

ს. უფლის მიმართ განუწყვეტელია; იგი არ წყდება ტანჯვის დროსაც. ფილიპ. 2, 17; 2 კორ. 7, 4; 1 თეს. 1, 6; რომ. 12, 12.

ჭეშმარიტი მორწმუნენი ხარობენ ტანჯვის გამოც, როგორც უფალთან მათი კავშირის დასაბუთებით. ლუკ. 6, 23; 1 პეტ. 4, 13; იაკ. 1, 2.

ეს არის სრულყოფილი ს. და იგი სულ უნდა იზრდებოდეს. იოან. 15, 11; 16, 22-24; 1 იოან. 1, 4.

ხსნილთა მარადიული სიხარული

წინასწარმეტყველებანი ძველი აღთქმისა. ეს. 9, 2; 35, 10; 60, 20; 61, 3; 62, 7; ფს. 125, 5; ზაქ. 2, 14.

ახალი აღთქმის შეგონებანი. 1 კორ. 2, 9; მათ. 25, 21; 1 პეტ. 1, 8-12; 4, 13; გამოცხ. 21, 3.

ს. არის საჩუქარი ღმრთისგან. 2 ნეშტ. 20, 27; ეზრა. 6, 21; ნემ. 12, 42; ფს. 112, 9; ეკლ. 2, 26; 3, 12; 5, 19.

მიწიერი სიხარული

წარმოდგენილია: ეკლ. 2, 10; 3, 22; 9, 7.

მონაცვლეობს მწუხარებასთან. იგავ. 14, 13; ეკლ. 2, 10-17.

არის ამაო. ეკლ. 2, 1-11; 6, 7; 9, 9; 11, 8.

მორწმუნეები ხარობენ

ღმრთის მიმართ. ფს. 9, 2-3; 62, 11; ეს. 61, 10; ამბაკ. 3, 18; ლუკ. 1, 47.

უფლის მიმართ. 1 მეფ. 2, 2; ფს. 31, 11; 34, 9; 63, 10; 88, 16; 96, 12; 103, 34; ეს. 61, 10; ამბაკ. 3, 18; ფილიპ. 4, 10.

მხოლოდ ღმრთის მიმართ. ფს. 42, 4.

ქრისტეს მიმართ. ლუკ. 1, 47; ფილიპ. 3, 1; 4, 10; 1 პეტ. 1, 8.

სიხარული მორწმუნეებისა არის

სიხარული ქრისტესი მათში. იოან. 15, 11; 17, 13.

ქრისტეს მიმართ გამოუთქმელი და დიდებული სიხარული. 1 პეტ. 1, 8.

სიხარული და მშვიდობა სულიწმიდის მიერ. რომ. 14, 17; 15, 13; გალ. 5, 22.

სიხარული იმაზე მეტია, რასაც იძლევა ყველა მიწიერი სიკეთე. ფს. 4, 7.

სიხარული, რომელსაც ვერაინ წაართმევს მათ. იოან. 16, 22.

სიხარულს განიცდიან

ისინი, რომლებიც მთელ თავიანთ

იმედს ამყარებენ უფალზე. ფს. 5, 11; 32, 21.

მორწმუნენი. საქმე. 16, 34; რომ. 15, 13; ფილიპ. 1, 25; 1 პეტ. 1, 8.

მართალნი. ფს. 31, 11; 32, 1; 67, 3; 96, 11-12; 117, 15; იგავ. 13, 9; 29, 6. წმინდანნი. 2 ნეშტ. 6, 41.

მშვიდნი. ფს. 33, 2; 68, 32.

უფლის მაძიებელნი. 1 ნეშტ. 16, 10; ფს. 39, 16; 69, 4; 104, 3.

ისინი, რომელთაც უყვართ უფლის სახელი. ფს. 5, 11.

მიზეზები მორწმუნეთა სიხარულისა

ცოდებათაგან განწმენდა. რომ. 5, 11.

მათი გამოხსნა. ფს. 70, 23; ეს. 14, 23; 48, 20; ლუკ. 1, 46-47; გამოცხ. 5, 9.

მათი ხსნა. ფს. 9, 14; 19, 5; 34, 9; 94, 1; 117, 14; ეს. 25, 9; 61, 10; 1 პეტ. 1, 5-6.

წყალობა ღმრთისა. ფს. 4, 6-7; 20, 6; 88, 15-16; საქმე. 2, 28.

მათი შესმენილი ლოცვები. ფს. 27, 6-7; 137, 1-3; იოან. 16, 24.

ღვთაებრივი მფარველობა. ფს. 5, 11; 15, 8-9; 32, 21; 58, 16; 62, 7.

ღვთაებრივი შემწეობა. ფს. 20, 1; 27, 7; 62, 7.

დროებითი სიკეთენი. 2 სჯ. 26, 11; 3 მეფ. 8, 66; 2 ნეშტ. 7, 10; ფს. 64, 12; იოველ. 2, 23-26; საქმე. 14, 17.

უფლის საკვირველი საქმენი. ფს. 65, 6; 91, 4; 97, 1-4; 106, 22; 125, 2-3; ლუკ. 19, 37.

ღმრთის სიტყვა. ნემ. 8, 12; ფს. 118, 162; იერ. 15, 16.

საღმრთო წერილი. საქმე. 15, 31; 1 იოან. 1, 4.

ქრისტიანული ერთობა. საქმე. 2, 46; 21, 17; ფილიპ. 2, 29; 2 ტიმ. 1, 4; 1 იოან. 1, 3-4; 2 იოან. 1, 12.

გამოხსნა საერთო უბედურებისგან. გამ. 18, 9; 2 ნემტ. 20, 27; ესთ. 8, 15-17; 9, 20; ფს. 65, 6; 104, 43; 125, 2-3.

ჰუმარტი მორწმუნენი მიიღებენ სახარებას სულიწმიდის სიხარულით. საქმე. 2, 41; 8, 37-39; 1 თეს. 1, 6.

მორწმუნეებმა უნდა განიცადონ სიხარული

ღმრთის მიმართ. ფს. 148, 2.

მაცხოვრის მიმართ. ლუკ. 1, 47.

ცხოვრების სიმტკიცის მიმართ. ფს. 94, 1-2.

ღმრთის მიმართ სარწმუნოებისთვის. საქმე. 16, 34; რომ. 15, 13; 1 პეტ. 1, 8.

იმედისათვის. ფს. 15, 9; იგავ. 10, 28; რომ. 12, 12; ებრ. 3, 6.

ღმრთისა და ქრისტეს დიდების იმედისთვის. რომ. 5, 2; 1 პეტ. 4, 13.

იმიტომ, რომ მათი სახელები დაწერილია ცაში. ლუკ. 10, 20.

იმიტომ, რომ დიდია მათი საჩუქარი ცაში. მათ. 5, 12; ლუკ. 6, 23; 1 პეტ. 4, 13.

მწუხარებაში. 2 კორ. 6, 10; 8, 2.

მოთმინებასა და სულგრძელობაში. კოლას. 1, 11; გალატ. 5, 22.

უბედურებაში. 2 კორ. 7, 4; 8, 2; 12, 9; იაკ. 1, 2; 1 პეტ. 1, 6.

დევნილება-შევიწროებაში. მათ. 5, 11-12; ლუკ. 6, 23; საქმე. 5, 41; 2 კორ. 7, 4; 12, 10; ფილიპ. 2, 17; კოლას. 1, 24; ებრ. 10, 34; 1 პეტ. 4, 13.

როდესაც დაინახვენ, რომ ითმენენ ქრისტეს სახელისთვის. საქმე. 5, 41; ფილიპ. 1, 29; კოლას. 1, 24; 1 პეტ. 4, 13.

როდესაც სიუხვეს იჩენენ. რომ. 12, 8; 2 კორ. 9, 7.

რიდით. ფს. 2, 11.

ღმრთის მსახურებასა და თაყვანისცემაში. 2 ნემტ. 23, 18; 29, 30; 1 ეზრა. 6, 21; ფს. 41, 4; 42, 4; 99, 2; 121, 1.

როდესაც აქებენ ღმერთს. 2 ნემტ. 29, 30; ფს. 41, 4; 42, 4; 62, 5; 80, 1-2; 94, 1-2; 97, 4.

ფსალმუნების გალობაში. 1 ნემტ. 15, 16; ფს. 80, 2; 94, 1-2; 97, 5-6; ეფეს. 5, 19; იაკ. 5, 13.

ყოველთვის. 2 კორ. 6, 10; ფილიპ. 4, 4; 1 თეს. 5, 16.

იმათთან ერთად, რომელნიც ხარობენ. რომ. 12, 15.

მორწმუნეთა მწუხარება შეიცვლება სიხარულად. ფს. 29, 5-11; 125, 5-6; ეს. 35, 10; იერ. 31, 13; მათ. 5, 4; იოან. 16, 20-22.

სიხარული დაპირებული აქვთ ღარიბებსა და თავმდაბლებს. ეს. 29, 19.

ლოცვები სიხარულის მისაღებად. ფს. 50, 8-12; 84, 6; 85, 4; 89, 14-15.

მორწმუნეებს არ უნდა ახარებდეთ

სიმდიდრე და ამქვეყნიური დიდება. იობ. 31, 25; ფს. 61, 10; 1 კორ. 7, 30; 1 ტიმ. 6, 17.

უსამართლობა. 1 კორ. 13, 6.

სიამაყე. იაკ. 4, 16.

თავიანთი მტრის უბედურება. იობ. 31, 29; 17, 5.

მღვდელმსახურთ უხარიათ

ცოდვილი ადამიანის მოქცევა. 2 კორ. 7, 9.

ის, რომ მათი სამწყსო დადის ჭეშმარიტ გზაზე. 2 იოან. 1, 4; 3 იოან. 1, 4. სამწყსოს სარწმუნოების სიმტკიცე კოლას. 2, 5; 1 თეს. 3, 7-9.

სამწყსოს სიყვარული და გულმოდგინება. 1 კორ. 7, 7; ფილ. 1, 7.

სამწყსოს მორჩილება. რომ. 10, 19. ის, რომ ქრისტე ნაქადაგებია. ფილიპ. 1, 12.

თავიანთი თავგანწირვა სამწყსოსათვის. 2 კორ. 12, 15; კოლას. 1, 24.

თავისი წაშება. ფილიპ. 2, 17-18.

მღვდელმსახურნი

ხელს უწყობენ მორწმუნეთა სიხარულს. 2 კორ. 1, 24; ფილიპ. 1, 25; 2 იოან. 1, 12.

ხარობენ მორწმუნეებთან ერთად. 2 კორ. 2, 3.

ლოცულობენ სამწყსოს სიხარულისათვის. რომ. 15, 13.

მათ სურთ შეასრულონ სამსახური სიხარულით. საქმე. 20, 24.

მათ სურთ, რომ აგონ ჰასუხი თავიანთ სამსახურზე სიხარულით ქრისტეს მოსვლის დღეს. ფილიპ. 2, 16; ებრ. 13, 17.

ჰმადლობენ ღმერთს მორწმუნეების სიხარულისთვის. 1 თეს. 3, 9.

მორწმუნენი არიან სიხარული მღვდელმსახურთათვის. 2 კორ. 2, 3; ფილიპ. 2, 2; ფილიპ. 1, 20.

მორწმუნენი არიან მღვდელმსახურთა იმედი, სიხარული და გვირგვინი. ფილიპ. 4, 1; 1 თეს. 2, 19.

მორწმუნენი

აღივებებიან სიხარულით, როდესაც გამოცხადდება ქრისტეს დიდება. ფს. 4, 15; 1 პეტ. 4, 13; იუდ. 1, 24.

შევიწიან თავიანთი უფლის სიხარულში. მათ. 25, 21-23,

განცხრებიან სიხარულის სავსებებით ღმერთის წინაშე. 1 ნემტ. 16, 27; ფს. 15, 11; საქმე. 2, 28; ფს. 67, 3.

*

სიხარული ზეციური და საუკუნო დაპირებულია და აღწერილი. ფს. 131, 16; ეს. 29, 19; 30, 29; 51, 3; 61, 7; 65, 14-18; იერ. 31, 13; სოფ. 3, 14; გამოცხ. 19, 7.

ს. საუკუნო და სრული დაპირებულია ერისთვის, რომელიც განთავისუფლებულია უფლის მიერ. ეს. 35, 10; 51, 11.

„მხიარულ იყო უფალი კეთილის ყოფასა მას თქუენსა“. 2 სჯ. 28, 63.

ღმერთი მუდმივად განიცდის სიხარულს თავისი ხალხის გამო. ეს. 65, 19; იერ. 32, 41.

ანგელოზები ხარობენ ღმერთის წინაშე. ეს. 13, 3.

სიხარულია ცაში ერთი შემნანებელი ცოდვილის გამო. ლუკ. 15, 7-10.

იესომ, მისთვის განმზადებული სიხარულის ნაცვლად დაითმინა ჯვარი. ებრ. 12, 2-3.

გიხაროდეთ უფლისა მიერ. ფს. 31, 11; 32, 1; 96, 12; ფილიპ. 3, 1; 4, 4.

იხარებდინ ქვეყანა. 1 ნემტ. 16, 31; ფს. 95, 11; 96, 1; 97, 4.

იხარებდენ ცანი. 1 ნემტ. 16, 31; ფს. 95, 11; გამოცხ. 12, 12; 18, 20.

სიხარულის აღმპერელი მიზეზები

ადამიანის გამოსყიდვა. ეს. 52, 9.
 ქრისტეს მოსვლა. ზაქ. 9, 9.
 ქრისტე მაცხოვრის შობა. მათ. 2,
 10; ლუკ. 1, 14; 2, 10-11; იოან. 8, 56.
 დიდი სასყიდელი (საჩუქარი) ცათა
 შინა. მათ. 5, 12.

**ბიწიერი ადამიანები ჰპოვებენ
სიხარულს**

ამქვეყნიურ სიამოვნებებში. იობ.
 21, 12; ეკლ. 7, 4; ეს. 5, 12; იაკ. 5, 5.
 ნივთიერ სიამოვნებებში. მსაჯ. 9,
 26-27; ესთ. 1, 10; ეს. 22, 13; ლუკ. 12,
 19; 16, 19; 2 პეტ. 2, 13.
 ბოროტის ქნაში. იგავ. 2, 14; იერ.
 11, 15; 30, 11; ოს. 7, 3; მარკ. 14, 11;
 ლუკ. 22, 5.
 სხვების უბედურებაში. იობ. 31, 29;
 ფს. 34, 15-19-26; 37, 16; გოდ. 1, 21;
 მიქ. 7, 8.
 მტრის სიკვდილში. იობ. 31, 29;
 ფს. 12, 4.
 ამპარტავნებაში. ამოს. 6, 13; სოფ.
 2, 15; 3, 11.

**სიხარული უკეთურთა
(ბიწიერთა)**

მოჩვენებითია. იგავ. 14, 13; ეკლ. 2,
 10-11; 7, 6.
 უგუნურება. ეკლ. 2, 2; 7, 4.
 ხანმოკლეა. 21, 12-13; ებრ. 11, 25;
 1 იოან. 2, 17.
 შეიცვლება მწუხარებად. იგავ. 14,
 13; ეს. 24, 7-11; ლუკ. 6, 25; იაკ. 5, 1.
 ჩაიშლება სასჯელით. იობ. 20, 18-
 20; 21, 13; ეს. 16, 10; 23, 12; 24, 11; 32,
 13; იერ. 7, 34; 16, 9; 25, 10; 48, 33;
 ეზეკ. 24, 25; ოს. 2, 11; იოველ. 1, 12;
 ამოს. 6, 4-7; სოფ. 2, 15.

ისპობა უეცერი სიკვდილით. იობ.
 21, 13. ეს. 5, 14; ლუკ. 12, 19-20.

სიხარული ფარისეველთა არის
 მხოლოდ წუთიერი. იობ. 20, 7-8.

საშინელი ბოლო ბიწიერთა სიხა-
 რულისა. ეკლ. 11, 9-10; ეს. 22, 13-14;
 იერ. 51, 39.

სიტყვები უფლისა არის სიხარული
 და გულის მხიარულება. ფს. 18, 8;
 118, 111; იერ. 15, 16.

კეთილი სიტყვა ამხიარულებს
 გულს. იგავ. 12, 25.

გონიერი შვილი ამხიარულებს
 მამას. იგავ. 10, 1; 15, 20; 23, 24-25;
 29, 3.

რეგვენი შვილის მამა ვერ გაიხა-
 რებს. იგავ. 17, 21; 10, 1.

რომელნიც თესვენ ცრემლებით,
 მოიმიკიან სიხარულით. ფს. 125, 5.

სიხარული ნამცნებია იუდეველ-
 თათვის მათი ღმრთისმსახურების
 დროს. ლევ. 23, 38; 2 სჯ. 12, 12-18;
 14, 26; 26, 11; 2 სჯ. 27, 7; ნემ. 8, 10.

ს. გამოსახულია იგავებში:

1) დაფარული საუენჯე მათ.
 13. 44.

2) დაკარგული ცხვრის პონა. მათ.
 18, 12-13; ლუკ. 15, 5-6.

3) დრაქმაზე. ლუკ. 15, 9.

4) მეგობარი სიძისა. იოან. 3, 29.

ს ი ხ ა რ უ ლ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე -
 ბ ი: მაცხოვარი ჩვენი იესო ქრისტე.
 ლუკ. 15, 21. ანნა. 1 მეფ. 2, 1-2.
 ბეთსამელნი. 1 მეფ. 6, 13. საული და
 ისრაელნი. 1 მეფ. 11, 15. დავითი. 2
 მეფ. 6, 12; ფს. 4, 7. იერუსალიმელნი.
 2 ნემშტ. 30. 21-23. ქირამი. 3 მეფ. 5, 7.
 დავითი და მისი ხალხი. 1 ნემშტ. 12,
 34-40; 29, 9-22. იუდეველნი. 2 ნემშტ.

15, 14. იოსაფატი და მისი ხალხი. 2 ნეშტ. 20, 27. თუდეველნი და მღვდლები. 2 ნეშტ. 30, 25. ისრაელნი. ეზრა. 6, 20-21. დანიელი. დან. 6, 23. აღმოსავლეთის მოკვნი. მათ. 2, 10. მარიამ მაგდალენელი და მარიამი. მათ. 28, 8. ყოვლადწმიდა ქალწული მარიამი. ლუკ. 1, 47. ელისაბედის ნათესავნი. ლუკ. 1, 58. ზაქე. ლუკ. 19, 5-6. მრავალი მოწაფე. ლუკ. 19, 37. მოწაფენი. ლუკ. 24, 4 1-52; იოან. 20, 20. იოანე ნათლისმცემელი. იოან. 3, 27-29. პირველი ქრისტიანები. საქმე. 2, 46; 15, 3. მოციქულები. საქმე. 5, 41. სამართლები. საქმე. 8, 5-8. კვირეული და კვირისეული. საქმე. 11, 20. წარმართნი. საქმე. 13, 48. საყრობილის მცველი ფილიპეში. საქმე. 16, 27-34. პავლე. 1 კორ. 16, 17; 2 კორ. 7, 7; კოლას. 1, 24; 2, 5; 1 თეს. 3, 9. იოანე მოციქული. 2 იოან. 1, 4; 3 იოან. 1, 3.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი ბ ი წ ი ე რ ა დ ა მ ი ა ნ თ ა ს ი ხ ა რ უ ლ ი ს ა : არტარქსერქსე. ესთ. 1, 10. აშანი. ესთ. 5, 9. ჰეროდე. ლუკ. 23, 8. მღვდელმთავარნი. მარკ. 14, 11; ლუკ. 22, 5.

სიხარული ღმრთისა

მისი სიდიადე. სოფ. 3, 7.

იგი გამოწვეულია

მონანიებით. ლუკ. 15, 7-10. ღმრთის შიშით. ფს. 146, 11. ლოცვებით. იგავ. 15, 8. ღმრთის წყალობის იმედით. ფს. 146, 11. სიმართლით, სამართლიანობით. 1 ნეშტ. 29, 17.

იგი აღძრავს ღმერთს რათა

აკურთხოს. 2 სჯ. 30, 9.

კეთილი უყოს მათ. 2 სჯ. 28, 64; იერ. 32, 41. მისცეს მათ მემკვიდრეობა. რიცხ. 14, 8.

*

ახსნა-განმარტებანი. ეს. 62, 5; ლუკ. 15, 23-24. მ ა გ ა ლ ი თ ი : სოლომონი. 3 მეფ. 10, 10.

სიხარული ღმრთის მიმართ

შაბითის დაცვას მიჰყავს კაცი მისკენ. ეს. 58, 13-14. წმინდანებს სიხარულში ღმრთის მიმართ უყვართ სჯული უფლისა. ფს. 1, 2. წმინდანები ს. ღ. მ. ტებეიან ღმრთის დიდი სიკეთით. ნემ. 9, 25. წმინდანები ს. ღ. მ. ნუგეშს პოუბენ ღმრთით. ფს. 93, 19. მლიქნელებს გულში სძულთ სიხარული ღმრთის მიმართ. იობ. 27, 10. ნეტარება ღმრთის მიმართ სიხარულში. ფს. 111, 1.

სოდომი და გომორა

„უმოლხინეს იყოს ქვეყანა იგი სოდომისა და გომორისა დღესა მას სასჯელისასა, ვიდრე ის ადგილები, რომელნიც არ მიიღებენ ქრისტეს მოწაფეებს“. მათ. 10, 15; 11, 24; მარკ. 6, 11; ლუკ. 10, 12.

ქრისტე ამბობს: სოდომი დარჩე-ბოდაო დღევანდლამდე, მასში რომ ყოფილიყო გამოცხადებული ის ძალ-თაქმელებანი, რომლებიც გამოცხადებულ იქმნენ კაპერნაუმში. მათ. 11, 23.

სპარსეთ-მიდის სამეფო

ერცულდებოდა ინდოეთიდან ეთი-
ოპიამდე. ესთ. 1, 1.

ემბლემა

ვერცხლის ნაწილი კერპისა, რო-
მელიც ესიზმრა ნაბუქოდონოსორს.
დან. 2, 32.

დათვი. დან. 7, 5.

ორრქიანი ვერძი. დან. 8, 3. 20.

*

მისი დედაქალაქი — სუსა, სუსანი
(სუზი). ესთ. 1, 2; 8, 14.

იეგბატანი (ეგბატანი) — ასევე
დედაქალაქი. ეზრა. 6, 2.

შედგებოდა მრავალი სამთავრო-
საგან. ესთ. 1, 1; დან. 6, 1.

მისი კანონები უცვლელია. დან. 6,
12-15.

მართავდნენ თვითმპყრობელნი.
ესთ. 3, 8.

ხალმართო წერილში მოხსენებული
მეფეები

კიროსი. ეზრ. 1, 1; 4, 5.

ასარსურაი. ეზრა. 4, 6.

დარიოს მიდიელი. ეზრ. 6, 1; 6, 14;
დან. 5, 31; 11, 2.

არტაქსერქსე. ეზრ. 4, 7; 6, 13; 7, 1;
ესთ. 1, 1.

ასურელი მეფენი (ასურასტანის
მეფე). ეზრ. 6, 21.

ბაბილონის მეფენი. ნემ. 13, 5.

თავიანთ თავს უწოდებდნენ მეფეთა
მეფეებს. ეზრ. 7, 12.

ცხოვრობდნენ სასასლეებში. ესთ.
1, 2.

არაჩვეულებრივად მდიდრები იყ-
ვნენ. ესთ. 1, 4.

სავსე იყვნენ ფუფუნებით. ესთ. 1,
3-8.

ხელში ეჭირათ ოქროს სამეფო
კვერთხი (სკიპტრა). ესთ. 5, 2.

ნებართვის გარეშე მიახლოებულთ
კლავდნენ. ესთ. 4, 10.

განთქმულნი იყვნენ ბრძანებებით.
ესთ. 1, 13; მათ. 2, 1.

*

მისი ხალხი მეომარია. ეზეკ. 27,
10; 38, 5.

ჰქონდათ თავისებური ზნეჩვეუ-
ლებები. ესთ. 1, 8; 2, 12-13.

მისმა მეფეებმა ბაბილონი აიღეს.
დან. 5, 30-31.

ებრაელთა გათავისუფლება. 2
ნემტ. 36, 20-23. ეზრ. 1, 1-4.

წინასწარმეტყველებანი მის
შესახებ

ღიადი გამარჯვება. დან. 8, 4.

ებრაელთა განთავისუფლება. ეს.
44, 27; 45, 1-4.

საბერძნეთის დაპყრობა ქსერქსეს
დროს. დან. 11, 2.

დაცემა ალექსანდრე დიდის დროს.
დან. 8, 6-7; 11, 3.

საილენძი, რკალი

სპილენძს მოიპოვებენ მთებში. 2
სჯ. 8, 9.

სპილენძი იწმინდება გამოდნობით.
იობ. 28, 2.

თვისებები

მტკიცეა. იობ. 40, 13.

მყარია. ლევიტ. 26, 19.

კეთილფეროვანია. ეზრ. 8, 27.

ღნება. ეზეკ. 22, 18-20.

წკრიალა. 1 კორ. 13, 1.

*

აელვარებული (წმიდა) რვალი. 2 ნეშტ. 4, 16; ეზეკ. 1, 7.

მისი ღირებულება — იქროსა და ვერცხლზე დაბალი. ეს. 60, 17; დან. 2, 32.

სპილენძის ნაკეთობათა სიძველე. დაბ. 4, 22.

სპილენძით ფართო ეაჭრობა. ეზეკ. 27, 13; გამოცხ. 18, 11-12.

სპილენძის სიუხვე. 2 სჯ. 8, 9.

ხშირად ნაალაფარია დიდი რაოდენობით. ისუ ნავ. 22, 8; 2 მეფ. 8, 8; 4 მეფ. 25, 13-16.

ცეცხლში იწმინდება. რიცხ. 31, 22.

უმათერესად ეძღვნება ღმერთს. ისუ ნავ. 6, 18, 23; 2 მეფ. 8, 10-11; გამ. 38, 29.

შეაგროვა დაეთმა ტაძრის ასაშენებლად. 1 ნეშტ. 22, 3. 14, 16; 29, 2-7.

ფულად სხმარად. მათ. 10, 9.

სპილენძის განკეთდება:

კარიბჭის საკეტები. 3 მეფ. 4, 13.

ბორკილები. მსაჯ. 16, 21.

ფარები. 3 მეფ. 14, 27; 2 ნეშტ. 12, 10.

მუზარადები და ჯაჭვები. 1 მეფ. 17, 5.

საწვივეები (საბარკულები). 1 მეფ. 17, 6.

წმინდა ჭურჭელი. გამ. 27, 3; 3 მეფ. 7, 45.

სამსხვეპლოები. გამ. 27, 2; 39, 39.

ბოძების (სვეტების) კვარცხლებები. გამ. 38, 11. 18.

საბანელი (ემბაზი). გამ. 30, 18; 3 მეფ. 7, 38.

ბოძები (სვეტები). 3 მეფ. 7, 15-16. კერპები. დან. 5, 4.

მუსიკალური ინსტრუმენტები. 1 ნეშტ. 15, 19.

*

მოსემ ს. გააკეთა გველი. რიცხ. 21, 9; 4 მეფ. 18, 4.

გაღატანითი მნიშვნელობით

ჯიუტი ცოდვილები. ეს. 48, 4; იერ. 6, 28.

ღმრთის აღთქმები. ზაქ. 6, 1.

ქრისტეს ძალა და ურყეობა. დან. 10, 6.

წმინდანებისთვის მიცემული ძალა. იერ. 15, 20; მიქ. 4, 13.

მაკედონიის იმპერია. დან. 2, 39.

უკიდურესი გვალეა. 2 სჯ. 28, 23. მიწა. ლევიტ. 26, 19.

სრული, სრულყოფილი (ბანსრულბული)

ღმრთის სრულყოფილება არის განუსაზღვრელი სიდიადე და უზადო მშვენიერება მისი ბუნებისა (თვითუბისა), რომელიც გამორიცხავს ყოველგვარ ნაკლს. მათ. 5, 48; რომ. 12, 2; იაკ. 1, 15.

ჩვენი ხსნის (სულისჩამდგმელი) იესო სრულყოფილ იქმნა ღმრთის სრულყოფილებად ქვეყნად სიცოცხლითა და ტანჯვებით. ებრ. 2, 10; 7, 28.

სრულყოფილებისკენ მოწოდებულნი არიან იესოს მოწაფენიც. ბერძნული სიტყვა „სრულყოფილი“ — ნაწარმოებია არსებითი სახელისგან,

რომელიც აღნიშნავს „მიზანს“. ამის გამო ის იხმარება ორგვარი აზრით:

ერთი მხრივ, ჩვენი ბუნების სრულყოფის აზრით, რაც აუცილებელია ჩვენთვის მიზნის მისაღწევად. მათ. 19, 21; ფილიპ. 3. 12; 2 ტიმ. 3, 16-17. მეორე მხრივ, პავლე მოციქული უკვე იმ დროს ქრისტეს ეკლესიის წევრებს „სრულყოფილებს“ უწოდებს იმ აზრით, რომ ისინი ამ მიზნისკენ მიმავალ გზაზე არ ყოვნდებიან, მისკენ მიდიან. 1 კორ. 2, 6; ფილიპ. 3, 15; ებრ. 5, 14.

ეს სიტყვა ჩვეულებრივ გვხვდება ახალ აღთქმაში; მათე. 5, 48; 19, 21; 1 კორ. 13, 10. კოლ. 3, 14; იაკ. 1, 25.

ს რ უ ლ ი - „იყვენით თქვენ სრულ, ვითარცა მამა თქვენი ზეტათა სრულ არს“. მათ. 5, 48.

„უკეთუ გნებავს, რაითა სრულ იყო, წარვედ და განჰყიდე მონაგები შენი, და მიეც გლახაკთა“. მათ. 19, 21; მარკ. 10, 21.

სრულყოფა, სრულყოფილება

ნება ღმრთისა სრულყოფილებაა. რომ. 12, 2.

ღმრთის ს. უნდა იყოს მაგალითი ჩვენი სრულყოფისთვის. მათ. 5, 48.

სრულყოფა ცხადად ჩანს

როცა ადამიანი თავის ენას იმორჩილებს. იაკ. 3, 2.

თუ გინდა სრულყოფილება, გაყიდე მონაგები შენი და მიეც გლახაკთა. მათ. 19, 21.

ღმერთი იფარავს მორწმუნეთა სრულყოფილებას. კოლას. 4, 12; 1 თეს. 5, 23.

მორწმუნენი

აღორძინდებიან სრულყოფილებაში. ფილიპ. 3, 15; ეფეს. 4, 13.

მიისწრაფიან სრულყოფილები-სკენ. ებრ. 6, 1.

სრულყოფილნი არიან ქრისტეს მიერ. 1 კორ. 2, 6; კოლას. 1, 28.

არ დაენდობიან თავიანთ სრულყოფილებას. იობ. 9, 20; ფილიპ. 3, 12.

ქრისტეს მსახურთ უნდა მიჰყავდეთ მორწმუნენი სრულყოფილებისკენ. კოლას. 1, 28.

*

შეგონებანი სრულყოფისთვის. მათ. 5, 48; 2 კორ. 7, 1; ებრ. 6, 1.

სიყვარული არის კაცშირი სრულყოფისა. კოლას. 3, 14.

ვინც ასრულებს ღმრთის სიტყვას, აქვს სიყვარულის სრულყოფა. 1 იოან. 2, 5.

სრული სიყვარული შიშს დევნის. 1 იოან. 4, 18.

მოთმინებას მიჰყავს სრულფილები-სკენ. იაკ. 1, 4.

სარწმუნოება სრულ-იქმნება საქმე-ებით. იაკ. 2, 22.

სიტყვა ღმრთისა არის

სრული სჯული (კანონი). იაკ. 1, 25.

მისი დანიშნულებაა სრულყოფი-სკენ წაყვანა. 2 ტიმ. 3, 16-17.

ილოცეთ, რათა გახდეთ სრულყოფილნი. კოლას. 4, 12.

ქრისტიანები უნდა ესწრაფოდნენ სრულყოფისკენ. ეფეს. 4, 13; კოლას. 1, 28.

ცაში მორწმუნენი დატყებებიან სულისა და სიორცის სრული სრულყოფით. ებრ. 11, 40; 12, 23.

საყვედური სრულყოფის ნაკლებობისთვის. გამოცხ. 3, 2.

სტუმართმოყვარეობა

ს. ნამცნებია. ლევიტ. 25, 35; რომ. 12, 13; ებრ. 13, 2; 1 პეტ. 4, 9.

მღვდელმსახურნი სტუმართმოყვარენი უნდა იყვნენ. 1 ტიმ. 3, 2; ტიტ. 1, 8.

ს. არის მორწმუნეთა მოვალეობა. იობ. 31, 17.

სტუმართმოყვარეობა უნდა გაუწიოთ

უცხოელებს. ებრ. 13, 2.
ღარიბებს. ეს. 58, 7.

*

ქრისტე მისი მოწაფეებისთვის განუეულ სტუმართმოყვარეობას მიიღებს, როგორც მისთვის განუეულს. მათ. 10, 40; 18, 5; მარკ. 9, 37; ლუკ. 9, 48; იოან. 13, 20.

დაპირებანი იმათთვის, რომელთაც აქეთ სტუმართმოყვარეობა. ეს. 58, 7-8; 2 კორ. 9, 6; ებრ. 13, 2.

სტუმართმოყვარეობა დაჯილდოვდება ერთი ჭიქა წყლისთვისაც კი. მათ. 10, 42; მარკ. 9, 41.

ცოდვთა უარი სტუმართმოყვარეობაზე. იობ. 22, 7; მათ. 25, 42-45.

ს ტ უ მ ა რ თ მ ო ყ ვ ა რ ე ო ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: მელქისედეკი. დაბ. 14, 18; აბრაამი. დაბ. 18, 3-8. ლოთი. დაბ. 19, 2-3. ლაბანი. დაბ. 24, 31; იოსები. დაბ. 43, 16-17. იოთორი. გამ. 2, 20; მანოე. მსაჯ. 13, 15 გაბაონელი

მოხუცი. მსაჯ. 19, 20-22. სამუელი. 1 მეფ. 9, 22. დავითი. 2 მეფ. 6, 19. სარეფთელი ქერიე დედაკაცი. 3 მეფ. 17, 9; აბდია. 3 მეფ. 18, 4-13; სომანიტელი დედაკაცი. 4 მეფ. 4, 8. ბოოზი. რუთ. 2, 14. ნემია. ნემ. 5, 17. ზაქე. ლუკ. 19, 6. კლეოპა და მისი თანამგზავნი. ლუკ. 24, 29. სამარიტელნი. იოან. 4, 40. ლუდია. საქმე 16, 14-15. მელიტონის მცხოვრებნი. საქმე 28, 2. პოპლიოსი. საქმე 28, 7. ფიბე. რომ. 16, 1-2. გაიოზი. 3 იოან, 1, 5-6.

სულგრძელობა ღმრთისა

ს. ღ. ერთ-ერთი მისი სრულყოფათაგანია. გამ. 34, 6; რიცხ. 14, 18; ნემ. 9, 16; ფს. 86, 15; 102, 8; 144, 8; იონა. 4, 2; ნაუმ. 1, 3.

ღმერთს ეწოდება ღმერთი მოთმი-ნებისა. რომ. 15, 5.

ს. ღ. რომელიც კლინდება ქრისტეს შუამავლობით. ლუკ. 13, 8.

ღმრთის სულგრძელობის მიზანი არის ცოდვილების ხსნა. 2 პეტ. 3, 9.

სულგრძელობა ღმრთისა აღძრავს ცოდვილებს სინანულისთვის. რომ. 2, 4; 2 პეტ. 3, 15.

ს. ღ. გამოჩნდება ცოდვთა პატიებაში. ნემ. 9, 17.

სულგრძელობა ღმრთისა გამოიხატება

იმით, რომ ღმერთი აყოვნებს თავის რისხვას. ფს. 77, 38; ეს. 48, 9; ოს. 11, 9.

მისი ერის მიმართ. რიცხ. 14, 27; ნემ. 9, 19-30; ფს. 77, 38; ეს. 30, 18; 48, 9; გოდ. 3, 22; ეზეკ. 20, 17.

ცოდვილების მიმართ. ეკლ. 8, 12; რომ. 9, 22; 1 პეტ. 3, 20; 2 პეტ. 3, 9.

იმით, რომ ღმერთი აგვიანებს თავისი წმინდანების მტერთა დასჯას. იერ. 15, 15; ლუკ. 18, 7; გამოცხ. 6, 10.

ღმრთის სულგრძელობას აქვს საზღვარი. დაბ. 6, 3; იერ. 6, 11; 15, 6; 44, 22; ეზეკ. 5, 13.

ბიწიერი ადამიანები

ბოროტად სარგებლობენ ღმრთის სულგრძელობით. გამ. 8, 15; ეკლ. 8, 11; ეს. 7, 13.

უგულებელყოფენ ღმრთის სულგრძელობას. რომ. 2, 4.

დაისჯებიან ღმრთის სულგრძელობის უგულებელყოფისთვის. ნემ. 9, 30; იერ. 44, 22; რომ. 2, 4-5.

სულგრძელობა ღმრთისა, დამტყიცებული მაგალითით: უნაყოფო ლეღვის ხე. ლუკ. 13, 6-9.

ღ მ რ თ ი ს ს უ ლ გ რ ძ ე ლ ო ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ამორცველთა შესახებ. დაბ. 15, 16. აქაბის შესახებ. 3 მეფ. 21, 29. მანასიას შესახებ. 2 ნემტ. 33, 10-13. ისრაელების შესახებ. ნემ. 9, 19; ფს. 77, 38; ეზეკ. 20, 17. იერუსალიმის შესახებ. მათ. 23, 37; ლუკ. 13, 34. პავლეს შესახებ. 1 ტიმ. 1, 16; ძველი ქვეყნის შესახებ. 1 პეტ. 3, 20.

სული

ადამიანის სული

ადამიანის ხილული, ხორციელი სახისგან მისი უხილავი, სულიერი სახე იმით განსხვავდება, რომ ის არის თვით არსი და იმავე დროს სასიცოცხლო საწყისი ადამიანისა. მასში ორი

საფეხურია: უმდაბლესი, ცხოველთან საერთო სამშენიველი გრძნობადობა, ნებითი აღძვრანი და იდეების შეთავსების უნარი, და უმაღლესი, სულიერი არსი, სული დამოუკიდებელი განსჯით, თვითმეგნებით და თავის თავზე ფიქრისა, თავის შინაგან მდგომარეობაზე ანგარიშის მიცემისა და თავის მოქმედებათა წარმართვის უნარით.

ეს სულიერი არსი განსაზღვრულია საღმრთო წერილში (როგორც ძველ ებრაულ, ასევე ბერძნულ ტექსტში) სიტყვით, რომელიც აღნიშნავს, საკუთრივ, „ქროლვას“ ან „სუნთქვას“ (ასევე „ქარს“), და გამოხატავს ცნებას რაღაც უხილავის, მაგრამ ცოცხალის შესახებ. ეს ჭეშმარიტი არსი ადამიანისა მასში ჩანერგილია ღმრთის მიერ, მარად არსებული უხილავი სულის მიერ, და ადამიანის სხეულს ტოვებს სიკვდილის უკან. დაბ. 2, 7; ეს. 42, 5; ეკლ. 12, 7; ფს. 145, 4; საქმე. 7, 59; ლუკ. 8, 55.

სულის უმდაბლესი და უმაღლესი საფეხურები ყოველთვის ვერ არის მკვეთრად გამიჯნული ადამიანის შინაგან ცხოვრებაში, ისევე როგორც მათი აღმნიშნული სიტყვები „სამშენიველი“ და „სული“ ხშირად ირევიან ერთმანეთში, იხმარებიან თითქმის როგორც სინონიმები. თუმცა თავდაპირველი დანიშნულება უმაღლესი საფეხურისა (სულისა) ის იყო, რომ წარემართა უმდაბლესი საფეხური (სამშენიველი) და ხორცი (სხეული); ეს ურთიერთმიმართება დარღვეულია ცოდვით. ლუკ. 1, 46-47; 1 თეს. 5, 23; ებრ. 4, 12; იუდ. 19; სულისა და

სამშენიველის გამიჯვნა კარგად ჩანს სიტყვებიდან: „მშენიერი, რომელთა სულ არა აქუს“. იუდ. 1, 19.

სულის უნარი

განსჯის ძალა და თვითშეგნება. ფს. 76, 6; 1 კორ. 2, 11.

გაარჩიოს სიკეთე ბოროტებისგან და გააკეთოს არჩევანი, დაეთანხმოს ერთს, ან მეორეს. ეს. 7, 15.

თავისი წარმოშობის წყალობით ადამიანის სულს აქვს უნარი, ამაღლდეს ხილულ ქვეყანაზე და ისწრაფოდეს უხილავი ღმრთისკენ. ეს. 26, 9; ფს. 41, 24.

„რა სარგებელ ეყოს კაცსა, უკეთუ სოფელი ყოველი შეიძინოს, და სული თვისი იზღიოს? ანუ რა მისცეს კაცმან ნაცვალად სულისა თვისისა?“ მათ. 16, 26; მარკ. 8, 36-37.

„ძე კაცისა მოვიდა არა წარწყმედად სულსა კაცთასა, არამედ ცხოვრებად“. ლუკ. 9, 56.

„აწ სული ჩემი შეძრწუნებულ არს“. იოან. 12, 27.

„რომელმან მოიპოვოს სული თვისი, წარწყმიდოს იგი; და რომელმან წარწყმიდოს სული თვისი ჩემთვის, მან პოვოს იგი“. მათ. 10, 39; 16, 25; მარკ. 8, 35; ლუკ. 9, 24; 17, 33.

„რომელსა უყვარდეს სული თვისი, წარიწყმიდოს იგი; და რომელსა სძულდეს სული თვისი ამას სოფელსა ცხოვრებად, საუკუნოდ დაიმარხოს იგი“. იოან. 12, 25.

ღმრთის სული

ღმერთი არის მარადის მყოფი სული, რომელიც წარმოადგენს ყოვე-

ლივეს შემქმნელს. იოან. 4, 24; ფს. 89, 1-2; დაბ. 1, 2; ფს. 32, 6; 103, 30; ეს. 42, 5; იობ. 33, 4; საქმე. 17, 25.

ღმრთის სული ყველაზე მეტად ვლინდება იმ ადამიანებში, რომელთაც იგი აქცევს თავის იარაღად ღრობით, გარკვეული მიზნისთვის, ან ხანგრძლივად, განსაკუთრებული მსახურებისთვის. იობ. 32, 8; 1 მეფ. 16, 13 (მას შემდეგ, რაც სამოელმა სცხო დავითს მეფედ); (ღმრთის სულის ღრობითი მოქმედება) 1 მეფ. 10, 10.

ისრაელის მსაჯულნი ასევე იღებდნენ ღმრთის სულს (მსაჯ. 3, 11 – გოთონიელ; 6, 34 – გედეონი; 11, 29 – იფთაე და სხვ.); მაგრამ ყველაზე მეტად – წინასწარმეტყველნი (ეს. 59, 21; ეზეკ. 11, 5; მიქ. 3, 8 და სხვ.) და წმ. წერილის შემდგენელნი (2 პეტ. 1, 21).

საღმრთო განგება კაცობრიობას ამზადებს იმისათვის, რომ ყველა აღივსოს ღმრთის სულით და ამ გზით გახდეს არსებითად მისი ღვიძლი შვილი. რომ. 8, 14.

ეს უკვე ნაწინასწარმეტყველებია ძველ აღთქმაში. ეზეკ. 36, 26; ეს. 44, 3.

ღმერთი თავის განგებას ახორციელებს მიწაზე თავისი ძის გარდმოგზავნით, რომელიც მამასთან მარადიულ სულიერ ერთობაში მისი ერთარსია. იოან. 10, 30; 2 კორ. 3, 17. იესო გამომხსნელი ღვაწლით ღმრთის სულს (სულიწმინდას) გზა ხსნილი აქვს იმ ადამიანთა გულებში, რომელთაც სწამთ იესო, როგორც თავისი მხსნელი, მაცხოვარი. უფაღმა იესო ქრისტემ, პირველ ყოვლისა, თავის მოწაფეებს აღუთქვა სულიწმინდა და გადმოგზავნა იგი ორმოცდამეათე დღეს (მარტვილიის დღეს

ანუ სულიწმინდის მოფენის დღეს). მათ. 3, 11; ებ. 11, 2; იოან. 3, 34; ლუკ. 4, 18; 24, 49; იოან. 14, 16-23.

სული განაახლებს შინაგან ადამიანს

იგი არის ღმრთის მიერ თავის მსხვერპლად გაღება და ამიერიდან — იდეშალი დაკრძალული სიცოცხლე ღმრთის შეილობისა. იოან. 3, 5; 2 კორ. 5, 17; იოან. 3, 8; კოლ. 3, 3; იოან. 14, 17; 1 კორ. 2, 14; იოან. 6, 63.

სული არის ღმრთის თავისუფალი საჩუქარი (ძღვენი); იგი შეიძლება მიღებულ იქნას სინანულითა და რწმენით აღსავსე გულითადი მიმართვით იესოსადმი, ღმრთის მიერ ჩვენთვის მონიჭებული მაცხოვრისადმი, ჩვენთვის ნამცნები სიტყვის საფუძველზე (რასაც ნიშნავს ნათლისღება). ეფეს. 2, 4; საქმე. 2, 38; ტიტ. 3, 5; ეფეს. 1, 13; საქმე. 19, 4-6; 10, 44; გალ. 3, 2; ლუკ. 11, 13; საქმე. 8, 15-19.

ღმრთის სულის ზემოქმედებანი გამოხატულია გარეგნული მოვლენებით, რომლებიც თან სდევდა მის (სულიწმინდის) გადმოსვლას მოწაფეებზე ორმოცდამეათე დღეს: ცეცხლითა და ქარბუქით (ცეცხლი ანათებს და ათბობს, მაგრამ სწკავს კიდევაც; ქარბუქი — ნიშანია გატაცების უზარმაზარი ძალისა).

ქრისტიანობის პირველ ხანებში მოციქულთა გარდა ეკლესიის ცალკეულ წევრებსაც მიემადლებოდათ არაჩვეულებრივი სულიერი უნარი, რომელიც შემდგომ წაერთმეოდათ ხოლმე (წინასწარმეტყველების ნიჭი, სნეულთა განკურნების ნიჭი, სხვადასხვა ენის ფლობა). 1 კორ. 12, 14.

იმ დროისთვის ჩვეულებრივ სულიერ ნიჭთა შორის პირველ რიგში უნდა დავასახელოთ შინაგანი გაცისკროვნება, განათება, რომლის წყალობითაც ადამიანი სწავლობს ღმერთის, იესოს და მის მიერ დადასტურებული ღვთაებრივი ჭეშმარიტების შეცნობას. იოან. 16, 8-13; 1 კორ. 2, 10; 12, 3; ეფეს. 1, 17.

სული ახდენს ამავე დროს გულის განწმენდას და კურთხევას სიყვარულში; ადამიანი სწავლობს ღმრთის ნების აღსრულებას შინაგანი გულისწადილით და უკვე აღარ არის შებოჭილი გარეგნული კანონით. გალ. 5, 16; რომ. 8, 2; 4, 10; 5, 5. — სულის სხვა ნაყოფი იხ. გალ. 5, 22; 2 ტიმ. 1, 7; გალ. 5, 18; 2 კორ. 3, 17; რომ. 7, 6.

სული წარმართავს მისწრაფებებსა და ფიქრებს ზევით (სიმაღლეებისაკენ) და გულს იმედით განამტკიცებს. ეფეს. 1, 13; 2 კორ. 1, 22; რომ. 8, 11; 15, 13.

ამრიგად, სული წარმოადგენს ცოცხალ კავშირს, რომელიც გუერთიანებს ღმერთთან და განამტკიცებს ღმრთის ეკლესიას მშეიდობით. ეფეს. 2, 18; 4, 3; ფილიპ. 2, 1; 2 კორ. 13, 13.

რამდენადაც დიდებული და განუზომლად დიდია სულიწმინდის ნიჭი (მადლი, საჩუქარი), იმდენად დიდია დანაშაული იმისა, ვინც ეწინააღმდეგება მასში მოქმედ სულს, ან აღდგება კიდეც მის წინააღმდეგ და გმობს მას. 1 თეს. 4, 8; საქმე. 7, 51; მათ. 12, 32; საქმე. 5, 3 (ანანია და საპფირა). ებრ. 6, 4.

როდესაც (გამოცხ. 1, 4) ლაპარაკია შეიდ სულზე, რომლებიც ღმრთის საყდრის წინ იმყოფებიან, ან (1 კორ.

14, 32) - წინასწარმეტყველურ „სულღებზე“, ეს არ ნიშნავს, რომ სული ღმრთისა განიყო, განაწილდა: მრავლობითობა მიუთითებს მხოლოდ სულის მოქმედებათა და ნიჭთა მრავალფეროვნებაზე; სული კი ერთი და იგივეა, ის, რომელიც ქმნის ყველაში ყველაყვეს („განყოფანი მადლთანი არიან, და იგივე სული არს... განყოფანი შეწევნათანი არიან, და იგივე თავადი ღმერთი არს, რომელი შეიქმს ყოველსა ყოველთა შორის“). 1 კორ. 12, 4-6.

სულიწმიდა

იესო ქრისტეს ნათლისღების შემდეგ, სულიწმიდა გადმოვიდა მასზე მტრედის სახით და გაჩერდა (დადგა) მასზე. მათ. 3, 16; მარკ. 1, 10; ლუკ. 3, 22.

იოანე ნათლისმცემელმა უთხრა მასთან ნათლისღებისათვის მოსულ ხალხს: „მე ნათელ-გკემთ თქვენ წყლითა სინანულად... ხოლო მან (იესო ქრისტემ) ნათელ-გცეს თქვენ სულითა წმიდითა და კაცებითა“. მათ. 3, 11; მარკ. 1, 8; ლუკ. 3, 16; იოან. 1, 33.

ყოველი ცოდვა ეპატიება კაცს, სულიწმიდის გამობის გარდა. მათ. 12, 31-32; მარკ. 3, 28-29; ლუკ. 12, 10. როდესაც მაცხოვარმა გაგზავნა თორმეტი მოწაფე საქადაგებლად, უწინასწარმეტყველა, რომ მათ დატანჯავენ, მთავართა და მეფეთა წინაშე მიიყვანენ, მაგრამ ნუ იზრუნებენ რა თქვან იმიტომ, რომ სულიწმიდა ილაპარაკებს მათი პირით. მათ. 10, 19-20; მარკ. 13, 11; ლუკ. 12, 11-12.

იესო ქრისტეს მუცლადღება სულიწმიდისაგან არის. მათ. 1, 18-20; ლუკ. 1, 30-35.

„ოდეს მოვიდეს სული იგი ჭეშმარიტებისა, გიძლიდეს თქვენ ჭეშმარიტებასა ყოველსა“. იოან. 16, 13.

„სული ჭეშმარიტებისა (წმიდა) მამისგან გამოვალს“. იოან. 15, 26.

ნათლისღების შემდეგ იესო ქრისტე მიჰყავს სულს უდაბნოში. მათ. 4, 1; მარკ. 1, 12; ლუკ. 4, 1.

სულიწმიდის მოქმედების ბაზოზატულება

წყალი

იოან. 3, 5; 7, 38-39.

ცოცხალი (ცხოველი) წყალი. იერ. 2, 13; 17, 13; იოან. 4, 10; 7, 37-39; გამოცხ. 7, 17; 21, 6; 22, 1-17.

ნაყოფიერი წყალი. ეს. 27, 3; 41, 18; 43, 2; 58, 11.

წყურვილის მომკვლელი. ეს. 41, 17-18; 44, 3; 55, 1; იერ. 17, 8; იოან. 4, 14; გამოცხ. 22, 17.

განმწმედელი. რიცხ. 31, 23; ეზეკ. 16, 9; 36, 25; ეფეს. 5, 26; ებრ. 10, 22.

„წყარო, რომელსა არა მოაკლდის წყალი“. ეს. 58, 11; იოან. 4, 14.

უსასყიდლოდ მოცემული. ეს. 55, 1; იოან. 4, 14; გამოცხ. 21, 6; 22, 17.

ცეცხლი

3 მეფ. 19, 12; იერ. 23, 29; მათ. 3, 11; ლუკ. 3, 16.

განწმედელი. რიცხ. 31, 23; ეს. 4, 5; 10, 17; ზაქ. 13, 9; მალ. 3, 2.

განმანათლებელი. გამ. 13, 21; ფს. 77, 14.

მშოინათქმელი. 2 მეფ. 22, 9; ფს. 17, 8-9.

ქარი

იოან. 3, 8.

რომელიც ქრის, საითაც უნდა. იოან. 3, 8; 1 კორ. 12, 11.

ძლიერი. 3 მეფ. 19, 11; საქმე. 2, 2.

მაცოცხლებელი. ეზეკ. 37, 9-14.

წვიმა და ნამი

ფს. 71, 6.

ნაყოფის მომცემი. ეს. 26, 19; 55, 10-11; ეზეკ. 34, 26-27; ოს. 6, 3; 14, 6.

გამაგრილებელი. ფს. 67, 9; ეს. 18, 4.

„ცვარი გარდამომავალი ერმონით მთასა ზედა სიონსა, რამეთუ მუნ ამცნო უფალმა კურთხევა“. ფს. 132, 3.

ზეთი

ფს. 44, 7; 132, 2.

განმკურნებელი. ეს. 1, 6; ეზეკ. 16, 9.

შეების მომგვრელი. ფს. 22, 5; ეს. 61, 3.

მანათობელი. ზაქ. 4, 11-14; მათ. 25, 3-4; 1 იოან. 2, 20-27.

განსწმენელი. გამ. 29, 7; 30, 25; ლევიტ. 10, 7; ფს. 88, 21; 132, 2; ეს. 61, 1.

ხმა

3 მეფ. 19, 12-13.

მეტყველი. რიცხ. 7, 89; მათ. 10, 20.

ღამრიგებული. ეს. 30, 21; იოან. 16, 13.

გამაფრთხილებელი. ფს. 94, 8; ებრ. 3, 7-15; საქმე. 10, 15.

მტრელი

მათ. 3, 16; მარკ. 1, 10; ლუკ. 3, 22; იოან. 1, 32.

ბეჭელი

ეფეს. 1, 13; 4, 30; 2 კორ. 1, 22.

გაყოფილი ენები

საქმე. 2, 3.

სულიწმიდა -- ღმერთი

სულიწმიდა თანასწორია ღმრთისა და ერთია მასთან. ეს. 48, 16; მათ. 12, 28; ლუკ. 11, 20; მათ. 28, 19; რომ. 8, 11; 1 კორ. 2, 10-11; 12, 3-6; 2 კორ. 13, 13; ეფეს. 4, 4-6.

სულიწმიდა არის

ღმერთი. საქმე. 5, 3-4; 7, 51; ფს. 77, 18-19; კოლას. 2, 2.

ღმერთი ძლიერი. საქმე. 7, 51; ფს. 77, 18-19.

უფალი. ეს. 6, 8-10; საქმე. 28, 25-27; ლუკ. 2, 26-29.

ისრაელის ღმერთი. 2 მეფ. 23, 2-3.

სული ღმრთისა. დაბ. 1, 2; იობ. 33, 4; მათ. 3, 16; 12, 28; რომ. 8, 9-14; 1 კორ. 2, 11; 6, 11; 2 კორ. 3, 3; ეფეს. 4, 30; 1 პეტ. 4, 14; 1 იოან. 4, 2.

თვისებანი სულიწმიდისა და ღმრთისა

მამა ღმერთი

სულიწმიდა

მრადისმყოფი

რომ. 14, 26.

ებრ. 9, 14.

ყოვლისშემკლებელი

2 ნეშტ. 20, 6;
ფს. 88, 6-8;
იერ. 32, 17.

ეს. 11, 2;
ეს. 30, 28-27;
რომ. 15, 13-19.

კეთილი

მათ. 19, 17;
ლუკ. 18, 19;

ნემ. 9, 19;
ფს. 142, 10.

წმიდა

ლევიტ. 19, 2;
ლევიტ. 20, 26;
1 შეფ. 2, 2;
ფს. 98, 8;
გამოცხ. 15, 3-4.

ეს. 63, 11;
იოან. 14, 26;
რომ. 15, 16;
ტიტ. 3, 5;
1 იოან. 2, 20.

ქუშმარიტი

2 სჯ. 32, 4;
იოან. 7, 28;
იოან. 17, 3;
1 იოან. 5, 20.

იოან. 14, 17;
იოან. 15, 26;
იოან. 16, 13;
1 იოან. 5, 6.

ყოვლადბრძენი

იერ. 32, 17-19;
რომ. 16, 27;
1 ტიმ. 1, 17.

ეს. 11, 2;
იოან. 14, 26;
ეფეს. 1, 17.

ჯველგან მყოფი

იობ. 28, 24;
იერ. 23, 23-24;
ამოს. 9, 2-3.

ფს. 138, 7-9;
1 კორ. 3, 16;
იოან. 14, 17.

ყოვლის მცოდნე

ფს. 138, 1-6;
დან. 2, 22;
ებრ. 4, 13.

1 კორ. 2, 10-11;
იოან. 14, 26;
1 იოან. 2, 20-27.

საქმენი და მოქმედებანი, ერთნაირად მიწერილი სულიწმიდისა და მამა ღმერთისათვის

მამა ღმერთი

სულიწმიდა

ყოვლისშემოქმედი

ნემ. 9, 6;

იობ. 26, 7-12; 33, 4;

ეხ. 44, 23;
იერ. 27, 5;

ფს. 32, 6;
ფს. 103, 30.

იქმს ყოველივეს ყოველთა შორის

1 კორ. 12, 6.

1 კორ. 12, 11.

გამოიძიებს გულსა და აზრთა

3 მეფ. 8, 39;
1 მეფ. 28, 9;
ეზეკ. 10, 5.

ეზეკ. 11, 5;
1 კორ. 2, 10;
რომ. 8, 26-27.

იცის და წინასწარ აცხადებს მომავალს

დან. 2, 28-29;
ეს. 43, 12;
ეს. 44, 7;
ეს. 45, 21;
ეს. 46, 10;
ეს. 48, 3-5;
ლუკ. 11, 49.

ლუკ. 2, 26;
იოან. 16, 13;
საქმე. 1, 16;
საქმე. 11, 28;
საქმე. 20, 23;
საქმე. 28, 25;
1 ტიმ. 4, 1;
1 პეტ. 1, 11.

აქვს სასწაულების ქმნის ხელმწიფება

2 სჯ. 6, 22;
ლუკ. 11, 20;
საქმე. 15, 12;
ებრ. 2, 4.

მათ. 12, 28;
საქმე. 2, 4;
რომ. 15, 19;
1 კორ. 12, 9-11.

აღადგინა იესო ქრისტე

საქმე. 2, 24;
1 კორ. 6, 14;
ეფეს. 1, 20.

რომ. 1, 4;
რომ. 8, 11;
1 პეტ. 3, 18.

ცხოვრების წყარო

ფს. 35, 9;
საქმე. 17, 25-28.

იობ. 33, 4;
რომ. 8, 2.

სულიერი ცხოვრების მიზეზი

ეს. 38, 16;
კოლას. 2, 13;

ეზეკ. 37, 14;
რომ. 8, 11-13.

მიანიჭებს საუკუნო ცხოვრებას

რომ. 6, 23.

გალ. 6, 8.

არის ყოველი სიბრძნის წყარო

1 მეფ. 2, 3; 1 კორ. 2, 13;
დან. 2, 20-22. 1 კორ. 12, 8.

განსწავლის მორწმუნეებს

3 მეფ. 3, 17; ლუკ. 2, 26;
3 მეფ. 4, 29; ლუკ. 12, 12;
ეს. 48, 17; იოან. 14, 26;
ეს. 54, 13; 1 იოან. 2, 20-27;
იოან. 6, 45; 1 კორ. 2, 13;
ფილიპ. 3, 15. 1 კორ. 12, 8.

ხელმძღვანელობს მორწმუნეებს

2 სჯ. 32, 12; ფს. 142, 10;
ფს. 22, 2; ეს. 63, 14;
ფს. 72, 24; რომ. 8, 14;
ეს. 48, 17. გალ. 5, 18

განწმელს მორწმუნეებს

ეზეკ. 37, 28; რომ. 15, 16;
1 თეს. 5, 23; 1 კორ. 6, 11;
იუდ. 1, 1. 1 პეტ. 1, 2.

იმყოფება მორწმუნეებში

იოან. 14, 23; იოან. 14, 17;
1 კორ. 14, 25; რომ. 8, 11;
2 კორ. 6, 16; 1 კორ. 3, 16;
ეფეს. 4, 6; 2 კორ. 6, 18;
1 იოან. 2, 5; 2 ტიმ. 1, 14;
1 იოან. 4, 12-16. იაკ. 4, 5.

აძლევს სულიერ ნიჭს

კოლას. 2, 12; იოან. 14, 26;
2 კორ. 1, 22. 1 კორ. 12, 8-11.

აგზავნის მსახურებს

ეს. 48, 16; ეს. 48, 16;
იერ. 25, 4; საქმე. 13, 2-4;
იერ. 26, 5; საქმე. 16, 6-7;
გალ. 1, 1. საქმე. 20, 28.

შთაგონებდა წინასწარმეტყველებს

გამ. 4, 12;	2 მეფ. 23, 2;
2 სჯ. 18, 18;	მარკ. 12, 36;
ეს. 44, 7;	მარკ. 13, 11;
ეს. 45, 21;	საქმე. 11, 28;
ოს. 12, 11;	საქმე. 28, 25;
ლუკ. 1, 70;	ეფეს. 3, 5;
2 ტიმ. 3, 16;	1 პეტ. 1, 11;
ებრ. 1, 1.	2 პეტ. 1, 21.

ლაპარაკობდა წინასწარმეტყველთა და მოციქულთა პირით

ეს. 51, 16;	2 მეფ. 23, 2;
იერ. 1, 9;	მათ. 10, 20;
იერ. 5, 14;	მარკ. 13, 11;
ლუკ. 1, 70;	ლუკ. 12, 12;
საქმე. 3, 21.	2 პეტ. 1, 21.

არის გელესიის ნუგეშისმცემელი

ეს. 51, 12.	იოან. 14, 16-17;
2 კორ. 1, 3;	იოან. 15, 26;
2 თეს. 2, 16, 17.	საქმე. 9, 31.
	ეზექ. 3, 9. 10. 14.

არის განმაცოცხლებელი სული

ეზექ. 37, 9-11.

არის მოწმე

1 იოან. 5, 7;	1 იოან. 5, 7;
1 იოან. 5, 9.	ებრ. 10, 15.

სულიწმიდამ გამოვეიცხადა თავისი ჩვენთან ყოფნა

ზმით. რიცხ. 7, 91; ეს. 6, 8; საქმე. 10, 13-15-19; 11, 7; გამოცხ. 1, 10.

მტრედის სახით. მათ. 3, 16; მარკ. 1, 10; ლუკ. 3, 22; იოან. 1, 32-33.

ძლიერი ქარისა და ცეცხლის ენების საშუალებით. საქმე. 2, 2-3; იოან. 20, 22.

სულიწმიდის სიმბოლოები

წყალი. იოან. 3, 5-7, 38.

განმწმელებელი წყალი. ეზ. 16, 9; 36, 25; ეფ. 5, 26; ებრ. 10, 22.

წყალი განმანათოფიერებელი. ფს. 1, 3; ეს. 44, 3-4; 58, 11.

წყალი განმაახლებელი. ფს. 45, 3-4; ეს. 41, 17-18.

წყალი უხვი. იოან. 7, 37-38.

უსასყიდლოდ მოცემული. ეს. 55, 1; იოან. 4, 14.

ცეცხლი. მათ. 3, 1.

ცეცხლი განმწმენდელი. ეს. 4, 4; მალ. 3, 2.

ცეცხლი განმანათლებელი. გამ. 13, 21; ფს. 77, 14.
 ცეცხლი განმსჭვალველი. სოფ. 1, 12.
 ქარი თავისი ნებით მქროლი. იოან. 3, 8.
 ქარი ძლიერი. 3 მეფ. 19, 11; საქმე. 2, 2,
 ქარი შესამჩნევი თავისი მოქმედებით. იოან. 3, 8.
 ზეთი საცხებელი. ფს. 44, 8.
 ზეთი განმამართლებელი. ლუკ. 10, 34.
 ზეთი მანუგეშებელი. ეს. 61, 3.
 ზეთი განმანათლებელი. მათ. 25, 3-4; 1 იოან. 2, 20-27.
 ზეთი მკურთხეველი. გამ. 29, 7; 30, 31; ეს. 61, 1.
 წვიმა და ცვარი. ფს. 71, 6.
 წვიმა განმანაყოფიერებელი. ეფ. 34, 26-27; ოს. 6, 3; 14, 6.
 წვიმა განმანათლებელი. ფს. 67, 9; ეს. 18, 4.
 წვიმა უხვი. ფს. 132, 3.
 მტრედი. მათ. 3, 16; მარკ. 1, 10; ლუკ. 3, 22; იოან. 1, 32.
 მტრედი უმანკო. მათ. 10, 16.
 ხმა, სიტყვა. რიცხ. 7, 91; ეს. 6, 8; საქმე. 10, 13-15; 11, 7; გამოცხ. 1, 10.
 ხმა მეტყველი. მათ. 10, 20.
 ხმა გამძლოლი. ეს. 30, 21; იოან. 16, 13.
 ხმა გამაფროხილებელი. ებრ. 3, 7-11.
 ბეჭედი. გამოცხ. 7, 2.
 ბეჭედი ღამარწმუნებელი. ეფ. 1, 13-14; 4, 30.
 ბეჭედი ღამადასტურებელი. იოან. 6, 27; 2 კორ. 1, 22.

განყოფილი ენები. საქმე. 2, 3.

სულიწმიდა - ნებაჲსაცაჲალი

ნაწინასწარმეტყველები და დაკირებულა. იოან. 14, 26; 15, 26; 16, 7.

გამოდის მამა ღმერთისგან. იოან. 15, 26.

მოვლინებულია

ღმრთის მიერ. იოან. 14, 16-26.

ქრისტეს მიერ ღმრთისგან. იოან. 15, 26; 16, 7.

ქრისტეს შუამავლობით. იოან. 14, 16.

ქრისტეს სახელით. იოან. 14, 26.

*

გვანიჭებს სიხარულს. საქმე. 13, 52; რომ. 14, 17; გალ. 5, 22; 1 თეს. 1, 6.

გვანიჭებს მშვიდობას. რომ. 14, 17; გალ. 5, 22.

გვაძლევს იმედს. რომ. 15, 13; გალ. 5, 5.

მოჰფენს გულში ღმრთის სიყვარულს. რომ. 5, 5.

იმყოფება მორწმუნეებში. იოან. 14, 17.

იმყოფება საუკუნოდ მორწმუნეებთან. იოან. 14, 16.

ასწავლის მორწმუნეებს. იოან. 14, 26.

იციან მორწმუნეებმა. 14, 17.

აშენებს ეკლესიას. საქმე. 9, 31.

მოწმობს ქრისტეს შესახებ. იოან. 15, 26; საქმე. 5, 32.

სულიწვილის მოქადაგა და კალა

ქმნის და იძლევა სიცოცხლეს. დაბ.
1, 2-11; იობ. 33, 4; ფს. 32, 6; 103, 30.

გვიცხადებს ღმრთის საიდუმლოე-
ბებს. 1 კორ. 2, 10-12; ეფეს. 3, 3-4;
ებრ. 9, 8.

გვიცხადებს ქრისტეს საქმეებს.
იოან. 16, 13-14; 1 კორ. 12, 3; ეფეს.
3, 5.

მოწმობს ქრისტეს შესახებ. იოან.
14, 26; 15, 26; საქმე. 5, 31; 1 იოან. 4,
2; 5, 6.

გვიცხადებს მომავალს. ლუკ. 2, 26;
იოან. 16, 13; საქმე. 1, 16; 20, 23; 21,
11; 1 ტიმ. 4, 1; 1 პეტ. 1, 11.

ზეგარდმო ნიჭს აძლევს წინასწარ-
მეტყველებს. რიცხ. 11, 25; 1 მეფ. 10,
10; 2 მეფ. 23, 2; ეზეკ. 3, 27; 11, 5; მარკ.
12, 26; საქმე. 1, 16; 11, 28; 19, 6; 28,
25; ეფეს. 3, 5; 1 პეტ. 1, 10-11; 2 პეტ.
1, 21.

წ-ს ნიშნავს მღვდელმსახურად.
რიცხ. 11, 16; მიქ. 3, 8-9; ლუკ. 24, 49;
საქმე. 1, 8; 4, 30; 6, 5-10.

ამოარჩევს და აგზავნის მსახურებს.
ეს. 48, 16; საქმე. 13, 2-4; 16, 6-7;
20, 28.

წარმართავს მსახურებს იქით,
საითყენაც ისინი უნდა წავიდნენ. ეზეკ.
3, 24; საქმე. 8, 29; 10, 19-20; 11, 12;
16, 6-7; 20, 22; 21, 4.

აძლევს მსახურებს სიბრძნეს. ნემ.
9, 19; საქმე. 6, 10; 1 კორ. 2, 12-13;
12, 8.

აძლევს სასწაულთმოქმედების ძა-
ლას. მათ. 12, 28; საქმე. 2, 4; 19, 6;
რომ. 15, 19; 1 კორ. 12, 9-11.

ქმნის ახალ, მეორედ შობას. 1 მეფ.
10, 5; იოან. 3, 4-5; ტიტ. 3, 5.

იძლევა სულიერ ცხოვრებას. ეზეკ.
37, 14; რომ. 8, 11-13.

ყოველივეს გამოიძიებს. 1 კორ. 2,
10-11.

გვასწავლის ყოველივეს. ლუკ. 12,
12; იოან. 14, 26; 1 კორ. 2, 13; 1 იოან.
2, 20-27.

გემოძღვრავს და წარგვიძლევს. ფს.
142, 10; იოან. 16, 13; რომ. 8, 14; გალ.
5, 16.

ამხილებს ცოდვის გამო. დაბ. 6, 3;
ნემ. 9, 30; ზაქ. 7, 10; იოან. 16, 8; საქმე.
7, 51; გალ. 5, 17; ებრ. 3, 8-10.

ქმნის სინანულს. ზაქ. 12, 10; იოან.
16, 9.

ქმნის სარწმუნოებას. 1 კორ. 12, 9.
განწმედს. რომ. 1, 4; 15, 16; 1 კორ.
6, 11; გალ. 5, 22; 1 პეტ. 1, 2, 22.

იმყოფება მორწმუნეებში. იოან. 14,
17; რომ. 8, 11; 1 კორ. 3, 16; 6, 19; 2
ტიმ. 1, 14.

ნუგეშს გვცემს. იოან. 14, 16; 15,
26; საქმე. 9, 31.

მოჰფენს ღმრთის სიყვარულს ჩვენს
გულებში. რომ. 5, 5.

იძლევა სიმართლეს, მშვიდობასა
და სიხარულს. საქმე. 8, 39; 13, 52;
რომ. 14, 17; გალ. 5, 22; 1 თეს. 1, 6.

ქმნის იოელს. რომ. 15, 13; გალ.
5, 5.

შეეწევა ჩვენს უძლურებებს და
შეეღის მორწმუნეებს მათ ღოცვაში.
რომ. 8, 25-26; ეფეს. 6, 18.

მოწმობს, რომ „ერთ შეიღნი
ღმრთისანი“. რომ. 8, 16-17; გალ.
4, 6.

აძლევს ცხებულებას მორწმუნეებს. 1 იოან. 2, 20-27.

აღბეჭდავს მორწმუნეებს გამოხსნისთვის. ეფეს. 1, 13; 4, 30.

სული ჭეშმარიტებისა

„მე კვითხო (ვთხოვო) მამასა ჩემსა, და სხვა ნუგეშინისმცემელი მოვივლინოს თქვენ, რათა თქვენთან დაადგრეს უკუნისამდე სული იგი ჭეშმარიტებისა...“ იოან. 14, 16-17, 26.

„რაჟამს მოვიდეს ნუგეშინისმცემელი იგი, რომელი შემოვალინოს თქვენდა მამისა ჩემისა მიერ, სული ჭეშმარიტებისა, რომელი მამისაგან გამოვალს, მან სწამოს ჩემთვის“. იოან. 15, 26.

„უკეთუ მე არა წარვიდე, ნუგეშინისმცემელი იგი არა მოვიდეს თქვენდა...“ იოან. 16, 7.

„ოდეს მოვიდეს სული იგი ჭეშმარიტებისა, გიძლოდეს თქვენ ჭეშმარიტებასა ყოველსა“. იოან. 16, 13.

სუსანნა

ერთ-ერთი იმ დედათაგანი, რომელნიც მიჰყვებოდნენ იესოს და „მსახურებდნენ მას“. ლუკ. 8, 2-3.

სჯული

(კანონი)

სჯული (კანონი) არის იმ მცნებათა და წერილობით მითითებათა ერთობლიობა, რაც ღმერთმა თავის ერს, ისრაელს, მისცა. ეჭვი არ არის, ღმერთმა თავის ნებას საფუძველი წარმართთა გულებშიაც დაუდო (რომ. 2, 15), მაგრამ მისი ნების სიტყვებით

გამოხატვა ისრაელის დიდ უპირატესობას წარმოადგენს. სჯულის (კანონის) საფუძველი არის ათი მცნება, რომლებიც ღმერთმა თვითონ მისცა თავის ერს სინაზე აღთქმის დადების დროს (გამ. 20, 2-17) და განმეორებით (2 სჯ. 5, 6-21).

სჯულის პირველ ფიცარზე (ტაბულაზე) ლაპარაკია, თუ როგორია ჩვენი მოვალეობა ღმრთის მიმართ იმიტომ, რომ: იგი – ერთია, იგი – სულია; მისი სახელი წმინდაა მსახურებისათვის. მას სჭირდება დღე დასვენებისთვის; თავის წარმომადგენლებად ადამიანის ოჯახში მან მშობლები გაამწესა.

მეორე ფიცარი (ტაბულა) მიუთითებს მოვალეობებს მახლობლის, მოყვასის მიმართ: მისი ცხოვრების, მისი ქორწინებისადმი, საკუთრების, უფლებების მიმართ და აფრთხილებს ადამიანს არ დაარღვიოს ეს მოვალეობანი, მოითხოვს მისგან ავხორციობის დათრგუნვას.

ამ ძირითად მცნებებს ემატება ცალკეული მითითებანი ღმრთისმსახურების, მისთვის დანიშნული ადგილის, გარკვეულ ღმრთისმსახურთა, მსხვერპლთა, დღესასწაულთა დროისა და აგრეთვე ისრაელში სამოქალაქო ცხოვრების კანონიერების დაცვის შესახებ (იხ. გამ. და 2 სჯ. წიგნები).

ისრაელის ღმრთისმსახურებასა და წინასწარმეტყველებზე დაკისრებულა მოვალეობა, ხალხში აღზარდონ კანონების შესრულების მიმართ პატივისცემის გრძნობა და შთაუწერგონ მას მორჩილების აუცილებლობა.

ისინი ამას აღწევენ არა მარტო მითითებით კურთხევაზე, რომელიც აღთქმულია სჯულის (კანონის) განუხრელი შესრულებისათვის, და წყევლაზე, რომელიც ემუქრება მის დამრღვევთ (2 სჯ. 28), არამედ განსაკუთრებით ღმრთისადმი მადლიერების გრძნობის გამუდმებული შეხსენებით. 2 სჯ. 6, 12; 8, 5; 10, 20; მიქ. 6, 4.

წინასწარმეტყველნი ხალხს ძირითადად მიუთითებენ, რომ სჯულის (კანონის) გარეგნულ შესრულებას ფასი არა აქვს, თუ გული არ არის ღმრთის ერთგული და არ უბიძგებს (ადამიანს) მოქმედებისკენ. ეს. 1, 11; იერ. 7; ფსალ. 50.

მრავალრიცხოვანია ის ადგილები, სადაც ქება-დიდებას შეასხამენ სჯულის (კანონის) სიდიადეს და მადლობას სწირავენ ღმერთს ამ საჩუქრისთვის. ფს. 19, 8; და განსაკუთრებით ფს. 118.

ახალ აღთქმაში სჯული (კანონი) ახლებურად არის გაშუქებული, ვინაიდან იესო მოვიდა იმისთვის, რომ მოუმზადოს მამა ღმერთს ხალხი, რომელიც აღიძვრის ღმრთის ნების შესრულებისთვის არა გარეგანი მითითებებით, არამედ ღმრთის სულით განათებული გულის მოწოდებით. ეს გული კი აღძრავს ადამიანში მისწრაფებას ღმრთის უზადო მსახურებისკენ.

ეს ნაწინასწარმეტყველებია უკვე ძველ აღთქმაში. იერ. 31, 33; ეზეკ. 36, 27.

მოაზე ქადაგების დროს იესო ამბობს, რომ იგი მოვიდა არა სჯულის

დასახსნელად (გასაუქმებლად), არამედ აღსასრულებლად (მათ. 5, 17), ე. ი. იმისათვის, რომ დაეხმაროს ადამიანებს, ეს სჯული ცხოვრებაში სრულყოფილად გაატარონ. მათ. 5, 21-48.

სჯულის (კანონის) სრულყოფილი აღსრულება შესაძლებელია მხოლოდ იმისთვის, ვის გულშიაც ცოცხლობს ღმრთისა და მოყვასის სრულყოფილი სიყვარული; ამის გამო უფალი იესო ქრისტე თავისიანებს ახალ მცნებებს აძლევს. იოან. 13, 34. მაგრამ რადგან სიყვარულს ვერ უბრძანებ, ცხადია, იესო ამასთანავე ფიქრობს, თავისიანებს მისცეს ეს ნიჭი. რომ. 5, 5; 13, 10.

იმავე დროს თავისი გამომსყიდველი მსხვერპლით შინაგანად შეარიგა რა თავისიანები ღმერთთან, ქრისტემ წარუდგინა ისინი მამა ღმერთს სრულყოფილი მსახურებისათვის სულითა და ჭეშმარიტებით, რის შემდეგაც ზედმეტი ხდება გარეგანად საღმრთისმსახურო წერილობითი მითითებათა ზღუდე, რისადაც გარემოცულნი იყვნენ ისრაიელნი ძველ აღთქმაში (შაბათის მცნება, სატაძრო ცერემონიები მსხვერპლშეწირვის დროს, გარეგნული განწმენის წესები და სხვ.). მათ. 12, 8; 15, 11, 20; 23, 33; რომ. 10, 4.

სჯულის (კანონის) მნიშვნელობა მოციქულთა მოძღვრების მიხედვით

სჯული (კანონი) არის ქრისტესკენ წამყვანი გამზრდელი; იმის ნაცვლად, რომ მომეხმაროს მე, მოციქულ სწორად, ის გამოამედავენებს, ააშკარავენებს მხოლოდ ჩემი ავხორციობის ძალას

და ჩემს უძლურებას, გადავლახო ხორცის ცოდვიანი გულისწადლი; კიდეც მეტი: მიცხადებს რამე ღმრთის ნებას, ის კიდე უფრო ბრალეულს (დამნაშავეს) მხდის მე და მაიძულებს, მთელი სულით და გულით ვეძიო ხსნა. რომ. 3, 19; 7, 6; 8, 7; 1 კორ. 15, 57.

საჯულის (კანონის) ბორკილებისა და ცოდვისგან ჩვენ ვთავისუფლდებით ქრისტესთან სულიერი ერთობის გზით, ვინაიდან ქრისტემ შეგვარიგა ჩვენ ღმერთთან; საჯულს (კანონს) უკვე აღარ შეუძლია ბრალი დაგედოს; სულის შემკვობით ჩვენ შინაგანად შეერთებულნი ვართ ღმერთთან და შეგვიძლია მისი ნების აღსრულება. ახლა ჩვენი საჯული (კანონი) ხდება სიყვარული, არა წერილობითი მითითების მნიშვნელობით, არამედ იმ ძალის მნიშვნელობით, რომელიც შინაგანად აღგვძრავს და უნარს გვაძლევს, ღმრთის ნების თანახმად ვიცხოვროთ. რომ. 8, 2; 10, 4; 2 კორ. 5, 14; რომ. 8, 14; 1 ტიმ. 1, 5; გალ. 4, 4; 2, 20; რომ. 8, 4.

როგორ აღასრულა იესომ თავისი სამსხვერპლო სიკვდილით ძველი აღთქმის გამოსყიდვისა და შერიგების საჯული, ჩანს ებრაელთა მიმართი ეპისტოლიდან (თავ. 9 და 10), სადაც ქრისტეს ღვაწლი ჯვარზე აღწერილია, როგორც გამოსყიდვის (გამოხსნის) სრულყოფილი საქმე. ებრ. 9, 12-14.

ს აჯ უ ლ ი: „ნუ ჰგონებთ, ვითარმედ მოვედ დახსნად საჯულისა; არა მოვედ დახსნად, არამედ აღსრულებად“. მათ. 5, 17-18.

„იოტა ერთი, გინა რქაი ერთი არა წარხდეს საჯულისგან“. მათ. 5, 18; ლუკ. 16, 17.

„ყოველი, რომელი გინდეს თქვენ, რაითა გიყოს კაცთა, ეგრეთცა თქვენ ყავთ მათა მიმართ, რამეთუ ესრეთ არს საჯული“. მათ. 7, 12; ლუკ. 6, 31.

საჯული დაფუძნებულია ორ მცნებაზე: „შეიყუარო უყვალი ღმერთი შენი ყოვლითა გულითა შენითა და ყოვლითა სულითა შენითა და ყოვლითა გონებითა შენითა. ესე არს დიდი და პირველი მცნება. და მეორე, მსგავსი ამისი: შეიყუარო მოყვასი შენი, ვითარცა თავი თვისი. ამათ ორთა მცნებათა ყოველი საჯული და წინასწარმეტყველნი დამოკიდებულ არიან“. მათ. 22, 37-40.

„საჯული მოსესგან მოეცა“. იოან. 1, 17.

საქული მოსახი

მოსეს საჯული (კანონი) არის ღმრთის საჯული. ლევიტ. 26, 46.

მოცემულ იქნა

უღაბნოში. ეზეკ. 20, 10-11.

ქორებზე. 2 სჯ. 4, 10-15; 5, 2.

სინას მთიდან. გამ. 19, 11-20.

ანგელოსთა მსახურების თანხლებით. საქმე. 7, 53.

მოსეს მეშვეობით. 2 სჯ. 5, 5. 27-28; იოან. 1, 17.

მიეცათ ისრაელთ. ლევიტ. 26, 46; ფს. 77, 5.

ეგვიპტიდან გამოსვლის შემდეგ. 2 სჯ. 4, 45; ფს. 80, 4-5.

მხოლოდ ისრაელთ. 2 სჯ. 4, 8.

არავის უნდა გაეხედა სინას მთასთან მიახლოება საჯულისდების დროს. გამ. 19, 13. 21-24; ებრ. 12, 20.

ღირსშესანიშნავი მოვლენები სჯულისმდებლობასთან დაკავშირებით. გამ. 19, 16-19.

ისრაელი შეძრწუნებულია შიშისაგან. გამ. 19, 16; 20, 18-20; 2 სჯ. 5, 5. 23-25.

სჯულის დამატებები მოაბის კულზერცხ. 36, 13.

მისი სახელწოდებები

ცეცხლოვანი კანონი. 2 სჯ. 33, 2. ანგელოზთა სიტყვა. ებრ. 2, 2. სიკვდილის მომტანი ასოები. 2 კორ. 3, 6.

დასჯის მსახურება. 2 კორ. 3, 9. ცოცხალი (ცხოველი) სიტყვები. საქმე. 7, 38.

სამეფო სჯული. იაკ. 2, 8. სჯულის წიგნი. 2 სჯ. 30, 10; ისუ ნავ. 1, 8.

მოსეს წიგნი. 2 ნეშტ. 25, 4; 35, 12.

*

იგი წარმოთქვა მოსემ. 2 სჯ. 1, 1-3.

ის მთლიანად არის დაწერილი წიგნში. 2 სჯ. 31, 9.

მისი ნუსხა საკურთხეველში ინახება. 2 სჯ. 31, 26.

სჯულის ფიცარნი მოთაესებული იყო კილობანში. 2 სჯ. 10, 5.

ზნობრივი სჯული შეადგენს ათ მცნებას. 2 სჯ. 5, 22; 10, 4.

წესჩვეულებითი სჯული მიუთითებდა ღმრთის თაყვანისცემის წესს. ლევიტ. 7, 37-38; ებრ. 9, 1-7.

სამოქალაქო სჯული ეხება სამართლის წარმოებას. 2 სჯ. 17, 9-11; საქმე. 23, 3; 24, 6.

აღთქმა ისრაელთან, როგორც

მიუღ ერთან. 2 სჯ. 28, 1, 15; იერ. 31, 32.

ის ასწავლიდა

ღმრთის სიყვარულსა და შიშს. 2 სჯ. 6, 5; 10, 12-13; მათ. 22, 37-39.

მეზობლების სიყვარულს. ლევიტ. 19, 18; მათ. 22, 39.

მკაცრ სამართლიანობასა და მიუკერძოებლობას (პირუსენელობას). ლევიტ. 19, 35-36.

*

მასში მითითებულია სასჯელებიც დანაშაულსაათვის. იოან. 8, 5; 19, 7; ებრ. 10, 28.

ველა ისრაელს მოეთხოვებოდა

მისი ცოდნა. გამ. 18, 16.

დაცვა, შესრულება. 2 სჯ. 4, 6; 6, 2. გულში შენახვა. 2 სჯ. 6, 6; 11, 18.

მისი დახსომება. მალ. 4, 4.

ბავშვებისთვის სწავლება. 2 სჯ. 6, 7; 11, 19.

მეფეებს უნდა გადაეწერათ და შეესწავლათ. 2 სჯ. 17, 18-19.

კარგი მეფეები იცავდნენ მას. 4 მეფ. 23, 24-25; 2 ნეშტ. 31, 20.

მღვდლები და ლევიტელი ისწავლიდნენ მას. 2 სჯ. 33, 8-10; ნემ. 8, 6-7; მალ. 2, 7.

მესჯულეებს დასწავლილი ჰქონდათ იგი. ეზრ. 7, 6; მათ. 23, 2.

მას საჯაროდ კითხულობდნენ საიუბილეო წელს დღესასწაულზე. 2 სჯ. 31, 10-13.

ისუ ნავე კითხულობდა მას. ისუ ნავ. 8, 34-35.

ეზრა კითხულობდა. ნემ. 8, 2-3.

სინაგოგაში ყოველ შაბათს იკითხებოდა. საქმე. 13, 14; 15, 21.

იგი ერის სულიერი აღზრდის საშუალება იყო. 2 ნეშტ. 34, 19-21.

მომავალი სიკეთის ჩრდილი („აჩრდილი მერმეთა მათ კეთილთა“). ებრ. 10, 1.

ძველ სჯულს არ შეეძლო მათთვის მიეცა სიზართლე და სიცოცხლე. რომ. 8, 3-4; გალ. 3, 21; ებრ. 10, 1.

ქრისტესკენ წამყვანი გამზრდელი. გალ. 3, 24.

ქრისტე

დაემორჩილა მას. გალ. 4, 4.

სჯულის თანახმად წინადაიციოთა. ლუკ. 2, 21; რომ. 15, 8.

მოვიდა არა სჯულის დასახსნელად, არამედ გასასრულებლად. მათ. 5, 17.

იცავდა მის მიერ დაწესებულ ყველა დღესასწაულს. იოან. 2, 23; 7, 2. 10. 37.

ასრულებდა სჯულის ყველა წერილობით მითითებას. ფს. 39, 7-8.

განადიდა და პატივი სცა. ეს. 42, 21.

„იქმნა ჩვენთვის წყევასა ქვეშე“ სჯულისა. 2 სჯ. 21, 23; გალ. 3, 13.

სჯულისთვის მკედარნი ქრისტესთვის ცოცხლანი არიან. რომ. 7, 4.

„სჯული მოსესგან მოეცა, ხოლო მადლი და ჭეშმარიტება ქრისტე იესოსის მიერ იქმნა“. იოან. 1, 17; რომ. 8, 3-4.

სჯულს არ შეეძლო გაექარწყლებინა მადლის აღთქმა ქრისტეში. გალ. 3, 17.

ებრაელთაგან მოქცეულებს უნდა დაეცვათ ქრისტეს მცნებანი. საქმე. 15, 1.

ებრაელები

ებრაელები მხურვალედ იცავდნენ სჯულს (ივესენ „მოშურნენი სჯული-სა“). იოან. 9, 28-29; საქმე. 21, 20.

სჯულის უცოდინარებს წყეულებად თელიდნენ. იოან. 7, 49.

ქრისტე უარყვეს სჯულის საფუძველზე. რომ. 9, 31-33.

ბრალს სდებდნენ ქრისტეს სჯულის დარღვევაში. იოან. 19, 7.

ბრალს სდებდნენ ქრისტიანებს სჯულის ძაგებაში. საქმე. 6, 11-14; 21, 28.

თითონ არღვედნენ მას. იოან. 7, 19.

ღმერთს შეურაცხყოფას აყენებდნენ მისი დარღვევით. რომ. 2, 23.

გასამართლებიან სჯულის მიხედვით. იოან. 5, 45; რომ. 2, 12.

იგი მძიმე უღელი იყო. საქმე. 15, 10.

საქალი ღმრთისა

ს. ღ. მიეცა

ადამს. დაბ. 2, 16-17; რომ. 5, 12-14.

ნოეს. დაბ. 9, 4-6.

ისრაელთ. გამ. 20, 1-17; 2 სჯ. 11, 1; 4 მეფ. 17, 34; 2 ნეშტ. 33, 8; ნემ. 9, 13; ფს. 77, 5; მალ. 4, 4.

წარმართ. რომ. 2, 14-15.

მოსეს მიერ. გამ. 31, 18; ლევ. 10, 11; 2 სჯ. 4, 5-8; 5, 1-22; 6, 1; 9, 10; 10, 13; 27, 8; 34, 4; ისუ ნავ. 1, 7; 22, 5; 4 მეფ. 21, 8; 2 ნეშტ. 33, 8; ნემ. 9, 14; მალ. 4, 4; იოან. 1, 17; 7, 19.

ანგელოზების ან სხვა გამოგზავნილთა მიერ. საქმე. 7, 53; გალ. 3, 19; ებრ. 2, 2.

*

სჯული ღმრთისა სრული და საუკუნოა. მათ. 5, 18; ფს. 110, 7-8.

ს. ღ. მოცემულია, რათა მას თავგამოდებით იცავდნენ. ფს. 118, 4.

ს. ღ. გამოიხატება, როგორც კანონი

სულიერი. რომ. 7, 14.

უბიწო და კეთილი. ნემ. 9, 13; ფს. 18, 7; 118, 72; რომ. 7, 12-16; 1 ტიმ. 1, 8.

ჭეშმარიტი. ნემ. 9, 13; ფს. 110, 7; 118, 142-151.

სრული. ფს. 18, 7.

უფარაოესი. ფს. 118, 96.

არა მძიმე. 1 იოან. 5, 3.

*

სჯული ღმრთისა გვამცნებს ღმრთის სიყვარულს. 2 სჯ. 6, 5; 10, 12; მათ. 22, 37-38; მარკ. 12, 29-30; ლუკ. 10, 27.

ს. ღ. გვამცნებს მოყვასის სიყვარულს. ლევიტ. 19, 18; მათ. 22, 39; მარკ. 12, 31; ლუკ. 10, 27; რომ. 13, 8; გალ. 5, 14; იაკ. 2, 8; მათ. 7, 12; ლუკ. 6, 31.

სიყვარული ღმრთისა და მოყვასისა შეადგენს ღმრთის სჯულს, სულსა და გულს. მათ. 22, 37-40; მარკ. 12, 30-31.

სიყვარული არის ღმრთის სჯულის აღსრულება. რომ. 13, 8-10; გალ. 5, 14; 1 ტიმ. 1, 5; იაკ. 2, 8.

„რომელსა უყვარდეს მოყვასი თვისი, მან სჯული აღასრულა“. რომ. 13, 8.

სჯული ღმრთისა განსჯის ადამიანის განზრახვებსა და აზრებს. 2 სჯ. 6,

5; 10, 12; ლევიტ. 19, 17; მათ. 5, 28; 12, 35-37; 22, 37; 1 იოან. 3, 15.

ს. ღ. მოითხოვს სრულ მორჩილებას. 2 სჯ. 6, 24; 11, 1; 12, 32; 17, 11-19; 29, 29; 31, 12; ისუ ნავ. 1, 7; 2 ნემტ. 33, 8; ფს. 118, 4.

არც ერთი ბწკარი ღმრთის სჯულისგან არ გადავა, მანამ ყველაფერი არ შესრულდება. მათ. 5, 18; ლუკ. 16, 17.

არაფერს არ ნიშნავს ღმრთის სჯულის მხოლოდ მოხმენა, იგი უნდა შესრულდეს. იოან. 13, 17; რომ. 2, 13; იაკ. 1, 22-23.

სჯული ღმრთისა წყევლის მის დამრღვევს. 2 სჯ. 27, 15-26; 28, 15-20; იერ. 11, 3; გალატ. 3, 10.

ს. ღ. წყევლის თუნდაც ერთი დარღვევის გამო. გალ. 3, 10; იაკ. 2, 10.

დამრღვევი ისჯებოდა სიკვდილით მოსეს სჯულის მიხედვით. ლევიტ. 20, 9-10; 24, 11-16; 24, 17; რიცხ. 15, 32-36; ებრ. 10, 28.

ისინი, რომელნიც არღვევენ ღმრთის სჯულს, დაისჯებიან საუკუნო სიკვდილით. მათ. 13, 40-42; 25, 41-46; ლუკ. 13, 27-28; რომ. 2, 8-9; ებრ. 10, 26-31; 2 თეს. 1, 7-9; გამოცხ. 21, 8.

რჩევა-დარიგებანი ღმრთის სჯულის აღსრულებისთვის. ლევიტ. 18, 4-5; რიცხ. 15, 39-40; 2 სჯ. 4, 1-6; 6, 3-17; 15: 5; 16, 16; 27, 9; 32, 46; ისუ ნავ. 1, 7-8; 22, 5; იგავ. 7, 1-3; ეკლ. 12, 13-14; მათ. 19, 17.

ხორციელი სიკვდილი მოჰყვა ღმრთის სჯულის დარღვევას ადამის მიერ. დაბ. 2, 17; 3, 17-19; რომ. 5, 12-17.

ღმრთის სჯულის გადასვლა არის ცოდვა. რომ. 5, 13; იაკ. 2, 9; 1 იოან. 3, 4.

ადამიანს ბუნებრივად არ შეუძლია შეასრულოს ღმრთის სჯული. იობ. 14, 4-5; 15, 14; ფს. 50, 5-6; იგავ. 20, 9; იერ. 13, 23; რომ. 7, 23; 8, 7; იაკ. 3, 2; 1 იოან. 1, 8-10.

ყველა ადამიანი გადავიდა ღმრთის სჯულს. 3 მეფ. 8, 46; 2 ნეშტ. 6, 36; ფს. 13, 3; 52, 3; იგავ. 20, 9; ეკლ. 7, 20; რომ. 3, 10-19-22; 5, 12.

ადამიანს არ შეუძლია გამართლდეს სჯულის საქმეებით. იობ. 9, 2-3; 20; 25, 4; ფს. 129, 3; 142, 2; ეზეკ. 33, 12; საქმე. 13, 39; რომ. 3, 20; გალ. 2, 16; 3, 11.

ქრისტე არის სჯულის დასასრული. რომ. 10, 4; გალ. 3, 24; კოლას. 2, 6-7.

სჯული ღმრთისა გამოცხადდა სინას მთაზე ელვა-ჭექაში. გამ. 19, 11; 20, 1, 19; 2 სჯ. 5, 22-25; 33, 2; ებრ. 12, 18-21.

ღმრთის სჯულის გამოცხადებისათვის საჭირო შეიქნა შუამავალი. გამ. 20, 18-19; 2 სჯ. 5, 26-28; 18, 15-19.

იესო ქრისტე

მოვიდა, რომ აღასრულოს და არ დაარღვიოს ღმრთის სჯული. მათ. 5, 17.

ქრისტემ განწმიდა და წარმოგვიდგინა მოკლედ ს. ღ. მათ. 22, 37-40; მარკ. 12, 29-31.

ქრისტემ განმარტა აზრი და ღმრთის სჯულის სული. მათ. 5, 21-48; 7, 12; მარკ. 10, 5-9; ლუკ. 6, 31.

ქრისტემ აღასრულა ღმრთის სჯუ-

ლი საცხებით. ფს. 39, 8; ეს. 42, 21; მათ. 3, 15; 5, 17; ლუკ. 2, 21-24. 39; იოან. 4, 34; 15, 10; რომ. 5, 19; გალ. 4, 4; ფილიპ. 2, 8; ებრ. 10, 7.

განა ღმრთის სჯულს განეკარგებთ სარწმუნოებითა? — არა, არამედ სჯულსა დაეამტყიცებთ. რომ. 3, 31; 1 კორ. 9, 21.

მორჩილება ღმრთის სჯულისადმი შეადგენს

მორწმუნეთა დამახასიათებელ თვისებას. 1 იოან. 2, 3; 3, 24; 5, 3; გამოცხ. 12, 17; 14, 12.

ღმრთისა და ქრისტეს სიყვარულის დამტყიცებას. იოან. 14, 15; 15, 10; 1 იოან. 5, 3; 2 იოან. 1, 6.

ყველაფერს ადამიანისთვის. ეკლ. 1 კორ. 7, 19.

*

მორწმუნენი უნდა ფიქრობდნენ ღმრთის სჯულზე. ფს. 1, 2.

უნდა ახსოვდეთ ღმრთის სჯული. მათ. 4, 4.

ტირიან ღმრთის სჯულის დარღვევის გამო. ფს. 118, 53-136-158.

(გარეგანი) შესრულება სჯულისა არ შეადგენს არავითარ დამსახურებას. ლუკ. 17, 10.

სჯული ღმრთისა ყოველ შაბათობით იკითხებოდა იუდეველთა შორის. 4 მეფ. 23, 2; ნემ. 8, 8; საქმე. 13, 15; 15, 21.

კეთილი არის ს. ღ., თუ წესიერად ასრულებენ მას. 1 ტიმ. 1, 8.

ბილწი ადამიანები

გამოტოვებენ უმთავრესს ღმრთის სჯულში და ასრულებენ მხოლოდ წერილმანს. მათ. 23, 23.

არღვევენ ღმრთის სჯულს თავიანთი აღათუების გამო. მათ. 15, 3-6; მარკ. 7, 8-13.

მახლობლად არიან ღმრთის სჯულთან თავიანთი ბაგით, მაგრამ გულით შორს არიან. ფს. 49, 16-17; მათ. 15, 7-9; მარკ. 7, 6-7.

არ იცავენ, არ ასრულებენ ღმრთის სჯულს. 4 მეფ. 10, 31; ნემ. 9, 34; იერ. 16, 11; 32, 23; 44, 10.

არღვევენ ღმრთის სჯულს. ეს. 24, 5; ეზეკ. 22, 26; ოს. 8, 1.

ივიწყებენ ღმრთის სჯულს. ოს. 4, 6.

ტოვებენ ღმრთის სჯულს. 2 ნემტ. 12, 1; ნემ. 9, 26; ფს. 118, 21. 53. 118; იერ. 9, 13.

უარს ამბობენ ღმრთის სჯულის მოსმენაზე. იგავ. 28, 9; ეს. 30, 9; 42, 24; იერ. 6, 19; ზაქ. 7, 12.

უარს ამბობენ ღმრთის სჯულის მორჩილებაზე. ფს. 77, 10; 118, 158; იერ. 6, 16.

უარყოფენ ღმრთის სჯულს. 4 მეფ. 17, 15; ეს. 5, 24; იერ. 6, 19; ამოს. 2, 4.

ნეტარია ის, ვინც იცავს ღმრთის სჯულს. ფს. 1, 1-3; 111, 1; 118, 1; იგავ. 29, 18; გამოცხ. 22, 14.

კურთხევანი, აღთქმულნი მათთვის,

რომელნიც ასრულებენ ღმრთის სჯულს. გამ. 15, 26; 20, 6; ლევიტ. 25, 18; 26, 3-4; 2 სჯ. 10, 13; 11, 13-15. 27; 15, 4-5; 28, 1; 30, 8-10; ისუ ნავ. 1, 8; 3 მეფ. 11, 34; ნემ. 15; ფს. 102, 17-18; 111, 1; 118, 165; იგავ. 7, 2; 13, 13; 29, 18; ეკლ. 8, 5; ეს. 48, 18; გამცხ. 22, 14.

მუქარანი ღმრთის სჯულის დარღვევისათვის. ლევიტ. 26, 14-17; 2 სჯ. 11, 28; 28, 58-68; 3 მეფ. 9, 6-7; 2 ნემტ. 7, 19-20; ფს. 88, 30-32; იგავ. 28, 9; იერ. 26, 4-6.

სასჯელი ღმრთის სჯულის დარღვევისათვის. 3 მეფ. 11, 11; ეს. 42, 24; იერ. 9, 13-16; 32, 23; 44, 23; ეზეკ. 20, 23-24; ამოს. 2, 4.

განსჯის დღეს

წარმართნი გასამართლდებიან თავიანთი სინდისის თანახმად. რომ. 2, 12-15.

იუდეველნი გასამართლდებიან მოსეს სჯულის თანახმად. რომ. 2, 12.

ქრისტიანები გასამართლდებიან სახარების თანახმად. იოან. 12, 48; რომ. 2, 16; იაკ. 2, 12.

არაფერი არ მიემატოს და არ დააკლდეს ღმრთის სჯულს. 2 სჯ. 4, 2; 12, 32; იგავ. 30, 6; ეს. 8, 20.

ტალითა კუმი

ეს სიტყვები წარმოთქვა მაცხოვარმა იაიროსის გარდაცვალებული ასულის მიმართ: ტალითა კუმი! რაც ნიშნავს: „შენ გიტყვი, ყრმაო, აღსდებ“. მარკ. 5, 41.

ტანსაცმელი

ტანისამოსის შესახებ მაცხოვარი მოაქცევს ხალხის ყურადღებას ყვავილების სიმშვენიერზე. მათ. 6, 28-30; ლუკ. 12, 27-28.

ცრუწინასწარმეტყველები – მგლები არიან ცხერის სამოსელში. მათ. 7, 15.

ფერისცვალებაზე იესო ქრისტეს ტანისამოსი გახდა თეთრი, ბრწყინვალე. მათ. 17, 2; მარკ. 9, 3; ლუკ. 9, 29.

ანგელოზების ტანისამოსი ქრისტეს საფლაზე იყო ბრწყინვალე (თეთრი). მათ. 28, 3; მარკ. 16, 5; ლუკ. 24, 4; იოან. 20, 12.

ჰეროდე მეფემ ჩააცვა ქრისტეს მისი გასამართლებისას (დასაცინად) ბრწყინვალე ტანისამოსი (თეთრი). ლუკ. 23, 11.

სნეულები ეხებოდნენ ქრისტეს ტანისამოსს და იღებდნენ განკურნებას. მათ. 9, 20-22; 14, 36; მარკ. 5, 25-28-29; 6, 56; ლუკ. 8, 44.

მხედრებმა ჯვარცმული მაცხოვრის ტანისამოსი წილისყრით გაიყვეს.

მათ. 27, 35; მარკ. 15, 24; ლუკ. 23, 34; იოან. 19, 23-24.

ტანჯვა

ტ. განიცდება ხორციით და სულით. 2 კორ. 12, 7; 1 პეტ. 4, 1; გალ. 4, 14.

ტ. სულისა. ეს. 38, 15-17; მათ. 26, 38.

ტ. მოგვევლინება ღმრთის მიერ, ან მისი ნებართვით, როდესაც მათ მოგვაყენებს სატანა. იობ. 2, 6; ლუკ. 13, 16; საქმე. 10, 38; 1 კორ. 5, 5; 2 კორ. 12, 7; 1 ტიმ. 1, 20.

ღმერთი გვიგზავნის ტანჯვებს

სასჯელად. იერ. 2, 19; გოდ. 3, 42; იოან. 5, 14; იობ. 33, 19; ფს. 88, 32.

რომ მოგვაქციოს და დაგვაშინოს. ებრ. 12, 9; გამოცხ. 3, 19; ფს. 118, 67-71.

განწმედისთვის. ეს. 48, 10; გალ. 3, 3; იოან. 15, 2.

ჩვენი დაცვისთვის. 1 პეტ. 1, 5-6; 4, 12.

დამოკიდებულება ტანჯვის მიმართ

წუწუნი არ შეიძლება. ებრ. 12, 5; 1 კორ. 10, 13; ფს. 26, 13; 67, 20; 76, 10.

ლოცვა ტანჯვის დროს. იაკ. 5, 13; ფს. 76, 2-4, 14; რომ. 12, 12; ეს. 26, 12; 38, 14.

მიმართვა ღმრთის სიტყვისადმი და მისი შესმენა. ეს. 28, 19; ფს. 118, 50, 91.

თავისი ცოდვიანობისა და ცდომათა აღიარება. იერ. 3, 13; ფს. 50, 3-5; გოდ. 3, 40.

მოთმინებით ყოფნა. გოდ. 3, 26; იაკ. 5, 11; ებრ. 10, 36.

ნუგეში ტანჯვისას. იოან. 13, 7; რომ. 8, 16; 2 კორ. 1, 3-5; 4, 16; იერ. 29, 11; ფს. 22, 4; ეს. 43, 1.

ტანჯვანი ქრისტეს სახელისთვის. მათ. 5, 11; საქმე. 5, 41; 9, 16; 1 პეტ. 4, 14.

ტანჯვანი, მფუხარეანი ბოროტთა

ტ.ბ. მრავალრიცხოვანია. 2 სჯ. 31, 17; იობ. 20, 5-29; ფს. 32, 10; იგავ. 12, 21; იერ. 49, 32.

ტ.ბ. მუღმივი, განუწყვეტელია. იობ. 15, 20; ეკლ. 2, 23.

ტ.ბ. ხშირად უეცარია. ფს. 64, 8; 73, 19; იგავ. 1, 27; 6, 15; 24, 22; ეს. 30, 13; 47, 11; იერ. 23, 19; გამოცხ. 18, 10.

ტ.ბ. უღმობელია. 2 ნეშტ. 36, 16; იობ. 27, 9; იგავ. 24, 16; იერ. 11, 11; 30, 12; 46, 11; ეზეკ. 8, 18; ნაუმ. 3, 19.

ტ.ბ. არაა საკმარისი მათ მოსაქცევად. გამ. 8, 20. ეს. 1, 5; 9, 12; იერ. 2, 30; 5, 3; ამოს. 4, 6-11; ანგ. 2, 17; გამოცხ. 9, 20-21; 16, 9-11;

ტ.ბ. აწინებენ მათ. იობ. 15, 24; 17, 11; 20, 25; ფს. 72, 19; იერ. 46, 5; 49, 5-29.

ტ.ბ. არ აღძრვენ მათ, რომ ეძიონ ღმრთისგან ხსნა მათ მიერ. 1 მეფ. 28, 7; 4 მეფ. 1, 2; 2 ნეშტ. 16, 12; 28, 23; ამოს. 4, 6.

ტ.ბ. წარმოშობენ სასოწარკვეთილებას. 2 სჯ. 28, 67; 1 მეფ. 28, 20; ეს. 13, 6-7; გამოცხ. 9, 6; 16, 10.

ტ.ბ. ხშირად აბოროტებენ მათ. გამ. 8, 19; 9, 34-35; ნემ. 9, 27-29; იერ. 5, 8.

ტ.ბ. იწვევენ მათში ღმრთის გმობას. ეს. 8, 21; გამოცხ. 16, 9, 11, 21.

ტ. ბოროტთა ეგზავნება

შეუნანებლობის გამო. ლევიტ. 26, 18, 23-24; იგავ. 1, 29-31; 28, 15-16; ეს. 9, 12-14; ამოს. 4, 6-12; ზაქ. 7, 12-13; გამოცხ. 2, 21-23.

მათი სიცრუის გამო სასჯელად. იობ. 21, 17-19; ფს. 105, 43; 106, 17; იერ. 13, 22; 30, 15.

იმის გამო, რომ ისინი დევნიან მორწმუნეებს. გამ. 23, 22-23; 2 სჯ. 30, 7; ფს. 54, 19-20; ეს. 5, 23; აბლ. თავი 9-15; ზაქ. 2, 8-9; 2 თეს. 1, 5.

იმისთვის, რომ სხვამ მიიღოს მაგალითი. ფს. 63, 8-10; იერ. 21, 7-9; სოფ. 3, 6-7; 1 კორ. 10, 6-11; 2 პეტ. 2, 6.

ღმრთის ძლიერებისა და სამართლიანობის განდიდების მაგალითისთვის. გამ. 7, 4-5; რომ. 9, 17; გამ. 14, 4; 18, 11; ეზეკ. 28, 22-23; 38, 22-23.

*

ღმერთი ბოროტ ადამიანებს ტანჯვაში ტოვებს. 1 მეფ. 28, 6; იერ. 11, 11; 14, 12; 18, 17; ეზეკ. 8, 18.

ღმერთი შეარცხვენს ბოროტებს. ფს. 36, 13; იგავ. 1, 26-27.

ბოროტთა ტანჯვამ არ უნდა შეაშინოს მორწმუნე. ფს. 63, 7-11; 90, 5-8; იგავ. 3, 25-26.

ბოროტთა ტანჯვისმაგალითები: ფარაონი. გამ. 7, 22-23; 8, 19-20; 9, 7, 34; ოქოზია. 4 მეფ. 1, 2-5; გეეზი. 4 მეფ. 5, 24-27; აქაბი. 2 ნეშტ. 18, 19; იორამი. 2 ნეშტ. 21, 9-

12, 16-19. ოსია. 2 ნეშტ. 26, 19-21; აქაზი. 2 ნეშტ. 28, 1-8, 22; ნაბუქონოსოსორი. დან. 4, 32.

ტანჯული მორწმუნენი

ღმერთი

ისმენს ტანჯულ მორწმუნეთა ღალადისს. დაბ. 16, 11; გამ. 3, 7; ნემ. 9, 9; იობ. 34, 28; ფს. 6, 8; 22, 24.

იფარავს ტანჯულ მორწმუნეებს. გამ. 3, 7; 4, 31; 4 მეფ. 14, 26-27; ნემ. 9, 9; ფს. 31, 7;

ებრალემა ტანჯული მორწმუნენი. მსაჯ. 10, 16; ეს. 49, 13; გოდ. 3, 32; ფილიპ. 2, 27.

შველის ტანჯულ მორწმუნეებს. 2 მეფ. 22, 19; ფს. 27, 7; 37, 22-23; 46, 1; ეს. 25, 4; იერ. 16, 19; ნაუმ. 1, 7; 2 კორ. 4, 8-9; 2 ტიმ. 4, 17.

ნუგეშს სცემს ტანჯულ მორწმუნეებს. ეს. 49, 13; 57, 18; იერ. 31, 13; მათ. 5, 4; 2 კორ. 1, 4-5; 4, 8-9; 7, 6; 2 თეს. 2, 16-17.

იმყოფება ტანჯულ მორწმუნეებთან. ფს. 9, 9; 34, 17; ეს. 41, 10; 43, 2; 2 ტიმ. 4, 17; ებრ. 13, 5-6.

არის ტანჯულ მორწმუნეთა შესავედრებელი. ფს. 9, 9; 12, 5; 34, 17. 46, 1; 25, 3; იერ. 16, 19; 17, 17; ნაუმ. 1, 7.

არის ტანჯულ მორწმუნეთა შემწე და მფარველი. იობ. 5, 11; ფს. 32, 5; ეს. 43, 2; დან. 3, 28; 6, 22.

ქმნის მართლმსაჯულებას ტანჯულ მორწმუნეთათვის. იობ. 36, 5-7; ფს. 140, 12.

გამოიხსნის ტანჯულ მორწმუნეებს. გამ. 3, 7-8; 1 მეფ. 10, 17; 26, 24; 2 მეფ. 4, 9; 22, 18; 3 მეფ. 1, 29; იობ. 5, 19; 36, 15; ფს. 4, 1; 30, 1-3; 33, 19; 34,

15. ბიბლიის ლექსიკონი.

19; 35, 10; 50, 15; 54, 8; 81, 8; 91, 15; 107, 6-13; 146, 6-11; იგავ. 11, 6; იერ. 14, 8; 31, 13; 39, 17; 2 კორ. 1, 10; 2 ტიმ. 3, 11; 4, 18; 2 პეტ. 2, 9.

ქრისტე

ქრისტე მაცხოვარს ებრალემა ტანჯული მორწმუნენი. ფს. 71, 13; მათ. 14, 14; 20, 34; ლუკ. 7, 13; იოან. 11, 33-35;

შველის ტანჯულ მორწმუნეებს. 2 ტიმ. 4, 17; ებრ. 2, 18.

ნუგეშს სცემს ტანჯულ მორწმუნეებს. ეს. 61, 2; მათ. 11, 28; ლუკ. 7, 13; იოან. 14, 1; 16, 33; 2 კორ. 1, 5; 2 თეს. 2, 16-17.

იფარავს ტანჯულ მორწმუნეებს. გამოცხ. 3, 10.

უსმენს ტანჯულ მორწმუნეებს. მათ. 8, 13; 9, 28-29; 15, 27-28; 20, 34; ლუკ. 18, 41-42.

იხსნის ტანჯულ მორწმუნეებს. ფს. 71, 12; ეს. 63, 9; მათ. 4, 23; 20, 34; ლუკ. 5, 34; 13, 15-16.

*

ტანჯულმა მორწმუნეებმა მოთმინებით უნდა აიტანონ განსაცდელი. გოდ. 3, 26; ლუკ. 21, 19; რომ. 12, 12; 2 კორ. 6, 4; 1 თეს. 3, 3; 2 თეს. 1, 4; ებრ. 12, 7; იაკ. 1, 4; 5, 10; 1 პეტ. 2, 20; გამოცხ. 2, 3.

ტანჯული მორწმუნეები უნდა მიენდონ ღმრთის ნებას. 1 მეფ. 3, 18; 4 მეფ. 20, 19; იობ. 1, 21; ფს. 39, 9; 1 პეტ. 5, 5-6.

ტანჯული მორწმუნენი უნდა ცნობდნენ თავიანთი სასჯელის სამართლიანობას. 2 მეფ. 24, 17; 2 ნეშტ. 12, 6; ეზრა. 9, 13; იობ. 2, 10; 11, 6; ფს.

118, 75; ეს. 64, 5-7; გოდ. 1, 18; 3, 39; დან. 9, 14; მიქ. 7, 9.

ბანჯულმა მორწმუნეებმა არ უნდა უგულუბელყოონ სასჯელი. იობ. 5, 17-18; ეკლ. 7, 14; იგავ. 3, 11; მიქ. 6, 8. ებრ. 12, 5.

ბანჯული მორწმუნენი უნდა ღოცულობდნენ. 2 მეფ. 22, 7; იობ. 5, 8; 2 ნემტ. 20, 9; ფს. 50, 14; ეს. 26, 16; იაკ. 5, 13; 1 პეტ. 4, 19.

ბანჯულმა მორწმუნეებმა არ უნდა შეირყიონ სარწმუნოება ტანჯვის გამო. ფს. 118, 87-19; 1 თეს. 3, 2-3; 2 ტიმ. 1, 8; 1 პეტ. 4, 12; ეფეს. 3, 13; 2. თეს. 1, 4.

ტ.მ. არ უნდა დაკარგონ სიმხნესი მამაცე. იგავ. 3, 11; ებრ. 12, 5.

ტ.მ. უნდა იქონიონ ღმრთის იმედი. იობ. 13, 15; ფს. 13, 5; 2 კორ. 1, 9; 1 პეტ. 5, 7.

ბანჯული მორწმუნენი უნდა გამხნევდნენ წინანდელ ტანჯვათაგან ხსნის მოგონებით. ფს. 27, 7-10; 42, 4-5; 2 კორ. 1, 10.

ბანჯულმა მორწმუნეებმა უნდა ანუგეშონ ერთმანეთი. რომ. 12, 15; 1 კორ. 12, 26; 2 კორ. 1, 4; 2, 7; 1 თეს. 5, 14.

ბანჯული მორწმუნენი უნდა ერიდებოდნენ ცოდვას. იობ. 34, 32. იოან. 5, 14.

ტ.მ. უნდა ასრულებდნენ იმ აღთქმას, რომელიც მათ მწუხარების დროს დადეს. ფს. 65, 13-15.

ტ.მ. უნდა აქებდნენ და ადიდებდნენ ღმერთს. ფს. 13, 4; 31, 7; 56, 10; 71, 17-19; 73, 21; 103, 1-5; 107, 13; ეს. 25, 3-4; 1 პეტ. 4, 16.

ტ.მ. მზიარულნი უნდა იყვნენ

ტანჯვისას. მათ. 5, 11-12; რომ. 5, 3; 2 კორ. 6, 10; 7, 4; 8, 2; კოლას. 1, 24; 1 თეს. 1, 6; ებრ. 10, 24; იაკ. 1, 2; 1 პეტ. 4, 13.

ტ.მ. უნდა აფასებდნენ იმ უპირატესობას, რომ ისინი იტანჯებიან ქრისტეს გულისთვის. საქმე. 5, 41; 2 კორ. 12, 10; ფილიპ. 1, 29; 1 პეტ. 4, 13.

ტ.მ. უნდა ბაძავდნენ იესო ქრისტეს. ებრ. 12, 2-4; 1 პეტ. 2, 21-23.

ტ.მ. უნდა ბაძავდნენ წინასწარმეტყველებს. იაკ. 5, 10.

ნეტარი არიან ტ.მ. იობ. 5, 17; მათ. 5, 10-12; ლუკ. 6, 21-23; იაკ. 1, 12; 5, 11; 1 პეტ. 3, 14.

ტ.მ. რომელნიც მოომინებით იტანენ ტანჯვას, ღმრთის სათნო არიან. 1 პეტ. 2, 19-20.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი ტ ა ნ ჯ უ ლ მ ო რ წ მ უ ნ ე თ ა : იაკობი. დაბ. 37, 34. იოსები. დაბ. 39, 20-23; საქმე. 7, 10. ისრაიტელნი. გამ. 1, 9-13; 5, 3; 4 მეფ. 14, 26-27; საქმე. 7, 34. ელი. 1 მეფ. 3, 18. დავითი. 1 მეფ. 30, 4-6; 2 მეფ. 12, 15-24; 22, 1. ეზეკია. 4 მეფ. 20, 1. ესაია. 4 მეფ. 20, 7. ნემია. ნემ. 1, 1. იობი. იობ. 1, 13-22; 2, 7-10; 42, 10; იაკ. 5, 11. იერემია. იერ. 37, 15; 38, 6. დანიელი. დან. 9, 2-22. მოციქულები. საქმე. 5, 40; 1 კორ. 4, 9; 2 კორ. 6, 4; 7, 5. პავლე მოციქული. საქმე. 20, 16; 21, 13; 2 კორ. 1, 8-10; 12, 7-10; კოლას. 1, 23; 2 ტიმ. 3, 11. კორინთელები. 2 კორ. 6, 11. მაკედონელები. 2 კორ. 8, 1; თესალონიკელები. 2 თეს. 1, 4. მოქცეული ჰურიები. ებრ. 10, 32-34. მოსე. ებრ. 11, 24-26. ძველი მორწმუნეები. ებრ. 11, 36-37. ეფესოს ეკლესია. გამოცხ. 2, 1.

ტარიზი

(კრავი)

იოანე ნათლისმცემელმა თქვა იესო ქრისტეს შესახებ: „აჰა, ტარიზი ღმრთისაი, რომელმან აღიხუნეს ცოდვანი სოფლისანი“. იოან. 1, 29, 35-36.

ტპიროსი

ქრისტე ტპიროსში. მათ. 15, 21; მარკ. 7, 24.

ქრისტე მიუთითებდა ამ ქალაქის გახრწნილებაზე. მათ. 11, 21-22.

ტპიროსის მცხოვრებნი გაჰყენენ ქრისტეს. მარკ. 3, 8; ლუკ. 6, 17.

პაველე მოციქულს ჰყავდა მოწაფეები ამ ქალაქიდან. საქმე. 21, 3-4.

ტპიროსი და სიდონი

ქალაქები, საიდანაც ხალხი მრავლად მოდიოდა იესო ქრისტესთან. მარკ. 3, 8; ლუკ. 6, 17-18.

მაცხოვარი მიდის ამ ქალაქების მიდამოებში. მათ. 15, 21; მარკ. 7, 24.

ტპიროსი და სიდონი უფრო დაღმარებით იქნებიან სასჯელის დღეს, ვიდრე სხვა მოუნანებელი ქალაქები. მათ. 11, 21; ლუკ. 10, 13-14.

ტიბერია

ქალაქი გალილეის ზღვის ნაპირზე, რის გამოც ამ ზღვას ეწოდება ტიბერიის ზღვა. იოან. 6, 1; 21, 1.

ტიბერიის ზღვა, ტბა

იგივეა, რაც გალილეის ზღვა (ტბა). იოან. 21, 1.

ტილო

ქრისტეს მკვდრეთით აღდგომის

შემდეგ მოწაფეებმა მის საფლავში ნახეს „ტილონი იგი ხოლო მღებარენი“. იოან. 20, 3-6; ლუკ. 24, 12.

ტონი ისრაელისანი

თორმეტი იყო. დაბ. 49, 28; იაკ. 1, 1.

წარმომავლობით, იაკობის შვილებიდან არიან. დაბ. 35, 22-26.

წინასწარმეტყველებანი მათ შესახებ. დაბ. 49, 3-27; 2 სჯ. 33, 6-29.

მათი რიცხვი ეგვიპტიდან გამოსვლისას. გამ. 12, 37; რიცხ. 1, 44-46; 2, 32.

სინას უდაბნოში ოთხ ბანაკად დაიყვნენ. რიცხ. 2, 2-31.

ქანაანის ქვეყანა გაინაწილეს. რიცხ. 33, 51-54.

მათი რიცხვი ქანაანში შესვლისას. რიცხ. 26, 48.

ისრაელის ტომთა სახელები ეწოდათ თორმეტ პატიოსან თვალს. გამ. 28, 21.

რობოამის მეფობამდე ერთ ვერს (ხალხს) შეადგენდნენ. 3 მეფ. 12, 15-20.

ტყე

აღთქმაში მოხსენებული ტყეები: ბასაანისა. ეს. 2, 13; ეზეკ. 27, 6; ზაქ. 11, 2; ეფრემისა. 2 მეფ. 18, 6. ლიბანისა. 3 მეფ. 7, 2; 10, 17; არაბისა. ეს. 21, 13.

ბოროტთა დათრგუნვის მაგალითი. ეს. 9, 18-21; 10, 17-18; იერ. 21, 14.

ტაუილი, მაცდურობა

(მღრ. სიტრუე)

ტყუილი აკრძალულია. ლევიტ. 19, 35; 2 სჯ. 25, 13-14; ფს. 33, 14. ივაე. 24, 28; ლუკ. 3, 14.

ღმერთს სძულს ტ. ფს. 5, 6; იგავ. 6, 16-17; 11, 1; 12, 22; 20, 10.

ქრისტესთვის უცხო იყო ტყუილი. ეს. 53, 9; 1 პეტ. 2, 22.

ტყუილი მოღის გულიდან. იერ. 14, 14; 17, 9; მარკ. 7, 21-22.

უსჯულონი, ბიწიერნი

აღსაკვე არიან ტყუილით. რომ. 1, 29; 3, 13.

სუვართ ტყუილი. ფს. 51, 4. ფიქრობენ ტყუილზე. ფს. 34, 20; 37, 12; იგავ. 12, 5; იერ. 9, 8.

ლაპარაკობენ ტყუილს, ფს. 9, 28, 35, 3; 49, 19; 108, 1; იერ. 9, 8; მიქ. 6, 12; რომ. 3, 13.

მოქმედებენ მოტყუებით. იერ. 6, 13; ეზეკ. 22, 28-29; 12, 7.

ექცევიან სხვებს მოტყუებით. იერ. 9, 5; ეზეკ. 22, 7; 2 ტიმ. 3, 13.

მდიდრებიან სხვისი მოტყუებით. იგავ. 21, 6; იერ. 5, 27; ეზეკ. 22, 12; ამოს. 8, 5; მიქ. 6, 10-12.

ცრუმოდვარნი

სარგებლობენ ტყუილით. 2 კორ. 11, 13.

ასწავლიან ტყუილს. იერ. 14, 14; 23, 26-32; რომ. 16, 18; ეფეს. 4, 14.

სიამოვნებას ტყუილში ხედავენ. 2 პეტ. 2, 13.

*

ტყუილი არის ნიშანი ანტიქრისტესი. 2 იოან. 1, 7.

ტ. არის ნიშანი ღმერთისგან განდგომისა. 2 თეს. 2, 10.

ტ. განაშორებს ადამიანს ღმერთის შეცნობისაგან. იერ. 9, 6.

ტ. აბრკოლებს ადამიანის მოქცევას. იერ. 8, 5.

ტყუილს, მიჰყავს ადამიანი აშკარატყენებისა და სხვისი დაწავერისკენ. ფს. 9, 28; იერ. 5, 27-28.

ტყუილი ფარავს მიუღებარებას. იგავ. 10, 18; 26, 24.

მორწმუნენი

მათთვის უცხოა ტყუილი. იობ. 27, 4; 31, 5; ფს. 23, 4; გამოცხ. 14, 5.

მათ უნდა დატოვონ ყოველგვარი ტ. 1 პეტ. 2, 1.

ერიდებიან მათ, რომელთაც უყვართ ტ. ფს. 100, 7.

ლოცულობენ, რომ განათავისუფლდნენ მათგან, რომლებიც მიმართავენ ტყუილს. ფს. 42, 1; 119, 2; 143, 7-8.

უნდა ერიდებოდნენ იმათ, ვინც ასწავლის ტყუილს. ეფეს. 4, 14; 5, 6.

*

მღვდელმსახურთათვის უცხო უნდა იყოს ტყუილი. 2 კორ. 4, 2; 1 თეს. 2, 3.

ტყუილი, გამოდევნილია ზეციდან. გამოცხ. 22, 15.

სასჯელი ტყუილისთვის. ფს. 54, 23; იერ. 9, 8-9; მიქ. 6, 12-13; სოფ. 1, 9.

კურთხევა დაპირებულია იმ კაცისთვის, რომლისთვისაც უცხოა ტყუილი. ფს. 23, 4-5; 31, 2; 33, 14-18. 1 პეტ. 3, 10.

მაგალითები ტყუილისა: რებეკა და იაკობი. დაბ. 27, 6. ლაბანი. დაბ. 29, 25; 31, 7. იაკობის შეილები. დაბ. 34, 13. გაბონელნი. ისუ ნავ. 9, 6-13. იაელი. მსაჯ. 4, 17-21. დალილა. მსაჯ. 16, 19. დავითი. 1 მეფ. 21, 12. სედეკია და აქაბი. იერ. 29, 21. ეფრემი. ოს. 12, 8. ჰეროდე. მათ. 2, 7. ფარისეველნი. მათ. 22, 15. მარკ. 12, 13. ელიმა. საქმე. 13, 8.

უ

უარყოფა ქრისტიანო

უ. ქ. ცრუ მოძღვრებით. კოლას. 2, 8; 2 პეტ. 2, 1.

უ. ქ. საქციელით. მათ. 7, 22-23; 25, 41-43; ლუკ. 13, 25-27; ფილიპ. 3, 18-19; იუდ. 1, 4.

უ. ქ. არის ღმრთის უარყოფა. ლუკ. 10, 16; იოან. 8, 19; 16, 3; 1 იოან. 5, 10.

უ. ქ. ახსნათებს ცრუ მოძღვრებას. 2 პეტ. 2, 1; 2 იოან. 1, 7; იუდ. 1, 4.

უ. ქ. ახსნათებს ანტიქრისტიეს. 1 იოან. 2, 22; 4, 3.

ქრისტიე უარყოფს იმას, ვინც უარყოფს მას. მათ. 10, 33; ლუკ. 12, 9; 2 ტიმ. 2, 12.

ქრისტიეს უარყოფას ადამიანი მიჰყავს დალუპვისკენ. ფილიპ. 3, 18-19; 2 პეტ. 2, 1; იუდ. 1, 4-15.

ქრისტიეს უარყოფის მაგალითები: ჰურიანი. იოან. 18, 39. პეტრე. მათ. 26, 69. 75; მარკ. 14, 66-72; ლუკ. 22, 55. 61; იოან. 18, 17. 27.

უბრალოება, უმანკოება

უ. მოწონებულია. მათ. 10, 16.

უ. საჭიროა ზეცის სასუფეველში შესასვლელად. მათ. 18, 2-3.

უბრალოება უნდა გამოჩნდეს

მთელს ჩვენს ყოფა-ქცევაში. 2 კორ. 1, 12.

ჩვენი მოწოდების მოვალეობებში. ეფეს. 6, 5; კოლას. 3, 22.

ქველმოქმედებაში. რომ. 12, 8. ცოდვისადმი დამოკიდებულებაში. რომ. 16, 19; 1 კორ. 14, 20.

სახარების ქადაგებაში. 1 თეს. 2, 4-7.

უმანკონი

გახდენენ ბრძენნი ღმრთის სიტყვის მიერ. ფს. 118, 130.

არიან ბრძენნი. მათ. 11, 25.

იფარავს ღმერთი. ფს. 11, 7.

კეთილგონიერნი გახდენენ. იგავ. 1, 4.

ნუ უარყოფთ სახარების უბრალოებას. 2 კორ. 11, 4.

უბრალოების მაგალითები: პირველი ქრისტიანები. საქმე. 2, 44. პავლე. 2 კორ. 1, 12.

უგუნური, განუსჯელი

უგუნურება ცოდვა არის. ფს. 37, 5; 74, 5; 1 მეფ. 26, 21; 2 მეფ. 24, 10; იგავ. 24, 9; 30, 22; ტიტ. 3, 3.

ცოდვილნი არიან უგუნურები. ფს. 106, 17; იერ. 10, 8; 17, 11.

უგუნურება გამოდის ადამიანის გულიდან. ეკლ. 9, 3; მარკ. 7, 21-22.

უგუნურები უგულვებელყოფენ დარიგებას. იგავ. 1, 7; 15, 5.

უ. უგულვებელყოფენ სიბრძნეს. იგავ. 1, 7; 23, 9; 24, 7.

უგუნურებს ეკავრებათ ცოდნა და რაიშეს გაგება. იგავ. 1, 22; 18, 3.

უ-ეკავრებათ მხილება. იგავ. 12, 1; 17, 10.

უგუნურები დადიან სიბნელეში. ეკლ. 2, 14.

სიბრძნე ძალიან მაღალია უგუნურთათვის. იგავ. 24, 7.

უგუნურებისთვის ბოროტების ჩაღენა გართობაა. იგავ. 10, 23.

უგუნურებს ემარჯვებათ ბოროტების ჩაღენა. იერ. 4, 22.

უ- არ უყვართ მორიდება ბოროტებისგან. იგავ. 13, 19; 27, 22.

უგუნურები ზარმაცები არიან. ეკლ. 4, 5-6.

უ- მისდევენ ზედმეტის ჭამას. იგავ. 30, 22.

უ- მფლანგველები არიან. იგავ. 21, 20.

უგუნურებს სძაგთ თავიანთი მოყვასი. იგავ. 10, 21.

უგუნურები მაგინებლები არიან. იგავ. 10, 17.

უ- არიან მატყუარები. იგავ. 14, 8.

უ- არიან გარყვნილები. იგავ. 7, 21.

გული უგუნურებისა მხიარულების სახელშია. ეკლ. 7, 4.

უგუნურები არიან გარყვნილები და საძაგლები. ფს. 13, 1; 52, 1.

უგუნურებს სძულს თავიანთი მშობლები. იგავ. 15, 5-20.

უგუნურები არიან მშობლების მწუხარება და უხედურება. იგავ. 17, 21-25; 10, 1; 19, 13.

უ- მოიხუბარნი არიან. იგავ. 18, 6; 20, 3.

უ- მალე ბრახდებიან. იგავ. 14, 16-29; ეკლ. 7, 10.

უ- გამოაჩენენ მთელ თავიანთ რისხვას. იგავ. 12, 16; 29, 11.

უგუნურების ჯავრი დიდია. იგავ. 27, 3.

რისხვა კლავს უგუნურებს. იობ. 5, 2.

უგუნურებს აქვთ მხოლოდ გარეგნული კეთილმსახურება. ლუკ. 11, 39-40.

უგუნურები სარწმუნოების მიმართ გულგრილი არიან. ლუკ. 24, 25.

უ- ისმენენ უფლის სიტყვას, მაგრამ არ ემორჩილებიან მას. მათ. 7, 26.

ნუ უპასუხებ უგუნურს უგუნურებაზე. იგავ. 26, 4-5.

დავა უგუნურებთან ნიშნავს დაკარგო მოხვეწება. იგავ. 29, 9.

უგუნურებს უყვართ მრავალსიტყვაობა. ეკლ. 5, 2; 10, 14.

უგუნურთა ლაპარაკის თავი და ბოლო არის სისულელე. ეკლ. 10, 15.

უგუნურები გიპასუხებენ მაშინ, როცა ჯერ კიდევ არ მოუსმენიათ სათქმელი. იგავ. 18, 13.

უგუნურთა გულიდან და პირიდან წარმოედინება უგუნურება. იგავ. 12, 23; 13, 16; 15, 2.

უგუნურთა საუბარი შეადგენს ცოდვას. იგავ. 24, 9.

უ- ბაგეები გარყვნილია და უგუნურებით იკვებება. იგავ. 15, 14.

უ- ბაგენი შეადგენენ მახეს მათი სულისთვის. იგავ. 18, 7.

უგუნურნი თავიანთი ლაპარაკით იღუპებიან. იგავ. 10, 8-14; ეკლ. 10, 13.

უ- საესე არიან კმაყოფილებით. იგავ. 14, 16.

უ- საესე არიან თავიანთი თავის იმედით. იგავ. 12, 15; რომ. 1, 22.

უგუნურებს თავიანთი საკუთარი ძალის იმედი აქვთ. იგავ. 28, 26.

უგუნურნი სხვებს უწოდებენ უგუნურებს. ეკლ. 10, 3.

უგუნურებს თავიანთი ქონების იმედი აქვთ. ლუკ. 12, 20.

უგუნურები სიამოვნებას უგუნურებაში პოულობენ. იგავ. 15, 21.

უგუნურებს თავიანთი უგუნურება უყვართ. იგავ. 26, 11; 27, 22.

უგუნურნი უბრუნდებიან თავის უგუნურებას, როგორც ძალდი თავის ნარწყევს. იგავ. 26, 11.

უგუნურთა უგუნურება შლის მათ გეგმებს. იგავ. 19, 3.

უ. შრომა მომქანცავია და უმიზნო. ეკლ. 10, 16.

უგუნურნი აყვდრიან ღმერთს. იობ. 2, 10; ფს. 73, 22.

უ. ავად ახსენებენ ღმერთს. ფს. 73, 18-22.

უგუნურებს არ ესმით ღვთაებრივი საქმეები. ფს. 91, 6; რომ. 1, 21.

უგუნურნი არ ცნობენ ღმერთს, არც მის საქმეებს. ფს. 91, 5-6; იერ. 4, 22; 5, 4-21.

უ. გულში ამბობენ, რომ ღმერთი არ არის. ფს. 13, 1; 52, 1.

უ. პატივს სცემენ კერაებს. იერ. 10, 8; რომ. 1, 23.

ღმერთი

არ მიიღებს უგუნურთა სათნოყოფას. ეკლ. 5, 6.

ღმერთს სძაგს უგუნურთა მსახურება. კოლ. 5, 1.

*

აღამიანები, რომლებიც უწოდებენ თავიანთ თავს ბრძენს, უგუნურნი არიან. რომ. 1, 22.

ამა ქვეყნის სიბრძნე არის უგუნურება წინაშე ღმერთისა. ეს. 44, 24; 1 კორ. 3, 19.

„სულელი იგი ღმერთისაი უბრძნეს კაცთა არს“. 1 კორ. 1, 25.

„სიტყვაი იგი ჯვარისაი წარწყმულელთა მათთვის სიცოფე არს“. 1 კორ. 1, 18-21.

„ქრისტე წარმართებისთვის სისულელეა“. 1 კორ. 1, 23.

უგუნურთათვის უგუნურებაა, რაც ღმერთის სულისაგან მოდის. 1 კორ. 2, 14.

უგუნურნი იქნებიან ბრძენთა მსახურნი. იგავ. 11, 29.

უ. იბნევიან თავიანთი უგუნურების სიმრავლისგან. იგავ. 5, 23.

უ. ვარდებიან მწუხარებაში თავიანთი უგუნურების გამო. ფს. 37, 5; 106, 17.

უ. დაიხოცებიან ჭკუის ნაკლებობით. იგავ. 10, 21.

უგუნურთა თანამხანაგი იქნება ცუდი. იგავ. 13, 21.

უგუნურნი არიან წინასწარმეტყველთა უბედურება. ეზეკ. 13, 3.

ის, ვინც თავის ძმას უგუნურს უწოდებს, დაისჯება. მათ. 5, 22.

უგუნურება სასჯელია, ზოგჯერ ღმერთისაგან მოვლინებული. 2 სჯ. 28, 28.

დიდება არ შეეფერება უგუნურებს. იგავ. 26, 1-8.

ისინი, ვისაც სურთ სიმდიდრის შეძენა, ემსგავსებიან უგუნურების სურვილის მქონეებს. 1 ტიმ. 6, 9.

უგუნურებს ეძლევათ დაბეჯითებითი რჩევა, მიატოვონ თავიანთი უგუნურება. ფს. 74, 4; იგავ. 1, 22; გალ. 3, 1-3.

თქვენ, უგუნურნი, გონს მოდით!
იგავ. 8, 5; ფს. 93, 8; იგავ. 9, 6.

მოიქცეთ ფრთხილად, და არა
როგორც უგუნურნი. ეფეს. 5, 15; ფს.
74, 4; ეკლ. 7, 17.

ნუ მიგაქვთ ღმერთთან უგუნურების
მსხვერპლი. ეკლ. 5, 1.

ნუ წარმოსთქვამთ უგუნურების
ნურც ერთ სიტყვას. ეფეს. 5, 4.

სიკეთის კეთებით უნდა დახშოთ
უგუნურების პირი. 1 პეტ. 2, 15.

უგუნურთა საზოგადოება საშიშია.
იგავ. 13, 20; 17, 12.

მოშორდით უგუნურებს. იგავ. 9, 6;
14, 7; 19, 28; ეფეს. 5, 11.

ღმერთო! შენ იცი ჩემი უგუნურება.
ფს. 68, 5.

ნუ მიმცემ მე უგუნურებს დასაცი-
ნად. ფს. 38, 8.

უგუნურთა მაგალითები:
უგუნური მდიდარი. ლუკ. 12, 20; კაცი,
რომელიც აშენებს სახლს ქვიშაზე.
მათ. 7, 26; ხუთი უგუნური ქალწული
ქალი. მათ. 25, 2; ნაბალი. 1 მეფ. 25,
24; რობოამი. 3 მეფ. 12, 6. ისრაელი 2
ხჯ. 32, 10. ფარისეველნი. მათ. 23, 17-
19; გალატელნი. გალ. 3, 1. ბალამი. 2
პეტ. 2, 15.

უღაბნო

უნაყოფო, დიდი ადგილები. იერ. 2,
6; ეზეკ. 6, 14; ლუკ. 9, 12.

დაუსახლებელი, უღაბური ადგილე-
ბი. მათ. 14, 15; მარკ. 6, 31.

**წმინდა წერილში აღნიშნული
უღაბნოები**

დიდი, ანუ არაბეთის. გამ. 23, 31; 2
ხჯ. 1, 19.

ბეთაენის. ისუ ნავ. 18, 12.
ბერსაბეს. 3 მეფ. 19, 3-4.
დამასკოს. 3 მეფ. 19, 15.
ელომის. 4 მეფ. 3, 8.
ენგადის. 1 მეფ. 24, 1.
გაბაონის. 2 მეფ. 2, 24.
ჰურიასტანის. მათ. 3, 1.
იერიელისა (იერილისა). 2 ნეშტ.
20, 16.

კადემოთის. 2 ხჯ. 2, 27.
კადესი. ფს. 28, 8.
მაონის. 1 მეფ. 23, 25.
ფარანის. დაბ. 21, 21; რიცხ.
10, 12.
სურის. დაბ. 16, 7; გამ. 15, 22.
სინას. გამ. 16, 1; 19, 1-2; რიცხ. 20,
1; 27, 14; 33, 16.
ზიფელთა. 1 მეფ. 23, 14-15.
მეწამული ზღვისპირა. გამ. 13, 18.
ლაზის მახლობელი. საქმე. 8, 26.

წინასახე

სიღარიბის. ოს. 2, 3.
წარმართთა. ეს. 41, 18.
მხედართა მიერ დარბევის. იერ.
12, 10-12.

**უზნეობა, გოროტზნეობა
(აეზნიანობა)**

გამოდის ბოროტი გულიდან. მათ.
15, 19-20. გალ. 5, 19.

აკრძალულია. 1 კორ. 14, 20; ეფეს.
4, 26-27; კოლას. 3, 8.

წინააღმდეგობა სიკეთის გზაზე. 1
პეტ. 2, 1-2.

ღმრთის მორჩილებასთან შეუთავ-
სებელია. 1 კორ. 5, 7-8.

ქრისტიანის თავისუფლება არ უნდა
დაფაროს ბოროტზნეობამ. 1 პეტ.
2, 16.

წმინდანები ბოროტზნეობისაგან შორს დგანან. იობ. 31, 29-30; ფს. 34, 17-19.

უწმინდურნი

აელენენ ლაპარაკის დროს. 3 იოან. 1, 10.

ცხოვრობენ ბოროტზნეობით. ტიტ. 3, 3.

აღიქვამენ მას. ფს. 7, 15.

აღსაესე არიან ბოროტზნეობით. რომ. 1, 29.

სარგებლობენ ბ. ფს. 82, 4; მათ. 22, 6.

ბოროტზნეობა ისჯება. ფს. 7, 15-16.

ღმერთი დასჯის ბოროტზნეობისთვის. ფს. 9, 36; ეზეკ. 36, 5.

სასჯელი ბ. ამოს. 1, 11-12; აბდ. 10-15.

მაგალითები: კენი. დაბ. 4, 5; ესაეი. დაბ. 27, 41; იოსების ძმები. დაბ. 37, 23; საული. 1 მეფ. 18, 9-11; სემეი, ძე გირანისა. 2 მეფ. 16, 5; 3 მეფ. 2, 8-9; იოაბი. 2 მეფ. 3, 27; 3 მეფ. 2, 5, 28; სანაუალათი. ნემ. 2, 10; ამანი. ესთ. 3, 4; ელომეტონი. ეზეკ. 32, 29; ჰეროდია. მარკ. 6, 19.

უაღუროვა

უ. ახლობლების მიმართ. იობ. 19, 14.

უ. კუთილისმყოფელთა მიმართ. ფს. 34, 12; 108, 4; ეკლ. 9, 15.

უ. მეგობართა მიმართ უბედურებაში. ფს. 37, 12.

უ. არის ბიწიერი ადამიანის ერთ-ერთი თვისებათაგანი. ფს. 34, 12; 37, 20; იერ. 18, 20; ლუკ. 6, 35; 2 ტიმ. 3, 2.

მორწმუნენი

უნდა ერიდებოდნენ უმადურობას. ფს. 7, 3-5.

უნდა კეთილს-უყოფდნენ უმადურებს. ლუკ. 6, 35; 2 კორ. 12, 15.

*

სასჯელი უმადურობისთვის. იგავ. 17, 13; იერ. 18, 20-21.

უმადურობა გამოხატულია იგავში: კაცი ღარიბი და გონიერი. ეკლ. 9, 15-16.

უმადურობის მაგალითები: ლაბანი. დაბ. 31, 43-47. ფარაონის მეღვინე. დაბ. 40, 23. ისრაელნი. გამ. 17, 1; მსაჯ. 8, 35. სიკიმის მეფეები. მსაჯ. 9, 18. კეილის მცხოვრებნი. 1 მეფ. 23, 5-12. საული. 1 მეფ. 24, 18. ნაბალი. 1 მეფ. 25, 21. იოანი. 2 ნემ. 24, 22. დავითის მტრები. ფს. 37, 19. იერუსალიმის მცხოვრებნი. იერ. 18, 11. ქრისტეს მიერ განკურნებული ცხრა კეთროვანი კაცი. ლუკ. 17, 17-18.

უაღუროვა ღმრთის მიმართ

არის საზიზღარი უგუნურება. 2 სჯ. 32, 6; ეს. 1, 2-3; იერ. 2, 5-6, 31-32; რომ. 1, 20-21.

დანაშაული უმადურობისა ღმრთის მიმართ. ფს. 105, 6-7, 21; ეს. 43, 21-24; იერ. 2, 11-13.

უმადურობა ღმრთის მიმართ არის ბიწიერი ადამიანის ერთ-ერთი თვისება. ეს. 26, 10; რომ. 1, 21; 2 ტიმ. 3, 2.

უმადურობა ღმრთის მიმართ ცხადად გამოხატება

შემოქმედის დავიწყებაში. 2 სჯ. 32, 18; ეს. 43, 21-23; 51, 13; ოს. 8, 14.

მის განგებულების კეთილმოქმედებათა დაეიწყებაში. 2 სჯ. 32, 8. იობ. 22, 17-18. ფს. 105, 7; ეს. 1, 3; 42, 19; იერ. 5, 7; ეზეკ. 16, 19; ოს. 2, 8; 13, 6.

ღმრთის მიერ გამოხსნის დაეიწყებაში. მსაჯ. 8, 34; ფს. 77, 42; 105, 21; იერ. 2, 5-6.

მისი ძის მსხვერპლად მიცემის უარყოფაში. ებრ. 10, 29.

*

კეთილდღეობას აღამიანი ხშირად მიჰყავს ღმრთის მიმართ უმადურობისკენ. 2 სჯ. 31, 20; 32, 15; იგავ. 30, 8; იერ. 5, 7; ოს. 13, 6.

გაფრთხილება ღმრთის მიმართ უმადურობის შესახებ. 2 სჯ. 8, 11-14; 1 მეფ. 12, 23-24.

საყვედური ღმრთის მიმართ უმადურობისთვის. ლუკ. 17, 17-18; იოან. 10, 32.

სასჯელი ღმრთის მიმართ უმადურობისთვის. ნემ. 9, 20-31. ფს. 105, 21. 40-41; ეს. 17, 10-11; ოს. 2, 8-12.

უმადურობა ღმრთის მიმართ შედარებულა მოვლილ, მაგრამ უნაყოფო ვენახს. ეს. 5, 1-7.

უ. ღ. მ. შედარებულა მრუშ ქალს. ეზეკ. 16, 1-39.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ისრაელი. 2 სჯ. 32, 9. მსაჯ. 8, 34; საული. 1 მეფ. 15, 17-20. იუა. 3 მეფ. 16, 1. დავითი. 2 მეფ. 12, 7. ეზეკია. 2 ნეშტ. 32, 25; ნაბუქოდონოსორი. დან. 5, 18; ცხრა განკურნებული კეთროვანი. ლუკ. 17, 15-18.

უპანაოობა, უბიწობა

უ. ნამცნებია. გამ. 20, 14; იგავ. 5, 8;

31, 3; რომ. 13, 13; 1 კორ. 6, 15-18; ეფეს. 5, 3-4; კოლას. 3, 5; 1 თეს. 4, 3-5; 1 ტიმ. 5, 22; ტიტ. 2, 5; იაკ. 1, 27.

უ. ირღვევა გულისთქმით შეხედვითაც კი. იობ. 31, 1; მათ. 5, 28.

უ. ირღვევა ლაპარაკშიაც კი. ეფეს. 5, 3-4; კოლას. 3, 8.

უ. გულისა ნამცნებია. იგავ. 6, 25-26; 2 ტიმ. 2, 22.

დაიცავით თქვენი სხეული უმანკოებით. რომ. 16, 19; 1 კორ. 6, 13-18.

ღმერთი ინახავს მორწმუნეებს უმანკობაში. იაკ. 7, 27.

სიბრძნე ინახავს უმანკობას. იგავ. 2, 10-16; 7, 1-5.

სიმთვრალე ვნებს უმანკობას. იგავ. 23, 31-33.

მოერიდეთ იმათ, ვისაც არ ახასიათებს უმანკობა. 1 კორ. 5, 9-11; ეფეს. 5, 5-7; 1 პეტრ. 4, 3.

ბიწიერ აღამიანებს არა აქვთ უმანკობა. რომ. 1, 24-29; ეფეს. 4, 19; 2 პეტრ. 2, 14; იუდ. 1, 8.

აღძვრა უმანკობისკენ. 1 კორ. 3, 16-17; 6, 18-19; 2 კორ. 7, 1; 1 თეს. 4, 7.

ბოროტება, რომელიც წარმოდება უმანკობის ნაკლებობისგან. იგავ. 2, 16-19; 5, 9-11; 6, 32; 7, 25-27; 9, 13-18; 22, 14-15; 23, 27-29; ოს. 4, 2-11.

სასჯელი უმანკობის უქონლობისთვის. იერ. 5, 7-9; 13, 27; კოლას. 3, 5-6; იაკ. 1, 15.

საუკუნო სასჯელი ბიწიერებს. ებრ. 13, 4; 2 პეტ. 2, 9-14; იუდ. 1, 7-13; გამოცხ. 21, 8.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: აბიმელექი. იოსები. ბოოზი. იობი.

**უპირატესობანი
მორწმუნეთა
მორწმუნენი არიან**

ღმრთის რჩეულნი. 1 ნეშტ. 16, 13; ფს. 105, 23; ეს. 45, 4; 65, 9-15; მათ. 24, 31; მარკ. 13, 27; ლუკ. 18, 7; რომ. 8, 33; 16, 13; კოლას. 3, 12; ტიტ. 1, 1; 1 პეტ. 1, 2; გამოცხ. 17, 14.

ღმრთისგან კუროხეულნი. დაბ. 24, 31; 26, 29; ფს. 36, 22; ეს. 65, 23.

უნდა იყვნენ წმინდა და უბიწო. ეფეს. 1, 4; 4, 24; 5, 27; ფილიპ. 2, 15; კოლას. 1, 22; 1 თეს. 5, 23; ტიტ. 2, 14.

უნდა იყვნენ ქრისტეს მსგავსი. რომ. 8, 30; 1 კორ. 15, 49; 2 კორ. 3, 18; ფილიპ. 3, 21.

არიან ღვთაებრივი ბუნების ზიარი. ეფეს. 4, 24; კოლას. 3, 10; 2 პეტ. 1, 4.

ღმრთის მეგობარნი (საყვარულნი). გამ. 33, 11; 2 ნეშტ. 20, 7; ნემ. 13, 25; ფს. 59, 5; 107, 6; ეს. 41, 8; დან. 9, 23; 10, 11; იოან. 14, 23; რომ. 1, 7; 11, 28; იაკ. 2, 23.

ქრისტეს მეგობარნი. იოან. 11, 11; 15, 14-15.

ღმრთის მკვიდრნი. რომ. 8, 17; გალ. 4, 7.

ქრისტეს თანამკვიდრნი. რომ. 8, 18; ეფეს. 3, 6.

ღმრთის შვილნი. 2 სჯ. 14, 1; მათ. 5, 9, 45; ლუკ. 20, 36; იოან. 1, 12; 11, 52; რომ. 8, 17; 9, 26; 2 კორ. 6, 18; გალ. 3, 26; 4, 7; ფილიპ. 2, 15; ებრ. 12, 7; 1 იოან. 3, 2; 5, 1-2.

ქრისტეს ძმები და დები. მათ. 12, 49-50; 25, 40; 28, 10; მარკ. 3, 35; ლუკ. 8, 21. იოან. 20, 17; 1 კორ. 9, 5; ებრ. 2, 11-12; ფს. 22, 22.

არიან სულიწმიდისა და მამა

ღმერთის ტამარნი. 1 კორ. 3, 16; 6, 19; 2 კორ. 6, 16.

ერთობაში არიან ღმერთთან ქრისტეს მიერ. იოან. 14, 20; 17, 21-23; კოლას. 3, 3.

მორწმუნეების სულში არის ქრისტეს სული. რომ. 8, 9; 2 კორ. 13, 5; ეფეს. 3, 16-17; 1 იოან. 3, 24; იოან. 14, 20; 15, 4.

მათ აქეთ ერთობა ღმერთთან. 1 იოან. 4, 12-16; 2 კორ. 6, 16.

აქეთ ერთობა ქრისტესთან. იოან. 15, 4; 1 კორ. 6, 17; გამოცხ. 3, 20.

აქეთ ზიარება მამისა და ძისა თანა. იოან. 14, 23; 17, 21; 1 იოან. 1, 3; 2, 24; გამოცხ. 3, 20; 1 კორ. 1, 9.

**მორწმუნეებს ჰყავთ თავისი
ღმერთი**

ღმერთად. 2 სჯ. 4, 7; ფს. 47, 14; იერ. 30, 22; იოან. 20, 17; 2 კორ. 6, 16; ებრ. 8, 10;

მეუფედ. ფს. 5, 2; 43, 4; 73, 12; 88, 18; 144, 1.

გამომხსნელად. ფს. 18, 14; ეს. 44, 6; 47, 4; 60, 16;

განმათავისუფლებლად. 2 მეფ. 22, 2; ფს. 17, 2; 39, 18.

გადამარჩენელად. ფს. 39, 17; 117, 14; ეს. 12, 2; 43, 3; ტიტ. 2, 10; 3, 4.

მამად. 2 სჯ. 32, 8; ეს. 64, 8; იოან. 20, 17; 2 კორ. 6, 18.

დიდებად. ფს. 3, 3; 88, 16; ზაქ. 2, 5. ძლიერებად. ფს. 27, 8; 45, 1; 58, 16; 117, 14.

საფარველად. ფს. 17, 3; 27, 7.

სიმაგრედ. ფს. 61, 2; 70, 3.

შესაკვდრებლად. 2 მეფ. 22, 3; ფს. 13, 6; 141, 5; იერ. 16, 19.

სამკვიდრებლად. რიცხ. 18, 20; ფს. 15, 5; 72, 25.

მორწმუნეებს ჰყავთ იესო ქრისტე

გამომხსნელად. ეფეს. 1, 7; კოლას. ტიტ. 2, 14; 1 პეტ. 1, 18-19.

გადამრჩენელად. ლუკ. 2, 11; ეფეს. 5, 23; ფილიპ. 3, 20; 1 ტიმ. 1, 1; 2 ტიმ. 1, 10; ტიტ. 2, 13; 2 პეტ. 1, 1-11.

შუამავლად. ებრ. 9, 15; 12, 24. მფარველად, მოსარჩლედ და მეოხად. რომ. 8, 33-34; ებრ. 7, 25; 1 იოან. 2, 1.

მწყემსად. ეს. 40, 11; იოან. 10, 11-14; ებრ. 13, 20; 1 პეტ. 2, 25; 5, 4.

მორწმუნეებს

აქვთ კანდიერება ღმერთთან ქრისტეს მიერ. ეფეს. 2, 18; 3, 12; ებრ. 4, 16; 7, 19-25; 10, 19.

შეუძლიათ მოუწოდონ ღმერთს, როგორც თავიანთ მამას. მათ. 6, 9; ლუკ. 11, 2; რომ. 8, 15; გალ. 4, 6.

შეისმენს ღმერთი. იოან. 14, 13; 15, 16; 16, 23-24; 1 იოან. 3, 22; 5, 14.

ხელმძღვანელობს ღმერთი. ფს. 22, 2; 31, 8; 36, 23; იგავ. 3, 6; ეს. 48, 17; 58, 1; რომ. 8, 14.

მორწმუნეები ძლიერდებიან ღმერთის მიერ. ფს. 17, 32; 67, 35; 137, 3; ეს. 40, 31; 41, 10; ეფეს. 3, 16; კოლას. 1, 11; 1 ტიმ. 4, 16.

მორწმუნეებს იფარავს ღმერთი. 2 სჯ. 33, 29; ფს. 5, 12; 36, 28; 144, 20; იგავ. 2, 7-8; ებრ. 13, 5.

მორწმუნენი ბოლომდე ღმერთის მფარველობის ქვეშ არიან. ფს. 22, 4; 47, 14; ფილიპ. 1, 6; 2 ტიმ. 1, 12; 4, 18; 1 პეტ. 1, 5.

ყველაფერი არის მორწმუნეებისა. 1 კორ. 3, 21-22; 2 კორ. 6, 10.

მორწმუნეებს ყველაფერში გაემარჯვებათ. რომ. 8, 28;

მორწმუნეთა სახელები ჩაწერილია ცხოვრების წიგნში. დან. 12, 1; ლუკ. 10, 20; ფილიპ. 4, 3; გამოცხ. 3, 5; 21, 27.

მორწმუნენი არიან მემკვიდრე

გადარჩენისა. ებრ. 1, 14.

საუკუნო ზეციური სამკვიდრებისა. კოლას. 1, 5; 3, 24; ებრ. 9, 15; 10, 34; 1 პეტ. 3, 4.

საუკუნო ცხოვრებისა. მათ. 19, 29; მარკ. 10, 30; ტიტ. 3, 7.

ღმრთის სამეუფოსი. მათ. 25, 34; ლუკ. 12, 32; 2 ტიმ. 4, 18; იაკ. 2, 5.

საუკუნო დიდებისა. რომ. 5, 2; 8, 18; 2 კორ. 4, 17; კოლას. 3, 4.

*

წმინდანნი აღდგებიან უზრწნელი, ზეციური და დიდებული სხეულებით. 1 კორ. 15, 42-54; ფილიპ. 3, 21.

წმინდანნი იქნებიან მეფეები და მღვდლები ღმრთის მიერ. 1 პეტ. 2, 9; გამოცხ. 1, 6; 5, 10; 20, 6.

წმინდანნი განსჯიან ქვეყანას ქრისტესთან ერთად. დან. 7, 22; მათ. 19, 28; ლუკ. 22, 30; 1 კორ. 6, 2-3; გამოცხ. 20, 4.

ურია ტუია

(მადლი, გამოცხადება და ჭეშმარიტება)

ამოკვეთილი იყო მღვდელმთავრის საგულე ფიცარზე. გამ. 28, 29-30; ლევიტ. 8, 8.

მისი საშუალებით ღმრთისაგან გამოიკითხავდნენ სასჯელს. რიცხ. 27, 21.

ზოგჯერ უფალი არ იძლევა პასუხს გამოკითხველის ცოდვების გამო. 1 მეფ. 28, 6.

მეორე ტაძარში ეს ფიცარი აღარ ყოფილა. ნემ. 7, 65.

გადატანით - ქრისტესა და სინათლის შესახებ. 2 სჯ. 33, 8; იოან. 1, 4-9. 17; კოლას. 2, 3.

ურთი ტომი

უ. საჭიროა გადარჩენისათვის. ეზექ. 33, 13; მათ. 10, 22; 24, 13; მარკ. 13, 13; 1 კორ. 15, 2; 1 ტიმ. 2, 15; 4, 16.

ქრისტეს მაგალითი გვამხნეებს ურყევად ეიღვტო. ებრ. 12, 2-3.

მორწმუნეები ურყევი უნდა იყვნენ

ღმრთის ძიებაში. 1 ნემტ. 16, 11; ფს. 104, 4.

ღმრთისმსახურებაში. ისუ ნავ. 23, 8; 1 მეფ. 12, 22.

სახარების შესწავლაში. იოან. 8, 31-32; 2 თეს. 2, 15; 2 ტიმ. 1, 13-14; 3, 14.

სარწმუნოებაში. საქმე. 14, 22; 1 კორ. 16, 13; 2 კორ. 1, 24; კოლას. 1, 23; 1 ტიმ. 2, 15; 2 ტიმ. 4, 7; ებრ. 3, 14; 10, 39; 1 პეტ. 5, 9.

ღმრთისა და ქრისტეს სიყვარულში. იოან. 15, 9; იუდ. 1, 21.

მტკიცე იმედის შენახვაში. ოს. 12, 6. ებრ. 3, 6; 10, 23.

ღმრთის მადლში. საქმე. 13, 43; რომ. 5, 2; ებრ. 12, 28.

ლოცვაში. ლუკ. 18, 1; რომ. 12, 12; ეფეს. 6, 18; კოლას. 4, 2; 1 თეს. 5, 17; 1 ტიმ. 5, 5.

მცნებების დაცვაში. ფს. 118, 44; იაკ. 1, 25; 2 იოან. 1, 3;

სიკეთის ქმნაში. რომ. 2, 7; გალ. 6, 9; 2 თეს. 3, 13.

სიწმიდეში. 1 ტიმ. 6, 14; 1 კორ. 10, 12.

სატანისა და ცოდვის ძლევაში. ეფეს. 6, 11-13;

მორწმუნეებს ურყეობაში იცავს

ღმრთის შიში. იერ. 32, 40.

სარწმუნოება. 1 პეტ. 1, 5.

ღმრთის იმედი. ფს. 124, 1.

ღმერთი. ფს. 30, 24; 65, 9; იგავ. 24, 18; ეს. 40, 31; ფილიპ. 1, 6; 1 თეს. 5, 23; 1 პეტ. 1, 5; იუდ. 1, 25.

ქრისტეს შუამავლობა. ლუკ. 22, 32; იოან. 17, 11-12.

ქრისტე. 1 კორ. 1, 7-8; 2 ტიმ. 1, 13.

*

შეგონებანი. ისუ ნავ. 23, 8; 1 მეფ. 12, 20; ფს. 30, 24; ფილიპ. 4, 1; 1 ტიმ. 4, 16; 2 ტიმ. 3, 14; ებრ. 4, 13; 6, 11-12; 12, 1-3; 2 პეტ. 3, 17; 1 იოან. 2, 28; იუდ. 1, 21; გამოცხ. 2, 25; 3, 11.

მღვდელმსახურნი უნდა შთააგონებდნენ უ-ს. საქმე. 11, 23; 13, 43; 14, 22; 1 კორ. 15, 58.

ურყეობა კეთილ საქმეებში

შეადგენს ცხოვნების წინდს. ებრ. 6, 10-11.

არ რჩება ამაოდ. 1 კორ. 15, 58; გალ. 6, 9.

*

ნეტარია უ. კაცი. იაკ. 1, 25.

საუკუნო ცხოვრება შეპირებულია უ-თვის. რომ. 2, 7; გამოცხ. 2, 10; 3, 11-12.

უ-თვის შეპირებულია გადარჩენა. მათ. 10, 22; 24, 13; მარკ. 13, 13.

კურთხევა შეპირებულია უ. ისუ ნავ. 14, 9; 2 ტიმ. 4, 7-8; იაკ. 1, 25. გამოცხ. 2, 26-28.

უ-ს ნაკლებობა

ამცირებს იმელს. კოლას. 1, 23; ებრ. 3, 6-14.

მოაკლებს გადარჩენას. ეზეკ. 18, 24; 33, 13; რომ. 11, 12; ებრ. 6, 4-6.

*

წუეულია ის, ვინც ურყევად არ შეასრულებს კანონის ყველა მუხლს. 2 სჯ. 27, 26; გალ. 3, 10.

უ. წარმოდგენილი იგავში: თავის მომაბეზრებელი მეგობარი. ლუკ. 11, 5-8.

უ. წარმოდგენილი იგავით: თავის მომაბეზრებელი ქერივი დედაკაცი. ლუკ. 18, 5.

უ-ს ნაკლებობა წარმოდგენილი იგავებში

1. თესლი, დაეარდნილი ქვიან ნიადაგზე. მათ. 13, 5-21; მარკ. 4, 5-17; ლუკ. 8, 6-13.

2. გუთნისდედა, რომელიც გუთანს მიჰყვება და უკან იყურება. ლუკ. 9, 62.

უ-ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ისუ და ქალევი. რიცხ. 14, 24; 32, 12; 2 სჯ. 1, 36; ისუ ნავ. 14, 8-14; იობი. იობ. 2, 3; 23, 1, 11-12; 27, 1-6. მოწაფენი. ლუკ. 22, 28. მოციქულები. საქმე. 1, 14. იერუსალიმის ეკლესია. საქმე. 2, 42. პავლე. საქმე. 20, 24; 2 კორ. 4, 1; 2 ტიმ. 4, 7-8. აბრაამი. ებრ. 6, 13-14.

უ-ის ნ ა კ ლ ე ბ ო ბ ი ს მ ა - გ ა ლ ი თ ე ბ ი: სოლომონი. 3 მეფ. 11, 6; ისრაელნი. ებრ. 8, 8.

ურფუნოება

უ. არის ცოდვა. იოან. 16, 9; რომ. 14, 23.

ურწმუნოება წარმოდგება

ბიწიერი გულისგან. ებრ. 3, 12.

გაბოროტებული გულისგან. მარკ. 16, 14.

ჭეშმარიტებისგან განდგომის შედეგად. იოან. 8, 44-46.

სულიერი სიბრმავისგან. იოან. 12, 39-40.

ემშაქისგან. ლუკ. 8, 12.

დიდების ძიებისგან. იოან. 5, 44.

ურწმუნოება სხვადასხვაგვარია

ღმრთის არსებობის უარყოფა. ფს. 9, 24; 13, 1; 52, 1.

ღმრთის განგების უარყოფა. იობ. 22, 12-14; ფს. 9, 32; 58, 7; ეს. 29, 15; 40, 27; სოფ. 1, 12.

ღმრთის სიბრძნისა და ყოვლის-ცოდნის უარყოფა. იობ. 22, 12-14; ფს. 9, 32; 58, 7; 72, 11; ეს. 29, 15; 40, 27; ეზეკ. 8, 12; 9, 9.

ეჭვი ღმრთის სიკეთის შესახებ. იობ. 22, 17-19; 30, 19-20. ფს. 76, 8-9; რომ. 2, 4.

ღმრთის სიმართლის უარყოფა. იობ. 19, 7; ფს. 9, 35; 49, 22; ეზეკ. 18, 24; 33, 17-20; ამბაკ. 1, 3-4; მალ. 2, 17.

ღმრთისათვის უსამართლობის დაბრალება. იობ. 9, 17; 10, 3; 12, 6; 21, 7-9. 14; იერ. 12, 1; მალ. 2, 17; 3, 15.

ეჭვის შეტანა ღმრთის სიმართლეში. ეს. 5, 20; იერ. 4, 10; 17, 15; ეზეკ. 12, 22; 2 პეტ. 3, 4; 1 იოან. 5, 10.

ღმრთის მოწმობის უარყოფა. 1 იოან. 5, 9-12.

ღმრთის სიტყვის უარყოფა. ფს. 105, 24; 1 პეტრ. 2, 8.

სახარების უარყოფა. ეს. 53, 2; იოან. 12, 38; რომ. 10, 16.

ეკვების შეტანა ღმრთის დაპირებებში. ფს. 105, 24; ლუკ. 1, 20; ებრ. 4, 1-2.

ეკვების შეტანა ღმრთის ძალაში. რიცხ. 20, 12; 2 სჯ. 1, 32; 4 მეფ. 7, 2; ფს. 77, 19-22; ეს. 36, 18-20.

ღმრთის საქმეების დაუჯერებლობა. ფს. 77, 32; იოან. 12, 37.

სასწაულების სიცხადის უარყოფა. რიცხ. 14, 11; ფს. 77, 32; იოან. 12, 37.

ქრისტეს უარყოფა. იოან. 5, 38; 6, 36; 8, 45-46; 10, 25; 12, 37; 16, 9.

ქრისტეს ღვთაებრიობის უარყოფა. იოან. 5, 18; 7, 29-30; 8, 23-25; 8, 58-59; 10, 30-33; მათ. 22, 42; 26, 63-65; მარკ. 14, 61-64.

ლოცვისა და ღმრთისმსახურების უარყოფა. იობ. 9, 16; 21, 15; მალ. 3, 14; იერ. 44, 16-18.

ღმრთის დატოვება. ებრ. 3, 12.

ღმერთზე ფიქრის განდევნა გულიდან. იობ. 21, 14; 22, 17.

ურწმუნოების უგუნურება

არის სასწაულების სიცხადის უარყოფა. მათ. 28, 11-15; იოან. 9, 18-34; 11, 47-53; 12, 9; საქმე. 4, 16-18; 5, 16-18; მათ. 21, 23-27; მარკ. 11, 27-33; ლუკ. 20, 1-7.

გამოიხატება იმით, რომ ქრისტეს სასწაულები მიეწეროს სატანის ძალას. მათ. 9, 33-34; 12, 24; მარკ. 3, 22-26; ლუკ. 11, 15-20.

„უკუეთუ მოსესი და წინასწარმეტყველთაი არა ისმინონ, არცაღა

მკედრეთით თუ ვინმე აღდგეს, ჰრწმუნეს მათ“. ლუკ. 16, 31; იოან. 12, 9-10.

ურთხუნონი

არ შეუძლიათ ასიაშოვნონ ღმერთს. ებრ. 11, 6.

წარმოდგენილი ჰყავთ ღმერთი მტყუარად. იოან. 5, 10-11. არ აქვთ თავის თავში ღმრთის სიტყვა. იოან. 5, 38.

არ არიან ქრისტეს ცხოვარნი. იოან. 10, 26.

გაბოროტებული არიან გულით. 4 მეფ. 17, 14.

ეწინააღმდეგებიან სახარებას. საქმე. 19, 9.

არიან მღვწეულები. საქმე. 14, 2; 17, 5; რომ. 15, 31.

მოკვდებიან თავიანთ ცოდვებში. იოან. 8, 24.

გარდაცვლებიან. რომ. 11, 20-21.

ვერ შევლენ საუკუნო განსასვენებელში. ებრ. 3, 18; 4, 6-11.

გასამართლებიან. მარკ. 16, 16; 2 თეს. 2, 12.

უკვე გასამართლებული არიან. იოან. 3, 18.

გასამართლებიან ქრისტეს სიტყვით. იოან. 12, 48.

დაიღუპებიან. იუდ. 1, 5.

ჩაცვივდებიან ცეცხლის ტბაში. გამოცხ. 21, 8.

*

გაფრთხილება ურწმუნოთა წინააღმდეგ. 2 თეს. 2, 2; ებრ. 3, 12; 4, 11; 12, 25.

ურწმუნონი, განსჯილი ქრისტესგან. მათ. 8, 26; 14, 31; 17, 17; მარკ. 8, 12; 9, 19; 16, 14; ლუკ. 9, 41; 24, 25. იოან. 20, 27.

ილოცეთ, რომ ღმერთმა დაგიფაროს ურწმუნოთაგან. მარკ. 9, 24.

ურწმუნოება იყო დაბრკოლება სასწაულების ქმნისთვის. მათ. 13, 58; 17, 20; მარკ. 6, 5-6.

სასწაულების დანიშნულება არის ურწმუნოების გაფანტვა. იოან. 2, 23; 7, 31; 10, 37-38; 1 კორ. 14, 22.

უკანასკნელთა დროთა ურწმუნოება ნაწინასწარმეტყველება. ლუკ. 18, 8; 1 ტიმ. 4, 1.

ჰურიანი გადატყდნენ თავისი ურწმუნოებით. რომ. 11, 20.

ურწმუნოების მაგალითები: ევა. დაბ. 3, 4-6. ლოთის სიძეები. დაბ. 19, 14. ფარაონის მსახურნი. გამ. 9, 20. ისრაელნი. რიცხ. 14, 11-12; ფს. 77, 22-32; 105, 24-26; რომ. 10, 16; თედ. 1, 5. მოსე და აარონი. რიცხ. 20, 12. ქორაზინი, ბეთსაიდა, კაპერნაუმი. მათ. 11, 21-24; ლუკ. 10, 13-15. პეტრე. მათ. 14, 28-31. მოწაფენი. მათ. 17, 16, 28. მღვდელმთავარი და მწიგნობარნი. მათ. 21, 23; მარკ. 11, 27; ლუკ. 22, 66; 20, 1-7; იოან. 11, 47-53; საქმე. 17. „ძმანი“ ქრისტენი. იოან. 7, 5. ჰურიანი. იოან. 10, 24. საქმე. 14, 2; 17, 5; 19, 10. ზაკარია მღვდელი. ლუკ. 1, 18; თომა. იოან. 20, 26; იკონიელი ჰურიანი. საქმე. 14, 1. თესალონიკელი ჰურიანი. საქმე. 17, 1. ვუგესლნი. საქმე. 19, 1-9. იერიქონის მცხოვრებნი. ებრ. 11, 30.

უსამართლობა

უ. აკრძალულია. გამ. 23, 6-8; ლევიტ. 19, 15-35; 2 სჯ. 16, 19; 19, 13-14; იგავ. 3, 27; 18, 5; 22, 22; 24, 23-24; რომ. 13, 6-7; 1 თეს. 4, 6.

უსამართლობა აკრძალულია განსაკუთრებით

ღარიბთა მიმართ. გამ. 23, 6; იგავ. 14, 30; 22, 22-23.

ქერიეობოლთა და უცხოთა მიმართ. გამ. 22, 21-22; 23, 9; 2 სჯ. 24, 17; იგავ. 23, 10; იერ. 7, 6; 22, 3; ზაქ. 7, 11.

მსახურეთა მიმართ. იობ. 31, 13-14.

*

უსამართლობა, სულ მცირეც კი, განისჯება. ლუკ. 16, 10.

ღმერთი

ღმერთს სძულს უსამართლობა. 2 სჯ. 25, 15. იგავ. 11, 1; 17, 15; 20, 10.

ხედავს უსამართლობას. ფს. 9, 35; ეკლ. 5, 7. გოდ. 3, 34-36; ამბაკ. 1, 13.

ესმის ტირილი იმათი, ვინც განიცდის და ითმენს უსამართლობას. გამ. 22, 23; იაკ. 5, 4.

სჯის უსამართლობას. იგავ. 22, 22-23; ფს. 11, 5; 42, 1; ეს. 3, 13-15; გოდ. 3, 59; ამოს. 4, 1-3; 8, 4-8; მალ. 3, 5; 1 თეს. 4, 6.

*

ვაი იმას, ვინც ჩადის უსამართლობას. ეს. 5, 22-23; 10, 1-2; 33, 1; იერ. 22, 12-13; ამბაკ. 2, 9.

დაწყვედილია, ვინც ჩადის უსამართლობას. 2 სჯ. 27, 17-19.

ადამიანი მიდის უსამართლობამდე

სიძუნწის გამო. იერ. 6, 13.

თავდაუჭერლობის გამო. იგავ. 31, 4-5.

უკუდი მაგალითის გამო. გამ. 23, 2.

ბიწიერი ადამიანები

მათ უყვართ უსამართლობა. ფს. 57, 2; იერ. 22, 17; ამოს. 8, 5.

იქცევიან უსამართლოდ. იობ. 24, 1-11; ოს. 12, 8; ამოს. 4, 1; 8, 5; რომ. 1, 29.

მსჯელობენ უსამართლოდ. ფს. 81, 2; 93, 20; ეკლ. 3, 14; ამბაკ. 1, 4.

უსამართლობას შერებთან უსირცხვილოდ. იერ. 6, 13-15; სოფ. 3, 6.

მორწმუნენი

მათ უნდა სძულდეთ უსამართლობა. იგავ. 29, 27-28.

უნდა მოწმობდნენ უსამართლობის წინააღმდეგ. ფს. 57, 1; მიქ. 3, 9-10.

მოთმინებით უნდა იტანდნენ უსამართლობას. იგავ. 19, 11; 1 კორ. 6, 7;

არ უნდა იძიონ შური უსამართლობისთვის. მათ. 5, 39-40; ლუკ. 6, 28-29.

*

მეფეებს უნდა სძულდეთ უსამართლობა. იგავ. 16, 12.

სასჯელი უსამართლობისთვის. იგავ. 22, 15; იერ. 5, 29-30; ოს. 5, 10;

ამოს. 4, 1-3; 5, 11-12; 8, 4-8; მიქ. 6, 10-13; მალ. 3, 5; კოლას. 3, 25; გამოცხ. 22, 11-12.

უსამართლობის მაგალითები: ლაბანი დაბ. თ. 31; სამუელის შვილები. 1 მეფ. 2, 3; აქაეი. 3 მეფ. 21,

8-10-16; ჰურიათა უხუცესნი იერ. 5, 28; მმართველნი იუდასი. ოს. 5, 10;

იუდა. მათ. 27, 3. პილატე. მათ. 27, 24-26; ჰურიანი. საქმე. 3, 13-14; 13, 28;

ფელიქსი. საქმე. 24, 27; კორინთელნი. 1 კორ. 6, 7-9.

16. ბიბლიის ლექსიკონი.

უსჯულოთა სიმბოლური სახეები

ველური ვირი. იობ. 11, 12.

რვალი (სპილენძი), რკინა, კალა და ტყვია. იერ. 6, 28; ეზეკ. 22, 18.

დამპალი ხე, ორჯერ მომკვდარი. იუდ. 1, 12.

უკუდი ხეები. მათ. 3, 10; 7, 17-18; 12, 33; ლუკ. 3, 9; 6, 43.

უგულეებელყოფილი ვერცხლი. იერ. 6, 30.

ასიტი (გველი). ფს. 57, 5.

ბრმები. ეს. 56, 10; სოფ. 1, 17;

მტკერი ალკილი ჰირისგან მიწისა. იობ. 21, 18; ფს. 1, 4; ეს. 5, 24; ოს. 13, 3;

უგუნური ჰირუტყვნი. ფს. 48, 12. ტიტ. 1, 12; 2 პეტ. 2, 12; იუდ. 1, 10.

ფესვმოჭმული მცენარე. 4 მეფ. 19, 26.

თიკანი. მათ. 25, 32.

ნაცარი ფეხქვეშ. მალ. 4, 3.

მიწაზე დაგდებული მკედრის მძორი. ეს. 14, 19.

ჩალა (ღერწამი). იობ. 21, 18; ფს. 82, 13; ეს. 5, 24; იერ. 13, 24;

მუხა, რომელსაც სცვივა ფოთოლი. ეს. 1, 30.

დაქანცული ცხენი. იერ. 8, 6.

გამამდარი ცხენები. იერ. 5, 8;

ძალუები. ფს. 21, 16; იგავ. 26, 11; მათ. 7, 6; ფილიპ. 3, 2; 2 პეტ. 2, 22.

ძალნი უხმო და გაუმამდარნი. ეს. 56, 10-11.

გამდნარი სანთელი. ფს. 67, 2.

სიტყვანი მლიქვნელისა. იგავ. 26, 23.

ბავშვები, სავაჭრო მოედანზე მსხდომნი. მათ. 11, 16; ლუკ. 7, 32.

ეკალი. 2 მეფ. 23, 6.
 ცთომილი ვარსკვლავები. იუდ.
 1, 13.
 ცეცხლი ეკლებში. ფს. 117, 12. ეს.
 33, 11-12.
 კელური ლეღვი. იერ. 24, 8.
 თივა. ფს. 36, 2.
 სახლის ბანის თივა. 4 მეფ. 19, 26;
 ფს. 128, 6; ეს. 37, 27.
 უწყლო შადრევანი. 2 პეტ. 2, 17.
 ცეცხლის ღუმელი (თორნე). ფს.
 20, 10; ოს. 7, 4.
 კვამლი. ფს. 67, 2; იგავ. 10, 26; ეს.
 65, 5; ოს. 13, 3.
 მინდერის ბალახი. 4 მეფ. 19, 26;
 ფს. 36, 2.
 უგუნური, რომელიც აშენებს
 სახლს ქეიშაზე. მათ. 7, 26.
 სარეველა. მათ. 13, 38.
 უწყლო ბალი. ეს. 1. 30.
 ნაძვზე უფრო ამაღლებული. ფს.
 36, 35.
 მძინვარე და მბრძღვინავე ლომი.
 ფს. 16, 12; იგავ. 28, 15; სოფ. 3, 3.
 მგლები. მათ. 10, 16.
 მტაცებელი მგლები. ეზეკ. 22, 27;
 სოფ. 3, 3; მათ. 7, 15; საქმე. 20, 29.
 მღელვარე ზღვა. ეს. 57, 20.
 ქარით წადებული ღრუბლები. 2
 პეტ. 2, 17.
 დილის ღრუბლები. ოს. 13, 3.
 უწყლო ღრუბლები. იუდ. 1, 12.
 ცეცხლის საჭმელი. ეს. 9, 18.
 ცუდი თევზი. მათ. 13, 47-48.
 ღორები. მათ. 7, 6; 2 პეტ. 2, 22.
 ღრიანკალი. ეზეკ. 2, 6.
 განგოზილი საფლავანი. მათ. 23,
 27; ლუკ. 11, 44.
 გველები. მათ. 23, 33; ფს. 57, 4;
 139, 3.

ქეიანი ნიადაგი. მათ. 13, 5; მარკ.
 4, 5. ლუკ. 8, 6.
 გრიგალი. იგავ. 10, 25.
 ზღვის გაშმაგებული ტალღები.
 იუდ. 1, 13.
 წამხდარი ტანისამოსი. ეს. 50, 9;
 51, 8.

უსაქულონი

საძაგელნი არიან. იობ. 15, 16; ტიტ.
 1, 16; გამოცხ. 21, 8.
 პირუტყვის მსგავსნი. ფს. 91, 6; 93,
 8; იერ. 4, 22; 10, 8-14; ტიტ. 1, 12; 2
 პეტ. 2, 12; იუდ. 1, 10.
 მეძაენი. იგავ. 6, 26; იერ. 5, 7-8; 13,
 27; ოს. 4, 2; მათ. 15, 19; მარკ. 7, 21; 1
 კორ. 6, 9; 10, 8; 2 კორ. 12, 21; გალ. 5,
 19; ებრ. 13, 4; კოლ. 3, 5; ეფეს. 5, 5; 1
 ტიმ. 1, 10; გამოცხ. 21, 8; 22, 15.
 სიამოვნებანი უფრო მეტად უყვართ,
 ვიდრე ღმერთი. 2 ტიმ. 3, 4; იაკ. 4,
 3-4.
 უყვართ ბოროტება. დაბ. 6, 5; ფს.
 51, 3; ეკლ. 8, 11; მიქ. 3, 2; 7, 3.
 პატივმოყვარენი არიან. ფს. 100, 5;
 იგავ. 17, 19; 21, 4; ეკლ. 4, 8; აბდ. 1,
 3-4.
 ძუნწი არიან. ლუკ. 16, 14; რომ. 1,
 29; 1 კორ. 5, 10; 6, 10; ეფეს. 5, 5; 2
 ტიმ. 3, 2; 2 პეტ. 2, 3-14.
 ბრმანი და დაბნელებული არიან.
 ეს. 42, 19; 56, 10; 59, 10; სოფ. 1, 17;
 მათ. 15, 14; 23, 16; იოან. 3, 19; 12, 40;
 რომ. 1, 21; 2 კორ. 4, 4; ეფეს. 4, 18; 5,
 8; 2 პეტ. 1, 9.
 ღმრთისმგებელი არიან. ფს. 73,
 18; ეს. 52, 5; საქმე. 13, 45; 18, 6; რომ.
 2, 24; 2 ტიმ. 3, 2; იაკ. 2, 7; 1 პეტ. 4, 14;
 გამოცხ. 16, 6.

უსამართლობას წყალივით სვამენ. იობ. 15, 16.

ცილისმწამებელი და ბოროტისმეტყველნი არიან. ფს. 49, 20; 118, 69; 139, 3; იერ. 6, 28; მათ. 15, 19; რომ. 1, 30; 3, 13; 1 კორ. 5, 11; 6, 10; 2 ტიმ. 3, 3.

შეგინებული არიან გულითა და გონებით. ტიტ. 1, 15.

მრისხანე და გულფიცხელნი არიან. იგავ. 14, 16; 21, 24; 29, 22; ეკლ. 7, 9; 2 კორ. 12, 20; გალ. 5, 20.

ფიქრობენ ბოროტს მორწმუნეთა წინააღმდეგ. ფს. 38, 12.

აუბოროცი არიან. რიცხ. 11, 4; ფს. 105, 14; მიქ. 2, 2; იაკ. 4, 2; 1 პეტ. 1, 14; 4, 2; 2 პეტ. 2, 18; იუდ. 1, 16-18.

გახრწნილი არიან. დაბ. 6, 12; ეზეკ. 16, 52; 20, 44; ოს. 9, 9; სოფ. 3, 7; 1 ტიმ. 6, 5; 2 ტიმ. 3, 8; 2 პეტ. 1, 4; 2, 12. 19; იუდ. 1, 10.

გარყენილნი არიან. ფს. 13, 1; 52, 1; ოს. 4, 2; 1 მეფ. 2, 24; 3 მეფ. 14, 16; 4 მეფ. 14, 24; 21, 16; 2 ნეშტ. 28, 19; იგავ. 1, 11-14; 28, 10; ეს. 1, 4; იერ. 6, 28; მათ. 23, 15; რომ. 16, 18; 2 ტიმ. 3, 6; ტიტ. 1, 11; 2 პეტ. 2, 18; 3, 17.

მძინვარე და სასტიკნი არიან. იერ. 6, 23; 50, 42; გოდ. 4, 3; ამბაკ. 1, 6; 2 ტიმ. 3, 3.

მშობლების ურჩნი არიან. იგავ. 15, 20; 30, 17; 19, 26; ეზეკ. 22, 7; რომ. 1, 30; 2 ტიმ. 3, 2.

შემმუსვრელნი არიან. ეს. 59, 7; რომ. 3, 16.

თვალთმაქცინი არიან. ფს. 11, 3; 27, 3; 108, 2; იგავ. 10, 18; 26, 24-26. იერ. 9, 8.

უსირცხვილონი არიან. იგავ. 7,

13; იერ. 6, 15; 8, 12; ეზეკ. 2, 4; 3, 7; სოფ. 3, 5.

თავისმოყვარენი არიან. ფილიპ. 2, 21; 2 ტიმ. 3, 2.

ღმრთისგან განშორებული არიან. ეს. 29, 13; ეფეს. 2, 12-13; 4, 18; კოლას. 1, 21.

მომწამლველნი არიან. გალ. 5, 20; გამოცხ. 9, 21; 21, 8; 22, 15.

გაბოროტებულნი არიან. გამ. 9, 34-35; ისუ ნავ. 11, 20; იერ. 5, 3; ეზეკ. 2, 4; 3, 7; მარკ. 3, 5; იოან. 12, 40; რომ. 11, 25.

ღმრთის მტერნი არიან. რომ. 1, 20; 5, 10; 8, 7; კოლას. 1, 21.

მოშურნენი არიან. დაბ. 37, 11; ფს. 105, 16; ეკლ. 4, 4; ეზეკ. 35, 11; მათ. 27, 78; მარკ. 15, 10; საქმე. 5, 17; 13, 45; რომ. 1, 29; 2 კორ. 12, 20; გალ. 5, 21; ტიტ. 3, 3.

ემშაქის მონანი არიან. იოან. 8, 44; ეფეს. 2, 2; 2 ტიმ. 2, 26; ეფეს. 2, 14-15.

ცოდვისა და გულისთქმათა მონანი არიან. იოან. 8, 34; რომ. 6, 16; ეფეს. 2, 3; ტიტ. 3, 3; 1 პეტ. 4, 3; 2 პეტ. 2, 19.

არიან მრუშნი. იობ. 24, 15; იგავ. 30, 20; იერ. 5, 7; 9, 2; 13, 27; 29, 23; ოს. 7, 4; მალ. 3, 5; მათ. 15, 19; მარკ. 7, 21; 1 კორ. 6, 9; გალ. 5, 19; ებრ. 13, 4; გამოცხ. 2 პეტ. 2, 14.

არიან უაზრო და უგუნურნი. 2 სჯ. 32, 6. 28; ეს. 1, 3; 44, 18; 56, 11. დან. 12, 10; ფს. 13, 2; 52, 1-2; 73, 22; 91, 6; 93, 8; იგავ. 1, 22; 10, 23; 13, 19; 14, 9; 15, 5; 18, 6; ეკლ. 2, 14; იერ. 4, 22; 5, 21; მარკ. 7, 22; რომ. 1, 21-22; 3, 11; ტიტ. 3, 3.

არიან გაუმაძღარნი. ეს. 22, 13; 56,

11; გალ. 5, 21; ფილიპ. 3, 19; 1 პეტ. 4, 3; 2 პეტ. 2, 13.

არიან მოძულენი. იგავ. 26, 28; გალ. 5, 20; ტიტ. 3, 3; 1 იოან. 2, 11.

სძულთ ღმერთი. ფს. 67, 1; 138, 21; იოან. 15, 23-24; რომ. 1, 30.

სძულთ კეთილი ადამიანები. იგავ. 29, 10; ამოს. 5, 10; 2 ტიმ. 3, 3;

სძულთ მორწმუნენი. დაბ. 37, 8; 3 მეფ. 22, 8; 2 ნეშტ. 18, 7; ფს. 24, 19; 40, 7; 68, 4; 108, 5; ეს. 66, 5; ეზეკ. 35, 11; იოან. 15, 18; 17, 14; 1 იოან. 3, 13.

სძულთ სიკეთე. იგავ. 13, 19-21; მიქ. 3, 2; საქმე. 13, 10; რომ. 8, 7.

სძულთ ნათელი. იობ. 24, 13; იოან. 3, 20.

პირმოთნე არიან. იობ. 13, 16; 34, 30; ეს. 9, 16; 10, 6; 29, 13; 33, 14; იერ. 12, 2; მათ. 6, 2; 15, 7-8; 22, 18; 23, 27-29; 24, 51; მარკ. 7, 6; 1 ტიმ. 4, 2; 2 ტიმ. 3, 4-5.

არიან კერპთაყვანისმცემლენი. ფს. 96, 7; 1 კორ. 5, 10; 6, 9-10; 10, 7; გალ. 5, 20; ეფეს. 5, 5; 1 პეტ. 4, 3; გამოცხ. 21, 8; 22, 15.

არიან უწმიდურნი. რომ. 1, 24-29; 6, 19; 2 კორ. 12, 21; გალ. 5, 19; ეფეს. 4, 19; 5, 5; იუდ. 1, 7.

არიან ბოროტნი. იერ. 9, 26; ეზეკ. 44, 7; საქმე. 7, 51.

არიან თავდაუჭერელნი და უსირცხვილონი. მარკ. 7, 22; 2 ტიმ. 3, 3; 1 პეტ. 4, 3; 2 პეტ. 2, 18; გამოცხ. 9, 21.

არიან ურწმუნონი. 4 მეფ. 7, 19; 17, 14; ფს. 105, 24; მათ. 17, 17; მარკ. 9, 19; იოან. 8, 24; 10, 26; საქმე. 14, 2; 19, 9; რომ. 11, 20; 15, 31; 2 კორ. 4, 4; ებრ. 4, 6; გამოცხ. 21, 8.

ბილწნი არიან. 1 მეფ. 3, 13; ეზეკ.

5, 11; რომ. 1, 26-27; ეფეს. 4, 19; 2 პეტ. 2, 7.

უმაღურნი არიან. ფს. 34, 12; 37, 20; 108, 5; იერ. 18, 20; ლუკ. 6, 34-35; რომ. 1, 21; 2 ტიმ. 3, 2.

არიან უსამართლონი. იობ. 31, 3; ფს. 35, 3; 57, 2-3; 81, 2; ეს. 26, 10; 55, 7; იერ. 22, 17; ამოს. 4, 1; ამბაკ. 1, 4; სოფ. 3, 5; მათ. 5, 45; საქმე. 24, 15; რომ. 1, 29; 2, 8; 1 კორ. 6, 9; კოლას. 3, 25; 2 პეტ. 2, 9. უუარგისნი არიან. მათ. 25, 29-30. რომ. 3, 12.

არიან მსმელნი. ეს. 22, 13; 28, 1; 56, 12; ოს. 7, 5; 1 კორ. 5, 11; 6, 10; გალ. 5, 21; 1 პეტ. 4, 3.

ქურდი და მტაცებელი არიან. იობ. 5, 3-5; 24, 14; ეს. 1, 23; იერ. 7, 9; ოს. 4, 2; 7, 1; ამოს. 3, 10; მათ. 6, 19; 15, 19; მარკ. 7, 21; ლუკ. 18, 11; იოან. 12, 6; რომ. 2, 22; 1 კორ. 5, 11; 6, 10; ეფეს. 4, 28; 1 ტიმ. 1, 10; გამოცხ. 9, 21.

გაბოროტებული არიან. იგავ. 16, 30; 24, 16-17; 26, 26-27; ეს. 1, 4; იერ. 1, 16; 9, 3; გოდ. 1, 22; ოს. 7, 3; მათ. 22, 18;

არიან ბოროტნი. ფს. 36, 1; იგავ. 12, 21; ეზეკ. 18, 20; დან. 12, 11; მარკ. 7, 22; რომ. 1, 29; 2 ტიმ. 3, 13.

არიან მოძულენი. იგავ. 11, 12; 14, 21; 18, 3; ეს. 65, 5; ეზეკ. 22, 7; 2 პეტ. 2, 10; იუდ. 1, 8. ტიტ. 3, 3.

არიან მკვლელნი. 2 მეფ. 4, 11; იგავ. 11, 1; ეს. 1, 15; ოს. 4, 2; ნაუმ. 3, 1; მათ. 15, 19; მარკ. 7, 21; რომ. 1, 29; 3, 15; გალ. 5, 21; 1 ტიმ. 1, 9; გამოცხ. 9, 21; 21, 8; 22, 15.

არიან დამცინავნი. ნემ. 2, 19; 4, 1; ფს. 1, 1; 21, 8; 118, 51; იგავ. 1, 22; 3, 34; 31, 1; 21, 24; 24, 9; 29, 8; 30, 17; ეს.

29, 20; იერ. 9, 5; 15, 17; მათ. 27, 29; მარკ. 15, 31; ლუკ. 22, 63; 23, 11; 2 პეტ. 3, 3; იუდ. 1, 18.

არ იციან ღმერთი. 1 მფე. 2, 12; იერ. 2, 8; 4, 22; 9, 3; ოს. 4, 1; 5, 4; იოან. 8, 19; 16, 3; 1 კორ. 15, 34; გალ. 4, 8; ეფეს. 2, 12; 2 თეს. 1, 8; 1 თეს. 4, 5; 1 იოან. 3, 1.

არიან ღმრთის უარყოფელნი. ფს. 13, 1; 52, 1-2; 72, 11; 93, 7; ეზეკ. 29, 16. სოფ. 1, 12; ეფეს. 2, 12.

არიან ჯიუტნი. გამ. 32, 8-9; რიცხ. 14, 44; 2 სჯ. 9, 13; მსაჯ. 2, 19; ეს. 48, 4; იერ. 7, 26; ეზეკ. 2, 4; 3, 7; საქმე. 7, 51.

არიან შემავეწრობელნი. ფს. 54, 3; 72, 8; 118, 122; ეს. 10, 1; ეზეკ. 22, 29; ამოს. 5, 12; მიქ. 2, 2; მალაქ. 3, 5; იაკ. 2, 6.

არიან ამპარტყანნი და მედიდურნი. ფს. 5, 6; 58, 12; 72, 6-9; 118, 21; იგავ. 30, 13; ეს. 2, 12; იერ. 13, 10; მარკ. 7, 22; რომ. 1, 30; 1 კორ. 5, 2; 2 კორ. 12, 20; 1 ტიმ. 6, 4; 2 ტიმ. 3, 2-4; 2 პეტ. 2, 18; იუდ. 1, 16.

არიან შეურაცხყოფელნი. იობ. 4, 8; ფს. 9, 30; 43, 16; ეს. 51, 7; მათ. 5, 11; 27, 39; მარკ. 7, 22; 15, 29; ლუკ. 23, 29; საქმე. 14, 5; რომ. 1, 30; იუდ. 1, 15.

არ აქვთ ღმრთის შიში. ფს. 35, 1; მალ. 3, 5; რომ. 3, 18.

არიან უმოწყალონი. რომ. 1, 31. იგავ. 12, 10; ოს. 4, 1; რომ. 1, 31.

არიან მაცდურნი. მათ. 24, 24; მარკ. 13, 5; ლუკ. 21, 8; რომ. 16, 18; ეფეს. 4, 14; 2 ტიმ. 3, 13; ტიტ. 1, 10; 2 პეტ. 2, 14; 3, 17; 2 იოან. 1, 7.

არიან მოღალატენი. მათ. 24, 10; ლუკ. 6, 16; 21, 16; 2 ტიმ. 3, 4.

არიან მატყუარები. ფს. 5, 6; 11, 2; 42, 1; 51, 2-4; 57, 2-3; 58, 12; 61, 4; 118, 118; იგავ. 11, 13; 12, 22; 21, 6; იერ. 5, 31; 9, 5; 14, 14; 23, 26; ეზეკ. 22, 28; ოს. 4, 2; 12, 8; ამოს. 8, 5; მიქ. 6, 11-12; იოან. 8, 55; 2 კორ. 11, 13. ეფეს. 4, 14; 2 პეტ. 2, 13; 1 ტიმ. 1, 10; 4, 2; ტიტ. 11, 12; გამოცხ. 2, 2; 21, 8; 22, 15.

შურისმაძიებელნი არიან და სასტიკენი. დაბ. 27, 41; 49, 5; 2 მფე. 3, 27; ფს. 16, 4; 26, 12; 73, 20; იგავ. 16, 29; იერ. 20, 10; ეზეკ. 26, 12-15.

უსჯულოთა ხასიათის აღწერა: მათ. 15, 19; მარკ. 7, 21-23; რომ. 1, 29-31; 3, 11-18; 1 კორ. 6, 9-10; გალ. 5, 19-21; 2 ტიმ. 3, 2-5; ტიტ. 3, 3; 1 პეტ. 4, 3.

უსჯულოების მოქმედნი. იობ. 31, 3; 34, 8-22; ფს. 5, 5; 6, 7; 13, 4; 27, 3; 35, 12; 52, 4; 58, 2; 91, 7-9; 93, 4; 124, 5; 140, 9; იგავ. 10, 29; 21, 15; ეს. 29, 20; 31, 2; მათ. 7, 23; ლუკ. 13, 27.

დაუღვეარნი. იგავ. 6, 9; 12, 24; 13, 4; 15, 19; 19, 24; 21, 25; 24, 30; 26, 16; მათ. 25, 26; ტიტ. 1, 12.

ფიცის გამტეხნი. ეს. 48, 1; იერ. 5, 2; 7, 9; ოს. 4, 2; 10, 4; გალ. 3, 5; 1 ტიმ. 1, 10.

ცოდვილნი. დაბ. 13, 13; რიცხ. 32, 14; 1 მფე. 15, 18; ფს. 1, 1; 25, 9; 36, 38; 103, 35; იგავ. 1, 10; 11, 31; 13, 21; ეკლ. 8, 12; ეს. 1, 28; 13, 9; 33, 14; ამოს. 9, 10; ებრ. 12, 3; 1 პეტ. 4, 18; იუდ. 1, 15.

ვერაგნი. ფს. 214, 3; იგავ. 2, 22; 11, 3-6; 13, 2; 22, 12; ეს. 21, 2; 33, 1; 48, 8; იერ. 9, 2; გალ. 2, 10.

მღვენელნი. ფს. 9, 24; 68, 26; 108, 16; 118, 161; 142, 3; გოდ. 4, 19; მათ. 23, 34; გალ. 1, 29.

გარყვნილნი. ფს. 13, 1; 52, 1; ოს. 4, 2.

მრუდნი, ცბიერნი. 2 სჯ. 32, 5; იგავ. 11, 20; 22, 5; 28, 28; მათ. 17, 17; ლუკ. 9, 41; საქმე. 2, 40; ფილიპ. 2, 15.

სიცრუით აღსავსენი. იობ. 15, 35; ფს. 9, 30; 34, 20; 35, 3; 49, 19; 54, 11; 108, 2; იგავ. 12, 5; 20, 10; იერ. 5, 27; 6, 13; მარკ. 7, 22; საქმე. 13, 10; რომ. 1, 29; 3, 13.

მოჩხუბარნი. იგავ. 6, 14; 16, 28; 17, 11; 29, 22; რომ. 1, 29; 2 კორ. 12, 20; გალ. 5, 20; 1 ტიმ. 6, 5.

ღმრთის წინააღმდეგნი. ნემ. 9, 26; ფს. 77, 8; 105, 7; 106, 11; ეს. 1, 28; 65, 2; იერ. 5, 23; 6, 28; ეზეკ. 2, 3; 20, 38; ოს. 9, 15; 14, 9; რომ. 2, 8; 10, 21; კოლას. 3, 9; ტიტ. 1, 16; 3, 3; ებრ. 3, 18; 1 პეტ. 2, 8.

არ უნდათ ღმრთის ცნობა. გამ. 5, 2; იობ. 21, 14-15; იერ. 9, 6; რომ. 1, 28.

მზაკვარნი. ფს. 9, 31-38; 34, 7; 37, 12; 55, 6; იგავ. 14, 17; იერ. 9, 8; ოს. 7, 6; საქმე. 13, 10; ეფეს. 4, 14.

მოსისხლენი. 2 მეფ. 21, 1; 4 მეფ. 24, 4; ფს. 5, 6; 25, 9; 54, 23; 58, 2; 105, 38; იგავ. 1, 16; 29, 10; ეს. 59, 7; გოდ. 4, 13; ეზეკ. 9, 9; 22, 2; ნაუმ. 3, 1; რომ. 3, 15.

უსიყვარულონი. რომ. 1, 31; 2 ტიმ. 3, 3.

უფალი

(ბატონი)

სახელწოდება, „უფალი“ ნიშნავს უმაღლეს მდგომარეობას იმ პირისა, რომელიც ბრძანებასა და განკარგულებას გასცემს.

მაგალითები: ჟენახის უფალი.

მათ. 20, 8; ემათა უფალი. დაბ. 24, 9. იოან. 13, 16. ოჯახის უფალი. დაბ. 3, 16.

ამდენად, სიტყვა უფალი არის აღიარება მაღალი მდგომარეობისა. 1 მეფ. 26, 17. მათ. 15, 27. საქმე. 16, 30 და სხვ.

ღმერთი, როგორც ცისა და მიწის შემოქმედი, არის ბატონი ყველაფრისა, ამის გამო მის მიმართ უნდა გამოვიჩინოთ მორჩილება და პატივი მიეგოთ ყველაზე და ყველაფერზე მეტად. მალ. 1, 6. ფს. 8, 1. მათ. 11, 25.

ღმერთი — ყოველივეს მეუფეა. 2 სჯ. 10, 17; 1 ტიმ. 6, 15. ისუ ნავ. 3, 11. მიქ. 4, 13.

მათი ძალაუფლება დადგენილია ღმრთის მიერ. 1 პეტ. 2, 18; კოლას. 3, 22.

გარს იკრებენ ერთგულ მსახურებს. დაბ. 24, 2; ფს. 100, 6-7.

მსახურნი მათ აძლევენ კეთილ რჩევებს. 4 მეფ. 5, 13-14.

კეთილად უნდა მოეპყრან მსახურებს. იობ. 31, 13-15; კოლას. 4, 1.

მსახურთა მიმართ უნდა დაიცვან ზომიერი სიმკაცრე. ეფეს. 6, 9.

მსახურთა შორის განსაკუთრებული პატივი უნდა სცენ წმინდანებს. ფილიპ. 10-16.

უნდა დაეხმარონ ავადმყოფ მსახურებს. ლუკ. 7, 2-3.

არ უნდა მოატყუონ მსახურნი. დაბ. 31, 7.

მსახურებს არ უნდა დაუგვიანონ ხელფასი. ლევიტ. 19, 13; 2 სჯ. 24, 15.

არ უნდა მოექცნენ მსახურებს უხეშად, ამპარტავენულად. ლევიტ. 25, 43; 2 სჯ. 24, 14.

გულმოწყალე ბატონებს ღმერთი შეიწყალებს. 2 სჯ. 15. 18.

ვაი უსამართლო ბატონებს. იერ. 22. 13; იაკ. 5, 4.

მაგალითები კეთილი ბატონებისა: აბრაამი. დაბ. 18, 19; იაკობი. დაბ. 35, 2; ასისთავი. ლუკ. 7, 2-3; კორნილიოსი. საქმე. 10, 1-2.

მაგალითები ბოროტი ბატონებისა: ეგვიპტელები. გამ. 1, 13-14; ნაბალი. 1 მეფ. 25, 9-17; ამაღლეელი. 1 მეფ. 30, 13.

უფლება, ხელმწიფება

მაცხოვარი ასწავლიდა, როგორც უფლების მქონე, და არა როგორც მწიგნობარნი და ფარისევლები. მათ. 7, 28-29; მარკ. 1, 22; ლუკ. 4, 32.

„ხელმწიფება აქვს ძესა კაცისასა ქვეყანასა ზედა მიტევებად ცოდვათა“. მათ. 9, 6; მარკ. 2, 8-11; ლუკ. 5, 22-25.

ქრისტე აძლევს თავის მოწაფეებს უფლებას, ხელმწიფებას სულთა ზედა არაწმიდათა, რათა განასხმიდენ მათ და განჰკურნებდენ ყოველთა უძღურებათა. მათ. 10, 1; მარკ. 6, 7; ლუკ. 9, 1.

ქრისტეს აქვს მიცემული ყოველი უფლება ცასა და ქვეყანაზე. მათ. 28, 18; იოან. 17, 1-2.

ქრისტე აძლევს თავის მოწაფეებს უფლებას, დათრგუნონ გველები და ღრიანკალები და ეშმაკის ყოველი ძალა. ლუკ. 10, 19.

პასუხი ქრისტესი მღვდელმთავრების კითხვაზე: რომელი უფლებით იტყევა იგი ასე? მათ. 21, 23-27; მარკ. 11, 27-33; ლუკ. 20, 1-8; იოან. 2, 18-22.

მაცხოვარმა თქვა: „ხელმწიფების დადებად მისა (სიცოცხლისა) და ხელმწიფების კვალად მოღებად მისა“. იოან. 10, 17-18.

პილატემ უთხრა ქრისტეს: „მე არას მეტყვიან? ანუ არა უწყია, რამეთუ ხელმწიფებაი მაქვს ჯუარს-ცუმად შენდა, და ხელმწიფება მაქვს განტეკებად შენდა? პრქვა მას იესო: არა გაქვს ხელმწიფებაი ჩემი არცა ერთი, უკუეთუძცა არა მოცემულ-იყო შენდა ზეგარდამო“. იოან. 19, 10-11.

უზროსი

დადგენილია ღმრთის მიერ. რომ. 13, 1.

უფროსები აღასრულებენ ღმრთის ნებას. რომ. 13, 4-6.

მათი მიზანი და დანიშნულება. რომ. 13, 4.

მათი უფლება ანგარიშგასაწევია. საქმე. 23, 5.

მათი არჩევა და დანიშნვა ფრთხილად უნდა მოხდეს. გამ. 18, 21; ეზრა. 7, 25.

მათთვის უნდა ილოცონ. 1 ტიმ. 2, 1-2.

ისინი სიბრძნეს ღმრთისგან ეძებენ. 3 მეფ. 3, 9.

მართავენ ღმრთის შიშით. 2 მეფ. 23, 3; 2 ნეშტ. 19, 7.

იციან საღმრთო სჯული. ეზრა. 7, 25.

ერთგულნი არიან თავიანთი მეფისა. დან. 6, 4.

აღასრულებენ კანონს. ეზრა. 7, 26. ბრძნულად ასამართლებენ, განსჯიან. 3 მეფ. 3, 16-28.

სძულთ ანგარება. გამ. 18, 21.

მოუსყიდველი არიან. გამ. 23, 8; 2 სჯ. 16, 19.

მფარველობენ საწყლებს. იობ. 29, 12-16.

ეძებენ ღმრთის და არა კაცთა სიმართლეს. 2 ნეშტ. 19, 6.

ასამართლებენ სწორად, განსჯიან მართლად. 2 სჯ. 1, 16; 16, 18; 25, 1.

მიუკერძოებელნი არიან. გამ. 23, 5-6; 2 სჯ. 1, 17.

გულმოდგინედ მართავენ. რომ. 12, 8.

დაყენებული არიან ღმრთის მიერ. მათ. 23, 2-3; რომ. 13, 1; 1 პეტ. 2, 13-14.

უწმინდური უფროსების შესახებ. იგავ. 28, 15-16.

კეთილ უფროსთა მაგალითები: იოსები. დაბ. 41, 46. გედეონი. მსაჯ. 8, 35; სამოელი. 1 მეფ. 12, 3-4. ეზრა. ეზრ. 10, 1-10; ნეემია. ნემ. 3, 16; იობი. იობ. 29, 1-16; დანიელი. დან. 6, 3.

ბოროტ უფროსთა მაგალითები: სამოელის ძენი. 1 მეფ. 8, 1-3; პილატე. მათ. 27, 24; გალიონი. საქმე. 18, 16-17; ფელიქსი. საქმე. 24, 26.

უღელი

„აღიღეთ უღელი ჩემი თქვენ ზედა, და ისწავეთ ჩემგან: რამეთუ მშვიდ ვარ და მდაბალ გულითა; და კპოვით განსვენება სულთა თქვენთა. რამეთუ უღელი ჩემი ტბილ არს, და ტვირთი ჩემი მსუბუქ არს“. მათ. 11, 29-30.

უღმერთონი

არ ცნობენ არც უფალს, არც კრისტეს. ეფეს. 2, 12.

უმეცარნი არიან. 1 კორ. 1, 21; ეფეს. 4, 18.

კერპთმსახურები არიან. ფს. 134, 15; რომ. 1, 23-25.

თაყვანს სცემენ სატანას. 1 კორ. 10, 20.

მკაცრნი არიან. ფს. 73, 19; რომ. 1, 31.

გახრწნილნი არიან. ეზრა. 6, 20; ეფეს. 4, 19; 5, 12.

ფიქრობენ ბოროტებას. ფს. 2, 1-2; 2 კორ. 11, 26.

დასცინიან წმინდანებს. ფს. 78, 10. მათთვის უცხოა აღთქმა. ეფეს. 2, 12.

უიმედონი არიან. ეფეს. 2, 12.

დამცირებული არიან. ლევიტ. 25, 44.

ღმრთის ყოვლად ძლიერების მოწმენი არიან. საქმე. 17, 27; რომ. 1, 19-20.

დამღუპველია მათი მიბაძვა. 4 მეფ. 16, 3; ეზეკ. 11, 12.

მათთან ურთიერთობის საშიშროება. ფს. 105, 35.

მათ მიერ გამოიცდება ეკლესია. ლევიტ. 26, 33-34. იერ. 49, 14; ეზეკ. 7, 24; 25, 7; დან. 4, 27. ამბაკ. 1, 5-9.

უღმერთოებს მიეზღვებათ სამაგიერო. იერ. 10, 25. აბდ. თავი. 15.

ღმერთი მზრძანებლობს მათზე. 2 ნეშტ. 20, 6; ფს. 46, 8.

უფალი დაშლის მათ კაცშირს. ფს. 32, 10.

განდიდდება უფალი მათ შორის. ფს. 45, 10.

ღმერთი სჯის მათ. ფს. 43, 3; იოველ. 3, 11-16. მიქ. 5, 14; ამბაკ. 3, 12. ზაქ. 14, 18.

მათ გაასამართლებს ღმერთი. რომ. 2, 12-16.

ღმერთი თავის ძეს დაუმორჩილებს უღმროთებს. ფს. 2, 8; დან. 7, 14.

მათი ხსნა ნაწინასწარმეტყველებია. დაბ. 12, 3; ეს. 2, 2-4; 52, 10; 60, 1-8; გალ. 3, 8.

მათი ხსნა შემზადებულია. საქმე. 28, 28; რომ. 15, 9-12.

ღმრთის დიდება ნაუწყებია მათ შორის. 1 ნეშტ. 16, 24; ფს. 96, 6.

სახარება ეუწყათ მათ. მათ. 24, 14; 28, 19; გალ. 1, 16.

ქადაგების აუცილებლობა მათ შორის. რომ. 10, 14.

მათ ნათელი უნდა სცენ ქრისტეს მოწაფეებმა. მათ. 28, 19.

სულიწმინდა გადმოსულია მათზე. საქმე. 10, 44-45; 15, 8.

დიდება უფალს მათ შორის ქადაგების წარმატებისთვის. ფს. 97, 1-3; საქმე. 11, 18.

ლოცვა მათთვის. ფს. 66, 2-5.

მისიონერობა მათ შორის. 3 იოან. 1, 6-7; 2 კორ. 11, 7-8.

ღმერთს სურს მათი მოქცევა. საქმე. 10, 36; რომ. 15, 16.

უცხოელი

(იხ. მწირი)

უფინდურანი, უკეთურანი

მსგავსნი არიან

ფერხთა მტერისა. მალ. 4, 3.
 უვარგის თევზთა. მათ. 13, 48.
 პირუტყვთა. ფს. 48, 13; 2 პეტ. 2, 12.

ბრმათა. სოფ. 1, 17; მათ. 15, 17.

სპილენძისა და რკინისა. იერ. 6, 28; ეზეკ. 22, 18.

ზვარაკთა და მსუქან კუროთა. ფს. 21, 12.

ფერხთა ქვეშე გათელილ ჩონჩხთა. ეს. 14, 19.

ბზისა. იობ. 21, 18; მათ. 3, 12.

უწვიმო ღრუბლებისა. იუდ. თავი. 12.

დამწვარი პურისა. 4 მეფ. 19, 26.

ცუდ ზეთა. ლუკ. 6, 43.

ყრუ ასპიტისა. ფს. 57, 4.

ძალღთა. იგავ. 26, 11; მათ. 7, 6; 2 პეტ. 2, 22.

დილის ცვარისა. ოს. 13, 3.

უფოთლო ბელეკონისა. ეს. 1, 30.

ცუდი, უხეირო ლეღვისა. იერ. 24, 8.

ცეცხლიან ეკალთა. ფს. 117, 12.

ქვიშაზე აშენებული სახლისა. მათ. 7, 26.

ცეცხლის მიერ შემწვრისა. ეს. 9, 19.

ურწყავი ბაღისა. ეს. 1, 30.

თიენისა. მათ. 25, 32.

თივისა. ფს. 36, 2; 91, 7.

მწვანე ბალახისა. ფს. 36, 2.

საბრძოლო ცხენებისა. იერ. 8, 6.

ნადავლის მოდარაჟე ღომისა. ფს. 16, 12.

მდნობარე სანთლისა. ფს. 67, 3.

დილის ღრუბლისა. ოს. 13, 3.

ჩრჩილისაგან დაჭმული ტანსაცმლისა. ეს. 50, 9; 51, 8.

ქარიშხალში მავალისა. იგავ. 10, 25.

თიხის ჭურჭლისა. იგავ. 26, 23.

ზღვის ტალღებისა. იუდა 1, 13.

ვერცხლისა. იერ. 6, 30.

გველისა. ფს. 57, 4; მათ. 23, 33.

კვამლისა. ოს. 13, 3.

კლდინი ნიადაგისა. მათ. 13, 5.
 ბზისა. იობ. 21, 18.
 ღორებისა. მათ. 7, 6; 2 პეტ. 2, 22.
 სარეველას მათ. 13, 38.
 მღელვარე ზღვისა. ეს. 57, 20.
 ღამეული მოჩვენებისა. იობ. 20, 8.
 ცთომილი ვარსკვლავისა. იუდ.
 1, 13.
 უწყლო წყაროთა. 2 პეტ. 2, 17.
 ბორბლებისა. ფს. 82, 13.
 განგოზილ საფლავთა. მათ. 23, 27.
 გარეული ვირისა. იობ. 11, 12.

უხუცესნი

მეფე აღთქმაში

უხუცესები მთელი ხალხისა. გამ.
 3, 16; იერ. 29, 1.
 მღვდელთა. იერ. 19, 1; 4 მეფ. 19, 2.
 ცალკეულ ტომთა უხუცესნი. 2 მეფ.
 19, 11.
 ქალაქის უ. ისუ ნავ. 20, 4; 2 სჯ. 19,
 12; 1 მეფ. 16, 4.
 სახლის უ. 2 მეფ. 12, 17.

*

ღირსება მათ მიღებული აქეთ
 უფლისგან: ასაკის გამო. ლევიტ. 19,

32; მოვალეობათა გამო. ეზრა 5, 5.
 მათი ნიჭის გამო. რიცხ. 11, 16.

მათი მოვალეობა

ასწავლიდნენ ხალხს და თვალ-
 ყურს ადევნებდნენ კანონის შესრუ-
 ლებას. 2 სჯ. 31, 9; 32, 7.

მონაწილეობდნენ სასამართლოში.
 2 სჯ. 25, 7.

სამეფო ღონისძიებების დროს
 გამოვიდნენ ხალხის წარმომადგენ-
 ლად. 2 მეფ. 5, 3; 3 მეფ. 8, 1; 20, 7.

ახალი აღთქმის ეკლესიაში

მათ ევალებოდათ ადგილობრივი
 ეკლესიის მართვა. საქმე. 14, 23; 20,
 17-18; 1 პეტ. 2, 25.

მათთვის აუცილებელი თვისებები.
 ტიტ. 1, 7; 1 ტიმ. 3, 2.

მათი ამოცანა. საქმე. 20, 28; 1 პეტ.
 5, 2; 1 ტიმ. 4, 12.

მათი მდგომარეობა ეკლესიაში. 1
 ტიმ. 5, 17; ებრ. 13, 7.

ზეცის ტაძარში

იხ. გამოცხ. 4, 4, 10; 5, 11; 11, 16.

ფ

ფარი

გადატანითი მნიშვნელობით

- ღმრთის მიერ დაცვა. ფს. 113, 17.
2 მეფ. 22, 3.
ღმრთის სამართალი. ფს. 90, 4.
ხსნა ღმრთისგან. 2 მეფ. 22, 33;
ფს. 17, 36.
რწმენა. ეფეს. 6, 16.

ფარისეველნი

- ძველი აღთქმის მიმდევართა სექტა.
საქმე. 15, 5.
მოსეს სჯულისა და წეს-ჩვეუ-
ლებათა უმკაცრესი შემსრულებლები
იყვნენ. საქმე. 26, 5.
ფ-თა წარმომავლობა განსაკუთ-
რებული პატივისცემით სარგებლობდა.
საქმე. 23, 6.
იყვნენ სჯულის გულმოდგინე
დამცველნი. საქმე. 15, 5. ფილიპ. 3, 5.
გადმოცემათა ერთგულნი. მარკ.
7, 3-8. გალ. 1, 14.
გარეგნულად ღმრთისმოშიშნი.
ფილიპ. 3, 5-6.
მკაცრნი მარხვათა დაცვაში. ლუკ.
5, 33; 18, 12.
თანამოაზრეთა შემკრებნი. მათ.
23, 15.
თავთა თვისთა განმამართლე-
ბელნი. ლუკ. 16, 15; 18, 9.
ვერცხლისმოყვარენი. მათ. 23, 14.
ლუკ. 16, 14.

- პატიემოყვარენი. მათ. 23, 7.
წოდებათა და ხარისხთა მოყვარენი.
მათ. 23, 7.
სხვათა მჩაგვრელნი. მათ. 23, 4.
სწამლათ მკედართა აღდგომა.
საქმე. 23, 8.
აქებდნენ თავიანთ ქველმოქმე-
ლებას. მათ. 23, 5.
მათი შეხედულება აუცილებლად
უნდა გაეზიარებინა ხალხს. იოან.
7, 48.
მრავალი მღვდელი და ლეეიტელი
იყო ფარისეველთაგან. იოან. 1,
19-24.
ხელისუფალნი, მოსამართლენი და
კანონისმცველნიც იყვნენ ფარისევე-
ლთაგან. იოან. 3, 1. საქმე. 5, 34; 23, 9.
ზოგიერთი მათგანი მიდიოდა იოანე
ნათლისმცემელთან. მათ. 3, 7.
უარყოფდნენ იოანეს ნათლის-
ცემას. ლუკ. 7, 30.

ქრისტე და ფარისეველნი

- ქრისტეს ხშირად იწვევდნენ. ლუკ.
7, 36; 11, 37.
გმობდნენ ცოდვილებთან ურთი-
ერთობისთვის: მათ. 9, 11. ლუკ. 7, 39;
15, 1. 2.
სოხვდნენ სასწაულთა მოხდენას.
მათ. 12, 38; 16, 1.
ცდიდნენ სჯულის საკითხებში.
მათ. 19, 3; 22, 15-18, 35.
უთვალთვალდნენ. ლუკ. 6, 7.

შეურაცხყოფილად თვლიდნენ თავს მისი მოძღვრებისგან. მათ. 15, 12; 21, 45. ლუკ. 16, 14.

ქრისტემ მათი სიმართლე ხსნისთვის არასაკმარისად გამოაცხადა. მათ. 5, 20.

მათ მოძღვრებას თვლიდა პირმოთნობად. მათ. 16, 6. 11-12. ლუკ. 12, 1. დამლუპკველად. მათ. 23, 13.

უწოდებდა ცრუებსა და მრუშებს. მათ. 12, 39.

უწოდებდა გველებს და იქედნეთა ნაშობებს. მათ. 23, 33.

მათ წინამძღვრებს უწოდებდა უგუნურებსა და ბრძებს. მათ. 23, 17. 24.

ადარებდა „განგოზილ საფლაკებს“. მათ. 23, 27.

უწოდებდა უჩინარ საფლაკებს. ლუკ. 11, 44.

მათ გამო დატოვა იუდეა. იოან. 4, 1-3.

მათ ქრისტეს მიაწერეს სატანური ძალა. მათ. 9, 34; 12, 24.

გაგზავნეს მსახურნი იესოს შესაპყრობად. იოან. 7, 32. 45.

მრავალჯერ განიზრახეს მისი მოკვლა. მათ. 12, 14; 21, 46. იოან. 11, 47. 53. 57.

ფარისეველნი დასახულნი არიან

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც პატივს სცემენ ღმერთს მხოლოდ სიტყვით. ფს. 77, 36-37; ეს. 29, 13; იერ. 12, 2; მათ. 15, 8; მარკ. 7, 6; ტიტ. 1, 16.

ისეთ ადამიანებად, რომლებიც თვით არ ასრულებენ იმას, რასაც ქადაგებენ. ეზეკ. 33, 31-32; მათ. 23, 3; რომ. 2, 17-23; ტიტ. 1, 16.

ისეთ ადამიანებად, რომლებსაც აქეთ კეთილმსახურების მხოლოდ გარეგნული სახე. 2 ტიმ. 3, 5; ტიტ. 1, 16; გამოცხ. 3, 1.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც ზრუნავენ მხოლოდ გარეგნულ სისუფთავეზე. მათ. 15, 2; 23, 25-26; მარკ. 7, 1-5; ლუკ. 11, 39.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც მხოლოდ გარეგნულად აჩვენებენ თავს სამართლიანად, ნამდვილად კი საესენი არიან უსამართლობით. მათ. 23, 25-28; ლუკ. 11, 39-44.

შედარებული არიან გამშვენიერებულ საფლაკებთან. მათ. 23, 27-28; ლუკ. 11, 44.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც მხოლოდ გარეგნულად არიან გულმოდგინენი ღმრთისმსახურებაში. ეს. 58, 2; ეზეკ. 33, 31-32.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც გულმოდგინედ იქცევიან მხოლოდ წერილმან საქმეებში. მათ. 23, 23-24; ლუკ. 11, 42.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც პატივს არ სცემენ თავიანთ მშობლებს. მათ. 15, 4-6; მარკ. 7, 10-12.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც უგულვებელყოფენ სამართალს, წყალობასა და სარწმუნოებას. მათ. 23, 23; ლუკ. 11, 42.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც ადამიანურ გადმოცემებს (წესჩვეულებებს) აყენებენ ღმრთის სიტყვაზე მაღლა. მათ. 15, 1-3-9; მარკ. 7, 7-9-13.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც ასწავლიან მხოლოდ ადამიანთა მცნებებს. მათ. 15, 9; მარკ. 7, 7.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც ასწავლიან სიცრუეს. საქმე. 20, 30; 1 ტიმ. 4, 2; ეფეს. 4, 14; 2 პეტ. 2, 3.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც ამყოფებენ თავიანთი სიმართლით. ეს. 65, 5; ლუკ. 18, 11.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც ევრდნობიან თავიანთ რელიგიურ უპირატესობებს. ეს. 48, 2; იერ. 7, 4; მათ. 3, 9; ლუკ. 3, 8; იოან. 8, 33.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც აკეთებენ საქველმოქმედო საქმეებს ქება-დიდებას მისაღებად. მათ. 6, 2; 23, 5.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც მარხულობენ და ლოცულობენ სხვის მოსაჩვენებლად. მათ. 6, 5-16.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც მიმართავენ ღმერთს სიტყვებით: „უფალო! უფალო!“ მაგრამ არ ასრულებენ მის ნებას. მათ. 7, 21.

ისეთ ადამიანებად, რომელთაც უყვართ სხვებისგან ქება-დიდება. მათ. 23, 6-7; მარკ. 12, 38-39; ლუკ. 11, 43; 20, 46.

ისეთ ადამიანებად, რომელთაც უყვართ სხვისი განსჯა. მათ. 12, 2; მარკ. 2, 24; 3, 2; ლუკ. 6, 2-7; 13, 14-15; იოან. 5, 10-16; 9, 6.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც თავიანთ საკუთარ ნაკლოვანებებს ვერ ხედავენ და სხვებს კი განსჯიან. მათ. 7, 3-5; ლუკ. 6, 41-42; რომ. 2, 1-3.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც სჩადიან იმ ცოდვებს, რასაც სხვებს უძრახავენ. მათ. 23, 29-35; ლუკ. 11, 47-51; რომ. 2, 1-3. 21-23.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც ჭამენ ქერივ-ობოლთა სახლებს, და

იმავედროს კი ხანგრძლივად ლოცულობენ. მათ. 23, 14; მარკ. 12, 40; ლუკ. 20, 47.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც ჰკვანან ცხერის ტყავში გადაცმულ მტაცებელ მგლებს. მათ. 7, 15.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც რელიგიით სარგებლობენ გამორჩენასა და დანაშაულში. მათ. 23, 14; მარკ. 12, 40; ლუკ. 20, 47; 2 ტიმ. 3, 5-6; ტიტ. 1, 11; 2 პეტ. 2, 18.

ისეთ ადამიანებად, რომელნიც წინ ეღობებიან ხალხს ზეციურ სასუფეველში შესვლისას. მათ. 23, 13; ლუკ. 11, 52.

ძუნწებად. იეზუკ. 33, 31; მათ. 23, 16; ლუკ. 16, 14.

ღმერთი

სახაეს სამაგლად ფარისეველთა მსახურების საქმეს. ეს. 1, 10-14; 58, 5. არ ისმენს ფარისეველებისას. იობ. 27, 9; ეს. 1, 15.

ფარისეველებს ზურგს აქცევს. იობ. 13, 16; ეს. 59, 2-13.

*

ქრისტე ამხელდა ფარისეველებს. მათ. 22, 18; 23, 27-28; მარკ. 12, 5; ლუკ. 6, 46; 11, 44; 20, 23.

ფარისეველნი იცნობიან მათი საქმეებით. მათ. 7, 15-20.

სიხარული ფარისეველებისა არის წუთიერი. იობ. 20, 5.

იმედი ფარისეველთა დაილუპება. იობ. 8, 13; 27, 3.

ფარისეველნი იმზადდებიან ღმრთის რისხვას. იობ. 36, 13.

უდროოდ დაატყდება ფარისეველთ სიკვდილი. იობ. 36, 14.

საშინელება მოიცავს ფარისე-
ვლებს. ეს. 33, 14.

ვაი ფარისეელებს. ეს. 29, 15; მათ.
23, 13-32; ლუკ. 11, 42-48.

ფარისეველნი მიიღებენ დიდ გან-
კითხვას. მათ. 23, 14; მარკ. 12, 40;
ლუკ. 20, 47.

ფარისეველთა სასჯელი. იობ. 15,
34; 17, 5; ეს. 10, 6; 33, 14; 59, 11-13;
იერ. 42, 20-22; მათ. 7, 21-23; 24, 51.

უკანასკნელ ეამთა ფარისეელები
ნაწინასწარმეტყველებია. 1 ტიმ. 4, 2;
2 ტიმ. 3, 1-5.

„ეკრძალენით თავთა თქუნთა
ცომისაგან ფარისეველთაისა“. მარკ.
ლუკ. 12, 1; 1 პეტ. 2, 1.

გაშორდით ფარისეელებს. მათ. 7,
15; 2 ტიმ. 3, 5.

ფ ა რ ი ს ე ვ ე ლ თ ა მ ა გ ა ლ ი -
თ ე ბ ი: აბესალომი. 2 მეფ. 15, 2-10;
ისრაელნი. ეს. 10, 5; ჰეროდე. მათ. 2,
7; ფარისეელები და ჰეროდიაწილნი.
მათ. 22, 15-16; მარკ. 12, 13. იუდა.
მათ. 26, 47; იოან. 12, 4. შესაკრებელის
უფროსი. ლუკ. 13, 14. ანანია და
საპფირა. საქმე. 5, 1-10. სიმონ
გრძნეული. საქმე. 8, 13-21.

**ფარისცვალება იესო
ქრისტესნი**

აღწერილია. მათ. 17, 1-9; მარკ. 9,
2-9; ლუკ. 9, 28-36; 2 პეტ. 1, 16-18.

მოხდა შემდეგ გარემოებებში

მთაზე. მათ. 17, 1; მარკ. 9, 2; 2 პეტ.
1, 18.

პეტრეს, იაკობისა და იოანეს
თანდასწრებით. მათ. 17, 1-2; მარკ. 9,
2; ლუკ. 9, 28-32; იოან. 1, 14; 2 პეტ. 1,
16-18.

იმ დროს, როცა იესო ლოცულობ-
და. ლუკ. 9, 29.

მისი სახე ისე გაბრწყინდა, როგორც
მზე, მისი ტანისამოსი ისეთი თეთრი
გახდა, როგორც ნათელი. მათ. 17, 2;
მარკ. 9, 3; ლუკ. 9, 29.

მოსე და ელია საუბრობდნენ
მასთან. მათ. 17, 3; მარკ. 9, 4; ლუკ.
9, 30.

მოსე და ელია, გარემოცულნი
დიდებით, საუბრობდნენ მასთან მის
სიკვდილზე, რომელიც უნდა მომხდა-
რიყო იერუსალიმში. ლუკ. 9, 31.

პეტრეს უნდოდა გაეკეთებინა სამი
კარავი მათთვის. მათ. 17, 4; მარკ. 9,
5; ლუკ. 9, 33.

ბრწყინვალე ღრუბელი ფარავს მათ;
იქიდან მოისმის ხმა: „ესე არს ძე ჩემი
საყვარელი, რომელი მე სათნო ვიყავი;
მაგისი ისმინეთ“. მათ. 17, 5; მარკ. 9,
7; ლუკ. 9, 34-35; 2 პეტ. 1, 17-18.

მოწაფეები დამძიმებულად გრძნობ-
დნენ თავს ძილით. ლუკ. 9, 32.

შეშინებული მოწაფეები პირქვე
დაეცნენ მიწაზე. მათ. 17, 6; მარკ. 9, 6;
ლუკ. 9, 34.

იესომ უთხრა მათ: „ნუ გეშინიათ“.
მათ. 17, 7.

როდესაც მთიდან ჩამოვიდნენ,
იესომ უთხრა მათ, რომ არავისთვის
არ ეთქვათ ეს ამბავი, სანამდე იგი
მკვდრეთით არ აღსდგებოდა. მათ. 17,
9; მარკ. 9, 9.

მოწაფეები გაჩუმდნენ, და არავის
უთხრეს, რაც იხილეს. ლუკ. 9, 36.

იესო ქრისტეს ფერისცვალებამ
დაადასტურა დიდება ქრისტესი,
როგორც ღმრთის ძისა. იოან. 1, 14; 2
პეტ. 1, 17.

ფერისცვალება იესო ქრისტესი ნაწინასწარმეტყველებია თვით ქრისტესგან. მათ. 16, 28; მარკ. 9, 1; ლუკ. 9, 27; იოან. 1, 51.

დამოწმებულია პეტრესგან. 2 პეტ. 1, 16-18.

დამოწმებულია იოანესგან. იოან. 1, 14; 1 იოან. 1, 1-2.

შენი

ფერხთა დაბანა მსახურთა მოვალეობა იყო. იოან. 13, 5-14.

ფერხთ ბანდნენ სტუმრად მოსულებს. დაბ. 18, 4; 19, 2; 24, 32; 1 ტიმ. 5, 10.

ფერხთბანის დაუცველობა სტუმართა უპატივემულობას ნიშნავდა. ლუკ. 7, 44.

ფერხთა შეფერდომა პატივისცემას ნიშნავდა. 4 მეფ. 4, 37; ესთ. 8, 3; მარკ. 5, 22; საქმე. 10, 25.

ფერხთა დაკონა დიდ პატივისცემას ნიშნავდა. ლუკ. 7, 38, 45.

ნაფეხურების კონა მორჩილების ნიშანი იყო. ეს. 49, 23.

ფერხთა მტერის ჩამობერტყვა ნიშნავდა განსჯას. მათ. 10, 14; მარკ. 6, 11.

გამარჯვების ნიშნად მტერს ყელზე ადგამდნენ ფეხს. ისუ ნავ. 10, 24; ფს. 109, 1.

წმინდა ადგილებში ფეხსაცმლის გახდის ჩვევა. გამ. 3, 5; ისუ ნავ. 5, 15.

იესო ქრისტეს მიერ თავისი მოწაფეების ფერხთა ბანა. იოან. 13, 5-14.

გადატანითი მნიშვნელობით

სიმყარე. ფს. 39, 2.

თავისუფლება. ფს. 30, 8.

გზა, მიმყვანი ცდუნებისკენ. იობ. 12, 5; ფს. 16, 5; 37, 16; 93, 18.

სრული იავარ-ქმნა. ეს. 18, 7; გოდ. 1, 15.

ფუფუნება, სიჭარბე. იობ. 29, 6.

გამარჯვება. ფს. 67, 23.

შესაცემელი

მკედრის დატირების დროს ფეხსაცმელს არ იცვამდნენ. 2 მეფ. 15, 30; ეს. 20, 2-3; ეზეკ. 24, 17.

არ იცვამდნენ წმინდა ადგილებში შესვლისას. გამ. 3, 5; ისუ ნავ. 5, 15.

ისრაელთ ორმოცწლიანი მგზავრობისას უდაბნოში არ შემოაცვდათ ფეხსაცმელი. 2 სჯ. 29, 5.

ვისაც არ სურდა შეერთო თავის ძმის ქერივი, ფეხსაცმელს იხდიდა. 2 სჯ. 25, 9-10.

გამოსყიდვის უფლებაზე უარის თქმისას ებრაელი თავის ფეხსაცმელს გადასცემდა გვარში ყველაზე უფროსს თავის შემდეგ. რუთ. 4, 7-8.

მოციქულებს უფლება ჰქონდათ მხოლოდერთი წყვილი ფეხსაცმლის ქონებისა. მათ. 10, 10; მარკ. 6, 9; ლუკ. 10, 4.

ფილისტიმელი

მათი წინაპარი — ხასლორიმი (ხასმონიმი). დაბ. 10, 14.

ცხოვრობდნენ კაპადოკიაში. ამოს. 9, 7.

დაიპყრეს ეველნი. 2 სჯ. 2, 2.

მათ აგრეთვე უწოდებდნენ კაბადუნელთ. 2 სჯ. 2, 23.

მათი ქვეყანა, ფილისტიმი, იყოფოდა ხუთ ოლქად. ისუ ნავ. 13, 3; მსაჯ. 3, 3; 1 მეფ. 6, 16.

ჰქონდათ რამდენიმე კეთილმოწყობილი ქალაქი. 1 მეფ. 6, 17.

მათი მიწა ღმერთმა მისცა ისრაელთ. ისუ ნავ. 13, 2-3; 15, 45-47.

პატრიარქების ეპოქაში ჰყავდათ თავიანთი მეფეები. დაბ. 21, 22, 34; 26, 8.

წარმართნი არიან. მსაჯ. 16, 23; 1 მეფ. 5, 2.

მებრძოლნი. 1 მეფ. 17, 1; 28, 1.

მათ შორის მრავალმა განიცადა ისრაელთა გამოცდა. მსაჯ. 3, 1-3.

მუღმივად უკაეშირდებოდნენ ვინმეს ისრაელთა წინააღმდეგ. ფს. 82, 8; ეს. 9, 11-12.

სემეგრმა ამოწყვიტა 600 ფილისტიმელი (უცხო თესლი) და გაათავისუფლა ისრაელი. მსაჯ. 3, 31.

თვრამეტი წლის მანძილზე ავიწროებდნენ ისრაელს. მსაჯ. 10, 8.

ორმოც წელს ავიწროებდნენ ისრაელს ფილისტიმელები. მსაჯ. 13, 1.

სამსონს უნდა გაეთავისუფლებინა ისრაელი ფილისტიმელთაგან. მსაჯ. 13, 5.

სამსონმა ცოლად შეირთო ფილისტიმელი ქალი. მსაჯ. 14, 1.

სამსონმა მოკლა ოცდაათი ფილისტიმელი გმირი ასკალონის მახლობლად. მსაჯ. 14, 18.

სამსონმა გადაწვა მათი ბაღეენახები. მსაჯ. 15, 3-5.

მრავალი მოკლა თავისი ცოლის სიკვდილის გამო. მსაჯ. 15, 7-8.

სამსონი შეიპყრეს და დააბრმავეს ფილისტიმელებმა. მსაჯ. 16, 21.

სამსონმა დაანგრია დაგონის სახლი და ამოწყვიტა მრავალი ფილისტიმელი. მსაჯ. 16, 29-30.

ფილისტიმელებმა დაამარცხეს ისრაელი აბეზენერთან. 1 მეფ. 4, 1-2.

ფილისტიმელებმა დაამარცხეს ისრაელი და თან წაიღეს სჯულის კიდობანი. 1 მეფ. 4, 3-11.

სარწმუნოების (სჯულის) კიდობანი დაგონის სახლში მოათავსეს. 1 მეფ. 5, 1-4.

უფალმა დასაჯა ისინი კიდობნის წამოღებისთვის. 1 მეფ. 5, 6-12.

კიდობანი გაგზავნეს და განიკურნენ. 1 მეფ. 6, 1-18.

იონათანმა დაამარცხა ისინი. 1 მეფ. 13, 3-4.

ძლიერი ჯარით შეიჭრნენ ისინი ისრაელის საზღვრებში. 1 მეფ. 13, 5, 17-23.

იონათანმა და მისმა საჭურველთმტვირთველმა დაამარცხეს მათი რაზმი. 1 მეფ. 14, 1-14.

მათ გამუღმებით ებრძოდა საული. 1 მეფ. 14, 52.

ისინი საბოლოოდ დაამარცხეს ისრაელთა და განდევნეს. 1 მეფ. 17, 1, 62.

დავითმა

მოკლა ფილისტიმელი გოლიათი. 1 მეფ. 17, 40-50.

ფილისტიმელთა ორას გვამში მიიღო საულის ასული ცოლად. 1 მეფ. 18, 25-27.

მრავალჯერ დაამარცხა ისინი საულის მეფობისას. 1 მეფ. 19, 8; 23, 1-5.

გაიქცა მათთან თავშესაფრის საძიებლად. 1 მეფ. 27, 1-7.

მათ მოატყუეს დავითი. 1 მეფ. 29, 2-11.

მრავალჯერ დაამარცხა ისინი თავისი მეფობის დროს. 2 მეფ. 5, 17-23; 8, 1; 21, 15-21; 23, 8-12.

წინასწარმეტყველებანი ფილისტიმელთა მიმართ

მათი კავშირი ასურეთთან ისრაელის წინააღმდეგ. ეს. 9, 11-12.

მათი დასჯა სხვა ხალხებთან ერთად. იერ. 25, 20.

საშიშროება ტვიროსის დაცემის შემდეგ. ზაქ. 9, 3-5.

მათ დაიმკვიდრებს უცხო ტომი. ზაქ. 9, 6.

ისრაელის სიძულვილისთვის სამაგიეროს მიზღვა. ეზეკ. 25, 15-17; ამოს. 1, 6-8.

სრული განადგურება ფარაონის ხელით. იერ. 47, 1-4; სოფ. 2, 4-6.

მათ მიწებს დაიმკვიდრებს ისრაელი. აბდ. 1, 19; სოფ. 2, 7.

ხელს შეუწყობენ ისრაელს აღდგენაში. ეს. 11, 13.

ზიცი

მისი საფუძველი კანონიერია. ებრ. 6, 16.

წარმოთქვამდნენ ხელშეკრულების დადების დროს. დაბ. 31, 53.

დაეკას ფ-ის საშუალებით წყვეტდნენ. გამ. 22, 11. რიცხ. 5, 19.

ფ-ით ადასტურებდნენ მეფისადმი მორჩილებას. 4 მეფ. 11, 4. ეკლ. 8, 2.

მისი სიწმინდე. რიცხ. 30, 3; 2 ნემტ. 15, 14. ნემ. 10, 29. ფს. 131, 2.

ფ-ს იძლეოდნენ სხვადასხვა შემთხვევებში. დაბ. 24, 3; 50, 24. ისუ ნავ. 2, 12.

ფ-ის ფორმულა სასამართლოზე. 3 მეფ. 22, 16. მათ. 26, 63.

17. ბიბლიის ლექსიკონი.

ფ-ს დროს ხელის აწევა. დაბ. 14, 22. დან. 12, 7. გამოცხ. 10, 5-6.

ხელს აღებდნენ იმის ტანსაცმელზე, ვის მიმართაც ედებდნენ ფ-ს. დაბ. 24, 2-9; 47, 29.

ფ-ს ედებდნენ შიშით. ეკლ. 9, 2.

ისრაელთ ვერძალებოდათ

ფ-ის მიცემა კერპთათვის ისუ ნავ. 29, 7.

დაფიცება რაიმე ქმნილებისა. მათ. 5, 34-36. იაკ. 5, 12.

ცრუ ფ-ის მიცემა. ლევ. 6, 3. ზაქ. 8, 17.

ფ-ის დადება განუსჯელად. ლევ. 5, 4.

ფ. ნებადართული იყო მხოლოდ ღმერთის სახელით. 2 სჯ. 6, 13; 10, 20. ეს. 65, 16.

ფ. მიღებული უნდა ყოფილიყო როგორც მართალი და წმინდა. იერ. 4, 2.

ჩვეულებისამებრ ფ-ს წმინდად იცავდნენ. ისუ ნავ. 9, 19-20; 2 მეფ. 21, 7. მათ. 14, 9.

სიმტკიცე ნაჩქარევი ფ-ისა. მსაჯ. 21, 7. მათ. 14, 7; 26, 72.

ცრუ ფ. დანაშაულია. ლევ. 6, 3. იერ. 5, 2; 7, 9.

დაგმობა ცრუ ფ-ისათვის. ზაქ. 5, 4.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი დ ა უ ფ ი - ქ რ ე ბ ე ლ ი ფ - ი ს ა : ისუ, ძე ნაუესი. ისუ ნავ. 9, 15-16. იფთაუ. მსაჯ. 11, 30. საულ. 1 მეფ. 14, 24. ჰეროდე. მათ. 14, 6. ებრაელები, რომელთაც განზრახული ჰქონდათ პავლეს მოკლა. საქმე. 23, 21.

ცოცხალი უფლის დაფიცება. მსაჯ. 8, 19.

დაფიცება ღმრთისა. რუთ. 1, 17; 1 მეფ. 3, 17.

დაფიცება უფლისა. 2 მეფ. 19, 7.

ღმრთის მოხმობა მოწმედ. 2 კორ. 1, 23; 1 თეს. 2, 5.

„გაფუცებ თქვენ უფალსა“. 1 თეს. 5, 27.

ღმერთი ფიცულობს თავისი ზრახვების უცვალებლობას. დაბ. 22, 16. ებრ. 6, 17.

ზიცი ბიწიერი

აკრძალულია. ლევიტ. 5, 4; 19, 12; 2 სჯ. 5, 11; მათ. 5, 34-36; იაკ. 5, 12.

მორწმუნენი ღოცულობენ, რომ განერნენ ბიწიერ ფიცს. იგავ. 30, 9.

ის კაცი უმანკო არ არის ღმრთის წინაშე, ვინც ახსენებს მის სახელს ამაოდ. გამ. 20, 7; 2 სჯ. 5, 11; ლევიტ. 5, 4.

ვაი იმას, ვინც წარმოთქვამს ბიწიერ ფიცს. მათ. 23, 16.

მა გა ღ ი თ ე ბ ი ბ ი წ ი ე რ ი ფ ი ც ი ს ა: საღამითას შეილი. ლევიტ. 24, 11. გეზი. 4 მეფ. 5, 20. პეტრე. მათ. 26, 73-74. ჰეროდე მეფე. მარკ. 6, 23-26. პავლეს მტრები. საქმე. 23, 12-14.

ზრინველი

შექმნა ღმერთმა. დაბ. 1, 20-21; 2, 19.

სახელები დაარქვა ადამმა. დაბ. 2, 19-20.

ფრინველისგან შეიძლება ადამიანმა მაგალითი აიღოს. იობ. 12, 7. მათ. 6, 26; 10, 29-31; ლუკ. 12, 6-7, 24.

ზშირად ტოვებენ იმ ადგილებს, სადაც უბედურება შეემთხვათ. იერ. 4, 25; 9, 10.

ტყელთაგანვე განიყოფებიან წმინდა და უწმინდურ ფრინველებად. დაბ. 8, 20.

წმ. ფრინველები: მტრედი. დაბ. 8, 8; გერიტი. ლევიტ. 14, 22; ფს. 83, 4. მართვე მტრედისა. ლევიტ. 1, 14; მწყერი. რიცხ. 11, 31-32; მერცხალი. ფს. 83, 4; ქათამი. მათ. 26, 34, 74; კაკაბი. იერ. 17, 11; ასიდა. იერ. 8, 7.

წმ. ფრინველები, რომელთა ჭამა შეიძლება. 2 სჯ. 14, 11-20.

მსხვერპლად სწირავენენ ფრინველებს. დაბ. 8, 19; ლევიტ. 1, 14.

უწმინდური ფრინველები: ორბი, ყანაი, ძერი, ზარნასოვი, ძერქორი, ყორანი, სირი, ჭაპრი, ქორი. ბუვი, ღამისმხმობარი, მიმინოი, ძენძერუქი, ღეღამთრვალი, ვარხვი, მღრინავი, ტიყუკავი, ბუკიოტი, ოფოფი, მღამიობი (ღამურა). ლევიტ. 11, 15-19.

გაღატანიით მნიშვნელობით

ბოროტი, გაუმაძღარი მეფეები. ეს. 46, 11.

სხვადასხვა ქვეყნის ერები. ეზეკ. 31, 6; მათ. 13, 32.

უბინადრო ხალხი. იგავ. 27, 8; ეს. 16, 2.

ემშაკი და მისი სულელები, მათ. 13, 4. სიკვდილის ძალები. ეკლ. 9, 12.

ბოროტთა აზრები. ფს. 123, 7; იგავ. 1, 16; 7, 23.

ფული

ოქროსი და ვერცხლისა. დაბ. 13, 2; რიცხ. 22, 18.

რომელებმა შემოიტანეს სპილენძის ფული. მათ. 10, 9.

თავდაპირველად კეთდებოდა ვერცხლით ჭედურად. დაბ. 23, 15.

რომაელები მასზე ჭედავდნენ
იმპერატორის სახეს. მათ. 22, 20-21.

როგორც წესი, ფული ითვლებოდა
წონის მიხედვით. დაბ. 23, 16; იერ.
32, 10.

ბიბლიაში მოხსენებული ფული. 1
მეფ. 9, 8; 3 მეფ. 9, 14; 16, 24; 4 მეფ. 5,
21-22; 15, 19-20; 23, 33; მსაჯ. 17, 10;
გამ. 30, 15; ნემ. 10, 32; რიცხ. 3, 48-
50-51; ლუკ. 19, 13; მათ. 20, 2; მარკ.
6, 37; მათ. 5, 26; ლუკ. 12, 6; მარკ. 12,
42; ლუკ. 21, 2.

ფულის საზომად ისრაელთ ჰქონ-
დათ მონეტა, რომელსაც ინახავდნენ
ტაძარში. ლევიტ. 5, 15; რიცხ. 3,
50-51.

ვაჭრებს ფული ბრუნვაში ჰქონდათ.
დაბ. 23, 16.

ისრაელთ ეკრძალებოდათ ფულის
გასესხება ვახშით. ლევიტ. 25, 37.

ფულის დახურდავება. მათ. 21, 12;
იოან. 2, 15.

ფულს იზდიდნენ

მიწების ყიდვისას. დაბ. 23, 9; საქმე.
4, 37.

მონების ყიდვისას. დაბ. 37, 28; გამ.
21, 20-21.

საქონელში. დაბ. 43, 12; 2 სჯ. 2, 6.
როგორც გადასახადს (ხარკს). 4
მეფ. 23, 33; მათ. 22, 19.

მსხვერპლად. 4 მეფ. 12, 7-9; ნემ.
10, 32.

როგორც ძღვენს. 1 მეფ. 2, 35;
საქმე. 2, 3-6.

*

ფულის ჩუქების ჩვეულება. იობ.
42, 11.

ფულის ძალა და სარგებლობა. კელ.
7, 13.

ვერცხლისმოყვარეობა ბოროტების
ძირია. 1 ტიმ. 6, 10.

ქ

ქალაგება

ქრისტეს ქალაგების დასაწყისი. მათ. 4, 17; მარკ. 1, 14-15.

ქრისტეს მიერ მოწაფეების გაგზავნა საქალაგებლად. მათ. 10, 1-5-11. მარკ. 6, 7-11; ლუკ. 9, 1-5.

სამოცდაათი მოწაფის გაგზავნა საქალაგებლად. ლუკ. 10, 1.

ქრისტეს მიერ მთაზე წარმოთქმული ქალაგება. მათ. 5, 6 და 7 თავები; ლუკ. 6, 20-49.

ქალაქი

პირველად ნახსენებია. დაბ. 4, 17. შენდებოდა საცხოვრებლად. ფს. 106, 7, 36.

ხშირად აშენებდნენ ვინმეს სახელის განსაღიღებლად. დაბ. 11, 4.

ხშირად აშენებდნენ ომიტა და ძარცვით. მიქ. 3, 10; ამბაკ. 2, 12.

აშენებდნენ ქვითა და აგურით, აგურითა და ფისით, ქვითა და ხით, აგურითა და თიხით. დაბ. 11, 3; გამ. 1, 11-14; ფს. 101, 15;

უკეთებდნენ მყარ ფუნდამენტს. ეზრა 6, 3; გამოცხ. 21, 14.

აშენებდნენ მყარად. ფს. 121, 3.

ხშირად აშენებდნენ ოთხკუთხედის ფორმით. გამოცხ. 21, 16.

აშენებდნენ მდინარეთა ნაპირებზე. ფს. 45, 5; 136, 1.

მთებზე. მათ. 5, 14; ლუკ. 4, 29; გამოცხ. 17, 9.

კაკეზე. დაბ. 11, 2; 13, 12.

უღაბურ ადგილებში. 2 ნეშტ. 8, 4; ფს. 106, 35-36.

ღამაზ ადგილებში. 4 მეფ. 2, 19; ფს. 47, 2-3.

უკეთებდნენ ტიშკრებს. დაბ. 34, 24; ნემ. 13, 18.

უკეთებდნენ ზღუდეებს. 2 სჯ. 1, 28; 3, 5.

ხშირად ჰქონდათ ბუნებრივი საცავი. ფს. 124, 2.

ამაგრებდნენ ხელოვნურად. 2 ნეშტ. 11, 5. ფს. 47, 12-13; იერ. 4, 5.

არქმევდნენ დამაარსებლის სახელს. დაბ. 4, 17; მსაჯ. 18, 29.

ქვეყნის პატრონის სახელს. 3 მეფ. 16, 24.

ღანიშნულება ქალაქისა

სამეფოდ. რიცხ. 21, 26; ისუ ნავ. 10, 2; 2 მეფ. 12, 26.

საუჭროდ. ეს. 23, 10-11; ეზეკ. 27, 3.

ლევიტელთათვის. ლევ. 25, 32-33; რიცხ. 35, 7-8.

თავშესაფარად. რიცხ. 35, 6.

*

მცხოვრებთ ეწოდებათ მოქალაქენი. საქმე. 21, 39.

კეთილდღეობა ქალაქისა იზრდებოდა ვაჭრობით. დაბ. 49, 13; 2 სჯ. 33, 18-19; ეზეკ. 28, 5.

ჰქონდა წყალსადენი. 4 მეფ. 18, 17; 20, 20.

ძალები ხშირად დიდ უბედურებას წარმოადგენდნენ ქალაქისათვის. 3 მეფ. 14, 11; ფს. 58, 6-7, 14.

ქალაქს განაგებენ მმართველები. 2 ნეშტ. 33, 14; 2 კორ. 11, 32.

ქ. ჰყავს მსაჯულნი. 2 სჯ. 16-18; 2 ნეშტ. 19, 5.

ქ. ღამით იცავენ ყარაულები. ეს. 21, 11.

ომის დროს ქალაქებში დგანან ჯარები. 2 ნეშტ. 17, 2, 19.

ქალაქები იცავდნენ ქვეყანას. 2 ნეშტ. 11, 5.

გადატანითი მნიშვნელობით

წმინდანები. მათ. 5, 14; ებრ. 11, 16; გამოცხ. 21, 22; 22, 19.

სარწმუნოების უარყოფელნი. გამოცხ. 17, 18; მდიდრები. იგავ. 10, 15.

ძალაჲი-თავშესაზარი

მიზანი. რიცხ. 35, 11; ისუ ნავ. 20, 3-9.

სახელწოდებანი. ისუ ნავ. 20, 7-8.

ღიაა ყოველი კაცისმკვლელისათვის. 2 სჯ. 19, 3; 4, 41; ისუ ნავ. 20, 3-4.

ღიაა მწირთა და გადმოსახლებულთათვის. რიცხ. 35, 15.

მოსულთა საქმეებს გამოიძიებდნენ. რიცხ. 35, 12.

კაცისმკვლელი ამ ქალაქს გარეთ დაუცველია. რიცხ. 35, 26-27.

კაცისმკვლელი ასეთ ქალაქში უნდა დარჩეს მღვდელმთავრის სიკვდილამდე. რიცხ. 35, 25-28.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმერთი. ფს. 90, 2; ეს. 25, 4.

გზა ქრისტესკენ. ეს. 35, 8; იოან. 14, 6.

ძალაჲი იუდასი

საცხოვრებელი ადგილი იოანე ნათლისმცემლის მშობლების - ზაქარიასი და ელისაბედისა. ლუკ. 1, 39-40.

ძალი, ღელაჲანი

დაბადება ანუ შექმნა. დაბ. 2, 23.

ღმერთმა შექმნა თავის სახელდ. დაბ. 1, 27.

შექმნილია ადამის ნეკნიდან. დაბ. 2, 23.

შეიქმნა კაცის დამხმარედ. 1 კორ. 11, 9. დაბ. 2, 18-20.

ემორჩილება ქმარს. 1 კორ. 11, 3, 7.

შეაცდინა სატანამ. დაბ. 3, 1-6; 2 კორ. 11, 3; 1 ტიმ. 2, 14.

ქმარს შთააგონა ღმერთის ურჩობა. დაბ. 3, 6, 11-12.

მისი წყევა. დაბ. 3, 16.

ხსნა აღთქმულია მის თესლში. დაბ. 3, 15; ეს. 7, 14.

მორწმუნე ქალებს აღთქმული აქვთ მშვიდი მშობიარობა. 1 ტიმ. 2, 15.

ქალი უფრო სუსტია კაცზე. 1 პეტ. 3, 7.

ქ. მხდალია. ეს. 19, 16; იერ. 50, 37; 51, 30; ნაუმ. 3, 13.

უყვარს მოფერება. 2 მეფ. 1, 26.

სათუთად და მზრუნველობით ექცევა თავის შთამომავლობას. ეს. 49, 15; გოდ. 4, 10.

უნდა ატაროს გრძელი თმა. 1 კორ. 11, 15.

სათნოა. იგავ. 30, 28.

სარგებლობს პატივისცემით. რუთ. 3, 11; იგავ. 31, 10, 30.

აქვს ვერაგი გული. იგავ. 7, 10; ეკლ. 7, 27.

აღვილად უშვებს შეცდომებს. 2 ტიმ. 3, 6.

ზშირად ცრუმორწმუნეა და კერპთაყვანისმცემელი. იერ. 7, 18; ეზეკ. 13, 17-23.

მიღრეკილია დანაშაულისკენ. რიცხ. 31, 15-16; 3 მეფ. 21, 25; ნემ. 13, 25.

ცხოვრობდა მამაკაცთაგან განცალკევებულ კარავში. დაბ. 18, 9; 24, 67; ესთ. 2, 9-11.

ქმრის მორჩილი და პატივისმცემელია. დაბ. 18, 12; 1 პეტ. 3, 6.

ლამაზია და ტანადი. დაბ. 12, 11; 24, 16; ქება. 1, 9.

ზოგჯერ გამკილაევი და ამაყია. ეს. 3, 16.

უყვარს ლამაზი ტანსაცმელი და სამკაულები. ეს. 3, 17-23; იერ. 2, 32; ეს. 3, 24; 1 ტიმ. 2, 9.

ქალწული. დაბ. 24, 55.

ქალწული, რომელმაც არ იცის კაცი. დაბ. 24, 16; გოდ. 1, 4.

მხიარულია და მიმზიდველი. მსაჯ. 11, 34; 21, 21; იერ. 31, 13; ზაქ. 9, 17. კეთილია უცხოთა მიმართ. დაბ. 24, 17-18.

მემკვიდრედ ითვლება, თუ არა ჰყავს ძმები. რიცხ. 27, 8.

არ შეუძლია გათხოვება მშობლების ნებართვის გარეშე. დაბ. 24, 35-40; 34, 5-6; გამ. 22, 17.

უქმროდ დარჩენა სირცხვილად ითვლებოდა. მსაჯ. 11, 37; ეს. 4, 1.

იყვნენ ტყვენი. გოდ. 1, 18; ეზეკ. 30, 17-18.

დანიშნულის შემცდენი ისჯებოდა. 2 სჯ. 22, 23-27.

ასევე ისჯებოდა დაუნიშნავის შემცდენიც. 2 სჯ. 22, 16-17, 28-29.

ომში მათ ზშირად მკაცრად ექცეოდნენ. 2 სჯ. 32, 24-25; გოდ. 2, 21;

სარწმუნოების კარავთან მათ ცალკე სადგომი ეზო ჰქონდათ. 1 მეფ. 2, 22.

დავითის დროიდან შეეძლოთ მონაწილეობა მიეღოთ საეკლესიო ქოროში. 1 ნემტ. 25, 5-6; ეზრა. 2, 65; ნემ. 7, 68.

მონაწილეობდნენ ეროვნულ დღესასწაულებში. გამ. 15, 20-21; 1 მეფ. 18, 6-7.

მონაწილეობდნენ სამგლოვიარო პროცესიაში. იერ. 9, 17-20.

ჯვრისწერის დროს დადებული მისი აღთქმა ქმარს შეუძლია მოხსნას. რიცხ. 30, 7-8.

სასჯელი მუცლის მოშლისთვის. გამ. 21, 22-25.

ქალის მიერ კაცის მოკვლა ზიდ უბედურებად ითვლებოდა. მსაჯ. 9, 54.

ქალები სამხედრო ნადავლს შეადგენდნენ. 2 სჯ. 20, 13; 1 მეფ. 30, 2.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტეს ტაძარი. ფს. 44, 13-15; გალ. 4, 26; გამოცხ. 12, 1.

ისრაელის ვაპარტახება. იერ. 6, 2. წმინდანები. ქება. 1, 3; მათ. 25, 1-4; 2 კორ. 11, 2.

რომის განდგომილება. გამოცხ. 17, 3-4; 18.

ცრუ ქადაგნი. მათ. 25, 1-3.

ხორციელი უცნებლობა. ეს. 32, 9. 11-12.

ისრაელთა ტყვეები. ეს. 54, 5-6.

ქანაანელები

ქამის შთამომავალნი. დაბ. 10, 6.
გადაშენებული ხალხი. დაბ. 9,
25-26.

შედგებოდა შვიდი სხედასხვა
ხალხისგან. 2 სჯ. 7, 1.

მათი საზღვრები. დაბ. 10, 19.

ნაყოფიერი მიწები ჰქონდათ. გამ.
3, 17; რიცხ. 13, 28.

ძლიერი და მრავალრიცხოვანი
ტომი იყო. რიცხ. 13, 29; 2 სჯ. 7, 1.

კერპთმსახურნი იყვნენ. 2 სჯ.
29, 17.

ერუპორწმუნენი. 2 სჯ. 18, 9-12.

საძაგელნი და ბოროტნი. ლევიტ.
18, 27.

ჰქონდათ მრავალი ძლიერი ქალა-
ქი. რიცხ. 13, 29; 2 სჯ. 1, 28.

განიღვენენ თავიანთი სისაძაგლის
გამო. 2 სჯ. 9, 3-5; 18, 12.

აბრაამს ღმერთმა უბრძანა, ეცხოვ-
რა ქანაანელთა შორის. დაბ. 12, 1-5.

ღმერთმა აღუთქვა აბრაამს ქანა-
ანის მიწა. დაბ. 13, 14-17; 15, 18;
17, 8.

ქანაანელთა შორის გამოიცადა
აბრაამის რწმენა. დაბ. 12, 6; 13, 7.

ისრაელთ ეკრძალებათ ქანაანელე-
ბთან კავშირი. 2 სჯ. 7, 2; მსაჯ. 2, 2.

ეკრძალებათ მათთან ქორწინება.
2 სჯ. 7, 3; ისუ ნავ. 23, 12-13.

ისრაელს ებრძანა ქანაანელთა
მოსპობა. 2 სჯ. 7, 2, 24.

ისრაელს ებრძანა ქანაანელთა
კერპთაყვანისმცემლობის ყოველგვარი
კვალის მოსპობა. გამ. 23, 24; 2 სჯ. 7,
5, 25.

ისრაელმა დაიპყრო მათი ნაწილი.
ისუ ნავ. თავი: 10-11; მსაჯ. თავი 1.

ქანაანის ნაწილი დარჩა ისრაელის
გამოსაცდელად. მსაჯ. 2, 21-22; 3,
1-4.

ნაწილი დატოვებულია ისრაელის
დასასჯელად. რიცხ. 33, 55; მსაჯ. 2,
3; 4, 2-3.

ქანაანის ზოგიერთი შთამომავალი
ქრისტეს ეპოქაში. მათ. 15, 22; მარკ.
7, 26.

ქარი

სხედასხვა თვისებებისაა. ეკლ.
1, 6.

ასრულებს უფლის ბრძანებებს. ფს.
147, 7.

მისი მოძრაობის კანონები მიუწ-
ვლომელია ადამიანისთვის. იოან. 3, 8.

ჩრდილოეთის ქარი. ქება. 4, 16.

სამხრეთის ქ. იობ. 37, 17; ლუკ.
12, 55.

ხორშაკი, ცხელი ქ. იობ. 27, 21;
ეზეკ. 17, 10.

„ბორბალა, რომელსა ჰრქვიან
ვრცელ ღელვა“. საქმე. 27, 14.

მისი განმწმუნდელი მნიშვნელობა.
იობ. 37, 21.

ქარიშხალი. იობ. 9, 17; 27, 20;
37, 9.

ნიაქქარი. იობ. 21, 18; ფს. 82, 15.
მოჰყავს კალია. გამ. 10, 13.

განდვენის კალიას. გამ. 10, 19.

მოჰყავს მწვერი. რიცხ. 11, 31.

ღმერთმა გამოგზავნა იონა წინას-
წარმეტყველის გონს მოსაყვანად. იონ.
1, 4.

ჩადგა ქრისტეს სიტყვით. მათ. 8,
26; 14, 32.

გადატანილი მნიშვნელობით

სულიწმინდის მოქმედება. ეზეკ. 37, 9; იოან. 3, 8; საქმე. 2, 2.

ცხოვრება კაცისა. იობ. 7, 7.

შიში, რომელიც ღვინის სულს. იობ. 30, 15.

უსამართლობა, რომელსაც მიჰყავს დაქცევისაკენ. ეს. 64, 6.

ცრუ მოძღვრება. ეფეს. 4, 14.

უწმინდურნი. იობ. 21, 18; ფს. 1, 4.

ბაქია ადამიანები. იგავ. 25, 15.

ღმრთის განაჩენი. ეს. 29, 6; 41, 16.

პარიშხალი

ზოგჯერ ჩრდილოეთიდანაც უბერავს. ეზეკ. 1, 4.

ელია აღიტაცა ქარიშხალმა ზეცაში. 4 მეფ. 2, 1-11.

ღმერთი ელაპარაკებოდა იობს ქარიშხლიდან. იობ. 38, 1.

გადატანილი მნიშვნელობით

ღმრთის გეგმების სწრაფი აღსრულება. ნაუმ. 1, 3.

ქრისტეს მეორედ მოსვლის უცაბელობა. ეს. 66, 15.

მტრის ეტლთა სისწრაფე. ეს. 5, 28; იერ. 4, 13.

უფლის სასჯელის რისხვა. იერ. 25, 32.

ურწმუნოთა უეცარი დაღუპვა. იგავ. 1, 27; ეს. 17, 13; 40, 23; 41, 16.

ცოდვილი და ამაო სიცოცხლის გარდაუვალი შედეგი. ოს. 8, 7.

ქება ღმრთისა

ღირს არს და მართალ ქება ღმრთისა. გამ. 15, 11; 2 მეფ. 22, 4; 1 ნემტ. 16,

25; ფს. 17, 3; 47, 1; 95, 4; 112, 3; 144, 3; 149, 1; მათ. 6, 13.

ქება ღმრთისა ადვლენილ უნდა იქნეს

ღმრთის სიდიდისა და დიდად მშვენიერების გამო. 1 ნემტ. 16, 27; 29, 11; 2 ნემტ. 20, 21; ფს. 8, 1; 95, 1-6; 103, 1; 110, 3; 144, 5; 149, 2-3; ეს. 24, 14-15.

მისი დიდების გამო. 1 ნემტ. 16, 29; 29, 13; ნემ. 9, 5; ფს. 65, 1; 71, 19; 95, 3; 137, 5; 144, 11; ეზეკ. 3, 12.

მისი დიდებულების გამო. 1 ნემტ. 29, 11; ფს. 94, 1-3; 95, 4; 98, 3; 103, 1; 144, 3-6; 149, 2.

მისი ძლიერების გამო. 1 ნემტ. 16, 28; 29, 11; ფს. 20, 12; 58, 16; 67, 33; 77, 4; 144, 6-11; დან. 2, 20.

მისი სიბრძნის გამო. დან. 2, 20; რომ. 16, 27; 1 ტიმ. 1, 17; იუდ. 1, 25.

მისი სიკეთის გამო. 1 ნემტ. 16, 33; 2 ნემტ. 5, 13; ეზრა. 3, 11; ფს. 53, 6; 62, 3; 85, 12-13; 88, 1; 91, 2; 99, 4-5; 105, 1; 106, 1-8; 107, 4; 117, 1-4; 134, 3; 135, 4; 144, 7; იერ. 33, 11.

მისი სიწმინდის გამო. გამ. 15, 11; 1 ნემტ. 16, 10; 2 ნემტ. 20, 21; ფს. 21, 3; 29, 4; 70, 22; 96, 12; 98, 3-9; 102, 1; 105, 47; 149, 1; ეს. 6, 3.

მისი სიმათლოს გამო. ფს. 7, 17; 98, 4; 100, 1; 104, 7.

მისი ჭეშმარიტების გამო. ფს. 56, 9-10; 70, 22; 107, 3-4; 116, 1-2.

მისი მოწყალების გამო. 1 ნემტ. 16, 34; 2 ნემტ. 5, 13; 20, 21; ფს. 58, 16; 100, 1; 106, 8; 114, 1; 116, 1-2; 117, 29; 135, 1; იერ. 33, 11; რომ. 15, 9.

მისი ერთგულების გამო. 3 მეფ. 8, 57; ფს. 88, 1-5; 91, 1-2; 99, 4-5.

მისი სიკეთისა და ჭეშმარიტების გამო. ფს. 137, 2.

მისი ერთგულებისა და ჭეშმარიტების გამო. ეს. 25, 1.

მისი დიდებული საქმეების გამო. 1 ნეშტ. 16, 8-9, 24; ფს. 9, 1-11; 71, 18; 74, 1; 77, 4; 88, 5; 104, 2; 105, 2; 106, 22; 135, 4; 138, 14; 144, 6-11; 149, 2-4; ეს. 12, 5; 25, 1.

მისი მაცხოვარების გამო. 2 მეფ. 22, 46; 1 ნეშტ. 16, 23-35; ფს. 17, 47; 94, 1; 95, 2; 97, 1-3; ეს. 12, 2; 35, 10; 61, 10; ლუკ. 1, 68-69; 1 პეტ. 1, 3.

მის მიერ ცოდვათა მიტევის გამო. ფს. 102, 1-3; ეს. 12, 1; ოს. 14, 2; ლუკ. 1, 68-77; ეფეს. 1, 3-7.

მისი მადლის გამო. ეფეს. 1, 6.

მისი სამართლის გამო. ფს. 118, 54.

მისი მფარველობის გამო. ფს. 27, 7; 58, 17.

მის მიერ გამოხსნის გამო. გამ. 15, 1-2; ფს. 17, 48-49; 39, 1-3; 58, 16; 85, 12-13; 117, 14-21; 123, 6; 135, 24; ეს. 38, 20.

მის დაპირებათა შესრულებისთვის. 3 მეფ. 8, 56; ფს. 55, 4.

ლოცვისადმი მისი ყურადღების გამო. ფს. 27, 6; 33, 1-4; 65, 20; 117, 21; 137, 2-3.

მისი ნუგეშისცემისთვის. ეს. 12, 1; 49, 13; 52, 9.

მის სულიერ კურთხევათა გამო. ფს. 102, 2; ეფეს. 1, 3.

ზეციური სასუფეველის იმედის გამო. 1 პეტ. 1, 3-4.

ყოველივე დროებითი კეთილის-მყოფლობისთვის. 2 სჯ. 8, 10; ფს. 67,

19; 103, 1. 13-15; 135, 25; 146, 7-9; იოველ. 2, 26.

*

ქება ღმრთისა არის კეთილი საქმე. ფს. 32, 1; 91, 1; 146, 1.

ქ. ღ. შეადგენს ღმრთისმსახურების ნაწილს. 1 ნეშტ. 29, 20; 2 ნეშტ. 5, 13; 29, 31; 31, 2; ნემ. 8, 6; 9, 5; ფს. 21, 22; 34, 18; 41, 4; 67, 26; 99, 4; 110, 1; 117, 19; 148, 1; ებრ. 2, 12.

ქ. ღ. შეწირულ უნდა იქნეს ქრისტეს მიერ. ებრ. 13, 15.

იესო ქრისტე ღირსია ქებისა. გამოცხ. 5, 12.

ქება ღმრთისა შეწირული ქრისტეს მიმართ. მათ. 21, 9; მარკ. 11, 9; იოან. 12, 13; გამოცხ. 5, 13.

ქება ღმრთისა აღუღწილ უნდა იქნეს ღმრთისადმი

ანგელოზების მიერ. ფს. 102, 20-21; 147, 2; ლუკ. 2, 13.

მორწმუნეთა მიერ. ფს. 17, 49; 21, 23; 29, 4; 32, 1; 67, 26; 78, 13; 112, 1; 133, 1; 134, 1. 19-20; 138, 14; 144, 10; 146, 11; 148, 1.

ყველა ხალხისგან. 1 ნეშტ. 16, 28; ფს. 44, 16; 46, 1; 66, 3; 95, 7-8; 116, 1; რომ. 15, 11.

მეფეთა და ქვეშევრდომთაგან. ფს. 137, 4.

ყრმათაგან. მათ. 21, 16; ფს. 8, 2. დიდთა და მცირეთაგან. გამოცხ. 19, 5.

ყოველი ადამიანისგან. ფს. 97, 4; 144, 21.

ყოველი სულდგმულისგან. ფს. 144, 21.

მთელი ქვეყნისგან. 1 ნეშტ. 16, 23-25; ფს. 96, 1; 99, 1; ეს. 42, 12.

ცათა და ქვეყნისგან. ფს. 65, 1-3; 68, 34; 95, 11; ეს. 44, 23; 49, 13.

ყოველი ქმნილებისგან. ფს. 102, 22.

კურთხეულ იყავნ უფალი ღმერთი. ფს. 40, 13.

შეგონებანი ღმრთის ქებისთვის. 1 ნეშტ. 29, 20; ნემ. 9, 5; ფს. 21, 23; 29, 4; 32, 1-3; 33, 3; 46, 6; 49, 14; 65, 7; 67, 4; 80, 1-3; 94, 1-2; 95, 1; 99, 4; 104, 1; 105, 1; 112, 1; 134, 1; 146, 1-7; 148, 1; ეს. 12, 4; 42, 10-12; იერ. 33, 11; ეფეს. 5, 19; კოლას. 3, 16; ებრ. 13, 15; იაკ. 5, 13.

ქება აღველინება ღმერთს მორწმუნეთაგან

მთელი გულით. ფს. 9, 1; 85, 12; 110, 1; 118, 7; 137, 1; ეფეს. 5, 19; კოლას. 3, 16.

მთელი სულით. ფს. 70, 23; 102, 1; 103, 1-35; 145, 1.

სიხარულის საგალობლებში. 2 ნეშტ. 29, 30; ეზრა. 3, 11; ფს. 9, 2; 32, 1-3; 62, 5; 70, 23; 80, 1; 94, 2; 97, 4.

მონაყალების საქმეებით. 1 ნეშტ. 16, 3; 23, 29; ფს. 17, 49; 94, 2; ეფეს. 5, 19; კოლას. 3, 16.

საგალობლებში. გამ. 15, 1; მსაჯ. 5, 3; 2 ნეშტ. 5, 13; 12, 31; ფს. 97, 4; ეფეს. 5, 19; კოლას. 3, 16.

მუსიკალური საკრავებით. 1 ნეშტ. 16, 42; 23, 5; 2 ნეშტ. 5, 13; 7, 6; ფს. 32, 2-3; 70, 22; 80, 2; 97, 5-6; 143, 9; 146, 7; 149, 3; 150, 3-5.

საზოგადოებრივ ღმრთისმსახურებაში. 1 ნეშტ. 29, 10-13; ფს. 9, 14; 25, 12; 34, 18; 67, 26; 88, 5; 106, 32; 110, 1; 133, 1-3; 134, 2; 148, 1.

ყოველდღე. ფს. 70, 8-14; 144, 2. მთელ დღეს. ფს. 43, 8; 112, 3; 118, 164.

დილას და საღამოს. 1 ნეშტ. 23, 30; ფს. 58, 16.

მუდამ. ფს. 33, 1; 70, 6; 83, 4; ებრ. 13, 15.

მთელი სიცოცხლე. ფს. 62, 4; 103, 33; 145, 2.

განუწყვეტლად. ფს. 51, 9; 60, 8; 144, 2. 21.

ყოველთვის. 1 ნეშტ. 29, 10; ფს. 29, 12; 74, 9; 84, 3; 88, 50; 112, 2; 144, 2. 21.

ნათესავითი ნათესავამდე. ფს. 77, 4; 78, 13; 144, 4.

უკუნითი უკუნისამდე. 1 ნეშტ. 16, 36; ფს. 105, 48; დან. 2, 20.

საუკუნოდ. ფს. 71, 19; რომ. 1, 25; 2 კორ. 11, 31.

ხალხთა შორის. ფს. 56, 9; 104, 1; 107, 3.

მორწმუნენი

გალობენ ფსალმუნებს ღმრთის ქებით. 1 ნეშტ. 16, 9; ფს. 9, 2-11; 26, 6; 29, 4-12; 46, 6; 58, 17; 67, 4; 70, 23; 97, 4-5; 104, 2; 134, 3; 145, 2; 149, 3; ეს. 12, 4; იერ. 20, 13; ეფეს. 5, 19; კოლას. 3, 16.

აღიარებენ ღმრთის ქებას. 1 ნეშტ. 16, 8; 2 ნეშტ. 20, 21; ნემ. 12, 24; ფს. 9, 1; 17, 49; 29, 12; 34, 18; 51, 9; 78, 13; 104, 1; 105, 1; 106, 1; რომ. 15, 9.

გამოთქვამენ თავიანთ სიხარულს ღმრთის ქების გალობით. ეზრა. 3, 11; ფს. 9, 2; 32, 1; 70, 23; 94, 2; 97, 4; იაკ. 5, 13.

იღიდებთან ღმრთის ქებაში. 1 ნეშტ. 16, 35; ფს. 43, 8; 105, 47.

ურჩევენ სხვებსაც, რომ ღმრთის ქება წარპოსოთქვან. ფს. 33, 3; 94, 1-2. მოაქეთ ნაყოფი გამართლებისა ღმრთის ქებასთან. ეფეს. 1, 12; ფილიპ. 1, 11.

ღმრთის ქებას ეწოდება

მსხვერპლი ქებისა. ფს. 49, 14-23; ებრ. 13, 15.

მსხვერპლი სიხარულისა. ფს. 26, 6.

მსხვერპლი პირისა. ოს. 14, 2; ებრ. 13, 15.

სადღესასწაულო გალობა. ფს. 46, 1; 117, 15; 144, 7; ეს. 12, 6; 52, 9.

*

ზეციური მხედრობა გალობს ქებას ღმრთისა. ეს. 6, 2; ლუკ. 2, 13-14; გამოცხ. 4, 8-11; 15, 2-4.

ღმერთსა და ქრისტეს საუკუნო დიდება. რომ. 11, 36; გალატ. 1, 5; ეფეს. 3, 21; ფილიპ. 4, 20; ებრ. 13, 21; 1 პეტ. 4, 11; 5, 11; 2 პეტ. 3, 18; იუდ. 1, 25; გამოცხ. 1, 6.

ქების ფსალმუნები და გალობანი: გამ. 15, 21; 2 მეფ. 22, 1; 1 ნეშტ. 16, 7-36; ფსალმუნები: 8; 18; 23; 28; 32; 46; 47; 67; 75; 80; 88; 94; 95; 96; 97; 98; 103; 105; 106; 107; 110; 112; 134; 135; 137; 144; 145; 146; 148; 149; 150.

ღმრთის ქებისმაგალითები: მელქისედეკი. დაბ. 14, 18. მოსე. გამ. 14, 32 - 15, 1-7. მარიამ, და აარონისა, და ისრაელნი. გამ. 15, 20-22. იოთორი. გამ. 18, 10. დავითი და ისრაელნი. 1 ნეშტ. 16, 7. დავითი. 1 ნეშტ. 13, 8; 29, 10; მღვდელნი და

ლევიტელნი. 2 ნეშტ. 29, 30; 30, 21-23; ეზრა. 3, 9-12. ეზეკია. ეს. 38, 19. დანიელი. დან. 2, 23. აზარია. დან. 3, 25-30. ქრისტე. მათ. 11, 25; ლუკ. 10, 21. ქალწული მარიამი. ლუკ. 1, 46-47. ზაქარია მღვდელი. ლუკ. 1, 64. ზეციური მხედრობა. ლუკ. 2, 13-14. მწყემსები. ლუკ. 2, 20. მოხუცი სვიმონ მართალი. ლუკ. 2, 25-28. ანნა წინასწარმეტყველი. ლუკ. 2, 36-38. ერი. ლუკ. 18, 43. მოწაფენი. მათ. 26, 30; მარკ. 14, 26; ლუკ. 19, 37-38. მოციქულნი. ლუკ. 24, 53. პირველი ქრისტიანები. საქმე. 2, 2-47. კოჭლი კაცი. საქმე. 3, 8. ჰაველე და შილა. საქმე. 16, 25.

ქარუბიჲნი

შესახედაობა. ეზეკ. 1, 5-14.

გამსჭვალულნი არიან ღმრთის სულით. ეზეკ. 1, 12, 20.

აღასრულებენ უფლის ნებას. ეზეკ. 1, 20-21; 10, 9-11, 16-17.

მათზეა ღმრთის დიდება. ეზეკ. 1, 22, 26-28; 10, 4, 18, 20.

მათი ფრთების ხმა, როგორც უფლის ხმა. ეზეკ. 1, 24; 10, 5.

ღმერთმა დააყენა ედემის ბაღის შესასვლელთან. დაბ. 3, 24.

სარწმუნოების კიდობნის სახურავზე ოქროს ქერებიმები იდგა. გამ. 25, 18-20; 1 მეფ. 4, 4; 3 მეფ. 8, 6; 2 ნეშტ. 5, 7-8.

ღმერთი ლაპარაკობდა ორი ქერუბიმის საშუალებით. გამ. 25, 27; რიცხ. 7, 91.

იწოდებოდნენ დიდებად. ებრ. 9, 5.

მათი გამოსახულებანი კიდობნის ფარდებსა და სახურავზე. გამ. 26, 1, 31.

მათი გამოსახულებები ტაძრის კრეტსაბმელზე. 2 ნეშტ. 3, 13.

მათი გამოსახულება ტაძრის კარზე. 3 მფე. 6, 32-35.

მათი გამოსახულება ტაძრის კედლებზე. 2 ნეშტ. 3, 7.

ქეტი

წარმოდგენენ ქეტისგან, ქანანის ძისაგან. დაბ. 23, 3-20.

ძენი ქეტისა. დაბ. 23, 3-19.

ქანანის ერთი შვიდ ტომთაგანი.

2 სჯ. 7, 1.

ცხოვრობდნენ ქებრონში. დაბ. 23, 2-3, 19.

მათი მიწა ღმერთმა ისრაელს აღუთქვა. დაბ. 15, 18; გამ. 3, 8.

ისრაელს ებრძანა მათი მოსპობა.

2 სჯ. 7, 1-2, 24.

მათი ნაწილი გადაეცა ქალევს. ისუ ნავ. 14, 13.

მთლიანად ვერ ამოწყვიტეს ისრაელთ. მსაჯ. 3, 5-6.

გადარჩენილი ნაწილი ხარკს უხდიდა სოლომონს. 3 მფე. 9, 20-21.

ქალაქი ლუზა აშენდა მათ მიწაზე. მსაჯ. 1, 26.

ქვას

სიმონის წოდება ქვად, კლდედ (პეტრედ). მათ. 16, 16; მარკ. 3, 16; ლუკ. 6, 14; იოან. 1, 41-42.

„ვინ უცოდველ არს თქუენგანი, პირველად მან დაუტყვენ ქვაი მაგას ზედა“. იოან. 8, 3-7.

„ლოდი (ქვა), რომელი შეურაცხევს მაშენებელთა, ესე იქმნა თაე კიდეთა“. მათ. 21, 42-44; ლუკ. 20, 17-18.

იოსებ არიმთიელმა დაასაფლავა გვამი იესოსი ახალ საფლავში, რომელიც გამოეკვეთათ კლდისაგან და მიაგორვა დიდი ლოდი (ქვა) საფლავის კარზე. მათ. 27, 60; მარკ. 15, 46.

ქრისტეს აღდგომის დროს, ანგელოზმა გადააგორა ის ლოდი (ქვა) საფლავის კარიდან. მათ. 28, 2.

მენელსაცხებლუ დედებმა ნახეს, რომ ქვა გარდაგორებული იყო საფლავისგან. მათ. 28, 1-2; მარკ. 16, 1-4; ლუკ. 24, 1-2; იოან. 20, 1.

ჰურიებს არაერთხელ აუღიათ ქვები, რომ ჩაექოლათ აესო. იოან. 8, 59; 10, 31-39.

ქრისტეს დიდებით შესვლის დროს იერუსალიმში ფარისეელებმა უთხრეს იესოს დაეშალა მოწაფეებისთვის დიდებისმეტყველება, ხოლო იესომ მიუგო: „გეტყვი თქვენ, დაღათუ ესენი სლუმდენ, ქვანი ჰღაღადებდნენ“. ლუკ. 19, 39-40.

ქვეყანა, სოფელი, მსოფლიო

ქვეყანა, როგორც ღმრთის ქმნილება

დედამიწა. ეს. 54, 5; მიქ. 4, 13; ფს. 2, 8.

სამყარო. იერ. 10, 12. იოან. 17, 24. საქმე. 17, 24; რომ. 1, 20. ებრ. 1, 2.

დედამიწაზე დასახლებული კაცობრიობა. დაბ. 11, 1. ფს. 45, 10; ეს. 45, 22. ამბ. 2, 20; ლუკ. 2, 1; მარკ. 16, 15. იოან. 12, 19. რომ. 1, 8.

დასაბამიდან სოფლისა „ქვეყნის შექმნიდან“, ანუ უხსოვარი დროიდან, ყოველთვის. ფს. 24, 6, 118, 52; ეს. 64,

3; იოან. 9, 32; ეს. 44, 7; მათ. 24, 21; 25, 34.

როდესაც ლაპარაკია ქ-ის დასასრულზე, ბერძნულ ტექსტში უმთავრესად არის სიტყვა, რომელიც აღნიშნავს „ქვეყნისათვის განკუთვნილ დროს“. მათ. 28, 20.

ადგილი, დანიშნული დროებითი ცხოვრებითვის. იოან. 17, 12; 2 კორ. 1, 12; ეფეს. 2, 12; 1 ტიმ. 6, 7.

ღმრთისგან ჩამოსორებული ქვეყანა

ღმრთისადმი მტრულად განწყობილი, მომაკვდავი ქ. მათ. 13, 22; 18, 7; ლუკ. 16, 8; იოან. 8, 23; 15, 18; 1 კორ. 1, 20. 1 იოან. 2, 6; 5, 19; იაკ. 4, 4. რომ. 3, 19.

ვერ მიიღებს ღმრთის ჭეშმარიტებასა და ხსნას. იოან. 1, 10; 3, 19; 14, 17; 1 იოან. 3, 1; 4, 5.

იგი ამოა და წარმავალია. ისე ნაე. 23, 14; 1 იოან. 2, 17; 1 კორ. 7, 31.

ქვეყანა ჩანთქმულია სიბნელესა და ბოროტებაში. იოან. 3, 19; 7, 7; 17, 15; 1 იოან. 5, 19.

ქვეყანამ არ იცის ღმერთი. იოან. 17, 25; 1 კორ. 1, 21; 1 იოან. 3, 1.

ქ-ამ ვერ იცნო ქრისტე. იოან. 1, 10. ქვეყანას სძულს ქრისტე. იოან. 7, 7; 15, 18-19; 17, 14.

ქვეყანამ უარყო ქრისტე. იოან. 1, 10-11; 3, 19.

ქვეყანას სძულს ქრისტეს მოწაფენი. იოან. 15, 18-19; 17, 14; 1 იოან. 3, 13.

ქვეყანა გადაივლის. მათ. 5, 18; 1 კორ. 7, 31; 1 იოან. 2, 17.

ქვეყნიური საუნჯენი განიხრწნე-

ბიან. ეკლ. 5, 13; მათ. 6, 19; ლუკ. 12, 33.

ადამიანი სიკვდილის შემდეგ თანვერ წაიღებს ამქვეყნიურ საუნჯეს. იობ. 1, 21; ფს. 48, 17; ეკლ. 5, 14; 1 ტიმ. 6, 7.

ამქვეყნიური სიამოვნებანი

წარმავალია. იობ. 21, 12-13; ამოა. ეკლ. 2, 1-11; 11, 9.

ადამიანს ვერ ადავსებენ. ეკლ. 5, 9; 6, 7.

არის ხორცთა და თვალთა გულისთქმა. 1 იოან. 2, 16; გალ. 5, 24; ეფეს. 2, 3; რომ. 13, 14.

მიჰყავთ ადამიანი სიღარიბისკენ. იგაე. 6, 26; 21, 17; 23, 21; 29, 3; ლუკ. 15, 14.

თავდებიან მწუხარებით და სინდისის ქენჯნით. იგაე. 5, 3-4; 14, 13; ეკლ. 5, 12.

ახშობენ გულში კეთილ სიტყვას. მათ. 13, 22; მარკ. 4, 19; ლუკ. 8, 14.

თავს დაატეხენ ადამიანს ღმრთის რისხვას. ეკლ. 12, 1; ეს. 3, 16-24; ეზეკ. 16, 49-50; ამოს. 3, 15; 6, 4-7; 2 პეტ. 2, 13.

ქვეყნის სიბრძნე არის უგუნურება. 1 კორ. 1, 20; 3, 18-19.

ქვეყნიური ზრუნვა ახშობს კეთილ სიტყვას. მათ. 13, 22; მარკ. 4, 19; ლუკ. 8, 14.

ქვეყნიურ კეთილთადმი მიდრეკილება შეადგენს დაბრკოლებას სახარების მიღებისთვის. მათ. 19, 22-23; მარკ. 10, 22; ლუკ. 18, 23; 14, 18.

ხატანა

არის ღმერთი ამა სოფლისა (ქვეყნისა). 2 კორ. 4, 4.

არის მთავარი ამა სოფლისა (ქვეყნისა). იოან. 14, 30; 16, 11; ეფეს. 2, 2.

ბატონობს ქვეყანაზე. ეფეს. 22, 6, 12.

აცდუნებს ქვეყანას. გამოცხ. 12, 9; 20, 3.

ბოროტი ადამიანები

არიან ამ ქვეყნის შვილნი. ფს. 16, 14; ლუკ. 16, 8; იოან. 8, 23; 1 იოან. 4, 5.

ცხოვრობენ ამქვეყნის შესაბამისად. ეფეს. 2, 1-3.

უყვართ მხოლოდ ამა სოფლის საქმენი. რომ. 8, 5; ფილიპ. 3, 19; 2 ტიმ. 4, 10.

ედღევანი ქვეყნიურ ენებებს. ეფეს. 2, 3; 4, 17; ტიტ. 3, 3; 1 პეტ. 4, 3; 2 პეტ. 2, 12-14.

ედღევანი ქვეყნიურ სიამოვნებებს. იობ. 21, 13; ეკლ. 7, 4; ეს. 5, 12; 2 ტიმ. 3, 4; იაკ. 5, 5.

ბოროტ ადამიანებს აქეთ სამკვიდრებელი ამ ქვეყანაში. იობ. 22, 18; ფს. 16, 14; ლუკ. 16, 25.

არიან უღმრთოდ და უიმედოდ ქვეყანაზე. ეფეს. 2, 12.

*

ადამიანის სული მთელ ქვეყანაზე უფრო ძვირფასია. მათ. 16, 26; მარკ. 8, 36-37; ლუკ. 9, 25.

ცოდვა და სიკვდილი შემოვიდნენ ქვეყანაზე ადამის მეშვეობით. რომ. 5, 12.

ღმერთმა

შექმნა ქვეყანა. ფს. 145, 6; საქმე. 14, 15; 17, 24.

მოავლინა თავისი მხოლოდშობილი ძე, რათა იხსნას სოფელი — ქვეყანა. იოან. 3, 16-17; 1 იოან. 4, 9-14.

შეირიგა ქვეყანა ქრისტეს მიერ. 2 კორ. 5, 19.

წარღვნით დაღუპა ძველი ქვეყანა. 2 პეტ. 2, 5; 3, 6.

ღმერთი განსჯის ქვეყანას. 1 მეფ. 2, 10; ფს. 9, 8; 95, 13; 97, 9; საქმე. 17, 31; რომ. 3, 6.

ღმერთი დასჯის ქვეყანას. ეს. 13, 11.

ქრისტე

არის ქვეყნის ნათელი. ეს. 42, 6; 49, 6; ლუკ. 2, 32; იოან. 1, 9-10; 3, 19; 8, 12; 9, 5; 12, 46; საქმე. 13, 47.

მოვიდა არა გასასამართლებლად, არამედ ქვეყნის სახსნელად. იოან. 3, 17; 12, 47; 1 ტიმ. 1, 15.

თავისი ზორცი მისცა ქვეყნის ხსნისათვის. იოან. 6, 51.

არის ქვეყნის მხსნელი. იოან. 4, 42; 12, 47; 1 ტიმ. 1, 15; 1 იოან. 4, 14.

ცოდვებისგან ათავისუფლებს ქვეყანას. იოან. 1, 29.

არის გამწმენდელი მსხვერპლი მთელი ქვეყნის ცოდვებისთვის. 1 იოან. 2, 2.

სძლია ქვეყანას. იოან. 16, 33.

არ არის ამქვეყნისაგანი. იოან. 8, 23; 17, 14-16.

თავის ეკლესიასთან იქნება ქვეყნის აღსასრულამდე.

ქრისტეს სამეუფეო არ არის ამქვეყნისაგანი. იოან. 18, 36.

სიყვარული ქვეყნისადმი

შეუთავსებელია ღმრთის სიყვარულთან. 1 იოან. 2, 15.

არის მტრობა ღმრთის წინაარმდეგ. მათ. 6, 24; ლუკ. 16, 13; რომ. 8, 7; იაკ. 4, 4.

ქმნის (იწვევს) სულიერ სიკვდილს. რომ. 8, 6; 1 ტიმ. 5, 6.

ქმნის (იწვევს) საუკუნო სიკვდილს. რომ. 8, 13; ფილიპ. 3, 18-19.

მორწმუნენი

მორწმუნეებს არ უნდა უყვარდეთ ეს სოფელი (ქვეყანა). 1 იოან. 2, 15-16; კოლას. 3, 2.

არ არიან ამა ქვეყნისაგანნი. იოან. 15, 19; 17, 14-16; 1 კორ. 2, 12.

უნდა ანათებდნენ ქვეყანას კეთილი საქმეებით. მათ. 5, 16; იოან. 3, 21; ფილიპ. 2, 15.

უარი უნდა თქვან ქვეყნიურ სურვილებზე. ტიტ. 2, 12; ებრ. 11, 25; 1 პეტ. 1, 14; 2, 1.

თავი უნდა დაიცვან ამქვეყნიური სიბილწისაგან. რომ. 12, 2; 1 კორ. 5, 9-11; იაკ. 1, 27.

კეთილად უნდა მოიხმარონ ამქვეყნიური სიკეთენი. ლუკ. 16, 9; 1 ტიმ. 6, 17-19; 1 იოან. 3, 17.

არ უნდა აგროვებდნენ საუნჯეს ამ ქვეყანაზე. მათ. 6, 19.

უნდა ცხოვრობდნენ როგორც მოგზაურნი და უცხონი ამ ქვეყნად. 1 პეტ. 2, 11.

უნდა ღოცულობდნენ, რომ არ გაიტაცოს ამქვეყნიურმა ტკობამ. ფს. 16, 14; 140, 4.

ამ ქვეყნად აქეთ მწუხარება. იოან. 16, 33.

განიკითხებიან რომ არ დაისაჯონ ამ ქვეყანასთან ერთად. ფს. 93, 12, 13; 1 კორ. 11, 32.

სარწმუნოებით სძლევენ ამ სოფელს. რომ. 8, 37; 1 იოან. 4, 4; 5, 4-5.

შორდებიან ამქვეყნიურ ბოროტებას. იოან. 17, 15; გალ. 1, 4; 2 პეტ. 1, 4.

არიან ქვეყნის ნათელი. მათ. 5, 14. გაასამართლებენ ქვეყანას. ფს. 149, 5-9. მათ. 19, 28; ლუკ. 22, 30; 1 კორ. 6, 2.

სახარება უნდა იქადაგონ მთელ ქვეყანაზე. მათ. 24, 14; მარკ. 13, 10; მარკ. 13, 10; 16, 15; კოლას. 1, 6, 23; რომ. 10, 18; გამოცხ. 14, 6.

*

სულიწმიდა ამხილებს ქვეყანას ცოდვისთვის. იოან. 16, 8.

ქვეყანას არ შეუძლია მიიღოს ჭეშმარიტების სული. იოან. 14, 17.

ქრისტესგან მოცემული მშვიდობა უმჯობესია ქვეყნის მშვიდობაზე. იოან. 14, 27.

მაცდურები მოეღვენ ქვეყნად. 1 იოან. 4, 1-3; 2 იოან. 1, 7.

ქვეყნის აღსასრულის ნიშნები. მათ. 24, 3; მარკ. 13, 4; ლუკ. 21, 7.

აღწერა ქვეყნის მოსპობისა ცეცხლით. ეს. 13, 9-13; 24, 19-23; ებრ. 6, 8; 2 პეტ. 3, 7-10.

აღსასრული ქვეყნისა, წარმოდგენილი იგაგებში:

1) ღვარძლი. მათ. 13, 36-42;

2) ბაღე. მათ. 13, 47-50.

ქვეყარაპალნი, ქვემპრობნი

შექმნა ღმერთმა. დაბ. 1, 24-25.

შექმნილნი არიან ღმრთის ღიღებისთვის. ფს. 148, 13.

ემორჩილებიან ადამიანს. დაბ. 1, 26.

უწმინდური და საჭმელად უვარგისი არიან. ლევიტ. 11, 31, 40-43; საქმე. 10, 11-14.

წმინდა წერილში მოხსენებულია

ქურცინი, თაგვი, ხეთქი, თაგვ-ქურცინი, მსვენ-ლომი, ხვლიკი, მსვენი, თხუნელა. ლევიტ. 11, 29. და სხვა.

სოლომონმა დაწერა თხზულება მათ შესახებ. 3 მეფ. 4, 31-33.

წარმართნი თაყვანს სცემდნენ მათ. რომ. 1, 23.

აკრძალულია მათი გამოსახვა თაყვანისცემისთვის. 2 სჯ. 4, 16-18.

ისრაელნი განსჯილნი არიან მათი თაყვანისცემისთვის. ეზეკ. 8, 10.

ქპრივი

როგორი უნდა იყვნენ ქრისტიანი ქპრივები. 1 ტიმ. 5, 9-10.

ღმერთი

ისმენს ქპრივთა ღალადებას. გამ. 22, 22.

არის ქპრივთა დამცველი. ფს. 145, 9.

იფარავს ქპრივებს. 2 სჯ. 10, 18; ფს. 67, 5.

ამტკიცებს ქპრივთა საზღვარს. იგავ. 15, 25.

სჯის მათ, ვინც ავიწროებს ქპრივებს. გამ. 22, 22-24.

რჩევა-შეგონება ქპრივებს, რომ იქონიონ ღმრთის იმედი. იერ. 49, 11.

ახალგაზრდა ქპრივი დედაკაცები უნდა გათხოვდნენ. 1 ტიმ. 5, 11-14.

ქპრივთ ესაჭიროებათ

მფარველობა. ეს. 1, 17.

შემწვობის მიღება ნათესავთაგან. 1 ტიმ. 5, 4-16.

დახმარება ეკლესიისგან. საქმე. 6, 1; 2 ტიმ. 5, 9-16.

მიხედვა გაჭირვებისას. იაკ. 1, 27. ჩვენი ქონებიდან ნაწილის მიცემა. 2 სჯ. 14, 29; 16, 11-14; 24, 19-21; 26, 12.

პატივისცემა. 1 ტიმ. 5, 3.

*

კურთხევა ეკუთვნის იმას, ვინც ნუგეშს სცემს ქპრივებს. 2 სჯ. 14, 29; იერ. 7, 6-7.

დაიცავით ქპრივთა საქმე. ეს. 1, 17. უსამართლოდ ნუ მოექცევით ქპრივებს. იერ. 7, 6; ზაქ. 7, 10.

ბოროტად ნუ მოექცევით ქპრივებს. გამ. 22, 22.

ნუ დასჩაგრავთ ქპრივებს. იერ. 22, 3.

ნუ დაარბევთ ქპრივებს. 2 სჯ. 24, 17.

ბოროტი აღამიანები

არბევენ ქპრივებს. ეს. 10, 2; მათ. 23, 14; მარკ. 12, 40; ლუკ. 20, 47; იობ. 24, 3.

ავიწროებენ ქპრივებს. ეზეკ. 22, 7. სიკეთეს არ უშპრებიან ქპრივებს. იობ. 24, 21.

ხოცავენ ქპრივებს. ფს. 93, 6.

*

წყველია ის, ვინც უსამართლოა ქპრივთა მიმართ 2 სჯ. 27, 19.

გაი იმას, ვინც ძარცვავს ქპრივებს. იობ. 22, 9-11; მათ. 23, 14; მარკ. 12, 40; ლუკ. 20, 47.

მაგალითები: ნოომინ. რუთ. 1, 2 და შემდ. სარფეთას ქერივი დედაკაცი. 3 მეფ. 17, 9. ლუკ. 4, 26. ერთი წინასწარმეტყველის შვილის ქერივი. 4 მეფ. 4, 1-7. დარიბი ქერივი დედაკაცი. მარკ. 12, 42. ლუკ. 21, 2-3. ანნა წინასწარმეტყველი. ლუკ. 2, 36-37. ნაინელი ქერივი დედაკაცი. ლუკ. 7, 11-15. ბერძენი ქერივი დედაკაცი. საქმე. 6, 1.

მაგალითები მორწმუნეთა, რომლებიც ნუგეშს სცემდნენ ქერივებს: ბოზი. რუთ. 3, 10-17. იობი. იობ. 29, 13; 31, 17. ტაბითა. საქმე. 9, 36-39.

ქლამინდი

ეს არის წითელი სამხედრო წამოსასხამი, რომელიც პილატეს მხედრებმა დასაცინად მოახვიეს ქრისტეს. მათ. 27, 28; მარკ. 15, 17; იოან. 19, 2.

პილატემ გამოიყვანა იესო ხალხთან მოწვეული სამოსლით (წითელი წამოსასხამი). იოან. 19, 4-5.

ჰარი

ჰარს უნდა ჰყავდეს მხოლოდ ერთი ცოლი. დაბ. 2, 24; 1 კორ. 7, 2; 1 ტიმ. 3, 2-12; ტიტ. 1, 6.

ჰარს არ შეუძლია გაეყაროს ცოლს. მათ. 5, 32; 19, 9; მარკ. 10, 11; ლუკ. 16, 18.

ჰარი თავი არის ცოლისა. დაბ. 3, 16; 1 კორ. 11, 3, ეფეს. 5, 23; 1 ტიმ. 2, 12.

ვინც მოიყვანს ცოლს, იგი აფუძნებს საძირკველს გამდიდრებისა და მშვიდობისთვის. ზირ. 36, 26.

18. ბიბლიის ლექსიკონი.

ქრის მოვალეობანი ცოლის მიმართ

უნდა უყვარდეს იგი. დაბ. 24, 67; ეფეს. 5, 25-28-33; კოლას. 3, 19.

პატივით უნდა ეპყრობოდეს. 1 პეტ. 3, 7.

ერთგული უნდა იყოს მისი. იგაე. 5, 18. მალაკ. 2, 14-15.

მთელი სიცოცხლის განმავლობაში მასთან უნდა ცხოვრობდეს. დაბ. 2, 24; მათ. 19, 3-9; 1 კორ. 7, 11; ეფეს. 5, 31.

უნდა უყვარდეს იგი, როგორც საკუთარი თავი. დაბ. 2, 23; მალაკ. 2, 15; მათ. 19, 5-6; ეფეს. 5, 28.

უნდა ანუგეშებდეს მას. 1 მეფ. 1, 8. მორწმუნე კაცმა არ უნდა შეირთოს ურწმუნო დედაკაცი. დაბ. 24, 3; 28, 1.

მოვალეობანი მორწმუნე ქრისსა ცოლის მიმართ, რომელსაც ჯერ არ მიუღია ქრისტიანობა. 1 კორ. 7, 12-14-16.

კარგი ქმრების მაგალითები: ისაკი. დაბ. 24, 67. ელკანა. 1 მეფ. 1, 4-5.

ცუდი ქმრების მაგალითები: სოლომონი. 3 მეფ. 11, 1. არტაქსესი. ესთ. 1, 10-13.

ჰანილა

ღმერთმა შექმნა

მთელი სამყარო, ქვეყანა. ებრ. 1, 2; საქმე. 17, 24.

ყოველივე, რაც არსებობს. ნემ. 9, 6; ფს. 88, 11; 147, 4-9. იოან. 1, 3; საქმე. 17, 24; 1 კორ. 8, 6; კოლას. 1, 16; გამოცხ. 4, 11; 10, 6.

ყოველივე ხილული და არახილული. კოლას. 1, 16.

ცა, დედამიწა და ყოველივე, რაც მათში იმყოფება. გამ. 20, 11; ფს. 145, 6; საქმე. 7, 49-50; 14, 15; გამოცხ. 10, 6.

ცანი. დაბ. 1, 6-8; ფს. 8, 3; 18, 1; 135, 5; იგავ. 8, 27.

ცანი და მათი ძალნი. ნემ. 9, 6; ფს. 32, 6; ეს. 40, 22.

ძუე, მთვარე და ვარსკვლავები. დაბ. 1, 14-19; ფს. 8, 3; 135, 8-9; იერ. 31, 35.

ცა, მიწა და ზღვა. ფს. 145, 6; გამოცხ. 10, 6; 14, 7.

ცანი და ქვეყანა. დაბ. 1, 1; 4 მეფ. 19, 15; ფს. 101, 25; 120, 2; 123, 8; იგავ. 3, 19; ეს. 42, 5; 45, 12-18; იერ. 32, 17; ზაქ. 12, 1; ებრ. 1, 10; გამოცხ. 14, 7.

დედამიწა და ყოველივე, რასაც ის შეიცავს. ფს. 88, 11.

მიწა. დაბ. 1, 9; იობ. 26, 7; 38, 4; ფს. 23, 2; 103, 5; 135, 6; იგავ. 8, 26; ეს. 40, 28; 45, 18.

ნათელი. დაბ. 1, 3-5; იობ. 36, 30;

ნათელი და სიბნელე. ეს. 45, 7; ამოს. 4, 13.

წელიწადის დრონი. დაბ. 8, 22; 2 სჯ. 11, 14; ფს. 73, 17; 88, 12; 146, 17; იერ. 5, 24; იოველ. 2, 23.

ზეციურ მნათობთა მსვლელობის კანონები. დაბ. 1, 14-18; იობ. 9, 7-9; ეს. 40, 22; იერ. 31, 35; 33, 20-25; ამოს. 5, 8.

ჰაერი. ფს. 88, 12; 134, 7; 146, 18; იგავ. 30, 4; იერ. 10, 13; 51, 16; ამოს. 4, 13.

დედამიწა, რომ იგი იყოს საცხოვრებელი. 1 მეფ. 2, 8; ფს. 89, 2; ეს. 45, 18; იერ. 10, 12.

მცენარეები და ხეები. დაბ. 1, 11-12. 29; 2, 5-9; ფს. 103, 14; მათ. 6, 30; ლუკ. 12, 28.

მცენარეები და ცხოველები. დაბ. 1, 21-25; 2, 5; იერ. 27, 5-28.

ცხოველები, თევზები და ფრინველები. დაბ. 1, 20-25; იობ. 12, 7-8.

ყოველივე, რაც სუნთქავს და ცოცხლობს. ნემ. 9, 6; ეს. 42, 5; საქმე. 17, 25.

კაცი თავის ხატად. დაბ. 1, 27; 5, 1; 1 კორ. 11, 7.

კაცის სული. დაბ. 2, 7; ეს. 42, 5; 57, 16; ეზეკ. 18, 4.

კაცის სხეული. დაბ. 2, 7; იობ. 10, 8-11; ფს. 138, 14-16.

კაცი. 2 სჯ. 4, 32; იობ. 10, 8-12; ფს. 88, 47; ეს. 43, 1; 64, 8.

ქმარი და ცოლი. დაბ. 1, 27-28; 2, 21-23; მათ. 19, 4; მარკ. 10, 6-7.

ხალხი და ცხოველები. იერ. 27, 5. ყველა ხალხი ერთი სისხლისაგან. ფს. 99, 3; მალ. 2, 10; საქმე. 17, 25.

ხელმან ჩემმან შექმნა ყოველივე ამბობს უფალი ღმერთი. ეს. 66, 2; საქმე. 7, 50.

ღმერთმა დაასრულა საქმე ქმნილებისა ექვს დღეში. დაბ. 2, 1-2; გამ. 20, 11; 31, 17.

ღმერთმა დაისვენა მეშვიდე დღეს ყოველგვარი თავისი საქმისაგან. დაბ. 2, 2-3; გამ. 20, 11; 31, 17; ებრ. 4, 4.

ღმერთს ეწოდება შემოქმედი. ეკლ. 12, 3; ეს. 43, 15; 1 პეტ. 4, 19.

ქანილაბა შეასრულა

ღმერთმა. ნემ. 9, 6; ეს. 44, 24; იერ. 27, 5; საქმე. 14, 15; 17, 24.

იესო ქრისტემ. იოან. 1, 3-10; კოლას. 1, 15-16; ებრ. 1, 8-10.

სულიწმიდამ. იობ. 33, 4; ფს. 32, 6; დაბ. 1, 2.

სამყარო შექმნილია ღმრთის სიტყვით. დაბ. 1, 3-9; ფს. 32, 6; ებრ. 11, 3; იოან. 1, 1-3; 2 პეტ. 3, 5.

ყოველივე შექმნილია იესო ქრისტეს მიერ. იოან. 1, 3; 1 კორ. 8, 6; კოლას. 1, 15-17; ებრ. 2, 10.

ღმერთმა შექმნა ყოველივე

იესო ქრისტეს მიერ. ეფეს. 3, 9; ებრ. 1, 2.

თავისი სულით. ფს. 103, 30.

ღმერთმა გაგვაჩინა ჩვენ, ჩვენ კი არ გაგვაჩინეთ ჩვენი თავი. ფს. 99, 3.

ღმერთო! ჩვენ კართ (საქმე) შენი ხელით შექმნილი. ეს. 64, 8.

ქმნილება არის თვალსაჩინო დამტკიცება ღმრთის არსებობისა. იობ. 12, 7-9; ფს. 93, 7-9; ეს. 29, 16; 40, 26-28; ებრ. 3, 4. ღმრთის უხილავი სრულყოფა ჩანს მის ქმნილებებში მიერ. რომ. 1, 20.

ქმნილებაში ელინდება

ღმრთის ყოვლადღლიერება. ეს. 10, 26; იერ. 10, 12; 27, 5; 32, 17; 51, 15; რომ. 1, 20.

ღმრთის სიბრძნე და უმაღლესი გონება. ფს. 103, 24; 135, 4. იგავ. 3, 19; ეს. 40, 12-14. 26; იერ. 10, 12; 51, 15.

ღმრთის სიკეთე. ფს. 32, 5.

ღმრთის ღიდმშვენიერება და სიღიადე. ფს. 8, 1-3; 85, 8-10; 91, 5; 110, 2; 138, 14.

ღმრთის ღიდება. ფს. 8, 1-9; 18, 1; 144, 5; ეს. 6, 3.

*

ადამიანის არარაობა ქმნილების სიღიადის წინაშე. ფს. 8, 3-4; ეს. 40, 12-17; დან. 4, 34-35.

სარწმუნოებით ჩვენ გავიგეთ რომ სამყარონი შექმნილია ღმრთის სიტყვით. ებრ. 11, 3.

ღმერთმა შექმნა თავისი ხალხი თავისი ღიდებისათვის. ეს. 43, 7-21; 46, 13; იერ. 13, 11.

ღედაკაცი შექმნილია, რომ იყოს ქმრის შემწე და მეგობარი. დაბ. 2, 18-20; 1 კორ. 11, 9.

ქვეყანაზე ყოველივე შექმნილია ადამიანის სასარგებლოდ. დაბ. 1, 28-30; 9, 3; ლევიტ. 26, 4; 2 სჯ. 11, 14-15; ფს. 8, 6-8; 103, 14; 1 ტიმ. 4, 3; 6, 17.

ღმერთი

არ ტოვებს თავის ხელთა საქმეს. ფს. 138, 8.

ზრუნავს სამყაროს და ქმნილების საქმეთა დაცვისათვის. იობ. 38, 8-12; ფს. 103, 5-9; იერ. 5, 22; 31, 35; 33, 20; კოლას. 1, 17.

იფარავს და ინახავს თავის ქმნილებებს. იობ. 10, 12; 12, 10; ფს. 33, 6; ეს. 46, 4; მათ. 10, 29-31; ლუკ. 12, 6-7.

განაგებს თავის ქმნილებათა საქიროებებს. ფს. 64, 9-13; 102, 5; 103, 10-28; 135, 25; 144, 14-17; 146, 9; ოს. 2, 8; მათ. 6, 26-34; ლუკ. 12, 22-31; საქმე. 14, 17; 1 პეტ. 5, 7.

მორწმუნეები უნდა

ხედავდნენ და სწავლობდნენ ქმნილებათა საქმეებს. იობ. 37, 14; ფს. 8, 3; 76, 11-12; 110, 2; 142, 5; ეკლ. 7, 12.

აქებდნენ ღმერთს ქმნილებათა საქმეებისთვის. იობ. 36, 24; ფს. 8, 6-9; 25, 7; 72, 28; 103, 24; 10, 6, 21-22; 135, 4-9; 138, 14; 142, 5; 144, 10.

*

ბიწიერი ადამიანები ყურადღებას არ აქცევენ ქმნილებათა საქმეებს. იობ. 34, 27; ფს. 27, 5; ეს. 5, 12; 22, 11; 42, 20; რომ. 1, 20-21.

ყოველი დაბადებული კენესის ცოდვის გამო და მოელის გამოხსნას. რომ. 8, 19-23.

ღმერთმა დასაჯა ქვეყანა წარღვნით. დაბ. 7, 17-23; მათ. 24, 37-39; ლუკ. 17, 27; 1 პეტ. 3, 20; 2 პეტ. 2, 5; 3, 6.

აღარ იქნება მეტად წარღვნა ქვეყნის დასალუპავად. დაბ. 8, 20; 9, 11-15; ფს. 103, 9.

ცანი და ქვეყანა წაელენ. ფს. 10, 1, 26; ეს. 51, 7; ანგ. 2, 6; ებრ. 12, 26; მათ. 24, 35; მარკ. 13, 31; ლუკ. 21, 33; 1 იოან. 2, 17; გამოცხ. 20, 11.

ცანი და ქვეყანა შთაინთქმებიან ცეცხლით უკანასკნელ დღეს. 2 პეტ. 3, 7-10.

ღმერთი შექმნის ახალ ცას და ახალ ქვეყანას, სადაც სიმაღლე იქნება დამკვიდრებული. ეს. 65, 17; 66, 22; 2 პეტ. 3, 13; გამოცხ. 21, 1-5.

ცოდვით დაცული ადამიანი, აღდგა როგორც ახალი ქმნილება ღმრთის ხატად. კოლას. 3, 10; რომ. 8, 28-29.

ვინც ქრისტეს მიერ არის, იგი ახალი ქმნილებაა. 2 კორ. 5, 19; გალ. 6, 15.

ქრისტე არის დასაწყისი, ანუ პირმშო ყოველი დაბადებულისა. კოლას. 1, 15-18; გამოცხ. 3, 14; რომ. 8, 28-29.

ქორაზინი

გალილეის ქალაქი, რომელმაც

დაიმსახურა ყვედრება („გაი შენდა ქორაზინი“) მაცხოვრისა შეუნანებლობისთვის. მათ. 11, 21; ლუკ. 10, 13.

ქორწინება

მისი დაწესება და მიზანი. დაბ. 1, 27; 2, 22; მათ. 19, 4-5.

კანონმდებლობა ქორწინების შესახებ ძველ აღთქმაში

ნორმალურ ერთცოლიანობასთან ერთად დაშვებული იყო მრავალცოლიანობის შემთხვევები: ორი, სამი და უფრო მეტი ცოლი ჰყავდათ აბრაამს, იაკობს, დავითს. დაბ. 16, 2-3; 1 მეფ. 18, 27; 25, 40-43.

აკრძალული იყო ქორწინება ქანაანელ ქალებთან და ახლო ნათესავეებთან. ლევ. 18, 6.

გაყრის ნება ეძლეოდა ქმარს, თუ ცოლს შეამჩნევდა რამე ცუდს, მაგრამ მას უნდა მიეცა გაყრის ქალაღლი, ე.ი. იმის დამოწმება, რომ უარს ამბობდა მასზე, რის საფუძველზეც ქალს უფლება ეძლეოდა მეორედ გათხოვილიყო. 2 სჯ. 24, 1-2.

მრუშობა აკრძალული იყო და სიკვდილით ისჯებოდა. გამ. 20, 14. ლევ. 20, 10; 2 სჯ. 22, 22.

კანონმდებლობა ქორწინების შესახებ ახალ აღთქმაში

ქორწინება, როგორც ღმრთისგან დაწესებული, დაურღვეველია. გაყრა შეიძლება მხოლოდ ცოლქმრული ერთგულების ფაქტობრივი დარღვევის შემთხვევაში. მათ. 5, 31-32; 19, 6-9; 1 კორ. 7, 39; რომ. 7, 2.

ქრისტიანული ქ. წმინდა უნდა

იყოს. ეფ. 5, 22-25; ებრ. 13, 4; 1 პეტ. 3, 7; 1 თეს. 4, 3; 1 კორ. 7, 13-14; მათ. 5, 28.

ახალი აღთქმა ქ-ს ნორმალურ მდგომარეობად თელის გამოწვევის უნდა ჰქონდეს განსაკუთრებული მიზეზი მათ. 19, 4.

არა მხოლოდ იესო, არამედ მოციქული პავლეც თელის ქ-ს ნორმალურ მოვლენად. 1 ტიმ. 2, 15; 5, 14.

გამონაკლისს აქვს განსაკუთრებული მიზეზი. მათ. 19, 12 (მაგ. ქისაგან თავშეკავება, როგორც მოციქულ პავლეს შემთხვევაში, ღმრთის სასუფეველში დამკვიდრებისათვის). 1 კორ. 7, 32.

ქორწინების დანიშნულება

ადამიანის სიკეთე. დაბ. 2, 18.

გამრავლება ადამიანებისა. დაბ. 1, 28; 9, 1.

გამრავლება შთამომავლობისა. მალაქ. 2, 15.

რომ აიცილონ სიძვა. 1 კორ. 7, 2.

*

ქ. აღიარებულია სჯულის მიერ. 1 კორ. 7, 2, 28; 1 ტიმ. 5, 14.

ქ-ს პატივი უნდა სცეს ყველამ. ებრ. 13, 4.

უნდა მოხდეს ღმრთის ნებით. 1 კორ. 7, 40.

გამოიხატება ცოლ-ქმრის შუამდგომლობით. მათ. 19, 6.

წარმოშობს ნათესაობას. 3 მეფ. 3, 1.

ქმარს მოჰყავს ცოლი. გამ. 2, 1.

ქ. დაურღვეველია. მათ. 19, 6; რომ. 7, 2-3; 7, 39.

მრავალცოლიანობა ძველად. დაბ. 4, 19.

პატრიარქების ხანაში ქ. ხდებოდა ახლო ნათესაებს შორისაც. დაბ. 20, 12; 24, 24; 28, 2.

ქორწინდებოდნენ მშობლების თანხმობით. დაბ. 28, 8.

მხარეთა თანხმობა იყო უთუო პირობა. მშობლები ზოგჯერ არ იყვნენ თანახმანი შვილების ქორწინებაზე. გამ. 22, 13; 2 სჯ. 7, 3.

ისრაელთ კრძალბოდათ დაქორწინება ახლო ნათესაებზე. ლევ. 18, 6.

აკრძალული იყო დაქორწინება წარმართებზე. 2 სჯ. 7, 3-4. ისუ ნავ. 23, 12; ეზრა. 9, 12.

არაიშვითად ქორწინდებოდნენ უცხოელებზე. 3 მეფ. 11, 1; ნემ. 13, 23. ისრაელნი ზოგჯერ მრავალცოლიანები იყვნენ. 3 მეფ. 11, 1-3.

მშობლები ფრთხილობდნენ მათი შვილების დაქორწინების საკითხში. დაბ. 24, 23; 28, 1-2.

ქორწინების წინ უსწრებდა ნიშნობა. 2 სჯ. 20, 7. მათ. 1, 18. ლუკ. 1, 5.

კარგია დაქორწინება ახალგაზრდობის დროს. იგავ. 2, 17. იოველ. 1, 8.

ქორწინება ხშირად ხდებოდა ებრაელ ტომთა შიგნით. გამ. 2, 1; რიცხ. 36, 6-13.

ქერივი ცოლად მიჰყავდა გარდაცვლილი ქმრის ძმას, თუკი იგი (ქმარი) უშვილო იყო. 2 სჯ. 25, 5. მათ. 22, 24.

უქორწინებლობა სამარცხვინო იყო. ეს. 4, 1.

უქორწინებლობა მწუხარების საბაბი იყო. მსაჯ. 11, 38.

უქორწინებლობისთვის ხშირად დაწესებული იყო ჯარიმა. იერ. 7, 34; 16, 9; 25, 10.

გულსასტიკობის მიზეზით ისრა-
ელთ უფლება ჰქონდათ გაყრილიყვნენ.
2 სჯ. 24, 1; მათ. 19, 7-8.

ახალდაქორწინებული დროებით
თავისუფლდებოდა დაშკრობაში მო-
წინაწილეობისაგან. 2 სჯ. 20, 7.

მღვდლები არ უნდა დაქორწინე-
ბულიყვნენ ქმარგაყრილებზე ან ბიწიე-
რებზე. ლევ. 21, 7.

მღვდელმთავარი არ უნდა დაქორ-
წინებულყოფიერ კერივზე, მეძაეზე ან
ქმარგაყრილზე. ლევ. 21, 14.

ქ. ხდებოდა ბჭისა და მოწამეთა
თანდასწრებით. რუთ. 4, 1. 10-11.

მაჭანკლობის წესი. დაბ. 34, 6-8; 1
მეფ. 25, 39-40.

უფროს ქალიშვილს ათხოვებდნენ
უმცროსზე ადრე. დაბ. 29, 26.

მზითევს იძლეოდნენ ქალის მშობ-
ლები ქორწინებამდე. დაბ. 34, 12; 1
მეფ. 18, 27; ოს. 3, 2.

ქ. ხდებოდა მხიარულად. იერ. 33,
11. იოან. 3, 29.

თანახლდა ზეიმი. დაბ. 29, 22. მსაჯ.
14, 10; იოან. 2, 1-10.

ზეიმი გრძელდებოდა 7 დღე. მსაჯ.
14, 11.

ქ-ს თანახლდა დალოცვა. დაბ. 24,
60; რუთ. 4, 11-12.

პატარძალი

წინასწარ იღებდა საჩუქრებს. დაბ.
24, 53.

ჰყავდა პირისფარეში. დაბ. 24, 59;
29, 24-29.

ეცვა მდიდრულად. ფს. 44, 13.

გარს ეხვეოდნენ დობილები. ფს.
44, 14.

საქმროს მარჯვნიდან ედგა. ფს.
44, 9.

უნდა დაევიწყებინა მამის სახლი.
ფს. 44, 10.

საქმრო, სიძე

ლამაზად ირთვებოდა. ეს. 61, 10.
გარს ეხვეოდნენ მეგობრები. მსაჯ.
14, 11.

იღებდა საჩუქრებს. ფს. 44, 14.

ადგამდნენ გვირგვინს. ქება. 3, 11.

შეჰხაროდა პატარძალს. ეს. 62, 5.

ღამით ბრუნდებოდა პატარძალთან
ერთად თავის სახლში. მათ. 25, 1-6.

*

სტუმრებს უნდა სცმოდათ სადღე-
სასწაულო სამოსი. მათ. 22, 12.

ორგულება დანიშნულთა შორის
ისჯებოდა ისევე, როგორც დაქორ-
წინებულთა შორის. 2 სჯ. 22-24. მათ.
1, 19.

გადატანითი აზრით ნიშნავს

ღმრთის კავშირს ებრაელ ხალხ-
თან. იერ. 3, 14. ოს. 2, 19-20.

ქრისტეს კავშირს ეკლესიასთან.
ეფ. 5, 23-24, 32.

ქ. დაწესებულია ღმრთისგან. დაბ.
2, 18-24; მათ. 19, 4-6; მარკ. 10, 6-9;

ეფეს. 5, 31.

ქ. კანონიერია ყოველი ქრის-
ტიანისთვის. 1 კორ. 7, 2. 28; 1 ტიმ.
5, 14.

ქ. პატიოსანი უნდა იყოს ყოველი
ქრისტიანისთვის. ებრ. 13, 4.

ქ. ზოგჯერ საჭიროა. 1 კორ. 7, 2-9;
1 ტიმ. 5, 14.

ქ. ყველას არ შეუძლია. მათ. 19,
10-12; 1 კორ. 7, 8.

მოვალეობანი ქორწინებისა. ეფეს.
5, 33.

აზრები წმ. პავლე მოციქულისა ქორწინების შესახებ. 1 კორ. 7, 25-40.

ქორწინება განუყრელია ერთ-ერთი მეუღლის სიკვდილამდე. მათ. 19, 6; მარკ. 10, 9; რომ. 7, 2-3; 1 კორ. 7, 10-11. 39.

ფარისეველთა კითხვა: შეუძლია თუ არა ქმარს გაყაროს თავის ცოლს? მათ. 19, 3; მარკ. 10, 2.

გაყრა ცოლთან ნებადართული იყო მოსეს სჯულით. 2 სჯ. 24, 1; მათ. 5, 31; 19, 7; მარკ. 10, 4.

ასეთი გაყრის მიზეზი. მათ. 19, 8; მარკ. 10, 5.

გაყრის კანონი. მალ. 2, 14-16; მათ. 5, 32; 19, 9; მარკ. 10, 11-12; ლუკ. 16, 18; რომ. 7, 3; 1 კორ. 7, 10-11. 39.

ქორწინება არ უნდა მოხდეს მორწმუნისა ურწმუნოსთან. 2 სჯ. 7, 3; ისუ ნავ. 23, 12-13; ეზრა. 10, 10; ნემ. 13, 27.

ქ. არის სახე ქრისტეს ერთობისა თავის ეკლესიასთან. ეს. 62, 5; იერ. 3, 14; ეფეს. 5, 23-32; გამოცხ. 19, 7; 21, 2-9.

ქ. აღარ იქნება ზეციურ სასუფეველში. მათ. 22, 30; მარკ. 12, 25; ლუკ. 20, 35.

აკრძალვა ქორწინებისა არის ერთ-ერთი ნიშანი სჯულიდან განდგომისა. 1 ტიმ. 4, 3.

პრისტინანული ცხოვრების სახე

სარწმუნოება (რწმენა) ღმრთისა. მარკ. 11, 23. იოან. 14, 11-12.

ღმრთისმოშიშობა. ეკლ. 12, 13; 1 პეტ. 2, 17.

ღმრთისადმი სიყვარული. 2 სჯ. 6, 5; მათ. 22, 37.

ღმრთის მიბაძვა. ეფეს. 5, 1; 1 პეტ. 1, 15-16.

ღმრთის მორჩილება. ლუკ. 1, 6. სიხარული უფლის მიმართ. ფს. 32, 1. ამბ. 3, 18.

რწმენა ქრისტესი. იოან. 6, 29; 1 იოან. 3, 23.

სიყვარული ქრისტეს მიმართ. იოან. 21, 15; 1 პეტ. 1, 7-8.

ქრისტეს მაგალითის მიბაძვა. იოან. 13, 15; 1 პეტ. 2, 21-24.

მორჩილება ქრისტესი. იოან. 14, 21; 15, 14.

სიცოცხლე ქრისტესათვის. რომ. 14, 8; 2 კორ. 5, 15.

სიცოცხლე სიმართლისთვის. მიქ. 6, 8. რომ. 6, 18; 1 პეტ. 2, 24.

სიცოცხლე უმანკოებისა, სიმართლისა და კეთილმსახურებისთვის. ტიტ. 2, 12.

სიცოცხლე უადრესი წესიერებისთვის. 1 თეს. 4, 12.

სიცოცხლე ღმრთის საკადრისი. 1 თეს. 2, 12. კოლ. 1, 10.

სიცოცხლე სულში. გალ. 5, 25.

სიცოცხლე სულის თანხმობით. რომ. 8, 1.

სიცოცხლე მუდმივ განახლებაში. რომ. 6, 4.

სიცოცხლე, ღირსი „ჩინებისა მის, რომლითა იჩინებით“. ეფეს. 4, 1.

„ვითარცა შვილნი ნათლისანი ვიდოდით“. ეფეს. 5, 8.

სიხარული ქრისტეს მიმართ. ფილპ. 3, 1; 4, 4.

სიყვარული ერთმანეთისა. იოან. 15, 12. რომ. 12, 10; 1 კორ. თავი 13. ეფეს. 5, 2. ებრ. 13, 1.

„ილწილდით ერთგზის მოცემულისა

მისთვის წმიდათა სარწმუნოებისა".
ფილიპ. 1, 27. იუდ. 3.

მთელი ცოდვის ჩამოშორება. 1
კორ. 5, 7. ებრ. 12, 1.

თავისშეკაევა ყოველგვარი ბორო-
ტებისგან. 1 თეს. 5, 22.

სრულყოფილება. მათ. 5, 48; 2 კორ.
7, 1; 2 ტიმ. 3, 17.

წაბილწვის სიძულვილი. იუდ. 23.
ფიქრი სიკეთეზე. ფილიპ. 4, 8; 1
თეს. 5, 15; 1 ტიმ. 6, 11.

გამარჯვება ქვეყანაზე. 1 იოან. 5,
4-5.

სახარების „მოძღვრების შემკობა“.
მათ. 5, 16. ტიტ. 2, 10.

სახე ექმენ მორწმუნეთა მათ
სიტყვითა, სელითა, სიყვარულითა,
სარწმუნოებითა, სიწმიდითა. 1 ტიმ.
4, 12. ტიტ. 2, 7; 1 პეტ. 2, 12.

წარმატება ღმრთის საქმეში. 1 კორ.
15, 58; 2 კორ. 8, 7; 1 თეს. 4, 1.

თავის არიდება ბოროტთაგან. ფს.
1, 1-2; 2 თეს. 3, 6.

ხორცის დამორჩილება. 1 კორ. 9,
27. კოლ. 3, 5.

უსამართლობის მოთმენა. მათ. 5,
39-41; 1 კორ. 6, 7.

შეცოდებათა პატიება. მათ. 6, 14.
რომ. 12, 20.

ცხოვრება ყველასთან მშვიდობი-
ანად. რომ. 12, 18. ებრ. 12, 14.

მგლოვიართა სანახავად მისვლა.
მათ. 25, 36. იაკ. 1, 27.

სხვებს მოექცე ისე, როგორც
საკუთარ თავს. მათ. 7, 12. ლუკ. 6, 31.

სუსტთა ნუგეშისცემა. გალ. 6, 2; 1
თეს. 5, 14.

სხვების პატივისცემა. ყა. 14, 4.
რომ. 12, 10.

საშინაო ვალდებულებათა შესრუ-
ლება. ეფეს. 6, 1-8; 1 პეტ. 3, 1-7.

ხელისუფალთა მორჩილება. რომ.
13, 1-7.

ხელგაშლილობა. საქმე. 20, 35.
რომ. 12, 13.

კმაყოფილებით ყოფნა. ფილიპ. 4,
11. ებრ. 13, 5.

კურთხეულია სიმტკიცე და შეურ-
ყველობა. ფს. 1, 1-3; 18, 8-12; 49, 23.
მათ. 5, 3-12. იოან. 15, 10.

ქრისტიანული ყოფა-ქცევა

მოვალეობანი ღმრთის მიმართ

ღმრთის შიში. 2 სჯ. 6, 13; 10, 12,
20; ისუ ნავ. 24, 14; 1 მეფ. 12, 23; ფს.
21, 23; იგავ. 3, 7; 24, 21; ეკლ. 12, 13;
მათ. 10, 28; 1 პეტ. 2, 17.

ღმრთის სიყვარული ყოვლითა
გულითა. 2 სჯ. 6, 5; 10, 12; 11, 13; მათ.
22, 37; მარკ. 12, 30-33; ლუკ. 10, 27.

ღმრთისმსახურება უბიწოდ და
მთელი გულით. 2 სჯ. 6, 13; 10, 12; 11,
13; 13, 4; ისუ ნავ. 22, 5; 24, 14; 1 მეფ.
7, 3; 1 ნემშტ. 28, 9; მათ. 4, 10; ლუკ.
4, 8.

ღმრთის მცნებათა დაცვა. ლევიტ.
18, 4; 2 სჯ. 13, 4; 15, 5; 26, 16; 27, 9;
30, 16; ეკლ. 12, 14; 1 პეტ. 1, 14; 1
იოან. 2, 3-5; 3, 24; 5, 3; 2 იოან. 1, 6;
გამოცხ. 14, 12.

ღმრთის მიბაძვა. მათ. 5, 48; ლუკ.
6, 36; ეფეს. 4, 32; 5, 1; 1 პეტ. 1, 15-16.

ქრისტეს რწმენა. იოან. 14, 1; 17,
8; 20, 31; საქმე. 19, 4; გალ. 2, 20;
ფილიპ. 3, 9; კოლას. 1, 4; 2, 5; ფილიპ.
1, 5; 1 პეტ. 1, 8; 1 იოან. 3, 23; 5, 13;
გამოცხ. 14, 12.

ქრისტეს სიყვარული. იოან. 8, 42; 14, 28; 21, 15; 1 პეტ. 1, 8; ეფეს. 6, 24.

ქრისტეს მცნებათა დაცვა. მათ. 28, 20; იოან. 13, 34-35; 14, 15-21; 15, 12-14; 2 კორ. 10, 5; 1 პეტ. 1, 2.

ქრისტეს მაგალითის შედგომა. მათ. 20, 27-28; იოან. 13, 14-16, 34; 15, 10-12; 16, 33; 17, 16; რომ. 15, 1-3; ეფეს. 5, 2, 25; ფილიპ. 2, 5-8; კოლას. 3, 13; ებრ. 12, 2-4; 1 პეტ. 2, 21-22; 1 იოან. 2, 6; 3, 3-16.

მოვალეობანი მოყვასის მიმართ

სიყვარული მოყვასისა, როგორც საკუთარი თავისა. მათ. 22, 39; მარკ. 12, 33; რომ. 13, 9; გალ. 5, 14; იაკ. 2, 8.

სიყვარული თავის ძმათა. იოან. 13, 34; 15, 12; რომ. 12, 10; 1 კორ. 13, 3; 16, 24; ეფეს. 5, 2; ებრ. 13, 1; 1 თეს. 4, 9; 1 პეტ. 1, 22; 2, 17; 3, 8; 4, 8; 2 პეტ. 1, 7; 1 იოან. 4, 11; 5, 1; 2 იოან. 1, 5.

მშობლების სიყვარული. კოლას. 3, 20; ტიტ. 2, 4.

მტრების სიყვარული. მათ. 5, 44; ლუკ. 6, 27-35; რომ. 12, 14-20; 1 კორ. 4, 12.

ყველა ხალხის სიყვარული. გალ. 6, 10; 1 თეს. 3, 12; ტიტ. 3, 2.

ოჯახურ და მოქალაქეობრივ მოვალეობათა შესრულება. ეფეს. 5, 22-25; 6, 1-8; კოლას. 3, 18-25; ტიტ. 2, 9-10; 1 ტიმ. 5, 4.

პატივისცემა და მორჩილება დაწესებული ძალაუფლებისა. რომ. 13, 1-7; ტიტ. 3, 1; 1 პეტ. 2, 13-14-17.

სამართლიანობა ყველას მიმართ. იგავ. 21, 15; ეს. 1, 17; 56, 1; იერ. 22, 3; ეზეკ. 18, 5; იოან. 7, 24; რომ. 13, 7-8.

უნდა ექცეოდეს სხვებს ისე, როგორც თავად მოითხოვს სხვათაგან. მათ. 7, 12; ლუკ. 6, 31.

უნდა იყოს მოწყალე. ზაქ. 7, 9; ლუკ. 6, 36; კოლას. 3, 12; 1 პეტ. 3, 8.

შეურაცხყოფათა პატიება. მარკ. 11, 25; ლუკ. 6, 37; 17, 3; ეფეს. 4, 32; კოლას. 3, 13.

ბოროტის ნაცვლად კეთილის მიღება. მათ. 5, 44; ლუკ. 6, 18; რომ. 12, 14-17; 1 კორ. 4, 12; 1 თეს. 5, 15; 1 პეტ. 3, 9.

შემბრალებლობა. ფს. 36, 26; 111, 4; ზაქ. 7, 9; 1 კორ. 12, 25-26; გალ. 6, 2; ეფეს. 4, 32; 1 პეტ. 3, 8.

კეთილისმყოფელობა და ქველმოქმედება ყველას მიმართ. 2 სჯ. 15, 10-14; ფს. 36, 21; 111, 5-9; ეკლ. 11, 1-2; ეზეკ. 18, 7; მათ. 5, 42; ლუკ. 12, 33; საქმე. 20, 35; რომ. 12, 13; 2 კორ. 9, 9-13; გალ. 6, 10; 1 ტიმ. 6, 18.

სტუმართმოყვარეობა. რომ. 12, 13; 1 ტიმ. 5, 10; ებრ. 13, 2; 1 პეტ. 4, 9.

სწულთა და მწუხარეთა მიხედვა. მათ. 25, 36; იაკ. 1, 27.

ნუგეშისცემა მწუხარისთვის. იობ. 2, 11; 29, 25; 2 კორ. 1, 4; 1 თეს. 4, 18; 5, 14.

ღარიბთა შემწეობა. 2 სჯ. 15, 11; იობ. 31, 19-21; იგავ. 31, 20; ეს. 58, 7-10; ლუკ. 3, 11; 12, 33; 1 ტიმ. 5, 10; ებრ. 13, 16; 1 იოან. 3, 17.

მომთმენლობა. ლუკ. 21, 19; რომ. 12, 12; ეფეს. 4, 2; 1 თეს. 5, 14; ტიტ. 2, 2; იაკ. 1, 19; 5, 8; 2 პეტ. 1, 6.

შემწეობის მიცემა სხვათათვის. რომ. 15, 1; 1 კორ. 9, 22; გალ. 6, 2; ეფეს. 4, 2; კოლას. 3, 13; 1 ტიმ. 5, 14.

სიმშვიდით აღსაესება. ეფეს. 4,

32; კოლას. 3, 12; 2 ტიმ. 2, 24; ტიტ. 3, 2.

სიმშვიდით პასუხის მიცემა. ლევიტ. 19, 17; მათ. 18, 15; გალ. 6, 1; ეფეს. 5, 10; 1 თეს. 5, 14; 2 თეს. 3, 15.

ძვირის ლაპარაკის აღკვეთა. ლევიტ. 18, 16; ეფეს. 4, 31; ტიტ. 3, 2; იაკ. 4, 11.

თავის არიდება ჩხუბისა და დავიდარაბისთვის. მათ. 5, 40; ლუკ. 6, 29; 1 კორ. 6, 6-8; რომ. 12, 18; 14, 1; ფილიპ. 2, 3-14; ტიტ. 3, 2.

ყველასთან მშვიდობიანად ყოფნა. მარკ. 9, 50; რომ. 12, 18; 14, 19; 1 კორ. 1, 10; 1 თეს. 4, 11; 5, 13; ებრ. 12, 14.

უმწიკვლო სინდისით ყოფნა ყველასთან. საქმე. 23, 1; 24, 16; რომ. 14, 22; ებრ. 13, 18; 1 პეტ. 3, 16.

ერთმანეთის განმტკიცება სიყვარულში. ებრ. 10, 24.

მაგალითად ყოფნა სხვებისათვის ყოფაქცევაში, სიყვარულში, კეთილ საქმეებსა და სიტყვებში. მათ. 5, 6; 1 ტიმ. 4, 12; ტიტ. 2, 7; 1 პეტ. 2, 12.

მოკალუბანი საკუთარ თავთან

უნდა ერიდებოდე ცოდვას. რომ. 6, 12; ეფეს. 4, 31; კოლას. 3, 8; 2 ტიმ. 2, 19; ებრ. 12, 1; 1 პეტ. 2, 1-11; 3, 10, 4, 2.

უნდა ერიდებოდე ყოველგვარ ბოროტებას. 1 თეს. 5, 22; რომ. 12, 9.

უნდა ერიდებოდე ცოდვას. ფს. 4, 4; 38, 1; გალ. 6, 1; ებრ. 12, 15.

უნდა უარყო თავი თვისი. მათ. 16, 24; მარკ. 8, 34; ლუკ. 9, 23; 14, 26; რომ. 15, 1; 1 კორ. 6, 12; 9, 19-27; 10, 24; 13, 5; ფილიპ. 2, 4.

უნდა მოაკვდინო და ჯვარს აცვა

ენებანი და ხორციელი სურვილნი. რომ. 6, 6; 8, 13; გალ. 5, 24; კოლას. 3, 5.

უნდა განიწმინდო ყოველგვარი ცოდვისაგან. 2 კორ. 7, 1; 1 იოან. 3, 3.

უნდა ჩათვალო თავი მკვდრად ცოდვისთვის და ცოცხლად სიმართლისთვის. რომ. 6, 2-11; 8, 10; 1 პეტ. 2, 24.

უნდა იცხოვრო წმინდად. რომ. 6, 19; 12, 1; კოლას. 1, 22; 1 პეტ. 1, 15.

უნდა განმტკიცდე წმინდად. ფილიპ. 2, 15; 2 კორ. 7, 1; 1 თეს. 3, 13; 1 ტიმ. 6, 14; 2 პეტ. 3, 14.

მტკიცედ უნდა იდგე სარწმუნოებაზე. 1 კორ. 16, 3; 2 კორ. 1, 24; კოლას. 1, 23; 2, 5; 2 თეს. 1, 4; 1 პეტ. 5, 9.

მდიდარი უნდა იყო კეთილი საქმეებით. საქმე. 9, 36; კოლას. 1, 10; 1 ტიმ. 6, 18; ტიტ. 2, 14; 3, 8; ებრ. 10, 24; 13, 21.

აღსავსე უნდა იყო თავმდაბლობით. საქმე. 20, 19; რომ. 12, 3-16; ეფეს. 4, 2; ფილიპ. 2, 3; კოლას. 3, 12; იაკ. 4, 10; 1 პეტ. 5, 5.

უნდა აკავებდე საკუთარ ენას. ფს. 33, 14; 38, 1; 140, 3; იგავ. 10, 19; 21, 23; ეფეს. 4, 29; კოლას. 3, 8; 4, 6; იაკ. 1, 19-26.

ზეციურს უნდა ლაპარაკობდე და არა ამქვეყნიურს. კოლას. 3, 2.

ფხიზლად უნდა იყო განსაცდელის წინააღმდეგ. მათ. 26, 41; მარკ. 14, 38; 1 პეტ. 5, 8.

წინ უნდა აღუდგე განსაცდელს. ეფეს. 6, 11-16; იაკ. 4, 7; 1 პეტ. 5, 9.

ფხიზლად უნდა იყო ლოცვაში. მათ. 26, 41; მარკ. 13, 33; 14, 38; ლუკ. 21,

36; ეფეს. 6, 18; კოლას. 4, 2; 1 პეტ. 4, 7.

უნდა ისარგებლო დროით. ეკლ. 9, 10-11; იოან. 9, 4; ეფეს. 5, 16; კოლას. 4, 5.

კეთილგონიერად უნდა იქცეოდეთ. მათ. 10, 16; რომ. 16, 19; ეფეს. 5, 15-17; კოლას. 4, 5.

ძალიან არ უნდა გიყვარდეს ამქვეყნიური საგნები. 1 კორ. 7, 29-31; 1 იოან. 2, 15-16; ებრ. 13, 14.

უნდა იყო ფხიზელი და ზომიერი. 1 პეტ. 4, 7; 5, 8; 2 პეტ. 1, 6.

კმაყოფილი უნდა იყო თავისი მდგომარეობით. ფილიპ. 4, 11; 1 ტიმ. 6, 8; ებრ. 13, 5.

განსაცდელში საყვედურს ნუ იტყვი. იობ. 1, 21; ფს. 38, 9; ფილიპ. 4, 12.

ღმერთის იმედი იქონიე. ფს. 36, 3; 61, 8; იგავ. 3, 5; ოს. 12, 6; 1 ტიმ. 4, 10; 1 პეტ. 5, 7.

უნდა მოერიდო უზნეო ადამიანებს. ფს. 1, 1; 100, 7; 1 კორ. 5, 11; 2 კორ. 6, 14-17; 2 თეს. 3, 6-14.

უნდა იაზროვნო და აკეთო ყოველივე ის, რაც ჭეშმარიტია, პატიოსნურია, სამართლიანია, წმინდაა, სასიყვარულოა. ფილიპ. 4, 8-9.

უნდა აკეთებდე ყოველივეს ღმერთის დიდებისთვის. 1 კორ. 10, 31; კოლას. 3, 17.

უნდა ცხოვრობდეთ

ღმერთისთვის, იესო ქრისტეს მიერ. რომ. 6, 11.

დავიზოცოთ უფლისთვის. რომ. 14, 8; 2 კორ. 5, 15.

არა თავისთვის. რომ. 14, 7; 2 კორ. 5, 15.

სულით. გალ. 5, 25.

სარწმუნოებით. გალ. 2, 20.

სიმართლით. რომ. 6, 18; 1 პეტ. 2, 24.

ღმრთის ნებით. 1 პეტ. 4, 2.

კეთილმსახურებით იესო ქრისტეს მიერ. 2 ტიმ. 3, 12.

სიწმინდით, სიმართლით და ღმრთისმსახურებით. ტიტ. 2, 12.

მშვიდობით და მშვიდად. 2 კორ. 13, 11; 1 თეს. 4, 11.

ისე, როგორც ცხოვრობდა ქრისტე. 1 იოან. 2, 6.

უნდა ვიქცეოდეთ

ღმრთის ღირსად. 1 თეს. 2, 12.

ისე, რომ მოვევლინოთ ღმერთს. 1 თეს. 4, 1.

ჩვენი მოწოდების ღირსად. ეფეს. 4, 1.

სახარების ღირსად. ფილიპ. 1, 27. წმინდად, მართლად და უბიწოდ. 1 თეს. 2, 10.

უბრალოდ და წრფელად ღმრთის წინაშე. 2 კორ. 1, 12.

პატიოსნად ყველასთან. რომ. 13, 13; 1 თეს. 4, 11; ებრ. 13, 18; 1 პეტ. 2, 12.

ფრთხილად და გონივრულად. ეფეს. 5, 15; კოლას. 4, 5.

შიშით. 1 პეტ. 1, 17.

უნდა ხვილოდე

ღმრთის წინაშე. დაბ. 17, 1; ფს. 55, 13; 115, 9.

ღმრთის წინაშე ჭეშმარიტებით, სიმართლით. 3 მეფ. 2, 4; 4 მეფ. 20, 3; ეს. 38, 3.

ღმერთთან. დაბ. 6, 9; მიქ. 6, 8.

ქრისტეს მოძღვრების თანახმად.
კოლას. 2, 6.

სულით. გალ. 5, 16; რომ. 8, 1.

სარწმუნოებით. 2 კორ. 5, 7.

ცხოვრების განახლებით. რომ. 6,
4; გალ. 6, 15.

სიყვარულით. ეფეს. 5, 2.

ღმრთის მცნებებით. 3 მეფ. 8, 61; 2
ნემტ. 6, 14; ეზეკ. 11, 20; 18, 9; 36, 27;
ლუკ. 1, 6.

უბიწოდ. ფს. 14, 2; 83, 11; 100, 2;
იგავ. 2, 7; 10, 9.

კეთილი საქმეებით. ეფეს. 2, 10.

ჭეშმარიტებით. ფს. 25, 3; 85, 11; 2
იოან. 1, 3-4.

ნათელში. ეს. 2, 5.

როგორც ნათლის შვილები. ეფეს.
5, 8.

მოციქულთა მაგალითის მიხედვით.
ფილიპ. 3, 17.

ქრისტიანული კეთილი საქმეების წამოთვლა

„სიყვარული სულგრძელ არს და
ტკბილ... სიყვარული არა მადლოინ,
არა განლაღნის, არა ეძიებნ თავისასა,
არა განრისხნის... ყოველსა თავსი-
დებენ, ყოველი სწამნ, ყოველსა ესავენ,
ყოველსა მოითმენ...“ 1 კორ. 13, 4.

„ნაყოფი სულისა არს: სიყვარული,
სიხარული, მშვიდობა, სულგრძე-
ლობა, სიტკბოება, სახიერება, სარწ-
მუნოება, მყუდროება, მარხვა, მოთ-
მინება“. გალ. 5, 22.

„მოწყალება, შეწყნარება, სიტკბოე-
ბა, სიმდაბლე, სიმშვიდე, სულგრძე-
ლება“... კოლას. 3, 12.

სიმართლე, ღმრთისმსახურება,
სარწმუნოება, სიყვარული, მოთმინება,
სიმშვიდე. 1 ტიმ. 6, 11.

სიბრძნე, სიწმიდე, მშვიდობა,
სახიერება, მორჩილება, წყალობა. იაკ.
3, 17.

მოწყალება, ძმათმოყვარება. 1 პეტ.
3, 8.

სარწმუნოება, სათნოება, ცოდნა,
მარხვა, მოთმინება, ღმრთისმსახუ-
რება, ძმათმოყვარეობა, სიყვარული.
2 პეტ. 1, 5-7.

პურღობა, პარავა

საზიზღრობა. იერ. 7, 9-10.

აკრძალულია. გამ. 20, 15; ლევიტ.
19, 11; 2 სჯ. 5, 19; იგავ. 23, 10; მათ.
19, 18; მარკ. 10, 19; ლუკ. 18, 20; რომ.
13, 9; ეფეს. 4, 28; 1 თეს. 4, 6.

აკრძალულია განსაკუთრებით ღა-
რიბთა მიმართ. იგავ. 22, 22.

მსახურთადმი ხელფასის დაჭერა
არის ქურდობა. ლევიტ. 19, 13; მალ.
3, 5; იაკ. 5, 4.

ნაბრძანებია ნაქურდალის (მოპა-
რულის) უკან დაბრუნება. გამ. 11, 5;
ლევიტ. 6, 2-5; რიცხ. 5, 7; იგავ. 6,
30-31.

ქურდობა მოდის გულიდან. მათ.
15, 19; მარკ. 7, 21-22.

ბოროტი ადამიანები

ქურდობენ. იობ. 24, 2-3; იერ. 7, 9;
1 ტიმ. 1, 9-10.

უერთდებიან (უამხანაგდებიან)
ქურდებს. ფს. 49, 18; ეს. 1, 23.

თავს იმართლებენ ქურდობაში.
იერ. 7, 9-10.

არ ინანიებენ ქურდობას. გამოცხ.
9, 21.

*

ქურდობა უკავშირდება მკვლე-
ლობას. იობ. 24, 14; იერ. 7, 9; ოს. 4, 2.

ქურდობას შერცხვენა მოსდევს. იერ. 2, 26.

მას, ვინც უამხანაგდება ქურდს, თავისი თავი სძულს. იგავ. 29, 24.

ღმერთი სჯის ქურდებს. იგავ. 22, 22-23; 1 თეს. 4, 6.

ქურდობა თავს დაატებს წყევას ქურდს. 2 სჯ. 27, 17; ებრ. 2, 6; ზაქ. 5, 3; იაკ. 5, 4.

ქ. თავს დაატებს წყევას ქურდის ოჯახს. მიქ. 2, 2-3; ზაქ. 5, 4.

ქ. თავს დაატებს ქვეყანას საშინელ მსჯავრს. ეს. 3, 14; ეზეკ. 22, 29-31; ოს. 4, 2-3; მიქ. 6, 10-15; ნაუმ. 3, 1; სოფ. 1, 9; მალ. 3, 5.

ქურდები ვერ დაიმკვიდრებენ ღმრთის სასუფეველს. 1 კორ. 6, 10.

კანონი ქურდობის წინააღმდეგია. 1 ტიმ. 1, 9-10.

სასჯელი ქურდობისთვის. გამ. 22, 1-8; ეზეკ. 18, 12-13.

მორწმუნე ადამიანები

ფრთხილობენ, რომ არ გაერიონ ქურდობაში. 1 პეტ. 4, 15.

ლოცულობენ, რომ დაიცვან თავი ქურდობისგან. იგავ. 30, 7-9.

*

ყოველივე ამქვეყნიური საუნჯის მოპარვა შესაძლებელია. იობ. 5, 5; მათ. 6, 19.

ზეციური საუნჯე დაცულია ქურდობისგან. (მოპარვისგან). მათ. 6, 20; ლუკ. 12, 33.

ცრუმოდერები შედარებულნი

არიან ქურდებთან. იერ. 23, 30; იოან. 10, 1, 8-10.

ქურდობა წარმოადგენილია იგავში

მოწყალე სამარტელი. ლუკ. 10, 30.

*

შად უნდა ვიყოთ ქრისტეს მეორედ მოსელისთვის. ლუკ. 12, 39-40.

ქურდობის მაგალითები: რაქელი. დაბ. 31, 19; აქარი. ისუ ნავ. 7, 20. სიკიშის მოხუცნი. მსაჯ. 9, 25. მიქა. მსაჯ. 17, 1. ორი ავაზაკი. მათ. 27, 38; მარკ. 15, 27; ლუკ. 23, 32. იულა. იოან. 12, 4-6.

ქართული

წმინდაა და მისი ხორცის ჭამა შეიძლება. 2 სჯ. 12, 15; 14, 5.

ცხოვრობს მთებში. 1 ნემტ. 12, 8.

ღვალ ქურციკს ეწოდება ნუკრი. ქება. 2, 9.

მფრთხალია. 2 მეფ. 2, 18.

სწრაფია. 1 ნემტ. 12, 8.

შობს ძნელად. იობ. 39, 1-3.

შობს ღმრთის ნებით. ფს. 28, 9.

შვილებს იცავს შიმშილისგან. იერ. 14, 5.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტე. ქება. 2, 9, 17; 8, 14.

გელესია. ქება. 4, 5; 7, 3.

მოქცეული ცოდვილები. ეს. 35, 6.

ღმრთისთვის წამებულნი. ფს. 41, 1-3.

ღვენილნი. გოდ. 1, 6.

სწრაფი ფეხები. 2 მეფ. 2, 18.

ღ

ღამე

თავდაპირველად სიბნელეს ეწოდებოდა. დაბ. 1, 5.

შექმნა ღმერთმა. ფს. 103, 20.

ეკუთენის ღმერთს. ფს. 73, 16.

რომაელებამდე ღამეს ყოფდნენ სამ სახუმილაკად. გოდ. 2, 19.

რომაელებმა ღამე დაყვეს ოთხ სახუმილაკად. ლუკ. 12, 38. მათ. 14, 25.

ჯვარზე გაკრულთა დატოვება არ შეიძლებოდა ღამით. 2 სჯ. 21, 23.

ღმერთი ხშირად თავის სურვილს ღამით აცხადებდა. დაბ. 31, 24; 46, 2; რიცხ. 22, 20; დან. 7, 2.

ღმერთი თავის ხალხს ეცხადებოდა ღამით. ფს. 16, 3.

ღმერთი ღამით ასრულებდა თავის განაჩენს. გამ. 12, 12; 4 მეფ. 19, 35; იობ. 27, 20; დან. 5, 30.

გადატანითი მნიშვნელობით

სულიერი სიბნელე. რომ. 13, 12.

უბედურების დრო. ეს. 21, 12. ამოს. 5, 8.

სულიერი სილატაკის დრო. ქება. 3, 1.

„უკეთუ ვინმე ვიდოდის ღამესა შინა, იგი წაიბორძიკებს, რამეთუ ნათელი არა არს მას შინა“. იოან. 11, 10.

მოდის ღამე, როდესაც არავის შეუძლია საქმის კეთება. იოან. 9, 4.

ღარიბი

ღმერთმა გააჩინა ღარიბნი. იგავ. 22, 2.

ღარიბნი ღარიბად რჩებიან ღმრთის ნებით. 1 მეფ. 2, 7; იობ. 1, 21.

ხილარიბე ხშირად წარმოდება

სიზარმაცისა და დაუღვევრობისგან. იგავ. 6, 9-11; 10, 4; 23, 21; 24, 33-34.

ლოთობისა და საზოგადოდ თავდაუჭერულობისგან. იგავ. 21, 17; 23, 21. გარყვნილებისგან. იგავ. 6, 26; 29, 3; ლუკ. 15, 13.

ცუდი ამხანაგობისგან. იგავ. 13, 17; 23, 20-21; 28, 19.

ხილარიბე მოვევლინება სასჯულად

ბუნწს. იგავ. 11, 24; 28, 22.

იმას, ვინც საწყალ ადამიანს ჩაგრაეს. იობ. 20, 18-22; იგავ. 22, 16; 28, 8.

ღმერთი

უპირატესობას არ აძლევს მდიდარს. იობ. 34, 18.

არ ივიწყებს ღარიბებს. ფს. 9, 18. ყურად იღებს ღარიბთა ღალადისს. გამ. 22, 27; იობ. 34, 28; ფს. 11, 5; 68, 33; იაკ. 5, 4.

მოჰხედავს ღარიბთა ლოცვას და არ უგულვებელყოფს მათ კედრებას. ფს. 101, 17.

მფარველობს ღარიბებს. ფს. 11, 5.
აჩენს ღარიბთათვის სამართალს.
ფს. 139, 13.

იხსნის ღარიბებს. იობ. 5, 15; 36,
15; ფს. 34, 10; იერ. 20, 13.

განაგებს ღარიბთა საჭიროებებს.
2 სჯ. 10, 18; 1 მეფ. 2, 5; ფს. 67, 10;
131, 15; 145, 7; ლუკ. 1, 52-53.

ამაღლებს ღარიბებს. 1 მეფ. 2, 8;
ფს. 106, 44; 112, 7.

ღმერთი არის ღარიბთა შესა-
ვედრებელი. ფს. 13, 6; ეს. 25, 4.
ღმერთმა გამოირჩია ღარიბნი —
სარწმუნოებით მდიდარნი ზეცის
სასუფეველის მემკვიდრეებად. იაკ.
2, 5.

იესო ქრისტე

ცხოვრობდა ღარიბად. მათ. 8, 20;
ლუკ. 8, 2-3; 9, 58; 2 კორ. 8, 9.

აუწყა სახარება ღარიბებს. მათ.
11, 5; ლუკ. 4, 18; 7, 22.

აქვს ღარიბთა შებრალება. ფს.
71, 13.

მფარველობს ღარიბებს. ფს. 71,
13-14.

იხსნის ღარიბებს. ფს. 71, 12.

ღარიბნი უნდა

შეუერდნენ ღმერთს. იობ. 5, 8.
ღმრთის იმედი ჰქონდეთ. ფს.
9, 35.

აქებდნენ ღმერთს. ფს. 73, 21.
ხარობდნენ ღმრთის მიერ. ეს.
29, 19.

*

სიღარიბე ღარიბთათვის უბედუ-
რებაა. იგავ. 10, 15.

ღარიბნი ზოგჯერ არიან

დიდსულოვნები. მარკ. 12, 43-44;
ლუკ. 21, 3-4; 2 კორ. 8, 2.

პატიოსნები. იგავ. 19, 1.

სარწმუნოებით მდიდარნი. იაკ.
2, 5.

*

ღარიბნი უმჯობესნი არიან ვიდრე
მტყუანი მდიდარნი. იგავ. 19, 1-22.

ღარიბთა შენაწირი სასიამოვნოა
ღმრთისთვის. 2 კორ. 8, 2-12.

დაეხმარეთ ღარიბებს. ლევიტ. 25,
35; 2 სჯ. 15, 7-11. ეს. 58, 7; მათ. 5, 42;
19, 21; მარკ. 10, 21; ლუკ. 3, 11; 12, 33;
18, 22.

გამოიხსენით ღარიბნი. ფს. 81, 4;
იერ. 22, 3.

მიეცით სიმართლე ღარიბებს. ფს.
81, 3; იგავ. 31, 9; იერ. 22, 3-16.

ნუ დაივიწყებთ ღარიბებს. 2 სჯ.
14, 27-29; გალ. 2, 10.

ხელმოჭერილნი ნუ იქნებით ღა-
რიბთა მიმართ. 2 სჯ. 15, 7-11.

ნუ გაიბოროტებთ გულს ღარიბთა
წინააღმდეგ. 2 სჯ. 15, 7-9.

ნუ მოიძაგებთ ღარიბებს. იგავ. 14,
21; იაკ. 2, 2-4.

სასტიკად ნუ იბატონებთ ღარი-
ბებზე. ლევიტ. 25, 39-43.

უსამართლობას ნუ უზამთ ღარი-
ბებს. გამ. 23, 6.

ნუ გამოართმევთ ზედმეტს ღარი-
ბებს. გამ. 22, 25; ლევიტ. 25, 36-37.

ნუ მიაყენებთ შეურაცხყოფას ღა-
რიბებს. 2 სჯ. 24, 14; ზაქ. 7, 10.

ნუ დაუჭერთ ხელფასს ღარიბებს.
ლევიტ. 19, 13; 2 სჯ. 24, 15. იგავ. 3,
27-28.

ნუ დააკლებთ სასყიდელს ღარიბებს. იაკ. 5, 4.

ზრუნვა ღარიბებზე

არის მორწმუნეთა მოვალეობა. ფს. 111, 9; 2 კორ. 9, 9; იგავ. 29, 7; 31, 20; ეზეკ. 18, 5-7; რომ. 15, 26; ებრ. 13, 16; 1 იოან. 3, 17.

არის სინანულის ნაყოფი. ლუკ. 3, 11; ეფეს. 4, 28.

მიეცით ღარიბებს

უხვად. 2 სჯ. 14, 29; 15, 11; 2 კორ. 8, 2; 9, 5.

გულმოდგინედ და კეთილი გულით. 2 კორ. 8, 3-12; 9, 7.

არა კაცთა დასანახავად. მათ. 6, 1. განსაკუთრებით მორწმუნე ღარიბებს. რომ. 12, 13; გალ. 6, 10.

ღარიბთათვის მიცემას ნუ დაინანებთ. 2 სჯ. 15, 10; 2 კორ. 9, 7.

ილოცეთ ღარიბებისათვის. ფს. 73, 21.

ვალდებულყავით სხვები, რომ შეეწიონ ღარიბებს. საქმე. 20, 35; 2 კორ. 8, 7-8; გალ. 2, 10.

არა მედიღურობით. მათ. 6, 1.

ის, ვინც ღარიბებს იწყვალებს

პატივს სცემს ღმერთს. იგავ. 14, 31.

ვინც დასცინის ღარიბს, პატივს არ სცემს ღმერთს. იგავ. 17, 5.

ის, ვინც შველის ღარიბებს

კეთილდღეობაში იქნება ღმრთის კურთხევით. 2 სჯ. 14, 29; 15, 10; 24, 19; იერ. 22, 16; 2 კორ. 9, 10.

იქნება სიუხვეში. იგავ. 11, 24-25; 28, 27.

იქნება კურთხეული ღმრთისაგან. ფს. 36, 26; იგავ. 19, 17; 22, 9; ეს. 58, 7-10; ებრ. 13, 16.

მიიღებს საუკუნო საჩუქარს ზეცაში. ფს. 111, 9; 2 კორ. 9, 9; მათ. 25, 34-36; ლუკ. 12, 33; 14, 13-14; 18, 22.

ნეტარია ის, ვინც ჩაუკვირდება ღარიბთა მდგომარეობას. ფს. 40, 1.

ის, ვინც უგულვებლყოფს ღარიბებს

უგულვებლყოფს ქრისტეს. მათ. 25, 42-45.

არა აქვს ღმრთის სიყვარული. 1 იოან. 3, 17.

არა აქვს სარწმუნოება. იაკ. 2, 15-17.

ბოროტი ადამიანები

პირმოთნეობით თანაუგრძნობენ ღარიბებს. იოან. 12, 4-6; მათ. 26, 8-9; იაკ. 2, 15-16.

არ ზრუნავენ ღარიბებზე. მათ. 25, 42-43; იოან. 12, 6.

ძარცვავენ ღარიბებს. იობ. 24, 4-10; ეს. 3, 14; 10, 2; ეზეკ. 18, 12.

არ აძლევენ სამართალს ღარიბებს. იერ. 5, 28.

ავიწროებენ ღარიბებს. ეზეკ. 18, 12; 22, 29; ამოს. 4, 1; 5, 11; 8, 6.

ჭამენ ღარიბებს. იგავ. 30, 14; ამოს. 8, 4; ამბაკ. 3, 14.

ღეწიან ღარიბებს. ფს. 108, 15.

სასჯელი მათთვის, ვინც

უარს ამბობს ღარიბთათვის დახმარებაზე. იობ. 22, 7-10; იგავ. 21, 13; ეზეკ. 16, 49.

უსამართლოდ ექცევა ღარიბებს. 2

სჯ. 27, 18; იობ. 20, 19-29; ეკლ. 5, 7. ეს. 10, 1-3.

ავიწროებს ღარიბებს. ეზექ. 22, 29-31; ამოს. 2, 6-7; 4, 1-3; 5, 11-12.

ძარცვავს ღარიბებს. იობ. 22, 6-10; ეს. 3, 13-15; ეზექ. 18, 12-13; მალ. 3, 5; ამოს. 8, 4-7; იაკ. 5, 4.

*

უბედურება იმათ, ვინც ავიწროებს ღარიბებს. ეს. 10, 1-3.

გაძარცულ ღარიბთა დაღადება მიაღწევს ღმერთამდე. 2 სჯ. 15, 9; იობ. 34, 28; იაკ. 5, 4.

ღარიბები მიტოვებული არიან მათ ახლობელთაგანაც კი. იგაე. 14, 20; 19, 4-7.

მუდამ იქნებიან ღარიბნი, რომელთაც შევლა უნდათ. 2 სჯ. 15, 11; მათ. 26, 11; მარკ. 14, 7; იოან. 12, 8.

ღ ა რ ი ბ თ ა მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : გედეონი. მსაჯ. 6, 15. რუთი. რუთ. 2, 2. სარეფთელი ქერივი დედაკაცი. 3 მეფ. 17, 9-12; ლუკ. 4, 26. ცოლი წინასწარმეტყველისა. 4 მეფ. 4, 1-2. ღარიბი ქერივი დედაკაცი. მარკ. 12, 42-44; ლუკ. 21, 1-2.

ღ ა რ ი ბ თ ა მ ი მ ა რ თ ს ი უ ხ - ვ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : ბოზი. რუთ. 2, 14. იობი. იობ. 29, 16; 30, 25; 31, 16. ნაბუზარდანი. იერ. 39, 10. ზაქე. ლუკ. 19, 8. პირველი ქრისტიანები. საქმე. 2, 45; 4, 34-35. პეტრე. საქმე. 3, 6. ტაბითა. საქმე. 9, 36-39. კორნილიოსი. საქმე. 10, 2. პავლე. საქმე. 24, 17; გალ. 2, 10. მაკედონიის და აქაიას ეკლესიები. რომ. 15, 26.

ღელი

არის „საშუალ“ მთებს შორის. 1 მეფ. 17, 3; დაბ. 14, 17; 2 მეფ. 18, 18.

19. ბიბლიის ლექსიკონი.

ღვინო

პირველი ხსენება. დაბ. 9, 20-21. ყურძნის წვენიდან. დაბ. 49, 11. ვაშლის ღვინო. ქება. 8, 2.

მსხვერპლშეწირვისას სვამდნენ ტაძარში. გამ. 29, 40; რიცხ. 15, 5-10.

წარმართთა მსხვერპლშეწირვის დროსაც მოჰქონდათ. 2 სჯ. 32, 38.

პირველი ჭაშნიკი შეიწირვოდა ღმრთის მიმართ. 2 სჯ. 18, 4; 2 ნეშტ. 31, 5.

პურსა და ზეთთან ერთად ითვლებოდა კურთხევის სიმბოლოდ. დაბ. 27, 28, 37; ფს. 4, 7; ოს. 2, 8; იოველ. 2, 19.

მღვდლებს ეკრძალებოდათ მსახურების დროს ღვინის სმა. ლევიტ. 10, 9.

ღ. სმა ეკრძალებოდათ ნაზორეველებს. რიცხ. 6, 3.

რეკაბელნი თავს იკაეებდნენ ღვინისგან. იერ. 35, 5-6.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტეს სისხლი. მათ. 26, 27-29. სახარების სიკეთენი. იგაე. 9, 2-5; ეს. 25, 6; 55, 2.

ღმრთის რისხვა და მსჯავრი. ფს. 59, 3; 74, 8; იერ. 13, 12-13; 25, 15-17.

ღმრთისგან განშორების სისამაგლე. გამოცხ. 17, 2; 18, 3.

უსამართლობა და მტაცებლობა. იგაე. 4, 17.

„არა შთაასხიან ღვინოი ახალი თხურთა ძველთა, რათა არა განსქდენ თხიერნი, და ღვინოი დაითხიოს და თხიერნი წარმწყდენ, არამედ შთაასხიან ღვინო ახალი, თხიურთა ახალთა; და ორნივე დაიმარხნიან“. მათ. 9, 17; მარკ. 2, 22; ლუკ. 5, 37-38.

„არაეინ სუამნ ღვინოსა ძუელსა და მუყესუელად ჰნებაენ ახალი“. ლუკ. 5, 39.

ჯვარცმის წინ მაცხოვარს მისცეს სასმელად შემურვილი ღვინო. მარკ. 15, 23.

ლპართი

ღ. არის მხოლოი. 2 სჯ. 6, 4; 4 მეფ. 19, 15; ნემ. 9, 6; ფს. 82, 18; 85, 10; ეს. 37, 16-20; მარკ. 12, 29; 32; იოან. 17, 3; რომ. 3, 29; 1 კორ. 8, 4-6; გალ. 3, 20; ეფეს. 4, 6; 1 ტიმ. 2, 5.

ღ. ერთია, სამპირივანი. მათ. 28, 19; 1 კორ. 12, 3-6; 2 კორ. 13, 13. ეფეს. 4, 4-6; 1 პეტ. 1, 2; 1 იოან. 5, 7.

უფალი ღ. შენი მარტო ღმერთი არს და არ არის სხვა ღ. გარეშემისსა. 2 სჯ. 4, 34-38; 32, 39; 1 მეფ. 2, 2; 2 მეფ. 7, 21; 1 ნემტ. 17, 20; ფს. 17, 31; ეს. 43, 10; 44, 6-8; 45, 5-6-18-21; 46, 9; ოს. 13, 4; იოველ. 2, 27; მარკ. 12, 32; 1 კორ. 8, 4.

არ არის არაეინ მსგავსი ღმრთისა. გამ. 8, 10; 9, 14; 15, 11; 2 სჯ. 3, 24; 33, 26; 1 მეფ. 2, 2; 2 მეფ. 7, 21; 22, 32; 3 მეფ. 8, 21; 1 ნემტ. 17, 20; 2 ნემტ. 6, 14; ფს. 70, 19; 76, 14; 85, 8; 88, 6, 8; 112, 5; ეს. 40, 18-25; 46, 5-9; იერ. 10, 6-7; მათ. 19, 17.

ღ. არსებობს თავისთავად. გამ. 3, 14; ეს. 41, 4; 43, 10; 44, 6; 48, 12; გამოცხ. 1, 17; 22, 13.

„ერთ არს ღმერთი და მამა ყოველთა, რომელი ყოველთა ზედა არს, და ყოველთა მიერ, და ჩვენ ყოველთა შორის“. ეფეს. 4, 6.

ბიბლია გვასწავლის, რომ

ღმერთი არის სული. დაბ. 1, 2; ფს. 138, 7; იოან. 4, 24; 2 კორ. 3, 17.

ღ. არის უხილავი. გამ. 33, 20; იობ. 9, 11; 23, 8-9; იოან. 1, 18; 5, 37; რომ. 1, 20; კოლას. 1, 15; 1 ტიმ. 1, 17; 6, 16; ებრ. 11, 27; 1 იოან. 4, 12.

ღ. არის განუსაზღვრელი და მიუწვდომელი. 3 მეფ. 8, 27; 2 ნემტ. 2, 6; იობ. 5, 9; 9, 10; 11, 7-9; 26, 14; 36, 26; 37, 5-23; ფს. 76, 19; 138, 6; 144, 3; 146, 5; ეკლ. 11, 6; ეს. 40, 27-28; რომ. 11, 33-35; 1 კორ. 2, 11.

ღ. არის მუღმივი. გამ. 3, 15; რიცხ. 23, 19; იობ. 23, 13; ფს. 32, 4-11; 101, 26-27; 118, 89. 138; მალ. 3, 6; ლუკ. 21, 33; ებრ. 6, 17-18; იაკ. 1, 17.

ღ. არის დაუსრულებელი, საუკუნეთა. დაბ. 21, 33; გამ. 3, 15; 2 სჯ. 6, 4; 33, 27; ფს. 9, 7; 89, 2; 92, 2; 101, 12. 27; 145, 10; ეს. 41, 4; 42, 8; 48, 12; იერ. 10, 10; დან. 6, 26; ამბაკ. 3, 6; 1 ტიმ. 1, 17; 3 პეტ. 3, 8; გამოცხ. 1, 4-8; 4, 8-10; 11, 17.

ღ. არის განუსაზღვრელი და ყველგან მყოფი. 3 მეფ. 8, 27; 2 ნემტ. 2, 6; 16, 9; იობ. 28, 24; 34, 21-22; ფს. 32, 13; 138, 7-10; იგავ. 15, 3; იერ. 23, 23-24; 32, 19; ამოს. 9, 2-3; ზაქ. 9, 1; საქმე. 17, 27; ებრ. 4, 13.

ღ. ყველაფრის მცოდნეა. გამ. 3, 19; 2 სჯ. 31, 16; 1 მეფ. 2, 3; 3 მეფ. 8, 39; იობ. 21, 22; 28, 24; 31, 4; 34, 21; 37, 16; ფს. 10, 4; 32, 13-15; 93, 9; 138, 1-6-12; იგავ. 5, 21; ეს. 40, 13-14; იერ. 32, 19; დან. 2, 22; მათ. 6, 4; მარკ. 13, 32; საქმე. 15, 18; რომ. 11, 34; ებრ. 4, 13.

ღ. ყოველად ბრძენია. 1 მეფ. 2, 3; იობ. 9, 4; 12, 13; ფს. 103, 24; იგავ. 3, 19; იერ. 10, 12; 32, 19; 1 ტიმ. 1, 17; იულ. 1, 25.

ღ. ღიღია. გამ. 18, 11; 2 სჯ. 10, 17;

32, 3; 2 მეფ. 7, 22; 1 ნემტ. 16, 25; 2 ნემტ. 2, 5; ფს. 46, 2; 47, 1; 76, 13; 85, 10; 91, 8; 94, 3; 98, 2; 103, 1; 134, 5; 144, 3; 146, 5; ეს. 12, 6; იერ. 10, 6; 32, 18; დან. 9, 4; მალ. 1, 14.

ღ. ყოვლისშემძლებელია. დაბ. 17, 1; 35, 11; გამ. 6, 3; 2 სჯ. 10, 17; 2 ნემტ. 20, 6; ნემ. 9, 32; ფს. 23, 8; 146, 5; იერ. 32, 17-27; ნაუმ. 1, 3; მათ. 19, 26; მარკ. 10, 27; ლუკ. 1, 37; რომ. 1, 20; გამოცხ. 19, 6.

ღ. წმინდაა. გამ. 15, 11; ლევიტ. 19, 2; 20, 26; 1 მეფ. 2, 2; 6, 20; ფს. 98, 8. ეს. 57, 15. იოან. 17, 11; 1 პეტ. 1, 16; გამოცხ. 15, 4.

ღ. სამართლიანია. გამ. 34, 7; 2 სჯ. 32, 4; ფს. 10, 7; 88, 14; 96, 2; 118, 137;

ღ. მოძობენია და მშვიდი რისხვაში. გამ. 34, 6-7. რიცხ. 14, 18; ნემ. 9, 16. ფს. 85, 15; 102, 8; 144, 8; იოველ. 2, 13; იონა. 4, 2; ნაუმ. 1, 3.

ღ. კეთილია. გამ. 33, 19; ფს. 24, 8; 32, 5; 85, 5; 99, 5; 118, 68; 144, 9; ნაუმ. 1, 7; მარკ. 10, 18; ლუკ. 6, 35.

ღ. აღსაესება სიყვარულით. იერ. 31, 3; იოან. 3, 16; რომ. 5, 8; 2 კორ. 13, 11; 1 იოან. 4, 8-16.

ღ. მოწყალეა. გამ. 22, 27; 34, 6; რიცხ. 14, 18; ფს. 85, 15; 102, 8; 110, 4; 144, 8; იერ. 3, 12; 9, 24; იოველ. 2, 13; იონა. 4, 2; მიქ. 7, 18; 2 კორ. 1, 3; იაკ. 5, 11.

ღ. შემწყნარებელია. 2 მეფ. 24, 14; ნემ. 9, 18; ფს. 77, 38; 85, 15; 102, 13; 144, 9; გოდ. 3, 32; დან. 9, 18; იონა. 4, 2; იაკ. 5, 11.

ღ. ჭეშმარიტია. 2 სჯ. 32, 4; ფს. 30, 5; 56, 10; ეს. 65, 16; იერ. 10, 10; იოან.

7, 28; 17, 3; 1 თეს. 1, 9; 1 იოან. 5, 20; გამოცხ. 6, 10.

ღ. სარწმუნოა. რიცხ. 23, 19; 2 სჯ. 7, 9; ფს. 35, 5; 88, 8; 1 კორ. 1, 9; 10, 13; 1 თეს. 5, 24.

ღ. მართალი და სამართლიანია. 2 სჯ. 32, 4; ფს. 24, 8; 91, 16; 144, 17.

ღ. მაღალი ანუ უზენაესია. რიცხ. 24, 16; იობ. 33, 13; ფს. 20, 7; 46, 2; 55, 2; 56, 2; 82, 18; 91, 1; 134, 5. იგაე. 16, 4; ეს. 57, 15; ლუკ. 6, 35; 10, 21; საქმე. 7, 48-49.

გულმოდგინე, მოშურნე. გამ. 20, 5; 34, 14; 2 სჯ. 4, 24; 5, 9; 6, 15; ისუ ნაე. 24, 19; ნაუმ. 1, 2;

ღმერთი აღსაესება ძლიერებით. 2 სჯ. 33, 26-27; 1 ნემტ. 29, 11; იობ. 37, 22; ფს. 147, 13; ეს. 2, 10; ებრ. 1, 3; გამოცხ. 15, 8.

ღ. აღსაესება დიდებით. გამ. 16, 10; ლევიტ. 9, 23; რიცხ. 14, 10-21; 2 სჯ. 28, 58; 1 ნემტ. 29, 11; ფს. 18, 1; 137, 5; საქმე. 7, 2; რომ. 1, 23; ტიტ. 2, 13.

ღ. აესებს ცათა და ქვეყანას. 3 მეფ. 8, 26; 2 ნემტ. 2, 6; 6, 18; იერ. 23, 24.

ღ. უკვდავია. ფს. 101, 26-27; 1 ტიმ. 1, 17; 6, 16; ებრ. 1, 11-12.

ღ. სრულია. მათ. 5, 48.

ღ. უხრწნელია. რომ. 1, 23.

ღ. ნათელია. 2 მეფ. 22, 29; ფს. 103, 2; ეს. 60, 19; ამბაკ. 3, 4; 1 ტიმ. 6, 16; იაკ. 1, 17; 1 იოან. 1, 5.

ღ. სიყვარულია. 1 იოან. 4, 8-16.

ღ. შემწველი ცეცხლია. გამ. 3, 2; 19, 18; 2 სჯ. 4, 24; 9, 3; 2 მეფ. 22, 9-13; ფს. 96, 3; ეს. 33, 14; ეზეკ. 1, 27; საქმე. 7, 30; ებრ. 12, 29.

*

„ღმერთი არავინ სადა იხილა;

მხოლოდშობილმან ძემან, რომელი იყო წიაღთა მამისათა, მან გამოთქვა“. იოან. 1, 18.

ღმერთი იყო სიტყვა. იოან. 1, 1.
„სრულ არს ღმერთი“. იოან. 4, 24.

რქუა იესო ჰურიათა: „უკეთუმცა ღმერთი მამა თქვენი იყო, გიყვარდიმცა მე, რამეთუ ღმრთისგან გამოვედ, და მოსრულ ვარ“. იოან. 8, 42.

როდესაც თომამ იხილა მკვდრეთით აღდგომილი ქრისტე, უთხრა მას: „უფალი ჩემი და ღმერთი ჩემი!“ იოან. 20, 28.

ღმრთის გმობა

უსჯულონი გმობენ ღმერთს. ფს. 73, 18; ეს. 52, 5; ეზეკ. 35, 11; რომ. 2, 24; 2 ტიმ. 3, 2; იაკ. 2, 7; 1 პეტ. 4, 14; გამოცხ. 16, 9-11. 21.

იესო ქრისტეს გმობდნენ. მათ. 9, 34; 10, 25; 12, 24; მარკ. 3, 22; ლუკ. 11, 15; 22, 64-65; 23, 35-39; რომ. 15, 3; 1 პეტ. 4, 14.

იესო ქრისტეს ბრალს დებდნენ ღმრთის გმობაში. მათ. 9, 3; 26, 65; მარკ. 2, 7; 14, 64; იოან. 10, 33.

ღმრთის გმობა სულიწმინდის წინააღმდეგ არაეის ეპატიება. მათ. 12, 31-32; მარკ. 3, 29; ლუკ. 12, 10; 1 იოან. 5, 16.

მორწმუნენი წუხან, როდესაც ესმით ღმრთის გმობა. ფს. 73, 10-18-22.

მორწმუნეთა ცოდვა არის საბაბი ღმრთის გმობისა უსჯულოთა მიერ. 2 მეფ. 12, 23; ეზეკ. 36, 20. რომ. 2, 24; 2 პეტ. 2, 2.

ნუ დაუშვებთ ღმრთის გმობას. 1 ტიმ. 6, 1; ტიტ. 2, 5.

ღმრთის გმობა ისჯებოდა სიკვდილით მოსეს კანონის თანახმად. ლევიტ. 24, 16-23; რიცხ. 15, 30.

სასჯელი ღმრთის გმობისთვის. 4 მეფ. 19, 22-28; ეს. 37, 23. 36-38; ეზეკ. 20, 27-33; 35, 12-14.

ღ მ რ თ ი ს გ მ ო ბ ი ს მ ა გ ა - ლ ი თ ე ბ ი: ალაძითის შეილი. ლევიტ. 24, 11. სენაქერიმი. 4 მეფ. 19, 4-6. მეფე ასურისტანისა. 2 ნეშტ. 32, 14-17. ცოლი იობისა. იობ. 2, 9. ჰურიანი. ლუკ. 22, 65; 23, 35; საქმე. 13, 45; 18, 6. სავლე ტარსელი. საქმე. 26, 11; 1 ტიმ. 1, 13. წარმართნი. რომ. 2, 24. ვიმენოსი და ალექსანდროსი. 1 ტიმ. 1, 20.

ღორი

ღორის შეწირვა მსხვერპლად სისძაგლეა. ეს. 66, 3.

ღ. უწმინდურია, არ იჭმება. ლევიტ. 11, 7-8.

ურწმუნო ისრაელთ ბრალი ედებოდათ ღორის ხორცის ჭამაში. ეს. 65, 4; 66, 17.

გადატანითი მნიშვნელობით

უწმინდურნი. მათ. 7, 6.
ფარისეველნი. 2 პეტ. 2, 22.
„ნუ დაუფენთ მარგალიტსა თქვენსა წინაშე ღორთა“. მათ. 7, 6.

ღრუბალი

შექმნილია ღმრთის მიერ. იგავ. 8, 28.

ღმერთი გზავნის ღრუბლებს დედამიწაზე. დაბ. 9, 14.

ღმერთი წყალს ათავსებს ღრუბლებში. იობ. 26, 8.

ერყულდებიან ღმრთის სამეფოზე. იობ. 26, 9.

აჩვენებენ ღმრთის ძლიერებასა და სიბრძნეს. ფს. 134, 6-7; 146, 5-8; იერ. 10, 13; 51, 16; იობ. 36, 27-28; 37, 10-11.

გაჩენილნი არიან ღმრთის დიდებისთვის. ფს. 148, 5.

ენოდებათ ცის სარკმელები. ეს. 24, 18.

ენოდებათ ციური ჭურჭელები. იობ. 38, 37.

ენოდებათ ღმრთის ფერხთა მტკერი. ნაუმ. 1, 3.

გადატანითი მნიშვნელობით

ადამიანთა მრავალრიცხოვნება. ეს. 60, 8; ებრ. 12, 1.

მტრის ჯარები. იერ. 4, 13; ეზეკ. 38, 9, 16.

ცოდვანი კაცთა. ეს. 44, 21.

უფლის სამსჯავრო. გოდ. 2, 1; ეზეკ. 30, 3; 34, 12. იოველ. 2, 2.

ღმრთის მიუწევდომლობა. 2 მეფ. 22, 12; ფს. 96, 2; ეზეკ. 1, 4.

ღმრთის ძალი და დიდება. ფს. 103, 3; ეს. 19, 1.

ცრუმოდვართა გახრწნილება. იოდ. 12; 2 პეტ. 2, 17.

ცრუ კაცნი. იგავ. 25, 15.

ბრძენი მმართველნი. 2 მეფ. 23, 3-4.

კარგი მმართველების სიკეთე. იგავ. 16, 15.

დროშა დიდაბისა

პირველად გამოჩნდა. გამ. 13, 21-22.

ენოდებოდა ღრუბელი. გამ. 34, 5.

ენოდებოდა ღრუბლის სვეტი და ცეცხლოვანი სვეტი. გამ. 13, 22; 33, 9-10.

ენოდებოდა ღმრთის ღრუბელი. რიცხ. 10, 34.

ღმრთის დიდება გამოჩნდა ღრუბელში. გამ. 16, 10; 40, 34.

უფალი ჩამოვიდა დიდების ღრუბელში. გამ. 34, 5; რიცხ. 11, 24.

უფალი ლაპარაკობდა დიდების ღრუბლიდან. გამ. 24, 16; ფს. 98, 6.

ისრაელს უჩვენებდა გზას უდაბნოში. გამ. 13, 21; 40, 36; რიცხ. 9, 17; ნემ. 9, 18.

ისრაელს უნათებდა. ფს. 77, 14; 104, 39.

იტავდა ისრაელს. გამ. 14, 19; ფს. 104, 39.

ფარავდა სარწმუნოების კარავს. გამ. 40, 34; რიცხ. 9, 15.

ისრაელთა მტრებისთვის იყო წყვდიადი. გამ. 14, 20.

ღრუბელი თან სდევდა ისრაელთ მთელი მოგზაურობის მანძილზე უდაბნოში. გამ. 13, 22.

გამოჩნდა ტაძარში. 3 მეფ. 8, 9-10; 2 ნემტ. 5, 13; ეზეკ. 10, 4.

მიხი გამოჩენა

ღრტინების დროს. გამ. 16, 10.

კანონის გამოცხადებისას. გამ. 19, 9-16; 24, 16-18.

აარონისა და მარიამის საყვედურის დროს. რიცხ. 12, 5.

კორეს აჯანყების დროს. რიცხ. 16, 19.

ღმრთის ფერისცვალების დროს. მათ. 17, 5.

ქრისტეს ამალღების დროს. საქმე. 1, 9.

მისი მეორედ მოსვლის დროს
ქრისტე გადმოვა ღრუბლით. ლუკ. 21,
27; საქმე. 1, 11.

ქრისტეს ღიღების სიმბოლოა.
გამოცხ. 10, 1.
ეკლესიის დაცვის ნიშანია. ეს.
4, 5.

ყ

ყარიბი

(იხ. მწირი)

ყვაკილი

ბიბლიაში ნახსენებია

შროშანი (კელისა). იხ. 14, 6; ქება. 2, 1.

შროშანი (ლელეთა). ქება. 2, 1.

ყვაკილი თივისა. 1 პეტ. 1, 24.

ყვაკილთა გვირგვინს იყენებდნენ კერპთაყვანისცემისას. საქმე. 14, 13.

ყვაკილთა გამოხატულება

ოქროს სასანთლზე. გამ. 25, 30-33; 2 ნეშტ. 4, 21.

ტაძრის ხის ნაწილებზე. 3 მეფ. 6, 18. 29. 33-35.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტეს მოწყალება. ქება. 5, 13.

აღამიანის სიცოცხლის ხანმოკლეობა. იობ. 14, 2; ფს. 102, 15.

ისრაელის სამეფო. ეს. 28, 1.

კაცის დიდება. 1 პეტ. 1, 24.

მდიდარნი. იაკ. 1, 10-11.

ყვადრება

„იწყო იესო ყვედრებად ქალაქებისა მის, სადა-იგი იქმნეს უმრავლესნი ძალნი მისნი, რამეთუ არა შეინანეს. ვაი შენდა, ქორაზინ! და ვაი შენდა, ბეთსაიდა!“ მათ. 11, 20-24; ლუკ. 10, 13-15.

ფარისეულები აყვედრიან ქრისტეს მოწაფეებს, რომ ისინი შაბათ დღეს წყვეტავენ თეთავეს. მათ. 12, 1-2; მარკ. 2, 23-24; ლუკ. 6, 1-2.

ფარისეულები აყვედრიან ქრისტეს მოწაფეებს, რომ ისინი დაუბანელი ხელებით ჭამენ პურს. მათ. 15, 1-2; მარკ. 7, 1-5.

ყორანი

უწმინდურია და მისი ხორცი არ იჭმება. ლევიტ. 11, 15; 2 სჯ. 14, 14.

ხევის ყორანი. იგავ. 30, 17.

შავი ყორანი. ქება. 5, 11.

ცხოვრობს მარტოობაში. ეს. 34, 11.

არ ზრუნავს თავის თავზე. ლუკ. 12, 24.

გაუმადლარია. იგავ. 30, 17.

ნოემ გამოუშვა წარღვნის შემდეგ კიღობნიდან. დაბ. 8, 7.

კვებავდა ელია წინასწარმეტყველს. 3 მეფ. 17, 4-6.

ყრმა

(ბავშვი)

ყრმა იესო. მათ. 2, 9; ლუკ. 2, 40.

ყრმა იესო ტაძარში. ლუკ. 2, 41-50.

ყრმა იონანე ნათლისმცემელი. ლუკ. 1, 80.

ყრმებს (ჩვილთ) გამოცხადებული აქვთ ის, რაც დაფარულია ბრძენთათვის. მათ. 11, 25-26; ლუკ. 10, 21.

„პირთა ყრმათა ჩჩვილთა მწოვართათა დაამტკიცე ქებაი“. მათ. 21, 16.

ყრმები აღიღებენ იესო ქრისტეს იერუსალიმის ტაძარში. მათ. 21, 15-16.

იესო აკურთხებს ყრმებს. მათ. 19, 13-15; მარკ. 10, 13-16; ლუკ. 18, 16-17.

ქრისტეს მოძღვრება ყრმების შესახებ. მათ. 18, 1-6-10; მარკ. 9, 36-37; ლუკ. 9, 46-48.

რომელიც არ მიიღებს ღმრთის სასუფეველს, როგორც ყრმა, ვერ შევა მასში. მათ. 18, 3; მარკ. 10, 15; ლუკ. 18, 17.

მაცხოვარი ჰურიებს ამსგავსებს ყრმებს (ბავშვებს), რომლებიც სხედან ქუჩაზე და ეუბნებიან თავიანთ ამხანაგებს: ჩვენ უკრავდით სალამურს, და თქვენ არ თამაშობდით; ჩვენ გიმღეროდით სამწუხარო საგალობლებს და თქვენ არ სტიროდით. მათ. 11, 16-17. ლუკ. 7, 31-35.

პური

ყურს გახსნის და დახშავს ღმერთი. ეს. 6, 9-10; მათ. 13, 15.

ყური ისმენს ღმრთის სიტყვას. ეს. 30, 21; მათ. 13, 16.

ყ. უნდა განელოს ცოდნას. ეს. 1, 10; იერ. 9, 20; იგავ. 2, 2; 5, 1.

ბოროტთა ყურს არ სურს ღმრთის მოსმენა. იერ. 7, 24; 35, 15.

ბოროტთა ყური არ უსმენს კანონს. იგავ. 28, 9.

ბ. ყ. დახშულია ღმრთის მოსასმენად. ფს. 57, 4; ზაქ. 7, 12.

ყური არ უნდა იყოს დახშული უბედურთა ქეთინის მოსასმენად. იგავ. 21, 13.

მღვდელთა კურთხევის დროს ისრაელნი მათ ყურის ბიბილოზე სისხლს სცხებდნენ. გამ. 29, 19-21; ლევიტ. 8, 23.

ასევე ექცეოდნენ განკურნებულ კეთროვანებს. ლევიტ. 14, 14.

მონებს უხვრეტდნენ ყურებს. გამ. 21, 6; 2 სჯ. 15, 17.

უ

შაბათი

შ. დაწესებულია ღმრთისაგან. დაბ. 2, 3; გამ. 16, 29; ნემ. 9, 14; ეზეკ. 20, 12; ებრ. 4, 4.

შაბათის დაწესების მიზეზი. დაბ. 2, 2-3; გამ. 20, 11; 23, 12; 31, 17; 2 სჯ. 5, 15; ეზეკ. 20, 12.

მეშვიდე დღე არის დაწესებული შაბათისათვის. გამ. 16, 26; 20, 10; 31, 117.

შ. არის აღთქმის ნიშანი. გამ. 31, 13-17; ეზეკ. 20, 12-20.

შ. არის ზეციური დასვენების სახე. ებრ. 4, 4-9.

ღმერთმა

აკურთხა და განწმინდა შაბათი. დაბ. 2, 3; გამ. 20, 11.

ბრძანა შაბათის დაცვა. გამ. 31, 13-14; ლევიტ. 19, 3-30; 26, 2; 2 სჯ. 5, 12-15.

ბრძანა შ. წმინდად დაცვა. გამ. 20, 8; 31, 14; 2 სჯ. 5, 12; იერ. 17, 22; ეზეკ. 2, 29; 44, 24.

ბრძანა დასვენება შაბათს. გამ. 23, 12; 31, 15; 34, 21.

ღმერთს უნდა, რომ მისი სიკეთე გაიხსენონ შაბათს. 2 სჯ. 5, 15.

ქრისტე

იტყუდა შაბათს. ლუკ. 4, 16; 6, 6. ასწავლიდა შაბათობით. მარკ. 1, 21; 6, 2; ლუკ. 4, 16-31; 6, 6; 13, 10.

არის შაბათის უფალი. მათ. 12, 8; მარკ. 2, 27; ლუკ. 6, 5.

შაბათს

არ უნდა იმუშაო. გამ. 16, 29-30; 20, 10; 31, 15; 35, 2-3; ლევიტ. 23, 3; 2 სჯ. 5, 14; 16, 8; იერ. 17, 22.

არ უნდა იყიდო რაიმე. ნემ. 10, 31; 13, 15-17.

არ უნდა ზილო არაერთარი ტვირთი. ნემ. 13, 18-19; იერ. 17, 21.

არ უნდა გამოხვიდე სახლიდან. გამ. 16, 29; საქმე. 1, 12.

უნდა სრულდებოდეს ღმრთის-მსახურება. რიცხ. 28, 9; ფს. 91, 1-4; ეზეკ. 46, 3; საქმე. 16, 13.

უნდა იკითხებოდეს საღმრთო წერილი. საქმე. 13, 27; 15, 21; 17, 1-2.

უნდა იქადაგებოდეს ღმრთის სიტყვა. საქმე. 13, 14-15, 44; 17, 2-3; 8, 4; 20, 7.

პირუტყვამაც კი უნდა დაისვენოს შაბათ დღეს. გამ. 20, 10; 23, 12; 2 სჯ. 5, 14.

შაბათი კაცისათვის არის გაჩენილი და არა კაცი შაბათისათვის. მარკ. 2, 27.

შაბათს ეწოდება

დასვენება ღმრთისა. გამ. 20, 11. შაბათი უფლისა. ლევიტ. 23, 3; გამ. 16, 25; 20, 10; 2 სჯ. 5, 14.

განწმედილი შაბათი უფლისა. გამ. 16, 23; ეს. 58, 13.

შაბათი დასვენებისა. გამ. 16, 23; 31, 15; 35, 2; ლევიტ. 16, 31; 23, 2-3. დღე უფლისა გამოცხ. 1, 10.

შაბათობით ნებადართულა

ისეთი საქმეების კეთება, რომლებიც დაკავშირებული არის ღმრთისმსახურებასთან. ლევიტ. 24, 7-8; რიცხ. 28, 9; 1 ნეშტ. 9, 32; მათ. 12, 5; იოან. 7, 22-23.

კეთილი საქმეების კეთება. მათ. 12, 12; მარკ. 3, 4; ლუკ. 6, 9; 13, 15-16; იოან. 7, 23; 9, 14.

აუცილებელი მოთხოვნების დაკმაყოფილება. მათ. 12, 1-5; მარკ. 2, 20-23; ლუკ. 6, 1-4; 13, 15; 14, 5.

ებრაელთა შაბათი იწყებოდა პარასკევს საღამოთი. ლევიტ. 23, 32; მარკ. 15, 42.

პირველ ეკლესიაში შაბათის დღე-სასწაული შეიცვალა კვირით. იოან. 20, 19, 26; საქმე. 20, 7; 1 კორ. 16, 2.

მორწმუნენი

იტაცდნენ შაბათს. ნემ. 13, 22.

პატივს სცემენ ღმერთს შაბათის დაცვით. ეს. 58, 13.

ამაგებენ იმას, ვინც შაბათს არ ლევეს. ნემ. 13, 15-17-21.

მორწმუნეებს უხარიათ შაბათი დღე. ფს. 117, 24.

ბოროტი ადამიანები

ბილწავენ შაბათს. ეზეკ. 20, 13-16; 22, 8, 26; 23, 39.

დასცინიან შაბათს. გოდ. 1, 7; ამოს. 8, 5.

მუქარას იმსახურებენ, ვინაიდან ბილწავენ შაბათს. ნემ. 13, 18; იერ. 17, 27; ეზეკ. 20, 13-21; 22, 26-31.

*

მოსეს სჯული (კანონი) სიკვდილით სჯიდა შაბათის შემბილწველებს. გამ. 31, 14-15; 35, 2; რიცხ. 15, 32-36.

„ნუმცა ვინ განგივითხავს თქვენ შაბათისათვის.“ კოლას. 2, 16.

დასვენების ანუ შაბათის თვე არის თვითუული წლის მეშვიდე თვე. ლევიტ. 23, 23-41.

წელიწადი შაბათისა ანუ დასვენებისა არას ყოველ მეშვიდე წელიწადს. გამ. 23, 10-12. ლევიტ. 25, 2-7-20; 25, 21-22; 2 სჯ. 15, 1-4.

შაბათის წლის იუბილე, შეწყალებისა და განთავისუფლებისა არის ყოველ 50-ე წელიწადს. ლევიტ. 25, 8-12; 25, 39-54.

შაბათის სასწაული უდაბნოში. გამ. 16, 23-26.

შ ა ბ ა თ ი ს დ ა ც ვ ი ს მ ა - გ ა ლ ი თ ე ბ ი : მოსე. გამ. 15, 23-26. ნემია. ნემ. 13, 17-26. გალილეველი ქალები. ლუკ. 23, 56. პაულე. საქმე. 13, 14; 17, 2; 18, 4; 20, 7. გამოცხ. 1, 10.

შ ა ბ ა თ ი ს დ ა რ დ ე ვ ე ი ს მ ა - გ ა ლ ი თ ე ბ ი : ისრაელნი. გამ. 16, 27. კაცი, რომელიც შემას აგროვებდა. რიცხ. 15, 32-36. ჰურიასტანელნი. ნემ. 13, 15-16. იერუსალიმის მცხოვრებნი. იერ. 17, 21-23.

შაბილვა, შაბინება

ეკრძალებათ ისრაელთ. ლევიტ. 11, 44-46.

შებილწვა ხდებოდა

ადამიანისა. ლეე. 5, 3.

ტანსაცმლისა. ლევ. 13, 59.
 ავეჯისა და სხვ. ლევ. 15, 9-10;
 რიცხ. 19, 14-15.
 სახლისა. ლევ. 14, 14.
 მიწისა. ლევ. 18, 24-25; 2 სჯ.
 21, 23.
 საკურთხეელისა. ლევ. 20, 3; სოფ.
 3, 4.

ადამიანები შეიბილწებოდნენ

უწმინდური საკვებით. ლევიტ. 11,
 8; საქმე. 10, 11-14.
 მძორით. ლევიტ. 17, 15.
 მკედრის, ან ძელის შეხებით. ლევტ.
 21, 1-3; რიცხ. 9, 6-7; 19, 11-16.
 კუბოს შეხებით. რიცხ. 19, 16.
 მკედარი ცხოველის შეხებით.
 ლევიტ. 5, 2; 11, 24-28.
 კეთრით. ლევიტ. 13, 3. 11; რიცხ.
 5, 2-3.
 წიღოვნებით. ლევიტ. 15, 2; რიცხ.
 5, 2.
 კეთრონის სახლში მისვლით.
 ლევიტ. 14, 46.
 უწმინდური ადამიანის შეხებით.
 რიცხ. 19, 22.

განსაკუთრებით შემაბილწებელი ცოდვები

ხორციელ ნათესაებთან დაცემა.
 ლევიტ. თავი 18.
 ურთიერთობა ჯადოქრებთან.
 ლევიტ. 19, 1.
 ყრმათა მოლოქისადმი შეწირვა.
 ლევიტ. 20, 3.

*

სასჯელი შეიბილწვისთვის. ლევიტ.
 18, 4-26, 28-29.

შეიბილწული იღვენებოდნენ. რიცხ.
 5, 3-4.

მღვდლებს უნდა გამოეკელიათ
 შეიბილწვის ყოველი შემთხვევა. ლევ.
 10, 10; 13, 3.

განსაკუთრებით უნდა განრიდებოდნენ
 შეიბილწვას. ლევ. 21, 1-6,
 11-12.

არ ჰქონდათ უფლება ეჭამათ
 წმინდა საჭმელი შეიბილწვის დროს.
 ლევ. 22, 2-6.

სასჯელი ამ მცენების შეუსრულებლობისათვის.
 ლევ. 22, 3.

შეიბილწვისგან განსაწმენდალ დაწესებული
 განბანა. რიცხ. 12, 18. ებრ.
 9, 13.

შეიბილწვისგან განწმენდის წესის
 შეუსრულებლობა ისჯება. რიცხ. 19,
 13, 20.

ცოდვის პირველსახე. მათ. 16, 11,
 18; იუდ. 1, 8.

უღმრთო მოძღვრებანი. 1 კორ.
 3, 17.

კერპთა დამზადება და თაყვანისცემა.
 გამ. 32, 8-10; 2 სჯ. 9, 12-14.

შემურვა

(ბალზამირება)

ისრაელთ შემურვა ისწავლეს ეგვიპტეში
 დაბ. 50, 2. 25.

შემურვისთვის საჭირო ღრო. დაბ.
 50, 3.

შემურვა ებრაელებში. 2 ნემტ. 16,
 14; ლუკ. 23, 56; იოან. 19, 40.

შემურვა ეწინააღმდეგება უფლის განგებას:
 „მიწა ხარ და მიწადცა მიიქცე“. დაბ. 3, 19.

შარიბაბა (შაფააღაბა)

არის გაწმენდა ცოდვათაგან, რასაც

ემსახურებოდა მსხვერპლშეწირვის ძველი აღთქმის წესი. გამ. 29, 36; ლევიტ. 19, 22; 23, 28.

შერიგების შინაგანი პირობა. ჯერ კიდევ ძველ აღთქმაშია აღიარებული, რომ ღმერთთან შერიგება შესაძლებელია მხოლოდ ცოდვითა მონანიებით და ქედის მოდრეკით მის წინაშე, რის გარეშეც მსხვერპლის შეწირვას არ აქვს აზრი. ეს. 1, 11-15; ფს. 49, 14; 50, 18; მიქ. 6, 6; ეს. 57, 17-18.

ქრისტეს გამოსასყიდი მსხვერპლი ნაწინასწარმეტყველებია. ეს. 53, 4.

იგი შესრულდა ჯვარზე. ებრ. 2, 17; 9, 12; 1 იოან. 2, 2; 4, 10; რომ. 3, 25.

შერიგება ნიშნავს მშვიდობის დამყარებას ღმერთსა და ადამიანს შორის

მტრობის მიზეზი. ეს. 59, 2; რომ. 8, 7; კოლას. 1, 21; 3, 6.

ღმერთი თვითონ ასრულებს შერიგებას იესო ქრისტეს სიკვდილით. 2 კორ. 5, 18-21. ეფეს. 2, 16; რომ. 5, 10-11.

შერიგება ვრცელდება ყველაზე. ეფეს. 2, 14; 1 იოან. 2, 2; 2 კორ. 5, 19; კოლას. 1, 20.

შერიგების საფუძველი არის ღმრთის სიყვარული. იონ. 3, 16; რომ. 5, 8; 8, 31-32.

შერიგება კაცთა შორის. მათ. 5, 9, 23-25; 18, 21; ლუკ. 12, 58; კოლას. 3, 13.

შარიგაბა ღმერთთან

ნაწინასწარმეტყველებია. ეს. 7, 14; მათ. 1, 23; ეს. 49, 8; 53, 5; ეზეკ. 39, 29.

შ. ღ. ადამიანისთვის შესრულებულია

ღმრთისგან ქრისტეს მიერ. 2 კორ. 5, 18; ეფეს. 1, 6-7.

ქრისტეს მიერ. რომ. 5, 11; კოლას. 1, 20.

ქრისტეს, როგორც უზენაესი მღვდელმომძღვრის მიერ. ებრ. 2, 17.

ქრისტეს სიკვდილით. რომ. 5, 10; ეფეს. 2, 13-16; კოლას. 1, 22; 1 პეტ. 3, 18.

ქრისტეს სახელით. ეფეს. 2, 13; კოლას. 1, 20.

*

თუმცა ჩვენ ღმრთის მტერნი ვიყავით. რომ. 5, 10; კოლას. 1, 20-21.

ღმერთთან შერიგების მსახურება გადაეცათ მღვდელმსახურთ. 2 კორ. 5, 20.

მღვდელმსახურნი ურჩევენ ცოდვილთ ღმერთთან შერიგებას. ფს. 2, 12; 2 კორ. 5, 20.

ღმერთთან შერიგების მოქმედება არის

მშვიდობა ღმერთთან. რომ. 5, 1-11; ეფეს. 2, 16-17; კოლას. 1, 20.

მიახლოება ღმერთთან. ეფეს. 2, 18. მორწმუნეთა გაწმენდა. კოლას. 1, 22.

ერთობა ყოველივე იმისა, რაც არის ცაში და ქვეყანაზე. კოლას. 1, 20; ეფეს. 1, 10.

ჩვენს გადარჩენის საწინდარი. რომ. 5, 10.

წარმოდგენილია მაგალითში: მათ. 5, 25-26; ლუკ. 12, 58-59.

შეურაცხება

(ზიზლი)

არის ცოდვა. იგავ. 14, 21.
 არის უგნურება. იგავ. 11, 12.

აკრძალულია

მშობლების მიმართ. იგავ. 23, 22.
 მორწმუნე უფროსთა მიმართ. 1 ტიმ. 6, 2.
 სარწმუნოებით სუსტ ძმათა მიმართ. რომ. 14, 3-10.
 ქრისტეს უმცროს მოწაფეთა მიმართ. მათ. 18, 10.
 ახალგაზრდა მოძღვართა მიმართ. 1 კორ. 16, 11; ტიტ. 2, 15.

**ბიწიერი ადამიანები გულში
 ინახავენ შეურაცხოვას**

ქრისტეს მიმართ. მათ. 9, 24; 27, 29; ლუკ. 23, 11.
 მორწმუნეთა მიმართ. 1 კორ. 4, 10-13.
 დაწესებული ხელისუფლების მიმართ. 2 პეტ. 2, 10; იუდ. 1, 8.
 მშობელთა მიმართ. იგავ. 15, 5-20; ეზეკ. 22, 8.
 საღმრთო საგანთა მიმართ. 1 მეფ. 2, 17; ეზეკ. 22, 8; მალ. 1, 12-13.
 საღმრთო სჯულის მიმართ. 4 მეფ. 17, 15.
 ღმრთის სიტყვის მიმართ. რიცხ. 15, 31; იერ. 6, 10.
 სიბრძნისა და სწავლების მიმართ. იგავ. 1, 7.

„უფროისად აღივსო სული ჩუენი ყუედრებითა მდიდართაითა და შეურაცხებითა ამპარტავანთაითა“. ფს. 122, 4.

„ესვენ თავთა თვისთა, ვითარმედ მართალ არიან და შეურაცხყოფენ სხუათა“. ლუკ. 18, 9-11.

მორწმუნენი

ითმენენ შეურაცხოვას ღმრთისა და ქრისტეს გამო. იერ. 15, 15; 20, 8; საქმე. 5, 41; 1 ტიმ. 4, 10; ებრ. 10, 33.
 მოსწონან ღმერთს, თუ ყოველმხრივ მოცულნი არიან შეურაცხოვით. ნემ. 4, 4; ფს. 88, 50; 122, 3.
 სიხარულით ითმენენ შეურაცხოვას. ლუკ. 6, 22-23; საქმე. 5, 41; 2 კორ. 12, 10.
 მათ არ უნდა ეშინოდეთ ბიწიერ ადამიანთაგან შეურაცხოვისა. ეს. 51, 7.

*

მღვდელმსახურნი უნდა ერიდებოდნენ შეურაცხოვას. 1 ტიმ. 4, 12.
 ღმრთის მოვლინებულთა შეურაცხოვა ნიშნავს ღმრთის შეურაცხოვას. ლუკ. 10, 16; 1 თეს. 4, 8.
 „ნუ შეურაცხოფთ წინასწარმეტყველბათა“; 1 თეს. 5, 20.
 სასჯელი მშობელთა შეურაცხოვისთვის. 2 სჯ. 27, 15; იგავ. 30, 17.
 საშინელი სასჯელი ღმრთისა და მისი სიტყვის შეურაცხოვისთვის. რიცხ. 15, 31; ეს. 5, 24; ებრ. 12, 25.
 შეურაცხოვა ღმრთისგან მოივლინება, როგორც სასჯელი. ფს. 43, 13-14; 78, 4; ეს. 43, 28; იერ. 18, 16; 24, 9; აბდ. 1, 2; მიქ. 6, 16.
 ღმერთი მოუკლენს შეურაცხებას წარჩინებულებს. იოან. 12, 21; ფს. 106, 40; მალ. 2, 9.
 „არა არს წინასწარმეტყველი

შეურაცხ, გარნა სოფელსა თვისსა და სახლსა შინა თვისსა“. მათ. 13, 57; მარკ. 6, 4; ლუკ. 4, 24; იოან. 4, 44.

ბიწიერები შეურაცხნი იქნებიან. იგავ. 12, 8.

საუკუნო შეურაცხოვა გამზადებულია ბიწიერი ადამიანისათვის. იერ. 23, 40; დან. 12, 2.

შეურაცხოვრა, კიცხვა

ნაწინასწარმეტყველება ქრისტეს მიმართ. ფს. 21, 6-8; ეს. 53, 3; ლუკ. 18, 32.

ქრისტემ განიცადა. მათ. 9, 24; 27, 22.

წმინდანების ხედრია

სიმართლისათვის. იობ. 12, 4.

სარწმუნოებისათვის. ებრ. 11, 35.

ღმრთის სიტყვის ქადაგებისათვის. იერ. 20, 7, 8.

ბიწიერნი განიციცხებიან

რადგან არ აღიარებენ ქრისტეს მეორედ მოსვლას. 2 პეტ. 3, 3-4.

სულიწმინდის უარყოფის გამო. საქმე. 2, 13.

ღმრთის მიმართ გამომწვევი მოქმედებისათვის. ეს. 5, 19; იერ. 17, 15.

მქადაგებელთა შეურაცხოვის გამო. 2 ნეშტ. 36, 16.

ღმრთის მცნებათა შეუსრულებლობის გამო. გოდ. 1, 7.

წმინდანთა შეურაცხოვის გამო. ფს. 122, 3, 4; გოდ. 3, 14, 63.

*

წარმართნი მიდრეკილნი არიან შეურაცხოვისკენ. ეს. 57, 3-6.

ღვინის მსმელნი მიდრეკილნი არიან შ. ფს. 68, 12; ოს. 7, 5.

შეურაცხოვისკენ მიდრეკილნი

მტკიცედ იცავენ მას. იგავ. 1, 2.

სძულს ღმერთს. 3, 34.

სძულს ადამიანებს. იგავ. 24, 9.

წმინდანები გაურბიან მათთან ურთიერთობას. ფს. 1, 1; იერ. 15, 17.

ცხოვრობენ თავიანთი ვნებების მიხედვით. 2 პეტ. 3, 3.

ქედმაღლობენ. იგავ. 21, 24.

არ უსმენენ მხილებას. იგავ. 13, 1.

არ უყვართ მამხილებელნი. იგავ. 15, 12; 9, 8.

არ აქვთ ურთერთობა ბრძენ ხალხთან. იგავ. 15, 12.

გამოჩნდებიან უკანასკნელ დღეებში. 2 პეტ. 3, 3; იუდ. 1, 18.

სასჯელი შეურაცხოვისთვის. 2 ნეშტ. 36, 17; იგავ. 19, 29; ეს. 29, 20; გოდ. 3, 61-63.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ისმაელი. დაბ. 25, 12; ყრმები ბეთელში. 4 მეფ. 2, 23; სანავალათი. ნემ. 2, 19; 4, 1; სედეკია. 2 ნეშტ. 36, 16; იობის მტრები. იობ. 30, 1, 9-10; დაეთის მტრები. ფს. 34, 15-16; ისრაელის მმართველი. ეს. 28, 14; ამონის ძენი. ეზ. 25, 3; მეომრები. მათ. 27, 28-31; ლუკ. 33, 36; მოხუცებულნი. მათ. 27, 41; ფარიხეველნი. ლუკ. 16, 14; იესო ქრისტეს დამატყვევებელნი. ლუკ. 22, 63-64; ჰეროდე. ლუკ. 23, 11; ხალხი და მთავარნი. ლუკ. 23, 35; ადამიანები ბრბოდან. საქმე. 2, 13; ათენელები. საქმე. 17, 32.

შეურაცხოვრა

სულიწმიდისა

„ნუ შეაწუხებთ სულსა წმინდასა ღმრთისასა“. ეფეს. 4, 30; 1 თეს. 5, 19.

მულაენდება

ცდუნებაში. საქმე. 5, 9.

წყენაში. ეს. 63, 10; ეფეს. 4, 30.

მის მიმართ სიცრუეში. საქმე. 5, 3-4.

მის მიმართ წინააღმდეგობაში. საქმე. 7, 51.

მისი ნიჭის უპატივემლობაში. საქმე. 8, 19-20.

გინებაში. ებრ. 6, 4-6.

მისი მოწმობისადმი ზიზღში. ნემ. 9, 30.

*

სულიწმიდის შეურაცხყოფა მიუტყეებელია. მათ. 12, 31-32; 1 იოან. 5, 16.

შეურაცხეობა

(სიჯიუტე, დაჟინება)

აკრძალულია ფს. 77, 8.

წარმოსდგება

ურწმუნოებისაგან. 4 მეფ. 17, 14.

ამპარტყვეანებისაგან. ნემ. 9, 16-29; იერ. 13, 10; ოს. 7, 10.

ბოროტი გულისაგან. იერ. 7, 24; 11, 8; 16, 12; ეზეკ. 2, 4; 3, 7; ზაქ. 7, 12.

ჩანს

ღმრთისადმი დაუჯერებლობაში. იგავ. 1, 24; იერ. 7, 24; 13, 10; 16, 12; 17, 23; 19, 15; 2, 13; ეზეკ. 3, 7; ზაქ. 7, 11.

ღმრთის გამოგზავნილებისადმი დაუჯერებლობაში. რიცხ. 14, 41-44; 1 მეფ. 8, 19; 4 მეფ. 17, 14; ნემ. 9, 30; იერ. 7, 26; 44, 16; ეზეკ. 3, 7; ზაქ. 7, 12.

ღმრთის სჯულზე უარის თქმაში.

ნემ. 9, 16; ფს. 77, 10; ეს. 42, 24; იერ. 6, 16-17.

მცნებათაგან განდგომაში. მსაჯ. 2, 17; მალ. 3, 7.

ღმრთის წინააღმდეგობაში. 2 სჯ. 9, 7-24; 31, 27; ეს. 78, 8; ეზეკ. 2, 3-4.

ცოდვიანი ცხოვრების გამოსწორებისათვის თავის არიდებაში. 2 სჯ. 21, 18; ეს. 9, 12; იერ. 2, 30; 5, 3; 7, 28.

სულიწმიდის მიმართ წინააღმდეგობაში. ნემ. 9, 30; ზაქ. 7, 12; საქმე. 7, 51.

თავისი ნების გაბოროტებაში. ნემ. 9, 16; იერ. 7, 26; 17, 23; 19, 15.

ბოროტი გულის ენებათა მიყოლაში. 2 სჯ. 29, 19; ეს. 59, 17; იერ. 7, 24; 11, 8; 13, 10; 16, 12; 18, 12.

გულის გაბოროტებაში. გამ. 9, 34; 2 ნემტ. 36, 13; იერ. 11, 8; ზაქ. 17, 11-12; რომ. 2, 5.

ბოროტი ცხოვრებისგან მობრუნების უარყოფაში. 2 ნემტ. 36, 13; იერ. 3, 7; 5, 3; 8, 3; 18, 12; ოს. 7, 10; ამოს. 4, 6-12.

მუდამ ბოროტებით ყოფნაში. დაბ. 6, 5; მსაჯ. 2, 19; ნემ. 9, 28; ფს. 77, 17; იგავ. 6, 14; ეკლ. 8, 11-12; ეს. 30, 1; 48; 8; იერ. 8, 5; 32, 30; ოს. 13, 2; 2 პეტ. 2, 14.

მშობლებისადმი დაუმორჩილებლობაში. 2 სჯ. 21, 18.

*

შ. არის ბოროტთა თვისება. მსაჯ. 2, 19; იერ. 8, 5; ეზეკ. 2, 4; 3, 7.

საშინელი სასჯელი შეუსმენლობა-სიჯიუტისათვის. ლევიტ. 26, 18-28; რიცხ. 14, 44-45; 2 სჯ. 29, 19-20; იგავ. 29, 1; იერ. 19, 15; 42, 13-22; მათ. 23, 37-38.

ვაი, შ. ს. ეს. 30, 1.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ფარაონი. გამ. 7, 22-23; 8, 19; 9, 32. ისრაელები. გამ. 32, 9; 34, 9; რიცხ. 14, 41-45; 2 სჯ. 9, 6-13; 31, 37; მსჯ. 2, 19; ფს. 77, 8; ეს. 48, 4; ეზეკ. 2, 4; 3, 7; 3ურიაინი. მათ. 23, 37; საქმე. 7, 51; დავითი. 2 მეფ. 24, 4; 1 ნემშ. 21, 1; ოსია. 2 ნემშ. 35, 22; სედეკია. 2 ნემშ. 36, 13; ისრაელთა ცოდვები ეგვიპტეში. იერ. 44, 15-19.

**შუახანალობა ღმრთისა
ნიშნავს**

მისი ძის, იესო ქრისტეს არცოდნას. იოან. 8, 19; 14, 9; 16, 3; 17, 3.

მისი ნების არცოდნას. იერ. 8, 7; მიქ. 4, 12; ლუკ. 12, 48.

მის გზათა არცოდნას. იობ. 21, 14; 24, 13; 34, 27; ფს. 94, 10; იერ. 5, 4; 1 კორ. 2, 8; ებრ. 3, 10.

მისი სიძარტლის არცოდნას. ფს. 9, 34; 49, 21; 93, 7; სოფ. 1, 12; გალ. 2, 17; 3, 17; რომ. 10, 3.

მისი ძლევა მოსილეებისა და სიბრძნის არცოდნას. გამ. 5, 2; იობ. 22, 13; ფს. 72, 11; 93, 7; ეს. 29, 15; სოფ. 1, 12; მათ. 22, 29; 2 პეტ. 3, 5.

სახარების არცოდნას. იობ. 22, 17-18; ოს. 2, 8; რომ. 2, 4.

მისი განმგებლობის არცოდნას. იობ. 22, 13; ფს. 9, 32; ეზეკ. 8, 12; ოს. 2, 8; სოფ. 1, 12.

ჩანს

მოყვასის ნაკლებ სიყვარულში. 1 იოან. 4, 8.

ღმრთის მცნებების უგულვებლყოფაში. 1 იოან. 2, 4.

ცოდვის სიყვარულში. ტიტ. 1, 16; 1 იოან. 3, 6.

აღამიანი მიჰყავს

შეცდომისაკენ. მათ. 22, 29.

კერათაყენისმცემლობისაკენ. საქმე. 17, 23, 29-30; რომ. 1, 21-23; გალ. 4, 8.

ღმრთის განშორებისაკენ. ეფეს. 4, 18.

აუხორცობისაკენ. ოს. 5, 4; რომ. 1, 21, 24, 28; 1 თეს. 4, 5; 1 პეტ. 1, 14.

მორწმუნეთა ღვენისაკენ. იოან. 15, 21; 16, 3.

*

ღმრთის არმცოდნე არ იწინააღმდეგებ ცოდვას. ლევიტ. 4, 2; რიცხ. 15, 24; ლუკ. 12, 48.

ამ სოფელმა (ქვეყანამ) არ იცის ღმერთი. იოან. 1, 10; 14, 17; 17, 25; 1 კორ. 1, 21; 1 იან. 3, 1.

ბიწიერებმა

არ იციან ღმერთი. გამ. 5, 2; 1 მეფ. 2, 12; ეს. 1, 3; იერ. 2, 8; 4, 22; 5, 4; 9, 3; ოს. 4, 1; 5, 4; იოან. 7, 28; 8, 19-55; 15, 21; 16, 3; 1 კორ. 15, 34; გალ. 4, 8; ეფეს. 2, 12; 1 თეს. 4, 5.

უარს ამბობენ ღმრთის ცოდნაზე. გამ. 5, 2; იობ. 21, 14-15; იერ. 9, 6; რომ. 1, 28.

საშინელი საჯელი დაატყდებათ თავზე. ეს. 78, 6; იერ. 10, 25; ოს. 4, 6; 2 თეს. 1, 8.

სახარება ფანტავს ღმრთის არცოდნის სიბნელეს. საქმე. 17, 30; 2 კორ. 4, 6.

მღვდელმსახურნი იბრძვიან ღმრთის შეუცნობლობის წინააღმდეგ. საქმე. 17, 23; 2 კორ. 10, 5.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ფარაონი. გამ.

5, 2; ელი მღვდლის ძენი. | მეფ. 2, 12; ისრაელნი. ფს. 94, 10; ეს. 1, 3; იერ. 4, 22; ცრუსინასწარმეტყველნი. ეს. 56, 10-11; იერ. 2, 8; იუდეველნი. იოან. 7, 28; 8, 19; საქმე. 3, 17; ათენელები. საქმე. 17, 23; გალატელნი. გალ. 4, 8; ეფესელნი. ეფეს. 2, 12; კორინთელნი. | კორ. 15, 34; საელეტარსელი. | ტიმ. 1, 13.

შექცევანი აშქვენიური

ხორცის საქმეა. გალ. 5, 19-21. წარმავალია. იობ. 21, 12-13; ებრ. 11, 25. ამაოა. ეკლ. 2, 11. ახშობენ ღმრთის სიტყვას გულში. ლუკ. 8, 14. ნაწილია კერპთაყვანისმცემლობისა. გამ. 32, 4; 6, 19; მსაჯ. 16, 23-25; | კორ. 10, 7. ადამიანი მიჰყავს ღმრთის უარყოფამდე. იობ. 21, 14-15. მიჰყავს სილატაკემდე. იგავ. 21, 17. მიჰყავს ღმრთის განსჯათა და საქმეთა უპატიეცემულობამდე. ამოს. 6, 1-6.

მთავრდება მწუხარებით. იგავ. 14, 13.

ადამიანი შეიძლება მიიყვანოს დიდ ბოროტებამდე. იობ. 1, 5; მათ. 14, 6-8. ბოროტები მასში ბედნიერებას ეძებენ. ეკლ. 2, 1, 8.

სულიერი სიკვდილის დადასტურებას წარმოადგენს. | ტიმ. 5, 6.

ქონების ბოროტად გამოყენება. იაკ. 5, 1, 5.

თავი უნდა შევიკავოთ. ეკლ. 7, 2-3. პირველსაუკუნეთა მორწმუნენი მათ ერიდებოდნენ. | პეტ. 4, 3.

20. ბიბლიის ლექსიკონი.

თავის შეკავება ამქვეყნიური შექცევებისგან აოცებს უწმინდურთ. | პეტ. 4, 4.

საჭიროა მათგან თავშეკავება მოსეს მაგალითის მიხედვით. ებრ. 11, 25.

შეჩვენება, დაწყევლა, მოკავთა

ბიბლიურ ეპოქაში ნიშნავდა ყველაფრის მოსპობას, რაც ღმრთის ნებას ეწინააღმდეგებოდა. ისუ ნავ. 6, 17; | მეფ. 15, 3; გამ. 22, 19; იერ. 25, 7-9; 2 სჯ. 13, 6, 13.

აზალი აღთქმის მიხედვით ნიშნავს ა) იუდეველთა საზოგადოებიდან განკვეთას. იოან. 12, 42; 16, 2; 9, 22. ბ) ქრისტიანთა საზოგადოებიდან განკვეთას. მათ. 18, 17; 2 თეს. 3, 6; ტიტ. 3, 10. გ) განკვეთას ხსნისგან. მათ. 18, 18. გალ. 1, 9; | კორ. 16, 22; რომ. 9, 3.

როცა დამთავრდება ადამიანთა ხსნის საქმე, განახლებულ მიწაზე აღარ იქნება წყევლა. ზაქ. 14, 11. გამოცხ. 22, 3;

შეცნობა, ცნობა

„შეცნობას“ ბიბლიაში იგივე მნიშვნელობა ჰქონდა, რაც დღევანდელ ენაში აქვს და ნიშნავდა ზუსტ, სწორ, მკაფიო, ნათელ წარმოდგენას რაიმეს შესახებ.

შეცნობა, ცნობა მიიღება როგორც გრძნობების გზით, აგრეთვე გონების საშუალებით. ლუკ. 24, 31; | მეფ. 3, 20; 26, 37.

იგი ვრცელდება ზეგრძნობად, ღვთიურ, სფეროზეც. ფს. 9, 17; 82, 19; იოან. 4, 42; 2 მეფ. 19, 21; იობ. 42, 2.

ყოველივეს შეცნობა შეუძლია

მხოლოდ შემოქმედს, ღმერთს. ფს. 93, 9-10.

სიბრძნის შეცნობა იგაეთა საშუალებით ხდება. იგავ. 1, 2-6.

„ნაყოფთა მათთაგან იცნნეთ იგი-ნი“. მათ. 7, 16.

უფრო ღრმად რომ გაეიმსჭვალათ ღმრთისა და საღმრთო საგნების შეცნობით, საჭიროა:

სწორი შინაგანი მიდგომა შესამეცნებელისადმი, რომელშიც უნდა მონაწილეობდეს გულიც. იგავ. 1, 7; 3, 5; 22, 17; 33, 12; იოან. 7, 17.

გონების განათება ზემოდან. 2 ნეშტ. 1, 10; იგავ. 2, 6; 2 კორ. 2, 10; ეფეს. 1, 7; მათ. 13, 11; ლუკ. 1, 77; 1 კორ. 12, 8; იოან. 16, 13.

ლოცვა, დიდი ყურადღება, კვლევით მოთმინებით, სერიოზული შემოწმება. იგავ. 2, 1; იაკ. 1, 5; საქმე. 17, 11; იოან. 5, 39; 1 თეს. 5, 21; 1 იოან. 4, 1.

აღამიანთა შესაძლებლობა შეცნობისა შეზღუდულია. 1 კორ. 13, 9, 12; ფს. 138, 6; იობ. 38; ეს. 55, 8.

მასში იმალება საშიშროება ადამიანის თვითდაჯერებულობისა და შეცდომაში შესვლისა. 1 კორ. 8, 12; ეს. 5, 21; იგავ. 3, 7; იერ. 9, 22; რომ. 1, 22; 10, 2; 2 პეტ. 3, 17.

ვისაც ღმერთი ცნობს, იგი მისი კუთვნილებაა, იგი უყვარს მას, ეხმარება. გამ. 3, 7; 1 კორ. 8, 3; გალ. 4, 9.

მსგავსი დამოკიდებულებაა იესოსა და მის მიმდევრებს შორის. იოან. 10, 11; მათ. 7, 23-24.

ადამიანის მხრიდანაც ღმრთისა და უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტეს შეცნობა გამოიხატება იმით, რომ ადამიანი ცდილობს ჩაწედეს ღმრთის

ბუნების სიღრმეს და ამყარებს ცოცხალ კავშირს მამასა და ძესთან. იოან. 17, 3; 2 პეტ. 1, 2-3; 1 იოან. 4, 7; ფილიპ. 3, 8-10; 1 კრ. 13, 12.

შატალოვა ღმრთისა

ღმერთი არის გამოუკვლეველი, მიუწვდომელი. იობ. 11, 7-8; 26, 14; 36, 26; 37, 23; ფს. 89, 11; 91, 5; 138, 6-7; 144, 3; ეს. 40, 28; მათ. 11, 27; რომ. 11, 34-35.

ღმრთის საქმენი მიუწვდომელი, და გამოუკვლეველი არის. იობ. 5, 9; 9, 10; 37, 5-14-16; ეკლ. 8, 17; 11, 6.

ღმრთის განმგებლობის გზები საიდუმლო არის. იობ. 9, 19-23; 21, 7. 13. 16. 21. 30; 26, 14; ფს. 9, 26; 72, 5-12-16; 76, 19; ეკლ. 7, 15; 8, 14; 9, 1-3-11; ესა. 55, 8-9; იერ. 12, 1-2; რომ. 11, 33.

ღმრთის მსჯავრი მიუწვდომელია. ფს. 35, 6; რომ. 11, 33; ლუკ. 13, 4.

ღმერთი უხილავია. იობ. 9, 11; 23, 8-9; რომ. 1, 20; კოლას. 1, 15; 1 ტიმ. 1, 17; 6, 16; ებრ. 11, 27; 1 იოან. 4, 20.

არავის არასოდეს უნახავს ღმერთი და არც შეუძლია მისი ნახვა. გამ. 33, 20-23; 2 სჯ. 4, 12; იოან. 1, 18; 5, 37; 6, 46; 1 ტიმ. 6, 16; 1 იოან. 4, 12-20.

ის, რის ცოდნაც შეიძლება ღმერთზე, ღმერთმა თავად გამოუცხადა ადამიანს. რომ. 1, 19.

ღმრთის უხილავი სრულყოფანი თვალთ დასანახავი არის საქმეებში. რომ. 1, 20; ესა. 40, 21-22-26; ფს. 18, 1.

ცა და ქვეყანა მოგვითხრობენ ღმრთის ღიდებას. ფს. 18, 1-4; 8, 1-9; 144, 10; ეს. 6, 3.

ქვეყანა საესეა ლმროთის წყალობით. ფს. 32, 5; 118, 64.

მართალი და ჭეშმარიტია უფლის გზები. 2 სჯ. 32, 4; ფს. 110, 7; 144, 17; დან. 4, 37; 9, 14; გამოცხ. 15, 3.

„ღმროთის წყალობანი ყოველთა ზედა საქმეთა მისთა“. ფს. 144, 9-17.

ღმერთმა მოგვცა თვისი ცნობა მისი მსჯავრით. გამ. 7, 3-5; 9, 14-16; ფს. 9, 16; ეს. 32, 12-13-20; 64, 1-3; ეზექ. 7, 8-9; 28, 22-23; 38, 22-23; 39, 21-23.

ღმერთმა მოგვცა თავისი ყოვლადმღიერების ცნობა

ქვეყნიერების გაჩენით. ფს. 18, 1; 110, 6; ეს. 40, 26-28; 48, 13; იერ. 10, 12-13; 27, 5; 32, 17; 51, 15; რომ. 1, 20.

თავისი ძალაუფლებით სტიქიონებზე. იობ. 9, 4-10; 26, 12; 37, 2-16; 38, 8-11-22-38; ფს. 103, 1-9; 106, 24-30; 134, 5-7; 146, 16-18; იერ. 5, 22; 10, 13; 31, 35; 51, 16.

თავისი ერის განთავისუფლებით. გამ. 7, 45; 14, 31; 32, 11; 2 სჯ. 4, 34-35; 36, 11, 2-4; 26, 8; 4 მეფ. 19, 19; ეს. 37, 20; ნემ. 1, 10; ფს. 65, 5-6; 76, 14-20; 105, 8; 110, 6; იერ. 32, 21.

თავისი მსჯავრით. გამ. 7, 4-5; 9, 14-16; ეს. 33, 12-13.

თავისი სასწაულებით. გამ. 7, 3-5; 15, 11; 16, 12-13; 34, 10; 2 სჯ. 3, 24; 4, 34-35; 11, 2-7; 3 მეფ. 18, 23-36-39; 4 მეფ. 5, 14-15; ფს. 65, 3-7; 76, 14; 87, 8-10; 102, 7; 144, 6; ეს. 50, 2; დან. 4, 3; მათ. 9, 8; ეფეს. 1, 19-20.

თავის მსახურთა სიტყვის დაჯერებითა და შესრულებით. 3 მეფ. 8, 40-60; 2 ნემტ. 6, 33; 3 მეფ. 17, 22-24; 18, 24-37; 4 მეფ. 5, 10-15.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი სიბრძნე და ღიღებულება

სასწაულებრივი საქმეებით. იობ. 37, 16; 38, 4-38; ფს. 8, 1; 85, 10; 91, 5; 103, 24; 110, 2-3; 135, 5-9; 138, 14; იგავ. 3, 19; ეს. 40, 12-14.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი განმგებლობის სიკეთე

თავის ქმნილებებზე. დაბ. 9, 3; 2 სჯ. 11, 14-15; 28, 12; ნემ. 9, 35; იობ. 10, 12; ფს. 35, 6; 64, 9-13; 105, 10-30; 135, 25; 144, 9-15-17; 146, 8-9-14; ეკლ. 2, 24; იერ. 5, 24; ოს. 2, 8; იოველ. 2, 19-23-27; მათ. 5, 45; 6, 26; ლუკ. 6, 35; 12, 24; საქმე. 14, 17; 1 ტიმ. 6, 17.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი სამართალი

თავისი საქმეებით. დან. 9, 14. თავისი გზებით. 2 სჯ. 32, 4; ფს. 144, 17; დან. 4, 37; გამოცხ. 15, 3. თავისი სჯულით. 2 სჯ. 4, 8; ნემ. 9, 13; ფს. 118, 172; რომ. 7, 12. თავისი მსჯავრით. ნემ. 9, 33; ეზექ. 7, 9; 28, 22; 38, 16-22-23; 39, 21. ბიწიერთა დასჯით. 3 მეფ. 8, 32; 2 ნემტ. 6, 23; ფს. 9, 16; 2 თეს. 1, 6; გამოცხ. 19, 2.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი ჭეშმარიტება

თავისი საქმეებით. ნემ. 9, 33; ფს. 32, 4; 110, 7; დან. 4, 37. თავისი გზებით. ფს. 24, 10; გამოცხ. 15, 3. თავისი სიტყვით და თავისი მოწმობით. ფს. 118, 138. 160; იოან. 17, 17; 2 ტიმ. 2, 15; გამოცხ. 21, 5.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი ერთგულება

ჩვენდამი დაპირებული ხსნის მონიჭებით. ლუკ. 1, 69-75; საქმე. 3, 18; რომ. 1, 1-3; ტიტ. 1, 2-3; ებრ. 9, 15.

თავის აღთქმათა სიმტკიცითა და უტყუარობით. ისუ ნაე. 21, 45; 23, 14; ნემ. 9, 8; 3 მეფ. 8, 56; ეს. 54, 9; მიქ. 7, 20; ლუკ. 1, 45; ებრ. 10, 23.

თავის მუქართა შესრულებით. რიცხ. 26, 65; 4 მეფ. 10, 10; ეს. 25, 1-2; 31, 2; 48, 3; იერ. 44, 29; გოდ. 2, 17; დან. 9, 12, ზაქ. 1, 6.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი სიწმიდე

თავისი სჯულით. 2 სჯ. 4, 8; ნემ. 9, 13; იობ. 6, 10; ფს. 11, 6; 18, 8; 118, 140; რომ. 7, 12-16; გამოცხ. 15, 3-4.

ბოროტების უარყოფით. 2 სჯ. 17, 2; ფს. 44, 7; იგავ. 6, 16-19; 15, 9-26; ეს. 61, 8; იერ. 44, 4; ამბაკ. 1, 13.

ცოდვის დასჯით. გამ. 32, 34; ლევიტ. 26, 18-24; 1 მეფ. 3, 13; ეს. 42, 24; იერ. 16, 18; ეზეკ. 39, 23; დან. 9, 11; ოს. 8, 13; 9, 9.

ღმერთმა გამოუცხადა ისრაელს თავისი სრულყოფა და თავისი სული

წინასწარმეტყველთა მიერ. გამ. 34, 6-7; რიცხ. 14, 18; 2 სჯ. 10, 17-18; 1 ნემსტ. 29, 11-12; ფს. 61, 11-12; 102, 8-13; 144, 8-9; იოველ. 2, 13; იონ. 4, 2; მიქ. 7, 18; ებრ. 1, 1; ნემ. 9, 17; იერ. 32, 18-19.

თავისი სჯულისა (სამართლისა) და თავისი დებულებათა მიერ. გამ. 20,

1-17; 2 სჯ. 5, 4-22; გამ. 29, 48; 2 სჯ. 4, 5-8; ნემ. 9, 13; ფს. 18, 7-8; 77, 5-6; 118, 142. 151; ეზეკ. 20, 11-20; რომ. 3, 21; 7, 12.

თავისი ერისათვის ყოფა-ცხოვრების მიცემით. გამ. 18, 10-11; რიცხ. 14, 14; 2 სჯ. 4, 34; 8, 5; 31, 15; 1 ნემსტ. 21, 7; ნემ. 9, 17-28; ფს. 77, 38; 105, 8; 135, 11-12; იერ. 32, 21; დან. 14-15; იოველ. 2, 26-27.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი სჯული (სამართალი) და თავისი ნება

სინას მთაზე. გამ. 20, 12; 24, 12; 31, 18; 32, 16; 34, 1-28; 2 სჯ. 4, 12-13; 5, 4-6. 22; 104; ნემ. 9, 13; 9. 8-14.

ანგელოზთა მიერ. დაბ. 22, 11-12; გამ. 3, 2; 23, 20; 32, 2; 32, 34; ისუ ნაე. 5, 13-15; მსაჯ. 2, 1; 4, 6. 11-14; დან. 9, 21-23; 10, 11-14.

წინასწარმეტყველთა მიერ. რიცხ. 9, 23; 2 სჯ. 4, 5; 18, 18; ისუ ნაე. 22, 5; 4 მეფ. 17, 13; 2 ნემსტ. 33, 8; ეზრა. 9, 10-11; ნემ. 9, 14; ეს. 65, 12; იერ. 11, 1-4; 44, 4; ეზეკ. 40, 4; დან. 9, 6-10; ოს. 12, 13; ზაქ. 1, 6; მალ. 4, 4; ებრ. 1, 1.

ღმერთმა გამოუცხადა თავი თავის წინასწარმეტყველებსა და მოციქულებს

მრავალგვარი საშუალებებით. ებრ. 1, 1.

ძილში ჩვენებებით. დაბ. 15, 1; 46, 2; რიცხ. 12, 6; 24, 4; 1 მეფ. 3, 4-15; იობ. 7, 14; 33, 14-15; ფს. 88, 19; ეზეკ. 1, 28; 11, 24; დან. 1, 17; 2, 19; 7, 1-2; 8, 2-3; იოველ. 2, 28.

გამოცხადებით. 1 მეფ. 16, 12; 3

მეფ. 14, 4-6; დან. 2, 19-28; ლუკ. 2, 26; საქმე. 22, 18-21; 1 კორ. 14, 30; 2 კორ. 12, 1-7; გალ. 1, 12; 2, 2; ეფეს. 3, 3; გამოცხ. 1, 1.

ხმის საშუალებით. დაბ. 3, 8; გამ. 19, 19; რიცხ. 7, 91; 1 მეფ. 3, 9-11; 3 მეფ. 19, 13; ეზეკ. 2, 1; 3, 24; მათ. 3, 17; მარკ. 1, 11; იოან. 12, 28-30; საქმე. 10, 13-15; 11, 7; 2 პეტ. 1, 17-18; გამოცხ. 1, 10.

სულიწმიდის შთაგონებით. ლუკ. 2, 27; საქმე. 8, 29; 16, 6-7; 20, 22-23, 21, 4; 1 კორ. 2, 10-13; ეფეს. 3, 5; 2 პეტ. 1, 21.

ღმერთმა გამოუცხადა თავის წინასწარმეტყველებს

თავისი გზები და განზრახვები. დაბ. 18, 17; 102, 7; ამოს. 3, 7; ეფეს. 1, 9.

მომავალი. რიცხ. 24, 14; ეს. 39, 5-6; დან. 2, 29-30; 10, 14; ამოს. 3, 7.

მათი მომავალი გადარჩენა. ფს. 97, 2; ეს. 45, 17-23; 46, 13; 49, 6; 52, 10; 59, 20-21; ოს. 1, 7, 11; ზაქ. 9, 16.

ქრისტეს მოსვლა. რიცხ. 24, 17; ეს. 7, 14; 59, 20; 62, 11; დან. 9, 24-26; მიქ. 5, 2.

ღმრთის საიდუმლო ჩვენთვის და ჩვენი შეილებისათვის გამოცხადებული. 2 სჯ. 29, 29.

ახალ აღთქმაში ღმერთმა გამოაცხადა სახარებით

თავისი სიყვარული ქვეყნის მიმართ იმით, რომ მოუვლინა მას თავისი ძე მხსნელად. იოან. 3, 16; რომ. 5, 6-8; 8, 11; ეფეს. 2, 4-7; ტიტ. 3, 4-5; 1 იოან. 4, 9-10.

უსაზღვრო სიმდიდრე თავისი

მოწყალებისა თავისი ძის მოვლინებით. ეფეს. 2, 7; 2 ტიმ. 1, 9-10.

თავისი წყალობა ცოდვილთა მიმართ. საქმე. 14, 3; 20, 24; ეფეს. 3, 2-3; კოლას. 1, 5-6; 2 ტიმ. 1, 9-10; ტიტ. 2, 11.

თავისი მადლი და თავისი სიკეთე ცოდვათა პატიებაში. ფს. 77, 38; 102, 8-12; მიქ. 7, 18; ეფეს. 2, 4-5.

თავისი სიკეთე ადამიანის ხსნაში. ეფეს. 2, 4-5; 1 პეტ. 1, 3-5.

თავის მოწყალებათა სიუხვე ცოდვათა პატიებაში. ფს. 102, 8-12; მიქ. 7, 19.

თავისი სამართალი კაცობრიობის გამოსყიდვაში. რომ. 3, 24-26.

სახარება გვიცხადებს, რომ ღმერთი არის სიყვარული. 1 იოან. 4, 8-16; 2 კორ. 13, 11.

„ჰოი სიღრმე სიმდიდრისა, და სიბრძნისა, და მეცნიერებისა ღმრთისა!“ რომ. 11, 34.

ღმერთმა გამოაცხადა თავისი თავი იესო ქრისტეში, რომელიც არის

ერთადერთი, ეინც იცის ღმერთი. მათ. 11, 27; ლუკ. 10, 22; იოან. 7, 29; 8, 55; 10, 15.

რომელსაც უნახავს ღმერთი. იოან. 6, 46; 1, 18.

რომელიც არის მამის წიაღში და რომელმაც გამოგვიცხადა ჩვენ ღმერთი. მათ. 11, 27; ლუკ. 10, 22; იოან. 1, 18; 3, 2-13-34; 14, 7-9; 17, 6-26; 1 იოან. 5, 20.

რომელიც ერთია ღმერთთან. იოან. 10, 30-38; 12, 45; 14, 7-9; 17, 11. 22.

რომელშიც ხორციელად დაშვებულა ღმერთის ყოველივე სრულყოფილება. კოლას. 2, 9.

რომელიც არის უხილავი ღმრთის სახე. 2 კორ. 4, 4; კოლას. 1, 15; იოან. 14, 9; ებრ. 1, 3.

რომელიც არის ღმერთი, გამოცხადებული ხორციელად. 1 ტიმ. 3, 16; იოან. 1, 1-14.

იესო ქრისტემ გამოგვიცხადა

მამა ღმერთი. მათ. 11, 27; იოან. 1, 18; 17, 6, 26; 15, 15; 14, 7-9; 2 კორ. 4, 6; 1 იოან. 5, 20.

ღმრთის ნამდვილი თვისება. მათ. 5, 48; 6, 4; 6, 14-26-32; 7, 9-11; 10, 29; 18, 14-19; ლუკ. 6, 35-36; 11, 13; 12, 6-24-30; 15, 20; იოან. 3, 16-17; 8, 26; 16, 23-27; 2 იოან. 5, 20.

ღმრთის სიყვარული ადამიანის მიმართ. ლუკ. 15, 20; იოან. 3, 16; 14, 21-23; 16, 27; 17, 23.

თავის პიროვნებასა და თავის საქმეებში ღმრთის ჭეშმარიტი თვისება. იოან. 8, 9; 12, 45; 14, 7-9; საქმე. 10, 38; მათ. 14, 14; 15, 32; ლუკ. 9, 54-56; 23, 34; იოან. 13, 1; 15, 12-13; გალ. 2, 20; 1 იოან. 3, 16.

სჯულის და ღმრთის სიტყვის სულიერი აზრი. მათ. 5, 21; 7, 12; 15, 4-6; 22, 29-33; მარკ. 7, 6-13; 10, 3-9; 12, 35-37; ლუკ. 4, 16-21; 6, 27-31; 7, 27; 22, 37; 24, 25-27-45; იოან. 13, 34; 15, 12-17; 1 იოან. 2, 7-11.

ღმრთის მოძღვრება და სიტყვა. იოან. 3, 34; 7, 16; 14, 10-24; 17, 8.

ახალი მცნება. იოან. 13, 34; 15, 12; 1 იოან. 2, 8-10; 4, 21.

ის, რაც ღმერთმა ამცნო. იოან. 12, 49-50; ებრ. 1, 1-2.

ის, რაც მას ესმა ღმრთისგან. იოან. 8, 26-28-40; 15, 15.

თავისი სიყვარული, რომლითაც მისცა თავისი სიცოცხლე ქვეყნის გადასარჩენდ. მათ. 20, 28; იოან. 15, 13; გალ. 2, 20; ეფეს. 5, 2, 25; ტიტ. 2, 14; 1 იოან. 3, 16.

ზეციური სასუფეველის საიდუმლონი. მათ. 13, 11; მარკ. 4, 11; ლუკ. 8, 10; იოან. 15, 15.

განცხადება ღმრთის დიდებისა — არის იესო ქრისტეში. 2 კორ. 4, 4-6; კოლას. 2, 9.

იესო ქრისტე ეცხადება

თავის მორწმუნეებს და არა სოფელს. იოან. 14, 19-20.

იმას, ვისაც უყვარს იგი და ასრულებს მის მცნებებს. იოან. 14, 21.

„ჩვენ გონებაი ქრისტესი გვაქვს“. 1 კორ. 2, 16.

ღმერთმა სულიწმიდის მიერ

ყოველივე ასწავლა თავის მოციქულებს. ლუკ. 12, 12; იოან. 14, 26; 16, 13; 1 კორ. 2, 13; 12, 8.

გამოაცხადა ქრისტე ღმერთად მაცხოვრად. მათ. 16, 16-17; იოან. 15, 26; 16, 14-15; საქმე. 5, 31-32; 1 კორ. 12, 3; გალ. 1, 15-16; ეფეს. 3-5; 1 იოან. 5, 6.

გამოაცხადა თავისი საიდუმლონი. მათ. 13, 11; 1 კორ. 2, 9-11; ეფეს. 1, 9; 3, 4-9; კოლას. 1, 26; ებრ. 9, 8; 1 პეტ. 1, 12.

ასწავლა მორწმუნეებს ყოველივე. 1 იოან. 2, 20-27.

ღმერთი ეცხადება თვითველ მორწმუნე სულს

თავისი სულის მიერ. 1 კორ. 2, 10-11; 1 იოან. 3, 25; 4, 13.

ცოდვითა მიმტყვებელი მამა. რომ. 8, 15-16; გალ. 4, 6; 1 იოან. 3, 1.

სიყვარულის მომფენელი ჩვენს გულში სულიწმიდით. რომ. 5, 5; 1 იოან. 4, 12-16; იოან. 17, 26.

ლოცვაში. 2 ნეშტ. 15, 4; ფს. 144, 18; ეს. 55, 6; 58, 9; გამოცხ. 3, 20.

ლოცვის მსმენელი. დაბ. 35, 3; იობ. 33, 26; ფს. 3, 4; 16, 6; 19, 6; 33, 4; 80, 7; 98, 6; იერ. 33, 3; 1 იოან. 3, 22; 5, 14-15.

ღმერთი

ჰპირდება გამოცხადებას იმას, ვინც მას ეძებს. იგავ. 2, 1-5; 2 სჯ. 4, 29; 1 ნეშტ. 28, 9; 2 ნეშტ. 15, 2; იგავ. 8, 17; ეს. 45, 19; იერ. 29, 13; ეზეკ. 39, 7.

ჰპირდება გულის მიცემას, რომ იცნან იგი. იერ. 24, 7; 32, 39.

არის შემწე ჭირში. ფს. 45, 2.

იმყოფება ყოველ ჩვენგანთან. საქმე. 17, 27.

მორწმუნეთა ახლობელია. ფს. 33, 19; 118, 151; 144, 18; ეს. 55, 6.

იმყოფება მორწმუნეებთან. დაბ. 21, 22; 26, 28; ისუ ნვ. 1, 5; 3, 7-10; 2 ნეშტ. 15, 2; ფს. 45, 7; 120, 5; იერ. 1, 19; სოფ. 3, 15; ანგ. 2, 4; საქმე. 18, 10; მათ. 18, 20; 28, 20; გამოცხ. 3, 20.

ცხოვრობს (იმყოფება) მორწმუნეებში. 2 კორ. 6, 16; 1 კორ. 3, 16; 6, 19; ეფეს. 4, 6; 1 იოან. 4, 12-16.

ღმერთი ბევრ რამეს ფარავს ბრძენთა და მცოდნეთაგან და უცხადებს ჩვილებს. მათ. 11, 25; ლუკ. 10, 21.

ცნობა ღმრთისა ნიშნავს

ღმრთისგან შობას. 1 იოან. 4, 7; კოლას. 3, 10.

„რომელსა უყვარს ღმერთი, იგი ცნობილ არს მის მიერ“. 1 კორ. 8, 3; გალ. 4, 9.

სიყვარულს მოყვასისადმი. 1 იოან. 4, 7-8.

სიმართლის ქმნას ღარიბისა და მწუხარისადმი. იერ. 22, 16.

მისი მცნებების დაცვას. იოან. 2, 3. მისი შაბათის წმინდად დაცვას. ეზეკ. 20, 29.

ქრისტეს ცნობას. იოან. 8, 19; 14, 7-9; 16, 3.

ღმრთისა და ქრისტეს ცნობა არის საუკუნო ხსნა. იოან. 17, 3; 1 იოან. 5, 20; 2 პეტ. 1, 3.

შეცნობა ღმრთისა წმინდს ამა ქვეყნის უწმინდურობისგან. ეს. 11, 9; 2 პეტ. 2, 20.

მოწყალებასა და მშვიდობას. 2 პეტ. 1, 2.

ცნობა ქრისტესი

ამართლებს ცოდვილს ეს. 53, 1. მოგვანიჭებს ყოველივე იმას, რაც საჭიროა ცხოვრებისა და ღმრთის-მსახურებისთვის. 2 პეტ. 1, 3.

შეცნობა ღმრთისა ღმრთის შიშით იწყება. იგავ. 1, 7; 2, 5; 9, 10.

შ.ღ. უფრო სასიამოვნოა ღმრთისთვის, ვიდრე მსხვერპლი. ოს. 6, 6.

ღმრთის შეცნობის ძიება შეადგენს ადამიანის სიცოცხლის მიზანს. საქმე. 17, 26-27; ეკლ. 12, 15.

„არარაი სხუაი დავიდევ გულსა ჩემსა უწყებად თქუენდა, გარნა იესო ქრისტე და ესეცა ჯვარცმული“. 1 კორ. 2, 2.

ყოველივე მიმარჩნია ამაოებად ქრისტეს შეცნობასთან შედარებით. ფილიპ. 3, 7-8.

მორწმუნენი უნდა

ექებდნენ ღმრთის შეცნობას. 1 ნეშტ. 16, 11; 22, 19; 28, 9; ფს. 104, 4; ეს. 55, 6.

უნდა იზრდებოდნენ ღმრთის შეცნობაში. კოლას. 1, 10; 2 პეტ. 1, 2; 3, 18.

უნდა აღივსონ ღმრთის შეცნობით. კოლას. 1, 9.

უნდა იდიდებოდნენ იმით, რომ აქვთ ღმრთის ცნობა. იერ. 9, 23-24.

უნდა აღიდეგდნენ ღმერთს თავიანთი კეთილი საქმეებით. მათ. 5, 16. 44-45; 1 კორ. 6, 20; ფილიპ. 1, 11-20; 2, 15; 1 პეტ. 2, 9-12.

მორწმუნენი

აქვთ ღმრთის ცნობა. ფს. 9, 10; 35, 10; 138, 14; გალ. 4, 9; 1 კორ. 8, 3; 1 იოან. 2, 13-14.

იციან ქრისტე. იოან. 6, 69; 2 ტიმ. 1, 12; 1 პეტ. 1, 8.

იციან ღმრთის მადლი. კოლას. 1, 6; 2, 13; 3, 13; რომ. 6, 14.

იციან ღმრთის სიყვარული. რომ. 5, 8-10; ეფეს. 2, 4; 1 იოან. 3, 1; 4, 16.

იციან ღმრთის სიკეთე. ფს. 30, 21; 134, 3; 1 პეტ. 2, 3.

არ იქნებიან უნაყოფოდ ღმრთის ცნობაში. 2 პეტ. 1, 8.

აღიარებენ საქმეებს ღმრთისა და აღიდეგენ მის სასწაულებს. ფს. 26, 7; 33, 8; 43, 1; 45, 8-9; 56, 9-10; 58, 16; 65, 5-16; 76, 12; 78, 13; 88, 1; 101, 3-4; 144, 4-7-11-12; ეს. 63, 7; რომ. 15, 9.

ვეედრებიან ღმერთს, რომ იცნონ მისი ნება და მისი გზები. ფს. 5, 8; 24, 4-5; 26, 11; 85, 11; 118, 26-33; 142, 10.

მოციქულნი: პავლე და პეტრე ლოცულობენ, რომ მოგვეცეს ღმრთის ცნობა სულიწმიდის მიერ. ეფეს. 1, 17; კოლას. 2, 2; 2 პეტ. 1, 2.

რათა ჩვენ „მოვიწინეთ ერთობასა სარწმუნოებისასა და მეცნიერებასა ძისა ღმრთისასა“. ეფეს. 4, 13; კოლას. 2, 2.

იმათ, ვინც დაფუძნებულნი არიან სიყვარულში, შეუძლიათ იცნონ ქრისტეს სიყვარულის განუსაზღვრელობა, რომელიც აღემატება ყოველგვარ ცნობიერებას. ეფეს. 3, 18-21.

ვისაც აქვს ცნობა ღმრთისა

მას იმედი აქვს ღმრთისა. ფს. 9, 10. იმყოფება ღმრთის მფარველობის ქვეშ. 2 ნეშტ. 15, 2.

სარგებლობს წყალობითა და ღმრთის სიკეთით. ფს. 35, 10; გოდ. 3, 25.

მისას შეისმენს. ფს. 90, 14-15.

მას იხსნის ღმერთი. ფს. 90, 15.

„ცხონდნენ გულნი მათნი უკუნიით უკუნისამდე“, ფს. 21, 26; 68, 32; ამოს. 5, 4-6.

მორწმუნეებმა

ახლა მხოლოდ მცირედი იციან. 1 კორ. 13, 9-12

„ნეტარ არიან, რომელთა არა უხილავთ და ვპრწმენე“. 1 პეტ. 1, 8; იოან. 20, 29.

ხედავენ ღმრთის დიდებას არა პირდაპირ, არამედ „ვითარცა სარკითა“. 1 კორ. 13, 13; 2 კორ. 3, 18.

სარწმუნოებით ხედავენ უხილავს. 2 კორ. 4, 18;

უტკეირინ და ხედავენ უფალს სარწმუნოებით. ფს. 62, 1-2; ეს. 38, 11; საქმე. 2, 25; ფს. 15, 8; იოან. 6, 40; 8, 56; 20, 29; ებრ. 11, 13, 27.

ლოცულობენ, რომ სამუდამოდ უტკეირონ ღმრთის საკვირველ არსებას. ფს. 26, 4; 62, 2; ფილიპ. 3, 10.

*

ქრისტე გამოცხადდება თავისი დიდებით მეორედ მოსვლის ჟამს. მათ. 24, 30; მარკ. 13, 26; ლუკ. 21, 27; 1 ტიმ. 6, 14; 2 ტიმ. 4, 1; ტიტ. 2, 13; 1 პეტ. 1, 7-13; 4, 13.

ყველა იხილავს უფალს მეორედ მოსვლის ჟამს. ეს. 40, 5; 66, 18; მათ. 24, 30; ლუკ. 21, 27; გამოცხ. 1, 7.

მკვდრებით აღმგარი მორწმუნენი ზეტაში

დატკებებიან ქრისტეს დიდების ხილვით. იოან. 17, 24; 1 თეს. 4, 17; კოლას. 3, 4; 2 თეს. 1, 10; იუდ. 1, 24; ეს. 35, 2.

იხილავენ უფალს პირისპირ, როგორც არის იგი. იობ. 19, 26-27; ფს. 15, 11; 16, 15; ეს. 33, 17; მათ. 5, 8; 18, 10; 1 კორ. 13, 12; 1 იოან. 3, 2; გამოცხ. 22, 4.

იცნობენ უფალს, როგორც თვით იყვნენ ცნობილნი. 1 კორ. 13, 13.

იცნობენ ღმერთს და განაგრძობენ მის ცნობას. ოს. 63, 2, 20.

სიწმიდის გარეშე ვერაინ იხილავს უფალს. ებრ. 12, 14; იოან. 3, 3; 1 იოან. 3, 2-3.

უფალი ამბობს ესაიას პირით: მე გამოვეცხადე მათ, რომელნიც არ მეძებდნენ მე. რომ. 10, 20; ეს. 65, 1.

უფალი ამბობს: ერი ჩემი იცნობს სახელსა ჩემსა, სახლი ისრაელისა

იცნობს, რომ მე ვარ მისი ღმერთი. ეს. 52, 6; ეზეკ. 39, 22; გამ. 29, 46.

ეგვიპტემ უნდა იცნოს ღმერთი. ეს. 19, 21.

„მე გამოვეცხადები ხალხებს და ისინი გაიგებენ, რომ მე ვარ მათი ღმერთი“. ეზეკ. 38, 23.

ყველამ უნდა იცნოს ღმერთი. იერ. 31, 34; ებრ. 8, 11.

ყოველი ზორციელი, ყველა ხალხი იხილავს ღმრთის დიდებას. ეს. 40, 5; 66, 18.

კიდენი ქვეყანისანი იხილავენ ღმრთის მაცხოვარებას. ფს. 97, 2-3; ეს. 49, 6; 52, 10; ლუკ. 2, 30-32; საქმე. 13, 47.

ქვეყანა აივსება ღმრთის ცნობით, როგორც ზღვა ავსებულია წყლით. ეს. 11, 9; ამბაკ. 2, 14; იერ. 1, 34.

ღმერთი არის ნათელი და ნათლის მამა. 1 იოან. 1, 5; იაკ. 1, 17; ფს. 26, 1; ეს. 60, 19-20.

ქრისტე არის ქვეყნის ნათელი. ეს. 49, 6; ლუკ. 2, 32; იოან. 1, 9; 8, 12; 9, 5; 12, 46; 3, 19.

ღმერთმა გამოაბრწყინა ჩვენს გულეებში ნათელი, რომ განაცხადოს ღმრთის ცნობა. 2 კორ. 4, 6.

ისინი, ვისაც არა აქვთ ცნობა ღმრთისა

არ იცავენ მცნებებს. 1 იოან. 2, 4. არ უყვართ თავიანთი მოყვასი. 1 იოან. 4, 8-20.

ცოდავენ და ჩადიან ბოროტს. 1 იოან. 3, 6; 3 იოან. 1, 11.

ბიწიერნი

იქებენ თავს, რომ იციან ღმერთი, მაგრამ უარყოფენ მას თავისი

საქმეებით. ფს. 49, 16-17; ეს. 58, 2, 3-4. 56. იერ. 12, 2; ოს. 8, 1-4; 2 ტიმ. 3, 5; ტიტ. 1, 16; იუდ. 1, 4.

მათ არ იციან ღმერთი. გამ. 5, 2; მსაჯ. 2, 10; 1 მეფ. 2, 12; ეს. 1, 3; იერ. 2, 8; 4, 22; 5, 4; 9, 3; ოს. 4, 1; 5, 4; იოან. 7, 28; 8, 19. 55; 15, 21; 16, 3; 1 კორ. 15, 34; ეფეს. 2, 12; 1 თეს. 4, 5.

არ იციან ღმრთის ყოვლადღლიერება და სიბრძნე. იობ. 22, 13; ეს. 29, 15; სოფ. 1, 12; მათ. 22, 29; 2 პეტ. 3, 5.

არ იციან ღმრთის სიკეთე და განმგებლობა. იობ. 22, 13. 17-18; ფს. 9, 34; ეზეკ. 8, 12; 9, 9; ოს. 2, 8; სოფ. 1, 12; რომ. 2, 4.

არ იციან ღმრთის სამართალი. ფს. 9, 34; 49, 21-23; 93, 7; სოფ. 1, 12; მალ. 2, 16-17; 3, 14-15.

არ იციან ღმრთის გზები და სამართალი. იობ. 21, 14; 24, 13; 34, 27; ფს. 94, 10; ეს. 26, 10-11; იერ. 5, 4; 8, 7; ებრ. 3, 10.

უარყოფენ ღმრთის არსებობას. ფს. 9, 25; 13, 1; 52, 1; ეფეს. 2, 12.

არ იციან არც ღმერთი, არც ქრისტე. იოან. 8, 19; 16, 3.

სატანა ეწინააღმდეგება ღმრთის ცნობას. 2 კორ. 4, 4; 10, 5; 3 მეფ. 22, 22.

არ იციან ღმერთი იმიტომ, რომ ისინი არ ეძებენ მას. 2 ნეშტ. 12, 14; იობ. 35, 10; ფს. 13, 2-4; 52, 2-3; იერ. 2, 8; რომ. 3, 11.

არ აქცევენ ყურადღებას ღმრთის საქმეებს. იობ. 34, 27; ფს. 27, 5; ეს. 5, 12; 22, 11; 42, 20; რომ. 1, 20-21.

უარს ამბობენ ღმრთის ძიებასა და მის ცნობაზე. გამ. 5, 2; იობ. 21, 14-15; იერ. 9, 5-6; რომ. 1, 28-31.

ამ სოფელმა არ იცის

ღმერთი. იოან. 17, 25; 1 კორ. 1, 21; 1 იოან. 3, 1.

ქრისტე. იოან. 1, 10; 16, 3.

ჭეშმარიტების სული. იონ. 14, 6-7;

აღამიანმა

არ იცის საქმეები ღმრთისა. ფს. 91, 4-7; ეს. 5, 12.

იგი ვერ ცნობს ღმრთის საიდუმლოებებს. მათ. 13, 11; 16, 23; მარკ. 8, 33; 1 კორ. 2, 14; 4, 18.

ვინც არ სცნობს ღმერთს

პასუხს ვერ მისცემენ. რომ. 1, 20.

არიან უგუნურნი. ფს. 13, 1; 52, 1-2; იერ. 4, 22; 5, 4.

არიან უაზრონი. ფს. 91, 7; ეს. 1, 3.

არიან ბრმანი და გაბოროტებული ცოდვილები. ეს. 42, 20; 2 კორ. 4, 3-4; ეფეს. 4, 18.

თაყვანს სცემენ უცნობ ღმერთს. საქმე. 17, 23.

არიან კერპთაყვანისმცემლები. საქმე. 17, 23. 29-30; 14, 11-13; რომ. 1, 23; 1 კორ. 10, 20; გალ. 4, 8-9.

არიან ურწმუნო და უღმრთო. ფს. 9, 25-27; 58, 7; 93, 7; ეს. 29, 15; სოფ. 1, 12.

არიან ბოროტი. 1 მეფ. 2, 12; იერ. 4, 22; 9, 3.

ცხოვრობენ ცოდვებში და ჩადიან ყოველგვარ ბიწიერებას. ეს. 1, 3-4; 1 თეს. 4, 5; რომ. 1, 28-31.

ჩადიან სამარცხვინო ვნებებს. რომ. 1, 24-28.

უიმედონი არიან ამ ქვეყნად. ეფეს. 2, 12.

ღვენიან მორწმუნეებს. იოან. 15, 21; 16, 3.

იქ, სადაც არ არის ღმრთის ცნობა, გამეფებულია სიბნელე, კერძოთაყვანისმცემლობა და ყოველგვარი ბიწიერება; არ არის არც ჭეშმარიტება და არც მოწყალეობა. ოს. 4, 1-2; 5, 4; რომ. 1, 28-31; 2 თეს. 4, 5; ეფეს. 4, 18-19.

უგუნურები და უმადურნი იობ. 22, 17-18; ეს. 1, 3; 42, 19; იერ. 5, 4; 8, 7; ოს. 2, 8.

საშინელი სასჯელი და საუკუნო დაღუპვა მიუღიით მათ, ვინც არ სცნობენ ღმერთს. ფს. 9, 17; 78, 6; იერ. 10, 25; დან. 4, 25; ოს. 4, 6; რომ. 1, 28; 2 თეს. 1, 8.

მაგალითები იმათი, რომელთაც ღმერთი გამოეცხადა: მოსე გამ. 33, 11-18-23; 34, 5-8; რიცხ. 7, 89; 12, 8; 2 სჯ. 34, 10. აბრაამი. დაბ. 15, 1; 18, 1. იაკობი. დაბ. 32, 30; 46, 2. აბრაამი, ისაკი და იაკობი. გამ. 6, 3. მოსე, აარონი, ნადაბი და აბიუდი. გამ. 24, 9-10. ისრაელები სინაზე. 2 სჯ. 4, 12-33-36; 5, 4-22; ნემ. 9, 13. ისუ, ძე ნავესი. ისუ ნავ. 1, 6-9. აარონი. გამ. 4, 27; 1 მეფ. 2, 27. სამოელი. 1 მეფ. 3, 10-21. დავითი. 2 მეფ. 7, 8-16. იობი. იობ. 19, 25; 38, 1; 42, 5. სოლომონი. 3 მეფ. 3, 5; 2 ნეშტ. 1, 7; 3 მეფ. 9, 2; 2 ნეშტ. 7, 12. ესაია. ეს. 6, 5; იოან. 12, 41. ელია. 3 მეფ. 19, 11-18. ელისე. 4 მეფ. 6, 17. მიქია. 3 მეფ. 22, 19; 2 ნეშტ. 18, 18. დანიელი. დან. 7, 9. იოანე ნათლისმცემელი. მათ. 3, 16-17; მარკ. 1, 10-11; იოან. 1, 32. პეტრე, იაკობი და იოანე. მათ. 17, 1-6; მარკ. 9, 2-7; ლუკ. 9, 28-31. სტეფანე. საქმე. 7, 55-56. ანანია. საქმე.

9, 10-11. კორნელიოს ასისტავი. საქმე. 10, 3-4. პავლე. საქმე. 9, 4-6; 22, 7-8; 18, 9; 1 კორ. 9, 1; 2 კორ. 12, 1-4.

მაგალითები იმათი, რომელთაც არ იცოდნენ ღმერთი: ფარაონი. გამ. 5, 2. ელის შვილები. 1 მეფ. 2, 12. ისრაელი. ეს. 1, 3; იერ. 4, 22; ოს. 4, 1. მღვდლები. იერ. 2, 8. ფარისეელები. იოან. 8, 19-55. კორინთელნი. 15, 34. ეფესელნი. ეფეს. 2, 12.

შვილება

(შვილად გახდომა)

ძველ აღთქმაში შ. არის დმოკიდებულება ღმერთსა და მის ხალხს, ისრაელს, შორის. 2 მეფ. 7, 14.

ეს დამოკიდებულება ღმერთსა და მის ხალხს შორის ემყარება იმას, რომ ღმერთმა ისრაელი ამოირჩია და გამოყო თავისთვის. გამ. 4, 22; 14, 5; 2 სჯ. 7, 6; 32, 6; 3 მეფ. 8, 53; ეს. 64, 7.

შ. ხორციელდება ღვთაებრივი სიყვარულით, აღზრდით და მზრუნველობით. ოს. 11, 1-3; იერ. 31, 9; 2 სჯ. 4, 37; 10, 15.

ახალი აღთქმა შ-სკენ - ღმრთის შვილობისკენ - მოუწოდებს გარკვეულ ადამიანებს სახარების საშუალებით. ვინც რწმენით მიიღებს ღმრთის ბოძებულ შეწყალებას ქრისტეს მეოხებით, იგი მიიღებს ცოდვათა მიტევებას და შვილებრივ დამოკიდებულებას ღმრთისადმი, ე.ი. გახდება ღმრთის მამობრივი სიყვარულის საგანი, რომელსაც უფლება ექნება გახდეს მამის ცხოვრების თანამონაწილე (შდრ. იგაევი ძე

შეცთომილზე). ეფ. 1, 5; გალ. 3, 26; 4, 4; იოან. 1, 12; მათ. 6, 9; რომ. 8, 15-17.

შინაგანად ეს დამოკიდებულება ეფუძნება სულიწმიდის წყალობას, რომელიც სულიერად აერთიანებს მორწმუნეს ღმრთის ბუნებასთან და სიყვარულით ნერგავს ღვთაებრივ ცხოვრებას მის გულში. გალ. 4, 6; რომ. 8, 14; 1 იოან. 4, 7.

ღმრთის მიმართ შვილებრივი დამკიდებულების შედეგი არის სიხარული და მორჩილება ღმრთისა, რწმენა იმისა, რომ ცაშია მისი წილი მემკვიდრეობა, რომლის მიღებით ღმრთისშვილება მიაღწევს თავის სრულყოფას. მათ. 5, 48; 1 იოან. 3, 29; 5, 14; 1 პეტ. 1, 14; 2, 2; რომ. 8, 23.

შ. დაწესებულია. იოან. 1, 12-13; 2 კორ. 6, 18.

შ. ნაწინასწარმეტყველება. ეს. 43, 6-7; 56, 5; იერ. 3, 4-19; 31, 1.

შ. ღმრთის აღთქმით. ფს. 89, 26; იერ. 3, 4-19; რომ. 9, 8; გალ. 3, 29; 4, 28.

შ. გვეძლევა ღმრთის წყალობით. ეს. 63, 7-8, 16; რომ. 4, 16; ეფეს. 1, 5-6, 11; იაკ. 1, 18; 1 იოან. 3, 1.

შ. ჩვენ შევიძინეთ იესო ქრისტეს მიერ. იოან. 1, 12; გალ. 4, 4-5; ეფეს. 1, 5; ებრ. 2, 10-13; ეს. 8, 18.

შვილებას ადამიანი მიიღებს იესო ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებით. იოან. 1, 12; გალ. 3, 7-26; 1 იოან. 5, 1.

შ. არის იესო ქრისტეს მიერ ჩვენი გამოხსნის შედეგი. გალ. 4, 5; ტიტ. 2, 14.

შ. არის ახალი შობის ნაყოფი. ებკ. 11, 19-20; იოან. 1, 12-13; 2 კორ. 6, 17-18.

მორწმუნენი იღებენ შვილების სულს. რომ. 8, 15; გალ. 4, 6.

სულიწმიდა იძლევა შვილების მოწმობას მორწმუნეებში. რომ. 8, 16; გალ. 4, 6.

შვილებას უნდა მიჰყავდეს ადამიანი

ღმრთის მორჩილებისაკენ. 1 პეტ. 1, 14.

ძმური სიყვარულისკენ. 1 იოან. 3, 10; 4, 7.

მოწყალებისაკენ. მათ. 5, 44-45; ლუკ. 6, 35-37.

შეცოდებათა პატიებისაკენ. მათ. 6, 14.

მშვიდობისმყოფელობისკენ. მათ. 5, 9.

ყველა ადამიანის სიყვარულისაკენ. მათ. 5, 44-45.

ლოცვისაკენ. მათ. 7, 7-11.

ღმრთის იმედისაკენ. მათ. 6, 26-32.

სიწმიდისაკენ. 2 კორ. 6, 17-18; 7, 1; ფილიპ. 2, 15; 1 იოან. 3, 2-3; იოან. 5, 18.

ღმრთის მიმსგავსებისაკენ. მათ. 5, 44-48; ეფეს. 5, 1.

ღმრთის დიდებისაკენ კეთილი საქმეებით. მათ. 5, 16.

*

შვილება განდევნის მონურ შიშს. რომ. 8, 15; გალ. 4, 5-7.

შ. არის უპირატესობა მორწმუნეთა. იოან. 1, 12; 1 იოან. 3, 1-2.

შ. აცხადებს ღმრთის ჩვენდამი სიყვარულს. იერ. 31, 1-3; 1 იოან. 3, 1.

მორწმუნენი შვილების გამო

არიან იესო ქრისტეს ძმანი. მათ.

12, 49; 25, 40; იოან. 20, 17; 1 კორ. 9, 5; ებრ. 2, 11-12; ფს. 22, 22.

არიან ღმრთის მემკვიდრენი. რომ. 8, 17; გალ. 3, 26-29; 4, 7; ეფეს. 3, 6; კოლას. 1, 12; გამოცხ. 21, 7.

არიან ქრისტეს თანამემკვიდრენი. რომ. 6, 16.

შეადგენენ ღმრთის მამობრივი მზრუნველობის საგანს. 2 სჯ. 8, 5; 2 მეფ. 7, 14; იგავ. 3, 11-12; ებრ. 12, 5-10.

შეადგენენ ღმრთის სიყვარულისა და მოწყალების საგანს. იერ. 31, 1-9-20.

მიიღებენ ახალ სახელს. ეს. 56, 5; გამოცხ. 2, 17; 3, 12.

უწოდებენ ღმერთს თავის მამას. ეს. 63, 16; იერ. 3, 4; მათ. 6, 9; ლუკ. 11, 2; რომ. 8, 15; გალ. 4, 6.

იხილავენ ღმერთს მისი მოსვლის უამს. 1 იოან. 3, 2.

„რომელნი სულითა ღმრთისაითა ვლენან, ესენი არიან შვილნი ღმრთისანი“. რომ. 8, 15.

სიპართლის ქმნა და სიყვარული მოყვასისადმი არის ნიშანი ღმრთის შვილებისა. 1 იოან. 3, 10.

მორწმუნენი მოელიან ღმრთის შვილების შედეგებს. რომ. 8, 19-23; 1 იოან. 3, 2.

მოსწავება შვილებისა

იოსების შვილები. დაბ. 48, 5.

მოსე. გამ. 2, 10.

ესთერი. ესთ. 2, 7.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ისრაელი. გამ. 4, 22; სოლომონი. 1 ნეშტ. 28, 6; წარმართები. რომ. 9, 9-26; 11, 24; ოს. 11, 1; რომ. 9, 4.

შვილი

შ. ღმრთის საჩუქარია. დაბ. 20, 17-18; 25, 21; 29, 33; 30, 6-17-22; 33, 5; 48, 8-9; 1 მეფ. 1, 27; 1 ნეშტ. 28, 5; ფს. 112, 9; ფს. 126, 3.

შვილის კალღებულებანი

ღმრთის სჯულის (სამართლის) დაცვა. 2 სჯ. 30, 2; იგავ. 28, 7.

ღმრთის შიში. 2 სჯ. 31, 13; ფს. 33, 11.

მშობლების პტივისცემა და შიში. გამ. 20, 12; ლევიტ. 19, 3; 2 სჯ. 5, 16; მათ. 15, 4; 19, 19; მარკ. 7, 10; 10, 19; ლუკ. 18, 20; ეფეს. 6, 2; ებრ. 12, 9.

მორჩილება მშობლებისადმი. იგავ. 6, 20-21; 7, 1-3; ეფეს. 6, 1; კოლას. 3, 20.

მშობლების დარიგების გულმოდგინედ და ყურადღებით მიღება. იგავ. 1, 8; 3, 1; 4, 1. 20-21; 5, 1-2; 6, 21; 13, 1; 23, 22.

ზრუნვა მშობლებზე. დაბ. 45, 9-12; 47, 11-13; 1 მეფ. 22, 3-4; 1 ტიმ. 5, 4.

მოხუცებულთა პატივისცემა. ლევიტ. 19, 32; იგავ. 23, 22; 1 პეტ. 5, 5.

„მოიხსენე დამბადებელი შენი ღლეთა შინა სიჭაბუკისა შენისათა“. ეკლ. 12, 1.

მშობელთა მორჩილი შვილები

ახარებენ მშობლების გულს. იგავ. 10, 1; 15, 20; 23, 15. 24-25; 27, 11; 29, 3.

დალოცვილი იქნებიან. გამ. 20, 12; 2 სჯ. 5, 16; იერ. 35, 18-19; იგავ. 3, 1-4; 4, 10-12; ეფეს. 6, 1-3.

*

შვილების პატივისცემა მშობლებისადმი სასიამოვნოა ღმრთისთვის. კოლას. 3, 20; 1 ტიმ. 5, 4.

ღმრთის ქება გამოდის ჩვილთა ბავთვადან. ფს. 8, 2; მათ. 21, 15-16.

ქრისტე იყო მაგალითი შვილებისათვის. ლუკ. 2, 51; იოან. 19, 26-27.

ქრისტეს უყვარდა და აკურთხებდა ყრმებს. მათ. 19, 13-15; მარკ. 10, 13-16; ლუკ. 18, 15-16.

მაცხოვარმა თქვა. ნუ უშლით ყრმებს ჩემთან მოსვლას. მათ 19, 14; მარკ. 10, 14; ლუკ. 18, 15.

მაცხოვარმა თქვა: „რომელმან შეიწყნაროს ერთი ყრმა სახელითა ჩემითა, მე შემიწყნარებს“. მათ. 18, 5; მარკ. 9, 37; ლუკ. 9, 48.

ისინი, ვინც მიემსგავსებიან ყრმებს, დაიმკვიდრებენ ზეცის სასუფეველს. მათ. 18, 3; 19, 14; მარკ. 10, 14; ლუკ. 18, 16.

ჩვენ ყველანი მსგავსი უნდა გავხდეთ ყრმებისა. მათ. 18, 3-4; მარკ. 10, 15; ლუკ. 18, 17; 1 კორ. 14, 20; 1 პეტ. 1, 14.

ახლადმოქცეულნი მსგავსნი არიან ყრმებისა. 1 კორ. 3, 1-2; ეფეს. 4, 14; ებრ. 5, 12-13; 1 პეტ. 2, 2.

შეგონებანი ღირსეულ შვილებად ყოფნისა. ფს. 33, 11; იგავ. 6, 20-23; 7, 1-3; 8, 32-33; 19, 27; 23, 15-35; 27, 11; ეფეს. 6, 1; კოლას. 3, 20.

შვილები, რომელნიც არ ემორჩილებიან მშობლებს

ურჩნი არიან. რომ. 1, 30; 2 ტიმ. 3, 2.

სძულთ მშობლები. იგავ. 15, 5-20; ეზეკ. 22, 7.

წყევლიან მათ. იგავ. 30, 11. ამცირებენ მშობლებს. იგავ. 19, 26. არიან მშობლებისთვის უბედურება.

იგავ. 19, 13. აყენებენ მშობლებს მწუხარებას. იგავ. 10, 1; 17, 21-25.

არა აქვთ მოხუცებულთა პატივისცემა. ეს. 3, 5.

მუქარა, წყველა და სასჯელნი იმ შვილებს, რომელნიც

აბოროტებენ მშობლებს. 2 სჯ. 27, 16; ეზეკ. 22, 7-15.

არ უკერებენ მშობლებს. 2 სჯ. 21, 18-21.

დასცინიან მშობლებს. იგავ. 30, 17.

აგინებენ მშობლებს. გამ. 21, 17; ლევიტ. 20, 9; იგავ. 20, 20; მათ. 15, 4; მარკ. 7, 10.

სცემენ მშობლებს. გამ. 21, 15. დასცინიან მოხუცებულს. 4 მეფ. 2, 23-24.

არიან ლოთები და გარყვნილნი. 2 სჯ. 21, 20-21.

მორჩილი შვილები
 მაგალითები: სემი და იაფეთი. დაბ. 9, 23-27; იაკობი. დაბ. 28, 7; იუდა. დაბ. 44, 31-34; იოსები. დაბ. 45, 9-13; 46, 29; 47, 12-30; რააბი. ისუ. ნაე. 2, 13; იეფთავს ქალიშვილი. მსაჯ. 11, 34-36; სამუელი. 1 მეფ. 3, 19; დავითი. 1 მეფ. 17, 20; 22, 3; ოსია. 2 ნეშტ. 34, 3; ესთერი. ესთ. 2, 20; სოლომონი. 3 მეფ. 2, 19; ელიუსი. იობ. 32, 4-6; შვილები იონადაბისა. იერ. 35, 6-8; დანიელი. დან. 1, 8; ტიმოთე. 2 ტიმ. 3, 15.

დაუმორჩილებელი შვილები: კაენი.

დაბ. 9, 21-25; ესავი. დაბ. 26, 34-35; შეილები ელისა. 1 მეფ. 2, 12. 23-25; შეილები სამუელისა. 1 მეფ. 8, 3; აბესალომი. 2 მეფ. 15, 10; აღონია. 3 მეფ. 1, 5; ბეთელის ყრმები. 4 მეფ. 2, 23-24; აღრიმელეჟი და სარასარი. 4 მეფ. 19, 37.

შთამომავლობა, ნათესავნი

ისრაელნი აღირიცხებოდნენ შთამომავლობათა მიხედვით. 2 ნეშტ. 31, 19.

ადგენდნენ შთამომავლობათა წიგნებს. 2 ნეშტ. 12, 15; ნემ. 7, 5.

შ. იესო ქრისტესი

ნახსენებია. მათ. 1, 1-17; ლუკ. 3, 23-38.

მისი წარმოშობა იუდას ტომიდან. ებრ. 7, 14.

გადატანითი მნიშვნელობით

წმიდათა მოხსენიება ცხოვრების წიგნში. ლუკ. 10, 20; ებრ. 12, 23; გამოცხ. 3, 5.

შიშვილი

დედამიწაზე აგზავნის ღმერთი. ფს. 104, 16.

ცოდვების გამო. ლევიტ. 26, 21-26; გოდ. 4, 4-6.

ღმრთის ერთ-ერთი ოთხ მძიმე სასჯელთაგანია. ეზეკ. 14, 21.

მიზეზები

ღმრთის მადლის, კურთხევის, დაყოვნება. ოს. 2, 8-9; ანგ. 1, 6.

უწყვიმრობა. 3 მეფ. 17, 1; იერ. 14, 1-4; ამოს. 4, 7.

მარცვლის ჩაღობა მიწაში. იოველ. 1, 17.

მწერები. 2 სჯ. 28, 38, 42; იოველ. 1, 4.

მტრის თავდასხმები. 2 სჯ. 28, 33, 51-53.

ხშირად დიდხანს გრძელდება. დაბ. 41, 27; 4 მეფ. 8, 1-2.

შიშვილის დროს ჭამდნენ

გარეულ მცენარეებს. 4 მეფ. 4, 39-40.

ვირის ხორცს. 4 მეფ. 6, 25.
აღამიანის ხორცს. ლევიტ. 26, 29; 4 მეფ. 6, 28-29.

*

შიშვილის დროს ღმერთი ზრუნავს თავის ხალხზე. 3 მეფ. 17, 4-9; იობ. 5, 20; ფს. 32, 19; 36, 19.

შიშვილი ხალხთო წერილში

აბრაამის დროს. დაბ. 12, 10.
ისაკის დროს. დაბ. 26, 1.
იოსების დროს. დაბ. 41, 53-56.
მსაჯულთა ეპოქაში. რუთ. 1, 1.
დავითის დროს. 2 მეფ. 21, 1.
აქაბის დროს. 3 მეფ. 17, 1; 18, 5.
ელისეს დროს. 4 მეფ. 4, 38; 8, 1.
სამარიოს ალყის დროს. 4 მეფ. 6, 25.

იერემიას დროს. იერ. 14, 1.
იერუსალიმის ალყის დროს. 4 მეფ. 25, 1-3.

ტყვეობის შემდეგ. ნემ. 5, 3.
კლავდიუსის დროს. საქმე. 11, 28.
იერუსალიმის დაქცევის წინ. მათ. 24, 7.

*

ებრაელთა განახლებულ სამეფოში

შიშვილი აღარ იქნება. ეზუკ. 36, 28-30.

წინასახე შიშვილისა: კერპთა მოსპობა. სოფ. 2, 11.

შიშვი

ბიწიერ აღამიანთა შიში არაა ღმრთის შიში. დაბ. 20, 11; ფს. 35, 1-2. იგავ. 1, 29; ეს. 57, 11.

შიში არის

შ. აღამიანთაგან. დაბ. 4, 14; ისუ ნავ. 2, 9; 1 მეფ. 15, 24; იოან. 9, 22; 19, 8.

ღმრთის მსჯავრის შ. ეს. 2, 19; ეზუკ. 26, 16; დან. 5, 6; ფს. 2, 5; ლუკ. 21, 26; გამოცხ. 6, 16.

სიკედლის შ. 1 მეფ. 5, 11; იობ. 18, 11-14; ფს. 73, 19.

საუკუნო სასჯელის შ. ეს. 33, 14; საქმე. 24, 26; ებრ. 10, 27.

*

შ. სამძიმოა. გამ. 15, 16; იობ. 15, 21-24; ლუკ. 21, 26.

შ. დამნაშავე სინდისის შედეგია. დაბ. 3, 8; იობ. 15, 21; ფს. 52, 5; 6; იგავ. 28, 1; მათ. 27, 34.

შ. მოიცავს ბიწიერ აღამიანებს. იობ. 18, 11; 20, 25; 27, 20; ფს. 2, 5; 13, 5; 52, 5; იერ. 4, 9.

შ. მოვლინება ღმრთისგან როგორც სასჯელი. ლევიტ. 26, 16-18; 2 სჯ. 28, 20. 63-67; 1 მეფ. 14, 15; იერ. 20, 4-5; 46, 5; 48, 44; 49, 5-29; ეზუკ. 26, 6.

შ. მოვლენილი ღმრთისგან თავისი ერის მტერთადმი. დაბ. 35, 5; გამ. 15, 16; 23, 27; სჯ. 2, 25; 7, 23; 11, 25; ისუ ნავ. 2, 9; 1 მეფ. 5, 11; 2 ნეშტ. 14, 14; 17, 10; 20, 29; ფს. 52, 5; 82, 14-16; იერ. 32, 21.

შ. სრულდება. იგავ. 1, 27; 10, 24. ღმერთი დასცინის შიშს. იგავ. 1, 26.

მორწმუნეებს

არ უნდა ჰქონდეთ არავითარი შიში აღამიანთა მიმართ. 2 სჯ. 31, 6-8; ისუ ნავ. 1, 9; 1 ნეშტ. 22, 13; 28, 20; იგავ. 3, 25; ეს. 8, 12; 41, 10-13; 43, 1; 51, 7-12; იერ. 1, 8; 30, 10; 46, 27; ეზუკ. 2, 6; მათ. 10, 26; ლუკ. 12, 7-32; იოან. 14, 27.

არ უნდა ჰქონდეთ არავითარი შიში იმათ მიმართ, რომელთაც შეუძლიათ მოკლან მხოლოდ სხეული. მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 4; 1 პეტ. 3, 14.

მორწმუნეებს ღმერთი იფარავს შიშისაგან. ლევიტ. 26, 6; ფს. 3, 6; 22, 4; 26, 1; 45, 2; 90, 5; იგავ. 1, 33; 3, 24-26; ეს. 12, 2.

მორწმუნეები დაცულნი არიან აღამიანთა შიშისგან ღმრთისადმი მათი იმედის გამო. ფს. 26, 1; 45, 1-2; 55, 3-4. 11; 117, 6; ეს. 50, 7-9; ებრ. 13, 6.

მორწმუნეები ზოგჯერ გამოიცდებიან შიშით. იობ. 4, 14; 30, 15; ფს. 30, 13; 54, 4-5.

მორწმუნეები გამოხსნილნი არიან შიშისგან. ფს. 33, 4.

მაგალითები შიშისა: აღამი. დაბ. 3, 10; კაენი. დაბ. 4, 14; იაკობის მტრები. დაბ. 35, 5; ეგვიპტელნი. გამ. 14, 25; იერიქონის მცხოვრებნი. ისუ ნავ. 2, 9; მაღიამელები. მსაჯ. 7, 21; ფილისტიმელები. 1 მეფ. 5, 11; 14, 15-20; საული. 1 მეფ. 28, 5-20; აღონიას სტუმრები. 3 მეფ. 1, 49; ასურელნი. 4

მეფ. 7, 6; ეთიოპელნი. 2 ნეშტ. 14, 14; იუდას მტრები. 2 ნეშტ. 17, 10; ამანი. ესთ. 7, 6; აქაზი. ეს. 7, 2; ვალტასარი. დან. 5, 6; პილატე. იოან. 19, 8; ფელიქსი. საქმე. 24, 26.

შიში ღმრთისა

ნამცნებია. ლევიტ. 19, 32; 2 სჯ. 6, 13; 8, 6; 10, 12-20; 13, 4; ისუ ნავ. 24, 14; 1 მეფ. 12, 24; 4 მეფ. 17, 36-39; 1 ნეშტ. 16, 30; ფს. 21, 23-24; 32, 8; 33, 9; იგავ. 3, 7; 24, 21; ლუკ. 5, 7; 12, 15; ეს. 8, 13; მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 5; 1 პეტ. 2, 17; გამოცხ. 14, 7.

არის

ღმრთის საჩუქარი. იერ. 32, 39-40. სიბრძნის დასაწყისი. ფს. 110, 10; იგავ. 1, 7; 9, 10. სიბრძნე. იობ. 18, 28; იგავ. 15, 33. ცხოვრების წყარო. იგავ. 14, 27. საუნჯე. ეს. 33, 6. ბოროტების უარყოფა. იგავ. 8, 13. წმინდა. ფს. 18, 10. მოკრძალებულება. ებრ. 12, 9-28.

*

ღმრთის შიში და მისი მცნებების აღსრულება, ეს არის ადამიანის მოვალეობა. 2 სჯ. 8, 6; ეკლ. 12, 15. ღმრთის სიტყვა გეასწავლის ღმრთის შიშს. 2 სჯ. 4, 10; 17, 19; იგავ. 2, 1-5.

ღმრთის შიშის მიზეზები

დიდებულება და ყოვლადძლიერება ღმრთისა. 2 სჯ. 10, 12-17; 28, 58; 1 ნეშტ. 16, 25; იობ. 13, 11; 37, 23-24; ფს. 88, 7; 95, 4; 98, 1; იერ. 5, 22; 10, 6-7; მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 5. 21. ბიბლიის ლექსიკონი.

ღმრთის საკვირველი საქმეები. გამ. 15, 11; ისუ ნავ. 4, 23-24; 1 მეფ. 12, 24; 4 მეფ. 17, 36.

ღმრთის სიწმიდე. გამ. 15, 11; გა-მოცხ. 15, 4.

ღმრთის სიკეთე. 1 მეფ. 12, 24.

ღმრთის მსჯავრი. ფს. 75, 7; 118, 120; გამოცხ. 14, 7; 15, 4.

*

ღმერთიარის უზენაესი მსაჯული. ფს. 57, 11; 95, 9-13; ეს. 33, 22; იოველ. 3, 12; საქმე. 17, 31; რომ. 2, 16; 2 კორ. 5, 10-11; 2 ტიმ. 4, 1; 1 პეტ. 1, 17; 4, 5.

ღმერთს შეუძლია დალუპოს ადამიანის სულიცა და ხორციც. მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 5.

მისი რისხვა მრისხანეა. ფს. 2, 12; 75, 7; 77, 49; 87, 16; 90, 7-11; ეს. 13, 3-8; ნაუმ. 1, 6.

საშინელია ცოცხალი ღმერთის ხელში ჩაეარდნა. იოველ. 2, 11; ებრ. 10, 31.

ღმრთის შიში საჭიროა

ღმრთის პატივისცემისთვის. ფს. 5, 7-8; 88, 7-8.

ღმრთისმსახურებისთვის. 2 სჯ. 6, 13; 10, 20; 1 მეფ. 12, 24; ფს. 2, 11; ებრ. 12, 28.

ჩვენი ხსნისათვის. ფილიპ. 2, 12; იგავ. 28, 14.

ღმრთის მცნებების დაცვისთვის. 2 სჯ. 6, 24; 8, 6; 10, 12-13; 28, 58.

ცოდვისაგან განშორებისთვის. გამ. 20, 20; ფს. 4, 4; იგავ. 14, 16; 16, 6; იობ. 1, 8; 2, 3.

სრული სიწმინდის მიღწევისთვის. 2 კორ. 7, 1.

სამართლიანად სამართავად. გამ. 18, 21; 2 მეფ. 23, 3.

სამართლიანად განსასჯელად. 2 ნეშტ. 19, 6-9.

*

მორწმუნეებს აქვთ შიში ღმრთისა. ეზრა. 9, 4; ნემ. 1, 11; ფს. 65, 16; 117, 4; 118, 38; 134, 20; მალ. 3, 16; 2 კორ. 7, 1; ებრ. 12, 28; გამოცხ. 19, 5.

მორწმუნენი ხარობენ ღმრთის შიშში. ფს. 2, 11.

მორწმუნეთა შიში ღმრთისა არ არის მონური შიში. რომ. 8, 15; 1 იოან. 4, 18.

ისინი, ვისაც აქვთ ღმრთის შიში

არიან მოსაწონი ღმრთისა. საქმე. 10, 35; ებრ. 12, 28.

ღმრთის საყვარელნი არიან. ფს. 146, 11.

შეადგენენ საგანს ღმრთის სიკეთისა და სიყვარულისა. ფს. 30, 19-20; 102, 11-13.

მიიღებენ ღმრთის მოწყალებას. ფს. 102, 17; ლუკ. 1, 50.

მათსა დაიჯერებს ღმერთი. ფს. 144, 19.

მათ დაიფარავეს ღმერთი. ფს. 84, 9-10.

განთავისუფლებულნი არიან ღმრთის მიერ. ფს. 144, 19.

განშორდებიან ბოროტს. იგავ. 16, 6.

მიენდობიან ღმერთს. იგავ. 14, 26.

მათ არ უნდა ეშინოდეთ კაცისა. 2 სჯ. 1, 29; ეს. 8, 12-13; 51, 7-12; იერ. 1, 8; ეზეკ. 2, 6; მათ. 10, 28; ლუკ. 1, 74; 12, 4; ებრ. 13, 6; 1 პეტ. 3, 14.

მოიქცეით ყველაფერში ღმრთის შიშით. 2 ნეშტ. 19, 9; ეფეს. 5, 21; კოლას. 3, 22.

იქონიეთ ღმრთის შიში და მოერიდეთ ბოროტს. 2 სჯ. 14, 23; ისუ ნავ. 4, 24; იგავ. 3, 7; 23, 17; 1 პეტ. 1, 17.

ილოცეთ, რომ მოგვეცეთ ღმრთის შიში. ეს. 85, 11.

ასწავლეთ თქვენს შვილებს შიში ღმრთისა. 2 სჯ. 31, 13.

ასწავლეთ სხვებს შიში ღმრთისა. ფს. 33, 9-12.

ნეტარია ის, ვისაც აქვს შიში ღმრთისა. ფს. 111, 1; 127, 1.

კურთხევა, რომელიც დაპირებულია ღმრთის შიშის მქონებელთათვის. 2 სჯ. 5, 29; 6, 24; ფს. 24, 12-14; 33, 9; 60, 5; 127, 1-4; 144, 19; იგავ. 10, 27; 15, 16; 19, 23; 22, 4; ეკლ. 7, 18; 8, 12; ეს. 66, 2; მალ. 4, 2; ლუკ. 1, 50.

ბიწიერ ადამიანებს არ აქვთ შიში ღმრთისა. ფს. 35, 2; 54, 10; იგავ. 1, 29; ეს. 57, 11; იერ. 44, 10; მალ. 1, 6; რომ. 3, 18.

სასჯელი ღმრთის შიშის უქონლობისთვის. იერ. 2, 19; იგავ. 1, 29-31.

მთელი ქვეყანა აივსება ღმრთის შიშით. ფს. 66, 6; ეს. 59, 19.

ღ მ რ თ ი ს შ ი შ ი ს მ ა - გ ა ლ ი თ ე ბ ი : აბრაამი. დაბ. 22, 12; იოსები. დაბ. 39, 9; 42, 18; გონიერნი დედანი. გამ. 1, 17; ფარაონის მსახურნი. გამ. 9, 20; ისრაელნი. გამ. 14, 31; მეთ. 12, 18; ეზრა. 9, 4; აბდია. 3 მეთ. 18, 3-12; ნემია. ნემ. 5, 15; ანანია. ნემ. 7, 2; იობი. იობ. 1, 1-8; 23, 15; იონა. იონ. 1, 9; სვიმეონი. ლუკ. 2, 25; პირველი ქრისტიანები. საქმე. 9, 31; კორნელიოს ასისტავი. საქმე. 10, 2; ნოე. ებრ. 11, 7.

შობა

იესო ქრისტესი. მათ. 1, 18-25; ლუკ. 2, 4-7.

იოანე ნათლისმცემლისა. ლუკ. 1, 57-58.

შრომა

შ. შემოქმედის. დაბ. 1, 1, 27-28-31; 2, 15.

შ. განუწყვეტელი. იოან. 5, 17; 9, 4.

შ. ერთხელ და სამუდამოდ ჩათვლილია ადამიანის მოვალეობად. გამ. 20, 9; 1 თეს. 4, 11; ეფ. 4, 28; 2 თეს. 3, 10; იგავ. 6, 6; 18, 9.

იგი დამძიმებულია

ცოდვის ჩადენის გამო წყევლით. დაბ. 3, 17-19; იობ. 7, 1-3.

ადამიანის მანკიერებით. გამ. 1, 11-14; 2, 23; გოდ. 1, 3; იაქ. 5, 4.

იგი დაფასებულია ღმრთის თვალში იესოსა და მოციქულთა მაგალითით. მათ. 20, 28 (შდრ. ფეხის დაბანა. იოან. 13, 5); იოან. 9, 4; საქმე 18, 3 (მოციქული პავლე - ხელოსანი); 1 თეს. 3, 8.

ღვთისმსახურება შ-ა. კოლას. 3, 23; ეფ. 6, 5-7; 1 პეტ. 4, 10.

კურთხეულია

ამქვეყნად. ეკლ. 3, 22; 5, 11; იგავ. 10, 4; 12, 11; 13, 4; ფს. 127, 2.

იმქვეყნად. გამოცხ. 14, 13; ებრ. 4, 10.

სულიერი შრომა

საკუთარ სულზე. ლუკ. 13, 24; მათ. 6, 20; 16, 26; ფილიპ. 2, 12; 2 პეტ. 1, 10; ებრ. 4, 11.

სხვებზე. მათ. 9, 38; 1 კორ. 3, 6-8; კოლას. 4, 12; 1 ტიმ. 5, 17; 2 ტიმ. 2, 15; 1 თეს. 1, 3; 5, 12; გამოცხ. 2, 2.

არ არის ამაო. იოან. 15, 16; 1 კორ. 15, 58.

*

შ. ნამცნებია. გამ. 20, 9; 2 სჯ. 5, 13; ეკლ. 9, 10; 11, 6; რომ. 12, 11; ეფეს. 4, 28; 1 თეს. 4, 11; 2 თეს. 3, 11-12.

შ. მოეთხოვებოდა ადამიანს აგრეთვე მის პირველ დაცემამდე. დაბ. 2, 15.

შ. არ შეიძლება შაბათს. გამ. 20, 10; ლევიტ. 23, 3; 2 სჯ. 5, 14; იერ. 17, 29.

შრომა საჭიროა

დასაკმაყოფილებლად

ჩვენს საკუთარ საჭიროებათათვის. იგავ. 27, 23-27; საქმე. 20, 34; 1 თეს. 2, 9; 4, 11-12; 2 თეს. 3, 8.

სხვების საჭიროებათათვის. საქმე. 20, 34-35; ეფეს. 4, 28.

შრომა აძლევს ადამიანს

ემყოფილებას. იგავ. 13, 4-11; 20, 3; 21, 5; 28, 19.

კეთილდღეობასა და მოსვენებას. იგავ. 31, 21; ეკლ. 5, 12.

ოჯახურ სიხარულს. იგავ. 31, 28-29.

პატივს. იგავ. 12, 24; 22, 29; 31, 23-31.

*

ღმრთის მოშიში ადამიანის შრომა წარმატებითი იქნება. ფს. 127, 2.

თავისი შრომით სარგებლობა არის ღმრთის ნაბოძარი საქმე. ეკლ. 2, 24; 5, 18-19.

ღმერთი აკურთხებს მორწმუნის შრომას. 2 სჯ. 14, 29; 15, 10; 28, 1-6-12; იობ. 1, 10; ფს. 89, 17.

იშრომეთ არა დასაღუპავი საკვებისათვის, არამედ საკვებისათვის, „რომელი ჰგეის ცხოვრებად საუკუნოდ“. იოან. 6, 27.

ღირს არს მუშაკი (მშრომელი) თავისი სასყიდლისა. მათ. 10, 10; ლუკ. 10, 7; 1 ტიმ. 5, 18; 2 სჯ. 24, 15.

შრომას მოაქვს სარებლობა. იგავ. 14, 23.

მშრომელმა მიწისმოქმედმა პირველმა უნდა მიიღოს ნაყოფი. 2 ტიმ. 2, 6.

გააკეთე ყოველივე, რის გაკეთებაც შეგიძლია. ეკლ. 9, 10.

მოვა ღამე, როდესაც არავის შეეძლება შრომა. იოან. 9, 4.

პატიოსანი ღედაკაცი მიჩვეული უნდა იყოს შრომას. იგავ. 31, 13-26.

ზარმაცს ეშინია შრომისა. იგავ. 20, 4; 21, 25; 24, 30-31.

ვინც უარს ამბობს შრომაზე, იმან არც უნდა ჭამოს. 2 თეს. 3, 10.

შრომა წარმოდგენილია მაგალითებში: 1) ჭიანჭველა. იგავ. 6, 6-8; 2) კეთილისმოქმედი ღედაკაცი. იგავ. 31, 10-31.

მაგალითები შრომისა: ქრისტე. მარკ. 1, 38; იოან. 5, 17; 9, 4; 17, 4; ნოე. დაბ. 9, 20; რაქელი. დაბ. 29, 9; იაკობი. დაბ. 31, 6; რუთი. რუთ. 2, 2-3; დავითი. 1 მეფ. 16, 11; იერობოამი. 3 მეფ. 11, 28; ძველი ჰურიანი. ეზრა. 16, 14; ნემ. 4, 6; პავლე. საქმე. 18, 3; 20, 34-35; 1 კორ. 4, 12; 2 კორ. 11, 9; 12, 14; 1 თეს. 2, 9.

შრომანნი ველისანი

მინდვრის ყვავილები.

„სამოსლისთვის რასა ზრუნავთ? განიცადენით შრომანნი ველისანი; ვითარ-იგი აღორძინდის! არა შრომობენ, არცა ჰსთავენ. ხოლო გეტყვი თქვენ, რამეთუ არცაღა სოლომონ ყოველსა მას დიდებასა მისსა შეიმოსა, ვითარცა ერთი ამათგანი“. მათ. 6, 28-30; ლუკ. 12, 27-28.

შური

შ. აკრძალულია. გამ. 20, 17; 2 სჯ. 5, 21; ფს. 36, 1-7; იგავ. 3, 31; 23, 17; 24, 1-19; რომ. 13, 13; გალ. 5, 26; 1 პეტ. 2, 1.

შ. ხორცთა საქმეა. გალ. 5, 21; იაკ. 4, 2.

შ. არის ხორცული მდგომარეობის ნიშანი. 1 კორ. 3, 3; 2 კორ. 12, 20; იაკ. 3, 14-15.

შ. შეურაცხყოფს სახარებას. იაკ. 3, 14-15.

მოიშორეთ ყოველი უკეთურება და შ. 1 პეტ. 2, 1-2.

შ. არის ქენჯნა სულისთვის და ხრწნილება ძვალთათვის. ეკ. 4, 4; იგავ. 14, 30.

სადაც არის შ. იქ არის შფოთი და ყოველი ბოროტი საქმე. იაკ. 3, 16.

შ. იწვევს ჩხუბს. იაკ. 4, 1-2.

შურს მიჰყავს ადამიანი მკვლელობისაკენ. ფს. 111, 10; იგავ. 27, 4; ეკლ. 4, 4; 1 იოან. 3, 12.

დავა ქმნის შურს. 1 ტიმ. 6, 4-5.

ქრისტიანული სიყვარულისთვის უცხოა შური. 1 კო. 13, 4; იაკ. 4, 5.

„ნუ ვიქნებით მზვობარ, ურთიერთას მოშურნე“. გალ. 5, 26.

ბიწიერადამიანთა კეთილდღეობა არ უნდა იწვევდეს შურს. ფს. 36, 1; 72, 3-17-22; იგავ. 23, 17; 24, 1.

ბიწიერი ადამიანები აღსავსე არიან შურით. ეკლ. 4, 4; ეზეკ. 35, 11; რომ. 1, 29; 1 კორ. 3, 3; ტიტ. 3, 3.

სასჯელი შურისათვის. ფს. 105, 16-18; ეზეკ. 35, 11; ეს. 26, 11.

შური ამორებს კაცს ზეცისაგან. გალ. 5, 21.

შ. წარმოდგენილი მაგალითში: დაქირაებული მუშები. მათ. 20, 11-15.

შურის მაგალითები: კენი. დაბ. 4, 5; 1 იოან. 3, 12. ფილისტიმელები. დაბ. 26, 13-15. ლაბანის შვილები. დაბ. 31, 1. იოსების ძმები. დაბ. 37, 4-11; საქმე. 7, 9. ისუ, ძენავესი. რიცხ. 11, 28-29; ფს. 116, 16. აარონი და მარიამი. რიცხ. 12, 1-2. კორე და მისი თანამოაზრენი. რიცხ. 16, 1-3; ფს. 105, 16. ფენანა. 1 ეფ. 1, 6. საული. 1 მეფ. 18, 8. ამანი. ესთ. 5, 13. ბაბილონის მმართველები. დან. 6, 3-4. მღვდელმთავარი. მათ. 27, 18; მარკ. 15, 10; საქმე. 5, 17. ჰურიანი. საქმე. 13, 45; 17, 5.

შურისძიება

აკრძალულია. ლევიტ. 19, 18; იგავ. 20, 22; 24, 29; მათ. 5, 39; რომ. 12, 17-19; 1 თეს. 5, 15; 1 პეტ. 3, 9.

განსჯილია ქრისტესაგან. მათ. 5, 38-40; ლუკ. 6, 27-29; 9, 54-55.

თავი შეიკავეთ შურისძიებისაგან ქრისტეს მსგავსად. 1 პეტ. 2, 23.

წინააღმდეგობას ნუ გაუწევთ ბოროტს. მათ. 5, 39.

შურისძიება შეუთავსებელია ქრისტეიანის ცხოვრებასთან. ლუკ. 9, 55.

შ. ქმნის სინიდისის ქენჯნას. 1 მეფ. 25, 31.

მორწმუნენი

არ არიან შურისძიებულნი. 1 მეფ. 24, 4-6-10; 25, 33; 26, 11.

ღმერთს მიანდობენ ზრუნვას შურისძიებაზე. 1 მეფ. 24, 13; 26, 10; 2 მეფ. 22, 48; იგავ. 20, 22; რომ. 12, 19.

მიაქცევენ სხვებს შურისძიებისაგან. 1 მეფ. 24, 7-8; 26, 9; 2 მეფ. 16, 9-11.

*

შურისძიება ეკუთვნის ღმერთს. დაბ. 9, 5; 2 სჯ. 32, 35; ფს. 93, 1; იერ. 51, 56; აბლ. 1, 15; ნაუმ. 1, 2; რომ. 12, 19; თეს. 4, 6; ებრ. 10, 30.

ღმერთი

იძიებს შურს თავის მმოსავთა სისხლის დაღვრისათვის. 2 სჯ. 32, 43; 4 მეფ. 9, 7; ფს. 78, 10; მათ. 23, 35; ლუკ. 11, 50-51; 2 თეს. 1, 6; გამოცხ. 6, 10; 16, 6; 18, 20-24; 19, 2.

მიმართავს შ. თავისი ვრის მტრების წინააღმდეგ. 2 სჯ. 32, 43; მსაჯ. 5, 2; 11, 36; 2 მეფ. 4, 8; 18, 19; ეს. 35, 4; იერ. 11, 20; 15, 15; 17, 18; 20, 12; 50, 15; 51, 49; იოველ. 3, 47.

სჯის მათ, ვინც მიმართავს შურისძიებას. გოდ. 3, 60-64; ეზეკ. 25, 12-17; ამოს. 1, 11-12; ოს. 1, 4; აბლ. 1, 10.

მიანდობს მმართველებს და მეფეებს. რიცხ. 35, 19-25; რომ. 13, 4; 1 პეტ. 2, 14.

*

ბოროტი ადამიანები შურისძიებაზე ფიქრობენ. დაბ. 27, 41; 2 მეფ. 13, 32; იერ. 20, 10.

<p>ზურისძიების მაგალითები: კაენი. დაბ. 4, 8. ესავი. დაბ. 27, 41. სიმეონი და ლევი. დაბ. 34, 25; 49, 5-6. იოსების ძმები. დაბ. 37, 18-20. სამსონი. მსჯ. 15, 7-8; 16, 28. საული. 1 მეფ. 18, 11-25. იოაბი. 2 მეფ. 3, 27-30. აბესალომი. 2 მეფ. 13, 26-29. იეზაბელი. 3 მეფ. 19, 2. აქაბი. 3 მეფ.</p>	<p>22, 20. ამანი. ესთ. 3, 6; 5, 9-14. თერემიას მღვდნელები. იერ. 20, 10. იღუმეილნი. ეზეკ. 25, 12. ფილისტიმელები. ეზეკ. 25, 15. სატრაპები. დან. 6, 4-13. ჰეროდია. მარკ. 6, 19-24; მათ. 14, 8. იაკობი და იოანე. ლუკ. 9, 54. მღვდელმობღვარნი. საქმე. 5, 28. ჰურიანი. საქმე. 7, 54-59; 23, 12-14.</p>
---	--

ჩ

ჩვენება, ხილვა

ღმერთი ხშირად აელენს თავის ნებას ჩვენებით. ფს. 88, 19.

ღმერთი წინასწარმეტყველებს ეცხადებოდა ჩ. რიცხ. 12, 6.

ხილვას თანსდევდა დიდება. ეს. 6, 1.

ჩვენება ზეციდან ხმის სახით. დაბ. 15, 1; 1 მეფ. 3, 4-5.

ჩ. ანგელოზთა სახით. ლუკ. 1, 22; 24, 23; საქმე. 1, 11; 10, 3.

ჩ. ადამიანის სახით. საქმე. 9, 12; 16, 9.

ზოგჯერ მისი მნიშვნელობა გაუგებარია. დან. 7, 15; 8, 15; საქმე. 10, 11-17.

არის ღამით. დაბ. 15, 1; 46, 2. დან. 2, 19.

ხილვებს ხშირად ჰქონდათ მიზნად ხალხის სიკეთე. ამბ. 2, 2.

ხილვები მეორდებოდა ხალხის საკეთილდღეოდ. ოს. 12, 10.

ჩ ე ე ნ ე ბ ა ჰ ქ ო ნ დ ა : აბრაამს,

დაბ. 15, 1. იაკობს. დაბ. 4, 2. მოსეს.

გამ. 3, 2-3; საქმე. 7, 30-32. სამოელს.

1 მეფ. 3, 2-15. ნათანს. 2 მეფ. 7, 4. 17.

ელიფაზს. იობ. 4, 13-16. ესაიას. ეს. 6,

1-8. დანიელს. დან. 2, 19; 7, 1-22; 10,

1-21; ეზეკიელს ეზეკ. 1, 4-14; 8, 2-14;

10, 11, 24-25; 37, 1-10; ნაბუქოდო-

ნოსორს. დან. 2, 28; 4, 7. ამოსს. ამოს.

7, 1-9; 8, 1-6; 9, 1. ზაქარიას. ზაქ. 1, 8;

3, 1; 4, 2; 5, 2; 6, 1. პაულეს. საქმე. 9,

5-6. 12; 16, 9; 18, 9; 22, 18; 27, 23; 2

კორ. 12, 1-4. ანანიას. საქმე. 9, 10-11.

კორნილიოსს. საქმე. 10, 3. პეტრეს.

საქმე. 10, 9-17. იოანეს. გამოცხ. 1,

12-20; 4, 1-11; 5, 1-14. და ა.შ.

*

ცრუწინასწარმეტყველები ამტკი-

ცებდნენ, რომ ჰქონდათ ხილვები. იერ.

14, 14; 23, 16.

ღმრთის წინასწარმეტყველნი გან-

ბრძნობილნი (განსწავლულნი) იყვნენ

მათ ახსნაში. 2 ნემც. 26, 5; დან. 1, 17.

ც

ცა, ჯეცა ხილული ცა

ღმრთის მიერ ცის შექმნის შესახებ ბევრ ადგილას არის ლაპარაკი ბიბლიაში. დაბ. 1, 1; გამ. 20, 11; ფს. 8, 4; 32, 6; 88, 12; 101, 26; 120, 2 და სხვა.

ძველ ხალხს ცა წარმოდგენილი ჰქონდა ორნაირად: როგორც სვეტებზე დაყრდნობილი კამარა (მყარი), რომელსაც აქვს სარკმლები, საიდანაც იღვრება წვიმის სახით წყალი, და რომლებიც შეიძლება დაიხუროს. დაბ. 1, 7; 7, 11; 2 მეფ. 22, 8; იობ. 26, 11; 2 სჯ. 11, 11. 17; ფს. 77, 23; 3 მეფ. 8, 35. ან როგორც კარავი, რომელიც შეიძლება დაიკეცოს. ფს. 103, 2; ეს. 34, 4; 40, 22; 45, 12.

საოცრად ლამაზი და დიდებულია ზეცა, მაგრამ იგი წარმავალია. ფს. 8, 4; 18, 2; 88, 6; ეს. 51, 6; მათ. 24, 35.

მაღალია და ვრცელია ზეცა, როგორც საზომი უსაზღვროებისა. ფს. 35, 6; 102, 11; 107, 5; ეს. 55, 9.

უხილავი ცა

იმის წინაშე, რაც უხილავია, ჩვენი შეზღუდული აზროვნება უნდა შეჩერდეს და არ გააკეთოს არავითარი ვარაუდი — სივრცესთან დაკავშირებული. მაგრამ ვინაიდან ჩვენ შეგვიძლია ვიაზროვნოთ მხოლოდ სივრცის დახმარებით, ამიტომ ვაღიარებთ;

რომ უხილავი დიდად აღემატება ხილულს თავისი ფასეულობით და უხილავი სამყარო სივრცეულად წარმოდგენილი გვაქვს ხილულზე მაღლა. სწორედ ამ მიზნით არის ლაპარაკი მის შესახებ წმინდა წიგნებში, ვინაიდან ისინი განკუთვნილი არიან ადამიანთათვის. ჩვენი აზრი მიმართულია მაღლა განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ვფიქრობთ ღმერთზე, თუმცა იგი ყველგან მყოფია. ჩვენ ვვარაუდობთ მის ადგილ-სამყოფელად ზეცას, ისეთ სიმაღლეზე, რომელიც მოუწვდომელია ადამიანური ცნობიერებისთვის. ამრიგად, ღმრთის ტახტი ზეცაშია; სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ღმერთი მუდამ უხილავია — ხილულზეც და უხილავზეც. ეს. 6, 1; 3 მეფ. 22, 19; ყს. 10, 4; 102, 19; ებრ. 8, 1.

ვინაიდან ღმრთის ტახტი ზეცაშია, ამიტომ ყველაფერი, რასაც გვიზავნის ღმერთი, მოდის ზეციდან. საქმე. 14, 7; იოან. 1, 51; 3, 31; 6, 31. 41; მათ. 3, 17.

პირიქით, რაც მიისწრაფის ღმრთისაკენ, ადის ცად. მარკ. 7, 34; იოან. 17, 1; 3 მეფ. 8, 22. 30; 1 პეტ. 3, 22; ებრ. 9, 24.

იესო ქრისტე, რომელიც ღმრთის შვილებად გვაქცევს, გვიჩვენებს მამას ცაში და ამბობს, რომ ამიერიდან ზეცა ჩვენი მამულია. მათ. 5, 45; 6, 9. 32; 23,

9; ლუკ. 10, 20; ფილიპ. 3, 20; 2 კორ. 5, 1; ებრ. 11, 16.

ახალ აღთქმაში ბევრგანაა ლაპარაკი ცაზე მრავლობით რიცხვში (2 კორ. 12, 2 — ცის სხვადასხვა საფეხურები). ზეცაც არასაკმაოდ მაღალი და ვრცელია, რათა დაიტიოს უსაზღვრო სიდიადე ღმრთისა. იგი (ღმერთი) მაღლა დგას ყველაფერ მის შუქნილზე, ყველასა და ყველაფერზე. 3 მეფ. 8, 27; იობ. 11, 8; ეს. 66, 1; ფს. 72, 25; ეფ. 4, 10; ებრ. 4, 14.

ღმერთი

ღმერთმა შექმნა ცა და ქვეყანა. დაბ. 1, 1; 4 მეფ. 19, 15; ფს. 114, 15; 120, 2; 123, 8; 133, 3; 145, 6; ეს. 37, 16; 45, 12-18; იერ. 32, 17; საქმე. 4, 24; 14, 15; გამოცხ. 10, 6; 14, 7.

შექმნა ექვს დღეში ცა და ქვეყანა. დაბ. 2, 1-2; გამ. 20, 11; 31, 17.

განაერცო და განაწესა ცა თავისი სიბრძნით. იობ. 26, 13; ფს. 135, 5; იგავ. 3, 19; იერ. 10, 12; 51, 15.

შექმნა იგი თავისი სიტყვით. ფს. 32, 6; დაბ. 1, 6-8; ებრ. 11, 3; 2 პეტ. 3, 5.

განაერცო როგორც ზეწარი. იობ. 9, 8; ფს. 103, 2; ეს. 40, 22; 42, 5; 44, 24; 45, 12; 51, 13; ზაქ. 12, 1.

შექმნა ზეცის მხედრობა. დაბ. 2, 1; ნემ. 9, 6; ფს. 32, 6; ეს. 40, 26; 45, 12.

ცა არის ღმრთის ხელის ქმნილება. ფს. 8, 4; 101, 25; ეს. 66, 1-2; ებრ. 1, 10.

ცა არის ღმრთის სამყოფელი. 2 სჯ. 4, 39; 3 მეფ. 8, 30; 2 ნემტ. 20, 6; იობ. 22, 12; ფს. 2, 4; 112, 5; 114, 3; 122, 1; 138, 8; ეკლ. 5, 2; მათ. 6, 9; 23, 9; ლუკ. 11, 2.

ღმერთისუფევეს ცათა ზემოთ. იობ. 22, 12.

ცა არის ღმრთის საყდარი. ფს. 10, 4; 102, 19; ეს. 6, 1; 66, 1; საქმე. 7, 49; მათ. 5, 34; 23, 22; ებრ. 8, 1.

ღმერთი აღავებს ცასა და ქვეყანას. ფს. 138, 3-12; იერ. 23, 24; აბდ. 1, 4; საქმე. 7, 49; ეს. 66, 1.

ცას არ შეუძლია დაიტიოს ღმერთი. 3 მეფ. 8, 27; 2 ნემტ. 2, 6; 6, 18.

ღმერთი სუფევეს ცაზე ქერუბიმებს შორის. 1 მეფ. 4, 4; 2 მეფ. 6, 2; 4 მეფ. 19, 15; 1 ნემტ. 13, 6; ფს. 79, 1; 98, 1; ეს. 6, 1-2; 37, 16.

ცა ეკუთვნის ღმერთს. დაბ. 14, 19; 2 სჯ. 10, 14; ფს. 88, 11; 114, 16.

შეწვენა ჩვენი არის ღმრთისაგან, რომელმან შექმნა ცანი და ქვეყანა. ფს. 120, 2; 123, 8.

ცა განუსაზღვრელია. იობ. 11, 8; იგავ. 25, 3; იერ. 31, 37.

ცა წმინდაა. 2 სჯ. 26, 15; ფს. 19, 6; 67, 4; იერ. 24, 30.

ცა საკსეა ღმრთის დიდებით. 2 სჯ. 33, 26; 1 ნემტ. 16, 26-27; ფს. 8, 1; 95, 5-6; 147, 13; ამბაკ. 3, 3; ებრ. 1, 3; 8, 1.

ცა მოწმობს ღმრთის დიდებას და სასწაულების შესახებ. ფს. 18, 1; 88, 5.

ცა ცხად-ჰყოფს ღმრთის ყოვლად ძლიერებას. ფს. 67, 34; ეს. 40, 26; 48, 15; იერ. 32, 17; რომ. 1, 20.

ღმრთის სიკეთე და მოწყალება სწელება ცამდე. ფს. 35, 6; 56, 11; 102, 11; 107, 4.

ცა მოწმობს ღმრთის სიმართლეს. ფს. 49, 6; 96, 6.

ცა აღიდებს ღმრთის საკვირველ საქმეებს. ფს. 88, 6.

ცა გვიჩვენებს ღმრთის სიბრძნეს. ფს. 135, 5; იგავ. 3, 19; იერ. 10, 12; 51, 15.

როგორც მაღლაა ცა მიწაზე, ისე მაღლაა ღმრთის გზები და აზრები ადამიანის გზებსა და აზრებზე. ეს. 55, 9.

არის ცისა და ქვეყნის უფალი. დაბ. 14, 20.

არის ცისა და ქვეყნის მეუფე. დან. 5, 23; მათ. 11, 25; საქმე. 17, 24.

არის ღმერთი ცისა. 2 სჯ. 4, 39; ისუ ნავ. 2, 11.

მეფობს ცაზე. ფს. 10, 4; 46, 8; 92, 1-4; 98, 1; 102, 19; 114, 3; 134, 6; დან. 4, 35.

აგზავნის ციდან თავის კურთხევას. დაბ. 49, 25; 2 სჯ. 33, 13-28; ნემ. 9, 27; ფს. 19, 6.

აგზავნის ციდან თავის მსჯავრს. დაბ. 19, 24; ლევიტ. 26, 19; 2 სჯ. 28, 23; 1 მეფ. 2, 10; 7, 10; ისუ ნავ. 10, 11; ანგ. 1, 10; გამოცხ. 16, 21.

*

ადამიანი ვერაფერს ვერ მიიღებს, თუ არ მიეცემა მას ციდან. 1 ნემტ. 29, 14; იოან. 3, 27; 1 კორ. 4, 7; იაკ. 1, 17.

იესო ქრისტე

ზეციდან გადმოვიდა. იოან. 3, 13; 17, 19; 6, 33. 38. 62; 8, 23; 1 კორ. 15, 47.

ავიდა ზეცაში. მარკ. 16, 19; ლუკ. 24, 51; საქმე. 1, 9-11; 2, 33; ეფეს. 4, 10; ფს. 67, 33; ებრ. 4, 14; 1 პეტ. 3, 22.

ავიდა ზეცაში, როგორც შუამავალი და შუამდგომელი. რომ. 8, 34; ებრ. 4, 14; 6, 20; 9, 24; 1 იოან. 2, 1.

ავიდა ზეცად, როგორც ჩვენი

წინამორბედი, რომ მოგვიმზადოს ადგილი. იოან. 14, 2-3; ებრ. 6, 20.

ავიდა ცათა ზემოთ. ეფეს. 4, 10; ებრ. 7, 26.

დაჯდა ღმრთის მარჯვნივ ზეცაში. მარკ. 16, 19; საქმე. 7, 55; რომ. 8, 33-34; ეფეს. 1, 20; კოლას. 3, 1; ებრ. 1, 3; 8, 1; 10, 12; 12, 2; 1 პეტ. 3, 22; ფს. 109, 1.

იმყოფება ზეცაზე. საქმე. 7, 55; რომ. 8, 33-34; ებრ. 4, 14; 7, 25-26; 9, 24.

იქნება ზეცაზე „ნიდრე ჟამადმდე კელად-გებისა ყოველთა“. საქმე. 3, 21; ებრ. 10, 12-13.

მოვა ზეციდან ისევე, როგორც ავიდა იქ. საქმე. 1, 11; ფილიპ. 3, 20; 1 თეს. 1, 10; 4, 16; 2 თეს. 1, 7-8.

იესო ქრისტეს მიეცა ყოველივე ძალაუფლება ცაში და ქვეყანაზე. მათ. 28, 18; ფილიპ. 2, 10; 1 პეტ. 3, 22.

იესო ქრისტე არის პური, რომელიც ზეციდან გადმოვიდა. იოან. 6, 33. 41. 50-51. 58.

შეაერთებს და შეარიგებს ღმერთთან ყოველივეს, რაც არის ზეცაზე და ქვეყანაზე. ეფეს. 1, 10; კოლას. 1, 20.

არ არის სხვა სახელი, მოცემული ცათა ქვეშ, რომლითაც უნდა გადაერჩეთ ჩვენ. საქმე. 4, 12.

იესო ქრისტეს სახელის მიმართ უნდა მოდრკეს ზეცისა, მიწის და ქვესკნელის ყოველი ტომი. ფილიპ. 2, 10.

*

ანგელოზები ცხოვრობენ ზეცაზე. დაბ. 21, 17; 22, 15; მათ. 18, 10; 22, 30; 24, 36; 28, 2; მარკ. 12, 25; ლუკ. 2, 13; 22, 43; გალ. 1, 8.

სიხარულია ცაში ერთი მონანული

ცოდვილის მოქცევისათვის. ლუკ. 15, 7-10.

ზეციური მხედრობა ზეცაზე

დავარდება ღმრთის წინაშე და თაყვანს-სცემს მას. გამოცხ. 4, 10; 5, 14; 11, 16; 19, 4.

დავარდება კრავის წინაშე და თაყვანს-სცემს მას. გამოცხ. 5, 8; ებრ. 1, 6.

მიაგებს ღმერთს დიდებას, პატივსა და მადლობას. ლუკ. 2, 13-14; გამოცხ. 4, 11; 7, 11-12; 19, 5.

მიაგებს კრავს დიდებას, პატივს, ქებას, კურთხევას, ძლიერებას. გამოცხ. 1, 6; 5, 11-13.

ადიდებს ღმრთის სრულყოფასა და მის საქმეებს. ფს. 88, 5; ეს. 6, 3; გამოცხ. 4, 8-11; 15, 2-4; 19, 1-2.

ადიდებს კრავს მისი მსხვერპლისა და გამოხსნისათვის. გამოცხ. 1, 6; 5, 8-10; 7, 10; 14, 3; 19, 6-8.

ცას ეწოდება

სამოთხე. ლუკ. 23, 43; 2 კორ. 12, 2-4.

ზეცათა სასუფეველი. მათ. 5, 3-10; 7, 21; 8, 11; 25, 34.

ღმრთის სასუფეველი. მათ. 26, 29; მარკ. 14, 25; ლუკ. 6, 20; 13, 29; საქმე. 14, 22; 1 კორ. 15, 50; გალ. 5, 21; ეფეს. 5, 5; 2 ტიმ. 4, 18.

ქრისტეს სამეფო. ლუკ. 22, 30; ეფეს. 5, 5; კოლას. 1, 13; 2 პეტ. 1, 11.

ახალი და ზეციური იერუსალიმი. ებრ. 12, 22; გამოცხ. 3, 12; 21, 2-10.

ზეციური სამშობლო. ებრ. 11, 14-16; ფილიპ. 3, 20.

უხრწნელი სამკვიდრებელი. მათ. 25, 34. 1 პეტ. 1, 3-4;

საუკუნო სამკვიდრებელი. ებრ. 9, 15.

უმჯობესი საუნჯე. ებრ. 10, 34. ქალაქი საფუძვლიანი, რომლის ხუროთმოძღვარი და შემოქმედი არის ღმერთი. ებრ. 11, 10-16; 13, 14; გამოცხ. 3, 12; 21, 2.

ღმრთის ქალაქი. ებრ. 11, 16; 12, 22; გამოცხ. 3, 12; 21, 2-10.

საუკუნო სახლი აშენებული ღმრთის მიერ. 2 კორ. 5, 1.

იესო ქრისტეს მამის სახლი. იოან. 14, 2.

ზეციური იერუსალიმი. გამოცხ. 21, 1-27.

მორწმუნეები

მათი სახელი ჩაწერილია ცაში. ლუკ. 10, 20; ფს. 68, 28; დან. 12, 1; ფილიპ. 4, 3; ებრ. 12, 23; გამოცხ. 3, 5; 21, 27.

ზეცაში აქეთ უხრწნელი და უკეთესი საუნჯე, ვიდრე ქვეყნად. მათ. 6, 20; ებრ. 10, 34; 1 პეტ. 1, 4.

ზეცაში აქეთ საუკუნო სახლი. 2 კორ. 5, 1; იოან. 14, 2.

არიან ზეცის მოქალაქენი. ფილიპ. 3, 20; ებრ. 11, 14-16.

შეუღვრ ცათა სასუფეველში. მათ. 7, 21; 25, 46; ლუკ. 13, 28; 22, 29-30; 2 ტიმ. 4, 18; 2 პეტ. 1, 11; გამოცხ. 22, 14.

მიიღებენ ცათა სასუფეველს. დან. 7, 18; მათ. 13, 43; 25, 34; ლუკ. 12, 32; კოლას. 1, 12; იაკ. 2, 5; 1 პეტ. 1, 3-4.

ექნებათ დიდი საჩუქარი ცაში. მათ. 5, 12.

დატკბებიან სიხარულით და საუკუნო ნეტარებით ზეცაში. ფს. 15, 11; ეს.

35, 10; 51, 11; 65, 18; იერ. 31, 12-14; მათ. 25, 21; საქმე. 2, 28; 1 პეტ. 4, 13; იუდ. 1, 24; გამოცხ. 19, 7; 21, 3-4.

დატყბებიან ღმერთთან ყოფნით ცა-ში. ფს. 15, 11; 16, 15; მათ. 5, 8; საქმე. 2, 28; გამოცხ. 7, 15; 21, 3; 22, 3-4.

მუდამ ქრისტესთან იქნებიან ზე-ცაში. იოან. 14, 3; 17, 24; 2 კორ. 5, 8; ფილიპ. 1, 23; 1 თეს. 4, 17; გამოცხ. 7, 17; 14, 4; 22, 3-4.

*

ვერავინ შევა ცათა სასუფეველში თუ არ წარმოიშვა (ხელახლა იშვა), და არ განიწმინდა. მათ. 18, 3; მარკ. 10, 15; ლუკ. 18, 17; იოან. 3, 3-5; ფს. 23, 3-5; რომ. 6, 20-22; ებრ. 12, 14.

ვერაფერი უწმინდური და ბიწიერი ვერ შევა ცათა სასუფეველში. 1 კორ. 15, 53; გამოცხ. 21, 27; ეს. 52, 1.

მდიდარი ძნელად შევა ცათა სასუ-ფეველში. მათ. 19, 23-24; მარკ. 10, 24-25; ლუკ. 18, 24-25.

ბოროტნი გაიყრებიან ზეციური სა-სუფეველიდან. მათ. 7, 23; 22, 13; 25, 30-41; ლუკ. 13, 28; 1 კორ. 6, 9-10; გალ. 5, 21; ეფეს. 5, 5; გამოცხ. 22, 15.

ცანი აქებდით ღმერთს. ფს. 147, 1-4; 68, 35.

იხარებდით ცანი. ფს. 95, 11; ეს. 44, 23; 49, 13.

ემოწმობ ცასა და ქვეყანას. 2 სჯ. 4, 26; 30, 19; 31, 28.

შეპკრიბეთ საუნჯე ცაში. მათ. 6, 20; ლუკ. 12, 33; 18, 22; 1 ტიმ. 6, 19.

მიეცი გლახაკებს ის, რაც გაქვს, და გექნება საუნჯე ცაში. მათ. 19, 21; მარკ. 10, 21; ლუკ. 12, 33; 16, 9; 18, 22.

ნუ დაიფიცავთ ცას, რომელიც არის ღმრთის საყდარი. მათ. 5, 34; 23, 22.

ყოველივე, რასაც თქვენ შეპკრავთ ქვეყანაზე, შეკრული იქნება ზეცაზე. მათ. 16, 19; 18, 18; იოან. 20, 23.

შენ, კაპერნაუმ, რომელიც ამაღ-ლებულხარ ცამდის, ჯოჯოხეთამდე ჩახვალ. მათ. 11, 23; ლუკ. 10, 15.

ნათლისცემა იოანესი ზეციდან იყო? მათ. 21, 25; მარკ. 11, 30; ლუკ. 20, 4.

ნუ უგულებელყოფთ ზეციდან მო-ლაპარაკეს. ებრ. 12, 25.

დიდი სასწაულები ცაზე ნაწინას-წარმეტყველებია. იოველ. 2, 30; ლუკ. 21, 11; საქმე. 2, 19.

უფალი შეძრავს ქვეყანასა და ზეცას. ანგ. 2, 6-21; ებრ. 12, 26; ეს. 13, 13; იოველ. 2, 10.

ცა და ქვეყანა წაელენ (მოისპობიან). იობ. 14, 12; ფს. 101, 26-27; მათ. 5, 18; 24, 35; მარკ. 13, 31; ლუკ. 16, 17; 21, 33; 2 პეტ. 3, 10.

გაქრებიან, როგორც კვამლი. ეს. 51, 6.

დაძველდებიან და გამოიცვლებიან. ფს. 101, 26; ეს. 34, 4; ებრ. 1, 12; გამოცხ. 6, 14.

მზე და მთვარე დაბნელებება და ვარსკვლავნი დაცვივდებიან ზეციდან და ცათა ძალნი შეიძვრიან. ეს. 13, 10; 24, 23; 34, 4; ეზეკ. 32, 7-8; იოველ. 2, 10-31; 3, 15; მათ. 24, 29; მარკ. 13, 24-25; ლუკ. 21, 25; საქმე. 2, 20; გამოცხ. 6, 12-14.

დაიწვებიან ცეცხლით. ეს. 34, 4; 2 პეტ. 3, 7-10-12; 2 თეს. 1, 8.

ღმერთი შექმნის ახალ ცას და ახალ ქვეყანას. ეს. 65, 17; 66, 22; 2 პეტ. 3, 13; გამოცხ. 21, 1; ფს. 101, 26; ებრ. 1, 12.

ნუ იტყვი გულსა შენსა: ვინ აღვიდეს ზეცად. რომ. 10, 6; 2 სჯ. 30, 12.

თქვენ იხილავთ ცასა განხმულსა (გაღებულსა) და ანგელოზთა ღმრთისათა აღმავალთა და გარდამომაკალთა ძესა ზედა კაცისასა. იოან. 1, 52.

მაგალითები წინასწარმეტყველების და მოციქულების, რომელთაც ნახეს გაღებულ ცანი: მიქია. 3 მეფ. 22, 19; 2 ნეშტ. 18, 16-18. ესაია. ეს. 6, 1-3; იოან. 12, 41. ეზეკიელი. ეზეკ. თავი 1. დანიელი. დან. 7, 9-13. ამბაკუმი. ამბ. 3, 3-4. იოანე ნათლისმცემელი. მათ. 3, 16; მარკ. 1, 10; ლუკ. 3, 21-22; იოან. 1, 32. სტეფანე. საქმე. 7, 55-56. იოანე. გამოცხ. 4, 1; 15, 2-4; 19, 11; 20, 11; 21, 1. პავლე მოციქული აღტაცებული იქნა მესამე ცამდე. 2 კორ. 12, 3-4. ენუქი აყვანილ იქნა ზეცაში. დაბ. 5, 24; ებრ. 11, 5. ელია წინასწარმეტყველი აყვანილ იქნა ზეცაში. 4 მეფ. 2, 11. „ცა საყდარი არს ღმრთისა“. მათ. 5, 34; 23, 22. „ამიერიდან იხილავთ გაღებულ (გახსნილ) ცას“. იოან. 1, 51. „არავინ აღზდა ზეცას, გარნა რომელი იგი გარდამოხდა ზეცით, ძე კაცისა, რომელი არს ზეცათა შინა“. იოან. 3, 13; ივანე. 30, 4.

ცლუნება, შეცდენა, გამოცდა

არ მოდის ღმრთისაგან. იაკ. 1, 13. ეშმაკი არის ცლუნების მიზეზი. მათ. 4, 1; 1 კორ. 7, 5; 1 თეს. 3, 5; გამოცხ. 12, 9.

ცოდვილნი არიან ეშმაკისთვის ცლუნების იარაღი. ივანე. 1, 10; 16, 29;

მათ. 16, 23; მარკ. 8, 33; 1 ტიმ. 2, 14; 2 ტიმ. 3, 13.

ცლუნებას ეძლევიან

ენებათა გამო. იაკ. 1, 14. ანგარების გამო. ივანე. 28, 21-22; 1 ტიმ. 6, 9. სიღარიბის გამო. ივანე. 30, 9. ბედნიერების გამო. ივანე. 30, 23.

ცლუნება გამოხატულად

რწმენისა. 1 პეტ. 1, 6-7. სიყვარულისა. 2 სჯ. 13, 3. მორჩილებისა. 2 სჯ. 8, 2.

*

ცლუნება შეესაბამება ადამიანურ სისუსტეს. 1 კორ. 10, 13.

საშიშა ხორცის უძღურების გამო. მათ. 26, 41; მარკ. 14, 38; გალ. 5, 17.

ცლუნებას ხშირად კაცი მიჰყავს ცოდვებისა და დალუპვისკენ. 1 ტიმ. 6, 9; იაკ. 1, 15.

მორწმუნეებმა სიხარულით უნდა მიიღონ მრავალი გამოცდა. იობ. 7, 18; იაკ. 1, 2; 1 პეტ. 1, 6; 5, 8; 1 იოან. 2, 26.

მორწმუნენი

წინ უნდა აღუდგენ ცლუნებას. ეფეს. 6, 11; იაკ. 4, 7; 1 პეტ. 5, 9; ეფეს. 6, 16.

უნდა ფიზიკობდნენ მის წინააღმდეგ. მათ. 26, 41; მარკ. 14, 38; გალ. 6, 1; 1 პეტ. 5, 8.

უნდა ილოცონ, რომ არ შეცდნენ. მათ. 6, 13; 26, 41; მარკ. 14, 38; ლუკ. 11, 4; 22, 40-46.

არ გახდნენ სხვათა ცლუნების მიზეზნი. რომ. 14, 43.

ღმერთი

არ უშვებს, რომ ჩვენ ჩაცვივდეთ ცლუნებაში, რომელიც აღუმატება ჩვენს ძალებს. 1 კორ. 10, 13.

მორწმუნეებს აძლევს საშუალებას, გამოვიდნენ ცლუნებიდან. 1 კორ. 10, 13.

გვათავისუფლებს ცლუნებიდან. 2 პეტ. 2, 9.

იძლევა შვებას ცლუნებაში. 1 კორ. 10, 13.

„არა განსცადო უფალი“. 2 სჯ. 6, 16; მათ. 4, 7; ლუკ. 4, 12.

ქრისტე

იტავს მორწმუნეებს ცლუნების სისამაგლისაგან. გამოცხ. 3, 10.

თავლებად უდგება თავის მოწაფეებს, რომლებიც შეცდნენ. ლუკ. 22, 31-32.

თანაუგრძნობს მორწმუნეებს ცლუნებისას. ებრ. 4, 15.

თითონ გამოიცადა და შეუძლია შეეწიოს იმათ, ვისაც ცლუნება ეშუქრება. ებრ. 2, 18; 4, 15.

ეშმაკი ცდილობდა მის ცლუნებას. მათ. 4, 1; მარკ. 1, 13; ლუკ. 4, 2.

ბოროტნი ცდილობდნენ მის შეცდენას. მათ. 16, 1; 22, 18; მარკ. 12, 15; ლუკ. 10, 25; 11, 16.

ფარისეველნი ცდილობდნენ მის შეცდენას. მათ. 12, 38; 16, 1; 19, 3; მარკ. 8, 11; 10, 2; იოან. 6, 30.

წინ აღუდგა ცლუნებას ღმრთის სიტყვით. მათ. 4, 4, 7, 10; ლუკ. 4, 8, 12.

დასძლია ცლუნება. მათ. 4, 11; ლუკ. 4, 13; იოან. 16, 33.

მა გა ლ ი თ ე ბ ი: ევა. დაბ. 3, 1-6; 2 კორ. 11, 3. იოსები. დაბ. 39, 7-18. ბალამი. რიცხ. 22, 15-17.

ისრაელნი. 2 სჯ. 8, 2. აქარი. ისუ ნავ. 7, 20-21. დავითი. 2 მეფ. 11, 2; 1 ნემშტ. 21, 1. გეეზი. 4 მეფ. 5, 20. ეზეკია. 2 ნემშტ. 32, 31; პეტრე. მათ. 26, 69-74; მარკ. 14, 67-71; ლუკ. 22, 55-60. ანანი. საქმე. 5, 3. პავლე. 2 კორ. 12, 7.

ც. ხლება

მაცდური აღამიანების საშუალებით, რომლებიც იძლევიან ცულ მაგალითს. იერ. 18, 15; გამოცხ. 2, 14; მათ. 16, 23; 18, 6; 1 კორ. 10, 32.

იმ სასჯელების საშუალებით, რომლებიც უბიძგებენ ცოდვისაკენ. ფს. 105, 36; ეზ. 7, 19; მათ. 5, 29.

ცლუნაბა – წაბორძიკება, დაბნეულობა

იესოს სიტყვების მიმართ. მათ. 15, 12; იოან. 6, 61.

მისი პიროვნების მიმართ. მათ. 11, 6; 13, 57; 26, 31.

ქრისტეს სახარების მიმართ. 1 კორ. 1, 23; რომ. 9, 33.

ღმრთის საქმეთა მიმართ. მათ. 13, 21; 24, 10; იოან. 16, 1.

*

ქვეყანაზე ცლუნება უნებლიედაც ხდება. მათ. 18, 7; ლუკ. 17, 1.

მორწმუნენი

უნდა ფრთხილობდნენ, რომ არ შეცდნენ. რომ. 14, 13; 1 კორ. 8, 9; 10, 32; 2 კორ. 6, 3.

უნდა ერიდებოდნენ ყოველივეს, რაც იწვევს მათს ცლუნებას. მათ. 5, 29-30; მარკ. 9, 43-47.

მორწმუნეებისათვის უმჯობესია შეიზღუდონ თავიანთი სურვილი,

ვიდრე დაემორჩილონ ცლუნებას. მათ. 17, 27; რომ. 14, 20-21; 1 კორ. 8, 9-10; 10, 24-32. უნდა ვერიდებოდნენ მაცდურთ. რომ. 16, 17.

მღვდელმსახური

მათ უნდა დაარიგონ სხვები, რომ თავი აარიდონ ცლუნებას. გამ. 32, 21; 1 მეფ. 2, 24; 2 კორ. 6, 3.

*

ქრისტე იფარავდა თავის მოწაფეებს ცლუნებისაგან. იოან. 16, 1.

ღვენა და ტანჯვა-ვაება ქმნიან ცლუნებას. მათ. 13, 20-21; 24, 9-10; მარკ. 4, 17.

სუსტი ადამიანები ბრკოლდებათ

ქრისტეს დამცირებული მდგომარეობით. მათ. 13, 54-57; მარკ. 6, 3.

იმით, რომ ქრისტე არის ქვაკუთხედი. ეს. 8, 14; რომ. 9, 33; 1 პეტ. 2, 7.

იმით, რომ ქრისტე არის პური ცხოვრებისა. იოან. 6, 41-58-61.

ქრისტეს უვარცმით. 1 კორ. 1, 23; გალ. 5, 11.

შინაგანი სიწმინდის საჭიროებით. მათ. 15, 11-12.

ნეტარია ის, რომელიც არ დაბრკოლდება ქრისტეს მიმართ. მათ. 11, 6; ლუკ. 7, 23.

ვაი მას, ვინც ქმნის დაბრკოლებას ქრისტეს მიმართ. მათ. 18, 6-7; მარკ. 9, 42; ლუკ. 17, 1-2.

*

სასჯელი ცლუნებისათვის. რიცხ. 14, 36-37; 3 მეფ. 15, 29-30; ეზეკ. 44, 12; მალ. 2, 8-9.

ის, ვინც ქმნის ცლუნებას,

გამოგდებულ იქნება ღმრთის სასუფეელიდან. მათ. 13, 41-42.

ცლუნების მაგალითები: აარონი. 32, 2-6. მზვერაკები ქანანის ქვეყანაში. რიცხ. 14, 36-37. ბალაამი. რიცხ. 31, 16; გამოცხ. 2, 14. ელისეს შვილები. 1 მეფ. 2, 12-17. იერობოამი. 3 მეფ. 12, 26-30; 15, 30. ძველი წინასწარმეტყველნი. 3 მეფ. 13, 18-21. ქურუმნი. მალ. 2, 8. პეტრე. მათ. 16, 23. ქრისტეს მოწაფენი. მათ. 26, 31; მარკ. 14, 27; იოან. 16, 32.

„უკეთუ თვალი შენი მარჯვენე გაცლუნებდეს, აღმოიღე იგი და განაგდე შენგან... და უკეთუ მარჯვენე ხელი შენი გაცლუნებდეს შენ, მოიკვეთე იგი და განაგდე შენგან“... მათ. 5, 29-30; 18, 6-9; მარკ. 4, 42-48; ლუკ. 17, 1-2.

„ნეტარ არს, რომელი არა დაბრკოლდეს ჩემდა მომართ“. მათ. 11, 6; ლუკ. 7, 23.

„თქვენ ყოველნი დაბრკოლებად ხართ ჩემდა მომართ ამას ღამესა“. მათ. 26, 31; მარკ. 14, 27.

ნაზარეთის მცხოვრებნი ცდებოდნენ იესოს მიმართ. მათ. 13, 54-57; მარკ. 6, 2-3.

ციცხლი

ცი-ის სიმბურვალე შეიძლება მეტის-მეტად გაიზარდოს. დან. 3, 19-22.

„მცირემან ცეცხლმან რავედნი ნიუთი აღაგზნის“. იაკ. 3, 15.

ც-თან დაკავშირებულია

ნაკვერცხალი. იგავ. 26, 21. ალი. ქება. 8, 6; ეს. 66, 15; იობ. 18, 5.

ნაპერწყალი. ეს. 1, 31.

კვამლი. ეხ. 34, 10; იოველ. 2, 30.
ც-ს სჭირდება საწვავი. იგავ. 26,
20; ეხ. 9, 5.

ცეცხლის თვისებები

ნათელია. ეხ. 1, 13.
ადვილად ვრცელდება. იაკ. 3, 5.
ანათებს. ფს. 77, 14; 104, 39.
ათბობს. მარკ. 14, 54.
აღნობს. ფს. 67, 3; ეხ. 64, 2.
წმენდს. რიცხ. 31, 23; 1 პეტ. 1, 7;
გამოცხ. 3, 18.
აშრობს. იობ. 15, 30; იოველ. 1, 20.
ანადგურებს. მსაჯ. 15, 4-5; ფს. 45,
10; ეხ. 10, 16-17.
გაუმადლარია. იგავ. 30, 16.

წმინდა ცეცხლი

გამოვიდა ღმრთისგან. ლევიტ.
9, 24.
ჩაუქრობლად ენთო სამსხვერ-
პლობზე. ლევიტ. 6, 13.
ყოვლადსაწველი (მსხვერპლი)
იწვოდა ცეცხლით. ლევიტ. 6, 9-12.
საკმეველი იწვოდა ცეცხლით.
ლევიტ. 16, 12-13; რიცხ. 16, 46.
სასჯელი სხვისი ცეცხლის მიტ-
ანაზე ღმრთის წინაშე. ლევიტ. 10,
1-2.

განანლებულია სოლომონის ტა-
ძარში. 2 ნეშტ. 7, 1-3.

ზშირად არის იარაღი ღმრთის
სასჯელისა. ფს. 96, 3; ეხ. 47, 14;
66, 16.

სასწაულებრივი ცეცხლი

მაყვლის ბუჩქში. გამ. 3, 2.
ტანჯავდა ეგვიპტელთ. გამ. 9,
23-24.

ისრაელთ წინ მიუძღოდა უდაბ-
ნოში ღამით. გამ. 13, 22; 40, 38.

ჩანდა სინას მთაზე მოსეს სჯულის
მიღების დროს. 2 სჯ. 4, 11. 36.

მოკლა ნადაბი და აბიუდი. ლე-
ვიტ. 10, 1-2.

დაწვა კორეს ხალხი. რიცხ.
16, 35.

დაწვა გედონის მსხვერპლი. მსაჯ.
6, 21-22.

ანგელოზი ამალდა ცეცხლში.
მსაჯ. 13, 20.

დაწვა ელიას მსხვერპლი. 3 მეფ.
18, 36-38.

გაანადგურა ელიას მტრები. 4
მეფ. 1, 10-12.

ცეცხლმა ელია წინასწარმეტყვე-
ლი აიტაცა ცაში. 4 მეფ. 2, 11.

ღმერთი გამოჩნდა ცეცხლში. გამ.
3, 4; 19, 18-20.

ქრისტე გამოჩნდა ცეცხლით. 2 თეს.
1, 7-8.

ბოროტთა დასჯა ცეცხლით. მათ.
13, 42; 25, 41.

ებრაელებს ეკრძალებათ სახლებში
შაბათობით ცეცხლის ანთება. გამ.
35, 3.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმრთის მფარველობა. რიცხ. 9,
15-16; ზაქ. 2, 5.

ღმრთის შურისგება. 2 სჯ. 4, 24;
ებრ. 12, 29.

სულიწმინდა. ეხ. 4, 4; საქმე. 2, 3.
ღმრთის სიტყვა. იერ. 5, 14; 23, 29.

შური წმინდანთა. ფს. 38, 4.

ანგელოზნი. ფს. 103, 4; ებრ. 1, 7.
ღმრთის მტრები. ეხ. 10, 15-17.
ენებანი. იგავ. 6, 27-28.

უსამართლობა, უსჯულობა. ეს. 9, 18.
საკუთარი ღირსების გრძნობა. ეს. 65, 5.

ცილისწამება

ც. აკრძალულია. გამ. 20, 16; 22, 28; 23, 1; ლევიტ. 19, 15; ფს. 33, 13; ტიტ. 3, 2; იაკ. 4, 11.

ცილისწამება სძულს ღმერთს. იგავ. 6, 16-19.

სხვადასხვა სახე ცილისწამებისა

ცრუ მოწმობა. გამ. 20, 16; 2 სჯ. 5, 20; იგავ. 12, 17; 14, 5; 25, 9; მათ. 19, 18; მარკ. 10, 19; ლუკ. 18, 20.

ბოროტმეტყველება. ლევიტ. 19, 16; იერ. 9, 4; რომ. 1, 30; 2 კორ. 12, 20; 1 ტიმ. 6, 4; იაკ. 4, 11.

ცულის ლაპარაკი სხვის შესახებ. ფს. 40, 6; 49, 20; 108, 20; ეკლ. 7, 22; 1 კორ. 4, 12.

დაბეზლება. იგავ. 11, 13; 16, 28; 17, 9; რომ. 1, 30.

უმოწყალოდ განსჯა. იაკ. 4, 11-12.

ცილისწამება მომდინარეობს

ბოროტი გულიდან. მათ. 12, 34-35; 15, 19; ლუკ. 6, 45.

სიძულვილისგან. ფს. 40, 7-8; 108, 2-3.

ამპარტაუნებისგან. ფს. 118, 69; 1 ტიმ. 6, 4.

უქმად ყოფნისგან. 1 ტიმ. 5, 13.

ცილისწამების შედეგები

დაშორება მეგობრებისაგან. იგავ. 16, 28; 17, 9.

22. ბბლის ლესიონი.

ჩხუბი. იგავ. 26, 20-23.

უთანხმოება ძმათა შორის. იგავ. 6, 19.

მკვლელობა. ეზეკ. 22, 9.

*

ბოროტმეტყველის ენა არის სასჯელი. იობ. 5, 21.

ცილისწამებელი უგუნურია. იგავ. 10, 18.

ცილისწამება არის ეშმაკის თვისება. გამოცხ. 12, 9-10.

მორწმუნენი

უნდა ერიდებოდნენ ცილისწამებას. 2 კორ. 12, 20; ტიტ. 3, 2; იაკ. 4, 11; 1 პეტ. 3, 10.

თავს იკავებენ ცილისწამებისაგან. ფს. 14, 1-3.

მორწმუნეებმა არ უნდა მისცენ მიზეზი ცილისწამებისათვის. 1 ტიმ. 5, 14; ტიტ. 2, 8; 1 პეტ. 2, 12; 3, 16.

უნდა მოერიდონ ცილისწამებლებს. 1 კორ. 5, 11; 1 ტიმ. 6, 4-5.

უნდა ლოცავდნენ თავიანთ ცილისწამებლებს. 1 კორ. 4, 12.

ნეტარ. არიან ისინი, ვინც ცილისწამებას მოითმენენ. მათ. 5, 11.

*

დედაკაცებს ეძლევათ შეგონება, მოერიდონ ც. ტიტ. 2, 3.

ეკლესიის მსახურთა ცოლნი უნდა ერიდებოდნენ ც. 1 ტიმ. 3, 11.

სასჯელი ცილისწამებისთვის. 2 სჯ. 19, 16-19; ფს. 100, 5; 139, 11; იგავ. 19, 5.

ცილისწამებელნი (მაგიუნებელნი) ღმრთის სასუფეველს ვერ დაიმკიდრებენ. 1 კორ. 6, 10.

ბოროტმეტყველი შედარებულია

გველთან. ფს. 57, 4, 5; 139, 3; რომ. 3, 13.

ქრისტე ითმენდა ცილისწამებას. მათ. 26, 60-63; 27, 63; იოან. 7, 12.

ცილს სწამებენ

ახლობელ ნათესაებს. ფს. 49, 20. ღმრთის მსახურებს. რომ. 3, 8; 2 კორ. 6, 8.

მორწმუნეებს. ფს. 108, 2; 118, 69; 1 პეტ. 4, 4.

ცილისწამებელთა მაგალითები: ლაბანის შვილები. დაბ. 31, 1. ამონის მოხუცი. 2 მეფ. 10, 3. ცრუმოწმენი ნაბოთეს წინააღმდეგ. 3 მეფ. 21, 13. ჰრეუ, სამაი და სხე. 1 ეზრა. 4, 8. 16. გესამ. ნემ. 6, 2; ამანი. ესთ. 3, 8. იონანი. იერ. 40, 14-16. ქალდეელი. დან. 3, 8-12. ბრალმდებელი დანიელისა. დან. 6, 4-5. ქრისტეს მტრები. მათ. 11, 18-19; ლუკ. 7, 34. ცრუმოწმენი ქრისტეს წინააღმდეგ. მათ. 26, 59-61; მარკ. 14, 55-58. მღვდელმთავარი. მათ. 27, 12; მარკ. 15, 3. იასონის მტრები. საქმე. 17, 6-8. ტერტილოს. საქმე. 24, 2-5.

ციხე-სიმაგრე

საღმრთო წერილში მოხსენიებულია

იერიქონი. ისუ ნავ. 6, 2-20. გაი. ისუ ნავ. 7, 2-4; 8, 1-19. მაკედონი. ისუ ნავ. 10, 28. ლემნაი. ისუ ნავ. 10, 29-30. ლაქისა. ისუ ნავ. 10, 31-32. ოდოლაში. ისუ ნავ. 10, 34-35. ქებრონი. ისუ ნავ. 10, 36-37. დაბირი. ისუ ნავ. 10, 38-39. სიკიმი. მსაჯ. 9, 34-35. თებელი. მსაჯ. 9, 50. და სხვა.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმრთის სამართალი. მიქ. 5, 1. სიონის უბედურებანი. ეს. 1, 8.

ცოდვა

მისი არსი: შინაგანი წინააღმდეგობა ღმრთისადმი, აქედან-ღმრთისთვის თავის არიდება, ხელის შეშლა, მტრობა. 1 იოან. 3, 4; იერ. 2, 13; 1 იოან. 2, 15-16; 2 ტიმ. 4, 10; ფილიპ. 3, 19; რომ. 1, 23; 2 თეს. 2, 4; მათ. 15, 19; რომ. 14, 23; ფს. 9, 18-25; 1 თეს. 4, 5; რომ. 8, 7; ფს. 2, 3; ეფ. 4, 18.

ცოდვა წარმოიშობა

აღამიანის გულში. დაბ. 3, 5, 6; იაკ. 1, 15.

ცდუნების უხილავი ძალით. 1 იოან. 3, 8; იოან. 8, 44; მათ. 4, 1; 13, 28. 39; ლუკ. 22, 31; 2 კორ. 4, 4; გამოცხ. 12, 9; 20, 10.

*

ც-ის საყოველთაობა. ფს. 13, 3; 142, 2; იობ. 4, 17-18; 14, 4; იგავ. 20, 9; რომ. 3, 10-19-23; რომ. 5, 12-18; 1 იოან. 1, 8-10.

აღამიანი გახრწნილია ცოდვით. ფს. 50, 7; იერ. 17, 9; ეს. 1, 5; დაბ. 6, 5; 8, 21; ფს. 89, 8; 1 იოან. 5, 17.

ცოდვითი გახრწნილების ხარისხები

შედარებით მართალნი. ფს. 17, 21-25; მარკ. 12, 34; ლუკ. 2, 25; საქმე. 10, 2.

მეტ-ნაკლებად ცოდვილნი. მათ. 11, 22; 12, 41; 11, 23-24; 12, 31; 1 იოან. 5, 16. 17; 2 თეს. 2, 3. და სხვა.

*

ც-ის შედეგია ის, რომ ადამიანი ამქვეყნად დაწყველილია. დაბ. 3, 16-17; 4, 12; იგავ. 1, 31-32; ეს. 59. 2; ფს. 77, 59; 105, 40-43; დაბ. 3, 19; რომ. 6, 23; იაკ. 1, 15.

ც-ის შინაგანი განმსჯელი (სინდისი). დაბ. 3, 8-10; 4, 12; ეს. 6, 5; რომ. 1, 24; იოან. 8, 11.

გამოსავალი ცოდვითი მდგომარეობიდან

არა სჯულის მეშვეობით. (რომ. 3, 20; 7, 7-9. 13; 1 კორ. 15, 56.), არამედ ხსნის დახმარებით იესო ქრისტეს მიერ. რომ. 3, 24.

იგი ნაწინასწარმეტყველება ძველ აღთქმაში. გამ. 34, 6-7; ზაქ. 13, 1; ეს. 1, 18; 44, 22; მიქ. 7, 18-19; ფს. 102, 3.

განხორციელებულია ქრისტეს ცხოვრებითა და აღსრულებით. იოან. 1, 29; მათ. 26, 28; რომ. 3, 25-26; 2 კორ. 5, 21; კოლას. 2, 14.

იესოს დახმარებით ც. შეიძლება დაითრგუნოს და დაიმცროს. რომ. 6, 6; 1 იოან. 3, 8-9.

ც. არის სჯულის დარღვევა. ეს. 59, 12; იაკ. 2, 9; 1 იოან. 3, 4.

ყოველგვარი უსამართლობა არის ც. გამ. 34, 7; რიცხ. 14, 18; 3 მეფ. 8, 47; 2 ნეშტ. 6, 37; ეს. 1, 4; 13, 11; 53, 6; 59, 12; იერ. 30, 14; დან. 9, 5.

ყოველგვარი დანაშაული, უმეტესობით ჩადენილი, არის ც. ლევიტ. 4, 2. 13. 22. 27; 5, 2-4. 15; რიცხ. 15, 22-27; ებრ. 5, 2-3.

მოვალეობის შეუსრულებლობა არის ც. იგავ. 24, 11-12. „ყოველივე, რომელი არა სარწმუნოებით არს, იგი ცოდვა არს“. რომ. 14, 23.

ც. შემოვიდა ქვეყნად ადამის მიერ. დაბ. 3, 6-12; 1 ტიმ. 2, 14.

ყოველი ადამიანი დაბადებულია ცოდვაში. იობ. 15, 14; 25, 4; ფს. 50, 5-7; ეს. 48, 8.

ყოველი ადამიანი არის ცოდვილი. 3 მეფ. 8, 46; 2 ნეშტ. 6, 36; ფს. 13, 1-3; 52, 1-3; 105, 6; იგავ. 20, 9; ეკლ. 7, 21; ეს. 64, 6; რომ. 3, 10-12. 33; 5, 12; იაკ. 3, 2; 1 იოან. 1, 8; 5, 19.

ის, ვისაც თავისი თავი უცოდველი ჰგონია

ტყუის. 1 იოან. 1, 8.

მხოლოდ იესო ქრისტე იყო უცოდველი. იოან. 8, 46; 2 კორ. 5, 21; ებრ. 4, 15; 7, 26; 1 პეტ. 2, 22; 1 იოან. 3, 5.

ემშაკი არის ცოდვის შემოქმედი. 1 იოან. 3, 8; იოან. 8, 44.

ცოდვას ეწოდება

წინააღმდეგობა ღმრთის მიმართ. ეს. 1, 28; 59, 13; 65, 2; გოდ. 3, 42; დან. 9, 5; ტიტ. 1, 16.

გულისტქმის ნაყოფი. იაკ. 1, 15; მათ. 15, 19.

უწმინდურება. ლევიტ. 15, 31; 16, 19; 1 ეზრა. 9, 11; ეზეკ. 24, 13; 36, 17-29; მათ. 15, 18-20; მარკ. 7, 20-23; გალ. 5, 19; 2 კორ. 7, 1.

სიბნელის საქმენი. ეს. 29, 15; რომ. 13, 12; ეფეს. 5, 11.

ემშაკის საქმენი. იაკ. 8, 41-44; 1 იოან. 3, 8.

ხორცთა საქმენი. გალ. 5, 19. მკედარი საქმეები. ებრ. 6, 1; 9, 14. სიკვდილის საწერტელი. 1 კორ. 15, 56.

თოლვაში ცხოვრება ნიშნავს

ცხოვრებას ზორციელად. რომ. 7, 5; 8, 1-5; 2 კორ. 10, 2; გალ. 5, 13; 2 პეტ. 2, 10.

ზორციელ ენებათადმი დამორჩილებას. რომ 1, 24; 7, 5; 13, 14; გალ. 5, 16; ეფეს. 2, 3; პეტ. 4, 2-3.

სიბნელეში ყოფნას. იგავ. 2, 13; ეს. 9, 2; მათ. 4, 16; ლუკ. 1, 79; 11, 34; საქმე. 26, 18; რომ. 1, 21; ეფეს. 5, 8; 1 იოან. 1, 6; 2, 11.

ხალმთო სჯული

მოცემულია, რომ მოთოკოს თოლვა. გალ. 3, 19; 1 ტიმ. 1, 9-10.

დაირღვა სრულიად ერთი თოლვისაგან. იაკ. 2, 10-11; 1 იოან. 3, 4.

წყველის ყოველ თოლვისმქმნელს. 2 სჯ. 27, 15-26; 28, 15-20; გალ. 3, 10.

„სჯულისაგან არს გამოცნობაი თოლვისაი“. რომ. 3, 20; 5, 13; 7, 7-13.

„თოლვა არის საწერტელი სიკვდილისა, ზოლო ძალა თოლვისა – სჯული“. 1 კორ. 15, 56.

სჯული ჰურიათა

სჯის. თოლვილს სიკვდილით. ლევიტ. 20, 9-10; 24, 14-17; რიცხ. 15, 32-36; 2 სჯ. 24, 16; 4 მეფ. 14, 6; 2 ნემტ. 25, 4; ებრ. 10, 28.

მან დააწესა განმწმედელი მსხვერპლი თოლვისათვის. გამ. 29, 36-38; ლევიტ. 4, 2-4; 5, 5-10; 16, 19.

ღმერთი

თოლვას თვლის სისაძაგლედ. 2 სჯ. 25, 16; ფს. 10, 23; 44, 7; იგავ. 3, 32; 6, 16-19; 11, 1. 20; 12, 22; 15, 9. 26; 20, 23; იერ. 44, 4.

განიცდის უკმაყოფილებას თოლვის გამო. დაბ. 38, 10; 2 სჯ. 9, 18; 3 მეფ. 14, 22; 4 მეფ. 17, 17; 1 ნემტ. 21, 7; ეს. 43, 24; 59, 15; 65, 12.

შენიშნავს თოლვას. იობ. 10, 6-14; 11, 11; 14, 16; 34, 21-22; ფს. 89, 8; 93, 4-10; იგავ. 24, 12; იერ. 16, 17.

გაიხსენებს თოლვას. იერ. 14, 10; ეზეკ. 21, 28; ოს. 7, 2; 8, 13; 9, 9; გამოცხ. 18, 5.

განრისხდება თოლვის გამო. რიცხ. 32, 14; 2 სჯ. 9, 18; 32, 16; 3 მეფ. 14, 22; 16, 2; ფს. 77, 56-59; 105, 29; ეს. 64, 5; იერ. 32, 30-31; გოდ. 3, 42-43; ეზეკ. 7, 8; დან. 9, 16.

არ სჯის იმ ზომით, როგორც თოლვამ დაიმსახურა. ეზრა. 9, 13; იობ. 11, 6; ფს. 102, 10.

ღმერთი სჯის თოლვისთვის. ლევიტ. 26, 21-28; 2 ნემტ. 6, 36; ფს. 38, 11; 88, 30-32; 106, 10-12; იერ. 2, 14-17; 30, 14-16; გოდ. 1, 5; გამ. 32, 34; რიცხ. 14, 34; 1 მეფ. 3, 13; ფს. 106, 34; ეს. 26, 21; 42, 24; 65, 7; იერ. 8, 14; 13, 22; 14, 10; 16, 18; ეზეკ. 14, 13; 39, 23; დან. 9, 11; ოს. 8, 13; 9, 9; ამოს. 3, 2.

მხოლოდ ღმერთს შეუძლია თოლვის პატიება. დან. 9, 9; მიქ. 7, 18; მარკ. 2, 7; ლუკ. 5, 21.

ღმერთი გვირღვება თოლვათა პატიებას. 2 ნემტ. 7, 14; ეს. 1, 18; 40, 2; იერ. 31, 34; ებრ. 8, 12; იერ. 33, 8.

ღმერთი თოლვილთ აპატიებს თოლვას. ნემ. 9, 17; ფს. 102, 3, 4; ეს. 55, 7; მიქ. 7, 18-19; 2 კორ. 5, 19; ეფეს. 4, 32; კოლას. 2, 13; 1 იოან. 1, 9.

სპობს თოლვებს. ეს. 6, 7; მიქ. 7, 18; რომ. 11, 27.

გვირღვება, რომ გაგვწმენდს თოლვებისაგან. ფს. 50, 3-4; იერ. 33, 8;

ეზეკ. 36, 25-29; 37, 23; 1 იოან. 1, 9.
გვიფარავს ცოდვისგან. დაბ. 20, 6;
იუდ. 1, 24.

არავის შეუძლია ცოდვისაგან
გამართლება. იობ. 9, 2. 28-31; იერ.
2, 22.

არავის შეუძლია მოსპოს თავისი
ცოდვა. იერ. 2, 22.

არავის შეუძლია თავისი ცოდ-
ვისაგან განწმენდა. მიქ. 6, 7.

არავის შეუძლია გაინწმიდოს
ცოდვისაგან. იგავ. 20, 9; იერ. 13, 23;
17, 1.

ღმერთმა განაღო წყარო ცოდ-
ვისაგან განსაწმენდალ. ზაქ. 13, 1.

იესო ქრისტე

მოვლინებულია ჩვენი ცოდვების
განსაწმენდალ. იოან. 1, 29; საქმე. 5, 31;
ებრ. 9, 26; 1 იოან. 3, 5.

მოვიდა ცოდვილთა გადასარჩენად.
მათ. 1, 21; 18, 11; 1 ტიმ. 1, 15.

მან მისცა თავი ქვეყნის ცოდვე-
ბისათვის. გალ. 1, 4; ტიტ. 2, 14.

მოკვდა ქვეყნის ცოდვებისათვის.
ეს. 53, 8; რომ. 6, 10; 1 კორ. 15, 3; 1
პეტ. 3, 18.

მოკვდა ცოდვილთათვის. რომ. 5,
6-8; ებრ. 2, 9; 9, 15; 1 პეტ. 3, 18.

არის ცოდვათა მიმტვევებელი. დან.
9, 24; ეს. 53, 5-10; რომ. 3, 25; 1 იოან.
2, 2; ებრ. 9, 28; 1 იოან. 4, 10.

მან იტვირთა ქვეყნის ცოდვები. ეს.
53, 11-12; რომ. 4, 25; 2 კორ. 5, 21; 1
პეტ. 2, 24.

იესო ქრისტეს სისხლით გვაქვს
გამოხსნა და ცოდვათა პატიება. მათ.
26, 28; ეფეს. 1, 7; კოლას. 1, 14.

ჩვენ გამოსყიდულნი ვართ ცოდ-

ვებისაგან მისი სისხლით. ეფეს. 1, 7;
კოლას. 1, 14; 1 პეტ. 1, 18-19.

მოვიდა ჩვენს გადასარჩენად და
ცოდვებისაგან გამოსახსნელად. მათ.
1, 21; საქმე. 3, 26; 1 იოან. 3, 5.

იგი წმენდს თავისი სისხლით ჩვენს
ცოდვებს. ებრ. 1, 3; 9, 14; 1 იოან. 1, 7;
გამოცხ. 1, 6.

„მაღლი მოჭარბდა იქ, სადაც
გამრავლდა ცოდვა“. რომ. 5, 20.

განა ჩვენ უნდა დავრჩეთ ცოდვებში,
რომ მაღლი მოჭარბდეს? ნუ ეიზამთ
მაგას. რომ. 6, 1-15.

არ არის ცოდვის მსახური. გალ.
2, 17.

*

შეიძლება ყოველი ცოდვის პატიება.
ფს. 24, 11; ეს. 1, 18; იერ. 33, 8; მათ.
12, 31-32; მარკ. 3, 28; ლუკ. 7, 47.

ცოდვა არის მომაკვდინებელი. 1
იოან. 5, 17; ებრ. 6, 4-6.

ბოროტი აღამიანი

უყვარს ცოდვა. ეკლ. 8, 11; მიქ. 3,
2, 3; 2 თეს. 2, 12.

გული სავსე აქვს ცოდვით. დაბ. 8,
21; ფს. 5, 9; ეკლ. 9, 3; იერ. 4, 14; 17,
1-9; მათ. 15, 19; 23, 28; მარკ. 7, 21-23.

აქვს მხოლოდ ცოდვიანი აზრები.
დაბ. 6, 5; ფს. 139, 2; ეს. 59, 7; იერ. 4,
14; 6, 19; ეზეკ. 11, 2; მიქ. 2, 1; მათ. 9,
4; კოლას. 1, 21.

ფიქრობს მხოლოდ ცოდვაზე. ნემ.
6, 2; ფს. 35, 4; იგავ. 6, 14; 12, 20; 16,
30; 24, 2; ეს. 32, 6; 59, 13; ნაუმ. 1, 11.

ლაპარაკობს მხოლოდ ცოდვებზე.
ფს. 5, 9; 35, 3; 49, 19; 51, 3; 58, 12; 63,
3; 139, 3; იგავ. 24, 2; 16, 30; ეს. 32, 6-
7; 59, 3; მათ. 12, 34; რომ. 3, 13-14;
იაკ. 3, 6.

ექლეკა ცოდვას. 2 ნუმტ. 28, 19; 33, 6; ფს. 7, 14; იგავ. 28, 5; იერ. 8, 5; 1 თეს. 4, 5; ეფეს. 4, 19; 1 პეტ. 4, 3.

სიამოვნებს ცოდვა. იგავ. 2, 14.

ცოდავს სიყრმიდანვე. ეს. 47, 12; 48, 8; იერ. 32, 30.

არ ანებებს თავს ცოდვას. იგავ. 4, 18; იერ. 8, 5; 2 პეტ. 2, 14.

აღვილად ჩადის ცოდვას. იობ. 15, 16; იერ. 4, 22; 13, 23.

მკვდარია ცოდვაში. ეფეს. 2, 1; კოლას. 2, 13.

მიყიდულია ცოდვას. 3 მეფ. 21, 20-25.

ამართლებს ცოდვას. დაბ. 34, 30-31; 1 მეფ. 13, 11-12.

ესარჩლება ცოდვას. ფს. 72, 12-13; იერ. 44, 17-19; გალ. 3, 14-15.

თავს ირწმუნებს, რომ ცოდვისათვის არ დაისჯება. ფს. 49, 21; 63, 5; ეკლ. 8, 11; ეზეკ. 9, 9; სოფ. 1, 12; გალ. 2, 17.

ფიქრობს, რომ არ დაისჯება ცოდვისთვის. ფს. 9, 34; 49, 21; 93, 7; მიქ. 3, 11.

თავს იქებს ცოდვით. ფს. 35, 2; ფილიპ. 3, 19.

ურცხვად და უსინდისოდ აკეთებს ცოდვას. ეს. 3, 9; იერ. 6, 15; 8, 12.

სხვებს ამტყუნებს თავისი ცოდვის გამო. დაბ. 3, 12; გამ. 22-24.

ბრალს სდებს ღმერთს თავისი ცოდვისათვის. დაბ. 3, 12; მალ. 2, 17.

ცდილობს დამალოს თავისი ცოდვა. დაბ. 3, 8-10; 37, 20; ისუ ნავ. 7, 21; იობ. 24, 15; იგავ. 28, 13; 30, 20; ეს. 29, 15; ეზეკ. 8, 12; ეფეს. 5, 12.

უარყოფს თავის ცოდვას. 1 მეფ. 15, 20-21; იერ. 2, 35.

მიიზიდავს სხვებს თავისი ცოდვისაკენ. გამ. 23, 33; 3 მეფ. 16, 2; 22, 53; 4 მეფ. 3, 3; 10, 29; 14, 24; 21, 16; ნემ. 13, 26; იგავ. 1, 11-14; 28, 10; მალ. 2, 8; 2 პეტ. 2, 18; 3, 17.

იწონებს სხვების ცოდვებს. რომ. 1, 32.

აღსაესეა ცოდვით. ფს. 37, 4; ეს. 1, 4; 2 ტიმ. 3, 6.

არ ინანიებს ცოდვას. იერ. 5, 3; 8, 6; მათ. 21, 32; გამოცხ. 2, 21; 9, 20-21; 16, 9-11.

განაგრძობს ცოდვის ჩადენას. რიცხ. 32, 14; ნემ. 9, 28; ფს. 77, 17; იერ. 8, 5; ოს. 13, 2.

უმატებს ცოდვას ცოდვაზე. 3 მეფ. 16, 31; 2 ნუმტ. 28, 22-23; 36, 14; იობ. 34, 37; ეს. 30, 1; ეზეკ. 16, 15; ოს. 12, 2; ამოს. 4, 4; 2 ტიმ. 3, 13.

აღავსებს თავისი ცოდვის საწყაულს. დაბ. 15, 16; ეზეკ. 35, 5; იოველ. 3, 13; მათ. 23, 32; 1 თეს. 2, 16.

კვდება ცოდვაში. რიცხ. 27, 3; ეზეკ. 3, 18-20; 33, 8-9; იოან. 8, 21-24.

არა აქვს ღმერთის შიში. ფს. 35, 1.

*

ერთი ცოდვილი ღუპავს დიდ სიყვეთეს. ეკლ. 9, 18.

მეძავი ცოდავს თავისი სხეულის წინააღმდეგ. 1 კორ. 6, 18.

რომელმაც ქმნას ცოდვა, იგი ეშმაკისაგან არის. 1 იოან. 3, 8-10; იოან. 8, 44.

ვაი იმას, ვინც ცოდვას უმატებს ცოდვას. ეს. 5, 18; 30, 1.

ცოდვას ეწოდება

ღიღი. დაბ. 13, 13; 18, 20; გამ. 32, 30; 1 მეფ. 2, 17; 2 მეფ. 24, 10; 1 ნუმტ. 21, 8; ფს. 18, 13; იოან. 19, 11.

როული. ამოს. 5, 12.

გაძლიერებული. ეზრა. 9, 6; იერ. 14, 7; ამოს. 5, 12.

ამპარტავენებით ჩაღვნილი. რიცხ. 15, 30; 2 სჯ. 17, 12.

მაცდური. რომ. 7, 11; ეფეს. 4, 22; ებრ. 3, 13.

სამარცხენო. რომ. 6, 21; 2 კორ. 4, 2.

ცხადი. ოს. 7, 1; 1 ტიმ. 5, 24.

დაფარული. ფს. 18, 12.

უფრო მეტი, კიდრე თავზე თმა. ფს. 37, 4; 39, 12.

ცამდე აწვედნილი. დაბ. 4, 10; 2 ნეშტ. 28, 9; ეზრა. 9, 6; იერ. 51, 9; გამოცხ. 18, 5.

*

ცოლვა იზრდება სინდისის ხმის დასშობით. ტიტ. 3, 11.

ცოლვილებმა

უნდა აღიარონ ცოლვები. ლევიტ. 5, 5; 26, 40; რიცხ. 5, 6-7; მსაჯ. 10, 10; 3 მეფ. 8, 47; 2 ნეშტ. 6, 37; ნემ. 1, 5-7; 9, 2; იობ. 33, 27; ფს. 31, 5; 50, 3-5; 105, 6; ეს. 59, 12-13; იერ. 3, 13-25; 14, 20; გოდ. 3, 42; დან. 9, 5; იაკ. 5, 16.

უნდა სცხვენოდეთ თავიანთი ცოლვებისა. ეზრა. 9, 6; ეზეკ. 16, 63; დან. 9, 7-8.

უნდა ტიროდნენ თავიანთ ცოლვებს. ეს. 61, 3; იერ. 3, 21; მათ. 26, 75.

უნდა მოერიდონ ცოლვებს. ფს. 33, 14; 36, 27; ეზეკ. 14, 6; 18, 30.

უნდა მოიშალონ ცოლვები. იოან. 5, 14; 8, 11; 1 კორ. 15, 34; ტიტ. 2, 12; 1 იოან. 2, 1.

უნდა განიწმიდონ ცოლვებისაგან. ეს. 1, 16; იერ. 4, 14; იაკ. 4, 8.

უნდა შეიძულონ ცოლვა. ეზეკ. 36, 31.

უნდა მოიშორონ ც. იობ. 11, 14; 22, 23; ეზეკ. 18, 31.

„უკუეთუ ვინმე ცოდოს, ნუგეშისმცემელი გვივის მამისა მიმართ ქრისტე იესო მართალი“. 1 იოან. 2, 1.

ვინც აღიარებს თავის ცოლვას და მიატოვებს მას, მიიღებს მოწყალებას და პატიებას. ფს. 31, 5; იგავ. 28, 13; ეს. 55, 7; იერ. 36, 3; 1 იოან. 1, 9.

ვინც ფარავს თავის ცოლვას, ის კერ ნახავს კეთილდღეობას. იგავ. 28, 13.

თუ ბოროტმა დაანება ცოლვას თავი, იცოცხლებს. ეზეკ. 18, 21-27; 33, 14-16.

მორწმუნენი

მორწმუნეებს უნდა სძულდეთ ცოლვა. ფს. 96, 10; 118, 163; იგავ. 8, 13; რომ. 12, 9.

უნდა განიწმინდონ ყოველივე ცოლვისაგან. 2 კორ. 7, 1; 1 პეტ. 1, 22; 2, 1; 1 იოან. 3, 3.

უნდა მოიშორონ ყოველგვარი ცოლვა. იობ. 11, 14; ეფეს. 4, 25-31; 5, 3; კოლას. 3, 8; 2 ტიმ. 2, 19; ებრ. 12, 1; 1 პეტ. 2, 11.

უნდა ერიდებოდნენ ყოველგვარ ცოლვას. 1 თეს. 5, 22; იაკ. 1, 27.

უნდა მოაკვდინონ ცოლვა. რომ. 8, 13; კოლას. 3, 5.

უნდა იბრძოლონ ცოლვის წინააღმდეგ. ებრ. 12, 4.

უნდა განშორდნენ ყოველივე იმას,

რასაც შეუძლია ცოდვა ჩაადენინოს. მათ. 5, 29-30; 18, 8-9; მარკ. 9, 43.

ნუ მიიღებენ მონაწილეობას ცოდვაში. 2 კორ. 6, 14-17; ეფეს. 5, 11; 1 ტიმ. 5, 22; გამოცხ. 18, 4.

უნდა ამხილებდნენ ცოდვილებს. ლევიტ. 19, 17; მათ. 18, 15; ლუკ. 17, 3; გალ. 6, 1; ეფეს. 5, 11.

უნდა განშორდნენ ცოდვილებს, რათა მათთან ერთად არ დაისაჯონ. იერ. 51, 6; გამოცხ. 18, 4, 5.

მორწმუნენი მუდამ უნდა იბრძოდნენ ცოდვის წინააღმდეგ. ებრ. 12, 4. არ ემონებიან ცოდვას. რომ. 6, 6-14.

თავისუფალი არიან ცოდვისგან. რომ. 6, 14-18-22; 8, 2.

უნდა განიშორონ ცოდვა. ეფეს. 4, 22; კოლას. 2, 11.

მკედარნი არიან ცოდვისათვის. რომ. 6, 2-11; 8, 10; 1 პეტ. 2, 24.

აღარ ცოდავენ. იობ. 1, 22; 2, 10.

აქვთ ცოდვების პატიება. ეფეს. 4, 32; კოლას. 2, 13; 3, 13; 1 იოან. 2, 12.

ესირცხვებათ თავიანთი წინანდელი ცოდვები. რომ. 6, 21.

ეზიზღებათ თავი ცოდვების გამო. იობ. 42, 6; ეზეკ. 20, 43; 36, 31.

ყოველი, რომელიც შობილია ღმრთისაგან, არ ცოდავს. 1 იოან. 3, 6-9; 5, 18.

დალუკველია მდგომარეობა მორწმუნისა, რომელიც ცოდვაში ვარდება. ებრ. 6, 4-6; 10, 26; 2 პეტ. 2, 20-21.

თუ მართალი შეცოდავს, მოკვდება. ეზეკ. 3, 20; 18, 24-26; 33, 13-18.

მართალი, რომელიც ცოდავს, ემსგავსება წაბილწულ წყაროს. იგავ. 25, 27-28.

ღმერთმა არ შეიბრალა ცოდვილი ანგელოზები. 2 პეტ. 2, 4; იუდ. 1, 6.

უნდა ვკვედრებოდეთ ღმერთს, რომ

გამოგვიცხადოს ჩვენი ცოდვები. იობ. 13, 23; 34, 32.

დაგვიფაროს ცოდვისაგან. ფს. 118, 133; 140, 3-4.

გვაპატიოს ჩვენი ცოდვები. გამ. 34, 9; ფს. 24, 18; 50, 9; 78, 9; მათ. 6, 12; ლუკ. 11, 4; იაკ. 5, 15.

დაივიწყოს ჩვენი ცოდვები. ფს. 24, 7; 78, 8.

გამოგვიხსნას ცოდვებისგან. ფს. 38, 8; მათ. 6, 13; ლუკ. 11, 4.

გავწმიდოს ცოდვებისაგან. ფს. 18, 21; 50, 2-7.

*

ღმრთის შიში გვიფარავს ცოდვისაგან. გამ. 20, 20; ფს. 4, 4; იგავ. 14, 16.

ღმრთის სიტყვა გვინახავს ცოდვისაგან. ფს. 36, 31; 118, 9-11.

ნეტარია ის, ვინც არ ცოდავს. ფს. 1, 1; 118, 1-3.

ნეტარია ის ვინც მიიღო ცოდვათა პატიება. ფს. 31, 1; რომ. 4, 7.

მრავალმეტყველებაში არის ცოდვა. იგავ. 10, 19; ეკლ. 5, 3-6; 10, 13-14.

ენა მცირეა, მაგრამ დიდად შემცოდველი. იაკ. 3, 6.

ღმერთი უცხადებს ადამიანებს მათ ცოდვებს. იობ. 36, 9; ფს. 49, 16-21; 1 კორ. 11, 32.

ღმერთი უცხადებს ადამიანებს მათ ცოდვებს მოვლინებულთა მიერ. 2 მეფ. 12, 1-9; 4 მეფ. 17, 13; 2 ნეშტ. 36, 15; ნემ. 9, 30; ეს. 58, 1; იერ. 18, 11; 25, 4-

5; 26, 13; 35, 15; 44, 4; ეზეკ. 2, 3-5; 3, 17-18; 16, 2; 33, 7-8.

სულწმიდა ამხილებს ცოდვის-ათვის. იოან. 16, 8-9.

ღმრთისმსახური უნდა

ურჩევდნენ ცოდვილებს, მოიქცნენ მათი ცოდვებისაგან. ეს. 58, 1; იერ. 7, 2-3; 26, 2-3; ეზეკ. 2, 3-5; 3, 17-21; 33, 7-9; დან. 4, 27; მიქ. 3, 8; ზაქ. 1, 3.

ურჩევდნენ მორწმუნეებს, რომ ერიდონ ცოდვებს. ეზეკ. 3, 21; 33, 12; რომ. 8, 13; 13, 13-14; 1 კორ. 10, 12; გალ. 5, 13; 6, 1; ეფეს. 4, 17; კოლას. 3, 8; 1 თეს. 4, 6; 2 ტიმ. 2, 22; ტიტ. 2, 6; 1 პეტ. 2, 11.

ამხილებდნენ ცოდვას სულგრძელებით. 1 ტიმ. 5, 1-2; 2 ტიმ. 4, 2.

ამხილებდნენ ცოდვას თამამად. 1 ტიმ. 5, 20; ტიტ. 1, 13; 2, 15.

განშორდნენ ახირებულ ცოდვილს. ტიტ. 3, 10-11.

აუწყონ ცოდვათა პატიება. ეს. 40, 2; ლუკ. 24, 47; საქმე. 10, 43; 13, 38; 2 კორ. 5, 19.

*

ვინც მოაქცევს ცოდვილს, ის დაფარავს მრავალ თავის ცოდვას. იაკ. 5, 20.

ცოდვა ღოცვას შეუსმენლად ხლის. ფს. 65, 18; ივავ. 28, 9; ეს. 1, 15; იოან. 9, 31.

ც. აშორებს ღმრთის კურთხევას. რიცხ. 14, 34; ისუ ნავ. 5, 6; 1 მეფ. 2, 29-30; ფს. 80, 13-16; იერ. 5, 25; 18, 10; ოს. 13, 14.

ც. შედეგია ის, რომ ღმერთი იფარავს თავის სახეს. 2 სჯ. 31, 17-18; 32, 20; ეს. 57, 17; 59, 2; 64, 7; იერ. 33, 5; ეზეკ. 39, 23-24.

ც. არის ცოდვილის წინააღმდეგ მოწმობა. ეს. 3, 9; 59, 12; იერ. 14, 7; ოს. 5, 5; 7, 10; იაკ. 5, 3.

ც. გამოცხადდება ადრე თუ გვიან. იობ. 20, 27; 1 კორ. 4, 5; 1 ტიმ. 5, 24.

ც. არ დარჩება დაუსჯელად. რიცხ. 32, 23; ივავ. 5, 22; 11, 6-21; 13, 6; 16, 5; 17, 5; 19, 9; 28, 20; ებრ. 2, 2; 2 პეტ. 2, 3.

ც. მოიზიდავს თავის სასჯელს. იობ. 31, 3; ივავ. 5, 22; 13, 6-21; ფს. 7, 14-16; გოდ. 5, 7.

თვითუფი ცოდვილი დაისჯება თვისი ცოდვისათვის. 2 სჯ. 24, 16; 4 მეფ. 14, 6; 2 ნემშ. 25, 4; იერ. 31, 30; ეზეკ. 18, 20; გალ. 6, 5.

ცოდვას აღამიანი მიჰყავს

სირცხვილისაკენ. იერ. 3, 25; ეზეკ. 16, 52.

სნეულებათაკენ. ლევიტ. 26, 16; იობ. 33, 19-22; 1 კორ. 11, 30.

*

ცოდვა ზოგჯერ ისჯება სიკვდილით. რიცხ. 14, 37; 16, 28-33; 25, 1-9; ისუ ნავ. 22, 20; 1 მეფ. 2, 31-34; იობ. 4, 8-9; 36, 14; ფს. 33, 22; ივავ. 11, 19; ეკლ. 8, 13; საქმე. 5, 5-10; 12, 23.

ღმერთი ამოშლის ცოდვილს ცხოვრების წიგნიდან. გამ. 32, 33; ფს. 68, 28; გამოცხ. 21, 27.

ცოდვას მიჰყავს საუკუნო დაღუპვისაკენ. ფს. 54, 23; მათ. 13, 41-42; 25, 41-46; იოან. 5, 29; 2 პეტ. 3, 7.

მიწა დაწყვეტილი იყო ცოდვის გამო. დაბ. 3, 17-18.

მძიმე შრომა და სნეულება გაჩნდა ცოდვის გამო. დაბ. 3, 16-19-23; იობ. 14, 1.

სხეულის სიკვდილი არის ცოდვის შედეგი. დაბ. 2, 17; რომ. 5, 12.

სიკვდილი არის ცოდვის მისაგებელი. რომ. 6, 23.

სიკვდილი არის სასჯელი ცოდვისათვის. ფს. 91, 7; ეს. 66, 24; იერ. 31, 30; ეზეკ. 18, 4-18; რომ. 1, 32; 2 თეს. 1, 9; 2 პეტ. 3, 7; გამოცხ. 21, 8.

ცოდვა არის მხეცის ნიშანი. გამოცხ. 13, 14-16; 14, 9-10.

ცოდვის მაგალითები: კენი. დაბ. 4, 7-8. აარონი. გამ. 32, 21; რიცხ. 12, 11. მზვერავნი, გაგზავნილნი ქანანის ქვეყანაში. რიცხ. 14, 36. კორე, დათანი და აბირონი. რიცხ. 16, 26-30. ბლამი. რიცხ. 22, 34. მოსე და აარონი. რიცხ. 20, 12; 27, 14; 2 სჯ. 32, 51; ფს. 105, 32-33. აქარი. ისუ ნავ. 7, 1-20. ელის ძენი. 1 მეფ. 2, 12-17. საული. 1 მეფ. 15, 19-24; 1 ნეშტ. 10, 13. დავითი. 2 მეფ. 12, 9-13; 24, 10; 1 ნეშტ. 21, 17; ფს. 40, 4. სემეი. 2 მეფ. 19, 20. იერობოამი, ნაბათის შვილი. 3 მეფ. 14, 16; 15, 34. ბაასა. 3 მეფ. 15, 33-34. აქაბი. 3 მეფ. 16, 31; 21, 19-22. ოქოზია. 3 მეფ. 22, 47. იორამი. 4 მეფ. 3, 1-3. იუ. 4 მეფ. 10, 29. იერობამი, იოასის შვილი. 4 მეფ. 14, 23-24. მანასე. 4 მეფ. 21, 16. ოზია. 2 ნეშტ. 26, 16. აქაზი. 2 ნეშტ. 28, 22. იობი. იობ. 7, 20. იუდა. იოან. 19, 11; მათ. 27, 4. ანანია და საჰვირა. საქმე. 5, 3-9.

*

ყოველი ცოდვა და გმობა მიეტყუება აღამიანებს, ხოლო სულისა წმიდისა გმობა არ მიეტყუება. მათ. 12, 31-32; მარკ. 3, 28-29; ლუკ. 12, 10.

იესო ქრისტემ აიღო თავის თავზე ქვეყნის ცოდვები. იოან. 1, 29.

„უკუთუ არა გრწმუნეს ჩემი, რამეთუ მე ვარ, მოსწყდეთ ცოდვათა შინა თქვენთა“. იოან. 8, 24.

„ამინ, ამინ გეტყვი თქვენ, რამეთუ ყოველმან, რომელმან ქმნეს ცოდვა, მონა არს იგი ცოდვისა“. იოან. 8, 34; რომ. 6, 16; ტიტ. 3, 3; 2 პეტ. 2, 19.

„უკეთუმცა არა მოვედ და ვეტყოდი მათ, ცოდვამცა არა აქენდა; ხოლო აწ მიზეზი არა აქეს ცოდვათა მათათვის“. იოან. 15, 22-24.

„ნუგემინისცემელი მოვიდეს და ამხილოს სოფელსა ცოდვისათვის“. იოან. 16, 8-9.

მაცხოვარმა უთხრა თავის მოწაფეებს: „უკეთუ ვითემე მიუტყვენთ ცოდვანი, მიეტყვენ მათ; და უკეთუ ვითინიმე შეიპყრნეთ, შეიპყრობილ იყვენ“. იოან. 20, 23.

„ძესა კაცისასა ხელმწიფება აქეს ქვეყანასა ზედა მიეტყუებად ცოდვათა“. მათ. 9, 4-6; მარ. 2, 8-11; ლუკ. 5, 22-24.

მაცხოვარმა უთხრა სიმონ ფარისეველს: „მიეტყვენ მაგას ცოდვანი მაგისნი მრავალნი, რამეთუ შეიყვარა ფრიად“. ლუკ. 7, 36-50.

თოღვა საყოველთაო

მოიცავს მთელ ერს. ეს. 1, 4-5; იერ. 5, 1-5; 6, 13.

ხშირად მთავართა ბრალის გამო ჩნდება. 3 მეფ. 12, 26-33; 14, 16; 2 ნეშტ. 21, 11-13; იგავ. 29, 12.

ხშირად არის კეთილდღეობის შედეგი. 2 სჯ. 32, 15; ნემ. 9, 28; იერ. 18, 11; ეზეკ. 16, 49; 28, 5.

საზიანოა

ქვეყნისათვის. ლევ. 18, 25; რიცხ.

35, 33-34; ფს. 105, 38; ეს. 24, 5; მიქ. 2, 10-11.

ხალხისთვის. ლევ. 18, 24; ეზეკი. 4, 11.

ღმრთისმსახურებისა და მისი სიწმინდისათვის. ეს. 1, 10-15; ამოს. 5, 21-22; ანგ. 2, 14.

*

ღრმავდება მდიდარ ხელისუფალთა მიზეზით. ეს. 5, 4-7; ამოს. 2, 4; ეზეკი. 20, 4-13.

წარმართებს უბიძგებს ღმრთის გამობისაკენ. რომ. 2, 24; ეზეკი. 36, 20-33.

ცოდვის გამო ისჯება ხალხი. იგავ. 14, 34.

უბიძგებს მონანიებისაკენ. იერ. 18, 8; იოან. 3, 5.

საჭიროებს მონანიებას. ლევ. 26, 40; 2 სჯ. 30, 2-3; მსაჯ. 10, 10; 3 მეფ. 8, 47-48.

აუცილებელია მისგან გამოიჯენა. ეს. 1, 16; ოს. 14, 1-2; იოან. 3, 10.

წმინდანები განსაკუთრებული გულმოდგინებით ნაღვლობენ მის გამო. ფს. 118, 136; ეზ. 9, 4.

სულიერი წინამძღვარი

უნდა ნაღვლობდნენ მასზე. 1 ეზრა. 10, 6; იერ. 13, 17; ეზეკი. 6, 11; იოველ. 2, 17.

უნდა გამოდიოდნენ მის წინააღმდეგ. ეს. 30, 8-9; 58, 1; ეზ. 2, 3-5; 22, 2; იოან. 1, 2.

უნდა ცდილობდნენ ხალხი გამოიჯნონ მისგან. იერ. 23, 22.

უნდა ლოცულობდნენ მიტევებისათვის. გამ. 32, 31-32; იოველ. 2, 17.

*

ღმერთი არ შეისმენს ლოცვას საყოველთაო ცოდვის მიზეზით. ეს. 1, 15; 59, 2-3.

საყოველთაო ღმრთისმსახურება უარყოფილ იქნა მისი მიზეზით. ეს. 1, 10-14; იერ. 6, 19-20; 7, 9-14.

მონანიება მის გამო. მსაჯ. 10, 15-16; 2 ნეშტ. 12, 6-7; ფს. 105, 45-48; ეს. 3, 8; იერ. 12, 17; 25, 12; ეზ. 28, 7-10; იონა. 3, 10.

მაგალითები: სოდომი და გომორი. დაბ. 18, 20; 2 პეტ. 2, 6. ძენი ისრაელისა. გამ. 16, 18; 32, 31. ქანანის ერი. 2 სჯ. 9, 4. ისრაელის სამეფო. 4 მეფ. 17, 8-12; ოს. 4, 1-2. იუდეველთა სამეფო. 4 მეფ. 17, 19; ეს. 1, 2-7. მოაბი. იერ. 48, 29-30. ბაბილონი. იერ. 51, 6. 13. 52. ტვიროსი. ეზეკი. 28, 2. ნინევი. ნაუმ. 3, 1.

ცოდვა სულიწმინდის წინააღმდეგ

რჩევა-შეგონება, რომ არ შეცოდონ სულიწმინდის წინააღმდეგ. ეფეს. 4, 30; 1 თეს. 5, 19.

ნიშნავს

მის გამოცდას. საქმე. 5, 9.

მის შეწუხებას. ეფეს. 4, 30; ეს. 63, 10.

სიცრუეს მის მიმართ. საქმე. 5, 3. მის საბოძვართა დამცირებას. საქმე. 8, 18-20.

მის გინება - დამცირება - შეურაცხყოფას. ებრ. 10, 29.

მის მიმართ წინააღმდეგობას. საქმე. 7, 51.

აღამიანის გულის გაბოროტებას

მის მოწმობათა წინააღმდეგ. ზაქ. 7, 12.
 მის დაეციებას. 1 თეს. 5, 19.

*

გმობა სულიწმინდისა ადამიანს არ ეპატიება. მათ. 12, 31-32; მარკ. 3, 29-30.

სულიწმინდის წინააღმდეგ ჩადენილი ცოდვის მაგალითები: ანანია და საპფირა. საქმე. 5, 3-9. სიმონი. საქმე. 8, 18-20.

ცოლი, მეუღლე

მათი მოვალეობანი თავიანთი ქმრების მიმართ

უნდა უყვარდეთ ისინი. ტიტ. 2, 4. პატივს უნდა სცემდნენ მათ. 1 კორ. 7, 3.

უნდა იყვნენ მათი ერთგულნი. 1 კორ. 7, 3-5. 39.

უნდა ემორჩილებოდნენ მათ. დაბ. 3, 16; 1 კორ. 14, 34; ეფეს. 5, 22-24; კოლას. 3, 18; 1 ტიმ. 2, 11-12; ტიტ. 2, 5; 1 პეტ. 3, 1.

უნდა იცხოვრონ მათთან მთელი სიცოცხლის განმავლობაში. რომ. 7, 2-3; 1 კორ. 7, 10-39.

უნდა იყვნენ შემკობილი

არა სამკაულებით. 1 ტიმ. 2, 9; 1 პეტ. 3, 3.

მოკრძალებითა და მორცხვობით. 1 ტიმ. 2, 9.

მშვიდი და მყუდრო სულით. 1 პეტ. 3, 4.

კეთილი საქმეებით. 1 ტიმ. 2, 10; 5, 10.

უბრალო სამოსით. 1 ტიმ. 2, 9-10; 1 პეტ. 3, 3-5.

*

ქრისტიანი ქალის სახე. ტიტ. 2, 4-5.

სათნო ცოლი

არის ღმრთის საჩუქარი. დაბ. 24, 48; იგავ. 19, 14; ზირ. 26, 17-19.

არის ღმრთის მადლი. იგავ. 18, 22; ზირ. 25, 11; 26, 1-3.

არის თავისი ქმრის კურთხევის გვირგვინი. იგავ. 12, 4; 31, 10-12.

პატივს სცემს თავის ქმარს. იგავ. 31, 23; 11, 16.

აქვს თავისი ქმრის ნდობა. იგავ. 31, 11.

ქებას მიიღებს თავისი ქმრისაგან. იგავ. 31, 28-29.

არის გულმოდგინე, მზრუნველი და კეთილგონიერი. იგავ. 31, 13-27.

ხელს უწყობს სახლის კეთილდღეობას. იგავ. 14, 1.

არის ქველმოქმედი ღარიბთა მიმართ. იგავ. 31, 20.

არის ქმრის სიხარული. ზირ. 26, 16-18.

არის გონიერი, არა ბოროტის მტყველი. იგავ. 31, 26.

*

კეთილსახიერება მაცდურია და სიღამაზე ამოაო; მაგრამ ქალი, რომელსაც ეშინია უფლისა, ღირსია ქებისა. იგავ. 31, 30.

ცოლს გაფრთხილება უნდა. იგავ. 18, 22; ზირ. 7, 21-28.

მღვდელმსახურთა ცოლნი უნდა იყვნენ სამაგალითონი. 1 ტიმ. 3, 11.

ცოლების მოვალეობანი

ქმართა მიმართ, რომელნიც

მოქცეულნი არ არიან. 1 კორ. 7, 13-16; 1 პეტ. 3, 1-2.

ცოლნი ჩუმად უნდა იდგნენ ეკლესიაში. 1 კორ. 14, 34-35; 1 ტიმ. 2, 12.

ახალგაზრდა ქერიეთა უშიშროებისათვის უმჯობესია ხელმეორედ გათხოვდნენ. 1 კორ. 7, 9; 1 ტიმ. 5, 11-14.

ბოროტი ცოლი

დამღუპველია ქმრისა, მისი ძელეობის დამალპობელია. იგავ. 12, 4.

უმჯობესია ცხოვრება უდაბნოში, ვიდრე ბოროტ ცოლთან. იგავ. 21, 19.

უმჯობესია ცხოვრება სახლის ბანის კუნჭულში, ვიდრე ანჩხლ ცოლთან სახლში. იგავ. 21, 9; 25, 26.

უნდა გეშინოდეს წვიმიან ღღუში განუწყვეტელი წვეთის ღენისა და მოჩხუბარი ცოლისა. იგავ. 27, 15.

ბოროტი ცოლი არის სამკვიდრებელი არაკეთილი მამაკაცისა. სოლ. 3, 11-12.

უმჯობესია ცხოვრება ღომთან და გველუშთან, ვიდრე ბოროტ ცოლთან. ზირ. 25, 18.

ყოველივე ბოროტება ცოტაა ცოლის ბოროტებასთან. ზირ. 25, 21.

როგორც ქვიშიან მთაზე ასვლა ძნელია მოხუცის ფეხებისათვის, ისე ძნელია ყბედი ცოლი ჩუმი, გონიერი ქმრისათვის. ზირ. 25, 22.

კარგია, ბოროტ ცოლს ყველაფერი დაუბეჭდო და დაუკეტო. ზირ. 42, 6.

სათნო ცოლები მათგანითები: აბეგა. 1 მეფ. 25, 3. ელისაბედი. ლუკ. 1, 5-6. სარა. 1 პეტ. 3, 6.

ბოროტი ცოლების მათგანითები: დალილა. მსაჯ. 14, 15-17. 16, 4-6. მელქოლა. 2 მეფ. 6, 16. იეზაბელი. 3 მეფ. 21, 25. ზოსარა. ესთ. 5, 14. ცოლი იობისა. იობ. 2, 9. 3 ეროდეა. მათ. 14, 3-8; მარკ. 6, 17-19. საჟირა. საქმე. 5, 1-2.

ბრუ მოძღვრება

სპობს სარწმუნოებას. 1 ტიმ. 6, 20-21; 2 ტიმ. 2, 18.

უსარგებლო და ამაოა. ტიტ. 3, 9; ებრ. 13, 9.

სძულს ქრისტეს. გამოცხ. 2, 6-15.

მორწმუნენი განსწავლულნი არიან

ღმრთისგან, რომ უარყონ ბრუ მოძღვრებანი. იერ. 14, 14; 23, 16; 27, 14-16; 29, 8-9.

იესო ქრისტესგან, რომ მოერიდონ ბრუ მოძღვრებებს. მათ. 7, 15; 16, 12; 14, 4; მარკ. 12, 38; 13, 5; ლუკ. 21, 8.

რომ მოერიდონ ბრუ მოძღვრებებს. ეფეს. 4, 16; 5, 6; კოლას. 2, 8-18; 2 თეს. 2, 3; ებრ. 13, 9; 2 პეტ. 3, 17; 1 იოან. 4, 1.

მღვდელმსახურნი უნდა ერიდებოდნენ ბრუ მოძღვრებებს. 1 ტიმ. 1, 4; 6, 20; ტიტ. 3, 9.

ბრუ მოძღვარნი

ამაზინჯებენ სახარებას. გალ. 1, 6-7.

ასწავლიან კაცთა მცნებებს. მათ. 15, 9; მარკ. 7, 7-9; კოლას. 2, 8-22; ტიტ. 1, 14.

კაცთა გადმოცემებს ღმრთის სიტყვაზე მალლა აყენებენ. ეს. 29, 13; მათ. 15, 3-6; მარკ. 6, 8-13.

ქადაგებენ მცდარ მოძღვრებას. ტიტ. 1, 11.

გადმოსცემენ ეშმაკთა მოძღვრებას. 1 ტიმ. 4, 1.

ასწავლიან ჭეშმარიტების გმობას. 2 პეტ. 2, 2.

ასწავლიან სიცრუეს, ვერაგობას და მზაკერობას. ეფეს. 4, 14; 1 ტიმ. 4, 2; 2 პეტ. 2, 3.

აცდუნებენ. მათ. 24, 11; მარკ. 13, 22; საქმე. 20, 30; ტიტ. 1, 10-11.

არ შეიშვებიან სახლში. 2 იოან. 1, 10.

უკანასკნელ დღეებში გამრავლებიან. მათ. 24, 11; მარკ. 13, 22; 1 ტიმ. 4, 1; 2 პეტ. 2, 1-3. და გამომჟღავნდებიან. 2 ტიმ. 3, 9.

უხჯულონი

მიიღებენ და მიეცემიან მოძღვრებებს. 2 ტიმ. 4, 3-4; 2 თეს. 2, 11.

ცრუ მოძღვარნი გამოისახებიან

სასტიკად და მაცდურად. საქმე. 20, 29; 2 კორ. 11, 13.

ანგარებისმოყვარეებად. 2 პეტ. 2, 3.

ამპარტაყენებად და უეციებად. 1 ტიმ. 6, 3-4.

ულმერთოებად. იუდ. 1, 4.

გარყენილებად. 2 ტიმ. 3, 8.

*

საშუალებანი, რომლითაც შეიცირობიან ცრუმოძღვარნი. ეს. 8, 19; 1 იოან. 4, 1-3.

ანათემა (შეჩვენება) და სასჯელი მათ, რომელნიც ასწავლიან ცრუმოძღვრებას. ეზეკ. 13, 3. 8-9; გალ. 1, 8-9; მიქ. 3, 5-7; 2 პეტ. 2, 1-3; გამოცხ. 22, 18.

ცრუ მოწმობა

აკრძალულია. გამ. 20, 16; 23, 1; 2 სჯ. 5, 20; მათ. 19, 18; მარკ. 10, 19; ლუკ. 18, 20.

ღმერთს სძულს. იგავ. 6, 19.

გამოვალს გულისაგან. მათ. 15, 19.

წინააღმდეგია ჭეშმარიტებისა და სიმართლისა. იგავ. 12, 17; 14, 5; 19, 28. სასჯელი ცრუ მოწმობისათვის. 2 სჯ. 19, 17-20.

ცრუ მოწმობა დაუსჯელად არ დარჩება. იგავ. 19, 5-9; 21, 28.

მაგალითები ცრუ მოწმობისა: ნაბოთეს ბრალმდებელნი. 3 მეფ. 21, 13. ბრალმდებელნი ქრისტესი. მათ. 26, 59-61; მარკ. 14, 56-59. სტეფანე პირველმოწამის ბრალმდებელნი. საქმე. 6, 11-13. პავლე მოციქულის ბრალმდებელნი. საქმე. 17, 6-8.

ცრუქრისტა

„ეკრძალენით, ნუ ვინმე გაცთუნენს თქვენ, რამეთუ მრავალნი მოვიდოდნან სახელითა ჩემითა, და იტყვოდნან, ვითარმედ: მე ვარ ქრისტე, და მრავალთა აცთუნებდენ“. მათ. 24, 4-5. 24; მარკ. 13, 5-6. 21-22.

ცრუ წინასწარმეტყველნი და ცრუ მოძღვარნი

არ არიან გამოგზავნილნი ღმრთისაგან. იერ. 14, 14-15; 23, 16. 21. 32; 27, 15; 29, 9; ეზეკ. 13, 6-7.

ბედავენ წარმოთქვან ცრუ წინასწარმეტყველებანი ღმრთის სახელით. იერ. 14, 14; 23, 26; 27, 15; 28, 15; 29, 9; 3 მეფ. 22, 8-23.

წინასწარმეტყველებენ ცრუ მოჩ-

ვენებას და თავიანთ გამოგონილ ჭორს. იერ. 6, 13; 14, 14; 23, 15. 23. 32; ეზეკ. 13, 3-9; 23, 28; ზაქ. 10, 2.

აუწყებენ ამო მშვიდობას ბოროტ ადამიანს. ეს. 9, 15; იერ. 6, 14; 8, 11; 14, 13; 23, 17; ეზეკ. 13, 10.

არიან მტაცებელი მგელნი. მათ. 7, 15.

წინასწარმეტყველებენ ფულისათვის. ნემ. 6, 10-13; მიქ. 3, 5-11.

ეკრძალებით წინასწარმეტყველთა და მოძღვართა ცრუთა. მათ. 7, 15; 24, 11. 24; 1 იოან. 4, 1.

ნუ უსმენთ წინასწარმეტყველთა და მოძღვართა ცრუთა. ლევიტ. 19, 31; 2 სჯ. 13, 3; 18, 10-14; იერ. 23, 16; 27, 14-17; 29, 8-9.

ჭეშმარიტი და ცრუ წინასწარმეტყველის განმასხვავებელი ნიშანი. რიცხ. 16, 28-29; 2 სჯ. 18-21; 3 მეფ. 18, 36; 22, 28; 4 მეფ. 1, 10; 5, 8; ეს. 41, 22; 28, 9; ეზეკ. 33, 33.

წინასწარმეტყველნი და მოძღვარნი ცრუნი იცნობიან მათი საქმეებით. მათ. 7, 16-20.

ბოროტ ადამიანებს უყვართ ც. წ. იერ. 5, 31; მიქ. 2, 11.

მოვიღინებიან ღმრთისაგან, როგორც სასჯელი. 3 მეფ. 22, 22-23; 2 ნემტ. 18, 21-22; მიქ. 2, 11.

საძაველნი არიან ღმრთის წინაშე. 2 სჯ. 18, 10-12; იერ. 23, 30-32; ეზეკ. 13, 8.

ვაი ცრუწინასწარმეტყველებს. ეზეკ. 13, 3.

დანაშული და სასჯელი ცრუ წინასწარმეტყველებს. ლევიტ. 20, 21; 2 სჯ. 18, 20; იერ. 14, 14-15; 20, 6; 23, 13-15. 30-34; 28, 15-17; 29, 21-23. 32; ეზეკ. 13, 2-10; 14, 9-10; მიქ. 5, 12.

სასჯელი იმათ, რომელნიც უსმენენ

ცრუ წინასწარმეტყველებსა და ცრუ მოძღვრებს. ლევიტ. 20, 6; ეს. 2, 6; იერ. 14, 16; ეზეკ. 13, 14-16; 14, 9-10.

სამყაროს დასასრულს გამოჩნდებიან ცრუ წინასწარმეტყველები და ცრუ მოძღვარნი. მათ. 24, 11; 2 პეტ. 2, 1; 1 იოან. 4, 1.

ცრუ წინასწარმეტყველთა და ცრუ მოძღვართა მაგალითები: საული. 1 მეფ. 18, 10; 19, 23-24. საულის მსახური. 1 მეფ. 19, 20-21. სედეკია. 3 მეფ. 22, 11-12; 2 ნემტ. 18, 10-11. მანასე. 4 მეფ. 21, 16; 2 ნემტ. 33, 1-6.

წინასწარმეტყველნი იერუსალიმისა. იერ. 2, 8; 5, 31; 14, 13-16; 23, 14. წინასწარმეტყველნი სამარიისა. იერ. 23, 13. ანანია. იერ. 28, 1-5-15-17. აქაბი და სედეკია. იერ. 29, 21. სემეი. იერ. 29, 31-32. წინასწარმეტყველნი ისრაელისა. ეზეკ. 13, 2. ბარიისუ. საქმე. 13, 6. იეზაბელი. გამოცხ. 2, 20.

*

„ეკრძალებით ცრუ წინასწარმეტყველთაგან, რომელნი მოვიდოდნენ თქვენ და სამოსლითა ცხოვართათა, ხოლო შინაგან იყვნენ მგელ მტაცებელ“. მათ. 7, 15-20.

ცხაბულაძე

ზეითით. ფს. 91, 11.

ნელსაცხებლით. იოან. 11, 2.

სილამაზისთვის. რუთ. 3, 3.

სხეულის აღორძინებისთვის. 2 ნემტ. 28, 15.

სხეულის განსაწმენდად. ესთ. 2, 12.

ავადყოფთა სამკურნალოდ. მარკ. 6, 13; იაკ. 5, 14-15.

ჭრილობათა მოსაშუშებლად. ეს. 1, 6; ლუკ. 10, 34.

მიცვალეულთა დასამარხად გამ-
ზადებისათვის. მათ. 26, 12; მარკ. 16,
1; ლუკ. 23, 56.

ებრაელებს უყვარდათ ცხებულება.
იგაე. 27, 9; ამოს. 6, 6.

მგლოვიარემ საცხებელი არ უნდა
იცხოს. 2 მეფ. 12, 20-21; 14, 2; დან.
10, 3.

მარხვის დროს ნებადართულია
ქრისტეს მიერ. მათ. 6, 17-18.

ცხატულაბა სულიწმიდისაგან

ცხება ზეთით არის გარეგანი ნიშ-
ანი სულიწმიდისაგან ცხებულისა. 1
მეფ. 10, 1-6; 16, 13.

ღმერთი აკურთხებს და განწმედს
თავის მსახურებს სულიწმიდის
ცხებულებით. ლევიტ. 8, 12; გამ. 40,
13-15; ლევიტ. 21, 10-12; 1 მეფ. 10, 1-
6; 16, 3-13; 3 მეფ. 19, 15-16; ფს. 88,
20-21; 2 კორ. 1, 21-22.

ნაწინასწარმეტყველებია. ფს. 44,
7; დან. 9, 24.

შესრულებულია. ლუკ. 4, 18-21;
საქმე. 4, 27; 10, 38; ებრ. 1, 9.

მორწმუნენი იღებენ ცხებულებას
სულიწმიდისაგან. 2 კორ. 1, 21; 1
იოან. 2, 20.

ცხებულება სულიწმიდისაგან არ-
სებობს მორწმუნეებში. 1 იოან. 2, 27.

ც. ს. წ. ასწავებს ყოველივე
ჭეშმარიტებას. 1 იოან. 2, 27.

ღმერთი იფარავს და იხსნის მათ,
რომელთაც მიიღეს. ცხებულება
სულიწმიდისაგან. 1 ნეშტ. 16, 22; ფს.
104, 15; 17, 50; 20, 6; 88, 20-23.

მა გა ლ ი თ ე ბ ი : აარონი და მისი

შვილები. გამ. 40, 13-15; ლევიტ. 8,
12-13. საული. 1 მეფ. 10, 1-6. დავითი.
1 მეფ. 16, 13; ეუ. 3 მეფ. 19, 16; 4 მეფ.
9, 6.

ცხატულაბა ზიილა

სიძველე წარმოშობისა. დაბ. 28,
18; 35, 14.

ცხებულება წმიდა მიძღვნილია
ღმრთისმსახურებისადმი. გამ. 30,
26-31.

წინასწარმეტყველებს. 3 მეფ. 19,
15-16; ეს. 61, 1.

მღვდლებს. გამ. 40, 13-15.

მეფეებს. მსაჯ. 9, 8; 1 მეფ. 9, 16; 3
მეფ. 1, 34.

ზაგნები, რომელთაც აქვთ ცხებულება წმიდა

კარავი. გამ. 30, 26-27; 40, 9.

ყოვლად დასაწველის სამსხვერ-
კლო. გამ. 29, 36; 40, 10.

საბანელი. გამ. 40, 11.

ცხებულნი

არიან ღმრთის მფარველობის ქვეშ.
1 ნეშტ. 16, 22; ფს. 104, 15.

ზეთის ზარისხი, მისი შედგენილობა
დაწესებულია ღმრთის მიერ. გამ. 30,
23-25.

ნელსაცხებელისთვის მირონს ამ-
ზადებენ მღვდლები. 1 ნეშტ. 9, 30.

ყალბი მირონის დამზადება
აკრძალულია. გამ. 30, 32-37.

უცხო პირთა ცხება აკრძალულია.
გამ. 30, 33.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტეს ცხება სულიწმიდით. ფს.
44, 8; ეს. 61, 1; ლუკ. 4, 18.

მორწმუნეთა სულიწმიდით ცხების შესახებ. 1 იოან. 2, 27.

ცხანი

გადატანითი მნიშვნელობით

ეკლესიის სილამაზე. ქება. 1, 8; ზაქ. 10, 3.

ეკლესიის ძლევა მოსილი და საზეიმო განთავისუფლება. ეს. 63, 13, 14.

დაუმორჩილებლობა. ფს. 31, 9.

ურწმუნოთა აულაგმაობა ცოდვებში. იერ. 8, 6.

ცხპარი

წმინდა და ხორცი იჭმება. 2 სჯ. 14, 4.

უწყინარია. 2 მეფ. 24, 17.

დაფარულია მატყლით. იობ. 31, 20.

დიდი სარგებლობა მოაქვს. ფს. 143, 13; ქება. 4, 2.

ბლავის. 1 მეფ. 15, 14-15.

ოდითგან ემსახურება ადამიანს. დაბ. 4, 4.

პატრიარქების სიმდიდრე იყო. დაბ. 13, 5-6; 24, 35; 26, 14.

მამალ ცხვარს ეწოდება კერძი. 1 მეფ. 15, 22.

დედალი ცხვარი, მაკე. ფს. 77, 71.

შეილს ეწოდება კრავი. გამ. 12, 5; ეს. 11, 6.

ბეერი იყო

კედარში. ეზეკ. 27, 21; ეს. 60, 7.

ნაბეთოში. ეს. 60, 7.

*

მისი ხორცი გამოიყენება საკვებად.

23. ბიბლიის ლექსიკონი.

1 მეფ. 25, 18; 3 მეფ. 1, 19; 4, 23; ნემ. 5, 18; ეს. 22, 13.

რძე გამოიყენება საკვებად. 2 სჯ. 32, 14; ეს. 7, 21-22;

მისი ტყავისაგან დამზადდა კარვის სახურავი. გამ. 25, 5; 36, 19; 39, 33.

მატყლისაგან ამზადებენ ქსოვილს. იობ. 31, 20; იგავ. 31, 13; ეს. 34, 3.

ოდითგან იყენებდნენ სამსხვერპლოდ. დაბ. 4, 4; 8, 20; 15, 9-10.

სამსხვერპლოდ მიტანა დაკანონებულია. გამ. 20, 24; ლევ. 1, 10; 3 მეფ. 8, 63.

ცხვრის ფარას

მწყემსავდნენ პატრონის ოჯახის წევრები. დაბ. 29, 6; გამ. 2, 16; 1 მეფ. 16, 11; გამ. 3, 1.

მსახურები. 1 მეფ. 17, 20; ეს. 61, 5.

იცავდნენ ძაღლები. იობ. 30, 1.

კვებადნენ ბაკებში. 1 მეფ. 24, 4; 2 მეფ. 7, 8; იოან. 10, 1-3.

აძოვებდნენ ნოყიერ საძოვრებზე. ფს. 22, 2.

კვებადნენ მთებში. გამ. 3, 1; ეზეკ. 34, 6, 13.

მწყემსავდნენ მინდვრებში. ეს. 65, 10.

ფარა მთელ საძოვარს აესებდა. ფს. 64, 13-14.

დაკყავდათ დასარწყულებლად, (წყლის სასმელად). დაბ. 29, 8-10; გამ. 21, 17.

შუალღუზე ასვენებდნენ. ფს. 22, 2. მიჰყვებოდნენ მწყემსებს. იოან. 10, 4, 27.

გაურბოდნენ უცხოს. იოან. 10, 5.

*

ცხვარს ბანდნენ და კრეჭდნენ ყოველწლიურად. ქება 4, 2.

პირველად ნაშობს არ კრეჭდნენ. 2 სჯ. 15, 19.

პირველშობილის გამოსყიდვა არ შეიძლებოდა. რიცხ. 18, 17.

პირველნაშობთა მეთაფი ნაწილი უნდა მიეცათ ლევიტელთათვის. 2 ნეშტ. 31, 4-6.

პირველი ნაპარსი უნდა მიეცათ მღვდელთათვის. 2 სჯ. 18, 4.

პარსვის დრო სადღესასწაულო იყო. 1 მეფ. 25, 2. 7-8; 11, 36; 2 მეფ. 13, 23.

იყენებდნენ საჩუქრად. 2 მეფ. 17, 29; 1 ნეშტ. 12, 40; 2 ნეშტ. 17, 11.

იყენებდნენ ხარკის გადასახდელად. 4 მეფ. 3, 4.

მხეცები იტაცებდნენ. მიქ. 5, 8; იოან. 10, 13.

დიდი წილი ომის დროს იყო მოპოვებული. მსაჯ. 6, 4; 1 მეფ. 14, 32; 1 ნეშტ. 5, 21; 2 ნეშტ. 14, 15.

ზოგჯერ აკადღებოდნენ. გამ. 9, 3.

კრუ წინასწარმეტყველნი ცხვრის სახეს იღებენ. მათ. 7, 15.

გადატანითი მნიშვნელობით

ისრაელნი. ფს. 73, 1; 77, 52; 78, 13.

ერი ღმრთისა. იოან. 10, 7-26; 21, 16-17; ებრ. 13, 20.

უწმინდური, მათი სიკედლის ეამს. ფს. 48, 14.

ქრისტეს მოთმინება. ეს. 53, 6-7.

ღმრთისგან განდგომილნი. ფს. 118, 176; იერ. 50, 17; ეზეკ. 34, 16.

წარმოუშობელი ჯერ არშობილნი ახლად. მათ. 10, 6.

მონანული ცოდვილები. ლუკ. 15, 4-7.

მართალთა და ურწმუნოთა გათიშვა. მათ. 25, 32-33.

ცხოველები

შექმნა ღმერთმა. დაბ. 1, 24-25; 2, 19.

ხორციით განსხვდებიან ფრინველებისა და თევზებისაგან. 1 კორ. 15, 39.

იკვებებიან ბალახით. დაბ. 1, 30.

ადამიანი ფლობს მათ. დაბ. 1, 26-28; ფს. 8, 7-9.

ინსტიქტურად ეშინიათ ადამიანებისა. დაბ. 9, 2.

ადამიანს მიეცა საჭმელად წარღვნის შემდეგ. დაბ. 9, 3.

აკრძალულია მძორის ან სისხლისანის ჭამა. დაბ. 9, 4; 2 სჯ. 12, 16-23.

აკრძალულია ნადირის მიერ მოკლულის შეჭმა. გამ. 22, 31; ლევიტ. 17, 15; 22, 8.

ღმრთის საკუთრებაა. ფს. 49, 10.

ღმერთი მფარველობს. ფს. 103, 10-11.

უენონი არიან. 2 პეტ. 2, 16.

უგუნური არიან. ფს. 48, 12.

ხშირად წვალობენ ადამიანთა ცოდვების გამო. იოველ. 1, 18-20; ანგ. 1, 11

განიყოფებიან წმიდა და უწმინდურ ცხოველებად. დაბ. 7, 2.

წმინდა ცხოველები. გამ. 21, 27; ლევიტ. 11, 2-3; 2 სჯ. 14, 4-6.

უწმინდური ცხოველები. ლევიტ. 11, 4; 2 სჯ. 14, 7. 12. 19.

გადატანითი მნიშვნელობით

ბოროტნი. ფს. 48, 21; ტიტ. 1, 12.

ულმრთონი. 2 პეტ. 2, 12; იუდ. 1, 10.

მღვენელნი. 2 ტიმ. 4, 17.

სამეფონი. დან. 7, 11-17; 8, 4.
ანტიქრისტე. გამოცხ. 13, 2; 20, 4.

ცხოვრება (სიცოცხლე)

„მის თანა ცხოვრებაი იყო და ცხოვრებაი იგი იყო ნათელ კაცთა“. იოან. 1, 4.

„მე ვარ გზაი და მე ვარ ჭეშმარიტებაი და ცხოვრებაი“... იოან. 14, 6.

„უკეთუ არა სჭამოთ ხორცი ძისა კაცისა, და ჰსვათ სისხლი მისი, არა გაქუნდეს ცხოვრებაი თაეთა შორის თქუენთა“. იოან. 6, 53.

„ვითარცა მომავლინა მე ცხოველმან მამამან, და მეცა ცხოველ ვარ მამისა თანა; და რომელი ჭამდეს ჩემგან, იგიცა ცხოვნდეს ჩემ მიერ“. იოან. 6, 57.

„ყოველსა, რომელსა ჰრწმენეს ძე, აქუნდეს ცხოვრებაი საუკუნოი“. იოან. 3, 36; იოან. 3, 16; 6, 47.

„რომელი ჭამდეს ხორცსა ჩემსა, და სუმიდეს სისხლსა ჩემსა, აქუნდეს ცხოვრებაი საუკუნოი“. იოან. 6, 54.

„ესე არს ნებაი მომავლინებელისა ჩემისაი, რაითა ყოველი, რომელი ხედვიდეს ძესა და ჰრწმენეს მისი, აქუნდეს ცხოვრებაი საუკუნოი“. იოან. 6, 40.

„ესე არს ცხოვრებაი საუკუნოი, რაითა გიცოდიან შენ მხოლოი ჭეშმარიტი ღმერთი, და რომელი მოაველინე იესო ქრისტე“. იოან. 17, 3.

იესო ქრისტეს საუბარი მდიდარ ჭაბუკთან საუკუნო ცხოვრებაზე. მათ. 19, 16-22; მარკ. 10, 17-22; ლუკ. 18, 18-23.

იესო ქრისტეს საუბარი სჯულსმეცნიერთან საუკუნო ცხოვრებაზე. ლუკ. 10, 25-37.

მაცხოვრის პასუხი პეტრეს კითხვაზე: „აჰა, ჩვენ ყოველი დაუტყუთ და შეგიდევით შენ; რაიმე იყოს ჩუენდა?“ მათ. 19, 27-29; მარკ. 10, 28-30; ლუკ. 18, 28-30.

ცხოვრება საუკუნო

ქრისტე არის საუკუნო ცხოვრება. იოან. 1, 4; 11, 25; 14, 6; 1 იოან. 1, 2; 5, 20; იგავ. 8, 35.

ქრისტემ გაგვიხსნა საუკუნო ცხოვრება. იოან. 6, 68; 2 ტიმ. 1, 10; 1 იოან. 2, 25.

ც. ს. დაპირებულია ქრისტესაგან. 1 იოან. 2, 25.

ც. ს. გამოცხადებულია საღმრთო წერილში. ეს. 65, 13-15; იოან. 5, 39; 20, 31; საქმე. 7, 38.

ც. ს. არის ღმრთისა და იესო ქრისტეს ცოდნა. იოან. 17, 3.

ცხოვრება საუკუნო მოცემულია

ღმრთისაგან. ფს. 20, 4; 132, 3; რომ. 6, 23; 1 იოან. 4, 9; 5, 11.

ქრისტესაგან. იოან. 6, 27; 10, 28; 17, 2.

ქრისტეს მიერ. რომ. 5, 21; 6, 23. იმათთვის, რომელთაც სწამთ ქრისტე. იოან. 3, 15-16. 36; 6, 40-47; 11, 25; 20, 31; 1 ტიმ. 1, 16.

იმათთვის, რომელთაც სწამთ ქრისტეს მომავლინებელი. იოან. 5, 24.

მოცემულია ყველა იმათთვის, რომელნიც ვკუთვნიან ქრისტეს. იოან. 17, 2.

მოცემულია იმათთვის, რომელთაც ქრისტესთვის უარი თქვენ ყოველ კეთილზე. მათ. 19, 29; მარკ. 10, 30; ლუკ. 18, 29-30.

მოცემულია ლოცვით. ფს. 20, 4.

ც. ხ. ჯვრდნობა

ცხოველი წყლის სმას. იოან. 4, 14. ცხოვრების პურის ჭამას. იოან. 6, 50-51.

„რაი საქმე ვქმნე, რაითა ცხოვრებაი საუკუნოი დაეიმკვიდრო?“ მათ. 19, 16-21; მარკ. 10, 17-21; ლუკ. 18, 18-22.

ვიწროა გზა, რომელსაც მიჰყავს საუკუნო ცხოვრებისაკენ. მათ. 7, 14.

მართალი სარწმუნოებით გადარჩება. ამბაკ. 2, 4; გალ. 3, 11; ებრ. 10, 38.

მორწმუნეები

დაპირებული აქვთ საუკუნო ცხოვრება. 1 ტიმ. 4, 8; 2 ტიმ. 1, 1; ტიტ. 1, 2; ებრ. 9, 15; 1 იოან. 2, 25.

აქვთ საუკუნო ცხოვრების მიღების იმედი. ტიტ. 1, 2; 3, 7; 1 პეტ. 1, 3-4.

აქვთ საუკუნო ცხოვრების დაბეჯითებითი რწმენა. 2 კორ. 5, 1; 1 იოან. 5, 13.

მოელიან საუკუნო ცხოვრებას. ფს. 15, 11; იუდ. 1, 21.

მათი სახელები ჩაწერილია საუკუნო ცხოვრების წიგნში. ფს. 68, 28; ეს. 4, 3; დან. 12, 1; ლუკ. 10, 20; ფილიპ. 4, 3; ებრ. 12, 23; გამოცხ. 3, 5; 21, 27.

მიიღებენ საუკუნო ცხოვრებას. იგავ. 10, 16; 11, 19; 21, 21; რომ. 2, 7; 6, 22; 1 ტიმ. 6, 19.

დაიმკვიდრებენ საუკუნო ცხოვრებას. მარკ. 10, 30; ლუკ. 18, 30; ტიტ. 3, 7; ებრ. 9, 15; 1 პეტ. 1, 3-4.

წავლენ საუკუნო ცხოვრებაში. ფს. 15, 11; მათ. 25, 46.

მოიმკიან საუკუნო ცხოვრებას. გალ. 6, 8.

აღდგებიან საუკუნო ცხოვრებისათვის. ფს. 16, 15; დან. 12, 2; იოან. 5, 29; 6, 40.

დაცულნი არიან საუკუნო ცხოვრებისთვის. იოან. 10, 28-29; 1 პეტ. 1, 5.

უნდა მიიღონ საუკუნო ცხოვრება. 1 ტიმ. 6, 12-19.

გამეფებიან საუკუნო ცხოვრებაში. დან. 7, 18; რომ. 5, 17.

მოიპოვებენ საუკუნო დიდებას საუკუნო ცხოვრებაში. რომ. 8, 18; 2 ტიმ. 2, 10.

მარადის იქნებიან უფალთან საუკუნო ცხოვრებაში. 1 თეს. 4, 17.

ბოროტნი

მათი სახელები არ არის ჩაწერილი საუკუნო ცხოვრების წიგნში. გამოცხ. 13, 8; 17, 8; 20, 15.

ვერ დაიმკვიდრებენ საუკუნო ცხოვრებას. 1 კორ. 6, 10; 1 იოან. 3, 15.

გამოცხადებულ არიან საუკუნო ცხოვრების უღირსად. საქმე. 13, 46.

*

დარიგება, საუკუნო ცხოვრების საძიებლად. იოან. 6, 27; 1 ტიმ. 6, 12. აირჩიეთ საუკუნო ცხოვრება. 2 სჯ. 30, 15-19.

ცხოვრება სულიერი

ღმერთი არის სულიერი ცხოვრების მიზეზი. ფს. 35, 9; 65, 9; ეს. 38, 16; ეფეს. 2, 5; კოლას. 2, 13.

ქრისტე არის ს. ც. მიზეზი. იგავ. 8, 35; იოან. 1, 4; 5, 21-25; 6, 33-51; 11, 25; 14, 6; 1 იოან. 4, 9; რომ. 6, 4.

სულიწმინდა არის ს. ც. მიზეზი. ეზეკ. 37, 14; რომ. 8, 11-13.

ქრისტე არის სულიერი ცხოვრება. იოან. 11, 25; 14, 6.

სიტყვა ღმრთისა არის სულიერი ცხოვრების იარაღი. ეს. 55, 3; ფს. 118, 50. 93; იგავ. 4, 22; 2 კორ. 3, 6; 1 პეტ. 4, 6.

სიტყვა ღმრთისა არის სულიერი ცხოვრება. იოან. 6, 63-68; ფილიპ. 2, 15.

სულიერი ცხოვრება ვერდნობა

ქრისტეს. იოან. 6, 33-37; 1 კორ. 10, 3-4; გალ. 2, 20.

სარწმუნოებას. იოან. 11, 25; 20, 31; გალ. 2, 20.

ღმრთის სიტყვას. 2 სჯ. 8, 3; მათ. 4, 4; ლუკ. 4, 4.

ლოცვას. ფს. 68, 32.

სულიერ ცხოვრებას აქვს

თავისი დასაწყისი ახალ, მეორედ შობაში. ეზეკ. 11, 19-20; 18, 31; იოან. 3, 3-8; რომ. 6, 4-11; ეფეს. 2, 5-10.

ჩვილის ასაკი. ლუკ. 10, 21; 1 კორ. 3, 1-2; 1 იოან. 2, 12.

ჭაბუკის ასაკი. 1 იოან. 2, 13-14. სრული ასაკი. ეფეს. 4, 13.

სულიერი ცხოვრება გამოისახება, როგორც ცხოვრება

ღმრთისთვის. რომ. 6, 11; 12, 1; გალ. 2, 19; 1 პეტ. 4, 2.

ღმრთის მიერ. 1 პეტ. 4, 6; რომ. 7, 4; ეფეს. 4, 18.

ქრისტესთვის. 2 კორ. 5, 15; გალ. 2, 20.

ქრისტეს მიერ. რომ. 6, 11; 8, 2; 2 კორ. 4, 10; გალ. 2, 20; კოლას. 3, 4.

დაფარული ქრისტეთურთ ღმერთთან. კოლას. 3, 3.

ახალი. რომ. 6, 4; 7, 6.

სულით. რომ. 8, 2-6; გალ. 5, 25.

სულიერი ცხოვრება არის

ღმრთის შიში. იგავ. 14, 27; 19, 23.

კეთილგონიერება. იგავ. 3, 21-22.

სულიერი განწყობილება. რომ. 8, 6.

გულისგან წარმოდგება. იგავ. 4, 23.

გამოიხატება მძათმოყვარეობით. 1 იოან. 3, 14.

მორწმუნენი

ცხოვრობენ სულიერი ცხოვრებით. ეფეს. 2, 5; კოლას. 2, 13.

აქებენ ღმერთს სულიერი ცხოვრებით. ფს. 118, 175.

*

ილოცეთ სულიერი ცხოვრების აღორძინებისათვის. ფს. 79, 18; 118, 25-40; 142, 11.

ბოროტნი შორს არიან სულიერი ცხოვრებისაგან. ეფეს. 4, 18.

სიამონების მოყვარული ადამიანები მოკლებულნი არიან სულიერ ცხოვრებას. 1 ტიმ. 5, 6.

პირმოთნე ადამიანები მოკლებულნი არიან სულიერ ცხოვრებას. იუდ. 1, 12; გამოცხ. 3, 1.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: 1) გამხმარი ძეგლები. ეზეკ. 37, 1. 10-11. 2) უძღვები შვილი. ლუკ. 15. 24-32.

ცხოვრება ხორციელი

ღმერთი

არის მომცემი ხორციელი ცხოვრებისა. დაბ. 2, 7; იობ. 10, 12; 33, 4; საქმე. 17, 25-28; 1 ტიმ. 6, 13.

იფარავს ხორციელ ცხოვრებას. იობ. 7, 20; ფს. 35, 6; 65, 9; 1 ტიმ. 4, 10.

უპყრია თავის ხელში ხორციელი ცხოვრება. 2 სჯ. 32, 39; 1 მეფე. 2, 6; იობ. 12, 10; 14, 5; ფს. 103, 29; დან. 5, 23.

*

ბ. ც. დაიკარგა პირველი ცოდვის გამო. დაბ. 2, 17; 3, 17-19.

ბ. ც. არის

შეზღუდული. იობ. 7, 1; 14, 5; ფს. 89, 10.

ზანმოკლე. დაბ. 27, 2; 2 სჯ. 28, 66; იობ. 10, 20; 14, 1; ფს. 38, 4-5; 88, 47; 143, 4; იგავ. 27, 1.

დაუნდობელი. იაკ. 4, 13-15.

ამაო. იობ. 7, 16; ეკლ. 6, 12; 7, 15; 9, 9.

აღსავსე ტანჯვითა და მწუხარებით. დაბ. 3, 17; იობ. 5, 7; 14, 1-22; ფს. 89, 10; ეკლ. 2, 23.

*

რა ღირს ხორციელი ცხოვრება. იობ. 2, 4; მათ. 6, 25.

წყალობა ღმრთისა უმჯობესია, ვიდრე ბ. ც. ფს. 62, 3.

ბ. ც. „წუთ ერთ ჟამ სარგებელ არს“. 1 ტიმ. 4, 8; ფს. 22, 6; 127, 1-5.

ბოროტნი

თავის ხორციელ ცხოვრებას ატარებენ სიამოვნებაში. იობ. 21, 12-13; ლუკ. 16, 25; იაკ. 5, 5.

ხორციელი ცხოვრების განმავლობაში სავეს არიან მწუხარებით და მოუსვენრობით. იობ. 15, 20; ეკლ. 5, 17.

რაკი, მინდობილნი არიან მხოლოდ ხორციელ ცხოვრებას, უბედურნი არიან. 1 კორ. 15, 19.

*

ხორციელი ცხოვრება გატარებულ უნდა იქნას ღმრთის შიშით. 2 სჯ. 6, 2; 1 პეტ. 1, 17.

ბ. ც. უნდა გავატაროთ სიწმინდითა და სიძარბოთ. ლუკ. 1, 75; 1 ტიმ. 2, 2.

„გინათუ ცხოველ ვართ, უფლისად ცოცხალ ვართ“. რომ. 14, 8.

ხორციელი ცხოვრება გატარებულ უნდა იქნეს მშვიდობიანობით. რომ. 12, 18; 1 ტიმ. 2, 2.

ბ. ც. გატარებულ უნდა იქნეს კეთილ საქმეებში. ეკლ. 3, 12.

პატივისცემით ცნდა ვეპყრობოდეთ მოყვასის ხორციელ ცხოვრებას. გამ. 20. 15-17; 2 სჯ. 5, 17.

მზად უნდა ვიყოთ ჩვენი ხორციელი ცხოვრების შესაწირავად ქრისტესთვის. მათ. 10, 39; ლუკ. 9, 24; 14, 26; იოან. 12, 25; საქმე. 15, 26; 20, 24.

უნდა შევწიროთ ჩვენი ხორციელი ცხოვრება ჩვენი ძმებისათვის. რომ. 16, 4; 1 იოან. 3, 16.

არ უნდა ვვეშინოდეს იმათი, რომელთაც შეუძლიათ წაგვართვან მხოლოდ ხორციელი ცხოვრება. მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 4.

არ უნდა ვზრუნავდეთ ხორციელი ცხოვრების საჭიროებებზე. მათ. 6, 25; ლუკ. 12, 22.

საშიშროება ხორციელი ცხოვრებისა. ლუკ. 8, 14; 21, 34.

ოყავით მადლურნი

თქვენი ხორციელი ცხოვრების დაცვისთვის. ფს. 102, 2-4; იოან. 2, 7-10.

თქვენი ხორციელი ცხოვრების საჭიროებათა დაკმაყოფილებისთვის. დაბ. 48, 15.

ხორციელ ცხოვრებას გაახანგრძლივებს

ღმრთის შიში. იგავ. 9, 10-11; 10, 27.

ღმრთის მორჩილება. 2 სჯ. 4, 40; 5, 33; 6, 2; 11, 89; 17, 20; 30, 20; 32, 46-47; ფს. 127, 6.

მშობლების პატივისცემა. გამ. 20, 12; 2 სჯ. 5, 16; იგავ. 4, 10; ეფეს. 6, 2-3.

ბოროტებიდან მოქცევა და სიკეთის ქმნა. ფს. 33, 12-15; 1 პეტ. 3, 10-11.

ლოცვა. 4 მეფ. 20, 2-6; ეს. 38, 2-5; იაკ. 5, 15.

*

მორწმუნეთა ხორციელი ცხოვრება იმყოფება ღმრთის განსაკუთრებული მფარველობის ქვეშ. იობ. 2, 6; ფს. 32, 19; საქმე. 18, 10; 1 ტიმ. 4, 10; 1 პეტ. 3, 13.

ბოროტთა ხ. ც. არ არის დაცული ღმრთისგან. 2 სჯ. 28, 66; ფს. 77, 50.

ბოროტთა ხ. ც. შემოკლებულია. 2 სჯ. 4, 26; 1 მეფ. 2, 32-33; იობ. 15, 20; 22, 16-17; 36, 6-14; ფს. 54, 23; ეკლ. 8, 13; იგავ. 10, 27.

ხორციელი ცხოვრება მიმსგავსებულია

ორბს, რომელიც მისდევს თავის ნანადირევს. იობ. 9, 26.

მიმავალ ნავს. იობ. 9, 26.

მალემსობოლს. იობ. 9, 25.

წყალს, რომელიც მიედინება მიწაზე. 2 მეფ. 14, 14.

ფეიქრის ძაფს. ეს. 38, 12.

ყვაილს. იობ. 14, 2; ფს. 102, 15-16; ეს. 40, 6; 1 პეტ. 1, 24.

კვამლს. ფს. 101, 3. იაკ. 4, 14.

ბალახს. ფს. 89, 5-6; 102, 15; ეს. 40, 6; 1 პეტ. 1, 24.

ჩრდილს. 1 ნეშტ. 29, 15; იობ. 8, 9; 14, 2; ფს. 101, 11; 143, 4; ეკლ. 8, 13.

მგზავრობას. დაბ. 47, 9.

აზრს. ფს. 89, 9.

ძილს. ფს. 89, 5.

ხორციელი ცხოვრების ხანმოკლეობას უნდა მივყავდეთ

სიბრძნისკენ. 2 სჯ. 32, 28-29; ფს. 89, 10-12; 118, 10; ეფეს. 5, 15.

ჩვენ ვართ მოსულნი და მგზავრნი ხორციელ ცხოვრებაში. 1 ნეშტ. 29, 15; ფს. 38, 12; ებრ. 11, 13; 13, 14; 1 პეტ. 2, 11.

მორწმუნეებს სურთ, რომ დატოვონ ხორციელი ცხოვრება, რათა იყვნენ ქრისტესთან. ფილიპ. 1, 21-23.

ხ. ც. დაბრუნებული სასწაულით. 3 მეფ. 17, 17-22; 4 მეფ. 8, 5; მათ. 9, 18-25; ლუკ. 7, 14-15; იოან. 11, 43-44; საქმე. 20, 9-12.

ცხოვრება (ცხოვნება), ხსნა

ბერძნული სიტყვა ნიშნავს დახმარებას, განსაკუთრებით - განთავისუფლებას ცოდვის ტვირთისგან.

ადამიანს არ შეუძლია იხსნას თავი საკუთარი ძალებით, ან სხვა ადამიანთა ძალისხმევით. მათ. 19, 25; ეფ. 2, 8-9; ტიტ. 3, 5; საქმე. 4, 12; ფს. 48, 8.

ცხოვნება - მარადიული ნეტარება არის ღმრთის წყალობა, მისი გულმონწყალების გამოვლინება. ეფ. 2, 8; ტიტ. 3, 5.

მაცხოვნებელი არის იესო ქრისტე. მათ. 1, 21; ლუკ. 2, 11. 30; 3, 6; 19, 10; იოან. 12, 47; 1 ტიმ. 1, 15.

ცხონების პირობები

წრფელი რწმენა. მარკ. 16, 16; საქმე. 16, 31; რომ. 1, 16; მათ. 10, 33. გულწრფელი აღსარება. რომ. 10, 10.

მაცხოვნებელი რწმენა მომდინარეობს ქადაგებიდან. რომ. 10, 14; საქმე. 11, 14; 1 კორ. 1, 18-21.

წარმოდგება ღმრთისგან. ფს. 3, 8; 36, 39; 61, 1; 67, 20; ეს. 25, 9; 43, 11; 45, 17-21; იერ. 3, 23; ოს. 13, 4; იოან. 2, 10; ლუკ. 2, 30; გამოცხ. 7, 10.

ღმერთმა

განაშადა ცხოვნება დასაბამითან. რომ. 3, 24; ეფეს. 1, 9-11; 1 თეს. 5, 9; 2 ტიმ. 1, 9; ლუკ. 2, 20-32; 1 პეტ. 1, 18-20.

თავისი თავი აქცია ც-ის გზად. ფს. 97, 1-2; ეს. 59, 4. 15-16; ზაქ. 9, 9.

ღმერთს ეწოდება

მაცხოვარი. გამ. 15, 2; ეს. 12, 2; 43, 3; 45, 15; 60, 16; ლუკ. 1, 47; 1 ტიმ. 1, 1; 2, 3; ტიტ. 1, 3; 2, 10; 3, 4; იუდ. 1, 25.

ღმერთი მაცხოვარებისა. 1 ნუშტ. 16, 35; ფს. 24, 5; 50, 14; 78, 9; 84, 4; 87, 1; ეს. 17, 10; მიქ. 7, 7; ამბაკ. 3, 18.

ჩვენი ცხოვნების ძალი. 2 მეფ. 22, 3; 94, 1. ფს. 139, 8.

განმათავისუფლებელი გამომ-

ხსნელი. 2 მეფ. 22, 2; ფს. 17, 2; 39, 17; 69, 5; 105, 21; 143, 2; იერ. 14, 8.

რქა ცხოვრებისა. 2 მეფ. 22, 3; ფს. 17, 2.

*

ცხოვნება სრულდება ქრისტეს მიერ. ეს. 63, 9; ლუკ. 1, 69; იოან. 10, 9; ეფეს. 5, 23.

ც. არის მხოლოდ ქრისტეში. ეს. 45, 21-22; საქმე. 4, 12; 2 ტიმ. 2, 10.

ქრისტეს ყოველთვის შეუძლია ჩვენი ცხონება. ებრ. 7, 25.

არ არის სხვა სახელი ცათა ქვეშე, მოცემული კაცთათვის, გარდა იესო ქრისტესი, რომლითაც შეიძლებოდა ჩვენი ცხონება. საქმე. 4, 12.

იესო ქრისტეს ეწოდება

მაცხოვარი. ეს. 62, 11; ლუკ. 1, 69; 2, 11; საქმე. 5, 31; ეფეს. 5, 23; ფილიპ. 3, 20; 2 ტიმ. 1, 10; ტიტ. 1, 4; 2, 13; 3, 6; 2 პეტ. 1, 1-11; 2, 20.

მაცხოვარი ქვეყნისა. იოან. 4, 22; 1 იოან. 4, 14.

იესო, ესე იგი, მაცხოვარი. მათ. 1, 21; ლუკ. 1, 31.

იესო ქრისტე

არის ჩვენი ცხოვნების წინამძღვარი. ებრ. 2, 10.

არის ჩვენი საუკუნო ცხოვნების მიზეზი. ებრ. 5, 9.

იგი მოცემულია ღმრთისგან ჩვენი ცხოვნებისათვის. იოან. 3, 16; 1 იოან. 4, 9-10.

იგი აღდგენილია ჩვენი ცხოვნებისათვის. ლუკ. 1, 69; საქმე. 5, 31; 13, 23.

იესო ქრისტე მოვლინებულია

ღმრთისაგან ქვეყნის საცხოვნებლად. იოან. 3, 17; 1 იოან. 4, 14.

იესო ქრისტე მოვიდა დაღუპულთა საცხოვნებლად. მათ. 18, 11; ლუკ. 9, 56; 19, 10; იოან. 12, 47; 1 ტიმ. 1, 15.

იესო ქრისტე მოვიდა, რომ მიანიჭოს ქვეყანას ცხოვნება. მათ. 18, 11; ლუკ. 9, 56; 19, 10; იოან. 12, 47; 1 ტიმ. 1, 15.

იესო ქრისტემ მოიტანა თან ცხოვნება. ეს. 62, 11; ლუკ. 19, 9-10.

იესო ქრისტემ მისცა თავი ჩვენი ცხოვნებისათვის. მათ. 20, 28; გალ. 1, 4; 2, 20; 1 ტიმ. 2, 6.

იესო ქრისტემ მისცა სიცოცხლე ჩვენი ცხოვნებისათვის. მათ. 20, 28; მარკ. 10, 45; 1 იოან. 3, 16.

იესო ქრისტე აძლევს ცხოვნებას მისკენ მიმავალთ. ეს. 63, 1; ლუკ. 23, 42-43; იოან. 10. 9. 29; ებრ. 7, 25.

ცხოვნება წარმოსდგება

ღმრთის სიყვარულისა და სიკეთისაგან. იოან. 3, 16-17; რომ. 5, 8-9; ტიტ. 3, 4; 1 იოან. 4, 9.

ღმრთის მოწყალებისგან. ფს. 6, 4; ლუკ. 1, 77-78; ეფეს. 2, 4-5; ტიტ. 3, 4-5.

ღმრთის მადლისგან. საქმე. 15, 11; რომ. 6, 23; ეფეს. 2, 8-9; 2 ტიმ. 1, 9; ტიტ. 2, 11.

ღმრთის სულგრძელობისგან. 2 პეტ. 3, 15.

ცხოვნება არის გამოხსნა

ცოდვისგან. ფს. 129, 8; მათ. 1, 21; საქმე. 3, 26; ტიტ. 2, 14; ებრ. 9, 26; 1 იოან. 3, 5.

ყოველივე ბიწისაგან. ეზეკ. 36, 29. ამ ბოროტი წუთისოფლისაგან.

გალ. 1, 4.

სულიერ მტერთაგან. ლუკ. 1, 71-74.

ბნელის ძალაუფლებისაგან. კოლას. 1, 13.

ემშაქის ძალაუფლებისაგან. ებრ. 2, 14-15; 1 იოან. 3, 8.

სჯულის წყევისაგან. გალ. 3, 13.

მონობისაგან. რომ. 8, 22.

მომავალი რისხვისგან. რომ. 5, 9; 1 თეს. 1, 10.

განსჯისაგან. იოან. 3, 18; 5, 24; რომ. 8, 1.

საუკუნო სიკვდილისაგან. იოან. 3, 16-17; 8, 51; 10, 28; 11, 26.

ცხოვნება არის

დიდი. ებრ. 2, 3.

დიდებული. 2 ტიმ. 2, 10.

საერთო ყველა მორწმუნისათვის. იუდ. 1, 3.

ყოველთვის მოქმედი. ეს. 51, 8.

მარადისი. ეს. 51, 6; ებრ. 7, 25.

საუკუნო. ეს. 45, 17; 51, 6; ებრ. 5, 9.

*

მორწმუნენი არ დაიღუპებიან; არავის შეუძლია გამოიტაცოს ისინი ღმრთის სასუფეველისგან. იოან. 6, 39; 10, 28; რომ. 8, 34-39; 2 ტიმ. 1, 12; 1 პეტ. 1, 5.

ღმერთს სურს ყოველი ადამიანის ცხოვნება. ეს. 45, 22; იოან. 3, 16-17; 1 ტიმ. 2, 4; ტიტ. 2, 11; 3, 4; 2 პეტ. 3, 9; 1 იოან. 4, 14.

ც. ისრაელისა ნაწინასწარმეტყველებია. ეს. 35, 4; 45, 17; 46, 13;

59, 20; 62, 11; იერ. 3, 23; ოს. 1, 7; ზაქ. 9, 16; მათ. 1, 21; რომ. 11, 26.

ც. წარმართთა ნაწინასწარმეტყველებია. ფს. 97, 2-3; ეს. 45, 22; 49, 6; 52, 10-11; მათ. 8, 11; ლუკ. 2, 30-32.

კიდენი ქვეყანისანი ლახავენ ცხოვნებას. ფს. 97, 3-4; ეს. 39, 6; 52, 10-11; მათ. 8, 11; ლუკ. 2, 30-32.

ცხოვნება გამოძიებულია და გამოკვლეულია წინასწარმეტყველთა მიერ. 1 პეტ. 1, 10.

ც. გამოცხადებულია სახარებაში. რომ. 1, 16; ეფეს. 1, 13; 2 ტიმ. 1, 9-10; ტიტ. 1, 1-3.

ც. პირველად ნაუწყებია ჰურიათადმი. იოველ. 2, 32; მათ. 15, 24; იოან. 4, 22; საქმე. 13, 26; რომ. 1, 16.

ც. შემდეგ ნაუწყებია წარმართებისადმი ჰურიათა განდგომის შემდეგ. საქმე. 13, 46-47; 28, 28.

ც. შეიძინება ქრისტეს მიმართ სარწმუნოებით. ფს. 36, 40; მარკ. 16, 16; იოან. 3, 15-16. 36; 6, 47; საქმე. 16, 31; რომ. 1, 16; 10, 9; 1 კორ. 1, 21; ეფეს. 2, 8; ებრ. 10, 39; 1 პეტ. 1, 5; 1 იოან. 5, 10-11.

სარწმუნოება კეთილი საქმეების გარეშე ფუჭია ცხოვნებისთვის. იაკ. 2, 14.

ცხოვნება მხოლოდ საქმეებით ვერ შეიძინება. რომ. 11, 6; ეფეს. 2, 8-9; 2 ტიმ. 1, 9; ტიტ. 3, 5.

მაშ, ვის შეუძლია ცხოვნება? მათ. 19, 25; მარკ. 19, 26; ლუკ. 13, 23; 18, 28; საქმე. 16, 30.

„სარწმუნოებამან შენმან გაცხოვნა შენ“. მათ. 9, 22; მარკ. 5, 34; 10, 52; ლუკ. 7, 50; 17, 19; 18, 42.

„იოველი, რომელმან ჰხადოს სა-

ხელსა უფლისასა, ცხოვნდეს“. იოველ. 2, 32; საქმე. 2, 21; რომ. 10, 13.

მორწმუნენი

ეძიებენ ცხოვნებას. ფს. 118 81. 174.

სიხარულით იღებენ ცხოვნების ხარებას. ეს. 52, 7; რომ. 10, 15.

ლოცულობენ, რომ მიიღონ ცხოვნება. ფს. 6, 4; 59, 5; 70, 2; 84, 7; 105, 4; 118, 41. 94. 146; 197, 6; იერ. 17, 14.

იმედი აქვთ ცხოვნებისა. იობ. 13, 16; ფს. 118, 106; გოდ. 3, 26; რომ. 8, 24.

მოელიან ცხოვნებას. დაბ. 49, 18; ფს. 61, 5-6; 118, 81. 123; ეს. 25, 9; გოდ. 3, 26; რომ. 8, 24-25; ებრ. 9, 28.

ლოცულობენ, რომ მიეცეთ მათ ცხოვნების რწმენა. ფს. 34, 3; 50, 12-13.

არჩეული არიან ცხოვნებისათვის. 2 თეს. 2, 13; 2 ტიმ. 1, 9.

დანიშნული არიან ცხოვნებისათვის. 1 თეს. 5, 9.

არიან ცხოვნების მემკვიდრენი. ებრ. 1, 14.

იესო ქრისტეს მაღლით გვწამს ცხოვნება. საქმე. 15, 11.

დაცულნი არიან ღმრთისგან ცხოვნებისათვის. 1 პეტ. 1, 5.

ყოველდღიურად უახლოვდებიან ცხოვნებას. რომ. 13, 11.

ბოლოს მისწვდებიან ისინი ცხოვნებას სარწმუნოებით. 1 პეტ. 1, 9.

უხარიათ ცხოვნება. 1 მეფ. 2, 1; ფს. 9, 14-15; 20, 1; ეს. 25, 9.

ისინი მიაწერენ ცხოვნებას ღმერთს. ფს. 24, 5; ეს. 12, 2.

ადიდებენ ღმერთს ცხოვნებისთვის. 1 ნეშტ. 16, 23; ფს. 39, 16; 69, 4; 95, 2. აღიარებენ ცხოვნებას. ფს. 39, 10; 70, 15; 95, 2.

ღმერთთან შერიგება არის ცხოვნების წინაღობა. რომ. 5, 10.

მღვდელმსახურნი

აუწყებენ ცხოვნების გზას. საქმე. 16, 17.

გულმოდგინედ უნდა ცდილობდნენ სხვების ცხოვნებისთვის. რომ. 11, 14; იაკ. 5, 20; იუდ. 1, 23.

თავი უნდა დადონ სხვების ცხოვნებისათვის. 1 კორ. 9, 22.

უნდა აიტანონ ტანჯვა, რომ რჩეული ცხოვნდნენ. 2 კორ. 1, 6; 2 ტიმ. 2, 10.

ქრისტეს სუნნელებანი გამზადებული არიან ცხოვნებულთათვის. 2 კორ. 2, 15.

სახარება არის ღმრთის ძალი, ყოველი მორწმუნის მაცხოვნებელი. რომ. 1, 16; 1 კორ. 1, 18; 15, 1-2.

ღმრთის სიტყვის ქადაგება არის საშუალება, ღმრთისგან დაწესებული ცხოვნების მისაღებად. იოან. 5, 34; საქმე. 11, 14; რომ. 10, 13-15; 1 კორ. 1, 21; 1 თეს. 2, 16.

საღმრთო წერილს შეუძლია ადამიანის განბრძნობა საცხოვნებლად. 2 ტიმ. 3, 15; იაკ. 1, 21; ლუკ. 8, 12.

ზეციური მხედრობა ხმობს ხმაძალა, რომ მაცხოვარება ღმრთისაა. გაიმოცხ. 7, 10; 19, 1.

მხოლოდ ღმერთს შეუძლია ადამიანის ცხოვნება და წარწყმედა. იაკ. 4, 12.

ღმერთი აცხოვნებს ტანჯულებს. 2 მეფ. 22, 28; ფს. 17, 27; 69, 20; 71, 13.

ცხოვნებას ამოდ ეძებდა ხალხი წარმართობაში. ეს. 44, 17-20; 45, 20; იერ. 2, 28.

„ღმრთისამიერი მწუხარება სინა-ნულსა ცხოვნებისასა შეუნანებელსა შეიქმს“. 2 კორ. 7, 10.

ქრისტეს აღიარება საჭიროა ცხოვნებისათვის. რომ. 10, 9-10.

ნათლისღება საჭიროა ცხოვნებისთვის. 1 პეტ. 3, 21.

მოთმინება ბოლომდე საჭიროა ცხოვნებისთვის. მათ. 10, 22; 24, 13; მარკ. 13, 13.

„შიშით და ძრწოლით თვისსა ცხოვნებასა იქმოდეთ“. ფილიპ. 2, 12.

„ესერა აწ არს დღე იგი ცხოვნებისაი“. 2 კორ. 6, 2.

ვინც უგულებელყოფს ცხოვნებას, ვერ ასცდება სასჯელს. ებრ. 2, 3.

ცხოვნება ახლოს არის მათთან, ვისაც ეშინია ღმრთისა. ფს. 84, 9; 144, 19.

ც. შორს არის ბოროტთაგან. ფს. 118, 155; ეს. 59, 11.

ცხოვნება შედარებულია

რქასთან. 2 მეფ. 22, 3; ფს. 17, 2. ჩაფხუტთან (ჩაჩქანთან). ეს. 59, 17; ეფეს. 6, 17; 1 თეს. 5, 8.

საფართან. 2 მეფ. 22, 36. ლამპართან. ეს. 62, 1.

ტანსაცემელთან. 2 ნეშტ. 6, 41; ფს. 131, 16; ეს. 61, 10.

წყაროს ნაკადთან. ეს. 12, 2-3. კედლებთან. ეს. 60, 18.

კიდობანსა და ნათლისღებასთან. 1 პეტ. 3, 20-21.

თავშესაფრებულ ქალაქთან. რიცხ. 35, 11-15.

სპილენძის გველთან. რიცხ. 21, 6-9; იოან. 3, 14-15.

ძ

ძალა

„ყოველი იგი ეძიებდა შეხებად მისა, რამეთუ ძალნი გამოვიდოდეს მისგან და განჰკურნებდეს ყოველთა“. ლუკ. 6, 19.

როდესაც სისხლმდინარე დედა-კაცი შეეხო ქრისტეს სამოსს და განიკურნა, იესომ თქვა: „ვინ შემომეხო მე, რამეთუ მე ვცან ძალი განსრული ჩემგან“. ლუკ. 8, 43-46; მარკ. 5, 30.

ძალლი

დახასიათებულია, როგორც უსამართლობის მტერი. იგავ. 26, 17.

უწმინდურია. ლუკ. 16, 21; 2 პეტ. 2, 22.

ძალს არ უნდა მისცე სიწმინდე. მათ. 7, 6; 15, 26.

ძალლის მსხვერპლად შეწირვა სისაძაგლეა. ეს. 66, 3.

ძალლის გამოსასყიდი. 2 სჯ. 23, 18.

გადატანითი მნიშვნელობით

წარმართნი. მათ. 15, 22. 26.

ცუდი მოძღვარნი (ცრუ ქადაგნი). ეს. 56, 10-11.

უგუნურნი. იგავ. 26, 11.

სჯულიდან განმდგარნი. 2 პეტ. 2, 22.

ცოდვილნი. მათ. 7, 6; გამოცხ. 22, 15.

ღარიბი კაცი. 1 მეფ. 24, 15; 2 მეფ. 9, 8.

„ნუ მისცემთ სიწმიდესა ძალლთა“. მათ. 7, 6.

„არა კეთილ არს მოღებად პური შვილთაგან და დაგებად ძალლთა“. მათ. 15, 26; მარკ. 7, 24-30.

მდიდარსა და ღარიბ ლაზარეს შესახებ იგავში ნათქვამია: „გლანაკი ვინმე იყო, სახელით ლაზარე... და გული ეტყოდა განძლებად ნამუსრევისაგან, გარდამოცივნებულისა ტაბლისაგან მის მდიდრისა; არამედ ძალლნიცა მოვიდოდეს და ჰლოშნიდეს წყლულსა მას მისსა“. ლუკ. 16, 19-21.

ძამა

მოქსოვილია უხეში მატყლისაგან. მათ. 3, 4; გამოცხ. 6, 12; ზაქ. 13, 4.

შავი ფერისაა. გამოცხ. 6, 12.

ატარებდნენ

წინასწარმეტყველნი. 4 მეფ. 1, 8; ეს. 20, 2; მათ. 3, 4; გამოცხ. 11, 3.

მწუხარენი. ნემ. 9, 1; ფს. 68, 11; იოან. 3, 5.

წელზე შემორტყმულს. დაბ. 37, 34; 3 მეფ. 20, 31; ეს. 3, 24.

ხშირად იცვამდნენ შიშველ ტანზე დიდი სევდის ნიშნად. 3 მეფ. 21, 27; 4 მეფ. 6, 30; იობ. 16, 15.

ძამით დაფარული იყვნენ თავიდან უხეხამდე. 4 მეფ. 19, 1-2.

თავზე ნაცარდაყრილნი. ესთ. 4, 1. ყელზე საბელმობმულნი. 3 მეფ. 20, 31.

ქუჩებში. ეს. 15, 3.

*

დასაფლავებზე. 2 მეფ. 3, 31.

ძაძით მოხილებს არ შეეძლოთ მეფის სასახლეში შესვლა. ესთ. 4, 2.

გადატანითი მნიშვნელობით

ძლიერი დარდი, მწუხარება. ეს. 3, 24; 22, 12; 32, 11.

მკაცრი სასამართლო. ეს. 50, 3; გამოცხ. 6, 12.

ამ ღვთისი

ასე უწოდებდა ხალხი ქრისტეს. მათ. 15, 22; 20, 30-31; 21, 9; მარკ. 10, 46-48; ლუკ. 18, 35-39.

ამ კაცისა

„ძე კაცისა“ საერთოდ ნიშნავს ადამიანის ნაშობს. ფს. 8, 5; შდრ. ღმრთის მიმართვა წინასწარმეტყველ ებრაელებისადმი. „ძეო კაცისაო“ (ეზ. 2, 1 და სხვა). ამ წოდებაში არის მითითება ადამიანის დაცემის მდგომარეობაზე. დან. 8, 17; მარკ. 3, 28; ეფ. 3, 5.

თვითწოდება იესოსი. მათ. 17, 22; 18, 11; 20, 18. 28; 26, 2. 24; ლუკ. 9, 44; იოან. 8, 28; 12, 23; მის სიღიადეში. მათ. 16, 27; 24, 27; 30, 37-39; 25, 31; 26, 64; ლუკ. 17, 22-30; 18, 8; იოან. 1, 51; 3, 13; 6, 62.

ამ თვითწოდების წარმოშობა

იესოს საზეიმო მტკიცებაში სინედრიონის წინაშე, რომ იგი მოვა მეორედ

უკვე დიდებით (მათ. 26, 64), უეჭველად ჩანს მითითება დანიელის წინასწარმეტყველებაზე, „ძე კაცისას“ მომავალი მოსვლის შესახებ. დან. 7, 13.

მაგრამ ეს თვითწოდება არა, მხოლოდ ნასესხებია დანიელის წინასწარმეტყველებიდან. ეს უეჭველად მისი სულიერი სიღრმის თვითშეცნობიდან მოდის. იესომ იცის, რომ მისი ადამიანური ბუნება ისე უნდა გამოვლინდეს, როგორც უნდა იყოს ადამიანი ღმერთთან ურთიერთობაში და იცის, რომ მასშია აღსრულებული ძირითადი წინასწარმეტყველება „ცხოვრების თესლის“ შესახებ. დაბ. 1, 27; 3, 15; ებრ. 1, 3.

ამ თვითწოდების წარმოშობის მიზეზი

თავიდან ეს წოდება გამოცანას წარმოადგენდა იესოს თანამედროვეთათვის. მას ჯერ კიდევ არ ჰქონდა გამოცხადებული თავი მესიად. იოან. 12, 34; 6, 15; ლუკ. 4, 41.

საჯაროდ იესოს არ უწოდებია თავისი თავისათვის მესია, მაგრამ თავისი მოწაფეების ვიწრო წრეში მან ისურვა ამის აღიარება. მათ. 16, 15; იოან. 4, 25-27; 9, 35-38; მარკ. 2, 7. 10. 23.

გამოყენება გამოთქმისა „ძე კაცისა“

სტეფანემ იგი წარმოთქვა სინედრიონის წინაშე. საქმე. 7, 56.

გებზედა იოანეს გამოცხადებაში. გამოცხ. 1, 13; 14, 14.

სიტყვები „და ხელმწიფეები მოსცა მას სასჯელისადაცა ყოფად, რამეთუ

ბუი კაცისაი არს“ (იოან. 5, 27), ნიშნავს, რომ ღმერთი ადამიანთა მოსამართლედ ნიშნავს იესოს, რომელმაც თვითონ იცხოვრა ადამიანური ცხოვრებით და ამიტომ კარგად იცნობს მას. ებრ. 2, 14-17.

ასე უწოდებს თავს იესო ქრისტე. მათ. 9, 6; 12, 8; 13, 37-41; 16, 13. 27-28; 17, 22; 18, 11; 19, 28; 20, 18. 28; 24, 27. 30. 37. 39. 44; 25, 13. 31; 26, 2. 24. 45. 64; მარკ. 2, 28; 9, 9; 10, 45; 13, 26; 14, 41. 62; ლუკ. 5, 24; 6, 22; 7, 34; 9, 22. 26. 44. 58; 12, 8-10. 40; 17, 22; 18, 8. 31; 21, 27. 36; 22, 22. 48. 69; იოან. 1, 51; 3, 13; 5, 27; 6, 27. 53. 62; 8, 28; 12, 23; 13, 31.

„რომელმან თქუას სიტყვა ძისა კაცისათვის, მიეტეოს მას; ხოლო რომელმან თქუას სულისა წმიდისათვისა, არა მიეტეოს მას არცა ამას სოფელსა, არცა მერმესა მას“. მათ. 12, 32; ლუკ. 12, 10.

ამ ღმრთისა

როდესაც ნათელ-ილო იესომ და მეყსეულად აღმოვიდა რაი წყლისა მისგან, და აჰა განეხუნეს მას ცანი, და იხილა სული ღმრთისაი, გარდამომაგალი ვითარცა ტრედი, მოვიდა და დაადგრა მას ზედა. და ხმაი იყო ზეცით და თქვა: ესე არს ძე ჩემი საყვარელი, რომელი მე სათნო-ვიყავ“. მათ. 3, 16-17; მარკ. 1, 9-11; ლუკ. 3, 21-22.

ქრისტეს ფერისცვალების დროს ღრუბელი ნათლისა აგრილობდა მათ (იქ მყოფ მოწაფეებს), და აი, ხმა მოისმა ღრუბლიდან და თქვა: „ესე არს ძე ჩემი საყვარელი, რომელი მე სათნო-ვიყავ; მაგისი ისმინეთ“. მათ. 17, 5; მარკ. 9, 7; ლუკ. 9, 35.

ხარების დროს ანგელოზმა უთხრა ყოვლადწმიდა ქალწულ მარიამს: „სული წმიდაი მოვიდეს შენ ზედა და ძალი მალლისა გფარვიდეს შენ; ამისთვისცა შობილსა მას წმიდა ეწოდოს და ძე მალლის“. ლუკ. 1, 35.

იოანე ნათლისმცემელი მოწმობს, რომ იესო ქრისტე არის ძე ღმრთისა. იოან. 1, 34; 3, 35-36.

იესო ქრისტე მოწმობს თავის თავზე, რომ იგი არის ძე ღმრთისა. მათ. 11, 27; 26, 63-64; მარკ. 14, 61-62; ლუკ. 10, 22; 22, 70; იოან. 3, 16-18; 5, 19-30; 9, 35-37; 10, 36; 11, 4; 17, 1.

ბოროტი სულები აღიარებენ, რომ იესო ქრისტე არის ძე ღმრთისა. მათ. 8, 29; მარკ. 1, 23-24; 3, 11; 5, 7; ლუკ. 4, 41; 8, 28.

ნათანაელი ცნობს იესო ქრისტეს ძედ ღმრთისად. იოან. 1, 47-51.

სიმონ-პეტრე აღიარებს იესოს ქრისტედ და ძედ ღმრთისად. მათ. 16, 15-17; მარკ. 8, 29; ლუკ. 9, 20; იოან. 6, 69.

როდესაც ქრისტემ დააცხრო ზღვაზე ქრიშხალი, ნაეში მყოფებმა აღიარეს იგი ძედ ღმრთისად. მათ. 14, 33.

მართა, ლაზარეს და, აღიარებს ქრისტეს ძედ ღმრთისად. იოან. 11, 23-27.

ასისტავი, რომელიც იმყოფებოდა მხედართა შორის იესო ქრისტეს ჯვართან, ცნობს მას ძედ ღმრთისად. მათ. 27, 54; მარკ. 15, 39; ლუკ. 23, 47.

„არავინ იცის ძე, გარნა მამამან; არცა მამაი ვინ იცის, გარნა ძემან“. მათ. 11, 27; ლუკ. 10, 22.

„რავდენსა-იგი მამა იქმს, მას ძე ვგრეთვე მსგავსად იქმს“. იოან. 5, 19-22.

„რომელმან არა პატივ-სცეს ძესა, მან არა პატივ-სცეს მამასა, რომელმან მოაეღინა იგი“. იოან. 5, 23.

„ვითარცა-იგი მამასა აქეს ცხოვრებაი თავისა თვისისა თანა, ეგრეცა ძესა მისცა, რათა აქუნდეს ცხოვრებაი თავისა თვისისა თანა“. იოან. 5, 26.

პიპა ლმართისა

ნიშნავს

მისი სახელის ძიებას. ფს. 82, 18.

მისი სახის ძიებას. 1 ნეშტ. 16, 11; ფს. 26, 8; 104, 4.

მისი მცნებების ძიებას. 1 ნეშტ. 28, 8; ფს. 118, 45-94.

მისი სიტყვის ძიებას. ამოს. 8, 12.

მისი სუფევის (მეუფების) ძიებას. მათ. 6, 33; ლუკ. 12, 31.

მისი ძალის ძიებას. 1 ნეშტ. 16, 11; ფს. 104, 4.

ძიებას დიდებისა, რომელიც წარმოდგება მისგან. იოან. 5, 44.

ძიებას ქრისტე მაცხოვარისას. მალ. 3, 1; ლუკ. 2, 15-16.

*

შეგონება-დარიგებანი ღმრთის ძიებისათვის. 1 ნეშტ. 16, 11; 22, 19; ფს. 55, 6; 104, 4; სოფ. 2, 3; მათ. 7, 7.

ღმერთი

არ არის შორს თვითეული ჩვენგანისაგან. საქმე. 17, 27.

აესებს ცასა და ქვეყანას და ჩვენ გარემოგვიცავს ყოველი მხრიდან. ფს. 138, 5-13; იერ. 23, 24.

არის ადვილად მოსაპოვებელი. ფს. 45, 2.

ღმერთი იმყოფება მორწმუნეთა ახლოს. ფს. 33, 18; 118, 151; 144, 18; ეს. 55, 6; გამოცხ. 3, 20.

იმყოფება მორწმუნეებთან. დაბ. 21, 22; 26, 28; 31, 5; ისუ ნაე. 1, 5; 3, 7-10; 2 ნეშტ. 15, 2; ფს. 45, 7; იერ. 1, 19; სოფ. 3, 15; ანგ. 2, 4; საქმე. 18, 10; მათ. 18, 20; 28, 20.

ღმერთი ფარავს თავის სახეს ჩვენი ცოდვების გამო. ეს. 57, 17; 59, 2; 64, 7; იერ. 33, 5.

ღმერთს უნდა ვძიებდეთ

მთელი გულით. 2 სჯ. 4, 29; 1 ნეშტ. 22, 19; 2 ნეშტ. 15, 15; ფს. 118, 10; იერ. 29, 13.

სარწმუნოებით. ებრ. 11, 6.

ლოცვით და კედრებით. იობ. 8, 5; დან. 9, 3.

როდესაც შეიძლება მისი პოვნა. ეს. 55, 6.

მწუხარების დღეს. 2 ნეშტ. 15, 4, 5; ნემ. 9, 27; ფს. 76, 2; 77, 34; ეს. 26, 16.

მუდამ. 1 ნეშტ. 16, 11; ფს. 104, 4.

მის ტაძარში. 2 სჯ. 12, 5; ფს. 26, 4.

ის, ვინც გულმოდგინედ ეძიებს ღმერთს

იპოვის მას. 2 სჯ. 4, 29; 1 ნეშტ. 28, 9; 2 ნეშტ. 15, 2; იგავ. 8, 17; ეს. 45, 19; იერ. 29, 13.

მიიღებს სიმართლეს. ოს. 10, 12.

მისას შეისმენს ღმერთი. ფს. 33, 4.

გამოცდის თავის თავზე მის სიყვეთეს. გოდ. 3, 25; ებრ. 11, 6.

მას არ მიატოვებს ღმერთი. ფს. 9, 10.

ყველაფერს გაიკვებს. იგავ. 28, 5.

იქნება კეთილდღეობაში. 2 ნეშტ. 26, 5; 31, 21; იობ. 8, 5-6; ფს. 33, 10.

იპოვნის ბედნიერებას, ნეტარებასა და სიხარულს. 1 ნეშტ. 16, 10; ფს. 39, 16; 69, 4; 104, 3; 118, 2.

მიიღებს საუკუნო ცხოვრებას. ფს. 21, 26; 68, 32; ამოს. 5, 4-6.

*

ძიება ღმრთისა ადამიანის სიცოცხლის მიზანია. საქმე. 17, 26-27.

უბედურებები მოველინება ადამიანს იმისათვის, რომ ეძიოს ღმერთი. ნემ. 9, 28; ფს. 77, 34; ეს. 9, 12-13; 26, 8-9; ოს. 5, 15.

მორწმუნენი

რწმუნდებიან ღმრთის ძიებაში. 1 ნემტ. 22, 19; სოფ. 2, 3.

მიაქცევენ თავიანთ გულს ისე, რომ ეძიონ ღმერთი. 2 ნემტ. 11, 16; 19, 3; ეზრა. 7, 10.

მთელი გულით ეძიებენ ღმერთს. 2 ნემტ. 15, 12; 30, 19; ფს. 26, 8; 118, 10.

*

ღმერთო, ღმერთო ჩემო! განთიადიდან გეძიებ შენ. ფს. 62, 1; ეს. 26, 9.

ნეტარ არიან ისინი, რომელნიც მთელი გულით ეძიებენ ღმერთს. ფს. 118, 2.

ბიწიერი ადამიანები

არ მიაქცევენ თავიანთ გულს ღმრთის ძიებისაკენ. 2 ნემტ. 12, 14; იერ. 30, 21.

უარს ამბობენ ღმრთის ძიებაზე. იობ. 21, 14-15.

არა აქვთ არაერთარი აზრი ღმრთის ძიების შესახებ. ფს. 13, 2-3; 52, 2-3; რომ. 3, 11.

უბედურებანი მათ ვერ აიძულებენ, რომ ეძიონ ღმერთი. 2 ნემტ. 16, 12; ეს. 9, 12, 13.

ზოგჯერ განგებ ისე აჩვენებენ თავს,

თითქოს ეძიებენ ღმერთს. ფს. 77, 34-36; ეს. 58, 2; ეზეკ. 14, 3-4.

ისჯებიან იმიტომ, რომ დააგვიანეს ღმრთის ძიება. იგავ. 1, 28; იერ. 11, 11; ეზეკ. 8, 18.

ვაი მათ, რომელნიც არ ზრუნავენ ღმრთის ძიებაზე. ეს. 31, 1.

სასჯელი მათ, რომელნიც არ ზრუნავენ ღმრთის ძიებაზე. სოფ. 1, 4-6.

მოვა დრო, როდესაც

ჭურიებმა უნდა ეძიონ ღმერთი. იერ. 50, 4; ოს. 3, 5.

წარმართებმა უნდა ეძიონ ღმერთი. ზაქ. 8, 20-22; საქმე. 15, 17.

ღმრთის ძიების მაგალითები: ისრაელნი. გამ. 33, 7; 2 ნემტ. 11, 16; 15, 15. ასა. 2 ნემტ. 14, 7. იოსაფატი. 2 ნემტ. 17, 3-4; 22, 9. ოზია. 2 ნემტ. 26, 3, 5. ეზეკია. 2 ნემტ. 31, 20-21. ოსია. 2 ნემტ. 34, 1-3. ეზრა. 1 ეზრა. 7, 10. დავითი. ფს. 118, 10. დანიელი. დან. 9, 2, 3.

კლავამოსილუაბა,

კლიერება,

ყოვლადკლიერება იესო

ქრისტესი

ძ. ი. ქ. ღმრთის ძ-ის თანასწორია. იოან. 5, 17-26; 10, 28-30. 36-38; 14, 10; საქმე. 10, 38; 1 კორ. 1, 24.

ძ. ი. ქ. აღწერილია, როგორც

უმეტესი ანგელოზთა, ყოველი ძალაუფლებისა, ზეტისა და ქვეყნის ყველა ძალისა. ეფეს. 1, 20-22; ფილიპ. 2, 9-11; კოლას. 2, 10; ებრ. 1, 4; 1 პეტ. 3, 22.

ყოვლად დიდებულ ზეტასა და ქვეყანაზე. მათ. 28, 18; ფილიპ. 2, 10.

ისეთი, რომელიც სუფევს მთელ ქვეყანაზე. გამოცხ. 11, 15.

ძალა ქვეყნის მეფეთა მეუფისა. გამოცხ. 1, 5; 17, 14; 19, 16.

ძღვეამოსილება ყოველთა უფლისა. საქმე. 10, 36; რომ. 10, 12; ეფეს. 4, 5; იოან. 17, 2; 1 კორ. 8, 6.

უფლება ყველა ხორციელზე. იოან. 17, 2.

უფლება ყოველივეზე. ფს. 8, 6; ლუკ. 10, 22; იოან. 3, 35; 13, 3; 1 კორ. 15, 27-28; ეფეს. 1, 22; ფილიპ. 3, 21; ებრ. 2, 8.

საუკუნო ცხოვრების, ხსნის მიზეზისა. საქმე. 4, 12; ებრ. 5, 9; გამოცხ. 7, 10.

ისეთი, რომელსაც მარად შეუძლია ხსნა. ლუკ. 23, 42-43; იოან. 10, 28; 14, 2-3; ებრ. 7, 25; გამოცხ. 3, 12-21; იოან. 6, 39; ეს. 63, 1.

ისეთი, რომელიც განაქარებებს ყველა მთავრობას, ძალაუფლებას და ძალას. ფს. 2, 12; ეს. 11, 4; 1 კორ. 15, 24-26; 2 თეს. 1, 7-9; 2, 8.

რომელსაც აქვს სიკედლის და ჯოჯოხეთის კლიტენი. ეს. 22, 22; გამოცხ. 1, 18; 3, 7.

რომელსაც შეუძლია დაიმორჩილოს ყოველივე. ფილიპ. 3, 21.

რომელსაც შეუძლია ქმნას ღმრთის საქმეები. იოან. 1, 3; 5, 17-19-21; 10, 37-38; 14, 10-11; ებრ. 1, 2.

ძ. იმისა, რომელიც უფლებს ყოველივეზე ღმერთთან ერთად. იოან. 16, 15; 17, 10; კოლას. 1, 16; ებრ. 1, 2; 2 სჯ. 10, 14.

რომელიც ისმენს ლოცვა-ვედრებას. ლუკ. 23, 42-43; იოან. 14, 13-14; 15, 7; 16, 24.

24. ბიბლიის ლექსიკონი.

საუკუნო. დან. 7, 14; ეფეს. 1, 20-21.

ესო ქრისტე

არის ყოვლადღმერთი ღმერთი. ეს. 9, 6; გამოცხ. 15, 3.

ძლიერი უფალი და მაცხოვარი. ფს. 23, 8; ლუკ. 1, 69.

არის ღმრთის ძალა. 1 კორ. 1, 24.

არის ყოველთა ღმერთი. რომ. 9, 5.

არის ყველაფერში. კოლას. 3, 11; ფილიპ. 4, 13.

ძ. ო. ქ. ცხადად ჩანს

ქვეყნის გაჩენით. იოან. 1, 3-10; 1 კორ. 8, 6; ეფეს. 3, 9; კოლას. 1, 16; ებრ. 1, 2-10.

ყოველის განგებით. კოლას. 1, 17; ებრ. 1, 3; იუდ. 1, 1.

აღამიანის გადარჩენით. ეს. 63, 1; ლუკ. 1, 69; ებრ. 7, 25.

მისი მოძღვრებით. მათ. 7, 29; მარკ. 1, 22; 6, 2; ლუკ. 4, 32; 24, 19; იოან. 7, 46.

მისი ძალაუფლებით ქარიშხალსა და ზღვაზე. მათ. 8, 26-27; მარკ. 4, 39; 6, 51; ლუკ. 8, 24.

მისი სასწაულებით. მათ. 8, 27; ლუკ. 4, 36; 5, 17; 24, 19; იოან. 5, 36; საქმე. 10, 38.

მის მიერ განუკურნებელ სენთა განკურნებით. მათ. 8, 3; 9, 6.

მისი ძალაუფლებით ეშმაკებზე. მათ. 8, 29-31; მარკ. 1, 24-27; 5, 7; ლუკ. 4, 34; 8, 28-31.

თავისი მოწაფეებისთვის სასწაულების ჩადენის ძალის მიცემით. მათ. 10, 1; მარკ. 3, 14-15; 6, 7; 16, 17-18; ლუკ. 9, 1; 10, 19; საქმე. 9, 34; 1 კორ. 5, 4.

მისი გულთამხილაობით. მათ. 9, 2-4; 16, 7-8; 12, 24-25; 6, 64-70.

მისი ცოდნით ყველაფრისა. მათ. 17, 27; იოან. 4, 16-19-29; 16, 30; 21, 6-17; კოლას. 2, 3.

მის მიერ ისეთი საქმეების ქმნით, რომლებიც სხვას არავის მოუმოქმედნია. მათ. 9, 33; მარკ. 2, 12; იოან. 15, 24.

მის მიერ ცოდვათა მიტევებით. მათ. 9, 6; მარკ. 2, 7-11; ლუკ. 5, 24; 7, 47-48; იოან. 8, 11; კოლას. 3, 13.

მის მიერ სულიერი ცხოვრების მონიჭებით. იოან. 5, 21-25-26; 6, 33-51; 14, 6.

მის მიერ საუკუნო ცხოვრების მონიჭებით. იოან. 6, 27; 10, 28; 17, 2. მისი მკვდრეთით აღდგომით. იოან. 2, 19-22; 10, 18.

მის მიერ ქვეყანის ძლევეთ. იოან. 16, 33.

მის მიერ ეშმაკის ძლევეთ. კოლას. 2, 15; ებრ. 2, 14; გამოცხ. 12, 10.

მის მიერ ეშმაკის საქმეების დარღვევით. 1 იოან. 3, 8.

*

ხალხს უკვირდა ძ. ი. ქ. მათ. 8, 27; 12, 23; მარკ. 1, 27; 2, 12; 7, 37; ლუკ. 5, 26.

მღვდელმსახურებმა უნდა აუწყონ ძ. ი. ქ. 2 პეტ. 1, 16.

მორწმუნენი

მტკიცდებიან ი. ქ. ძ-ით. 2 კორ. 12, 9; ეფეს. 6, 10; ფილიპ. 4, 13; 2 ტიმ. 4, 17.

იღებენ შემწვევრობას ი. ქ. ძ-საგან განსაცდელის ასატანად. ებრ. 2, 18.

იფარავს ი. ქ. ძ-ა. იოან. 10, 28; 2 ტიმ. 1, 12; 4, 18.

ძ. ი. ქ. ნათლად გამოჩნდება

მისი მეორედ მოსვლის დროს. მათ. 24, 30; მარკ. 9, 1; 13, 26; ლუკ. 21, 27; 2 თეს. 1, 7-9; 2 პეტ. 1, 16.

მკედართა აღდგომით. იოან. 5, 28-29; 6, 39-40-44-54; 11, 25.

მორწმუნეთა სხეულის გარდაქმნა-განახლებით. ფილიპ. 3, 21.

ქვეყნის გასამართლებით. მათ. 16, 27; 25, 31-32; იოან. 5, 22-27; რომ. 14, 10; საქმე. 10, 42; 2 კორ. 5, 10; 2 თეს. 1, 7-9; 2 ტიმ. 4, 1; იუდ. 1, 15.

ყველა ძალაუფლებისა და ძალთა განქარვებით. 1 კორ. 15, 24.

მტრების დამორჩილებით მის ფერხთა ქვეშ. 1 კორ. 15, 25.

ბოროტთა მოსპობით. ფს. 2, 9; ეს. 11, 4; 2 თეს. 1, 7-9; 2, 8.

**კლავავოსილაბა,
კლიერაბა,
ყოვლადკლიერაბა
სულიწმიდისა**

ღმრთის ძლევაჲმოსილების თანასწორია. ეს. 48, 16.

უძლეველია. ეს. 30, 28; 34, 16; ზაქ. 4, 6; რომ. 15, 19.

*

იესო ქრისტე ახდენდა სასწაულებს სულიწმიდის ძალით. მათ. 12, 28; საქმე. 10, 38.

ცხადად ჩანს

ქვეყნის გაჩენით. დაბ. 1, 2; იობ. 33, 4; ფს. 32, 6; 103, 30.

იესო ქრისტეს მუცლად-ღებით. მათ. 1, 18-20; ლუკ. 1, 35.

იესო ქრისტეს მკვდრეთით აღდგომით. რომ. 1, 4; 8, 11; 1 პეტ. 3, 18.

სასწაულების მოხდენით. მათ. 12, 28; რომ. 15, 19; 1 კორ. 12, 9-11.

სხეულების უცბად გადაყვანით ერთი ადგილიდან სხვა ადგილას. 3 მეფ. 18, 12-13; 4 მეფ. 2, 11-16; ეზეკ. 8, 3; 11, 24; მათ. 4, 1; მარკ. 1, 12; ლუკ. 4, 1; 4, 14; საქმე. 8, 39-40.

ზებუნებრივი ხილვის ნიჭში. 4 მეფ. 5, 25-26; 6, 12-17-32; ეს. 6, 1-3; ეზეკ. 1, 1; დან. 7, 9-13; საქმე. 7, 55-56; გამოცხ. 4, 1-2; 21, 1.

უცხო ენებზე ლაპარაკის ნიჭში. საქმე. 2, 4; 10, 41-46; 19, 6.

წინასწარმეტყველთა შთაგონებაში. 1 მეფ. 10, 10; 2 მეფ. 23, 2; საქმე. 1, 16; 19, 6; 28, 25; ეფეს. 3, 5; 1 პეტ. 1, 11; 2 პეტ. 1, 21.

მომავლის განცხადებაში. ლუკ. 2, 26; იოან. 16, 13; საქმე. 1, 16; 11, 28; 20, 23; 21, 11; 1 პეტ. 1, 11.

იმ ძალაში, რომელიც აქვს ქრისტიანობის მქადაგებელთა სიტყვას. საქმე. 1, 8; 4, 31; 1 კორ. 2, 4; 1 თეს. 1, 5.

იმ უძლეველ ნიჭში, რაც აქვს ქრისტიანობის მქადაგებელ სიტყვას. საქმე. 6, 10; 1 კორ. 2, 12-13; 12, 8.

აღორძინების საქმეში. იოან. 3, 5-6; ტიტ. 3, 5.

სულიერი ცხოვრების მონიჭებაში. ეზეკ. 37, 14; რომ. 8, 11-13.

მოქმედებაში, რომელიც მიცემული აქვს სახარების ქადაგებას. ეს. 61, 1-3; 1 კორ. 2, 4; 1 თეს. 1, 5; 1 პეტ. 1, 12.

*

სიტყვა ღმრთისა არის სულიერი მახვილი. ეფეს. 6, 17.

შეპირებულია ღმრთისგან. იოველ. 2, 28; ლუკ. 24, 48-49; საქმე. 1, 4.

შეპირებულია იესო ქრისტესგან. იოან. 14, 26; 16, 13; საქმე. 1, 8.

მორწმუნეობა

წინ უძღვის ძ. ს. წ. იოან. 16, 13; რომ. 8, 24; ეს. 63, 14; გალ. 5, 18.

იფარავს ძ. ს. წ. ფს. 50, 13-15.

მტყიცდებიან სულიწმინდის ძლევა-კამოსილებით. ეფეს. 3, 16.

მოძღვრავს ძ. ს. წ. მათ. 10, 19-20; მარკ. 13, 11; ლუკ. 2, 26; 12, 12; იოან. 14, 26; 16, 14; 1 კორ. 2, 13; 1 იოან. 2, 20-27.

ქრისტიანობის მქადაგებელნი თამამად ლაპარაკობენ სულიწმინდის შემწეობით. მიქ. 3, 8; საქმე. 4, 31; 6, 5-10; 1 თეს. 1, 5; 2 ტიმ. 1, 7.

სულიწმინდის ძლევაკამოსილება შეეწევა მორწმუნეს ლოცვაში. რომ. 8, 25-27.

მორწმუნენი იესებიან სიხარულითა და მშვიდობით სულიწმინდის ძლევაკამოსილების მიერ. რომ. 15, 13.

**კლავაოსილაზა,
კლიერება,
ყოვლადკლიერება
ღმრთისა**

ძ. ღ. არის მისი ერთ-ერთი სრულყოფათაგანი. 2 სჯ. 10, 17; 1 ნემტ. 29, 11; 2 ნემტ. 20, 6; ნემ. 9, 32; იობ. 12, 13; 36, 5; ფს. 23, 8; 61, 11; 64, 6; 65, 7; 92, 1-4; 146, 5; ნაუმ. 1, 3; იერ. 32, 18; მათ. 6, 13; გამოცხ. 18, 8; 19, 1.

ღმერთს ეწოდება

ძლევაკამოსილი, ძლიერი. 2 სჯ. 10, 17; ნემ. 9, 32; იერ. 32, 18. ეს. 1, 24; 49, 26.

ღმერთი ძლიერი. 2 სჯ. 3, 24; 7, 21; ნემ. 9, 32; ეს. 10, 21; იერ. 32, 18.

ღმერთი ყოვლისმპყრობელი. იობ. 32, 8; 33, 4; 37, 22; 2 კორ. 6, 18; გამოცხ. 4, 8; 11, 17; 15, 3; 16, 14; 19, 15; 21, 22.

**ღმრთის ძლიერების გამომხატველი
გამოთქმები**

ხმა ღმრთისა. იობ. 37, 5; 40, 4; ფს. 28, 3-5; 45, 6.

ხელი და მარჯვენა ღმრთისა. გამ. 9, 15; 15, 6; 2 სჯ. 3, 24; 4, 34; 11, 2; 26, 8; 1 ნემშტ. 29, 12; 2 ნემშტ. 6, 32; იობ. 12, 9; ფს. 88, 13; 117, 16; 135, 12; ეს. 48, 13; 50, 2; იერ. 16, 21; ეზეკ. 20, 33; 1 პეტ. 5, 6.

თითი ღმრთისა. გამ. 8, 19; ფს. 8, 3; ლუკ. 11, 20; იერ. 27, 5; 32, 17; ეზეკ. 20, 33; ლუკ. 1, 51.

მკლავი ღმრთისა. გამ. 6, 6; 2 სჯ. 4, 34; 5, 15; 11, 2; 26, 8; 2 ნემშტ. 6, 32; იობ. 40, 4; ფს. 88, 13; 135, 12; ეს. 30, 30; 51, 5-9; 62, 8; 63, 12.

**ძლევამოსილება ღმრთისა ნიშნავს,
რომ იგი არის**

ძლიერი, დიდი ძალის მქონე. იობ. 37, 13; ფს. 65, 2-3; 146, 5; ეს. 40, 26; იერ. 27, 5; 32, 17; ნაუმ. 1, 3; ეფეს. 1, 19.

შეუდარებელი. გამ. 9, 14; 15, 11; 2 სჯ. 3, 24; 2 მეფ. 22, 32; იერ. 10, 6.

უზენაესი. 2 სჯ. 32, 39; იობ. 9, 12; 34, 29; ფს. 134, 6; ეს. 43, 13; დან. 4, 35; რომ. 9, 22.

უძლეველი. 2 სჯ. 32, 39; 2 ნემშტ. 20, 6; იობ. 11, 10; 42, 2; ეს. 14, 27; 43, 13; დან. 4, 35.

მოქმედი. იობ. 11, 10; ეს. 14, 27; 43, 13; ეფეს. 3, 7.

საშინელი. გამ. 14, 31; 15, 11; 2 სჯ. 10, 17; ნემ. 9, 32; იობ. 9, 4; ფს. 65, 3; 88, 7; ეს. 30, 30; იერ. 5, 22; ნაუმ. 1, 3.

დიდებული. გამ. 15, 6; ეს. 63, 12. საუკუნო. ფს. 65, 7; დან. 4, 34; რომ. 1, 20; 1 ტიმ. 6, 16.

მიუწვდომელი. იობ. 26, 14; 37, 23. განუზომელი. იობ. 5, 9-10.

*

ყოველივე შესაძლებელია ღ. ძ-სათვის. იობ. 42, 2; ფს. 114, 3; მათ. 3, 9; 19, 26; მარკ. 10, 27; ლუკ. 1, 37; 18, 17.

არაფერი ძნელი არ არის ღ. ძ-სათვის. დაბ. 18, 14; იერ. 32, 17-27; ზაქ. 8, 6.

„უძლური იგი ღმრთისაი უძლიერეს კაცთა არს“. 1 კორ. 1, 25-29; ფს. 8, 3; მათ. 21, 16.

ღ. ძ-ს ადამიანთა მცირე რიცხვითაც შეუძლია გაჭირვებულთა გამოხსნა. 1 მეფ. 14, 6; 2 ნემშტ. 14, 11-13.

ღ. ძ-ს შეუძლია სულისა და ხორცთა დაღუპვა. მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 5; იაკ. 4, 12.

ღ. ძ-ს არის წყარო ყოვლისა ძლიერებისა. 2 მეფ. 22, 33; 1 ნემშტ. 29, 12; 2 ნემშტ. 25, 8; ფს. 17, 32; 67, 35; ეს. 40, 29; იერ. 16, 19.

ვინ იცის ძალა და სიდიადე ღ. ძ-ისა? იობ. 26, 14; 37, 23; ფს. 89, 11.

ძ. ღ. ცხადად ჩანს

ქვეყნის გაჩენით. იობ. 38, 4-10; ფს. 103, 1-24; ეს. 40, 26; 48, 13; იერ. 5, 22; 10, 12; 27, 5; 32, 17.

მისი განგებულებით მთელი ქვეყ-

ნისა და მის უფლებაში ყოველსა ზედა. 1 ნემტ. 29, 11-12; 2 ნემტ. 20, 6; იობ. 6, 12; 37, 2-23; 38, 12-32; ფს. 45, 8-10; 64, 6-13; 65, 7; 88, 8-13; დან. 4, 35.

აღამიანთა ხსნით. ეს. 45, 24; 63, 1. სასწაულებით და ნიშებით. ეს. 14, 31; 2 სჯ. 3, 24; 4, 24; იობ. 9, 4-10; ფს. 65, 3-7; 110, 6; 144, 6; ეს. 50, 2; იერ. 32, 19.

თავისი ერის გამოსხნით. გამ. 14, 31; 32, 11; 2 სჯ. 4, 34; 5, 15; 26, 8; ნემ. 1, 10; ფს. 105, 8; 110, 8; 135, 11-12; ეს. 50, 2; იერ. 1, 19; 32, 21; სოფ. 3, 17.

ცოდვილთა სასჯელით. 2 სჯ. 11, 2; იობ. 37, 23; ეს. 33, 10-13; იერ. 16, 21.

ბოროტთა მოსპობით. დაბ. 6, 13-17; გამ. 9, 16; რომ. 9, 17-22; 2 სჯ. 2, 15; 9, 3; 11, 2-6; იერ. 46, 28; ნაუმ. 1, 3-6; გამოცხ. 18, 8.

ქრისტეს სასწაულებით. ლუკ. 5, 17; 11, 20; იოან. 14, 10; საქმე. 2, 22; 10, 38.

ქრისტეს აღდგომით. საქმე. 2, 24; 2 კორ. 13, 4; ეფეს. 1, 20; კოლას. 2, 12.

იმ სასწაულებით, რომლებსაც ახდენდნენ მისი გამოგზავნილები. საქმე. 14, 3; 15, 12; 19, 11; ებრ. 2, 4. სახარების ნამდვილი ძალით. რომ. 1, 16; 1 კორ. 1, 18-24.

მკედართა აღდგომით. მარკ. 12, 24-26; რომ. 4, 17; 1 კორ. 6, 14; 2 კორ. 1, 9; 13, 4.

*

დ. ღ. მოქმედებს მორწმუნეებში. რომ. 14, 4; 2 კორ. 13, 4; ეფეს. 1, 19; 3, 20; კოლას. 1, 29; 2 თეს. 1, 11.

დ. ღ. ქმნის მორწმუნეებში

სარწმუნოებას. 1 კორ. 2, 5; ეფეს. 1, 19; 2 თეს. 1, 11.

დ. ღ. აძლევს მორწმუნეებს ყოველგვარ მადლს. 2 კორ. 9, 8.

დ. ღ. მოქმედებს მორწმუნეთა სასარგებლოდ. 2 ნემტ. 16, 9; ეზრა. 8, 22-23.

ღმრთის ძლიერებამ მოგვცა ყოველივე ის, რაც კეთენის სულიერ ცხოვრებას. 2 პეტ. 1, 3.

მორწმუნენი

იმედი აქვთ ღმრთის ძლიერებისა. ფს. 58, 9; ეს. 12, 2; იერ. 20, 11; რომ. 4, 21; 2 კორ. 1, 9.

განმტკიცდებიან ღმრთის ძლიერებით. ფს. 67, 35; 70, 16; რომ. 14, 4; 2 კორ. 10, 4; 12, 9; ეფეს. 1, 19; 6, 10; კოლ. 1, 11.

ღ. ძ-საგან იღებენ დახმარებას განსაცდელში. ფს. 36, 39; ეს. 41, 10; იერ. 20, 11; 2 კორ. 6, 7; 12, 9; 2 ტიმ. 1, 8.

ღ. ძ-ით იღებენ ხსნას. ნემ. 1, 10; ფს. 78, 11; 79, 2; დან. 3, 17.

ღმრთის ძლიერებით გადარჩებიან. 2 ტიმ. 1, 12; 1 პეტ. 1, 5.

*

ღ. ძ-ით სახარება არის ძლიერება. რომ. 1, 16; 1 კორ. 1, 18-24; 2 კორ. 4, 7.

მღვდელმსახურნი ასწავლიან და აღაშენებენ ღმრთის ძლიერებით. 1 კორ. 3, 6-8; 2 კორ. 10, 8-9; 13, 10; ეფეს. 3, 7.

ღ. ძ-ს უნდა მოეწუროდებდეთ. 1 ნემტ. 16, 11; ფს. 67, 28; 79, 2; 85, 16; 104, 4; ეს. 51, 9.

ღ. ძ. უნდა ვცნობდეთ. 1 ნემტ. 29, 11; ეს. 33, 13; მათ. 6, 13; 2 კორ. 4, 7.

ღ. ძ. უნდა ეადიდებდეთ. ფს. 67, 34; 95, 7; 149, 1; დან. 2, 20; 1 ტიმ. 6, 16; 1 პეტ. 5, 11; იუდ. 1, 25.

ძ. ღ. არის ის, რისიც უნდა გვეშინოდეს. იერ. 5, 22; მათ. 10, 28; ლუკ. 12, 5.

ბოროტი ადამიანები

მათ არ იციან ძ. ღ. მათ. 22, 29, მარკ. 12, 24.

ეჭვი ეპარებათ ღ. ძ-ში. რიცხ. 14, 11; 2 სჯ. 1, 30-32; 4 მეფ. 7, 2; ფს. 77, 19-22.

ცხადყოფენ ღ. ძ-ს იმით, რომ ისჯებიან. გამ. 9, 16; რომ. 9, 17.

*

ზეცის მხედრობა ადიდებს ღმრთის ძლიერებას. გამოცხ. 4, 8; 5, 13; 7, 12;

11, 17; 15, 13; 19, 1.

ძმარი

ძმარი ასევეს მაცხოვარს ჯვარცმის წინ. მათ. 27, 34. 48; მარკ. 15, 36; ლუკ. 23, 36; იოან. 19, 28-29.

ქლავანი, სარუძარი

მისი წარმოშობის სიძველე. დაბ. 32, 13; 43, 15.

მოსამართლეებს აძლევენ ქრთამის სახით. იგავ. 17, 23; ამოს. 2, 6.

აძლევენ მეფეებს მისამზრობად. 3 მეფ. 15, 18-19.

მეფეები ერთმანეთს უძღვნიდნენ ერთგულების ნიშნად. 3 მეფ. 10, 24-25; 2 ნეშტ. 9, 23-24; ფს. 71, 10.

წარმართნი

წარმართია ყველა ხალხი (ერი) ებრაელთა გარდა. რომ. 2, 9; 3, 9; 9, 24.

მათი სახელწოდებები

წარმართნი. ფს. 9, 20; 21, 28; ეს. 9, 1; გალ. 3, 8.

წინადაუცვეთელნი. 1 მეფ. 14, 6; ეს. 52, 1.

უცხო ტომნი. ეს. 60, 10.

თესლნი. 2 ნემშტ. 20, 6; ფს. 46, 8.

*

წარმართნი ღმრთისგან ისჯებიან. ფს. 9, 6.

ღმერთი მათ შეაგნებინებს. ფს. 93, 10.

ღმერთი განაქარვებს მათ ზრახვებს. ფს. 32, 10.

მათი თვისებები

არ იციან ღმერთი. რომ. 1, 21; 1 თეს. 4, 5.

უარს ამბობენ ღმრთის შეცნობაზე. რომ. 1, 28.

ცხოვრობენ სჯულის გარეშე. რომ. 2, 14.

არაიან

კერპთაყვანისმცემელნი. რომ. 1, 23-25; 1 კორ. 12, 2.

ცრუმორწმუნენი. 2 სჯ. 18, 14.

უსჯულონი. რომ. 1, 28-32; ეფეს. 4, 19.

ღმრთისმგმობელნი. ნემ. 5, 9.

ისრაელთ მოძულენი. ფს. 43, 13-15; 122, 3.

*

ხშირად აჩანაგებდნენ წმინდა მიწასა და ტაძარს. ფს. 78, 1; გოდ. 1, 10.

მათ გზას უნდა ერიდო. ლევიტ. 18, 3; იერ. 10, 2.

მათთან ქორწინება აკრძალულია. 2 სჯ. 7, 3.

შეეძლოთ მსახურებად ყოფნა. ლევიტ. 25, 44.

ზიზღს იწვევდნენ, როგორც ძაღლები. მათ. 15, 26.

მათთან ურთიერთობა აკრძალულია. საქმე. 10, 28; 11, 2-3.

ისრაელნი ხშირად ცოდავდნენ მათი მეფეების ჩვეულებისამებრ. 4 მეფ. 17, 7-8.

მათ შორის არიან გაფანტულნი. იოან. 7, 35.

ებრაელთა უპირატესობანი მათზე არ ერცედიდებოდა. ეფეს. 2, 11-12.

მათ არ ჰქონდათ ტაძარში შესვლის უფლება. საქმე. 21, 28-29.

მათთვის განკუთვნილი იყო ტაძრის გარეთა ეზო. გამოცხ. 11, 2.

სამემკვიდრეოდ მიეცნენ ქრისტეს. ფს. 2, 8.

ქრისტე მათ მიეცა, როგორც სინათლე. ეს. 42, 6. ლუკ. 2, 32.

მათი მოქცევა ნაწინასწარმეტყველებია. ეს. 2, 2; 11, 10.

ისინი შეუერთდნენ ებრაელებს ქრისტეს წინააღმდეგ. საქმე. 4, 27.

სახარება მათ ექადაგა არა უადრეს ებრაელებისა. საქმე. 13, 46; მათ. 10, 5; ლუკ. 24, 47.

მათი მზადება სახარების მისაღებად. საქმე. 10, 34-45; 15, 14.

სახარების მიღება. საქმე. 13, 48-49. 52; 15, 12.

მათ დაანგრიეს იერუსალიმი. ლუკ. 21, 24.

ისრაელი განკიცხულია, სანამ არ მოიქცევა ყველა წარმართი. რომ. 11, 25.

წარმართნი (ელინები) მოდიან იერუსალიმში დღესასწაულზე. მოვიდნენ ფილიპე მოციქულთან და გამოუცხადეს იესო ქრისტეს ნახვის სურვილი. იოან. 12, 20-22. როდესაც მაცხოვარმა უთხრა ებრაელებს; „წარვალ მომავლინებელისა ჩემისა. მეძიებდეთ მე და არა მპოვოთ; და სადა-იგი მე ვიყო, თქვენ ვერ ძალგიც მოსლევად“... ებრაელებს ეგონათ, რომ იესო ქრისტეს უნდა წასვლა განზნეულ წარმართებთან. იოან. 7, 33-35.

წარღვნა

წარღვნა გამოგზავნილია; როგორც სასჯელი ადამიანთა უკიდურესი უსჯულოებისათვის. დაბ. 6, 5-7; 11, 13-17.

ეწოდება წყლით რღვნა. დაბ. 9, 28.

ეწოდება ნოეს წყლები. ეს. 54, 9.

ღმერთმა გააფრთხილა ნოე წარღვნის შესახებ. დაბ. 6, 13; ებრ. 11, 7.

ბოროტნი გაფრთხილებულნი არიან წარღვნის შესახებ. 1 პეტ. 3, 19-20; 2 პეტ. 2, 5.

ნოე გადაურჩა წარღვნას. დაბ. 6, 18-22; 7, 13-14.

წარღვნის დაწყების დრო. დაბ. 7, 11.

წარღვნა დაიწყო მოულოდნელად და უეტრად. მათ. 24, 38-39.

გადაუღებელი წვიმა გრძელდებოდა 40 დღე და 40 ღამე. დაბ. 7, 4. 12. 17.

გამოეცნეს წყარონი დიდისა უფსკრულისანი. დაბ. 7, 11.

წყალი თანდათანობით მატულობდა. დაბ. 7, 17-18.

წყლის უკიდურესი მომატება. დაბ. 7, 19-20.

წარღვნის გაძლიერების დრო. დაბ. 7, 24.

წ. დამთავრების მიზეზები. დაბ. 8, 1-2.

წარღვნის თანდათანობითი შემცირება. დაბ. 8, 3-5.

წარღვნის საბოლოო შეწყვეტის დრო. დაბ. 8, 13.

წ. შედეგი — მიწაზე ყველა არსების სრული მოსპობა. დაბ. 7, 23.

ცვლილებები მიწის ზედაპირზე. 2 პეტ. 3, 5-6.

ტრადიციაული ცნობა წარღვნის შესახებ. იობ. 22, 15-17.

არასოდეს აღარ უნდა იყოს წარღვნა. დაბ. 8, 21-22; 9, 9-11.

ღმრთის ერთგულების ნიშანი-ცისარტყელა. დაბ. 9, 12-17.

ერთგულების ნიშანი-ღმრთის აღთქმა. ეს. 54, 9-10.

წარწყმედა (დაღუპვა)

„არა არს ნებაი მამისა თქვენისა ზუცათისაი, რაითა წარწყმედს ერთი მცირეთა ამათგანი“. მათ. 18, 14.

„მოვიდა ძე კაცისაი ცხოვრებად წარწყმედულისა“. მათ. 18, 11; ლუკ. 19, 10.

„ესე არს ნებაი მომავლინებელისა ჩემისა მამისაი, რათა ყოველი, რომელი მომცა მე, არა წარწყმედიდო მისგან, არამედ აღვადგინო იგი უკანისკელსა მას დღესა“. იოან. 6, 39.

„რომელნი მომცენ მე, დავიცვენ, და არავინ მათგანი წარწყმდა, გარნა ძე იგი წარწყმედისაი“. იოან. 17, 12.

„ძე კაცისაი არა მოვიდა წარწყმედად სულსა კაცთასა, არამედ ცხოვრებად“. ლუკ. 9, 56.

„შევედით იწროისაგან ბჭისა, რამეთუ ერთელ არს ბჭე და ფართო არს გზაი, რომელსა მიჰყავს წარსაწყმედელად, და მრავალნი ვლენან მას ზედა“. მათ. 7, 13.

როდესაც მაცხოვართან მოვიდნენ კაცნი და უთხრეს, რომ ჰილატემ გალილეველთა სისხლი შეჰრია მათ მსხვერპლთა სისხლს, ქრისტემ უპასუხა: „უკეთუ არა შეინანოთ, ყოველნივე ეგრე წარსწყმედეთ, ანუ იგი, რომელ ათრვაშეტა კაცთა სილოამს გოდოლი დაეცა, და მოსწყვიდნა ივინი, ჰგონებთ, ვითარმედ ივინი ხოლო თანამედებ იყენენს უფროის ყოველთა კაცთა, რომელნი მკვიდრ არიან იერუსალიმს? გეტყვი თქვენ: არა; არამედ უკეთუ არა შეინანოთ, ყოველნივე ეგრეთ წარსწყმედეთ“. ლუკ. 13, 2-5.

წელიწადი

მზე და მთვარე არიან სასწაულებად წელიწადის ხანგრძლივობისა. დაბ. 1, 14.

წელიწადით ხდება დროის ათეულა. დაბ. 5, 4.

ყოფა

ჟამებად. დაბ. 8, 21.

თვეებად. დაბ. 7, 11; 1 ნეშტ. 27, 1. კვირებად. დან. 9, 27; ლუკ. 18, 12. დღეებად. დაბ. 25, 7; ესთ. 9, 29.

*

წელიწადის ხანგრძლიობა პატრიარქთა დროს. დაბ. 7, 11; 8, 3. 13.

წ. დასაწყისის გამოთვლა სხვაგვარად ხდება ეკვიპტიდან გამოსვლის შემდეგ. გამ. 12, 2.

საშაბათო წელიწადები (ყოველი მეშვიდე წელი). ლევიტ. 25, 4.

საიუბილეო წ. (ყოველი 50-ე წელი). ლევიტ. 25, 11.

წინასწარმეტყველური დღეები ითვლება წელიწადებად. დან. 12, 11-12.

გადატანითი მნიშვნელობით

სახარების, უფლის წელიწადის ქადაგება. ეს. 61, 2; ლუკ. 4, 19.

წელიწადი გამოხსნისა. ეს. 63, 4. ღმრთის სამსჯავრო. იერ. 11, 23; 23, 12.

უფლის შურისგება. ეს. 34, 8.

წვერი

ისრაელნი ატარებდნენ წვერს. 2 მეფ. 10, 5.

მღვდლები ატარებდნენ წვერს. ფს. 132, 2.

წვერზე ხელის შევლება - პატივისცემის ნიშანია. 2 მეფ. 20, 9.

წვერის გაპარსვა - დიდი შეურაცხყოფა იყო. 2 მეფ. 10, 4.

წვერზე ნერწყვის ჩამოსვლა გონების სისუსტის ნიშანია. 1 მეფ. 21, 13.

მწუხარების დროს არ ზრუნავენ წ. 2 მეფ. 19, 24.

მწუხარების დროს წვერს იმოკლებენ. იერ. 48, 37.

მწუხარების დროს ისრაელთ წვერი გაპარსული ჰქონდათ. იერ. 41, 5.

მწუხარების დროს ზოგჯერ წვერს იგლეჯენ. ეზრ. 9, 3.

ზოგჯერ ავადდება კთრით. ლევიტ. 13, 29-30.

განკურნებულ კეთროვანს წვერს პარსავენ. ლევიტ. 14, 9.

წვერის გაპარსვა ღვთიურ სასჯელთან სახეა. ეს. 7, 20; ეზეკ. 5, 1.

ფაივი

მხედრებმა დაუმსხვრიეს წვიენი ჯვარცმულ ავაზაკებს. იოან. 19, 31-33.

ფაიმა

წვიმა წარმოიშობა ღრუბლების შესქელებით. იობ. 36, 27-28; ფს. 76, 17; ეკლ. 11, 3.

უფალი ღმერთი

აწესებს წვიმას. იობ. 28, 26.

ამზადებს წ. ფს. 146, 8.

გზავნის მიწაზე. იოველ. 2, 23.

წვიმით თავის წყალობას გამოაჩენს. საქმე. 14, 17.

წვიმით თავის გულუხვობას ამჟღავნებს. იობ. 36, 26-27.

წვიმას აძლევს კეთილებსა და ბოროტებს. მათ. 5, 45.

ქება-დიდების ღირსია წვიმის გამო. ფს. 146, 7.

ადამიანს უნერგავს შიშს წვიმით. იერ. 5, 24.

კერპებს არ შეუძლიათ ადამიანისთვის წვიმის გამოგზავნა. იერ. 14, 22.

წვიმა სამყაროს შექმნისთანავე არ გამოგზავნილა მიწაზე. დაბ. 2, 5.

წ. იშვიათად მოდის ეგვიპტეში. 2 სჯ. 11, 10; ზაქ. 14, 17.

ქანაანში წ. უხვად მოდის. 2 სჯ. 11, 11.

წვიმის დანიშნულება

მიწის მორწყვა. ფს. 67, 9; 71, 6.

მიწისათვის ნაყოფიერების მიცემა. ებრ. 6, 7.

მიწის წყაროების ავსება. ფს. 103, 8.

ალთქმული აქვს მორჩილს თავის ღროზე. ლევიტ. 26, 4; 2 სჯ. 11, 14; ეზეკ. 34, 26-27.

უფალი აკავებს წვიმას ადამიანთა დასასჯელად. 2 სჯ. 11, 17; იერ. 5, 25; ამოს. 4, 7.

წვიმის უკმარისობის დროს

მიწას ნაპრალები უჩნდება. იობ. 29, 23; იერ. 14, 4.

წყაროები შრება. 3 მეფ. 17, 7.

ღგება შიმშილობა. 3 მეფ. 18, 1-2.

ლოცვა ხელს უწყობს მის განახლებას. 3 მეფ. 8, 35-36; იაკ. 5, 18.

უწვიმრობა იყო სამ წელსა და ექვს თვეს ელიას დროს. იაკ. 5, 17.

წიგნი არის

უხვი. ფს. 67, 9.

წამლეკავი. ეზეკ. 38, 22.

კოკისპირული. იგავ. 28, 3.

მცირე. იობ. 37, 6.

*

მკის შემდეგ ნაადრევი წ. ხელს უწყობს ნათესს. 2 სჯ. 11, 14; იერ. 5, 24.

ნაგვიანევი წ. მკის წინ. იოველ. 2, 23; ზაქ. 10, 1.

ცისარტყელა ხშირად ჩნდება წვიმის დროს. დაბ. 9, 14.

წიგნი აღმოაჩენებს სიმწვანეს მიწიდან. 2 მეფ. 23, 4.

ხშირად წვიმას თან სდევს ცხელი ამინდი. ეს. 18, 4.

დასაუღეთიდან ღრუბლის გამოჩენა წვიმის ნიშანი იყო. 3 მეფ. 18, 44; ლუკ. 12, 54.

მეხი და ელეა თანსდევნ წვიმას. ფს. 134, 7.

წვიმის დროს ხშირად იცის ქარიშხალი. მათ. 7, 25-27.

ურჯულ წვიმების მაგალითები

წარღვნის დროს. დაბ. 7, 4. 12.

ეგვიპტეზე გადმოღერილი. გამ. 9, 18.

ხორბლის მოსავლის აღებისას საშუალოს მსაჯულობის დროს. 1 მეფ. 12, 17-18.

ხანგრძლივი გვალვის შემდეგ აქაბის დროს. 3 მეფ. 18, 45.

ტყეობის შემდეგ. ეზრ. 10, 9-13.

*

წიგნი ხშირად ანგრევდა სახლებს. ეზეკ. 13, 13-15; მათ. 7, 27.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმრთის სიტყვა. ეს. 55, 10-11.

საკურთხეველის ერთგული მსახურნი. 2 სჯ. 32, 2.

ქრისტე და მის წყალობებში მონაწილეობა. ფს. 71, 6; ოს. 6, 3.

სულიერი კურთხევა. ფს. 67, 9; 83, 6; ეზეკ. 34, 26.

სიმათლე. ოს. 10, 12.

ღმრთის სამსჯავრო. იობ. 20, 33; ფს. 10, 6; ეზეკ. 38, 22.

ღარიბების მიერ ღარიბის შევიწროება. იგავ. 28, 3.

წიგნი

წიგნის საკარაულო წარმოშობა. იობ. 19, 23-24.

წიგნი გაკეთებულია ტყავისაგან (ეტრატი, პერგამენტი). 2 ტიმ. 4, 13.

წ. გაკეთებულია გრაგნილებად. ეს. 34, 4; იერ. 36, 2; ეზეკ. 2, 9.

წ. დაწერილია კალმითა და მელნით. იერ. 36, 18; 3 იოან. 13.

წ. ხშირად დაწერილია ორივე გვერდზე. ეზეკ. 2, 9.

წ. ხშირად ბეჭედ დასმულია. ეს. 29, 11; დან. 12, 4; გამოცხ. 5, 1.

წ. ხშირად ეძღვნება წარჩინებულ პირებს. ლუკ. 1, 3; საქმე. 1, 1.

წ. ძალიან ძვირი იყო. საქმე. 19, 19.

წიგნებში ღმრთის განკარგულებები იყო. გამ. 17, 14; ეს. 30, 8; იერ. 36, 2; გამოცხ. 1, 19.

წ. მნიშვნელოვანი მოვლენაა. 1 ეზრ. 4, 15; 6, 1-2; ესთ. 2, 23.

წიგნიდან ამოშლა. გამ. 32, 33; რიცხ. 5, 23.

საღმრთო წერილში იხსენიება წიგნები

წ. ცხოვრებისა. გამოცხ. 20, 12.
 წ. ბრძოლაი უფლისა. რიცხ. 21, 14.
 წ. სიძარტლისა. ისუ ნავ. 10, 13; 2 მეფ. 1, 18.
 წ. სამართალნი მეფეთანი. 1 მეფ. 10, 24.
 დავით მეფის სიტყვანი (მატიანე). 1 ნეშტ. 27, 24.
 სოლომონის სიტყვანი. 3 მეფ. 11, 41.
 სოლომონის სიბრძნე. 3 მეფ. 4, 31.
 ისრაელის მეფეთა ისტორია. 1 ნეშტ. 9, 1.
 სამოელ წინასწარმეტყველის სიტყვანი. 1 ნეშტ. 29, 29.
 ნათან წინასწარმეტყველის სიტყვანი. 1 ნეშტ. 29, 29; 2 ნეშტ. 9, 29.
 სამეას წინასწარმეტყველების სიტყვანი. 2 ნეშტ. 12, 15.
 გაადის (წინასწ.) ხილვის სიტყვანი. 1 ნეშტ. 29, 29.
 წინასწარმეტყველ აქია სილოანიტელის სიტყვანი. 2 ნეშტ. 9, 29.
 ადლო მხილველის სიტყვანი. 2 ნეშტ. 12, 15.
 იუე ანანის ძის სიტყვანი. 2 ნეშტ. 20, 34.

წილისყრა

მხედრებმა, რომელთაც ჯვარს აცვეს მაცხოვარი, მისი სამოსი გაიყვეს წილისყრით. მათ. 27, 35; მარკ. 15, 24; ლუკ. 23, 34; იოან. 19, 23-24.

წინააღმდეგობა ღმრთისა

აკრძალულია. რიცხ. 14, 9; ისუ ნავ. 22, 19; ეზეკ. 2, 8.

არის

ამბოხი ღმრთის წინააღმდეგ. 2 სჯ. 13, 5-6; ისუ ნავ. 22, 16; 1 მეფ. 8, 7; ეს. 1, 5; 59, 13; იერ. 28, 16; 29, 32.
 უარი მისდამი მორჩილებისა. ლევიტ. 26, 14; 2 სჯ. 1, 26; 9, 23; ნემ. 9, 29; 105, 25; ეს. 1, 20; იერ. 6, 19; 22, 21; 32, 33.
 მისი სჯულის უარყოფა. ლევიტ. 26, 15; 1 მეფ. 15, 23; ეს. 5, 24; იერ. 6, 19; 8, 9; ეზეკ. 5, 6; ამოს. 2, 4.
 უარი ღმრთის მოსმენისა. ფს. 80, 11; იგავ. 1, 2; ეს. 65, 2-12; 66, 4; იერ. 7, 24; 13, 10; 17, 23; 22, 21; 44, 16; ეზეკ. 3, 7.
 უარი მისი მცნებების შესრულებაზე. ნემ. 9, 16; ეს. 30, 9; იერ. 6, 19; 9, 13; 11, 8; 13, 10; 17, 23; 19, 15; 22, 21; 29, 19; ზაქ. 7, 11.
 უარი მის მოციქულთა მოსმენისა. 2 ნეშტ. 24, 19; 36, 16; ნემ. 9, 30; იერ. 7, 25-27; 25, 4; 26, 5; 29, 19; 35, 15; 44, 4-5. 16; 12, 2; ზაქ. 7, 12.
 უგულებელყოფა ღმრთისა და მისი სჯულისა. რიცხ. 15, 31; 2 სჯ. 31, 20; ნემ. 9, 26; ფს. 106, 11; ეს. 5, 24.
 დრტივნა-საყვედური ღმრთის მიმართ. გამ. 16, 7; რიცხ. 14, 27; 20, 3-10; 2 სჯ. 1, 26-27; იუდ. 1, 16.
 ცოდნა სჯულისა, მაგრამ მისი შეუსრულებლობა. ეზეკ. 33, 30-32; ლუკ. 6, 49; იაკ. 1, 23; 4, 17.
 ღმრთის სიტყვის უარყოფა. 1 მეფ. 15, 23; ფს. 106, 11; იერ. 8, 9; 44, 16; საქმე. 13, 46.
 უარი კეთილი გზით სიარულზე. გამ. 32, 8; 2 სჯ. 9, 12; მსაჯ. 2, 17; ეს. 42, 24; იერ. 6, 16.

სიარული ბიწიერი გულისთქმით. რიცხ. 15, 39; ფს. 80, 12; ეკლ. 12, 1; ეს. 53, 6; 57, 17; 65, 2; იერ. 7, 24; 9, 13-14; 11, 8; 13, 10; 16, 12; 18, 12; 23, 17.

მცნებათა უარყოფა. ფს. 118, 21. 118; იერ. 9, 13; დან. 9, 5; მალ. 3, 7.

მისი აღთქმის დარღვევა. ლევიტ. 26, 15; 2 სჯ. 31, 20; ისუ ნავ. 7, 11; მსაჯ. 2, 20; 4 მეფ. 18, 12; ფს. 77, 10; იერ. 11, 10; ეზეკ. 17, 15-16; ოს. 8, 1.

უარი მოქცევაზე. 2 ნემტ. 36, 13; იერ. 3, 7; 5, 3; 8, 5; 18, 11-12; 35, 15; ოს. 11, 5.

სულიწმიდის წინააღმდეგობა. ნემ. 9, 30; ზაქ. 7, 12; საქმე. 7, 51.

ულმობელობა. 2 ნემტ. 36, 13; ნემ. 9, 16; ეს. 48, 4.

ჭეშმარიტების წინააღმდეგობა. იობ. 24, 13; იოან. 3, 20; რომ. 2, 8; 1 პეტ. 2, 8.

დაწესებული ღმრთისმსახურებისაგან განდგომა. გამ. 32, 7-9; ლევიტ. 10, 1; ისუ ნავ. 22, 16-19; 1 მეფ. 2, 29; 4 მეფ. 17, 33; 2 ნემტ. 26, 16-18.

დატოვება ღმრთისა. ეს. 1, 4; 59, 13; იერ. 15, 6; 32, 33.

ერთგულება კერპთმსახურებისადმი. მსაჯ. 2, 17-19; 1 მეფ. 15, 23; იერ. 3, 6; 11, 10; 44, 5; ეზეკ. 20, 8.

ღმრთის ძალისადმი რწმენის უქონლობა. რიცხ. 14, 11; 2 სჯ. 9, 23; 4 მეფ. 17, 14; ფს. 105, 24-25.

ამბოხი ღმრთისგან დადგენილ ძალაუფლებათა წინააღმდეგ. გამ. 16, 7; 17, 2; 2 სჯ. 17, 12; ისუ ნავ. 1, 18; მსაჯ. 2, 17; დან. 9, 6; რომ. 13, 2; 2 პეტ. 2, 10; იუდ. 1, 8.

*

აღამიანი ბუნებით მიდრეკილია ღმრთის წინააღმდეგობისკენ. 2 სჯ.

31, 27; ეს. 48, 8; ოს. 11, 7; რომ. 11, 30; ტიტ. 3, 3.

ღმრთის წინააღმდეგობა წარმოდგება ამაპარტაუნებისაგან. 2 სჯ. 1, 43; 17, 12; ნემან. 9, 16; იერ. 13, 10.

წ. ღ. წარმოდგება ურწმუნობებისაგან. 2 სჯ. 9, 23; 4 მეფ. 17, 14.

ღმერთი

ღმერთს სძაგს ღმრთის წინააღმდეგობა. იგავ. 15, 9; იერ. 44, 4; ოს. 9, 15.

ღმერთი დაუმორჩილებელთა მტერია. ლევიტ. 26, 23-24; 1 მეფ. 12, 15; ფს. 105, 25-27; ეს. 63, 10.

ღმერთი სჯის წინააღმდეგობთ. ლევიტ. 26, 18; 27, 28; ნემ. 9, 26-27; ფს. 88, 30-32; 106, 10-12; ეს. 42, 24; ისუ ნავ. 24, 19-20; ფს. 67, 6; იერ. 4, 16-18; 6, 19; 19, 15; ეზეკ. 20, 8; ზაქ. 7, 11-14.

მხოლოდ ღმერთს შეუძლია აპატიოს ღმრთის წინააღმდეგობა. დან. 9, 9.

იგი ჰპირდება გამოხსნას და ღმრთის წინააღმდეგობის პატიებას. 2 მეფ. 7, 14; იერ. 3, 22; ოს. 14, 4-5.

ღმერთი აპატიებს იმათ, ვინც შეინანებენ ღმრთის წინააღმდეგობას. ნემ. 9, 26-28; ეს. 55, 7; იერ. 3, 12; ეზეკ. 18, 21-23; კოლას. 2, 13.

დანაშაული ღმრთის წინააღმდეგობისა. 1 მეფ. 15, 23.

უგუნურება და უმადურება ღ.წ. ეს. 1, 23; იერ. 35, 14, 15.

წინააღმდეგობა ღმრთისა აწყენინებს სულიწმიდას. ეს. 63, 10.

*

შეგონება, რომ აღამიანი მოერიდოს ღმრთის წინააღმდეგობას. იერ. 3, 12-14, 22.

ღმრთის წინააღმდეგობის ცოდვის აღიარება. გამ. 34, 9; ფს. 105, 6-7; ეს. 59, 12-13; იერ. 3, 25; 14, 7; გოდ. 1, 18-20; 3, 42; დან. 9, 5.

დაპირება იმათ, რომელნიც ერიდებიან ღმრთის წინააღმდეგობას. 2 სჯ. 28, 14; 1 მეფ. 12, 14.

მღვდელმსახურნი უნდა ქადაგებდნენ ღმრთის წინააღმდეგობის წინააღმდეგ. 2 სჯ. 31, 27; ეს. 30, 8-10; ეზეკ. 2, 3-7; 3, 11-27; 44, 6.

სატანა მოქმედებს ღმრთის მოწინააღმდეგეებზე. ეფეს. 2, 2.

ბოროტნი

თანდათან უმატებენ ღმრთის წინააღმდეგობას. ეს. 1, 5; იერ. 5, 6; 7, 26; 14, 7.

აჩემებული აქვთ ღმრთის წინააღმდეგობა. 2 სჯ. 9, 7-24; 31, 27; იგავ. 17, 11; იერ. 5, 3; ეზეკ. 2, 3.

უმატებენ ღმრთის წინააღმდეგობას. 2 ნემშტ. 28, 22-23; ეს. 1, 5; იერ. 5, 3; ოს. 7, 15; ამოს. 4, 6-11.

*

საშიშროება ღმრთის წინააღმდეგობისგან. ებრ. 12, 25.

წინააღმდეგობა ღმრთისა აძლიერებს ღმრთის რისხვას. გამ. 32, 9-10; რიცხ. 32, 14; 2 სჯ. 9, 7; მსაჯ. 2, 20; 2 ნემშტ. 36, 16; ნემ. 9, 26; იერ. 44, 4-6; ეზეკ. 20, 8; ზაქ. 7, 12; რომ. 2, 5-8; ეფეს. 5, 6; კოლას. 3, 6; ებრ. 3, 16-18.

წ. ღ. ამორებს აღთქმულ კურთხევას. ისუ ნავ. 5, 6; ფს. 80, 13-16; იერ. 5, 23-25; 18, 10; ებრ. 3, 17-18.

წ. ღ. მოიზიდავს ღმრთის წყევას. 2 სჯ. 11, 28; 28, 15; 29, 19-20; 1 მეფ. 12, 15.

ღმრთის მუქარა ღმრთის წინააღმდეგობის წინააღმდეგ. გამ. 33, 5; ლევიტ. 26, 14-33; 2 სჯ. 8, 20; 9, 13-14; 1 მეფ. 12, 15; იგავ. 29, 1; ეს. 1, 20; იერ. 6, 19; 7, 26-28; 11, 8-11; 17, 27; 19, 15; 35, 15.

სასჯელი ღმრთის წინააღმდეგობისათვის. ლევიტ. 26, 43; რიცხ. 20, 24; ნემ. 9, 26-27; იობ. 15, 24-25; ეს. 1, 28; 5, 24; 42, 24-25; 65, 12; 66, 4; იერ. 4, 16-18; 6, 19; 9, 12-15; 11, 8; 19, 15; 29, 17-19; ეზეკ. 20, 38; ოს. 9, 15; 13, 16; ამოს. 2, 4; რომ. 2, 8; ებრ. 3, 18.

უბედურება დაუმორჩილებლებს. ოს. 7, 13-16.

საუკუნო სასჯელი ღმრთის წინააღმდეგობისათვის. ეს. 1, 28; 65, 12-15; რომ. 2, 8-9; 2 თეს. 1, 7-9; 1 პეტ. 4, 17.

ღმრთის წინააღმდეგობა წარმოდგენილი იგავებში:

1) ბოროტი მევენახეები. მათ. 21, 33-41; მარკ. 12, 1-9; ლუკ. 20, 9-16.

2) ეენახში გაგზავნილი ორი შვილი. მათ. 21, 28-31.

ღ მ რ თ ი ს წ ი ნ ა ა ღ მ დ ე გ ო ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : ფარაონი. გამ. 5, 1-2. კორე, დათანი და აბირონი. რიცხ. 16, 11-24-30; იუდ. 1, 11. მოსე და აარონი. რიცხ. 20, 12-24; 27, 13-15. ისრაიტელნი. რიცხ. 20, 10; 21, 5; 2 სჯ. 1, 26; 9, 7. 23-24; 31, 27; 4 მეფ. 17, 14; ნემ. 9, 17-26; ფს. 77, 8; 105, 7; ეზეკ. 2, 3; 44, 6; ებრ. 3, 18. საული. 1 მეფ. 15, 23. სელეკია. 2 ნემშტ. 36, 11-13. მღვდელმსახურნი და იუდეველნი. 2 ნემშტ. 36, 14-16; ეს. 1, 23. ჰურიანი. საქმე. 7, 51; 19, 9.

წინადაცხეთა

წინადაცხეთა დაწესებულია ღმერთის მიერ. დაბ. 17, 9-11.

წინადაცხეთის წესის აღწერა. დაბ. 17, 11-12; გამ. 4, 25.

განმტკიცებულია სჯულით. ლევიტ. 12, 23; იოან. 7, 22.

ეწოდება აღთქმა წინადაცხეთის შესახებ. საქმე. 7, 8.

ეწოდება ხორციელი წინადაცხეთა. ეფეს. 2, 11.

მტკიცებულია. გამ. 4, 26; ისუ ნავ. 5, 8.

აღთქმა, მიცემული აბრამისათვის წინადაცხეთის წინ. რომ. 4, 9-13.

აღთქმის ნიშანი. დაბ. 17, 11.

სიმართლის ბეჭედი. რომ. 4, 11.

წინადაცხეთის მიმღებმა უნდა შეასრულოს მთელი სჯული. გალ. 5, 3.

ებრაელის გარებნული ნიშანი. რომ. 2, 28.

შინაგანი წინადაცხეთის სიმბოლო. რომ. 2, 29.

წინადაცხეთა აუცილებელია ისრაელის საზოგადოების უპირატესობათა მოსაპოვებლად. ეზეკ. 44, 7; გამ. 12, 47-48.

წინადაცხეთილნი იყვნენ მამრობითი სქესის პირები. დაბ. 17, 12-13.

წინადაცხეთა სრულდებოდა შაბათსაც კი. იოან. 7, 22-23.

წ. ხდებოდა ქვის დანით. გამ. 4, 25; ისუ ნავ. 5, 3.

წინადაცხეთას ასრულებდნენ ოჯახის მეთაურები (უფროსები). დაბ. 17, 23; გამ. 4, 25.

წ. ასრულებდნენ ავტორიტეტული პირები. ისუ ნავ. 5, 3.

წ. ასრულებდნენ ოჯახის წევრებისა და სხვათა თანდასწრებით. ლუკ. 1, 58-61.

წინადაცხეთა სრულდებოდა სახელის მიღებასთან ერთად. დაბ. 21, 3-4; ლუკ. 1, 59; 2, 21.

წ. პირველად შესრულდა აბრაამსა და მისი ოჯახის წევრებზე. დაბ. 17, 24-27.

წ. არ შესრულებულა უდაბნოში. ისუ ნავ. 5, 5-6.

წ. შეასრულა ისუ ნავემ გალგალაში. ისუ ნავ. 5, 1-10.

დაწესებული იყო სასჯელი წინადაცხეთის უგულებელყოფისათვის. დაბ. 17, 14; გამ. 4, 24-26.

რწმენის გარეშე წინადაცხეთას არ მოაქვს სარგებლობა. რომ. 3, 30; გალ. 5, 6.

მორჩილების გარეშე წინადაცხეთა ამაოა. რომ. 2, 25; 1 კორ. 7, 19.

ებრაელებმა მიიღეს წინადაცხეთილთა სახელწოდება. საქმე. 10, 45; გალ. 2, 9.

წინადაცხეთელთან ქორწინება უკანონობად ითვლებოდა. დაბ. 34, 14; მსაჯ. 14, 3.

ებრაელებს არა აქვთ ურთიერთობა წინადაცხეთელებთან. საქმე. 10, 28; 11, 3; გალ. 2, 12.

წინადაცხეთელებს უყურებდნენ როგორც უწმინდურებს. 1 მეფ. 14, 6; 17, 26; მათ. 15, 26-27; ეფეს. 2, 11.

ზოგჯერ ასრულებდნენ დახოცილ მტრებზე. 1 მეფ. 18, 25-27; 2 მეფ. 3, 12.

წინადაცხეთა გაუქმებულია სახარების მიერ. ეფეს. 2, 11-15; კოლ. 3, 11.

წ. შესრულდა ტიმოთეზე იუდეველთა გამო. საქმე. 16, 3.

პავლე უარყოფს წინადაცვითის აუცილებლობას. გალ. 2, 3-5.

წინადაცვითას მოითხოვენ ცრუმოდღვარნი. საქმე. 15, 24; გალ. 6, 12; ტიტ. 1, 10.

წინადაცვითის იმედი ნიშნავს ქრისტესაგან მოშორებას. გალ. 3, 3-4; 5, 3-4.

პავლეს უჩიოდნენ წ. უარის თქმის გამო. საქმე. 21, 21.

წმინდანები არიან სულიერი წინადაცვითილები. ფილიპ. 3, 3; კოლ. 2, 11.

უფლის წინადაცვითა. ლუკ. 2, 21. იოანე ნათლისმცემლის წინადაცვითა. ლუკ. 1, 59-66.

წინასწარმეტყველება

წ. არის მომავალი ამბის წინასწარ თქმა. დაბ. 49, 1; რიცხ. 24, 14-15; დან. 10, 14; საქმე. 26, 22; 2 ტიმ. 3, 1; გამოცხ. 1, 1.

ღმერთი

არის წინასწარმეტყველების ერთადერთი მიზეზი. ეს. 41, 23-26; 42, 8-9; 43, 12; 44, 7-8; 45, 21; 46, 10; 48, 3-5; დან. 2, 28-29.

წინასწარმეტყველებას ღმერთი ქრისტეს მიერ იუწყება. საქმე. 3, 22; 7, 37; გამოცხ. 1, 19.

ღმერთი წინასწარმეტყველებას იუწყება თავის წინასწარმეტყველთა მიერ. ეს. 39, 6; იერ. 37, 17; დან. 2, 29-30; 10, 14; ამოს. 3, 7; საქმე. 3, 18.

ღმერთი ასრულებს წ. ეს. 42, 9; 44, 26; 46, 10; 48, 3; ზაქ. 1, 6; საქმე. 3, 18.

წინასწარმეტყველება ხდება სულიწმიდის შთაგონებით. საქმე. 1, 16; 1 ტიმ. 4, 1; 2 პეტ. 1, 21.

ნიჭი წინასწარმეტყველებისა არის ნიჭი

ქრისტესი. ეფეს. 4, 11; 1 პეტ. 1, 11; გამოცხ. 11, 3.

სულიწმიდისა. 1 კორ. 12, 8-10.

*

წინასწარმეტყველება არ ხდება ადამიანის ნებით. 2 პეტ. 1, 21.

წ. არის უმტკიცესი სიტყვა. 2 პეტ. 1, 19.

წ. არის სანთელი, ანთებული სიბნელეში. 2 პეტ. 1, 19.

წ. არის ნიშანი მორწმუნეთათვის. 1 კორ. 14, 22.

წ. ადამიანებს აძლევს მოძღვრებას და ეკლესიას. 1 კორ. 14, 3-4.

წ. თავისით არ ითარგმანება. 2 პეტ. 1, 20.

ქრისტე იყო წინასწარმეტყველების უმთავრესი საგანი. ლუკ. 24, 25-27; იოან. 11, 51; საქმე. 3, 18-22-24; 10, 43; 26, 22-23; რომ. 1, 2; 1 პეტ. 1, 10-11.

წინასწარმეტყველება ქრისტეს შესახებ შესრულდა. მათ. 26, 56; მარკ. 14, 49; ლუკ. 18, 31; 24, 44; იოან. 15, 25; 19, 28-30; საქმე. 3, 18; 13, 29.

წ. შეწყდება მომავალში. 1 კორ. 13, 8.

წინასწარმეტყველებს ნუ შეურაცხყოფთ. 1 თეს. 5, 20,

იყავით წინასწარმეტყველებათა გულმოდგინედ მსმენელნი. 2 პეტ. 1, 19; 3, 2.

გწამდეთ წ. 2 ნეშტ. 20, 20; ლუკ. 24, 25.

ნეტარ არიან, რომელნიც კითხულობენ, ისმენენ და ასრულებენ

წინასწარმეტყველებებს. გნამოცხ. 1, 3; 22, 7.

უბედურება მას, ეინც რაიმეს უმატებს, ან აკლებს წინასწარმეტყველებას. გამოცხ. 22, 18-19.

სასჯელი მას, ეინც ტყუილად იბრალებს წინასწარმეტყველების ნიჭს. 2 სჯ. 18, 20; იერ. 14, 14-15; 23, 13-15; ეზეკ. 13, 2-3.

**წინასწარმეტყველებანი
იესო ქრისტესი**

თავის სიკვდილსა და აღდგომაზე. მათ. 16, 21; 17, 22-23; 20, 17-19; 26, 1-2; მარკ. 8, 31; 10, 32-34; ლუკ. 9, 22; 18, 31-33.

იერუსალიმის ტაძრის დანგრევაზე. მათ. 24, 1-2; მარკ. 13, 1-2; ლუკ. 21, 5-6.

იერუსალიმის აოხრებაზე. მათ. 24, 3. 28. 32-35; მარკ. 13, 3. 23. 28-31; ლუკ. 19, 41-44; 21, 7. 24. 28-33.

თავის მეორედ მოსვლასა და ქვეყნის აღსასრულზე. მათ. 24, 29-31. 36-44; მარკ. 13, 24-27. 34-36.

თავისი ამაღლების შემდეგ თავისთან ყველას მიზიდავაზე. იოან. 12, 32.

იუდა ისკარიოტელის გამცემლობაზე. მათ. 26, 21-25; მარკ. 14, 18-21; ლუკ. 22, 21-22; იოან. 6, 70-71; 13, 10-11. 21-26.

სიმონ-პეტრეს მიერ მის უარყოფაზე. მათ. 26, 33-34; მარკ. 14, 29-30; ლუკ. 22, 33-34; იოან. 13, 37-38.

სიმონ-პეტრეს სიკვდილზე. იოან. 21, 18-19.

**წინასწარმეტყველებანი
იესო ქრისტეს შესახებ**

**წინასწარმეტყველება წინასწარ
აუწყებ კვეფანას მესიის შესახებ,**

რომ იგი იქნება დაეთის ძე. ფს. 2,

7; ეს. 9, 6-7. შესრულდა. ლუკ. 1, 32-35; მათ. 3, 17; 17, 5; მარკ. 1, 11; ლუკ. 3, 22; 9, 35; საქმე. 13, 33; ებრ. 1, 5; 5, 5.

რომ ის დაიბადება დედაკაცის თესლისაგან. დაბ. 3, 15. შესრულდა. მათ. 1, 18; გალ. 4, 4.

რომ იგი დაიბადება თესლიგან აბრაამისა. დაბ. 22, 18. შესრულდა. მათ. 1, 1; ლუკ. 3, 23-34; გალ. 3, 16; ებრ. 2, 16.

რომ ის დაიბადება დაეთის თესლისაგან. იერ. 23, 5-6. შესრულდა. მათ. 1, 1; ლუკ. 1, 32; იოან. 7, 42; საქმე. 2, 30; 13, 30; რომ. 1, 3; 2 ტიმ. 2, 8.

მისი შობის დრო. დაბ. 49, 10; დან. 9, 24-25. შესრულდა. მათ. 2, 1; ლუკ. 2, 11; გალ. 4, 4.

რომ იგი დაიბადება ჰურიასტანის ბეთლემში. მიქ. 5, 2; მათ. 2, 6; იოან. 7, 42; შესრულდა. მათ. 2, 1-6; ლუკ. 2, 4-6.

რომ მას ნაზარეველი ეწოდება. მსაჯ. 13, 5. შესრულდა. მათ. 2, 23.

რომ ის დაიბადება ქალწულისაგან. ეს. 7, 14; შესრულდა. მათ. 1, 18-25; ლუკ. 1, 27; 2, 7.

რომ მას ეწოდება ემმანუელი. ეს. 7, 14. შესრულდა. მათ. 1, 23.

რომ მთავარნი მოვლენ მის თაყვანისსაცემად. ფს. 71, 10. შესრულდა. მათ. 2, 11.

მისი მოხმობა ეგვიპტიდან. ოს. 11, 1. შესრულდა. მათ. 2, 15.

ბეთლემის ყრმათა გაუღება. იერ. 31, 15. შესრულდა. მათ. 2, 16-18.

იოანე ნათლისმცემელი, მისი წინამორბედი. ეს. 40, 3. შესრულდა. მათ. 3, 1-3; 11, 10; 17, 10-13; მარკ. 1,

2-4; 9, 11-13; ლუკ. 1, 76; 3, 4; 7, 27; იოან. 1, 23.

რომ იგი იქნება სულიწმიდისგან ცხებული. ეს. 11, 2; 42, 1; 61, 1; დან. 9, 24. შესრულდა. მათ. 3, 16; 12, 18; მარკ. 1, 10; ლუკ. 3, 22; 4, 1; იოან. 1, 32; 3, 34; საქმე. 4, 27; 10, 38.

რომ ის იქნება წინასწარმეტყველი, მოსეს მსგავსი. 2 სჯ. 18, 15-18. შესრულდა. იოან. 1, 45; საქმე. 3, 22; 7, 37.

რომ ის იქნება მელქისედეკის წესის მღვდელი. ფს. 109, 4. შესრულდა. ებრ. 5, 6; 7, 17.

რომ ის იქნება ახალი აღთქმის შუამდგომელი. ეს. 2, 6; 55, 3-4; დან. 9, 27; მალ. 3, 1. შესრულდა. ებრ. 7, 22; 8, 6; 9, 15; 12, 24.

მისი საზოგადოებრივი მსახურება. ფს. 39, 9-10; ეს. 42, 1; 61, 1-3; შესრულდა. ლუკ. 4, 16-21-43.

მისი მსახურება დაიწყება გალილეაში. ეს. 9, 1. შესრულდა. მათ. 4, 12-16-23; მარკ. 1, 14.

მისი მოძღვრება იგავებით. ფს. 77, 2; შესრულდა. მათ. 13, 34-35; მარკ. 4, 33-34.

მისი სასწაულებრივი განკურნებანი. ეს. 35, 5-6. შესრულდა. მათ. 8, 16; 11, 5; ლუკ. 7, 21-22.

მისი სადღესასწაულო შესვლა იერუსალიმში. ზაქ. 9, 9. შესრულდა. მათ. 21, 4-9; იოან. 12, 12-16.

მისი მისვლა ტაძარში. მალ. 3, 1. შესრულდა. მათ. 21, 12; მარკ. 11, 15; ლუკ. 19, 45; იოან. 2, 13-16.

მისი უბრალო მდგომარეობა. ეს. 53, 2. შესრულდა. მათ. 13, 55; მარკ. 6, 3; ლუკ. 9, 58; იოან. 6, 42; ფილიპ. 2, 8.

მისი სიყვარული და თანაგრძნობა. ეს. 40, 11; შესრულდა. მათ. 9, 37-38; 12, 15-20; 14, 14; 20, 34; მარკ. 6, 34; ლუკ. 19, 41; საქმე. 10, 38; ებრ. 4, 15.

მისი ზასიათი წმიდა და უმანკო. ეს. 11, 5; 53, 9. შესრულდა. საქმე. 3, 14; 13, 28; 2 კორ. 5, 21; 1 პეტ. 1, 19; 2, 22-23; 3, 18; 1 იოან. 3, 5.

მისი გულმოდგინება ღმრთის მიმართ. ფს. 68, 9. შესრულდა. მათ. 21, 12-13; მარკ. 11, 15-17; ლუკ. 19, 45.

რომ ის იქნება მოძულეებული. ფს. 21, 6; 68, 7-9-20; ეს. 49, 7; 53, 3. შესრულდა. მათ. 13, 54-57; მარკ. 6, 3; 9, 12; ლუკ. 23, 11; იოან. 6, 42; 9, 29; რომ. 15, 3.

რომ ის იქნება უარყოფილი მისი ძმებისგან. ფს. 68, 8; ეს. 53, 3. შესრულდა. იოან. 7, 5; 1, 11; მარკ. 3, 21.

რომ ის იქნება მოძულეებული ჰურიათაგან. ფს. 68, 4; 198, 5. შესრულდა. მათ. 27, 18; მარკ. 15, 10; იოან. 15, 18-24-25.

რომ ის იქნება უარყოფილი ჰურიათა მღვდელმთავართა, მთავართა და ფარისევლთაგან. ფს. 117, 22. შესრულდა. მათ. 21, 45-46; იოან. 7, 48; 9, 29; საქმე. 4, 11; 1 კორ. 2, 8.

რომ ის იქნება ღირსი შებრკობებისა ჰურიათათვის. ლუკ. 2, 34. შესრულდა. მარკ. 12, 10-12; ლუკ. 20, 17-19; რომ. 9, 32-33; 1 პეტ. 2, 7-8.

რომ წარმართთა და ჰურიათა მთავარნი იქნებიან მის წინააღმდეგ. ფს. 2, 1-2. შესრულდა. მათ. 2, 3-18; ლუკ. 23, 12; საქმე. 4, 25-27.

ერთ-ერთი მისი მოწაფეთაგანის

გამცემლობა. ფს. 40, 9. შესრულდა. მათ. 26, 23-25; მარკ. 14, 18-20; ლუკ. 22, 21; იოან. 13, 18-21; საქმე. 1, 16.

რომ მას დატოვებენ მისი მოწაფეები. ზაქ. 13, 7. შესრულდა. მათ. 26, 31. 56; მარკ. 14, 27. 50; იოან. 16, 32.

რომ მას გაყიდიან ოცდაათ ვერცხლად. ზაქ. 11, 13. შესრულდა. მათ. 26, 14-16; 27, 9; მარკ. 14, 10-11; ლუკ. 22, 4-6.

რომ მისი სისხლის საფასურით იყიდიან მეთუნის მიწას უცხოელთა დასაარქალავად. ზაქ. 11, 13. შესრულდა. მათ. 27, 6-10.

მისი ტანჯვა-წამება. ფს. 21, 14-15; 39, 12; ეს. 53, 3. შესრულდა. მათ. 26, 37-39; მარკ. 14, 33-36; ლუკ. 22, 42-44; იოან. 12, 27.

რომ ის ეწამება სასიკვდილოდ თავისი ხალხის ცოდვათა გამო. ეს. 53, 4-6-12; დან. 9, 26. შესრულდა. მათ. 20, 28; მარკ. 10, 45; საქმე. 3, 18; 1 პეტ. 2, 21.

რომ მას სცემენ ყვრიმალში და აფურთხებენ სახეზე. ეს. 50, 6; მიქ. 5, 1. შესრულდა. მათ. 27, 30; მარკ. 14, 65; 15, 19; ლუკ. 22, 63-64; იოან. 18, 22; 19, 3.

რომ მას ბრალს დასდებენ ცრუმოწმეები. ფს. 26, 12; 34, 11. შესრულდა. მათ. 26, 59-62; მარკ. 14, 55-60; ლუკ. 23, 10.

მისი მოთმინება და მღვმარება მტანჯველთა წინაშე. ეს. 53, 7. შესრულდა. მათ. 26, 62; 27, 12-14; მარკ. 14, 60-61; 15, 3-5; ლუკ. 23, 9; საქმე. 8, 32-35.

რომ მისი ხელი და ფეხი იქნება განგმირული. ფს. 21, 16; ზაქ. 13, 6. შესრულდა. იოან. 20, 25-27.

რომ იგი თითქოს მიტოვებული იქნება ღმრთისგან. ფს. 21, 1. შესრულდა. მათ. 27, 46; მარკ. 15, 34.

რომ ის იქნება შეურაცხყოფილი. ფს. 21, 7-8; 68, 19-20; 88, 49-50. შესრულდა. მათ. 27, 39-49; მარკ. 15, 29-32; ლუკ. 23, 35-39.

რომ მას მისცემენ სასმელად ძმარსა და ნალკელს. ფს. 68, 21. შესრულდა. მათ. 27, 34-48; მარკ. 15, 36; ლუკ. 23, 35-37; იოან. 19, 28-30.

რომ ბოროტმოქმედთა რიცხვში ჩათვლიან. ეს. 53, 12. შესრულდა. მათ. 27, 38; მარკ. 15, 27-28; ლუკ. 22, 33.

რომ ის იშუამდგომლებს, ილოცებს თავის მკვლელთათვის. ეს. 53, 12; ფს. 108, 3-4. აღსრულდა; ლუკ. 23, 34.

მისი განსჯა, მისი სიკვდილი. ეს. 53, 12; შესრულდა. მათ. 27, 50; მარკ. 15, 44; ლუკ. 23, 46; იოან. 19, 33, საქმე. 10, 39; 13, 27-29.

სასწაულები მისი სიკვდილის დროს. იოველ. 2, 30-31; ამოს. 8, 9. შესრულდა. მათ. 27, 45; მარკ. 15, 33; ლუკ. 23, 44-45.

რომ გაიყოფენ მის ტანსაცმელს და წილს იყრიან მის კვართზე. ფს. 21, 19. შესრულდა. მათ. 27, 35; მარკ. 15, 24; ლუკ. 23, 34; იოან. 19, 23-24.

რომ მისი ძელები არ შეიმუსრება. გამ. 12, 46; რიცხ. 9, 12; 9, 12; ფს. 33, 21. შესრულდა. იოან. 19, 33-36.

რომ მას განგმირავენ. ზაქ. 12, 10. შესრულდა. იოან. 19, 34-37.

რომ ის იქნება დასაფლავებული მდიდრის მიერ. ეს. 53, 9. შესრულდა. მათ. 27, 57-60; მარკ. 15, 43-46; ლუკ. 23, 50-53; იოან. 19, 38-42.

რომ მის სხეულს არ შეეხება ხრწნი-
ლება. ფს. 15, 10. შესრულდა. საქმე.
2, 17-31; 13, 35-37.

მისი აღდგომა. ფს. 15, 10; ეს. 53,
10. შესრულდა. მათ. 28, 6-7; ლუკ. 24,
6-34; იოან. 20, 14; საქმე. 2, 24-32; 13,
30-37.

მისი ზეცად ასვლა (ამაღლება). ფს.
23, 7-10; 67, 18; 109, 1. შესრულდა.
ლუკ. 24, 51; საქმე. 1, 9; 2, 33-34;
ეფეს. 4, 8-10.

რომ იგი დაჯდება ღმრთის მარჯვე-
ნით. ფს. 109, 1. შესრულდა. საქმე. 2,
34; რომ. 8, 3-34; ებრ. 1, 3; 10, 12.

მოვლინება სულიწმიდისა მისი მო-
წაფეებისადმი. იოველ. 2, 28-29.
შესრულდა. საქმე. 2, 1-4; 2, 16-18.

რომ ის ზეცაზე იქნება მღვდელ-
მთავრად, ცოდვილთა შუამდგომლად.
ზაქ. 6, 13. შესრულდა. რომ. 8, 33-34;
ებრ. 7, 25.

რომ ის იქნება ქვაკუთხედი (ლოდი
თაკვიდური) ეკლესიისა. ფს. 117, 22;
ეს. 28, 16; შესრულდა. მათ. 16, 16-18;
21, 42; მარკ. 12, 10; ლუკ. 20, 17;
საქმე. 4, 11; 1 კორ. 3, 11; ეფეს. 2, 20;
1 პეტ. 2, 6-7.

რომ ის იქნება ეკლესიის მწყემსი
კეთილი. ეს. 40, 11; 34, 23; შესრულდა.
იოან. 106, 11-14; ებრ. 13, 20.

რომ იგი იქნება ნათელი და ხსნა
ქვეყნისა. ეს. 42, 1-6; 49, 6; 55, 4-5.
შესრულდა. მათ. 12, 18-21; მარკ. 16,
15-16; ლუკ. 2, 32; 24, 47; იოან. 1, 4-
9; 10, 16; 8, 12; 12, 46; საქმე. 11, 17-
18; 13, 47.

რომ ის იმეფებს სიმაღლით. ფს.
44, 7; 71, 2; ეს. 11, 4; 42, 3; იერ. 23, 5;
33, 15; შესრულდა იოან. 5, 30; გამოცხ.
19, 11.

რომ ის იმეფებს ყველა ერზე. 24,
17-22; ფს. 2, 7-9; 71, 8; დან. 7, 14; მიქ.
5, 4; შესრულდა ფილიპ. 2, 9-11.

რომ მისი სუფევა დაუსრულებელი
იქნება. ფს. 44, 6; ეს. 9, 6; დან. 7, 14;
შესრულდა ლუკ. 1, 32-33.

წინასწარმეტყველებანი

წინასწარმეტყველი ებრაულ და
ბერძნულ ენებზე ნიშნავს „ქადაგს“,
კერძოდ, განსაკუთრებული აზრით,
ღვთაებრივ გამოცხადებათა, ღმრთის
განჩინებათა და ნებათა მუწყებელს,
და არა მხოლოდ მომავალი მოვლენ-
ების მაცნეს. გამ. 7, 1; ამოს. 3, 7; ოს.
12, 10. სხვა სახელწოდება ძველე-
ბრაულ ენაზე არის – წინამხედველი.
4 მეფ. 17, 13; 2 მეფ. 24, 11.

უფრო ფართო აზრით, წინასწარ-
მეტყველებად წოდებულნი არიან აბრა-
ამი და, საერთოდ, პატრიარქები, რო-
გორც ღმერთთან ახლოს მყოფნი და
მისი სიტყვის უშუალოდ მისგან მიმ-
ღებნი. დაბ. 20, 7; აგრეთვე დავითი.
საქმე. 2, 30.

განსაკუთრებული ღვთაებრივი მო-
წოდებითა და სულიერი გასხივოს-
ნებით გამოირჩევიან ჰუმარიტი წი-
ნასწარმეტყველებანი ცრუთაგან.

ღმერთი ირჩევს წინასწარმეტ-
ყველს, უზიარებს მას თავის სიტყვას
და გზავნის მას ადამიანებთან მისი
ნების საუწყებლად. 2 სჯ. 18, 18-21;
ეს. 6, 8.

ღვთაებრივ მოწოდებას აქვს დაუძ-
ლეველი ძალა. ამოს. 3, 8; იერ. 1, 7;
20, 9.

ღმრთის აზრები და მისი ნება
წინასწარმეტყველთ ეუწყებათ უშუ-

ალო შთაგონებით, ან განსაკუთრებული ხილვებით, რომელთაც აქვთ სიმბოლური ხასიათი. 2 პეტ. 1, 21; იერ. 1, 11-13; ამოს. 7, 7; 8, 1; ზაქ. 2, 1-6 და ა. შ.

წინასწარმეტყველთა ამოცანა იყო ღმრთის აზრების ახსნა მისი ხალხისათვის და ხალხის ხელმძღვანელობა ღმრთის ნებით. ამასთან ისინი მომავალზე ჩამოფარებულ ფარდას იმდენად წევენ, რამდენადაც ეს საჭიროა ორივე ამ მიზნისათვის. მათი ქადაგება მოიცავს ორ მხარეს:

ერთი მხარე — იუწყება ცოდვებისათვის ღმრთის მიერ დასჯის შესახებ (მაგ. სამუელის გამოსვლა საულის წინააღმდეგ — 1 მეფ. 15, 10; ნათანი დავითის წინააღმდეგ — 2 მეფ. 12; ელია აქაბის წინააღმდეგ — 3 მეფ. 17 და 18. და მთელი რიგი ქალაქებისა და ხალხების წინააღმდეგ. მაგ. ეს. 1; ამოს. 3, 9-11 და ა. შ.).

მეორე მხარე — მომნანიებელთა შეწყვალების ხარება (მაგ. ეზეკ. 18, 21) და ღმრთის განზრახვა თავისი ხალხის ხსნის შესახებ. (მაგ. ეს. 40, 60).

როგორ ქადაგებდნენ ისინი

უძველეს დროში ისინი კმაყოფილებოდნენ ღმრთის განჩინებათა სიტყვიერი გადმოცემით. მათ გარშემო იკრიბებოდნენ მოწაფეები, რომელთაც ზოგჯერ ეწოდებოდათ „წინასწარმეტყველთა ძენი“ (მაგ. 4 მეფ. 6, 1) და რომელნიც ეხმარებოდნენ მათ აზრთა გავრცელებაში.

მოგვიანო ხანაში სიტყვიერ მოღვაწეობას დაემატა წერილობითიც, რათა ღმრთის სიტყვა შენახულიყო შემდგომ

ში თაობებისათვის (მდრ. წინასწარმეტყველებანი ძველი აღთქმისა). უფრო გვიან წინასწარმეტყველნი ზოგჯერ თავიანთ სიტყვას ამაგრებდნენ სიმბოლური მოქმედებებით. მაგ. იერემიამ (28, 10) უღელი დაიდო, ხოლო ეზეკიელმა აგურებითა და ტაფით გამოხატა იერუსალიმის ალყა (4, 1-3).

წინასწარმეტყველთა გავლენა ძველ აღთქმაში

თუმცა ათი მცნება, გააძლევს ზნობრივ კანონებს მთელი სისრულით, ისრაელის ხალხი ზოგჯერ აძლევდა უპირატესობას წეს-ჩვეულებებს (ადათებს) და კმაყოფილდებოდა გარეგნული ღმრთისმსახურებით. მით უფრო მნიშვნელოვანი იყო ღმრთის განგებით წინასწარმეტყველთა როლი. მათი წყალობით იქნა შენარჩუნებული ხალხის უკეთეს ნაწილში სწორი დამოკიდებულება ღმრთისადმი, რის გამოხატულებასაც წარმოადგენენ ფსალმუნები, სადაც გადმოცემულია ღმრთისმადიებელი სულის ყოველი მოძრაობა. ფსალმუნში იგი მაღლდება ახალაღთქმისეულ რწმენამდე ღმერთისადმი: „რამ ძეს ჩემი ცათა შინა, და შენგან რამ ვინებუ ქვეყანასა ზედა?“ (ფს. 72, 25).

ახალი აღთქმის წინასწარმეტყველნი

ძველი და ახალი აღთქმების გზათგასაყართან დგას იოანე ნათლისმცემელი. მისი მისიაა, აუწუოს ხალხს ღმრთის სასუფეველის მოახლოება და მოამზადოს იგი მის შესახვედრად. იგი მოუწოდებდა მონანიებისაკენ და აუწ-

ყვება ხალხს, რომ ღმერთი მომნა-
ნიებელ ცოდვილთ ცოდვებს მიუტე-
ვებდა. თავის ქადაგებებს ის განამ-
ტკიცებდა სიმბოლური ნათლობით
(წყალში). მათ. 3, 2-6; ლუკ. 3, 3.

იესო ქრისტე ამბობს მასზე, რომ
იგი წინასწარმეტყველზე უმეტესია,
ვინაიდან მიეცა უფლება, პირდაპირ
მიეთითებინა მესიაზე. მათ. 3, 11; 11,
9; იოან. 1, 29-34.

იესო ქრისტე

იესოც თავიდან წინასწარმეტყვე-
ლივით გამოდიოდა, როცა მოახლოე-
ბულ ღმრთის სასუფეველზე ლაპარაკ-
ობდა და ძველ წინასწარმეტყველთა-
ელისა და ელისეს მსგავსად ამტკი-
ცებდა თავის მოვლინებას სასწაულე-
ბითა და ნიშებით. მათ. 4, 17; 12, 41;
16, 13-16; ლუკ. 7, 16; იოან. 6, 14.
68-69.

თუმცა იესო იყო იგი, ვინც არა
მხოლოდ გამოაცხადა, არამედ განა-
ხორციელა ღმრთის სასუფეველი, მისი
მიწიერი ქმედებანი შეთავსებული იყო
წინასწარმეტყველებასთან. შდრ. ქადა-
გებანი. მათ. 24 და 25.

*

წინასწარმეტყველნი იყვნენ პირ-
ველ ქრისტიანულ ეკლესიებშიც (ეფ.
4, 11). წინასწარმეტყველური სულით
იყვნენ განმსჭვალულნი განსაკუ-
თრებით მოციქულები. მათ ამოცანას
წარმოადგენდა არა მხოლოდ წინას-
წარ ემცნოთ ეკლესიისათვის ცალკე-
ული მოვლენები, არამედ მომსახურე-
ბოდნენ მას საერთოდ ქადაგებით, გაეც-
ხადებინათ საიდუმლონი და განემარ-
ტათ განუხრელი ღმრთის სასუფეველის

მოახლოება. საქმე. 11, 27; 21, 10; 1
კორ. 14, 3, 24; საქმე. 5, 1-11 (ანანია
და სპაფირა); რომ. 9-11.

ღმრთისმეტყველი იოანე თავის „გა-
მოცხადებაში“ გვიჩვენებს გზას, რომ-
ლითაც ღმერთს მიჰყავს თავისი ეკლე-
სია სრულყოფისაკენ. გვიჩვენებს, თუ
რა ელის ეკლესიას ქვეყნად და როგო-
რია მისი ამოცანა. ყველაფერი, რაც
ქვეყნად ხდება, დამოკიდებულია სამყა-
როს მეუფე ღმერთზე. ღმრთის სამსჯა-
ვროს ქარიშხალში იგი უზიფათო ნაე-
საყუდელისაკენ მიჰყავს მამის ხელს.
ამაში დარწმუნება არის ძალის მიმ-
ცემი ეკლესიისათვის, რათა შეინარჩუ-
ნოს მოთმინება და რწმენა სანეტარო
დასასრულისა. გამოცხ. 13, 10;
22, 16.

**წინასწარმეტყველებს
ეწოდებათ აგრეთვე**

წინამხედველნი, წინასწარმხილ-
ველნი. 1 მეფ. 9, 9-19; 2 მეფ. 24, 1 i; 4
მეფ. 17, 13; 1 ნეშტ. 9, 22; 29, 29; 2
ნეშტ. 29, 25; 33, 18; ამოს. 7, 12.

ღმრთის კაცნი. 2 სჯ. 33, 1; 1 მეფ.
2, 27; 9, 6; 3 მეფ. 12, 22; 13, 1; 17, 23;
20, 28; 4 მეფ. 1, 9-10; 4, 7; 8, 7; 13, 19;
23, 17; 1 ნეშტ. 23, 14; 2 ნეშტ. 8, 14;
ეზრა. 3, 2; ნემ. 12, 24.

*

წინასწარმეტყველებს შეაგონებდა
ღმერთი. 2 სჯ. 18, 18; იერ. 29, 15;
ამოს. 2, 11; 7, 15.

წინასწარმეტყველებს ირჩევდა
ღმერთი. გამ. 7, 1; 1 მეფ. 3, 20; იერ.
1, 5.

წ. გზავნიდა ღმერთი. ისუ ნავ. 24,
5; მსაჯ. 6, 8; 2 ნეშტ. 24, 19; 25, 15; 36,

15; ებრა. 5, 1; ეს. 48, 16; იერ. 7, 25; 26, 5; 35, 15; 44, 4; ეზეკ. 2, 3; ამოს. 7, 14-15; მათ. 23, 34; ლუკ. 11, 19.

წ. მოაველენდა ქრისტე. ეს. 48, 16; მათ. 23, 34.

წინასწარმეტყველი იყენენ სავსე სულიწმინდით. ეზეკ. 2, 2; 3, 24; მიქ. 3, 8; ლუკ. 1, 15. 67; საქმე. 2, 4; 1 პეტ. 1, 11.

წ. იყენენ დაჯილდოებული ზეგარდმო მადლით სულიწმინდის მიერ. რიცხ. 11, 25; 1 მეფ. 10, 9-10; 2 მეფ. 23, 2; ეზეკ. 11, 5; მათ. 22, 43; მარკ. 12, 36; საქმე. 1, 16; 11, 28; 19, 6; 28, 25; ეფეს. 3, 5; 1 პეტ. 1, 11; 2 პეტ. 1, 21.

ღმერთი ლაპარაკობდა წინასწარმეტყველთა პირით. გამ. 4, 12-15; რიცხ. 22, 38; 23, 5-16; 2 სჯ. 18, 18; 2 მეფ. 23, 2; 3 მეფ. 12, 15; 22, 23; 4 მეფ. 20, 19; 23, 16; 2 ნემტ. 36, 21; ებრა. 1, 1; იერ. 1, 9; 5, 14; 36, 4; ეზეკ. 3, 27; ზაქ. 7, 7; მათ. 10, 20; ლუკ. 1, 70; საქმე. 3, 21.

წინასწარმეტყველი ლაპარაკობდნენ უფლის სახელით. რიცხ. 12, 2; 24, 13; 2 სჯ. 18, 18; 3 მეფ. 22, 14; 2 ნემტ. 18, 13; 36, 12; იერ. 26, 2; დან. 9, 6; ანგ. 1, 3-13; 2, 1; ზაქ. 1, 6; ლუკ. 1, 70; ეფეს. 3, 5; ებრ. 1, 1; იაკ. 5, 10.

წ. ლაპარაკობდნენ, როგორც უფლებამოსილნი. 3 მეფ. 17, 1; მიქ. 3, 8.

წინასწარმეტყველებმა წინასწარ გვაუწყეს ქრისტეს მოსვლა და ტანჯვა. ლუკ. 24, 27. 44; იოან. 1, 45; 11, 51; საქმე. 3, 22-24; 10, 43; რომ. 1, 2; 1 პეტ. 1, 10-11.

ღმერთმა მოაველინა
წინასწარმეტყველები იმისთვის,
რომ

გამოეცხადონ ხალხს თავისი სჯუ-

ლი და ნება. რიცხ. 9, 23; 2 სჯ. 4, 5-8; 18, 18; ისუ ნავ. 22, 5; 1 ებრ. 9, 10-13; ნემ. 9, 14; იერ. 7, 25; 11, 1-4; 23, 22; 26, 8; 44, 4; ეზეკ. 2, 7; 3, 10; 12, 10; 40, 4; დან. 9, 10; ზაქ. 1, 6; მალ. 4, 4.

„მოიქეცით გზათაგან თქვენთა ბოროტთა და დაიცევით მცნებანი ჩემნი“. 4 მეფ. 17, 13; 2 ნემტ. 24, 19; 36, 15; ნემ. 9, 26; ეს. 58, 1; იერ. 3, 12; 7, 2-6; 18, 11; 23, 22; 25, 4-6; 26, 2-3; 35, 15; 44, 20; ოს. 14, 1; მიქ. 3, 8; ზაქ. 1, 4; 7, 9-12; მალ. 3, 7.

აუწყონ მსჯავრი და სასჯელი. 2 მეფ. 24, 20; ეს. 13, 6-9; იერ. 7, 20; 18, 11; 23, 20; 25, 8-11; 26, 4-6; 43, 10-12; ეზეკ. 5, 8; 6, 1-3; 7, 1-3; 14, 21; ოს. 4, 1-3; 6, 5; 8, 1; იოველ. 1, 15; 2, 1-11; ამოს. 3, 1; აბდ. 1, 15.

გამოაცხადონ მომავალი ამბები. დაბ. 49, 1; რიცხ. 24, 14; 2 სჯ. 4, 30; 31, 29; 3 მეფ. 14, 7-12; 4 მეფ. 20, 1; 8, 10-12; ეს. 39, 6; 48, 3; იერ. 37, 17; დან. 2, 29-30; 10, 14; ამოს. 3, 7; მიქ. 4, 1; საქმე. 1, 16; 2, 16-18; 11, 28; 21, 11; 26, 22; 1 პეტ. 1, 11; გამოცხ. 1, 19; 22, 6.

წინასწარ აუწყონ მესიის მოსვლა. 2 სჯ. 18, 15-18; ეს. 7, 14; 9, 5-6; იერ. 23, 5-6; დან. 9, 24-25; მიქ. 5, 2; ზაქ. 9, 9; იოან. 1, 45; ეფეს. 3, 5.

აუწყონ ხსნა (გადარჩენა) ცოდვილებს. ეს. 35, 4; 40, 1-2; 46, 13; 52, 10-11; 55, 1-3; 59, 20; 62, 11; იერ. 3, 23; რომ. 1, 1-2; 1 პეტ. 1, 10-12.

წინასწარმეტყველი იყენენ
დაჯილდოებული ზებუნებრივი
თვისებებით

ხილვისა და წინასწარხილვისა. 2

სჯ. 31, 29; 1 მეფ. 9, 15-17; 3 მეფ. 14, 4-6; 4 მეფ. 5, 26; 6, 9-12. 31-32; 8, 10-13; 2 ნეშტ. 25, 16; იერ. 38, 21-23; ამოს. 3, 7; საქმე. 5, 3-9; 27, 23-24.

სასწაულთმოქმედებისა. გამ. 7, 20-21; 9, 8-11; ისუ ნაე. 10, 12-14; 3 მეფ. 13, 4-6; 17, 1-17-23; 4 მეფ. 1, 10-12; 2, 8; 6, 18-20; 8, 5; ფს. 104, 26-27; ებრ. 11, 33-35.

*

ღმერთი ასრულებს თავის წინასწარმეტყველთა სიტყვას. 3 მეფ. 8, 20; 12, 15; 2 ნეშტ. 10, 15; 3 მეფ. 17, 16; 4 მეფ. 1, 10-17; 7, 17; 10, 10; 23, 16; 2 ნეშტ. 36, 21; ეზრა. 1, 1; 6, 14; ეს. 44, 26; დან. 9, 12; მათ. 2, 17; 4, 14; 8, 17; 12, 17; 13, 14; 21, 4; 26, 56; ლუკ. 24, 44; იოან. 12, 38; საქმე. 1, 16; 3, 18.

ირწმუნეთ წინასწარმეტყველთა სიტყვა. გამ. 14, 31; 2 ნეშტ. 20, 20; ლუკ. 16, 31; 24, 25; იოან. 5, 46-47; 13, 20.

ბოროტი ადამიანები

წინასწარმეტყველებს ეპყრობიან, როგორც მაცდურებს. 2 ნეშტ. 36, 16; იერ. 43, 2.

სძულთ წინასწარმეტყველები და დასცინიან მათ. 4 მეფ. 2, 23; 2 ნეშტ. 36, 16; ეზეკ. 21, 5; იერ. 15, 10; 20, 7; გოდ. 3, 4; საქმე. 17, 32; ებრ. 11, 36.

დასცინიან მათ წინასწართქმას. 2 ნეშტ. 36, 16; ეს. 5, 19; 28, 14-15; იერ. 17, 15; ეზეკ. 12, 22-27; 2 პეტ. 3, 4.

უარს ამბობენ მათ მოსმენასა და მათდამი მორჩიდებაზე. ნემ. 9, 30; იერ. 7, 25-27; 25, 4; 26, 5; 29, 19; 35, 15; 44, 4-5; დან. 9, 6; ზაქ. 7, 12.

უკრძალავენ წინასწარმეტყველებს,

იწინასწარმეტყველონ. ეს. 30, 10; იერ. 11, 21; ამოს. 2, 12; 7, 16.

უბრძანებენ წინასწარმეტყველებს, იწინასწარმეტყველონ მხოლოდ მათთვის სასიამოვნო ამბები. 3 მეფ. 22, 13; 2 ნეშტ. 18, 12; ეს. 30, 10.

ბოროტი ადამიანები დევნიან და ხოცავენ წინასწარმეტყველებს. 1 მეფ. 22, 16-19; 3 მეფ. 18, 4; 19, 10; 22, 27; 2 ნეშტ. 24, 20-22; იერ. 38, 9; ნემ. 9, 25-26; მათ. 5, 12; საქმე. 7, 52; ებრ. 11, 36-38.

ღმერთი სჯის ბოროტ ხალხს

როდესაც არ უგზავნის წინასწარმეტყველებს. 1 მეფ. 3, 1; ფს. 73, 9; გოდ. 2, 9; ეზეკ. 3, 24-26; 7, 26; ამოს. 8, 11-12; მიქ. 3, 6-7.

როდესაც ნებას აძლევს ცრუწინასწარმეტყველებს, რომ მოველინონ მათ. 3 მეფ. 22, 22-23; 2 ნეშტ. 18, 21-22; მიქ. 2, 11.

*

იმათი სასჯელი, ვინც უარყოფენ წინასწარმეტყველებს და არ უსმენენ მათ. 2 ნეშტ. 24, 19-23; 36, 16; ნემ. 9, 29-30; ეს. 30, 12-14; იერ. 11, 21-23; 26, 4-6; დან. 9, 10-12; ზაქ. 7, 11-12; 1 თეს. 2, 15-16.

მაგალითად იქონიეთ წინასწარმეტყველთა მოთმინება. იაკ. 5, 10.

წინასწარმეტყველი არ არის პატივცემული თავის სამშობლოში. მათ. 13, 57; მარკ. 6, 4; ლუკ. 4, 24; იოან. 4, 44.

სასყიდელი (საჩუქარი) იმას, ვინც მიიღებს წინასწარმეტყველს. მათ. 10, 41; 3 მეფ. 17, 9-17; 2 ტიმ. 1, 16-18; ებრ. 6, 10; 3 იოან. 1, 5-8.

ჰურიანი დეენიდენ და ხოცადენ წინასწარმეტყველებს. 3 მეფ. 18, 4; 19, 10-14; რომ. 11, 3; ნემ. 9, 26; იერ. 2, 30; მათ. 23, 29-35; ლუკ. 11, 47-51; მათ. 5, 12; ლუკ. 6, 23; საქმე. 6, 52; 1 თეს. 2, 15.

წინასწარმეტყველი იოანე ნათლისმცემელი მოვლინებული იყო მესიის მოსვლის მოსამზადებლად. მალ. 3, 1; მათ. 11, 10; მარკ. 1, 2-4; ლუკ. 7, 27; ეხ. 40, 3; მათ. 3, 3; ლუკ. 3, 4; იოან. 1, 15-23.

„იერუსალემ! იერუსალემ! რომელმან მოსწყვიდენ წინასწარმეტყუენი“. მათ. 23, 37; ლუკ. 13, 33-34.

ღმერთი კრძალავს მისი წინასწარმეტყველების ცუდად მოპყრობას. 1 ნემტ. 16, 22; ფს. 104, 15; ზაქ. 2, 8.

ღმერთი იფარავს თავის წინასწარმეტყველებს. გამ. 3, 12; 2 სჯ. 31, 6; ისუ ნავ. 1, 5-9; 4 მეფ. 1, 15; 6, 16-17; ფს. 26, 5; 63, 2; იერ. 1, 8-19; 15, 20-21; 36, 26; გოდ. 3, 57-58; ეზეკ. 2, 6; დან. 6, 22; ლუკ. 21, 18; საქმე. 12, 11; 18, 10; ებრ. 13, 6.

ღმერთი შურს იძიებს თავის წინასწარმეტყველეთა სისხლისათვის. 2 სჯ. 32, 41-42; 4 მეფ. 9, 7; ფს. 78, 10; მათ. 23, 35; ლუკ. 11, 50-51; 2 თეს. 1, 6; გამოცხ. 6, 10; 16, 6; 18, 20-24.

მესია უნდა იყოს დიდი წინასწარმეტყველი, მოსეს მსგავსი. 2 სჯ. 18, 15-18; საქმე. 3, 22; 7, 37.

იესო ქრისტე ცნობილი იყო დიდ წინასწარმეტყველად. მათ. 16, 14; 21, 11-46; იოან. 9, 17; ლუკ. 7, 16; 24, 19; იოან. 3, 2; 4, 19; 6, 14; 7, 40.

წინასწარმეტყველმა მოსემ ნახა

ღმერთი პირისპირ. გამ. 33, 11; რიცხ. 12, 7-8; 2 სჯ. 34, 10.

იოანე ნათლისმცემელი იყო დიდი წინასწარმეტყველი. მალ. 5, 4; მათ. 11, 9; 14, 5; 21, 26; ლუკ. 1, 76; 7, 26-28.

წინასწარმეტყველთა მაგალითები: აბრაამი. დაბ. 20, 7. იაკობი. დაბ. 49, 1. აარონი. გამ. 7, 1. მარიამი, დაი. აარონისა. გამ. 15, 20. მოსე. გამ. 4, 12; რიცხ. 16, 28-29; 2 სჯ. 33, 1; იოან. 9, 29; 70 მოხუცი. რიცხ. 11, 23-24. ელდადი და მოლდადი. რიცხ. 11, 26. ბალაამი. რიცხ. 23, 4-5; 24, 2. დებორა. მსაჯ. 4, 4. სამოელი. 1 მეფ. 3, 20-21; 1 ნემტ. 26, 28. საული. 1 მეფ. 10, 6-10-13. ნათანი. 2 მეფ. 7, 2; 12, 1; 1 ნემტ. 29, 29; 2 ნემტ. 9, 29. დაითი. 2 მეფ. 23, 1; საქმე. 1, 16; 2, 30. აქია. 3 მეფ. 11, 30; 12, 15; 2 ნემტ. 9, 29; 10, 15. სამეი. 3 მეფ. 12, 22; 2 ნემტ. 12, 15. ღმრთის კაცი იუდას ტომისაგან. 3 მეფ. 13, 1. წინასწარმეტყველი ბეთლემიდან. 3 მეფ. 13, 11. იუ. 3 მეფ. 16, 1; 2 ნემტ. 20, 34. ელია. 3 მეფ. 17, 1; 18, 22; 21, 17-19. მიქია. 3 მეფ. 22, 28; იერ. 26, 18; მიქ. 1, 1. ელისე. 3 მეფ. 19, 16; 4 მეფ. 2, 15; 6, 12; 9, 1. ესაია. 4 მეფ. 19, 2; ეხ. 1, 1; 37, 2; მათ. 4, 14; ლუკ. 4, 17; საქმე. 28, 25. ოლდანი - ქალი წინასწარმეტყველი. 4 მეფ. 22, 14; 2 ნემტ. 34, 22. გადი. 1 ნემტ. 21, 9; 29, 29; 2 ნემტ. 29, 25. ასაფი. 1 ნემტ. 25, 2; 2 ნემტ. 29, 30. ილითუნი. 1 ნემტ. 25, 3; 2 ნემტ. 35, 15. ემანი. 1 ნემტ. 25, 5. ადდი. 2 ნემტ. 9, 29; 12, 15; 13, 22; 1 ეზრა. 5, 1. ანანია. 2 ნემტ. 16, 7. აზარია. 2 ნემტ. 15, 1-8. იოზაილი. 2 ნემტ. 20, 14.

ელისაზარი. 2 ნეშტ. 20, 37. ღმრთის
კაცნი. 2 ნეშტ. 25, 7-10. ზაქარია. 1
ეზრა. 5, 1; ზაქ. 1, 1-7; მათ. 23, 35.
ოდიდი. 2 ნეშტ. 28, 9. იერემია. 2
ნეშტ. 36, 12; იერ. 1, 4-9; 20, 1. ანგია.
1 ეზრა. 5, 1; 6, 14; ანგ. 1, 1-3. ჰურია,
ძე სამეხასი. იერ. 26, 20. ეზეკიელი.
ეზეკ. 1, 3; 25, 2; 34, 2. დანიელი. დან.
1, 17; 10, 1; მათ. 24, 15. ოსია. ოს. 1,
1. იოეელი. იოეელ. 1, 1. ამოსი. ამოს.
1, 1. აბდია. აბდ. 1, 1. იონა, იონ. 1, 1;
3, 1-4; მათ. 12, 39. ნაუმი. ნაუმ. 1, 1.
ამბაკუმი. ამბაკ. 1, 1. სოფონია. სოფ.
1, 1. მალაქია. მალ. 1, 1. იოანე
ნათლისმცემელი. ლუკ. 1, 76; მათ.
14, 5; 21, 26; მარკ. 11, 32; ლუკ. 20, 6.
ანნა, ასული ფანოელისი. ლუკ. 2, 36.
კაიაფა. იოან. 11, 51. აგაბოს. საქმე.
11, 28; 21, 10. იუდა და შილა. საქმე.
15, 32. მოწაფენი ეფესოდან. საქმე.
19, 6. ოთხი წინასწარმეტყველი ქალი.
საქმე. 2, 9. ენუქი. იუდ. 1, 4.

წიგნისწარმოებისათვის

წიგნისწარმოებისათვის
სიძველე. გამ. 11, 5.
წიგნისწარმოებისათვის
უდაბნოში. რიცხ. 11, 8.
წ. ქ. ფქავდნენ მარცხელულს. ეს.
47, 2.
ეს სამუშაო ჩვეულებრივ ქალებს
ევალვინათ. გამ. 11, 5; მათ. 24, 41.
ამ სამუშაოს ასრულებდნენ ტყვე
მამაკაცებიც. მსაჯ. 16, 21; გოდ. 5, 13.

ქვემო

მძიმე იყო. მათ. 18, 6.
დიდი მოცულობისა იყო. გამოცხ.
18, 21.

აკრძალული იყო მათი აღება
გირად. 2 სჯ. 24, 6.
ხშირად ესროდნენ ამ ქვეებს
კედლიდან მოაღვე მტრებს. მსაჯ. 9,
53; 2 მეფ. 11, 21.

გადატანითი მნიშვნელობით

დაცემულობა. ეს. 47, 1-2.
სასოწარკვეთა. იერ. 25, 10; გამოცხ.
18, 22.

წიგნის

წიგნისა უმაღლესი გაგებით არის
მხოლოდ ღმერთი: „წმიდა არს, წმიდა
არს, წმიდა არს უფალი საბაოთ. საესე
არს ყოველი ქვეყანა დიდებითა
მისითა“. ეს. 6, 3.

ღმერთი არის საუკუნოდ დამკვი-
დრებული „წმიდა წმინდათა შორის,
სახელი მისი უფალი მაღალი წმინდათა
შორის“. ეს. 57, 15; ფს. 10, 4; ამბ.
2, 20.

„არავინ არს წმიდა, ვითარ შენ,
უფალი და არავინ არს მართალ
ღმრთისა ჩვენისაებრ!“ 1 მეფ. 2, 2.

„წმიდა იყვნით, რამეთუ მე წმიდა
ვარ“. ლევიტ. 19, 2;

ღმერთი, როგორც წმინდა, იგი მტე-
რია ყოველივე ბოროტისა და ბორო-
ტებას თავისი სამსჯავროთი ამარ-
ცხებს. ფს. 10, 5; იგავ. 15, 26; ისუ ნავ.
24, 19; ეს. 5, 15-16; 10, 17.

ღმრთისთვის მიძღვნილი ადამია-
ნები და ნიეთები წმინდა ხლებიან (მღრ.
მითითებები განწმენდის შესახებ - გამ.,
ლევიტ. და რიცხ. წიგნებში).

წმინდაა შაბათი (გამ. 20, 8-10;
დაბ. 2, 3), დღესასწაულები (ლევიტ.
3, 4), ცალკეული ადგილები, სადაც

ჩნდება უფალი (გამ. 3, 5); უპირველეს ყოვლისა ტაძარი მისი წმინდა მოწყობილობით (3 მეფ. 9, 30; სიონი, წმინდა მთა ღმრთისა (ფს. 2, 6 და სხვ. ადგილები) და ა. შ.

წმინდა ადამიანები: ისრაელნი ხალხი, როგორც ღმრთის მიერ არჩეული (გამ. 19, 6); შემდეგ მღვდელნი და ლეეიტელნი, გამოყოფილნი ღმრთის სამსახურისთვის (2 სჯ. 10, 8; 2 ნეშტ. 23, 5-6) და ბოლოს — ცალკეული პირნი, რომლებიც განსაკუთრებული სახით უძღვნიდნენ თავს ღმერთს (რიცხ. 6, 1).

უკვე ძველ აღთქმაში ღმრთისთვის მიძღვნა აეაღდებულებს არა მარტო გარეგნულ სისუფთავეს: უფლისთვის მიძღვნილი (შეწირული), უნდა იყოს შინაგანად სუფთა. ლეეიტ. 19, 2; 22, 31; ფს. 14, 1-3; 29, 5; 31, 6; 33, 10; 96, 23, 3-4; 6, 10; იგავ. 2, 8.

ახალ აღთქმაში ღმრთისთვის მიძღვნილ (შეწირულ) ადამიანთა სიწმინდეში იგულისხმება მხოლოდ შინაგანი სიწმინდე, მინიჭებული სულიწმინდის მიერ. 1 კორ. 3, 16; 2 თეს. 2, 13; რომ. 15, 16; 1 პეტ. 1, 2.

ახალ აღთქმაში წმინდად იწოდებიან ყველანი, ვინც ქრისტეს მიერ შეურიგდნენ ღმერთს. ქრისტემ თავი შეწირა წმინდა მსხვერპლად, რათა ადამიანებიც განიწმინდონ (იოან. 17, 19). იგი არის მათი შუამაველი და შუამდგომელი ღმერთთან. ეფეს. 5, 25; 1 კორ. 6, 11. ამის გამო ქრისტეანები საღმრთო წერილის ბევრ ადგილას იწოდებიან „წმინდად“, მაგ.: რომ. 1, 7; 16, 15; 2 კორ. 1, 1; ეფეს. 1, 1; 4, 12; კოლ. 3, 12 და ა. შ.

რა თქმა უნდა, მიწაზე ისინი ჯერ კიდევ არ არიან საესებით განწმინდილნი, და მოციქულები გამუდმებით უნდა მოძღვრავდნენ თავიანთ სამწყსოს; მათი ამოცანა თანდათანობით განწმინდის გზით სულ უფრო და უფრო მიუახლოვდნენ მიზანს, — ღმრთის ბუნებასთან დამსგავსებას. 1 პეტ. 1, 15-17; 2, 1-5; რომ. 6, 19; 12, 1; 2 კორ. 7, 1; ფილიპ. 1, 6; 2, 12; 1 თეს. 4, 3; 5, 23; ებრ. 12, 14.

ვაინდა მიყა, აღთქმული ძვეყანა

წმინდა მიწა ნაყოფიერია. გამ. 3, 3; რიცხ. 13, 27; 2 სჯ. 8, 7-9; 11, 10-12. წმინდა მიწაზე უხვად იყო წიაღისეული სიმდიდრე. 2 სჯ. 8, 9; 33, 25.

მისი სახელწოდებანი

ქვეყანა. ლეეიტ. 26, 42; ლუკ. 4, 25. უფლის ქვეყანა. ოს. 9, 3. ქანაანის ქვეყანა. დაბ. 11, 31; ლეეიტ. 14, 34.

ისრაელის ქვეყანა. 1 მეფ. 13, 19; მათ. 2, 20-21.

იუდას ქვეყანა. ეს. 26, 1. ებრაელთა ქვეყანა. დაბ. 40, 15. აღთქმული ქვეყანა. ებრ. 11, 9. სანატრელი ქვეყანა. ფს. 105, 24. კეთილი ქვეყანა. რიცხ. 14, 7; 2 სჯ. 3, 25.

ქვეყანა საბირისა. დან. 11, 16. ფილისტიმელთა ქვეყანა. გამ. 15, 14.

*

მისი ძირითადი მცხოვრებნი. დაბ. 10, 14-20; 2 სჯ. 7, 1.

მისი მცხოვრებნი განადგურდნენ

უკეთურების გამო. დაბ. 15, 16; გამ. 23, 23; ლევიტ. 18, 25; 2 სჯ. 18, 12.

წმინდა მიწა (ქვეყანა) აღუთქვა

აბრაამს. დაბ. 12, 7; 13, 15; 17, 8. ისაკს. დაბ. 26, 3. იაკობს. დაბ. 28, 13-15; 35, 12. მიეტა ისრაელს აღუთქმის თანახმად. გამ. 6, 4.

*

მისი სივრცე. დაბ. 15, 18; 2 სჯ. 1, 7; ისუ ნავ. 1, 4. მისი პირველი გაყოფა. რიცხ. 34, 1-12.

მისი სივრცე სოლომონის დროს. 3 მეფ. 4, 21; 2 ნემტ. 9, 26.

თორმეტი მეთვალყურე მის დასაზღვრად. რიცხ. 13 თავი.

წმინდა მიწა დაიმორჩილა ისუ ნავემ. ისუ ნავ. თავები 6-12.

გაყოფა წილის მიხედვით. რიცხ. 34, 16-29; ისუ ნავ. 13, 7-14.

მისი დანაწილება. ისუ ნავ. თავები 14-19.

მისი სამეკვიდრო ნაწილების გასხვისება არ შეიძლება. ლევიტ. 25, 23.

დანიშნულია საშაბათო წლები, როდესაც ასვენებენ მიწას. ლევიტ. 25, 2-5.

წმინდა მიწის (ქვეყნის) ფლობის პირობაა ღმრთის მორჩილება. ლევიტ. 26, 3-7; 2 სჯ. 5, 33; 11, 16-17. 22-25.

წმინდა მიწის გაყოფა

თორმეტ სამთავროდ სოლომონის მიერ. 3 მეფ. 4, 7-19.

ორ სამეფოდ რობოამის დროს. 3 მეფ. 11, 35-36; 12, 19-20.

ოთხ სამთავროდ რომაელთა დროს. ლუკ. 3, 1.

*

მრავალრიცხოვანია მოსახლეობა სოლომონის დროს. 3 მეფ. 3, 21; 2 ნემტ. 1, 9.

წმინდა მიწაზე გაცხოველებული ვაჭრობა იყო სოლომონის დროს. 3 მეფ. 9, 26-28; 10, 22-29.

მისი აყვავება სოლომონის დროს. 3 მეფ. 4, 20-21.

წმინდა მიწა პატრიარქთა დაკრძალვის ადგილი იყო. დაბ. 49, 29-31; 50, 12-14; ისუ ნავ. 24, 32.

წმინდანთა განსასვენებელი. 1 პეტ. 1, 4; ებრ. 4, 1-2. 9.

წმინდანები

მსგავსნი არიან

მზისა. მსაჯ. 5, 31; მათ. 13, 43.

ვარსკვლავებისა. დან. 12, 3; ფილბ. 2, 15.

ოქროსი. გოდ. 4, 2.

ოქროსა და ვერცხლის ჭურჭლისა. 2 ტიმ. 2, 20.

ძვირფასი ქვებისა. ზაქ. 9, 16.

ცოცხალი ქვებისა („ლოდნი ცხოველნი“). 1 პეტ. 2, 5.

ყრმათა. მათ. 11, 25; 1 პეტ. 2, 2; 1 კორ. 14, 20; მათ. 18, 3.

მორჩილ შვილთა. 1 პეტ. 1, 14.

სხეულის ნაწილთა. 1 კორ. 12, 20. 27.

ასპარეზზე მორბენალთა. 1 კორ. 9, 24; ებრ. 12, 1.

მოღვაწეთა. 2 ტიმ. 2, 5.

კეთილ მსახურთა. მათ. 25, 21.

„მწირთა და წარმაველთა“. 1 პეტ. 2, 11.

ცხვართა. ფს. 77, 52; მათ. 25, 33; იოან. 10, 4.

კრავთა. ეს. 40, 11. იოან. 21, 15.
 ლომთა. იგავ. 28, 1; მიქ. 5, 8.
 არწივთა. ეს. 40, 31.
 მტრედთა. ფს. 67, 14; ეს. 60, 8.
 კარგ თევზთა. მათ. 13, 48.
 ცერისა და წვიმისა. მიქ. 5, 7.
 მორწყულ ბაღთა. ეს. 58, 11.
 დაუშრობელ წყაროთა. ეს. 58, 11.
 ყურძნისა. ქება. 6, 10; ოს. 14, 8.
 ვენახისა. იოან. 15, 2-5.
 „ბროწეულთა ნაყოფისა“. ქება. 4, 13.
 შროშანისა. ქება. 2, 2; ოს. 14, 6.
 წყლის პირას გაზრდილი ტირიფუ-
 ბისა. ეს. 44, 4.
 წყლის პირას დარგულ ხეთა. ფს. 1, 3.
 ღიბანის ნაძეთა. ფს. 91, 13.
 ფინიკისა. ფს. 91, 13.
 მწვანე ხეთისხილის ხეთა. ფს. 51, 10; ოს. 14, 7.
 ნაყოფიერ ხეთა. ფს. 1, 3; იერ. 17, 8.
 მარცლოვანთა. ოს. 14, 8.
 ხორბლისა. მათ. 3, 12; 13, 29-30.
 მარილისა. მათ. 5, 13.

წმინდანთა თვისებები

უსმენენ ქრისტეს ხმას. იოან. 10, 3-4.
 არიან უბრალონი და უმანკონი. ფილიპ. 2, 15.
 არიან გამბედავნი. იგავ. 28, 1; რომ. 13, 3.
 არიან ღმრთისმოშიშნი. საქმე. 8, 2; 22, 12; 2 პეტ. 2, 9.
 არიან მოშიშნი უფლისა. მალ. 3, 16; საქმე. 10, 2.
 მიჰყვებიან ქრისტეს. იოან. 10, 4, 27.

არ არიან მზაკეარნი. იოან. 1, 47.
 წმინდა ხალხია. 2 სჯ. 7, 6; 14, 2;
 კოლას. 3, 12.
 არიან მშვიდნი. ფს. 33, 2; მათ. 5, 5; იგავ. 16, 19.
 არიან მშვიერნი სიძარტლისათვის. მათ. 5, 6.
 არიან მართალნი. დაბ. 6, 9; ამბ. 2, 4; ლუკ. 1, 6; 2, 25.
 „სულთა ღმრთისათა ელენან“. რომ. 8, 14.
 არიან კეთილმსახურნი. ეს. 32, 8.
 უყვართ წმინდანები. კოლას. 1, 4; 1 თეს. 4, 9.
 არიან მოწყალენი. ფს. 36, 26; მათ. 5, 7.
 არიან ახლადშობილნი. 2 კორ. 5, 17; ეფ. 2, 10.
 არიან მორჩილნი. რომ. 16, 19; 1 პეტ. 1, 14.
 არიან გლახაკნი სულითა. ფს. 50, 19; მათ. 5, 3.
 არიან ბრძენნი. იგავ. 16, 21.
 არიან წმინდა გულისანი. მათ. 5, 8; 1 იოან. 3, 3.
 არიან მტკიცენი სარწმუნოებით. კოლას. 2, 5.
 არიან თავმდაბალნი. 1 პეტ. 5, 5.
 არიან უფლის მიერ განსწავ-
 ლულნი. ეს. 54, 13; 1 იოან. 2, 27.
 არიან უბიწონი. ფს. 14, 2; 118, 1.
 არიან მართალნი. 3 მეფ. 3, 6; ფს. 14, 2.
 არიან ფხიზელნი. ლუკ. 12, 37.
 არიან კეთილ საქმეთათვის მზრუნ-
 ველნი. ტიტ. 2, 14; 3, 8.
 ღმრთის მეგობრები. ფს. 138, 17;
 იოან. 15, 14.
 ღმრთის თავისიანები (სახლეულ-
 ნი). ეფეს. 2, 19.

არიან ძლიერნი ლოცვით ღმრთის წინაშე. დაბ. 20, 7; იობ. 42, 8; იაკ. 5, 16; 2 პეტ. 2, 11.

*

ზეციური იერუსალიმი არის ყველა ჩვენგანის დედა. გალ. 4, 26.

ჩვენ ვართ წმიდათა თანამოქალაქენი. ეფეს. 2, 19; გამოცხ. 22, 9.

წმინდანები ზრუნავენ და ლოცულობენ ზალხისთვის. გამ. 32, 31-32; იერ. 15, 1-5; ზაქ. 1, 12; ფილიმ. 1, 4.

წმინდანებს ესმით ჩვენი ლოცვები. 2 პეტ. 1, 15; ლუკ. 16, 27-28.

წმინდანებმა იციან ჩვენი სულიერი განწყობილება. 1 მფე. 9, 19; საქმე. 5, 3; 4 მფე. 6, 12.

წ. ყოველთვის თანაუგრძნობენ მორწმუნეებს. 1 კორ. 12, 25-27; 13, 8.

წ. შველიან მორწმუნეებს. ტობ. 12, 13; დან. 14, 35-36; გამოცხ. 6, 10-11.

წ. ეცხადებიან მორწმუნეებს. დან. 10, 11; 14, 35-36; ტობ. 12, 4; საქმე. 8, 39-40.

წ. სასწაულებს ახდენენ. გამ. თავები: 7-11; ებრ. 11, 29-35; ლუკ. 9, 1-2.

ჩვენ უნდა

გვიყვარდეს წმინდანები და პატივსაცემდეთ მათ. დაბ. 20, 7; იობ. 42, 3.

მოუწოდებდეთ წმინდანებს ლოცვისას. დაბ. 20, 7; ეფეს. 6, 18; იობ. 42, 8; იერ. 15, 15.

მივბაძოთ წმინდანების რწმენას. ებრ. 13, 7; 12, 1-2; რომ. 4, 12.

წ მ ი ნ დ ა ნ თ ა მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : აბრაამი. დაბ. 20, 7. იობი. იობ. 42, 8. ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობელი. ლუკ. 1, 48. მოციქული პავლე. რომ.

15, 30; 2 კორ. 1, 10-11; ეფეს. 6, 4. 14. 18-19; კოლას. 4, 3; 1 თეს. 5, 25. პეტრე მოციქული. 2 პეტ. 1, 15.

წაალი

სამყაროს ერთ-ერთი ელემენტი არის წაალი. დაბ. 1, 2.

ღმრთის ხიტყვის თანახმად

გაყოფილ იქნა ხმელეთისაგან. დაბ. 1, 6-7.

წაალი თავმოყრილ იქნა ერთ ადგილას. დაბ. 1, 9.

წ. დასახლებულ იქნა თევზებითა და ქვეწარმავლებით. დაბ. 1, 20-21.

წ. აუცილებელია მცენარეულობისთვის. დაბ. 2, 5-6; იობ. 14, 8; ეს. 1, 30.

ზოგი მცენარე წყლის დიდ რაოდენობას საჭიროებს. იობ. 8, 11.

წაალი აუცილებელია ადამიანის სიცოცხლისთვის. ეს. 41, 17; ზაქ. 9, 11.

წ. არის ტბორებში. 3 მფე. 22, 38; ნემ. 2, 14.

ბალებში. ეს. 19, 10.

ნალვარეულებში. 3 მფე. 18, 5; 2 ნემტ. 32, 3.

ჭებში. დაბ. 21, 19.

ნაკადულებში. ფს. 77, 16; ეს. 35, 6.

მდინარეებში. ეს. 8, 7; იერ. 2, 18.

ტბებში. დაბ. 1, 9-10; გამ. 7, 19; ეს. 11, 9.

ღრუბლებში. დაბ. 1, 7; იობ. 26, 8-9.

წაალი ორთქლის სახით ზევით აღის. ეკლ. 1, 7.

წ. ციდან ვარდება წვიმის სახით. 2 სჯ. 11, 11; 2 მფე. 21, 10.

წ. დაუდგრომელია. დაბ. 49, 4.

წ. ადვილად გაეონავს. ფს. 108, 18.
 წ. გამოხრამავს მყარ ნიადაგს. იობ. 14, 19.
 წ. წმენდს. ეფეს. 5, 26.
 წ. აგრილებს. იგავ. 25, 27.
 სიცივეში წ. იყინება. იობ. 38, 29.
 წყალი სასმელია. დაბ. 24, 43; 3 მეფ. 13, 19-22; 18, 4; ოს. 2, 5.
 წ. იხმარება საჭმლის მოსამზადებლად. გამ. 12, 9.
 გაბანისთვის. დაბ. 18, 4; 24, 32.
 განწმედისთვის. გამ. 29, 4; ებრ. 9, 10. 19.
 წყალს განბანისთვის დიდ ჭურჭლებში ინახავდნენ. იოან. 2, 6.
 წ. დაჰქონდათ გულებით, ხის კასრებით. დაბ. 21, 14; 1 მეფ. 26, 11; მარკ. 14, 13.
 ქალაქების ხელოვნური მომარაგება წყლით. 4 მეფ. 20, 20.
 ზოგჯერ წყალი ჭუჭყიანია და სახმარად უეარგისი. გამ. 15, 23; 4 მეფ. 2, 19.
 წყლის უკმარისობა დიდი უბედურება იყო. გამ. 17, 1-3; რიცხ. 20, 2; 4 მეფ. 3, 9; ეს. 3, 1.
 მისი სიმცირის დროს ძვირად იყიდებოდა. გოდ. 5, 4.

**წყალთან დაკავშირებული
 ხასწაულები**

წყლის გადაქცევა სისხლად. გამ. 7, 17-20.
 წ. გადაქცევა ღვინოდ. იოან. 2, 7-9.
 წ. გადმოღინება კლდიდან. გამ. 17, 6; რიცხ. 20, 11.
 წ. გამოღინება ღაწვიდან. მსაჯ. 15, 19.

წყალი შთანთქა ციდან გადმოსულმა ცეცხლმა. 3 მეფ. 18, 38.
 წყლის მდინარება გაყოფილია და ქმნის ორ კედელს. გამ. 14, 21-22; ისუ ნავ. 3, 16.
 თხრილები სავსეა წყლით. 4 მეფ. 3, 17-22.
 რკინა ცურავს წყალში. 4 მეფ. 6, 5-6.
 თსო წყალზე ფეხით დადიოდა. მათ. 14, 26-29.
 წყალს ახასიათებს მკურნაელი ძალა. 4 მეფ. 5, 14; იოან. 5, 4; 9, 7.
 მსოფლიო წყლისგან დაიღუპა. დაბ. 7, 20-23; 2 პეტ. 3, 6.
 მსოფლიოს ამიერიდან აღარ ემუქრება წარღვნა. დაბ. 9, 8-15; 2 პეტ. 3, 7.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმრთის შემწეობა. ეს. 8, 6.
 სულიწმინდის საბოძვარნი და წყალობანი. ეს. 41, 17-18; 44, 3; ეზეკ. 36, 25; იოან. 7, 38-39.
 მღევარნი. ფს. 12, 3-5.
 დევნა. ფს. 87, 17.
 მტრის ლაშქარი. ეს. 8, 7; 17, 13.
 საღმრთო წერილის ბრძანებანი. ფს. 22, 2.
 მძიმე უბედურებანი. ფს. 65, 12; 68, 1; ეს. 30, 20; 43, 2.
 აღამიანის ზრახვანი. იგავ. 20, 5.
 ბრძენის სიტყვები. იგავ. 18, 4.
 ღმრთის რისხვა. ოს. 5, 10.
 მგლოვიარის სისუსტე. ფს. 21, 14.
 მრავალრიცხოვანი შთამომავლობა. რიცხ. 24, 7.
 სიკვდილი. 2 მეფ. 14, 14.
 გაერცელების უნარი. დაბ. 49, 4.

დასუსტება და კერავობა. ისუ ნაე. 7, 5; ეზეკ. 7, 17.

შფოთი. იგავ. 17, 14.

უკეთურთა ბედი. იობ. 24, 18; ფს. 57, 7.

სხვადასხვა ხალხი და ტომები. გამოცხ. 17, 1, 15; იერ. 51, 13.

სხვადასხვაგვარი საწყენი და გულისტივილი. 2 მეფ. 22, 17.

იესო ქრისტეს სიტყვები. გამოცხ. 1, 15.

*

„აღივსო ყოველი ქვეყანა მეცნიერებითა უფლისაითა, ვითარცა წყალმან მრავალმან დაფარნის ზღვანი“. ეს. 11, 9; ამბ. 2, 14.

„მე [იოანე ნათლისმცემელი] ნათელ-გვემ თქვენ წლითა სინანულად“ მათ. 3, 11; მარკ. 1, 8; ლუკ. 3, 16; იოან. 1, 26-27.

„უკუთუ ვინმე არა იშვას წყლისაგან და სულისა, კერ ხელეწიფების შესვლად სასუფეველსა ღმრთისასა“. იოან. 3, 5.

მაცხოვარი სთხოვს სამარიტელ დედაკაცს, წყალი შეასვას. იოან. 4, 6-13.

წყალი ცხოველი. იოან. 4, 10-14; 7, 38.

„ერთმან მხედართაგანმან ლახვრითა უგმირა გვერდსა მისსა, და მეყსეულად გარდამოხდა სისხლი და წყალი“. იოან. 19, 34.

წავაღოზა ღმრთისა

წ. ღ. არის ერთ-ერთი მისი სრულყოფათაგანი. გამ. 34, 6; 2 ნეშტ. 30, 3; ფს. 77, 38; 85, 15; 102, 8; 110, 4; 114, 115; 144, 8; იოველ. 2, 13; იაკ. 5, 11.

წ. ღ. გამოიხატება

მისი დიდი წყალობით. ფს. 50, 1; 68, 17; ეს. 54, 7; 63, 7; დან. 9, 18.

აღურაცხელია. 2 მეფ. 24, 14; 1 ნეშტ. 21, 13; ფს. 118, 156.

დაუშრეტელია. გოდ. 3, 22.

ყველა მის საქმეზე უმაღლესია. ფს. 144, 9.

არის ყოველთვის, მუდამ. ფს. 24, 6.

სათუთია. ფს. 102, 13; ეს. 49, 15; 63, 15; 66, 13; იერ. 31, 20; ოს. 11, 8.

წ. ღ. განცხადდება

მისი სულგრძელებით. ნემ. 9, 16; ფს. 77, 38.

ცოდვათა პატიებით. ფს. 50, 2; 77, 38; 78, 8; 102, 8-12; მიქ. 7, 19.

დასჯის შემსუბუქებით. 2 მეფ. 24, 16; 4 მეფ. 13, 23; ნემ. 9, 31; იერ. 26, 13; იოველ. 2, 13; ამოს. 5, 15; იონ. 3, 10; 4, 2.

დასჯისაგან განთავისუფლებით. ფს. 105, 44-46; ეს. 49, 13; 54, 7-9; 60-10; იერ. 42, 10; ეზეკ. 39, 25.

წ. ღ. მიმართულია

მისი ერისადმი. 2 სჯ. 30, 3; ფს. 101, 13; 105, 44-46; ეს. 60, 11; 63, 9; იერ. 12, 15; 33, 26; იოველ. 2, 18; ზაქ. 1, 12-16.

მონანულ ცოდვილთადმი. 2 ნეშტ. 30, 9; ეს. 55, 7; იოველ. 2, 13.

მწუხარებაში მყოფ მორწმუნეთადმი. ფს. 101, 13; 105, 44-45; 114, 6; ეს. 54, 8; იერ. 12, 15; 31, 20; გოდ. 3, 32; იაკ. 5, 11.

დაჩაგრულთადმი. ფს. 71, 13.

მათ მიმართ, ვინც ნებაეს უფალს. გამ. 33, 19; რომ. 9, 15.

ღმერთი ზოგჯერ აგვიანებს წყალბას. 2 ნეშტ. 36, 17; იერ. 13, 14; 16, 5.

მორწმუნენი

დაცული არიან ღმრთის წყალბით. ფს. 39, 11-12.

გარემოცულნი არიან ღმრთის წყალბით. ფს. 102, 4.

კურთხეულნი არიან ღმრთის წყალბით. ეს. 63, 7.

არ მოაკლდებათ ღმრთის წყალბა. ეს. 54, 10.

ემიებენ ცოდვათა პატიებას ღმრთის წყალბისგან. ფს. 50, 1; 78, 8.

წყალბას ევედრებიან მწუხარებაში. ფს. 29, 10; 39, 11; 40, 2; 55, 2; 56, 2; 66, 2; 76, 9; 85, 3-16; 118, 58-77; 122, 2-3; ეს. 33, 2; ამბაკ. 3, 3.

ლოცვაში ჯერდნობიან ღმრთის მოწყალებას. ფს. 24, 6; 118, 132; დან. 9, 18.

განთავისუფლებულ არიან ღმრთის შეწყალებით. ეს. 49, 13; იაკ. 5, 11.

წ. ღმრთისა აღგებრავს ღმრთის სამსახურისათვის. რომ. 12, 1.

წ. ღ. აღგებრავს მოყვასისადმი სიბრალულით. მათ. 18, 33; ეფეს. 4, 32.

სიმბოლოები (ხაზები) ღმრთის შეწყალებისა

მამა. ფს. 102, 13.

დედა. ეს. 49, 15; 66, 13.

დიდსულოვანი მეფე. მათ. 18, 23-25.

ღ მ რ თ ი ს წ ყ ა ლ ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი: ისრაელის მიმართ. 4 მეფ. 13, 23-25; ფს. 105, 44-46. 26. ბიბლიის ლექსიკონი.

ღმრთის მიმართ. 2 მეფ. 24, 14. პაულუსა და ეპაფროდიტეს მიმართ. თილიპ. 2, 27.

წყალსაცავი, ტბა

წყალსაცავი ღმრთის ქმნილებაა. ეს. 35, 7.

წყალსაცავები გაკეთებულა ადამიანის ხელით. ეს. 19, 10.

ხელოვნური წყალსაცავების დანიშნულება იყო

ქალაქების წყლით მომარაგება. 4 მეფ. 20, 20.

ბაღების მორწყვა. ეკლ. 2, 6.

თევზების მოშენება. ფს. 19, 10.

წყალი ქლაქში მოდიოდა არხებით ან წყალსადენით. 4 მეფ. 20, 20; ეს. 22, 11.

ივებოდა წვიმის წყლით. ფს. 83, 6.

ხაღმრთო წერილში დასახელებულია შემდეგი წყალსაცავები

ბეთზდა. იოან. 5, 2.

გაბონი. 2 მეფ. 2, 13.

ქებრონი. 2 მეფ. 4, 12.

სამარიისა. 3 მეფ. 22, 38.

სილოამი. ეს. 8, 6; იოან. 9, 7.

ზენა საბანელი. 4 მეფ. 18, 17; ეს. 7, 3.

ქვენა საბანელი. ეს. 22, 9.

სამეფო საბანელი. ნემ. 2, 14.

ძველი საბანელი. ეს. 22, 11.

უხუად იყო ეგვიპტეში. გამ. 7, 19.

გადატანითი მნიშვნელობით

ნინეცია. ნაუმ. 2, 8.

სულიწმინდის წყლობანი (მაღლი, ნიჭი). ეს. 35, 7; 41, 18.

დიდი გაჭირვებანი. ეს. 14, 23.

წყარო, ჯურღმული, ჭა

პირველი მოხსენიება. დაბ. 16, 14. ჯურღმულები იყო ქალაქგარეთ. დაბ. 24, 11; იოან. 4, 6-8.

შიდა ეზოებში. 2 მეფ. 17, 18.

უდაბნოში. 2 ნეშტ. 26, 10.

იკვებება მიწისქვეშა წყლით. იგავ. 16, 22.

აესებს წვიმა. ფს. 83, 6.

არის ხეების ჩრდილში. დაბ. 49, 22; გამ. 15, 27.

განსაკუთრებული სახელები ჰქონდათ. დაბ. 16, 14; 21, 31.

ქანანში უხვად იყო. 2 სჯ. 6, 11.

ბევრ წყალსადენს სათავე ღიბანში ჰქონდა. ქება. 4, 15.

სახელწოდებები

ჯურღმული. დაბ. 16, 14; 21, 19; რიცხ. 21, 16-18.

ბეთლემი. 2 მეფ. 23, 15; 1 მეფ. 11, 17-18.

ჯურღმული ფიცისა. დაბ. 21, 30-31.

ელიმი. გამ. 15, 27.

„ენება“. დაბ. 26, 20.

ქარანი. დაბ. 29, 3-4.

იაკობისა. იოან. 4, 6.

ფართოება. დაბ. 26, 22.

მტერობა. დაბ. 26, 21.

*

ხშირად ძალზე ღრმაა. იოან. 4, 11.

წყაროები ხშირად თავდახურული იყო ქვიშისაგან დასაცავად. დაბ. 29, 2-3.

წყაროების გვერდზე იდო გეგები საქონლის სასმელად. დაბ. 24, 19-20; გამ. 2, 16.

წყაროზე მოდიოდნენ ქალები წყლის წასადებად. დაბ. 24, 13-14; იოან. 4, 7.

წყაროსთან ჩერდებოდნენ მგზავრები. დაბ. 24, 11-13. 42; იოან. 4, 6.

უცხოელებს განსაკუთრებული ნებადართვის გარეშე არ შეეძლოთ წყაროთი სარგებლობა. რიცხ. 20, 17.

წყალი წყაროზე ზოგჯერ იფიდებოდა. რიცხ. 20, 19.

წყაროები დავის მიზეზი იყო. დაბ. 21, 25; 26, 21. 22; გამ. 2, 14. 17.

ზოგჯერ წყაროებს მტრები აფუჭებდნენ. დაბ. 26, 15-18; 4 მეფ. 3, 19-25.

წყაროები ზოგჯერ შრებოდა. იერ. 14, 3; ზაქ. 9, 11.

გადატანითი მნიშვნელობით

საეკლესიო წესდებები. ეს. 12, 3.

სულწმინდა მართალთა, წმინდანთა გულებში. ქება. 4, 15; იოან. 4, 14.

მართალთა პირი. იგავ. 10, 11.

აღამიანის სიბრძნე. იგავ. 16, 22; 18, 4.

იოსების მრავალრიცხოვანი შთამომავლობა. დაბ. 49, 22.

ოჯახური ცხოვრების სიკეთე. იგავ. 5, 15.

უწყლო წყაროები პირფერნი, მლიქვნელნი. 2 პეტ. 2, 17.

წყაროები

შექმნილია ღმრთის მიერ. ფს. 73, 15; 103, 10.

აღამიანებმა უნდა აქონ ღმერთი წყაროების შექმნისათვის. გამოცხ. 14, 7.

წყაროები გამოდის ღრმა უფსკრულიდან. დაბ. 7, 11.

წ. გამოდიან ველებიდან და მთებიდან. 2 სჯ. 8, 7; ფს. 103, 10.

წყაროებიდან გამოდის ტბილი ან მწარე წყალი. იაკ. 3, 11.

წყაროები სასმელს აწვდიან ცხოველებს. ფს. 103, 10-11.

წ. აგრილებენ ფრინველებს. ფს. 103, 12.

წ. ანაყოფიერებენ მიწას. 3 მეფ. 18, 5; იოველ. 3, 18.

წ. მგზავრების შეჩრების ადგილია. დაბ. 16, 7.

ქანანში წყაროების სიუხვე იყო 2 სჯ. 8, 7; 3 მეფ. 18, 5.

წყაროები ხანდახან შრება გვალვისგან. ეს. 58, 11.

წყაროების დაშრობა დიდი სასჯელია. ფს. 106, 33-34; ოს. 13, 15.

წყაროები მუდამ სუფთა უნდა ყოფილიყო. ლევიტ. 11, 36.

ზოგჯერ წყაროებს ამოაესებდნენ, ან სხვა მიმართულებას აძლევდნენ. 2 ნემტ. 32, 3-4.

საღმრთო წერილში მოხსენებული წყაროები

სურის გზაზე. დაბ. 16, 7.

წყარო ნაფთოს წყლისა. ისუ ნავ. 15, 9.

წყაროები იეზრაელში. 1 მეფ. 29, 1.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმერთი. ფს. 35, 9; იერ. 2, 13; 17, 13.

ქრისტე. ზაქ. 13, 1.

სულიწმიდა. იოან. 7, 38-39.

მადლის მუღმივი გადმოსვლა, მოფენა. ფს. 86, 7.

მარადიული სიცოცხლე. იოან. 4, 14; გამოცხ. 21, 6.

ღმრთის სიკეთის სიუხვე. ეს. 41, 18; იოველ. 3, 18.

კარგი ცოლი. იგავ. 5, 18.

სულიერი სიბრძნე. იგავ. 16, 22; 18, 4.

ბრძენის მოძღვრება. იგავ. 13, 14.

ღმრთის შიში. იგავ. 14, 27.

ღმრთის ეკლესია. ქება. 4, 12; ეს. 58, 11.

ისრაელთა განუწყვეტელი უკანონობა (უსჯულოება). იერ. 6, 7.

ბუნებრივი გული. იაკ. 3, 11.

შპურპილი

ქრისტე მაცხოვარმა უთხრა სამარტელ ღედაკაცს: „ყოველი, რომელი სმიდეს წყალსა ამისგან, სწყუროდის კვალადცა, ხოლო რომელმან სვას წყლისა მისგან, რომელი მე მივსცე მას, არღარა სწყუროდეს უკუნისამდე; არამედ წყალი, რომელი მე მივსცე მას, იქმნეს მის შორის წყარო წყლისა, რომელი ვიდოდის ცხოვრებად საუკუნოდ“. იოან. 4, 13-14.

მაცხოვარმა თქვა: „უკეთუ ვისმე სწყუროდის, მოვედინ ჩემდა და სუნ“. იოან. 7, 37-39.

იესო მაცხოვარმა ჯვარზე თქვა: „მწყურის“. იოან. 19, 28.

ჭაბუკი

ჭაბუკი, რომელსაც შიშველს წამოსხმული ჰქონდა არდაგი, მისდევდა შეპყრობილ იესოს. როდესაც ამ ჭაბუკის შეპყრობა მოინდომეს და სტაცეს ხელი, იგი გაუსხლტა მათ, წამოსასხამი მოეხსნა და შიშველი გაიქცა. მარკ. 14, 51-52.

ჭაბუკი, შემოსილი სამოსლითა სეტაკითა - ანგელოზი, რომელიც ნახეს მენელსაცხებლუ ქალებმა ქრისტეს საფლავთან. მარკ. 16, 15.

ქრისტე მაცხოვრის საუბარი მდიდარ ჭაბუკთან საუკუნო ცხოვრების შესახებ. მათ. 19, 16-22; მარკ. 10, 17-22; ლუკ. 18, 18-23.

ჭეშმარიტება

ჭეშმარიტი არის სწორი, საქმის არსის შესაბამისობა. 2 სჯ. 13, 14; 17, 4; იერ. 10, 4; მარკ. 5, 33; იოან. 4, 37; 19, 35; 3 იოან. 12.

ჭეშმარიტი არის ნამდვილი. იოან. 17, 3; 1 თეს. 1, 9; 1 იოან. 2, 8; 5, 20.

უცილობელი ჭ. მხოლოდ ღმერთშია. ის არის მისი არსი. ჭეშმარიტია ღმრთის მცნებანი, განწესებანი, გზანი და აღთქმანი. ფს. 18, 10; 118, 86. 142. 151; ეს. 25, 1; ფს. 24, 10; 110, 7; 90, 4; დაბ. 24, 27; ფს. 35, 6; 118, 160; 42, 3.

მთელი სისრულით ღვთაებრივი ჭ. გამოვლინდა იესო ქრისტეში. იოან. 1, 14.

„და სიტყვაი იგი... დაემკვიდრა ჩვენ შორის... სავსე მადლითა და ჭეშმარიტებითა“. იოან. 1, 9, 17; 1 იოან. 2, 8; 5, 6; იოან. 14, 6; 18, 37; ეფ. 1, 13; კოლას. 1, 5; 2 კორ. 11, 10.

გზა ჭ-საკენ გაძნელებულია სატანისა და ცრუ საქმეების მიზეზით. იოან. 8, 44; რომ. 1, 25; 2 ტიმ. 3, 7-8; 6, 5; 2 თეს. 2, 12; რომ. 1, 18.

ამ გზით სელა შეუძლია მას, „რომელი ჭეშმარიტებისაგან იყოს“ (ე. ი. ვინც მიიღებს ღვთაებრივ ჭ-ს). იოან. 18, 37; 1 იოან. 3, 19.

საჭიროა მორჩილება ჭ-ისა, უპირველესად, სინანულისა და რწმენისა. იოან. 3, 21; 1 იოან. 1, 6; გალ. 3, 1; რომ. 2, 8; პეტ. 1, 22; 2 ტიმ. 2, 25; 1 ტიმ. 4, 3; 2 კორ. 4, 2.

ჭ. წარმოადგენს ღმრთის მადლს. იოან. 14, 17; 15, 26; 16, 13; 1 იოან. 5, 20; ებრ. 10, 26.

სულიწმიდას მიყვავართ ჭ-ისაკენ. იოან. 14, 17; 16, 13; ეფ. 5, 9; 2 კორ. 6, 7.

ს. წ. ჭ-ით მოქმედებს. იოან. 17, 17-19; 8, 32; იაკ. 1, 18; ტიტ. 1, 1; 2 იოან. 1-4; 2 კორ. 13, 8; 1 იოან. 3, 18; 2 პეტ. 2, 2; 3 იოან. 4; 1 მეფ. 3, 6; ეს. 38, 3; ფს. 25, 3; ეფ. 6, 14; 1 ტიმ. 3, 15; იოან. 4, 23.

გულმართლობა, ერთგულება, ჭეშმარიტებისა

„ჭეშმარიტ არიან გზანი შენნი, მეუფეო წმიდათაო“. ფს. 32, 4; 97, 3; 131, 11; იოან. 3, 33; 7, 28; რომ. 3, 4; გამოცხ. 6, 10; 15, 3.

„იტყოდეთ ჭეშმარიტსა კაცად-კაცადი მოუფისსა თვისისსა თანა, რამეთუ ვართ ურთიერთას ასოებ“. ეფ. 4, 25; ფს. 14, 2; გამ. 20, 16; ზაქ. 8, 16; მათ. 5, 37; ფილიპ. 4, 8.

ღმერთი არის ღმერთი ჭეშმარიტი. 2 ხჯ. 32, 4; ფს. 30, 5; იერ. 10, 10.

იესო ქრისტე

არის ჭეშმარიტება. იოან. 14, 6. არის საეცე მადლითა და ჭეშმარიტებით. იოან. 1, 14.

ამბობდა ჭეშმარიტებას. იეჯ. 8, 7; მალ. 2, 6; იოან. 8, 45; 1 პეტ. 2, 22.

მოველინა ქვეყანას, რათა დაამოწმოს ჭეშმარიტება. იოან. 18, 37.

არის მოწამე სარწმუნო და ჭეშმარიტი. მათ. 22, 16; გამოცხ. 3, 7. 14.

არის სარწმუნო და ჭ. 1 იოან. 5, 20; გამოცხ. 19, 11.

სულიწმიდა

არის სული ჭეშმარიტებისა. იოან. 14, 17; 15, 26; 16, 13; 1 იოან. 5, 6.

გვიძღვის ყოველ ჭეშმარიტებაში. იოან. 16, 13.

ღმრთის სიტყვა ჭეშმარიტია. დან. 10, 21; იოან. 17, 17; 2 ტიმ. 2, 15.

სახარება არის ჭეშმარიტება. გალ. 2, 5; კოლას. 1, 5.

სახარება არის ჭეშმარიტება

დამოწმებული იოანე ნათლისმცემლის მიერ. იოან. 5, 33.

დამოწმებული ქრისტეს მიერ. იოან. 18, 37.

*

ჭეშმარიტება არის იესოსთან. ეფეს. 4, 21; 1 ტიმ. 2, 7.

ჭ. არის განმათავისუფლებელი. იოან. 8, 32.

ჭ. არის განმწმედელი. 1 პეტ. 1, 22.

ჭ. არის წმიდამყოფელი. იოან. 17, 17-19.

„მოირტყენით წელნი თქვენნი ჭეშმარიტებითა“. ეფეს. 6, 14; ფს. 90, 4.

უნდა გეწამდეს ჭ. 2 თეს. 2, 12.

უნდა დავემორჩილოთ ჭეშმარიტებას. გალ. 3, 1; 1 პეტ. 1, 22.

უნდა ვიქადაგოთ ჭეშმარიტება. 2 კორ. 4, 2.

ჭ. უნდა გადაეცეს წმიდად. 2 ტიმ. 2, 15.

ჭ. ყოველთვის მორწმუნეებთან იმყოფება. 2 იოან. 1, 2.

ღმერთს უნდა, რომ ყოველმა ადამიანმა ცნოს ჭ. 1 ტიმ. 2, 4; 2 ტიმ. 2, 25.

ნაყოფი სულისა არის ჭ. ეფეს. 5, 9.

ჭ. ძლიერია. იობ. 6, 25.

ადამიანი უძლურია ჭეშმარიტების წინაშე. 2 კორ. 13, 8.

მორწმუნენი უნდა

თაყვანს სცემდნენ ღმერთს და მოუწოდებდნენ მას ჭეშმარიტებით. ფს. 144, 18; იოან. 4, 24; 1 კორ. 5, 8.

ემსახურებოდნენ ღმერთს ჭ. 1 მეფ. 12, 24.

დადიოდნენ ჭ. 3 მეფ. 2, 4; 3, 6; 4 მეფ. 20, 3; ეს. 38, 3; ფს. 24, 5; 118, 30; 3 იოან. 1, 3-4.

უყვარდეთ ჭეშმარიტება. ზაქ. 8, 19.

ეტყობენ ერთმანეთს ჭეშმარიტებას. ფს. 14, 2-3; ზაქ. 8, 16; რომ. 9, 1; 2 კორ. 7, 14; 11, 10; ეფეს. 4, 25; 3 იოან. 1, 12.

უყვარდეთ ერთმანეთი ჭეშმარიტად. 1 იოან. 3, 18.

ჭეშმარიტი იყენენ სიყვარულში. ეფეს. 4, 15.

გაასამართლონ ჭეშმარიტებით. ზაქ. 8, 16.

ფიქრობდნენ ჭ-ზე. ფილიპ. 4, 8. ემორჩილებოდნენ ჭეშმარიტებას. 1 პეტ. 1, 22.

უხაროდეთ ჭეშმარიტება. 1 კორ. 13, 6.

მტკიცედ იდგნენ ჭეშმარიტებაზე. 2 პეტ. 1, 12.

ცდილობდნენ ჭეშმარიტებით მოქცევას. იაკ. 5, 19.

იციან ჭეშმარიტება. 1 იოან. 2, 21. ჭეშმარიტებისაგანნი არიან. 1 იოან. 3, 19.

აქვთ ჭეშმარიტება. 2 იოან. 1, 2.

მღვდლებმა უნდა

ასწავლონ ჭეშმარიტება. 2 კორ. 4, 2; 1 ტიმ. 2, 7; 2 ტიმ. 2, 15.

შეაგონონ პატივისცემა ჭეშმარიტების სიტყვით. 2 კორ. 6, 8.

*

შეგონება, რომ ადამიანი იმყოფებოდეს ჭეშმარიტებაში. იგავ. 23, 23; ეფეს. 6, 14.

ბოროტი ადამიანები

მოკლებული არიან ყოველივე ჭეშმარიტებას. ეს. 59, 14-15; ოს. 4, 1; 1 ტიმ. 6, 5; 2 ტიმ. 3, 7.

არ ლაპარაკობენ ჭ. იერ. 9, 5.

არ იცავენ ჭ. ეს. 59, 4.

არ უყვართ ჭეშმარიტება. 2 თეს. 2, 10.

არ ემორჩილებიან ჭეშმარიტებას. გალ. 3, 1; 5, 7.

ეწინააღმდეგებიან ჭ. 2 ტიმ. 3, 8. წინააღმდეგებიან ჭ. რომ. 2, 8.

უარყოფენ ჭეშმარიტებას. 2 ტიმ. 4, 4.

ცელიან ღმრთის ჭეშმარიტებას სიცრუეზე. რომ. 1, 25.

ვინც ამბობს, რომ უცოდველია, მასში არ არის ჭეშმარიტება. 1 იოან. 1, 8.

ის, ვინც მოქმედებს ჭეშმარიტებით

ღმრთის სათნო არის. ფს. 50, 6-7. ცოცხალი იქნება (გადარჩება). ეზეკ. 18, 9.

იცხოვრებს წმიდა მთაზე. ფს. 14, 1-3.

*

სასჯელი მისი, ვისაც არ აქვს ჭეშმარიტება. იერ. 9, 5-9; ოს. 4, 1-3.

ღმრთის რისხვა დაატყდება თავს, იმას

ვინც მალაედა ჭეშმარიტებას სიცრუით. რომ. 1, 18.

ვინც ეწინააღმდეგება ჭ. რომ. 2, 8. ვინც არღ „უკურებს ჭ. 2 თეს. 2, 12.

ეკლესია არის ჭეშმარიტების სვეტი და სიმტკიცე. 1 ტიმ. 3, 15.

ემშაკს არა აქვს არავითარი ჭეშმარიტება. იოან. 8, 44.

„მადლი და ჭეშმარიტება ქრისტე იესოს მიერ იქმნა“. იოან. 1, 17.

„სულ არს ღმერთი, და თავყანისმცემელთა მისთა სულითა და ჭეშმარი-

ტებითა თანა-აც თაყვანისცემა“. იოან. 4, 24.

„ეტყოდა იესო მორწმუნეთა მათ მისთა ჰურიათა: უკუეთუ თქვენ დაადგრეთ სიტყუათა ჩემთა, ჭეშმარიტად მოწაფენი ჩემნი ხართ; და სცნათ ჭეშმარიტი, და ჭეშმარიტებამან განგათავისუფლნეს თქვენ“. იოან. 8, 31-32.

„უკუეთუ ძემან განგათავისუფლნეს, ჭეშმარიტად თავისუფალ იყვნეთ“. იოან. 8, 36.

„თქვენ მამისა ეშმაკისანი ხართ, და გულისთქემათა მამისა თქვენისათა გნებაჲს ყოფად; რამეთუ იგი კაცის-მკლველი იყო დასაბამითგან, და ჭეშმარიტებასა არა დაადგრა, რამეთუ ჭეშმარიტება არა არს მის თანა... ხოლო მე ჭეშმარიტსა გეტყვი თქვენ, და არა გრწამს ჩემი... უკეთუ ჭეშმარიტსა გეტყვი თქვენ, რაისათვის არა გრწამს ჩემი?“ იოან. 8, 44-46.

თქვა იესომ: „მე ვარ გზა, და მე ვარ ჭეშმარიტება და ცხოვრება“. იოან. 14, 6.

„მამო, წმიდა-ჰყვენ ესენი ჭეშმარიტებითა, რამეთუ სიტყუაი შენი ჭეშმარიტ არს“. იოან. 17, 17-19.

„ამისთვის შობილ ვარ, და ამისთვის მოვივლინე სოფლად, რაითა ეწამო ჭეშმარიტი. ყოველი, რომელი ჭეშმარიტებისაგან იყოს, ისმინოს ხმისა ჩემისა“. იოან. 18, 37.

ქუშმარიტება ღმრთისა

ჭ. ღ. არის მისი ერთ-ერთი სრულყოფათაგანი. გამ. 34, 6; 2 სჯ. 32, 4; ფს. 85, 15; იოან. 7, 28; 8, 26; რომ. 3, 4; 2 კორ. 1, 18; 1 თეს. 1, 9; 1 იოან. 5, 20; გამოცხ. 6, 10.

ღმერთს ეწოდება

ჭეშმარიტება. 2 სჯ. 32, 4.

ჭეშმარიტების ღმერთი. ფს. 30, 5; ეს. 65, 16; იერ. 10, 10.

ჭეშმარიტი ღმერთი. იოან. 17, 3; 1 იოან. 5, 20.

უტყუარი. რიცხ. 23, 19; ტიტ. 1, 2; ებრ. 6, 18.

წყალობა და ჭეშმარიტება უძღვიან მას. ფს. 88, 15.

ჭეშმარიტება ღმრთისა არის

მარადიული. ფს. 116, 2; 145, 6.

განუსაზღვრელი. ფს. 56, 10; 107, 4.

ღრმა და მოუკლებელი. გამ. 34, 6; ფს. 85, 15.

უცვლელი. რიცხ. 23, 19; ტიტ. 1, 2.

მისი წყალობა და ჭეშმარიტება ერთად არის ფს. 84, 10.

მადლი და ჭეშმარიტება ქრისტე იესოს მიერ იქმნა. იოან. 1, 17.

ჭეშმარიტება ღმრთისა გაცხადდა

მის საქმეებში. ფს. 110, 7.

გზანი მისი ჭეშმარიტნი არიან. ნემ. 9, 33; გამოცხ. 15, 3.

მის მცნებებში. ნემ. 9, 13; ფს. 110, 7; 118, 142. 151.

მის ღიდებაში. ფს. 44, 4; 118, 160; დან. 10, 21; იოან. 17, 17; კოლას. 1, 5; ებრ. 6, 17-18; გამოცხ. 21, 5; 22, 6.

მის დაპირებათა აღსრულებაში. 2 მეფ. 7, 28; 2 კორ. 1, 29; ტიტ. 1, 20.

მისი აღთქმის შესრულებაში. მიქ. 7, 20.

მის მსჯავრში. ფს. 18, 9; 53, 5-6; 95, 13; რომ. 2, 2; გამოცხ. 6, 7; 19, 2.

წმიდათა მიხმარებაში. ფს. 56, 3-4.

წმიდათა სისხლისათვის შურისძიებაში. გამოცხ. 6, 10.

*

ხელმძღვანელობს მორწმუნეებს. ფს. 42, 3.

იტავს მორწმუნეებს. ფს. 39, 11; 90, 4.

მორწმუნენი

უნდა დაენდონ ღმრთის ჭეშმარიტებას. ფს. 30, 5; ტიტ. 1, 2.

უნდა მოწმობდნენ თავიანთი სარწმუნოებით ღმრთის ჭეშმარიტებას. იოან. 3, 33.

უნდა ასწავლონ ხალხს ღმრთის ჭეშმარიტება. ფს. 39, 11.

უნდა აღიღებდნენ ღმრთის ჭეშმარიტებას. ფს. 56, 9-10; 70, 22; 137, 2.

ღმრთის ჭეშმარიტებას უარყოფს

ურწმუნო. 1 იოან. 5, 10.

წარმართი. რომ. 1, 25.

ის, ვისაც თავი უცოდველად მიაჩნია. 1 იოან. 1, 10.

ღ მ რ თ ი ს ჭ ე შ მ ა რ ი ტ ე ბ ი ს მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი : აბრაამი. დაბ. 24, 27. იაკობი. დაბ. 32, 9-10; ისრაელი. ნემ. 9, 32-33; ფს. 97, 3. დავითი. ფს. 131, 11.

ს

ხარი, კურო, დეკეული, ზვარაკი

- ხარი ველური. 2 ხჯ. 14, 5.
 ხ. იხსენიება დაბ. 32, 15; რიცხ. 18, 17.
 ხარს სხვაგვარად ეწოდება ზვარაკი. ფს. 49, 9; იერ. 46, 21.
 ხ. სხვაგვარად ეწოდება დეკეული. დაბ. 15, 9; რიცხ. 19, 2.
 ხარი სოფლია და საჭმლად ვარგისი. 2 ხჯ. 14, 4.
 ხ. დონიერია. ფს. 143, 13.
 ხ. ლამაზია. იერ. 46, 20; ოს. 10, 11.
 ხ. აკლია ტყუა. ეს. 1, 3.
 ხარის რქები და ჩლიქები. ფს. 68, 31.
 ხ. ზმუილი. 1 მეფ. 15, 14; იობ. 6, 5.

იკვებება

- ბალახით. იობ. 40, 10; ფს. 105, 20.
 მარცვლეულით. ეს. 30, 24.
 თივით. ეს. 11, 8.
 საძოვრებზე. ეს. 7, 25.
 ველებზე. 1 ნეშტ. 27, 29; ეს. 65, 10.
 ბოსელში. ფარეხში. ამბ. 3, 17.
 სწრაფად ჭამს ბალახს. რიცხ. 22, 4.

*

- ხარი პატრიარქთა სიმდიდრეს შეადგენდა. დაბ. 13, 5; 26, 14; იობ. 1, 3.

ხ. ეგვიპტეში ისრაელის კეთილდღეობის საფუძველი იყო. დაბ. 50, 8; გამ. 10, 9; 12, 32.

ხ. ისრაელთა სიმდიდრეს შეადგენდა. რიცხ. 32, 4; ფს. 143, 3.

მწყემსები მწყემსაუდნენ ხარებს. დაბ. 13, 7; 1 მეფ. 21, 7.

ხარებით ხარგებლობდნენ

ეტილების, ურუმების გადასატანად. რიცხ. 7, 34; 1 მეფ. 6, 7.

სასაპლენდ. 1 ნეშტ. 12, 40.

ხახუნელად. 3 მეფ. 19, 19; იობ. 1, 14.

მიწის დასაზრუნავებლად. ეს. 30, 24; 32, 20.

კალოზე მარცვლეულის ხალჩად. ოს. 10, 11.

მსხვერპლშენარვისთვის. გამ. 20, 24; 2 მეფ. 24, 22.

საკვებად. 3 მეფ. 1, 9; 19, 21; 2 ნეშტ. 18, 2.

*

სასაკლაოზე მიღის დაუფიქრებლად. იგაე. 7, 22.

მოზარდი ხარი ითვლებოდა ნაკარსაკმელად. დაბ. 18, 7; ამოს. 6, 4.

მოზარდ ხარებს ღმერთს ხწარავდნენ. გამ. 34, 19.

ხორცის მეთედი ნაწილა მღვდლებს ეძლეოდათ. 2 ნეშტ. 31, 6.

კანონები მათ შესახებ

საშაბათო დასვენება ხარისათვის. გამ. 23, 12; 2 სჯ. 5, 14.

აკრძალული იყო უღელში ხარის ვირთან შეხმა. 2 სჯ. 22, 10.

აკრძალული იყო პირის აკერა მკვალე ხარისთვის. 2 სჯ. 25, 4; 1 კორ. 9, 9.

მოპარული ხ-თვის დაწესებული იყო ორმაგი საზღაური. გამ. 22, 4.

აკრძალული იყო სხვისი ხარის მითვისება. გამ. 20, 17; 2 სჯ. 5, 21.

დაწესებული იყო მიყენებული ზარალის ანაზღაურება. გამ. 22, 9-13.

ადამიანზე თავდამსხმელი ხარი ქვებით უნდა მოეკლათ. გამ. 21, 28-32.

ერთი ხარის მიერ მეორის დარჩო-ლით მიყენებული ზარალის ანაზღა-ურების წესი. გამ. 21, 35.

დაკარგულ ხარს პატრონს უბრუნ-ებდნენ. გამ. 23, 4; 2 სჯ. 22, 1-2.

გზაზე დაკარდნილი ხარი უნდა წამოაყენონ. 2 სჯ. 22, 4.

ხარის ქონი საკვებად უნდა იხმა-რონ. ლევიტ. 7, 23.

აღთქმა ხარების გამრავლების შესახებ. 2 სჯ. 7, 13; 28, 3.

ხარები საჯაროდ იყიდებოდა. 2 მეფ. 24, 24-25; ლუკ. 14, 19.

ხარებს ხშირად გააჩუქებდნენ. დაბ. 12, 16; 20, 14.

უსჯულონი ხარს გირაოდ იღებ-დნენ ღარიბთაგან. იობ. 24, 3.

ასო-ასოდ დაჭრილი ხარის ზორცი დაიგზავნებოდა მთელ ისრაელში, როგორც ომში გაწვევის ნიშანი. 1 მეფ. 11, 7.

გადატანითი მნიშვნელობით

ღმრთისმსახურნი. ეხ. 30, 24; 32, 20.

ღმრთისმსახურთა უფლებები. 1 კორ. 9, 7-10.

თავქარიანი ახალგაზრდობა. იგავ. 7, 22.

წმინდანთა დევნა. იერ. 11, 19. ფუფუნებით ცხოვრება. იგავ. 15, 17.

სასტიკი მტრები. ფს. 21, 13; 67, 30. იოსების დიდება. 2 სჯ. 33, 17.

ეგვიპტის სკლამაზე და სიმდიდრე. იერ. 46, 20.

ფუფუნებით მცხოვრები ქალდე-ველები. იერ. 50, 11.

ხატი ფიდა

წ. ხ. არის მსგავსება, წარმოდგენა, გამოხატულება საღმრთო პირო-ვნებისა, ანუ საგნისა.

პატივისცემა წმიდა ხატისა ღმრთი-საგან ნაკურთხია და ნამცნებია. რიცხ. 21, 8-9; გამ. 25, 18-21-40; 28, 36.

წმიდათა და მათ ხატთა თაყვანის-ცემა არის მათი პატივისცემა, როგორც შუამავალებისა ჩვენი ღმრთის წინაშე. იობ. 42, 7-10; დაბ. 18, 17-33; რომ. 13, 6-7; რიცხ. 20, 6.

ხატთა პატივისცემა გამოიხატება

ლოცვაში. 2 სჯ. 10, 8.

განსაკუთრებულ მოკრძალებაში. ფს. 5, 8.

სანთლის ანთებაში. ლევიტ. 6, 9; გამოცხ. 11, 4.

ხატის წინაშე ანთებული შანდლე-ბის გაუქრობლად არსებობაში. ლევიტ. 24, 2-4; გამ. 30, 7-8.

კმევაში. გამ. 40, 5; 30, 7-8; ლევიტ. 10, 1; ლუკ. 1, 9; გამოცხ. 8, 3-5.

მუხლის მოყრაში. რიცხ. 20, 6; გამოცხ. 19, 4.

ხატის დადგმასა და დამშვენებაში. გამ. თაყები 25 და 31.

ტაძარში ხატთა შენახვაში. 2 მეფ. 7, 2.

სახლებში ხატთა შენახვაში. 2 მეფ. 6, 11-12; 7, 6.

მოგზაურობის დროს ხატთა შენახვაში. ისუ ნავ. 6, 4-5; რიცხ. 10, 21-33-34.

ხასწაულთმოქმედი წმინდა ხატი

მორწმუნეთა სახლში სარწმუნოებითა და სიყვარულით მიღებული სიწმინდე გადმოაუღენს კურთხევას. 2 მეფ. 6, 11-12.

ბოროტებისათვის უკეთურებს წმინდა ხატი მოუკლენს სასჯელს.

მ ა გ ა ლ ი თ ე ბ ი წ მ. ხ ა ტ თ ა :
 ორი ქერუბიმის გამოხატულება აღთქმის კიდობანზე. გამ. 25, 18; ორი ქერუბიმის გამოხატულება სოლომონის ტაძრის საკურთხეველში. 3 მეფ. 6, 27; სვეტი ღრუბლისა. გამ. 33, 10; აბრაამმა თაყვანი სცა სამი მგზავრის სახით გამოცხადებულ უფალს. დაბ. 18, 2; მოსე და აარონი მუხლს ოყრიდნენ აღთქმის კიდობნის წინაშე. რიცხ. 20, 6; ისუ, ძე ნავესი, დავარდა პირქვე კაცის სახით გამოცხადებული ანგელოზის წინაშე და თაყვანი-სცა მას. ისუ ნავ. 5, 1-4; ასევე მოიქცა წინასწარმეტყველი დანიელი. დან. 10, 15.

ხმოვანი იეროზოლამისა

ჩამოსხმულია ოქროსაგან. 3 მეფ. 12, 28.

გაკეთდა იმისთვის, რომ ხალხს არ ევლო იერუსალიმში. 3 მეფ. 12, 26-29.

ეწოდა ოქროს ხბო. 4 მეფ. 10, 29; 2 ნემტ. 13, 8.

ეწოდა ოონის ხბო. ოს. 10, 5.

ეწოდა სამარიის ხბო. ოს. 8, 5.

ეწოდა ბეთელის და დანის ხბო. 3 მეფ. 12, 29.

მათი დანიშნულება ღმერთის შეცვლა იყო. 3 მეფ. 12, 28.

იეროზოამის ხბოების სამსახურებლად დააყენეს მღვდლები. 3 მეფ. 12, 31; 2 ნემტ. 11, 15.

მათ სწირაუდნენ მსხვერპლს. 3 მეფ. 12, 32; 13, 1.

დაწესდა მათი დღესასწაულები. 3 მეფ. 12, 32-33.

ხალხი ეამბორობოდა მათ. ოს. 13, 2.

წინასწარმეტყველება ბეთელის სამსხვერპლოს დაშლის შესახებ. 3 მეფ. 13, 1-3.

იეროზოამის ხბოებს თაყვანს-სცემდნენ შემდგომი მეფეებიც. 3 მეფ. 15, 33-34; 16, 25-26; 4 მეფ. 10, 29-31; 14, 23-24.

მათი თაყვანისცემა ისრაელის ცოდვად იქცა. 3 მეფ. 12, 30; 4 მეფ. 10, 31; 2 ნემტ. 13, 8.

ღმერთის ჭეშმარიტი ხალხი უარს ამბობდა იეროზოამის ხბოების თაყვანისცემაზე. 3 მეფ. 19, 18; 2 ნემტ. 11, 16.

დანაშაული ი. ხ. თაყვანისცემის გამო. 3 მეფ. 14, 9-10. 15; 4 მეფ. 17, 22-23.

წინასწარმეტყველებანიანი იეროზოამის ხბოების გამო

ტყეობა. ოს. 10, 5-6.

დანგრევა. ოს. 8, 6-7; 10, 8.
სასჯელი თაყვანისმცემლებს. ოს.
8, 13-14.

**ხბო ოპროსი (ოპროს
კპრპი)**

ოქროს ხბო გაკეთებულია მოსეს
დაუსწრებლად. გამ. 32, 1-6.

ო. ხ. გაკეთებულია ქალების სამკა-
ულებისაგან გამ. 32, 2-3.

ოქროს ხბოს უნდა შეეცალა ღმერ-
თი. გამ. 32, 4-5; ფს. 105, 20.

ეგვიპტური ჩეულებისამებრ გაკეთ-
და. საქმე. 7, 39-41.

ოქროს ხბო გაკეთდა ხალხის წი-
ნამძღოლობისათვის. გამ. 32, 1.

ო. ხ. გამოდნობილია ცეცხლში.
გამ. 32, 4.

ო. ხ. გამოქმნილია საჭრისით. გამ.
32, 4.

ოქროს ხბოს წინ აგებულია სამ-
სხვერალო. გამ. 32, 5.

ო. ხ. შესწირეს მსხვერალი. გამ.
32, 6; საქმე. 7, 41.

ო. ხ. თაყვანის-სცემდნენ ცოდვიანი
აღვიარახსნილობით. გამ. 32, 6. 18-19.
25; 1 კორ. 10, 7.

ოქროს ხბოს შექმნით ისრაელის
ხალხმა შესცოდა. გამ. 32, 21. 30-31.

ო. ხ. გაკეთებით ხალხმა დაივიწყა
ღმერთი. ფს. 105, 19-21.

ო. ხ. გაკეთებით ხალხმა გადაუხვია
ღმრთის მცნებათა გზიდან. გამ. 32, 8;
2 სჯ. 9, 12-16.

ო. ხ. გამო უფალი განრისხდა
აარონზე. 2 სჯ. 9, 20.

ო. ხ. გამო უფალი განრისხდა
ისრაელზე. გამ. 32, 10; 2 სჯ. 9, 14-19.

მოსე განრისხდა და დაამსხვრია

სჯულის ორი ფიცარი. გამ. 32, 19; 2
სჯ. 9, 17.

ისრაელი დასჯილია ოქროს ხბოს
გამო. გამ. 32, 26-29-35.

მოსემ შესთხოვა ღმერთს მათთვის,
ვინც თაყვანი-სცა ოქროს ხბოს. გამ.
32, 11-14. 30-34; 2 სჯ. 9, 18-20.

ოქროს ხბო მოსპო მოსემ. გამ. 32,
20; 2 სჯ. 9, 21.

ოქროს ხბოს თაყვანისმცემელთა
დასჯა სხვებისთვის გაფრთხილებას
ნიშნავდა. 1 კორ. 10, 5-7.

ბა

შექმნილია ღმრთისგან. დაბ. 1, 11-
12; 2, 9.

შექმნილია ღმრთის სადიდებლად.
ფს. 147, 9.

სხედასხვა ჯიშები

ტყისა. ქება. 2, 3.
ნაყოფის მომცემი. ნემ. 9, 25; ეკლ.
2, 5; ეზეკ. 47, 12.

მარადმწვანენი. ფს. 36, 35; იერ.
17, 2.

*

სხედასხვა ზომისა. ეზეკ. 17, 24.
ცხოველები იკვებებიან მათი
რტოებითა და ფოთლებით. დაბ. 1, 29-
30; 2 სჯ. 20, 19.

ხე მშვენიერია. დაბ. 2, 9.
ფესვები. იერ. 17, 8.

ტოტები. ლევიტ. 23, 40; დან. 4, 14.
მორჩი (ნაყარი ყლორტი). ლუკ.
21, 29-30.

ფოთლები. დან. 4, 12; მათ. 21, 19.
ნაყოფი ანუ თესლი. ლევიტ. 27,
30; ეზეკ. 36, 30.

ყოველი მათგანი იძლევა თესლს
მათი ჯიშის მიხედვით. დაბ. 1, 11-12.

ფრინველები აერცვლებენ თესლს, როცა მიმოაბნევენ მას მიწაზე. ეზეკ. 17, 3-5.

ხეები დარგულია ადამიანის მიერ. ლევიტ. 19, 23.

„ნაყოფისაგან ხე იგი საცნაურ არს“. მათ. 12, 33.

საზრდობს

წვიმით. ეს. 44, 14.

ღმრთის წყალობით. ფს. 103, 16.

*

ხეები განსაკუთრებით უხვად აღმოცნდებიან მდინარეების ნაპირას და წყაროების გარშემო. ეზეკ. 47, 12.

მოკვეთის შემდეგ ხე ამოიყრის ფესვიდან. იობ. 14, 7.

ხეები იყიდება მიწასთან ერთად, რომელზედაც იზრდება. დაბ. 23, 17.

ხეებს აზიანებს

მუხლუხო. გამ. 10, 5; 15; 2 სჯ. 28, 42.

ყინვა და სეტყვა. გამ. 9, 25; ფს. 77, 47.

ცეცხლი. იოველ. 1, 10.

მტრის შემოსევები. 4 მეფ. 19, 23.

*

ხეებს აქვთ სასიამოვნო ჩრდილი. დაბ. 18, 4.

ხეებს ჩეხენ ცულებით. 2 სჯ. 19, 5; ფს. 73, 5; მათ. 3, 10.

მშენებლობისთვის. 4 მეფ. 6, 2; 2 ნეშტ. 2, 8-10.

ომში ციხე-სიმაგრეთა გასამაგრებლად. 2 სჯ. 20, 20; იერ. 6, 6.

ხისგან აკეთებდნენ კერპებს. ეს. 40, 20; 44, 14-17.

ხეს იყენებდნენ საწვავად. ეს. 44, 15-16; მათ. 3, 10.

ღმერთი ამრავლებს ხის ნაყოფს თავისი ერის სასარგებლოდ. ლევიტ. 26, 4; ეზეკ. 34, 27; იოველ. 2, 22.

ღმერთი დასასჯელად ხეთა უნაყოფობას მოაქვს. ლევიტ. 26, 20.

ისრაელებს აკრძალული ჰქონდათ ხ. დარგვა წმინდა ტალებში. 2 სჯ. 16, 21.

აკრძალული იყო ნაყოფის მომცემი ხეების გარეშე. 2 სჯ. 20, 19.

ხშირად ბანაკებოდნენ ხ. ჩრდილში. დაბ. 18, 1. 14; მსაჯ. 4, 5; 1 მეფ. 22, 6.

ისრაელები ხშირად კრძალავდნენ მიცვალებულებს ხ. ქვეშ. დაბ. 35, 8; 1 მეფ. 31, 13.

ზოგჯერ ხეებზე კიდებდნენ ბოროტმოქმედებს. 2 სჯ. 21, 22-23; ისუ ნავ. 10, 26; გალ. 3, 13.

ხე, რომელზედაც ჩამომხრჩვალნი იყო დამნაშავე, წაბილწულად ითვლებოდა. ეს. 14, 19.

ხალმთო წერილში ნახსენებია

ბზა. ეს. 41, 19.

ნუში. ეკლ. 12, 5.

ვაშლი. ქება. 2, 3; 8, 5; იოველ. 1, 12.

ვერხეი. ეს. 41, 19.

ნაძეი. 4 მეფ. 19, 23.

ფიჭვი. 4 მეფ. 19, 23.

ლეღვი. 2 სჯ. 8, 8; ნემ. 13, 14.

კვიპაროსი. ეს. 41, 19.

ბელეკუნი. 3 მეფ. 19, 4-5.

ტეივა. ეს. 55, 13; ზაქ. 1, 8.

მლოგვი. მათ. 13, 31, 32.

მუხა. ეს. 44, 14.

ზეთისხილი. 2 სჯ. 6, 11; 8, 8.

პალმა. ეს. 15, 27.

ნიგოზი (კაკალი). დაბ. 43, 11; იერ. 1, 11.

ბროწეული. 2 სჯ. 8, 8; იოველ. 1, 12.

ძელი ულაპოლველი. გამ. 25, 5.

ღელუსულელი. 3 მეფ. 10, 27; ფს. 77, 47; ლუკ. 19, 4.

ვაზი. რიცხ. 6, 4; ეზეკ. 15, 2.

ძენი. ეს. 44, 4; ეზეკ. 17, 5.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტე. რომ. 11, 24; გამოცხ. 2, 7; 22, 2. 14.

სიბრძნე. იგავ. 3, 18.

მეფენი. ეს. 10, 34; ეზეკ. 17, 24; 31, 7-10.

მართალთა ცხოვრება. იგავ. 11, 30; 15, 4.

ქრისტეს უბიწოება. ლუკ. 23, 31.

წმინდანები. რიცხ. 24, 6; ფს. 1, 3; იერ. 17, 8; მათ. 7, 17-18.

წმიდათა კეთილდღეობის მუდმივობა. ეს. 65, 22.

ეკლესიის რჩეული ნაშთი. ეს. 6, 13.

უკეთურნი. ოს. 9, 16; მათ. 7, 17-19.

უკეთურთა მიერ მოხდენილი ნგრევანი. ეს. 7, 2.

უმაქნისი ადამიანები. ეს. 56, 3.

უკეთურნი, ღმრთის სამსჯავროს თანამდებნი. ლუკ. 23, 31.

„ყოველმან ხემან, რომელმან არა გამოიღოს ნაყოფი კეთილი, მოეკუეთოს და ცეცხლსა დაედვას“. მათ. 3, 10; ლუკ. 3, 9.

ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გამოიღოს, ხოლო ხემან ხენუმან ნაყოფი ხენეში გამოიღოს. ვერ

ხელეწიფების ხესა კეთილსა ნაყოფისა ხენეშისა გამოვლად, და არცა ხესა ხენეშსა ნაყოფი კეთილი ყოფად. ყოველმან ხემან, რომელმან არა ყოს ნაყოფი კეთილი, მოეკუეთოს და ცეცხლსა დაედვას. ნაყოფთა სამე მათთაგან იცნნეთ იგინი“. მათ. 7, 16-20; 12, 33; ლუკ. 6, 43-44.

ხალი

სხეულის ნაწილია. 1 კორ. 12, 31.

ხელის ნაწილები

ხურთი (სილა). ეს. 49, 16; მათ. 26, 67.

ცერი (დიდი თითი). გამ. 29, 20; ლევიტ. 14, 14-17.

თითები. 2 მეფ. 21, 20; დან. 5, 5.

*

ღმერთი განამტკიცებს ხელს. დაბ. 49, 24.

ღმერთი აუძლურებს ხ. იობ. 5, 12. ხელები შეხებით გრძნობენ. ფს. 113, 15; 1 იოან. 5, 12.

ხ. მიიღებენ. დაბ. 3, 22; გამ. 4, 4. ხელებს უჭირავთ. მსაჯ. 7, 20; გამოცხ. 10, 2.

ხელები მუშაობენ. იგავ. 31, 19; 1 თეს. 4, 11.

ხ. წერს. ეს. 44, 5; გალ. 6, 11.

ხ. ანიშნებენ. ეს. 13, 2; საქმე. 12, 17.

ხ. ქსოვენ. მარკ. 14, 65; იოან. 19, 3. მარჯვენა ხელი. საქმე. 3, 7. მარცხენა ხ. დაბ. 14, 15; საქმე. 21, 3.

ზოგი ერთნაირად ხმარობს ორივე ხ-ს. 1 ნემტ. 12, 2.

ზოგი უკეთესად ხმარობს მარცხენა ხ-ს. მსაჯ. 3, 15. 21.

მარჯვენა ხელი

საპატიოა. 3 მეფ. 2, 19.
 ძლიერია. ფს. 109, 1; მარკ. 14, 62.
 იკეთებენ ბეჭედს. იერ. 22, 24.
 უწვდიან მეგობრობის ნიშნად. გალ.
 2, 9.
 ეხვევიან. 2 მეფ. 20, 9; ქება. 2, 6;
 8, 3.

*

ბრალმდებელი იდგა ბრალდებუ-
 ლის მარჯვნივ. ფს. 108, 6; ზაქ. 3, 1.
 მღვდელნი მარჯვენა ხელით ეხე-
 ბოდნენ მსხვერპლს. გამ. 29, 20; ლევიტ.
 8, 23-24.

კეთრისგან განკურნებული მარ-
 ჯვენა ხ. ეხებოდა თავის მსხვერპლს.
 ლევიტ. 14, 14. 17. 25.

ზეთს ასხამდნენ განკურნებულს
 მარჯვენა ხელზე. ლევიტ. 14, 28.
 ისრაელებს გზად კვერთხი ეჭირათ
 მარჯვენა ხელში. 4 მეფ. 4, 29.
 ებრაელები მარჯვენა ხელით
 ჭამდნენ საჭმელს. მათ. 26, 23.

ებრაელები ხელებს იბანდნენ ჭამის
 წინ. მათ. 15, 2; მარკ. 7, 3.

მარჯვენა ხელს იბანდნენ უწმინდუ-
 რის შეხების შემდეგ. ლევიტ. 15, 11.
 მარჯვენა ხელს იბანდნენ უბიწოე-
 ბის ნიშნად. 2 სჯ. 21, 6-7; მათ. 27, 24.
 წყალს ასხამდნენ ჩვეულებისამებრ.
 4 მეფ. 3, 11.

მითითებებს აძლევდნენ მსახურთ
 მარჯვენა ხელით. ფს. 122, 2.

კავშირები იდებოდა მარჯვენა ხე-
 ლის ჩამორთმევით. 4 მეფ. 10, 15;
 იგავ. 11, 21.

თავდებობის დროს მარჯვენა ხელს
 უწვდიდნენ. იობ. 17, 3; იგავ. 6, 1; 17,
 18; 22, 26.

ხ. მაღლა სწევდნენ

ლოცვის დროს. ფს. 140, 2; გოდ.
 3, 41.

ქებისა და შესხმის ნიშნად. ფს.
 133, 2.

აღთქმის დროს. დაბ. 14, 22; გამოცხ.
 10, 5.

კურთხევის დროს. ლევიტ. 9, 22.

ხელთდასხმა სრულდებოდა

დანაშაულის მსხვერპლზე გადატა-
 ნის ნიშნად. ლევიტ. 1, 4; 3, 2; 16,
 21-22.

ლევიტელთა გამოყოფის დროს.
 რიცხ. 8, 10.

თანამდებობაზე დანიშვნის დროს.
 რიცხ. 27, 18; 2 სჯ. 34, 9.

კურთხევის დროს დაბ. 48, 14; მარკ.
 10, 16.

სასულიერო პირთა დანიშვნის
 დროს. საქმე. 6, 6; 1 ტიმ. 4, 14.

სულიწმიდის წმინდა ნიჭთა გადა-
 ცემის დროს. საქმე. 8, 17; 19, 6.

უკეთურებს ხელუბი

სისხლიანი აქეთ. ეს. 1, 15; 59, 3.
 მიმართული აქეთ ბოროტების
 ჩასადენად. ფს. 25, 10; მიქ. 7, 3.
 ზარმაცი აქეთ. იგავ. 6, 10; 21, 25.
 მიუზღვებათ საქმეთაებრ ხელთა
 მათთასა. ფს. 27, 4.

დამნაშავეებს (ბოროტმოქმედებს)

ხელებს უკრავდნენ. მათ. 22, 13.
 კვეთდნენ ხ. 2 სჯ. 25, 12; 2 მეფ.
 4, 12.

თითებს აჭრიდნენ. მსაჯ. 1, 6-7.
 ხელებით კიდებდნენ. გოდ. 5, 12.

გადატანითი მნიშვნელობით

ძლიერება. 3 მეფ. 18, 46; 4 მეფ. 13, 5.

აღშფოთება. 2 მეფ. 20, 21.

გულუზობა. 2 სჯ. 15, 8; ფს. 103, 28.

სიძუნწე. 2 სჯ. 15, 7.

ძალა და ძლიერება. გამ. 15, 6; ფს. 16, 7.

მხარდაჭერა, დახმარება. ფს. 72, 23; ეს. 41, 13.

გამოსარჩლება. ფს. 15, 8; 108, 31; 109, 5.

მოსყიდვა, მოქრთამვა. ფს. 25, 10.

აღმოჩენილი მხარდაჭერა. ფს. 73, 11.

თვითაღკვეთა. მათ. 5, 30.

ხალიობა

მენელსაცხებლე. გამ. 30, 25. 35; 1 მეფ. 8, 13.

საჭურელის მოქმედი. 1 მეფ. 8, 12.

მცხოველი. დაბ. 40, 1; 1 მეფ. 8, 13; ოს. 7, 4-6.

მეაგურე. დაბ. 11, 3; გამ. 5, 7. 16-19.

კვირით ხურო, მჭედელი. დაბ. 4, 22; 1 მეფ. 13, 19; 2 ნეშტ. 24, 12; 2 ტიმ. 4, 14.

ქვის ხურო. გამ. 31, 5; 2 მეფ. 5, 11; 2 ნეშტ. 24, 12.

ხის ხურო. 2 მეფ. 5, 11; მარკ. 6, 3.

მქარგავი. გამ. 35, 35; 38, 23.

შემშურველი, ბალზამის მკეთებელი. დაბ. 50, 2-3. 26.

ამომჭრელი, მერუქურთმე. გამ. 28, 11; ეს. 49, 16; 2 კორ. 3, 7.

მდნობელი. მსაჯ. 17, 4; იერ. 10, 9.

მშურკენელი, გამთეთრებელი. 4 მეფ. 18, 17; მარკ. 9, 3.

ოქრომჭედელი. ეს. 40, 19.

ქვის მკვეთელი. 4 მეფ. 22, 6; 2 ნეშტ. 24, 12.

მექოთნე. იერ. 18, 3; გოდ. 4, 2; ზაქ. 11, 13.

ლითონის მწმენდელი. 1 ნეშტ. 28, 18; მალ. 3, 2-3.

ვერცხლის მჭედელი. საქმე. 19, 24.

ქვისმთლელი. გამ. 20, 24; 1 ნეშტ. 22, 15.

გემთმშენებელი. 3 მეფ. 9, 25-26.

მეტალურგი. იობ. 28, 2.

მრთველი. გამ. 35, 25; იგავ. 31, 19.

მკერავი, თერძი. გამ. 28, 3.

მეტყავე, დაბალი, მეპრატაკე. საქმე. 9, 43; 10, 6.

მეკარვე. დაბ. 4, 20; საქმე. 18, 3.

ფეიქარი, მქსოველი. გამ. 35, 35; იოან. 19, 23.

მწნეხელი. ნემ. 13, 15; ეს. 63, 2-3.

ხ36A

ხენა არის მიწის დამუშავება. იერ. 4, 3; ოს. 10, 12.

ხნაეღნენ

გუთნით. ლუკ. 9, 62.

ხარებით. იობ. 1, 14.

ზამთარში. იგავ. 20, 4.

მსახურნი. ეს. 61, 5; ლუკ. 17, 7.

ზოგჯერ თვით მიწის მესაკუთრე. 3 მეფ. 19, 19.

ისრაელებს აკრძალული ჰქონდათ ერთ უღელში ხარისა და ვირის შებმა. 2 სჯ. 22, 10.

ხენა გამწნელებულია ქვიან ნიადაგზე. ამოს. 6, 12.

ხენის შემდეგ იწყებოდა თესვა. ეს. 28, 24-25.

გადატანილი მნიშვნელობით

მონანიება. იერ. 4, 3.

მშვიდობა და კეთილმდგომარეობა.

ეს. 2, 4; მიქ. 4, 3.

წყველის სიმძიმე. ოს. 10, 11.

ღმრთისმსახურთა შრომა. 1 კორ. 9, 10.

ხმა ზეციდან

როდესაც იესო ქრისტემ ნათელილო იოანესაგან იორდანეში, „ხმა იყო ზეცით და ჰრქუა: ესე არს ძე ჩემი საყვარელი, რომელი მე სათნო ვიყავ“. მათ. 3, 16-17; მარკ. 1, 11; ლუკ. 3, 22.

იესო ქრისტეს ფერისცვალების დროს ხმა იყო ზეცით. მათ. 17, 5; მარკ. 9, 7; ლუკ. 9, 35.

როდესაც წარმართთაგანნი, მოსულნი იერუსალიმს, მივიდნენ ფილიპე მოციქულთან და გამოუცხადეს იესოს ხილვის სურვილი, მაცხოვარმა თქვა: „...ამაჲ! ადიდე სახელი შენი. მოიწია მისა ხმაი ზეცით: და ვადიდე, და კუალადცა ვადიდო“. იოან. 12, 20-30.

ხორცი

სიტყვის ხმარება ცოდვასთან მიმართების გარეშე. ხორცი ფიზიკური გაგებით

ცხოველების ხორცი, როგორც ადამიანის საკვები. დაბ. 9, 3; გამ. 16, 8; 1 კორ. 8, 13; რომ. 14, 21.

ხორცი, როგორც საერთოდ სხეული; სიტყვა ხაზს უსვამს ადამიანის ბუნების ხორციელ მხარეს. 2 კორ. 12, 7; ფილიპ. 1, 22; კოლ. 2, 23; საქმე. 2, 26; 1 პეტ. 4, 2; რომ. 1, 3; 9, 3, 5; 1 კორ. 10, 18.

27. ბიბლიის ლექსიკონი.

ხორცი (ხორციელი), როგორც მიწაზე მცხოვრებ ცოცხალ არსებათა ზოგადი განსაზღვრება, განსაკუთრებით კაცობრიობა. დაბ. 6, 12, 13; ფს. 64, 3; 135, 25; 144, 21; ზაქ. 2, 17; იოეჟლ. 3, 1; ლუკ. 3, 6; იოან. 17, 2.

ხორცი, როგორც სულის საპირისპირო. სული და ხორცი

ადამიანის შექმნის დროს ღმერთმა მისცა მას თავისი სულის ნაწილი იმ მიზნით, რომ სულს წარემართა იგი. დაბ. 1, 27; 2, 7.

მაგრამ ცოდვით დაცემის შედეგად ღმრთისგან დაშორებამ დაასუსტა ადამიანის სული და მან დაკარგა ბატონობა ხორცზე. იოან. 8, 15; ფილიპ. 3, 4; 2 კორ. 11, 18; გალ. 5, 17; 1 იოან. 2, 16; 1 პეტ. 2, 11; იოან. 3, 6.

ადამიანის შინაგან გათიშვას ღმერთთან ის შედეგი მოჰყვა, რომ იგი განშორდა მაღალ სულიერ სამყაროს და დაკარგა სულის გამოცხადების აღთქმის უნარი. 1 კორ. 2, 14; 15, 50; მათ. 16, 17; რომ. 8, 7.

ხორცი — „სიტყუაი იგი ხორციელ იქმნა, და დაემკვიდრა ჩვენ შორის“. იოან. 1, 14.

იესომ თქვა: „უკეთუ არა სჭამოთ ხორცი ძისა კაცისა და სუათ სისხლი მისი, არა გაქუნდეს ცხოვრება თავთა შორის თქვენთა“. იოან. 6, 53.

„რომელი ჭამდეს ხორცსა ჩემსა და სმიდეს სისხლსა ჩემსა, აქუნდეს ცხოვრებაი საუკუნო, და მე აღვადგინო იგი უკუანასიკნელსა მას ღლესა“. იოან. 6, 54.

„რამეთუ ხორცი ჩემი ჭეშმარიტი

საჭმელი არს, და სისხლი ჩემი ჭეშმარიტი სასმელი არს. და რომელი ჭამდეს ხორცსა ჩემსა და სუმიდეს სისხლსა ჩემსა, იგი ჩემ თანა დადგრომილ არს და მე მის თანა“. იოან. 6, 55-56.

„სული არს განმაცხოველებელ, ხოლო ხორცი არად სარგებელ არიან“. იოან. 6, 63.

„სული გულსმოდგინე არს, ხოლო ხორცი უძლურ“. მათ. 26, 41; მარკ. 14, 38.

ცოლ-ქმარი... „იყენენ... ერთ ხორც“. მათ. 19, 5-6; მარკ. 10, 7-8.

ხორცი (ტანი)

ღმრთის მიერ შექმნილი ადამიანის ტანი სამშენიველის საგანეა. ღმერთმა თავდაპირველად შექმნა იგი მიწიერი ნივთიერებებისგან. დაბ. 2, 7; ფს. 138, 13-14.

ტანში ცხოვრობს სამშენიველი; მისი ნაწევრები (ასოები) - სამშენიველის იარაღია. 2 კორ. 5, 1, 6; რომ. 6, 19; 1 კორ. 12, 12.

ხორცი, სხეული, ტანი განწირულია დაშლისთვის. ფს. 30, 10; 102, 15; ეკლ. 12, 7.

სხეულიდან ცოდვილიანი აღძვრანი, გულისწადილინი წარმოდგებიან; ცოდვამ თავისი გაელენა გააერთიანა მასზე შდრ. „ხორცი“. როგორღა უნდა იყოს ჩვენი დამოკიდებულება ხორცის, ტანის მიმართ? როგორც ღმერთი ზრუნავს ადამიანის ხორციელ ბუნებაზე, ისევე უნდა იზრუნოს ადამიანმა თავის ხორცზე, ტანზე (სხეულზე), ოღონდ ეს არ უნდა იყოს სამშენიველის საზიანოდ, ე. ი. ზრუნვა სხეულზე, ხორცზე არ უნდა იყოს მოჭარბებული. ფს. 103, 27-28; 144, 15;

საქმე. 14, 17; რომ. 13, 14; 1 კორ. 6, 18; კოლ. 2, 23; იაკ. 5, 14; მათ. 6, 25.

ხორცი (ტანი) უნდა იყოს მორჩილებაში, ვინაიდან მის ასოებში „ავხორცობა იბრძვის“. 1 კორ. 9, 27; მათ. 18, 8; იაკ. 6, 23; ფს. 33, 15.

ჩვენი ხორცის (ტანის) დანიშნულება ის არის, რომ იყოს ღმრთის ტაძარი, მისი სულის საგანე, და ემსახუროს ღმერთს. ეს დანიშნულება საბოლოოდ აღსრულებული იქნება მომავალ უხრწნელ ხორცში (ტანში) მკვდრეთით აღდგომის შემდეგ.

იყოს ღმრთის სულის საგანე და ემსახუროს ღმერთს, ეს არის უზენაესი პატივი, რომელიც მიაგო ადამიანს შემოქმედმა. 1 კორ. 6, 19; ფილიპ. 1, 20; რომ. 12, 1.

ეს ხორციელი მსახურება სრულყოფილებას მიაღწევს, როდესაც მკვდრეთით აღდგომის დროს ღმერთი მიანიჭებს ადამიანებს ახალ ხორცს, სხეულს (ტანს). რომ. 8, 11; ფილიპ. 3, 21; 1 კორ. 15, 43.

ხორცი ქრისტესი

ხორცი იყო ქრისტეს იარაღი ღმრთის მსახურებისა და ჩვენი ხსნისათვის. ებრ. 2, 14; 10, 5-7; 1 პეტ. 2, 24; 1 კორ. 11, 24; რომ. 8, 3; კოლ. 1, 22.

ბიბლიური აზრით, ქრისტეს ხორცი მისი ეკლესიაა. ეფეს. 1, 22; 4, 15; კოლ. 1, 18; ეფეს. 5, 30.

ხსნა, გამოყვანილება

ეს სიტყვები ჩვეულებრივ ნიშნავენ უბედურების ან საშიში საფრთხისაგან დახსნას.

ხსნა - ღმრთისგან არის.

იგია, ვინც გვიხსნის თავისი ყდ. ძლიერებით და ამისთვის იარაღად ირჩევს ადამიანს. ეს. 63, 16; 41, 14; 49, 26; იერ. 15, 21; 2 სჯ. 9, 26; ფს. 76, 15-16; მსაჯ. 3, 9. 31; 6, 14; 1 მეთ. 9, 16.

საამისოდ მას აღძრავს მისი გულ-მოწყალება და აღთქმის ერთგულება. 2 სჯ. 7, 8; ლუკ. 1, 71; ფს. 135.

ის იხსნის

ყოველგვარი უბედურებისაგან. ფს. 135, 24 - მტერთაგან; იობ. 6, 23 - მტანჯველთაგან; იობ. 5, 20 - შიმშილისაგან; იობ. 33, 28 - სნეულებისაგან; ფს. 48, 16 - ქვესკნელის ძალაუფლებისაგან; ფს. 102, 4 - სამარისაგან; 2 ტიმ. 4, 18 - ყოველგვარი ბოროტი საქმისაგან.

განსაკუთრებით ხშირად იხსენიება ეგვიპტის მონობისაგან და ბაბილონის ტყვეობიდან გათავისუფლება. გამ. 13, 14; ფს. 125, 1.

ამ სიტყვების მნიშვნელობა რელიგიური აზრით

ხსნა ცოდვის დამლუკველი გაუღუნისა და ბრალისაგან.

ძველ აღთქმაში: ღმრთის მოშიში ადამიანები ლოცულობენ ცოდვებისაგან გათავისუფლებაზე და იღებენ სასურველ აღთქმას. ფს. 50, 3. 19.

ახალ აღთქმაში: შინაგანი გათავისუფლება ცოდვისაგან ქრისტეს მსხვერპლში ჩვენთვის ხდება, ერთი მხრივ, იმის წყალობით, რომ ქრისტემ თავისი სიკვდილით გამოგვისყიდა ცოდვილი, ხოლო, მეორე მხრივ, იმის წყალობით,

რომ შეგვცვალა ჩვენ სიკვდილში. მათ. 16, 26; 20, 28; მარკ. 10, 45; 1 პეტ. 1, 18-19; ებრ. 9, 15; კოლ. 1, 14; იოან. 8, 36; რომ. 7, 24; 8, 1-4.

ქრისტემ გამოგვისყიდა თავისი სიცოცხლის მიცემით, ხოლო ვინაიდან ღმერთმა იგი მხსნელად მოგვცა, ჩვენი ხსნა ღმრთის მიერ არის აღსრულებული. 1 ტიმ. 2, 6; 1 კორ. 1, 30; ლუკ. 1, 78; რომ. 3. 24-25.

ხსნის შედეგია გათავისუფლება სჯულის (კანონის) წყევლისა, სიკვდილის შიშისა და ყოველგვარი უსამართლობისაგან. გალ. 3, 13; ებრ. 2, 15; ტიტ. 2, 14.

ჩვენ უფლება გვაქვს და უნდა ვცადოთ კიდევ სრულ ხსნას. ლუკ. 21, 28; რომ. 8, 23; ეფეს. 1, 14; 4, 30; 2 ტიმ. 4, 18.

ხუცესი, მღვდელი

ძველ აღთქმაში

ძველი აღთქმის მღვდელმთავარი და მღვდლები (ხუცესნი) (მხოლოდ და მხოლოდ ლევის ტომიდან, ისევე როგორც მათი თანამემწენი ღმრთის-მსახურების დროს - ლევიტელი არიან) იყვნენ შუამავლნი ღმერთსა და ხალხს შორის. მათ მოვალეობას შეადგენდა მსხვერპლის შეწირვა, მონაწილეობა სასამართლოს წარმოებაში, კეთრით დაავადებულთა გასინჯვა, ხალხისთვის სჯულის (კანონის) გაცნობა, სუსტთა გამხნეება ომის ან საზოგადოების უბედურებათა დროს, ხალხის კურთხევა იედოვას სახელით და მისთვის უზენაესის ნების გამოცხადება. ბრძოლის წინ და სადღესასწაულო ზეიმების დროს ხუცესნი

ვერცხლის საყვირს, ბუკს უკრავდნენ, რითაც სიმბოლურად გამოხატავდნენ ღმრთის მიერ მისი რჩეული ერის მოხმობას.

ახალ აღთქმაში

იესოს მღვდელთმთავრობა შეიცავს მის მიერ ჩვენთვის აღსრულებული გამოსყიდვისა და შერიგების საქმეს, ასევე მის გამოსარჩლებას ღმრთის საყდრის წინაშე. ებრ. 4, 14; 7, 11-28; 8, 1-4; 9, 11-14; ფს. 109, 4.

მორწმუნეთა საყოველთაო მღვდლობა არის მათი ღმრთისმსახურება და ერთმანეთისთვის ლოცვით შუამდგომლობა. მისი გამოხატულება ძველ აღთქმაში. გამ. 19, 6; ეს. 61, 6; 66, 21; ოს. 4, 6.

მისი გამოხატულება ახალ აღთქმაში. 1 პეტ. 2, 5-9; გამოცხ. 1, 6; 5, 10; 20, 6; რომ. 5, 2; 12, 1; 15, 16.

ეგვიპტიდან გამოსვლის შემდეგ ახალგაზრდები იყენენ დადგენილი ხუცესებად. გამ. 24, 5.

აარონის ძენი დაინიშნენ მუდმივ მსახურებად. გამ. 29, 9; 40, 13.

აარონის შთამომავლების გარდა არავის ჰქონდა უფლება ყოფილიყო ხუცესი. რიცხ. 3, 10; 16, 40; 18, 7.

ხელთდასხმულ იყვნენ ღმრთის მიერ. გამ. 29, 43-44.

ხელთდასხმა (კურთხევა) საჯარო იყო. გამ. 28, 3; რიცხ. 3, 3.

ხელთდასხმის წესი იყო

წყლით განბანა. გამ. 29, 4; ლევიტ. 8, 6.

წმინდა სამოსლით შემოსვა. გამ. 29, 8-9; 40, 14; ლევიტ. 8, 13.

ზეთის ცხება. გამ. 30, 30; 40, 13. მსხვერპლის შეწირვა. გამ. 29, 10-19; ლევიტ. 8, 14-23.

განწმენდა ვერძის სისხლით. გამ. 29, 19-21; ლევიტ. 8, 23-24.

მსხვერპლის ხელით მირთმევა. გამ. 29, 31-33; ლევიტ. 8, 31-32.

გრძელდებოდა შვიდი დღე. გამ. 29, 35-37; ლევიტ. 8, 33.

კარავში რჩებოდნენ რვა დღეს კურთხევის შემდეგ. ლევიტ. 8, 33-36.

უწმინდური (ცოდევილი) ადამიანების ხელთდასხმა არ შეიძლებოდა. ლევიტ. 21, 17-23.

უნდა დაემტკიცებინათ თავიანთი წარმოშობა თანამდებობის დაკავებად. ეზრ. 2, 62; ნემ. 7, 64.

მათი სამოსელი

კვართი. გამ. 28, 40; 39, 27.

სარტყელი. გამ. 28, 40.

თავსაბურავი. გამ. 28, 40.

ქვედა სამოსელი. გამ. 28, 42; 39, 28.

იმოსებოდნენ ხელთდასხმის დროს. გამ. 29, 9; 40, 15.

მუდამ ეცვათ კარავში მსახურების დროს. გამ. 28, 43; 39, 41.

მღვდელთმთავარი იმოსებოდა შერიგების დღეს. ლევიტ. 16, 4.

სამოსელი განიწმინდებოდა მსხვერპლის სისხლის ჰკურებით. გამ. 29, 21.

ინახებოდა საკურთხეველში. ეზეკ. 44, 19.

მას ამზადებდა ხალხი. ეზრა. 2, 68-69; ნემ. 7, 70-72.

*

განიბანებოდნენ სპილენძის საბანელში (ემაზში) ღმრთისმსახურების წინ. გამ. 30, 18-21.

მათი საზრუნავი იყო კარავი. რიცხ. 18, 1-7.

კარავში წმინდა საგნებს საფარველს აფარებდნენ. რიცხ. 4, 5-15.

სწირავენენ მსხვერპლს. ლევიტ. თავები 1-6; 2 ნეშტ. 29, 34; 35, 11.

საკურთხეველში სასანთლეებს განაწყობდნენ და ანთებდნენ. გამ. 27, 20-21; ლევიტ. 24, 3-4.

სამსხვერპლოს ცეცხლს უნთებდნენ. ლევიტ. 6, 12-13.

წვავენენ მსხვერპლს. გამ. 30, 7-8; ლუკ. 1, 9.

მათი საზრუნავი იყო წინადაცების პურები. ლევიტ. 24, 5-9.

მოქონდათ პირველი ნაყოფი. ლევიტ. 23, 10-11; 2 სჯ. 26, 3-4.

ერის კურთხევა. რიცხ. 6, 23-27.

წმენდნენ უწმინდურს. ლევიტ. 15, 30-31.

გადაწყვეტ სიტყვას ამბობდნენ ცოლის მიმართ ქმრის ეჭვიანობის შემთხვევაში. რიცხ. 5, 14-15.

გადაწყვეტილებას იღებდნენ აზრთა სხვადასხვაობის შემთხვევაში. 2 სჯ. 17, 8-13; 21, 5.

ასწავლიდნენ საღმრთო სჯულს. 2 სჯ. 33, 8-10; მალ. 2, 7.

სხვადასხვა შემთხვევებში საყვირს უკრავდნენ. რიცხ. 10, 1-10; ისუ ნავ. 6, 3-4.

მიქონდათ კიღობანი. ისუ ნავ. 3, 6, 17; 6, 12.

ბრძოლის წინ მებრძოლებს ამხნევენდნენ. 2 სჯ. 20, 1-4.

ახდენდნენ შეფასებას. ლევიტ. 27, 8.

ცხოვრობდნენ ტაძრის შემოსავლით, არ ჰქონდათ შემოსავლის სხვა წყარო. 2 სჯ. 18, 1-2; 1 კორ. 9, 13.

მათ შემოხვალს შეადგენდა

ლევიტელთათვის მოტანილი შესაწირავის მეთაფი. რიცხ. 18, 26-28; ნემ. 10, 37-38; ებრ. 7, 5.

პირველნაყოფი. რიცხ. 18, 8. 12-13; 2 სჯ. 18, 4.

პირმშოთათვის მოტანილი გამოსასყიდი ფული. რიცხ. 3, 48-51; 18, 15-16.

ცხოველთა პირველნაშობნი. რიცხ. 18, 17-18; გამ. 13, 12-13.

ცხვრის პირველი მატყლი. 2 სჯ. 18, 4.

წინადაცების პურნი, მათი ახლით შეცვლის შემდეგ. ლევიტ. 24, 9; 1 მეფ. 21, 4-6; მათ. 12, 4.

ნაწილი ყველა შეწირული მსხვერპლისა. ლევიტ. 7, 6-10. 31-34; რიცხ. 6, 19-20; 18, 8-11; 2 სჯ. 18, 3.

ყოველივე ღმრთისთვის მიძღვნილი. რიცხ. 18, 14.

ყველაფერი ნაპოენი, რომელიც არავის ეკუთვნის. რიცხ. 5, 8.

სამხედრო ნადავლის ნაწილი. რიცხ. 31, 29. 41.

მათთვის საცხოვრებლად განკუთვნილია ცამეტი ქალაქი. 1 ნეშტ. 6, 57-60; რიცხ. 35, 1-8.

შუძლიათ იყიდონ, ან იჯარით აიღონ მიწა. 3 მეფ. 2, 26; იერ. 32, 8-9.

*

არ ჰქონდათ უფლება, შერითოთ ქმარგაპორებული ქალი. ლევიტ. 21, 7.

არ უნდა შეხებოდნენ მიცვალებულებს წაბილწვის შიშით. ლევიტ. 21, 1-6.

არ უნდა შეესვათ ღვინო კარავში ყოფნის დროს. ლევიტ. 10, 9; ეზეკ. 44, 21.

არ უნდა შებილწულიყვნენ მძორის ჭამით. ლევიტ. 22, 8.

უწმინდურების თანდასწრებით არ ასრულებდნენ ღმრთისმსახურებას. ლევიტ. 22, 1-2; რიცხ. 19, 6-7.

უწმინდურ მდგომარეობაში არ ჭამდნენ განწმენდილ საჭმელს. ლევიტ. 22, 3-7.

მსახურთ არ უნდა ეჭამათ მათ სუფრაზე. ლევიტ. 22, 10.

მათ სახლში დაბადებული, ან ნაყიდი მონები ჭამდნენ მათ საჭმელს. ლევიტ. 22, 11.

მათი შვილები უცხოელებთან შეუღლების შემთხვევაში არ ჭამდნენ საჭმელს მათ სუფრაზე. ლევიტ. 22, 12.

ვინც შეცდომით შეჭამს სიწმინდეს, უნდა აანაზღაუროს იგი. ლევიტ. 22, 14-16.

დავითმა გაყო ისინი ოცდაოთხ რიგად. 1 ნეშტ. 24, 1-19; 2 ნეშტ. 8, 14; 35, 4-5.

ამთგან 4 ტომი, დაბრუნებული ბაბილონიდან, დაყვეს ოცდაოთხ რიგად. ეზრ. 2, 36-39; ლუკ. 1, 5.

ყოველ ტომს სათავეში მთავარი ედგა. 1 ნეშტ. 24, 6. 31; 2 ნეშტ. 36, 14.

მსახურება ხდებოდა წილის ყრით. ლუკ. 1, 9.

გარეშე პირი, რომელიც ღმრთისმსახურების დროს ტაძარში შევა, ისჯება. რიცხ. 16, 1-35; 18, 7; 2 ნეშტ. 26, 16-21.

არა აარონის შთამომავალთ განსაკუთრებულ შემთხვევებში შეეძლოთ შეეცვალათ ისინი. მსაჯ. 6, 24-27; 1 მეფ. 7, 9; 3 მეფ. 18, 33.

მათი ცოდვები და სისუსტეები

უყვარდათ ჭამა. 1 მეფ. 2, 13-17; სმა. ეს. 28, 7.

უმეცარი და უკეთურნი იყვნენ. 1 მეფ. 2, 22-24.

უსამართლონი იყვნენ. იერ. 6, 13. ამახინჯებდნენ სჯულს (კანონს). ეს. 28, 7; მალ. 2, 8.

ზარმაცები იყვნენ მსახურებაში. 2 ნეშტ. 29, 34.

*

იერობოამი ნიშნავდა ხუცესებს არა ლევიტელთაგანაც. 3 მეფ. 12, 31; 4 მეფ. 17, 32.

მათ მსახურებას არ შეეძლო ცოდვის მოსპობა. ებრ. 7, 11; 10, 11.

გადატანითი მნიშვნელობით

ქრისტე. ებრ. 10, 11-12.

წმინდანები. გამ. 19, 6; 1 პეტ. 2, 9.

ჯ

ჯადოქრობა (მისნობა)

ყველა, ვინც ჯადოქრობას მისდევს, გასამართლდება. 2 სჯ. 18, 11-12.

ჯადოქრობას მისდევენ

ბოროტნი. დან. 2, 10.

მისნები. 2 სჯ. 18, 14; 1 მეფ. 15, 23;

ეს. 2, 6.

მკითხავნი. 2 სჯ. 18, 10; იერ. 27, 9.

მწამელენი. გამ. 22, 18; 2 სჯ. 18, 10.

მომჯადოებელნი, ულუკნი. 2 სჯ. 18, 11; 1 მეფ. 28, 7; 4 მეფ. 21, 6.

გრძნეულნი. 2 სჯ. 18, 11; 1 მეფ. 28, 3.

მიცვალებულთა სულის გამოძახებელნი. 2 სჯ. 18, 11.

მოგენი. დაბ. 41, 8; 1 მეფ. 28, 9; დან. 4, 4; საქმე. 13, 6-8.

ვარსკვლავთმრიცხველნი. ეს. 47, 13; იერ. 27, 9.

ტრუწინასწარმეტყველნი. იერ. 14, 14; ეზეკ. 13, 6.

მუცლით მეზღაპრენი. 1 მეფ. 28, 9; ეს. 44, 24.

სრულდება

გრძნეულებით. გამ. 7, 11; რიცხ. 24, 1; საქმე. 8, 11; ეს. 47, 12.

მოგვობით. 4 მეფ. 21, 6.

მიცვალებულთა სულების გამოძახებით. 1 მეფ. 28, 11-12.

ცხოველთა შიგნეულობის დათვალიერება. ეზეკ. 21, 21.

ისართა ტყორცნით. ეზეკ. 21, 21-22.

ფიალებით. დაბ. 44, 2-5.

კვერთხებით. ოს. 4, 12.

სიზმრებით. იერ. 29, 8; ზაქ. 10, 2.

*

შეერთებულია კერპთაყვანისმცემლობასთან. 2 ნეშტ. 33, 5-6.

გრძნეულთა წიგნები მრავალრიცხოვანია. საქმე. 19, 19.

შემოსავლიანი საქმიანობა. რიცხ. 22, 7; საქმე. 16, 16.

ბრძნად თვლიდნენ იმათ, ვინც მისდევდა გრძნეულებას. დან. 2, 12-18.

მათ პატივს სცემდნენ. საქმე. 8, 9-11.

მათ უკითხებოდნენ სიძნეულების დროს. დან. 2, 2; 4, 6-7.

ისინი იყენებდნენ საიდუმლო სიტყვებსა და ქესტიკულაციას. ეს. 8, 19.

ისინი იყენებდნენ მოტყუების სისტემას. ეზეკ. 13, 6-7; იერ. 29, 8.

ღმერთი სპობს მისნობის ნიშნებს. ეს. 44, 24.

არ შეეძლოთ ვნების მიყენება ღმრთის ხალხისთვის. რიცხ. 23, 23.

ისრაილელთ სჯული უკრძალავდა ჯადოქრობას. ლევიტ. 19, 26; 2 სჯ. 18, 10-11.

ისრაილელებს სჯული უკრძალავდა მათთან სიარულს, ვინც მუცლით

მეზღაპრობას და მისნობას მისდევდა. ლუკიტ. 19, 31; 2 სჯ. 18, 14.

მისნობისათვის სიკვდილით დასჯა. გამ. 22, 18; ლუკიტ. 20, 6, 27.

ისრაელთ მიდრეკილება ჰქონდათ მისნობისაკენ. 4 მეფ. 17, 17; ეს. 2, 6.

ჯვარი

ჯვარზე სიკვდილი კაცობრიობისათვის მიიღო ქრისტემ, როგორც ბოროტმოქმედმა, რომელსაც არა აქვს სიცოცხლის უფლება. ამით იგი, ერთი მხრივ დაემორჩილა ჩვენს ნაცვლად ღმრთის მართლმსაჯულებას, და ცხად-ყო ჩვენი ცოდვილიანობა და ღმრთის სამართლიანობა; მეორე მხრივ მან თავისი თავგანწირვით სრულყოფილად გამოაქვინა ღმრთის სიყვარული, რომელსაც სურს შეიწყალოს და იხსნას ცოდვილი. 1 პეტ. 2, 24; გალ. 3, 13; ებრ. 12, 2; ეფეს. 2, 16; რომ. 8, 32; კოლ. 1, 20.

ამის გამო ქადაგება ჯვრის შესახებ მოკლედ შეიცავს მთელ სახარებას - იმათთვის, ვისაც სწამს, სასიხარულო უწყებას; ხოლო სხვებისთვის შებრკოლების ლოდს, ღმრთის-გლახობას (სალოსობას), სიგიჟეს. 1 კორ. 1, 18-23; 2, 2.

ვინც ირწმუნა და მიეცა ქრისტეს, მონაწილეობს კიდევ მის ჯვარში. ერთი მხრივ, იმ აზრით, რომ ჯვარცმულთან ერთობით ისინი სიკვდილისთვის სწირავენ თავიანთ ცოდვილიანბუნებას. რომ. 6, 3; გალ. 5, 24; 6, 14. მეორე მხრივ იმ აზრით, რომ ისინი მზად უნდა იყვნენ ჭეშმარიტებისა და თავისი მხსნელის ერთგულებისათვის მის მსგავსად

აიტანონ დევნა. მათ. 16, 24; 10, 38; გალ. 6, 12; ფილიპ. 6, 18.

ქრისტესგან განდგომა ნიშნავს „თანა-ჯუარს-ცუმად თავთა მათთა ძესა ღმრთისასა“. ებრ. 6, 6; ე. ი. კვლავ ჯვარს-ვაკვათ ჩვენს თავში ძე ღმრთისა, რაც ნიშნავს იმას, რომ გადავიდეთ იმათ მხარეზე, რომელთაც ოდესღაც ჯვარს აცვეს იგი.

„რომელსა ჰნებავს შემოდგომად ჩემდა, უარ-ყუნ თავი თვისი და აღიღენ ჯუარი თვისი და შემომიდეგინ მე“. მათ. 16, 24; მარკ. 8, 34; ლუკ. 9, 23.

„რომელმან არა აღიღოს ჯუარი თვისი და შემომიდეგს მე, იგი არა არს ჩემდა ღირს“, „ვერ ხელეწიფების მოწაფე-ყოფად ჩემდა“. მათ. 10, 38; ლუკ. 14, 27.

„და ეკიდა თვით ჯუარი თვისი და განვიდა ადგილსა მას თხემისასა, რომელსა ჰრქვიან ებრაელებერ გოლგოთა“. იოან. 19, 17.

„და ვითარცა გამოვიდეს იგინი მიერ, პოვეს კაცი კვირინელი, სახელით სეიმონ; ესე წარიქციეს პაპრაკად, რათა აღიღოს ჯუარი მისი“. მათ. 27, 32; მარკ. 15, 21; ლუკ. 23, 26.

მაცხოვრის ჯვარზე ტანჯვა და სიკვდილი. მათ. 27, 33-49; მარკ. 15, 25-36; ლუკ. 23, 33-43; იოან. 19, 18-29.

ჯვარცმა

უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი. მათ. 27, 34-35; მარკ. 15, 26; ლუკ. 23, 33; იოან. 19, 18.

ორი ავაზაკისა. მათ. 27, 38; მარკ. 15, 27; ლუკ. 23, 33; იოან. 19, 18.

ჯილდო, ნიჭი, სასჯიდელი

ძველ აღთქმაში ჯილდოზე ლაპარაკია მრავალ კატეგორიულ დადგენილებასთან კავშირში. ლუკ. 10, 7; 1 ტიმ. 5, 18. ახალ აღთქმაში ასევე არის დადგენილებები. იაკ. 5, 4; 2 სჯ. 24, 14.

საღმრთო წერილში სიტყვა „ჯილდო“ უმეტესად ნახშირია გადატანილი მნიშვნელობით, როგორც ღმრთის მიერ მიმადლებული ადამიანებისთვის, მისი მსახურებისთვის.

სასჯელის მნიშვნელობით. იერ. 6, 19; ფს. 10, 6; რომ. 1, 27.

მისაგებლის მნიშვნელობით. ეზეკ. 29, 20; ფს. 18, 12; ეს. 61, 8.

ახალ აღთქმაში აღთქმული დამოკიდებულების ნაცვლად ცხოვლად ვლინდება შეილების მიმართ მამობრივი დამოკიდებულება. რომ. 4, 4; 11, 6. ამ სულისკვეთებით არის იქ ლაპარაკი ჯილდოს შესახებ.

ნაგარაუდევია, რომ იგი არის ნიჭი (მადლი). 1 კორ. 15, 10; ფილიპ. 2, 12-13; ლუკ. 17, 7-10; მათ. 19, 27; 20, 1.

იგი არის მადლისმიერი. ლუკ. 6, 23. 35; 1 კორ. 3, 14; მათ. 10, 8; რომ. 2, 6-10; 1 კორ. 3, 8.

ჯილდო - თვით ღმერთი. დაბ. 15, 1; მათ. 19, 29; 25, 34. 40-46; იოან. 5, 29; 2 ტიმ. 4, 8 (გვირგვინი სიმართლისა). 1 პეტ. 5, 2-4 (დიდების უჭკნობი გვირგვინი). მათ. 25, 21; 1 კორ. 9, 17.

ჯილდო, ნიჭი ფინანსთა

ღმრთისგან არის. რომ. 2, 6-7; კოლ. 3, 24; ებრ. 11, 6.

მადლისმიერია მხოლოდ სარწმუნოებით. რომ. 4, 4-5. 16; 11, 6.

ღმრთის კეთილი ნებით. მათ. 20, 14-15; ლუკ. 12, 32.

გამოდის ღმრთისგან. ებრ. 11, 6. გამოდის ქრისტესაგან. იოან. 14, 2.

ენიჭებათ ქრისტეს მონებს. კოლ. 3, 24.

არა მათი დამსახურების მიხედვით. რომ. 4, 4-5.

ქრისტეს მონები ღირსი განღებთან მიიღონ ჯილდო

მასთან ყოფნისა. იოან. 12, 26; 14, 3; ფილიპ. 1, 23; 1 თეს. 4, 17.

ღმრთის პირის ხილვისა. ფს. 16, 15; მათ. 5, 8; გამოცხ. 22, 4.

ქრისტეს დიდების ნახვისა. იოან. 17, 24.

ქრისტესთან დიდებისა. რომ. 8, 17-18; კოლ. 3, 4; ფილიპ. 3, 21; 1 იოან. 3, 2.

*

ქრისტესთან ერთად გაასამართლებენ. დან. 7, 22; მათ. 19, 28; ლუკ. 22, 30; 1 კორ. 6, 2.

ქრისტესთან იმეფებენ. 2 ტიმ. 2, 12; გამოცხ. 3, 21; 5, 10; 20, 4.

უკუნისამდე იმეფებენ. გამოცხ. 22, 5.

მიიღებენ სიმართლის გვირგვინს. 2 ტიმ. 4, 8.

მიიღებენ დიდების გვირგვინს. 1 პეტ. 5, 4.

სიცოცხლის გვირგვინს. იაკ. 1, 12; გამოცხ. 2, 10.

ქრისტეს თანამემკვიდრეთა უჭკნობ გვირგვინს. 1 კორ. 9, 25; რომ. 8, 17. ყოველივეს მემკვიდრეობისა. გამოცხ. 21, 7.

წმიდათა თანამემკვიდრენი იქნებიან ნათელში. საქმე. 20, 32; 26, 18; კოლ. 1, 12.

მარადიულობის მემკვიდრენი იქნებიან. ებრ. 9, 15.

უხრწნელ მემკვიდრეობას მიიღებენ. 1 პეტ. 1, 4.

დამკვიდრდებიან სასუფეველში. მათ. 25, 34; ლუკ. 22, 29.

მარადიულ სამეფოს დაიმკვიდრებენ. ებრ. 12, 28.

ბრწყინავენ, როგორც ციური მნათობნი. დან. 12, 3.

წარუვალი სინათლე აქვთ. ეს. 60, 19.

მარადიული სიცოცხლე აქვთ. ლუკ. 18, 30; იოან. 6, 40; 17, 2-3; რომ. 2, 7; 6, 23; 1 იოან. 5, 11.

წარუვალი ქონება აქვთ. ებრ. 10, 34.

ზეცაში მარადიულ ბინას დაიღებენ. 2 კორ. 5, 1.

შეველენ თავიანთი უფლის სიხარულში. მათ. 25, 21; ებრ. 12, 2.

დამშვიდების სიხარულში. ებრ. 4, 9; გამოცხ. 14, 13.

უზენაესი წოდების პატივის სიხარულში. ფილიპ. 3, 14.

ზეციური საუნჯის სიხარულში. მათ. 19, 21; ლუკ. 12, 33.

ამქვეყნიური გაჭირვება საუკუნო დიდებას მოუტანს მათ. 2 კორ. 4, 17.

მისი შოლოდინი აღძრავს

მღვიძარებას. 2 იოან. 8.

წინსვლის მისწრაფებას. ფილიპ. 3, 14.

ქრისტესთვის ღვინის ატანას. 2 კორ. 4, 16-18; ებრ. 11, 26.

სიკვდილამდე ერთგულებას. გამოცხ. 2, 10.

მოგვენიჭება ქრისტეს მეორედ მოსვლის დროს. მათ. 16, 27. გამოცხ. 22, 12.

ჯოჯოხეთი

ჯოჯოხეთი არის ქვესკნელი, გარდაცვლილთა ადგილსამყოფელი;

გეენია, მსჯავრდადებულ ცოდვილთა წამების ადგილი. მათ. 5, 22; 10, 28; 18, 8-9; 23, 33-35; მარკ. 9, 43-47; ლუკ. 12, 5; 16, 23. 28; გამოცხ. 14, 10-11; 20, 10.

ქვესკნელი, სიკვდილის სამეფო - ისეთი ადგილი, სადაც იესო ქრისტემდე მიდიოდნენ გარდაცვლილთა სულები (ყველანი) და სადაც ახლა მიდიან ისინი, ვინც მზად არ არის ქრისტეს მეშვეობით მოხედეს მარადიული სიცოცხლის სამეფოში.

ჯოჯოხეთი აღწერილია როგორც „ქუეყანა ბნელისა, ქვეყანა უკუნი საუკუნისა, და არა არს ნათელი, არცა ხილვად ცხორება კაცთა“. იობ. 10, 21-22; როგორც ქვესკნელი, სიწყნარისა და ღუმილის ადგილი მიწის ქვეშ, სადაც ცნობიერება პარალიზებულია, და სამშვიველს აღარ შეუძლია ღმრთის დიდება. დაბ. 37, 35; ეს. 14, 15; ფსალ. 62, 10; ფს. 113, 25; ეს. 38, 18.

სიკვდილის სამეფოში ჩამსვლელთა შორის არის განსხვავება; უკვე ძველ აღთქმაში განირჩევიან ისინი, ვინც გარდაიცვლებიან და განისვენებენ სიმშვიდით და ისინი, ვინც მიწას ტოვებენ შეშინებული და შემრწუნებული. დაბ. 15, 15; ეს. 57, 2; იობ. 27, 8.

განსაკუთრებით ნათლად არის აღწერილი ეს განსხვავება იგავში მდიდრისა და ლაზარეს შესახებ. ლუკ. 16, 19-28.

იესო თავისი სიკვდილის შემდეგ ჩაეიდა ჯოჯოხეთში - მიცვალებულთა სამეფოში, რომ იქ ეუწყებინა თავისი გამარჯვება სიკვდილზე. 1 პეტ. 3, 19; 4, 6; ეფეს. 4, 9.

„რომელსა ჰრწმენეს ჩემი, მოღათუ-კუდეს, ცხონდესკე“. იოან. 11, 25; მათ. 16, 18; ლუკ. 23, 43; ფილიპ. 1, 23; იოან. 14, 2.

როდესაც უფალი იესო მეორედ მოვა მიწაზე, რომ განსაჯოს ცოცხალნი და მკედარნი, ჯოჯოხეთი გახსნის თავის ბჭეს და მკედარნი გამოვლენ სამსჯავროზე. გამოცხ. 20, 12; იოან. 5, 28.

ჯოჯოხეთი გეენის მნიშვნელობით არის წყევლის ადგილი, ე. ი. უკანასკნელ, საშინელ სამსჯავროზე განკითხულთა ღმრთისგან საბოლოო ჩამოშორების ადგილი. ჯოჯოხეთი (გეენა) აღწერილია როგორც უკუნი წყვდიადი, ცეცხლოვანი ტბა და წამების ადგილი. მათ. 8, 12; მარკ. 9, 47; მათ. 25, 41; გამოცხ. 20, 15.

ხორცი და სული იტანება ჯოჯოხეთში. მათ. 5, 29; 10, 2; 18, 9; მარკ. 9, 43; რომ. 2, 9.

ჯოჯოხეთი არის მუდმივი სასჯელი. ეს. 33, 14; მათ. 25, 46; მარკ. 3, 29; 9, 44; 2 თეს. 1, 9; გამოცხ. 14, 11; 20, 10.

ჯოჯოხეთი გამოიხატება, როგორც

საუკუნო ცეცხლი. მათ. 18, 8; 25, 41; იუდ. 7.

საუკუნო აღი. ეს. 33, 14.

ცეცხლოვანი ნაკადი. გამოცხ. 14, 10; 19, 20; 20, 10. 15; 21, 8.

ჩაუქრობელი ცეცხლი. ეს. 66, 24; მათ. 3, 12; მარკ. 9, 43; ლუკ. 3, 17.

მშთანთქმელი ცეცხლი. ეს. 33, 14; ებრ. 10, 27.

ცეცხლის ლუმელი. მათ. 13, 42. 50.

უძირო. 2 პეტ. 2, 4; გამოცხ. 20, 1.

იგი მომზადებულია ეშმაკისა და მისი ანგელოზებისთვის. მათ. 25, 41; 2 პეტ. 2, 4; იუდ. 6.

უკეთურები გადაიჩეხებიან ჯოჯოხეთში. ფს. 54, 24; მათ. 11, 23; 13, 49-50; 25, 41; ლუკ. 10, 15; გამოცხ. 20, 15; 21, 8.

მხეცი, ცრუწინასწარმეტყველი და ეშმაკი გადაიჩეხებიან ჯოჯოხეთში. გამოცხ. 19, 20; 20, 10.

„კლდესა ზედა აღვაშენო ეკლესია ჩემი და ბჭენი ჯოჯოხეთისანი ვერ ერეოდიან მას“. მათ. 16, 18.

3

პეროდე

მეოთხედ მთავარი გალილეაში
ლუკ. 3, 1.

სურს იესოს ნახვა ლუკ. 9, 7-9.

ჰკონია, რომ იესო არის აღმდგარი
იოანე ნათლისმცემელი. მათ. 14, 1-2;
მარკ. 6, 14-16.

ჰეროდე ატყვევებს იოანე ნათლის-
მცემელს. მათ. 14, 3-5; მარკ. 6, 17;
ლუკ. 3, 20.

თავი მოჰკვეთა იოანე
ნათლისმცემელს. მათ. 14, 6-11; მარკ.
6, 19-28; ლუკ. 9, 9.

დაჰკითხა იესო და უკანვე გაუგზ-
ავნა პილატეს. ლუკ. 23, 8-11.

3. შეურიგდა პილატეს. ლუკ.
23, 12.

პეროდია

ცოლი ფილიპესი, ჰეროდეს ძმისა,
შემდეგში - ცოლი თავისი მახლის,
ჰეროდესი. მათ. 14, 3-4; მარკ. 6, 17-
19; ლუკ. 3, 19-20.

ჰეროდია აგულიანებს თავის ქალს
- სალომეს - სთხოვს ჰეროდეს იო-
ანე ნათლისმცემლის მოკვეთილი თა-
ვი. მათ. 14, 6-8; მარკ. 6, 22-24.

ჰურიანი

ჰურიანი ეკითხებიან იესო ქრისტეს:
რომელი უფლებით იქცევა იგი ასე?
მათ. 21, 23-27; მარკ. 11, 27-33; ლუკ.
20, 1-8; იოან. 2, 18-22.

„ცხოვრებაი ჰურიათაგან არს“.
იოან. 4, 22.

ჰურიანი შეიკრიბებიან იესო
ქრისტეს მოსაკლავად. იოან. 5, 16-18.

„ჰურიანი დრტვინავდნენ მის
შესახებ, რადგანაც იესომ თქვა: მე
ვარ ჰური იგი, რომელი ზეცით
გარდამოვხედ“.
იოან. 6, 41-42.

ჰურიანი ეძებენ იესოს იერ-
უსალიმში კარვობის დღესასწაულზე.
იოან. 7, 11.

ჰურიანი გამოთქვამენ განცვიფ-
რებას, თუ როგორ იცის იესომ საღმ-
რთო წერილი უსწავლელად? იოან.
7, 15.

ჰურიებს უნდოდათ, რომ ქვებით
ჩაექოლათ იესო. იოან. 8, 59.

ზოგიერთი ჰურია ამბობდა, რომ
იესო ემშაკეულია, ზოლო სხვები ამას
უარყოფდნენ. იოან. 10, 20-21.

3. მოითხოვდნენ, რომ მაცხოვარს
პირდაპირ ეთქვა მათთვის, რომ იგი
არის ქრისტე. იოან. 10, 24.

ჰურიებს უნდოდათ ჩაექოლათ ქრი-
სტე ქვებით, რადგანაც მას ბრალად
სდებდნენ ღმრთის გმობას. იოან. 10,
31-33.

მრავალი ჰურიათაგანი მიდიოდა
მართასა და მარიამთან, რომ ნუგეში
ეცათ მათთვის მათი ძმის, ლაზარეს,
გარდაცვალების გამო. იოან. 11, 19.

მრავალმა ჰურიამ ირწმუნა ქრისტე
მაცხოვარი, როდესაც დაინახა ლაზა-

რეს მკედრეთით აღდგენა. იოან. 11, 45.

პურიანი მიდიან ბეთანიაში, რომ ნახონ იესო და მკედრეთით აღმდგარი ლაზარე. იოან. 12, 9.

პ. სთხოვენ პილატეს, გასცეს განკარგულება, ჯვარცმულებს გადაუტეხონ წვივები. იოან. 19, 31.

პურიასტანი

„იესო წარვიდა გალილეით და მივიდა საზღვართა პურიასტანისათა, წიალ იორდანესა“. მათ. 19, 1; მარკ. 10, 1; იოან. 3, 22.

პურიასტანიდან ხალხი იკრიბება იესოსთან. მარკ. 3, 7.

ციტატები აქველი ალექსიდან ახალი ალექსის წიგნებში

სახარება მათესი

- 1, 23. „ახ, ჯღწული მიუღვეს, და შვეს ჭე, და უწოღიან სახელი მისი ემანუელ, რომელ არს თარგმანებით: ჩუენ თანა ღმერთი“. ეს. 7, 14.
- 2, 6. „და შენ, ბეთლემ, ქუეყანაი ეგე იუღისი, არასდა უმარწევეს ხარ მთავართა შორის იუღისთა; რამეთუ შენგან გამოვიდეს წინამძღუარი, რომელმან დამწყსოს ერი ჩემი ისრაელი“. მიქ. 5, 2;
- 2, 15. „ეგვიპტით უწოდი ძესა ჩემსა“. ოხ. 11, 1.
- 2, 18. „ხმაი პრამით ისმა გოდებისაი და ტირილისაი და ტყეებისაი მრავალი, რაქელ სტიროდა შვილთა თვისთა და არა უნდა სუგეშინის – ცუმის, რამეთუ არა არიან“. იერ. 31, 15.
- 2, 23. „ნაზარეველ ეწოდოს“. მსაჯ. 13, 5; ეს. 11, 1-2.
- 3, 3. „ხმაი ღალადებისაი უღაბნოსა ზედა: განზადენით გზანი უფლისანი, და წრფელ ყვენით აღაგნი მისნი“. ეს. 40, 3.
- 4, 4. „არა პურითა ხოლო ცხონდების კაცი, არამედ ყოველითა სიტყვითა, რომელი გამოვალს პირისაგან ღმრთისა“. 2 სჯ. 8, 3.
- 4, 6. „ანგელოზთა მისთადა უბრძანებებს შენთვის, და ხელთა მათთა ზედა აღგაიყრან შენ, ნუსადა წარსცე ქვას ფერხი შენი“. ფს. 90, 11-12.
- 4, 7. „არა განსცადო უფალი ღმერთი შენი“. 2 სჯ. 6, 16.
- 4, 10. „უფალსა ღმერთსა შენსა თაყუანის – სცე და მას მხოლოსა კმსახურებდე“. 2 სჯ. 6, 13; 10, 20.
- 4, 15-16. „ქუეყანაი ზაბულონისი, და ქუეყანაი ნეფთალემისი, გზაი ზღვისაი წიოლ იორდანესა, გაღილეაი წარმართათაი. ერი, რომელი სხდა ბნელსა, იხილა ნათელი დიდი, და რომელი სხდეს სოფელსა და არიდელთა სიკუდილისთა, ნათელი აღმოუბრწყინდა მათ“. ეს. 9, 1-2.
- 5, 5. „ნეტარი-იყვენენ მშვიდნი, რამეთუ მათ დაიმკვიდრონ ქუეყანაი“. ფს. 36, 11.
- 5, 21. „არა კაც-ქელა; ხოლო რომელმან მოკლას, თანამდებ არს სასჯელისა“. გამ. 20, 13; 2 სჯ. 5, 17.
- 5, 27. „არა იბრუშო“. გამ. 20, 14.
- 5, 31. „რომელმან განუტყვეოს ცოლი თვისი, მისცეს მას განსატყვევებელი“. 2 სჯ. 24, 1.
- 5, 38. „თუალი თუალისა წილ და კბილი კბილისა წილ“. გამ. 21, 24; ლევიტ. 24, 20; 2 სჯ. 19, 22.
- 8, 17. „მან უძღურებანი ჩუენნი მიიხუნა და სნეულებანი ჩუენნი იტვირთნა“. ეს. 53, 4.
- 9, 13; 12, 7. „წყალობაი მნებაეს, და არა მსხუერაპლი“. ოხ. 6, 6.
- 11, 10. „ახა ესერა, წარავალინი ანგელოზი ჩემი წინაშე შენსა, რომელმან განზადნეს გზანი შენნი წინაშე პირსა შენსა“. მალ. 3, 1.
- 12, 4. როცა დაეთოს და მასთან მყოფებს მოშვიდათ „შევიდა სახლსა ღმრთისასა, და პურნი იგი შესაწირავთანი შეჭამსა, რომელთაი არა ჯერ – იყო ჭამად მისა, არცა მისთანათა მათ, გარნა მღვდელთა ხოლო“. 1 მფ. 21, 6.
- 12, 18-21. „ახა ესერა, ძე ჩემი, რომელი მე სათონი – ვიყავ, საყვარელი ჩემი, რომელი სთნავს სულსა ჩემსა. დავედა სული ჩემი მის ზედა, და სამართალი წარმართთა მიუთხრას. არა უხდებოდის, არცა ღალადებდეს, არცა ესმეს ვის უბანთა ზედა ხმაი მისი. ლერწამი შემუსრვილი არა განტყვოს, და პატრუქი მბრძენივარე არა დამრიტოს, ვიდრემდე გამოიღოს ძღვევად სასჯელი. და სახელსა მისსა წარმართნი ესვიდენ.“ ეს. 41, 1-4.
- 13, 14-15. „სენით გესმოდის, და არა გულისხმა – ჰყოთ; ხედვით მხედვიდეთ, და არა იხილოთ. რამეთუ განხრკე გული ერისაი ამის, და ყურითა მძიმედ ისმინეს, და თუალნი მათნი

დაიწუნეს, ნუკუე იხილონ თუალითა და ყერითა ისმინონ და გულითა გულისხმა – ყონ, და მოიქცენ, და მე განკურნენ ივინო“. ვხ. 6, 9-10.

13, 35. „აღვლო ივავით პირი ჩემი, და ვიტყოდი დაფარულთა დასაბამითან სოფლისაით“. ფხ. 77, 2.

15, 4. „პატივ – ეც მამას შენსა და დედას შენსა; და რობელმან თქუას ბოროტი მამისათვის გინა დედისა, სიკედლით მოკუედინ“. გამოს. 20, 12; 21, 17; ხოლ. 20, 20.

15, 8-9. „მანლობელ არს ჩემდა ერი ესე პირითა მათითა, და ბავითა მათითა პატივ – მტკნს მე, ხოლო გულნი მათნი შორს განშორებულ არიან ჩემგან. ამაღ მმსახურებენ მე, რამეთუ ასწავლებენ მოძღვრებასა და მტენებას კაცოსას“. ვხ. 29, 13.

19, 4-5. „რობელმან დაჰადა დასაბამს, მამაკაცად და დედაკაცად შექმნა ივინი. და თქუა: ამისთვის დაუტეროს კაცმან მამაი თვისი და დედაი თვისი და შეეყოს ცოლსა თვისსა, და იყვინენ ორნივე იგი ერთ ხორც“. დაბ. 1, 27; 2, 24.

19, 7. „მოსე ამცნო წიგნი განტეგებისაი მიცემად და განტეგებად“. 2 ხჯ. 24, 1.

19, 18-19. „არა კაც-კელა; არა იმარო; არა იმრუშო; არა ცილი სწამო. პატივ – ეც მამას შენსა და დედას შენსა, და შეიყუარო მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი“. გამ. 20, 12-16; 2 ხჯ. 5, 16-20.

21, 5. „არქეთ ასულსა სიონისსა: აჰა ესერა, მეფეჲ შენი მოვალს შენდა მშვიდი, და ზე ზის იგი ვირსა და კიცუსა, ნაშობსა კარაულისასა“. ზაქ. 9, 9; ვხ. 62, 11.

21, 13. „სახლსა ჩემსა სახლ სალოცველ ეწოდოს“. ვხ. 56, 7; იერ. 7, 11.

21, 16. „პირითა ყრმათა ჩვილთა მწოვართათა დაამტკიცე ქებაი“. ფხ. 8, 3.

21, 42. „ლოდი, რომელ შეურაცხ – ყვეს მამუნებელთა, ესე იქმნა თვე კიდეთა: უფლისა მიერ იყო ესე; და არს საკვირველ წინაშე თუალთა ჩუენთა“. ფხ. 117, 22-23; ვხ. 28, 16.

21, 44. „რობელი დაუცეს ღირსსა მას ზედა, შეიძუსროხ; და რობელსა ზედა დაუცეს, განანქერიოს იგი“. ვხ. 8, 14.

22, 24. „უკუეთუ ვინმე მოკედეს და არა ესუას შვილი, ესიძენ მძაი მისი ცოლსა მისსა და აღუდგინენ თესლი მძას თვისსა“. 2 ხჯ. 25, 5.

22, 32. „მე ვარ ღმერთი აბრაჰამისი და ღმერთი ისაკისი და ღმერთი იაკობისი. არა არს ღმერთი მეღადრათი, არამედ ცხოველთაი“. გამ. 3, 6.

22, 37-39. „შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი ყოვლითა გულითა შენითა და ყოვლითა სულითა შენითა და ყოვლითა გონებითა შენითა... შეიყუარო მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი“. 2 ხჯ. 6, 5; ლუკ. 19, 18.

22, 44. „რქუა უფალმან უფალსა ჩემსა: დაჯედ მარჯუენით ჩემსა, ვიდრემდის დავსხნე მტერნი შენნი ქვეშე ფერხთა შენთა“. ფხ. 109, 1.

23, 35-38-39. „სისხლი მართალი, დათხუელი ქვეყანასა ზედა, სისხლითან ახელ მართლისაით ვიდრე სისხლადმდე ზაქრათისა“. აჰა ესერა, დაუტეროს თქუენუნ სახლი თქუენი ოხრად, რამეთუ გეტყვი თქუენ: არღარა მიხილოთ მე ამიერიითან, ვიდრემდე სტუათ: კერთხულ არს მომავალი სახელითა უფლისაითა“. დაბ. 4, 8; ფხ. 117, 26.

24, 15. „სამაგული იგი მოიხრებისაი“. დაბ. 9, 27.

24, 29. „მზე დაბნულდეს, და მთოვარემან არა გამოსცეს ნათელი თვისი, და ვარსკელაენი დამოსციკენ ზეითი, და ძალნი ცათანი შეიძრენ“. ვხ. 13, 10.

26, 31. „დასკე მწყემსი, და განიბინენ ცხოვარნი სამწყსოისა მისისანი“. ზაქ. 13, 7.

26, 64. „იხილოთ ქე კაცისაი, მჯღომარე მარჯუენით ძლიერებასა, და მომავალი ღრუბელთა ზედა ცისათა“. დან. 7, 13.

27, 9-10. „და მოვიდე ოცდაათი იგი კუცხლი, სასყიდელი განსყიდულისაი მისი, რომელი მოიყიდეს ძეთაგან ისრაელისათა. და მისცეს იგი ავარაკისათვის მეტეცისა, ვითარცა შობრძან მე უფალმან“. ზაქ. 11, 12.

27, 35. „განიყვეს სამოსელი ჩემი მათ შორის, და კუართსა ჩემსა ზედა განიდგეს წილი“. ფხ. 21, 19.

27, 43. „უკუეთუ ესეიდა ღმერთსა, იხუნინ იგი, უკუეთუ პნებას იგი“. ფხ. 21, 9, 18.

27, 46. „ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო! რაისათვის დამიტეგებ მე“. ფხ. 21, 2.

სახარება მარკოზისი

1, 2 „ას ეხერა, მე წარავლინო ანგლოზი ჩემი წინაშე პირსა შენსა, რომელმან განზადნეს გჳანი შენნი წინაშე პირსა შენსა“. მალ. 3, 1.

1, 3. „მძი მტლადღებელისი უდბონსა: განზადნით გჳანი უფლისანი, და წრფელ ყვენით აღაგნი მისნი“. ეხ. 40, 3.

1, 44. „უჩუენ თავი შენი მღღელსა, და შეწირე განწმედისა შენისათვის“. ლევიტ. 13, 2.

2, 25. „რამი – იგი ყო ღვითი, რაჟამს – იგი უხმდა და შეეუშია მას და მისთანაჲ?“. 1 მთე. 21, 5.

4, 12. „რამთა ხედვითი ჰხედვიდენ, და არა იხილონ; და სენით ესმოდის, და ვერ გულისხმა – ყონ, ნუკუე მოიქცენ და მიეტვოს მათ ცოდვაი მათი“. ეხ. 6, 9-10.

7, 6-7. „ერი ესე ბავითა მათითა ატციე – მტემს მე, ხოლო გუღნი მათნი შორად განსორებულ არიან ჩემან. ამოდ მმსახურებენ მე, ასწავებენ მცნებასა და მოძღვრებასა კაცისა“. ეხ. 29, 13.

7, 10. „ატციე – ეც მამასა შენსა, და ღვდას შენსა, და რომელმან ბოროტი თქუას მამისათვის, გინა ღვდისათვის, სიკედლით მოკედლინ“. გამ. 20, 12; 21, 17.

9, 44. „სდა – იგი მატლი მათი არა მოაკლდების, და ცეცხლი არა დასრტების“. ეხ. 66, 24.

10, 4. „მოსე ბრამან წიგნი განსორებისაი მიცემად და განტევებად“. 2 სჯ. 24, 1.

10, 7-8. „დაუტვოს კაცმან მამაი თვისი და ღვდაი თვისი, და შეყოს ცოლსა თვისსა. და იყენენ ორნივე იგი ერთ ხორც, ვითარმედ არღარა არიან ორ, არამედ ერთ ხორცი“. ღამ. 2, 24.

10, 19. „ნუ კაც-კლავ; ნუ იმარავ; ნუ ცილსა სწამებ; ნუ დააკლებ კეთილის ყოფად; ატციე – ეც მამასა შენსა და ღვდასა შენსა“. 2 სჯ. 5, 17 გამ. 20, 12-16.

11, 9-10. „ოსანნა! კერთხეულ არს მომავალი სახელითა უფლისაითა! კერთხეულ არს მოსლვაი მეუფისი სახელითა უფლისაითა, ღვითის, მამისა ჩუენისაი! ოსანნა მაღალთა შინა!“ ფს. 117, 26.

11, 17. „სახლსა ჩემსა სახლ ხალოცულ ეწოდოს ყოველთა მიერ წარმართთა.“ ეხ. 56, 7; იერ. 7, 10-11.

12, 10-11. „ლოდი, რომელ შეურაცხ – ყვეს მაშენებელთა, ესე იქმნა თავ კიდეთა. უფლისა მიერ იყო ესე, და არს საკირველ წინაშე თუდთა ჩუენთა“. ფს. 117, 22-23.

12, 19. „უკეთუ ვისმე მოკედეს მძი და ესუას ცოლი და შეიღო არა დამთვის, რამთა შეიერთოს მძამან მისმან ცოლი იგი მისი და აღღვინოს თესლი მძასა თვისსა“. 2 სჯ. 25, 5.

12, 26. „მე ვარ ღმერთი აბრაჰამისი, ღმერთი ისაკისი და ღმერთი იაკობისი“. გამ. 3, 6.

12, 29-31. „ისმინე, ისრაელ! უფალი ღმერთი შენი უფალი ერთ არს; და შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი ყოვლითა გულითა შენითა, და ყოვლითა სულითა შენითა, და ყოვლითა გონებითა შენითა და ყოვლითა ძალითა შენითა... შეიყუარო მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი“. 2 სჯ. 6, 4-5; ლევიტ. 19, 18.

12, 36. „პრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა: დაჯედ მარჯუენით ჩემსა, ვიდრემდის დაჯხხნე მტერნი შენნი ქუემე ფერხთა შენთა“. ფს. 109, 1.

13, 24. „მზე დაბნელდეს და მთოვარემან არა გამოსცეს ნათელი თვისი“. ეხ. 13, 10.

14, 27. „დავსცე მწყემსი, და განიბნინენ ცხოვარნი სამწყსოისა მისისანი“. ზაქ. 13, 7.

14, 62. „ამიერითგან იხილოთ მე კაცისი მარჯუენით მჯღღმარე ძლიერებათა, და მომავალი ღრუბელთა ზედა ცისათა“. დან. 7, 13.

15, 28. „უჯგულოთ თანა შეირაცხა“. ეხ. 53, 12.

15, 34. „ღმერთო, ღმერთო ჩემო! რაისთვის დამიტყუებ მე?“ ფს. 21, 2.

სახარება ლუკასი

2, 23. „ყოველმან წულმან, რომელმან განაპოს საშოი, წმიდა უფლისა ეწოდოს“. გამ. 13, 2.

2, 24. „ორნი გურიტნი, ანუ ორნი მართუენი ტრედისანი“. ლევიტ. 12, 8.

2, 34. „ესე ღვას დაცემად და აღღვინებად მრავალთა ისრაელსა შორის და სსწაულად სიტყვის საკებლად“. ეხ. 8, 14.

3, 4-6. „ხმაი მღალადებელისი უღაბნოს: განმზადენით გჳანი უფლისანი და წრჳედ ყვენით აღაგნი მისნი. ყოველი ზეენები აღმოივსოს და ყოველი მთანი და ბორცუნი დამდაბლენ; და იოსო გუღარძინილი იგი მართალ, და ფიცხელი იგი გზად წრჳეულად. და იხილოს ყოველმან ხორციელმან მაცხოვარები ღმრთისანი“. ეხ. 40, 3-5.

4, 4. „არა პურითა ხოლო ცხონდების კაცი, არამედ ყოვლითა სიტყვითა ღმრთისითა“. 2 ხჯ. 8, 3.

4, 8. „უფალსა ღმერთსა შენსა თაყუანის - სცე და მას მხოლოსა კმსხურებდე“. 2 ხჯ. 6, 13; 10, 20.

4, 10-11. „ანგელოსთა მისთადა უბრძანებთეს შენთვის დაცად შენდა. ხელთა მათთა ზედა აღვიპყარ შენ, ნუსადა წარსცე ქვასა ფერხი შენი“. ფხ. 90, 11-12.

4, 12. „არა განსცადო უფალი ღმერთი შენი“. 2 ხჯ. 6, 16.

4, 18-19. „სული უფლისაი ზემ ზედა, რომლისათვის მცხო მე და მახარებულად გლახათა მომავლინა მე, განკურნებად შემგუსრვლოთ გულითა, ქადაგებად ტყუეთა განტყუებისა და ბრმათა აღხილვად, განვლინებად მომხრავლთა განტყუებითა, და ქადაგებად წელიწადი უფლისაი შეწყყნარებული“. ეხ. 61, 1-2.

4, 26. „არავის მათგანის მივივლინა ელა, გარნა სარეუთად ხიდონიასი, დედაკაცისა ქერიისა“. 3 მფუ. 17, 8-9.

5, 14. „წარვედ და უჩენე თავი შენი მღლელსა და შეწირო განწმეღისა შენისათვის“. ლევიტ. 14, 3-4.

7, 22. „ბრძანის აღიხილვენ, მკელობენი ვლენს, კეთროვანი განწმეღებან, ყრუთა ესმის, მკედარნი აღდგებან და გლახათა ეხარების“. ფხ. 145, 8; ეხ. 35, 5.

7, 27. „აჲსა ესერა, მე წარკვლინო ანგელოზი ზემი წინაშე პირსა შენსა, რომელმან განმპლდნეს გჳანი შენნი წინაშე შენსა“. მალ. 3, 1.

10, 27. „შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი ყოვლითა გულითა შენითა და ყოვლითა სულითა შენითა და ყოვლითა ძალითა შენითა და ყოვლითა გონებითა შენითა და მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი“. 2 ხჯ. 6, 5; ლევიტ. 19, 18.

18, 20. „ნუ იმრუბებ, ნუ კაც - ქვავ, ნუ იასრავ, ნუ ცილსა სწამებ, პატყე - ვე მამახა შენსა და დედასა შენსა“. გამ. 20, 12-16.

19, 46. „სახლი ზემი სახლ სალოცველ არს“. ეხ. 56, 7; იერ. 7, 11.

20, 17-18. „ღოიდი, რომელ შეურაცხ - ყვეს მაშენებლთა, იგი იჳანს თაკვილეთა? ყოველი, რომელი დაეცეს ღოდსა მას ზედა, შეიმუხროს; და რომელსა ზედა დაეცეს, განანჳერიოს იგი“. ფხ. 117, 22; ეხ. 8, 15.

20, 37. „უფალსა ღმერთსა აბრაჰამისსა და ღმერთსა ისაკიისსა და ღმერთსა იაკობისსა“. გამ. 3, 6.

20, 42-43. „რქვა უფალმან უფალსა ზემსა: დაჯედ მარჯუენით ზემსა, ვიდრემდე დავსხნე მტერნი შენნი ქვეშე ფერხთა შენთა“. ფხ. 109, 1.

22, 37. „უსჯულოთა თანა შეირაცხა“. ეხ. 53, 12.

23, 30. „მამინ იწყონ სიტყუად მათათა: დამტყენით ზენ ზედა! და ბორცუთა: დამფარენით ზენ“. ოს. 10, 8.

სახარება იოანესი

1, 23. „ხმაი მღალადებელისი უღაბნოს: განმზადენით გჳანი უფლისანი“. ეხ. 40, 3.

2, 17. „სურმან სახლისა შენისამან შემჭამა მე“. ფხ. 68, 10.

6, 31. „პური ზეითი მოსცა მათ ჭამად“. ფხ. 77, 24.

6, 45. „იყვენ ყოველი ღმრთივსწავლელ“. ეხ. 54, 13.

8, 5. „მოსე ამცნო სჯულსა შინა ზენსა ესეკითართა ქვისა დაკრებაი“. ლევიტ. 20, 10; 2 ხჯ. 22, 23.

28. ბიბლიის ლექსიკონი.

- 8, 17. „ორის კაცის წამები კუშმარიტ არს“. 2 ხჯ. 19, 15.
 10, 34. „მე ვთქუ: ღმერთნი სამე ხართ“. ფხ. 81, 6.
 12, 13. „ოხანა! კურთხეულ არს მოძავლი სახელითა უფლისითა“. ფხ. 117, 26.
 12, 15. „ნუ გეშინინ, ასეულო ხიონისაო! ას სევრა, მეუფე შენი მოვალს შენდა, და ზე ზის იგი კიცეს ვირისას“. ზაქ. 9, 9.
 12, 38. „უფალო, ვის – მე კარწუნა სასმენელი ჩენი? და მკლავი უფლისაი ვის გამოეცხადა?“ ეხ. 53, 1.
 12, 40. „დაუბრძეს მათ თჳლნი მათნი, რაითა ვერ იხილონ თჳლითა, და დაესულებეს გულნი მათნი, რაითა არა გულისხმა – ყონ გულითა, და მოიქცენ, და მე განკურნენ იგინი“. ეხ. 6, 9-10.
 13, 18. „რომელი ჭამდა ჩემ თანა კერსა აღილო ჩემ ზედა ბრძალი მისი“. ფხ. 40, 10.
 15, 25. „მოძიებულეს მე ეუდალ“. ფხ. 68, 5.
 17, 12. „რომელინი მომცენ მე, დაუიცვენ, და არაჲნი მათგანი წარწყმდა, გარნა ძე იგი წარწყმედისი“. ფხ. 108, 8-17.
 19, 24. „განიყვეს სამოსელი ჩემი თავისა მათისა და კუართსა ჩემსა ზედა განიგდეს წილი“. ფხ. 21, 18.
 19, 36. „ტჳლი მისი არა შეიბუსროს“. გაბ. 12, 46;
 19, 37. „იხილონ, რომელსა – იგი უგმირეს“. ზაქ. 12, 10.

საქმე წმიდათა მოციქულთა

- 1, 20. „იყვენ სამკვიდრებელი მისი ოხერ და ნუ იყოფინ მკვიდრი მას შინა, და განსაგებელი მისი სხუამან მიიღონ“. ფხ. 69, 25; 109, 8.
 2, 17-21. „და იყოს ეკუნისკნელთა დღეთა, – იტყვის უფალი ღმერთი, – მიკჳფინო სულისაგან ჩემისა ყოველსა ზედა ზორციელსა და წინანისწარმეტყულებლენ ძენი თქუენნი და ასუღნი თქუენნი და ჭაბუკნი თქუენნი ხილვასა იხილიედენ და მოხუცებულთა თქუენთა ჩეუნებით განცუცხადო, და მონათა ჩემთა ზედა და მხევაღთა ჩემთა ზედა მათ დღეთა შინა მიკჳფინო სულისაგან ჩემისა და წინანისწარმეტყულებლენ. და ვსცე ნიშუბ ცათა შინა და სასწაულ ქუეყანასა ზედა, სისხლი და ცუცხლი და არბური კუამოსი. მზე გარდაიქცეს ბნელად და მთოვარე სისხლად პირველ ვიდრე მოწვენადმდე დღისა მის უფლისა დიდისა და განჩინებულისა. და იყოს ყოველმან, რომელმან მხადოს სახელსა უფლისასა, ცხოვნდეს“. იოველ. 2, 28-32.
 2, 25-28. „წინანისწარ ვხედვედ უფალსა, წინაშე ჩემსა არს მარადიხ, რამეთუ მარჯულ ჩემსა არს, რაითა არა შევიძრა. ამისთვის განიხარა გულმან ჩემმან და გლობდა ენაი ჩემი, უფროის ზორცთაჲ ჩემთა დაძკვიდრონ სასოებით, რემეთუ არა დაუტეო სული ჩემი უჯოჯოხეთს და არცა ხცე წმიდასა შესნა ხილვად განსახრწელი. მაწუყენ მე, უფალო, გჳანი ცხოვრებისანი და აღმაესო მე სიხარულითა პირისა შენისითა“. ფხ. 15, 8-11.
 2, 34-35. „პრქუა უფალმან უფალსა ჩემსა: დაჯედ მარჯუენით ჩემსა, ვიდრემდის დაესხნე მტერნი შენნი ქუეშე ფერხთა შენთა“. ფხ. 109, 1.
 3, 22- 23. „წინანისწარმეტყუელი აღგიდგინოს თქვენ უფალმან ღმერთმან მათაგან თქუენთა, ვითარცა – ესე მე: მისი ისინეთ ყოვლისა მისებრ, რომელსა გუცყოდის თქუენ. და იყოს, ყოველმან სულმან, რომელმან არა ისინოს მის წინანისწარმეტყუელისაი, მოისპოს იგი ერისაგან“. 2 ხჯ. 18, 15-18.
 3, 25. ღმერთმან უთხრა აბრაამს: „ნათესავისა შენისა მიმართ იკურთხოვდიან ყოველნი ტომნი ქუეყანისანი“. დაბ. 12, 3; 22, 18.
 4, 11. „ესე არს ლოდი იგი, რომელი შეურაცხ იქმნა თქვენ მიერ მაშენებელთა, რომელი იქმნა თვე საციღურთა“. ფხ. 117, 22.
 4, 25-26. „რად აღიძრნეს წარმართნი და ერმან იხრახა ცელი? მოვიდეს მუფენი ქუეყანისანი და მთავარნი შუკრბეს სრულად უფლისათვის და ცხებულისა მისისათვის“. ფხ. 2, 1-2.
 7, 3. ღმერთი ეჩვენა აბრაამს და უთხრა მას: „გამოვედ ქუეყანისაგან შენისა და ნათესავისაგან შენისა, და მოვედ ქუეყანად, რომელი მე გიჩუენო შენ“. დაბ. 12, 1.

7, 6-7. უთხრა უფალმა აბრაამს: „მწირ იყოს ნათესავი შენი ქვეყანას უცხოთა, და დაიძირებულენ მათ და ძვირსა უყოფლენ ოთხას წელ. და ნათესავი იგი, რომელსა ამოიხრებულენ, ესაჯირო მე, – თქვა უფალმან, – და ამისა შემდგომად გამოვიღენ და მშასხურებულენ მე ქვეყანას ამას“. დაბ. 15, 13-14.

7, 26-28. „მეორესა დღეს იხილნა (მოსე) ვინმე მოღალენი, და დაგებდა მათ მშვიდობად და არქა: კაცო, თქვენ მძინი ხართ, რაისათვის ავსებთ ურთიერთს? ხოლო რომელი – იგი ავსებდა მოყვასსა, აქენა მას და არქა: ვინ დაგადგინა შენ მთავრად და მსახურად ჩვენ ზედა? ანუ ჩემი ცო მოკლავი გნებავს, ვითარ – იგი მოკლდ გუშინ მეგობრული იგი?“ გამ. 2, 13-14.

7, 30-34. როდესაც მოსე გახდა ორმოცი წლის: „ეწიენა მას უდაბნოსა მთისა სინისასა ანგელონი უფლისა ალითა ცეცხლისითა მაყულოვით. ხოლო მოსე იხილა რაი, დააკვირდა ხილვით იგი. და ვითარ მივიღოდა განცლად, იყო მისა მიმართ ხმაი უფლისაი: მე ვარ ღმერთი მამათა შენთაი, ღმერთი აბრაამისი, ღმერთი ისაკისი და ღმერთი იაკობისი. შეძრწუნდა მოსე და ვერ ეძლო განცლად. არქა მას უფალმან: წარახადენ სანდანი ფერხთავან შენთა, რამეთუ ადგილი ევე, რომელსა ზედა სდგა, ქვეყანაი წმიდაი არის. ხილვით ვიხილე ვითრი ერისა ჩემისაი, რომელ არს ეგვიპტეს და სულ – თქვამნი მათნი მესხმენს, და გარდამოუხედ განჩინებულ მათა, და აწ მოვედ და მიგაუღირო შენ ეგვიპტელ“. გამ. 3, 2-8.

7, 37. მოსემ უთხრა ძეთა ისრაელისთა: „წინაისწარმეტყველი აღვიდგინოს თქვენ უფალმან ღმერთმან თქვენმან მამათავან თქვენთა ვითარცა – ესე მე. მისი იხმინეთ“. 2 სჯ. 18, 15.

7, 40. ისრაელთ უთხრეს აარონს: „მოიქმენ ჩვენ ღმერთნი, რომელნი წინა მიძლიდნან ჩვენ, რამეთუ მოსე ესე, რომელმან გამოიყვანა ჩვენ ქვეყანით ეგვიპტით, არა ვიცით, თუ რაი შეუმთხვია მას“. გამ. 32, 1.

7, 42-43. „საკლველებსა ნუ და მსხურებლებსა შესწირველით ზედა უდაბნოსა ზედა ორმოცი წელ, სახლო ისრაელისო? – და აღიღეთ კარავი იგი მოღალენისი და ვარსკვლავი ღმერთისა თქვენისა რემფაისი, კერანი იგი, რომელსა ქმენით თაყვანის – საცლად და მიგხადნელ თქვენ მიერ კერძო ზაბილნა“. ამოხ. 5, 25-27.

7, 49-50. „ცახი საყდარნი ჩემნი და ქვეყანაი კერაცხლებრეკი არს ფერხთა ჩემთაი. ვითარი სახლი მიშენით მე, – თქვა ღმერთმან, – ანუ რაი – მე ადგილი იყოს განსასვენებელისა ჩემისი? ანუ არა ზედმან ჩემმან შექმნა ესე ყოველი?“ ეს. 66, 1-2.

8, 32-33. „ვითარცა ცხოვარი კლავდ მიიგუარა; და ვითარცა ტარივი წინაშე მრისუველისა უხმობელად, ესრეთ არა აღაღებს პირსა თვისსა. ხიმდაბლითა მისითა სასჯელი მისი მივიღო. ხოლო თესლ – ტარი მისი ვინმე მიუთხრას, რამეთუ აღებულ არს ქვეყანით ცხოვრებაი მისი“. ეს. 53, 7-8.

13, 33. „ძე ჩემი ხარი შენი; და მე დღეს მიშობიე შენ“. ფს. 2, 7.

13, 34. „ხოლო რამეთუ აღადგინა იგი მედრეთით და არღარა ეგულებოდა მიქცევაი განსახრწნელად, ესრეთ თქვა, ვითარმედ: მივცე თქვენ წმიდაი იგი დავითისი, სარწმუნოი“. ეს. 55, 3.

13, 35. „არცა ცეც წმიდასა შენსა ხილვად განსახრწნელი“. ფს. 15, 10.

13, 41. „იხილეთ, შუკრაცხის – მყოფელთა მგათა და ვიკვირდინ და განიყუენით, რამეთუ საქმესა ვიქმ მე დღეთა თქვენთა, საქმესა რომელი – იგი არა გრწმენს, უკეთუ ვინმე ვითხრას თქვენ“. ამბაკ. 1, 5.

13, 47. „ესრეთ მამცხო ჩვენ უფალმან, ვითარმედ: დაგადგინე შენ ნათლად წარმართთა, რაითა იყო შენ მაცხოვრად კილით კილემდე ქვეყანისა“. ეს. 49, 6.

15, 16-17. „ამისა შემდგომად მოვაქციო და აღვაშენო კარავი იგი დავითისი და ცუმელი, და დამხობილი იგი მისი აღვაშენო და აღვაშენო, რაითა გამოიძიონ სეშტთა კაცთა უფალი და ყოველთა წარმართთა, რომელთა ზედა წოდებულ არს სახელი ჩემი მათ ზედა, თქვა უფალმან“. ამოხ. 9, 11-12.

23, 5. „მთავარსა ერისა შენისასა არა არქა ბოროტი“. გამ. 22, 28.

28, 26-27. „მივედ ერის ამის და არქე მათ: სმენით გესმოდის, და არა გულისხმა – ჰყოთ, და ზედვით ჰხედვოდეთ და არა იხილოთ, რამეთუ განზრქნა გული ერისაი ამის, და ყურითა მძიმედ ისმინეს, და თუაღნი მათნი დაიწუნხნეს, წესადა იხილონ თუაღითა და ყურითა ისმინონ და გულითა გულისხმა – ყონ და მოიქცენ და განჰკურნენ იგინი“. ეს. 6, 9-10.

ეპისტოლე წმ. მოციქულის იაკობისი

2, 8. „შეიყუარო მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი“. ლევიტ. 19, 18.

2, 23. „პრწმენა აბრაჰამს ღმერთი, და შეერაცხა მას სიმართლედ, და მეგობარ ღმრთისა იწოლა“. დაბ. 15, 6.

4, 6. „ამპარტავნთა შეჰმუსრავს ღმერთი, ხოლო მდაბლთა მოსცის მადლი“. იგავ. 3, 34.

პირველი ეპისტოლე წმ. მოციქულისა პეტრესი

1, 16. „წმიდა იყვენით, რამეთუ მე წმიდა ვარ“. ლევიტ. 11, 44; 19, 2.

1, 24-25. „ყოველი ხორცი თივია არს, და ყოველი ღიდეუბი კაცისაი, ვითარცა ყუავილი თივისაი: განხმა თივია იგი და ყუავილი მისი დასცვივ; ხოლო სიტყუაი ღმრთისაი ჰგიეს უკუნისამდე“. ეს. 40, 6-7-8.

2, 6. „აჲს ესერა, დაესდებ სიონს შინა ღოდს საკიდურსა, რჩეულსა, პატრიოსანსა და რომელსა პრწმენეს მისა მიმართ, არასადა პრცხუნეს“. ეს. 28, 16.

2, 7. „თქვენდა უკუე არს პატივ, მორწმუნეთა მაგათ, ხოლო ურჩათთვის – ღოდი, რომელ შეუარაცხევს მაშენებელთა, იგი იჰმნ თავ საკიდურთა“. ფს. 117, 22; ეს. 8, 14.

2, 9. „თქვენ, ნათესავი რჩეული, სამეფოი სამღდელოი, თესლი წმიდაი, ერი მოკებული“. გამ. 19, 6.

2, 22. „რომელმან – იგი ცოდვია არა ქმა, არცა იოკო ზაკუაი პირსა მისსა“. ეს. 53, 9.

2, 23-24. „რომელი – იგი იგიწობოდა და იგი არავის ავიწებდა, ევენებოდა და არავის უთქემიდა, მიეცა მართალი იგი მსაჯულსა; რომელმან ცოდვანი ჩუენნი აღიზუნა ხორციითა თვისითა ჯუარსა ზედა, რაითა ცოდვათა განჰქორნეთ და სიმართლით ცხონდებოდით; რომლისა – იგი წყლულებითა განიკურნენით“. ეს. 50, 6; 53, 7.

3, 10-12. „რომელსა ქნებაჲს სიყუარული ცხორებისაი და ხილვად ღღენი კეთილისანი, დააცხრვენ ენაი თვისი ბოროტისაგან და ბაგენი მისნი ნუ იტყვიედ ზაკუვასა. მოიქციენ ბოროტისაგან, ქმენინ კეთილი, მოიძიენ მშვიდობაი და მისდევდინ მას. რამეთუ თუაღნი უფლისანი მართალთა ზედა და ყურნი მისნი ღოცვათა მათთა ზედა, ხოლო პირი უფლისაი მოქმედთა ზედა ძვირისათა“. ფს. 33, 12-16.

4, 18. „უკუეთუ მართალი ძნიად განერეს, უღმერთოი იგი და ცოდვილი სდა – და იპოვო?“ იგავ. 11, 31.

5, 5. „ღმერთი ამპარტავნთა შეჰმუსრავს, ხოლო მდაბლთა მოსცის მადლი“. იგავ. 3, 34.

მეორე ეპისტოლე წმ. მოციქულისა პეტრესი

2, 22. „ძალი მიექცა ნათხვარსა თვისსა და ღორი ინწუმა სანგორელსა მწვირისასა“. იგავ. 26, 11.

3, 8. „ერთი ღღე უფლისა მიერ, ვითარცა ათასი წელი და ათასი წელი ვითარცა ერთი ღღე“. ფს. 89, 4.

ეპისტოლე წმ. მოციქულისა იუდასი

1, 9. „მიჰქედ მთავარანგელოზი ოდეს – იგი ეშმაკს მას ესჯოდა და ეტყოდა მოხეს ზორცთათვის: ვერ იკარა სასჯელი გმობისაი მოწვევად მის ზედა, არამედ ჰრქვა: შეგარისხენინ შენ უფალმან“. ზაქ. 3, 2.

1, 12-13. „მირითურთ მოფხურდინი, ღელვანი ზღვისანი განძივნებულნი, რომელნი პერად აღაფრქვევენ თავისა თვისისათვის სირცხვილსა, ვარსკვლავნი ცთობილნი, რომელთათვის წყელიადი იგი ბნელისი საუკუნოდ დამარხულ არს“. ებ. 57, 20.

ეპისტოლენი წმ. მოციქულისა პავლეხნი

რომაელთა მიმართ

1, 17. „მართალი სარწმუნოებით ცხოვნდეს“. აბაკ. 2, 4.

2, 24. „რამეთუ სახელი ღმრთისაი თქვენთვის იგობოვის წარმარბართთა შორის“. ეზექ. 36, 20.

3, 4. „რათა განმმართლდე ხიტყვითა შენითა და სძლო სჯასა შენსა“. ფს. 50, 6.

3, 10-12. „რავინ არს მართალ, არცაღა ერთ, რავინ არს გულისხმის-ყოფედ, რავინ არს გამოძეიბებულ ღმრთისა; ყოველთავე მიაქციეს ერთმანად და უხბარ იქმნეს; რავინ არს, რომელმანცა ქნა სიტყობეაი, რავინ არს მიერთადმდე“. ფს. 13, 1-3; 52, 4.

3, 13. „სამარე ზე – აღებულ არს ზორხი მათი; ენითა მათითა ზაქუიდეის; გესლი ასპიტთაი ბაგეთა მათთა“. ფს. 5, 9; 139, 3.

3, 14. „რომელთაი პირი წყევითა და ხიმწართა სავე არს“. ფს. 9, 28.

3, 15-17. „მაღე არიან ფერხნი მათნი დათხვეად სისხლისა; შემუხრავი და უხადრეკუბი არს გზათა მათთა; და გზაი მშვიდობისაი არა იცეს“. ებ. 59,7-8; იფავ. 1, 16.

3, 18. „არა არს შიში ღმრთისაი წინაშე თუალთა მათთა“. ფს. 35, 2.

4, 3. „ღრწუნ აბრამის ღმერთი და შეერაცხა მას სიმართლედ“. დამ. 15, 6.

4, 7-8. „ნეტარ არიან, რომელთა მიეტყვენ ესჯელოებანი, და რომელთა დაფთარენ ცოდვანი. ნეტარ არს კაცი, რომელსა არა შეერაცხა უფალმან ცოდვით“. ფს. 31, 1-2.

4, 17. „მამად მრავალთა თესლთა დაგადგინე შენ წინაშე ღმრთოსა რომლისაი – იგი ჰრწუნა, რომელმან – იგი განაცხოველნის მკედარანი, და უწესს არაარსს მას, ვითარმედ არსსა“. დამ. 17, 5.

4, 18. „რომელსა უსასიო იგი სასიობით ჰრწუნა, რათათა იყოს იგი მამად მრავალთა თესლთა, მსგავსად თქულისა მის: ესრეთ იყოს ნათესავი შენი“. დამ. 15, 5.

8, 36. „რამეთუ შენთვის მოწველებით ჩვენ მარადლე და შევირაცხებით ჩვენ, ვითარცა ცხოვარნი კვადნი“. ფს. 43, 22.

9, 9. „აღთქმისაგან არს სიტყუაი ესე, ვითარმედ: ვამს ოდენ ამას მოვიდე, და ესუას სარრას ძე“. დამ. 18, 10.

9, 12. „უხუცესმან ამონოს უმრწუმესსა მას“. დამ. 25, 23.

9, 13. „თაკობი შევიყარე, ხილი ესავი მოვიძლე“. მალ. 1, 2-3.

9, 15. „შევიწყალი, რომელი – იგი შევიწყალი, და შევიწყნარო, რომელი – იგი შევიწყნარო“. ვამ. 33, 19.

9, 17. „ღმერთი მოხეს პირით ეუბნება ფარაონს: აღ – ვუ ამისთვისა დაგინე შენ, რათათა ვარენო შენ ზედა ძალი ჩემი და რათათა განითქვას სახელი ჩემი ყოველსა ქუეყანასა“. ვამ. 9, 16.

9, 20-21. „აჲ უკუე, პო კაცი, შენ ვინ ხარ, რომელი ხიტყვას უკვებ ღმრთოსა? ჰრქვას ნუ – მეუ ქმნულმან შემოქმედსა: რანისათვის ესრეთ შემოქმენ მე? ანუ არა ზელ – ეწიფებისა მევეცესა მას თიხისა მის მისვე შეხელილისაგან შესაქმედ რომელიმე მატისინსად ჰურჭლად და რომელიმე უპატოოდ?“ ებ. 29, 16; 45, 9.

9, 25. „უწოდო არა ერსა ჩემსა ვრად ჩემდა და არა საყვარელსა ჩემსა საყვარელად“. ოხ. 2, 23.

9, 26. „სადა – იგი ვრქვა მათ: არა ვრი ჩემი თქვენ, მუნ იწოდნენ ძედ ღმრთისა ცხოველისა. ოხ. 1, 10.

9, 27-28. „დალატოთ იყოს რიცხვი იგი ძეთა ისრაელისათაი, ვითარცა ქვიშაი ზღვისაი, ნუშტი ოდენ ცხოვნდეს, რამეთუ სიტყუაი აღმასრულებელი და შემოკლებული სიმართლესა შინა, ვითარმოდ სიტყუაი შემოკლებულ ყოს უფალმან ქვეყანასა ზედა. ეს. 22, 23.

9, 29. „არა თუმცა უფალმან საბაოთ დამიტყუა ჩვენ თესლი, ვითარცა სოდომელნიცა შეიქმნენით და გომორელთამცა მივემსავლესით.“ აღ. 19, 24; ეს. 1, 9.

9, 33. „ახა ესერა, დავსდებ სიონს შინა ლოდსა შებრკოლებისასა და კლდესა საცდრებისასა; და ყოველსა, რომელსა ჰრწმუნეს იგი, არასადა ჰრცხუნეს.“ ეს. 8, 1, 4; 28, 16.

10, 5. „რამეთუ მოვი დასწერს მას სიმართლესა სჯულისაგანსა, – ვითარმოდ: რომელმან ჰქმნეს იგი კაცმან, ცხოვნდეს მას შინა. ლევ. 18, 5.

10, 6-8. „ნუ იტყვი გულსა შენსა: ვინ აღვიდეს ზეცად? ესე იგი არს ქრისტესი გარდამოყვანებაი. ანუ ვინ შთავიდეს უფსკრულად? ესე იგი არს ქრისტესი მკვდრეთით აღმოყვანებაი. არამედ რასა იტყვის წერილი? მახლობელ შენდა არს სიტყუაი ეგე პირსა შენსა და გულსა შენსა; ესე იგი არს სიტყუაი სარწმუნოებისაი, რომელსა ვჰადავებთ“. 2 სჯ. 30, 12-14.

10, 11. „ყოველსა, რომელსა ჰრწმუნეს მისა მიმართ, არასადა ჰრცხუნეს“. ეს. 28, 16.

10, 13. „ყოველმან, რომელმან ჰხადოს სახელსა უფლისასა, ცხოვნდეს“. ოიველ. 2, 32.

10, 15. „ვითარ შეუნიერ არიან ფერხნი მახარებელთა მათ მშვიდობისათნი, რომელნი ახარებენ კეთილსა“. ეს. 52, 7.

10, 16. „უფალო ვის – მე ჰრწმუნეს სასმენელი ჩემნი?“ ეს. 53, 1.

10, 18. „ყოველსა ქვეყანასა განზდა ხმაი მათი, და კიდეთა სოფლისათა სიტყუანი მათნი“. ფს. 18, 5.

10, 19. „მე გაშურვი თქვენ არა ნათესავსა მას ზედა და ნათესავითა მით ეგულისხმითა განგარინსხე თქვენ“. 2 სჯ. 32, 21.

10, 20-21. „ვეროვე მათ, რომელნი მე არა მეძიებდეს, და განვეცხადე მათ, რომელნი მე არა მიიკითხვიდეს. ზოლო ისრაელისა მიმართ იტყვის: დღესა ყოველსა განვიყრენ ხელნი ჩემნი ერისა მიმართ ურჩისა და მაცილობისა“. ეს. 65, 1-2.

11, 3. „უფალო, წინანისწარმეტყუელნი შენნი მოწვევიდნეს და საკურთხეველნი შენნი დაარღვიენ; და მე დამთომილ ვარ მარტოი, და ესიებენ სულსა ჩემსა“. 3 მეფ. 19, 10-14.

11, 10. „დაუბნელდელ თუალნი მათნი, რაითა არა ჰხედვიდენ, და ზურგი მათი მარადის შედრიკ“. ფს. 68, 24.

11, 26-27. „მოვიდეს სიონით მხსნელი და მოაქციოს უღმრთოებისაგან იაკობი. და ესე არს ჩემ მიერი იგი მათდა მიმართ აღთქუამაი, რაჟამს მოესანე ცოდვანი მათნი“. ეს. 27, 9; 59, 20-21.

11, 34. „ვინ ცნა გონებაი უფლისაი? ანუ ვინ თანა – მზრახველ ყყო მას?“ ეს. 40, 13.

12, 19. „ჩემი არს შურისგებაი და მე მივაგო, იტყვის უფალი“. 2 სჯ. 32, 35.

12, 20. „აშვილის თუ მტერსა შენსა, პური ეც მას და, სწყურადის თუ, ასე მას. რამეთუ ესე რაი მყო, ნაკერცხალი ცეცხლისაი შეჰკრიბო თავსა მისსა“. იგავ. 25, 21-24.

13, 9. „არა იმარუშო, არა კაც – ჯულა, არა იმარო, არა გული გითქუმიდეს... შეიყუარო მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი“. გამ. 20, 13-17; 2 სჯ. 5, 17-21.

14, 11. „ცხოველ ვარ მე, – იტყვის უფალი, – რამეთუ ჩემდა მორღრკეს ყოველი მუხლი, და ყოველმან ენამან აღუაროს ღმერთსა“. ეს. 45, 23.

15, 3. „ყუედრებანი მაყუედრებულთა შენთანი დამეცნეს ჩემზედა“. ფს. 68, 10.

15, 9. „ამიხთვის აღგიარო შენ წარმართთა შორის, უფალო, და სახელსა შენსა უგალობე“. 2 მეფ. 22, 50; ფს. 17, 50.

15, 10. „იხარებდით წარმართნი ერისა მისისა თანა“. 2 სჯ. 32, 43.

15, 11. „უგალობდით უფალსა ყოველი თესლები და აქებდით მას ყოველი ერი“. ფს. 116, 1.

15, 12. „და იყოს ძირი იგი იესუსი და რომელი – იგი აღდგომად არს მთავრად წარმართთა, და მას წარმართნი ესვიდენ“. ეს. 11, 10.

15, 21. „რომელთა არა თხრობილ არს მისთვის, იხილონ, და რომელთა არა სმენილ არს, გულისხმა – ყონ“. ეს. 52, 15.

პირველი ეპისტოლე კორინთელთა მიმართ

- 1, 19. „წარვეყმილო სიბრძნე იგი ბრძენთაი, და მეცნიერებაი იგი მეცნიერთაი შუერაცხ – ჯეო“. ებ. 29, 14.
- 1, 31. „რომელი – იგი იქალოდის, უფლისა მიერ იქალოდის“. იერ. 9, 24.
- 2, 9. „რომელი თუალმან არა იხილა, და ყურსა არა ესმა, და გულსა კაცისასა არა მოუხდა, რომელი განუზნადა ღმერთმან მოყვარეთა თვისთა“. ებ. 64, 4.
- 2, 16. „ვინ ცნა გონებაი უფლისაი, რაითამცა აზრანა მას? ხოლო ჩვენ გონებაი ქრისტესი გუაქეს“. ებ. 40, 13.
- 3, 19. „შეიპყრნის ბრძენნი სივერაგითა მათითა“. იოზ. 5, 13.
- 3, 20. „უფალმან უწყნის ზრახვანი ბრძანთანი, რამეთუ არიან ამაო“. ფხ. 93, 11.
- 6, 16. „იყენენ ორნივე ერთ ხორც“. ლბ. 2, 24.
- 9, 9. „რა შუეკრა პირი ხარსა მღუწველსა“. 2 ხჯ. 25, 4.
- 10, 7. „დახსნა ერი იგი ჭამად და სუამად, და აღღგეს სიბღერად“. გამ. 32, 6.
- 10, 21. „უფლისაი არს ქუყანაი და საესებაი მისი“. ფხ. 23, 1.
- 14, 21. „უცხოითა ენითა და ბავითა უცხოითა ვუტყოლი ერსა ამას, და არცელა ესრეთ ისმინონ ჩემი, – იტყვის უფალი“. ებ. 28, 11-12.
- 15, 32. „გვაპოთ და ესუათ, რამეთუ ხვალე მოკრედებით!“ ებ. 22, 13.
- 15, 45. „იყო პირველი იგი კაცი ადამ სამშენიველად ცხოველად“. ლბ. 2, 7.
- 15, 54. „ღინთუა სიკუდილი ძღვეითა“. ებ. 25, 8; ფხ. 25, 8.

მეორე ეპისტოლე კორინთელთა მიმართ

- 6, 2. „უამსა შვენყნარებისასა ვისმინე შენი და ღღესა ცხოვრებისასა შევეწიე შენ“. ებ. 49, 8.
- 6, 16. „და ვიყო მე მათდა ღმერთ და იგინი იყენენ ჩემდა ერად“. ლუციტ. 26, 12; ეხჯ. 37, 28.
- 6, 17. „მისთვისა გამოკვლით შორის მათსა, და გამოეშორებით, იტყვის უფალი, და არაწმიდას ნუ შეეხებით, და მე შევიწყნარე თქვენ“. ებ. 52, 11.
- 6, 18. „და ვიყო მე თქვენდა მამა, და თქვენ იყენეთ ჩემდა ძეებ და ასულეებ, – იტყვის უფალი ყოვლისა მყრობელი“. იერ. 3, 19.
- 8, 15. „რომელმან ფრიად მიიღო, არაი ემატა; და რომელმან მცირედ, არაი დააკლდა“. გამ. 16, 18.
- 9, 9. „განახნისა და მისცა იგი გლახაკთა, და სიბართლე მისი კვიეს უკნითი უკნისამდე“. ფხ. 111, 9.
- 13, 1. „პირითა ორისა და სამისა მონაშისითა დაუბტყიციების ყოველი სიტყუაი“. 2 ხჯ. 17, 6; 19, 15.

გალატელთა მიმართ

- 3, 6. „აბრაამსა ქრწუნა ღმერთი და შუერაცხა მას სიბართლედ“. ლბ. 15, 6.
- 3, 8. „წინაისწარ ახარა აბრაამს, ვითარმედ შენდამი იკურთხოვლიან ყოველნი წარმართნი“. ლბ. 12, 3; 18, 18.
- 3, 10. „წყველ იყავნ ყოველი, რომელი არა დაადგრეს ყოველსა წერილსა წიგნისა ამის ხუელისასა ყოფად მისა“. 2 ხჯ. 27, 26.

- 3, 11. „მართალი სარწმუნოებით ცხოვნდეს“. ამბაკ. 2, 4.
- 3, 12. „სჯული არა არს სარწმუნოებისაგან; არამედ ყოს თუ ვინმე იგი კაცმან, ცხოვნდეს მას შინა“. ლევიტ. 18, 5.
- 3, 13. „წყვეულ იყავნ ყოველი, რომელი დამოკიდოს ძელსა“. 2 სჯ. 21, 23.
- 3, 16. „აბრაამის მიმართ ითქვენს აღთქმანი ესე და ნათესავისა მისისა. არა იტყვის „ნათესავთა“, ვითარცა მრავალთასა, არამედ ვითარცა ერთისასა“. დაბ. 12, 7; 15, 5; 22, 18.
- 4, 27. „იზარებდ, ბერწი ეგე, რომელი არა აშობდ; აღიმაღლე და შობდ, რომელსა არა გელოდა, რამეთუ მრავალ არიან შვილნი ოზრისანი უფროის, ვიდრე, რომელსა – იგი ესუას ქმარი“. ებ. 54, 1.
- 4, 30. „განაძე მხევალი ეგე და ძე მაგისი: რამეთუ არა დაიკვიდროს შვილმან მხეველისამან ძისა თან აზნაურისაისა“. დაბ. 21, 10.
- 5, 14. „შეიყუარო მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი“. ლევიტ. 19, 18.

ეფესელთა მიმართ

- 4, 8. „აღსდა მაღალსა, წარმოტყუენა ტყუე და მისცა იგი ნიქად კაცთა“. ფს. 67, 19.
- 5, 31. „დატეოს კაცმან შამაი თვისი და დედაი თვისი, და შეეყოს ცოლსა თვისსა, და იყუნენ ორნივე იგი ერთ სოც“. დაბ. 2, 24.
- 6, 2-3. „აბტივ – ეც შამასა შენსა და დედასა შენსა, რაითა კითილი გეყოს შენ, და იყო დღევრძელ ქუეყანასა ზედა“. გამ. 20, 12; 2 სჯ. 5, 16.

პირველი ეპისტოლე ტიმოთეს მიმართ

- 5, 18. „ხარსა შეკალოესა არა დაუკრა პირი, და: ღირს არს მუშაკი სასყიდლისა თვისისა“. 2 სჯ. 25, 4.

ებრაელთა მიმართ

- 1, 5. „ძე ჩემი ხარი შენ, და მე დღეს მიშობიე შენ. და მერმე იტყვის: მე ვიყო მისა მამა და იგი იყოს ჩემდა ძე“. ფს. 2, 7; 2 მუე. 7, 14.
- 1, 6. „თავანის – სცემდენ მას ყოველნი ანგელოზნი ღმრთისანი“. ფს. 96, 7.
- 1, 7. „რომელმან შექმნნა ანგელოზნი თვისნი სულად და მსახურნი მისნი აღად ცეცხლისა“. ფს. 103, 4.
- 1, 8-9. „საყდარი შენი, ღმერთო, უკუნითი უკუნისამდე; კუერთხი განგებისაი და კუერთხი სუფევისა შენისაი. შეიყუარე სიმართლე და მოიძულე უსჯულოებაი. ამისთვის გცხო შენ, ღმერთო, ღმერთმან უკუნისამდე“. ფს. 44, 6-7.
- 1, 10-12. „შენ დასაბაბსა, უფალო, ქუეყანი დააფუძენე, და ქმნულნი ხელთა შენთანი ცანი არიან; იგინი წარხდენ, ხოლო შენ ეგო უკუნისამდე, და ყოველნი ვითარცა სამოხელნი დაძუელდენ; და ვითარცა შესამოხელნი ცვალსე იგინი, და იცვალენ. ხოლო შენ თავადი იგივე ხარ და წელიწადთა შენთა არა მოაკლდეს“. ფს. 101, 25-28.
- 1, 13. „დაჯედ მარჯუენით ჩემსა, ვიდრემდის დაჯხსნე მტერნი შენნი ქუეშე ფერხთა შენთა“. ფს. 109, 1.
- 2, 6-7. „რამ არს კაცი, რამეთუ მოიხსენე იგი? ანუ ძე კაცისაი, რამეთუ მოაძხედ მას? დააკლე

იგი მცირედ რაიმე ანგელოზთა; დიდებითა და პატივითა გვირგვინისაჲსჱჳ იგი და დაადგინე იგი ზედა ქსნულსა ზელთა შენთასა". ფხ. 8, 4-6.

2, 12. „მოითხოვს სახელი შენი მამათა ჩემთა, და შორის კრებულსა გიგალობდე შენ". ფხ. 21, 23.

2, 13. „მე ვიყო მოსვე მისა. და კუალად: აჲ ესერა, მე და ყრმანი, რომელნი მომცნა მე ღმერთმან". ეხ. 8, 17-18.

3, 8-9-10-11. „ნუ განითვინებთ გულთა თქვენთა, ვითარცა – იგი განმწარებას მას დღისა მისებრ გამოცდისა უღაბნოსა ზედსა, სადა – იგი განმცადეს მე მამათა თქვენთა, გამოცადეს მე და იხილნეს საქმენი ჩემნი ორმოცოც წელს. ამისთვის მოვიწყინე ნათესავი იგი და ვთქუე: მარადის სცთებთან იგინი გულთა მათითა, და მათ არა იცნეს გზანი ჩემნი. ვითარცა ვუვუე რისხვითა ჩემითა, ვერ შევიდენ იგინი განსასუენებულსა ჩემსა". ფხ. 94, 8-10.

4, 4. „და განისუენს ღმერთმან დღესა მას შემევიდეს ყოველთაგან საქმთა მისთა". ღამ. 2, 2.

5, 5. „მე ჩემი ხარი შენ, და მე დღეს მიმოვი შენ". ფხ. 2, 7.

5, 6. „შენ ხარ მღვდელსა უკნისამდე წესსა მას ზედა მელქისედეკისსა". ფხ. 109, 4.

6, 14. „ეკრთხვით გაკრთხო შენ, და განმრავლებით განგმრავლო შენ". ღამ. 22, 17.

7, 21. „ფუცა უფალმან და არა შეინანოს: შენ ხარ მღვდელსა უკნისამდე წესსა მას ზედა მელქისედეკისსა". ფხ. 109, 4.

8, 5. „იხილე და ქვენ ყოველივე მსგავსად სახისა მის, რომელი გიჩვენე შენ მთასა ზელსა". გამ. 25, 40.

8, 12. „უღზინო სიკრეთთა მათთა და უხუელოებანი მათნი და ცოდვანი მათნი არღარა მოვიხსენე შენამე". იერ. 31, 34.

9, 20. „ესე ხისხლი აღთქმისია, რომელი გამცნო თქვენ ღმერთმან". გამ. 24, 8.

10, 5-6-7. „შესაწირავი და მსხუერაბლი არა გისნა, ხოლო ხორცნი დამატკიცენ მე. საკურთხები და ცოდვისათვის არა ითხოვე. მაშინ ვთქუე: ესერა მოვაღ, თავსა წიგნთასა წერილ არს ჩემთვის ყოფად, ღმერთო ჩემო, ნებისა შენისა". ფხ. 39, 6-8.

10, 16-17. „მოვისცნე სჯულნი ჩემნი გულთა მათთა, და გონებათა მათთა ზედა გამოწერენ იგინი; და უსჯულოებანი მათნი, და ცოდვანი მათნი არღარა მოვიხსენე". იერ. 31, 33-34.

10, 30. „ჩემი არს შურისგებაი და მე მივაგო, – იტყვის უფალი. და კუალად იტყვის: რამეთუ განიკითხოს უფალმან ერი თვისი". 2 ხჯ. 32, 35.

10, 37-38. „რამეთუ მცირედ, წუთ ერთ – და, მომაკალი იგი მოვიდეს და არა ყოვნოს. ხოლო მართალი სარწმუნოებით ცხონდეს, და ეკუეთუ იჯმნეთ მისგან, არა სინავს სულსა ჩემსა მას შინა". ამბაკ. 2, 3-4.

11, 5. „სარწმუნოებით ენექ გარდაიცვალა რაითა არა იხილოს სიყვდილი; და არა იაოვა, რამეთუ გარდაცვალა იგი ღმერთმან. რამეთუ პირველ გარდაცვლებისა მისისა წამებულ არს, ვითარმედ სათნო – იყო იგი ღმერთმან". ღამ. 5, 24.

11, 18. „ისააკისგან გევროლოს შენ ნათესავად". ღამ. 21, 12.

12, 5-6. „შვილო ჩემო! ნუ სულმოკლე ექმნები სწავლასა უფლისასა, ნუცაღა დასხნდები მის მიერ მხილებასა, რამეთუ რომელი უყუარს უფალსა, სწავლის; და ტანჯის ყოველი შვილი, რომელი შეიწყნარის". იგავ. 3, 11-12.

12, 12. „ამისთვის დაშოიმილინი ხელნი და დახსნილი მუხლნი აღმართებით". ეხ. 35, 3.

12, 13. „აღაგნი მართლ ყვენით ფერხთა თქვენთანი, რაითა არა მტელობელი იგი დაეცეს, არამედ უფროსიღა განიკურნოს". იგავ. 4, 26-27.

12, 16. „ნუვინ მემავ და ბილწ არნ, ვითარცა – იგი ესავ, რომელმან ერთისა წილსა სკმლისა განყიდა პირმშობანი თვისი". ღამ. 25, 33.

12, 20. „მხეცილა თუ შეეხებოდა მთასა მას, კეთთა განიღვენებოდა". გამ. 19, 13.

12, 26. „ერთ გზისიღა შეგძრა მე არა ხოლო ქუეყანაი, არამედ ცანიცა". ანგ. 2, 7.

- 12, 29. „რამეთუ ღმერთი ჩუენი ცეცხლ განმღვევლ არს“. 2 ხუ. 4, 24.
 13, 5. „არა ღაგიტო, არცა ღაგაგლო შენ“. ღაბ. 28, 15; იხუ ნაჲ. 1, 5.
 13, 6. „უფალი არს მწე ჩემდა, არა შემეშინოს; რაი მიყოს მე კაცმან?“

გამოცხადება იოანესი

- 1, 7. „იხილოს იგი ყოველმან თუალმან და რომელთა — იგი უგუმირეს მას; და გოლებდენ ტომნი ქუეყანისანი“. ზაქ. 12, 10-12.
 2, 27. „და ჰმწყსიდეს მათ ჯერთხოთა რკინისითა, ვითარცა ქურნი იგი შეკეცუთანი შეიქსრნან“. ფხ. 2, 9.
 3, 19. „მე რომელნიცა მიყუარდენ, ვამზილებ და ვასწავებ“. იგავ. 3, 12.
 6, 14. „და ცაი წარიგრაგნა, ვითარცა წიგნი წარგრაგნილი“. ეხ. 34, 4.
 6, 16. „და ეტყოდეს მათთა და კლდეთა: დამეცენით ჩუენ ზედა და ღაგუფარენით ჩვენ“. ეხ. 2, 19; ოხ. 10, 8.
 7, 17. „და აღზოცოს ღმერთმან ყოველივე ცრემლი თუალთაგან მათთა“. ეხ. 25, 8.
 10, 9. „და მრქუა მე, ვითარმედ: აღილე და შეჭამე წიგნი ესე და ღამწყაროს მუცელი შენი, არამედ პირსა შენსა ტყბილ იყოს, ვითარცა თაფლი“. ეზუქ. 3, 3.
 15, 4. „ვინ არა შეშინდეს, უფალო, და აღიდებდეს სახელსა შენსა?“ იერ. 10, 7.
 18, 4. „გამოვედით მისგან, ერო ჩემო, რაითა არა ეზიარნეთ ცოლვათა მისთა“. ეხ. 48, 20.
 18, 6. „მიაგეთ მას, ვითარცა — იგი მან მოგაგო“. ფხ. 136, 8.
 18, 7. „ეგულსა თვისსა იტყვის, ვითარმედ: ვზი დედუფლად და ქერივ არა ვარ, და გლოვი არა ვიხილო“. ხოფ. 2, 15.
 18, 22-23. „ხმაი მუათამალეთაი და მენწინწილეთაი და მესტვირეთაი და მესყვირეთაი არღარა ისმეს შორის შენსა, და ყოველი ხელოვანი ყოვლისა ხელოვნებისაი არღარა იპოვოს შენ შორის, და ხმაი წისქვილისაი არღარა ისმეს შენ შორის. და ნათელი სანთლისაი არღარა იხილვოს შენ შორის, და ხმაი სიძისა და სძლისაი არღარა ისმეს შენ შორის“. იერ. 25, 10.
 21, 23. „და ქალქსა მას არა უხმს მზე, ანუ მთოვარე მნათობად, რამეთუ დიდებამან ღმერთისმან განანთლა იგი, და სანთელ მისა არს კრაჲი იგი“. ეხ. 60, 19.

შ ი ნ ა ა რ ს ი

შემდგენლებისაგან	3		
შემოკლებათა განმარტება	5		
ო			
ობოლი	7		
ომი	7		
ორბი	8		
ორგული	9		
ოსან	11		
ოფლი	11		
ოქრო	11		
ოჯახი (გვარი)	12		
პ			
პარასკევი	13		
პასეკი, ზატიკი	13		
პატიება შეურაცხყოფისა	17		
პატიება ცოდვათა	18		
პატივი, პატივისცემა	20		
პატივმოყვარეობა (დიდებისმოყვარება)	21		
პატრიარქები	21		
პილატე	22		
პირველნი	22		
პირი	22		
პირმშო (პირველშობილი)	22		
პური	23		
პური დასაგებელი	24		
რ			
რაბი	26		
რეკაბელნი (ტომი)	26		
რისხვა ღმრთისა	26		
რისხვა, წყრომა	29		
რკინა	30		
რომის იმპერია	31		
რუბენი (ტომი)	32		
რჩევანი უფლისა	33		
რჩეულნი	33		
რჭა	33		
რძე	34		
რწმუნა (სარწმუნოება)	34		
		ს	
		სადილი, სერი	40
		საღუკველნი	40
		საეკლესიო წეს-დებულება	40
		საზოგადოება, კრებული, ერი	41
		საზომი, საწყაო	44
		სათნოება, წყალობა ღმრთისა	44
		სათნო-ყოფა ღმრთის მიმართ	45
		საიდუმლო	47
		საიდუმლო სერობა	47
		საკუროთხველი	47
		სალომე	48
		სამართლიანობა	48
		სამარია (ახალი)	50
		სამარია (ძველი)	51
		სამარიტელი ლეღაკაცი	52
		სამება	52
		სამოთხე	59
		სამოხელი	62
		სამსხვერპლი (საკუროთხველი)	63
		სამსხვერპლი საკმეულისათვის	64
		სამსჯავრო	65
		სამსჯავრო ქრისტესი	65
		სამშეინველი	66
		სამშობლო	68
		სამზარი	68
		სამხედრო საჭურველი	68
		სანთელი	69
		საყრობილე	69
		სარეცელი	71
		სარტყელი, ქმარი	71
		სარწმუნოება	72
		სასაკმევე	74
		სასამართლოს დადგენილებანი	74
		სასახლე	76
		სასიკვდილო სენი	77
		სასმელი	78
		სასოება (იმედი)	78
		სასოწარკვეთილება	80
		სასუფეველი ღმრთისა, ანუ ცათა	80
		სასწაული	86
		სასწაულები იესო ქრისტესი	90
		სასწაულები ცრუ	91
		სასწაულები ძველი და ახალი აღთქმის	91
		მართალთა	91

სასწორი	94	სიკვდილი სულიერი	153
სახელი	94	სიკვდილი უკეთურთა	154
სახელი ბოროტთა	98	სიკვდილი ქრისტე მაცხოვრისა	155
ხატანა, ეშმაკი	100	სიკვდილი ზორციელი	156
სატყუარება, განახლება, ენკენა	101	სილოამი	157
საუკუნო ხატანჯვლი	106	სიმაართლე	157
საფარველი (ზედა სამოსელი)	106	სიმაართლე კატიფოყვარული	158
საფლავი განგოზილი	106	სიმაართლე ქრისტესმიერი	159
საფუარი	106	სიმაართლე ღმრთისა	160
საფუძველი (საძირკველი)	107	სიმდიდრე	161
საქმენი კეთილნი	107	სიმეონი (ტომი)	164
საღამო	109	სიმთვარელე	164
საღმართო წერილი-სიტყვა ღმრთისა	109	სიმტკიცე	165
საყვირი, ნესტი	116	სიმშვიდე	166
საყოფელი სულიწმიდისა	117	სინაგოგა, შესაკრებელი	167
სამიწელი სამსჯავრო	117	სინაზული	168
საქმელი (საზრდელი) ისრაელთა	120	სინიდისი	170
საქურისი	121	სირაქლუმა	171
სახარება	121	სირცხვილუელი	171
სახე, ხატი	124	სისხლი	171
სახელი	124	სიტყვა	174
სახელწოდებანი მორწმუნეთა	126	სიუხვე, გულუხობა, გატება	177
სახელწოდებანი ბოროტი	128	სიფხიზლე (უხელობა)	179
აღამიანებისა	128	სიყვარული	179
სახელწოდებანი ეკლესიისა	129	სიყვარული იესო ქრისტესი	179
სახელწოდებანი მღვდელმსახურთა	130	სიყვარული იესო ქრისტეს მიმართ	181
სახელწოდებანი ღმრთისა	131	სიყვარული მოყვასისადმი	182
სახელწოდებანი სულიწმიდისა	133	სიყვარული ღმრთისა	185
სახელწოდებანი ეშმაკისა	134	სიყვარული ღმრთის მიმართ	187
სახელწოდებანი იესო ქრისტესი	135	სიცრუე	188
სახიერება ღმრთისა	138	სიძე	189
სახლი	139	სიძულელი, მძულვარება	189
სახუმბილავი	141	სიძულელი ქრისტესადმი	191
სახურავი სჯულის კიდობნისა	141	სიწმიდე	191
ხერობა	141	სიწმიდე ღმრთისა	193
სესხება	142	სიხარული	194
სვეტი, ძეგლი	142	სიხარული ღმრთისა	199
ხეიმონ კირინელი	143	სიხარული ღმრთის მიმართ	199
სეიმონ ფარისეველი	143	სიღობი და გომორი	199
სიარული ზღვაზე	143	სპარხეთ-მიდიის სამეფო	200
სიბნელე	143	სპილენძი, რვალი	200
სიბრძვე (სიბნელე) სულიერი	144	სრული, სრულყოფილი	
სიბრძნე აღამიანისა	145	(განსრულებული)	201
სიბრძნე ღმრთისა	145	სრულყოფა, სრულყოფილება	202
სიღორნელნი	147	სტუმართმოყვარეობა	203
სიხარბაცე, უღებება	147	სულგრძელობა ღმრთისა	203
სიხმარი	148	სული	204
სიკვდილი	150	სულიწმიდა	207
სიკვდილი მართალთა	151	სულიწმიდის მოქმედების	
სიკვდილი საუკუნო	152	გამონატელება	207

სულიწმინდა – ღმერთი	208
სულიწმინდა – ნუგეშისმცემელი	213
სულიწმინდის მოქმედება და ძალა	214
სული ჰუმპარიტებისა	215
სუსანა	215
სჯული (კანონი)	215
სჯული მოსესი	217
სჯული ღმერთისა	219

ტ

ტალითა კეში	223
ტანსაცმელი	223
ტანჯვა	223
ტანჯვანი, მწუსარებანი ბორცოტა	224
ტანჯული მორწმუნენი	225
ტარიგი (კრაგი)	227
ტიროსი	227
ტიროსი და სიღონი	227
ტიბერია	227
ტიბერიის ზღვა	227
ტილო	227
ტომნი ისრაელისანი	227
ტყე	227
ტყუილი, მაცდურობა	227

უ

უარყოფა ქრისტესი	229
უბრალოება, უმანკოება	229
უგუნური, განუსჯელი	229
უღაბრო	232
უზნეობა (ავზნიანობა)	232
უმაღურობა	233
უმაღურობა ღმერთის მიმართ	233
უმანკოება, უბიწოება	234
უპირატესობანი მორწმუნეთა	235
ურიბ ტუმიმ	236
ურყუობა	237
ურწმუნოება	238
ურწმუნონი	239
უსამართლოება	240
უსჯულოთა ხიბობლური სახეები	241
უსჯულონი	242
უფალი (მატონი)	246
უფლება, ხელმწიფება	247
უფროსი	247

უღელი	248
უღმართონი	248
უცხოელი	249
უწმინდური, უკეთური	249
უსუესნი	250

ფ

ფარი	251
ფარისეველნი	251
ფერისცვალება იესო ქრისტესი	254
ფეხი	255
ფეხსაცმელი	255
ფილისტიმელნი	255
ფიცი	257
ფიცი ბიწიური	258
ფრინველი	258
ფული	258

ქ

ქადაგება	260
ქაღაქი	260
ქაღაქი – თაუშესაფარი	261
ქაღაქი იუდასი	261
ქალი, დედაკაცი	261
ქანაწელნი	263
ქარი	263
ქარიშხალი	264
ქება ღმერთისა	264
ქერუბიმნი	267
ქეტი	268
ქვა	268
ქვეყანა, მსოფლიო	268
ქვეწარმავალი, ქვემძრომი	271
ქერივი	272
ქაღმინდი	273
ქმარი	273
ქმნილება	273
ქორაზინი	276
ქორწინება	276
ქრისტანული ცხოვრების სახე	279
ქრისტანული ყოფა – ქვეყა	280
ქერლობა, მარვა	284
ქერციკი	285

ძიება ღმრთისა	367
ძღუემოსილუბა, ძლიერება, ყოვლადძლიერება	
იესო ქრისტესი	368
ძღუემოსილუბა, ძლიერება, ყოვლადძლიერება	
სულიწმინდისა	370
ძღუემოსილუბა, ძლიერება, ყოვლადძლიერება	
ღმრთისა	371
ძმარი	374
ძღვენი, საჩუქარი	374

ფ

წარმართნი	375
წარღვა	376
წარწყებდა (დაღუპა)	377
წელიწადი	377
წვერი	377
წვივი	378
წვიმა	378
წიგნი	379
წილისყრა	380
წინაღმდეგობა ღმრთისა	380
წინადაცეთა	383
წინასწარმეტყველება	384
წინასწარმეტყველებანი იესო	
ქრისტესი	385
წინასწარმეტყველებანი იესო ქრისტეს	
შესახებ	385
წინასწარმეტყველნი	388
წისქვილის ქვა	394
წმინდა	394
წმინდა მიწა, აღთქმული ქვეყანა	395
წმინდანები	396
წყალი	398
წყალობა ღმრთისა	400
წყალსაცვი, ტბა	401
წყარო, გურღმული, ჭა	402
წყურვლი	403

ჭ

ჭაბუკი	404
ჭუმშარიტება	404
ჭუმშარიტება ღმრთისა	407

ხ

ხარი, კერო, დეკელი, ზვარაკი	409
ხატი წმინდა	410
ხბოები იეროზოამისა	411
ხბო ოქროსი (ოქროს კერაი)	412
ხე	412
ხელი	414
ხელობა	416
ხენა	416
ხმა ზეციდან	417
ხორცი	417
ხორცი (ტანი)	418
ხსნა, გამოსყიდვა	418
ხუცესი, მღვდელი	419

ჯ

ჯადოქრობა (მისნობა)	423
ჯვარი	424
ჯვარცმა	424
ჯიღლო, ნიჭი, სასყიდელი	425
ჯიღლო, ნიჭი წმინდანთა	425
ჯოჯოხეთი	426

კ

კეროღე	428
კეროღა	428
კურაინი	428
კურასტანი	429
კიტატები ძველი აღთქმიდან ახალი	
აღთქმის წიგნებში	430
შინაარსი	447

Dictionary of Bible Terms

(Limited edition in Georgian)

Book II

გამოცემის უზრუნველყოფა: **გიორგი კალანდიაძე**
პოლიგრაფიული თანადგომა: **ლევან შოთსაძე**

ISBN 978 99 41 90 55 37 (ორივე ტომი)

ISBN 978 99 41 90 55 51 (II ტომი)